

New Testament

Iyojwa'ja, Chorote Language

Iyojwa'ja Chorote - Bible - New Testament

San Mateo	3
San Marcos	87
San Lucas	140
San Juan	229
Hechos	289
Romanos	366
1 Corintios	402
2 Corintios	440
Gálatas	464
Efesios	477
Filipenses	490
Colosenses	499
1 Tesalonicenses	507
2 Tesalonicenses	515
1 Timoteo	519
2 Timoteo	529
Tito	536
Filemón	541
Hebreos	543
Santiago	576
1 Pedro	579
2 Pedro	589
1 Juan	595
2 Juan	603
3 Juan	605
Judas	607
Apocalipsis	610

Iyojwa'ja Chorote - Bible - New Testament

San Mateo

San Mateo 1

Siupapo talt'ijiampe pa Jesús

(Lc 3:23-38)

- ¹Niwak jleyis papo tajla'm t'ipi pet ja Sijwajieti Jesús, ti tajla pet pa David, 'yina David tajla pet pa Abraham:
- ²pa Abraham paka Isaac jinia' t'ipi pet, 'yina Isaac paka pa Jacob jinia' t'ipi pet, sekyi'i Jacob paka pet pa Judá jinia' siu'neje papo ji'niayi ijwienjliyik'i ti jiniayis pa Jacob.
- ³Jlampet pa Judá paka t'ipi pet pa Fares ti jinia' siu'neje pa Zara, jletis japa Tamar. 'Yina Fares paka pet pa Esrom jinia', sekyi'i Esrom paka pet pa Aram jinia'.
- ⁴Aram paka pet pa Aminadab jinia', 'yina Aminadab paka pet pa Naasón jinia', sekyi'i Naasón paka pet pa Salmón jinia'.
- ⁵Salmón paka pet pa Booz jinia', Booz japaka jlet t'ipi pet japa Rahab. Booz paka pet pa Obed jinia', jleta t'ipi pet japa Rut. Obed Isaí jinia' t'ipi pet,
- ⁶sekyi'i Isaí paka pet pa anechiyas David jinia'. 'Yina David paka pet pa Salomón jinia', Salomón jlet t'ipi pet japa Urías jik'iemjla.
- ⁷Salomón paka pet pa Roboam jinia', 'yina Roboam paka pet pa Abías jinia', sekyi'i Abías paka pet pa Asa jinia'.
- ⁸Jlampet pa Asa, Josafat jinia' pet, 'yina Josafat paka pet pa Joram jinia', sekyi'i Joram paka pet pa Uzías jinia'.
- ⁹Uzías paka pet pa Jotam jinia', sekyi'i Jotam paka pet pa Acáz jinia', Acáz paka pet pa Ezequías jinia'.
- ¹⁰Sekyi'i Ezequías paka pet pa Manasés jinia', Manasés paka pet pa Amón jinia', Amón paka pet pa Josías jinia'.
- ¹¹Josías paka pet pa Jeconías jinia', siu'neje papo ji'niayi ijwienjliyik'i ti jiniayis pa Josías, pakayi ti siupapo Babilonia jlele iyo jikipijnasa' papo Israel jika kia'lis.
- ¹²Jlampa yama'niji puwak jlomas ti tiwoki inkipijnasa' papok i'nio' Jeconías pakajimpe pet pa Salatiel jinia', 'yina Salatiel pakajimpe pet pa Zorobabel jinia'.

13Zorobabel pakajimpe pet pa Abiud jinia', sekyi'i Abiud pakajimpe pet pa Eliakim jinia', 'yina Eliakim pakajimpe pet pa Azor jinia'.

14Azor paka pet pa Sadok jinia', sekyi'i Sadok paka pet pa Akim jinia', Akim paka pet pa Eliud jinia'.

15'Yina Eliud pakaye t'ipi pet Eleazar jinia', sekyi'i Eleazar paka pet pa Matán jinia', Matán paka pet pa Jacob jinia',

16'yina Jacob paka pet pa José jinia'. 'Yina pa José paka t'ipi pa María k'iemjla, sekyi'i pak jlas'ne pet ja Jesús pa Cristo, ti iyo'ate, Injwajieti ti Sinia' jiliujwanik.

17Siupa nojt'ijiampe ti tajlap'e pa Abraham paj ti yiyeyi pa David itijwa'm sikioye ijniujlits'i tom'niji talt'ijiampe pa Abraham, ti poye t'ipi pet pa David, kia'iyojliyi itijwa'm sikioye ijniujlits'i tom'niji siupapo tajla'm, paj ti yiyeyi siupuwa jlomas ti Babilonia jlele iyo jikipijnasa' papo Israel jika kia'lis. Sektaj'le'ne pet ti kia'iyoj itijwa'm sikioye ijniujlits'i tom'niji papo tajla'm, ti yiyeyi pit siupuwa jlomas ti poye ja Injwajieti ti Sinia' jiliujwanik.

Siupa ti poye pa Sijwajieti Jesús

(Lc 2.1-7)

18Siukia ti poye pet ja Jesús, kiak iyoyiyi'ate: José initemini'ni jlaja María ti iyo jlosieye, ti iyo kaneyi. 'Yina ti je yijlik'iji kiu' wita'm, siojopa Sinia' jikimet ti 'es japaka jla'm siupi iyone ti María ini'yenaja'n ti isiu'ujniena.

19Ti José i'wina jlaja María ti isiu'ujnie'n, iyo'ni kaleyi. 'Yina ti 'es jla'm pi i'nio', jak je iyoyiji'ni kanjwejla'm papo i'nio' ka intajlata ti kia'iyoj jlajak jlosie, 'yina inijweki wek ti siupi iyo kawoyi ka lajak'i papo ka 'najane pa ka wone, ti iyo ka leyi jlaja María.

20Ijijatliyi wakal siupi jitienujnieye iyone, ti Saka'niona jiliujwanik poli jlele yiyet'iyipi pa José ti ijwijliane ti i'wi'in. Iyone'ne 'ate: —José, David jlas, ká anit'ajanit'ni. Ki'm ilia'm jana María. Weyi, kajeyepa ti siunie kia'le ni ja jlasa' jantajla jana Sinia' jikimet ti 'es.

21Ja jlas japoye, siunie kia'le jle' jawo'ate Jesús. Kiak jle' jawo kajeyepa ti ja jlama ti janjwajiete'n napo jika kia'lis, ti janjwajiete ni jike'.

22Lapakawo ka kiak je iwo ti yiwi ti 'yakajayi siupi Sinia' iyont'iyipi papo jiwajlanawos, ti ijwijla'm ti iyo'ate:

23“Siojona jlosie ti ayijnies t'ale' je yi'i, jankiu'ujnie'n, jlas japoye. Siunie kia'le jle' jawo'ate Emanuel.” (Ti awonaja 'ate, Sinia' yisajap.)

24José t'oyet'ijimpe, 'yina iyoyi siupa Saka'niona jiliujwanik poli jlele ijliuye ka woyi, iliyeyi jiwek ti iyotaja ka leyi jlaja María, sekyi'i yiwi'ne.

25Jlam'ne je isiene wita'm siujlieja ijwil ka neyi, ti yiyet'ijyimpe ja kia'le. José jle' iyone'ne a'te Jesús.

San Mateo 2

Siupapo i'nio 'yijejne'n tal 'niji taj'le ni kilie' iyoyisijin'ni pa yi'i pa kia'le

¹Jesús yijijyi'n japa isi' jle' iyo'ate Belén, yiji japa ajnat Judea pakayi ti yi'i ti iyo anechiyasa' pa Herodes. Siupapo i'nio 'yijejne'n ini'neyasane niwa katese'l pi iyo, tal 'niji siunie taj'le na kilie', ti yiyeyisi japa Jerusalén,

²ti 'yasanisi'ni pa kia'le, ti iyo'ate: —¿Tepa yiji siupa Judíojos jika anechiyas, ti k'iejli yiji'n? A'wenajk'i jlaja jika kates ti 'yakaja ti k'iejli 'nes pijia'm, jak je iyoyiji ti anamaja'ni, ti awoki ka tijwilaja ti jayunitie.

³Herodes wuj ti iyoyi jijliak'aliye, ti ipi'yayet'ipi, siu'neje papo Jerusalén jlele kia'iyojliyi wikie'eyi ti jijliak'ali po'.

⁴Tanat'iyisipi papo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje papo jiwos pet pa Moisés jika'neyasajnaye. I'ysin'ne ti iyo'ate: —¿Tepa t'e jane'yijyine pak siupa Injwajieti ti Sinia' jijliujwanik?

⁵Yina isiujlisie'ne ti iyoyits'i 'ate: —Janejiyi'n Belenne, siojopa yiji jana Judea. Iyoyi niwa jlamtis t'ipi papo Sinia' jijwejlanawos, ti yi'i ni ji'wet ti iyo'ate:

⁶“A'am Belén, jlejyi jana Judá, kiak jiwo pit je ka insamjlie ti jlejyi'i niwak siuniwa isi'il ti wus yi'i janak ajnat. Kajeyepa ti nak jantaj'le nak anechiyas ti jan'yena napo 'yaka kia'lis Israel.”

⁷Ti Herodes 'yijenayi kiwaka, sekyi'i i'nialkit'ne papoka 'yijejne'n, ti i'yase'n ti iyone'ate: —¿Tepayi ti ji'wenayi japak kates? Ijwilisiam'ne,

⁸sekyi'i ijliuyet'i'nijpe ti iyone'ate: —Maye'ni joye Belenne, 'yasanayi'ni siupa yi'i pa kia'le. Siuti ja'wena, ka apilieyek'inie'e ka yikiena'a pet ti kiak jayo jayunit.

⁹⁻¹⁰Ipi'ya wek siupa tiwonaja, sekyi'i ti yamat'i'nijpe. Siojopa kates ti i'winist'iyipi ti 'yakaja, japak'ne siojopa iniajne'n k'ieye. Wuj ti inkase'n. Paj ti yiyet'iyipi pa yi'i pa kia'le japak kates 'yina sek yajapa'aja'n ape'e.

¹¹Yuyeyisi, i'winis'ne pa kia'le siu'neje japa jlet, sekyi'i ti t'akosjlete'l itiyeyisijin kiajwe ti iyunitis. 'Yajlinitiek'i ape'e puwa jikijmatis, iyoyeyi 'wajietisa' puwa wikinie maja ti 'najli siu'neje pa incienso, siu'neje pa mirra.

¹²Paj ti jijwejlik tiwenajat'ijiampe, ti iyo'ate, “Siuti ja apilie'ni, ká anoyeyinie'e ja Herodes.” Ijijatliyi, 'wena iniuyisiapi'ni ti yama'ni, ti yapilie'ni.

José siu'neje japa María i'yiltajnesi pa jlas japa Egipto

¹³Jlampa yama'ni papok siupapo i'nio 'yijejne'n, Saka'niona jijliujwanik poli jlele inikajanitia'm pa José, ti yiniji pa jijwejlik ti imia'a, iyonat'iyijpe 'ate: —Neppijia'm, majna'a mayi ni kia'le siu'neje jana jlet, ka 'yiltanayi jana Egipto. Sek we'e'nina'a ijijatliyijna'a jla'am ka poyetana'a paka ijwi'lase'm. Herodes janwojyin'ni ni kia'le, ti iyo ka ila'an.

¹⁴José t'ojwe'n jiwekie'e, sek tajlat'i'yipe ti yame pa kia'le siu'neje japa jlet, pak siupa ajnaj, ti ijioyis Egíptojo.

¹⁵Sek je tajlits'i paj ti 'yalat'ipi pa Herodes. Tepa jawo ka kiak je iwo ti kiak iyo kiwa Sinia' jlamtis ti ijwijla'm papo jijwejlanawos, ti yiyet'iyipi japak siojopa jloma tenaja, ti iyo'ate, "Ane ni yas ti yi' Egíptojo."

Herodes takajlunie papo kia'lis ka tilianaja'n

¹⁶Ti Herodes itijnisieyi papok i'nio 'yijejne'n ti jla'm je 'yuyisi ape'e, sekyi'i jwesie'ne, sekyi'i takajlunie'ne ka tilianaja'n papo kia'lis sek ji'wet'e, yi' japa Belén, siu'neje papo yiji pet siupuwa isi'il jilis je tosape'n. I'yenijits'i siupapo jika najkapis times, siu'neje papo sajmela'ajane ti k'iejli yik'iji'n. 'Yina yame siupa iyone papo i'nio 'yijejne'n ti ijwijla'm.

¹⁷Pakayi'ne pet ti yiyeyi siupa injwejlanik jiwo Jeremías iyot'iyipi ti iyo'ate:

¹⁸"Pesieje ni ina'lap ti tojma'm jana Ramá, naka ni inajlas, siu'neje ni injlak'ali ti wuj. Raquel janaka ti tajwits'i'ni kiapo jilis, je iyojonk'ie ka poye pa ka ijloye'ni, ka jeyewat ka intankiunk'i papo jilis, 'wanjlit'iyi kajeyepa ti je 'wasajne'n."

José, María siu'neje pa kia'le Jesús yapijlia'm papo Israel jlele

¹⁹Jlampa Herodes 'yalat'ipi, Saka'niona jjiuijwanik poli jlele ijioyi'ni pa José ti ini'wenkijna'm ti yine jijwejliski ti imia'a, ts'e yi'i japa Egipto, iyone 'ate:

²⁰—Jlam woni'ni 'ate neppijia'm, kime ni kia'le siu'neje jana jlet, maye'ni apilieyi napo Israel jlele, 'yina no'we siukiapo iyotajapi ka ila'an ni kia'le.

²¹Ijijatjliyi José inilangat'ipi pijia'm, isimayi pa kia'le siu'neje japa jlet ti yapijlia'm papo Israel jlele t'ipi.

²²Je 'es t'ipi ti t'ijieyeyi ti Arquelao iyo anechiyasa' ti its'iuye'e pi jinia' Herodes, sekyi'i pak je ijwiyi'ni ka nek. 'Yina Sinia' jijwejlik iwijnam'ne, ti iniuyeje siupa ka iniwone. Tejeyet'iyijpe 'nijiye pa kia'le siu'neje japa jlet yi'i japa ajnat Galilea.

²³Ti 'nesat'ipi yamitayi japa Nazaret, japak'ne ti iyo 'weta. Pakayi ti yiyeyi japak jloma siupi iyot'iyipi papo Sinia' jijwejlanawos ti kiak ja tiwonaja'ni 'ate Nazareno.

San Mateo 3

Juan inajiejnawo iyo jlamtikie' yi'i pa ajnat laj i'nioye'e

(Mc 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹Puwak siupuwa jlomas ti 'yakaja t'ipi pet pa Juan inajiejnawo, yi'i pa ajnat laj i'nioye'e yiji japa Judea, iyoyet'ipi 'ate ti iyo jika'niyeja':

²—jWoye asosik ink'ieye, siunie Sinia' jika anechijiayas je pa tojwa ilia'm!

³Juan paka pa siupa ti Sinia' jijwejanik jiwo Isaías ijwilt'ipi ti iyo'ate: “Jla'lap pa i'nio' ti pesieje ti to'm ape'e pa ajnat ti laj i'nioye'e ti iyo'ate, Wakajlanitie ni Saka'niona ni ja ji'niayija', jlajlats'i siunie ja ji'niayija' ti jajnajyi.”

⁴Siupuwa ji'wuye pa Juan puwak siujlie'e jikiayi kosoki po 'wole ti titietaja pijia'm ti tajakik'i; siupa iyo jika'wakie a'naj t'ipi, jlampet siupa itiuwj inkayik pet siu'neje puwa kio'ol.

⁵Siupapo i'nio' tajla'm japa Jerusalén, siu'neje papo tajla'm pet japa ajnat Judea wikie'eyi, siu'neje papo tajlits'i pet puwa isi'il jilis jikiusk'i pa tewuk Jordán, papok ijioyi pa Juan

⁶ti ininekiajlisi'n jla'yi ti tiniejienaja'n seka'a yi'i pa tewuk.

⁷Je 'es jlam ti Juan i'wina ti 'loj papo Fariséojos, siu'neje papo Saducéojos ti kia'iyoyi ka tiniejienaja'n. Sekyi'i iyonat'iyijpe 'ate: —¿Jiwoye'ate niwa injlajas! ¿Tempa i'neyasajnajyi'n ti ijwi'lase'm ti ja'yiltana k'iyeyi ni Sinia' jiwak ni jana'm?

⁸Esiji ka anilesanayiji, kajanitie siunie jiwoyeyi ti jininekiajla'.

⁹Ataj ká awomayi siuti jiwoye 'ate, “Sa'am Abraham jilists'e'm atomaja pijia'm.” 'Yejne'n siuniwa sisajas je jwelta ka Sinia' je 'najane pa ka wone ka kiak iwone ka wone Abraham jilisa'.

¹⁰Pajk'i ti wokal ni siunie ala' ti ja tikienaja niwa a'la' ti ja tijwajak'i isia'm, ti ja tenajak'i niwa jijwetis. A'la'pe jana ja ke 'esie, ti ja ke iwo jlaye, janak tijwajakiejepi, ka titietajayajampe ni jwat.

¹¹Ya'am ti anajiena anajienajyi ni i'niat, in'yenajiap jiwek ti jiwo ajosik ink'ieyisa'. 'Yina po 'neje siunie 'wanjli isia'm ti jana'ajme, nak ja inajienajyi pet ki iyo jana Sinia' jikimet ti 'es siu'neje ni jwat. Jla'm ijiate jla'am ti jijweye poyi ti 'yaka'm itipe'e, ijiate ti je akajli ka yikiji niwa jisieti.

¹²Itiu'un siojopa jika a'la', ti jankiene ni ipiatatiok t'ejes 'wanjle'e ti 'wena jajnoti ni jop t'ejes ti ijlijni'ni. Janena'ana'a siupa jane'ne siupa ipiatatiok t'ejes 'wanjle'e ti 'es. Ja jlampet siuniwa jop ijlijni'ni ka intatajayijamna'a siunie jwat ti je paj ka 'no'me.

Juan iniejie'n pa Jesús

(Mc 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³Jesús tal Galiléaja ti ijioyet'ipi 'niji yi'i pa tewuk Jordán. Yiyi pa Juan ti iyonat'iyijpe 'ate: —Juan, awojonk'iyeyi pet ka siniejie'n.

¹⁴'Yina Juan ti ipi'yaye, iyoyet'ipi 'ate: —¿Yot'iyi'ni ti si'yase'n ka iniejie'n? Ya'm ijiatataja ka siniejie'n.

¹⁵Jesús isiuje ti iyo'ate: —Sejni wek'iate. Awo'ate, 'esiji ka iyoki wikie'eyi siunie Sinia' iyo ka iyoki. Sekyi'i Juan ijiate iyoyi,

¹⁶iniejien'ne ja Jesús. 'Yina Jesús tajla'm jiwek pa i'niat, sekyi'i siupa poli 'ajlaja'm. I'winat'ipi ilia'm japak Sinia' jikimet, 'yiniye ni ojwo', ti na'm isia'm ti ijioyi ti yi' ape'e.

¹⁷Sekyi'i ti pesiejat'iyipi pak ina'lap ti tom poliyi ti iyo'ate: —'Nak siu'nie yas ti yiminik, wuj ti ts'ajka'a.

San Mateo 4

Jesús imosik ijyijlit

(Mc 1.12-13; Lc 4.1-13)

¹Jlampa paja'ni ape'e, Jesús Sinia' jikimet yamayi ti ijioyiji pa ajnat laj i'nioye'e, ti imosik jajnejlit.

²Cuarenta puwa jlomas, cuarenta 'neje puwa ajnajas ti lajk'iyi paka intojw. Sekyi'i ti iliatayi pi jika nel'lia iyo.

³Imosik ijioyi'ni ti iyo ka ijnejlit ti iyone'ate: —Siuti ja ijiatayi ka Ina'a jlasa'a'm, jejlite ka amti'yi siojona sisaj ka iniwojwa'n woyeja'.

⁴Yina Jesús isiujlie ti iyo'ate: —'Wanjliyi je awo. Kajeyepa ti Inia' jlamtis yi'i ni ji'wet iyo'ate, “Je ijwienjli jana woye ka i'manit ni i'nio', kia'iyio pet wikie'eyi siuniwa jlamtis ni Sinia' ti tal jikiwitk'i, ti i'mienit ni i'nio'.”

⁵Paj ti imosik yamat'iyi'iji ti ijioyiji japa Jerusalén, siojopa isi' ti Sinia' jika isi' ti 'es. Ijioyet'iyijpe ape'e japa 'najla'wet yi'i siupa toj pijia'm,

⁶ijliuye'ne ti iyo'ate: —Siuti ja ijiatayi ka Ina'a jlasa'a'm, sojmakiejen kiu', ká anikiwit. Ina'a jlamtis iyo'ate, “Sinia' janjlo'wa napo jijliujwajnas poli jlele kan 'ye'na'm. Ka ayejyina'a niwa jikioye ja'nakayeyijna'a ka je ijnoj'li ape'e japa sisaja', 'yina ja laja awet'iaye.”

⁷Jesús isiujlie ti iyo'ate: —'Wanjliyi je awo. Kajeyepa ti Inia' jlamtis kiak iyo 'niji ti iyo'ate, “Ke ejejlit ni Aka'niona ti Sinia'.”

⁸Jlampa itimayi'iji, imosik ijioyet'iyijpe ape'e siojopa tikijnaki ti ijiate jla'm ti toj pijia'm. Sekyi'i i'winkinayi wikie'eyi siupuwa ajnatis wus, siu'neje puwa jijweye iyo papo ti iyo anechiyasa'.

⁹Iyone'ne 'ate: —Japijlanit'ia 'niwaka ti jawi'na'm, siuti akosjlete'l jateyiji'n isiajwe, jla'yi ti ja siwunit.

¹⁰Yina Jesús isiujlie ti iyo'ate: —¡Talk'i'm, sitiejiejwa imosik! Siuniwa Inia' jlamtis ti yi'i ni ji'wet ti iyo'ate, “Wunit ni Aka'niona ti Sinia', jwankit ka k'iuye.”

¹¹Sekyi'i imosik tajla'ne ja Jesús, ti 'nesat'i'nijpe papo injlojwajnas poli jlele ti iniuyeje.

Jesús tajlap Galiléaja, ti 'nelanjie'e iyoyeyi ka inkijme'n

(Mc 1.14-15; Lc 4.14-15)

- 12**Jesús ti t'ijieyeyi pa Juan ti t'otie a'laja'm, sekyi'i teje'ne 'nijiye yi'i jlaja Galilea.
- 13**'Yina je yi' Nazarette, ka sek ne'yiyi. Capernaum jlajaka ti iyo 'weta', ti yi' kiuts'i ja i'niat jlajlik'i, isi'il yiji papo Zabulón siu'neje pa Neftalí jika ajnatis t'ipi.
- 14**Pak siupa jloma ti yiyeyi siupa iyot'iyipi pa Sinia' jijwejlanik jiwo Isafás ti iyo'ate:
- 15**“Ajnat siojopa Zabulón, siu'neje pa Neftalí jika ajnatis, ji'wechaja pa Jordán, jikiuts'i pa i'niat jlajlik'i yiji japa Galilea, ji'wet papo i'nio' siupapo je t'ekiyiji ti je isis.
- 16**Siunapo i'nio' napo yiji ni ajnaj i'winisi jana kates ti wuj. Siunapo i'nio' yiji ni jipe'el jana 'najlati, siojona jla'al jana kates 'yakajanit'i ape'e.”
- 17**Pak siupa jloma iyoyeyi kawo jika'niyeja', ti iyo'ate: —¡Woye ajosikis ink'ieyisa', je pa tojwa' ilia'm ni jika anechijiayas ni Inia'!

Jesús tane papo ijniujlits'i wotas

(Mc 1.16-20)

- 18**Ti Jesús t'iskiunieje'n jikiusk'i ja i'niat jlajlik'i yiji jlaja Galilea, sek i'wi'ne siojopo ji'niayi ijwienjli. Japoka japo Simón, tiwonajat'iyi'nijpe'eje 'ate Pedro, siu'neje ja jikilia Andrés. Jlam'ne itietisiajam'ni pa i'niat japa jika 'nijiak jit'io, ti iyo'ni.
- 19**Jesús tane'ni ti iyone 'ate: —Jonie mit. Jayojwa wotasa' ti jawoyeyijin'ni napo i'nio'.
- 20**Jlamsek iliyet'iyisi'ijpe wek puwa jika 'nijia tio' ti yamayisk'i ja Jesús.
- 21**Jitieyiji ja Jesús, 'yina sek i'winat'iyijpe siojopo kia'iyó ji'niayi ijwienjli, japoka japo Santiago jla'yi ja ji'yini Juan, siojo i'nio' jle' iyo 'ate Zebedeo jilis. Ti je tajlisi puwa jika kasejkanayis, ti jla'yijis pa jinia' ti ilisanisi'ni puwa jika 'nijia tio'. Jesús tanat'iyipi.
- 22**Je iyo ka jwatajayisi'i'ni ti yamat'iyisk'ipe, jlam sek iliyeyisi'i pa jinia', siu'neje puwa jika 'nijia tio'.

'Loj papo Jesús 'yiyasajne'n, jla'yi ti ijwiejiete'n papo je isis

(Lc 6.17-19)

- 23**Jesús itijw puwa isi'il yiji jlaja Galilea, ti 'yiyasajne'n papo i'nio' yi'i puwa 'najla'wetis ti jikimitis. Ijwi'il siupa inka'niye ti 'es, siupa Sinia' jika anechijiayas, jla'yi ti ijwiejiete'n puwa jiliaye papo i'nio', siu'neje puwa t'ajwes t'a'ti.
- 24**Jesús jle' itijwi'ni siujlieja ajnat Siria, ti t'ijieyeje. Tiniamajaja'ni siupapo ti wuj ti inilayiti puwa iyot'iyipi puwa jikie'el ti je ijwienjli, siu'neje papo imose'l iliaki, siu'neje papo jitiej je isis, siu'neje papo je t'ojni'ni, je iyo ka je injwajiete'n.

²⁵Je pini' papo i'nio' yamk'i ja Jesús siupapo tal Galiléaja, siu'neje papo i'nio' tajle siujlieja ajnat jle' iyo'ate Decápolis, siu'neje papo i'nio' tal Jerusalenne, siu'neje papo tal Judéaja, siu'neje papo tal ji'wechaja ja tewuk Jordán.

San Mateo 5

Jesús yi' ape'e japa tikijnaki ti iyo jlamtikie'

¹Jesús i'wi'in ti 'loj papo i'nio', i'yujliet'ipi ape'e pa tikina, sekyi'i yiyeje'n. Siojopo t'eyasajnas ijliasat'iyisipi,

²yina ijyijlilat'iyijpe ti taka'neyasa'n ti iyo'ate:

Siunapo i'nio' Sinia' ip'ilisijne'n

(Lc 6.20-23)

³—Sinia' wuj ti ip'ilisijne'n siunapo itiant'ieje ti najata Sinia' jikap'ijliuskiye ti 'esi, jla'yi ti 'yijene pi iyone ti isitia'n naka. 'Yina napoka yiji pet nak jika anechijiyas.

⁴“Sinia' wuj ti ip'ilisijne'n siunapo jijliak'ali po'. 'Yina Sinia' je ijiat ka je iwejna'm ni siunie jinikanitiei.

⁵“Sinia' wuj ti ip'ilisijne'n siunapo i'nio' ti jlosik iyone 'ate iyo siunapo ti lajtak'iyi paka woyi ka initoniti'n. 'Yina je ijiate ka je ine kiojyi siunie ajnat Sinia' ijwijla'm.

⁶“Sinia' wuj ti ip'ilisijne'n siunapo inil'liajne'n jla'yi ti isijme'n, 'yiniye kawo'ate ti its'ie kawoyi niwak siuniwa iyo ka woyi ni Sinia'. Sinia' je ijiat ka je iwejna'm siunie iyo ka woyisi, 'yiniyijna'a ka nep'isi'n jla'yi ti janak'awotisi siunie Sinia' iyo ka woyi.

⁷“Sinia' wuj ti ip'ilisijne'n siunapo ip'ilisijne'n pet napo ijia. 'Yina kia'iyoyi pit Sinia' jamp'elisijne'n.

⁸“Sinia' ip'ilisijne'n siunapo ti ijwienkit ni jlosik ti 'es ti iyoyi. Tapa jawo ka kiak je iwo ti jan'wenis ni Sinia'.

⁹“Sinia' wuj ti ip'ilisijne'n siunapo ti jlam ti it'imina ti 'yakama papo ijia. 'Yina ti kiak jawone 'ate, “Napok ilis”.

¹⁰“Sinia' wuj ti ip'ilisijne'n siunapo iyo ni Sinia' iyo kawo ti i'nio' teje'yi ilia'm k'iejliyi pa tiwonaja ti tiliakik. 'Yina ti napoka pet ti yiji ni jika anechijiyas.

¹¹“Sinia' wuj ti imp'elisina' ti asa'am siunapo i'nio' iliaki ti jikiniei siu'nie awo, siu'neje ti teje'yi aselia'm k'iejliyi siunie iyo kawo'nase ti inlakiye.

¹²Nikanitiei'yi'n inkaja'yi siunie as'wajjeta siunie ti ja tekiajla'ase ts'iji poliye. Kiakjin iyopi papo Sinia' jijwejlanawos t'ipi ti i'nio' tejeyits'i ilia'm.

Sijwone siu'neje jana kates

(Mc 4.21; 9.50; Lc 8.16; 11.33; 14.34-35)

13“Asa'am ti sijwonie'ase'm, 'yina wikie'eyi napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat isists'iase. Jlampet ti kia'iyo ni sijwonie ti jitusi no'we, ¿tepat'e ka tiwonataja ka nekiajle'e ka tosiyeje? Lajk'ipa ka tiwonaja ti ja titietaja, 'yaka je 'es int'asak'i'nina'a na i'nio'.

14“Asa'am ti jika katets'ase'm siunapo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat. Siojona isi' yi' ape'e jana tikijnaki ti toj pijia'm je istieyi kajeyepa ti toj pijia'm.

15Siu'neje ti po' ni i'nio' ti jwat yi'ne jana jika kates kamp'o'n ape'e, ti 'wenajliyi siunie jawone ti janen pijia'm, 'nakayijna'a ka jlal ja'naja'n ape'e siupapo ji'wetijwas.

16'Yina ti asa'am 'esiji ka kiak aniwonayiji, siojona aska kates 'atanajia'm jitieyi'i napo i'nio', 'nakayeyijna'a ti jan'wena ti jiwoyeyi ni 'es. Sekjane'yi ka inwunitieyisna'a ni Asna' ti yi' poliyi.

Jesús ijwi'il siunie iyo ni Moisés jika'neyasajnaye

17“Ká ajwela ka iniame nak Moisés jika'neyasajnaye ka initiajnat, siu'neje siupapo Sinia' jiweljanawos jika'neyasajnaye. 'Wenajliyi jla'am ti awo ka intant'ieje napo i'nio'.

18Ijiatek'i siu'nie jayo, siuti je netianjli'ijiyi ni poli siu'neje 'ni ajnat, kia'iyo ja ke inetia'n nak Moisés jika'neyasajnaye tiwet'ianaja ka janajata jana inkajwukis, siu'neje niwa sajmelaja'n ka netia'n, paj ka ineyeyinie'e siojona jloma ti ja 'nakaj siuniwa iyo ti ijwi'il.

19Tempi it'imina ti siuti po' na iliaki niwak inamtis, 'wanjliyi ka niwakaye siuniwa je 'esijiyi, jla'yi ti 'yiyasane napo siunie jla'am ti tajle, kiak ja tiwonayijinie'e pet iyo ni i'nio' siunie je 'esijiyi ti samjlie'e ts'iji Sinia' jika anechijiayas na yi'i. Jlampet siunie ti iyoyi, 'yiyasane napo i'nio', kia'iyojliyi nak ja tiwona'aja pet 'ate, nak i'nio' ti jwajla'a janwo'ni pet ts'iji yi'i ni Sinia' jika anechijiayas.

20Nak ajwe'lase'm ti awo'ate, siunie jiniwonayi ti jiwoyeyi ni 'es, siuti ja ke akama'yi ape'e napok Fariséojos, siu'neje napo jiwos pet nak Moisés jika'neyasajnaye, ajwe'lasem ta'a ti ja laja as'nayija' ka 'oyeyi ni Sinia' jika anechijiayas.

Jesús ijwi'il ni injwesi

(Lc 12.57-59)

21“Jipe'yayek'i'ni napo ti ijwi'il papok aska kijilas masas, ti kiakt'i tiwonajapi 'ate, Ká akalanki. Siunie ti jankalanki, ja tokiji napo jiwos ti ja ti'yena ni jitis iyo ti nak ja titiajlata.

22Awo'ate ti ajwe'el naka ti jwesieje ni jikiecha, jitis po'. Siunie i'nio' ti jlam jla'am ti iliaki'ni ni jikiecha, nak ja tokiji napo pa'yijis ijnosikis jiwos siunapo jlame ti yiji jana Jerusalén. Siunie iliaki ni jikiecha, ti iyo 'ne'liaja', nak ijiate ti 'yu'we ka tenaja

siunie ijio'we'ni pet napoka ti iyoyi naka, siunie inlaye 'wet ti laj jlaja naka na jwat.

²³“Jak je iyoyiji siuti ja akiji jana altar ni jawoyi ji'wajieta' pa Sinia', siuti ataj wujwayi ti ates poyi ilia'm pa akiecha,

²⁴ka sek aleyeyi'i kiu' siupi jitiu'un ti jawo 'wajieta' pa Sinia', ts'e yi'i japa altar, kiajwe japa 'najla'wet. Sek jane'yi ka apileyi ti jajoyi pi akiecha ti janinekiajli wita'm. Jatemeje ka apileyinie'eje japa 'najla'wet ka jiwekie'ajana'a ka ekiajle pa Sinia' siupa jiwo 'wajieta'.

²⁵“Siuti po' ni injwe'el ti ates po', sekyi'i ijnoyiji napo jiwos kan'ye'en. Siuti je jlejliyi'ijyi, pa jawaye'yi 'nayiji, ka jla'm awonayi'nina 'ate, ti ja akamtijniene pi akiecha ti janinekiajli wita'm. Alenjlipa ti je inekiajliyi'ijyi ni jiwo ti jan'ye'en, 'yina siuti je jlejliyi'ijyi ka inekiajle pit na jiwo pet jana insat jiwe ka ijnot 'wuk kiajwe.

²⁶Awo'ate, je pajna'a ka ano kisie', paj ka atejwa'ana'a japa aka wikiniet'aj ti jakat'i'n atepe'e.

Jesús ijwi'il ni i'nio' ti takalajan'ni

²⁷“Najanayi siuniwa inamtis t'ipi ti iyo'ate, Ká akalaja'n.

²⁸Jajwi'lase'm, siunie ti i'yejne'n jana i'nioki ti itiliaja ka 'noyi'ni, ijiate nak pajk'i ta'a ti yiji ni jlosik ti 'yu'ni, ti iliaki niwa inamtis.

²⁹“Siojona atate to'm ajweyeje ti jant'emi'na, ton kisie', tate. Ja 'nakayeyijna'a ka je i'wanjli wita'm ka intatajtaja nak inlaye 'wet laj jlaja'.

³⁰Siunie akio' ti ajweye ka nakaye ka int'emi'na ka awoyi ni ake', esiti, tate. 'Yina je 'es pet ka 'wanjliye wita'm ni 'asie'n ka intatajaja'm nak inlaye 'wet ti laj jlaja'.

Jesús ijwi'il siunie i'nio' iyo kan leyiji jana jik'iemjla

(Mt 19.9; Mc 10.11-12; Lc 16.18)

³¹“Kia iyo kiakjin tiwokipi'iji 'ate, I'nio' ti iliyi jana asejnia, 'esiji ka neni kiojyi siunie imp'esinik, jikie' ti ijwi'il ti 'yaka ti inile'.

³²Ya'am awo'ate, Siuti janakaye jana je inilesanijiyi jitieyi'i ni ayinie, janak jla'm ijiate kanleyi. 'Yina siuti ja lajak'i pa ka intajlata, jlam ti it'imina ti yija'm naka ijnoski'la. Jlampet siunie yiyi janak asejnia ti tiliki'ni, kia'iyojliyi pet, yija'm naka ijnoski'la.

Jesús ijwi'il ni in'lej ti tiwoki jitieyi'i pa Saka'niona

³³“Kia'iyó 'najanayi siuniwa tiwonat'iyipi papo sitise'l ti iyo'ate, Ká akelitiene wek ni Saka'niona ni a'lej ti jiwejna'm ti k'iejliyi pi jiwo ka ekiajle.

³⁴Jayo'ate ti jajwi'lase'm, Ke etijnape ni k'iejliyi siuti jiwoyeyi niwa amtis. Ke etijnape ni poli, 'yina ti nak Sinia' ji'wet ti anechiyas,

³⁵ni'ne ka nakaye ni ajnat, jisietis ji'wet pet naka, ni'ne ka janakaye jana Jerusalén, siojona isi' ti isie' ti jlam ti anechiyas.

³⁶Ni'ne ka janakaye jana asetik ka ayeyiji ti kia'iyoyi jiwoyeyi ni as'lej ti ijiatk'i siunie jiwoyeyi, 'yina ti je 'najanayi paka wonayiji, tiwet'ianaja ka injwanjlik'i niwa as'wole ka alemijietk'i, ni'ne ka asojwanitk'i.

³⁷Siupi as'lej jawonayi, ti jawoye'ate, Ji'yu, 'esiji ka je aka'm ape'e. Jlam ti jawo'ate, Je'e, kiak jawo je 'es ka akama'yi ape'e ti jiwoye'ate, Je'e. Siuti jwamjla'a ti jit'iasape ts'ijiye, nak tajle pet ni imosik.

Jesús iyo'ate ká atayiti ni akiecha

(Lc 6.29-30)

³⁸"Jipe'yaye 'neje siuniwa inamtis t'ipi ti iyo'ate, Siuti akiecha jantaja'm jana atate, kiak wone pit tajanitia'm jana jitieta. Jlampet ti akiecha akinte janla'ne, kia'iyojliyi jikinte alana'ana'a pet ni akiecha, ti ja atayiti.

³⁹'Yina jayo'ate, Siuti akiecha kiak iyo'na ti je 'es ni yi'na'm, ká atayiti. Siuti akiecha impaj ak'iolo'we 'niji ajweyeje, janekiajle'e ka impaj ka atomatayijna'a ilia'm ni ak'iolo' to'm a'lame.

⁴⁰Siuti po' na iyo ka jna'la ni a'wu' sekyi'i ijnoyiji siunie i'ye'en napo jitis wus, ejlowek 'wanjliyi ka injwane'e ni a'wu' ni ji'wujyi'ni.

⁴¹Siunie tokis ti 'yijie'na'm ka atejlia pa k'iejliyi, pi k'iejliyi'i pa iyo ka leyi'i, ni'ne ka injwanjli pa kilómetro, siuti a'am ja akajmatayijna'a wat ape'e, siupa ja e'neje'n.

⁴²Siuti akiecha jant'ajla'm pa k'iejliyeyi ke ejna'm, siuti po' ni akiecha ti in'yaseje'n pi k'iejliyi pi iyo ka nekiaj'la pet kan'wenta ka pajata, wejna'm.

Jesús iyotaja ka yimina siunapo teje selia'm

(Lc 6.27-28, 32-36)

⁴³"Kia'iyoyi jipe'yaye 'ne'je siuniwa inamtis t'ipi ti iyo'ate, Emi'n ni akiecha, jlampet ni siunie teje'yi ajelia'm nak ja ine'waja'm.

⁴⁴Siuti ti ya'am jajwi'lase'm ti jayo'ate, 'Esiji ka emijne'n napo teje'yi aselia'm, 'ajlanajyi'n pet siupapo ti wuj ti inlakiye siunie iyo'nase ti teje'yi aselia'm.

⁴⁵'Yina siuti jawoyeyi niwaka, siunie Asna' ti yi' poliyi inwoyeyijna'a jilisa'ase'm. Jlam ti i'nisati ni kilie', jlam 'neje ti ijliu' ni pejla ka 'esieyi napo i'nio' 'wanjli ka kia'iwo ka je inses, siu'neje napo isis kia'iyojliyi 'esi.

⁴⁶Siuka ja 'yenijits'i siunapo i'nio 'nama'ase ka emina', ¿tempa ja as'wajieta pet? Jlam'ne jike' kiak iyoyi, siunapo isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyjes pet.

⁴⁷Siu'neje ti napokata jla'am as'nayi ijwienjli ti jitijwilayi'ni ti jini'wenayetaja, ¿ma 'wena t'i jloyejiap napo asa'm ijia? 'Yejne'n, siunapo je t'ekiyiji ni siunie je 'es ti iyoyi tiwet'ianaja ka 'wena joyejiap'e ni siunie iyoyi.

⁴⁸Siunie iyo ni Asna' yi' poliyi ti 'es, kiak niwonayi pet.

San Mateo 6

Jesús 'yiyasane papo siunie tiwonaja ti tiwok ji'wajieta' ni i'nio' ti p'ijliusie

¹“Siuti jiwoyeyi siunie 'es jitieyi'i napo i'nio', ke nakaye ti janitonitiei siunie ti jawoyejyink'ie ka in'wenaja'ni. Siuka kiak janiwonatiejenie'e, siunie Asna' ti yi' poliyi ja ke inwe'nase'm paka k'iejliyeyi ka as'wajieta'.

²“Siuti janoyeje napo p'ijliusis ti jawo 'wajieta', ká ane'ni ka ajwele ape'e napo i'nio', ká aniwone 'ate napok i'nio' ti sintijyis ti initoniti'n. Jak je iyoyi ti yiyeta 'najla'wetise, 'ni'ne ti yijits'i niwa jika'wulis jana isi', ti iyoyeta 'wajieta' napo p'ijliusis, yinayi jitieyi'i napo i'nio', ti jla'm iyo ka ti'wena ka tonitieje siunie iyoyisi. Ijiate siunie jayoyi jlam je awo, nak it'imina'aja ti ikajli naka, ti siunapo i'nio' ti ijiunitis.

³⁻⁴Siuti jiniuyeje ni p'ijliusie ti jiwo 'wajieta', nijweki. Ká awoyi jika'niyejayi ni akio' ni a'la'm siunie iyo ni jikijmaye ni ajweye. Ja'nakayeyijna'a ni Asna' ti i'wi'in niwaka ti jijwekieyi ti jiwoyeyi janwe'na'm pet ni as'wajieta'.

Jesús 'yiyasane papo pa 'najlaye

(Lc 11.2-4)

⁵“Siuti jiwoye asts'ajlayeja', ká aniwonayi 'ate napok siunapo sintijyis. 'Neliaja ti takasitk'i ti iyoyis t'ajlayeja' yi'i niwa 'najla'wetis, siu'neje yi'i niwa jikatoki'l niwa jika'wulis, ti iyo ka ti'wena. Ijiate sekyi'i 'yakajlaja'ijyi naka ti tonitieje ni iyoyisi.

⁶Siuti a'am ti jawo 'ajlayeja', jajoyena'a 'wuk kiajwe, sekjane'yi ja p'onajamna'a ka ne'yi japa jane'yi niwa jitiojwa'l jana a'wuk, ka sek enayi'ina'a ti jawo 'ajlayeja', ti janjwanjliyiji'n ni Asna' ti je ti'wena, ti sek yi'i. Siunie Asna' ti i'wi'in ni jiwoyi ti jinijwekieyi, janwe'nase'm pet ni as'wajieta'.

⁷“Ti jit'iejla, ká aniwonaye 'ate napok siunapo je t'ekiyeje ti je isis, ti ijwi'il kawoyis t'ajlayeja', ti je ijliasat ape'e pi t'ajlaye ti iyo, kajejlikiamt'e intoyitisi'i, ijiate jla'm ti jlam t'ajlis'ni wekie'e, kajejepa ti ijwilis ti je iliakiyisi'i'ni ti iyoyis t'ajlayeja', ja ijiatayi ka tik'iukie.

⁸Kiak ká aniwonayi iyoyi napoka, 'yina ni Asna' pajk'i ta'a ti 'yijene pi iyone siunie jisitiana, ti je t'iejlajliyi'ijyi pi k'iejliyi ni jisitiana.

⁹Siuti jit'iejlaye, woye'ate: Sinia' ti jle poliyi, 'esiji ka t'otata ni e'.

¹⁰Siunie aka anechijiayas 'esiji ka inesajap. 'Esiji ka tiwoki 'ne ajnat'e siunie iyo niwa amtis, iyo'ate tiwonaja ts'iji poliyi.

¹¹Wents'e'm siupa jatiuwa siu'nie jloma.

¹²Ka atajlatts'e'm jiwek siunie sitis iyo kasp'elisijne'n, wone 'ate awonaja pet siunapo ti po' ni yints'e'm ti je 'es, ti ap'elisinaja'n.

13Ke kassena'ate ka wiekia'm niwa inkajejlasayejes, 'wenajliyi ka kasjwajiete.

14"Siuti kiak jawoyeyi, ti astaj ja ke awunitiek'i siunie iyo'nase napo as'lejwas, 'yina kiak jawo'ijyi pet ni Asna' ti yi' poliyi, jitiej ja ke inwunitk'i siunie jiwoyeyi jitieyi'i.

15Jlampet ti ja ke ap'elisinajyi'n napo as'lejwas ka netiajnat ni jitis ti yi' aselia'm, kiak jawo'o'jyi pet ni Asna' ti yi' poliyi, ja ke imp'elisinajyi'n pet ka netiajnat ni astes iyo.

Jesús 'yiyasane siunie janiwone ni i'nio' ti iyo ka ininel'lianit

16Siuti jininel'liajanitie ti jiwoyeyi ni asts'ajlaye, ká aniwonaye 'ate napoka napo sintijyis ti initoniti'n. Inikajanit ti je inkase'n, iniwone 'ate siunapo ti jijliak'ali po', ti iyojonk'ie ka ti'wena ti ininel'lianiti'n. Ijiate siunie jajwi'lase'm, nak it'imina ti 'yakajli, siunie ti tonitieje ni iyoyisi.

17Siuti kiak jiwo ti jininel'liajanit, atokio le',

18'nakayi ti ja ke intejnisie'a'm napo i'nio' kiak jiniwone. Janajatajana'a jla'am ni Asna' ni je 'yaka ape'e, ti yi' asap ti ja 'najane. Jla'am ti i'wine siunie jiwoye ti jinijwekieyi, janwe'nase'm ni as'wajieta'.

Inkijmatis niwa yi' poliyi

(Lc 12.33-34)

19"Ká ajwos puwa askijmatisa 'ne ajnat'e, jiwos jantojw sekyi'i jano'we, siu'neje ti kajlajnatas ja'noyi ti jankajlane'ni.

20Jla'm ijiate jla'am ka ajwos niwaka akijmatis ts'iji poliyi, ti lajk'i puwa jiwosa' ka intojw, jla'm ijiate ti je netia'n ka paja, jla'yi ti lajk'i papoka kajlajnatasa' ka 'noyi'ni ka inkajlane.

21Siunie yi'i niwa askijmatis, ijiate ajosik sek yiye'e pet.

Jika kates niwa 'najwes

(Lc 12.34-36)

22"Siuniwa sitiete 'yiniye ka janakaye, ts'ajwes jika kates. Jak je iyoyi siuti isis niwa atate, 'yina wikie'eyi pet ni 'ajwes siunie jla'al janak kates yiji.

23Jlampet ti je isis, kia'iyoyi wikie'eyi pet ni 'ajwes ti ajnatiok yiji. ;Siuti kia'iyoyi janak kates ti yi' awa'm laj jlala, je jlase' pet ni ajnatiok yi' awa'm!

Ká atemisiete napo aska anechiyasas

(Lc 16.13)

24"Je ti'wena pa ka intemisiet papo jika anechiyasas, kajeyepa janemi'n pa janjwanjli, ti siupa kiecha jane'waja, ni'ne ka je intajla pi jikiecha siupa jikiecha pak jantajla. Je 'najanayi paka wonayi ka ijiatayiji ka awoye Aska'niona pa Sinia', siuti intelajayi niwa askijmatis ti ji'wena'.

Sinia' i'yena napo jilis

(Lc 12.22-31)

25“Nak ajwe'lase'm ti awo'ate, Ká awoye asjlak'aliye ti jawoye'ate, ¿Tent'ipa jats'esi? Ke injlak'aliyejyin'ni k'iyeye siupa jatowa', siu'neje ni ja'yayejyi'ni, siu'neje ni ja'wuyejyi. ¿Ma je t'i 'yaka'm ape'e ni laja iyo jana a'wasankiye siunie jitiujw? ¿Tepi iyo pet ni 'ajwes: jet'e 'yaka'm pet ape'e siuniwa jit'iuts'iji'n?

26'Yejne'n niwa ajwejnás. Je ji'wen kankawijnajne'n, je ji'wen'neje kanla'ne pa ka jiwomikie' ka wakajla ka ti'wena 'neje kawo jikapiskiye. Je iyojliyi ni Asna' ti yi' poliyi ti iwijna'm ni itiuwj. Astaj enayi 'ate, asja'yaka'm ape'e niwak ajwejnás.

27¿Ent'a po' pa 'yijene pi iyone ti jwamjla'a ti ijliasate'n puwa jlomas tenaja jana ji'wasankiye ti yi' ape'e 'ni ajnat ti ijiate ti iyo jijliak'aliye?

28“¿Yot'iyi'ni ti injwesieyeyijin'ni k'iyeye paka as'wuye? Ji'wena' niwa a'la' jlokíe, je isimatak'iji'n, jla'yi ti je tijlijne'n. 'Yina yamjli wek ti ijliask'i'ni pijia'm.

29Siupa anechiyas Salomón t'ipi kia'iyeye isisieta puwa ji'wuye 'yuts'iji'n, 'yina awo'ate ti ajwe'lase'm, je ijlien'ni ka ne'yi japaka a'la' jlokíeja siunie k'iejliyi.

30Jlam'ne pa Sinia', jla'am ti kiak iyone niwak a'la' jlokíe ti isis siu'niwa jlomas, jlam'ne ti jlomayeta titietajayik'i jana inka'we, sekyi'i jwat itiujwa'a. 'Yina ya'am awo'ate, ¿Yot'iyi'ni ka je in'yenase'm ti asa'am ijiate ti jilists'ase'm? Janwe'nase'm ni ja 'oyets'i. ¿Yot'iyi'ni ti je ijiate ka ataj womayi?

31“Ká awoye asjlak'aliye, ka woye'ate, ¿Tent'ipa jatiuwa? ni'ne ka woye'ate, ¿Tent'ipa ja'yaki? ni'ne ka woye'ate, ¿Tent'ipa ka'yuk'i?

32Jlam'ne siunapo i'nio' je t'ekiyeje ti iyoyi ni je 'es, niwaka ti iyoyi jijliak'aliye ti jikiowe ijioyi. Jlampet ti asa'am, siunie Asna' ti yi' poliyi 'yijene ta'a pi iyone niwaka ti injwesieyeyiji'n k'iyeye.

33'Yina nak janajnata ti ja ijiatayi ti ja atankiunie'ni ti astaj ja enayi 'ate ni Sinia' jika anechijiayas, siu'neje na iyo ka woyeyi. Je jwel ka je a'wena' pet niwaka ajwe'el.

34“Ká awoye asjlak'aliye siunie ti jiwoye'ijyi 'ate, ¿Tent'ijyi ni ja'wi'in ka jlomata? ¿Jot'e ka je ak'iuwjap'eje jiwekie'e ka jlomaye siunie injwesiejeji'n k'iyeye ti jiwo ka woyi? ¡Jlam'ne je pini' siuniwa wask'i'nelaja je 'najane pa ka wone!

San Mateo 7

Ká a'yene ni akiecha pi k'iejliyi pi iyoyi

(Lc 6.37-38, 41-42)

1“Ká alaki ni akiecha pi k'iejliyi ti iyoyi, ja 'nakayeyijna'a ka Sinia' je in'ye'en pet siupi ates iyoyi.

2Siupi jiwonayi napo as'lejwas, Sinia' kiak janwo'nase kan'yenta ni ates iyo.

³¿Yot'iyi'ni ti ataj je ilie'ne ti ji'yen'ni ni akiecha jitiolkiot, 'yina jlam'ne je 'esijiyi? ¿Jlam'ne ka ataj ene pet 'ate ni siunie a'lawa, atolkiot pet, ti jla'm ijiate ti wujwe?

⁴¿Siu'neje ti jiwone 'ate ni akiecha, Kamana'a jation kisie'e ni atolkiot? Jlam'ne pet ka ani'yejne'n, ti po' ni yiji jana atate, ti jla'm ijiate ti wujwe.

⁵Jikalakijienat'itie! Ninajnat ka ti'yenaja ak'ioye ni atolkiot, ti jla'm ijiate ti wujwe, ni a'lawa ti yiji jana atate, ja 'nakayeyijna'a ka'wenayijna'a ti jaton kisie'e ni akiecha tiolkiot, ni jop jlosili.

⁶Ká awejna'm niwa alenas siunie ti t'otata k'ieye pa Sinia', 'lojwinie'e ka inta'yi ajelia'm sekyi'i ka inokieja'nina'a sekyi'i jank'isate'n ni 'asie'n. Ká atatayiji niwa ijnisies jitio' siunie k'iejliyi ti 'es, 'lojwinie'e ka int'ask'i'ni.

'Ajlayi pi Sinia' siupa k'iejliyi ti jisitiana

(Lc 11.9-13)

⁷“Ajlayi pi Sinia' siupa k'iejliyi pi jisitiana, 'yina janwe'nase'm. Woyeyji'n, je ijat ka je a'wena'. 'Yasayi'ni, 'yina ja'najlinit ask'ioye.

⁸Kajeyepa ni siunie i'nio' ti'yasane, yi' kiojyi. Jlampet ni i'nio' ti iyojyi'n, i'wi'in kajeyepa. Jlampet ni i'nio' ti i'yase'ni pi Sinia', nak Sinia' ja'najlinit k'ieye.

⁹¿Ten jiat'eje pa jikiowe jant'oniti pa jlas, siuti jlas yapijyin'ni jana woye, ka inen jikiojyi jana sisaj,

¹⁰ni'ne ka t'ajlijyin'ni pa si'yus, 'yina ka nena kiojyi ni injla?

¹¹“Ijwil ka woyeyi ti asa'am ti je insisie', as t'ajla'a'm pa k'iejliyi ka kia'iwo ka jiniliakie pa ka ena kiojyi. ¿Tepi iyo pi Asna' pi yi' poliyi? Jla'm ijiatayi jla'm ti 'yu'we ti janwejna'm ni siuniwa wask'i'nelaja isis siunapo t'ajle!

Sinia' jlamtis ti ijiate ti jwesie ape'e

(Lc 6.31)

¹²“Siunie inteliaja ka a'lejwas kiak iwo'naja, kiak jawonayi'iji pet napo a'lejwas. 'Yina niwak 'yijie'ne ni i'nio' ni Moisés jika'neyasajnaye, siu'neje ni jika'neyasajnaye iyo papo Sinia' jijwejanawos t'ipi.

'Wuk kiwet ni je isaja'm

(Lc 13.24)

¹³“Noyeyi ni 'wuk kiwet ni je isaja'm. Je istieyi pet ni 'wuk kiwet siu'neje ni 'nayi ijioyi nak inlaye 'wet, isajk'i, 'yina je pini' napo i'nio' iniuk'i naka.

¹⁴Nak k'ieyi wek ni siunie 'wuk kiwet siu'neje na 'nayi siunie ijioyi janak in'wasankiye, jla'yi ti ti'nita, je 'loj napo i'nio' iniuk'i naka.

Jla' niwak 'yakajanit jana a'la' ti 'es ni'ne ti je 'es

(Lc 6.43-44)

15“Joskiyeyi siunapo je ijiat ka injwejlanawosa' ti ijwil ka intajlisi pa Sinia'. Ti jla'm initewitanisik'i niwa 'wolepo' ti isis, jlam'ne ki iyo niwaka, niwaka k'iwajlas niwa jwesis.

16Je ijiat ka je intant'iejayi ka 'wenatiena'a ni jikijmaye iyo. 'Yejne'n, siuniwa ts'ejnietio' je janak jlel po' jlaye, ni'ne ka siuniwa higok jla' je janak istiek ka jlaye.

17'Yina kiak iyo'ni siojona a'la' ti 'es, isis pet niwa jla'. Siojona a'la' ti je 'es, je isis pet niwa jla'.

18Siojona a'la' ti 'es, je ti'wena ka je inses niwa jla' ti poyeta. Kia'iyojliyi siojona a'la' jana je 'es pet, je ti'wena ka inses niwa jla' ti poyeta.

19Yi'i japa a'la' ti kia'iyoyi, ti jla' je isis, tijwajaki sekyi'i ti titietajayi jwata'm.

20'Yina kia'iyoyi ni siunie ajwe'el, napoka ni jikijmaye ni iyonisi nak jant'emina ti jantant'iejayi.

21“Ja ke wikie'eyeyi siunapo iyo'ate, ti sijwelis, 'Yaka'niona, 'Yaka'niona, ka ijnoyisi ni Sinia' jika anechijiayas. Janapokataja jla'am siunapo iyo ni Inia' ti yi' poliyi iyo ka woyi.

22Siojona jloma ka inetiejenie'e, ka ti'yenajta napo i'nio', ja ke piniye napo i'nio' jawo'ate, 'Yaka'niona, 'Yaka'niona, sampe ti akinieje ni e', ti awokieyi samtikie' siunie Sinia' ijwilts'e'm ka yoki. Etinajpe it'iminape ti anojwatak'i kisie'e jawa imose'l yijits'i japo i'nio'. Nakape'eje ti it'imina ti akajlaje ti alesanaja, niwak siuniwa ti yisi'lietk'i napo i'nio'.

23“Japakayeyi ti jayo'ate ti jasiujlie, Je sitiant'ie'ase. ¡Tajlak'i'm ti asa'am ti jiwoyeyi ni je 'es!

Siupa i'nio' ji'wuk 'yita ape'e japa sisaj, siu'neje pi i'nio' ji'wuk 'yita ape'e pa jolo'
(Lc 6.47-49)

24“Ka ne'yi pa siunapo ipi'ya niwa yamtis, jla'yi ti iyoyi. Iyo'ate siunie i'nio' ti ji'wuk 'yita ape'e japa sisaj.

25Na'am ni pejla, siu'neje na tewuk ti i'yujlietajk'i pijia'm. Na'am ni jlajwu ti wujwi, 'yina je ya'm isia'm, lapakawo ti t'etaja ape'e janak sisaj.

26Jlampet siunie ti ipi'yayeta niwa yamtis, 'yina ti je its'iuk'i'm siunie awoyi. Nak kia'iyoyi pet siunie i'nio' ti je 'yijen jlosiki, ti ji'wuk 'yita ape'e ni jolo'.

27Na'm ni pejla, na'm ni i'niat ti i'yujlietajk'i pijia'm, siu'neje na jlajwu ti wujwi. 'Yina siojona 'wuk ya'm isia'm, sekyi'i netiajne'n.”

28-29Ti Jesús iliyeyi ti tamti, wuj ti yisi'lietk'i japo i'nio', kajeyepa ti 'yaka pi iyo ti iniajmat pi jijweye iyo, je iyoye 'ate siojopo jiwos pet pa Moisés jika'neyasajnye, ti ijwil ka inka'neyasajne'n.

San Mateo 8

Jesús ijwiejiet pa i'nio' jiwatis jitio' po'

(Mc 1.40-45; Lc 5.12-16)

- ¹Loj papo i'nio' yamk'i ja Jesús, ti 'nesat'ipi ti taj'l ape'e japa tikijnaki.
- ²Nesat'ipi pak siupa i'nio' jiwatis jitio' po', yiyi ti t'akosayi kiajwe, ti iyo'ate: — 'Yaka'niona, ka woyi, ts'ajane ti 'najane pi jiwone ka netiajnat 'ni iwit'ia.
- ³Jesús sekyi'i isiesat'i'yijpe, ti iyo'ate: —Awoyi. Janitiajnat ak'ioye. 'Yina ti yiyik'i ti kia'iyó, 'yaka jla'm iwo netiajnat t'ipi siupuwa ijiok'i'ni. Ijiate 'es'ne pi i'nio'.
- ⁴Jesús kiak iyone'ni 'ate: —'Ye'en, ká ajwelna'a siukia jiwoyi. Janajataja jla'am ti ja ak, ti ja joyi ni pa'yi, ti jani'wenkine. 'Yina toni siupa jawo 'wajieta' pa Sinia' iyot'iyipi ka tiwoki pa Moisés, ja 'nakayeyijna'a ti ja wikie'eyeyi napo i'nio' ti jan'we'en ti netia'n ki iyo ki awet'ia.

Jesús ijwiejiet pa tokis jika anechiyas jikawo

(Lc 7.1-10)

- ⁵Ti Jesús yiyet'ijiampe jlajak isi' Capernaum, siupa tokis jika anechiyas Roma jlele ijioyi ja Jesús ti inip'elisine ti iyo'ate:
- ⁶—'Yaka'niona, 'yakawo ja je inippijame, je t'onk'i. Wuj ti yejlat'ni siunie jikie iyoyi.
- ⁷Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Jayikna'a, ti jajwiejiet.
- ⁸'Yina iyo'ne 'ate pak tokis jika anechiyas: —'Yaka'niona, wuj ti je ani'nojonit'i ka 'o kiajwe jlaja i'yuk. Kantitie wekie pa a'leja paka ajloyi, 'yina siojo 'yakawo ja 'esie.
- ⁹Siuti ya'am kia'awo pet 'yaka anechiyasas po', ti a pet kiajwe, 'yina kia'iyó 'yakawos po' ti yi' isiajwe. Jak je iyoyiji ti awone 'ate ni ijwienjli, "Maj", je t'o'ni. Siuti awone 'ate, "Jomet", kia'iyojliyi. Ni'ne ti awone 'ate ni 'yakawo, "Lesane siu'nie", ilisanayi.
- ¹⁰Jesús kawojlijinipi ti ipi'yajejampe, iyone'ne 'ate siupapo i'nio' yamk'i: — Ijiatek'i siunie jayo ti jajwi'lase'm, ti je a'we'en paka Israel jleleye ka kia'iwo 'ate siu'nie, ti ijiate ti jitienujnieye po'.
- ¹¹Jajwi'lase'm 'neje ti ja 'lojwa siunapo i'nio' tal 'niji taj'le ni kilie', siu'neje napo tal 'niji ijio'we ni kilie', janam'ni ti jankijwanisi ni Abraham siu'neje ni Isaac, jla'yi ni Jacob ti jan'yekiujni'n, ts'iji yi'i ni jika anechijiyas ni Sinia'.
- ¹²Jlampet siunapo i'nio' ti Sinia' iniajnat ti iyotaja ka ine'ne ni jika anechijiyas, napok intatayijinie'e ni ajnatiok ti yi' kisie'e, siunie jane'yi niwa lajlasa ti jawujwa ti ja a'tieja.
- ¹³Sekyi'i Jesús iyone'ne 'ate pak tokis jika anechiyas: —Maj ka api. Je ijiat ka je 'nakaj. Lapakawo ti nak it'imina ni atankiujnieye ti 'es ti jipejlanit'i awa'm. Pakayi ti Jesús kiak iyo, pak tokis jika anechiyas jikawo 'es'ne.

Jesús ijwiejiet japa Pedro kant'e

(Mc 1.29-31; Lc 4.38-39)

14Jesús ijioyet'ipi ji'wete ja Pedro. Pakayi ti i'winaja jlaja jikant'e ja Pedro ti je inippijame ti inlayetiok yi'i.

15'Yina jikio' 'nejie'e pa isiets'e, ti 'esiet'ipi, nojwayi ape'e ti kio'yok'i. Iniyet'ipi pijia'm jla'm iyonayi'ni 'ate ti ilisane k'iye pa jantojw ja Jesús.

'Loj papo i'nio' Jesús ijwiejiete'n

(Mc 1.32-34; Lc 4.40-41)

16Jlampa k'iejli kilie' yamat'ipi isia'm, tikiniejat'iyiji'nijpe siupapo jitiej je isis. Etiet'ipi ti tamti'yi papo, sekyi'i yamat'i'nijpe puwa imose'l yijits'i papo i'nio' ti iliaki. Ijwiejiete'n wikie'eyi siupapo i'nio' jiwet'ia po'o.

17Sekyi'i ti jiwekie'aja ti 'yaka siupi iyot'iyipi pa Sinia' jijwejlanik jiwo Isaías ti iyo'ate: "Jla'am ti ijialts'e niwa ts'ajwes t'a'ti, siu'neje niwa siliayejes."

Siupapo iyo ka nekk'i pa Jesús

(Lc 9.57-62)

18Ti Jesús i'wina ti 'loj papo i'nio' nojweje, sekyi'i iyone'ne 'ate japo t'eyasajnas: —Naja'ni ja tiuma i'niati 'wechaja.

19Siupapo jiwos pa Moisés jika'nejasajnaye, ijwienjli'ne siupi ijioyi ti iyonat'iyijpe 'ate: —Inka'nejasajnowo, jajojwi pa jajojwi, 'yina akajli ti jayik ajak'i.

20Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siuniwa yosis po' niwa jijwa'al, siuniwa ajwejnas jlopis po' jla'am, jlampet ni l'nio' Jlas laj ji'weta' ka ine'yi ka ininop'it ka ima'a.

21Po 'neje siupa jikiecha, ti t'eyasanik jla'am, ti iyone 'ate: —'Yaka'niona, ejlokiu' janiajnat kiu' ka ip'io'ne ki ika kijil masa.

22Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Ejlowek, naj na'm ijyik'i. Ena'ate pet siunapo 'yajle'n ka imp'onits'i kiapo ijia ti 'yajle'n.

Jesús ilinkine pa jlajwu siu'neje puwa ji'wukijlimpejes

(Mc 4.35-41; Lc 8.22-25)

23Jesús tisiojmayet'ijiampe japa kasejkana. T'eyasajnas yamat'ik'ipe ti yama.

24Pa yit'iyipe jikiowe'e pa i'niat jlajlik'i ti yiyet'iyipi siupa jlajwutiok, ti pejla ijlinik'i. Siuti i'niat itiyejaja'm sekyi'i ijliena'ne ka 'no isia'm japa kasejkana. 'Yina Jesús imia'a pakayi.

25Yamat'i'nijpe papo t'eyasajnas ti 'yujwatis'ni. Iyonat'iyisijpe 'ate: — ¡'Yaka'niona, kas'manit. Janajk'i isia'm!

26Iyo'ne pet 'ate ti isiujlie: —¿Yot'iyi'ni ti ijnots'inajyits'i? ¡Ijiateje napo yi 'ne 'nakayi jla'am ti laj astankiujnieyeja'! Sekyi'i ti iniyet'ipi pijia'm, tamtiyet'iyijpe pa jlajwu siu'neje pa i'niat, sekyi'i ti 'yakamaja t'ipi, 'yakama ti 'yakama.

²⁷Kawojlijinit'iyisipi japoka ti i'winis ti kia'iyó. Iyoyet'iyispe 'ate: —¿Tent'i 'ni siu'nie i'nio'? ¡Yina ti jlajwutiok siu'neje na i'niat jlajlik'i je 'yaka'm ape'e ti ijliuye!

Jesús ijwiejiet papo times jitiej je isis yi' Gadáraja

(Mc 3.1-20; Lc 8.26-39)

²⁸Ti Jesús yiyet'iyipi siupi ijioyisi, i'niat ji'wechaja, siojopa ajnat jle' iyo'ate Gadara, times papo i'nio' jitiej je isis ijioyi, ti tajlisi puwa a'no'ol. Wuj ti jwesis papoka. Lajk'i papo ka injweyisi ka inoyisi'ni siupi yi'i.

²⁹Ti yiyet'iyisipi ja Jesús, kiak t'ipa iyoyeyisipi ti tank'i wita'm: —Sinia' jlas, ¿yot'iyi'ni ti je kasse'nate? ¿Jiwot'iyimi ka poye ta'a paka wonts'e, ti ji'nis 'yina ti je yijliyi'iyi siojona jlomaye?

³⁰Sek k'iejlíyiji siupa yiji puwa ijnisies jitio', ti its'ipk'ijin'ni.

³¹Siupuwa imose'l yiji papo i'nio' inip'elisinisi'ni ja Jesús, ti iyoyits'i 'ate: —Ka kassottiena'a kisie'e, kasjloyinie'e niwa ijnisies jitio' ka 'yukiamk'i.

³²Jesús iyo'ne 'ate: —¡Maye'ni! Tajlayisia'm papo i'nio', 'yuyejamk'i puwa ijnisies jitio'. Je paja wat ti yamat'i'nijpe ti t'osi'ni ti namayisk'i isia'm ti taj'l ape'e japa tikijnaki, sekyi'i tisiójmayesiaja'm japak i'niat. Sekyi'i 'yajlen'ne lapakawo ti yimk'anaja'n.

³³Siupapo i'nio' i'yena puwak ijnisies jitio', ti i'winayis ti kia'iyó, wuj ti jnots'ijnits'i. Yamat'i'nijpe ti t'osi'ni, ti yiyet'iyispe isiyi, sekyi'i ijwilajamk'i papo i'nio' siupi iyo pa jiwet'ia puwa ijnisies jitio', siu'neje pi iyo papok jitiej je isis.

³⁴Papok i'nio' 'yakapajlat'iyisipi ja Jesús. Yiyisi ti kiak t'ipa iyonayisipi 'ate: —K'iuts'e'm, siunie jayona'aja, ¡'esiji ka atajla'm siujlie'e saka ajnat!

San Mateo 9

Jesús ijwiejiet pa i'nio' je t'onk'i

(Mc 2.1-12; Lc 5.17-26)

¹Jlampa yama 'niji siupi ti 'nelanje'e, Jesús tisiójmajiam'ne japa kasejkana, tomat'iyispe i'niat ji'wechaja, 'yina yiyeyi siujlieja ti ijiate ti jika ajnate.

²Jesús titiuniejat'iyipi pa i'nio' je t'onk'i ti tiniayija ape'e pa jlo'wet. 'Yina Jesús ti i'wina ti jitienujnieye po' papo ijia siupapo isim kiajwe, sekyi'i iyone'ne 'ate pak i'nio': —¡Yas, jwajla'a paka woyi! Siukiwa akeyis je titiajlata'm, imp'elisina.

³Yit'iyipe pa siupapo jiwos pak Moisés jika'neyasajnaye, jikiowe iyone 'ate, ti ipi'yayeyis ja Jesús ti kia'iyó, “¡Siu'nie i'nio' wuj ti iliaki pi Sinia'!”

⁴Yina Jesús 'yijene pi jitienujnieye iyonisi, sekyi'i ti kiakt'ipa iyonayijipi: —¿Yot'iyi'ni ti je 'es siunie yiji ni asosik?

⁵¿Tepat'e yi'i siupa ti je istieyiji, nakat'e ti jayo'ate, "Siuniwa akeyis netia'n", ni'ne ka nakaye ti jayo'ate, "Neppijia'm, askiujni'n"?

⁶Yejne'n, ja'winki'nase'm 'nakayeyijna'a ka 'najanayi ti siunie I'nio' Jlas jijweye po' 'ne ajnat'e ka netiajnat niwa jikeyis napo i'nio'. Sekyi'i ti kiak iyonayi pak i'nio' je t'onk'i 'ate: —Neppijia'm, kima na ajotik. Maj ka api.

⁷Sekyi'i pi i'nio' iniyet'ipi pijia'm. Yama ti yapi.

⁸Jlam jnots'inayijits'i'ni papo i'nio' ti i'winayis. Sekyi'i iyunitis'ne pa Sinia', siunie ti jlam ti iwijna'm pa yi'i pa ka kiak iwoyi ka lesane 'ate iyo niwaka.

Jesús tane pa Mateo

(Mc 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹Jlampa Jesús sekt'ipa tajla ape'e, sekysi'i ti i'wina ja i'nio' siojo jle' iyo'ate Mateo, ti yijin'ni ts'e yi'i siojo yi'ijin'n ti t'alk'i'n niwa inkat'ijnieyees, ti ijioyi'ni japa Roma. Jesús iyonine 'ate: —Na'm ijyik'i. Mateo ipi'ya wek, takasit'ne 'yina yamak'i.

¹⁰Ti ti'yekiunieje'n, ja Jesús siu'neje japo t'eyasajnas, ji'wet'e ja Mateo, 'nesa'ni japok isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyees, siu'neje japo i'nio' tijwela je 'esijiyi, ti je isis. Japoka'ne ti isijwane. Je japokata, je pini' 'neje siojopo i'nio'.

¹¹Siojopo Fariséojos, ti i'winayis iyoyis'ne 'ate, ti i'yase'n japo t'eyasajnas: —¿Yot'iyi'ni ni aska anechiyas ti isijwane siunapo isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyees, siu'neje napo i'nio' je 'esijiyi?

¹²Ti Jesús ipi'yayeyi, iyo'ne 'ate: —Siunapo je isis napok 'yu'we ti isitia'n na inkakiewo. Jlampet siunapo isis, napok je isitia'n pet.

¹³Maye'ni, ni'neyasanayi siunie iyoyi niwak Sinia' jlamtis t'ipi ti iyo'ate: "Kap'ijliuskiye, nak awojonk'ieye. Siunie ti jilianajyi'n niwa wakiajas ti jijwejla ka siwunitie, nak je awojonk'ieye." 'Yina siuti ana'am, je napok ka iniame napo isis, 'wenajliyi jla'am ti aname napok siunapo inkeyis jiliajnis.

“¿Yot'iyi'ni napo 'eyasajnas ti je ininel'lianiti'n pet?”

(Mc 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴Siupa Juan inajiejnawo siojopo jikawos ijioyisi ja Jesús ti i'yasis'ni ti iyonisi 'ate: —¿Yot'iyi'ni pet napo 'eyasajnas ti je ininel'lianiti'n? Sa'am siu'neje napo Fariséojos je paj ka iliki pet ti awoki naka.

¹⁵Jesús isiujlie ti iyo'ate: —¿Tepi iyo siunapo i'nio' nojweje siunie k'iejli tijwa'yi? ¿Ti'wenat'e ka ink'ijliaja'n siuti je taljliyi'iji pak k'iejli tijwa'yi? ¡Jeyi kat'aja! Ijlatjliyjina'a ti jatalajasi, jiwekie'ejana'a ka ininel'lianiti'n.

¹⁶“Je ti'wena wek paka jiwa siunie ink'ie' ka imp'oneje siunie ji'wu' 'yusie. Kajeyepa siuti tip'onaja ni ink'ie' yapijlia'm, sekysi'i ti ijatayiji ti its'isk'i kajeyepa ti 'yits'i.

¹⁷Siunie at'es kia'iyojliyi, je ti'wena wek ka tisiayek'iji'n niwa jijwa'al siuniwa je isis, 'nejes ti 'yusis, ti ink'ie' ni at'es, kajeyepa ti ijliasata pijia'm. Its'isak'i, sekyi'i ti tisaye'ni ni at'es, 'yakajyina'ni. Nak it'imina ti tisiayek'iji'n niwa jijwa'al ti ink'iejyis ni at'es ti ink'ie' pet, jlampet ti ji'yusie ni at'es tisiayejak'iji'n pet niwa jijwa'al ti ji'yusis. Ja 'nakayeyi ti ja ke inkajyi'n ni at'es ti ink'ie' siu'neje niwa 'nejes ji'yusis ti jijwa'al."

Jairo jlase', siu'neje japa asejnia siojopa isiets'e pa Jesús ji'wu'

(Mc 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸Jesús je iliyi ti takamtijnien'ni, ti 'nesa jak i'nio' Judío ti anechiyas. T'akosjlete'l itiyeyijin kiajwe, sekyi'i iyo'ne 'ate: —Yase' jakia je pajk'iyi ti 'ya'al. 'Yina najna'a ja'yenaja. Akio' enna'a ape'e, ja'wasana.

¹⁹Jesús takasitie ti yamk'i, jla'yis japo t'eyasajnas.

²⁰Jakayi'ne ti siujlieja asejnia ti jiwet'ia po', ti ji'woyis je netiank'i, ti ijioyi. Yi'i japa jloma ti 'es, yi'i japa jloma ti ijiatayi ti je 'es ti yapi'li'ni siupa jiwet'ia iyo, ti je netiank'i'ni pi ji'woyis. Paj ti itijwa'm niwa sikioye times tom'niji puwa jika najkapis yiji ti je tijwa'. Tajla 'wechaja ja Jesús ti isiets'e ja ji'wu' jikiusi'l.

²¹Kajeyepa ti itienkiun'ni ti iyo'ate, "Yamk'emna'a ka itiej ni ji'wu' ka isiets'e, ja ts'esiena'a."

²²Jesús i'yena 'wechaja, sekyi'i i'win'ne jlajak asejnia, sekyi'i ti iyoni'ne 'ate: —¡Yase', jwajla'a paka wo! Lapakawo ti atankiujnieye it'imina ti i'nes. 'Yina ti kia'iyó ja Jesús, jakayi ti 'esie.

²³Jlampa yama'aja ja Jesús ti ijio 'wete jak Judío. Suti yiyeyi ja ji'wet sekyi'i i'win'ne japo i'nio' ti yapisi wojoyeyija'm ti tajwits'iji'n, siu'neje japo ti iyo 'wosola.

²⁴Iyoni'ne 'ate: —¡Tajlayi, maye'ni! Je 'ya'al jana jlosie, imia'a. Siojopo i'nio' ti ipi'yayis ti kia'iyó ja Jesús, iliakiyis'ni'ne.

²⁵'Yina ijliuk'i'ne kisie'e japok i'nio, 'yuyi'ne jla'am siojo yi'i jlajak jlosie, isim'ne kio'yi, ti inijiem pijia'm.

²⁶Naka siu'nie Jesús iyoyi ti ijwiejiet jlajak jlosie, itijwaja'ni jlajak ajnat ti ti'niejenaja pa tiwonaja.

Jesús i'wijnajne'n papo times talojo'

²⁷Jlampa Jesús tajla'aja seka'a, times japo talojo' ijia'an. Tanak'i wita'm ti iyonisi 'ate: —¡David Jlas, kasp'elisijne'n wata'a!

²⁸Ti Jesús yi 'wuk kiajwe, sekyi'i siojopo talojo' tikiniejayiji siojo yi'i. Sekyi'i i'yasen'ne ti kiak iyone: —¿Ma je sakakiuye siunie ti akajli ti ja'wijnanajyi'n? Siojopo talojo' isiujlie ti iyo'ate: —Saka'niona, je'e.

²⁹Jesús sekyi'i isim'ne ape'e, ti isiejts'ik'i jawa jitiете, ti iyone 'ate: —'Esiji kanwoyi siunie iyo ni astankiujniece, ti je sakakiuye.

³⁰Yina sekyi'i 'esieyiji ti i'yenk'i kisie'e. Jesús ji'lij 'yitiapk'i'ne ti iyone 'ate japoka talojo': —Ká ajwelajiamna'a paka ne'yi paka i'nioye.

³¹Je 'esiji jla'am ti iniuyek'i kisie'e, ijwilajamk'i papo i'nio' siojo Jesús iyo, paj ti itijwaja'ni jlajak ajnat.

Jesús ijwiejiet pa i'nio' ti imosik iyojwa'n 'ne'liaja

³²Jlampa iniuyek'i kisie'e japoka, po' japo i'nio' namisiji ja Jesús siojo i'nio' ti imosik iyojwa'n 'ne'liaja.

³³Yina Jesús iniujwan'ne kisie'e paka siupi iliaki, sekyi'i ti 'esieyiji ti tamti. Kawojlit'iyipi japo i'nio', sekyi'i iyoyis'ne 'ate: —¡Lajk'ipa ka kia'owo ka ti'wena ka nejyi jla'a Israel!

³⁴Jlam'ne pet japo Fariséojos iyoyis'ne 'ate: —Paka jla'am siupa imose'l jika anechiyas jijweye pa yiyi, it'imina ti 'yakajli ti iniujwa'n kisie'e.

Jesús wuj ti ip'ilisi'n papo i'nio'

³⁵Jesús iniuk'i'ni jawa isi'il siu'neje jawa ji'wetis jilis japo i'nio', ti taka'neyasa'n yi'i jawa t'ajla'wetis jla'am japo i'nio'. Ti iyo ka'niyeja' ti ijwi'il kiwa Sinia' jlamtis, ti niwaka jika anechijiayas. Ijwiejiete wikie'eyi kiwa jiwet'ia iyo japo i'nio', siu'neje kiwa iliatits'i yijits'i jawa t'ajwes japo i'nio'.

³⁶Ti i'yenaja'n japo i'nio', sekyi'i iyone 'ate: —Wuj wata'a ti p'ijliusis. Kajeyepa ti iyoye'ate niwa sontas ti laj jika'nionaja kan'yena, ji'niayi je 'es ka nek'ni, jla'yi ti jikanowe iliajne'n, it'imina ti laj jijweyeja'.

³⁷Sekyi'i ti iyonayi 'ate japo t'eyasajnas: —Siunie inwomik ti ja tiliena'a isajk'i, 'yina siunapo janla'ne je 'loj.

³⁸Naka'ne ni siunie ti ja 'ajlayi ni jikimet nak inwomik, ka injlo' napo inkijmayewos ka inla'ne.

San Mateo 10

Ti Jesús isima'ak'i papok itijwa'm niwa sikioye times tom'niji jilijuwajnas

(Mc 3.13-19; Lc 6.12-16)

¹Jesús tane'ni japok itijwa'm niwa sikioye times tom'niji t'eyasajnas ti yikiajle ni jijweye ka inojwank'i kisie'e niwa pini' yijits'i napo i'nio'. Jla'yi ka injwajiete napo niwa jiliaye iyo, siu'neje niwa iyo ni jiliaye ti iliatits'i.

²Niwak jleyis japok itijwa'm niwa sikioye times tom'niji injlojwajnas. Siojo inia'an jle' iyo'ate Simón, siojo tiwonaja'ni 'neje 'ate Pedro, siu'neje ja jikilia Andrés. Santiago jla'yi ja ji'yini Juan, Zebedeo jilis.

³Siu'neje japo ijia jleyis iyo'ate, Felipe jla'yi ja Bartolomé, Tomás siu'neje ja Mateo, siojo isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyeyes. Siu'neje ja Santiago Alfeo jlas, siu'neje ja Tadeo,

⁴siu'neje ja Simón 'neje, siojo Simón ti teje'yi ilia'm japo Roma jlele, ti iyo anechiyasa k'ie japo Judíojos. Siu'neje ja Judas Iscariote, siojo ti janekial ja Jesús.

Jesús ijliu' papo t'eyasajnas ka iwoyis jika'niyeja' pa Sinia' jika anechijiyas

(Mc 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵Japoka'ne siojopo itijwa'm niwa sikioye times tom'niji ti Jesús ijliu', ti 'yiyasane siupa janwoyisi ti iyone 'ate: —Ká ajoyeyi siunapo i'nio' je Judíojos, ka kiak inwona'a ka ajoyeyi siuniwa isi'il yiji jana Samaria,

⁶jnayeysi ta'a siuniwa sontas ti netiajne'n yiji jana Israel.

⁷Joyeyi ti jajwelayi ti siunie Sinia' jika anechijiyas majleye ilia'm.

⁸Jwajietajyi'n napo i'nio' je isis; ekiajlats'i pijia'm napo 'yajle'n; siunapo jiwatis jitio' po' kia'iyojliyi jalayi, siunie ki iyo ti wuj ti je 'es jitieyi'i ni Sinia' jla'yi napo i'nio'; nojwatak'i kisie'e siuniwa pini' yijits'i. 'Yina ti as'wajieta wek naka ti Sinia' iwi'nase'm lapakawo ti imp'elisina, ká awoye lajaye siuti kia'io jiwoyeyetaja naka.

⁹“Siuti jit'iskiuniets'iji'n, ká awoye aska wikiniet'aja,

¹⁰ni'ne ka aseliye japa ka atonie, ká a'lonitie puwaka as'wuyeye, ká awoye askiajata. Kajeyepa siunie i'nio' inkijmayewo, tepa jawo ka je in'yekiu'n.

¹¹“Siuti jawayeyi japa isiye, ni'ne ka niwakaye ji'wetis jilis napo i'nio', 'yenayijyi'n siunie i'nio' jlosik po', pak ja awayejiap'ne kiu'. Jawayets'i siupuwa jlomas jininenajyi, ka akinieye'nijpe.

¹²Siuti jit'iuyeyetaja siojopa 'wuk jloyeyi, ka atejwilayeyijpe siupapo i'nio' sek ji'wet'e.

¹³Siupapo i'nio' sek ji'wet'e, ti jijwela ka 'esieyiji ka inejiap nak inkamankiye, ijiate napok ja 'wanjliyejap nak inkamankiye. Jlampet siunapo ti jijwela ka je 'esieyiji, siunie inkamankiye inapilie'asenie'e, ja ke inejiap.

¹⁴Siuti ja ke inki'm aselia'm, jla'yi ti ja ke ink'iu'wase'm siunie jijwela', ja atajlayeyijpe japak 'wuk, ni'ne ka isiye, sekjane'yi ka patajeyits'ipe niwa asatis.

¹⁵Ijiatk'i siunie jajwi'lase'm ti janeyi janak jloma ti Sinia' jan'ye'en napo i'nio' ni jitis iyo, siunie jawo ti ja tisiejek'i'yi papok i'nio' yiji japak isi', janka'm ape'e siupi jiwet'ia iyot'iyipi papok i'nio' yiji japa Sodoma siu'neje Gomorra ti tisiejek'i,

Siunie ja tiwonaja napo i'nio' Sinia' jilis ti ja tiliakik

16“i'Yejne'n! Siuti ajloye jawoye'ate niwa 'wolepo' ti yi kiowe'e niwa k'iawajlas. Asosik enitiejyits'i'ni, niwonayi 'ate iyo ni injla, siu'neje ka aniwonayi 'ate niwa ojwos ti lajk'iyi pa ka ti'wenaja kanwo.

17-18]oskiyeyijna'a napo Judíojos, asa'am ti jiniamajyin'ni iyyik'i, napoka ti ja inekiajlayi napo jika pa'yijis jlosikis jiwos, ti jank'ajajyi'n yi'i niwa t'ajla'wetis. Siu'neje ti ja ijnoyeyiji napo i'nio' anechiyasas, siu'neje napo anechiyasis wus, siu'neje napo jika kia'lis napo je Judíojos. Jla'yi ti jampe'yaye ti ja sijwela, sekjane'yi ti akatatayi ti ja amtiye'yi.

19Siuti kiak jawo ti ja inekiajlayi, ke injlak'alayiji'n siupa kawoyeyi ti ja amtiyets'iji'n, siu'neje pa as'lej jawonayi. Sinia' jla'am janwe'nase'm siupa jawoyeyi ti ja amtiyets'iji'n.

20'Yina ja ke asama ti jant'emina ti ja 'najana as'leje; Inia' jikimet ti 'es japakaye jla'am ti jane'yi aswa'm ti jantamti.

21“Jajwi'lase'm, siunapo ji'niayi ijwienjli janekiajlayinie'e napo ijia ni jiliayeja', kia'iyojliyi siunapo jiniewot inekiajlayinie'e ni jiliaye napo jilis. Siunapo jilis inapilie'ena'a napo jiniewot ti jawo ka ilajne'n.

22Siuti asa'am ti jiniamajyin'ni iyyik'i, ja wikie'eyeyi napo i'nio' ti jane'wa'ase'm. 'Yina siunie i'nio' jitiej ja ke inla'ne, jajnok'i'ni paj ka neyeyinie'e ni jlaj yi'i, naka ti janjwa'.

23Jane'yipe japa isi' siunapo yiji ti ja ke inena'yi 'ate, ka akinieye'nijpe ti ja'yiltanayi japa isi' kiecha. Jlam je awo ijiatk'i siunie jayoyi ti, siuti ja ke atejwa'yi ka ajoyeyits'i niwak isi'il siunapo Israel jlele yijits'i japakayeyi ti ja'nes ni i'nio' Jlas.

24“Je ti'wena wek siunie i'nio' ti inka'neyasajnayewo ka t'eyasanik ka inka'm ape'e; jlampet siunie inkawo, kia'iyoye je 'yaka'm ape'e pet siunie jika anechiyas.

25Siunie i'nio' ti 'neyasanik ja inikanit'ni kajeyepa ti jle' jawo'ate ka pajata iyo siunie 'yiyasa'n. Kiak jawo'ojyi pet siunie inkawo, ti ja tena'a siunie jle' iyo ni jika anechiyas. 'Yina ti kiak tiwonaja'ni ni siunie tijna'yi jana 'wuk 'ate Beelzebú, imose'l jika anechiyas, jijwel ka 'wena iwo napo siunapo ji'wet jlele ni siunie ja tamitaja'a'ni.

Siuti jijwe'el siunie iyo ni Sinia', ká atejnisijyi'n paka k'iejliyeyi ka je injweye

(Lc 12.2-9)

26“Ja ke napokaye napo i'nio' ti ja joskiyeyi, kajeyepa siunie ti tip'ona ape'e ja tiliena pet ape'e, jlampet siuniwa ti tijwekieta'ni ja'nakajak'iji ape'e.

27Siuniwa ti ajwe'lase'm ti ene ajnaja, enayi pet jlomaje' ti ja ajwelak'iji'n; jlampet siuniwa ene ask'ioteje, niwak siuniwa ja amitayi pijia'm ti jajwelayik'iji'n.

28Ke ijnots'inayi napoka siunapo ti 'yijene pi iyone ka inetiajnat ni 'assie'n, 'yina siunie asak'al nak je 'yijene paka wone ka inetiajnat. Jla'm ijiatayi jla'am siunie ti 'yijene pi iyone ti initiajnat ni 'asie'n, siu'neje ni asak'al, nak jla'm ijiate jla'am ka ajoskiye. Jla'yi ka intateje nak siunie inlaye 'wet ti laj jlaja.

29“Yejne'n, ¿tepi iyo niwa ajwejnas jilis ti times ti tiwena'ni? Ijiate ijwienjliyetak'i wek japa laja jlase'. 'Yina siuti je jla'am ni Asna' ka intajle ka inetia'n, ijiatjliyi tiwet'ianaja ka injwanjli japa ka inetiane ka 'na'al.

30-31 Asa'm ijiate ti asja 'yaka'm ape'e niwak ajwejnas jilis niwa ajwel'ni, ijwil ka je injla'an siuniwa as'wole ti 'yijene pi iyone pa nojwa'm. Tempi it'imina ti kiak awo ti awo'ate, jweyitie.

32“Siuti japoye ni jawo'ate, ti janijwejla'm napo i'nio', “Ya'am ti akk'i pet ni Jesús”, ijiate kiak jayo'ojoyi pet ti jajwijla'm ni Inia' ti yi' poliyi, ti jayo'ate, “Ijiate nak sa'yi pet”.

33Jlampet siunie ti ja ke injweye napo i'nio', ti janijwejla'm ti jawo'ate, “Pak je sitiant'ieje pa Jesús”, kiak iyoyeyinie'e pet ti jajwijla'm ni Inia' ti yi' poliyi, ti jayo'ate, “Nak siu'nie je sitiant'ieje”.

Jesús jlam ti it'imina ti tejets'i wita'm papo i'nio'

(Lc 12.51-53; 14.26-27)

34“Ká ajwela ka inkama 'ni ajnat siuti ana'am. Je ana'am ka inkama napo i'nio', 'wenajliyi jla'am siunie jawo ti jantats'i wita'm.

35Ana'am, siunie i'nio' ja inta'yi ilia'm ni jinia', siojona asejnia janta pet ilia'm jana jlet, siojona jijwelis janakaye pet jana jikant'e ti janta'yi ilia'm,

36ja ke 'wenaye napo jitiejeiwasa' ni i'nio', janapokaye ijia jla'am.

37“I'nio' ni ja ke ijiatayi ka semi'n, ja 'wenajliyeyi jla'am ni jinia' siu'neje jana jlet, je akajli ka ijwi'il ka yama ka intalk'i. I'nio' ni je ijiate ka semi'n, 'yina 'wenajliyi jla'am ni jlas, siu'neje jana jlase', ti ijiat ti yimine, nak kia'iyoye je akajli ka ijwi'il ka yama ka intalk'i.

38I'nio' ni je itijlia jana jika cruz, ka ina'm ijyik'i, je 'yu'we ka iwo jika'nionajak'i'm.

39I'nio' ni initejna'm ni jiliaye, nak ja ijiatayi ti janetia'n; jlampet siunie ti je inite'en ka kiak iwo, nak jan'we'en jana ji'wasankiye ti t'o'n.

Jikajaye siunapo i'nio' ti takap'ijliuski

(Mc 9.41)

40“Siunie isi'm aselia'm, ijiate lapakawo ti ya'am ti isi'm ijyilia'm. Jlampet siunie i'nio' ti isi'm ijyilia'm, kia'iyoye lapakawo ti isi'm ilia'm siunie i'nio' sijliu'.

41I'nio' ni isi'm ilia'm ni Sinia' jijwejlanik jiwo, ti iyo'ate, “Aki'm ilia'm kajeyepa ti naka ti Sinia' jikawo ti 'es”, jikaja jawo'ate siunie Sinia' jikawo ti ijiate ti 'es, ka titisietana'a siojona jikajaye pet.

⁴²Jane'yi pa jantes, je tiwet'ianaja ka i'niata wek paka inwejna'm ka techajaje', jane'yi pa siu'napo kia'lis ti najmin'ni iyyik'i. Ka wo'ate, “Ap'elisi'n kajeyepa ti je 'wena, 'naka ni yamk'ijin'ni ni Jesús”. Ijiate i'nio ni iyoyi naka, ja jikaja poye.”

San Mateo 11

Juan inajiejnawo takajlunie ka intaj tiniayeje'ni pa Jesús

(Lc 7.18-35)

¹Ti Jesús itime ti 'yiyasane japo itijwa'm niwa sikioye times tom'niji siupa janwoyisi, sekyi'i ti yam'ne ti ijioyits'i jawa isi'il yiji jlajak ajnat, ti ijwi'il kiwa Sinia' jlamtis ti isis, ti ijwijla'm japo i'nio'.

²Yina pa Juan inajiejnawo, ti yi' insat jiweje, t'ijieyi'ne siukiwa iyo ja Sijwajieti ti i'mieniti'n papo. Sekyi'i ijliu'ne japo t'eyasajnas pet,

³kan'yasisi kanwonisi 'ate: —¿Mi amt'e siupa tinijijwiyijen'kiye ti ja'nes? ¿Ent'a japoye'eje siupi jikiecha ti ja'nes?

⁴Jesús isiujlie japo ti iyo'ate: —Maye'ni. Apilieyi ja Juan. Jwelajia'm siunie iyo ni jipe'yayeyik'i'ni napo, siu'neje ni iyo ti ji'wena'.

⁵Ti siunapo je t'ojni'n 'esieyiji ti t'iskiunk'iji'n; jlampet siunapo jiwatis jitio' po', kia'iyojliyi ka jwejlkie ti isis. Siunapo je tipechijyi'n, jik'iot tiojwa'l 'ajlak'iji'n 'nakayi; jlampet siunapo 'yajle'n, yapits'i pijia'm, 'wasajne'n. Siunapo i'nio' ti p'ijliusis tikiniejeje pet niwa Sinia' jlamtis ti isis ti tamtiki k'ie.

⁶“Esiji ni i'nio' ti je yisit ilia'm ni iyo ti jitiej iyomk'i'm.”

Jesús jitiej ijiutie k'ie papo, pa Juan inajiejnawo

(Lc 7.24-35)

⁷Jlampa tosak'i japo Juan inajiejnawo jikawos ti yapi'ni, Jesús iyoyeyi ka injwejla'm japo ti iyo'ate: —¿Ten siupa jiwoyeyi ka 'wena ti jloye 'niji yi'i ni ajnat mami'yi? ¿Nakat'e ni sisej ti jlajwu i'wiati'n?

⁸¿Jiwoyet'itiemi ka 'wena siunie i'nio' ni ji'wuye niwa je niliaja ti isis, ent'a naka? Je int'ayeyiji'n, siunapo i'nio' ji'wuye kia'io ti isis napoka napo yijits'i niwa 'wuki'l, ji'wuki'l napo i'nio' anechiyasis wus.

⁹Kiujliek'i'm, ¿tempa pi ji'yenayi? ¿Sinia' jijwejlanik jiwot'imipe? Ijiate, Juan 'yaka'm ape'e ni injwejlanik jiwo ni jikijmaye iyo pit.

¹⁰Kajeyepa ti Juan naka ni siunie ti Sinia' jlamtis t'ipi ijwi'il ti iyo'ate, “Janiajnat ak'ioye ni 'yaka'niyewo, janakaye ti janwakajlanit ta'a ak'ioye ni a'nayija.”

¹¹Ijiatek'i siunie awoyi ti ajwe'el, Juan lajk'ipa ka wo'ate iyo, ape'e 'ni ajnat, ka ti'wena ka inka'm ape'e iyo pet ti jla'am. Jlam'ne pet jitieyi'i ni Sinia', siunie ti yiji ni jika anechijiyas, ti je 'esijiyi ti lajk'ipa kawo, nak 'yakama'aja pet ape'e.

12“Tajlap'e ti 'nelanjie'e yiyeyi ni inka'niye ti po' ni tiwonaja nak jika anechijiayas ni Sinia', siunie je 'es ni tiwonaja, napo jwesis napoka napo ti iyo ka inetiajnatis.

13Wikie'eyi siupapo Sinia' jiweljanawos t'ipi, siu'neje niwa yiji na Moisés jika'nejasajnye pet, najata wek pet ti iyoyi jika'niyeja' ti iyoyeyi ka 'nes nak jika anechijiayas pa Sinia', paj ti yiyeyi ti 'nes ni Juan.

14'Yina siuti ja ke sakakiuye, kajeyepa Juan jla'am siupa Sinia' jiweljanik jiwo Elías, ti lajk'ipa ka je 'najane ti ja'nes.

15;Jane'yi pa siunie jik'iot tjojwa'l po', jipe'yaye!

16“¿Tent'ipa ka 'yejnap napo i'nio' siu'niwa jlomas? 'Yinit'ijyi siunapo kia'lis ti yi'i ni aj'leje'n, ti yiyisk'iji'n ti tiliakijni'n, ti tana ape'e napo ijia ti iyo'ate,

17;Si'woso'l alanajata, 'yina je liakinie! ;Enajatajats'i siuniwa saka'laja' ti k'ijliajats'i, 'yina ka kia'iwo 'neje ka apajyi'n ka anip'elisinajyin'ni!

18“Kajeyepa ti 'nesa ja Juan, ti i'winis ti je ti'yekiu'n jla'yi ti je i'ya i'niati, iyoye 'ate napo, ;Je 'es pa ka iwoyi, jitiej je 'es!

19'Yina 'nes 'neje pet ni I'nio' Jlas, ti jla'am ti ti'yekiu'n jla'yi ti i'ya jla'm i'niati, iyoyeyits'iji 'ate ti ijwilis, ;Jlak je iliatk'i jla'yi ti at'es jiwo; iyo t'ajajnajwasa' napo i'nio' inkeyis jiliajnis, siu'neje napo isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyeyes! “Jlam'ne pet ti ti'wena ni jikijmaye ni i'nio' ti 'es, je istie ti naka ni Sinia' jika'najankijnaye ti yiyi ni i'nio'.”

Siupapo i'nio' yiji japak ajnat Galilea kakiujnietas

(Lc 10.13-15)

20Japoka'ne ti jiwak yi'ne ja Jesús, siojopo i'winaja'ni ti i'winki'n siukiwa je ti'wena'nine ka ne'yi japa ka jlomaye. Kajeyepa ti je iyoyis jlosikis ink'ieyisa', 'wanjliyi ka kia'iwo ka 'wenis, 'naka'ne ti itiajlata.

21'Yina iyo'ne 'ate: —;Asa'am ti as'wet jana Corazín, kia'iyojliyi ti asa'am pet ti as'wet jana Betsaida, aswet'ia japoye! Ka napokaye t'ipi jla'am siunapo yiji jana Tiro, siu'neje napo yiji jana Sidón, kan'wenis siuniwa iyo niwa ji'wena, kiak je iyotaja'ni jla'am, 'yina je k'iejets'i'ni jla'am ka iwo jlosikis ink'ieyisa'. Je kia'iyotaja'ni jla'am ka je 'nots'iji'n niwa ji'wuye siuniwa je isis, jla'yi ka tijlat intatis jitipe'e, ka 'nakajanit ti ilik'i ni jike' iyo, yapilisi ni Sinia'.

22Awo'ate asa'm ja ijiatayiji ka inetiejenie'e siojona jloma ti ja ti'yena napo i'nio' siunie iyo, niwa ti ja titiajlataja, janka'm ape'e siupa tiwonat'iyipi papo i'nio' yiji japa Tiro siu'neje japa Sidón.

23“Asa'am ti as'wet pet jana Capernaum, ;jijwelayet'e ka tikinie'asena'a ka ijnoki poliyi? ;Je'e, 'wenajliyijna'a ti ja intatajayik'i isia'm na kiawe ti laj jlaja, siunie inlaye 'wet! 'Yina ka japakaye t'ipi japa Sodoma ka tenajaja siukiwa iyo kiwa ti'wenkina'ase'm, japak isi' a'wenajta'ne 'nakayi.

²⁴Jajwi'lase'm, ka inetiejenie'e siojona jloma ti ja ti'yena napo i'nio' siunie iyo ti ja titiajlataja, jla'yi ti ja tisiejek'i, asa'm ja ijiatayiji ti ja tisiejek'iase'm janka'm ape'e siupi tiwonat'iyipi papok i'nio' yiji japa Sodoma.”

“Joniemit, ajapats'iji'n”

(Lc 10.21-22)

²⁵Jakayi ti Jesús iyo'ate ti iyo jlamtikie': —Awunit, Inia' ti a'am ti jika'niona'a'm ni poli jla'yi 'ni ajnat, kajeyepa jijwek k'ieye siunapo i'nio' 'yijejne'n niwak siuniwa ti ijiatk'iji'n, siu'neje napo i'nio' je t'on ti t'eyasanajataja'n. Ji'wenkijna'm pet siunapo lajk'iyi pa ka iwo ti je 'yijejne'n.

²⁶Ijiate, Inia', kajeyepa ti nak jiwojonk'ieye ka awoyi.

²⁷Yiyik'i ti kia'io, sekyi'i iyo'ne 'ate: —Inia' yikialk'i wikie'eyi niwak wask'i'nelaja. Lajk'ipa ka nets'e ka ijiatayiji ka intant'ieje ni Jlas, ijwienjli jla'am ni Jinia' ti 'yijene pi iyone. Jla'yi ti lajk'ipa ka intant'ieje ni Jinia', najataja jla'am ni Jlas ti itiant'ieje, siu'neje napo iyo ni Jlas ka intant'iejeniti.

²⁸“Joniemit wikie'eyi siunapo ti jikanowe iliajne'n, jla'yi napo inkijmayewos ti je tiuma'yi ilia'm ni askijmaye jla'yi niwa asjloye, nak jawaye'yi ka yajapanak'ijinna'a.

²⁹Kima'yi ilia'm siunie tejeje pet naka inkijmaye ti kiojieti, ena'yi astepe'e. Ni'neyasanayi siunie aniwone ti akama, ti je anitonit. Jant'eminajna'a ka 'esie ka inajape'n ni asak'al, jankamajana'a.

³⁰Siunie tejeje ni inkijmaye ti kiojieti, ti ena'yi astepe'e, nak janoye'ase'm ti jawo as'nayija', siunie je kiojieti, jak je iyoyiji siunie asjlok ja ke kiojietaja.”

San Mateo 12

Siojona jloma ti i'nio 'wanjlilji'n yi' kiajwe ni jijweye iyo ni i'nio' Jlas

(Mc 2.23-28; Lc 6.1-5)

¹Jakayi ti yiyi siojokia jloma ti i'nio 'wanjlilji'n, Jesús jla'yis japo t'eyasajnas ti yikiajli'ni ja jiwomik japo i'nio'. Siojopo t'eyasajnas inil'liajne'n, isiojwits'i jawa jla' jawa ipiatatio' t'ejes 'wanjle'e ti k'iejli ja'no'we, ti itiuwis.

²Je 'esiji ti Fariséojos i'winayi, sekyi'i iyonisi'ne 'ate ja Jesús —'Yene siapo 'eyasajnas, iyoyisi siunie je 'esiji ka tiwoki janak jloma ti i'nio 'wanjlilji'n.

³Jesús isiujlie japoka ti iyo'ate: —¿Je 'najanayi siupi David iyojonipi? Yit'iyipe japa jloma ti inil'lia'n papo jla'yis.

⁴Ijioyet'ipi kiajwe japa Sinia' ji'wuk, sekyi'i itiuwj'ne puwa woyejes siupuwa ti t'otataje k'ieye pa Sinia'. Puwaka woyejes ti je 'yu'we ka intojw, ni'ne kapokaye 'neje wek siupapo jla'yis, siu'neje paka ne'yi paka i'nioye ka intojw, kajeyepa ti je 'esiji. Papokata jla'am papo pa'yijis ti 'esiji ti itiuwj.

⁵¿Ka nakayet'i 'neje wek inka'nejasajnye ka 'yena siunie iyo, ti ijwi'il napoka pa'yijis ti 'wanjliyi ka je inajapijyi'n siojona jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, ka kia'iwo ka titiajlataja jlamis?

⁶Jajwi'lase'm ti po' siunie ti ijiateje jla'am ti 'yaka'm ape'e janak Sinia' ji'wet.

⁷Ka insta wat ti je 'najanayi siunie iyoyiyi niwak Sinia' jlamtis ti iyo'ate, "Kap'ijliuskiye, naka awojonk'ieye. Je awojonk'ieye siunie ti jilianajyin'ni niwa wakiajas, ti jijwela ka sonitie." Je istieta ka 'najanajyi, ka lajatak'ipa kawonayi siunapo laj jitisa'.

⁸Kajeyepa siojona jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n yi' kiajwe ni jijweye iyo ni I'nio' Jlas.

Jesús ijwiejiet pi i'nio' jikio' t'isie'n yi'liaja'

(Mc 1-6; Lc 6.6-11)

⁹Jesús taj'le siojo yi'i, ti yamat'ipi, ti ijio kiajwe jlaja 'najla'wet.

¹⁰Sekyi'i siojo i'nio' ti jikio' t'isie'n yi'liaja'. 'Yina japo i'nio' ti je iliyi ti iyoyisijyin'ni paka k'iejluyeyi ka intajlatisie, it'imina'ne ti kiak iyonisi ti i'yasisi'n: —¿Ma 'est'iyiji ka tenajaja siujlie'e jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, ka tijwajieta pa i'nio' ka je 'esie?

¹¹Jesús isiujlie japo ti iyo'ate: —¿Tepa yi'i pa ti asa'am ti jiliajwa 'wolepo' japa po', japak 'wolepo' iniuk'isia'm japa wase', ti je yamta'a ka inton kisie'e?

¹²'Yina ni i'nio' ti laja 'yaka'm ape'e ni laja iyo jana 'wolepo'. Ijiate 'esiji siunie tiwonaja ti ti'manitie ni i'nio', janak jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n.

¹³Iyone'ne 'ate jak i'nio': —'Akajni ni akio'. Ijijatliyi iyoyi'ni jak i'nio' ti jikio' 'yakajni, sekysi' 'es'ne, ijniuylie wita'm jawa jikioye ti isis ja i'nio'.

¹⁴Siojopo Fariséojos ti iniuyek'i kisie'e, inijlok'ijin'ni'ne ti iyoyisijyi'n siupa ka wonisi, ti iyo ka ilanis ja Jesús.

Siupa Sinia' jikawo ijwil ta'a pa Jesús siupa jawoyi

¹⁵Jesús, ti 'yijenayi pi iyone ti tinijlokiap'ni, yam'ne ti tajla'm jlajak isi'. Je pini' japo i'nio' yamk'i. Siojopo je isis ti tikiniejeje, wikie'eyi ti i'mieniti'n.

¹⁶'Yina iyone'ne 'ate japo i'nio': —¿Astaj ká ajotiejek'imna'a!

¹⁷'Naka'ne siunie ti yiyi ti jiwekie'eja siunie iyo niwa Sinia' jlamtis ti iyo'ate, ti Sinia' jijwejlanik jiwo Isaías iyoyi jlamtikie':

¹⁸“Nak siu'nie 'yakawo ti yam ti aki'me, wuj ti emi'n jla'yi ti ts'aka'a. Siojona isimet ja yi'n ape'e, jawo jika'niyejayi wikie'eyi siunapo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ti janjwe'el ni siunie ti ijiate ti 'es.

¹⁹Ja ke ineyiji'ni paka ne'yi paka i'nioye, ni'ne ka intane'ni siupa janwoyi, siuti yikiajli'ni ni isi'. Ja ke ti'wena ka woyi puwa ka jlamtisie', ka intane'ni siuniwa ijwi'il.

²⁰Ja ke i'najaneje'n siunie sisej ti pajk'i ti isiaja ka inkiajati, jla'yi ti ja ke ineki siojona kates ti ja'no'me ka 'najaneje'n ka 'nojmat'e. Jajnotk'i'ni ti ja ke inleyi siunie 'es, janeyi ts'ijye jantate isia'm naka ni siunie je 'es.

²¹Wikie'eyi siunapo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat jinijwiye jane'ne."

Jesús tijwela ka pak intajleje pi imosik siupi jijweye iyo

(Mc 3.20-30; Lc 11.14-23)

²²Jesús titiunieje siojo i'nio' jitiej je 'es, ti talok jla'yi ti 'ne'lia. 'Yina Jesús ijwiejiet jaka sekyi'i 'esiji ti i'wijne'n jla'yi ti tamti.

²³Yisi'liet japo i'nio', sekyi'i ti kiak iyoyeyisi 'ate: —Je 'yu'we ka je 'nakaye 'ni Injwajieti ti Sinia' jiluijwanik, ni David jlas.

²⁴Siojopo Fariséojos ti ipi'yaye japo i'nio' ti kia'iyoye, sekyi'i iyoyis'ne pet 'ate: —Beelzebú, siupa jika anechiyas pet napo imose'l, pak iyo jijweyeja' ti iniujwank'i kisie'e.

²⁵Jesús ti itiant'iejataja siupa jitienujnieye iyonisi, it'imina'ne ti kiak iyo: —Ka ine'yi japa ka ajnata ka inik'isa siunapo anechiyasas yiji, tepa jawo ka je inetiajne'n. Siojona isi' ni'ne ka napokaye siunapo ji'wet jlele po', siuti tejets'i wita'm, kia'iyojliyi jijwelt'e ka 'wanjliyeyi ki iyo ti je t'eki wita'm.

²⁶Ka nakaye ni sitiejiejwa imosik ka injwel ka ijnot kisie'e ni sitiejiejwa imosik, ijiate je istieyi ti ini'wenakit, jlam'ne je 'wena, netia'n ki iyo ti anechiyas.

²⁷Siuti jijwela ti pak ijwiye atajleje pa imose'l jika anechiyas siupa Beelzebú jakajliete, ¿ten siupa jijweye iwijna'm siunapo yamk'i siunie jiwoyeyi, kanojwank'i kisie'e niwa imose'l? Napok 'yakajanit siunie jiwoyeyi ti jikamats'iji'n, je ijiatk'i siunie jiwoyeyi.

²⁸Siuti janak akiene ti anojwatk'i kisie'e niwa imose'l jana Sinia' jikimet ti 'es, janak 'yakajanit pet siunie jika anechijiyas pa Inia' pajk'i ti yi' aska kiowe'e.

²⁹""Yejne'n, ¿tepa janwone siunie i'nio' iyo ka 'noyi jana jikiecha 'wuk, ti je k'as'ni ka ijnale siuniwa jikijmatis? Atejnistieje ti janajnat ti janla'nit ni jikiecha, ka jiwekiejana'a ka i'yaka'n ka ijnale puwa jikijmatis pi jikiecha.

³⁰"I'nio' ni je 'yu iyyik'i, nak teje iyyilia'm. I'nio' ni je iniuyijk'i'm ti akk'i'ni napo i'nio' ti ajotk'i'ni wita'm, ijiate naka ni initiajnate'n ape'e 'ni ajnat napo i'nio'.

³¹"It'imina ti kiak awo ti ajwe'lase'm ti Sinia' janetiajnate jiwek k'ieye wikie'eyi napoka naka siunie je 'es, jike' ti iyoyisi, siu'neje niwa jlamtis ti yi'ne ni Sinia' ti wuj ti je isis. Jlampet siunapo ti yi'ne ni ji'lij ti je 'es janaka Sinia' jikimet ti 'es, napok ja ke imp'elisijne'n.

³²Kia'iyojliyi siunapo ji'lij ja ke 'esieyi ni I'nio' Jlas, Sinia' jamp'elisijne'n jiwek, jlamtis ijatayi siunapo ji'lij jane'ne ti ja ke 'esie janak siojona Sinia' jikimet ti 'es, je pajna'a ka inkiwaliyi'i ni jitis iyo.

³³“Siojona a'la' ti 'es isis pet niwa jla', jlampet siojona ti je 'es je isis pet niwa jla'. Jla' niwak 'yakajanit jana a'la' ti je 'es, ni'ne ti 'es jana a'la'.

³⁴¡Injlajasts'ase'm! ¿Tepa jawo ka ajwela paka 'esie, ti je insisie pet? Kajeyepa siuniwa tipoyiji ni i'nio' jlosik, niwakaye'eje siuniwa tal jikiwitk'i ti takamtijnienata.

³⁵Je istie' pet siunie i'nio' ti 'es siuniwa jlamtis je niliaja pet, 'yaka siunie 'es yiji ni i'nio'. Jlampet siunie ti je 'es, ji'lij je 'es, 'yaka siunie je 'es yiji ni i'nio'.

³⁶Kajeyepa niwak ja ti'yenaja siuniwa jlamtis ti je isis ti iyoyi, ti ja titiajlataja ka inetiejenie'e janak jloma ka ti'yenatajna'a wikie'eyi napo i'nio'.

³⁷Kajeyepa siuniwa amtis niwak jant'emi'na jitieyi'i ni Sinia' ka ti'yejnata, ti jamp'elisi'n ni'ne ka insa'a'm.”

Puwak ti'yasanaja ka Jesús in'wenki'n puwa ka k'iejliyeyi

(Mc 8.11-12; Lc 11.29-32)

³⁸Nak nojwaja'm siojopo Fariséojos, siu'neje japo jiwos pet ni Moisés jika'neyasajnaye, ti iyonisi 'ate ja Jesús: —Inka'neyasaj nawo, awoktajank'ie pet ka 'wina ka lesane paka k'iejliyeyi ka'wenkints'e'm.

³⁹Jesús isiujlie ti iyo'ate: —¡Siu'nie jloma 'napo i'nio' ijiatayi'neje ti je 'esijiyi, siunie iniwonisi ti wuj ti je 'es, je pi iyoye 'ate ni iniwone napo ijia i'nio'! 'Yina ja ke 'wena janwoyi siunie iyoyisink'ie kan'wenis naka na iyot'iyipi ti ti'wenkinaja papo i'nio' siupa jloma yiji pa Sinia' jijwejlanik jiwo Jonás t'ipi.

⁴⁰Jawo'ate pa Jonás ti yiji japa askiuniet'io t'ipi ti jika jlomas 'najape, 'najape 'neje puwa ajnajas yamk'i. I'nio' Jlas kiak jawoyi, jlomas janajapeja ti jane ajnati, jika ajnajas janajapeja'aja pet.

⁴¹Ka inetiejenie'e siojona jloma ti ja ti'yena napo i'nio' ni jitis iyo, siunapo i'nio' t'ipi ji'wet japa Nínive janama'nina'a, ti jan'ye'en pi jitis 'napo i'nio' yiji pet siu'nie jloma awaki. Kajeyepa siupapo Nínive jlelet'ipi iyojonispe jlosikis ink'iejyisa' pakayi, ti ipi'yayet'iyispe pa Jonás ti iyo jlamtikie'. ¡'Yejne'n, siu'nie yi'ne jlajma ijiatayiji, kajeyepa ti 'yaka'm ape'e siupa iyot'iyipi pak jloma ti yiji pak i'nio' Sinia' jikawo Jonás!

⁴²Janaka siojona jloma ka inetiejenie'e ti ja ti'yena wikie'eyi napo i'nio' jitis iyoyi, siojona i'nioki anechiyaski tal 'niji iniwuki jana'am ti jan'ye'en ni jitis iyo 'napo i'nio' yiji siu'nie jloma. 'Wanjliyi, tojwataja ni siunie ajnat ni tajle, ti ijioyi pa anechiyas Salomón ti its'iuyi siupi iyo ti 'yije'en. ¡'Yejne'n, 'nakyi'i 'ni ti ijiateje ti 'yaka'm ape'e siupi iyot'iyipi pet pak anechiyas Salomón!

Siunie imosik ti yapilietaja'm ni i'nio'

(Lc 11.24-26)

⁴³“Siunie imosik ti tajlataje ni i'nio', yama ti yikiajlin'ni ape'e ni ajnat siunie laj i'nioye' ti iyojon ji'weta'. 'Yina siuti je i'winata, kiak iyoyeyi 'ate,

⁴⁴“Jayapilinie'e siojo ataj'le”. 'Yina siuti yapilietaja, sekyi'i i'wi'in siupi i'nio' tajla'm ti 'nelanjie'e iyo'ate siojona 'wuk ti pajk'i ti tiliejlayan kiajwe, wakal ta'a, jla'yi ti lajk'ipa ka ine' kiajwe.

⁴⁵Ijiatejliyi, iniajnata kiu' ti iyojyin'ni siupapo jla'yis, siupapo ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji, ti ijiateje ti je 'esijiyi ti je isis. Sekyi'i ti pajlatayisia'm pi i'nio'. Ijiateyiji siupi jiwet'ia 'yakamayi ape'e siupa ti 'nelanjie'e. Kiak jawoyiyi siunie ja jiwet'iaye 'napo siu'niwa jlomas.”

Ji'yijnis jla'am pa Jesús jla'yikis japa jletis María

(Mc 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶Jesús jet'i ilitieje'eje ti takamtijniene japo i'nio', ti nesat'i'nijpe japok ji'yijnis ti jla'yikiyis jlaja jlet María. Sek takasitk'ijin'ni kisie'e, ti iyotaja ka inkamtijniensisi.

⁴⁷'Yina poye siojo takajwejlane ja Jesús ti iyo'ate: —Et siojose yits'i kisie'e jla'yis siapo a'yijnis, iyotaja ka akamtijniene kiu'.

⁴⁸Isiujlie'ne siojo takajwejlantaja ti iyo'ate: —¿Tejnapa tete siu'neje papo 'yijnis?

⁴⁹Sekyi'i ti tipayeyi japo t'eyasajnas, ti iyo'ate: —'Yenajyi'n siu'napo napok jla'm ijiate ti its'ijnis, jla'yi ti napok awoyi teteja'.

⁵⁰Kajeyepa siunapo iyoyi siunie iyo ni Inia' ti yi' poliyi, nak 'yini, janak 'yijnia, janak tete.

San Mateo 13

Jesús jlam yijnapeje wek siupi i'nio' kawijnajnata, ti taka'neyasa'n

(Mc 4.1-9; Lc 8.48)

¹Jlajak siujlieja jloma ti ji'yijnis ijioyi, Jesús tal kiu wat isiji ti tejeje 'niji yi'i jlaja tewuk iliyi, ti yijin'ni jikiuts'i.

²I'ye'en ti 'lojwa japo i'nio' ti inijwoseje, sekyi'i ti tisiomajiam'ne jlaja kasejkana, yiyeje'n, jlam'ne japo i'nio' yiyisk'iji'n jikiuts'i jlaja tewuk iliyi.

³Sekyi'i ti ijyijlitayi ti tamti'yi japo i'nio', je pini' siukiwa ijwi'il, ti yijnapeje wek siupuwa k'iejliyi, iyo'ne 'ate: —Pojompe pa i'nio' kawijnajnata, yam'ne ti takawijna'n.

⁴Ti ijyijlitayi ti itiete ape'e siupa jikawijnana 'wet, po' puwa ijniuj'li pet siupa ajnat 'nayi yelk'a ape'e. Tal 'niji puwa ajwejnas puwaka'ne ti itionk'i kisie'e ti itiuwjk'i.

⁵⁻⁶Siu'neje puwa ijia ijniuj'li pet pa ajnat sisajas ji'wet. Ijiate tekil, 'yina sisajas yi'i, jak je iyoyiji ka jwatajayi ti kilie' yiye'e kajeyepa ti puwaka jla'am puwa sisajas ti ilia'an ti yamtak'i pijia'm.

⁷Po' 'neje puwa ijniuj'li pet pa ajnat k'itienis yi'i, ti wusiet'ik'ipe pijia'm puwa k'itienis. 'Yaka'm ape'e puwa iwomki, puwak ilian'ne pet.

8'Yina po' 'neje puwa itijwa'm pet siupa ajnat ti 'ejts'i. Iyo jlaye kajeyepa, iyot'iyipi japa inseliaki ti ijwienjli cien puwa tajla'm ti wakajlat'ipi, iyot'iyipi japa setenta puwa jla', iyot'iyipi japa treinta puwa jla'.

9“;Siunie ti jik'iot tjojwa'l po', k'iuyi!”

Siunie ijio'we siunie Jesús jla'm i'yejnap jiwek

(Mc 4.10-12; Lc 8.9-10)

10Siojopo t'eyasajnas jla'am ja Jesús ijioyeyisi ti i'yasis'ni, ti iyonisi 'ate: — ¿Yot'iyi'ni ti kiak jiwone ti jlam jlejnapaje'ni jiwek ti jijwejla'm napo i'nio'?

11'Yina isiujlie japo ti iyo'ate: —Ti asa'am, Sinia' i'winki'nase'm ka intant'iejayi siuniwa yiji pet ni jika anechijiayas. Jlampet siunapo 'wenayi, Sinia' je iwijna'm ka 'najane niwaka.

12Jak je iyoyiji siunie its'iuye siuniwa ajwe'el, Sinia' janwomeje k'iye pet siunie k'ie ni t'ajankijnieye iyo. Jlampet siunie ti je its'iuye, nak Sinia' jajnale'eje pet siunie ti jwamjla'a ti 'yijentaja pet.

13Naka'ne ti it'imina ti kiak awone ti ajwejlase'm, ti jlam ejnapaje wek niwaka, 'yina 'wanjliyi ka kia'iwo kan'yenis'ni, ja ke in'wenis, 'wanjliyi ka kia'iwo ka impe'yayis, 'yina ja ke ink'iuyisie, jla'yi ti ja ke 'najanisi.

14Je 'wena papo ka injwe'el, niwak ijwi'il siuniwa Sinia' jlamtis, ti Sinia' jijwejlanik jiwo Isaías ijwi'il ti iyo'ate: “Wanjliyi ka ajwel ka ink'iuyisie, 'yina ja ke 'najanisi, 'wanjliyi kan'yenis'ni, ja ke in'wenis.

15Siunapo i'nio' t'o'n ni jlosik iyo, t'o'yits'i niwa jik'iote tjojwa'l, je 'alk'i ape'e niwa jitieta. Kajeyepa ti je iyo kank'iuyisie, jla'yi ti je iyo kan'wenis ka 'najanisi, 'nakayeyijna'a ti ja ke iwo jlosikis ink'ieyisa', ka napilisk'i ka ijwiejiete'n.”

16“Jlampet ti asa'am, siunie ti 'es ti imp'elisienajyi'n yi'ase, kajeyepa ti t'eki ape'e siupa ip'ionk'i ape'e niwa astate, ask'iote tjojwa'l 'alk'iji'n.

17Ijiatek'i siunie awo ti po' papo Sinia' jijwejlanawos t'ipi, siu'neje papo i'nio' isis t'ipi, ti ijialasista kan'wenis siuniwa ji'wena, 'yina je i'winis: ijialasista ka impe'ya ki iyo ni jipe'yaye, 'yina ka pakayet'iyijpe ka impe'yayis.

Ti Jesús 'yakajanitiek'iyi pak siupa kawijnajnata ti i'yejnap jiwekie'e

(Mc 4.13-20; Lc 8.11-15)

18“K'iuyeyi'ne siu'nie ijio'weyi ni siunie kawijnajnata ti jla'am a'yejnap jiwek.

19Napoka siunapo ti ipi'yayisieta niwak Sinia' jlamtis, ti ijwi'il ni Sinia' jika anechijiayas, 'yina ti je 'yijene siunie iyoyiyi, 'nes ni imosik sekyi'i ti ijialayi siunie ipi'yata. Napoka'ne siunapo ti a'yejnap, puwak inseliaki ijniuj'li pa ajnat 'nayi yelk'a ape'e.

20Jlampet siupuwa inseliaki ijniuj'li pa ajnat ti sisajas ji'wet, napoka pet siunapo i'nio' ipi'ya niwa Sinia' jlamtis, 'yina 'yaka ti wuj ti ikanitisi, 'es ti isimits'i.

²¹Yinit'iyi niwak ti a'yejnap ti jijwetisi'l je yamk'i isia'm, napokaye'eje ti je t'onk'i pijia'm. Jak je iyoyiji ti yi'i jana jloma ti a'tiek'i siunie tiwonaja ti titieye ilia'm, 'yina ti Sinia' jlamtis it'imina napokaye'eje ti jla'm iyo wek'iate ti iliyi ti iyoyi nak 'es.

²²Siuniwa inseliaki ti ijniuj'li ni ajnat ti k'itienis yi'i, napoka pet siunapo ti its'iuye niwa jlamtis, 'yina ti iyoyi jijliak'ali niwak wask'i'nelaja yi' ape'e 'ni ajnat, jlamayis jla'am ti inikajyinis, ti iyoyisink'ie kan'wenis jana wikiniet'aj. Niwaka'ne ti ip'io'n ape'e niwa Sinia' jlamtis, niwaka'ne ti it'imina ti je ya'am ka neyi ts'ijiye, ka poye puwa jla' niwa Sinia' jlamtis.

²³Jlampet niwak inseliaki ti ijniuj'li nak ajnat ti 'ejts'iyi, napoka pet siunapo ti its'iuye niwa Sinia' jlamtis, 'es ti iyoyi. Jak je iyoyiji yiyi ts'iji jla' poye, yi'i japa cien puwa jla' ti tajla'm, ni'ne ti setenta puwa tajla'm, ni'ne ti treinta puwa tajla'm.”

Jesús i'yejnap jiwek puwa cizaña ti ijlink'i pa ipiatatiok t'ejes 'wanjle'e

²⁴Jesús yamtiyi k'ie papo siu'nie ti jla'm i'yejnap jiwek. Iyo'ne 'ate: —Siunie Sinia' jika anechijiayas iyo'ate siunie ti takawijna'n, ti 'yut isia'm puwa jisiliaki ti isis yi'i pa jiwasok.

²⁵I'ye'en ti imiayet'ik'ijimpe papo ijia, yamat'ipi pet paka jitiejiejwa, ti 'yut isia'm puwa cizaña jlo', ti 'yutk'i siupa tena'a pa ipiatatiok t'ejes 'wanjle'e. Itimeje ti yamat'ipi ti tajla.

²⁶Yina tekil'ne pa ipiatatiok t'ejes 'wanjle'e, yina'ak'i, sekyi'i ti 'yakaja pet puwak cizaña ti ijlink'i pa ipiatatiok t'ejes 'wanjle'e.

²⁷Yamat'i'nijpe papo jikawos ti ijwile pa jika anechiyasis. Yiyisi ti iyonasi 'ate, “Lajiek'iji puwa ka ajlejrate ti k'iejli jit'iut isia'm niwa aseliaki, ¿yot'iyi'ni jiat'eje? ¿Tepa taj'le siuniwa cizaña ti ijlink'i ni ipiatatiok t'ejes 'wanjle'e?”

²⁸Siupa anechiyas isiujlie papo jikawos ti iyo'ate, “Ejlowek, po' siupa iyo jitiejiejwayek'i'm, paka'ne ti itiuymat ape'e kiwa isiliaki.” Siupapo jikawos iyo'ne 'ate, ti i'yasisi'n, “¿Ma jiwotajank'ie kasiojok'i niwak cizaña?”

²⁹Isiujlie'ne papo jikawos ti iyo'ate, “Je'e, ejlowekie'e, 'lojwinie'e ka ajwanayija'm ni ipiatatiok t'ejes 'wanjle'e, ka etats'i pijia'm.

³⁰Ejlowek jayina'ate ka injlas'ni pijia'm. Paj ka wakajlana'a ni ipiatatiok t'ejes 'wanjle'e, sekjane'yi ka ijliuyenie'e napo 'yakawos ka inajnat niwa cizaña ka ijnot wita'm, kants'ejwanamk'i, sekjane'yi ka jwat t'otiejajamna'a. Jantemisiji ka inekieyisnie'e ni ipiatatiok t'ejes 'wanjle'e ti janlanits'i, ka injwosayisiamna'a jana 'yakapiski ti ja'yotat.”

Jesús jla'm i'yejnap jiwek siojopa mostaza jlo' ti iyo jlamtikie'

(Mc 4.30-32; Lc 13.18-19)

31Jesús yamtiyi k'iyé 'neje siunie ti i'yejnap jiwék, iyo'ne 'ate: —Siunie Sinia' jika anechijiayas 'yiniye 'neje jana mostaza jlo', ti 'yut isia'm ni i'nio' yi'i pa jiwások.

32Siojona jlo', janak ijiateje ti je 'esijiyi, 'yaka'm ape'e niwa ijia ti tijwela ka je wusie'. Jlam'ne pet ti itioyeta jla'm ijiatayi jla'am ti 'yakamk'i ape'e niwa ijia a'la' ti yiyetak'i pa jlaj yi'i, ti itio'o. Ajwejnas i'wi'in ti 'lap'ijia'm jla'yi ti wujk'i, iyoye jlophisieje, ti yi'nik'i niwa jik'asi'l.

Jesús i'yejnap jiwék ni woye ijliasat pijia'm pa jika anechijiayas pa Sinia'
(Lc 13.20-21)

33Naka 'ne'eje ti Jesús yamtiyi, ti i'yejnap jiwék, ti iyo'ate: —Siunie Sinia' jika anechijiayas nak 'yiniye 'neje ni woye ijliasat pijia'm, siojona i'nioki ti itieteje ni inwakiwa mak ti najape na kilo ti 'yotati', ti iyo ka injlasatk'i pijia'm puwa ilisane.

Jesús ti iyoyetaja ka intamti k'iyé papo, jiwékie'aja'aja ti isime niwaka ti jla'm i'yejnap jiwék
(Mc 4.33-34)

34Niwak Jesús yamtiyi k'iyé japo i'nio', ti ijwilata niwa Sinia' jlamtis, je ijlien pet niwaka ti jla'm iyejnap jiwékie'e, ti kia'iyó ti tamtiyeta k'iyé japo i'nio'.

35Yina kia'iyó, kajeyepa ti yiyi jakiak jloma siupi iyot'iyipi pak Sinia' jijwejlanik jiwo, ti iyo'ate: “Siuti jajwijla'm napo i'nio' niwaka siuniwa tijwekiaja'm ti 'nelanjie'e Sinia' 'yotatayi 'ni ajnat, ja'yejnap jiwék k'iyé niwa wask'i'nelaja.”

Jesús ti 'yakajanitiek'iyi siupi iyo japak cizaña

36Jesús isiejak'i kiojia'm japo i'nio' ti iyoyeyi ka nek, sekyi'i ti yapilieyis 'wuk kiajwe. Jakayi'ne ti t'eyasajnas i'yas'ni, ti iyonisi 'ate: —Kajanitk'iyi sik'ioye siunie iyo ni jijwelts'e'm, ti ji'yejnap jiwék jana cizaña ti yi' inwasoki'.

37Jesús isiujlíe'ne japo ti iyo'ate: —Paka siupa i'nio' ti 'yut isia'm japa inseliaki ti 'es, naka I'nio' Jlas,

38siunie inwasok naka pet 'ni ajnat. Jlampet siupuwa inseliaki ti isis, napoka pet siunapo yiji pet ni jika anechijiayas pa Sinia'. Jlampet siuniwa cizaña napoka pet siunapo jilis ni imosik.

39Jlampet siupi i'nio' ti 'yut isia'm puwa cizaña, naka imosik. Jlampet siunie ti tiliena'a pi inwomik, naka pet siunie ti ajnat jano'we. Siunapo ilie'ne pak inwomik, napoka pet Sinia' jijliujwajnas poli jlele.

40Siupuwa cizaña ti siupapo jiwos ijiut wita'm ti jwat 'yutia'm, janakaye pet siunie jawoyi ti ajnat jano'we.

41Siunie I'nio' Jlas janjlo' napo jijliujwajnas poli jlele, ti janekk'i'ni siunapo i'nio' ijlijni'ni siunapo yiji pet ni Sinia' jika anechijiayas, siunapo isima ni je 'es, siu'neje napo it'imina'ni napo ijia ti iyoyi naka je 'es.

⁴²Sek jane'yi ti jantateje jana inka'we ti tak'ayi'ni, jawujwa ni jlajlas jawo, kajeyepa ti ja a'tieja.

⁴³Ts'ijiye jlampa inekiena'a 'nijiye naka, siunapo i'nio' jawoyi siunie I'nio' Jlas iyo kawoyi, napoka napo jawo'ate ni kilie' jla'al, ti janses ts'ijiye yi'i ti iyo anechiyasa'. “¡Siunie ka jik'iot tiojwa'l po', k'iuyi!”

Jesús i'yejnap jiwek siojopa wikiniet'aj ti yi' ajnat kiajwe

⁴⁴“Siunie Sinia' jika anechijiayas nak iyo 'neje 'ate siojona wikiniet'aj ti tijwekiet'ijyimpe ti yiji pa inwasok ajnat kiajwe. 'Yina po' ni i'nio' ti ijiwit'e, siunie i'nio' wuj ti inkaj'ni ti i'wi'in, ti iyoyeyi ka nek yikajla'aja siupi yi'i. Yama ti yapili puwa jikijmatis ti janwen'ni, sekyi'i ti yamayi siupa ajnat yi'i japaka.

Jesús i'yejnap jiwek japa 'niyiki ti laja po'

⁴⁵“Sinia' jika anechijiayas 'nak 'yiniye 'neje siu'nie. Siunie i'nio' yame'ni niwa pér-lajas.

⁴⁶Ti i'wi'in ti laja po', sekyi'i ti yapilieyi puwa jikijmatis ti iwin'ni, ti iyo ka ineki japak 'niyiki ti 'es.

Jesús i'yejnap jiwek siojopa 'najak jit'io

⁴⁷“Sinia' jika anechijiayas kiak iyoyi 'neje jana 'najak jit'io ti titietajataja'm ni i'niat, 'yina ti titonajata kisie'e, inijle'en niwa si'yus niwa yiji.

⁴⁸I'winis ti po' puwa yiji, siupapo jiwos ijiyilitayisi ti itionis kisie'e. Yiyeyisk'iji'n ti i'yenisi'ni, yinayisi puwa jijwa'al ti isimisie, jlampet siupuwa ti je itiliajasi, puwak iyonayisi pi iyone, kajeyepa ti je isimisie.

⁴⁹Yina kiak jawoyi ka inojtak'i 'ni ajnat, janekie'nina'a napo injlojwajnas poli jlele, ti jan'wenakit siunapo je isis ti ijlijni'ni siunapo isis.

⁵⁰Sekjane'yi ka intatayijinie'e janak inka'we ti tak'ayi'ni, jawujwa ni jlajlas jawo, kajeyepa ti ja a'tieja.”

Siunie ink'ie' inka'nejasajnye siu'neje ni paj inka'nejasajnye

⁵¹Jesús i'yasaja'm japo t'eyasajnas ti iyo'ate: —¿Mi jitijwa'yi ti 'najanayi kiwaka? Iyo'ne 'ate japo t'eyasajnas ti isiujlie: —Ji'yu.

⁵²Jak je iyoyiji'ni ti Jesús kiak iyone: —Ka ne'yi pa siunapo jiwos pet ni Moisés jika'nejasajnye, ti ini'nejasane ni Sinia' jika anechijiayas, iyoye'ate siunie jika'niona jana 'wuk, ti janak tajlajam'ni siuniwa 'yotat. Po' niwa ink'ieyis, ijia niwa ji'yusis niwa wask'i'nelaja.

Jesús yi'i Nazarette ti sek tenajayi'i ti tamitajayiji ti takawonaja

(Mc 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³Ti Jesús iliyeyi ti yamtiyi k'ieye japo i'nio' siukiwa ti jla'm i'yejnap jiwek, sekyi'i yam'ne,

⁵⁴Ijioyi siujlieja ajnat ji'wet jla'am. Ijioyits'i jawa t'ajla'wetis jla'am japo i'nio', yijits'i jawa isi'il jilis, ti taka'neyasane ni Sinia' jika anechijiyas. Ka wojlijinipi japo i'nio' ti ipi'yajanisiepe, sekyi'i ti kiak iyoyeyisi: —¿Tepit'i iyo 'ni i'nio'? ¿Tepit'i iniwone siuti 'yijene, jla'yi ki iyo ti i'winki'n siuniwa ti ikaniti'n napo i'nio' ti i'winatajas?

⁵⁵¿Mi je 'nak 'ni in'wetis jiwo jlas? ¿Je 'naka siujlieja María jlas? ¿Mi je 'naka 'na japo Santiago siu'neje ja José, siu'neje ja Simón, siu'neje ja Judas jikiliyis?

⁵⁶Siojopo ji'yijnawot 'nak ji'wet yi'i, siu'nie awak'i. ¿Tepit'i tajle'e siuniwa yiyi?

⁵⁷Naka ni jijweye iyoyi, 'yina ijwisi'n japo i'nio', sekyi'i ti kiak iyoyeyi ja Jesús: —Lajk'i japa ajnat ka je ijnoniti jla'am ni i'nio' injwejlanik jiwo, ijwienjliye jla'am siojopa ajnat ti ijiate ti ji'wete ti je tiwokink'ie.

⁵⁸Siuti sek yi'i, yi'i jawak isi'il, Jesús je wuj ka 'wenkina siukiwa wask'i'nelaja japo i'nio' siuki iyo'ni ti yisilietk'i'ni, lapakawo ti 'yakakiuyis.

San Mateo 14

Juan inajiejnawo ti 'yalat'ipi

(Mc 6.14-29; Lc 9.7-9)

¹Kiwak jlomas ti Herodes siojo ti tijna'yi pet jlaja Galilea ti iyo anechiyasa', t'ijieyet'iyijpe ja Jesús.

²Kiak t'ipa iyonayijipi papo jikawos 'ate: —Kiaka Juan siukia inajiejnawo ti yapi pijia'm ti tajli ni a'no', it'imina 'ni jijweye iyo ti i'winki'n niwaka siuniwa ti je ti'wena'ni.

³Kajeyepa kiwak siukiwa jlomas ti Herodes ti takajlunie pa Juan ka tikima'a ka t'otie a'laja'm, japaka jla'am siojopa jijwelis Herodías ti it'imina. Herodes ji'yini jla'am siupa jle' iyo'ate Felipe, jik'iemjla japaka i'nioki, ti Herodes ijiale pa ji'yini ti yiyi.

⁴Japak Juan je iwintajam'ne ti iyone'ate: —Wuj ti je 'esk'i siunie jiwoyi ti jleyi.

⁵Herodes iyoyetaja ka ila'an pa Juan, 'yina papoka jla'am papo i'nio' ti je ijwiye, kajeyepa ti ijiate ti tiwunitie ti Sinia' jijwejlanik jiwo.

⁶Siupa ti yiyet'iyipi siojopa jloma, siojopa ti yit'iyijyimpe pa Herodes, sekyi'i iyo'ne jiliakijnieyeja' pakayi. Siojopa Herodías jlase' tiliakinie t'ipi kiowe'e papo i'nio' siupapo Herodes tanits'i ka ijnoyi japa jiliakijnieye. Herodes wuj ti yimi'n ti kia'io.

⁷It'imina'ne ti kiak t'ipa iyonayijipi 'ate: —Je e'na'm paka k'iejiyeyi ka 'ajlik'i'm. Je takalakijie'n siupi iyo ti ijwijla'm.

⁸Siojopa jlosie lapakawo ti pajk'i ta'a ti jlet 'yiyasan'ni, ti iyone 'ate: —Ejni pa tetik japa Juan jletik ti jawenk'i'm.

⁹Ijiate je yiminatak'i ja Herodes, lapakawo ti itime pi ji'lij jitieyi'i siupapo isijwane. Jak je iyoyiji'ni takajlunieyi ka tiwenaja'm siupa ti'yasane siojopa jlosie.

¹⁰Sekyi'i ijliuye'ne papo jika ijiawos ka jletik tiliena'a pa Juan.

¹¹Ijiatjliyi, yam'ni'ne papo tokis ti yamisi pa Juan ti jletik ilienits'i. Itiunieyisi japa jlosie, sekyi'i ti itiunieyi pet japa jlet japa jlosie.

¹²Siojopo t'eyasajnas jla'am pa Juan, yamat'iyisi ti yamisi ti itijisk'ieye. Itimisi ti ip'ionits'i ti yam'ni'ne sekyi'i ijwilisi ja Jesús.

Jesús 'yakojnije'n papo i'nio' cinco mil

(Mc 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

¹³Jesús ti 'yijenayi pi iyone, sekyi'i yam'ne ti yiji jlaja kasejkana ti iwiets'ila ji'wechaja jlaja tewuk iliyi ti ijioyi siupa ajnat laj i'nioye'e ti inijwankit. Je 'es ti ti'niejenajayi'ijyi ja tiwonaja, jla'am ijialasjli ape'e ti tajla jlaja isi', jlam yamjli ti je ilik'i ja jikius jlaja i'niat ti ts'ijiye, ti jant'as ajnat'e ti yamat'ijyi ti 'nesat'ipi siojo ijiojwi.

¹⁴Yina ti tisiomayeje'n, i'yejne'n japo i'nio', sekyi'i wuj ti ip'ilisijne'n, jakayi ti je pini' japo ijwiejiete'n japo je isis, ti tokiji'ni.

¹⁵Jlampa no'otie, siojopo t'eyasajnas ja Jesús ijioyeyisi ti iyonisi 'ate: —Ja no'otie wek, jla'yi ti laj i'nioye' siu'nie awak'i. Jloye wek napo i'nio' ka nek'ni ka ijnoyi siunie isi', ka nekisi jla'am siupi k'iejllyi pi iyo ka intojwis.

¹⁶Jesús iyo'ne 'ate ti isiujlie: —¿Yot'iyi'ni ka nek'ni? Impoye wenajia'm paka intojw.

¹⁷Iyoyis'ne 'ate ti isiujlie: —'Niwakata wek woyejes jilis, ijwienjli sikio' itijwe niwa yi'ne, times 'neje niwa si'yus jilis.

¹⁸Jesús iyone'ne 'ate japo: —Toniekiamk'i siu'.

¹⁹Sekyi'i ti takajlunieyi japo i'nio' ti je pini' ka nek'iji'n, neyisk'ijin'ni jiwek jawa jop. Isimayi siojowa woyejes ijwienjli sikio' itij'we, siu'neje jawa times si'yus, sekyi'i i'yena poliyi ti jinikanitiei iwijna'm pa Jinia'. Itime ti its'isaja'm, sekyi'i ti iwinayi japo t'eyasajnas, ti iwink'i pet japo i'nio'.

²⁰No'we japo i'nio' ti ti'yekiujni'n, paj ti yip'isieje'n. Siojopo t'eyasajnas yamak'i'ni siojowa jijwa'al 'wanjle'e, paj ti itijwa'm niwa sikioye times tom'niji jawa tenajats'i jijwa'al ti 'wanjle'e jawa tipoyijk'i.

²¹Japok siojopo i'nio' ti ti'yekiujni'n cinco mil ja nojwaja'm, 'etsaka 'neje japo asejnia, kia'lis 'neje japok je tetinak'i pa nojwa'm.

Jesús t'iskiujni'n ape'e pa i'niat

(Mc 6.45-52; Jn 6;16-21)

- ²²Jlampa paja ape'e siukia iyoyi, Jesús ijliuye'ne japo t'eyasajnas ka inanisk'iye ka ineyis kasejkanaja, ti jajno i'niat ji'wechaja, 'yina ti je itime ti isiejk'i kiojia'm japo i'nio'.
- ²³Itime ti isie kiojiamk'i japo i'nio', sekyi'i Jesús ijioye ape'e jlaja tikijnaki, ti iyo t'ajlayeja'. Paj ti ajnaja ijwienjli jla'am ja Jesús ti sekyi'i ape'e jlaja tikijnaki.
- ²⁴Jlampa yiye jikiowe'eyi jlaja kasejkana je jnanjliyi ja jikius, 'yina ti tejeysi ilia'm pa jlajwu, it'imina'ne jawa ji'wukijlimpejes ti itie'e'ni siujlie'e yiyisi.
- ²⁵Siuti jloma iniuye ts'iji, jakayi'ne ti Jesús yiyeyi, ti t'iskiujni'n ape'e ja i'niat.
- ²⁶Je 'es ti i'winayis ilia'm, sekyi'i ti tajwiysk'i wita'm kajeyepa ti je ijwiysisie. Iyoyeyis 'ate: —i'Yena'yi ilia'm ni insak'al!
- ²⁷Jesús kiak iyonayi ti ijliuyi'ni: —i'Otale t'onitie. Ya'am, ke ijnots'inak'i'm!
- ²⁸Ti Pedro ipi'yaye ti kia'iyoyi, iyo'ne 'ate: —'Yaka'niona, siuti a'am, jejlitkiame kiu' ka ank'i ka 'yiskiujni'n pet ape'e 'ni i'niat.
- ²⁹Jesús iyone'ne 'ate: —iJomet! Pedro ijyijlitayi ti tisiojmajyi'n ti tajla'm jlaja kasejkana, ti t'iskiujni'n ape'e ja i'niat, ti ijioyi ja Jesús.
- ³⁰Je 'es ti i'wina ki jlajwu ti wujwi, sekyi'i ti je ijwiyeje. Pedro i'wi'in ti yam'ni isia'm, tana'nine ti iyo'ate: —iSi'manit, 'yaka'niona!
- ³¹Jesús ta'a ti isimk'i, sekyi'i ti kiak iyonayi 'ate: —iJe ijiate pakawo ka ijiatayiji ka atankiu'n! ¿Yot'iyi'ni ti laj atankiujnieyeja'?
- ³²'Yina ti yiyeyisia'm jlaja kasejkana mamiyek'i ki jlajwu.
- ³³Jakayi'ne siojopo ijia yiji jlaja kasejkana, t'opiyeyis kiajwe ti iyunitis iyoyeyis 'ate: —iIjiatp'ane ti Sinia' jlajts'a'm!

Jesús ijwiejiete'n papo i'nio' je isis

(Mc 6.53-56)

- ³⁴Yiyeyis i'niat ji'wechaja, 'nesayisi siujlieja ajnat jle' iyo'ate Genesaret.
- ³⁵Siojopo i'nio' sekyi'i itiant'ieje ja Jesús, sekyi'i ti takajweylanayisi pet siojopo ijia yi'ik'i jawa ji'wetis. Siojopo je isis tikiniejayiji ja Jesús,
- ³⁶ijwilisiam'ne ja Jesús ka je k'iejliyeyi paka woyi ti iyo ka jakataja wek ka inkiesits'i ja ji'wu'. Ijiatjliyi wikie'eyi siojopo isiejts'e, japok isisi'ne.

San Mateo 15

Siunie 'yakajyi'n ni i'nio' jitleyi'i ni Sinia'

(Mc 7.1-23)

- ¹Nak nojwaja'm japo Fariséojos, siu'neje japo jiwos pet pa Moisés jika'neyasajnaye, ijioyisi ja Jesús, ti tal Jerusalenne iyonayisi 'ate:

- ²—¿Yot'iyi'ni siunapo 'eyasajnas ti je ilisanisiji siunie jike' pet kiapo saka kijilas mases? Siuti ti'yekiunieje'n jikioye je ilij.
- ³Ti Jesús isiujlieyi, sekyi'i iyo'ne 'ate: —Siupet ti asa'am, ¿yot'iyi'ni ti jiliakiye niwa Sinia' jlamtis, kajeyepa ti nakata jla'am ti jikinieyi, siunie aske' jiwonayi?
- ⁴Siuti Sinia' iyo'ate, “Emi'n ni ana' siu'neje jana et”, 'yina iyo'neje 'ate, “Siunie i'nio' ti iyo kieye ni jinia', ni'ne ti jlet japa, ti iyo wet'iaye, nak je 'wanjle'e ja tiliana pet.”
- ⁵'Yina 'wena jiwonayi'iji pet ti asa'am. Jiwonayi'iji 'ate siunie jwemik ka kia'iwone napo jiniewot, “Je awe'na'm paka k'iejliyeyi ka 'nesi pet, kajeyepa siu'niwa isijmatis ekiajle jla'am pa Sinia'.”
- ⁶Nak it'iminayi ti je ijliene ni i'nio' siunie jota wo ka noyeje napo jiniewot, siuniwa askeyis ti jit'iyasanayi niwak iniuk'iyeye niwa Sinia' jlamtis.
- ⁷¡Ijnoski'lanajyin wata'a! Jlamt'i je iyopi pa Sinia' jijwejlanik jiwo Isaías, siuniwa jlamtis ti injwela ti iyo'ate:
- ⁸“Siunapo i'nio' jlamtis 'neje'e wek ti ijwil ka siwunitis, jlam'ne niwa jlosikis je jnanjliyi'n ijiap.
- ⁹Tepa jawo ka injwelis ka 'esie ka siwunitis, kajeyepa ti taka'neyasane siuniwa iyo ni i'nio' ti ijwil ka ijiatayi jla'am ka 'esie.”
- ¹⁰Sekyi'i tanayi japo i'nio', ti iyone 'ate: —K'iuyeyi siu'nie, tejnisiets'i:
- ¹¹Je nak ka inkajyi'n ni i'nio' jitieyi'i pa Sinia' siunie tal kisie'e, jla'm ijiate jla'am ni tal jikiwetk'i ti ikajyi'n ni i'nio' jitieyi'i pa Sinia'.
- ¹²Siojopo t'eyasajnas ijioyisi, ti i'yasisi'n ti iyonisi 'ate: —¿Najane pi jiwone ti iliatisiji napo Fariséojos, ti impe'ya siunie jiwo ti jlamti?
- ¹³Jesús isiujlie japo t'eyasajnas ti iyo'ate: —Siojopa inwomki ti je jla'am ni Inia' ka inekiajl' isia'm, janak jijwetis ja tiniayeje'e ti ja tisiok pijia'm.
- ¹⁴Ká ak'iuyeyi: napok talojo ti ijwil ka inton'ni pet napo ijia ti kia'iyio talojo pet. Siunie talok ti itio'on ni jikiecha ti talok 'neje, yiyi jana wase', jiliaye iniuyeyi wita'm ti iniuk isia'm.
- ¹⁵Sekyi'i ja Pedro iyo'ne 'ate: —Ke kiam astajanitk'i kiu' sik'ioye siojo jiwoyi ti jlamti.
- ¹⁶Jesús iyo'ne 'ate: —¡Kiak p'an jiwoyeyi 'niji pet ti je 'najanayi!
- ¹⁷¿Nak je 'najanayi siunie ti titiwa ti ijiojwa'm jana ints'e', ts'iji ti ijliamayi ni i'nio'?
- ¹⁸Siunie tal jikiwitk'i ni i'nio', nak tajlaja'ajme ni jlosik, naka'ne ti 'yakajyi'n jitieyi'i ni Sinia'.

¹⁹Kajeyepa siunie tajlame siunie i'nio' jlosik, naka ni jitenkiujnieye ti je 'es, jikalankijieye, siunie ti 'yuyeta'ni, siunie ti 'yakamajataja ape'e ti ijiuski'la'n, jikajlajnaye, jika sintijieyis siu'neje ni ji'yikisajnye.

²⁰Niwaka ti jla'm ijiate ti 'yakajyi'n ni jlosik ni i'nio' jitieyi'i pa Sinia', jlampet naka ti inkioye je tilijik ti ti'yekiunieta, je'e. Lajk'ipa jiwet'iaye ni i'nio'.

I'nioki ti je Judía je 'yakakiu pa Jesús

(Mc 7.24-30)

²¹Jesús tal seka'a, ijioye 'niji siujlieja ajnat jle' iyo'ate Tiro, siu'neje jlaja Sidón.

²²Po'ne siujlieja i'nioki ti yiyeyi jlajak ajnat Canaán jleliki ti iyo 'weta'. Ijioyi ja Jesús ti iyo'ate ti 'yakets'ijiap: —¡'Yaka'niona, David jlas, sip'elisin wata'a! ¡Yase' jlaja jitiej je 'es! ¡Wuj ti je 'es!

²³'Yina Jesús je isiujlie. Sekyi'i japo t'eyasajnas ijioyi'ni, ti iyonisi 'ate: —Jlo' siojona i'nioki. Je pa k'iejeye'e ti i'yasta'ni sek'i.

²⁴Sekyi'i Jesús iyo'ne 'ate ti isiujlie japo t'eyasajnas: —Niwakata jla'am siuniwa sontas ji'wole po', siunapo Israel jlele, ti Sinia' sijliuyi.

²⁵Je takajla jlajak i'nioki, t'akosjlete'l itiyeyijin kiajwe ja Jesús ti iyo'ate: — ¡'Yaka'niona, noyijk'i'm!

²⁶Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Je 'esiji ka talaja napo kia'lis siuti inles ni jlak, ka tiwenaja'm niwa alenas.

²⁷Siujlieja i'nioki isiujlie ti iyo'ate: —Ijiate 'ni 'Yaka'niona, kia'iyoyetaja 'yina je iyojliyi wek ti itiujuwk'i'ni siuniwa jikas jijwa'al ni jika'niona, ti iniuk'ijin'ni ti taj'l ape'e jana jlak yinisi'n ape'e.

²⁸Jesús ti ipi'ya jlajak i'nioki, sekysi'i iyo'ne 'ate: —¡I'nioki, ijiate ti atankiujnieye poyi! 'Esiji ka ne'ya siunie jiwojonk'ieye ka 'we'en. Ta'a 'ne ti 'es jlaja jlase' jakayi ti kia'io.

Je pini' papo i'nio' je isis Jesús ijwiejiete'n

²⁹Sek tajla'aja ti ya'am ja Jesús, jikiusk'i jlaja tewuk iliyi yiji jlaja Galilea, sek iniuye'e. Sekyi'i ti ijioye ape'e jlaja tikijnaki, sekysi'i yiye'eje'n.

³⁰Je pini' japo i'nio' ijioyi ti yamisiji'ni japo i'nio' je isis, siojopo je t'ojni'n siu'neje japo talojo'. Japo jikio' ijwienjlik'i, jisiet p'o'oko, siu'neje japo 'ne'lias japo ijioyi. Je pini' japo je isis, ti totie kiajwe ja Jesús, 'yina ijiate ijwiejieten'ne japoka.

³¹Kanwojlit'iyipi japo i'nio' ti i'wina japo 'ne'lias ti 'esiji ti tamti, siojopo jisiet p'o'oko siu'neje japo jikio' ijwienjlik'i kia'iyojliyi ti isis, siojopo je t'ojni'n 'esieyiji ti t'ask'i isia'm, siojopo talojo kia'iyojliyi jitiej jlal po'. Jak je iyoyiji'ni ti iyunitis jak Israel Jinia' jakayi.

Jesús 'yakojniejne'n papo cuatro mil i'nio'

(Mc 8.1-10)

³²Jesús tani'ni japo t'eyasajnas, sekyi'i iyone'ne 'ate: —Ap'elisijni'n napo i'nio', 'yina ti jlomas najapeja ti yiyis'ni ijiap 'nakayi, ti itijwayits'i ki jlak. Je awojonk'ieye ka ijliu'ni ti kia'io ti inil'liajne'n 'lojwinie'e ka je injlanis ji'wete ka nekta'ni.

³³T'eyasajnas iyonisi'ne 'ate: —¿Tepat'e ka itiajlaja'a paka iwinaja'm, ti jwajla'a je ijniuqli ti 'loj napo i'nio', jla'yi ti je jnanjliyi ni isi'?

³⁴Jesús i'yasam'ne japo t'eyasajnas ti iyo'ate: —¿Tepa nojwaja'm puwa woyejes jilis yi'ase? Kiak iyoyeyisi 'ate ti ijwilisia'm: —Ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji, 'nak nojwaja'm 'neje niwa si'yus jilis.

³⁵Sekyi'i ti takajlunieyi ka inek'iji'n japo i'nio'.

³⁶Isimayi jawak woyejes siu'neje jawa si'yus jilis. Yina jikiojyi ti jinikanitieiye iwinayi pa Jinia'. Itime ti its'isajamk'i, sekyi'i ti yikiajlayi japo t'eyasajnas ti iwink'i japo i'nio'.

³⁷Yijapk'i wikie'eyi japo i'nio', paj ti yip'isieje'n. Siojopo t'eyasajnas, yamisk'i'ni'ne jawa jikas jijwa'al japo i'nio' ti itimayisi, paj ti ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji jawa tenajats'i jijwa'al ti 'wanjle'e tipoyijk'i siojowa ijiosisia'm.

³⁸Cuatro mil japoka i'nio' ti'yekiujni'n, ti ayijnies 'najli ti tetitina. Je tijwanaja japo asejnia siu'neje japo kia'lis.

³⁹Jlampa itimayi ja Jesús jakayi, sekyi'i ti inijwelayi japo i'nio', isiejak'i jikiojia'm. Yam'ne ti yi' kasejkanaja, ti teje 'niji yi'i siujlieja ajnat jle' iyo'ate Magadán.

San Mateo 16

Siupapo Fariséojos siu'neje japo Saducéojos ti'yananisi paka k'iejliyei paka Jesús in'wenkina

(Lc 12.54-56)

¹Siojopo Fariséojos siu'neje japo Saducéojos ijioyeyisi ja Jesús ti iyo ka ijnejlitis. Iyonayisi 'ate: —Awoktajank'ieye ka 'wenkints'e'm paka k'iejliyei, 'nakayi ti ja'wina ti ja ijiatayi ka pak atajleje pa Sinia' pi ajweye.

²Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Ti no'ot jiwoye'ate ti ji'wena' na poli ti isiatajajam'n, jiwoyeye'eje 'ate, “Jloma ja 'esie.”

³Jlampet ti k'iejlomot ti ji'wena' na poli ti isiatajajam'n, jiwoyeye'eje 'ate, “Jloma ja ke 'esie.” Jlam'ne 'najanayi ti ji'wena' ni poli, ti k'iejliyi'ijyi ni ja'wena' je int'ayeyiji'n, ¿yot'iyi'ni ti je 'najanayi paka wonayi siu'niwa 'yakaj 'nakayi?

⁴Siu'napo i'nio' siu'niwa jlomas ijiatayi'ne ti je isis, jla'yi ti kakiujnietas! Ti iyojonk'ieye kan'wenis paka k'iejliyei ka ti'wenkinaja, ja ke 'wenayeyi siunie ja ti'wenakinaja naka ni siunie iyot'iyipi pa Jonás. Itime ti kia'io, ti yama ti tajla japo.

“Fariséojos jika woye ijliasat pijia'm”

(Mc 8.14-21)

⁵Jlampa yama'ni ti jantomis i'niat ji'wechaja, japo t'eyasajnas ja Jesús jiwekie'aja ti jitiej wujwisie ti iyotaja ka intonis puwa woyejes.

⁶Jesús kiak iyone'ni japo t'eyasajnas ti ijwijla'm: —'Yejne'n, joskiyeyi ni jika woye ijliasat pijia'm napo Fariséojos siu'neje napo Saducéojos.

⁷Iyo'ne 'ate japo t'eyasajnas ti ipi'yayeyis: —Lajk'i puwa woyejes ka tiuniejen'ni, nakt'e it'imina ti kia'iyó.

⁸Yina ti Jesús 'yijene pi iyone siunie jitienujnieye iyonisi, sekyi'i iyo'ne 'ate: —¿Yot'iyi'ni ti jiwo asjlak'aliye ti lajk'i puwa woyejes ka atonie'? ¡Jet'i ijiat ka atankiunie!

⁹¿Mamt'i wat ka 'najanayi? Astaj p'an je wujwak'i, ti awenk'i japo i'nio' cinco mil siukiwa ijwienjli sikio' itij'we woyejes. ¿Tepa nojwaja'm kiwa tenajats'i jijwa'al ti 'wanjle'e tipoyijk'i kiwa jijwa'al ti jikiniek'i'ni?

¹⁰Siukia jloma ti akojniene japo i'nio' cuatro mil, jlam'ne ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji wek kiwa woyejes. ¿Tepa nojwaja'm 'neje kiwa tipoyijk'i jakayik'i siukiwa jijwa'al jikiniek'i'ni?

¹¹¿Yot'iyi'ni ti je 'najanayi ti je niwak woyejes ti ajwe'el? Ti awo'ate, ¡Joskiyeyi siunapo Fariséojos siu'neje napo Saducéojos ni jika woye ijliasat pijia'm!

¹²Sekyi'i ti jiwekie'aja ti itinisisk'i ti je nak woye ijliasat pijia'm ti tiwomaja'ni na inwakiwa mak ka injwel'ni ka Jesús ijnoskijiete, 'wenajiyi jla'am siupa ijwi'il siupa t'eyasajnaye iyo napo Fariséojos, siu'neje napo Saducéojos.

Pedro 'yakajanit'i ape'e pa Jesús ti pak siupa Injwajieti ti Sinia' jijiujwanik

(Mc 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³Ti Jesús yiyeyisi siujlieja ajnat jle' iyo'ate Cesarea de Filipo, Jesús i'yasen'ne japo t'eyasajnas ti iyo'ate: —Ya'am ti I'nio' Jlask'i'm, ¿tepat'e iyo napo i'nio' ti sijwelis ka yama?

¹⁴Iyoyis'ne 'ate ti isiujlisie: —Po' napo ijwi'il ka Juan inajiejnawoye'a'm, ijia napo ijwil ka Elíasa'a'm, ijia napo ijwil ka Jeremías'a'm, po'neje napo ijwil ka injwejlaniik jiwo'wa'm siupapo pajt'ik'ipe.

¹⁵Yina Jesús iyo'ne 'ate: —¿Tepi jiwoyeyi pet ti asa'am siupa jijwela' ka yama?

¹⁶Simón Pedro isiujlie'ne ti iyo'ate: —A'am siunie Sinia' jijiujwanik ti Injwajieti, Sinia' ti je netia'n ka paja Jlafts'a'm.

¹⁷Jesús sekyi'i ti kiak iyoyeyi: —¡Sinia' jikap'ijliuskiye ti 'es siunie yi'a, a'am Simón, Jonás jlas! Kajeyepa ti lajk'ipa ka jikiechaye i'nioye ka in'wenki'na'm naka, ijwienjli jla'am ni Inia' ti yi' poliyi ti i'winki'na'm.

¹⁸Awo'naja 'ate ti a'am ti Pedro'a'm. A'm siojona sisaj ti jayi'na ape'e napo ika kia'lis Inia' jilis. Siunie jijweye iyo pit ni inlaye ja ke inkajli.

¹⁹Jayikiaj'la siuniwa 'wuk kiwet p'ot jikie'el ni jika anechijiayas ni Inia'. Ja k'iejlileyi pa jawone ti jawone 'ate napo ika kia'lis, "Wuj ti je 'es ka woyi", Inia' kiak jawo'ojyi jlajma ijiatayi ti ja ke iwo. Ja k'iejlileyi pa jawone ti jawone 'ate napo ika kia'lis, "Nak ijiate jla'am ka woyeyi", 'yina Inia' kiak jawo'ijyi pet jawoyi, ti jankiuylie.

²⁰Sekyi'i Jesús kiak iyonayiji japo t'eyasajnas: —Ke sijwelanie'e siuti 'yaka itipe'e, ti ya'am ti Injwajietik'i'm ti Inia' jijliujwanik.

Jesús ijwi'il siupi jiliaye jawo

(Mc 8.31—9.1; Lc 9.22-27)

²¹Sektaj'le ti Jesús inijwelaja'm japo t'eyasajnas ti iyo'ate: —'Yejne'n, je 'esiji ka je ijio Jerusalenne kajeyepa ti sek ja senaja'a siunie ja tiwonak'i ti ja wujwa ti janilayiti, ni janwonk'i napo kijilas, siu'neje napo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje napo jiwos pet ni Moisés jika'neyasajnye. Napok ja silia'an, 'yina jlomas janajapeja janiu kisie'e ti jatiajla'm ni a'no'.

²²Ti Pedro ipi'yaye ja Jesús ti kia'iyoy, sekyi'i ti itiajlanaja'm kiu' japo sek yinayi'i ti kiak iyone: —¡Ya'am ajwel'ni jeyi, 'ni 'Yaka'niona! ¡Sinia' je itiliaja naka kiak iyoyi! ¡Wanjliyi ja lajak'ipa ka awet'iaye!

²³Sekyi'i Jesús tejeje ilia'm, ti iyone 'ate: —¡Talk'i'm sitiejejwa imosik, ká atomi'ni ijyik'i! A'm, ti atankiujnieye je wone 'ate siunie Inia' jitienujnieye iyo, najata jla'am ni jitienujnieye ni i'nio'.

²⁴Sekyi'i Jesús kiak iyonayi japo t'eyasajnas: —I'nio' ni jawo ka iwo 'yiyasanikie', 'esiji kanleyi siunie iyo ti jla'am siunie iyo'neje ni jikijmaye, jantejlia jana jika cruz, sekjane'yi ka inamana'a ijyik'i.

²⁵Kajeyepa siunie i'nio' je iyo ka jiwet'ia poye, nak janetia'n. Jlampet siunie ja ijiatayi ja ke inleyi ti janajmin'ni ijyik'i, nak jan'we'n pet jana ji'wasankiye.

²⁶¿Jot'e ka 'esieyi ni i'nio' siuti jankajli siuniwa wask'i'nelaja yi' ape'e 'ni ajnat, 'yina ti ja netia'n ni i'nio'? ¿Tent'itie japa kanitejwe'e na i'nio' ka tekiajlaja jana ji'wasankiye?

²⁷Kajeyepa ti ja'nes ni I'nio' Jlas ti janejyi ni jijweye iyo ni Jinia', siu'neje napo jijliujwajnas poli jlele janamik'i, kantesiet'ik'ina'a wikie'eyi napo i'nio', siunapo jikijmaye 'es siu'neje napo jikijmaye je 'es.

²⁸Ijiatk'i siu'nie jayo ti jajwi'lase'm, ti asa'am ti nak jleye'yi 'nakayi, japoye siunapo 'wasajne'n, ka je 'naltajana'a jan'we'en na I'nio' Jlas ti jana'am kanwo anechiyasa'.

San Mateo 17

Jesús iyo jlonye kiechaye

(Mc 9.2-13; Lc 9.28-36)

- ¹Ijwienjli sikio' itij'we ijwienjli tom'niji kiwa jlomas tomk'i, Jesús ijio'wape'e siujlieja tikijnaki toj pijia'm. Japokata jla'am japo Pedro, siu'neje japo Santiago jla'yi ja ji'yini Juan, ti ya'asi.
- ²Sekt'i yi'ipe ti iyoyeyi siupi iyo ti iyo jlonye jikiechaye jitieyi'i japo jla'yis, siupi jitiokio' iyo'ate jla'a kates.
- ³Pakayi ti kawojliyi japo t'eyasajnas, ti i'winayisi papo Moisés jla'yi pa Elías t'ipi ti takamtijnienisi ja Jesús.
- ⁴Sekyi'i ja Pedro iyone'ne 'ate ja Jesús: —'Yaka'niona, 'esp'an ka 'nak iwiek'i. Ka woyi, jalisanejna'a puwa 'wukil jilisa janajapeja. Janjwanjli japa jajna'ya'm, janjwanjli 'neje japa jajna'yi 'ni Moisés, siojopa kiecha jajna'yi pet 'ni Elías.
- ⁵Jet'i ilitiejepe ti tamti'ni ja Pedro, jlam nesi'liet'iyijpe siojopa poli ti wuj ti 'es, japak ip'ionayi siupi yiyits'i. Sek toma'a pak ina'lap ti iyo'ate: —'Nak yas ti wuj ti emi'n, wuj ti ts'ajka'a. K'iuyeyi.
- ⁶Siojopo t'eyasajnas ipi'yayis jiwek pak ina'lap, sek t'opiyet'its'ijimpe wek ti jnots'ijnits'i.
- ⁷Jesús yamat'iyipi ti isiets'ik'i, ti kiak t'ipa iyonayipi 'ate: —Neyets'i pijia'm, jweyitiejyi'n.
- ⁸Ti i'yenat'ik'ipe pijia'm, jakataja jla'am ja Jesús ti i'winis. Je i'winayi papo ka ijiaja.
- ⁹Jesús kiak t'ipa iyonayipi ti yapiliet'iyispe ajnat'e, ti ijliuye: —Siukia iyo ki ji'wena ká ajwelajiamna'a paka ne'yi pa, ijiatjliyijna'a ka inotie kisie'e ni I'nio' Jlas ti jantajli ni a'no'.
- ¹⁰Sekyi'i i'yasisin'ne ti iyonisi 'ate: —¿Yot'iyi'ni siunapo jiwos ni Moisés jika'neyasajnaye ti ijwilis pa Elías pak jana'an ti ja'nes?
- ¹¹Iyo'ne 'ate ja Jesús ti isiujlieyi: —Ijiate ti Elías ti jla'am ti 'nes, jla'yi ti ja jlama ti jalesank'i wikie'eyi niwa wask'i'nelaja.
- ¹²Ya'am awo'ate, Elías pajk'i ti 'nesata, 'yina i'nio' je itiant'iejesi, 'wenajliyi jla'am ni iyonisi ti itiliajasi ka iwonisi. 'Yina kiak janwonisi'ijyi ni I'nio' Jlas ka inetie jikiojyi.
- ¹³Sekyi'i ti jiwekie'aja t'ipi japo t'eyasajnas ti itijnisisie ti je pak Elías ka injwel'ni, jlam'ne kiak Juan inajiejnawo ijwil'ni.

Jesús i'mienit siupi jwemik ti jitiej je 'es

(Mc 9.14-29; Lc 9.37-43)

- ¹⁴Ti yiyeyisi japo i'nio', tajla 'niji ja i'nio' ijioyi takosjlete'l itiyeyijin kiajwe, ti iyo'ate:

15—¡'Yaka'niona, p'elisi'n wat 'ni yas! Wuj ti je 'es ni jiliaye iyo. Siuti yiyetaja ni iyoyi, ni'ne ti iniuye'eje wata'm, ni'ne nakaye'eje ni i'niat ti iniujwa'm.

16Atontieje'eji napo 'eyasajnas, 'yina je 'yijene paka iwonesi ka injwajiet.

17Jesús ipi'ya wek ti kia'iyoyeyi: —¡I'nio' jiniliaja, ti laj jitienujnieyeja! ¿Tepat'e ja nojwaja'm puwa jlomas ti jayi'asap? ¿Tepat'e ja nojwaja'm puwa jlomas ti janilayit'iase? ¡Namayi'ne pa jwemik!

18Sekyi'i Jesús ijliu'ne kisie'e siupi iliaki, ti iyone'ate: —¡No kisie'e! 'Yina jakayik'i'ne ti 'esie jak jwemik.

19Siojopo i'nio' ti tajlayi ja Jesús, jakayi'ne japo t'eyasajnas ti kiak iyonayisi ti i'yasis'ni: —¿Yot'iyi'ni pet ti je akajlaje ka kiak iyonaja ka iyokiosa ta'a kisie'e?

20Jesús iyo'ne 'ate ti isiujlie: —'Nakayi pet ti je ijiate ka astankiujnieye poye. Ijiatek'i siunie jayo'nase ti 'wanjliyi ka kia'iwo ka jwamjla'aja ni atankiujnieye ka poye, ka wo'ate siojona mostaza jlo' jlase', 'wanjlit'itieje ka janakaye tikijnaki ka awone 'ate, "¡Taj'le ni jle'yi, 'ye'n paka jlasi!", ijiate jank'iu'wa'm. Jalajk'i paka k'iejliyeyi ka into'm aselia'm.

Jesús inijwela'aja ti ja'na'al

(Mc 9.30-32; Lc 9.43-45)

22Ti je t'eki wita'm japo t'eyasajnas yi'i jlaja Galilea, Jesús iyone'ne 'ate japoka: — Siunie I'nio' Jlas ja tekiajla kiojia'm napo i'nio',

23ti janlanis. 'Yina jlomas janajapeja ka inoyena'a kisie'e ti janapi pijia'm. Jaka'ne ti je 'yakanitk'i wita'm ti ipi'yayeyis.

Siupapo isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyejes ti ijioyi'ni japa 'najla'wet

24Ti Jesús yiyeyi isia'm jlaja Capernaum, ti jla'yis japo t'eyasajnas, siojopo i'nio' isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyejes ti ijioyi'ni japa 'najla'wet, ijioyi ja Pedro ti i'yase'n, ti iyone 'ate: —¿Ma takat'i'n ape'e niwa inkat'ijnieyejes ni aka'niona siojona ijioyi'ni jana 'najla'wet?

25Pedro iyo'ne 'ate: —Ji'yu, pajk'i. Ti 'yuyeyis 'wuk kiajwe, Jesús inianayi jla'am ti iyo'ate: —¿Tepi jiwone pet pa atankiujnieye, Simón? Siunapo anechiyasas wus yi' ape'e 'ni ajnat, ¿tempa siupapo jant'ajla, napoka napo jika kia'lis, ni'ne ka napokaye siunapo 'wenayi jana ajnat tajle?

26Pedro isiujlie ti iyo'ate: —Siunapo ajnat 'wenayi jana tajla'm. 'Yina Jesús yine'ne ape'e ti iyo'ate: —Kiak iyoyetajayi, siunapo jikawos ¿yot'iyi'ni kant'ajla?

27'Yina je 'esiji ka ijwisina napok isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyejes, maj, jlone jase i'niat ka atataja'm ni akajnat. Siupi ja anajnat ti ja atate pijia'm, ka akiesana'a jikiwitk'i. Ja'we'en jana wikiniet'aj ti jatajle jikiwitk'i, janakayena'a ti jakat'i'n sitipe'e jajnojli. Mayijinie'e ka kat'i'n.

San Mateo 18

“¿Tent'i siupa t'an pijiam'ni wata'a?”

(Mc 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹Sekyi'i siojopo t'eyasajnas ijioyeyisi ja Jesús ti i'yasis'ni, ti iyonisi 'ate: — ¿Tepat'e yi'i siupa ti t'an'ni pijia'm yi'i pa Sinia' jika anechijiayas?

²Jesús tanayi'ni ja kia'le, yinis jika kiowe'e,

³sekyi'i iyo'ne 'ate: —Ijiatek'i siu'nie jayo'nase, siuti ja ke awoye asosikis ink'ieyisa', siu'neje ti ja ke anitewijnatayik'i siunapo kia'lis, je pajna'a ka 'oyeyi nak jika anechijiayas ni Sinia'.

⁴Siunie ti ijiate jla'am ti jle' po' yi'i ni jika anechijiayas ni Sinia' naka ni je initonit, siunie iniwone 'ate siu'nie kia'le.

⁵Siunie janki'm ilia'm siunie kia'le naka'ne siunie na'am ijyik'i, ijiate je 'wena paka inki'm ilia'm, ya'am ti isi'm ijyilia'm.

Siunie ti yija'm ni jike' jiwet'ia po'

(Mar9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶Jane'yi pa siupi ti jank'ajlinit ti janwoyi ni jike' siunapo je 'esijiyi ti sajmeta'aja'n ti je ilijin'ni ijyik'i, iyo'ate siu'nie kia'le. Janakaye'ne siunie ti ja titietaja ni i'niat jlajlik'i ti ja tits'ijwana 'woyi siojona sisaj ti kiojieti, ti janemk'ana'ni.

⁷Wuj ti je 'es siuti poyeta niwaka ti ik'ajlinit napo i'nio' ti iyo ni jike'! Ja ke paja ka inetia'n aska kiowe'e niwaka 'yina awo'ate, jnaka ni siunie ti jank'ajlinit ni jikiecha ti ja woyi ni jike' ja wujwa ni jiwet'iaye ti ja poye!

⁸“Siunie akio' ni'ne ka nakaye ni asat ti jat'emina ti ja ajia'm ni ake', esiti sek jane'yi ka atatayijna'a. 'Wanjliyi ka akio' ni'ne ka nakaye asat ijwanjlik'i 'yina lapawo ti ja ajia'm janaka in'wasankiye ti laj jlaja, je'ne ka nakaye ka i'nesi siunie ti 'wanjli wita'm niwa akioye siu'neje niwa asatis ti ja intatajaja nak jwat ti je paj ka 'no'me.

⁹Siupet ka janakaye atate ka int'emi'na ka ajia'm ni ake', laj'ni, tate. 'Wanjliyijna'a ka atate injwanjli 'yina ti ja ajia'm jiwek jana in'wasankiye siojona laj jlaja, siuka 'wanjliye wita'm niwa atate 'wanjliyi ja ke i'nesi siuti ja intatajaja nak inlaye 'wet ni jwat ti je paj ka 'no'me.

Jesús yamtiyi siojopa sonta 'wolepo' ti i'yejnap jiwek

(Lc 15.3-7)

¹⁰“Ke ine'wajayi ka ne'yi pa siunapo je 'esijiyi kia'lis ti 'yiyasajnas. Ajwela'yase'm ti siunapo jijliujwajnas poli jlele pet je paj ka int'ekiyisiap ni Inia' ti yi' poliyi ti i'ye'n ape'e.

¹²“¿Tepi iyo? Siunie i'nio' cien niwa jiliajwas 'wolepo', 'yina netia'n jana ijwienjli. ¿Ma je iliyi kiu wek ts'e niwa ijia, siuniwa noventa y nueve, ti ya'am ti iyojyin'ni?

13'I'wi'in, ti wujwa ti inkaj'ni. Je jlase' pi iyo ti ipini'yi, 'yina 'yaka'm ape'e siupi iyo pi jinikanitiei ape'e puwak siupuwa noventa y nueve siupuwa je netiajne'n.

14'Yina kia'iyo ni Asna' ti yi' poliyi, ti je iyojonk'iye ka injwanjli paka inetia'n siunapo kia'lis ti je sakakiuyis.

Siunie jawone ni akiecha ti jawo jlosikie' ti po' ni iyo'na

(Lc 17.3)

15"Siunie akiecha ti po' ni je 'es ni iyo'na, joyi jwankite'n, jwejla'm siunie ti je 'esk'i iyo'na. Siuti jank'iu'wa'm, ijiate naka ti jikajle'n ni akiecha.

16'Yina jlampet siuti ja ke ink'iu'wa'm, ja apilieyinie'e siupapo ja a'yisa, ni'ne ka timesie papo ja a'asi Sinia' jilis, ja 'nakayeyijna'a ti jan'wena'a'm siupi iyo pi akiecha. Ja 'nakayeyi ti ja ke amkataja ti ja 'najane paka jawone, 'yina ti ja timesie ni'ne ti janajapeja siupapo jan'wena'a'm.

17Siuti kiak jawo ja ke ink'iu'ye papoka ti a'yista, sek jane'yi ijatayijna'a ti ja ane wikie'eyi napo Sinia' jilis, ka jwelajamna'a. 'Yina siuti ja ke ink'iu'yeje papoka, ja aleyeyijna'a ti jiwo akiechaye ti a'nayi ijwienjliyetaja k'iye ni iyo ti Sinia' jilists'ase'm. Jawonayijna'a 'ate ni k'iejllyi, iyoye'ate siunapo isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyjes.

18"Jiatk'i siu'nie jayo'nase, ja k'iejllyeyipe pa jawonayi napo ika kia'lis ti jawonayi 'ate, Je 'esiji naka ka awoyeyi, - Sinia' kiak jawo'o'jyi pet ja ke tijliena'ni. Kiak iyojlyi, siuti kiak jawonayi'ate, Jla'm ijiate jla'am 'esiji ka woyeyi, - Sinia' kiak jawo'o'jyi, ja lajk'ipa kanwo ja ke int'onieye'yi pet.

19"Kia'iyo ijiatk'i siu'nie jayo'nase ti ja poye napo times ti iyoyi t'ajlaye ti ijniul wita'm ti t'ajle ni Inia' ti yi' poliyi siunie isitia'n, ijiate Inia' janwejna'm ni siunie t'ajle.

20Kajeyepa ti ajiap siunapo times ni'ne ti najape ti initotisi wita'm ki iyo ni yi' ti siwunitis."

Jesús yamtiyi siupapo i'nio' times, ti i'yejnap jiwek, ti jikapia' po'

21Pedro ijioyi'ni ja Jesús, sekyi'i iyo'ne 'ate ti i'yase'n: —'Yaka'niona, ¿tepa jawo pet siunie isiecha ti po' ni iyonk'i? ¿Ent'a ja yiyi jana ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji ti jap'ilisin'ni, sek jane'yi ka iliyeyi?

22Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Pedro, je ajwe'la'm ka iyo'ate ka ayi jana ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji ka sek ine'yi ka aleyeyi, je'e. Jajotk'i'ni paj ka ayeyinie'e jana cuatrocientos noventa (490) ti jap'elisi'n. Ja ayipi ka ekiajlayik'ipe janaka 490, laj jlaja ti jakap'ijliuski, ka atajlata ni jitis iyo.

23Nak it'imina ti Sinia' jika anechijiyas iyoye'ate siu'nie: 'Yejne'n, pojompe pi i'nio' ti iyo ka 'ye'en siupapo 'yasa'n jitieyi'i, ti kia'iyo anechiyasas, siupapo jikapia'lis yiyi.

- ²⁴Ijyijlitat'iyijpe ti i'ye'en tikinieje'ni siupa ti 'lojwe puwa millones jikapia'.
- ²⁵'Yina ti lajk'i japa ka inejni japa jikapia', it'imina'ne siupa anechiyas ti takajlunie ka tiwena 'ate iyo ni inkipinik ti tiwenajata, ti jwanaja'a japa jik'iemjla siu'neje papo jilis, siojopa laja japak ja tenaja japa jikapia'.
- ²⁶Pak siupa i'nio' yam'ne ti t'akos kiajwe pa jika anechiyas ti inip'elisine, ti iyo'ate, “¡Yaka'niona, nilayiti kiu' wekie'e. Je ijiatna'a ka je itijwi jakia ikapia'!”
- ²⁷Siupa anechiyas inilayitiei wek, sekyi'i ip'ilisin'ne. Iliyek'i siupi iyotaja ka iwone, sekyi'i iyoni'ne 'ate, “Esiji, maj jiwek.”
- ²⁸“Ti iniuyet'ipi kisie'e pak siupa i'nio', isiuti'ne siupa jla'yi ti isimk'iji'n, 'yina ti jikapia' yiyi. Jlam'ne je wujwata siojopa jikapia'. T'ekiyet'iyijpe ti isim'ni ji'wojwa'm, paj ti jiyel initiajnata'ni pi jikiecha ti iyonat'iyijpe 'ate, “¡Nisiamasitis siojokia akapia'!”
- ²⁹“Jikiecha t'akosjlete'l itiyetajan kiajwe ti inip'elisinta, 'yina iyo'ne 'ate, “¡Nilayiti kiu' wek, je ijiat ka je itijwi jakia 'yakapia'!”
- ³⁰Je iyo kank'iuye pi jikiecha ti inip'elisinta. Iyo'ni ka t'otie a'laja'm, ka inejni japa jikapia'.
- ³¹“Siupapo jla'yis'ni ti isimk'iji'n wuj ti jitenkiujnieyi ilianis ti i'winis ti kia'iyoy, sekyi'i ti yamat'i'nijpe ti ijioyisi pi anechiyas ti ijwilisia'm.
- ³²Siupi anechiyas tane'ni, yiyi ti kiak t'ipa iyonayijipi, “¡Ijiate wat ti laj ajosikie'! Jlam'ne ap'elisin'ne, it'imina ti itiej je awunitk'i ki iyo ki ates.
- ³³'Yina kiak kawontaja'ni pet pi akiecha, siukia awo'na ti ap'elisi'n.”
- ³⁴Sekyi'i ti ijiatat'iyijpe ti jwesie pak anechiyas, takajluniei ka ijiatayi ka tisiejek'i, lapawo ka kiak je iwo ti japak tenajaja japak jikapia'.”
- ³⁵Jesús yine ape'e ti iyo'ate: —'Yina kiak janwo'nase ni Inia' ti yi' poliyi, jane'yi pa ti asa'am siuti kiak jawoyeyi ja ke anip'elisina, ti ja ke ijiatayi ka anetiajnata ni jitis iyo napo a'lejwas.

San Mateo 19

Jesús ijwi'il siunapo ti inileyeta

(Mc 10.1-12; Lc 16.18)

- ¹Ti Jesús yiyeyik'i siukiwa iyo kiwa jlamtis, sekyi'i iyo'ni ka nek ti jantajla'm jlaja Galilea, ti teje 'niji yi'i jlaja Judea siojowa isi'il jilis yiji pet, ji'wecha ja tewuk jle' iyo'ate Jordán.
- ²'Yina je pini' japo i'nio' yamk'i, jakayi ti ijwiejiete'n japo je isis.

³Siojopo Fariséojos po' japo ijioyi, i'yasisi'n ti iyo ka ijnejlitis, ti iyonisi 'ate: — ¿Ma 'est'iyiji ni i'nio' ka leyi jana jik'iemjla, ka poye paka k'iejliyeyi paka int'emina?

⁴Jesús isiujlie'ne ti iyo'ate: —¿Je jlamtijiēna niwak inamtis t'ipi siunie iyot'iyipi siupa ipiujunit ni i'nio' siu'neje jana asejnia?

⁵ti iyo'ate, “Jant'emina ni i'nio' ti jantajla napo jiniewot, ti janejiap jana iyo k'iemjlaye, ja 'yiniyeyi ka injwanjli ni i'nio' ti janitoti wita'm.”

⁶Ijijatjliyi je pa timesie napo i'nio', tijnayek'i ti ijwienjli. Nak it'imina ti siunie i'nio' je 'esiji ka ilan wita'm siunie Sinia' pajk'i ti ijiut wita'm.

⁷Iyo'ne 'ate japok Fariséojos: —¿Yot'iyi'ni jiat'eje siupi Moisés ti kiak iyo, ti iyo'ate ti yi'i ni ji'wet, “I'nio' na jawo ka inile', ka iwenajamna'a ni imp'esinik siunie tejeje ti tijwa'yits'iji'n jana asejnia, 'yaka inile'”?

⁸Jesús isiujlie ti iyo'ate: —'Nakayi pet ti int'onie', it'imina ti iwi'nase'm ka anileye. Jlam'ne ti 'nelanjie'e t'ipi kiak je iyo.

⁹Siunie jayo ijiatk'i, ti po' siunie ti iliyi jana jik'iemjla, jlam'ne je janaka siojona asejnia ka ijnoski'lan'ni k'ieye, nak kia'uyo yija'm nak ti iliaki ti inilesantaje ti tijwa'yi, 'yina jla'm ijiate ka 'nakaja'a ka'no'ni pet nak 'esiji ka ileyi.

¹⁰Iyo'ne 'ate papo t'eyasajnas ti ipi'yayeyis ti kia'uyo: —Siuti kia'uyo, jla'm 'esiji ka je injwa'yi ni i'nio'.

¹¹Jesús iyo'ate ti isiujlie japo t'eyasajnas: —Je wikie'eyi napo ka 'najane kiaka, napokata jla'am siunapo jla'am pa Sinia' ti iyo ka intant'iejeniti.

¹²Po' napo je iyojonk'ieye jana asejnia. Po' napo ijia jlam kia'uyo ta'a ti tajla'm jana jlet ti je iyojonk'ieye jana asejnia; ijia napo je iyo jwa'yisa' kajeyepa ti tilinkinaja na asejnia t'ajka; ijia 'neje napo je iyo jwa'yisa' lapakawo ti ijiateje ti janlesaniji ni Sinia' jika anechijiyas, nak'ne pet ti it'imina. Jane'yi pa jankajli pit naka, 'esiji ka inki'me.

Jesús iwijna'm pa 'es papo kia'lis

(Mc 10.13-16; Lc 18.15-17)

¹³Japo i'nio' ijioyisiji japo jilis ja Jesús ka jikio' inenk'i ape'e ti t'alk'i ape'e. 'Yina siojopo t'eyasajnas 'yakawonayisi japok i'nio' ti itiuntieje'ni japo jilis.

¹⁴Jakayi'ne ti Jesús iyone 'ate: —Ena'yate napo kia'lis. Ká atoma'ni k'ieye ti iyo ka ijnoyisk'i. 'Yina napok 'yiniye siunapo i'nio' yiji pet nak Sinia' jika anechijiyas, siu'napo kia'lis.

¹⁵Jikio' yinak'i ape'e japok kia'lis. Itimeje sekyi'i ti yama.

Siupi jwemik jwajla i'wi'in i'yas'ni pi Jesús

(Mc 10.17-31; Lc 18.18-30)

- 16Po' siojo i'nio' jwemik ijioyi ja Jesús, i'yasen'ne ti iyo'ne 'ate: — Inka'neyasaj nawo, ¿tent'e siupi 'es paka niwone pet ka poye japa i'wiesankiyeja' ka laj jlaja?
- 17Iyo'ne 'ate ja Jesús ti isiujlie: —¿Yot'iyi'ni ti si'yaseje'n siunie 'es? Ijwienjli jla'am ti 'es, naka Inia'. Siuti jiwojonk'ie ka ajia'm janak in'wasankiye ti laj jlaja, woyi niwak Inia' jlamtis yi'i ni ji'wet.
- 18Jak jwemik iyo'ne 'ate: —¿Tepa yi'i puwa? Jesús iyo'ne 'ate: —“Ká akalanki; ká 'oyi'ni ni jana akiecha k'iemjla, siuti asejnia ká 'oyi'ni ni akiecha k'iemjla; ká akajla'n; ká awo sintiyeja'm ni akiecha;
- 19emi'n ni ana', siu'neje jana et; siu'neje ti ja emi'n ni akiecha, niwone 'ate ti jininemi'n.”
- 20'Yina iyo'ne 'ate jak jwemik: —Siuniwa jijwelk'i'm atej'weje'n. ¿Tepa yi'i siupa netia'n kayoyi?
- 21Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siuti jiwojonk'ie ka i'nes, maj wen'ni wikie'eyi siuniwa wask'i'nelaja ji'we'en, wejnamk'i napo p'ijliysis, kajeyepa jane ts'iji poliyi niwa akijmatisie'. Sekyi'i jiwekie'ajana'a ka ana'm iyyik'i.
- 22Jak jwemik, ti ipi'yaye ti kia'io ja Jesús, sekyi'i ti wuj ti je inkaj'ni ti yama, lapakawo ti jwajla i'wi'in jak jwemik.
- 23Sekyi'i Jesús kiak iyonayiji japok t'eyasajnas: —Ijiate siu'nie jajwi'lase'm, ti siunie i'nio' jwajla i'wi'in ka wo ka'noyi pet ni Sinia' jika anechijiyas, wuj ti ti'nita.
- 24'Yejne'n, jayikiajle'eje siojona jikiayi kosoki po' ka'noyi jana jitieta ni k'itie'en, ja ke 'noyi je kast'ayiji'n ti kia'io; 'yina ataj enayijpe 'ate siunie jayo siunie i'nio' jwajla i'wi'in jla'm ijiatayi ti ti'nita ka'noyi nak jika anechijiyas ni Sinia'.
- 25Japok t'eyasajnas, ti ipi'yaye ti kia'io, kat'ajayi pi iyoyisi, kajeyepa ti 'yakelitk'i, sekyi'i iyoyis'ne 'ate: —Siuti kia'io, ¿tempa janjwa'?
- 26Jesús jitiej yikiajlayi, sekyi'i iyo'ne 'ate ti isiujlieyi: —Naka siunie napo i'nio' je 'yijene paka wone, jlam pet ni Sinia' je kia'io, 'yina je k'istieja'm jla'am paka k'iejliyeyi.
- 27'Yina Pedro tamti'ne ti iyo'ate: —Sa'am ti anamaja ajak'i, aleki wek seka'a jawa sikijmatis wikie'eyi jawa a'wena. 'Yina ¿tent'ipa ja'wina ti kia'io?
- 28Jesús isiujlie japo ti iyo'ate: —Ijiatek'i siu'nie jayo'nase, ka inetiejenie'e siojona jloma ti Sinia' janekiajle'e ti jawo ink'ieyisa' wikie'eyi niwa wask'i'nelaja, siojona jloma ti ni i'nio' Jlas jane'yiji'n siojona ji'wet ti 'es ti jawo anechiyasa', asa'am kiak jawoyeyi'iji pet. Jawaye'yiji'n niwak in'wetis itijwa'm sikioye times tom'niji ti jawoye anechiyasisa' pet, asa'am ti je liyejyin'ni iyyik'i. Japakayeyi ti siunapo i'nio'

ti je pini', siunapo tajla'm napo itijwa'm sikioye times tom'niji Israel jilis, ti jane' askiajwe ti jawoye pet anechiyasisa'.

²⁹Siunie na'm iyyik'i, ti sek iliyik'i'ni japa ji'wuk, siunapo ji'niayi ijwienjliyi, ni'ne ka jiniaye pa, ni'ne ka jleta japa, ni'ne ka jilisa', ni'ne ka jika ajnata pa, jajwi'lase'm ti je ijiat ka je inkama ape'e niwak siuniwa initiajnatayi, janamek'i siojona ji'wasankiye ti laj jlaja, ti jan'we'en ni i'nio'.

³⁰Awo'ate, ja 'lojwa siunapo iniant'i'nijpe ja 'wanjliyek'i isia'm. Ja 'lojwa 'neje siunapo 'wanjlik'i isia'm, ti janan'ni.

San Mateo 20

Jesús i'yejnap jiwek papo inkijmayewos

¹"Siunie Sinia' jika anechiayayas iyoye 'ate siu'nie: Pojompe pa i'nio' ti k'iejli mot ya'am ti iyojon jikawosa', ti t'osijiap'ni pi jiwasok.

²Yina ti i'wi'in papo jikawos ti iyojyi'n, inipe'yayisi ti jloma 'neje'e japa jan'yenis, sekyi'i ti yamat'iyijipi siupuwa ts'ejnietio' ti jankima.

³"Ti kilie' tojwat'ik'inipe, yamat'ijyi ti ijio isija'm, 'yina sek i'wi'ne papoka ti laj jikijmayeja'.

⁴Iyone'ne 'ate papoka, Asam'neje, maye'ni, kimats'iji'n yi'i ja iwiesok. Jayo askajaye siuti jakimajyi'n ijiap.

⁵"Siupa ti 'najlikis, siupa jikimet pak inwasok siu'neje ti kilie' iyoyeta 'ate isia'm ti iyotajyin'ni papo jikawosa'.

⁶Siupa ti no'otiet'iyijpe yamat'iyi wek, sekyi'i i'wi'in papoka ti lajk'iyipa kawo, ti je isimk'iji'n. Sekyi'i i'yasen'ne ti iyo'ate, ¿Yot'iyi'n ti nak jikasitiek'ijin'ni jitijwayek'i jakia jloma ti je k'iejliyi paka woyeyi ka kimats'iji'n?

⁷"Isiujlisie'ne pet ti iyo'ate, Lapakawo ti lajk'i wek paka isimajape'n. "Iyo'ne 'ate ti isiujlie, ljiatp'ane, maye'ni, joye ts'iji yi'i ja iwiesok. Kimajyi'n ijiap.

⁸"Ti kilie' 'yuyet'ipi, siupa anechiyas iyonat'iyijpe 'ate pak jikawo i'yena papok inkijmayewos, Ane napo inkijmayewos, tesk'i. Najnat siunapo 'wanjlik'i'ne isia'm ti 'yuyi ni jikijmaye, jlampet siunapo inia'an ti isimk'iji'n ja 'wanjliyek'i isia'm.

⁹"Ijiatjliyi, papok inia'an ti titisiek'i siupapo no'ot ti 'yuyi pi jikijmaye ijniujliji siupi k'ie' japa jikaja ti jloma ijwienjli pa i'nio' ti isijme'n siojopa tiwenaja'm pet.

¹⁰Yina ti jiwekie'aja t'ipi pet ti yiyi ja tanaja papok siupapo yapijle'e ti isimk'iji'n, itijnsiejesi'ne ka jikaja int'a'n pijia'm, kajeyepa ti inia'n ti isimk'iji'n. Jlam'neje kia'iyoye jikaja ijniujliji siupapo 'wanjlik'i isia'm ti yija'm pi jikijmaye, ti ti'yena japa jloma.

¹¹Ti i'winisie ti kia'iyoye, jiwak yikiajlits'i'ne pa anechiyas,

12ti iyonisi 'ate, Jlam'ne jlajayi ti majleyeyi ka iliki, ti jiwekie'aja pet ti 'nes'ni inetitinki ijwienjlie'et'i jiwek jakia yiyisi ti isimk'iji'n, jikaja ijniujliyiji'iyi jana sakaja ti sa'am ti atejwajak'i jakia jloma ti akimak'iji'n, anopajayajam'ni ki kilie' ti kio'yojwe'n.

13“Siupi anechiyas isiujlie pi ijwienjli papok inkijmayewos ti iyone 'ate, 'Ni isiecha je alaki, jlam'ne ajwe'la'm ti 'nelanjie'e ti jloma jana ja'yena jakijme'n ijiap, 'yina anipe'yak'ne ti kia'iyoye.

14Siujlie'e akaja. Maj. Ti awojonk'iyey ka ijniujlietiji jana jikaja siunie je pajk'i ti yiyi ni jikijmaye jana akaja,

15'yina ya'am isimet. Siojona 'yaka wikiniet'aj, siupi jayone isimet, ¿yot'iyi'ni ti jlolsinayik'i'm naka siunie awo ti 'es?”

16Jesús yine ape'e ti iyo'ate: —Kiak jawoyi, siunapo 'wanjlik'i isia'm ja nan'ni, jlampet siunapo inian'ni ja 'wanjliyek'i isia'm.

Ti Jesús najapajayiji ti inijwel'ni ti ja'na'al

(Mc 10.32-34; Lc 18.31-34)

17'Yina ja Jesús ti yiji ja ji'niayi ti teje 'niji yi'i jlaja Jerusalén, tanayi japo t'eyasajnas, i'nialkit'ne siojo ijioyi'i, ti iyone 'ate:

18—'Yejne'n, siuti jajiok Jerusalenne, ja 'nakayeyi ti ja tekiajlaja siunapo pa'yijis jika anechiyasas wus ni I'nio' Jlas, siu'neje napo jiwos pet ni Moisés jika'neyasajnye, ti iyoyisink'iyey ka tiliana.

19Janekiajlayinie'e napok Roma jlele ti janlakiyis siunie janwonisi, ti jank'ajas'ni, siu'neje ti jank'iejwatits'i jana cruz. 'Yina jloma janajapeja janapi pijia'm ti jantajli ni a'no'.

Siupa ti'yasane siojopa jlet papok Santiago siu'neje pa Juan

(Mc 10.35-45)

20Siujlieja Zebedeo k'iemjla ijioyi ja Jesús ti jla'yis japo jilis Santiago siu'neje ja Juan. Yiyi ja Jesús ti t'akosjlete'l itiyeyijin kiajwe, ti ti'yasane siupi iyo kawoyi.

21Sekyi'i iyone'ne 'ate: —¿Ten siupi jisitia'n? Isiujlie ti iyo'ate: —Ts'ijiye ti jawo anechiyasa', wojwanna'a anechiyasa' 'napo ilis, janjwanjli pa jantom 'niji ajweyeje, siunie jikiecha nak jantome a'lame.

22Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Je 'najanayi siunie jit'iejlayik'i'm. ¿Jijwelat'inie'e ka'yayeji siunie ja'yaje, siunie pajyi? Iyoyis'ne 'ate: —Ja'yaki.

23Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Ijiate ja'yayeji naka siunie pajyi, iyo'ate iyo ti anilayiti, 'yina jlampet siunie ti japoye paka ineji'n 'niji ijwiyeje, ni'ne ka ineji'n i'lieme, ja ke yama ka i'ye'en. Ijwienjli jla'am siunie Inia' janakaye jla'am ti janekiajle napok siunapo pajk'i ta'a ti iwiakajlanit k'iyey.

²⁴Siojopo ijia t'eyasajnas, siojopo itijwa'm sikioye, ti ipi'yayeyis japo Santiago siu'neje ja Juan ti kia'io, 'yina jwesiejayisia'm.

²⁵Jesús tani'ne ti iyone 'ate, ti iyom wita'm: —'Najanayi, siunapo i'nio' yiyits'i niwa ajnatis, siunapo jika anechiyasas, iyone pi iyone, jlampet siunapo yi' kiajwe nak anechiyas initonitieje'n ape'e pet.

²⁶Ti asa'am je 'es ka kiak awoyeyi siunie iniwonisi napoka. Siunie jawo ka ini'najnat astepe'e, 'esiji ka iniwojwa'n aska woye.

²⁷Siunie jawo ka awoye aska anechiyasa', 'esiji ka iniwojwa'n askipinikie'.

²⁸'Yina kiak iyoyi ni I'nio' Jlas ti 'nes, je iyo jikawosa', 'wenajliyi jla'am ti iniwojwa'n inkawoye, jla'yi ti iwi'in jakia ji'wasankiye ti iyoyi lajaye ti ijwiejiete'n napo i'nio' ti je pini'.

Jesús ijwiejiete'n papo talojo' times ti i'wijnajne'n

(Mc 10.46-52; Lc 18.35-43)

²⁹Ti tajlayi isia'm jlajak isi' Jericó, 'loj japo i'nio' yamk'i ja Jesús.

³⁰'Yina times japo talojo' yiyits'iji'n ts'e yi'i ja 'nayi kius, ti ipi'yayek'i'ni japo i'nio' ti yitinis'ni ja Jesús, kajeyepa Jesús sek iniu'we, tanayis'ni ti iyo'ate: — ¡'Yaka'niona, David jlas, kasp'elisi'n wata'a!

³¹Tijliukietaja'ni ti tiwonaja 'ate: — ¡K'iu'wate! 'Yina kat'ajayi ti 'yakets'iyisiap ti tanis'ni ti iyo'ate: — ¡'Yaka'niona, David jlas, kasp'elisi'n wata'a!

³²Ti Jesús ipi'yayeyi, yajapaja'n. Tanayi'ni japoka, i'yasen'ne ti iyone 'ate: — ¿Ten siupi jiwoyeyi ka iyo'nase?

³³Iyoyis'ne 'ate ti isiujlisie: — 'Yaka'niona, awoktajank'iye ka i'winaja'n.

³⁴Jesús wuj ti ip'ilisi'n japoka. Isiesa'ak'i jawa jitiете, 'yina ijiate isis'ne japoka. Sekyi'i ti yamayisk'i ja Jesús ti yama.

San Mateo 21

Jesús ijiojwa'm japa Jerusalén

(Mc 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹Ti majleyeyisi jlaja Jerusalén, japo Jesús ti jla'yis japo t'eyasajnas yiyeyisi siujlieja isi' tomi ilia'm jle' iyo'ate Betfagé, je wuj jlajak isi', yi'i jlaja tikijnaki siujlieja jle' iyo'ate Olivokiet. Jesús sekyi'i ti ijliuye japo t'eyasajnas times,

²ti iyone 'ate: — Maye'ni, joyeyi siojona isi' atayeje. Siuti jawayeyi, sek ja'wena'yi jana malekiat'io tilie'nitie, jlas po'. Lanajinie'e, sek jane'yi ka anamayeyik'inie'e.

³Siuti ja poye pa jan'yasajyi'n ti jawo'ate, “¿Yot'iyi'ni ti jilienajyi?”, ka woyenie'e 'ate, “Saka'niona isitia'n. Jon ka jlajma nekiaj'lanie'e ka pajata.”

⁴Naka'ne siu'nie siuti iyoyi ka ineyi janak jloma, siupi Sinia' injwejlanik jiwo iyoyi ti ijwi'il ti iyo'ate:

⁵"Jwelajia'm napo i'nio' yiji jana Sión. Wonayi 'ate: 'Yena'yi ilia'm ni aska anechiyas ti ijio'wase, je initonit, yi' ape'e ni malekiat'io jlas, jlet jana inlajwa ti titilki'ni."

⁶Ijijatjliyi yam'ni'ne japok t'eyasajnas, iyo siupi ja Jesús iyone.

⁷Namisi'ne jlaja malekiat'io ti ijwienisi'i ja jlas. Iyoyisi jika apekiaye jawa ji'wuye, sekyi'i ti yinisie ape'e ja Jesús.

⁸Siojopo i'nio' ti je pini' its'inayisi k'iyee ajnat'e jawa ji'wuye siojo iniu'we. Ijia japo isimisie jawa a'la' k'ase'l ti yinis k'iyee.

⁹Siojopo inian'ni, siojopo 'wanjlik'i isia'm kia'iyojliyi, ti tanisi ape'e ti iyoyits'i 'ate: —¡Tonitie 'ni David jlas! ¡Saka'niona 'esiji kanwe'en nak 'es, ti jla'am ti 'nes ti name ni iyo ni Saka'niona! ¡Tiwunitie pi Sinia' ti yi' poliyi!

¹⁰Jakayi ti Jesús ijiojwa'm jlaja Jerusalén, pesiejak'i'ni japo jitiej ijiutie ti'yananisi'ni, ti iyoyits'i 'ate: —¿Ten 'ni i'nio'?

¹¹Ijia isiujlie ti iyo'ate: —Siu'nie injwejlanik jiwo Jesús, ti Nazaret jlele ti yiji jana Galilea.

Jesús ijiut kisie'e siupuwa je 'yu'we ka tenaja kiajwe japa Sinia' ji'wuk

(Mc 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹²Ti Jesús 'yu kiajwe jlaja Sinia' ji'wuk, ijiut kisie'e wikie'eyi siojopo tik'iajwajyi'n, siu'neje japo takawejnajne'n. Yajmatk'i isia'm jawa tejejyisi ape'e siojopo jilis its'iuyetits'i'ni jawa wikijniest'ejes, siu'neje jawa ji'wetis pet jawa ojwos ti tiwena'ni kia'iyojliyi.

¹³Sekyi'i iyone'ne 'ate japoka: —Siuniwa inamtis t'ipi iyo'ate, "Siujlie'e i'yuk jle' jawo'ate 'najla 'wet." ¡Siuti asa'am jiwonayi kajlajnatas ji'weta'!

¹⁴Ti Jesús je taljli'ijyi ts'e yi'i jlaja 'najla'wet, siojopo i'nio' talojo' siu'neje japo je t'ojni'n tikiniejeje'ni, 'yina je iyo ka je ijwajiete'n.

¹⁵'Yina japo kia'lis ti sekyi'i tanayisi ape'e, ti ijiunitis ja Jesús, ti iyoyits'i 'ate: — ¡Tonitie 'ni David jlas! Jlam'ne pet siojopo pa'yijis jika anechiyasas siojopo jlameje, siu'neje japo jiwos pet nak Moisés jika'neyasajnaye, ti ipi'yayis siojowa iyo japo kia'lis ti tanisi ape'e, jwesis'ne kajeyepa ti i'winisieje ja Jesús siojowa iyoyi ti i'winki'n siojowa wask'i'nelaja je ti'wena'ni.

¹⁶'Yina kiak iyonayisi ja Jesús, 'ate: —¿Jipe'ya siunie iyoyisi? Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Ji'yu, ape'yayi. 'Yina, ¿jet'i ji'yenajajyi siuniwa inamtis t'ipi ti ijwil naka?, ti iyo'ate: "Sinia' jlejni napo sajmela'aja'n ti je iliyi ti itipisi'n ka ijnonit ti a'am."

¹⁷Jesús ti tajlayi japoka, yam'ne ti teje 'nijiye yi'i jlaja isi' jle' iyo'ate Betania. Sek ijio'wejen'ne.

Jesús imiesi'n japak higok

(Mc 11.12-14, 20-26)

¹⁸Siojo k'iejli mot, ti yapilie Jerusalenne, Jesús inil'lia'n.

¹⁹I'winayi jlajak higok yi' jikiuts'i ja 'nayi. Yama ti i'yene ka jla' poye, ji'wole 'nejie'e jiwekie'e jlaja a'la'. Sekyi'i ti Jesús kiak iyonayi: —¡Je pajna'a ka a' poye! Yiyik'i wek ti kia'iyoye, iyoyeyi siukia iyo ti 'ya'al jlaja higok jakayi.

²⁰Siojopo t'eyasajnas ti i'winisie kanwojliyisipi pa, sekyi'i iyoyis'ne 'ate, ti i'yasis'ni: —¿Yot'iyi'ni ti 'yal ta'a?

²¹Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Ijiate siu'nie jayo'nase, siuti ja lajk'ipa ka askakiujnieyeja', astankiujnieye japoye, ja akajlayi siunie awone jana higok. Ja ke 'najataja ka 'najanayi paka awonayi, siu'neje ti jawone'ate jana tikijnaki ti ja amtiye'yi, “¡Taj'le ni jle'yi, ma isia'm yi'ni i'niat!” Ijiatjliyi ka kiak iwoyeyinie'e.

²²Ja k'iejliyeyipe siupi ja 'ajlayi pi Inia', siuti astankiujnieye ja poye, ijiate ja 'wenayepe siupa ja 'ajlayi.

Jijweye iyo pi Jesús

(Mc 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³Jesús ti itimayi siukia iyo jakayik'i, 'yina ijioyi'ni siujlieja 'najla'wet. Siuti taka'neyasa'n, 'nesa'ni japoka siojopo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje japo kijilas ti kia'iyoye anechiyasas, ti ijioyisi ti iyonits'i 'ate ja Jesús: —¿Tent'ipa ajweye ni jikiene niwaka? ¿Ten siupi jitiajleje?

²⁴⁻²⁵Jesús isiujlie japok ti iyo'ate: —Kia'awo po' siu'nie jayo, ti ja'yasa aswa'am: ¿Yot'it'iyi'nijpe pa Juan ti 'yakajli ti iniejieje'n papo i'nio? ¿Mi paka pi Sinia' ti tajle, ni'ne ka napokaye napo i'nio? Siuti jakuijliek'i'm ti a'yasajyi'n, ka ijwila'asemna'a pet siunie i'nio' atajleje ni ijwiye, ti it'imina ti akajli niwa siuniwa alesane. Ti ipi'yayeyis ti kia'iyoye, ti kiak iyoyeyisi ti ininekiajlisi: —¿Tepat'e si'lij janiujwata'a? Siuti jayok'iate, “Tajle pa Sinia'”, ka woyena'a 'ate, “¿Yot'iyi'ni jiateje ti jikakiuye?”

²⁶Je 'esiji ka yok'iate, “Tajle napo i'nio'”, 'napok je 'es jla'am napo i'nio', kajeyepa ti wikie'eyi ti je 'yakakiuyis pak Juan ti jla'am ti Sinia' jijwejlanik jiwo.

²⁷Ijiatjliyi iyoyis'ne wek 'ate, ti isiujlieyisi ja Jesús: —Je kasts'ajane. Jesús iyo'ne 'ate: —Ijiatp'ane, kia'awo, 'wanjliyi je ajwe'lase'm siunie atajleje ni ijwiye ti it'imina ti akajli siuniwa alesane.

Jesús i'yejnap jiwek siupi i'nio' jilis papo times

²⁸“¿Tepa astankiujnieye jiwonayi ape'e siu'nie? 'Yejne'n, pojompe pa i'nio' times papo jilis. Ijwienjli siupapo jilis ti iyone'ate, 'Nak jajoyi iwiesoki; maj, kijme'n.

29“Isiujlie pi jinia' ti iyo'ate, Jawa'a, je awo kayak. “Paj ti jitienujnieye 'wena iyonayi'ijyi jiwekie'e, sekyi'i ti yamat'ipi, ti ijioyi pi inwasok.

30“Sekyi'i yamat'ijyi ti ijioyi siupa jlas jikiecha 'neje ti iyone 'ate, Majna'a pet kajo iwiesoki, kijmenna'a. “Isiujlie pi jinia' ti iyo'ate, Ijiatp'ane, jayiknie'e. “Yina jla'm iyo. Je ya'am.

31Papok siupapo times, ¿tepa yi'i siupi je ika'm ape'e pi jinia' ji'lij ti ijliutieje siupi jikijmaye?” Isiujlisie'ne ti iyo'ate: —Siupi iniajnat ti ijioyi. Sekyi'i Jesús iyo'ne 'ate: —Ijiatk'i siu'nie jayoyi, siunapo isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyejes ti i'ye'n ilia'm ti ijioyi'ni jana Roma, siu'neje napo asejnia siunapo 'yuyi'ni napo ijia jwa'yis, napok siunapo jana'n ask'ioye ti ja'noyi ni Sinia' jika anechijiyas.

32Kajeyepa ti Juan inajiejnawo 'nesape ti i'winkinta'ase'm ni siunie 'nayi ti tijnajyi, 'yina je woyejliyi, ti jikakiuye. Iyoye'eje jlam jlosikis ink'ieyisa', napok siunapo ijiajwa'yis jiwos siu'neje napo isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyejes, kajeyepa ti je 'yakakiuyis. Jejwela' ka je a'wenayeta, ji'wenayeta ka jakayeyi ka awoyeyi asosikis ink'ieyisa' pet ka je akakiuye.

Jesús jla'm i'ejnap jiwek papo inkijmayewos ti laj jlosikie'

(Mc 12.1-12; Lc 20.9-19)

33“K'iuyeyi siu'nie jajwi'lase'meje, ti jayamtiyi'ijyi ask'ioye, ti ja'ejnap jiwek: Pojompe pi i'nio' yikaj'l isia'm puwa ts'ejnietio' yi'i pi jiwosok. Itijat'ijiampe siojopa sisaj siupa jane'ne pa ts'ejnietio' t'e'. Ilisane 'neje siojopa jane'yi'ni siupa jan'yena ti toj pijia'm, ti jan'yen'ni ape'e. 'Yina ti iyoyeyi ka nek, jlama wakajlayi yikajli'ni papok inkijmayewos ka inkijmajne'n kiu' ti sek je yi'i, ti ijioyi japa ajnat jikiecha.

34Yiyi siupi k'ie' ti 'yoyeta'a puwa ts'ejnietio', ijliu'ne papo jikawos ka jitiej inayi ka poye japa ka inlesank'ieye.

35Je 'es ti 'nesat'iyipi papok siupapo inkijmayewos, isimat'iyits'ipe, yejes'ni pi ijwienjli, ijwienjli'ne siupa ilianisi, jikiecha siupa sisajas itietisijin'ni.

36Sekyi'i ti ijliuyet'ijyi papo ijia, papok 'loj'ne, 'yaka'm ape'e siupapo iniajnat ti ijliutie'ni. Kiak iyonjliyisi papo ijia siupi iyone.

37“Ts'ijiye p'an ti ijliuyeta pak jlas kajeyepa ti ijwilta ka lajak'ipa ka tiwonaja, ti iyo'ate, 'Wanjliyi ja ke injweyisie'ne kajeyepa ti je 'wenayi yas.

38“T'winat'iyispe ilia'm, 'yina iyoyis'ne 'ate, 'Yaka 'nakayet'e siu'nie ja tekiajla'a siu'nie ajnat. ¡'Yena'yi ilia'm, jaliana, 'nakayeyijna'a ka sikimita 'ni ajnat!

39“Sekyi'i isimat'iyits'ipe ijioyisi 'wechaja pa inwasok, sek yinayisi'i ti ilianis.”

40Jesús iyo'ne 'ate: —Siuti ja'nes siupi jika'niona pak inwasok, askatejnisieyi ¿tepa janwonayi ape'e papo inkijmayewos?

⁴¹Isiujlisie'ne ti iyo'ate: —Ja ke inaj'wite kanlajne'n papoka, kajeyepa ti laj jlosikisie'; ka iwoyejyinna'a papo ti jank'iuyet'e, siupapo japoye jla'm japa janlesan'ni k'ie, ti takawijnanata.

⁴²Jesús kiak iyoye'ijyi 'ate: —¿Jet'i ji'yena'ijyi siuniwa inamtis t'ipi ti iyo'ate: “Siojona sisaj siunapo 'wukiul jiwos iwit'iane, jla'aka p'an siu'nie jloma ti jiateje ti laja po' ti 'yaka'm ape'e niwa ijia. Lapakawo ti je 'wena paka kiak iwone naka ni Saka'niona. Siuti a'wena ni jikijmaye iyone, wuj ti kasteliaja”?

⁴³Nak ajwe'el ti jatala'ase nak Sinia' jika anechijiyas, ja tekiajlaja siunapo i'nio' japoye siuniwa jla' ti ja nekiajle ni Sinia'.

⁴⁴Jlajmiliet siojona sisaj, siunie janoyiji'n ape'e jawo jwala'. Ni'ne ka janakaye jla'am jana sisaj ka inojwi'n ape'e jawo makie ni i'nio'.

⁴⁵Siojopo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje japo Fariséojos, ti ipi'yayeyis ja Jesús siukiwa ti jla'm i'yejnap jiwek, itijnisieyisi ti jlamis ti tijwela'ni.

⁴⁶Jakayi ti iyoyetajas ka inkimits'i, lapakawo ti je ijwiyisie japo i'nio', kajeyepa ti 'yijenisi ti Jesús pak Sinia' jijwejlanik jiwo.

San Mateo 22

Jesús yamtiyi k'ie papo ti jla'm i'yejnap jiwek, siupa anechiyas ti tane papo i'nio' ti tijwa'yiye pa jlas
(Lc 14.15-24)

¹Yikajlayi'iji ja Jesús ti ijwijla'm japo, siojo ti i'yejnap jiwek, ti iyo'ate:

²—Siunie Sinia' jika anechijiyas iyoye'ate siupi i'nio' ti iyo jiliakijnieye ape'e pi jlas ti tijwa'yi.

³Ijliu' papo jikawos ka ijnoyi siupapo pajk'i ti i'yase, 'yina papok siupapo i'yastajets'i je yam'ni.

⁴Sekyi'i ijliuyet'ijyi wek papo ijia ti iyone 'ate, “Kiak woninie'e papo ja'we'en: Wakal ja asaka, pajk'i ti tajak'i ajnat'e kiwa wakiajas ti yatis, kets'ieyeyinna'a, awo iliakijnieyeja' ape'e ni yas ti k'iejli tijwa'yi.”

⁵“Kia'iyojliyi siupapo anechiyas tantajats'i je yam'ni. Ijio wasoki pi ijwienjli. Jikiecha pi yapili siupa yi'i'ni ti takawejna'n.

⁶Ijia 'neje siupapo ti isimits'i papok jijliujwajnas pi anechiyas, ti yejes'ni, paj ti ilianayis.

⁷Siupi anechiyas, ti 'yijenayi pi iyone, 'yina jwesie'ne, sekyi'i ti ijliuye papo jika ijawos ka ineki ka ilajne'n papok kalankijietas, sekyi'i jwat 'yutieyi isia'm puwa ji'wuki'l.

⁸Sekyi'i ti janjlo'ojwe papo ijia jikawos 'neje ti iyone 'ate, "Pajk'i ti wakal lajk'ipa ka sitiejl'i'yi, ti jayo iliakijnieyeja' ape'e ni yas ti k'iejl'i tijwa'yi. Siojopo ti anajnatta ti ane je p'an napoka ka ijna'yi.

⁹Nakayi maye'ni jnayeyits'i siuniwa isi'il jika'wulis, siuniwa inita'a'ni napo i'nio'. Ja'wenayepe paka ajwelajiampe ka ijnoyi siujlie'e iliakijnieye ape'e ni yas ti k'iejl'i tijwa'yi."

¹⁰"Yina yam'ni'ne papok jikawos ti ijioyits'i puwak jika'wulis japak isi'. Isiuti papo ti ijiutiek'i wita'm, siupapo t'oniye je isis, siu'neje papo t'oniye isis. Pakayi'ne ti tipoyeyi japa 'wuk siojopa yinisi kiajwe japa inlakijnieye.

¹¹"Paj ti yamat'ipi pa anechiyas ti 'yuyi papo yi 'wuk kiajwe, i'win'ne pak siupa ti je 'yuts'iji'n puwa ji'wuye ti inlakijnieye jla'yis.

¹²Iyone'ne 'ate, "Isiecha, ¿yot'iyi'ni ti je t'iuts'iji'n siupuwa a'wuye, ti tejeje pet japa inlakijnieye ti potie?" 'Yina je iyo ka inkiujlie pak i'nio'.

¹³Siupa anechiyas ijliuye'ne papo jikawos ti iyone 'ate, "Jikioye la'nitie, sekjane'yi ka niwakayena'aja niwa jisietis ka ala'nitie. Tatayija'm na ajnaj wuj'weje'n, siunie jane'yi ni jlajlasa, ti wujwa ti ja a'tieja".

¹⁴Jesús yine ape'e ti iyo'ate: —Ijiate, 'lojwata napo i'nio' Sinia' tantajats'i ka ijnoyi ni jika anechijayas, 'yina je 'loj siunapo ijiate ti 'yuyi.

“Ekiajle ni anechiyas siunie jikimet, jlampet ni siunie ti Sinia' tajle nak ja ekiajlayinie'e ni Sinia”

(Mc 12.13-17; Lc 20.19-26)

¹⁵Jlampa yama 'niji kiaka siukia iyoyi, siojopo Fariséojos yama'ni ti ijioyisi ja Jesús, 'yina wakal ti inijloyisk'ijin'ni ti jan'yasis'ni, ka pakaye ti jantajlatisi jiwekie'e siuti jankiujlie.

¹⁶Sekyi'i ti ijliuye japo t'eyasajnas pet, siu'neje japo 'yuyisk'i pet japo Herodes, ti ijioyisi ja Jesús. Yiyisi ti kiak iyonayisi 'ate: —Inka'neyasajnowo, kasts'ajane ti a'am je niliak paka a'leja', jla'yi ti ijiatk'i siunie jiwo ti jika'neyasa'n ti jijwe'el pa Sinia' ji'niayi. Siunie iyo napo i'nio' je injlan'ni, kajeyepa ti je ji'yene paka ne'yi pa ka t'oniye iwo.

¹⁷'Yina 'esiji ka ajwel pet siupi ja awoyi: ¿Mi 'est'iyiji ka ikat'ina ape'e siuniwa inkat'ijnieyejes ijioyi'ni nak anechiyas Roma jlele, ni'ne ka jeje?

¹⁸Jesús 'yijene ta'a pi iyone ti jlam tiwonaja, sekysi'iyone'ne 'ate: —¿Jnoski'lanajyi'n wata'a! ¿Yot'iyi'ni ti jiwoyeyi ka sejlita?

¹⁹Wenkinak'i'm siojopa wikiniet'aj, siojopa ijniuqli ti takat'iniejata ape'e puwak inkat'ijnieyejes. Yamisiji'ni.

²⁰Sekyi'i iyo'ne 'ate: —¿Tempi jipe'el siu'nie yi'i, siu'neje ni jle'?

21 Sekyi'i iyoyis'ne 'ate: —Anechiyas Roma jlele jipe'el. Jesús sekya'i iyo'ne 'ate: — Jakajliete, ekiajlayi siunie tajle ni anechiyas Roma jlele siunie jikimet pet, jlampet ni siunie tajle ni Sinia' ti jikimet pet, nak ekiajlayi pi Sinia'.

22 Ti ipi'yayisie ti kiak tiwonaja, 'yina kawojlit'iyisipi pa. Sekyi'i ti tajlayisi.

Jesús ijwi'il siunapo 'yajle'n ti ijiate ti janapits'i pijia'm

(Mc 12.18-27; Lc 20.27-40)

23 Pope siojopo Saducéojos, japok ijwil papo 'yajle'n ka je inapits'i pijiam. Ijioyisi ja Jesús kiak jloma ti iyonisi 'ate:

24—Inka'nejasajnowo, siupa Moisés t'ipi iyo'ate niwa jilisajna', “Siuti 'yalata pa, 'yina ti laj jilisayi ilia'm siojopa yitaja, siunie ji'yini ape'e nak jank'iuyeje jana ji'liela. 'Nakayi ti japoye napo janto'm ape'e, siuti japoye napo jilis.”

25 'Yejne'n, pope kiapo i'nio' ti ji'niayi ijwienjli 'ne awak'i. Siukia isijlita kiak tijwa'yi, 'yina laj jilisa' ti 'yala. Ti po' ki ji'yini kiak its'iuyetaja'ne jakia ji'liela siukia tome'e.

26 'Yina kia'iyojliyi laj jiwek jilisayi ti 'yala'aja. Siukia tomtiejek'i pet kia'iyojliyi jiliaye iyo kiapo jikiliawot mases. Paj ti nojwa'a kiapok ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji, tiwet'ianaja ka injwanjli paka jilis poye.

27 'Yina siojokia asejnia paj ti 'yala.

28 Jlamliet ti ijwi'il napo i'nio' ti siupapo 'yajle'n janapits'i pijia'm ti jantajli ni a'no', ¿tepat'e yi'iyi siupa ijiate ti jik'iemjla jakia i'nioki, siukiapo ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji? 'Yina ti itij'we kiapok ti yitajak'i.

29 Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Wuj ti jikamats'iji'n, tepa jawo ka kiak je iwo 'yaka je intant'iejayi niwak Sinia' jlamtis yi'i ni ji'wet, siu'neje na jijweye iyo ni Sinia'.

30 Kajeyepa siuti kiak jawo ka inetieje janak jloma ti janapits'i pijia'm napok 'yajle'n, napo i'nio' ja ke inekiajle'e ka injwa'yits'iji'n ayinie asejnia. Wikie'eyi janwoyena'a 'ate siunapo injlojwajnas yi' poliyi, ti kia'iyoye je isitia'n papo ka jijwa'yisa'.

31 Jlamliet siuti ajwe'el ti janapits'i pijia'm napok 'yajle'n, ¿jet'i ji'yena'ijyi siunie Sinia' iyo'nase ti iyo'ate,

32 “Yam ti Abraham Jiniak'i'm, siu'neje napo Isaac, Jacob.”? Je jlam jiwek ni awoyi ti ajwe'el naka ti Sinia' jlam ti Jinia' napok siunapo 'wasajne'n, 'wanjliyi ka kia'iwo ka pajak'i pa ka 'na'al.

33 Ti ipi'yayisie ti kia'iyoye ja Jesús, 'yina kawojlit'iyisipi pa japo i'nio' ti ipi'yayisie ja jika'nejasajnye.

Sinia' jlamtis siupi jitis puwa ija

(Mc 12.28-34)

³⁴Siojopo Fariséojos, ti 'yijenayi pi iyone ti siojopo Saducéojos Jesús 'yajwejlank'i wita'm, sekyi'i initotk'i'ne wita'm.

³⁵Jak siojo tajla'm japok jiwos pet pak Moisés jika'nejasajnye, ijioyi'ni ja Jesús ti iyo ka ijnejlit, ti iyone 'ate:

³⁶—Inka'nejasajyawo, ¿tepat'e yi'i pa siuniwa Sinia' jlamtis ti 'yaka'm ape'e niwa ijia?

³⁷Iyo'ne 'ate ja Jesús ti isiujlie: —“Emi'n ni Saka'niona ti Ana', nayi wita'm ni akiowe, ajosik kia'iyojliyi, siu'neje ni atankiujnieye.”

³⁸Nak jitis siuniwa ijia.

³⁹Siunie tomik'i 'yiniye ti iyo'ate, “Emi'n ni akiecha niwone 'ate jiwo ti jininemi'n.”

⁴⁰Niwajata 'niwak siuniwa times Sinia' jlamtis ti 'yaka'm ape'e niwa ijia, siuniwa yiji pet nak Moisés jika'nejasajnye, siu'neje niwa taka'nejasane papo Sinia' jijwejlana'wos t'ipi.

Injawajeti ti Sinia' jiljujwanik

(Mc 12.35-37; Lc 20.41-44)

⁴¹'Yina ti je taljli'ijyi wita'm japok Fariséojos ti initotk'i wita'm, Jesús iyo'ne 'ate ti i'yasa'm:

⁴²—¿Tepi iyo pet pi astankiujnieye ape'e nak Injawajeti ti Sinia' jiljujwanik? ¿Tempi jijwela ka intajla? Isiujlisie ti iyo'ate: —David pak tajla.

⁴³Sekyi'i Jesús iyo'ne 'ate: —Tepa jawo ka kiak je iwo, ¿tepi iyo pa David, ti Sinia' jikimet initataja'm, sekyi'i ti yamtijiena ti iyo'ate, “Yaka'niona”? Niwak jlamtis ti iyo'ate:

⁴⁴“Saka'niona iyone 'ate ni Ika'niona, Wejen 'ne to'm ijwiyeje, jlampa jayinana'a akiajwe napo akowas.”

⁴⁵¿Yot'iyi'ni jiat'eje ti jijwela' ka pakaye ka intajla pa David ti David kia'iyoyi iyo jika'nionaja'?

⁴⁶Tiwet'ianaja ka poye paka inkiujlie ja Jesús. Jakayik'i ti lajk'ipa ka ji'lij injweyi'i ka in'yas'ni ka k'iejliyeyi paka in'yasane.

San Mateo 23

Siupa Jesús ijiutkine ape'e papo Fariséojos, siu'neje papo jiwos pet pak Moisés jika'nejasajnye

(Mc 12.38-39; Lc 11.43,46; 20.45-46)

¹Yam'niji kiaka, Jesús iyone 'ate japo t'eyasajnas jla'yi japo i'nio':

²—Siunapo Fariséojos siu'neje napo jiwos pet ni Moisés jika'nejasajnyaye yiyits'iji'n nak siunie ji'wet t'ipi pa Moisés, jijweye iyoyi ti 'yijie'ne napo i'nio' ka je injlanis siunie iyo ni inka'nejasajnyaye.

³Jak je iyoyiji, k'iuyeyi siuniwa ijwilis jla'yi ti ja alesana, 'yina ká akiniets'i siunie iyo niwa jikeyis. Ijiate ijwilatajas siunie 'es, 'yina je iyoyisi.

⁴Ka kia'iwo ka je kiojietajats'i niwak ti itilkinisi napo i'nio', jak je iyoyi ka 'noyisi ti iyoyetaja ka inkimis kiajwe. Ka iyot'i jla'm 'ate siunie t'eyasajnyaye je 'yakajli paka iwoyi. Tiwet'ianaja ka jijwuki jlasiye ka inkiene pa ka k'iejliyeyi ka inoyeje pa ka ine'yi.

⁵“K'iejliyi'iji pi iyo kawoyisi je iyojonk'ie ka i'nio' je in'we'en. Ka kia'iwo ka jilisa' siuniwa its'ijwanaja'm jana jletik ti isesk'iji'n, yiji niwa Sinia' jlantis, jla'yi puwa its'ijwanis jikio'yi. Siuniwa ji'wuye isesamk'i niwa jijwukis.

⁶Siuti ijioyetajas inlakijnieyeje, je 'nenisi ka je inses puwa ka ineyits'iji'n, siu'neje ti ijioyetajas kiajwe jana 'najla'wet, i'yenijits'i niwak in'wetis niwa isis ti iyojonk'ie ka ti'wena.

⁷Jla'yi ti iyojonk'ie ka ti'wena ka titijwilaja ti ti'wenajata ilia'm ka tonitie, ka tiwonaja 'ate, 'Inka'nejasajnawo'.

⁸“Siuti asa'am, ke inteliajayi ka kiak tiwona'ase 'ate, 'Inka'nejasajnawo'. Kajeyepa ti injwanjliyek'i, ijwienjli ni aska'nejasajnawo.

⁹Siu'neje ti ja ke awoyeyi asnaye pa ka ne'yi kane ajnat'e. Jwankita jla'am siunie ijiate ti Asnayi, ti yi' poliyi.

¹⁰Wuj ti je 'esk'i naka siunie ka tiwona'ase'ni 'ate, 'Nak saka anechiyas. Injwajieti ijwienjli ti jla'am ti anechiyas.

¹¹Siuti po' siunie ijialas kawo anechiyasa', 'esiji ka iniwojwa'n askawoye.

¹²Kajeyepa siunie ti ja iniwunit, nak ja ke tiwok lajaye, jlampet siunie ti je initonit, ja nakaye'eje pet ti ja tiwok lajaye.”

Jesús pansak'iyi siukia iyone papok Fariséojos siu'neje papo jiwos pet pa Moisés jika'nejasajnyaye

(Mc 12.40; Lc 11.39-42, 44, 52; 20.47)

¹³Jesús kiak iyonayi'ijyi 'ate: —¡Aswet'ia japoye ti Fariséojosts'ase'm, siu'neje ti asampet ti jiwosts'ase'm nak Moisés jika'nejasajnyaye! ¡Ijnoski'lanajyi'n! Jip'onajia'm ni jika 'wuk kiwet ni Sinia' jika anechijiayas k'ieye napo i'nio' ti iyotajas ka 'noyisi. Tiwet'ianaja ka asama wek pet ka 'oyeyi, ni'ne ka asama ka wenayi napo i'nio' ti iyoyistaja'ni ka 'noyisi.

¹⁵“¡Aswet'ia japoye asa'am ti Fariséojosts'ase'm, asam'neje ti jiwosts'ase'm pet nak Moisés jika'nejasajnyaye! ¡Ijnoski'lanajyi'n! Jikinieye'ni ti jlekiajla'ni ape'e ni ajnat, jla'yi ti jlekiajla'ni ape'e ni i'niat jlajlik'i, ti jiwoyeyji'n napo i'nio'. ¡Yina

asamk'e'm ti ji'wena ni ijwienjli sekyi'i ti nakaye ti jit'iyasanayi ni aske' siunie jiwoyeyi, jak je iyoyi ti jikajlayeta nakaye ti jit'iminayi'iji ti 'yakamata ape'e ni jitis iyo, jlam'ne ka asama ti 'yu'wase'm ka intatajaji naka ni siunie inlaye 'wet ti laj jlaja!

16“¡Aswet'ia japoye, ti asa'am ti jinianajyi'n k'iye napo i'nio', 'yina jlam 'neje kiak jiwoyeyi pet ti asa'am talojo'ase'm! Siuti po' ni i'nio' ti inijwele jitieyi'i ti yite'n pa Sinia' siupa jawoyi, yi'i jana Sinia' ji'wuk yi Jerusalenne, nak jijwelaye'eje ti laj lajaye siunie iyoyi ti tamti. Jlam'ne pet ti janakayeta jana wikinie maja ti 'najli ti yitinata, yi'i jana Sinia' ji'wuk, nak kiak jiwoyeyi ti jijwela', “Esiji lapakawo ti laja po' naka, tepa kawo ka jla'm iwoyi.”

17¡'Ne'liasts'ase'm jla'yi ti talojo'yase'm! ¿Tepa yi'i siupi ijiatt'iyiji ti laja po', janakat'e wikinie maja ti 'najli ni'ne ka janakaye Sinia' ji'wuk, ka niwakaye ka int'emina jana wikinie maja ti 'najli ka lajak'ipa ka k'iejliyeyi ka je 'esie ka intajle?

18Siu'neje ti po' naka ti yite'n jana altar ti potie pi k'iejliyi ti janwo, sekyi'i ti kiak jiwoyeyi'ijyi ti jijwela', “Lapakawo ti laj lajaye, niwak siuniwa iyo ni i'nio'.” Jlampet siunie ti yite'n siojona tiwoki 'wajieta' pa Sinia' ti yi' ape'e jana altar, nak kiak jiwoyeyi'ijyi ti jijwela', “Jla'm ijiate jla'am niwak inamtis ti laja po'. Tepa jawo ka jla'm iwo ti ijiatk'i.”

19¡Talojo'yase'm! ¿Tepa yi'i siupi ijiate ti laja poyi? ¿Janakt'e jana siojona tiwoki ji'wajieta' ni Sinia' ni'ne ka janakaye altar, ka janakaye ka int'emina siojona tiwoki 'wajieta' pa Sinia', ka ijiatayi ka 'esie siupa ka intajle?

20Siuniwa jlamtis ti po' ni i'nio', ti yite'n jana altar ti ijiunit, je janakata kan'ye'en, siu'neje niwa yi' ape'e niwa tena ape'e ti i'ye'en.

21Kia'iyojliyi siunie ti ji'lij po', pi k'iejliyi siupa ti janwoyi yi'i jana Sinia' ji'wuk, ti sek yi'i.

22Siu'neje na ti po' niwa jlamtis, ti k'iejlitieje pi iyoyi ti yite'n ni poli, kia'iyojliyi je nakata ka ji'lij poyeyi, yite'n ni siunie jika anechijiyas iyo ni Sinia' ts'iji poli, ni siunie yi'i, ni yi'iji'n jla'am ni Sinia', ti yiji'n ape'e.

23“¡Aswet'ia japoye, asa'am ti Fariséojosts'ase'm, siu'neje ti asampet jiwosts'ase'm nak Moisés jika'nejasajnye! ¡Ijnoski'lanajyin wata'a! 'Wanjliyi ka kia'iwo ka ajwela' ka je akajlanayi niwak siuniwa je 'esijiyi, ti jijwela' ka ajotieyi pa Sinia', ka awoye ji'wajieta', iyoye 'ate niwaka menta, siu'neje niwa anís, siu'neje niwa comino, ti jlekajlayi pi Sinia' siojona tajlaja'm ti ji'yakana'ni itijwa'm niwa sikioye. 'Yina ti je woye lajaye nak inka'nejasajnye, it'imina ti je woyeyi, ti ijiate jla'am ti laja po' ni siunie yi'i niwa Sinia' jlamtis siuniwa ti tajleje ni i'nio' ti 'es, ti tijnajyi, jla'yi ti jikap'ijliuskiye po' ni i'nio', siu'neje ni inemijnaye. Niwaka'ne ni siuniwa ti ijiate ti 'es ka awoyeyi, 'yina je paj ka aleyeyi ka ekajlayi pi Sinia' siojona tajlaja'm ti ji'yakana'ni itijwa'm niwa sikioye, siu'neje niwa ijia ti kia'iyoyi ti isis.

24;Asa'am siunapo iniantajank'iyē napo ijia, 'yina ti talojo'yase'm! ;Siuti ji'wena' jana kataki ti iniujwa'm ni ja'yayejyi'n jitionayi kisie', jlam'ne jitima siojona jikiayi kosoki po' ti wujwata!

25“;Aswet'ia japoye ti asa'am Fariséojosts'ase'm, siu'neje ti asampet ti jiwosts'ase'm nak Moisés jika'neyasajnaye! ;Ilnoski'lanajyi'n wata'a! Jijwela' ka alejajiamk'i niwa asat jijwa'al, siu'neje niwa aska teti'l niwa ji'yekiuniejamk'i, jlam'ne ka ijiatayiji ka alejajiamk'i najataja jla'am jiwek kisie'e ti jilija', jlam'ne je jilija' jik'ioyi, ti je jlase' ni yiji ti tipoyiji siuniwa asoski'la iyo, siu'neje niwa akajlajnatis.

26;A'am siunie Fariseo ti talok'ia'm! ;Najnat ka lej jitiowaja'm ni at jiwe, siu'neje ni ji'yekiujniam'ni, jiwekie'ejana'a pet ka 'esieja'm kisie'e!

27“;Aswet'ia japoye, asa'am Fariséojos siu'neje ti asa'am ti jiwosts'ase'm pet nak Moisés jika'neyasajnaye! ;Ilnoski'lanajyi'n wata'a! Jiwoye 'ate niwa t'o'l napo i'nio mases ti isis jiwek kisie'e ti jikie' t'elinak'i ti lemi. Jlam'ne ki iyo ni jitiowaja'm ineli 'neje'e niwa tipoyiji, jla'yi ki iyo ni jisiuti.

28'Yina niwak in'yiniyeyi. Ti kisie'e 'yiniye ka ijiatayi ka insisie, jlam'ne ki iyo ni astowiji tipoyeyiji ni iyo niwa asoski'layis, siu'neje ni ti wuj ti je 'es ti jiwoyeyi, ti yiji niwa asosikis.

29“;Aswet'ia japoye, asa'am Fariséojos, siu'neje ti jiwosts'ase'm pet ni Moisés jika'neyasajnaye! ;Ilnoski'lanajyin wata'a! Jilisanayi niwa t'o'l papo Sinia' jijwejlanawos t'ipi, ti jilisanayiji, jla'yi ti jilisanayi niwak jipelis ti sisajma'l, i'nio mases t'ipi ti jlosikis po'.

30Sekyi'i ti jiwoyeye'ijyi 'ate, “Ka samat'ipi ka iwieki siupuwa jlomas yit'ijyipi papo saka kijilas t'ipi, sam je anoktieje ti ilianisin'ni papo Sinia' jijwejlanawos t'ipi.”

31;Niwaka siuniwa asamtis iyo 'yakajanitk'i ti asa'am pet ti jika kia'lits'ase'm, papok siupapo iliant'ijyimpe papok Sinia' jijwejlanawos t'ipi!

32;Nakayi jlam wonayi'ni 'ate asa'am ti jatemayi siunie iyo ti 'nelanjie'e, kiapo aska kijilas mases!

33“;Injlajasts'ase'm, kajeyepa ti jitiajlayi niwak injlajas! ;Jijwelat'e ka ajwayejinie'e siojona jloma ti jiliaye janejyi ni i'nio', ka Sinia' i'yenta ti jansa'a, ti jankiene ni jwat ti je paj ka 'no'me?

34Kiaka'ne siukia ti jant'emina ti jajliu'wase napok injwejlanawosa', siu'neje napok siunapo i'nio' ti 'yijejne'n, siu'neje napo inka'neyasajnawosa'. Napoka'ne siunapo ti jalanajyi'n, ijia napo ja k'iejwata'yi jana cruz, ijia napo ja k'ajajyi'n ka inetie kiajwe niwa 'najla'wetis ti askimita. Ja jotieyi'ni niwa isi'il ti ja ataye'yi ilia'm.

35'Yina naka'ne siunie Sinia' jantajlat'ase'm ti jansa'ase'm wikie'eyi siukiapo i'nio' ti isis ti tilianajan'ni, tajlap'e pa Abel t'ipi, siupi i'nio' ti 'es t'ipi, paj ti yiyet'iyipi pa Zacarías, Berequías jlas, siupi jilianat'ipi ti jlenayi ts'e yi'i japa altar, jik'ioyi japak Sinia' ji'wuk siupa ti tilisana.

36Ijiatk'i siu'nie awoyi ti 'nak jant'emina napo i'nio' siunapo yiji pet siujlie'e jloma, ti Sinia' jiwak jane'yi ape'e.

Jesús ti yapat'ipi ape'e japak Jerusalén

(Lc 13.34-35)

37“¡Jerusalén, Jerusalén, jiliajnen'ni kiapo injwejlanawos, sisajas jikiene siukiapo Sinia' jikawos ti ijliuta'a'ni! ¡Je ijwienjliyiji ka je ijiuttie'ni isiajwe napo ales, iyoye'ate jana ajwenta ti ijiuttie'ni jikijawe niwa jilis, 'yina ka jakayeyi ka awoyi!

38'Yejne'n, jijwelt'inie'e ka i'nio' ine'yi ni a'wet.

39Jajwi'lase'm ti 'nak jantajlap'e ti ja ke si'wena, janak siojona jloma ti jiwoye'ate, “¡'Esiji ka Saka'niona iwejna'm ni 'es ka inoyeje, naka ni i'nio' ti 'nes ti name ki iyo ni Saka'niona!”

San Mateo 24

Jesús ijwil japa 'najla'wet ti janetiajne'n

(Mc 13.1-2; Lc 21.5-6)

1Jesús ti iniuye kisie'e ti tal kiajwe jlaja 'najla'wet, k'iepli pi iyoyeyi ka inek, ti 'nesa'ni japo t'eyasajnas ti ijioyisi, ti iyoyits'i 'ate ti i'yenis'ni jawa 'wukiu'ul yi'i jlajak 'najla'wet: —¡'Yaka'niona, isis wat 'niwa 'wukiu'ul yiji jla'a 'najla'wet!

2'Yina Jesús isiujlie'ne ti iyo'ate: —¿Ji'wena' siu'niwa 'wukiu'ul? Ataj enayijna'a 'ate siunie jayo, ti ja lajak'i japa ka 'wanjliye ape'e niwa ijia siuniwa sisajas, jano'we ti janwasits'i janetiajne'n.

Siuniwa wask'i'nelaja jawo ka majletieje ka ineyi ni jlaj jane'yi 'ni ajnat

(Mc 13.3-13; Lc 21.7-19)

3Sekyi'i ti yama'ni ti ijioyits'i ape'e jlaja tikijnaki jle' iyo'ate Olivokiet. 'Yina ti 'nesa'ni Jesús siojopo t'eyasajnas iyonisi'ne 'ate ti i'yasis'ni: —Jwelkiamts'e'm kiu', ¿tepat'iyi japak jloma ti kiak jawo? Siuka je tojwata'ana'a japak siojopa jloma ti ja apimet, ti ajnat jano'we, ¿ten siupa jana'an ti ja'nakaj?

4Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Joskiyeyijna'a, 'lojwinie'e ka ink'emijieta.

5Kajeyepa ti ja ke piniye napo ti jlajma initeyine wek ki yi' ijio'we, ti janwoyits'i 'ate, “Ya'am ti Injwajietik'i'm siunie Sinia' jilijuwani.” 'Yina ja ke piniye napo i'nio' ti jank'emijiete'n.

6Ja ajieyeyi ni inwak ti janejyits'i niwa ajnatis je tose siu'neje niwa ajnatis ti je jnanjliyi, 'yina 'esiji ka 'otale t'onitienie'e. 'Yina jlam kiak janwo 'ni ajnat, siuniwa ja'nakaj janak jloma. Jlam'ne je yijliyi'ijyi janak jloma ti jano'we 'ni ajnat.

⁷Napo i'nio' siunapo yi' ape'e 'ni ajnat janilajne'n ti janapits'i wita'm. Siunapo anechiyasas kiak janwojliyi jantats'i wita'm. Nel'lias japoye ape'e 'ni ajnat. Siu'neje ti ajnat ti'wesi ja pansisak'i.

⁸Niwaka'ne siuniwa jawo ti ja 'nelanjie'aja ja jlajlasa napo i'nio', jawo'ate iyo jana asejnia ti k'iejli inilatata, ti janejyi'n ni jlas.

⁹"Ti asa'am ja inekiajlayi siunie ti ja anilayitiei, ja inlanajajyi'n asa'am ti jiniamajyin'ni ijyik'i, naka 'neje ti jant'emina ti ja tini'wajak'iase'm.

¹⁰Janak siojona jloma ti ja 'lojwa napo i'nio' janlek'i, janetiajnat nak jitenkiujnieye ti 'es. Ja ke insesk'i wita'm kajeyepa ti ja ke ini'nama. Ja kiajatajak'i'ni jawopi pa janekial pa ji'niayi ijwienjliyi, siupapo ijia ti ne'waja'm.

¹¹Sek jane'yi'ne ti ja 'nakaj napok siunapo i'nio' ti janjwel ka Sinia' jijwejlanawosa', ja ke piniye napo i'nio' jankajmank'iji'n.

¹²Yina ti ja wujwa ni siunie je 'es ti japoye, ja 'lojwa siunapo talk'i pet, janleyisi siunie iyo ti ininemijne'n.

¹³Ja jlama pet siunie i'nio' ti ja ke k'asa'a, siunie iyo ti je sakakiu, 'nak janjwa'.

¹⁴Jlampet siunie inka'niye ti 'es ti ijwil ki iyo nak Sinia' jika anechijiayas jantej'w ape'e 'ni ajnat ti ja tijwelaja ape'e, ja 'nakayeyi ti wikie'eyeyi napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat jampe'ya pet. Jiwekie'ajana'a ka ajnat ino'we.

Siunie ti ijiate jla'am ti ja injlak'aliye

(Mc 13.14-23; Lc 21.20-24)

¹⁵"Ja wena' siunie pini' jlonye jwesie'e, siunie ijiate ti je 'es, Sinia' jijwejlanik jiwo Daniel ijwilt'ipi, yi'i jana Sinia' ji'wuk ti ijiate jlam ti 'es. (Am ti 'najane ti jlamtijie'n ni imp'esinik, tejnisk'i niwa inamtis).

¹⁶Yina siuti janeyi janak jloma, siunapo ji'wet siujlie'e ajnat Judea janekie'nina'a ti ja 'yiltane niwa tikijnakiyis.

¹⁷Siunie ja ke int'eki ape'e jana ji'wuk siojona tomi pijia'm, je 'esiji ka inapi ajnat'e ka inapili puwa jikijmatis, ejlo wekie'e.

¹⁸Siunie yi' jiwaskia'm ja ke inapili puwa ji'wuye ji'wete.

¹⁹"Janak siojona jloma ti ja p'ijliusisie napo asejnia ti isiu'ujniejne'n, siu'neje napo ti je iliyi ti itipisiejne'n napo jilis sajmelaja'aja'n!

²⁰Ajlayi ni Sinia' ka je intajajam'ni siojona jloma ti wi'yitipata, siu'neje jana jloma i'nio 'wanjlijyi'n.

²¹Kajeyepa ti japoye na injlak'aliye, ti ja wujwa ti ja a'tiejak'i, injlak'ali ti je kiak iyo ka ti'wena ti k'iejli poye 'ni ajnat. Siu'nie jloma awaki ka kiak iwo ka ti'wena, ts'iji siunie sitieyiji ja lajak'i pa jlomaye ka inekiajle'e.

²²Jlamt'itie ka Sinia' ine'nate ka intoyiti puwa ka jlomasa' ka inejni, jlam je tijwata'ne paka i'nioye. Lapakawo ti 'nakayi jla'am ti wuj ti yimi'n siunapo ti pajk'i ti isi'mik'i, it'imina ti kiak iyone ti je itioyiti'i niwa jlomas.

²³“Janak jloma jana ajwe'el, ti japoye pa jawo'ate, ti jankajwejla'nase, “Jon ka 'yenayi, siu'nie Injwajieti ti Sinia' jjiuijwanik yi'ne”, ni'ne ti japoye pa jawo'ate, “Siusie, yi ts'ijiye.” Ká ak'iuyeyijna'a.

²⁴Sekyi'i ja 'naka'aja siunapo i'nio' ti janjwel ka nakaye injwejlanik jiwo, ti ja ke piniye siuniwa jan'wenki'n, ti jankelitk'i napo i'nio', siu'neje napo i'nio' Sinia' pajk'i ti i'winakit ti isi'mik'i, jawo pa jawo ka inkajli ka ink'emijiet, ni'ne ka jeyena'a.

²⁵i'Yejne'n, ajwe'lase'm ta'a, ti je yijliyi'ijyi janak jloma ti kiak jawo!

²⁶Jak je iyoyiji, 'wanjliyi ka kia'iwo paka injwe'lase'm ka iwo'ate, “Jon ka 'yenayi siusie I'nio' Jlas yi ts'iji 'lajni”, 'yina ká akinie'ni. Ni'ne ka wo'ate, “Jon ka 'yenayi siu'nie yi'ne, yi kiajwe siujlie'e ti inijweki'n”, ká ak'iuyeyi siunie janwo'nase.

²⁷Kajeyepa ti jawo'ate siunie ti tak'ayetaja, ti tajlap 'niji taj'le ni kilie', ti jlal itie 'nijiye 'yu'yi ni kilie', ka 'nesta ni I'nio' Jlas ti janapimet.

²⁸Siupa ajnat jane'yi siupapo i'nio mases, sek inkapajlajanie'e niwa t'isiukis.”

Jesús janapimet

(Mc 13.24-37; Lc 21.25-33; 17.26-30, 34-36)

²⁹Paj ti Jesús iyoye'aja 'ate: —Janek 'niji niwak jlomas ti injlak'ali janejyi, siunie kilie' ja'no'me, siunie we'la ja laja jlala', siuniwa katese'l janok'iji'n, jlampet siunie jijweye iyo pit niwak yi' poliyi jan'wesiyejets'inie'e.

³⁰Sek jane'yi'ne ka 'nakajayinie'e siunie ja inajnate'n jik'ioye ni I'nio' Jlas, ti jane poliyi. Ja wujwa ti jajnots'ijnits'i napo i'nio' yijits'i niwa ajnatis, ja pajlata ti jajnots'ijnits'i, sekjane'yi ti janapk'i wita'm. Jan'wenisiena'a ilia'm ni I'nio' Jlas ti janapimet ti jantal poliyi, ti janejyi jana poli, jla'yi ti janejyi siupi jijweye iyo ti je jlase', jla'yi ki iyo ni jlonye ti 'es.

³¹Sek jane'yi ka pesiejayinie'e jana 'woso', ni jla'lap jawo ti ja pesiejayi. Siunie I'nio' Jlas ka injloyena'a napo jjiuijwajnas poli jlele ti jajnotk'i wita'm siunapo i'nio' pajk'i ti i'winakit ti isi'mik'i, taj'le ni kilie', siu'neje ni 'yu'yi ni kilie', jla'yi 'niji yi'i ni iniwuk, siu'neje 'niji wikinaja, jla'yi 'niji yi'i ni tajlap'e 'ni ajnat, jla'yi 'niji jla'a ni ajnat.

³²“Jejlitiakiame kiu' ka ani'neyanayi siunie inka'neyasajnaye ti tajle jana higok. Je istie' pet ti joyeta ka ji'wole ink'ieyisa', jiwats'oyeyi'i ni siuniwa jik'ase'l, jitijnisieyeyi ka nawopa'.

³³Yina nak kia'iyoyi, siuti ja'wena' niwak wask'i'nelaja niwa ajwel'ni, 'najanayi ti je toj'we janak jloma ti ja'nes ni I'nio' Jlas.

³⁴Ijiatk'i siunie awoyi ti japoye niwak wask'i'nelaja, siuti ja ke int'eki kiu' ape'e 'ni ajnat napo i'nio' yiji siu'niwa jlomas.

³⁵Siunie poli siu'neje 'ni ajnat janetia'n, 'yina jlampet niwa yamtis ja ke paja ka inetia'n jla'am.

³⁶“Jlampet siojona inetitinki janejyi siojona kilie' kie', siu'neje jana jloma ti ja'nesi, nak lajk'ipa ka 'najane paka inwone. Tiwet'ianaja ka napokataja pet napo Sinia' jijliujwajnas ti yi' poliyi ka 'najane paka iwone, siunie Jlas kia'iyojliyi, ijwienjli jla'am ti 'yijene pi iyone, ni Inia'.

³⁷“Jawo'ate iyot'iyipi siupuwa jlomas Noé yiji, ka inapitiemet naka I'nio' Jlas.

³⁸⁻³⁹Pak siupa jloma ti je yijliyi'ijyi papo i'nio' pa pejlatiok, papo i'nio' 'es ti ti'yekiujni'n, siu'neje ti i'yayis, jla'yi ti tijwa'yits'iji'n, ka k'iejllyeyi paka iwoyisi ka intejnisijyi'n paka jiwet'iaye, yamite japak jloma ti Noé yajma'm japa kasejkana ti wuj. 'Yina yiyi pak pejlatiok, paka'ne ti yame papo i'nio' masés t'ipi, paj ti itijwa'a. 'Yina 'wena ja ke iwo janak jloma ka inapitiemet ni I'nio' Jlas.

⁴⁰Siuti times napo yi' jiwasoki, ijwienjli ni ja tikinieje, ijwienjli'ne siunie ja tiliki ajnat'e.

⁴¹Times napo asejnia tikiojwajne'n, ijwienjli'ne siojona ja ta'asik, siojona jikiecha ja tiliki ajnat'e.

⁴²'Yina kiak jawo, it'imina ti kiak awo'nase, ke inkiwaliye. 'Wanjliyi je 'najanayi siojona jloma ja'nesi ni Aska'niona.

⁴³Ataj enayi 'ate siu'nie: siunie ji'wuk jana t'oyeja'm ti kajlajnata 'yujia'm, jijwelt'itie ka ma'a ka intejnisijyi'n k'ieye ti 'nesata. Jeyi kat'aja, kajeyepa ti jan'yena japa ji'wuk.

⁴⁴Nak it'imina ti asampet kiak jawoyeyi, 'esiji ka aniwakajlanitie, kajeyepa siojona jloma ti ja'nes ni I'nio' Jlas ja inesi'lieta.

Siupi inkawo jlosik yiji'ni siu'neje pa lajayi'ni jlosikieje

(Lc 12.41-46)

⁴⁵Jesús iyoye'eje 'ate: —¿Tepa yi'i siupi jlosik yiji'ni jla'yi ti 'es ni inkawo? 'Yina naka siunie jika anechiyas i'yenkina pet napo ijia ti inkawos ji'wet'e ti 'yakojnijne'n ti yamata, paj ti yiyeyi siojopa jloma 'nesi.

⁴⁶Iniope siunie jika anechiyas iyone, siunie jikawo ti yiyi ape'e ti iyoyi siunie jika anechiyas ijliuye kawoyi, ti 'nesata siupi tajli.

⁴⁷Ijiatk'i siunie jayo ti nak inkawo ti 'es, nak janekiajle ti jan'yenkina siupuwa ti jlam ti jikimet.

⁴⁸“Siut'itie ka ijnoski'la'n pak jikawo siuti i'wi'in ti je ta'a k'ieye pi jika anechiyas,

⁴⁹ka kiak t'ipa iwoyetaja, ka inlaki siupapo ti'yenkinaja pet, ka k'iejliyeyi paka inwone. Sek jane'yi ka inkijwanataja papo ijia 'yatas, jankijwane ti jan'yekiujni'n jla'yi ti jankijwane ti jan'yayis.

⁵⁰Ataj enayi 'ate siunie jayoyi: siojona jloma ti jankiwaliyiji'ni, siu'neje jana inetitinki jana kilie' kie' ti ja ke 'najane paka inwone, janakaye ti ja'nesi ni jika anechiyas.

⁵¹'Yina ja wujwa ti jansa'a, jank'aj'ni nak jikawo, sek jane'yi ka intatayijinie'e siunie jiliaye jane'yi pet napok siunapo i'nio' ti ijiuski'lajne'n, ka sek ineye'ena'a ni jawo ni jlajlas, kajeyepa ti ja wujwa ti ja a'tieja.

San Mateo 25

Siupapo jlosie itijwa'm sikioye

¹Jesús iyoye'eje 'ate: —Siunie Inia' jika anechijiayas kiak jawo'ate siu'nie: Po' siupapo jlosie times sikio' itij'we, ti yamisk'iyeye siupi i'nio' ti janjwa'yi, itiunis puwa jika katese'l.

²Ijwienjli 'ni sikio' itij'we papo je inikiwalkit, ijwienjli 'ni sikio' itij'we 'neje papo laja'ni jlosikiejets'i.

³⁻⁴Jlam'ne siupapo jlosik yijits'i'ni ta'a jla'am ti itiunis pa t'e' puwa jika katese'l, ti 'yiniji ti nojwat'ijyits'ipe. 'Yina jlam'ne pet papoka ti laja'ni jlosikiejets'i'ni, lajk'ipa ka t'eye ka injwanisi'i ta'a ti yama'ni.

⁵'Yina ti je majli k'iyeye pak siupi yamisk'iyeye ti janjwa'yi, paj ti jika ajnieti t'i poyepe. Imiayek'iji'n.

⁶“Siuti ajnaj kiowejat'ipi, pesiejat'iyipi siupapo ti tanisi ape'e ti iyo'ate, “¡Nama'ne siunie janjwa'yi! ¡Maye'ni 'yena'yi ilia'm!”

⁷Sekyi'i inits'i'ne pijia'm papok jlosie, wikie'eyi siupa nojwa'm. I'yenayis puwa jika katese'l, ka je inojwits'i ni'ne ka je inses.

⁸Jlam'ne siupapo ijwienjli sikio' itij'we ti lajayiji'ni jlosikiejets'i iyo'ne 'ate siupapo je isiwali jla'am, “Kasp'elisijne'n wata'a ka wents'e'm paka aska kates t'eye, kantitie ka jwamjla'aja pa. Majleyeyi ka 'no'mik'i 'niwa saka katese'l.”

⁹'Yina iyo'ne 'ate siupapo je isiwali, ti isiujlie papo ijia, “Wanjliyi je awena'ase'm, 'lojwinie'e pet ka je inesajap, jla'yi pet ti asa'am kiak jawo ja ke ine'yi asap. Maj ka joyeyi siunie yi'i ni iwin'ni ni kates t'e', mayeyi siupi k'ie pi jisitiana'.”

¹⁰“Yamat'i'nijpe ti iyoyisijyi'n pi t'e' puwa jika katese'l, jlampa 'nesat'ipi paka siupa its'iuystajan'ni k'iyeye, paka pa janjwa'yi. 'Yina siupapo jlosie ijwienjli sikio' itij'we ti je isiwaliyiji'n papoka'ne ti 'yuyisk'i kajeyepa ti i'winis k'iyeye. Sekyi'i ti tip'onajaja'm pa 'wuk kiwet, yiyisi' jla'am japak inlakijnieye.

11“Paj ti jiwekie'ajat'ipi pet ti 'nes'ni papok jlosie kajlojoties, ti iyoyisijyi'n pa jika kates t'e', iyoyet'iyispe 'ate ti i'winis ti tip'onaja'm pa 'wuk kiwet, “i'Yaka'niona, 'yaka'niona, 'ajlinit sik'ioye!”

12Iyo'ne 'ate ti isiujlie, “Je sitiant'ie'ase”.

13Jesús yine'ne ape'e ti tamti ti iyo'ate: —It'imina ti kiak jayo'nase, ká anikiwalinitie, 'yina ti je 'najanayi siojopa jika jlomaye, tiwet'ianaja ka japakataja wek japa inetitinki ka 'najanayi paka wonayi.

Jesús yijnapeje wek siupi i'nio' iliyijap papo jikawos japa wikiniet'aj
(Lc 19.11-27)

14Siunie Sinia' jika anechijiayas iyoye'ate siu'nie: Ti pojompe pa i'nio' janek ti jajnoyi japa ajnat jikiecha. Siuti yamat'ipi tanayi papo jikawos, ti ijliuye kan'yena siojopa wikiniet'aj iliyijap.

15Lapakawo ti itiant'iejeje'n, it'imina ti kia'iyo siojopa k'ie japa ijniejiet'e pa. Jak je iyoyi'ni yikiajle'ni siupa inia'an siojopa wuj ijwienjli sikio' itij'we taléntojos, siupi jikiecha timesk'i jla'am puwa taléntojos, siupi jikiecha jla'am ijwienjlik'iyi japa iwijna'm. Sekyi'i ti yamat'ipi pak i'nio' siupi ijiojwi.

16Jlajmiliet siupi yikiajle japa ijwienjli sikio' itij'we taléntojos je iyo ka ji'wetjliyeyi'i'ni, yamat'ipi ti isijmajne'n, 'yina 'yakajmatayi ape'e japak siojopa tena kiojyi, puwa ijwienjli sikio' itij'we taléntojos.

17Kia'iyojliyi pet pak siupa tekiajlaja puwa times taléntojos, timesiek'iji pet puwa 'yakajmata ape'e.

18Jlampet siupa ijwienjlik'i japa tena kiojyi, yamat'ipi pet ti ijwiki'n ti 'yut ajnat kiajwe japak jika anechiyas jika wikiniet'aj.

19“Paj'ni ape'eyi, ti 'nesat'ipi pi anechiyas, sekyi'i i'yen'ne siojopa yikiajle papo jikawos.

20Inia'an ti 'nes siupa anechiyas iwijna'm japa ijwienjli sikio' itij'we taléntojos. Iyone'ate, “Yaka'niona, ijwienjli sikio' itij'wepe kiwa jlekialk'i pet. Siujlie'e ijwienjli sikio' itij'we 'yina ijwienjli sikio' itij'we 'neje kiwa akajmate ape'e.”

21“Iyo'ne 'ate pa anechiyas ti isiujlie, “Ijiate wat ti 'es ti kia'iyoyi, am ti 'yakawo'wa'm ti 'es, jla'yi ti ajosik po'. Siuti kia'iyoyi ti jilisaniji ni jwajla'a ti ekiaj'la, jayikaj'la'm siunie ti ijiate ti 'etsaka ti ja'yena. Maj 'oyi ni siunie yi'i jana inlakijnieye, ti awo iliakijnieyeja”.

22“Yina 'nes'ne pet siupa times japa tekiajlaja, pak iyo'ne pet 'ate, “Yaka'niona, timesk'i wek jakia jiwenk'impe pet. Siujlie'e ekiaj'la, timesiek'iji wek jla'a ak'iosinitiaja'm.”

23“Iyo'ne 'ate pa anechiyas ti isiujlie, “Ijiate wat ti 'es ti kia'iyoyi, am ti 'yakawo'wa'm ti 'es, jla'yi ti ajosik po'. Siuti kia'iyoyi ti jilisaniji ni siunie jwajla'a,

jayikiaj'la'm ni siunie ti ijiate ti 'etsaka ti ja'yena. Maj 'oyi ni siunie yi'i ni inlakijnieye, ti awo iliakijnieyeja', janikanitiejki' wita'm".

24"Je 'esiji jla'am ti 'nesat'ipi pet siupa anechiyas iliyijiap siojopa ijwienjlik'iyi talento, iyo'ne 'ate, "Ni 'yaka'niona, 'yina ti sitiant'ie'a ti je injlana'ni, jla'yi ti jiwo akimeta ti jilie'ne ni jiwomik napo a'lejwas ti jlajlane, jlotie'eje wita'm siunie ti je a'am ka 'ot isia'm.

25It'imina ti ajweki'n kajeyepa ti je sijwe'ya'm, 'otie ajnat kiajwe siujlieja aka wikiniet'aj jlekialtak'ipi pet. Siujlie'e aka wikiniet'aj ekiaj'la".

26"Iyo'ne 'ate pa anechiyas ti isiujlie, "¡Ijiate wata'a ti je i'nes! ¡Ti 'yakawojonta'a'm! ¡Je inats'ilkaja paka akijmajeja"! Ti jijwel'ni intant'iek'i, ti yam si'wesi'ni ni jiwomik napo i'nio' ti ajale, jla'yi ti je ya'am ka 'yut isia'm.

27¿Yot'iyi'ni ti je jloyiji jana wikiniet'aj ji'wuk jakiak siojona ekiaj'la, jak je iyoyiji ti a'nes ka ekiajlatak'i ka jwajla'aja wat japa ka inkama ape'e?"

28""Yina siupa anechiyas yapilieyi siupapo sekyi'i, ijliuyeyi ti iyone 'ate, "Jalayi siojona yiyi talento ijwienjli, sekyi'i ekiajlayi siupi yiyi japa itijwa'm niwa sikioye taléntojos.

29Kajeyepa ti siunie po' ni yiyi, ja tiwomaja ni i'wi'in, jak je iyoyiji ti ja 'etsakaja siunie jan'we'en. Jlampet siunie ti lajk'ipa kan'we'en, ja talaja'aja pet siunie jwajla'a ti yitaja pet.

30Siunie inkawo ti kia'iyo je 'es, tatayi kisie'e yi'i ni ajnatiok, siunie jane'yi siuniwa ja jlajlasa, ti ja wujwa ti ja a'tieja".

Jesús je ijat ka je i'ye'en napo i'nio'

31Jesús je iliyi ti tamti ti iyo'ate: —Siunie I'nio' Jlas ti ja'nes, janejyi siunie iyo ni jijweye, jla'yi ti ja jla'yisa' napo jijliujwajnas poli jlele, jane'yiji'n siojona ji'wet ti 'es ti jlam ti anechiyas.

32Ja wikie'eyeyi napo i'nio' siunapo yijits'i niwa ajnatis ti janitotisi jiteyi'i, jawo'ate iyo niwa sontas niwa ji'wole po', ti jiwo i'winakit, jlampet siuniwa jitio' 'wena jajnoti.

33Siuniwa 'wole po' niwak jantojmat jijweyeje, jlampet siuniwa jitio' jantojmat ji'lieme.

34Jantanayinie'e ni anechiyas siunapo jantom jijweyeje, ti janwone'ate, "Jonie mit, siunapo Inia' pajk'i ti iwijna'm ni 'es ti ip'ilisi'n. Kima'yi ilia'm ni siunie ti jla'am pajk'i ti iwiakajlanit ask'ioye, tajlap'e ti 'nelanjie'e ilisanayi ni ajnat, naka ni jika anechijiayas.

35Yina siuti kia'awopi ti sinil'lia, asampe ti sakojniena. Siuti kia'iyo sikimpe, asampe ti i'niat jiwenak'i'm. Siuti i'wit je 'ejts'i kia'iyojliyi, asampe ti i'wit jilisana'yi.

³⁶Ti lajk'ipa ka 'yuts'i, asampe'eje ti jiwoye i'yuye. Siuti je ts'es, asampe'eje ti ji'yenak'i. Ti a' insat jiweje kia'iyojliyi, asampe'eje ti jit'iuyek'i".

³⁷Jawoyena'a 'ate napoka napo isis, "Yaka'niona, ¿tepat'i yi'ipe ti kia'iyoye, ti jijwel inel'liant'ipi, sekyi'i akonjiena? ¿Siu'neje ti inki'im, i'niat awe'na'm?"

³⁸¿Siu'neje ti a'wet je 'ejts'i, sekyi'i sa'am ti a'wet alesana'a? ¿Siu'neje ti lajak'ipa ka 'ots'i, 'yina sa'am ti awok a'wuye?"

³⁹¿Siu'neje ti je 'nes jla'yi ti jle' insat jiweje, sam'neje ti 'oye'a?"

⁴⁰Jawoyena'a 'ate ni anechiyas ti jankiujlie, "Ijatk'i siu'nie jayo'nase, ti jayo'ate: jane'yi pa siunapo i'niayi ijwienjli ti lajk'iyi paka iwoyi, pi ja k'iejliyeyi pa jawonayi ka 'esiek'i, ijiate jijwelt'e ka 'wenaye siunie jiwonayi, ya'am."

⁴¹"Ka kiak iwonayijinie'e ni anechiyas siunapo to'm ji'lieme, "¿Tonitiejyi'n, asa'm ti pajk'i ti jleyeyi ni inlaye! ¡Joyeyi nak jwat ti je paj ka 'no'me, tejeje ni imosik ti ja jikieye siu'neje napo jijliujwajnas pet, ti tiwakajlanitie k'iyey!"

⁴²Siuti sinil'lianpe tiwet'ianaja ka asamkatajape ka sakonjiena. Siuti siki'im kia'iyojliyi.

⁴³Siuti i'wit je 'ejts'ipe, ka jakayeyi ka i'wit alesana'yi. Siuti laj i'yuye je wenak'i'm paka i'yuts'i. Siuti je ts'es siu'neje ti a' insat jiweje, ka kia'iwo ka 'oyek'i wata'a."

⁴⁴Sek jane'yi ka i'yasayisinna'a ni anechiyas, ti janwo'ate, "Yaka'niona, ¿tepat'e a'wena'a ti inel'lia, jla'yi ti inki'im, ni'ne ka laja a'weta', ni'ne ka laja a'wuye, ka net'i'yijpe ka je 'nes, ka a' insat jiweje ka je 'yuk'ia ka iniukia'a'm?"

⁴⁵"Janwoyena'a 'ate ni anechiyas ti jankiujlie, "Ijatk'i siu'nie jayo'nase ti jajwi'lase'm ti ja lajak'iyi paka wonayi ka k'iejliyeyi, siu'napo ti je 'esijiyi, siu'niwa ajwel'ni, ijiate je t'i jijwela' ka 'wenaye, ya'am ti lajk'iyi paka awonak'i ka noyeyek'i'm"."

⁴⁶Jesús iyo'ate ti yinayi'iji ape'e ti tamti: —Napoka siunapo i'nio' jajnoyi naka inlaye ti laj jlaja, jlampet siunapo isis jajnoyi pet nak in'wasankiye ti kia'iyoye laj jlaja.

San Mateo 26

Judíojos iniotisi wita'm ape'e pa Jesús ka inkimits'i

(Mc 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.47-53)

¹Jlampa itimayi siukia iyo ti takamtijnie'n, sekyi'i Jesús iyonayi 'ate japo t'eyasajnas ti ijwijla'm:

²—Mejla'ala ka je 'najanayi paka awonayi, ti siojona Judíojos jiliakijnieye Pascua times jiwek niwa jlomas netia'n ka ineyena'a isia'm. 'Yina janak siojona jloma ti ja tekiajla ni i'nio' Jlas, ti ja tik'iejwata'a pijia'm jana cruz.

³Kiwak siukiwa jlomas ti pa'yijis jika anechiyasas, jla'yis napo kijilas, ininenisi 'wet'e ja Caifás siojo jlamt'iyiji ti wuj japo pa'yijis jika anechiyasas.

⁴Iniwakajlanitis ta'a ti inijlok'ijin'ni siunie janwoyisi ti jankimits'i ja Jesús ti iyo ka inlanis.

⁵Iyoyis'ne 'ate: —Je 'esiji ka iyinajaje janak siliakijnieye jana Pascua, 'lojwinie'e ka jlampak iwots'i'ni napo i'nio'.

Siojopa asejnia t'ipi ti isia'yi ape'e pa Jesús pak a'la' jlokiet'e ti jini inkajk'i

(Mc 14.3-9; Jn 12.1-8)

⁶Ti Jesús yi' Betániaja, yijap jak i'niope jle' iyo'ate Simón, tiwonaja'ni 'ate Inkiso'l Jitio' Lianik.

⁷Yina jakayi'ne ti 'nesa jlajak i'nioki ti itiun'ni siojo a'la' jlokiet'e' ti jini inkajk'i, yiji siujlieja jlate ti sisamak. 'Yina Jesús je itime ti ti'yekiu'n, sekyi'i siujlieja i'nioki yami'ni ti isiajia'm jla'a jletik, jak siojo a'la' jlokiet'e' jini inkajk'i.

⁸T'eyasajnas i'win'ne, sekyi'i ti jwesisa', iyoyis'ne 'ate: —¿Yot'iyi'ni ti jla'm isia'ni jiwek jlam'ne t'ojni?

⁹Jlam'ne ka tiwena k'ie napo p'ijliusis.

¹⁰Yina ti Jesús 'yijene ta'a siupuwa jikiojwa'l iyone, it'imina'ne ti iyone 'ate: —Ena'yate, enayi 'ate siunie iyonk'i. 'Yina wuj ti 'es siunie iyoyi.

¹¹Napoka siunapo p'ijliusis jlajma kiak jawo ti jane'ni aska kiowe'e. Jlampet ti ya'am je itioyeyi'i its'ioye ti a'yasap.

¹²Siunie iyonk'i siujlie'e i'nioki, ti isia'yi itipe'e ni a'la' jlokiet'e' ti jini inkajk'i, kajeyepa ti jawakajla ta'a siunie janwo ti ja titijik its'ioye.

¹³Siunie jayoyi ti jajwi'lase'm, ijiatk'i, ti ajnatpe pa jane'yi papo ti janamtiyisi siu'nie inka'niye ti 'es, ja tijwelajape pet siunie iyoyi siujlie'e i'nioki ni iyonk'i.

Judas itime siunie iyo ti janwe'en pa Jesús

(Mc 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴Ijwienjli'ne siojopo itijwa'm niwa sikioye times tom'niji Jesús t'eyasajnas, jle' iyo'ate Judas Iscariote, ya'am ti ijioyi japo pa'yijis jika anechiyasas,

¹⁵sekyi'i iyone'ne 'ate: —¿Tepi k'ie' siojopa jiwoyetaja kawenak'i'm, siuti jayikaj'lase ni Jesús? Iyoyis'ne 'ate ti isiujliefisi: —Tréintaja siuniwa wikijniest'ejes. Yinayis jikiojyi.

¹⁶Sek taj'le'ne ja Judas yamjliyi ti iyojyi'n siupa ka 'esiejape'n ka nekiajle japo pa'yijis jika anechiyasas ja Jesús.

Jesús ti'yekiujni japak Pascua ti isijwane papo t'eyasajnas

(Mc 14.12-21; Lc 22.7-14, 21-23; Jn 13.21-30)

¹⁷Ti yiyeyi jakiak jloma Judíojos jiliakijnieye, siojona jloma ti jilinkitis je tenajats'i niwa woyejes niwa jikas. Siojona jloma inia'ne janak inlakijnieye t'eyasajnas ijioyi'ni ti iyone'ate: —Jla'ak Pascua jla'a awakia'm, ¿tempi ji'wet siupa jleminta ka iyinaja'a ka iwiakajlanitie ta'a siupa jatojw?

¹⁸Iyo'ne 'ate ti isiujlie: —Maye ka ajlonieyi siunie i'nio' yiji jana isi', wonayeyijna'a 'ate ka awayetajanie'e, "Iyo'ate ja inka'neyasaj nawo, Je pa sitiojwa'a siojona 'yaka jloma. Jayine'ne a'wet'e siujlie'e Pascua ti ja'yekiujni ti jasijwane napo 'yiyasajnas."

¹⁹Yina yam'ni'ne, je iyo ka inkamits'i ape'e siukia Jesús iyone, ti ijliuye ka inlesanisi kia jlak. Itimisiji ti yapilieyisi ts'e yi'i ja Jesús.

²⁰Ti ajnaja Jesús sek ijio'weje'n jlajak isi', jla'yi japo itijwa'm niwa sikioye times tom'niji t'eyasajnas.

²¹Jlampa ti'yekiunieje'n, Jesús iyonayi 'ate: —Ijiate siu'nie jayoyi, ti ijwienjli 'ni ja siwe'en ti asa'am.

²²Sekyi'i ti wujwape ti jijliak'ali poyis, jla'm ininekiajlayisi ti iyoyits'i 'ate: —'Yaka'niona, ¿je 'yu'we ka je yamat'e?

²³Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siunie i'nio' inijnolietk'i 'ni woye ti 'otia'm 'ni yak, janakaye ti ja siwe'en.

²⁴Siunie I'nio' Jlas janejam'ne siunie jawo ti janilayiti siunie ja jiliayeja' ti ja tiliana, iyo jla'am niwa inamtis t'ipi. 'Yina j'ap'ijliusieja' nak siunie ti janwe'en, kajeyepa ti jitis japoye! ¡'Est'itiejepi ka laja ape'e 'ni ajnat!

²⁵Sekyi'i Judas, siunie janwe'en, iyo'ne 'ate: —Inka'neyasaj nawo, ¿ent'a jayama? Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Jitime ti jinijwe'el.

Jesús kiak iyone ti ilisane jakia Saka'niona Jlak ti 'Es

(Mc 14.22-25; Lc 22.15-20; 1 Co 11.23-26)

²⁶Ti ti'yekiunieje'n, Jesús isimayi jakia woye, sekysi'i ti jinikanitieiwi iwinayi pi Jinia'. Itime ti its'isajaja'n, iwinak'i japo t'eyasajnas, ti iyone 'ate: —Siu'nie towa, 'nak 'yajwes.

²⁷Paj ti isimayi'ijyi jlaja inat jikie' ti at'es yiji, jinikanitieiwi iwinayi pi Jinia', sekysi'i ti iwinak'i japo t'eyasajnas ti iyo'ne 'ate: —'Yayejyi, nitejwayi'ina'a.

²⁸Nak i'yoyis ti tisa'ni ti ja 'lojwa napo ja'maniti'n, janetiajnat ni jike' iyo. Naka ti 'yakajanit siu'nie iyo ni Inia' ti jlam je iyoyi.

²⁹Yina jajwi'lase'm ti ja ke poye japa ka jlomaye ka yikiajle'e ka isijwa'nase ka 'yaki ni at'es, ijatjliyijna'a jla'am ka iwiektana'a ts'iji yi'i ni Inia' ti iyo anechiyasa', jiwekie'ejana'aja ka isijwa'nase ti ja'yaki ni at'es ni ink'ie'.

Jesús ijwil pa Pedro ti janjwel ka je intant'ieje

(Mc 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

30Takelisienaja'n ti yinits'i kiwa sálmojos. Itime ti yama'ni ti ijioyisi jlaja tikijnaki Olivokiet.

31Jesús sekyi'i ti ijwijla'm ti iyone'ate: —'Yejne'n, siu'nie ajnaj ja inwikie'eyeyi ti ja leyek'i. Iyo niwa Sinia' jlamtis ti iyo'ate, "Jalia'an ni sontas jiwo, siuniwa jiliajwas janitiajnate'n ape'e 'ni ajnat."

32'Yina siuti ja siniujwana kisie'e ti ja tiajla'm ni a'no', ja si'wena ts'iji Galiléaja, kajeyepa ti sek ja iniajni.

33Pedro iyo'ne 'ate: —'Wanjliyijna'a ka kia'iwo ka poye papoka inle'a, ya'am anijwe'la'm ta'a ti ja ke ili'a.

34Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Ijiatk'i siu'nie jayoyi ti jajwi'il, ti siu'nie ajnaj ka majleyetajna'a ka inap ni ajwenta, janajapejayiji ti jajwel ka je intant'iek'i.

35'Yina Pedro isiujlie ti iyo'ate: —'Wanjliyijna'a ka siliaye inok'i wita'm ka kaslanaja'n, 'yina je kia'ionie'e ka iyo'ate, "Je sitiant'ieje." Ijwienjli ji'lij iniuyi'i japo ijia Jesús t'eyasajnas ti kia'iyoyi.

Getsemaní Jesús sekyi'i ti iyo t'ajlayeja'

(Mc 14.32-42; Lc 22.39-46)

36Sek taj'le ti yama'aja ti teje 'niji yi'i ja inwasok jle' iyo'ate Getsemaní, t'eyasajnas jla'am japo jla'yis. Yiyi ti ijliuyeyi japo t'eyasajnas ti iyone 'ate: —Weyets'iji'n kiu' naka'a, jajio ts'e jayo 'yejlayeja'.

37Ya'asi ja Pedro siu'neje japo Zebedeo jilis times jakap'ane ti iyoyi ki iyo, ti iliate ti je inkaj'ni, jla'yi ti jijliak'ali po'.

38Sekyi'i ti iyo'ne 'ate: —Je jiwekie'e siu'nie ti alate ti yik'i. Si'wena ti je ama'a, 'nak 'wanjliye'yi kiu', ká amayets'iji'n pet.

39Yama wat ts'iji t'akosayi wek seka'a, jitiokiots'i 'yitayi ajnat'e ti inip'elisini pa Sinia', ti iyo'ate: —Inia', ka poye pi jikiecha paka iniwone, sijwajiete siu'nie yat ti pajyi, 'naka 'nak iliaye jawo ti jats'a'al. 'Yina 'esiji ka ama'a'm ti jantaj'la, je 'esiji ka yama ka intalk'i.

40Itime ti yapilieyi siojo yi'i japo t'eyasajnas, yiyi ape'e ti mawat je t'ok'iji'n. Iyone'ne 'ate ja Pedro: —¿Ka jwajla'ajat'i wat paka woyeyi, ka je amayets'iji'n kiu wata'a, kawo'ate ti já ama'a ya'am?

41Jwajla'a paka woyeyi, ká amayets'iji'n ja 'nakayeyijna'a ti ja ke injlana'ni ni inkajelasaye. Ts'ajane pi awone ti jlajlasa ka awoyeyi niwa yamtis, ijatjliyi je sikiwita siunie asosik jiwonayi ti 'es, 'yina 'nakayi jla'am niwa 'asjwes iyoyi, ti je jitiума'yi ilia'm naka ti sikiwit'ase'm.

42Sekyi'i ti yama'aja ti iyo t'ajlayeja', jakayi ti timesieyiji ti yam'ni. Iyo t'ajlayeja' ti iyo'ate: —Inia', siuti kia'iyoyi ja lajak'iyi paka iniwone ka ijwieji 'na iliaye ti jats'a'al, 'yina kia'iyoyi lapakawo ka 'esieyijina'a ka ama ti jantaj'la.

⁴³Itime ti yapilietaja'ijyi japo t'eyasajnas, 'yina kia'iyojliyi imiayek'ijijne, lapakawo ti je itieyisi pi jika ijnieti.

⁴⁴Sekyi'i ti yama'aja ti iyo t'ajlayeja'. Yikiajle'e'ni siukia t'ajlaye iyo ti 'nelanjie'e, jlampa najapajayiji ti yam'ni.

⁴⁵Iliyi ti iyo t'ajlayeja', yapilie'eje ts'e yi'i japo t'eyasajnas, sekyi'i iyone'ne 'ate: — ¿Mam pa kawoyeyi, jikiniejlip'ane ti jimayets'iji'n, jla'yi ti jlajapats'iji'n? 'Yejne'n, yiyi siojona jika jloma ti siunie i'nio' Jlas ja tekiajla kiojia'm napok siunapo i'nio' inkeyis jiliajnis.

⁴⁶Neyets'i pijia'm, naja'ni. 'Nes ni siunie i'nio' ti ja siwe'en.

Jesús tikima'a

(Mc 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴⁷Jesús je iliyi ti takamtijnien'ni, sekyi'i ti 'nesa jak t'eyasanik jla'am tajla'm siunapo itijwa'm niwa sikioye times tom'niji jle' iyo'ate Judas. Namk'i napo i'nio' 'loj siunapo pa'yijis jika anechiyasas napok jikio' jlele, siu'neje napo kijilas. Iyoyis jitisajnat isitioye, ijia napo iyo jik'iulisie'.

⁴⁸Judas jlam'ne pajk'i ta'a ti initeme, ti ijwijla'm siupa janwone, siuti ja ineyisi wek, ti iyone 'ate papok i'nio': —Siupa jats'iu k'iolo'we, japakaye, sekjane'yi ka akimaye'yina'a.

⁴⁹Ijijatjliyi yamitayipi ja Jesús ti iyone 'ate: —¡'Es 'ni ajnaj, 'ni inka'neyasajnawo! Yiyik'i wek ti kia'iyoyi, ti its'iuye k'iolo'we.

⁵⁰'Yina Jesús isiuylie'ne ti iyo'ate: —Isiecha, jlam woni'ni 'ate siunie jawonk'i. Ijijatjliyi ijliasayisi sekyi'i ti isimayits'i.

⁵¹Jakayi'ne ti siojo kia'iyoyi yamk'ijin'ni ja Jesús itiona kisie'e ni jitisajnat ti ijwieje jla'a jik'iote ja pa'yijis jika anechiyasas jikawo. Jik'iote ilie'ne.

⁵²'Yina Jesús iyone'ne 'ate jaka: —¿Ekiak'i ni atesajnat jana jiwe! Siunie 'yakawisa'n ni jitisajnat, nak ja sijnat ja tikienaja pet.

⁵³¿Ijijwelt'itie ka je 'yakajli pet ka iyo ka 'yejle ni Inia', ka injlok'i napo jijliujwajnas poli jlele ti 'loj?

⁵⁴Siut'itie ka kia'iwo, ¿tepat'e jota iwo niwak inamtis ti ijwil siunie iwit'ia, siu'nie ajyi?

⁵⁵Sekyi'i ti kiak iyonayi japo i'nio': —¿Yot'iyi'ni ti jiwoye astesajnat isie', jla'yi ti jiwoye ask'iulisie', ti jiniamak'i, siwonayeyi 'ate ni i'nio' kajlajnata? Jlam'ne wikie'eyi kiwa jlomas ti si'wenayeta'ni ka jakayetaja ka akimak'i'm.

⁵⁶'Yina kia'iyoyi kajeyepa ti kiak iyoyi niwak inamtis t'ipi, iyot'iyipi papo Inia' jijwejljanawos t'ipi. Jakayi'ne ti lajk'i pa ka 'wanjliyejap japo t'eyasajnas ja Jesús, 'yina yam'ni ti i'yiltajne'n.

Jesús tena jitieyi'i papo pa'yijis ti ijnosikis jiwos ti jlameje

(Mc 14.53-65; Lc 22.54-55,63-71; Jn 18.12-14,19-24)

- ⁵⁷Jesús tikinieje ji'wete ja Caifás, pa'yijis jika anechiyas ti wuj. Yame jla'am siojopo jiwos pet siunie Moisés jika'neyasajnaye, siu'neje japo kijilas ti ijioyisi siojo ininenisi'i'ni ti initotk'i wita'm.
- ⁵⁸Pedro je iyo ka inkienik'i ti ijwil ka inekk'i, paj ti yamitayi ja jika aj'leje'n ja pa'yijis jika anechiyas ti wuj. Ti iyojonk'ieye ka in'wenaja siupa janwo ts'iji jlaja, it'imina ti 'yuyeyi yijin'ni ts'e yi'i napo tokis ti i'yena jlaja 'najla'wet.
- ⁵⁹Yina siojopo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje japo ijnosikis jiwos, wikie'eyi ijyijlitayisi ti i'yasis'ni pi k'iejllyi pi ijiutkinisi ape'e, ti iyoyisink'ieye ka poye pa ka intajlatisie, ka inlanisie.
- ⁶⁰Ijiate 'lojwata japo ti itiejkinisi pi jitis ijwil ka woyi, 'yina je i'winis paka iwonisi, kajeyepa ti je ijiatk'i siupi ijwil ka woyi. Paj ti 'nesa'nijne japo times,
- ⁶¹japoka'ne japo ti iyo'ate: —Iyope 'ate 'nak i'nio', “Ts'ajane pa awone ka yikial pijia'm siujlie'e Sinia' ji'wuk, siuti janitiajnate'n, jlomas janajapeja ja neyi ka wakajlana'a.”
- ⁶²Sekyi'i takasit'ne ja pa'yijis jika anechiyas, ti iyo'ate ti i'yase'n ja Jesús: —¿Ma lajk'iyi paka a'leja'? ¿Jlam'ne siunie totkinaja atepe'e?
- ⁶³Ijiate Jesús je isiujlie. Yikiajle'e 'neje ja pa'yijis jika anechiyas ti i'yas'ni ti iyone 'ate: —¿Siuti awak'ne, jitieyi'i pa Sinia' ti jla'am ti je paj ka inetia'n, awoktajank'ieye ka ajwelts'e'm siunie ijiatk'i! ¿Ma amt'e siunie Injwajieti siunie Sinia' jijliujwanik? ¿Ma a'm Sinia' Jlaits'a'm?
- ⁶⁴Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siunie jiwone. Jajwi'lase'm 'neje siu'nie, ti je ijiat ka je a'wena' ni I'nio' Jlas ti janejyi'n 'nijiye jijweyeje ni Sinia' ti lajk'ipa ka ijnojliji, siu'neje ti jana'am ti janejyi jana poli.
- ⁶⁵Yina siojopo pa'yijis jika anechiyas its'isatayisk'i kiwa ji'wuye, lapakawo ti jwesis. Iyonayi 'ate japo ijia: —¿Ijiate wat ti iliaki pi Sinia'! ¿Sek jla'a, je asetiana paka jikiechaye ka na'am ka injwel paka jitis inwo! ¿Jipe'yaye ala ki iyo niwa jlantis jiniliaja!
- ⁶⁶¿Tepi jiwoyeyi pit? Iyoyis'ne 'ate ti isiujliesi: —Jitis po'. 'Esiji ka tiliana.
- ⁶⁷Sekyi'i ti ijwiets'iunayis'ni jitiokio'we, siu'neje ti it'iowasisi'ni. Po' papo ipiejes'ni,
- ⁶⁸ti iyonisi 'ate: —¿Siuti a'am ti Injwajieti'a'm siunie Sinia' jijliujwanik, ¿ten siupa impaj?!

Pedro ijwil ka je intant'ieje pa Jesús

(Mc 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18,25-27)

⁶⁹Pedro yijin'ni kisie'e, je 'esiji ti tajla 'niji jlaja i'nioki ti inkawoki ti ijioyi, sekyi'i iyone'ne 'ate: —Am 'neje ti jlek'ijin'ni jaka Jesús Nazaret jlele.

⁷⁰Yina Pedro inikaku'ne ti yine jitieyi'i japo i'nio', ti ijwil ka je intant'ieje, ti iyo'ate: —Ijiat ti je ts'ajane paka iyone siupa jijwel'ni.

⁷¹Sekyi'i Pedro ijliasayi ja 'wuk kiwet, jakayi ti siujlieja jikiecha inkawoki ti i'wina pet, kia'iyojliyi ijwjlaja'm japo ijia ti iyo'ate: —'Naka siu'nie i'nio' yamk'ijin'ni 'neje jaka Jesús Nazaret jlele.

⁷²Pedro ijwila'aja ka je intant'ieje, sekyi'i ti ijiatayiji ti ji'lij 'yitk'i ti je takalakijie'n, ti iyo'ate: —Je sitiant'ieje pak i'nio'!

⁷³Je pajayi'iji wat ti 'nesa'nijne japo i'nio', kia'iyojliyi ti iyone 'ate: —'Yaka ijiatayi ti am'neje ti a'yis napoka. Je insta ti Galilea jlele'a'm, jla'yi ti je istie' niwa amtis jiwone.

⁷⁴Jakayi'ne ti Pedro je ilisanayiji, ti jwesie'ni ti kia'iyoi ti ijwil ka je intant'ieje. —Ejlowek ka Sinia' intajlatk'i'm siuti kiak jawo ja ke ijiatak'i siunie awoyi, ti awo'ate, "Je sitiant'ieje". 'Yina yiyik'i wek ti kia'iyoi, yapa ja ajwenta.

⁷⁵Sekyi'i ti Pedro jiwekie'eja ti jitiej wujk'i siojo iyo ja Jesús, ti iyo'ate, "Ka majleyetajna'a ka inap ni ajwenta, ja najapajayiji ka nikaku'ni ti jajwel ka je intant'iek'i." Pedro sekyi'i ti yama ti tal seka'a, yap kajeyepa a'tieje pi iyo.

San Mateo 27

Jesús tikiniejeje pa Pilato

(Mc 15.1; Lc 23.1; Jn 18.28-32)

¹Ti k'iejli motie wikie'eyi siojopo i'nio', pa'yijis jika anechiyasas siu'neje japo kijilas, iyoyeyisi siunie janwoyisi ti inikiujlis ape'e ka tiliana ja Jesús.

²Tilie'nitieja ti iyoyeyisi ka nekisi ti ijioyisiji ja Pilato, jla'am ti anechiyas Roma jlele.

Judas inila'nit pijia'm

³Judas, ti jla'am ti iwi'in ja Jesús, ti i'wina ti tena'a ti jitis poyi, wuj ti jitienujnieye ilia'an. 'Yina yami'ni siukiwa treinta wikijniest'ejes ti yikiajle siojopo tajle, pa'yijis jika anechiyasas siu'nie japo kijilas,

⁴ti iyo'ate: —Awoyi 'ni 'yake'. Ekialp'an ni i'nio' ka tiliana, 'yina ti laj jitisa'. Isiujlisie'ne pet ti iyoyits'i 'ate: —Nak je kasts'ajane, akimet a'am.

⁵Judas ipi'ya wek ti kia'iyoi, yameje'ni jlaja Sinia' ji'wuk jakiak wikiniet'aj ti isiajiete'n kiajwe. Sekyi'i ti yama ti inits'ejwa'n pijia'm.

⁶Yina siojopo pa'yijis jika anechiyasas it'iaiek'i'ni kiwak wikijniest'ejes, sekyi'i iyoyis'ne 'ate: —Siujlie'e wikiniet'aj, je 'es ka yinaja janak jiwe, niwa totie'ni wita'm ti tekiajlaja pa Sinia', kajeyepa ti laja ni 'woyis.

⁷Jak je iyoyiji'ni inikiujlis ape'e jakiak wikiniet'aj ti iyo ka inekisi siojo ajnat ti inatiwa jiwo jikimet t'ipi. Sek titijik'i'n k'iye siupapo je 'wet'ise' ti 'yalataja'n.

⁸It'imina 'nakayi siu'niwa jlomas, je tiliki ki jle' ti iyo'ate 'Woyis Ji'wet.

⁹Yina sekyi'i ti 'yakajak'iyi ti yiyi siupa iyot'iyipi pak Sinia' jijwejanik jiwo Jeremías, ti yi'i ni ji'wet, ti iyo'ate, "Isimayits'i jakiak wikiniet'aj ti treinta, siojokia yinisi' ti iwinis napo Israel jlele.

¹⁰Jakiaka'ne ti laja ti yamisi ki ajnat jikimet t'ipi pa Inatiwa Jiwo, iyo jla'am ka tiwonaja ni Saka'niona."

Ti Jesús tenaja jitieyi'i pa Pilato

(Mc 15.2-5; Lc 23.2-5; Jn 18.33-38)

¹¹Ti Jesús tokiji ja anechiyas Pilato siojo yi'i, Pilato i'yasen'ne ti iyone 'ate: —¿A'am ti Judójos jika anechiyasts'a'm? Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siunie jiwone.

¹²Jlam'ne siojopo pa'yijis jika anechiyasas siu'neje japo kijilas 'yakatatjliyisi siunie iyonisi, ti ijiutkinisi ape'e pi jitis ijwil kawoyi. 'Yina Jesús je takakiujlie'n.

¹³It'imina'ne ti Pilato i'yasa'nine ti iyone 'ate: —¿Je pe'yak'i'ni napo siunie tiwona'a?

¹⁴Jesús lajk'iyi paka iwoyi ka inkiujlie, jak je iyoyiji'ni siojo anechiyas Pilato kawojliyi ti i'wi'in ti kia'iyoyi, ti je isiujlie japo.

Pilato takajlunie ka Jesús tiliana (Mc 15.6-15; Lc 23.13-25; Jn 18.38—19.1,4-16)

¹⁵Ti yiyetaja janak Judójos jiliakijnieye Pascua, anechiyas iniujwat'ni kisie'e ni ijwienjli siunapo t'otiek'i a'laja'm, siupa iyo jla'am napo i'nio' ka inojwatis kisie'e.

¹⁶Jakiak najkap siojokia ti yi' insat jiweje siojo i'nio' jle' iyo'ate Jesús Barrabás, i'nio' ti jle' po'.

¹⁷Ijiatjliyi Pilato i'yasam'ne japo i'nio' ti je pini', ti iyo'ate: —¿Tepa yi'i siupa jiwoyeyi ka nojwana kisie'e siu'napo? ¿Mi 'naka 'ni Jesús Barrabás, ni'ne ka 'nakaye 'ni Jesús tiwonaja'ni 'ate Injwajieti ti Sinia' jijliujwanik?

¹⁸Lapakawo ti 'naka ti it'imina ti tiwena, 'naka ti a'tiejesiam'ni.

¹⁹Yina ti Pilato yijin'ni ts'e tenaja'a ni siunapo ti kia'iyoyetaja ti jitis po' ti ti'yenajata. Sekyi'i siujlieja jik'iemjla ijliu'ne ja jikawo ka ijwejla'm ki ji'lij ja jik'iemjla ti iyo'ate: —Ká ani'notinie'e siu'nie iyo, naka ti ijiate jla'am ti 'es. Kajeyepa ti siukia ajnaje po' ki ijwijlik ti wuj ti je 'esk'i ti naka jla'am ti ijwijlik ijioyi'ni. 'Yina je aleyi ti itiej ene'ni 'ate.

²⁰Lapakawo ti 'yakajle'n japo i'nio' ti iyo ka inojwanis kisie'e jak Jesús Barrabás, siojopo pa'yijis jika anechiyasas siu'neje japo kijilas, jlampet ja Jesús 'yaka ti iyo ka ilanís.

²¹Anechiyas sekyi'i yikiajlayi'i ti i'yajts'ape'e japo i'nio': —¿Tempa siupa jiwoye ka isio' ilie'ne? Iyonis'ne 'ate: —¡Barrabás!

²²Sekyi'i Pilato iyo'ne 'ate: —¿Tepa jayone pet jiat'eje 'ni Jesús, 'ni tiwonaja'ni 'ate Injwajieti ti Sinia' jijliujwanik? Sekyi'i ti wikie'eyeyi ti isiujlisie ti iyoyists'i 'ate: — ¡K'iejwat'e pijia'm japa cruz!

²³'Yina Pilato sekyi'i iyo'ne 'ate: —¿Yot'iyi'ni jlam'ne lajk'ipa ka k'iejliyeyi paka woyi ka je 'esie? Kat'ajayi ti tanisi ape'e ti kia'iyoyisi: —¡K'iejwat'e pijia'm japa cruz!

²⁴Pilato siuti i'wina ti je 'yakajle'n japok i'nio' kajeyepa ti wuj ti jwesis, sekyi'i ti t'ajlayi ki i'niat, ti jikioye ilij ti yine jitieyi'i japo. Sekyi'i iyoye 'ate: —Je ya'am ka itisa' siunie ja tiwonaja ti ja tiliana. Asa'am ti astes.

²⁵Sekyi'i ti wikie'eyi japo i'nio' ti iyoyits'i 'ate: —¡Ijiate sam ti sitis, siu'neje napo silis!

²⁶Pilato ijiatjliyi jikio' ilie'ne ja Barrabás, sekyi'i ti takajlunieyi ja Jesús ka ijiawos ink'a'ni. Itime ti yikiajlayi ka ink'iejwatits'i japa cruz.

Jesús wuj ti ijiawos iliaki (Mc 15.16-20; Jn 19.2-3)

²⁷Ijiawos yamisi'ne ja Jesús ti ijioyisi 'wet'e ja anechiyas, 'yina wikie'eyi siojopo ijia tokis tijwayisiap.

²⁸Sekyi'i ti ilienayisi ki ji'wu', its'iuyitis ape'e kia jikiecha ti isiat.

²⁹Sekyi'i ti iyonayisi jletik t'aka siu'niwa k'itienis ti isimisik'i ti yinis jletik'i. Sekyi'i ti yinayis jikiojyi ni a'la' ti yonis jik'iuye, t'akosjlete'l itiyeyisijin'ni kiajwe ti iliakiyis ti iyonisi 'ate: —¡Ampey, Judíojos jika anechiyas!

³⁰Ijwiets'iunisk'i'ni jla'yi ti yikiajlats'i'ni siukia a'la' ti yinis jikiojyi, ti yejesiajam'ni jlaja jletik.

³¹Itimisi siukia iyo ti iliakiyis, sekyi'i ti ilienayisi kia 'yujienisk'i isiat, yikiajlayi siukia ijiate ti ji'wuyiji, sekyi'i ti yamayisi ti ja tik'iejwata'a japa cruz.

Jesús ti tik'iejwataja'a japa cruz (Mc 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

³²Jlampa yama'ni ti yamisk'i, 'nayiji sek isiutieyisi'i ni i'nio', siojo jle' iyo'ate Simón, Cirene jlele. Jaka'ne ti its'iuyeje ti itijlia jlajak Jesús jika cruz, kajeyepa ti tijliukieje.

³³Ijioyisiji siujlieja tiwonaja'ni 'ate Gólgota, ka iyonat'iyi 'neje 'ate Ijnetik Jleli 'Wet.

³⁴Yiyisi siojo ijioyisi, sekyi'i ti iwinatajasia'm kia at'es ti tijlijnataja siukia pajyi. Ijijlitataja'm, 'yina je ya'm isia'm.

³⁵Jlampa yinayis pijia'm ti its'iejwatits'i jlaja cruz, sekyi'i ti tiliakinits'i ape'e ki ji'wu', ti inik'isajayisi.

³⁶Itimisi ti yiyek'iji'n ti i'yenits'i ape'e.

³⁷Ape'e wat jla'a jletik sek its'iejwatayits'i ni a'la' t'aj ti inamtis yi'i, siunie ti titiajlataja ti ja tiliana, ti iyo'ate, "NAKA 'NI JESÚS, JUDÍOJOS JIKA ANECHIYAS."

³⁸Times japo kajlajnatas tijwanaja'a ja Jesús ti tik'iejwata'a jlaja cruz. Ijwienjli ja tom jijweyeje, ijwienjli ja tom ji'lieme.

³⁹Iniuwappe siojopo i'nio', jla'm iliakiyisjli, jlete'l i'wiatayi'ik'i'ni jiwek

⁴⁰ti iyonisi 'ate: —A'am ti jijwelpe ti janetiajnate'n jlaja 'najla'wet, 'yina jlomas janajapeja ti jateme ti ja ekial pijia'm, ¡jelijkiame kiu' paka wo kanijwajiet! ¡Sojmajyi'n ti jataj'le jana cruz!

⁴¹Jlam'ne pet siojopo pa'yijis jika anechiyasas siu'neje japo jiwos pet ni Moisés jika'neyasajnaye, siu'neje japo kijilas, kia'iyojliyisi ti iliakiyis iyo japo ijia, ti iyoyits'i 'ate:

⁴²—¡Jlam'ne 'yijene pi iyone ti ijwiejiete'n papo ijia, ka kiak iwoyi pit ka inijwajiet! Ti ijwil jla'am ti Israel jlele jika anechiyas. ¡Yot'iyi'ni ti je tisionmajyi'n, 'nakayeyijna'a ti ja'wina pet sekjane'yi ka je 'yakakiukiena'a!

⁴³Jla'am ti jitiej iyoma pa Sinia'. ¡'Esiji ka Sinia' injwajiet 'nakayi, siuti jawojonk'iyie! Ijwilpe'eje jla'am ti Sinia' Jlas.

⁴⁴Siojopo kajlajnatas, jiliaye iniuj wita'm ti tik'iejwata'a jlaja cruz, kia'iyojliyi pit ti iliakiyis.

Jesús ti 'yala (Mc 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

⁴⁵Siukia ti 'najlikis paj ti najapeja jakia inetitinki yiyi jla'a kilie' kie', ti ajnatiok itij'wape 'ni ajnat.

⁴⁶Jakiaka'ne siojokia ti yiyeyi, Jesús tajwiyeje'n ti 'yakets'ijiap ti iyo'ate: —Elí, Elí, ¿lama sabaktani? (In'lej kiecha ti iyo'ate, "Inia', Inia', ¿yot'iyi'ni ti jilik'i?)

⁴⁷'Yina po' siojopo sekyi'i ipi'yayis, iyoyis'ne 'ate: —Tajnin'ni k'iyie pa Sinia' jijwejlanik jiwo Elías siusie.

⁴⁸Je pajtaja, t'osiye ja ijwienjli ti t'osiyi ja inkats'ili 'yutieja'm ni at'es ti pajyi, sekyi'i yina'a ja sisej ti ilie'nit'i. Sekyi'i ijieyeyi ja Jesús iyone 'ate: —Ts'ojwa'm.

⁴⁹Jlampet japo ijia iyoyis pet 'ate: —Ena'yate, ja'yenakiamkiunie'e ent'a ja'nes pi Elías kanjwajiet.

⁵⁰'Yina Jesús yikiajle'e 'neje ti tajwijyi'n, sekyi'i ti 'yala.

⁵¹⁻⁵⁴Jakayi'ne ti its'isat'ik'ipe jak 'najla'wet tip'onajajam'ni ts'iji jik'ioyi, tajlap 'niji pijia'm ti ijiuti isia'm. Sekyi'i ajnat ti'wesiye, siuniwa sisajas ti wus its'isajamk'i.

Siojo tokis jika anechiyas, siu'neje japo jla'yis ti i'yena ki t'ajwes ki Jesús, ti i'wina ti kia'iyo, ti ajnat ti'wesi, wuj ti jnots'ijnits'i. Sekyi'i iyoyis'ne 'ate: —Ijiatp'aneje ti Sinia' jlas siukia! Sekyi'i ti 'ajlajamk'i kiwa a'no'l, je pini' napo Sinia' jilist'ipi ti 'yalt'ijyimpe, napok napo yapik'i pijia'm. Jak je iyoyi yiyi jakiak jloma ti Jesús iniuk'i kisie'e ti tajla'm ki a'no', kia'iyo iniu kisie'e, sekysi'i 'yuyeyisi janak Jerusalén, isi' ti 'es, Sinia' ji'wet. 'Yina je pini' papo i'nio' i'wi'in ti kia'iyo.

⁵⁵Asejnia japo tojwi'ni ja yiyits'i ti i'yenisi'ni. Japokaye'eje japo ti namisk'i, ti iniuyeje ti tajlayis Galiléaja.

⁵⁶Japoka japo María Magdala jleliki, siu'neje jlaja Zebedeo k'iemjla, siu'neje jlaja María 'neje, siujlieja Santiago siu'neje José jletis.

Jesús ti tip'onaja'a (Mc 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁵⁷Jlampa majleyeyi ka kilie' i'no, 'nesa ni i'nio' ti jle' iyo'ate José, Arimatea jlele, ti jwajla i'wi'in. Kia'iyo yamk'ijin'nijpe ja Jesús.

⁵⁸Jaka'ne ti ijioyi jak Pilato ti ti'yasane ki Jesús ka jlama ka ineki ka intejk'ieye. Pilato sekysi'i takajlunie'ne ka tiwenaja'm.

⁵⁹José tiwenajam'ne, sekysi'i ti yikiajlayi wita'm ja lotakinie ja lemi ti ink'ie', 'es ti lajk'ipa ka jit'iojliye ka ne'yi.

⁶⁰Sekysi'i José yamayi ti jamp'o'ne yi'i pa jika ajnat jla'am, ti pajk'i ta'a ti wakal ti titijikia'm yiji jlaja tikijnaki, sek yina'a. Itime ti ip'ionayija'm jla'a sisaj ti wuj, sekysi'i ti yama.

⁶¹María Magdala jleliki, siu'neje jlaja María 'neje, sek 'wanjliyits'i yik'ijin'ni seka'a ti tejeysits'i ja a'no'.

Ijiajos siupapo i'yena pa Jesús t'o'

⁶²Siukia ti jlomaye'eje, jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, siojopo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje japo Fariséojos, ijioyi ja Pilato,

⁶³ti iyonisi 'ate: —'Ni 'yaka anechiyas, sitiej je alanajak'i'ni siojo iyopi kiaka siukia ti 'wanjle'e kiu', ti iyo'ate, "Jlomas janajapeja ka iniuyena'a kisie'e ti jatiajla'm ni a'no'."

⁶⁴Jakajliete, 'esiji ka ajlo' papo aka tokis ka ijiatayi ka 'yenaja pa t'o', paj ka ineyeyinie'e janak jloma ti yitine. Kajeyepa 'lojwinie'e ka t'eyasajnas nami'ni siu'nie ajnaj ka iname ni t'ajwes ka nekisi, kanwonayijna'a 'ate napo i'nio', ti janjwel ka inapi pijia'm, "Iniu kisie'e." Ka nak ijiatayijna'a ka inka'm ape'e siunie iyo ti 'nelanjie'e, niwa inka sintijieyis.

⁶⁵Pilato isiujlie'ne ti iyo'ate: —Ijiatp'ane, maye'ni, 'najanayi siunie jiwoyeyi. A'asiye napo ijiajos ti ja'yenayi.

⁶⁶Sekyi'i yam'ni'ne, yiyisi ti ilisanayisi ti 'yitisiame siujlieja sisaj ti ip'ionisiaja'm, jla'yi ti jikajwukis yinayits'i. Sekyi'i ti sek iliyeyisi'i japo tokis ijia ti i'yenkinisie.

San Mateo 28

Jesús iniu kisie'e ti tajla'm pi a'no' (Mc 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹Yam'nijiye jakiak jloma i'nio 'wanjlijyi'n, jloma 'yakaja'n jiwek siojokia jloma inia'ne jla'a inkijmaye, María Magdala jleliki siu'neje jlaja María 'neje, yama'nijpe ti i'yenisi ki a'no'.

²Kawojliyisi pa jakayi ti ajnat ti'wesiye ti pansak'iyi, jakap'anjipe ti nama isia'm ni injlojwanik, Sinia' jilijwanik ti tal poliyi, ti ijiots'e yi'i ki a'no'. Yiyi ja a'no' ti 'yumaja t'ipi jakia sisaj ti tip'onatajaja'm, sekyi'i ti yijejen'ni ape'e.

³Ataj ena 'ate ni tak'ajyi ni iyo ti 'esi', kia'iyio jak injlojwanik poli jlele, siojowa ji'wuye iyo pet 'ate ni wi'yit.

⁴Siojopo tokis ti i'winayis kititiyeyis'ni lapakawo ti je ijwiyisie, jlam sek iniuyeyi'ik'iji'n jiwek, 'yiniye ti ijiatayi ka 'najle'n.

⁵Yina injlojwanik poli jlele ijliuye'ni japo asejnia ti iyo'ate: —Jweyitiejyits'i. Ts'ajane pi awone ti jak jiwoyetajyin'ni Jesús, ja tik'ieiwata'a jlaja cruz.

⁶Nak je yi'i. Iniu kisie'e ti tajla'm ni a'no', siojo iyopi ti inijwe'el. Jon ka'yenayi siunie tena'a 'neye.

⁷Maye'ni kets'iyeyi japo t'eyasajnas, wonayijna'a 'ate ka awayetiejenie'e, "Saka'niona iniu kisie'e. Janan ts'iji ask'ioye Galiléaja. Sek jani'wenayi'ina'a." 'Nak ajwe'lase'm.

⁸Tajlayisi ja a'no', t'osiyeyijits'i'ni, ejlo'o wek ki iyo ti jnots'ijnits'i. 'Yina inkase'n jiwek ti yam'ni, ti iyo jika'niyejaji japo t'eyasajnas.

⁹Yina ti yiji ki ji'niayi japo asejnia, Jesús ini'wenkijnam'ne, sekyi'i iyone 'ate, ti itijwila: —Kamaja. I'winis jiwek ta'a ti yamisi ti iyunitis, its'iewayisiap jawa jisietis.

¹⁰Sekyi'i ti Jesús iyonayi 'ate: —Jweyitiejyits'i. Maye'ni ka ajwelayi japo i'niayi ijwienjliyi ka ijnoyis Galiléaja. Sek awo ka ani'wene'e.

Siupapo tokis ijwilik'iji'n pet siupa iyo pa i'winis

¹¹Yina ti yam'ni japok asejnia, siojopo tokis ti ti'yenkinaja ki a'no' yama'ni pet japo ijia ti ijioyis isija'm, ti takajwejlane japo pa'yijis jika anechiyasas ti ijwile siukia iyo ti i'winis.

¹²Initotiek'i wita'm japok pa'yijis jika anechiyasas siu'neje japo kijilas, ti iyo ka inipe'yayisi siunie jawoyisi. Wuj japa wikiniet'aj iwijna'm japo tokis,

13ti iyone 'ate: —Kiak woyeyinie'e 'ate, “Yina je 'esiji ti amakiet'ik'iji'n, je alata'ne ilia'm japo t'eyasajnas. Yamisi'ne ki t'ajwes ki Jesús.”

14Siuti anechiyas janjiei, ejlo'o wekie'e. Kaspo' ala, janitojmatajayijna'a sa'am ja 'nakayi ti ja lajak'ipa ka woyeyi.

15Siojopo tokis isimayits'i ilia'm jakia wikiniet'aj, je iyo ka inkamits'i ape'e siukia tijiukieje kawoyi. 'Yina kiaka siukia ji'lij ti je ijiatk'i, siu'niwa jlomas yamjliyi ti iyoyisi napo Judíojos.

Jesús iyotajank'ie ka tikinieje niwa jlamtis napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat

(Mc 16.14-18)

16Ijiatjliyi japo itijwa'm niwa sikioye ijwienjli tom'niji t'eyasajnas yam'ni'ne ti ijioyis Galiléaja. Yiyis sekaja, sekyi'i ti ijioyisi ape'e siujlieja tikijnaki Jesús pajk'i ti yitine.

17Sekyi'i ti ini'wenayisi ja Jesús iyunitis'ne. Ijiate po' siojopo i'winatajas, 'yina je ijiate paka inwoyisi ka je inkakiuyis.

18Sekyi'i Jesús ijliasayi, iyo'ne 'ate: —Inia' yikialk'i ka iyo anechiyasa' ape'e wikie'eyi siuniwa yi' poliyi, siu'neje niwa yi' ajnat'e.

19'Yina maye'ni, joyek'i'ni napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ka wo ika kia'lisa' pet. Najienajyi'n, najiene ni Inia' jle', jla'yi ni Jlas jle', siu'neje jana Inia' jikimet jle'.

20Eyasanayi pet siunie ajloye'ase'm ka woyeyi, ja 'nakayeyijna'a ti jani'neyanisi. 'Yina ti ya'am ajwel pet ti ja ke pajna'a ka itiaj'lase'm, paj ka ineyeyinie'e ti ajnat jano'we.

San Marcos

San Marcos 1

Siupa Juan inajiejnawo yi' ojwe ti iyo jlamtikie' (Mt 3.1-12; Lc 3.1-18; Jn 1.19-28)

¹Kiak iyo ti 'nelanjie'e ni inka'niye ti 'es ti ijwi'l ni Sijwajieti Jesús Sinia' jlas.

²Siupa injwejlanik jiwojimpe Isaías 'yitjini'ipe ti iyo'ate: "Ajlo' ni ika'niyewo, ti jana'an ak'ioye, ti jawakajlanit ta'a ak'ioye ni a'nayija'.

³Pesieje ni jla'lap ni i'nio' to'm ape'e ni ajnat mami'yi ti ta'an ti iyo'ate: Wakajlanitie ta'a k'ie pi ji'niayija' ni Saka'niona, lajlats'i k'ie pi ji'niayi ti jajnajyi."

⁴Pojompe pi i'nio' jle' iyo'ate Juan, yi'i pi ajnat mami'yi ti iniejiejne'n papo i'nio', iyoyi jika'niyejayiji papo ti iyo'ate: —Woye asosikis ink'ieyisa', janiejyinajyi'n, ja 'nakayi ti Sinia' ja ke inwoyi astesayi niwa askeyis.

⁵Loj papo i'nio' tajle janak ajnat jle' iyo'ate Judea, siu'neje papo tajle janak isi' Jerusalén, ijioyisi pa Juan sekyi'i ti inenekiajlaja'n. 'Yina Juan ijioyiji'ni nak tewuk jle' iyo'ate Jordán ti iniejiejne'n.

⁶Siupuwa jikiayi kosoki'l po' ji'wole, puwak Juan iyojinijpe ji'wuyeye, jlam pet siupa jika'wak a'naj, kio'ol siu'neje ni inkayik ni itiuwj pa yi'i.

⁷'Yina iyo'ate siupa jika'niye: —Po' ni i'nio' 'wanjli isia'm ti ja'nejs'eje, 'yina nak jla'm ijiate jla'am ti jijweye po'. 'Yaka'm itipe'e, ti tiwet'ianaja ka 'yakajli ka jisieti t'aka iliejnits'i.

⁸Siuti ya'am anajienajyi ni i'niat, 'yina jlampet ti jla'am kiak ja ke inwo, janajienajyi pet ki iyo janak siojona Sinia' jikimet ti 'es.

Juan iniejie'n pi Jesús

(Mt 3.13-17; Lc 3.21,22)

⁹Puwak jlomas ti jlampa 'nesajimpe ja Jesús ti tal 'niji yi'i jlajak ajnat Nazaret, yiji jana Galilea, sekyi'i'ne pa Juan ti iniejie'n ja Jesús yiniji jak tewuk jle' iyo'ate Jordán.

¹⁰'Yina siuti iniuyejempe kisie'e, Jesús i'winajanipi ni poli ti 'ajla'm, sekyi'i ti i'wina ilia'm siojopa Sinia' jikimet ti 'es ti na'm isia'm ti ijioyi, 'yiniye ni ojwo'.

¹¹Pesieje'ni pi ina'lap ti tom poliyi ti iyo'ate: —A'm ti yajts'a'm, wuj ti ts'ama'a, 'yina wuj ti ts'ajka'm.

Ti imosik ijijlit pa Jesús

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹²Jlampa yamajampe 'niji kiaka, siojopa Sinia' jikimet ti 'es ti yamajanipe ja Jesús ti ijioyi 'niji yi'i pa ajnat mami'yi.

13 Paj ti jika jlomas cuaréntaja pa yi'i ti yiji puwak jlele pa ajnat siupuwa jwesis, lapakawo ti imosik ijyilit. 'Yina Sinia' jiljujwajnas poli jlele yiyeyisi pet ti iniuyisieje.

Jesús iniajnat 'niji yi'i japa Galilea, ti ijyilitayi ti jankijme'n

(Mt 4.12-17; Lc 4.14,15)

14 Jlampá t'otiejajampe a'laja'm pak Juan, Jesús ijio 'niji yi'i jlaja Galilea ti iyo jika'niyeja' kiwa Sinia' jlamtis.

15 Ti iyo'ate: “Yiyi jla'a jloma, siunie Sinia' jika anechijiayas je to'ilia'm. ¡Woye asosikis ink'ieyisa! ¡Apilieyi ni Sinia', kima'yi ilia'm siu'nie jika'niye ti 'es, ká akakiuye!”

Siupapo ijniujlits'i wotas ti Jesús tane

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

16 Ti Jesús yikijalen'ni jikiusk'i siojopa tewuk iliyi yiji jana Galilea, sek i'winaja'nipe ja Simón jla'yi ja ji'yini Andrés ti iyo'ni, ti k'iejlit'i itietistijaja'm puwa jika 'nijiatio'.

17 Jesús i'yasajanipi ti iyo'ate: —Jonie mit, nama ijyik'i, jayojwana pet wotasayi napo i'nio'.

18 Jlamjmi'ni iyoyisie'nipe 'ate, jlam sek iliyeyisi'i wek puwa jika 'nijiatio', ti yamajanisk'ipe.

19 Siupa ti yamajampe wat ts'iji, 'yina sek i'wi'ne 'ne pet ja Santiago ti jla'yi ja ji'yini Juan, ti yetijlis'ni puwa jika 'nijiatio'.

20 Jlam sek iliyeyisi'i wek pa jiniayis Zebedeo, ti Jesús tanajanipi, iliyisijap papo jikawos yi'i japa jika kasejkanayis. Ti yamisiejenk'ipe ja tane.

Siupa i'nio' jitiej je 'es

(Lc 4.31-37)

21 Jlampá 'nesajan'nipe ja Jesús ti jla'yis siupapo yamk'i, 'niji yi'i jlaja isi' Capernaum, siojopa jloma i'nio 'wanjlijiyi'n, Jesús ijioyi siojopa Judíojos t'ajla'wet ti taka'neyasa'n.

22 Siupapo i'nio' ti its'iuysisie pa iyo ti taka'neyasa'n kawojlijiyinisipi pa lapakawo ti 'yakaja'a pa iyo pi jijweye ti tamti, 'yina siupapo taka'neyasane pak Moisés jika'neyasajnye je ijlien'ni ti ijwi'il ka inka'neyasajne'n pet.

23 Jlampá iyoyejempe 'ate siupa i'nio' jitiej je 'es, ti 'yuyi papo ti yi' kiajwe japa 'najla'wet, tanajan'nipe ti iyo'ate:

24 —¿Yot'iyi'ni ti jit'iuts'e, Jesús Nazaret jlele? ¿Jlamt'e jiniamats'e ti ja kasnetiajnat? Kastant'ie'a, ti a'm Sinia' jlasts'a'm ti i'nes.

25 Jesús isilaja'ne siupi yiji ti iyonajanipe 'ate: —¡K'iu'wate, tajli siu'nie i'nio'!

²⁶Sekyi'i ti tajwiyeje'n, jiyel netian'ne ti iniuyejempe kisie'e siupa yiji.

²⁷Kawoyisjlijinipi pa jla'm ini'yena wek papo i'nio', 'yina ininekialjliyisi siupa ti iyoyits'i 'ate: —¿Tent'i 'ni siu'nie ti kia'iyó? ¡Ink'iet'e siu'nie inka'neyasajnaye, 'yina ti je jlase' ni jijweye iyo 'ni Jesús, kajeyepa ti siuniwa imose'l its'iyue siuti kia'iyó ijliuye!

²⁸Jesús siuti t'ijieyijayi siupi iyo, ta'a ti itijwi'n ape'e jlajak ajnat Galilea.

Jesús ijwiejiet japa Simón Pedro jikant'e

(Mt 8.14,15; Lc 4.38,39)

²⁹Ti iniuyejenispe kisie'e ti tajlis kiajwe japa 'najla'wet, Jesús jla'yis japo Santiago siu'neje ja Juan ti ijioyis ji'wete japo Simón jla'yi ja Andrés.

³⁰Siojopa Simón jikant'e je 'es'ni, inlayetiok yi'i, sekyi'i ti tijwelaja ja Jesús.

³¹'Yina yam'ne ti ijioyi siupa yi'i, yi'i ti isimajampe jikio'yi ti inijien pijia'm, tiwet'ianaja ka jlomas 'nak nojwaja'm puwa ka inejyi ti netiana siupi iyo'ni ti kio'yok'i. Jla'm iyonayi'ni 'ate ti jlak iwijna'm papo ti ijioyi ti iniye pijia'm japaka.

'Loj papo i'nio' Jesús ijwiejiete'n ti je isis

(Mt 8.16,17; Lc 4.40,41)

³²Ti k'iejli ajnalis wujk'i'ni, wikie'eyi siupapo je isis, siu'neje papo jitiej je isis, tikiniejeje ja Jesús,

³³'yina pajlat pijame papo i'nio ti nojwisi jika 'wuk kiwit'e japa 'wuk.

³⁴Wikie'eyi siupuwa jikie'el iyot'iyipi papo i'nio' ti initiajnat, siu'neje ti je pini' puwa imose'l yijits'i papo i'nio' ijiutk'i kisie'e. 'Yina je iyo ji'lijaye puwa imose'l lapakawo ti itiant'iejesi.

Jesús ijioyits'i puwa 'najla'wetis ti iyo jlamtikie'

(Lc 4.42-44)

³⁵Ti k'iejli mot, ajnaj 'wanjle ajnat'e, Jesús ti iniye pijia'm, yama ti ijioyi siupa ajnat laj i'nioye'e ti iyo t'ajlayeja'.

³⁶'Yina pajk'i'nine ti yamajan'nipe pet ja Simón siu'neje papo ijia jla'yis, ti ijiutisik'iji'n.

³⁷Siuti ijyijlayisi, sekyi'i iyonisi'ne 'ate: —Wikie'eyi japo ti inwoyistajyin'ni.

³⁸Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Naja'ni jajioki siuniwa ajnatis je tose, jayoki samtikie' siuniwa Sinia' jlamtis ti isis. 'Yina ti niwak it'imina ti 'nak ajo'we.

³⁹Jesús itijwits'i puwak 'najla'wetis yiji jlaja Galilea ti iyo jlamtikie' niwak Sinia' jlamtis ti isis, siu'neje ti inujwank'i kisie'e puwa imose'l.

Jesús ijwiejiet pi i'nio' ti inwatis jitio' yi'i

(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

⁴⁰Tajla 'niji pa i'nio' inwatis jitio' yi'i ti ijioyi ja Jesús, sekyi'i t'akosjlete'l itiyeyijin kiajwe ti inip'elisini ti iyo'ate: —Kawotajanie'e ka netiajnat its'ioye siu'nie iwit'ia ni it'imina ti Sinia' 'nachik'i'm, i'nio' kia'iyojliyi.

⁴¹Jesús ip'ilisi'n sekyi'i iyo'ne 'ate ti isiesa'a: —Awoyi. ¡I'nes!

⁴²Yiyik'i wek siupi iyone, ta'a'ne ti netia'n siupuwa jiwatis, 'yina 'es pak i'nio'.

⁴³Jesús ta'a ti ijliu', sekyi'i iyone'ne 'ate ti ijliuye:

⁴⁴—'Yejne'n, ká ajwelna'a siunie jiwoyi ti i'nes, ja najataja jla'm ti ja ak ti jajoyi siunie pa'yi, 'yina jatonieyinie'e ni ojwo' ti jawo ji'wajietayi pi Sinia', kajeyepa ti i'nes, iyo ka tiwoki ni Moisés jika'neyasajnaye, 'nakayeyi ti jan'we'en napo i'nio' ti i'nes.

⁴⁵Siuti yama pak i'nio', 'yina 'yaka'm ape'e siupi tiwonataja, sekyi'i ijwi'il siupi iyo ti 'es. It'imina ja Jesús ti je yiye'ni isiji, 'yina ijio'ni kisie'e yi'i siupa ajnat laj i'nioye'e, je iyojliyi papo i'nio' ti t'ijieyeyisi. Ijioyisi'ni wikie'eyi siupapo tajlits'i puwa ajnatis.

San Marcos 2

Jesús ijwiejiet pa i'nio' je t'onk'i

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

¹Nak nojwaja'm puwa jlomas, Jesús yapilie'eje 'niji jlaja isi' Capernaum. T'ijieyeje wek ti yi'ni 'ate,

²je paj'ne ti ta'a ti 'loj papo i'nio' ikapajle jak je iyoyiji paj ti laja 'wetayi kiajwe japa 'wuk, jlam yamtijliyi siupi inka'niye ti 'es.

³Sekyi'i 'nes'ni'ne siupapo ijniujlits'i i'nio' ti nojwits'i siupa je t'onk'i ti isimis kiajwe.

⁴Yina ti je i'yakanisia'm papo i'nio' ti je pini', i'yujlisi'ne ape'e japa 'wuk sekyi'i ti 'yajlinitieyisi ape'e 'yakama'a siupi yi'i ja Jesús.

⁵Jesús i'wi'in ti jitenkiujnieye po' pa i'nio', sekyi'i ti kiak iyonayijipi: —Yas, siuniwa akeyis netia'n.

⁶Yina ti sekyi'i ti yik'iji'n papoka taka'neyasane pak Moisés jika'neyasajnaye, jitenkiujnieye iyonisi 'ate ti yinisi'ni jikiowe'e, ti ipi'yayisie, ti kia'ioy:

⁷“¿Yot'iyi'ni ti ji'lij kiak iyone? 'Yina ti siunie iyo ti tamti, ket'i jwel ka je inta'yi ilia'm pa Sinia', ijwienjljie'e jla'am pa Sinia' ti 'yijene pi iyone ti initiajnat puwa jikeyis pa i'nio'.”

⁸Jlam'ne ja Jesús 'yijene ta'a siupi jitenkiujnieye papo i'nio', sekyi'i i'yasam'ne papo ti iyo'ate: —¿Yot'iyi'ni ti astankiujnieye kiak jiwonayi?

⁹¿Tepat'e yi'i siupa je istieyiji, nakat'e siunie ti jayo'ate, "Neppijia'm, kim kiajwe ni ajotik, maj askiujni'n", ni'ne ka nakaye ni siunie ti iyo'ate, "Netia'n ni ake"?"

¹⁰'Yina it'imina ti ja'winki'nase'm ti siu'nie I'nio' Jlas jijweye po' ape'e 'ni ajnat, ti initiajnat niwa inkeyis. Sekyi'i ti kiak iyonayiji paka i'nio' je t'onk'i:

¹¹—A'am ti jayo'na 'ate ti jajwi'la'm, neppijia'm, kim kiajwe ni ajotik, maj ka api.

¹²Pakajanik'ipe ti siuti yiyik'i wek siupa tiwonaja, sekyi'i yaka jla'm iwo, ti iniyejempe pijia'm, 'yina isimajampe kiajwe pi jlotik ti yamajampe. 'Yina wikie'eyi papo i'nio' i'wi'in, sekyi'i jnots'inayijits'i'ni jiwek sekyi'i ti iyunitisie pa Sinia', ti iyoyits'i 'ate: —Je kiak iyo paka k'iejliyeji ka 'wina.

Jesús tane pa Leví

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³Paj ti Jesús yamajampe ti ijio 'niji yi'i siojopa tewuk iliyi, 'yina jikiusk'i jlam 'yiyasanlijiyi'n papo i'nio' ti ijioyi.

¹⁴Jak je iyoyiji siuti ijliasajampe'eje, sekyi'i ti i'wina siupa i'nio' jle' iyo'ate Leví, Alfeo jlas, yi'i siupi yi'i'ni ti t'ajlataja'ni papo i'nio' ka inkat'i'n ape'e puwa inkat'ijnieyejes ti ijioyi'ni pa anechiyas yi' Rómaja. Jesús tane ti iyo'ate: —Naj, na'm ijyik'i. Takasit'ne pa Leví, sekyi'i yamak'i.

¹⁵Pakajanik'ipe siupa ti Jesús ti'yekiu'n ji'wet'e pa Leví siu'neje japo t'eyasajnas, 'loj siupapo isi'm ilia'm puwa inkat'ijnieyejes siu'neje papo ti titiant'ieki ti ijiate ti je isis, siu'neje papo yamk'ijin'ni, papoka ti isijwane.

¹⁶Jak je iyoyiji siupapo Fariséojos siu'neje papo taka'neyasane pa Moisés jika'neyasajnaye, ti i'winayis ja Jesús ti isijwane papok i'nio', sekyi'i i'yasisin'ne japo t'eyasajnas ti iyonisi 'ate: —¿Yot'it'iyi'ni ni aska anechiyasa' ti isijwane napo isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyejes, siu'neje napo i'nio' jike' po'?

¹⁷Jesús ipi'yayi sekyi'i iyo'ne 'ate: —Siunapo lajk'i pa ka inlate, je isitia'n ni inkakiewo, 'yina jlampet siunapo je isis napok jla'm ijiate ti isitia'n. Je napok ka iniame siunapo isis, 'wenajliyi siunapo je isis napok aname.

“¿Yot'iyi'ni pet napo 'eyasajnas ti je ininel'liajaniti'n?”

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸Pojompe japa jloma siupa Juan inajiejnawo t'eyasajnas siu'neje papo Fariséojos t'eyasajnas pet ti ininel'liajaniti'n. 'Yina papo i'nio' ti i'winayis, sekyi'i ijioyisi'ni ja Jesús ti i'yasisi'n, ti iyonisi 'ate: —¿Yot'iyi'ni pet napo 'eyasajnas ti je ininel'liajaniti'n, jlam'ne pet napo Juan t'eyasajnas, siu'neje napo Fariséojos t'eyasajnas je 'yaka'm ape'e naka?

¹⁹Jesús isiujlle ti iyo'ate: —Tepi iyo siunapo i'nio' ijioyi siunie k'iejli tijwa'yi ti iyo jiliakijnieyeja', ¿mi janinel'liajaniti'n ti siuti sek yijli'yiji? ¡Jeyi kat'aja!

²⁰Yina ijiatjlijijna'a jla'am ka tikinietaja ni siunie janjwa'yi, jiwekie'ajana'a ka ininel'liajaniti'n.

²¹“Ent'a ji'wena' pa ti ji'wuye ji'yusis ip'ioneje pa lotakinie ti ink'ie'. Kajeyepa siunie tip'onaja ti ink'ie' yapijlia'm ti tilijikieta, sekyi'i ti ijiatayiji ti its'isk'i siunie ji'yusie, 'yina ti je to'm ilia'm.

²²Ent'a ja'wena 'neje siunie at'es ti ink'ie' ka tisiayek'iji'n siuniwa jijwa'al ti 'nejes ti ji'yusis. Kajeyepa ti tosiyetaje sekyi'i yikisatajamk'i niwa jijwa'al, sekyi'i ti tisaye'ni ni at'es, 'yina ikajyina ni at'es, kia'iyojliyi puwa jijwa'al. At'es siunie ink'ie' tejeje pet siuniwa ti ink'iejyis jijwa'al ti 'nejes.”

Sinia' 'yotate siojona jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, ka 'esieyi napo i'nio'.

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

²³Siojopa jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, Jesús iniu kiowik'i pa inwomik. Siuti t'iskiunk'iji'n siojopo t'eyasajnas i'nijmajliyi pet ti isiojwits'i puwa ipiatatiok t'ejes 'wanjle'e jla' ti jiwats'o.

²⁴Yina ti je 'esiji ti Fariséojos i'winayi, sekyi'i ti iyonajanisipe 'ate ja Jesús: — 'Yene siapo 'eyasajnas. ¿Yot'iyi'ni ti iyoyisi siunie ti je 'esiji ka tiwoki siujlie'e jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n?

²⁵⁻²⁶Jesús iyo'ne 'ate ti isiujlie: —¿Jet'i jlamtijiena'ijyi siunie iyot'iyipi siupa anechiyas t'ipi David? Siojopa jloma ti Abiatar ti jla'am ti iyo pa'yi jika anechiyasa' ti wuj. Yit'iyipe japa jloma ti David lajk'i paka intojwis siu'neje papo jla'yis, 'yina inil'liajne'n. David 'yuyi siupuwa woyejes yi kiajwe japa 'najla'wet, siupuwa ti t'otataje k'ie pi Sinia', sekyi'i ti ikojniene papo jla'yis, siupuwa woyejes ti papokata jla'am siupapo pa'yijis wus ti 'esiji ti itiuwj.

²⁷Jesús itiujmate ape'e ti iyo'ate: —Siuti Sinia' jla'am ti ilisane siojona jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, 'yaka iyojonk'ie ka 'esieyi napo i'nio'. 'Yina je ka siuti Sinia' ilisanayi napo i'nio' ka siojona jloma i'nio 'wanjlijyi'n ka 'esieyi. ¡Je'e!

²⁸Jak je iyoyiji ti siojona jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n kia'iyoyi pit yi kiajwe ni jijweye ni I'nio' Jlas.

San Marcos 3

Jesús ijwiejiet pa i'nio' ti jikio' t'isie'n yi'liaje

(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

¹Ti Jesús yikiajlayi'iji ti ijio kiajwe japa 'najla'wet, sekjin yi'ipe siupi i'nio' jikio' t'isie'n yi'liaje.

²Siupapo Fariséojosjimpe jitiejiejwas jla'am ja Jesús isiowalisk'i'ni ti iyojonk'ie kan'wenisieje ka injwajiet paka i'niyoje ka ineniji siojopa jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, ti ka pakaye ka intajlatisie wek.

³Yina Jesús tanayi pak i'nio' ti iyone 'ate: —Kasit, jomet'ne jikiowe'e 'napo.

⁴Sekyi'i ti i'yasa ape'e papo ti iyo'ate: —¿Ten siupa 'esiji jla'am ka tenajaja ka tiwoki siojona jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n? ¿Ent'a naka ni siunie ti tiniukieje pa, ni'ne ka nakaye ni siunie ti jiwet'ia tiwenaja'm pa? ¿Ma jajwiejiet, ni'ne ka i'miate ka initiajnat? 'Yina lajk'ipa ka inkiujlie.

⁵Jesús jwesie ti i'yenaja'n papo i'nio' tijwajiape'n, 'yina je ikanit'ni siupa ti je its'iuyisie ti ijwiltaja'm. Sekyi'i iyone'ne 'ate pa i'nio': —'Akajni ni akio'. Kiak iyonayi. 'Yina yaka jla'm iwo ti 'esieyiji ti ijniejieti ti 'yitk'i pa jikio'.

⁶Sekyi'i ti yama'ni papok Fariséojos, jla'yis papok Herodes siupa anechiyas jikawos pet, ti iyoyisijyi'n siupa janwonisi ti iyo kanlanis ja Jesús.

'Loj papo i'nio' jikiusk'i pi i'niat lajlik'i

⁷Loj papo i'nio' Galilea jlele ti nojwisjink'i'nipe ja Jesús jikiusk'i pi i'niat lajlik'i, jla'yis japo t'eyasajnas.

⁸Siuti t'ijieyeyayi ti je jwajla'a siupi iyo ti i'winki'n, siupapo Judea jlele ijioyisi ti iyo kan'wenis, siu'neje papo Jerusalén jlele, Idumea jlele, Jordán ti tomi ilia'm ni taj'le ni kilie', Tiro jlele, siu'neje papo Sidón jlele.

⁹It'imina ti ijliuye japo t'eyasajnas ti iyo'ate: —Wakajlanitie'ni ta'a jlaja kasejkanaye, 'nakayi ti ja ke initotisi itipe'e napo i'nio'.

¹⁰Yaka i'winis ti je pini' papo je isis ti ijwiejiete'n, jak je iyoyiji siupapo je isis ti iyo kanses, 'yina ini'nomajayisiji ti iyo kankiejts'e ja Jesús.

¹¹Jak je iyoyiji siupuwa imose'l ti i'winatajas, yaka jla'm iwo t'opiyeyisijyi'n kiajwe 'yina tajwiyek'iji'nijne ti iyoyits'i 'ate: —¡A'am ti Sinia' jla'jts'a'm!

¹²Sekyi'i Jesús isilaja puwa yiji papo i'nio' ka je tijwela ka 'najka ape'e.

Ti Jesús isima'ak'i papo jilijwajnas itijwa'm sikioye times tom'niji

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³Yam'niji kiaka, Jesús yamajampe ape'e japa tikijnaki, sekyi'i ti tanayits'i siupapo i'yen'ni ka kiak iwone. Jak je iyoyiji'ni siuti initaja,

¹⁴pakayi'ne ti i'yejnits'i siupapo isi'mik'i itijwa'm sikioye times tom'niji, siunapo ja jla'yisa'ni siu'neje ti janjlo'ni ti janekiji'n naka inka'niye ti 'es ti janamtiyisi.

¹⁵Yikiajle'ne pa jijweye ka injwajiete'n siunapo je isis jla'yi ka inojwank'i kisie'e puwa imose'l.

¹⁶Itijwa'm sikioye times tom'niji ni nojwaja'm siunapo isi'mik'i jleyis iyo'ate: Simón siojo ti jla'am ti iyo jleye ti iyone 'ate Pedro;

¹⁷Santiago siu'neje ja ji'yini Juan, Zebedeo jilis, ti iyojiniipe 'ate Boanerges (ti iyo 'ate: "Isiumtijni jilis"),

¹⁸Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás jla'yi ja Santiago, Alfeo jlas, Tadeo, siu'neje ja Simón 'neje ti tajla'm siupapo teje'yi ilia'm papo Roma jlele, ti iyoyi jika kia'lisa' napo Judíojos.

¹⁹'Yina siu'neje ja Judas Iscariote, jaka ja ti janekiaj'l ja Jesús.

Jesús tijwela ka jijweye intajlejeje pa sitiejiejwa imosik

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰Yam'niji kiaka Jesús yapilie'eje isiyi, pakayi ti ja'no'yiji kiajwe siojopa 'wuk, yi'i siupapo ijioyi. 'Yina jlam papokajle papo i'nio' ti je jlase' ti i'winayisk'i, tiwet'ianaja ka ji'wet poyeyi'ni kan'yekiujni'n ti jla'yis japo t'eyasajnas.

²¹Jak je iyoyiji siupapo ijia ti t'ijieyeyi sekyi'i iyoyistieje'ni ka inekiajlis, kajeyepa ti ijwilis ka jitiej je 'esie.

²²Jak je iyoyiji siupapo taka'neyasane pet pa Moisés jika'neyasajnaye ti tal 'niji yi'i jlaja Jerusalén, ti ijwilis ti iyo'ate: —Beelzebú, siunie imose'l jika anechiyas, nak tajleje ni jijweye siu'nie i'nio', it'imina ti 'yakajli ti iniuwank'i kisie'e siuniwa imose'l.

²³Sekyi'i tanayi papoka, ti iyone 'ate ti yijnape jiwek siu'nie: —¿Yot'iyi'ni ka imosik inojwa'n kisie'e pa imosik ti jlam ti yiji pa?

²⁴Siojona ajnat ti ini'wenakit napo anechiyasas ti yiji, ji'niayi ja ke intoyi'i, 'yaka tejets'i wita'am napo i'yena.

²⁵Kia'iyojliyi siunapo ji'wet jlele siuti tejets'i wita'm, tepa jawo ka je inetiajne'n 'yina ti tejets'i wita'am.

²⁶Kiak janwo siunie imosik siuti janik'isa siuti janta'yi ilia'm niwa imose'l, 'yina janetia'n ni imosik, 'yaka sek ja jlaja'a.

²⁷“Lajk'ipa ka ne'yi kan'yakan kiajwe japa ji'wuk siunie i'nio' ti t'on'ni, ka intajlane puwa jikijmatis siuti kiak ja ke iwone ka inajnat ka inla'nit, ijiatjliyi jla'am siuti kiak jawone jiwekie'ajana'a ka i'yaka'n puwa jikijmatis ka ijnale.

²⁸Ijiatk'i siu'nie jajwi'lase'm ti jayo 'ate, Inia' janetiajnat wikie'eyi siunie jitis iyoyi siunie iyoyi ni jike', siu'neje niwa jlamtis jiniliaja ti iyoyi,

²⁹'yina jlam pet siunie ti iliaki siojona Sinia' jikimet ti je iyo lajaye, nak ja ijiatayiji pet ti ja ke paja pet ka Sinia' inetiajnat ni jitis jawoyi.”

³⁰Jesús kiak iyo ti tamti, kajeyepa ti siupapo ijwi'il ka imosikie' paka inejyi.

Siojopa Jesús jlet siu'neje papo ji'yijnis

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹Paj ti 'nesajan'nipe japo ji'yijnis ja Jesús siu'neje jlaja jletis María, takasitisin'ni kisie'e ka ti'yasaja k'ie ja jlas.

³²Yina siupapo yiyisiape'n papok ijwijlam'ne pet ti iyonisi 'ate: —Etlje pa yits'e kisie'e, jla'yis papo a'yijnis a'yijnawot 'neje inwoyisijyin'ni.

³³Jesús isiujlie papo ti iyo'ate: —¿Tempapo, siojopa tete siu'neje papo i'niayi ijwienjliyi?

³⁴Sekyi'i jitiej yikiajlayi ti tipayi siupapo tijwajiape'n ti iyo'ate: —Siu'napo, janak tete jla'yi ti napok i'niayi ijwienjliyik'i.

³⁵Kajeyepa ti siunie iyoyi ni siunie Inia' iyo ka woyi, naka ti 'yini, siu'neje ti janak 'yijnia, 'yina janaka 'neje ti tete.

San Marcos 4

Ti'yenajap pi i'nio' kawijnajnata

(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹Jesús yikiajlayi'iji ti taka'neyasa'n jikiusk'i siojopa tewuk iliyi. 'Yina ti je pini' papo i'nio' nojweje, sekyi'i ti yamayi siojopa kasejkana yits'e jikiusk'i pa i'niat, yamaja'm sekyi'i yiyeje'n, jlam'ne pet papo i'nio' nojwayisi kiusk'i pa i'niat.

²Sekyi'i ti iyoyi ka 'neyasajne'n papo i'nio' siupuwa 'loj ti i'yejnap jiwekie'e. Iyo'ne 'ate ti taka'neyasane:

³—K'iuyeyi siu'nie ti jayamtiyi: Pojompe pa i'nio' kawijnajnata, ya'am ti jankawijna'n.

⁴Yina siuti yiyeyi siupa jikawijnana'wet, sekyi'i ti ijyijlitayi ti itietik'iji'n puwa jlalisi'. Po' puwa ijniujlia'm pa 'nayi, 'yina tal 'niji puwa ajwejnas sekyi'i puwaka'ne ti itiujwk'i.

⁵Ijia puwa ijniuj'li pet siupa ajnat sisajas yi'i, 'yina ti ajnat yajme'n jiwek ape'e, jak je iyoyi ka tosajats'i jak je iyo ka jwatajaya ta'a ti 'nesk'i pijia'm.

⁶Jak je iyoyiji siuti kilie' yi'i je ijwietanit ta'a ti 'yajlits'i kajeyepa ti je tosits'i puwa jijwetisi'l.

⁷Ijia 'neje puwa ijniuj'li pa ajnat k'itienis yi'i, siupuwa k'itienis ti itioye pet, sekyi'i 'yakama'a ape'e puwa iwomki, 'yina 'la'n ilian'ne, it'iminayi ti je iyo jlaye.

⁸Po 'neje puwa ijyiwit'e pet siupa ajnat ti ijiat ti 'ejts'i, 'yina kia'iyoyi ta'a 'neje ti 'nesk'i pijia'm, jlomas ti je iliyi ti ijliask'i pijia'm, ta'a 'neje ti iyo jlaye. Siuti iwomki ijwienjli pijia'm iyot'iyipi ti treinta puwa jla' tajla'm, po' japa setenta puwa jla', ijia puwa cien puwa jla' tajla'm.”

⁹Yina yinayi'iji ape'e 'yina iyo'ate: —¿Siunapo jik'iot tjojwa'l po', k'iuyeyi!

Siunie it'imina ti Jesús i'yejnap jiwek pa k'iejliyi

(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

10Jlampa yama'ni papo i'nio', Jesús siojopo t'eyasajnas jla'am itijwa'm sikioye times tom'niji siu'neje papo sekyi'i i'yasis'ni ti iyonisi 'ate: —¿Tepat'e ijio'weyi siukia jlamtiyi sik'ioye siunie ti jla'am ji'yejnap jiwek pa k'iejliyi?

11Isiujlie papo ti iyo'ate: —Siuti asa'am Sinia' i'winki'nase'm ka intant'iejayi siuniwa yiji ni jika anechijiayas ti je 'yaka ape'e. Jlam pet siunapo 'wenayi, napok ejnape pet k'ieye siuniwa ti jla'am a'yejnap jiwek.

12'Nakayeyi ti “Ja 'wanjliyeyi ti jan'yenis'ni, 'yina ja ke in'wenis, 'wanjliyi ka impe'yayis, 'yina ja ke intant'iejesi, ja 'nakayeyi 'neje ti ja ke iwo jlosikis ink'iejyisa', siu'neje ti Sinia' ja ke inetiajnat pa jitisa'.”

Jesús ijwi'il siupa ijio'we ti yijnape jiwek pa kawijnajnata

(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

13Jesús iyona 'ate japo t'eyasajnas: —¿Jep'an jitijsiek'iyi siukia ti a'yejnap jiwekie'e ni i'nio' kawijnajnata? ¿Tepat'e jawo jiat'eje ka 'najanayi siuniwa ijia ti jota ka ijwi'lase'm?

14'Yejne'n, ja 'yakajanitk'ijini'ne ask'ioye: Siupa i'nio' 'yut isia'm japa inseliaki, nak a'yejnap ni siunie ijwi'il niwa Sinia' jlamtis.

15Po' siunapo iyo'ate jana inseliaki siojona ijniujlia'm siupa 'nayi: 'yina ipi'ya ni inamtik napoka, tal 'niji ni imosik ti sitiejiejwa, sekyi'i ijialayi siunie ti yintajets'i niwa jlosikis.

16Siunapo ijia iyoye pet 'ate jana inseliaki ti ijniuj'li siunie ajnat sisajas yi'i; ipi'ya niwa Sinia' jlamtis, 'yina ipiniyits'i ti siunie ti itiejes,

17'yina ti siuti 'yiniye ka jijwetisi'l je inekk'isia'm, ji'niayi je itioyi'ik'i, jak je iyoyiji siuti yiyetaja ni inkajejlasaye, ti Sinia' jlamtis ti it'imina ti inilayitisi ki iyo niwa a'tisk'iji'n, sekyi'i ti initiajnata'aja ni jitienujnieye ti 'es.

18Po' napo ijia ti iyo'ate siojona inseliaki ti ijniuj'li siunie ajnat ti k'itienis yi'i, ipi'ya niwa inamtis ti isis napoka,

19jitiejli'yi niwa wask'i'nelaja i'wi'in ape'e 'ni ajnat, 'yina niwaka'ne niwa 'yakajmank'iji'n, ijliak'alisijijyink'ieye jana wikiniet'aj ti iyo kan'wenis, siu'neje niwa ijia wask'i'nelaja. 'Yina niwaka'ne ti ijiojwa'm, sekyi'i ti ip'io'n ape'e siuniwa Sinia' jlamtis ti isis, jla'yi ti niwaka ti je iyo jlaye.

20'Yina jlajmillet, po 'neje pet siunapo iyo 'ate siojona inseliaki ti ijniuj'li siunie ajnat ti 'ejts'i, 'yina its'iuwe niwa Sinia' jlamtis, jla'yi ti 'es ti isimis ilia'm, siu'neje ti iyo jlaye. Po' niwa jla' treinta, ijia niwa setenta niwa jla', ijia niwa cien niwa jla' tajla'm iyo ni siuniwa a'yejnap jiwek, niwa jla' nojwa'm.

Siunie ti'yenajap jiwekie'e japa kates

(Lc 8.16-18)

²¹Iyoyejempe'eje 'ate ja Jesús: —Tepi iyo ni i'nio' ti name jana jika kates, ¿ma jamp'o'n ape'e? Ya'am ajwel'ni jeyi. ¿Ni'ne ka inen kiajwe pa jlo'wet? Siunie janwone je int'ayiji'n, jantonit pijia'm ti janen pijia'm, 'nakayi ti jlal jatojwak'i.

²²Ijiate, kiak iyoyiyi pet siunie ti po' ni tip'ona ape'e, je ijiate ka je tok'itieje. Jlam pet ti po' siunie ti je 'yaka ape'e ti tistiejenitie kiak iyojliyi je ijiate ka je t'akajanitie ape'e.

²³Siunapo jik'iot tjojwa'l po' k'iuyeyi!

²⁴Yine ape'e ti iyo'ate: —'Yena siukia iyo ki jipe'yaye. Ent'a ijiate'iyiji ti jik'iuyeyi, ni'ne ka je ijiatayi ka k'iuyeyi, nak Inia' jajnojlietiji siunie janwe'na'm naka ni siunie 'najankijnieye, 'yina jlajma iwomjliyijinie'e.

²⁵Siunie ti its'iuye siukia ti amtiyi, Inia' iwomjliyijinie'e pet siunie iyo ni 'yijene. Jlam pet siunie je its'iuye siunie ajwe'el, Inia' kiak ja iwo'o'jyi pet jajnale ni siunie jwamjla'a ti 'yijentaja pet.

Siunie ti'yenajap jiwek jana inseliaki ti tekijlata ti je iliyi ti ijlias'ni pijia'm

²⁶Iyoyejempe'eje 'ate ja Jesús: —Siunie Sinia' jika anechijiayas nak a'yejnap siunie i'nio' iyo'om siojona inseliaki.

²⁷Pi kilie' yi'i imia'ni, ni'ne ti je imia'a, ajnaj kia'iyojliyi, siojona inseliaki yi' ajnat kiajwe, yamjliyi pi iyo ti jantekil. Jlomas 'nak nojwaja'm 'nesak'i pijia'm, 'yina jlam'ne siupa iyo pak je 'yijene paka iwone.

²⁸Ti tajla'm ni ajnat, iyo jla'm siupi iyo ti 'nesk'i pijia'm. Jak je iyoyiji siuti yiyetak'i pijia'm inianak'i kisie'e niwa jitiajlas, paj ti 'nakaye pet ti 'yaka niwa t'aka jla'a iwomki, ts'ijiye iyo jlaye.

²⁹Sekyi'i ijliena'a ni siunie jikimet ni inwomik, 'yaka wokal.

Siunie ti'yenajap jiwekie'e jana mostaza jlo' jlase'

(Mt 13.31,32; Lc 13.18,19)

³⁰Jesús iyo 'neje 'ate: —¿Tent'i paka 'yiniyeyi ni jika anechijiayas ni Sinia'? ¿Tent'i paka i'yejnap jiwekie'e?

³¹Janak a'yejnap jiwek jana mostaza jlo' jlase' ti t'otiejata isia'm. 'Yina ape'e 'ni ajnat, poyeta niwa ijia ti kia'yo ti sajmelaja'n, 'yina jla'am ijiatayi ti je wujwe.

³²Pa nojwaja'm puwa jlomas yiyek'i pijia'm, 'yina yamjliyi ti ijliask'i'ni pijia'm, jak je iyoyiji paj ti wujwak'i 'yakama ape'e niwa ijia a'la' ti kia'yo wusietak'iji'n pet, jak je iyoyiji siupuwa ajwejnas iyoye jlopolisieje, kajeyepa ti 'lap'ijia'm.

Ti Jesús taka'neyanata isimayi ti i'yejnap jiwekie'e pa yamtiyi

(Mt 13.34,35)

³³Jesús kiak iyone ti iyoyeta jika'neyasajnayeja', ti ijwi'il niwa Sinia' jlamtis. 'Loj siupuwa wask'i'nelaja i'yejnap jiwekie'e iyoye'ate siu'niwa, 'yina je istiejenitk'iji'n k'iyepapo i'nio' 'nakayi ti ja intant'iejesk'i.

³⁴Jak je iyoyiji siuti 'yiyasajne'n papo je ijlie'n pet niwak siuniwa ti jla'm i'yejnáp jiwék, jlam pet siuti 'najli japo t'eyasajnas, je kiak iyone, 'nak ijniejietak'i pet k'iyé ti ijwijla'm.

Jesús initiajnatk'i pa jlajwu siu'neje ti ilinkine pa i'niat ti tiwakia pijia'm

(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵Siupa ti k'iepli ajnalis wujwak'i'ni, japak jloma Jesús iyone 'ate japo t'eyasajnas, ti i'yase: —Naja'ni jatiuma i'niat ji'wechaja.

³⁶Ijijatjliyi, sek iliyeyisi'i papo ti yam'ni, yinayisi ja Jesús siojopa kasejkana jlam yiji'ni ta'a. Jlam puwakajle puwa ijia kasejkanayis ti ijia'an.

³⁷Jlampa iyoye 'ate pak jlajwu ti ijiat ti wujwi, ti pejla ijlinik'i jak je iyoyiji ka je iwakiayi pijia'm pa i'niat, 'yina ti iyo ji'wukijlimpejesa' paj ti i'niat itiyajajam'ni japa kasejkana.

³⁸Jesús imia'a pakayi 'niji jiweje japa kasejkana, jletik yi'n ape'e siupa ji'wet papo jiwos. Sekyi'i ti 'yujwatayis'ni ti iyonisi 'ate: —¡Saka'neyasajnawo! ¿Jet'i kas'we'en ti janajk'isia'm?

³⁹Jesús takasit'ne ti ijliuye pa jlajwutiok, siu'neje pa i'niat ti iyone 'ate: —¡Leyi! ¡Kama! Netianak'i pa jlajwu, yaka jla'm iwo 'yakamaja pa jloma.

⁴⁰Sekyi'i ti iyonayi 'ate japo t'eyasajnas: —¿Yot'iyi'ni ti je injweyeyits'iyi? ¿Lajt'e astankiujnieyeja'?

⁴¹Je jlase' pa iyo ti jnots'ijnits'i, jak je iyo ka je inwoyisi 'ate ti inenekiajlisi: —¿Tent'i 'ni i'nio'? ¡Siuti jlajwu its'iuye, i'niat kia'iyojliyi!

San Marcos 5

Siupi jitiej je 'es Gerasa jlele

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹Ijijatjliyi, 'nesajan'nipe i'niat ji'wechaja yi'i japa ajnat jle' iyo 'ate Gerasa.

²'Yina tisiojmajyi'n jiwekie'e ja Jesús, siupa i'nio' jitiej je 'es ta'a ti yiyijink'iyé, ti tajla'm puwa a'no'l.

³'Yina ti puwaka ti iyo ji'weta'. Je ti'niejenaja paka tiwonaja ka tilie'nitie

⁴'wanjliyi ka wikijnies tilie'nitieje je toj'milia'm 'yina yisitamk'i'ni, ikajlitieje ti titijwajata'a puwa jikioye jisietis 'neje, lajk'ipa ka ne'yi paka inkal siupi jiwet'ia iyo.

⁵Siuti ajnaj siu'neje ti jloma, pa yikialk'i'ni tikijnakiyisia'm, siu'neje puwa a'no'l ti yikiajli'ni. Tan'ni pi iniuk'i'ni sisajas jijwa'al puwa inikiene ti ininatit'ni.

⁶Siuti to'ilia'm ti i'wi'n ilia'm, sek tajla'a ti t'osi ilia'm, yiyi ti t'akosjlete'l itiyeyijin kiajwe.

- ⁷Iyonayi 'ate ti tajwijiyi'n: —¡Ká 'ok'inie'e Jesús, Sinia' ti lajk'ipa ka ijnojliji jlaits'a'm! ¡Anip'elisi'najapeje pa Sinia', ka je k'iejlijijna'a paka awonk'i!
- ⁸Ji'lij kiak iyone kajeyepa ti Jesús iyone 'ate pak imosik yiji pa i'nio' ti ijliuye kisie'e: —¡Imosik! ¡Tajli 'ni i'nio'!
- ⁹Jesús iyone 'ate ti i'yase'n pa i'nio': —¿Tepa e'e ijio'we? Isiujlie ti iyo'ate: —Yi'i iyo'ate Tokis 'Loj, kajeyepa je kasjlase'.
- ¹⁰Sekyi'i inip'elisini'ni ja Jesús ti iyo'ate: —¡Wanjlijijna'a ka jlo'ni siu'niwa imose'l yi' iwia'm, 'yina ká atajlijninie'e siujlie'e ajnat!
- ¹¹Yi'i japa tikijnaki, sekyi'i puwa ijnisies jítio' ti its'ipk'ijin'ni.
- ¹²Siupuwa imose'l inip'elisini'ni ja Jesús ti iyonisi 'ate: —Kasjlojwa'm niwa ijnisies jítio' ka ijiokia'm.
- ¹³'Yina Jesús isiujlie'ne, pakayi ti iniuyek'i kisie'e puwa yiji pak i'nio', sekyi'i 'yuyejamk'i puwak ijnisies jítio'. Puwaka ijnisies jítio' dos mil, t'osiyeyisk'i isia'm pi tikina, sekyi'i ti tisiojmayisia'm japa i'niat, 'yina no'we'ne ti yimk'anaja'n puwaka.
- ¹⁴Sekyi'i'ne siupapo i'yena puwak ijnisies jítio', ti i'winayis ti kia'iyó, jnots'ijnits'i, sekyi'i ti t'osiyeyi papo i'nio' ti ijwile yi'i japa isi', ijiuti siupapo yi' kisie'e ti je yiji japa isi', ti ijwilk'i siupa jiwet'ia iyoyi. Yama'ni papo i'nio' ti t'ijieyeyisi, i'yenayisi siupi iyo.
- ¹⁵Jak je iyoyi ti yiyeyisi siupi yiji'nipe ja Jesús, i'winayisi siupa i'nio' siupi jítiej je 'es ti je tijwajli kiu', 'yaka jijwejlikiejimpe ti yiji'n, je pa iyoye 'ate ti pajk'i ti je 'es paka iwo, yaka jla'm iwo ji'wu' poye, siu'neje ti i'nioye, 'yina jnots'ijnits'i'ne papo i'nio'.
- ¹⁶Siupapo i'nio' i'winaja ja Jesús siupi iyone pak i'niojimpe ti jítiej je 'es, siu'neje pa iyo puwak ijnisies jítio' ti no'we, papoka ti ijwijla'm papo ija.
- ¹⁷Sekyi'i papo i'nio' iyonisi'ne 'ate ti ijliuyis: —¡Anip'elisi'na'a, 'esiji ka tajli siujlie'e saka ajnat!
- ¹⁸Ti Jesús iyo kanapili japa kasejkana ti janek, siupa i'nio' jlam pa 'esie, iyone'ne 'ate ja Jesús ti inip'elisine: —Awotaja kayak ajak'i ka woyi.
- ¹⁹'Yina Jesús isiujlie ti iyo'ate: —'Yaka ja jít'inie'e. Maj jiwek ka api, apili papo a'wet jlele, siu'neje papo a'lejwas, jwejla'm wikie'eyi siunie Saka'niona iyo'na ti injwajiet siu'neje ti imp'elisi'n.
- ²⁰'Yina yam'ne pak i'nio' ti ijwilayi papo i'nio' yiji japa ajnat jle' iyo'ate Itijwa'm Sikioye Isi'il siupa iyo ja Jesús ti ijwiejiet. Jla'am jnots'inijits'i'ni ti 'yijenayisi pi iyonisi.

Jairo jlase' siu'neje japa i'nioki ti isiejts'e pa Jesús ji'wu'

(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

- 21**Ti Jesús yapiliejempe'eje i'niat ji'wechaja, yi'i siupa taj'le ti 'nelanjie'e, ti yiji japa kasejkana, ti yiyeyi siupa ijiojwi, 'yina je pini' papo i'nio' inittisiji ts'e jikiuts'i japa i'niat.
- 22**Pakayik'i'ne ti 'nes siupa ti kia'iyo tijna'yi siojopa 'wuk 'najla'wet, jle' iyo'ate Jairo. 'Yina i'win jiwek ja Jesús, sekyi'i t'akosjlete'l itiyeyijin kiajwe
- 23**ti iyone 'ate ti wuj ti inip'elisine: —Yase' jlaja je pi i'niokiyeyi. Nam kiu' wat iyyik'i. 'Esiji ka akioye e'n ape'e 'nakayeyi ti ja 'esie siu'neje ka 'wasana'.
- 24**Jesús yamk'i'ne, ka kia'iwo ka piniye papo i'nio' yamk'i, 'yina jlam sek totiejayik'i'ni 'najk'i.
- 25**Siupapo i'nio' po' japa i'nioki yiji ti ji'woyis je netiank'i. 'Yina itijwa'm niwa sikioye times tom'niji puwa najkapis yiji ti kia'iyo ti je 'es.
- 26**'Yina itijwits'i papo inkakiewos ti ijotajats'i, wuj wat ti p'ijliusie, jikijmatis itijwe'e jiwekie'e ti iwin'ni jitipe'e ka pakayeyi ka injwa', 'yina jla'am iniwunitjli pijia'm pa jikie' iyo.
- 27**'Yina ti ipi'yayik'i'ni jikiowe'e papo ti jitiej ijiutie ja Jesús, siuti isiesa'a pa jwamjla'a ja Jesús ji'wu' ti tajlap ji'wechaja.
- 28**Kajeyepa ti yine 'ni jikiowe'e ti iyo'ate, "Yamk'emt'itie ka jwamjla'aja paka itiej pa ji'wu' ka isiejs'e, sekjane'yi ka ts'esiena'a."
- 29**Ijijatjliyi jlampa itimayi ti isiejs'e, ka kia'iwo ka inejyi puwa ka jlomasa' ti netianak'i pa ji'woyis, inik'iuye ti 'es.
- 30**Jesús iliatk'i pa jijweye ti iniu kisie'e, sekyi'i ti tejeje ilia'm papo i'nio' ti i'yasa'm ti iyone 'ate: —¿Ten siupa isiejs'e 'ni i'yu'?
- 31**Sekyi'i t'eyasajnas isiujlie ti iyo'ate: —¿Yot'iyi'ni ti kiak jiwo, jlam'ne ji'we'en napo i'nio' ti je pini' ti inipa'nomajasi?
- 32**'Yina je iliyi ti i'yentajayin'ni siupi isiejs'e.
- 33**Sekyi'i siojopa i'nioki kititiyeyi'ni lapakawo ti jnots'ijni kajeyepa ti jitiej wujk'i siupa iyoyi. Sekyi'i ti yamayi ti t'akosjlete'l itiyeyijin kiajwe, ijwijla'm wikie'eyi siupi iyo pa jiwet'ia, siu'neje pa iyo ti yi'its'ilia'm pa ji'woyis.
- 34**Sekyi'i Jesús iyone'ne 'ate: —Jla yase', lapakawo ti atankiujnieye po', it'imina ti i'nes. 'Esiji jijwajyi ni alaye iyo, kama ka ak.
- 35**Je ilitieje'eje ti takamtijnene japaka i'nioki, ti 'nesajan'nipe papok i'nio' ti takajwejlane pa Jairo, ti tal ji'wete, sekyi'i iyonisi'ne 'ate: —Pajk'i ti 'ya'al jakia ase' masa. ¿Yot'iyi'ni ti je jiliyi ti jllas'ni 'ni Saka'niona?

³⁶Jesús je iyo kank'iuwe papo i'nio', 'yina iyone'ne 'ate pa Jairo: —Ke ijnots'ijnina'a, janajataja jla'am ti jawo atankiujnieyeja'.

³⁷'Yina je iyo ka 'lojwa papo ka jla'yisa', japokatajimpe jla'm japo Pedro, Santiago, siu'neje ja ji'yini Juan, ti 'yunink'i lapakawo ti tane.

³⁸Ti 'nesajan'nipe ji'wete pa Jairo, pesiejayi papo i'nio' ti tajwits'iji'n, ijia papo ilisaniji jiwek ti yape'n.

³⁹'Yuyeyi papo i'nio' yi 'wuk kiajwe, sekyi'i iyone'ne 'ate: —¿Yot'iyi'ni ti inwojoyeyija'm, ti jlajwiyets'iji'n? Jlam'ne je 'ya'al jana jlosie, najata wek jla'am imia'a.

⁴⁰Tiliakikiejin'nipe ja Jesús ti tipe'yakie ti kia'iyoye, sekyi'i papoka jla'am papo jiniewot japa jlosie, siu'neje papo jla'yis ta'a, jla'am ti tane ti 'yuyisi siupa yi'i japa jlosie masa.

⁴¹Sekyi'i isim'ne jikio'yi ti inijien pijia'm ti iyone 'ate: —Talita, kum. (Ti iyo'ate: “Jlosie, awo'na 'ate, neppijia'm.”).

⁴²Je yiji puwaka jlomasa' ti isiejimpe japak jlosie ta'a ti 'esiji ti t'iskiujni'n. Jika najkapis itijwa'm niwa sikioye times tom'niji japak jlosie, 'yina siupapo i'nio' jnots'ijnits'i siuti kia'iyoye.

⁴³'Yina Jesús ijwijla'm papo i'nio' ka je inkamis ape'e pi siupa iyone, ka je tijwela, ti iyone 'ate: —Ke sijwelanie'e. Jlam wonayi'ni 'ate ka wenajia'm paka intojw.

San Marcos 6

Jesús yi' Nazarette

(Mt 14.53-58; Lc 4.16-30)

¹Ti Jesús tajla'a siupa yi'i, yapilieyi jlaja jika ajnat pet ya'asi japo t'eyasajnas.

²Ti yiyeyi siojopa jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, ijioyeyi japa 'najla'wet sekyi'i ti taka'neyasana. Jlam'ne siupapo i'nio' ti je pini' ti ipi'yayisie init'ipa 'yenape papo i'nio' ti ipi'yayisie, ka iwojlinijisipi pa ininekiajlayisi ti iyoyis 'ate: —¿Tepat'i yi'ipe ti ini'neyasa'n? ¿Tepat'e tajle'e siunie ijiate ti 'yije'en ni i'nio' siu'neje ni ti 'yijene pi iyone ti ijwiejiet pa?

³¿Awo ka 'nakajliye siu'nie in'wetis jiwo, María jlas, ji'niayi ijwienjliyi japo Santiago, Judas, siu'neje ja Simón? ¿Awo ka 'nakjli ine'yi japo jika asejnia 'ne awak'i? Nak it'imina papo i'nio' ti a'tiejajam'ni ni iyo ja Jesús ti i'nioyi.

⁴Jesús iyo'ate: —Lajk'ipa ape'e 'ni ajnat pa injwejlanik jiwoye ka je tiwok lajaye, 'yina ijatjliyi jla'am ti yi'i japa jika ajnat, siunapo ji'wetijwas jla'am, siu'neje napo ji'niayi ijwienjliyi, je iyoyeyisi 'neje k'ie.

⁵Pakayik'i'ne ti t'onie'e'ni kan'wenki'n paka k'iejliyeyi k'ie papo i'nio', pakatajimpe wek jla'am ti jikio' yink'i ape'e papo i'nio' ti ijwiejiete'n.

⁶'Yijenajant'itiejpe pa iyo ja Jesús, ti kia'iyo papo i'nio' sek ji'wet'e ti 'yakakiuyis.

Jesús ijliuye papo t'eyasajnas ka injwe'el ni Sinia' jika anechijayas

(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

Jlampa yamajampe 'nijiye kiaka, Jesús ya'am ti ijioyits'i siupuwa ajnatis jilis ti je tose ti taka'neyasa'n.

⁷Sekyi'i tanayits'i japo t'eyasajnas itijwa'm niwa sikioye times tom'niji, itimisietamk'i'ni ti ijliuye'ni, sekyi'i jijweye iwijnamk'i siunie ti imose'l je to'm ilia'm, sekyi'i ti iniuyek'iji kisie'e.

⁸Iyone'ne 'ate: —Siuti ja askiuniek'iji'n, ja ke k'iejliyijna'a paka atonie ti jakinie'ni, 'yina janajataja wek ni askiajat ti jatonie'ni. Ká awoye aseliye, ká atonie pa asaka', ni'ne ka woye aska wikiniet'aja'.

⁹Woye asatiye, 'yina ká a'lonitie puwa as'wuyeye jpuwakataja jla'am siupuwa jit'iuyets'iji'n.

¹⁰Ajnat pa jawaye'yi siupa jit'iuye'yi ka sek awayeye'yipe, paj ka awayeyets'ipe siojopa jloma janinenajyi, sek jane'yi ka ajlasaye'nipe.

¹¹Jane'yi siojopa ajnat jijnieyeyi, siuti ja ke inki'm aselia'm siu'neje ni jikinieyiji'n ti ja ke inwo ka ink'iuyisie, sekjane'yi ka tajlayeyijpe, sekjane'yi ka ajnat alanayejyits'ipe niwa asati' ja'nakayeyi ti jan'wena siunie jiwonayi, jitiej inenayisijna'a 'ate ti jitis po'.

¹²Sekyi'i ti yamajan'nipe japoka t'eyasajnas ti iyo jika'niyejayi papo i'nio' ti iyo'ate: —Woye asosikis ink'iejyisa'.

¹³Siu'neje ti je jlase' puwa imose'l iniujwank'i kisie'e, siuti impe' 'yilini'ni papo je isis, papok isisie'eje.

Juan inajiejnawo ti 'yala

(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴Siupa anechiyas Herodes t'ijieyi ja Jesús, lapakawo ti jle' itijwi'ni papo i'nio'. Kajeyepa ti po' papo ti iyo'ate: —Kiakat'e kia inajiejnawo masa Juan, yapi pijia'm ti tajla'm pa a'no', jak je iyoyiji ti jijweye po', siu'neje ti 'yijene pi iyone ti i'winki'n ti pa k'iejliyi.

¹⁵Po' papo iyo'ate: —Nak Elías ti injwejlanik jiwo. Po 'neje papo iyo'ate: —Injwejlanik jiwo wek, 'ate iyo siupapo ijia ti inian'ni.

¹⁶Herodes ti 'yijenayi pet pa iyone kiaka, 'yina iyo pet 'ate: —Ya'am awo'ate ti 'naka Juan, siukia akajluniepe ka jletik tiliena'a. 'Yina 'nakayi yapi pijia'm ti tajla'm ni a'no'.

¹⁷Kajeyepa ti siupa ti pajk'i Herodes takajlunie ka tikima'a pa Juan ti ka wikijnies tilie'nitieje ka t'otie a'laja'm. 'Yina ti japaka jla'am siojopa jijwelis jla'am ti it'imina, ti jle' iyo'ate Herodías, siupa ji'yini Felipe jik'iemjla japaka ti tajlane.

18Pakayi ti Juan iyone'ate pa Herodes: —Je 'esk'i ka awo ak'iemjlaye jana a'yini jik'iemjla.

19'Yina Herodías naka'ne ti it'imina ti wuj ti t'a'ti yi'ne pa Juan ti je iliyaji, sekyi'i iyoyetaja'ni kanla'an, lapakawo ti je 'yijene pa ka iwone.

20Kajeyepa ti Herodes i'wi'in ti tijnajyi paka Juan jla'yi ti 'es jitieyi'i pa Sinia', 'yina naka'ne ti je ijwi' ape'e, 'wenajliyi jla'm ti i'yenta. Ejlo'o wek pa iyo pa Herodes ti po' siupa iyo ti je 'es, 'yina its'iuye'ni jiwek.

21'Yina yit'i'yipe japa jloma Herodías jiwekie'aja ti 'esiape'n siupa iyo kanwone pa Juan, yiniji siojopa jloma ti Herodes iyo jiliakijnieyeja' ti yiyeyi siojopa yijiyi'n. Sekyi'i t'ajlayits'i siupapo jikawos t'as jitieyi'i, siu'neje papo ijiawos jika anechiyasas, siu'neje papo anechiyasas ijia yiji jlaja Galilea.

22Siojopa Herodías jlase' 'yuyi siupi yi'i japa inlakijnieye, sekt'i tajla'ape ti tiliaki'n japaka jlosie. Herodes yimi'n ti tiliaki'n japaka, siupapo anechiyasas ijia kia'iyojliyi yiminis, jak je iyoyiji'ni pa Herodes iyone'ne 'ate japak jlosie ti ijwijla'm: —'Yasane siupa jisitia'n, jawi'na'm.

23Yikajlayi'iji ti ijwijla'm siupa iyone ti 'nelanjie'e, Herodes je ka inlakiyijk'i jiwek siupa iyo ti ijwijla'm, ijiatk'i, sekyi'i iyone'ne 'ate: —Siupa jawo ka 'ajlik'i'm je e'na'm, jawi'na'm ni'ne ka ijiwitajna'm siujlie'e ajnat ti akie' ape'e ka yikaj'la.

24Siojopa jlosie ti ipi'ya wek ti kiak tiwonaja, sekyi'i iniuye kisie'e ti yapili japa jlet ti ijwile, yiyi ti iyonayi 'ate: —¿Tent'i pa ja'yasane? Siojopa jlet isiujlie ti iyo 'ate: —'Yasane japa Juan inajiejnawo jletik.

25Sekyi'i ti yama'aja ti yapili pa anechiyas t'osiyeyiji'ni, yiyi ti iyonayi 'ate: —Awotajank'ie ka jla'm awoni'ni 'ate ka ejni its'ioye pa tetik japa Juan siunie inajiejnawo jletik.

26Sekt'iyi'i'ni pak anechiyas ti itienkiun'ni jitienujnieye je 'esk'i t'eyit'e ka je inwejna'm siupa ti'yasane, lapakawo ti yine jitieyi'i papo ijia anechiyasas ti je iliakiyijk'i jiwek ti ijwijla'm siupa jan'yasane.

27Sekyi'i ijliuye pa tokis ka intoni japa Juan jletik.

28Sekyi'i siupa tokis ya'am ti ijio insat jiweje ti jletik ilie'ne pa Juan, sekyi'i ti yinaje pa tetik ti yameje japa jlosie, sekyi'i yikajlayi pit japa jlet.

29Siupapo t'eyasajnas ti 'yijenayisi pi iyonisi, yamayisi ti itijis k'ieye.

Jesús 'yakojnijne'n papo i'nio' cinco mil (Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

30Jlampa yamajampe 'niji kiaka, ti 'nesa'ni pet japo jijliujwajnas, sekyi'i ti nowayisiji ja jika anechiyasis ti ijwilisia'm wikie'eyi siupa iyoyisi, siu'neje pa taka'neyasane.

³¹Lapakawo ti 'loj papo i'nio' ijioyi'ni, yam'ni sekyi'i 'nes'ni papo ijia, ijialas ka je in'yekiujni'n papo ijia. Jak je iyoyiji ti Jesús tanayi japoka ti iyone 'ate: —Jonie mit ja kas'najli, jayokijyi'n siupa ajnat ka laja i'nioye'e ka yajapa kiu' wat.

³²Ijiatjliyi yam'ni'ne ti ijioyisi siupa ajnat yitinit'si ka ineyit'si, ti yiyis kasejkanaja.

³³Jlam'ne 'loj papo i'wink'i ti yamajimpe, 'yina ti itiant'iejesk'i. Jak je iyoyiji je 'nesta'nine ti 'nesa'ni jla'am ta'a lapakawo ti t'osiyeyijits'i'ni papo i'nio' je ijwienjli japa ka isiye ka intajle papo i'nio', wikie'eyi puwa isi'l jilis tajlits'i.

³⁴Jak je iyoyiji ti tasiojmayejnimpe ja Jesús, i'yena ape'e papo i'nio' ti je pini', sekyi'i ti ip'ilisijnin'ni'ne, kajeyepa ti iyo'ate niwa 'wolepo' ti laj jiwoye, sekyi'i ti ijyijlitayi ti 'yiyasajne'n. Je pini' siupuwa wask'i'nelaja 'yiyasane papo.

³⁵Siupa ti no'otie t'eyasajnas ijioyi ti iyonisi 'ate: —No'otie wek, jla'yi ti lajk'iyipa ka ink'ipata ka ne'yi siu'nie awak'i.

³⁶¿Yot'iyi'ni ti je jliu'ni jiwek 'napo i'nio' kanek'ni, kanapilisi siuniwa isi'il jilis je tose'n, siu'neje niwa jiwomik ji'wet napo, kank'iajwajyi'n ti janeki siupa kantowis?

³⁷'Yina Jesús isiujlie ti iyo'ate: —¿Yot'iyi'ni ti je wenajia'm asa'm paka intojw? Isiujlie'ne pet ti iyo'ate: —¿Ijijwelat'e ka ijno'li ape'e ka doscientos denarios tenaja ka tikinieja paka jlaka napo i'nio' ti je pini'?

³⁸Jesús iyone'ne 'ate ti i'yasa'm japo t'eyasajnas: —¿Tepa nojwaja'm puwa woyejes jilis yi'ase? Maj ka 'yenayi. 'Yina i'winis'ne pa nojwaja'm puwa woyejes, sekyi'i ti yama'nijne ti ijwilisi, yiyisi ti iyonayisi 'ate: —¿Ijwienjli sikio' itij'we jiwek 'niwa woyejes, times 'neje jiwek 'niwa si'yus jilis!

³⁹Sekyi'i ti takajlunieyi kanek'iji'n papo i'nio', ka 'nak k'ielajamk'i'ni ti yik'iji'n ape'e pa jop ti jiwats'oyi ape'e.

⁴⁰'Nak k'ielajamk'i'ni papo i'nio' ti yik'iji'n, yi'i ti cien papo, cincuenta papo 'wena iniotisiji.

⁴¹Sekyi'i ti Jesús isimayi puwa ijwienjli sikio' itij'we woyejes, siu'neje puwa times si'yus. Sekyi'i i'yena poliyi, ti jinikanitieiwi wine pa Sinia', itime ti its'isajaja'n sekyi'i ti yik'iajlayi japo t'eyasajnas ka wenk'i papo i'nio'. Paj ti puwakaye'eje pet siupuwa si'yus ti times jiwek, ti kiak iyone ti itij'wa ape'e papo i'nio'.

⁴²Sekyi'i ti'yekiunieje'n papo i'nio', paj ti yip'isieje'n.

⁴³Siupapo t'eyasajnas yamak'i'ni puwa jijwa'al 'wanjle'e siupuwa si'yus siu'neje puwa woyejes, paj ti itijwa'm sikioye times tom'niji niwa jijwa'al tenajats'i'ni niwa tipoyijk'i.

⁴⁴Cinco mil papo i'nio' pa nojwa'm ti ayijnies 'najli papo ti'yekiujni'n.

Jesús t'iskiujni'n ape'e pa i'niat (Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

⁴⁵Yam'niji kiaka, Jesús ijliuye japo t'eyasajnas ti iyone 'ate: —Maj, nana'ni wats'ilaja i'niat ji'wechaja, jajiok ts'iji yi'i jana Betsaida, janijwele kiu' napo i'nio'.

⁴⁶Itime ti isie jikiojiamk'i papo, sekyi'i ti yama ti ijio ape'e japa tikijnaki ti iyo t'ajlayeja'.

⁴⁷Jlampa ajnajajampe, siojopa kasejkana yiye jikiowe'e japa i'niat, Jesús ijwienjli jla'm ti sek 'wanjle'e siupi yiyits'i ti 'nelanjie'e.

⁴⁸Yina i'wini'ni japa kasejkana ti t'o'ni'ni kanek kajeyepa ti tejeyi ilia'm pi jlajwu. Siupi ti jloma je tojwayi Jesús ijyijlayi, ti ya'an japo t'eyasajnas ti iniu ape'e pa i'niat ti t'iskiujni'n, sekyi'i ti iyoyetaja ka inojwap ti jla'm iyone.

⁴⁹Jak je iyoyiji siuti i'winayis ilia'm ti t'iskiujni'n ape'e pa i'niat, sekyi'i tijnsiejesi'ne ka insak'ala pa, 'yina yejlatk'i wita'm.

⁵⁰Lapakawo ti wikie'eyi ti i'winis ilia'm je jlase' pa iyo ti jnots'ijnits'i. 'Yina ta'a'ne ti ijliuye ti iyone 'ate: —jweyitiek'i'm, ya'am, jwajla'a paka woyeyi!

⁵¹Sekyi'i ti tisiojmayeja'm japa kasejkana, 'yina netianak'i pet pa jlajwu. Kawojliyisi pa ti i'winayis ti kia'iyoye.

⁵²Yaka mawat t'o'n japo i'nio', jak je iyoyiji kantejnisisk'i, 'yina i'winatajas siupa ti 'yitsakanit puwa woyejes siu'neje puwa si'yus.

Jesús ijwiejiet papo i'nio' je isis yi'i japa Genesaret

(Mt 14.34-36)

⁵³Jlampa yiyeyis i'niat ji'wechaja, yi'i japa ajnat jle' iyo'ate Genesaret, 'yina sek ilie'nitieyits'i japa kasejkana jikiuts'i pa i'niat.

⁵⁴Tisiojmajyi'n jiwek ja Jesús ta'a ti titiant'ieki.

⁵⁵Je iyo ka jwatajayis'ni k'iyey papo i'nio' ti yikiajli'ni japak ajnat ti yamk'i'ni papo je isis, ti yamayisiji pa Jesús, siupi yi'i ti je iliyi ti yam'ni, iniayik'i ape'e puwa jlo'witis.

⁵⁶Ajnat japa yi'i, ni'ne ti yiji japa isi' wuj, ni'ne ti je wuj, ni'ne ti yiyi puwa ji'wetis jilis papo i'nio', siupa jano'we sek yinayits'i k'iyey papo je isis, yi'i pi jika'wu japa isi'. Sekyi'i ti inip'elisinayisi ja Jesús ka pakataja jiwek ji'wu' ka inkiejts'e. Jak je iyoyiji wikie'eyi siupapo isiejts'e pa ji'wu' papok isis'ne.

San Marcos 7

T'oniye iyot'iyipi papo inia'an

(Mt 15.1-20)

¹Nesa'ni papo Fariséojos, siu'neje papo taka'neyasane pa Moisés jika'neyasajnaye, tajla'm jlaja ajnat Jerusalén, ti ijioyi ja Jesús.

²Siuti i'winayis japo Jesús t'eyasajnas jikioye je ilij ti majleyeyi kan'yekiujni'n, iwit'ianisi'ne ti je iyo siupa iniwonisi.

³Kajeyepa ti siunapo Fariséojos, napok Judíoijos, siu'neje napo ijia yame siupa iniwonisi papo jika kijilas t'ipi, ti siuti jikio' je ilij je ti'yekiujni'n. Jika kijilas masés iyone 'ate ti 'yiyasa'n, "Siunie i'nio' isi'me pi k'iejliyi ti insot, nak kiak iyoye'ejyi pet ti t'ojli jitieyi'i pa Sinia', 'yina Sinia' 'nachiye."

⁴Jak je iyoyiji ti 'nesata'ni ti tajlis inak ji'wuki, je nesi'li'yi kan'yekiujni'n siuti je iyoyisi siupa iniwonist'iyipi ti je inilejes kiu'. Je najata, 'yina je pini 'neje niwa ijia, iyoye 'ate siunie ti je 'yaka'm ape'e ti ilijamk'i niwa jika teti'l ti i'yayisiamk'i, siu'neje puwa jlatiwa ti wikijnies, siu'neje puwa isatis, siu'neje puwa jlo'witis.

⁵It'imina papo Fariséojos siu'neje papo taka'neyasane pa Moisés jika'neyasajnaye ti iyot'iyisijyin'nipe ja Jesús ti iyonisi 'ate: —¿Yot'iyi'ni napo 'eyasajnas ti 'yaka'm ape'e siunie t'oniye iyot'iyipi kiapo saka kijilas masés, 'yina ti iyo kan'yekiujni'n jla'am nesi'liyits'i, jlam'ne ka inajnatis ka jikio' inlejes kiu'?

⁶Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Jlamp'an je iyopi pa injwejanik jiwo t'ipi Isaías ti injwela ti ijnoski'lanajyi'n, ti iyo'ate, ti 'yiti' pa jip'esinik: "Siunapo i'nio' ti ijwi'l ka siwunitis, jla'm ji'lijik'i wek jlam'ne ki iyo ni jlosik je jnanjli'ni ijiap.

⁷Jlajmi wek ka ijwe'el ka yama ka siwunitis, jlam'ne tajleje napo i'nio' jika'neyasajnaye."

⁸Jiliyeyi siunie Sinia' takajluntieje kawo napo i'nio', 'yaka jiwoyeyi siunie iyo pit napo i'nio', ti je isiwaliyi'i siupa t'oniye iyot'iyipi kiapo saka kijilas masés.

⁹'Yina Jesús yinayi'iji ape'e ti iyo'ate: —Siuti ijiate ti jit'iotata siunie iyot'iyipi kiapo aska kijilas masés, nak it'imina ti jiliyeyi niwa Sinia' jlamtis.

¹⁰Siupa Moisés t'ipi iyo'ate: "Emi'n ni ana', siu'neje jana et", 'yina iyo 'neje 'ate, "Siunie i'nio' imiesin'ni pa jinia' siu'neje jana jlet ka poye paka jiwet'iaye, nak je tiniaye'e pet."

¹¹Siu'neje ti jijwela' ka 'esieyiji ka wone'ate pa jinia' siu'neje jana jlet, napo i'nio': "Mam pet paka iyone ka iwijna'm pet siu'nie a'we'en, 'yina ti pajk'i ti ekiajle pa Sinia'."

¹²Jak je iyoyiji siuti kia'iyoye, jijwelaye ka 'esiek'i siunie ti je itis napo jiniewot.

¹³It'imina ti je woye lajaye niwa Sinia' jlamtis, 'yina ti niwaka jla'm ti inteliajayi ka kinieyi, t'oniye t'ipi papo aska kijilas. Paj ka ineyeyinie'e siunapo aska kia'lis tomi pijia'm. Je niwakata, 'yina 'loj 'neje siuniwa jiwoyeyi ti kia'iyoye.

¹⁴Jesús sekyi'i ti tanayi papo i'nio', ti iyone 'ate: —K'iuyek'i'm, tejnisek'inie'e siu'nie jayo:

¹⁵Siuniwa tal kisie'e ti ijiojwa'm ni i'nio', je niwaka ka inkajyi'n ni i'nio' ka je 'esie jitieyi'i ni Sinia'. Jla'm ijiate jla'm siuniwa tajla'm ni jlosik ni i'nio' ti 'yakajyi'n.

¹⁷Siuti tajlayi papo i'nio', siojopo t'eyasajnas jla'am i'yasen'ne siupi ijio'we pa taka'neyasane, ti yinisi kiajwe japa 'wuk.

¹⁸'Yina isiujlie ti iyone 'ate: —¿Kiakp'an jiwoyeyi pit je tijnisiek'i? ¿Je 'najanayi ti siunie tal kisie'e ti ijiojwa'm ni i'nio', je 'yakajyi'n ka nak int'emina ka je 'esie jitieyi'i ni Sinia'?

¹⁹Kajeyepa ti je ijiojwa'm ni jlosik ni i'nio', 'wenajliyi jla'am jana jits'i', sekyi'i ti ijliamayi. Jlam'ne Jesús nak ijwilata ti siuniwa inkas je niwaka ka int'emina ka je 'esie pa i'nio' ti itiujuw.

²⁰Sekyi'i ti iyoye'eje 'ate: —Siunie tajla'm ni i'nio' jlosik, nak jla'm ijiate ti it'iojlinit.

²¹Kajeyepa ti jitiowiji, ka iyot'e 'ate ni jlosik ni i'nio', sek taj'le siunie: ti jitienujnieyejes je isis, ti ijiuski'lan'ni ni i'nio' asejnia kiak iyojliyi, inkajlajnaye, inkalankijnieye.

²²Siunie 'nelijieye, siunie ti itiliaja pa k'iejliyi ti jikiecha jikimet, siunie iyoyi ni i'nio' ti je 'es, ink'eminkiye, siu'neje ni ti inisayi niwa jiniliaja wask'i'nelaja, siu'neje na ti yiyiji'ni pa jikiecha, siunie ti initonit.

²³Siuti netia'n ni jlosik 'es, sekyi'i 'yakajyi'n ni i'nio' it'iminayi ti t'ojli.

Siojopa i'nioki tajle japa ajnat jikiecha, je 'yakakiu pa Jesús

(Mt 15.21-28)

²⁴Sektaj'le ti tejeje'eje 'niji yi'i puwa isi'il yiji japa ajnat jle' iyo'ate Tiro. Siuti 'nes'ni, ta'ajimpe ti yamit kiajwe japa 'wuk, lapakawo ti je iyotaja ka ti'niejenaja paka tiwonaja, 'yina ijialasata wat paka iniwone ka inijweki'n.

²⁵Je paja wat ti 'nesajampe siojopa i'nioki, jlase' japa jitiej je 'es, ti t'ijieyeyi. Sekyi'i t'akosjlete'l itiyeyijin kiajwe ja Jesús.

²⁶Siojopa i'nioki sek je 'wet'e, siojopa ajnat Fenicia ti yiji japa Siria japak tajle. 'Yina wuj ti inip'elisine ja Jesús ka inojwa'n kisie'e siupa yiji japa jlase'.

²⁷Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Ene kiu 'ate napo ti ijat ti inlese ka inane kan'yekiujni'n, kajeyepa ti je 'esiji ka talaja jikiojyi ni jlak, ka sekjane'yi ka tiwenaja'm niwa alenas.

²⁸Siojopa i'nioki iyo'ate ti isiujlie: —Ijiatataja wek 'ni 'Yaka'niona, 'yina siuniwa alenasata, 'yina je iyojliyi pit ti itiujuwk'i'ni niwa jikas jijwa'l napo jika'nionas ti iniuk'iji'n ti yi' kiajwe siojopa tejeyits'i ape'e.

²⁹Ti Jesús ipi'ya ti kia'iyoye, 'yina iyo'ne 'ate: —Ka jla'm awo wat. Maj ka api, apili japa ase'. Siojo imosik yiji jlaja ase' tajli.

³⁰Sekyi'i ti yama japa i'nioki, siuti 'nes, siupa Jesús iyone ti tajli siupa yiji, ijiate kiak iyo japa jlase' ti 'es.

Jesús ijwiejiet siupa je tipechi'ni siu'neje ti 'ne'liajliyiji'ni

- ³¹Sekyi'i ti Jesús yama'aja ti tal Tírojo, ti iniuwap japa ajnat Sidón. Paj ti yiye 'niji jlaja i'niat Galilea, ti yiji japa ajnat jle' iyo'ate "Itijwa'm Sikioye Isi'il".
- ³²'Yina sekyi'i ti tikiniejayi siupa i'nio' je tipechi'ni siu'neje ti 'ne'liajliyiji'ni, inip'elisinisi ja Jesús ka jikioye ne'n ape'e.
- ³³Jesús ijwienjliyiji'n siupa ijioyiji pak i'nio', sekyi'i ti jijwuki 'yutiek'i puwa jik'iot tjojwa'l. Itime ti kiak iyone sekyi'i ti isimayi pa jlats'ilis ti 'yilink'i pa jipajnat pak i'nio'.
- ³⁴Siuti ti i'yena poliyi, sekyi'i ti jiyel iyoma, iyonayi 'ate pak i'nio' t'ipi: —¿Efata! (Ti iyo 'ate, ¿Ni'najlinitia'm!)
- ³⁵Pakayi'ne ti 'ajlak'iji'n puwa jik'iot tjojwa'l, siu'neje ti 'yakajak'i ti tamti, lapakawo ti 'es.
- ³⁶Jesús ijwijla'm papo i'nio' ti iyone'ate: —Ke sijwelanie'e. 'Wanjliyi kiak iyonataja, 'yina je iyoyisjliyi ti ijwilis.
- ³⁷Lapakawo ti yisi'lietk'i papo i'nio', sekyi'i ti iyoyis'ne 'ate: —¿Ijiat ti 'es wat siu'nie iyoyi, 'yina 'wanjlip'ane ka je impechi'ni pa ti 'yijene pi iyone ti ipichijien'ni, siunie 'ne'lia kiak iyojliyi ti 'yijene ti yamtijie'n!

San Marcos 8

Jesús 'yakojniejne'n papo i'nio' cuatro mil

(Mt 15.32-39)

- ¹Pojompe japa jloma ti yikiajlayi'i papo i'nio' ti initaj ti je pini', pakayi ti inil'liajne'n, 'yina Jesús tane'ni japo t'eyasajnas ti iyone 'ate:
- ²—Wujwat ti ap'elisi'n 'napo i'nio', kajeyepa ti jika jlomas najapeja p'an ti yiyis ijiap, 'yina 'etsakaja 'neje ti itijwits'i kiwa jikas.
- ³Siut'itie ka ijliu'ni ka inapi'ni ti inil'liajne'n, ent'a ja ke ineyis ji'wete ka noyik'iji'n 'nayi jikiowe'e, 'yina ti po 'neje napo ti ijiat ti tosk'ieye.
- ⁴Siojopo t'eyasajnas isiujlie ti iyo'ate: —¿Tepat'e jayonaja ka 'yakojnienaja'n, jlam'ne ji'we'en ti laj i'nioye'e 'ni awak'i?
- ⁵Sekyi'i Jesús i'yasen'ne japo t'eyasajnas ti iyo'ate: —¿Tepa nojwa'm puwa woyejes jilis yi'ase? Isiujlie ti iyo'ate: —Ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji.
- ⁶Sekyi'i ti takajlunieyi ka nek'iji'n papo i'nio', sekyi'i ti yina jikiojyi puwa woyejes ti ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji, 'yina jinikanitieiwi winayi pa Sinia'. Itime ti its'isajaja'n, sekyi'i ti yikiajlayi japo t'eyasajnas ka iwenk'i papo i'nio'.
- ⁷Nak nojwaja'm 'neje puwa si'yus jilis, 'yina Jesús kiak iyonjliyi ti jinikanitieiwi yikiajle pa Sinia', sekyi'i ti yikiajle japo t'eyasajnas ka iwenk'i papo i'nio'.

⁸No'we papo i'nio' ti ti'yekiujni'n 'yina yip'isi'n. Siojopo t'eyasajnas yamk'i'ni puwa jikas jijwa'al 'wanjle'e ti ijiosa'm puwa jijwa'al, ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji puwa tipoyijk'i.

⁹Ijlienayi ka neyi puwa cuatro mil pa nojwaja'm papo i'niojimpe ti ti'yekiujni'n. Sekyi'i Jesús isieja jikiojiamk'i papo i'nio' ti itijwi'l ti iyoyeyi kanek.

¹⁰'Yina tisiójmayisiam'ne japa kasejkana ti jla'yis japo t'eyasajnas ti tejejis 'niji yi'i japa ajnat jle' iyo'ate Dalmanuta.

Fariséojos ti'yasanisi ka Jesús in'wenkijna'm paka k'iejliyeyi ka 'najane paka iwone

(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹'Yina 'nesa'ni papok Fariséojosjimpe ti ijioyi ja Jesús, ti iniewitisijin'ni ti ijiyilitis ti iyonisi 'ate: —Jejlitkiame kiu' ka'wenkints'e'm paka k'iejliyeyi, 'nakayi ti jake 'yakakiuk ti jijwe'el jitiajleje pa Sinia' ni ajweye iyo.

¹²Jesús jiyel iyom'ne sekya'i iyo'ne 'ate: —¿Yot'it'iyi'ni siu'napo i'nio' yiji pet siuniwa jlomas ti jwesiejenk'ieye ka ti'wenkinaja'm paka k'iejliyeyi paka tiwonaja? Ya'am awo'ate, ja lajak'i paka ti'wenkinaja'm.

¹³Sekya'i ti tajlayi papoka, tisiójmayeja'm japa kasejkana ti yapilis i'niat ji'wechaja.

“Siunie ijliasat pijia'm niwa woyejes tajle napo Fariséojos”

(Mt 16.5-12)

¹⁴Siojopo Jesús t'eyasajnas jitiej je wujwa ka intonis pa jlak, 'yina japajata jiwek woye ijwienjli yiji japa kasejkana.

¹⁵Jesús iyone'ate japo t'eyasajnas ti ijliuye: —'Yejne'n, joskiyeyi siunie ijliasat pijia'm niwa woyejes ti tajle napoka Fariséojos, siu'neje na Herodes ni tajle pit.

¹⁶'Yina iyo'ne 'ate japo t'eyasajnas ti ipi'yayis ti kia'iyoy: —Lajk'iyi japaka woyeja' japa ka itiunie'ni, it'imina ti kia'iyoy.

¹⁷'Yina Jesús 'yijene siupi jitenkiujnieye iyone japo t'eyasajnas, jak je iyoyiji'ni ti iyo 'ate: —¿Yot'iyi'ni ti jiwoyeyi astankiujnieyeja' siunie ti lajk'i pa ka tonie'ni? ¿Jet'i 'najanayi, ka nakaye 'neje ka tejnisiék'i? ¡Ijiate wat ti int'onie!

¹⁸Siuniwa astate poyeta ka 'wenajyi'n, ask'iote kia'iyoyjli poyeta ka pechiye'ni. ¿Ma astaj wujk'i?

¹⁹Siukia ti awe'nase'm japo ti ayijnies 'najli cinco mil ja nojwaja'm kiwak ijwienjli sikio' itij'we woyejes. ¿Tepa nojwaja'm kiwa jijwosajia'm kiwa jijwa'l 'wanjle'e ti jikiniets'i'ni? Iyo'ate ti isiujlie: —¡Itijwa'm niwa sikioye times tom'niji!

²⁰—Jlampet ti akójniejne'n japo i'nio' cuatro mil ja nojwaja'm kiwa woyejes ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji, ¿tepa nojwaja'm kiwa jijwa'l tipoyijk'i

siukiwa jijwosats'i kiwa jikas jijwa'l 'wanjle'e? Iyo'ate ti isiujlie: —¡Ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji!

²¹Sekyi'i kiak iyone'ni: —¿Je tijnisiek'iyi?

Jesús i'wijnajne'n pa talok Betsaida jlele

²²Paj ti yiyet'iyispe 'niji yi'i jlaja ajnat jle' iyo'ate Betsaida, pakayi ti tikiniejayiji pa talok ja Jesús, ti inip'elisinisi ja Jesús ka ink'iejts'e.

²³Ijijatliyi Jesús isim'ne jikio'yi pak talok, sekyi'i ti yamayi kisie'e ti itiajlajni jlaja isi'i. Sekyi'i ti jlats'ilis 'yilinayik'i ape'e puwa jitiете, siu'neje ti jikioye yi'n ape'e puwa jitiете sekyi'i ti iyonayi 'ate ti i'yase'n: —¿Mi jwamjla'a ti ji'wejne'n?

²⁴'Yina ijiyilitayi ti i'yen ts'iji, sekyi'i iyo'ne 'ate: —A'wenatak'i'ni jiwek napo i'nio' 'yina ti je ijiate ka 'nakaja, iyo'ate niwa a'la' napo i'nio', ti t'iskiunk'iji'n.

²⁵Sekyi'i ti yikiajlayi'iji ti jikio' yi'n ape'e puwa jitiете, 'yina sekyi'i ti 'esieyiji ti i'yen ts'iji jitiej tojwak'i. 'Yina je pa iyoye 'ate ti je ijiat ka 'nakaj siupuwa ti i'yenk'i'ni, lapakawo ti 'es pa i'nio'.

²⁶Jesús ijliu'ne ka napi, sekyi'i iyo'ne 'ate: —Maj ti ja api, 'yina ká apijliamna'a jana isi'.

Pedro 'yakajanit'i ape'e pa Jesús ti jla'm ti Injwajieti ti Sinia' jilijuwani

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷Yam'niji kiaka, 'yina Jesús jla'yis japo t'eyasajnas ti ijioyits'i puwa ji'wetis jilis papo i'nio' je tojwape'n siojopa isi' jle' iyo'ate Cesarea de Filipos. Jesús yine 'nayiji ti i'yase'n japo t'eyasajnas ti iyone 'ate: —¿Ten siupa ijwi'il ka yama napo i'nio'?

²⁸Isiujlie ti iyo'ate: —Po' napo i'nio' ti injwe'el ka Juan inajiejnawoye'a'm, ijia napo injwe'el ka ama siupa Elías, po 'neje napo ti injwe'el ka ama siunie, siupapo injwejlanawos t'ipi.

²⁹'Yina Jesús iyo'ne 'ate ti i'yase'n japo t'eyasajnas: —¿Tepi jiwoyeyi pet ti asa'am, siupa jijwela' ka yama? Pedro isiujlieyi jla'am ti iyo'ate: —A'm ti Injwajieti'a'm siunie Sinia' jilijuwani.

³⁰Jesús ijliuye'ne japo t'eyasajnas ti iyone 'ate: —Ke sijwelanie'e.

Jesús ijwi'il ti ja tiliana

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹Sekyi'i Jesús iyo jika'niyeja' ti ijwijla'm japo t'eyasajnas ti iyone 'ate: —'Yejne'n, siunie l'nio' jlas je jwela ka je inilayiti. Siunie janwone siunapo i'nio' anechiyasas, siu'neje napo pa'yijis jika anechiyasas, napoka 'neje napo taka'neyasane ni Moisés jika'neyasajnaye, jane'wajasia'm sekjane'yi ka inlanayisna'a. Jlam'ne pet ti jla'm, janejyi puwa jlomas janajapeja sekjane'yi janapiliena'a pijia'm ti jantajli ni a'no'.

³²Jesús ikajanitk'i ta'a k'iye siupa janwo. 'Yina Pedro ti ipi'yaye ti kia'iyoyi, sekyi'i yamayi kiu wat ts'iji ti ijwienkite'n ti ijliutieje'ni ka kiak je iwoyi.

³³Jesús tejeji'ni japo t'eyasajnas, sekyi'i ti kiak iyonayi ja Pedro ti isilaja: — ¿Sitioniti'n, imosik ti sitiejeje'ni! Atankiujnieye je wone 'ate iyo ni jlosik iyone ni Sinia', jiwoyi ni jlosik ni i'nio'.

³⁴Sekyi'i ti tanayi japo t'eyasajnas papoka 'neje jla'am papo i'nio', ti iyone 'ate: — I'nio' ni jane'yi ni jawo kayo 'yiyasanikie', ka jnotieyikiunie'e ts'iji siunie ti jla'm ti itiliaja ka woyi. Ka intejliajana'a jana jika cruz sekjane'yi ka inamana'a ijyik'i.

³⁵Kajeyepa ti siunie janite'en ka kiak tiwonaja ni siunie inilayiti, nak janjla'an pet. Jlam pet siunie ja ke initejna'm ni jiliaye jawoyi, 'yina ti lapakawo ti ya'am ti ijiate ti jat'imina ti iyoyi siunie 'es kawoyi, siu'neje ni inka'niye ti 'es, nak janjwa'a pet.

³⁶¿Ma ja 'esieyi ni ka inkajli niwak wask'i'nelaja yi' ape'e 'ni ajnat, 'yina siuti kiak janwo janetia'n ti jla'am?

³⁷¿Tepat'e jak'ieye 'neje japa intej'we ka inkat'ini jitipe'e ka ji'wasankiye poye?

³⁸I'nio' ni ja'najwelk'i ka sijwe'el, jla'yi ki iyo niwa yamtis jitieyi'i papoka i'nio' ti je isis yiji siu'niwa jlomas awak'i ti iyoyi ni jike', 'yina siunie I'nio' Jlas ti janapimet, ti siupi jit'iuni pi Jinia', siu'neje papo jilijuwajnas poli jlele ti isis ti janamik'i, kiak jawo ja'najwejle.

San Marcos 9

¹Jesús iyoyejempe'eje 'ate: —Ijiatek'i siunie jayo ti jajwi'lase'm, ti siuti asa'am ti jleye'ne ti ajwel 'nakayi japoye napo ja'wasanaja'n ka netieje janak siojona jloma ti jane met ni Sinia' jika anechijiyas siu'neje ni jijweye ti je jlase'.

Jesús initataja'm pa jlonye ti 'es

(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

²Ijwienjli sikio' itij'we ijwienjli tom'niji puwa jlomas yam'niji, Jesús ijio ape'e siojopa tikijnaki toj pijia'm, ti i'nialkit japo Pedro, Santiago, jaka 'neje ja Juan, ti ya'am. 'Yina pakayi ti i'winisieje ti initataja'm siupa jlonye kiecha.

³Jak je iyoyiji siupuwa ji'wuye intaj je ijwi'yi 'yaka isis jla'yi ti ijiate ti lemiyi. 'Wanjliyi 'neje ka kiak iwone ka ijiateyi ka inlej paka ji'wuye, 'yina ja ke ijnojliji pa k'iejliyi.

⁴Sekyi'i i'winis pa Elías, Moisés 'neje ti takamtijnienisi ja Jesús.

⁵Pedro iyone'ne 'ate ja Jesús: —Inka'neyasajnayewo, ¡'esp'an ka je itiajla'a'na! Jalisanajajna'a puwa najapeja as'wuki'l jilisa', jajwanjli japa jajna'ya'm 'ni Ika'niona, jajwanjli 'neje japa jajna'yi ni Moisés, 'yina jikiecha 'neje japa jajna'yi ni Elías.

- ⁶Lapakawo ka kiak je iwo ja Pedro iyo jiwek siupa iyo ti tamti, siu'neje japo ijia 'yina ti jnots'ijnits'i.
- ⁷Jlampa iyoye 'ate japak poli ti na'm isia'm 'yina siupa jipe'el paka ti ip'io'n ape'e. Sekyi'i pesiejayi pa ina'lap tojma'm ti iyo'ate: —'Nak yas ti ijat ti ts'amaja. K'iuyeyi.
- ⁸Sekyi'i ti i'yenatajas jijwayisk'i kan'wene papo ka inkasitiape'n, 'yina ijwienjli jla'm ja Jesús ti i'winisi.
- ⁹Jlampa yapilieyis ajnat'e, Jesús iyone'ne 'ate japok t'eyasajnas: —¿Ká ajwelanie'e siukia iyo ki ji'wena'! Ijiatjliyijna'a ka inotie kisie'e ni I'nio' Jlas, jiwekie'ajana'a ka amtiyeyi.
- ¹⁰Ijiatjliyi, kiaka'ne siukia ti je iyo ka intanisi'ni, 'wenajliyi ti jlamis jiwek jla'am ti 'yijenisi pi iyonisi kiaka, siu'neje ti 'yotatis. 'Yina ejlo'o jiwek ti ininekiajlisi ti ini'yasis, ti iyoyis 'ate: —¿Tepat'e iyo siukia ti iyo'ate, "I'nio' Jlas jano kisie'e ti jantajli ni a'no"?
- ¹¹Jak je iyoyiji ti i'yasayisi'n ti iyonisi 'ate: —¿Yot'iyi'ni siunapo taka'neyasane ni Moisés jika'neyasajnaye, ti ijwi'il pa Elías pak jana'an ti ja'nes?
- ¹²Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Ja ijatayi, siunie ti Elías jana'an ti ja'nes, 'yina janakaye'ne siunie ti ja'notatk'i wikie'eyi siuniwa wask'i'nelaja. ¿Tempa it'imina siuniwa inamtis ti ijwi'il pa I'nio' Jlas ti ja wujwa ti janilayiti siupa ja tiwonaja, siu'neje ti jawoyisi jiliakikie?
- ¹³'Yina ya'am ajwe'lase'm ti Elías pajk'i ti 'nes, itimisi siukia iyo kanwonisi, iyo niwa inamtis siukia jiwet'ia jawoyi.

Jesús ijwiejiet pa jwemik jitiej je 'es

(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

- ¹⁴Jlajmillet, siuti yapilieyi siupa yi'i japo t'eyasajnas ijia, sekysi'i i'winayi papo 'nak nojwa'm jiwos pet pak Moisés jika'neyasajnaye ti iniewitiji'n japo t'eyasajnas.
- ¹⁵Jak je iyoyiji ti i'winayis ilia'm ja Jesús, jlam jnots'inayijits'i'ni, sekysi'i t'osiyeyis ilia'm ti itijwilisie.
- ¹⁶Jesús sekysi'i i'yasa'm ti iyo'ate: —¿Ten siupa jinitajlatayi ti jiniewitie?
- ¹⁷'Yina tamtiye siupa ijwienjli yits'e yiji papo i'nio' ti iyo'ate: —Ika'neyasajnayewo, anamtaja'ajajyi 'ni yas, tiwet'ia, siupa iliaki iyojwa'n 'ne'liaja.
- ¹⁸Yi'iji siupa yi'i, ti yiyetaja iyone jla'am pa iliaki sek itietayi'iji 'neje, 'yakaja'aja ni jisiep ti tal jikiwitk'i, sekysi'i ti jikinte yasa'aja, 'yina jiyel initiajnata'aja, je k'asayik'i. Ajotiejeje'ijyi napo 'eyasajnas 'yina je ikajle'n inta ka inojwa'n kisie'e siupa iliaki.

- ¹⁹Sekyi'i Jesús iyo'ne 'ate ti ipi'yaye ti kia'iyoy: —Ijiate wat 'napo yi'ne, kakiujnietasat'itie'ase'm! ¿Jot'i ja k'ieyeyik'i'ni ka yi'asap? ¿Jot'i ja k'ieyeyik'i'ni ka inilayit'i aselia'm? ¡Maj! Mayeyi pa jwemik. Namayi'ne.
- ²⁰Ijiatejliyi tikiniejayiji pa jwemik, 'yina siupa yiji pak jwemik siuti i'wina ja Jesús, sek itietayi'iji'ni jiwek, jlam sek topatits'i'ni sekyi'i 'yakaja pa jisiep tal jikiwitk'i.
- ²¹Jesús i'yasen'ne siupa jinia' pa jwemik ti iyone 'ate: —¿Mi pajk'i ki iyo 'ni jiwet'ia? Isiujlie ti iyo'ate: —Jlam kia'iyoy ta'a ti samjlie'e.
- ²²Je ijwienjliyiji ka je inoyi'ni jwata'm, yi'i pa jloma ti iniuyijyi'n pa i'niat, iyone jla'am siupa yiji ti iyo ka ila'an. It'imina ti ka 'najane wat paka wone, kasp'elisi'n, noyits'e'm.
- ²³Jesús isiujlie ti iyo'ate: —¿Yot'iyi'ni ti a'lej kiak jiwone ti jiwo'ate: “Ka 'najane wat paka wone”? ¡Siunie i'nio' ijiate ti jitenkiujnieye po', jwajla'a je t'o'ni k'iyey!
- ²⁴'Yina iyo'ne 'ate pak jinia' pa jwemik ka kia'iwo ka inilaki: —¡Je akakiu! ¡Jakajliete, noyijk'i'm 'nakayi ti ja ijiateyiji pet ti ja itienkiujnieye poye!
- ²⁵Jesús i'ye'en ti 'loj papo i'nio' ti ikapajle, sekyi'i ijyijlitayi ti ijliu' kisi'e'e paka imosik ti yiji pa jwemik, ti iyone 'ate: —¡Imosik ti je pechijien'ni jla'yi ti jiwojwa'n 'ne'liaja 'ni siu'nie jwemik, tal 'naka'a 'yina ká ekiajlana'a ka 'ojia'm 'ni jwemik!
- ²⁶Sekyi'i ti tajwiyeje'n siupa imosik, 'yina yikiajlayi'iji ti itiete pak jwemik ti jiwekie'aja t'ipi ti tajli, 'yiniye ka ijiateyiji ka 'na'al. Jak je iyoyi siupapo i'nio' ti i'winayis, sekyi'i iyoyis'ne 'ate: —Ijiatep'aneje ti 'ya'al.
- ²⁷Jlam'ne ti siuti Jesús isima jikio'yi inijien pijia'm, 'yina takasitie pa jwemik.
- ²⁸'Yina pa yit'i'yipe puwa 'wukiu'l pakayik'i ti Jesús pa yiyits'i, siojopo t'eyasajnas jla'am i'wi'in ti 'najli pa yiyits'i, sekyi'i ti i'yasayisi'n ja jika anechiyasis, ti iyonisi 'ate: —¿Yot'iyit'i'ni ti je akajla paka siupa yiji jak jwemik?
- ²⁹Jesús iyo'ate ti isiujlieyi: —Siuti kia'iyoy ti yiji pa, nak jikie' pet ni 'najlaye.

Jesús yikiajlayi'iji ti ijwi'il ti ja tiliana

(Mt 17.22,23; Lc 9.43-45)

- ³⁰Siuti yama'ni ti tajlayits'i siupa yiyits'i, 'yina iniuyeyis 'niji yi'i jlajak Galilea. 'Yina Jesús je iyo ka t'ijieyeje siupa yi'i.
- ³¹Lapakawo ti jla'am 'yakatatjliyi ti 'yiyasajne'n japo t'eyasajnas ti iyone 'ate ti ijwijla'm: —Siunie i'nio' Jlas ja tekiajla jikiojia'm napo i'nio', siunie janwonisi ti janlanis. 'Yina ja jlam'neja pet siunie jawoyi jlomas janajapeja ja inoyena'a kisi'e'e ti jantajli ni a'no'.
- ³²'Yina siukia iyo ti tamti, siojopo t'eyasajnas ti je itijnisisk'i, 'wenajliyi ti isipits'i ka in'yasis'nine.

“¿Tepat'e yi'i siupa ti jwajla'a iyo'ni wat?”

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

33 Siuti 'nesajan'nipe yi'i jlajak isi' Capernaum, jlampa 'yakamajan'nipe kiu' wat ji'wet'e, sekyi'i Jesús i'yasaja'n japo t'eyasajnas ti iyone 'ate: —¿Ten siupi jiniewitayi ape'e 'najk'i?

34 Ka jikiwita pa japo t'eyasajnas, jlam'ne siukia iyo ti itiajlatis ti iniewitis, ti iyoyits'i 'ate: —¿Tepat'e yi'i ti siupa jwajla'a iyo'ni wat jla'am?

35 Yina Jesús yiyeje'n, sekyi'i ti tanayi japoka itijwa'm sikioye times tom'niji t'eyasajnas ti iyone'ate: —I'nio' ni iyojonk'ie ka jlama ka inajne'n, nak janitojmate pijame, siu'neje ti janiwojwa'n ijia jikawoye.

36 Sekyi'i ti isimayi pa kia'le ti yin jikiowe'e japo, ti its'iewijin'ni. 'Yina iyo'ne 'ate:

37 —I'nio' ni jane'yi ni janki'm ilia'm ni kia'le 'ate iyo 'ni siu'nie, lapakawo ti janakaye jla'am ni yi'i ti janeyi, kia'iyoye lapakawo ti je 'wena paka inki'm ilia'm ya'am ti isi'm ijyilia'm ni i'nio'. 'Yina je yamkata ka inki'm ijyilia'm, kia'iyoye isi'm ilia'm ni siunie sijliu'.

“Siunie ti je teje selia'm, nak tal siwa'm”

(Mt 10.42; Lc 9.49,50)

38 Sekyi'i Juan iyone'ne 'ate ja Jesús ti ijwijla'm —'Yaka'niona, pope ja i'nio' a'wena ti inineti'najape ti yokiosk'i kisie'e puwa yijits'i japo i'nio'. Je 'es jla'am ti a'wena ti je tal siwa'm, sekyi'i je enaja 'ate ka woyi.

39 Yina Jesús isiujlie ti iyo'ate: —¡Je'e, ena'yate! Kajeyepa ti siunapo ti setijnape ti i'winki'n siuniwa ti yisi'lietk'i napo i'nio', ja ke inets'e ka ke ineyi ts'ijiye ka injwe'el ka je ts'es.

40 Kajeyepa ti siunie je teje selia'm, naka 'neje ti tal siwa'm.

41 Ijiatek'i siu'nie jayoyi, ti siuti po' ni janwe'nase'm ja ke tiwet'ianaja ka i'niata wek paka a'yayeyi, lapakawo ti janakaye jla'am ti ini'nopijietak'i, ijiate nak japoye pet ni jatena jikiojyi.

Jiliaye ni i'nio' yija'm ni jike'

(Mt 18.6-9; Lc 17.1,2)

42 “I'nio' ni jankajmajna'm ni jike' jane'yi pa siunapo ti lajk'iyi paka iwo ti je sakakiu, 'ate iyo siu'nie kia'le, nak 'esiji ka tilie'nitie ji'woyi siojona sisaj ti kiojieti, sekjane'yi ka titietayi ni i'niat lajlik'i.

43 Siuti ja nakaye akio' ti jant'emina ti ja ajia'm ni ake', esiti. Ja ejloye'e wek ka injwanjlik'i ni akio', 'yina lapajawo ti ja ajia'm jiwek jana a'wasankiye ti t'o'n. 'Yina ja ke i'nesi pet siuti ja'wanjliye wita'm niwa akioye, siuka kia' awotajanie'e ti ja ajyi siunie ji'wet pet naka injlak'ali ti t'o'n, naka ti je paj ka 'no'me.

45 Jlampet ti ja nakaye asat ti jant'emina ti ja ajia'm ni ake', kia'iyojliyi esiti. 'Yina ja ejlo'oye wek ka asat injwanjlik'i, lapajawo ti ja ajia'm jana a'wasankiye ti t'o'n.

Jlampet ti kiak jawo ja 'wanjliye wita'm niwa asatis, nak je i'nesi pet, siuti ja intataje siunie ji'wet pet nak injlak'ali ti t'o'n.

⁴⁷Jlampet ti janakaye atate ti jant'emina ti ja ajia'm ni ake', lajni. 'Yina ja ejloye wek ti janjwanjli jana atate, lapakawo ti ja ajia'm ni jika anechijiayas pa Sinia'. Jlampet siuti kiak jawo jajnol wita'm niwa atate, nak je i'manit, siuti ja intataje ni ji'wet pet naka inlaye ti t'o'n,

⁴⁸yi'i niwa awos ti jiliaye je isie'ne, ti itiuw papo i'nio', naka'neje jla'am ni siunie jwat ti je paj ka 'no'me.

⁴⁹“Kajeyepa ti ja wikie'eyeyi napo ti ja titiusinietajets'i ni jwat.

⁵⁰Siunie sijwone ti jitiusi 'wanjliji, 'es. 'Yina jlampet ti jano'we, ¿tepat'e ka wona itieje ka ekiajla'yi ka tosiyeje? 'Esiji ka nitosijietajits'ipe, 'yina nikimayi nak asts'amankiye.”

San Marcos 10

Jesús ijwi'il siunie i'nio' ti iyo ka ileyi jana jik'iemjla

(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

¹Jesús yam'ne ti tajla'm siujlieja Capernaum, ti teje 'niji siujlieja ajnat Judea, siu'neje jawa ajnatis iniwajeje'n ja tewuk Jordán. Sekyi'i ti initajayi'iji papo i'nio', jike' iyont'iyiji'nijpe jla'am ti 'yiyasajne'n papo i'nio', 'yina pak iyoyi.

²Po' papo Fariséojos ijioyi ja Jesús ti jla'm iyo ka ijnejlitis, i'yasayisin'ni ti iyo'ate: —¿Ma 'esiji ni i'nio' ka inleyi japa jik'iemjla?

³Jesús isiujlie ti iyo'ate: —¿Ten siupa Moisés ijliuye'ase'm ka woyeyi?

⁴'Yina iyoyis'ne 'ate ti isiujlieyisi pet: —Moisés iwijna'm pa ti iyo ka inleyi japa jik'iemjla, jak je iyoyi ka je inlesaneje k'iyé pa jip'esinik, siupa ti ijwi'il ti inleyi japa jik'iemjla.

⁵Jesús iyo 'ate: —Tepa jawo pa Moisés ka je inlesane niwak inamtis t'ipi, 'yina ti int'onie.

⁶'Yina jlampet ti 'nelanjie'e ti k'iejli poye niwa wask'i'nelaja, “Sinia' ilisane ni ayinie siu'neje jana asejnia, ti sa'm ti i'niots'e'm.

⁷'Yina nak jant'emina ti siunie i'nio' jantajla napo jiniewot ti jani'nopijieteje jana jik'iemjla,

⁸jak je iyoyiji 'yiniyijna'a ka injwanjli ni i'nio', napoka ti times.” Ijijatliyi je pa timesie', 'yina ijwienjliye.

⁹It'imina ti je 'esiji ka ilan wita'm ni i'nio' siunie Sinia' pajk'i ti 'yupijiet wita'm.

¹⁰Jlampa 'yakamajayis'ni ji'wet'e sekyi'i yikiajlayisi'iji ti i'yasis'ni ja jika anechiyasis ka injwejla'm kiaka, ki iyo ti 'nelanjie'e.

11Jesús iyo'ate ti isiujlie: —I'nio' ni janleyi jana jik'iemjla, 'yina janeyi jana jikiecha, yija'm ni siunie 'nojieye 'yina jitis poyi ilia'm jana siojona iniajnat jik'iemjla.

12Jlampet ti janaka asejnia ti takaleja'n, kia'iyó yija'm pet siunie jimawo ti je 'es, ti ikajyi'n siunie jijwa'ajiye.

Jesús jikio' yink'i ape'e papo kia'lis

(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

13Sekyi'i Jesús titiuniejanijipi papo kia'lis ka jikio' nenk'i ape'e, 'yina siojopo t'eyasajnas 'yakawonisi papok i'nio' ti itiuntiejesi'ni.

14'Yina siuti Jesús i'winayiji jwesie'ne, sekyi'i iyone'ne 'ate japo t'eyasajnas: —Ena'yate, ká atoma'ni k'ie napo kia'lis kajnoyisk'i. Kajeyepa ti siunapo i'nio' yiji nak Sinia' jika anechijiyas kia'iyó 'napoka siu'napo kia'lis.

15Siu'nie jayoyi ijiatk'i, ti siunie i'nio' kiak ja ke iniwone 'ate iyo ni kia'le ti janki'm ilia'm ni jika anechijiyas ni Sinia', 'yina naka ja ke 'noyi.

16Sekyi'i isima kiajwe papo kia'lis ti its'iewijin'ni, jla'yi ti jikio' yink'i ape'e ti iwijna'm pa 'es.

I'nio' siupa jwajla'a i'wi'in i'yase'n pa Jesús

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

17K'iejljimpa iyoyeyipi kanek ja Jesús, ti yiyejenipi paka pa i'nio' ti t'osi'yi ape'e, t'akosjlete'l itiyeyijin kiajwe ti i'yase'n ti iyone 'ate: —'Ni ika'niona ti i'nes, ¿tepat'e ka iniwontaja ka yija'm pet jana i'wiesankiye ti t'o'n?

18Jesús isiujlie ti iyo'ate: —¿Yot'iyi'ni ti jijwe'el ka ts'es? Jlam'ne ijwienjli jla'am pa Sinia' ti ijiate ti 'es.

19K'iejli je 'najane siuniwa Sinia' iyojonk'ie ka tiwoki, siuniwa ti iyo'ate: “Ká akalanki, ká 'o'ni, ká akajla'n, ká awo sintiyeja'm napo a'lejwas, ká ak'emijiet ni akiecha, 'esiji ka i'namaja ni ana' et kia'iyojliyi 'niji.”

20Iyo'ne 'ate pa i'nio': —'Ni ika'niona, siuti awo jwemik jlasa, ta'ape ti awoyi, 'yina lajk'ipa ka iniayi'i niwaka.

21Jesús siupi jitiej iyone ti i'yejne'n, 'yakaja'a ti yimi'n pak i'nio', sekyi'i ti iyonayi 'ate: —Ijwienjliyi siunie jinia'yi. Maj, wen'ni wikie'eyi siuniwa yi'a akijmatis, sek jane'yi siojopa ja lajaye jawenajamna'a pet napo p'ijliusis. 'Yina je ijiat ka je ajwos pet niwa ja akijmatisa ts'iji poliyi. Sek jane'yi ka namana'a, ti ja najmin'ni iyyik'i pa jajiojwi.

22Siupa i'nio' ti ipi'yaye ti kia'iyó sekyi'i je ijwiyeyiji'ni, lapakawo ti ijiatt'iyijpe ti jwajla'a i'wi'in paka i'nio', paj ti yamat'ipi, ejlo'o wek pi iyo ti jjiak'ali.

²³Jesús jitiej itieteje papo i'nio' nojwajap, sekyi'i ti kiak iyonayiji japo t'eyasajnas 'ate: —Ijiat ti ti'nita wat k'ieye siunapo i'nio' jwajla'a i'wi'in ka 'noyi ni Sinia' jika anechijiayas!

²⁴Kiwak jlamtis iyone ja Jesús yisi'lietk'i japo t'eyasajnas, 'yina kiak t'ipa iyonayiji'ijyi 'ate: —Kia'lis, ijiate wat ti ti'nita ka t'oyeje ni jika anechijiayas pa Sinia'!

²⁵Ataj kiam kiu' amitayi siujlie'e ti kia'iyó tiwak'i ape'e jikiayi kosoki po' ti kia'iyó je int'ayiji'n ti ja ke ijnolk'i ka 'noyi jana jitiete ni k'itie'en kajeyepa ti je jlase'. 'Yina ti kia'iyó ti jla'm ijiatayi ti ti'nita naka i'nio' ti jwajla'a i'wi'in ka 'noyi ni jika anechijiayas ni Sinia'.

²⁶'Yina siojopo t'eyasajnas ti ipi'yayeyits'iji, kat'ajat'iyijpe pa iyoyisi kawojlijinisipi pa, 'yina jla'am ini'yasisie, ti iyoyits'i 'ate: —¿Tent'ipa janjwa'a jla'am, siuti kia'iyó?

²⁷Jesús jitiej yikiajlayi, sekyi'i ti iyonayi 'ate: —'Yejne'n, siuti sa'am ti i'niots'e'm je kasts'ajane paka iyonaja naka, 'yina jlampet ti naka Sinia' lajk'ipa ka inayi'i pa ka je 'najane pa ka wone.

²⁸Sekt'i tajla'ape ja Pedro ti iyo'ate: —Siuti 'nelanjie'e anamajape ajak'i, jlam sek alekieyi'i jiwek jawa sikijmatis.

²⁹⁻³⁰Jesús iyo'ne 'ate ti isiujlie: —Ijiatk'i siunie jayoyi, ti siuti japoye siunie ti janajmin'ni ijyik'i, ti naka jla'am ni Sinia' jika'niye ti 'es ti iyoyi, 'yina ti iliyi jiwek seka'a japa ji'wuk, siupapo ji'niayi ijwienjliyi, siojopa jlet jinia' kia'iyojliyi, ni'ne ka jilisa' papo, jika ajnat, awo'ate siuti je t'ekijli'ijyi ape'e 'ni ajnat 'yina jlajma ijiatayijijna'a pet ti janjwos niwa ji'wukila, janjwos napo ji'niayi ijwienjliyi, janjwos napo jiniewota, jika ajnatis kiak iwojliyinie'e, jilis janjwos, 'yina jla'm janajataja pet siunie ja tiwonaja ti ja titieye ilia'm. Ma ja jejllye pet ti siunie jloma jana'am siojona ji'wasankiye ti t'o'n jantaj ni i'nio'.

³¹'Yina awo'ate ti siu'nie jloma je pini' siunapo inian'ni, napok ja'wanjliyek'i'yi pet isia'am, 'yina jlampet siunapo 'wanjlik'i isia'm ti kia'iyó 'loj, napokaye'eje pet ti jan'an'ni.

Jesús 'najapejayiji ti inijwel'ni ti ja tiliana

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³²Jesús pa yamisk'i'ni ti ijioyis 'niji jlaja Jerusalén, 'yina Jesús iniajnin'ni k'ieye japo t'eyasajnas. 'Yina kawojlijinipi japo t'eyasajnas ti i'winis ti je k'iejliyi paka woyi ka int'as isia'm, jlampet siupapo 'wanjli isia'm je ijwiyisk'i. Sekyi'i ti tanayi'i japo t'eyasajnas ti i'nialkit, ti ijwijla'm siupa jiliaye jawoyi ti ja tiliana.

³³Kiak t'ipa iyonayipi 'ate: —'Yejne'n, siuti ajok 'niji yi'i jana Jerusalén, ja pakayeyi siupa ti i'nio' Jlas ja tekiajla kiojyi napo i'nio' pa'yijis jika anechiyasas,

napoka 'neje jla'am siunapo jiwos pet na Moisés jika'nezasajnaye. Jawoyisink'ie ka inlanis, sekjane'yi ka inekiajlayisinie'e napo i'nio' Roma jlele.

34'Yina napoka ti janlakiyis, siu'neje ti janjwats'iunisk'i'ni, napoka 'neje napo ti janajask'i'ni, janeyi ts'iji janlanis. 'Yina ja jlama'ne pet ni jawoyi jlomas najape puwa janejyi, ka inapiliena'a pijia'm ti jantajli ni a'no'.

Siupa ti'yasane papo Santiago jla'yi pa Juan

(Mt 20.20-28)

35Siojopo Zebedeo jilis, Santiago jla'yi ja Juan yiyisiapen'ni ja Jesús, ti i'yasisi'n ti iyonisi 'ate: —'Ni Saka'niona jla'm ajok'ia, awoktajank'ie ka je ents'e'm siunie ja'yasanaja.

36Sekyi'i ti Jesús i'yasaja'm japoka ti iyo'ate: —Jejliriamaye kiu' siupa jajwela'.

37Sekyi'i iyoyis'ne 'ate: —Awoktajank'ie ka iwieki'najap siuka atie'ejenna'a siunie iyo ni aka anechijiayas ti je jlase' ni jijweye, janjwanjli ni jantome ajweyeje, jikiecha ni jantome a'lame, 'nakayi ti kiak jayoki jayok anechiyasasa'.

38Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Je 'najanayi ni siunie ji'yasanayi. ¿Jot'i ka akajlajyi ti ja'yayejyi pet siunie ja si'yayinaja ti pajyi? ¿Jot'i ka akajlajyi ka anilayitiei siunie jawo ti ja a'tiejak'i, ti ja'yakajli ti janilayiti ya'am?

39Isiujlisie ti iyoyists'i 'ate: —Ja'yakajlaje. 'Yina Jesús iyone'ne 'ate japoka: —Ijiate, siuti asa'am 'wena ja ke awoyeyi, jawoye 'ate awo ti akajli ti ja'yaje siunie pajyi, siu'neje ti ja'yakajli ti janilayiti ti siunie a'tiek'i.

40'Yina jlampet siunie ji'yasanayi ka yinajyi'n 'niji ijwiyeje, i'lieme 'neje, nak je ts'ajane paka iyone 'yaka je tijnak'i'm ka kia' iyone pa. 'Wenajliyi jla'am ni Sinia' ti 'yijene pi iyone ti janekiaje pa ka ne'ne siuniwa iyo jla'am ka ine'nik'i ti jla'am ti iwiakajlanit k'ie.

41Jak je iyoyiji siojopo t'eyasajnas 'neje itijwa'm sikioye, ti 'yijenayisi pi iyonisi japo Santiago siu'neje ja Juan siupa iyoyisi, sekysi' jwesiejayisia'm.

42'Yina Jesús ijwienjli iyo'me'ne ti tanayi japo t'eyasajnas, ti iyone 'ate: —'Yejne'n, je int'ayeyiji'n wikie'eyi siunapo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat, siupapo jika anechiyasas je tasa'ne, kajeyepa ti jla'am ti isie ape'e.

43Siuti asa'am ja ke poyena'a paka kiak iniwone 'ate iyo ni iniwonisi. Siuti japoye ni i'nio' ti kiak janiwone ti jani'najnatk'i ape'e napo ijia, 'esiji kanwo ijia jikawoye.

44'Yina jlampet siunie iyo ka awoyeyi aska anechiyasa', nak kiak jawo 'esiji ka iniwojwa'n askipinikie' ti asa'am.

45Siunie I'nio' Jlas ti 'nes, je na'am ka woyi jikawosa' napo i'nio', 'yina 'wenajliyi jla'am ti iniwojwa'n inkawoye, siu'neje ti inilayiti ti iniwe'n ape'e siojopa 'najlati iyo lapakawo ti iyo ka injwajiete'n napo i'nio' ti je pini'.

Jesús i'wijnajne'n pa i'nio' talok jle' iyo'ate Bartimeo

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶Jlampa 'nesa'ni yi'i jlajak isi' jle' iyo'ate Jericó, 'yina paj ti iyoyet'iyi'ijyi ka nek'ni, jlam papokajle papo i'nio' ti je pini' ti yamk'i. Sekjimpa yiye'epe paka i'nio' ti talok jle' iyo'ate Bartimeo, Timeo jlas, ti yijin'ni jikiuts'i pa 'nayi ti jikio' ijiets'i'ni papo i'nio' ti iyota ka tiwok ji'wajieta'.

⁴⁷Je 'es jla'am ti ipi'yayek'i'ni papo i'nio' ti jitiej ijiutisie ti jaka Jesús ti sek 'nejts'e, Nazaret jlele. Sekyi'i ti tanat'ijyin'nipe k'ieye ti iyo'ate: —¡Jesús, David jika kia'le, sip'elisi'n wata'a!

⁴⁸Loj papo ijliutieje'ni ti iyone 'ate: —¡K'iu'wate! 'Yina je iyo ka ink'iuwe papo, jlam yinjliyi ape'e ti iyo'ate: —¡Jesús, David jika kia'le, sip'elisi'n wata'a!

⁴⁹Sekyi'i Jesús yajapaja'n ti ipi'yayeyi, 'yina iyo'ne 'ate: —Mayeyi, toniemit. Sekyi'i ti yamat'iyisipi, iyonayisi 'ate ti ijliuyisie'ni: —Jwajla'a wat paka wo. Naj, kasit, jomet, jon kajoyi sie Jesús.

⁵⁰Jlam sek itietayi'iji'n jiwek pa ji'wu', lapakawo ti jlam sek taj'le ti yamat'ipi ti tikiniejayi ti tokiji ja Jesús.

⁵¹Sekyi'i Jesús i'yasaja'n ti iyone 'ate: —¿Tek'iayi, pa k'iejlit'iyi pa jiwo ka iyo'na? Isiujlie ti iyo'ate: —'Ni Ika'niona, awotajank'ieye pet ka 'wijne'n.

⁵²Sekyi'i Jesús iyone'ne 'ate: —'Esiji. Maj ka api. I'nes lapakawo ti atankiujnieye po' jiwekie'e. Ka kia'iwo ka paja'ni ape'e paka talok ti i'winaja'n, je iyo ka lek'i ja Jesús ti ijliasa'aja.

San Marcos 11

Jesús yamaja'm japa Jerusalén (Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹Ti Jesús siu'neje japo t'eyasajnas ti joye kaneyisi siujlieja Jerusalén, siojowa isi'il Betfagé siu'neje jlaja Betania je tosape'n, yi'i jlaja tikijnaki jle' iyo'ate Olivokiet. Sekyi'i ti Jesús ijliuyejempe japo t'eyasajnas times,

²ti iyone 'ate: —Maye'ni, jlonieyi wat siojose isi' je kastojwape'n yi'i ni jajioki, 'yina ja 'oyeyi wek ka sek a'wenaye'ena'a ni malekiatiok jlas ti mawat toskijli'ijyi, ti tilie'nitie'e seka'a. Sek jane'yi ka lanayejenie'e ti janamayik'i.

³Siuti ja poye pa jawo'ate ti jan'yasajyi'n, “¿Yot'iyi'ni ti jilienajyi?”, sek jane'yi ka kiak awonayeyijinie'e, “Saka'niona isitia'n kane kiu' ape'e, iyo ka inekialmet ka pajata.”

⁴Ijlatjliyi yamajan'nijpe. Jak je iyoyiji ti yiyeyisi pa jika'wu jlaja isi', 'yina sek i'winayits'i pak malekiatiok jlas yi'i pa 'wuk kiwet. Sekyi'i ilienayisi.

⁵'Yina siupapo ti i'winayisi, sekyi'i iyonisi'ne 'ate: —¿Tepi jiwonayi ni malekiatiok jlas ti jilienajyi?

⁶Sekyi'i ti kiak iyonayisi ti isiujlisie: —Saka'niona isitia'n kane kiu' ape'e, je ijat ka je inekialmet, kiak iyo'ojyi. Ijijatliyi tiwenajam'ne ka inekisiji.

⁷Yina ti 'nesayisiji, iyoyeyis jika apekiaye puwa ji'wuye jlamis, sekyi'i ti yamayisi ja Jesús kane'yi ape'e pak malekiatiok jlas.

⁸Yina siupapo ti je pini' siupuwa ji'wuye jlamis its'ink'i pa 'nayi ajnat'e, ijia papo isima siupuwa a'la'wole ti tajlisi 'lane, ti kiak iyonisi ti yinisk'i siupa iniu'we.

⁹Jak je iyoyiji siupapo iniank'ie, siu'neje papo 'wanjlejap isia'm iyoyejimpe 'ate ti tanisi ape'e: —¡Jiwunitieye tena'a siunie ti Saka'niona ji'lij iwijna'm! ¡'Esiji ka Sinia' jikap'ijliuskiye ti 'es ine'ne!

¹⁰¡Wunitie siupa sitis t'ipi David jika anechijiayas ti ja'nets'e! ¡Wunitie pa Sinia' ti yi' poliyi!

¹¹Yamaja'm jlaja Jerusalén ja Jesús, 'yina yamite jlajak 'najla'wet wuj. Itimeje ti yikiajli'ni ti jla'm iyo ka'we'en. Sekyi'i ti yama ti yapi 'niji yi'i jlaja Betania, ti jla'yis japo t'eyasajnas itijwa'm sikioye times tom'niji, lapakawo ti no'otieyi pakayik'i.

Jesús imiesi'n japa higok ka'na'al ti je iyo jlaye

(Mt 21.18-19)

¹²Yit'i'yipe'eje japa jloma, ti tajlayisia'meje jlaja Betania, Jesús inil'lia'n pakayi.

¹³Tojwe pa k'iejliyiji pa yi'i japak higok ti i'wine. Jak je iyo ti yiyeyi, i'yent'itiejpe ka jla' poye wat, 'yina ji'wole 'nejie'e ti yiyeyi ti i'yentaja'm. Kajeyepa ti je yiyi siupa k'ie'ni ti iyoyeta jlaye puwa higok.

¹⁴Sekyi'i iyone'ne 'ate ti tamti'yi japak a'la': —¡Ja pajana'a ka titiuwa puwa aye! Jak je iyoyi siojopo t'eyasajnas ipi'ya pakayi.

Jesús ijiut kisie'e siupuwa ti je 'ujwanit'i ti yi' kiajwe japa 'najla'wet (Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵Siuti yiyeyisi jlajak Jerusalén, sekyi'i Jesús ijioye kiajwe jlaja 'najla'wet wuj, pakayi'ne ti ijiutk'i kisie'e siupapo ti takawejnajne'n siu'neje papo tik'iajwajyi'ni, 'yina yajmank'i isia'am siupuwa tejeysi ape'e puwa jika wikijniest'ejes papoka i'nio' ti jilis its'iuyetis'ni ji'wet'e, siu'neje puwa ji'wetis puwa ojwos ti iwin'ni.

¹⁶Siu'neje ti je yi'nate papo ka k'iejliyeyi paka intonis'ni ti 'yuyetajasi.

¹⁷Sekyi'i ti ijyijlitayi ti janka'neyasa'n, iyo'ne 'ate: —Siuniwa Sinia' jlamtis yiji ni ji'wet iyo'ate: “Siujlie'e i'yuk, jle' ja tiwonaja 'ate, “Najlaye 'wet jak je iyoyiji wikie'eyi siunapo i'nio' ti yi' ape'e 'ni ajnat jajnoyi ti iyoyeta t'ajlayeja'.” Jlam'ne ni jiwonayi, ti jiwoyeyi kajlajnatas ji'wukie'.

¹⁸Siupapo pa'yijis jika anechiyasas siu'neje papo jiwos pet pak Moisés jika'neyasajnaye, ti t'ijieyeyisi pa iyo ti tamti, 'yina iyoyeyisijyi'n paka ji'niayija' ka inlanis. Lapakawo ti je ijwiysisie, 'yaka ti'niejmaki pa t'eyasajnaye iyo.

¹⁹Siupa ti ajnaja Jesús ti jla'yis japo t'eyasajnas tajlayisia'm jlajak isi'.

Siojopa higok ti je iyo jlaye 'ya'al

(Mt 21.20-22)

²⁰Siupa jloma kiechaye'eje ti k'iejli mot, ti iniuyis ts'e yi'i japa higok siojopa ti Jesús isilaja, 'yina i'yent'itiejespe'ne jla'a 'ya'al ti 'yale tajlape puwa jijwetisi'l japa a'la'.

²¹Sekyi'i ja Pedro jitiej t'ipa wujwayi siupi ti Jesús isilaja japa a'la', sekysi'i iyone'ne 'ate: —'Yaka'niona, 'yejne'n siojokia a'la' jisilaja 'neyejek'i, 'yejne'n, 'ya'al.

²²Jesús isiujlie ti iyo 'ate: —Ká akakiuye pa Sinia'.

²³Ijiatk'i siu'nie jayo, ti siuti japoye pa kanwone 'ate ka jloye siujlieja tikijnaki, “¡Nitajla'n, nitateja'm ni i'niat!”, 'yina ijiate, siuti kiak jawo janjwankitk'i ni jitienukiujnieye ti siupa iyo kawone, je 'es'ne ka je ijiatayi ka intankiu'n.

²⁴It'imina ti awo 'ate, ti ja k'iejlileyi pa ja 'ajlayi ti jasetiana, ti ja enayiji ni asts'ajlaye, ataj womak'i. Je ijiat ka je ine askiojyi siupa jit'iejlai.

²⁵Jak je iyoyi siuti jawoyi ni asts'ajlaye, 'yina 'esiji ka inkiwali'yi pa k'iejlipyi pi askiecha iyo'na, ti naka ti jitiyajlatayi ti jiwoye jitis'a, 'nakayi ti siunie Asna' ti yi' poliyi kiak jawo jankiwali'yi siupa astes iyo ti yiyi ilia'm.

Jijweye iyo pa Jesús

(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷Paj ti yapilijinisiampe'eje jlajak Jerusalén, sekysi'i ti 'yuyejenisipi jlaja 'najla'wet wuj. Jesús yikijali'ni ti i'yenk'i'ni puwa seka'a, 'nesa'ni papok Fariséojos, siu'neje papo jiwos pet pak Moisés jika'neyasajnye, papoka 'neje papo kijilas ti jle' po'.

²⁸Iyonisi'ne 'ate ti i'yasis'ni: —¿Tepa jitiagle'e siunie ajweye ti jikajli ti kiak jiniwone? ¿Tempa yikijaj'la naka?

²⁹⁻³⁰Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Kia'awo po' pet na ja'yasayiji'n: ¿Tempa tajleje kia Juan ti inajiejnawo ki jijweye ti it'imina ti lajk'ipa ka intomik'i'ni ti iniejiejne'n papo i'nio'? ¿Ma pak tajle pa Sinia', ni'ne ka papokaye i'nio'? Jejikiamaye kiu' ka jwelak'i'm, sek jane'yi ka yamana'a pet ka ijwi'lase'm siunie ijwiye atajleje, ni it'imina ti akajli ti awoyi niwaka wask'i'nelaja.

³¹Sekysi'i ti iniajnatayis kiu' ti inijlok'ijin'ni ape'e kiaka ti ini'yasists'i ape'e, ti iyoyists'i 'ate: —¿Tepat'e jayoki ti jasiujlieje? Siut'itie ka iyok'iate, “Sinia' tajle”, jawoyena'a 'ate ti jankiults'e'm, “Kiak p'an iyoyetaja, jakajliete ¿yot'iyi'ni jiat'eje ti jikakiuye?”

³²'Yina ¿tepat'e jiwo ka inkiults'e'm siuka iyok'iate, “Tajleje napo i'nio'...”? Lapakawo ti je ijwiye papo i'nio', it'imina ti kiak iyo, 'yaka kiaka Juan ti inajiejnawo ijiatjinipe ti kiaka Sinia' jijwejlanik jiwo ti ijiatk'i.

³³Iyoyeyis jiwek 'ate ti isiujlileyisi ja Jesús: —Je kasts'ajane. Jesús iyo'ne 'ate: —Ijiatp'ane kia'awo ja ke ijwi'lase'm pet siunie ijwiye atajleje ni it'imina ti akajli ti alesane niwak wask'i'nelaja.

San Marcos 12

Jesús yamtiyi siupapo inkijmayewos ijiuski'lajne'n ti jla'am i'yejnap jiwek

(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹Jesús iniajnat ti yamtiyi k'ieye siu'nie i'yejnap jiwek, iyo'ne 'ate: —Pojompe pa i'nio' ti yikiaj'l isia'am puwa ts'ejnie tio' yi'i pa jiwasok, 'yina iwiakajlanit ta'a siojopa sisaj jansajia'm pa t'e', sekyi'i ilisanayi'iji siojopa ji'wuk siupapo jan'yen'ni ape'e ti toj pijia'm. Itimeje ti iwinaja'm papo jikawos ka inkijmajne'n, sekyi'i ti jiwekie'aja ti ya'am ti ijioyi japa ajnat 'wenayi ti tojwe.

²Itijnisi ka intemisi ka inteme ka inkawejnajne'n, sekyi'i ti ijliuye pa jikawo ka jitiey inayi ka poye japa kajnotts'e ka intajiete'n k'ieye pa jika anechiyas.

³Nese papo ti 'wena tiwonajat'iyipi, isimat'iyits'i ti yejes'ni, sekyi'i ijliuyeyi ts'iji wek ti lajk'ipa ka inenis'ni jikiojyi.

⁴Yina siupa jikimet ijliuye'eje pa jikiecha jikawo, paka'ne siupi ti ijiate ti iliakiyis, yejesiam'ni japa jletik.

⁵Sekyi'i ti ijliuyet'itie'eje pa jikiecha, 'yina pak iniayits'i'ne. Je ijwienjli ka je injloyeta'ni papo ijia 'neje, 'yina ti kia'iyone je ijlienisi pa ti tijliuktieje, ijia papo ti ijiateje ti ilianisin'ni.

⁶“Yina ijwienjlijli'ijyi pa 'wanjle'e, paka jlas ijwienjlita, siupa ti ijiat 'namajaja. Pak tome jlaja ti ijliuye'eje wek, kajeyepa ti jikiowe iyone 'ate, “Je 'es ja ke inwonisi, 'yijene ala pa iyonisi ti yas.”

⁷“Jak je iyoyiji siuti yiyeyi papoka, 'yina iyoyis'ne 'ate ti inijlok'ijin'ni, “Yaka 'nakayet'inie'e 'ni siu'nie jinia' jajnajiet'e ti ja jikimita siu'nie ajnat awak'i. ;Nisiamaja jaliana, sek jane'yi ka sikimitayijina'a!”

⁸“Ijiatjliyi isimits'i'ne ti ilianisi, sekyi'i itietayisi kisie'e.

⁹“Yina, ¿ten siupa jitijnisieyi kawoyi pa jikimet pak inwasok? Ya'am awo'ate, janeki papo jikawos ti jantej'we ti janlajne'n, sek jane'yi ka iwoyeyjinna'aja papo ijia 'wenayi ti janekiajle paka inkijmaye.

¹⁰“¿Jet'i jlamtijiena niwak Sinia' jlamtis ti yi'i ni ji'wet ti iyo'ate: Siojona sisaj ti siunapo 'wukiu'l jiwos iwit'iane, 'yina jla'm inesi'lieyi ti kiak iniwone 'ate iyo siojona sisaj jlameje ti tena jikatokiyi jana 'wuk.

¹¹Jla'am pa Saka'niona ti iyo ka kiak iwoyi, 'yina a'wena ti wuj ti 'es siunie iyoyi?”

¹²Iyoyisietaja'ni ka inkimits'i ja Jesús kajeyepa ti itiant'iejesk'i ti jlamis ti tijwelajas'ni ti ti'yenajap jiwek papoka inkijmayewos ti ijiuski'lajne'n. Je 'es jla'am ti je ijwiyisie papo i'nio', iliyeyisi wek sekyi'i ti tajlayisi.

“Siunie tajle ni anechiyas nak ja ekiajlayi pit ni anechiyas, jlampet siunie tajle ni Sinia' nak ja ekiajlayi pit ni Sinia'”

(Mt 22.15-22; Lc 20.19-26)

¹³Siupapo Fariséojos, siu'neje pa Herodes jikawos, po' papo tijliukie'ni kajnoyi ja Jesús kan'yasis'ni, sek jane'yi ka poye pa paka ji'lija ka inwet'ianisk'i, 'yina ka pakaye wek ka injwelis ka intajlatisie, lapakawo ti iyoyisijyi'n paka jitis iwo.

¹⁴Siuti yiyisi iyonisi'ne 'ate: —'Yaka'niona, kasts'ajane pa awona ti a'am i'nio' je niliak'ia'm, jla'yi ti je inkajli siunie iyo napo i'nio', kajeyepa ti je 'yene paka t'oniye iwo pa i'nioye, najata jla'am siunie Sinia' iyotaja kawo napo i'nio' ti jika'neyasane. It'imina ti ja'yasaja'n ti jayok'iate: —¿Ma 'est'iyiji ka 'yakat'inie ape'e niwa inkat'ijnieyees anechiyas Roma jlele t'ajla'ni napo, ni'ne ka jeye? ¿Ma jatisie ni'ne ka ejloye'e jiwekie'e?

¹⁵Jlam'ne Jesús 'yijene pi iyone ti siupa tiwonaja ti tejlita, sekyi'i iyo'ne 'ate: — ¿Yot'iyi'ni ti sejlita? Toniemet japa wikiniet'aja janjwanjli ja'ye'en.

¹⁶'Yina titiuniejayi, sekyi'i Jesús i'yasam'ne papoka ti iyone 'ate: —¿Tempa jipe'el ni siu'neje ni jle' ni yi'i? Iyo'ne 'ate papoka ti isiujlileyisi: —Siunie anechiyas Roma jlele naka.

¹⁷Sekyi'i ti Jesús kiak iyonayi 'ate: —Ijiatp'ane, siunie tajle ni anechiyas Roma jlele nak ja ekiajlayi, jlampet siunie tajle ni Sinia' 'yina nak ja ekiajlayi'ijyi pet ni Sinia'. Kanwojlijinisipi pa ti ipi'yayis ti kia'iyoye.

Ti'yasanaja siunapo 'yajle'n ka ijiatayi ka inapits'i pijia'm

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

¹⁸Po' siunapo Judíojos 'neje ti jle' iyo'ate Saducéojos, 'yina papoka ti ijioyi ja Jesús, ti takakiunisi ka inapits'i pijia'm napo 'yajle'n. Jak je iyoyiji ti kiak iyonisi 'ate:

¹⁹—'Yaka'niona, siukia Moisés iliyisajap siu'niwa jilisajna' ti iyo'ate, “Siunie i'nio' laj jilisayi ilia'm siojopa yitaja, 'yina paj ti 'yala wek, siuti po' siunie ji'liela 'esiji ka pakayi ti janeyi, sek jane'yi pak janekial pijia'm pi jikilia masa ti jilis poyi jla'm ilia'm japa ji'liela.”

²⁰Kajeyepa ti pojompe papo i'nio' ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji ijwienjlik'i, siupi isijli laj jilisayi ilia'm siojopa yitaja ti 'yalajimpe.

²¹Jak je iyoyiji ti siupa ji'yini tome'e, pak its'iuyetaja'ne pet, 'yina kiak iyojliyi laj jilisayi ilia'am japa ji'liela, ti 'yala'aja pet. Siupa tomtaja'a pet siupa je pajk'i ti 'ya'al jikilia masa, kiak iyojliyi paj ti 'yala'aja wek ti laj jilisa ilia'm japaka ji'lielajas.

- 22**Paj ti nojwa'a jiwek papoka ni nojwa'm, siojopa ask'ilieki 'yal 'neje.
- 23**'Yina siuti ijwi'il napo janapits'i pijia'm napoka 'yajle'n 'esiji, 'yina awo'ate, ¿tepat'e jane'yi siupa ti ijiatayiji ti ja jik'iemjlaye siupapo ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji?, 'yina ti itij'we ti jijwa'yis.
- 24**Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Jikamats'iji'n, 'yaka je intant'iejayi niwa Sinia' jlamtis siu'neje ni jijweye iyo.
- 25**Siuka netiejenie'e jana jloma ti siunapo 'yajle'n janapits'i pijia'm, ja ke injwa'yits'iji'n, ayinie asejnia kia'iyojliyi, 'yina ti jawo 'ate siunapo Sinia' jijliujwajnas poli jlele.
- 26**Jlajmiliet, siunie iyo ti janapits'i pijia'm napo i'nio' napo 'yajle'n, ¿jet'i jlamtijiena'ijyi niwa Sinia' jlamtis yi'i ni Moisés jip'esinik siunie ti ijwi'il siojopa a'la' ti tak'ayi'ni pi jwat ti 'lajna'm? Pakayi ti Sinia' iyone 'ate pa Moisés, “Ya'am ti Abraham jiniak'i'm, Isaac jiniak'i'm, siupa Jacob jiniak'i'm 'neje.”
- 27**'Yina siunie Sinia' siunapo ti 'wasajne'n napok jinia', 'wanjliyi ka pajak'i pa ka 'na'al jijweye po' ape'e, 'yina 'yijene ti yikial pijia'm. Wuj ti jikamats'iji'n.

Sinia' jlamtis siunie ti 'yaka'm ape'e niwa ijia

(Mt 22.34-40)

- 28**Sekyi'i 'nesajampe'eje pa ijwienjli siupapo taka'neyasane pak Moisés jika'neyasajnaye ti ijioyi ja Jesús, 'yina ti 'yijenayi pi iyone ti siupapo Saducéojos iniewitijin'ni, jla'yi ti je t'a'ni ti isiujlie papo ti i'yas'ni. It'imina'ne pet ti iyo'ate ti jlama pet ti i'yase'n: —¿Tepat'e yi'i pa siuniwa Sinia' jlamtis ti 'yaka'm ape'e niwa ijia?
- 29**Jesús iyo'ate ti isiujlie: —Sinia' jlamtis siuniwa 'yaka'm ape'e niwa ijia naka siunie ti iyo'ate, “K'iuyeyi, Israel jika kia'lis, Sinia' ti Saka'niona, ijwienjli jla'am ti Saka'niona.
- 30**Emi'n ni Sinia' ti Aka'niona, nayi wita'm pi iyo pa akiowe, nayi wita'm pi iyo pa asak'al, nayi wita'm pi iyo pa atankiujnieye, siu'neje ti janayi wita'm pa iyo pa ajweye.”
- 31**Siunie tomik'i iyo'ate, “Emi'n ni akiecha, wone 'ate iyo ti a'am ti jininemi'n.” 'Yina lajk'i paka jikiecha ka inka'm ape'e 'niwaka.
- 32**Sekyi'i iyo'ne 'ate paka ti taka'neyasane pak Moisés jika'neyasajnaye: —'Esiji 'ni Ika'niona, ka jla'm awo wat siunie jiwoyi ti ijwienjli ni siunie ijiate ti lajk'ipa ka jikiechaye.
- 33**Ti siuti jayimi'n ni Sinia' ti janiayi wita'm pi awone pa isiowe, janiayi wita'm pa iyo pi ijusik, siu'neje ti janiayi wita'm ki iyo pa ijwiye, siu'neje ti emi'n ni isiecha ti jayone 'ate awone ti ya'am ti aninemi'n, jla'm ijiate ti 'es, 'yina ti 'yaka'm ape'e siuniwa tilianajan'ni, siu'neje ti tiwunie ti tonitieje pa Sinia'.

34 Ti Jesús i'wi'in paka taka'nevasane pa Moisés jika'nevasajnye ti jlosik ijyiwiteje ape'e siupuwa ti'yasajajan'ni, sekyi'i iyone'ne 'ate: —Je into'we ni Sinia' jika anechijiayas. Sekatajak'i 'yina tikipajayi'ni ka k'iejliyeyi pa ka ti'yasajajan'ni.

Sinia' jjiujwanik ti Injwajieti

(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

35 Ti Jesús taka'nevasa'n kiajwe jlaja 'najla'wet wuj, i'yasa'm papo ti iyo 'ate: —¿Yot'iyi'ni siunapo taka'nevasane ni Moisés jika'nevasajnye, ti ijwi'il ni Sinia' jjiujwanik ti Injwajieti ka napok intajla papo David jika kia'lis t'ipi?

36 Siupa David, siojopa Sinia' jikimet initataja'm ti yamtijie'n ti iyoye 'ate: “Saka'niona iyone 'ate ni Ika'niona, Wejen 'niji ijwiyeje, 'yina je ijiate ka je yinna'a akiajwe napo atajiejwas ti ja 'ask'i'ni.”

37 ¿Yot'iyi'ni ka intajla'm papok David jika kia'lis naka ti jla'am ti Injwajietiwo ti jlam'ne David kia'iyoye jika'nionaja? Siupapo i'nio' ti je pini', je jlase' pi iyo ti yimi'n ti its'iuye ja Jesús.

Jesús ijiutkina ape'e papoka jiwos pa Moisés jika'nevasajnye

(Mt 23.1-36; Lc 11.46-54; 20.45-47)

38 Jesús yiniji pa t'eyasajnye siu'nie ti iyo'ate: —Asosik enitiejyi'ni k'iyey siunapo jiwos ni Moisés jika'nevasajnye, siuti t'iskiunk'iji'n yimi'n ti 'yuts'iji'n siuniwa ji'wuye ti je lis. Iyojonk'iyey ka titijwilaja, siuti ti'wenajata ilia'm, jla'yi ka tonitie.

39 Jlampet ti yiyis kiajwe siuniwa 'najla'wetis je wus, je 'neni ka je ineyits'ik'iji'n siuniwa in'wetis ti isis, siu'neje ti ijioyi japa inlakijnieye ti iyo ka ti'wena.

40 Tajlanek'i napo ask'ilieki niwa ji'wuki'l, jla'yi ti je iliakiyisi'i ti iyoyis t'ajlayeja' ti inistajanitisi ni jloski'la ti iliaki napo i'nio'. Awo'ate, jja kiojietaja'nine siunie ja tiwonaja ti ja tisiejek'i'yi!

Siojopa ask'ilieki iyoyi ji'wajietayi pa Sinia'

(Lc 21.1-4)

41 Ti je taljli'ijyi ts'e yi'i jlaja 'najla'wet wuj, Jesús teje'yi siojopa titietajak'i'ni isia'm puwa wikiniest'ejes tiwoki in'wajietiyey ti tekiajlaja pa Sinia', ti i'ye'en papo ijioyi ti itietik'i'ni isia'm, jlam'ne siupa i'nio' jwajla'a i'wi'in wuj jla'am japa itietek'i isia'm.

42 Ijyiwitat'ipi ilia'm siojopa ask'ilieki, ti p'ijliusie, ti 'nesa pet, ti itietek'i isia'm japa jika wikiniet'aj jlase' ti timesk'i jiwek ti laj lajaye.

43 Jesús tanat'iyi'nijpe japo t'eyasajnas, sekyi'i ti iyonayi 'ate: —'Yenak'i siojokia ask'ilieki, p'ijliusie. Ijiatk'i siunie awo ti siojokia jika wikiniet'aj jlase' ti itietek'i isia'm siojona tena'a'ni, 'yina 'yaka'm ape'e siojopa itietek'i isia'm siojopo i'nio' ti ijiate jla'am ti jwajla'a i'wi'in.

44 Kajeyepa ti siojopo i'nio' itietek'i isia'm, janaka siojona jika wikiniet'aj 'wanjle'e ti i'yaka'n, 'yina jlam'ne pet siujlieja ask'ilieki janaka pet siojona ti jika wikiniet'aj

jlase' iniatie'e'ni 'yina iniayi wita'm ti itietek'i isia'm, ti jitiej iyontaja'ni pet ka jlak lajaye.

San Marcos 13

Jesús ijwil ta'a ti janetiajne'n japa 'najla'wet

(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹Jlampa tajlayisi jlaja 'najla'wet, 'yina ti ijwienjli ja t'eyasanik iyo'ne 'ate: — ¡'Yaka'niona, 'yen pet 'niwa 'wukiu'l isis wata'a, siuniwa sisajas tena'ak'i ka jilisa wat!

²Jesús iyo'ne pet 'ate ti yikiajle ilia'm: — 'Yina, ¿ji'wena' siu'niwa 'wukiu'l ti je lis? Jijwelat'inie'e ka jla'am kiak iwo siuniwa sisajas ka 'wanjliye ijiak'i ape'e. Jano'we ti janwask'i isia'm.

Siuniwa wask'i'nelaja ja 'nakaj ka majletiejenie'e ti jano'we 'ni ajnat

(Mt 24.3-14; Lc 21.7-19)

³Sekyi'i ijliasayis'ni ti tejejis 'niji, yi'i jlaja tikijnaki Olivokiet, siojopa 'najla'wet wuj teje'yi. Siuti 'nes'ni Jesús yiyeje'n. Pedro, Santiago, Juan, Andrés ti 'najliyisiji'n ja Jesús i'yasayisi'n ti iyo'ate:

⁴—Siojopa jloma inta jane'yi, ¿tepat'e jane'yi japa? ¿Tent'i puwa wask'i'nelaja jana'an ka ti'wena ka je tojwata'ana'a ti kiak jawo?

⁵Jesús isiujlie japo ti iyo'ate: —Asosik enitiejyits'i'ni, 'nakayi ti ja ke ak'emiye'yi ilia'm paka jikiechaye ti ja'nes.

⁶Kajeyepa ja ke piniye napo i'nio' janiteyini ki yi'i iyo ti ja woyis 'ate, “Ya'am ti Injwajietik'i'm siunie Sinia' jiluijwanik.” 'Yina ja ke jlasiye napo i'nio' ti jank'emijietk'i.

⁷Jlampet ti jajieyeyi ti inwak japoye ajnat pa janejyi, ka je tojwayi, ni'ne ka tojwayi paka inejyi, kamajanie'e 'yina ti jlam kiak jawo ti japoye niwaka, 'yina ja mamjliye'eje ja tojwayi'ni siojona jloma ti jlamayiji, ka kia'iwo.

⁸Siunapo i'nio' yijits'i niwa ajnatis wus janilajne'n, siunapo anechiyasas kiak jawojliyi pit, anechiyasisak'i wita'm ti janilajne'n. 'Yina japoye siuniwa ti ajnat ja'wesi ti ja pansisak'i, nel'lia japoye. Jawo'ate iyo jana asejnia ti k'iejli jlas yokie, iyo ni ji'wok.

⁹“'Yina siunie jiwoyeyi asa'am ti jijnieye pet iyyik'i, kajeyepa ti siunie ja tiwona'ase, ja inekiajlayi napo ijnosikis jiwos, ja inenajayits'i niwa 'najla'wetis ti ja inajakiejyi'n, siu'neje ti jajnoyeyiji napo anechiyasas wus, siu'neje napo t'as jitieyi'i. Siuti sek ja awaye'yi ja nisiamaye'nina'a ti awoye asamtikie' ti ja sijwela', ti ja enayi jitieyi'i.

¹⁰Siuti ja ke inejliyi kiu' janak siojona jloma ti ja jlaja, janak siojona jloma ti jankatate napo i'nio' ti janjwe'el niwa Sinia' jlamtis ape'e 'ni ajnat, ti jantejwi'n ape'e.

¹¹“Siuti kiak jawo jajnokieyiji napo anechiyasas, ja ke k'iejliyeyina'a paka woyeyi ka woyeyi asjlak'aliye siunie ti je 'najanayi paka as'lej awonayi. 'Yina ja 'wenayeyi ti jajwela' siunie ti Sinia' janwe'nase'm ti jajwela'. Kajeyepa ti ja ke asama ti ja amtiye'yi, ja 'wenajliyeyi jla'am siojona Sinia' jikimet ti 'es ti jantamti.

¹²“Siunapo ji'niayi ijwienjli jankajliujniap pa yi'i siunapo ji'niayi ijwienjliyik'iyi ka tiliana. Jlampet siunie jinia' janekial ni jlas ka kiak tiwonaja, 'yina siunapo jilis janta'yi ilia'm napo jiniewot, 'yina kia'iyojliyi jawojonk'ieye ka kiak tiwonaja ka tilianaja'n.

¹³Ja lajak'i ape'e 'ni ajnat ka inlesana', 'yina ja tini'wajak'iase 'yaka ya'am ti jat'imi'nase ti jikinieyi siunie awoyi, 'yina siunie i'nio' jankatate ti janwoyi siunie iyo niwa yamtis, janakayena'a ni janjwa'.

Injlak'ali ti ja ijiat ti ja a'tiejak'i

(Mt 24.15-28; Lc 21.20-24)

¹⁴“Ja'wena' siunie ti ijiate ti ja jwesiejak'i ni jawo, ti ja'nakaja ti ja ke i'no'we ti ni siunie jane'yi, kajeyepa ti jankama ape'yi siunie jawoyi. (Siuti jlamtijie'n, tejnisk'i). Ka inetiejenie'e janak jloma, siunapo yi'i jana Judea jla'am iwonayis'nina'a 'ate ti janek'ni ti jan'yiltane niwa tikijnakiyis.

¹⁵Siuti jajnewite ti ja ke int'eki ape'e japa ji'wuk tomi pijia'm ni i'nio', je 'es ka jitiejliyeyi'ni puwa ka jikijmatisa' ti yi' kiajwe siojopa ji'wuk tome ajnat'e, sek tajla'ana jiwekie'e ni i'nio' ti janek.

¹⁶Jlampet siunie jane jiwasoki, ejlo'o wek puwa jikijmatis, 'esiji ka je inapili.

¹⁷“Janak siojona jloma ti wujwa ti jap'ijliusisa siunapo asejnia ti isiu'ujniejne'n, siu'neje napo asejnia ti je ilie'en jijiukijyi napo jilis!

¹⁸Ajlayiji pa Sinia' ka je ijnewitajam'ni siunie ti wi'yitiepata ka kia'iwotajanie'e.

¹⁹Kajeyepa ti niwak siuniwa jlomas ti injlak'ali janejyi, injlak'ali siuniwa ti je kia'iyi paka ti'wena taj'lap'e ti 'nelanjie'e Sinia' 'yotatayi 'ni ajnat, 'yina awakieyi 'niji siu'nie jloma, siu'neje ti ja ke ti'wena ka kiak iwoyi ts'iji ji'wechaja 'ni ajwe'el.

²⁰Lapakawo ti siut'itie ka Sinia' jla'am intoyiti'i 'niwa jlomas, 'yina lajtak'i'ne pet paka injwa' 'yina ka lajak'i napoka ti jla'am ti isi'mik'i napoka jla'am ti it'imina ti kiak iyone.

²¹“Siuti ja poye pa jawo'ate, ajwe'el 'niwak jlomas, “Jon ka'yenayi siu'nie Injwajieti ti Sinia' jijiujwanik yi'ne!”, ni'ne ti japoye pa' jawo'ate, “Jon ka'yenayi siusie Injwajieti Sinia' jijiujwanik yits'e!”, jla'm iyo, ká ak'iuweyi.

22Kajeyepa ti jana'am siunapo ti janijwe'el ti janapokaye Injwajieti ti Sinia' jijliujwanik, siu'neje napo ti janijwelis ti janapokaye Sinia' jijwejlanawosa', 'yina jan'wenki'n siuniwa ti janesi'lietk'i napo i'nio', ti janwo ka ink'emijiet napo siunapo Sinia' pajk'i ti isi'mik'i, janwo pa jawo ni'ne ka je inkajlits'i.

23¡Esiji ka ajoskiyeyi! Ajwela'yase'm ta'a ti je yijliyi'iji janak jloma.”

Jesús ti janapimet

(Mt 24.29-35,42,44; Lc 21.25-36)

24Jesús iyo'ate ti yinayi'iji ape'e: “Ti janek 'niji jiwek pak injlak'ali ti wuj, puwak jlomas 'yina siunie kilie' ja'no'me, jlam pet siunie we'la ja laja jlala',

25siuniwa katese'l janok'iji'n ti jantajla'm ni poli, siuniwa yiji pet ni poli ti jijweye po' jantaj'lik'i niwa ji'wetis.

26Japakayeyi'ne ti ja ti'wena ilia'm ni I'nio' Jlas ti jana'am ti janejyi jana poli ti janejyi ni jijweye ti je jlase' siu'neje ni jiwunitieyi.

27Sek jane'yi ka ijloyena'a siunapo jijliujwajnas poli jlele ka nekk'i'ni siunapo ti pajk'i ti it'iajats'i, 'niji taj'le ni kilie', 'yuyi 'neje ni kilie', jantajlits'i siunie taj'le ni kilie', siu'neje napo tome 'niji iniwuki, siu'neje napo tomi 'niji wikinaja, siu'neje napo ti tal 'niji jlajeyi 'ni ajnat, jlajeyi 'neje 'ni poli.

28“Esiji ka ni'neyasanayi siunie 'neyasajnaye ti titiajlataja wek janak a'la' jle' iyo'ate higok. Je istie' ti jiwats'oyeyija'm, 'yina kajeyepa ti ji'wole ink'ieyis, sekyi'i 'wena je jitijnisiejiap'e ti janawopa'.

29'Yina kiak jawo ni siunie ajwe'el ti ja'wena' niwaka ti ja'nakaj, 'esiji ka 'najanayi, ti je tojwa'a siojona jloma ti ja'nesi ni I'nio' Jlas.

30Ijiatk'i siu'nie awo, ti siuti 'wanjlilji'yiji siu'napo i'nio' yiji 'nak jloma kiak jawo ni siuniwa ja'wina, ti kia'yo janejyi pit niwak jlomas.

31Siunie poli jla'yi 'ni ajnat janetia'n, ja jlam'neja pet siuniwa yamtis ja ke paja ka inetia'n jla'am.

32“Jlampet siojona jloma siu'neje jana inetitinki janeyi jana kiliekie' japa ja'nesi janak lajk'ipa ka 'najane paka iwone, tiwet'ianaja ka napokaye wek napo jijliujwajnas poli jlele, ka nakaye 'neje wek jlas ka 'najane paka wone, 'yina ijwienjli jla'am 'ni Sinia' ti 'yijene pi iyone.

33“Tempi it'imina ti awo'ate, ¡Ká anikiwalinitie! Ká amayets'iji'n, ka je iwopa ti je 'najanayi paka wonayi japak jlomaye ka kia'iwotajanie'e.

34Nakt'e 'yiniye siu'nie, ti po' siunie i'nio' iyo ka nek ti jajnoyi japa ajnat jikiecha ti tojwe, iniajnat ti ijliuye papo jikawos ka ijiatayiji kan'yena pa ji'wet, sekyi'i ti yikiajlayi pi jikijmaye pa iyo ka iwone ti ijwienkitamk'i'ni. 'Yina ijwijla'm 'ne pa 'wuk kiwet jiwo kan'yena pa 'wuk kiwet.

³⁵Yina nak kia'iyoni pet, it'imina ti awo'nase 'ate, Ká anikiwalinitie, kajeyepa je 'najanayi paka wonayi siojopa jloma ti ja'nes ni jika'niona janak 'wuk, ent'a ka ajnalis wujwak'i'ni, ni'ne ka'nes ka ajnaj kioweja', ni'ne ka'nes siunie ti ajwentas yapataja'n, ni'ne ka k'iejli motie.

³⁶Ká anikiwalinitie, 'lojwinie'e kaneyi astepe'e ka mayets'iji'n ti janesi'lieta.

³⁷Je asamkataja ka kiak iyo'nase siunie ajwe'lase'm, 'yina apejlaniti ape'e napo naka ti awo'ate, ¡ká anikiwalinitie!"

San Marcos 14

Tinikiujliejap pa Jesús ti jat'otie a'laja'm (Mt 26.1-5; Lc 22.1,2; Jn 11.45-53)

¹Jlomas times puwa tomk'ie ka ineyi siojopa jiliakijnieye papo Judíojos jle' iyo'ate Pascua, japak siojopa jloma ti itiuwis puwa woyejes laj jilinkitajets'i. Siojopo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje japo taka'neyasane pet pi Moisés jika'neyasajnaye, jakayipe ti iyoyeiyisiji'n paka iwonisi ja Jesús ka k'iejliyeyi paka jlam intajlatisie wek jlam'ne je ijiatk'i, ti iyo ka inkimits'i ti janlanis.

²Yina siojopo ijia tomisik'i'ni ti iyonisi 'ate: —Je 'esiji ka yinajaje siujlie'e inlakijnieye, 'lojwinie'e ka jlam pak iwots'i'ni napo i'nio'.

Asejnia siojopa 'yilini'ni japa Jesús jletik siupa jini inkajk'i (Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³Jesús ijio Betániaja ji'wet yi'i ja Simón, ti tiwonaja'ni 'ate Inkiso'l Jitio' Lianik. Ti yi ts'iji ji'wet'e jaka, ti ti'yekiunieje'n ti tejeysi ape'e siojopa yinisi ape'e pa jlak, 'nesa jla'a i'nioki ti itiu'n jikiojyi siu'nie a'la' t'e' ti jini inkajk'i, jle' iyo'ate nardo, siu'nie t'ojni, yiji siujlie'e jiwe jlase' ti sisamak. Sekyi'i ti yolkiotaja'm ti 'yilini'ni jlaja Jesús jletik.

⁴Yina siojopo sek yi'i, ti i'winayis ti kia'iyoni, jwesis'ne sekysi'ni iyoyis'ne 'ate: —¿'Wenat'e ka inkajyi'n jlam'ne laja po'?

⁵Jlam'ne ka tiwena ka trescientos denarios tenaja ni'neta ka inka'm ape'e, 'yina siojopa lajaye, kawinaja'm pet napo i'nio' p'ijliusis pet kanekisi pa isitianis. 'Yina yiyeyisiji'ni jlajak asejnia.

⁶Yina Jesús iyo'ne 'ate: —Ena'yate; ¿yot'iyi'ni ti je jlenayi 'ate siunie iyo kawoyi? Kajeyepa ti siunie iyonk'i 'esiji.

⁷Siunapo p'ijliusis je pajna'a ka je ineyi aska kiowe'e, jane'yi pa ja jlomaye ka woyeyi ka wenajia'm paka k'iejliyeyi ti janoyeyeje, 'yina asa'am ti tijna'yase'm. 'Yina jlam pet ti ya'am ja ke jlomasak'i ka yi' aska kiowe'e.

⁸Siujlie'e asejnia iyo siunie ti 'yakajli siunie iyo kawo. 'Yilini ta'a ijyik'i siunie jini inkajk'i, lapakawo ti iyo ta'a ka wakajla siu'nie 'yajwes ka titijikta k'ieye ka inetiejenie'e ka kiak iyo.

⁹Ijiatk'i siu'nie jayo, ti ajnat pi jane'yi ti ja tiwoki inka'niyeja' siuniwa Sinia' jlamtis ti isis, sekjane'yi ka tijwelajape pet siujlie'e iyo jla'a asejnia, ja titienkiuniejak'ipe.

Judas wakal ti janwe'en pa Jesús

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰Siojopo t'eyasajnas jla'am ja Jesús itijwa'm niwa sikioye times tom'niji, 'yina ijwienjliye siojo ti jle' iyo'ate Judas Iscariote, ti ya'am ti ijioyi siojopo pa'yijis jika anechiyasas ti ijwile ti janekial ja Jesús.

¹¹Jak je iyoyiji ti ipi'yayisie, 'yina ipiniyeyisi'i'ni ti kia'iyoyi. Iyonisi'ne 'ate jak Judas: —'Esiji, je ijiat ka je itisie pet. Judas iyoyeje'n ji'niayija' siupa janwone kan'yaka'n ka inwe'en ja Jesús ka inekiajle.

Jesús ti'yekiujni japa Pascua (Mt 26.17-25; Lc 22.7-14,21-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-36)

¹²Jlampa yiye isia'm siojokia Pascua jiliakijnieye napo Judíojos, janaka siojona jloma ti titiuwa niwa woyejes laj jilinkitajets'i. Janak siojona jloma inia'ne, ti ilianis ni 'wole po 'woma, t'oniye iyo janak inlakijnieye ti yiyetaja. Siojopo t'eyasajnas i'yase'n ti iyo'ate: —Ti awaki siujlie'e Pascua, ¿tempa ji'wet pa inteliaja ka ene'e ti ja'yekiu'ni 'nakayi ti janaj ti jawiakajlanitie ta'a ak'ioye?

¹³Sekyi'i Jesús ijliu'ne japo times t'eyasajnas ti iyone 'ate: —Maye'ni nanayi jana isi'. 'Yina siuti jawayejia'm, sek ja'wena'yi ni i'nio' ti it'iejliu, ti yin jitipe'e jla'a jlate. Sek jane'yi ka kinieyets'ina'a siupa jantajyi.

¹⁴Jak je iyoyiji siojopa 'wuk ja'no kiajwe ja'yasayejyinna'a siupa sek ji'wet'e ti jawonayi 'ate, "Saka'niona iyo'ate ti in'yase'n, ¿Tepa yi'i siojopa jitiowe jla'a a'wuk jayi'i ti jasijwane 'napo 'yiyasajnas ti ja'yekiujni siujlie'e Pascua?"

¹⁵Sekjane'yi ka 'wenkinie'asemna'a siojona jitiowe tomi pijia'm ti isajan kiajwe ti pajk'i ta'a ti tiliejlajan kiajwe. 'Yina sek ja enayeyi'ina'a ti jalesanayi siupa ja saka'.

¹⁶Siojopo t'eyasajnas yama'ni ti ijioyis isiyi, 'yina ka 'wena iwo wata'a siunie Jesús iyone ti ijwijla'm siukia jawoyi. Ijiatjliyi, sek yinayisi'i ti ilisanisi ki jlakis ti tejeje jakiak Pascua.

¹⁷Siuti ajnalis wujwak'i'ni, Jesús yama ti jla'yis japo t'eyasajnas itijwa'm niwa sikioye times tom'niji 'nesayisi jlajak 'wuk.

¹⁸Jlampa ti'yekiunieje'n iyone'ne 'ate japo t'eyasajnas ti ijwijla'm: —Jlam je awo siu'nie jayoyi, ti siuti asa'am ijwienjli ni siu'nie akijwane 'nak ja siwe'en.

¹⁹Sekyi'i je ikanitk'i'ne wita'm ti ipi'yayisie ti kia'iyoyi, sek'yi'i inenekiajlayisi siukia ji'lij ti i'yasista'ni, ti iyonisi 'ate: —¿Jet'i 'yu'we ka je yamana'a?

²⁰Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Asa'am siunie inojwajia'm itijwa'm niwa sikioye times tom'niji, 'yina ijwienjli siunie ti akijwane pet, siunie woye 'otiejam'ni ni sak, naka ti ja siwe'en.

²¹Siunie I'nio' Jlas janejia'm ni siunie jawo ti janilayiti, siu'neje ni jiliaye jawo ti ja tiliana, iyo jla'am niwa Sinia' jlamtis ti yiji ji'wet ti ijwi'il. 'Yina jja wujwa wat ti ja p'ijliusieja' siunie i'nio' ni janwe'en, 'yina ti ja jiwet'ia japoye pet! ¡Tent'ipi pa kajwe'el ka lajak'i ta'a pa!

Sinia' jlak ti 'es ti Saka'niona iwi'in

(Mt 26.26-29; Lc 22.15-20; 1 Co 11.23-26)

²²Jlajmillet, ti ti'yekiujni'n, Jesús isimayi jlaja woye ti yi'n jikiojyi, sekyi'i ti jinikanitieiwi iwinayi pa Sinia', itime ti its'isajaja'n, sekyi'i ti iwinak'i japo t'eyasajnas, ti iyo'ate: —Siu'u, 'nak 'yajwes.

²³Paj ti isimayi'ijyi siujlieja inat jiwe ti at'es yiji, sekyi'i ti jinikanitieiwi iwinayijyi pa Sinia', itimeje ti iwinayi japo t'eyasajnas kan'yayisi, ijatjliyi no'we ti i'yayisi.

²⁴Sekyi'i ti iyonayi 'ate: —'Nak i'yoyis ti tisa'ni, 'yina ja ke piniye napo i'nio' ti ja 'esieyi, jla'yi ti 'nak 'yakajanit siunie Sinia' ji'lij ti ink'ie' ti iliyi siunie jawoyi'ijyi.

²⁵Siunie jayo jla'am je awo, ti ja'najatajayiji ti a'yaje siu'nie ts'ejnietio' t'e', 'yina ijatjliyi ka netiejenie'e siojona jika jloma ni Sinia' jika anechijiyas jiwekie'ajana'a ka ijyjlita'm ni at'es ti ink'ie'.

Jesús ijwi'il ta'a pa Pedro ti janjwe'el ka je intant'ieje ti jla'am (Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

²⁶Siuti itimayisi ti takelisiejne'n ti yinisits'i kiwa sálmojos, sekyi'i ti yama'ni ti tejejis 'niji yi'i jlaja tikijnaki, jle' iyo'ate Olivokiet.

²⁷Jesús iyone'ne 'ate japo t'eyasajnas ti ijwijla'm: —'Yejne'n, ti asa'am ja ke injwanjli pa ja'wanjliye pijia'm ti jaleyik'i. Iyo jla'am niwaka Sinia' jlamtis ti yiji ni ji'wet, ti iyo'ate, "Jalia'an ni sontas jiwo, siuniwa jiliajwas jlam sek jajnok'i'ni ape'e 'ni ajnat."

²⁸Jlam'ne pet siuti janiu kisie'e ti jatiajli ni a'no', jania'an ask'ioye ts'iji yi'i jana Galilea.

²⁹Pedro iyo'ate ti ipi'ya ti kia'iyoye: —'Wanjliyijna'ape ka wikie'eyeyi ka kia'iwo kanle'a, 'yina ja ke ili'a ya'am.

³⁰Jesús isiujlie ti iyone 'ate: —Ijatk'i siunie jayo'na, ti siu'nie ajnaj ka majletiejejna'aja ka nekiagle'e ka ajwentas inap siupa ja timesieyiji, janajapejayi ti ja ajwel ka je intant'iek'i.

³¹'Yina jlam yinjliyi ape'e ti iyo'ate ja Pedro: —'Wanjliyi, 'wanjliyijna'ape ka kia'iwo ka inlana, 'yina ti awojonk'ieye ka siliaye inok'i wita'am, 'yina ja ke inets'e ka iyo'ate, "Je sitiant'ieje." Jakayi'ne ti ijia isiujlieyi siukia iyo.

Ti Jesús iyo t'ajlayeja' yi'i japa Getsemaní

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³²Sekyi'i ti yama'ni ti tejejis ts'iji yi'i ja ajnat ti jle' iyo'ate Getsemaní. Jak je iyo ti 'nesayisi, sekyi'i ti kiak iyonayi ja Jesús japo t'eyasajnas: —Weyets'ijin kiu 'ne, jayo kiu 'yejlayeja'.

³³Yina japokata'ne japo Pedro, Santiago, Juan, ti tane ti yama jlam pa yiyeyi siupa ti jijliak'ali po', siu'neje ti inik'iuye t'ipi siupa iyo ti je wekie'e ti je ikanit'ni.

³⁴Yina iyone'ne 'ate japoka ti ijwijla'm: —Alate ti 'yiniye ka isiak'al inek'ni ta'a siupa jawo pa ja iliayeja' ti jats'a'al. 'Nak weye'yi kiu', 'yina jwajla'a paka woyeyi ká amayets'ijinna'a.

³⁵⁻³⁶Yama wat ts'iji, ti iyoye t'ajlayeja', 'yina paj ti jitiokiots'i 'yitayi ajnat'e ti inip'elisine pa Jinia' ti iyo'ate: “Inia', siuti a'am ti jejljen paka k'iejiye ka kia'iwo, wojyi'n paka i'niayija', ke sena'ate siu'nie iliaye jawoyi. Inia', 'esiji ka jalk'i siu'nie yat ti pajyi. 'Yina awo'ate, 'esiji ka woyi siunie ti a'am ti janteliaja kawoyi, 'yina je ka yama ka intalk'i siupa ja woyi.”

³⁷Itime ti yapilieyi japo t'eyasajnas, 'yina imiak'iji'n ti yiyeyi. Sekyi'i iyone'ne 'ate ja Pedro: —Simón, ¿jima'a? ¿Ka jwajla'ajat'e wat paka woyi ka je ama'a?

³⁸Ataj etie kisie', woye asts'ajlayeja', 'nakayi ti siunie inkajejlasaye ja ke injlana'ni pet. Kajeyepa ti a'we'en ti jiwoyeyetaja 'niwa yamtis siu'neje ti astankiujnieye poyeta, 'yina 'nakayeyi jla'am siunie 'assie'n ti je to'm ilia'm.

³⁹Sekyi'i ti yama'aja ti iyo t'ajlayeja', siojo t'ajlaye iyone ti 'nelanjie'e jak yikiajle'ni.

⁴⁰Kiak iyojliyi siukia ti itimayi, yapilieyi'ijyi siojo yi'i japo t'eyasajnas, 'yina ka 'wena iwo wat siukia ti 'nelanjie'e, imiayek'iji'neje siukia ti yiyeyi, lapakawo ti je itieyisi kia jika ijnieti, 'yina poyeta siukia iyone, kiak je isiujlisi'ne.

⁴¹Sekyi'i ti yama'aja, jakayi ti najapejayiji ti yam'ni. Jak je iyoyiji siuti yapilieyi'ijyi japo t'eyasajnas, 'yina kiak iyonjliyi 'ate: —¿Jep'an ji'yenak'i kisie'eyi? ¿Jimayeyep'ank'iji'ne ti askanowe jitijwayits'i? ¡Je pa ink'iejeje'yi! Yiyeyi siujlie'e jloma ti siunie I'nio' Jlas jatekiajla jikiojia'm siunapo i'nio' inke' jiliajnis.

⁴²Neyets'i pijia'm, naja'ni, je tojwa ilia'm ni siunie ja siwe'en.

Jesús tikima'a (Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴³Jesús je ilitieje'eje ti takamtijniene japo i'nio', jlampa 'nesape jak Judas, t'eyasanik kiecha tajla'm siunapo itijwa'm niwa sikioye times tom'niji 'neyasajnas, ti jla'yis siojopo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje japo jiwos pet ni Moisés jika'neyasajnaye, 'yina ka kia'iwo ka piniye 'neje japo i'nio' ti jla'yis ti iyo jikio' jleleye, jla'yi ti iyo jik'iulisie'. Japoka 'neje jla'am siojopo i'nio' jwajlat'e iyots'i'ni.

⁴⁴Judas pajk'i ta'a ti inijloyik'ijin'ni siukia iyo ka iniwonisi, ti iyone 'ate: —Siupa jats'iu jik'iolo'we, jakaye. Sekjane'yi 'wena ja ká atejnisiejap'e ka kimaye'yina'a, 'yina 'esiji ka lesanayiji siupa jawoyeyi ti jala'nitie.

⁴⁵Jak je iyoyiji siuti yiyeyisi Judas yamitayi ja Jesús ti iyone 'ate: —¡Ika'niona! Ijia'tjliyi, siuti kia'iyoyi its'iuye jik'iolo'we.

⁴⁶Siojopo jla'yis i'wine wek, 'yina sek tajlayits'i pet ti yamisi, ti isimits'i.

⁴⁷Jlampet siojo jla'yi ja Jesús itiona kisie' ja jitisajnat tiok, ti ijwieje jlaja jik'iote jak pa'yijis jika anechiyas jikawo.

⁴⁸Sekyi'i iyone'ne 'ate japok i'nio': —¿Yot'iyi'ni ti jiwoye astesajnatise', siu'neje ti jiwo ask'iulisie' ti jiniamak'i, 'yinit'iyi pa kalankijeta siu'nie jiwonak'i ti jikimak'i'm?

⁴⁹Jlam'ne jlomas atejwe ti aka'neyasan'ni ts'e kiajwe jana 'najla'wet, ka jakayeyi ka akimayek'i'm ta'a. 'Yina lapakawo ti jla'am je iyo jiwek, kajeyepa ti yiyeyi siunie iyot'iyipi siuniwa Sinia' jlamtis siukia jawo.

⁵⁰Jakayi ti t'eyasajnas iliyek'i ja Jesús, 'yina t'osiye'ni ti i'yiltajne'n.

⁵¹'Yina po' siojo jwemik ti je ilitak'i jla'am ja Jesús ti tikiniejayi, ti ip'ione jitipe'e 'ni lotakinie. Tikima'a'ne jaka,

⁵²ji'wu 'nejie'e jiwekie'e ja titiejek, ti initata ts'iji, sekyi'i tijliena'ne ti jikio' iliena'a it'imina ti tijliena'ne, ejlo'o wek ti 'najleje'n ti kia'iyoyi ti i'yiltana pet.

Jesús tena jitieyi'i papo ijnosikis jiwos (Mt 26.57-68; Lc 22.54-55,63-71; Jn 18.12-14,19-24)

⁵³Sekyi'i Jesús tikiniejayiji jak pa'yijis jika anechiyas siojo jlamt'iyijpe, 'yina siojopo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje japo kijilas jwajla'a iyots'i'ni, japoka 'neje japo jiwos ni Moisés jika'neyasajnye.

⁵⁴Pedro je iyo ka inkienik'i'ni ti ijwil ka nekk'i, 'yina yiyi siojo anechiyas jika aj'leje'n, sekyi'i yamitayi siojopo tokis ti i'yena jlajak 'najla'wet ti tejeyits'i'ni ki jwat, 'yina yiyejapen'ni pet.

⁵⁵Siojopo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje japo ijnosikis jiwos, sekyi'i ijyijlitayisi ti iyoyistiejeji'n siupa ka 'nakaj ka ijiatayiji siupa ka jitis iwo, 'nakayi ti ja 'esiek'ieye ka tiliana, 'yina je i'winis paka jitisa' ka intajlatisie.

⁵⁶Ijiate 'loj japo i'nio' ijwil ka ijiatayi kan'wenisieje siupa ka je 'esie pa ka woyi ja Jesús, 'yina ti siojopo ijia ti kia'iyoyi ijwil kan'wenisieje pet paka k'iejliyeyi ka je 'esie ka woyi ja Jesús, 'yina jak je iyoyiji ka je inapits'i'ni wita'm ti iniewitis.

⁵⁷Sekyi'i takasitiek'i siojopo ijia ti kia'iyoyi ijwil ka impe'yayisieje, ti ijwile pijia'm ti iyo'ate:

58—Sa'am ti ape'yakpe ti iyo'ate, “Ja initiajnate'n siojona 'najla'wet ti i'nio' jilisanki, 'yina jlomas ja najapeja niwa janejyi ka ijiyilitayijna'aja ka ilisane siojona jikiechaye, 'yina janak i'nio' ja ke jilisankiye'ne.”

59'Yina ka jakayeyipe wat ka insesk'i japo i'nio' ka ijwienjli ji'lijayis.

60'Yina siojo pa'yijis jika anechiyas ja jlamt'iyijpe takasitie, ti ijio kiowe'e japo ijia, ti iyo'ate ti i'yase'n ja Jesús: —¿Lajt'ik'iyi pet pa a'leja'? ¡'Yejne'n siunie iyo ni intajkinaja!

61Ejlo'o wek siukia tiwonaja, 'yina je iyo jiwek ka inkiujlie japo i'nio'. Siojo pa'yijis jika anechiyas wuj yikiajlayi'iji ti i'yas'ni ti iyone 'ate: —¿Mi a'am ti Injwajieti'a'm, siunie Sinia' jijliujwanik? ¿Mi a'am 'neje ti Jlasts'a'm siunie Sinia' ti 'es?

62Jesús iyo'ate ti isiujlieyi: —Ji'yu, ya'am. 'Yina siunie I'nio' Jlas je ijiat ka já a'wena' ti janejyi'n 'niji jijweyeje ni Sinia' ti lajk'ipa ka ijnojliji, siu'neje ti ja'nes ti janejyi jana poli.

63Siojo pa'yijis jika anechiyas wuj, ti ipi'ya ti kia'iyoy, sekyi'i its'isatak'i ki ji'wu' lapakawo ti jwesie, sekyi'i iyonayi 'ate japo ijia: —¡'Esiji! ¡Ajwel'ni je asetiana ka poye'eje paka injwelik'iji'n siupa ka jitisa'!

64'Yina ti jipe'yaye siunie iyo niwa jlamtis ti iliaki pa Sinia'. ¿Tepa jiwoyeyi pit? Sekyi'i ji'lij iyonisi'ne 'ate ti inikiul japoka: —Jitis po'. 'Esiji ka tiliana.

65Sek tajlayits'i japo i'nio' ti ijwiets'iunisk'i'ni. Po' japo ip'ionis jitiokio'we, sekyi'i ti ipiajayisi'ni ti iyonisi 'ate: —¿Tempa impa'a? Jlam'ne pet siojopo tokis i'yena jlaja 'najla'wet kia'iyojliyi ipiajayisk'i'ni ja jitiokio' ja Jesús.

Pedro ijwil ka je intant'ieje pa Jesús (Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18,25-29)

66Pedro je t'eki'yi siojo yi'i ti tome ajnat'e, yi'i siojo jika aj'leje'n ja anechiyas, ti teje'yi'ni ki jwat.

67Jakayi ti 'nesape siujlieja anechiyas jikawoki. Siuti i'wina ja Pedro 'yina je iyo ka jitiej k'asa'a, sekyi'i ti iyone'ne 'ate: —A'm 'neje ti je lik'ijin'ni siunie Jesús Nazaret jlele.

68Pedro, siuti inikakiu, iyo'ne 'ate: —Je sitiant'ieje siupa jijwel'ni. Siuti Pedro iniu kisie', jlampa yiyeyi siojo 'wuk kiwet, sekyi'i ti pesiejayi ni ajwenta ti yap.

69Siujlieja asejnia, ti i'winaja ja Pedro, sekyi'i ti ipichinayi siojopo ijia ti iyo'ate: —'Nak jla'yi 'neje napoka.

70Pedro kia'iyojliyi inikakiuyeje ka intant'ieje ja Jesús. Paj ti japokaye'eje pet siojopo sekyi'i ti iyone 'ate ja Pedro: —Je 'esiji 'yaka ama 'neje ti jitiajla'm napoka. Jla'm ijiattaja ka je atajla'm 'neje jana Galilea.

71Sekyi'i Pedro ijiatayi ti je 'yotatiji ti inikakiu: —¡'Esiji ka 'nakaye ka intajlatk'i'm pa Sinia' 'ni i'lij awone, ti awo'ate, je sitiant'ieje pak i'nio' jijwela'ni!

⁷²Yiyik'i jiwek ti kia'iyoy, sekyi'i ti pesiejayipi ja ajwenta ti yap, jakayi ti timesieyiji. Pedro jitiej wujwak'i ja iyopi ja Jesús ti iyo'ate, "Ka majletiejejna'a ka nekiajle'e ka inap ni ajwenta, janajapejayiji ti jajwel ka je intant'iek'i." Sekyi'i Pedro yap ti yap, lapakawo ti jitiej yini'ni 'ate kiaka.

San Marcos 15

Jesús tokiji pa Pilato (Mt 27.1-2,11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

¹Siukia ti k'iejli mot, initotiek'i wita'm japo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje japo kijilas ti kia'iyoy jleyis po', japoka 'neje siojopo taka'neyasane pet ni Moisés jika'neyasajnaye, siu'neje japo ijnosikis jiwos. Siuti yikiajlayisi ja Pilato kan'ye'en siupa jitis iyo. 'Yina jikioyi tilie'nitie ti tikinieje.

²Pilato i'yase'n ti iyone 'ate: —¿Mi a'am ti Judíojos jika anechiyasts'a'm? Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Je kajme'n ni siunie jiwoyi.

³'Yina ti je jlase' siukiwa ijiutkinisi ape'e ja Jesús kanwoyi japoka jiwos ni Moisés jika'neyasajnaye,

⁴it'imina ti Pilato kiak iyonayi'ijyi 'ate ti i'yas'ni: —¿Mi lajk'iyi pet pa ka a'lej jlasa' ka kiujlie napo? Jlam'ne je jlase' siunie tiwona'a ti injwela kawoyi.

⁵Ijiatjliyi, Jesús je isiujlie pa ti'yasajtaja'ni. Jak je iyoyi ja Pilato kawojlit'iyipi pa ti i'wi'in ti kia'iyoy.

Pilato ipiniyi'i pet ka tiliana pa Jesús (Mt 27.15-26; Lc 23.13-25; Jn 18.38—19.1,4-16)

⁶⁻¹¹Kiajatak'i'ni ti yiyetaja siojona inlakijnieye Pascua, Pilato jikio' ilie'ne'ni ni ijwienjli inkipinik, yi'i siupa iyo jla'am napo i'nio' ka inojwanis kisie'e. Ijiatjliyi, japo i'nio' yama'nijpe ti ijioyi ja Pilato ka jla'm iwoni'ni 'ate ka woyi siupa iniwoni'ni. Sekyi'i Pilato i'yasa'm peyit ti iyo'ate: —¿Ma 'nak isio' jalie'ne 'ni aska anechiyas ti asa'am ti Judíojosts'ase'm? Lapakawo ti 'yijene pi iyone ti siojopo pa'yijis jika anechiyasas ti nak it'imina ti yikial ja Jesús, ni t'a'ti ti yinits'i ti 'yakawoyisie. 'Yina 'yijijienits'i japo i'nio' ka ijwejla'm ja Pilato ka jak jikio' inla'ne siojo i'nio' jle' iyo'ate Barrabás, ti jiliaye iniuyi wita'm siojopo jla'yis jla'am ti yi' insat jiweje. Kajeyepa ti pak titiajlataja siupa ti inilanajen'ni papo i'nio' siu'neje ti takalankijyi'n.

¹²Siuti Pilato i'wi'in ti jak Barrabás ti iyo ka inkio' tiliena'a, sekyi'i iyo'ne 'ate ti i'yajts'ape'e japo: —Ijiatp'ane. ¿Tepa jawonayi siu'nie ti jiwonayi'ni "Judíojos jika anechiyasa"?

¹³Sekyi'i iyoyis'ne 'ate ti tanisi ape'e: —¡K'iejwata'yi japa cruz!

¹⁴Pilato iyo'ne 'ate: —'Yina, ¿ten jiat'e siupa iyoyi ti je 'esk'i? Sekyi'i jlam yinjliyisi ape'e ti kiak iyoyisi 'ate: —¡K'iejwata'yi japa cruz!

¹⁵'Yina Pilato ti iyojonk'iyē ka 'esieyi wita'm japo i'nio' it'imina'ne ti jikio' ilie'ne ja Barrabás. Jlampā titimajayi ti tak'ajak'ni ja Jesús ti tokis ik'a'ni. Sekyi'i ti yikiajlayipi japo i'nio' ka ink'iejwatits'i japa cruz.

Tokis iliakiyis pi Jesús (Mt 27.27-31; Jn 19.2-3)

¹⁶Tokis yamayisi ja Jesús ti ijioyisi siojo aj'leje'n yi'i ja anechiyas ji'wet, 'yina siojopo tokis 'loj' neje ikapajlayisi.

¹⁷'Yujienayisk'i ni lotakinie ti isiat, sekysi'i ti isimayisi niwa k'itienis ti isimisik'i ti iyonisi jletik t'aka.

¹⁸Sekyi'i ti ijwilayis ka ijnonitis, ti iyonisi 'ate: —¡Amp'an, Judíojos jika anechiyasts'a'm!

¹⁹'Yina yejayisiam'ni jlaja jletik ti a'la' isienisi, siu'neje ti ijwiets'iunisk'i'ni. Sekyi'i ti t'akosjlete'l itiyeyisijin kiajwe ti ijwilis ka ijnonitis, 'yina jlam'ne ki iyo ti iliakiyis.

²⁰Itimisiji siukia iyonisi, sekysi'i ilienayis ape'e siukia 'yujienisk'i lotakinie ti isiat, yikiajlayis ape'e siukia ji'wu' jla'am, sekysi'i ti yamayisi ti jank'iejwatits'i jakia cruz.

Jesús tik'iejwata'a japa cruz (Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

²¹Yit'i'yipe siojo 'nayiji ti isiutieyisi siojo i'nio' jle' iyo'ate Simón, Cirene jlele, Alejandro siu'neje pa Rufo jiniayis, ti k'iejli yapitie tal 'lajna'm, 'yina tokis t'as'ne k'ieye ti ijliuye ka ink'iuyeje jlaja jika cruz ja Jesús ka intejlia.

²²Ijioyisiji siojo ajnat jle' iyo'ate Gólgota, ti iyo'ate, Ijnetik Jleli 'Wet.

²³Sekyi'i ti i'yayinisietaje ni at'es ti tijlijnataja ni mirra, 'yina Jesús je isi'm ilia'm.

²⁴Ijiatjliyi yinayits'i pijia'm jlaja cruz. 'Yina siojopo tokis ti iyo ka inik'isajasi kiwa ji'wuye tiliakinis'ne ape'e jak je iyoyi ti siojopo ijyiwiteje japok inijwankitamk'i'ne.

²⁵Kilie' tojk'i'nine jakayi ti ijwienjli sikiot'i itij'wepe ijniujlits'i tom'niji siojokia inetitinki yiyi jla'a kiliekie' ti k'iejli mot jakayi ti tenaja'a pijia'm jlaja cruz.

²⁶'Yina ape'e jla'a jletik ti tena'a pijia'm jlaja jika cruz, sek tik'iejwataja'a pet ni a'la' t'aj 'nak k'iek'i, ti inamtis yi'i, ni siunie it'imina ti tiliana, ti iyo'ate, "JUDÍOJOS JIKA ANECHIYAS."

²⁷Times napo jiliaye iniuyi wita'm kajlajnatas, tom'niji jijweyeje ni ijwienjli, siojo jikiecha tome ni ji'lieme.,

²⁹Jlam'ne pet siojopo jikalakijnieye yi'ne, ti iniuyisi'ni siojo yi'i jletik pa i'wiatayisi'i'ni ti iyonisi 'ate: —¡Tek'iaiyi jijweljie'epe a'am ti janetiajnate'n jlajak 'najla'wet wuj, 'yina jlomas ja najapeja kiwa jlejni ka ekiajlata'aja pijia'm,

30 jejlíkíeje kiu' pet ka nijwajiet, nijnalas ti jle'yi ape'e jana cruz, sojmajyi'n!

31 'Yina siojopo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje japo taka'neyasane pet ni Moisés jika'neyasajnaye kia'iyojliyisi pit ti iliakiyis 'ate iyo japo ijia, iyonayisi pet 'ate: — Jlam'ne ja iyone pi japo i'nio' ti ijwiejiete'n, 'yina ¿yot'iyi'ni ti kiak je iyo ka inijwajiet ti jla'am?

32 ¿Yot'iyi'ni ti je tisiojmajyi'n kaniwajiet, siusie Injwajieti ti inijwe'el Saka Anechiyas sa'am ti Israel jika kia'lits'e'm, 'nakayi ti sekjane'yi ka je 'yakakiukiena'a? Siojopo jiliaye iniuyi wita'm ti tik'iejwata'a jlaja cruz, kia' iyojliyi i'nijmanjliyi ti iliakiyis.

Ti Jesús ti 'yala (Mt 27.46-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

33 Najlíkise ti poye ki ajnatiok ti itij'w ape'e 'ni ajnat, paj ti kilie' tomat'ipi 'nijiye ti kia'iyó.

34 Jakiaka'ne siojokia inetitinki yiyi jla'a kiliekie' ti Jesús tana'ni ti 'yakets'ijiap, ti iyo'ate: — Eloi, Eloi, ¿lama sabaktani? (Ti iyo'ate, Inia', Inia', ¿yot'iyi'ni ti jilik'i?)

35 Siojopo sekyi'i, po' japo ti ipi'yayis, sekyi'i iyoyis'ne 'ate: — ¿Ma jipe'yayeyi pit? Tantajan'ni k'iyé pa Elías siupa injwejlanik jiwo.

36 Sekyi'i ijwienjli'ne ja t'osiyi ja inkats'ili, sekyi'i ti 'yutieja'm siojo at'es ti tosijyi 'yina ilie'nit'i 'ni sisej, sekyi'i ti ijieyeyi kants'ojwa'm, 'yina iyo'ne 'ate: — Ka 'yenakiamkiunie'e pa jawoyi, ka'nesta siupa tajnin'ni k'iyé Elías ti janla'ne ti yi'i jana cruz.

37 Pakatajak'i ti ijiatayi ti 'yakets'ijiap ti tajwijyi'n, sekyi'i Jesús 'yal'ne.

38 Siuti kia'iyó, sekyi'i siupa lotakinie ti tip'onajaja'm jik'ioyi jla'a 'najla'wet wuj kia'iyó its'isajank'ipe pet jakayi itiajlat pijia'm paj ti yiye ajnat'e ti its'isk'i.

39 Jlam'ne siojo tokis jika anechiyas Roma jlele, ti je tojwape'n siojo yi'i, ti i'wi'in ti kia'iyó ti 'ya'al, sekyi'i iyo'ne 'ate: — ¡Ijiatp'aneje ti 'naka Jlas pa Sinia'!

40 Kia'iyó po 'neje japo asejnia, sek k'iejlijijyi ja takasitits'ijin'ni ti i'yenisi'ni. Japokap'ampe japo María Magdala jleliki, siu'neje jlaja Salomé, siu'neje jlaja María 'neje Santiago, 'wenayi siojo isijli, siu'neje José japo jletis.

41 Japoka siojopo yamjink'ijin'nipe jlam ja Jesús, jla'yi ti iniuyisieje'ni ti yi' Galiléaja. Je japokata, 'yina 'loj 'neje siojopo asejnia ti jla'yis japoka ti yamisjink'ipe ja Jesús ti ijio Jerusalenne.

Jesús tip'onaja'a (Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

42-43 Pope ja i'nio' jle' iyo'ate José, ji'wet jlaja isi' jle' iyo'ate Arimatea, jikijmaye siunie ti yiji papo Judíojos jlosikis jiwos, 'yina kia'iyó je iliyi ti inijijwijiyink'iyé siupa Sinia' jika anechijiyas. Jlampá k'iejli ajnalis wujwak'i'ni siojokia jloma ti siunapo i'nio' iniwakajlanitis k'iyé janak jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, José yam'ne ti

ijioyi ja Pilato, je iyo ka ijnots'ina ti ti'yasane ki t'ajwes masa ki Jesús, ka intejk'iye.

⁴⁴Pilato jla'am jnots'iniji'ni ti 'yijene pi iyone ti Jesús je wata'a ti 'ya'al, sekyi'i tanayijyin'ni siupa tokis jika anechiyas, ti iyone 'ate: —¿Mi ijiate ti 'ya'al?

⁴⁵Tokis jika anechiyas isiujlie ti iyo'ate: —Ji'yu, 'ya'al. Sekyi'i Pilato iyone'ne 'ate ja José: —Ijiatp'ane, mayi.

⁴⁶Jak je iyoyi siuti José yama, itiu'un kia lotakinie siukia ti yame ti jla'am itiejietap. 'Yina kiak ijiuti'ne wita'm ti yinaja'n ti taj'l ape'e jlaja jika cruz. Ijioyiji siojo a'no' pajk'i ta'a ti wakal yi'i jlaja tikijnaki ti titijikia'm, sekyi'i ti ip'ionayija'm jla'a sisaj.

⁴⁷'Yina María Magdala jleliki, jla'yiki jlaja María 'neje Santiago jaka 'neje ja José jletis, yam'ni pet ti i'yenisk'i siojo tena'a kia t'o'.

San Marcos 16

Jesús yapi pijia'm (Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹Yam'niji siojokia jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, María Magdala jleliki jla'yis japo Salomé, jlajaka 'neje jlaja María 'neje Santiago jlet yamat'iyisijpe siupi jini inkajk'i ti ja'nelinisik'i kiak t'ajwes masa ki Jesús.

²Siojokia jloma inia'ne jla'a inkijmaye, ti k'iejli mot, yam'ni'ne ti ijioyis jika a'noyi.

³Iyoyis'ne 'ate ti ininekiajlisi jiwek: —¿Tent'ipa janoyets'e'm kalienaja'm jlajak sisaj ti tip'onajaja'm ja a'no'?

⁴Jak je iyoyi siuti yiyet'iyisipi, i'yen jitiejesipi pa a'no' pajk'i ta'a ti totie ts'iji siojopa tip'onajaja'm, jlajmiliet

⁵siuti 'yuyeyisi pi a'no', i'winayisi pa i'nio' jwemik ji'wu' pa itiojyi ti lemi, ti yiji'n tome 'niji injweyeje. 'Yina japoka asejnia jnots'ijnits'i.

⁶Siupa jwemik iyone'ne 'ate japoka asejnia: —Ke ijnots'ijnak'i'm. Jak jiwoyetajyin'ni ja Jesús Nazaret jlele siojo ti tena'a pijia'm 'neyek'i jlaja cruz. Lajk'ipa ka ine 'neye, iniu kisie'e tajli 'ni a'no'. 'Yenayi ni siunie tena'a 'neye.

⁷Maj, jwelayi ja Pedro siu'neje japo ijia t'eyasajnas jla'am, 'yina wonayijna'a 'ate ka ayetiejenie'e, "Yapi pijia'm pa Saka'niona, janan ts'iji Galiléaja. 'Yina sek jani'wenayiji, iyopi jla'am ti inijwe'lase'm."

⁸Sekyi'i yama'ni japok asejnia t'osiyeyijits'i'ni, ti tajlayisi pak a'no', kititiyeyiji'n lapakawo ti jnots'ijnits'i. 'Yina je ijwilis siupa iyo pa i'winis kajeyepa ti je ijwiysis ape'e.

Jesús inikajanitia'm japa María Magdala jleliki

(Juan 20.11-18)

⁹[Jlampa pajak'i ti yi' kisie'e ti tajli pi a'no', siojopa jloma ti inia'ne jla'a inkijmaye ti ajnaj 'wanjle ajnat'e, María Magdala jleliki japak iniane ti Jesús ini'wenkijna'm, siujlieja ti ijwiejietjimpe ti imose'l yiji ti iniujwank'i kisie'e.

¹⁰Japaka'ne siojopa ti t'osiya japo jla'yis'ni jla'am ja Jesús ti iyoyi jika'niyejayi ti je iliyi ti yape'n, lapakawo ti jijliak'ali po' japo i'nio'.

¹¹'Wenajliyi ti 'yakakiuyis ti tijwelaja ja Jesús ti 'wasa'n, siu'neje ti 'yakakiuyis ti ijwiltaja ti jla'am ti i'winaja siupa iyo.

Jesús inikajanitia'm papo times t'eyasajnas

(Lc 24.13-35)

¹²Paj ti inikajanitiet'ijia'm 'neje japo times t'eyasajnas ti yi' ojwe, 'yina jla'am jwajla'a ti 'wena iyo pakayi, kajeyepa ti yiji pa jloniye kiecha.

¹³'Yina kia'iyojliyi 'yakakiuyis japo ijia takajwejlantaja.

Siunie Jesús ijliuyeje papo t'eyasajnas kanwoyi

¹⁴Siupa ti tomayi pijia'm, Jesús inikajanitia'm 'neje japo t'eyasajnas ti itij'we niwa sikioye ijwienjli tom'niji pakayi ti ti'yekiujni'n. Sekyi'i takasejlane japo t'eyasajnas ti itiajlata ti 'yakakiuyis siojopo takajwejlantaja'ni ti i'winis siupa iyo ti iniu kisie'e ti tajli pa a'no'.

¹⁵Siupa ti iyone 'ate: —Maye'ni tejwa'yi ape'e 'ni ajnat, ti jajwelajia'm napo yi' ape'e siunie inka'niye ti ijwi'il niwa Sinia' jlamtis ti isis ti ijwil jana injwajieti.

¹⁶Siupa ja ke inkakui'n paka ja tiniejienajape, pak janjwayepe, jlam pet siupa ti jankakui'n, jitis japoye pet.

¹⁷Siupapo ja ke inkakui'n papok in'wenkinana'a pet siuniwa janesi'lietk'i napo i'nio', ti janojwank'i kisie'e siuniwa imose'l yijits'i napo i'nio', lapakawo ti nak jant'emina ni yi'i ti jasetijnape, ji'lija' ja'wenayeyi ti jawoyi.

¹⁸'Wanjliyijna'a pet ka inki'mik'i niwa injlajas 'yina ja lajak'ipa kanwone, 'wanjliyi 'neje ka ti'yayinaja siunie inkakie' ti i'nio' ilia'an, 'yina kia'iyoyi ja ke inlate. Siuti ja jikioye inenk'i ape'e napo je isis, kanjwayejempe.

Jesús yapi poliyi

¹⁹Itime siupa iyo ti tamti, Saka'niona Jesús tikiniejayi 'niji poliyi, sekyi'i yiji'n 'niji jijweyeje pa Sinia'.

²⁰Sekyi'i yamat'i'nijpe ti ijioyits'i wikie'eyi puwa ajnatis ti iyoyi jika'niyeja' puwa Sinia' jlamtis ti isis. 'Yina Saka'niona iniuyeje, je lajk'i siupuwa iyo ti i'winki'n ti yisi'lietk'i papo i'nio', 'nakayi ti ja ti'wena ti ijiatk'i siukia iyo kiwa jlamtis.]

San Lucas

San Lucas 1

¹Loj napo i'nio' ilisantaja'ni siuniwa iyopi ki awoki ti sa'am, ti iyotaja ka insesk'iyi,

²iyopi siojopo ti i'winis ti 'nelanjie'e, ti jlamis ti iyo wosa' kiwa inamtis.

³Teófilo ti i'nes, kia'awo ti atemayi ti a'ye'en ti alesaniji, ti atajlap'e siuki iyo ti 'nelanjie'e. A'wen'ne ti 'esi'n siukia alesane pet, sekyi'i ti awoyeyi ka ijliu'wa.

⁴Ja 'nakayeyijna'a ka intant'iejeje pet, ti ijiatk'i siuki iyo kia ti 'neyasanaja ti 'nelanjie'e.

Injlojwanik poli jlele ijwi'il pa Juan inajiejnawo ti k'iejli janeji'n

⁵Pakajanijk'ipe ti Herodes yi'i ti iyo anechiyasa', siojopa ajnat Judea, 'yina po' pa i'nio' jle' iyo'ate Zacarías ti pa'yi, ti tajla'm napo i'nio' Abías ti pa'yijis. Siojopa jik'iemjla jle' iyo'ate Elisabet, tajla'm pet siupa i'nio' t'ipi Aarón.

⁶Wuj ti isisi'n jitieyi'i pa Sinia', jla'yi ti yamjliyi ti yame ki iyo kiwa Sinia' jlamtis, siu'neje kiwa iyo ka tiwoki pa Sinia', jak je iyoyiji ka poye paka injwe'el, ka k'iejliyeyi paka ijnotkina paka woyisi.

⁷Yina laj jilisa', kajeyepa ti jla'am kia'iyó ta'a japa Elisabet ti je iyo jilisa', lapakawo ti kijilas.

⁸Po' japa jloma ti Zacarías ti jlama pet ti isijme'n, ti iyo pa jikijmaye ti Sinia' ijniejiet'e pet.

⁹Iyo jla'am ni jikijmayejes napo pa'yijis, Zacarías itiejayi ka iwu'un pa incienso siupa jini inkajk'i, ti tiliakinieyits'i ape'e, ts'e kiajwe japa 'najla'wet, siupa ji'wet'ni pa Sinia'.

¹⁰Ti tiwuniejata siupa jini inkajk'i, siupapo i'nio' ininenisi pet kisie'e, ti iyoyis t'ajlayeja'.

¹¹Pakayi'ne pa Zacarías ti Saka'niona jilijuwani pol jlele ti inikajanitia'm, ti takasitiape'n 'niji jijweye japa altar, siupa tenaja'a'ni siupa jini inkajk'i, ti tiwuniejata.

¹²Zacarías, ti i'wina pa injlojwanik poli jlele, jnots'inayiji'ni, ti je ijwiye.

¹³Yina injlojwanik poli jlele iyone'ate: —Zacarías, jweyiti. Sinia' ipi'yayi ki iyo ki asts'ajlaye. Siojona ak'iemjla Elisabet jlas japoye. Jle' jawo'ate Juan siupa jajlasa'.

¹⁴Ja ke jlasiye ni jawoyi ti ja inkaja'ni, ja ke amkataja jla'yi napo i'nio' wuj ti ja inkasaja'n ka inetiejenie'e.

¹⁵Kajeyepa ti Sinia' jawojwa'n anechiyasa', ja ke in'yaje pa at'es ja lajak'iyipa siuniwa ti'yakits'i at'esis. Sinia' jikimet ti 'es jampoyiji ti jane tiowiji japa jlet.

¹⁶Ja ke jlasiye napo Israel jika kia'lis napo janekiajle pa Saka'niona.

¹⁷Jawo'ate iyot'iyipi pa injwejanik jiwo Elías t'ipi, ti jijweye tiwenaja'm, ti janajne'n k'ieye ni Saka'niona. Janekiajle wita'm napo i'nio' napo jilis; siunapo kakiujnietas janoyeyijna'a pet siunie iyo napo isis ti iyoyi ni 'es; kiak jawo ni jikijmayeja' ni Juan, ti janwakajlanit siunapo i'nio' janki'm ilia'm ni Saka'niona.

¹⁸Zacarías iyo'ne 'ate ti i'yase'n pa injlojwanik poli jlele: —¿Tent'itie siupa kawo, ka je 'yakakiuniji? Tiwet'ianaja ka je kijilasats'e'm wata'a, jla'yi jli its'iemjla.

¹⁹Injlojwanik poli jlele isiujlie ti iyo'ate: —Ya'am Gabrielk'i'm, ti anoyeje ni Sinia'. Jla'am ti sijliu' ka ijwi'la siu'nie inka'niye ti 'es.

²⁰Siuti jikakiu siunie ajwelta'm, 'nakayi a'lej ja ká a'yaka'n, ijatjliyijna'a jla'am ka netiejenie'e janak jloma siunie iyo niwa ajwe'la'm, jiwekie'ejana'a ka a'lej a'yaka'n.

²¹Jlam'ne papo i'nio' its'iuyistajan'ni k'ieye ka ino kisie'e, inenekiajlayisi ti ini'yasis ti iyo'ate: —¿Yot'iyi'ni ti je ta'a ka ino kisie'e ja Zacarías?

²²Paj ti 'nesat'ipi jiwekie'e, jlampa je k'iejezeyik'i'ni ti yi' kiajwe japa 'najla'wet, 'yina 'wena iyoyeyi'ijyi ji'lij je i'yaka'n, sekyi'i itijnisieyisi papo ti po' pa i'wi'in ts'e jik'ioyi japa ji'wet'ni pa Sinia'. Puwakata jla'am puwa jikioye ti isiene, ti ijwil ka inkamtijniene papo i'nio', jlam kia'iyojliyi ti je 'esiji ka intamti.

²³Jlampa itimat'iyijpe siupa jikijmaye, jikijmaye iyo ti iniuyeje pa Sinia', sekyi'i yapilie.

²⁴Jak je iyoyiji'ni jlomas 'nak nojwaja'm, pakat'iyijpe ti iyoyeyi siupa iyo ti isiu'ujnie'n japa jik'iemjla. We'lajas ijwienjli sikio' itij'we ti je iniu kisie'e ti yi'i pa ji'wet. Jitienkiujnieye iyone 'ate:

²⁵“Nakap'ane ti sip'elisi'n pa Saka'niona, ka je siliaki napo i'nio'.”

Injlojwanik poli jlele ijwil ta'a pa Jesús ti janejyi'n

²⁶Ijwienjli sikio' itij'we ijwienjli tom'niji puwa we'lajas tomk'i ti k'iejli poyeje pa Juan, ti Sinia' ijliuye pa jjiujwanik poli jlele Gabriel yi'i jlaja isi' jle' iyo'ate Nazaret, yiji jlaja ajnat Galilea.

²⁷Ijliuyi siojopa jlosie jle' iyo'ate María ka ijnoyi, ti ayinie t'ale' je yi'i, 'yina jlampa initemayi pa José ti janeyi, tajla'm papo anechiyas David jika kia'lis.

²⁸Injlojwanik poli jlele 'yuyi'ni siupa yi'i jlaja María, sekyi'i ti iyonayi 'ate: — ¡Ampey! ¡Sinia' ijniejiet'a'm ni jikap'ijliuskiye! ¡Saka'niona yi'ajap!

²⁹Siojopa jlosie, ti ipi'ya pa injlojwanik poli jlele ti kia'io, jlam jnots'iniji'ni. Jlam yini kiowe'e pi jitienkiujnieye ti iyo'ate, “¿Yot'iyi'ni ti kia'io ti itijwilk'i'm?”

30'Yina injlojwanik poli jlele iyo'ne 'ate: —María jweyiti, 'esieyi ka 'naka'a siunie jikap'ijliuskiye na Sinia'.

31'Yejne'n, jakiu'ujnie'n. Siupa ja asa ti japoye, jle' janwo 'ate Jesús.

32Janakaye ni siunie ti ja ke jlasiye ni jijweyeja', jle' ja tiwonaja 'ate Sinia' ti Wuj Jlas. Saka'niona ti Sinia' jawojwa'n anechiyas wujwa, jawo'ate siupa tajla'm jla'am David, anechiyas t'ipi,

33ti jawo anechiyasa' k'iye napo Israel jika kia'lis. Jajnok'i'ni ti jawo anechiyasa'.

34María i'yasen'ne pa injlojwanik poli jlele ti iyo'ate: —¿Tepat'e jawo ka kia'iwo, ti je enjli'ijyi ijiap pa ayinieja'?

35Injlojwanik poli jlele isiujlle ti iyo'ate: —Siojona Sinia' jikimet ti 'es jana'm atep'e ka 'nesta, ti jajno'wa, sekjane'yi ni jijweye ni Sinia' ti wuj jantej'w atep'e 'yiniyijna'a na pe'el. It'imina ti kiak ja jleye naka kia'le kanetiejena'a T'otata, siu'neje ni jikiecha ni ja jleye Sinia' Jlas.

36Siujlieja akiecha Elisabet kia'iyu isiu'ujnie'n, 'wanjliyi kijilayeta, siujlieja tijwela'ni jlam je isiu'ujnie'n. Jika we'lajas ijwienjli sikio' itij'we ijwienjli tom'niji niwa yiji ti isiu'ujnie'n.

37Kajeyepa pa Sinia' lajk'iyi pa jla'am ka instayija'm.

38Ti María ipi'yaye pa injlojwanik poli jlele ti kia'iyu, sekyi'i iyo'ne 'ate: —'Esiji, yam ti Saka'niona jikipinkik'i'm. 'Esiji ka kiak iwonk'i siukia jiwo ti jijwelk'i'm. Pakayi'ne ti injlojwanik poli jlele tajlayi.

María ijioyi japa Elisabet

39Puwak siupuwa jlomas ti María ijliuni siujlieja ajnat tikijnakiyis yi'i, jle' iyo'ate Judea.

40Ti 'nesat'ipi, 'yuyeyi pa Zacarías, sekyi'i ti itijwilayi japa Elisabet.

41Ti Elisabet ipi'yaye jlaja María ti itijwila, siupa kia'le ti 'wesiyet'ipi jits'iji japa jlet. Pakayi'ne ti Sinia' jikimet ti 'es tipoyeyiji japa Elisabet,

42'yina kia'iyone'ni ti 'yakets'ijiap: —jika'm ape'e napo asejnia ijia, siunie ti Sinia' iwi'na'm ti 'es, kia'iyojliyi ni as!

43¿Tent'ipa akiowe jiwone ti jlok'i, ti 'Yaka'niona jlet'a'm?

44Ti ape'yaye ti jitijwilk'i'm, pesiejayi pi kia'le ti ini'wesin'ni itiwiji, ti inkaj'ni.

45jitime a'am jiwekie'e, lapakawo ti je kakiu pa Sinia', siunie iyo'napi ti ijwi'la'm, siuniwa 'yakaja 'nakayi!

María ijiunit pa Sinia'

46'Yina María iyo'ne 'ate: “Ni isiak'al iyunit pa Saka'niona,

- ⁴⁷siunie ijiusik inka'a pet na Ijwiejieti ti Sinia'.
- ⁴⁸Lapakawo ti sip'elisi'n, ya'am ti jikipinkik'i'm, ti sip'elisie, 'nakayi ti sijwela, jajnok'i'ni, ti Sinia' iwink'i'm ni 'es, siu'nie a'we'en.
- ⁴⁹Kajeyepa ti jijweye po', je wekie'e siuniwa iyonk'i ti ya'am. 'Es na jle'.
- ⁵⁰Ip'ilisi'n siunapo its'iuye, kajeyepa ti je ijwiyisie, paj ti yiyeyi siunapo jika kia'lis pet ti ink'iejyis.
- ⁵¹'Yakawisi'n siunie jijweye ti je jlase'. Initiajnat ape'e 'ni ajnat ni jitienujnieye siunapo i'nio' inikawisijne'n.
- ⁵²Ijjiale napo i'nio' anechiyasas wus niwa ji'wetis ti iyo anechiyasisa', siunapo i'nio' lajk'iyipa kawo yikiajlayi pet ti iyo jijweyeja'.
- ⁵³Siunapo p'ijliusis jwajla'a i'winkine, jlampet siunapo i'nio' jwajla'a i'wi'in lajk'i pet pa ka inejni kiojyi ti ijliuye'ni.
- ⁵⁴Iniuyeje napo Israel jika kia'lis napo jikawos, ka kia'iwo ka inkiwaliyi'i ti ip'ilisijne'n.
- ⁵⁵Kiakjini iyonijipi ti ijwijla'm papo sitise'l t'ipi, siupa Abraham, siu'neje papo jilis tomik'i pijia'm, 'yina jajnok'i'ni."
- ⁵⁶María yijap'ni japa Elisabet paj ti najapeja puwa jika we'lajas, ti jiwekie'eja ti yapi.

Ti k'iejli yiyeje'n pa Juan inajiejnawo

- ⁵⁷Ti yiyet'iyipi siupa k'ie ti Elisabet ti jlas janejyi'n, 'yina yijin'ni pa kia'le.
- ⁵⁸Siupapo ijia jla'yi papo ji'wetijwas, ti 'yijenayi pi iyone ti Saka'niona ip'ilisi'n, yam'ni'ne ti ijioyisi, kajeyepa ti inkajats'i.
- ⁵⁹Ti jika jlomas ijwienjli sikio' itij'we najape tom'niji puwa yiji, sekyi'i ti tikiniejayi ti jatejwak'i pa t'isie'n jlase' pa kia'le. Pot'ipi papo iyotaja ka inekiajlits'i pa jinia' jle', siupa iyo'ate Zacarías.
- ⁶⁰'Yina tamti'ne japa jlet ti iyo'ate: —Je'e, siunie jleye ni kia'le iyo'ate Juan.
- ⁶¹Iyo'ne 'ate ti isiujlisie: —Lajiek'ipa ka kiak jleye, ka ne'yi pa ti asa'am.
- ⁶²Sekyi'i ti i'yasat'iyisimpe pa Zacarías paka ineye ka inemi'n ka jleye pa kia'le. Ejlot'ipi jiwekie'e ti jikioye 'nejie'e puwa isiene ti takamtijniene papo, kajeyepa ti iyo ji'lij je i'yaka'n.
- ⁶³Sekyi'i pa Zacarías t'ajlayijin'ni pa a'la' t'aja ka i'nete'e. Iyo'ne 'ate puwa jlantis siupuwa yi'ne pa a'la' t'aj, "Juan kiak jle' janwo." Jnots'inayijits'i'ni jiwekie'e papo i'nio'.

⁶⁴Paka'ne siupa ti kia'iyó ti Zacarías i'yakana'aja pi ji'lij, 'esieyiji ti tamti, iyunitie pa Sinia'.

⁶⁵Wikie'eyi siupapo ji'wetijwas jnots'ijnits'i'ne ti i'winayis ti kia'iyó, ta'a t'ipi ti itijwi'ni siujlieja ajnat tikijnakiyis yiji, siujlieja jle' iyo'ate Judea.

⁶⁶Siupapo t'ijieyisi, jitienujnieye iyonisieyi 'ate: —¿Nit'i siu'nie jawo 'ni kia'le? Kajeyepa ti 'yakaja siupa iyo ti Sinia' yijap.

Zacarías iyunit pa Sinia'

⁶⁷Siupa jinia' pa kia'le, ti jle' iyo'ate Zacarías, ti Sinia' jikimet ti 'es tipoyet'iyijipi, jlam jla'am japaka ti yamtijie'n ti iyo'ate:

⁶⁸“¡Tontie pa Sinia' ti Saka'niona, Israel Jinia', 'nese napo jika kia'lis, ti janjwajiete'n!

⁶⁹Ijliuts'e ni Sijwajieti ti wuj ti t'on'ni, jikawo jla'am siupa David t'ipi jika kia'le ti tomi pijia'm.

⁷⁰Naka'ne siu'nie pajk'i ti ijwi'il pa Sinia', ti jijwejlanawos ti isis ijwilt'ipi.

⁷¹Jla'am ti ja kasjwajiet ka inamta'nina'a napo sakojuwas, siu'neje napo i'nio' ne'wats'e'm.

⁷²Ip'ilisi'n siupapo sitise'l t'ipi. Je kia'iyó ka inkiwali'yi'i puwa jlamtis ti isis, siupuwa iyot'iyipi.

⁷³Naka'ne siu'nie iyont'iyipi ti ijwijla'm siupa sinia' Abraham t'ipi,

⁷⁴ti ijwi'il ti janoyits'e'm ka inetiets'e papo sakojuwas, ja 'nakayeyijna'a pet ti janiukieje, ja ke kassots'ina paka k'iejlileyi.

⁷⁵Janilesanaja siuti jawiek jitieyi'i, jla'yi ti jajniejietaje siunie jayoki, ti awak jitieyi'i 'ne ajnat'e.

⁷⁶Siuti a'am, yas, siunie e'e ti iyo'ate Jijwejlanik Jiwo pa Sinia' Wuj, kajeyepa ti a'am ti janajne'n k'ieye ni Saka'niona, ti ja 'nakajlanit ta'a k'ieye siunie jano'we.

⁷⁷Jajwejla'm napo jika kia'lis ti Sinia' initiajnat niwa jikeyis iyo, jla'yi ti iwijna'm jana jijwajieti.

⁷⁸Siunie Sinia' wuj ti kasp'elisi'n, namets'eje siunie jloma ink'ie'

⁷⁹ka inkajanitk'i ape'e, i'nio' siunapo ti je t'ekijyi na ajnatiok, na jipe'el na siliaye, ka inajne'n k'ieye siuniwa sisietis awonaja siunie jano'we, ti ja kassokiji jana inkamankiye.”

⁸⁰Yina siuti je iliyi ti ijlias'ni pijia'm pak kia'le; jijweye t'oniek'i, pi iyo pi jlosik. Yi'i'ni siupa ajnat laj i'nioye'e, paj ti yiyeyi pa jloma siupa ti inikajanitia'm papok Israel jika kia'lis.

San Lucas 2

Iyo pa Jesús ti k'ieji yiji'n

(Mt 1.18-25)

¹Puwak siupuwa jlomas ti Augusto, siupa anechiyas Roma jlele, takajlunie ka tetinak'i wikie'eyi papo i'nio'.

²Pakat'iyijpe ti siupa i'nio' jle' iyo'ate Cirenio yi'i ti iyo anechiyasa' yi'i jlaja Siria, ti 'nelanjie'e iyoyeyi papo i'nio' ti tetitnak'i.

³Ijijatjliyi wikie'eyi papo i'nio' yapilieyi pet siupa ajnat yijijyi'n, ti ini'netisi'i.

⁴Jak je iyoyiji'ni pa José ti ya'am ti taj'le jlajak ajnat Nazaret, siujlieja yi'i jlaja Galilea, ti ijio Belenne, siujlieja yiji jlaja ajnat Judea, siujlieja yit'i'yijimpe pa anechiyas David. Papoka'ne papo ti José tajla'm, papo David.

⁵José yam'ne ti ya'asi jlaja María, ti sek janinenisiji ti jani'neti'ik'i pet, siujlieja ti pajk'i ti initeme ti janeyi. 'Yina isiu'ujnien'ne japak jlosie María.

⁶Ti yiyet'iyispe Belenne, sekyi'i ti iyoyeyi ka nejyi'n pa kia'le.

⁷Yina ti laj ji'weta' ts'e yi'i siojopa askiujnietas jlajapa 'wet. Sekyi'i tokiet'iyijipi japa a'lentas ji'wuk, sek yi'ijin'ne pak jlas ti iniajnat. 'Yakapajlatat'iyijk'ipe pa lotakiniewa, sekyi'i ti ijiajnijyi'n japa a'lentas jlak jiwe.

Injlojwajnas poli jlele iyo jika'niyejaji papo sontas jiwos

⁸Pak siupa ajnaj po' papo i'nio' siupapo i'yena puwa sontas ojwe, 'yakama'a jlaja Belén.

⁹Yisi'lietk'i papo i'nio' sontas jiwos siupa Sinia' jijliujwanik poli jlele ti yiyet'iyipi, sekyi'i Saka'niona jijweye jla'al itijw ape'e, wuj ti jnots'ijnits'i.

¹⁰Yina siupa injlojwanik poli jlele iyone'ne 'ate: —Jweyitiek'i'm, ya'am anama'ase 'ni inka'niye ti 'es, jant'emina napo i'nio' ti jinikanitieiye poye.

¹¹Siu'nie jloma yijints'e yi'i jana isi', David jika isi', ni Asjwajietieye, ti Saka'niona.

¹²Yejne'n, ja 'nakayeyijna'a ka je akakiunieyi, ja'wena siunie kia'le ti tanajajyi'n jla'a a'lentas jlak jiwe, ti takapajlatajak'i na lotakiniewa.

¹³Sekyi'i ti 'yakajat'ijyi siupapo injlojwajnas poli jlele ijia ti 'loj. Jnots'inayijits'i'ni papo sontas jiwos ti i'winayisi papok injlojwajnas poli jlele, ti takasitis ape'e pi jikiecha, ti iyunitis pa Sinia', ti iyo'ate:

¹⁴“¡Ijnonitieiye tena'a pa Sinia' yi' poliye, 'yakamaja napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat, siunapo ti jla'am pa Sinia' ti ijniejiet'e ni jikap'ijliuskiye ti yi'ne!”

¹⁵Yam'ni jiwekie'e papo injlojwajnas poli jlele, ti yapi poliye, iyo'ne 'ate papo sontas jiwos: —Naja'ni ti jajiok Belenne, jlam 'esiji ka i'wina siukia iyo kia Saka'niona ijwilts'e na iyo.

¹⁶T'osiyeyijits'i'ni ti yamat'i'nijpe, 'nes'ni sekyi'i i'winis'ne jlaja María, siu'neje pa José, siu'neje pa kia'le ti tanajajyi'n siojopa a'lentas jlak jiwe.

¹⁷Yamtiyisieyi pet k'ie papo, siupa iyo pa injlojwanik poli jlele ti takajwejlane,

¹⁸yina siupapo ipi'ya jnots'inayijits'i'ni.

¹⁹María jlam yinjliyi jikiowe'e, ti ilisa'n naka, iyo jitienkiujnieyeja'.

²⁰Siupapo sontas jiwos yapi'ni'ne, jla'am iyunitjliyi pa Sinia', ti iyunitis siupa iyo pa i'winis, jla'yi ti ipi'yayis, kajeyepa ti ijiatk'i siupa iyo pa injlojwanik poli jlele ti ijwi'il.

Tiwok jleye pa kia'le

²¹Jlomas ijwienjli sikio' itij'we najape tom'niji puwa itijw isia'm, ti tiwokieyi ka t'isie'n jiwa jlas tejwak'i pa kia'le, siu'neje ti tiwokie jleye, tiwonaja'ne 'ate Jesús, siupa ine' injlojwanik poli jlele pajk'i ti ijwijla'm jlaja María ka kiak jleye pa jlas, ti je isiu'ujnienjli'ijyi.

María jla'yi pa José yamisi pa Jesús ti ijioyisi japa 'najla'wet, ti yikiajlisi pa Sinia'

²²⁻²⁴Jlampa yiyek'i siupuwa jlomas ininenisi, ti ini'notatisiji jitieyi'i pa Sinia', iyot'iyipi jla'am pa inka'nejasajnye ka woyi napo asejnia, ti kia'iyi ti tijwayetaja puwa jlomas cuarenta, japa asejnia jlas yiyetaja'n. María jla'yi pa José yamat'i'nijpe ti ijioyis Jerusalenne, ti yamisi pa kia'le. 'Yina yamisi siupuwa janekiajlisi pa Sinia', iyo jla'am niwa inamtis ti iyo'ate, "Times puwa sipopis jilisa, ni'ne ka ojwos jilisa." Isimayisi pa kia'le ti ijwilisi pa Sinia', lapakawo ti kiak iyo kiwa jlamtis pa Sinia' ti iyo'ate, "Kia'lepe pa janejyi'n, siuti ja ayinieja', siunie jlas inia'an jla'a asejnia, nak ti'wenakitije pet pa Sinia'."

Simeón itiant'ieje pa kia'le ti pak Jesús

²⁵Puwak siupuwa jlomas pojompe pa i'nio' jle' iyo'ate Simeón, ji'wet jlaja Jerusalén. I'nio' ti 'es, yamjliyi'iji ti its'iujwe'n k'ie ka Sinia' imp'elisi'n papo Israel jika kia'lis, jla'yi ti iyunit jlam jiwekie'e pa Sinia'. Siojopa Sinia' jikimet ti 'es pajk'i ti yijap ta'a pa Simeón,

²⁶ti iyone'ate ti ijwijla'm: —Siuti atate je i'winjli'ijyi siunie Injwajietieyi ti Sinia' janjlo', ja ke i'nal kiu', jla'm ijiatena'a ka'wenta, jiwekie'ajana'a ka inetia'n pet.

²⁷Lapakawo ti japaka jla'am siojopa Sinia' jikimet ti 'es ti yame pa Simeón, ti ijioyiji jlaja Sinia' ji'wuk. Jlampa yamayisi pet papo José siu'neje jlaja María pa jlas Jesús, ti ijioyisiji japa Sinia' ji'wuk, ti yamisi siupa inka'nejasajnye iyo ka tiwoki.

²⁸Ti Simeón i'wina pa kia'le, sekyi'i isimat'iyipi ti yin jikiojyi ti iyo'ate, ti iyunit pa Sinia':

²⁹“Yaka'niona, 'nakayi yiwi siujlie'e jloma siunie jlejni siukia jiwopi ti jijwelk'i'm, ti akawok'i'm, jla'm ijiate 'ne 'nakayi, sen'nejna'ate ti akawok'i'm ti jayik ti janinop'it.

³⁰Esiji, a'we'en 'ni Injwajieti ti k'iejli yiwi'n,

³¹ti jlen jitleyi'i wikie'eyi napo i'nio',

³²kates ti janata'n ape'e siunapo i'nio' je Judíojos, janakaye jiwunitieyeja' napo aka kia'lis ti tajla'm ni Israel.”

³³Siupapo jiniewot pa Jesús, ti ipi'yaye pa Simeón ti tamti, jlam jnots'inijits'i'ni.

³⁴Sekyi'i Simeón jikio' yink'i'ne ape'e, ti iwijna'm pa 'es, sekyi'i iyone'ne 'ate jlaja María: —'Yejne'n, siu'nie kia'le jant'emina napo Israel jlele ti ja 'lojwa napo janetia'n, ni'ne ka injwa'a. Jla'am ti ts'ijiye ka pajata ti ja 'lojwa napo i'nio' ja ke inki'm ilia'm,

³⁵sekjane'yi ka 'nakajak'ina'a ape'e ki iyo niwa jlosikis. 'Yiniyijna'a siunie sijnat jitiok ti jana'me na asak'al.

Ana kia'yo po' pet pa yiwi ti ijwi'il pa kia'le Jesús

³⁶Sekt'ipa yiyep'eje japa i'nioki jle' iyo'ate Ana, Fanuel jlase' tajla'm pet papo Aser jika kia'lis t'ipi. Injwejlanik jiwoki japak i'nioki. Mawat jlosie ti tijwa'yiyet'ipi, jika najkapis ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji ti yijap pa siupa yiwi, sekyi'i ti 'yalat'ipi. Pakayi ti kijilayeyi t'ipi.

³⁷Jlampa ochenta y cuátroja puwa jika najkapis ti iyo ask'iliekiye. Je yi'i japa ka jlomaye ka inleyi jlaja Sinia' ji'wuk, jlomas ti iyunit pa Saka'niona. Jlomas itijwe siu'neje puwa ajnajas ti ininel'liajanit'ni ti iyoyi pa t'ajlaye.

³⁸Pakat'iyijpe ti 'nesat'ipi pet ti jawo jinikanitieyeja' pa Sinia', jla'yi ti ijwijlam'ni papo i'nio' siupa kia'le Jesús wikie'eyi siupapo je iliyi ti inijijwijyi'n k'iyie pak Jerusalén jijwajietiyi.

Yapi Nazarette papo María jla'yi pa José

³⁹Jlamk'e'm t'ipi ti itimisi papo José siupa iyot'iyipi ka tiwoki puwa Saka'niona jlamtis ka tiwoki, ti i'nio 'yijijie'ne, yapiliet'iyispe Nazarette, siojopa ji'wetis, yiji jlaja ajnat Galilea.

⁴⁰Jlam ijliasjli'ni pijia'm pa kia'le, jijweye t'oniek'i, jla'yi ti 'yijena jlosiki. Sinia' wuj ti iniuyeje ti yijap.

Jesús 'wanjle ts'e yi'i japa 'najla'wet, jlampa jika najkapis itijwa'm niwa sikioye times tom'niji

⁴¹Najkap pejpa, ti yiyetaja siojopa Judíojos jiliakijnieye jle' iyo'ate Pascua, siupapo jiniewot pa Jesús yam'ni ti ijioyis'ni Jerusalenne.

- ⁴²Jlampa itijwa'm niwa sikioye times tom'niji puwa jika najkapis pa Jesús, 'yina pajlat'ni'ne papo ti yam'ni, jike' iyont'iyisiji'nijpe ti kia'iyó.
- ⁴³Yiyisi' japa inlakijnieye pakayi, 'yina ti nojwa isia'm ti iyoyeyisi ka inapi'ni. 'Yina siupapo jiniewot je isitianis pi Jesús, jlam'ne 'wanjle Jerusalenne.
- ⁴⁴Itijnistiejesi ka inejyi papo i'nio' ti yama'ni, jlampa itijwat'iyik'ipe pa jloma ijwienjli ti t'iskiunk'iji'n. 'Yina ti je i'winis ka nejyi papo i'nio', sekyi'i ti ijioyetajats'i papo ijia, siu'neje papo itiant'iejesi, ti iyoyisijyi'ni.
- ⁴⁵'Yina je i'winis jikiowe'e papo, iyoyeyisi ka inapits'i isia'm, ka napilis Jerusalenne, ti iyoyisijyin'ni.
- ⁴⁶Jika jlomas najape ti iyoyisijyin'ni ti jiwekie'aja t'ipi ti i'winis, ti yits'e 'najla'wet japa yi'i, yijin'ni seka'a jikiowe'e siupapo i'nio' iniwojwa'n jiwosa' pa Moisés jika'neyasajnaye. Jlam its'iuye'ni papo siupa iyo pa ijwilis, jlam taka'yasanjli'ni.
- ⁴⁷Siupapo ipi'ya jlam jnots'inijits'i, kajeyepa ti i'winis ti 'yije'en pa kia'le, jla'yi ti kiak je iyo paka inkiujlie papo.
- ⁴⁸Kia' iyojliyi pet papo jiniewot, ti i'winayis, María sekyi'i iyonisi'ne 'ate pa jlas: —Yas, ¿yot'iyi'ni ti kiak jiwonts'e? Ana' jla'yi ti ya'am je kasjweyeyijits'i'ni ti awoktajajyin'ni.
- ⁴⁹Jesús isiujlie ti iyo'ate: —¿Yot'iyi'ni ti siwoyejyin'ni? ¿Je 'najanayi ti je 'esiji ka je iyi kiajwe jla'a Inia' 'wuk?
- ⁵⁰Ka jikatejnisieyeja' pa papo jiniewot, siupa iyo pa Jesús.
- ⁵¹'Yina yamk'i'ne papo jiniewot ti yapilis Nazarette. Sekyi'i ti its'iuyeyiji papo jiniewot, siupa iyo ka woyi. María wuj ti iyoyi jitienkiujnieyeja' ti kia'iyó.
- ⁵²Ijlíasjli'ni pijia'm pa Jesús, kia'iyojliyi ti 'yije'en, jla'yi ti ikanit'ni pa Sinia' siu'neje papo i'nio'.

San Lucas 3

Juan inajiejnawo iyo jlamtikie' yi'i pa ajnat laj i'nioye'e (Mt 3.1-12; Mc 1.1-18; Jn 1.19-28)

- ¹Pakayi ti itijwa'm sikioye ijwienjli sisiet tom'niji puwa najkapis yiji ti iyo anechiyasa' pa i'nio' jle' iyo'ate Tiberio, Roma jlele, anechiyas pet pa Poncio Pilato yi'i jlaja Judea, jlampet pa Herodes yiji jlaja Galilea ti iyo anechiyasa', siupa jikilia Felipe yiji pet jlaja Iturea ti iyo anechiyasa' iyo jla'yi japa Traconite, Abilinia paka pet pa Lisianas ti iyo anechiyasa',
- ²siupapo Anás jla'yi pa Caifás papok pet papo pa'yijis jika anechiyasas ti wus. Puwak jlomas ti Sinia' ji'lij yiyeyi pa Juan, Zacarías jlas, yi'i pa ajnat laj i'nioye'e.

³Yamat'ipi ti iniuk'i'ni puwa ji'wetis papo i'nio', je tojwape'n pa tewuk Jordán, ti iyo jika'niyejayi papo i'nio' ti iyo'ate: —Woye asosikis ink'ieyisa', jla'yi ka inajienajajyi'n, ka Sinia' janetiajnat niwa askeyis.

⁴Siu'nie tijnak'i pa iyot'iyipi pa injwejlanik jiwo Isaías ti iyo'ate ti 'yite'e: “Jla'lap ni i'nio' to'm ape'e na ajnat laj i'nioye'e ti iyo'ate, Wakajlanitie pa ji'niayija na Saka'niona, lajlats'i jla'yi ti jajnajietajyi.

⁵Ajnat ja totiejamk'i siuniwa wase'l, siuniwa tikijnaki tosk'i pijia'm ja tijliasatak'i isia'm 'nakayeyijna'a ka ijnojliena'a wita'm. Siuniwa jikatoki'l niwa 'najia ja tijniejietajats'i kia'iyojliyi siuniwa 'najia siuniwa je ijniul wita'm ja tijniujlieta 'neje wita'm.

⁶Ja wikie'eyeyi napo i'nio' yi' ape'e 'na ajnat, ti jan'we'en naka Injwajieti ti Sinia' janjlo'.”

⁷Siupapo i'nio' ijioyistaja'ni pa Juan ka tiniejienaja'n, iyonat'iyijpe 'ate: — ¡Jlewitats'i niwa injlajas! ¿Tempa 'neyasanayi siunie ti jijwela' ka a'yiltanak'ie ni Sinia' jiwak ni na'am?

⁸Woyeyi ni askijmaye siunie 'es, ka 'nakajanit ti ijiate ti jininekiajlayi pa Sinia'. Ká awoye 'ate ka askiowe amtijiena, “Lapakawo ti Abraham jililatats'e'm ti sa'am ti atomajak'i pijia'm.” 'Yenayi siuniwa sisajas, jijwelayeta ka Sinia' je 'najane paka wone ka iwone Abraham jilisa'.

⁹Yina siunie ala' wakal, ti tejeje niwa jijwetisi'l, ti ja tijwajakits'i. Ja ke 'esiepe kawo jlaye jana a'la', janak ja tijwanaja'a niwa jijwetisi'l ti ja tijwajaki, sekjane'yi ka titietajajijamna'a ni jwat.

¹⁰Sekyi'i papo i'nio' i'yasisin'ne pa Juan ti iyo'ate: —¿Tepat'e janiwonaja?

¹¹Juan isiujlie papo ti iyo'ate: —I'nio' na times niwa ji'wuye, janjwanjli pet na janwejna'm siunie ti lajk'iyi pet paka 'nots'i. Jlampet na i'nio' na jlak po', 'esiji ka inkijwane pet siunapo lajk'iyi paka intojw.

¹²Siu'neje papo i'nio' isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyeyes, takajlunie papo anechiyasas Roma jlele, ijioyisi pa Juan ti iyo ka tiniejienaja'n. I'yasis'ni pa Juan ti iyo'ate: —Inka'neyasajnawo, ¿tepat'e janiwonaja pet?

¹³Juan isiujlie ti iyo'ate: —Siuti intesiejak'i siunie iyo niwa jit'iejlaj'yi ape'e, ká akajmatayi ape'e.

¹⁴Po 'neje papo tokis sekyi'i. Papok'ne siupapo ti iyo'ate ti i'yasisi'ni pa Juan: — Siupet ti sa'am, ¿tepat'e janiwonaja? Juan isiujlie ti iyo'ate: —Ká ajajlane; ká 'ajlayi paka jikimita paka ne'yi pa, siu'neje ti jlam jlotkinayi jiwekie'e ti jijwelaye ka 'wenayeje pa k'iejliyi. Peniyi jana akaja ni k'ie'.

15'Yina papo i'nio' ti wuj ti its'iuyisink'iye pa Injwajieti ti ja'nes, jak je iyoyiji'ni iyoyis'ne 'ate ti ti'yasanisi'ni: —Je 'yu'we ka jet'i 'nakaye 'ni Injwajieti ti Sinia' jijliujwanik.

16'Yina Juan iyom'ne wita'm papo i'nio' ti iyone'ate: —Siuti ya'am ti anajiena, i'niat ni akima, 'yina po' siunie 'wanjli isia'm ti ja'nes, ti ja inajienajajyi ti jankie'nase ki iyo jana Sinia' jikimet ti 'es, jla'yi ni jwat. Jla'm ijiate jla'am ti t'on'ni, ti 'yaka'm itipe'e, tiwet'ianaja ka 'yakajli ka jisieti t'aka iliejnits'i.

17'Name jana jika a'la' ti jankiene na ipiatatiok t'ejes 'wanjle'e, ti jan'yejni'ni. 'Wena ijnotiejenie'e pet niwa jop siuniwa ijlijni'ni. Siunie ipiatatiok t'ejes 'wanjle'e ti 'es nak injwosajamna'a jana jikapiski, siuniwa jop tajla'm na ipiatatiok t'ejes 'wanjle'e niwak intatayajamna'a na jwat, ti je 'yo'me kapaja.

18'Kia'iyopa Juan ti ijwijla'm papo i'nio', ti iyo jlamtikie'. 'Yina je niwakata, po'neje niwa ijia siuniwa iyone.

19'Kia'iyopa ijliuyetaja siupa anechiyas Herodes ti 'yuyi'ni japa jijwelis Herodías, ji'yini k'iemjla, 'etsaka 'neje siupuwa jloski'la ti iyoyi.

20'Po'neje siupa Herodes iyo ti wuj ti je 'es, naka ti 'yut'i a'laja'm pa Juan.

Juan iniejie'n pa Jesús

(Mt 3.13-17; Mc 1.9-11)

21'Pakayi ti Herodes je 'yutjli kiu' a'laja'm pa Juan, jak je iyoyiji jlam iniejienjlijyi'n papo i'nio', sekyi'i ti iniejiena'aja pa Jesús. Ti Jesús iyoye t'ajlayeja', siupa poli inilanaja'm,

22'siojopa Sinia' jikimet ti 'es ti inikajanitie ti na'm isia'm ti tal poliyi, 'yiniye pa ojwo', ti yi' ape'e pa Jesús. Sekyi'i ti pesiejayi pa ina'lap ti tom poliyi ti iyo'ate: —A'am ti yasts'a'm, ti wuj ti ts'ama'a, wuj ti ts'ajka'a'm.

Siupapo tajla'm pa Jesús

(Mt 1.1-17)

23'Jesús treinta puwa jika najkapis ti iyoyeyi ka inkijme'n. Iyone napo i'nio' ti ijwil ka José jlasa, José jinia' t'ipi pet pa Elí,

24'Elí jiniaye t'ipi pet pa Mata, Mata jinia' t'ipi pet pa Leví, Leví jiniaye t'ipi pet pa Melqui, Melqui jiniaye t'ipi pet pa Jana, Jana jinia' t'ipi pet pa José,

25'José jiniaye t'ipi pet pa Matatías, Matatías jinia' t'ipi pet pa Amós, Amós jiniaye t'ipi pet pa Nahúm, Nahúm jinia' t'ipi pet pa Esli, Esli jiniaye t'ipi pet pa Nagai,

26'Nagai jinia' t'ipi pet pa Maat, Maat jiniaye t'ipi pet pa Matatías, Matatías jinia' t'ipi pet pa Semei, Semei jiniaye t'ipi pet pa Josec, Josec jinia' t'ipi pet pa Judá,

27'Judá jiniaye t'ipi pet pa Joanán, Joanán jinia' t'ipi pet pa Resa, Resa jiniaye t'ipi pet pa Zorobabel, Zorobabel jinia' t'ipi pet pa Salatiel, Salatiel jiniaye t'ipi pet pa Neri,

- ²⁸Neri jinia' t'ipi pet pa Melqui, Melqui jiniaye t'ipi pet pa Adi, Adi jinia' t'ipi pet pa Cosam, Cosam jiniaye t'ipi pet pa Elmadam, Elmadam jinia' t'ipi pet pa Er,
- ²⁹Er jiniaye t'ipi pet pa Josué, Josué jinia' t'ipi pet pa Eliezer, Eliezer jiniaye t'ipi pet pa Jorim, Jorim jinia' t'ipi pet pa Matat,
- ³⁰Matat jiniaye t'ipi pet pa Leví Leví jinia' t'ipi pet pa Simeón, Simeón jiniaye t'ipi pet pa Judá, Judá jinia' t'ipi pet pa José, José jiniaye t'ipi pet pa Jonam, Jonam jinia' t'ipi pet pa Eliakim
- ³¹Eliakim jiniaye t'ipi pet pa Melea, Melea jinia' t'ipi pet pa Mena, Mena jiniaye t'ipi pet pa Matata, Matata jinia' t'ipi pet pa Natán,
- ³²Natán jiniaye t'ipi pet pa David, David jinia' t'ipi pet pa Isaí, Isaí jiniaye t'ipi pet pa Obed, Obed jinia' t'ipi pet pa Booz, Booz jiniaye t'ipi pet pa Sala, Sala jinia' t'ipi pet pa Naasón,
- ³³Naasón jiniaye t'ipi pet pa Aminadab, Aminadab jinia' t'ipi pet pa Admin, Admin jiniaye t'ipi pet pa Arni, Arni jinia' t'ipi pet pa Esrom, Esrom jiniaye t'ipi pet pa Fares, Fares jinia' t'ipi pet pa Judá,
- ³⁴Judá jiniaye t'ipi pet pa Jacob, Jacob jinia' t'ipi pet pa Isaac, Isaac jiniaye t'ipi pet pa Abraham, Abraham jinia' t'ipi pet pa Taré, Taré jiniaye t'ipi pet pa Nacor,
- ³⁵Nacor jinia' t'ipi pet pa Serug, Serug jiniaye t'ipi pet pa Ragau, Ragau jinia' t'ipi pet pa Peleg, Peleg jiniaye t'ipi pet pa Heber, Heber jinia' t'ipi pet pa Sala,
- ³⁶Sala jiniaye t'ipi pet pa Cainán, Cainán jinia' t'ipi pet pa Arfaxad, Arfaxad jiniaye t'ipi pet pa Sem, Sem jinia' t'ipi pet pa Noé, Noé jiniaye t'ipi pet pa Lamec,
- ³⁷Lamec jinia' t'ipi pet pa Matusalén, Matusalén jiniaye t'ipi pet pa Enoc, Enoc jinia' t'ipi pet pa Jared, Jared jiniaye t'ipi pet pa Mahaleel, Mahaleel jinia' t'ipi pet pa Cainán,
- ³⁸Cainán jiniaye t'ipi pet pa Enós, Enós jinia' t'ipi pet pa Set, Set jiniaye t'ipi pet pa Adán, Adán jinia' t'ipi pet paka Sinia'.

San Lucas 4

Imosik ijyijlit pa Jesús

(Mt 4.1-11; Mc 1.12-13)

- ¹Jesús, Sinia' jikimet ti 'es tipoyiji, ti 'nesat'ipi ti tajle ja tewuk Jordán. Jlam jla'am japa Sinia' jikimet ti 'es ti yame ti ijioyi siupa ajnat laj i'nioye'e.
- ²Paj ti cuaréntaja puwa jlomas ti sekyi'i, imosik ijyijlitat'ipi. Puwak jlomas ti je ti'yekiu'n, ts'ijiye ti jiwekie'ejat'ipi ti iliate ti inil'lia'n.
- ³Pakayi'ne ti imosik iyone'ne 'ate: —Siuka ijatatajana'a ka jlasa'a'm pa Ina', amti'yi siojose sisaj, amti'yi ka iniwojwa'n woyeja'.

⁴Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siuniwa Sinia' jlamtis yi'i ni ji'wet iyo'ate, “Je ijwienjli jana woye ka i'manit na i'nio'.”

⁵Sekyi'i pa imosik yinat'ipi ape'e siupa toj pijia'm, ti i'winkijna'm wikie'eyi puwa isi'il wus, ti yi' ape'e 'ni ajnat,

⁶sekyi'i iyone'ne 'ate: —Japijlanit'ia siu'nie anechijiayas, siu'neje na iyo ti tonitie. Ya'am ti tiwenak'impe, 'yina jawijna'm siupa jayo ka iwijna'm.

⁷Siuti ja akosjlete'l jateyiji'n isiajwe, ti ja siwunit, ja akimita wikie'eyi 'niwaka.

⁸'Yina Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siuniwa Sinia' jlamtis yi'i na ji'wet iyo'ate, “Wunit jla'am ni Saka'niona ti Ana', 'yina jwankit ka awunit, jla'yi ka já aka'm ape'e ti jla'am.”

⁹Paj ti imosik yamat'iyi'iji ti ijioyiji puwa isi'il, yi'i jlaja Jerusalén. Ijioyi ape'e siupa toj pijia'm yi'i jlaja 'najla'wet, sekyi'i ijliuye'ne ti iyo'ate: —Siuka ijatatajana'a jlasa'a'm pa Ina', 'yejne'n, sojmajyi'n ka 'nak ataj'le.

¹⁰Niwa inamtis iyo'ate, “Sinia' janjlo'wa napo jijliujwajnas poli jlele, ka in'ye'na'm siu'neje ka inoye'a'm.

¹¹Ka ayejenie'e niwa jikioye, ti janki'm ajelia'm, ja 'nakayeyijna'a ti ja ke inoyiji'n siuti ja 'as kiajwe japa sisaj.”

¹²Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siuniwa Sinia' jlamtis yi'i ni ji'wet iyo'ate, “Ke ejejlit siunie Inka'niona ti Ana'.”

¹³Imosik i'win'ne ti je ikal ti ijyijlitta pa Jesús, itionitiejape'n kiu wata'a.

Jesús tajlap Galiléaja ti k'iejli iyoyeyi ka inkijme'n

(Mt 4.12-17; Mc 1.14-15)

¹⁴Jesús Sinia' jikimet ti 'es jijweye tipoyiji, ti yapiliet'ipi Galiléaja. Wikie'eyi papo i'nio' yijits'i puwa ajnatis 'yijene pi iyone.

¹⁵'Yiyasajne'n papo i'nio' yijits'i puwa 'najla'wetis, wuj ti tonitie.

Jesús ti yiye Nazarette

(Mt 13.53-58; Mc 6.1-6)

¹⁶Jesús yapiliet'ipi Nazarette, siujlieja ajnat ji'wett'iyijpe. Siojopa jloma i'nio 'wanjlijyi'n siupi jike' iyont'iyi'nijpe, ijioyet'ipi kiajwe japa 'najla'wet. Takasitiet'ipi ti yamtijie'n puwa Sinia' jlamtis yi'i pa ji'wet.

¹⁷Tiwenajam'ne pa imp'esinik injwejlanik jiwo Isafás jlamtis yi'i. 'Yina ti ilienaja'm, i'win'ne siunie iyo'ate, ti i'yena:

¹⁸“Saka'niona jikimet yi' itipe'e. Jlam ti ts'otatiji, ti iyo ka ijwile siunapo p'ijliusis ni inka'niye ti 'es. Jla'am ti sijliuyi siunapo inkipijnas ka ijwile ni injwajieti ti po'. Siupet napo talojo' iyo ka 'wijnajne'n. Siu'neje napo i'nio' inilayiti ti tisiejek'i'yi, ka ijwiejiete'n.

- ¹⁹Siu'neje ti sijliuyi napo i'nio' ka ijwile siunie ti ja'nes jana jloma ti Saka'niona jajnoyi, ti janekiajle ni 'es.”
- ²⁰Itime ti i'ye'en, sekyi'i ti 'yakapajlatak'i pa imp'esinik, iwijna'm siupa jiwot'i'nijpe pet, sekyi'i ti yiyet'ijimpe. Wikie'eyi siupapo sekyi'i 'wuk kiajwe i'yenis'ni wekie'e.
- ²¹Iniane'ne jla'am ti tamti, ti iyo'ate: —Yiyi siunie ink'ie' ni Saka'niona jlamtis, 'naka 'ni siu'nie jipe'yaye'ijyi.
- ²²Je jlase' pi iyo papo i'nio', ti ipi'yayeyis puwa jlamtis ti iyo, jnots'inayijits'i'ni, ti iyoyits'i 'ate: —¿Je 'nak José jlas?
- ²³Jesús isiujlie'ne papo ti iyo'ate: —Ja ayeyijipi'ni ti ja sijwela' siunie inke' ti iyo'ate, “Ni inkakiewo wuj, nijwajiet.” Siu'neje ni jawonak'i ti jawoye'yi 'ate, “Siunie ajieye'a 'ni'neye ti jiwoyi ti jle' Capernaumme, kiak jawo'o'jyi jalesane'eje ti ja ene'e 'naka'a yi'i jla'a aka ajnat.”
- ²⁴Jesús jla'm iyojli 'ate: —Ijiatk'i siunie ti awo'ate, tiwet'ianaja ka injwanjli wata'a napo injwejlanawos ka 'esie ka ti'yenaja ilia'm ti yi'i ni jika ajnat.
- ²⁵'Yejne'n, tankiuniek'i siupa injwejlanik jiwo Elías t'ipi siupuwa jlomas ti je tomet, paj ti 'najapeja ijwienjli pa yisitaja'm puwa najkapis, pakayi ti 'loj papo ask'ilieki yi'i japa Israel.
- ²⁶'Yina Elías, Sinia' je papoka ka injloyi, 'wenajliyi jla'am siojopa ask'ilieki yi' Saréptaja, je tojwape'n japa isi' jle' iyo'ate Sidón.
- ²⁷Kia'iyojliyi siupuwa jlomast'ipi siupa Eliseo ti injwejlanik jiwo t'ipi pet, 'loj papo inkiso'ol jitio' yi'i, 'yina je tijwajyi pi jiwet'ia iyo, pakatajat'ipi jla'am pa Naamán siupa Siria jlele ti tijwa'.
- ²⁸I'nio' siupapo yi kiajwe japa 'najla'wet, ti ipi'yayeyi ti kia'iyoye, sekyi'i jwesis'ne.
- ²⁹Takasitiet'ik'ipe, yamat'iyisijpe kisie'e japa isi' pa Jesús, yi'i siojopa tikijnaki toj pijia'm, isi' yi' ape'e, ti iyotajasiji ka 'nomajask'i isia'm.
- ³⁰'Yina iniuyet'ipi jikiowek'i papo, ti yama ti tajla'm papo i'nio'.

I'nio' siupa jitiej je 'es

(Mc 1.21-28)

- ³¹Jesús ijioyi jlaja Capernaum, isi' siujlieja yiji pet jlaja ajnat Galilea. Siojopa jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n 'yiyasajne'n papo i'nio'.
- ³²Kawojliyi papo i'nio' t'ipi ti ipi'yayeyis siupa iyo ti taka'neyasa'n, kajeyepa ti jijweye po' ti tamti.
- ³³Yi'i japa 'najla'wet po' pa i'nio' jitiej je 'es yiji papo i'nio'. Paka'ne siupa ti iyo'ate ti tanat'ipi ti 'yakets'ijiap:

34—¡Kasse'nate! ¿Yot'iyi'ni ti jit'iuts'e, Jesús Nazaret jlele? ¿Jot'imi ka kastej'we ti jlots'e? ¡Sitiant'ie'a ti a'am ti Ina' i'notat!

35'Yina Jesús iyo'ne 'ate siupa yiji, ti ijliuye: —¡K'iu'wate, tajli siu'nie i'nio'! Sekyi'i itiete'ne pa i'nio' seka'a ajnat'e jikiowe'e papo i'nio' ti tajlat'iyipi pak imosik. Lajk'i wekie'e ka k'iejliyeyi paka inwone pa i'nio' ti tajlaja'm.

36Je jlase' pi iyo papo i'nio' kajeyepa ti i'winisieje, iyoyet'iyispe 'ate: —¿Tent'i 'niwa inamtis? ¡Siu'nie i'nio', jla'yi ti jijweye po' ti tamti'yi, ti ijliuye niwa imose'l ka inok'i kisie'e, siuniwa imose'l its'iuwe sekyi'i iniuyek'i kisie'e!

37Jesús jle' po' pakayi yi'i jlajak ajnat.

Jesús ijwiejiet japa Simón jikant'e

(Mt 8.14-15; Mc 1.29-31)

38Jesús, ti iniuyet'ipi kisie'e ti tajle japa 'najla'wet, ijio'ne Simón ji'wete. Siojopa jikant'e ja Simón inlaye yi'i, Jesús tikiniejeje'ni ka inoyeje japaka.

39'Yuyeyijap isia'm ti i'yejne'n, sekyi'i ti ijliuyeyi pa inlayetiok ti yi'i japa i'nioki. 'Yina 'es tijwa'ne. Je yiyi puwa ka jlomasa' ti iniyet'ipi pijia'm, wuj ti i'yena papo ti ilisane k'ie pa jlak.

'Loj papo je isis Jesús ijwiejiete'n

(Mt 8.16-17; Mc 1.32-34)

40Ti kilie' 'yuyeta, wikie'eyi siupapo i'nio' je isis, ti jiliaye je ijwienjlik'i, tikiniejat'iyijipi pa Jesús. Ijwienjlik'i'ni papo ti jikioye yink'i ape'e, sekyi'i ijwiejiete'n.

41Je pini' siupapo je isis ti imose'l tajlits'i, ti iyo'ate ti tajwits'iji'n: —¡A'am ti Ina' jlajts'a'm! Jesús isilaja puwa imose'l ti ijliuk'i kisie'e, je yine 'ate ka intamtits'iji'n, kajeyepa ti 'yijene pi iyonisi ti paka ti Injwajieti ti Sinia' jiljujwanik.

Jesús iyo jlamtikie' kiajwe puwa 'najla'wetis

(Mc 1.35-39)

42Ti jloma 'yakajat'ijyimpe, Jesús ya'am ti tajlaja'm pa isi' ti ijioyi siupa ajnat laj i'nioye'e. Siupapo i'nio' ijianis'ne, 'yina ti i'winis sekyi'i ti jet'ipa iwinisiet'itiepe ka nek.

43'Yina Jesús iyone'ne 'ate papo: —'Esiji ka ijioyi siunapo yijits'i siuniwa isi'il ijia, ka iyo jika'niyejayiji siunie jika anechijayayas ni Inia', kajeyepa ti nak tijliukk'i ka iyoyi.

44Kiak iyoyi pa Jesús ti ijwilata pa inka'niye ti 'es, ti ijioyits'i puwa 'najla'wetis ape'e puwa ajnatis.

San Lucas 5

Iniope pa Simón Pedro ti i'wi'in puwa si'yus

(Mt 4.18-22; Mc 1.16-20)

- ¹Ti Jesús yi' kiuts'i siujlieja tewuk iliyi jle' iyo'ate Genesaret, ti 'loj papo i'nio' ti nojwisi ti iyo ka ink'iuyi puwa Sinia' jlamtis.
- ²Jesús i'wine puwa kasejkanayis times ti yi' kiujts'i ja i'niat. Siojopo jiwos wotas je isijmank'iji'n pakayi ti ilijisi'n puwa jika'nijia tio'.
- ³Ijwienjli'ne siojopa ti tisiojmajia'm pa Jesús, ti Simón Pedro jika kasejkana. Ijliuyet'iyijpe japo ka intonis i'niata'm, sekyi'i ti yiyet'ijyimpe, iyoyeyi ka 'neyasajne'n papo i'nio'.
- ⁴Itime ti siupa iyo ti taka'neayasa'n, ijliuyet'iyijpe ja Simón ti iyo'ate: —Joyija'm ni siunie yi'i siunie tojwi jana kasejkana. Sek jane'yi ka atatayijamna'a 'niwa aka 'nijia tio', woye'ni.
- ⁵Simón iyo'ne 'ate ti isiujlie: —Inka'neyasajnawo, atejwaja'm ki ajnaj ti awokietaj'ni, lajk'iyi pa ka i'wina. 'Esijyi ti a'am ti jijliuyijk'i'm, jatietajam'ne 'niwa ika'nijia tio'.
- ⁶Ijijatliyi, its'iuyisie sekyi'i ti itietayisiaja'm, yaka jla'm iwo ti i'winat'iyispe puwa si'yus, ti ijiat ti 'lojwe, paj ti je 'esieyi ti ijliena ka inkisatk'i puwa 'naja tio' kajeyepa ti 'loj puwa si'yus.
- ⁷Jikiot'ipa yejat'iyi'nijpe papo jla'yis, ti yiyisi siojopa jikiecha kasejkana, ka inoyisieje. Yiyisi ti ijiosat'iyisiampe puwak kasejkanayis ti times, tipoyijk'i, ijlienat'i'nijpe ka jlam sek ijno'wik'isia'm kajeyepa kiojyitits'i.
- ⁸Simón Pedro ti i'wi'in ti kia'iyi, t'akosjlete'l itiyet'iyijimpe kiajwe pa Jesús, sekyi'i iyo'ne 'ate: —¡K'iuk'i'm, 'Yaka'niona, sitioniti'n ti ya'am ti je ts'es!
- ⁹Tepa jawo ka kiak je iwone pi ji'lij ja Pedro, siu'neje japo ijia, ti jnots'ijnits'i ti i'winayis ti je kiak iyo puwa ka in'yakanis, kajeyepa ti 'lojwe puwa si'yus.
- ¹⁰Kia'iyojliyi siojopo iniuyeje'ni ja Simón, pa Santiago jla'yi ja Juan, Zebedeo jilis, wuj ti yisi'liet pakat'iyijpe pi iyo ti i'wi'in. 'Yina Jesús iyone'ate ja Simón ti ijliuye'ni: —'Otale t'onit. 'Nakayi ja ke niwakaye si'yus ti ja'yaka'n, ja napokaye'ne napo i'nio' ti ja'yaka'n.
- ¹¹Yamat'iyisijpe jikiusi puwa jika kasejkanayis, jlam sek iliyet'iyisijpe jiwekie'e, siu'neje puwa yiji, yamisk'i'ne pa Jesús.

Jesús ijwiejiet pa i'nio' inwatis jitio' yi'i

(Mt 3.1-4; Mc 1.40-45)

- ¹²Po' japa jloma Jesús yit'iyipe japa isi' ijioyi, 'nesat'ipi siupa i'nio' inwatis jitio' yi'i. I'win jiwek pa Jesús, sekyi'i t'akosat'iyijpe kiajwe ti iyo'ate ti inip'elisine: —'Yaka'niona, ka woyi, jikajli ka anetiajnatsiuniwa ijio'ni ijyik'i.
- ¹³Jesús isiets'e'ne, sekyi'i iyo'ne 'ate: —¡Awoyi, i'nes! Je yiji puwa ka jlomasa' ti 'esie pi i'nio', ti netianat'ipi puwa inwatis jitio'.

¹⁴Jesús ijliuye'ne ti iyone 'ate: —'Yejne'n, ká ajwejlamna'a pa ka ne'yi. Ja'wenajliyi jla'am siunie jawo ti ja ak, ti jajoyi ni pa'yijis jika anechiyas. Sek jane'yi ka anijwelajamna'a ti i'nes. Jatonieyinie'e siupa k'iejliyeyi ti ja ekiajle pet pi Sinia', ti jawo 'wajieta' ape'e pet ni jiwo ti i'nes, iyo ni Moisés jika'nejasajnyae. Ja 'nakayeyijna'a ti ja wikie'eyeyi napo i'nio' ti ja'najane pa jawone ti jijwajyi siukiwa ijio'ni ajak'i.

¹⁵Ijiatat'iyijpe ti tonitie pa Jesús, itijwaja'ni japa ajnat. Je pini' papo i'nio' ijioyi'ni kank'iuyi ti yamtiyi puwa Sinia' jlamtis, siu'neje ka injwajiete siupa jiliaye iyo.

¹⁶Jesús yam'ne ti ijioyi siupa ajnat laj i'nioye'e, ti iyo t'ajlayeja'.

Jesús ijwiejiet pa i'nio' je t'onk'i

(Mt 9.1-8; Mc 2.1-12)

¹⁷Siojopa jloma ti Jesús taka'neyasane, sekyiyet'i'yijpe pet siupapo ijia Fariséojos, siu'neje papo taka'neyasane pa Moisés jika'nejasajnyae, yik'iji'n paka'a, itijw puwa isi'il tajlits'i yiji jlaja Galilea, siu'neje puwa ajnatis Judea, jla'yi jlaja Jerusalén. 'Yina 'yakaj pa Sinia' jijweye ti yijap pa Jesús ti ijwiejiete'n papo i'nio' je isis.

¹⁸Sekyi'i ti 'nesat'i'nijpe papok i'nio' ti nojwits'i pak i'nio' je t'onk'i ti iniayisi'i ape'e pa jlo'wet, ti iyoyistaja ka ijnoyisi kiajwe japa 'wuk, ka inenis jitieyi'i pa Jesús.

¹⁹'Yina ti laj ji'niayijayi ti je i'yakanisia'm papo i'nio' ti 'loj, sekyi'i iyoyet'iyisijpe ka ijnoyisi ape'e japa 'wuk. 'Yajlinitiet'iyipi pa 'nak k'ieyi, sekt'ipa itiajlatat'iyits'ipe pak i'nio' ti je t'onk'i, ti iniayisi ape'e pa jlo'wet. Tenajat'ipi ajnat'e jikiowe'e papo i'nio', ti tena jitieyi'i pa Jesús.

²⁰Ti Jesús i'wi'in ti jitienujnieye po' pa i'nio', 'yina iyone'ne 'ate siupa i'nio' je 'es: —Isiecha ti jle'ne, siuniwa akeyis netia'n.

²¹Siupapo Fariséojos, siu'neje papo taka'neyasane siupa Moisés jika'nejasajnyae, jitienujnieye iyonisi'ne 'ate ti ipi'yayisie, “¿Tent'ipa siupa iniwone ti jla'am? 'Yina siukiwa jlamtis iyoyi, ket'ijwel ka je inta'yi ilia'm pa Sinia'. Ijwienjljie'e jla'am pa Sinia' ti 'yijene ti initiajnat pa jike' ti iyoyi ni i'nio'.”

²²Jesús 'yijene pi iyone siupa iyo pa jitienujnieye jak je iyoyi'ni ti iyone'ate ti i'yasaja'm: —¿Yot'iyi'ni ti kiak jiwonayi ni astankiujnieye?

²³¿Ten siupa je istieyiji ka iyo'ateye, “Siuniwa akeyis netia'n”, ni'ne ka iyo'ateye, “Neppijia'm, askiujni'n”?

²⁴'Yejne'n, jlajma 'winki'nase'm 'nakayeyijna'a ka 'najanayi paka awonayi pet ti siunie I'nio' Jlas jijweye po' ape'e siu'nie ajnat, ka inetiajnat ni jike' ni i'nio'. Pakayi'ne ti iyone'ne 'ate siupa i'nio' je t'onk'i: —Am ti ajloye'a'm ti awo'ate, neppijia'm. Kim kiajwe ni ajotik. Maj ka api.

²⁵Ijijatjliyi, je yiji puwa ka jlomasa' pa i'nio ti 'esie, iniyet'ipi pijia'm ti yi' kiowe'e papo i'nio'. Isimat'ipi kiajwe pa jlotik ti yamat'ipi, ti yapi 'wete. Jla'am iyunitjli pa Sinia' ti ya'am.

²⁶Yina wikie'eyi siupapo sekyi'i jlam jnots'inijits'i'ni. Iyoyet'iyispe 'ate ti iyunitis pa Sinia', kajeyepa ti jnots'ijnits'i: —'Nakap'ane ti sitiete i'wi'in siuniwa ti kassesi'liet.

Ti Jesús tanayi pa Leví

(Mt 9.9-13; Mc 2.13-17)

²⁷Jlampa itimayi, Jesús 'yina ti yamat'ijyi i'win'ne ja siojo i'nio' jle' iyo'ate Leví, yijin'nits'e yi'i japa ji'wet jla'am ti isi'm ilia'm puwa inkat'ijnieyejes ti t'ajlataja papo, ti anechiyasas Roma jlele jika jlojniet. Jesús tani'ne ti iyone'ate: —Na'm iyyik'i.

²⁸Leví ipi'ya wek takasit'ne, sekyi'i iliyeyi wek seka'a pa jikijmaye, yamat'ik'ipe pa Jesús.

²⁹Japak jloma ti ilisane japa jiliakijnieye ti wuj, ja Leví ti isijwane pa Jesús. Je jlase' siupapo isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyejes, siu'neje papo ijia i'nio t'ipi ti isijwanisi ti ti'yekiunieje'n.

³⁰Jlam'ne pet siupapo Fariséojos, siu'neje papo taka'neyasane siupa Moisés jika'neyasajnaye, ti jla'yis jla'am, iyonat'iyisijpe 'ate japo t'eyasajnas pa Jesús, ti iliakiyis: —¿Yot'iyi'ni ti jikijwanayi ti ji'yekiuniejyi'n, siu'neje ti ji'yayets'i i'niate, siunapo isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyejes, siu'neje napo inke' jiliajnis? ¡Ijiate ti je 'esi ni jiwoyeyi!

³¹Jesús isiujlie papo ti iyo'ate: —Siunapo yi' ape'e niwa jlo'witis, napok 'yu'we ti isitia'n ni inkakiewo wuj. Jlampet siunapo isis, ti lajk'ipa ka inlate, napok je isitia'n, kajeyepa.

³²Je napok ka iniame siunapo isis, jla'm ijiate siunapo inke' jiliajnis napok aname, ja'nakayeyi ti jawo jlosikis ink'ieyisa'.

“¿Yot'iyi'ni pet napo 'eyasajnas ti je ininel'lianiti'n?”

(Mt 9.14-17; Mc 2.18-22)

³³Tiwonajat'iyijpe 'ate pa Jesús: —Siojopo Juan inajiejnawo t'eyasajnas, siu'neje japo jla'yis pet japo Fariséojos, ininel'lianiti'n jla'am, je ijwienjli ka kia'iwo jla'yi ti iyoyis t'ajlayejesa'. Jlampet siunapo 'eyasajnas je kia'iyoye, 'wenajliyi ti ti'yekiujni'n jla'yi ti i'yak'i i'niati.

³⁴Jesús isiujlie papo ti iyo'ate: —¿Tepi iyo siunapo ti ijioyi ni i'nio' ti k'iejli tijwa'yi? ¿'Est'iyiji ka ajloye ka ininel'lianiti'n, siuti je yamjli'ijyi naka siunie tijwa'yi? ¡Jeyi kat'aja!

³⁵Ijijatjlijijna'a jla'am ka inetiejenie'e janak jloma ka talaja kiojyi, naka ni ijioyisi ti tijwa'yi, jiwekie'ejana'a ka 'esieyiji ka ininel'lianit.

³⁶Jesús iyoyet'ijyi 'ate, ti i'yejnap jiwekie'e, siunie ti iyo'ate: —Je ti'wena wek paka ji'wuye ka ink'ieye, ka imp'one pi jikiecha siupi ji'yusie. Kajeyepa ka kiak inwone, janlaki wekie'e siupa ji'wu' siupi ink'ie', kiak janwo'ojyi siupa ji'yusie, jano'we ti jank'ise'n, 'yaka je to'm ilia'm.

³⁷Ka kia'iwo ka ti'wena ka tisiayek'iji'n puwa jijwa'al siuniwa 'nejes ka ji'yusisa' siunie at'es ti ink'ie'. Kajeyepa siuti tosiyetaje, sekyi'i ti yikisatajamk'i niwa jijwa'al sekyi'i ti tisaye'ni ni at'es, 'yina ikajyinna'a ni at'es, kia'iyojliyi puwa jijwa'al.

³⁸Siunie at'es ti ink'ie' tisiayek'iji'n pet siuniwa 'nejes ti ink'iejis.

³⁹Siunie itime ti i'yaje ni at'es ti pajts'e, je 'esiji ka in'yaje ni at'es ti ink'ie', kajeyepa iyo'ate, “Jlam 'es siunie pajts'e inkaje.”

San Lucas 6

Siojona jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n yi' kiajwe ni l'nio' jlas

(Mt 12.1-8; Mc 2.23-28)

¹Siojopa jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, Jesús yikajli'ni pa inwomik, jla'yis japo t'eyasajnas. Siojopo t'eyasajnas itionat'ijyits'ijpe puwa jitiajlas pa ipiatatiok t'eyes 'wanjle'e jiwats'o, ti itiuwis.

²Yina Fariséojos po' papo sekyi'i, papoka'ne ti i'yase'n pa Jesús, ti iyo'ate: —¿Yot'iyi'ni ti jiwoyeyi siunie je 'esiji ka tiwoki ti yiyetaja siojona jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n?

³Jesús isiujlie papo ti iyo'ate: —¿Tepi iyo siupi iyot'iyipi pa David, je 'najanayi? David siu'neje papo jla'yis pot'ipi japa jloma ti inil'liajne'n,

⁴yamat'ipi ti 'yuyi puwa woyejes, siupuwa t'otataje k'ie pa Sinia', ti yi' kiajwe japa 'najla'wet. Isima'ne, sekyi'i itiuwj, isijwanayi siupapo jla'yis. Papokata jla'am papo pa'yijis ti 'est'iyijipi jla'am ti itiuwis puwak woyejes.

⁵Jesús iyo'ne 'ate ti yinat'iyijpe ape'e: —Siojona jloma i'nio 'wanjlijyi'n yi' kiajwe ni l'nio' jlas jijweye.

Jesús ijwiejiet pa i'nio' ti jikio' 'yalk'i

(Mt 12.9-14; Mc 3.1-6)

⁶Siojopa jloma ti i'nio 'wanjliyet'ijyi'ne, Jesús taka'neyasa'n kiajwe japa 'najla'wet. Sekyiyet'iyijpe siupa i'nio' ti jikio' 'yalk'i tom jijweye.

⁷Jlam'ne papo Fariséojos, siu'neje papo taka'neyasane siupa Moisés jika'neyasajnaye, jlam yamisk'ijin'ni, ti iyo kan'wenisieje ka injwajiet pa i'nioye, ka neniji siojopa jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, ti iyo ka pakaye ka intajlatisie.

⁸Ti Jesús 'yijene pi iyone siupa jikiowe iyonisi, sekyi'i iyone'ne 'ate pak i'nio': —Neppijia'm, jon 'ne kiu'. Iniyet'ipi pijia'm pa i'nio', sekyi'i ti takasitiet'ipi.

⁹Iyo'ne 'ate papo i'nio': —Ja'yasa aswa'am, ¿tent'i jla'am siupa 'esiji ka tiwoki siojona jloma ti i'nio 'wanlijyi'n, nakat'e ni je 'es, ni'ne ka jiliaye intajleje? ¿Ka ijwajiete pi jiwet'ia, ni'ne ka i'mate?

¹⁰Jitiej yikiajlat'iyipi siupapo tijwajiape'n, sekyi'i iyone'ne 'ate pak i'nio': —'Akajni 'ni akio'. Je iyo ka inka'm ape'e siupa i'nio', iyo'ni siupa tiwonaja, sekyi'i 'es'ne.

¹¹Siupapo i'nio' sekyi'i wuj ti jwesis. Inijlok'ijin'ni'ne ti iyoyits'i 'ate: —¿Tepat'e ka iyonaja 'ni Jesús?

Jesús isi'mik'i siupapo itijwa'm niwa sikioye times tom'niji ti iyone jiljujwajnsa'
(Mt 10.1-4; Mc 3.13-19)

¹²Pak siupa jloma ti Jesús ya'am ti ijio ape'e siojopa tikijnaki, ti iyo t'ajlayeja'. Itijw siupa ajnaj ti takamtijniene pa Jinia', ti iyo t'ajlayeja'.

¹³K'iejlomot ti tanat'iyipi japo t'eyasajnas, pakayi'ne ti isi'mik'i siojopo itijwa'm niwa sikioye times tom'niji ti iyone jiljujwajnsa'.

¹⁴Napoka'ne siu'napo: Simón, ti jlamt'ipi'iji jla'am pa Jesús ti iyo jleye, ti iyo'ate Pedro, Andrés siojo jikilia jla'am, Santiago, Juan, siu'neje ja Felipe, Bartolomé,

¹⁵siu'neje ja Mateo, Tomás 'neje, Santiago siupa Alfeo jlas, siu'neje ja Simón Celote,

¹⁶Judas siupa Santiago jlas, siu'neje pa Judas Iscariote ti janekial pa Jesús.

'Loj siupapo Jesús 'yiasant'ijimpe, jla'yi ti ijwiejiete'n papo i'nio' je isis
(Mt 4.23-25)

¹⁷Jesús yapi'ne ajnat'e ti taj'l ape'e japa tikijnaki, jla'yis japo t'eyasajnas. Yiyisi siupa ajnat ijniul wita'm, sekt'ipa yajapat'iyijits'ijimpe. Initaj seka'a siojopo t'eyasajnas ijia t'ipi, siu'neje papo tal Judéaja, ti kia'iyio 'loj, siu'neje papo tal Jerusalenne, siu'neje papo i'nio' tal jikiusk'i jlaja ajnat jle' iyo'ate Tiro, siu'neje jlaja Sidón.

¹⁸Ijioyisi pa Jesús ti its'iuyisi, jla'yi ti iyo ka Jesús injwajiete siupuwa jiwet'ia iyot'iyipi papo i'nio'. Siupapo jitiejt'e je isispe, papok'ne siupapo ti isis ti tijwajyi pi jiwet'ia iyo.

¹⁹Yina siupapo i'nio' wikie'eyi ti iyoyistaja pet ka inkiesits'i pa Jesús, lapakawo ti i'wi'in siupapo i'mieniti'n, ti pak isiene pa jiwewe ti tal jiwa'm.

I'nio' siupapo Sinia' jikap'ijliuskiye yiyi, siu'neje papo ti lajk'ipa ka ineyi
(Mt 5.1-12)

²⁰Jesús jitiej yikiajlat'iyipi japo t'eyasajnas, sekyi'i iyone'ne 'ate: —Sinia' wuj ti imp'elisina ti asa'am ti imp'elisisa'. Lapakawo ti tijna'yase'm ni jika anechijiyas ni Sinia'.

²¹“Sinia' wuj ti imp'elisina ti asa'am ti inel'lianajyi'n 'nakayi. Lapakawo ti je ijiat ka je inep'isiejyinna'a. “Sinia' wuj ti ip'ilisijne'n 'nakayi siunapo ti asa'am ti je paj ka je apajyi'n. Lapakawo ti je ijiat ka je askiyets'ijinna'a.

²²“Sinia' wuj ti imp'elisina ti asa'am, siunapo i'nio' ti ne'wa'ase'm, siuti ja inokiosats'i kisie'e, siu'neje ti inlakiye, siu'neje ti ja ke iwo asjaye, siunie jiwoyeyi ti jikinieyi ni iyo ni I'nio' Jlas.

²³Siojona jloma ti kiak jawoyeyi, nikanitiejyi'nna'a, jonitienie'e ni Sinia', siunie asjwajieti ti yi' poliyi. Lapakawo ti 'wena je ijio'we siupa iyot'iyipi papo jitise'l t'ipi papo i'nio', pa iyone papo injwejlanawos t'ipi.

²⁴“Jlampet ti asa'am ti jwajla'a ji'wena', aswet'ia japoye, ja wujwa wata'a ti jamp'elisisa', 'yina ti janek 'niji ti ji'wena' siunie 'es ti yi'ase!

²⁵“Siupet ti asa'am ti inep'isiejyi'n 'nakayi, kia'iyoy wuj ti jamp'elisisa', kajeyepa ti aswet'ia japoye, ja inel'lianajyin'ne! “Jlamp'elisisa' wata'a, ti asa'am ti paja ka je ask'iyek'ijin'ni jiwekie'e asa'am. Siunie aswet'ia jawoyi, ti asajlas japoye'ne pet ti jantajle ti laja anikanitieyeja'!

²⁶“Ja imp'elisisa' wata'a, asa'am ti ijnonitieja. Aswet'ia japoye, 'yina kiakji'n iyoyipi papo jitise'l t'ipi papo i'nio', ti ijiunitis siupapo je ijiat ka injwejlanawosa'!

Siunapo teje selia'm napok Jesús iyotaja ka kasts'amaja

(Mt 5.38-48; 7.12)

²⁷“Jlampet ti asa'am ti jik'iuyek'i'm, jayo'nase pet 'ate: 'Namajayi siunapo teje'yi aselia'm. Wonayi pet 'ate siunie iyo'nase ti teje'yi aselia'm, ti ja ekiajlayi pet ilia'm ni 'es.

²⁸Siunapo ipiejwuyi'ase'm ti iyo ka aswet'ia poye, ekiajlayi pet ilia'm ni 'es, ti jantaj'lase. Siunapo inlakiye, 'ajlanapi ti jajwelayi pi Sinia'.

²⁹Siuti akiecha jampaj, 'ne yi'i ni ak'iolo', jante'ma ka atoimatayi ni ak'iolo' kiecha. Siuti akiecha jajna'la ni a'wu', siunie tomi pijia'm, e'nate ka ijna'la siunie jitiujmate isia'm.

³⁰Siuti akiecha t'ajle'a'm pi k'iejliyi, ke ejna'm. Kia'iyojliyi ti akiecha po' pi ijia'la, ejlowekie'e ka je ekial.

³¹Siupa jiwoyejyink'ieye ka tiwona'ase, kiak wonayi napo as'lejwas.

³²“Siuti napokataja siunapo ineminajyi'n ti asemijnaye ja ena'yi, ¿tent'i pet siupa 'es ti jajwi'il, ka ijwila ti jiwoyeyi? Ji'wena' siunapo inke' jiliajnis, 'yina kiak iniwonisi pet, i'ye'en siunapo iyojonk'ieye, napok yiminayis pet.

³³Siuti ji'yenayijits'i napoka siunapo i'ye'nase'm, ti ji'yenayi, ¿tent'i pet siupa 'es ka ijwi'il, ka ijwila ti jiwoyeyi? Siunapo inke' jiliajnis, kiak iniwonisi siunie jiwoyeyi.

³⁴Ni'ne ka napokataja ka 'yenayijits'i siunapo, ti ji'wena ti po' na jank'iuyet ji'wet'e, siupa t'ajla'ase'm, ti jiwenjaja'm. ¿Tent'i pet siupa 'es ka ijwi'il, ti jajwila ti jiwoyeyi? Kiak iyojliyi naka siunapo i'nio' inke' jiliajnis, kiak iniwonisi siunie jiwoyeyi, i'yenijits'i siunapo 'yaka po' na ti jank'iuyet ji'wet'e, siupa t'ajla pi jikiecha pi k'iejliyi, ti jitiej iyomk'i.

³⁵“Esiji ka i'namajayi siunapo teje'yi aselia'm, ataj ka awomats'i ka ajwela ka k'iuyet ji'wet'e paka k'iejliyeyi, ka awoye lajaye. 'Nakayeyijna'a ti ja ke jlasiye siojona as'wajietiyé, jla'yi ti Sinia' ti wuj jilisa'ase'm jlam ti jikap'ijliuskiye yi'ne siunapo i'nio' je 'esijiyi, siu'neje napo jwesis.

³⁶Kap'ijliuskiyejyi'n, niwonayi'ate ni Asna' ti takap'ijliuski jla'am.

Ká akalakijiena

(Mt 7.1-5)

³⁷“Ká alakiye napo as'lejwas pi k'iejliyi ti ji'wenayi, 'nakayeyijna'a ka Sinia' je inkajanitie'yi astepe'e pet siunie jiwoyeyi. Ká atajlatayi pa k'iejliyeyi ti ji'wenayeje pi akiecha. Sinia' ja ke intajlat'ase'm pet paka k'iejliyeyi siuti jiwoyeyi. Nip'elisinapi 'nakayeyipe pet ti Sinia' janwe'nase'm pet pi k'iejliyeyi.

³⁸Wenjaja'm napo as'lejwas pa k'iejliyeyi, 'nakayi ti Sinia' janwe'nase'm pet pi k'iejliyi, ja 'etsakaja siunie Sinia' janwe'nase'm. Jampoyi siojopa elichi, jampatajanie'e jajnojlietiji pet siupi jiwonayi napo as'lejwas ti janwe'nase'm.”

³⁹Jesús yijnapeje jiwék siunie, ti iyo'ate: —¿'Est'iyiji siunie i'nio' ti talok ka into'on ni jikiecha ti kia'iyó talok pet? ¿Jot'itie ka jiliaye je inoyi wita'm ka inok'isia'm japa kiaweja'?

⁴⁰Je ti'wena pa siunie i'neyasanik ka int'a'n ape'e paka jika anechiyasa. Ijiat itieje jla'am ti yamata ape'e pet siunie t'eyasanaja, jiwekie'aja ti ijniujliji ni jika anechiyas.

⁴¹“¿Yot'iyi'ni ti ji'yenayi ni akiecha siunie yiji jana jitiéte, jlam'ne jop jlosili jiwekie'e ni jitiolkot, jlam'ne ka ani'yejne'n pet ti po' ni yiji jana atate, ti jla'm ijiate jla'am ti wu'we ni atolkiot, ti ijiate ti a'lawaja ni yiji jana atate?

⁴²Ni'ne ka awone 'ate ni akiecha, “Se'nate ja ijialas ni atolkiot.” ¡Ijiate wata'a ti ijnoski'la'n! Najnat ka aton kisie'e ni yiji jana atate ti atolkiot, sekjane'yi ka jiwekie'ejana'a pet ka 'esieyiji ka 'yene ni jitiolkot ni akiecha, kajeyepa ti ja 'esieyiji ti ja'yen ts'ijiye.

Siojona a'la' ti 'es, je istie pet niwa jla' isis

(Mt 7.17-20; 12.34-35)

⁴³“Je ti'wena japa ka a'laye ka jla' je inses, ti 'es japa jitisiuk. Ka kia'iwo 'neje ka poye japaka jla' inses, ti je 'es japa jitisiuk.

⁴⁴Niwak 'yakajanit jla', jla'a a'la' ti 'es, ni'ne ti je 'es. Je jla' siujlie'e ti te' siuniwa higok jla', ni'ne ka titiajlajaja'm niwa ts'ejnietio' ti tilienajata siojona a'la' jlel po'.

⁴⁵Kia'iyó siunie i'nio' ti 'es, jlamtis je niliaja pet, kajeyepa siunie 'es yiji ni jlosik. Jlampet ni i'nio' ni je 'es, jlamtis je isis pet, kajeyepa je 'es na jlosik. Siunie tipoyiji ni jlosik ni i'nio', niwaka'aja ti tamtiyeta ni i'nio' ti talk'i ni jikiwet.

Siojopa 'wuk po' pa to'm isia'm k'ie ti 'yit pijia'm, siu'neje japa 'wuk lajk'ipa ka into'm isia'm k'ie

(Mt 7.24-27)

⁴⁶“¿Yot'iyi'ni ti jiwonak'i 'ate, “Yaka'niona, 'Yaka'niona”, ti je k'iupek'i'm siunie ti ajlotieja'ase'm?

⁴⁷Yejne'n, jajwi'lase'm siunie a'yejnap, ni i'nio' ti ijiok'i ti iyoyi siuniwa yamtis ti ipi'ya:

⁴⁸iyoye'ate siunie i'nio' ti iyo ka inlesane jana ji'wuk. Iniajnat ti taka'an, ti itiji siupa jane'ne japa ji'wuk, paj ti tojwaja yiyeyi siojopa sisaj, sek yina'a ape'e japa ji'wuk paka. Siuti yiyetaja ti i'niat itiyak'i pijia'm, 'yina je ikaj'le pet japa 'wuk, ikajlitieje ti i'niat itiejata'a, lapakawo ti po' siupa to'm isia'm k'ie japa 'wuk, jak je iyoyiji ka injlane'ni.

⁴⁹Jlampet siunie je iyoyi siuniwa yamtis ti ipi'yayeta, iyoye pet 'ate siunie i'nio' ji'wuk ilisantaja, 'yina ti lajk'ipa ka into'm isia'm k'ie ka 'net pijia'm. Siuti i'niat i'yujlietajk'i pijia'm itie'e japa 'wuk, je ijwietanit ta'a'ne ti itiete isia'm. Sekyi'i netiajnene japa 'wuk masa.”

San Lucas 7

Jesús i'mienit pa tokis jika anechiyas jikawo

(Mt 8.5-13)

¹Ti Jesús itimayi ti takamtijniene papo i'nio', yamat'ipi ti ijio 'niji yi'i jlaja Capernaum.

²Sekyi'i'ne pak tokis jika anechiyas Roma jlele, pak jikawo siupa ti wuj ti je 'es, ijlienat'ipi ka 'na'al.

³Yina siupa tokis jika anechiyas, ti ipi'yayek'i'ni papo ti jitiej ijiutisie pa Jesús, takajlunie'ni ka toki k'ie. Ijliuyet'i'nijpe siupapo Judíojos ti jle' po' ka inip'elisinisi, ka ina'asiyis pa Jesús, ka injwajiet pa jikawo.

⁴Yamat'i'nijpe, yiyisi ti kiak t'ipa iyonayisipi ti ijwilisia'm, wuj ti inip'elisinisi, ti iyo'ate: —'Esiji ti janoyeje siojo tokis jika anechiyas,

⁵kajeyepa ti wuj ti iyojwi'n sik'ioye ti sa'am Judíojosts'e'm, jlampe ti takat'i'n ape'e jlaja 'najla'wet ti 'nelanjie'e t'otatajayijpe.

⁶Jesús yamk'i'ne siupapo name siupa tokis jika anechiyas. Jlampá jet'ipa tojwayi'nijpe wata'a siupa ji'wet yi'i, ijliuyet'ipi ilia'm siupapo t'ajajnawas ti ji'lij iwijna'm, ka iwone 'ate: —'Yaka'niona, ká anijlak'alinit'ni its'ioye, 'wanjliyi je 'yuk'i'm ka ajo kiajwe jlaja i'yuk.

⁷Tempi it'imina ti je awo ka ijio'wa, ka yama'ayi pet. 'Esiiji ka amti'yi wekie'e, ja 'esie 'ni ikawo.

⁸Kia'awo po' napo 'yaka anechiyasas ti a kiajwe pet, siunapo 'yakawos pet ti ya'am ti tokis jika anechiyask'i'm yi' isiajwe. Jak je iyoyiji siuti awone 'ate, "Maj je t'o'ni", yama'aja. Ni'ne ti awone 'ate, "Jomet", kia'iyojliyi nama'aja ti ane. Ni'ne ti ajloyeje pi k'iejllyi, ijiatjliyi its'iuk'i'm, ilisanayi.

⁹Jlam jnots'iniji'ni pa Jesús ti ipi'yayet'ipi ti kiak iyoyi, sekyi'i tejetet'ipi ilia'm siupapo i'nio' jla'yis, iyone'ne 'ate: —Ijiatk'i siunie jajwi'lase'm ti 'yakajlitieje ti 'napokayeta Israel jlele ka kia'iwo wata'a paka 'wi'in ka wo'ate siu'nie i'nio', ti ijiate jla'am ti jitienujnieye po', ijwienjliyi jla'am.

¹⁰Jak je iyoyiji'ni siupapo jikawos siupa tokis jika anechiyas, ti yapiliet'i'nijpe, jlampa 'nesat'i'nijpe i'winisie pa i'nio' ti 'es, jlam'ne pajk'i ta'a ti je 'nesjli'ni kiu'.

Jesús i'wiesankit siupa ask'ilieki jlas ti 'yalta

¹¹Jesús jlampa itimat'iyijpe, yam'ne ti ijioyi siujlieja isi' jle' iyo'ate Naín, jla'yis japo t'eyasajnas, siu'neje papo i'nio' ti je pini'.

¹²Ti majleyet'iyipi jlaja isi', i'winat'iyispe ilia'm papo i'nio' ti yamisi siupa i'nio masa, ti k'iejli yamistaja a'noyi ti jantejesk'ieye. Pakajampe pa jlas ijwienjli siojopa asejnia ti ask'ilieki. 'Yina 'loj papo i'nio' sek ji'wet'e yamisk'i ti yapisi.

¹³Ti Jesús i'yejne'n japa ask'ilieki, wuj ti ip'ilisin'ni, sekyi'i iyone'ne 'ate: —Leyi ti jlap'ni.

¹⁴Yamat'iyipi siupa ijno'wet tena ape'e, sekyi'i isiets'e'ne. Yajapak'iji'n siupapo itijlia. Pakayi ti Jesús iyone 'ate pak i'nio masa: —Jwemik, a'am ti ajwel'ni ti awo'ate, jneppijia'm!

¹⁵Yiyet'ijyimpe pak jwemik, tamtiye. Sekyi'i Jesús yikiajli'ne japa jlet.

¹⁶Siupapo i'nio' ti i'winat'iyispe, wuj ti jnots'ijnits'i. Sektaj'le papo i'nio' ti iyunitisie pa Sinia', ti iyoyits'i 'ate: —¡Injwejlanik jiwo wuj 'ni a'wena ti yi' sikiowe'e! Kiak t'ipa iyoyeyisipi'iji 'ate: —¡Sinia' name 'napo jika kia'lis ti janoyeje!

¹⁷Paj ti itijwaja'ni siujlieja ajnat Judea, siu'neje puwa isi'il iniuwape'n siupa iyot'iyipi pa Jesús.

Siupapo pa ijliut'ipi pa Juan inajiejnawo ti ijioyi pa Jesús

(Mt 11.2-6)

¹⁸Ti Juan inajiejnawo 'yijenat'iyijpe pet pi iyone wikie'eyi kiwaka, kajeyepa ti t'eyasajnas jla'am ti ijwijla'm, tane'ni papo times t'eyasajnas,

¹⁹papok'ne ti ijliuyi pa Jesús ka i'yasisi'n ka iwonisi 'ate: —¿Mi a'am ti pajk'i ti injwela'ni ti ja'nes, ni'ne kapoye pa jikiechaye ti jats'iukin kiu'ujwe k'ieye?

²⁰Yamat'i'nijpe ti ijioyisi pa Jesús, yiyisi ti kiak t'ipa iyonayisipi: —Juan inajiejnawo jlam kasjlok'iji ka i'yasa'a, ti iyo'ate, “¿Mi a'am ti pajk'i ti injwela'ni ja'nes, ni'ne ka poye pa jikiechaye ti jats'iukin'neje k'ie?”

²¹Ijyiwitisi ti Jesús 'loj papo ijwiejiete'n siupapo je isis, i'mieniti'n papo i'nio' jitiej je isis, je pini 'neje papo i'nio' ti talojo' ti ijwiejiete'n.

²²Iyo'ne 'ate pa Jesús ti isiujlieyi: —Maye'ni, jwelayi pi Juan siuniwa iyo niwa jipechiyeyi, siu'neje ni ji'wena', ti siunapo talojo' i'winaja'n 'nakayi, siunapo je t'ojni'n t'iskiunek'iji'n 'nakayi, jlampet siunapo inkiso'ol jitio' yi'ik'i netiana kiwa ijio'k'i'ni. Siunapo ti je tipechijyimpe ka jwejlíkie ti alk'iji'n niwa jik'iot tío'jwa'l, jlampet siunapo i'nio masés 'wasanajan pet. Siunapo i'nio' ti p'ijliúsísis tiwok pet jika'niyejaji siuniwa Sinia' jlamtis ti isis.

²³“Ikap'ijliúsíkiye e'ne siunie i'nio' ijiate ti je iliyi ni jítienkiujnieye ti jitiej iyomk'i'm.”

Jesús yamtiyi k'ie papo i'nio' pa Juan inajiejnawo

(Mt 11.7-19)

²⁴Yina yam'ni jiwekie'e siupapo Juan jikawos t'ipi, Jesús iyoyet'iyipi ka inamtiyi k'ie papo i'nio' pa Juan, ti iyo'ate: —¿Tenpe siupa ji'yenayi, ti jloye 'niji yiji ni ajnat laj i'nioye'e? ¿Sisejt'imipe pi ji'wena' ti jlajwu iliaki'ni?

²⁵¿Nakat'e siunie i'nio' siunie ji'wuye isis? 'Najanayi siunapo i'nio' ji'wuye isis najata pet ti iyoyisi ti iyoyis'ni jiliakijnieyeja', yi' kiajwe niwa anechiyasas ji'wuki'l ti isis.

²⁶Kiujliek'i'm, ¿tent'ipi siupa ji'yenayi? ¿Ma injwejlanik jiwot'ipi? Ijiate, paka 'yina 'yaka'm ape'e pa injwejlanik jiwo.

²⁷Juan naka siunie ti iyo'ate niwa Sinia' jlamtis, ti ijwi'il: “‘Yejne'n, ajlo' siunie, ti ya'am ti ika'niyewo, ka ina'an ak'ioye, ka iwakajlanit ak'ioye siupa jano'we.”

²⁸Jajwi'lase'm, je ti'wena paka i'nioye ape'e 'ni ajnat ka inka'm ape'e ja Juan. 'Yina jlam pet siunie ti ijiate ti je 'esijiyi ti yiji ni Sinia' jika anechijiyas, nak 'yakama'aja pet ape'e.

²⁹“Wikie'eyi siojopo ipi'ya'ne ja Juan, siojopo isi'm ilia'm puwa inkat'ijnieyejes kia'iyojliyi, iyoyis'ne 'ate, “Ijiatp'aneje jla'am niwa Sinia' jlamtis ti 'es jla'am”. Ininekiajlisi'ni ja Juan sekyi'i ti iniejienaja'n.

³⁰Siojopo Fariséojos, siu'neje japo taka'neyasane siukia Moisés jika'neyasajnaye, je iyoyisink'ie siunie Sinia' iyotaja ka iwone ti jota inoyeje, it'imina ti je iyo ka ininajiejne'n pet, ka Juan inajiejne'n.

³¹“¿Tent'ipa ka'yejnap napo i'nio' siu'niwa jlomas? ¿Tent'ipa 'yiniye?”

32Iyot'e 'ate siunapo kia'lis ti yiyits'i na jiliakijnie'wet ti aj'leje'n, ti yik'iji'n ti tiliakijni'n. I'yase napo t'ajajnawas ti iyo'ate, ¡Si'woso'l alanajata, 'yina je jiliakinie! ¡Enajatajats'i siuniwa saka'laja ti k'ijliajats'i, 'yina je jlajajyi'n!

33“Kajeyepa 'nes ja Juan, ti je ti'yekiunieta, ka kia'iwo 'neje ka i'yaje ni at'es, jiwoyeye'ijyi 'ate ti jijwela', ¡Imosik yiji!

34'Yina ti 'nesa'aja pet 'ni I'nio' Jlas, ti ti'yekiu'n jla'am jla'yi ti i'ya jla'm i'niati, nak jijwelaye'eje ti jiwoye'ate, ¡Jlak je iliatk'i, 'yata 'neje! ¡Iyo t'ajajnawasa' siunapo i'nio' inke' jiliajnis, siu'neje napo isi'm ilia'm puwa inkat'ijnieyjes!

35“Siunie t'ajankijnieye ni Inia', 'yaka ti yiji siunapo i'nio' ti iniuk'i ni ji'niayi.”

Asejnia siojopa inke' lianki ijioyi pa Jesús

36Pojompe siupa ijwienjli papo Fariséojos ti ijioyi pa Jesús ti ijialas ka ijnoyi 'wete pa Jesús, ti iyo ka inkijwane ti ti'yekiu'n.

37'Yina sekt'ipa yiye'epe siojopa asejnia, ti je inilesanijiyi ti iyoyi pi jike', seka'a yi'i japak isi'. T'ijieyi wekie'e pa Jesús ti yi' wet'e pak Fariseo, ti isijwane ti ti'yekiujni'n, yamat'ipi ti ijioyi, itiu'un siupa a'la' jlets'i ti jini inkajk'i, jiwe japa sisamak.

38'Yina yapayi'ni ti 'nesayi, yamitayi puwa jisietis pa Jesús, jitiet t'e' t'ipa itionatat'ik'i'nijpe puwa jisietis. Sekyi'i ti ji'wole ilijayik'i, yi'liak'i'ne ti its'iuye'ni, itime ti isiayeja'm siupa a'la' jlets'i ti jini inkajk'i.

39Pak siupa Fariseo Jesús ijioyi, ti i'winat'iyipi, 'yina iyo'ne 'ate ti yini'ni jikiowe'e, “Jlamt'itie ka ijiatayi ka injwejlanik jiwoye siu'nie i'nio', jlam kiak je iyotaja'ni siojona asejnia ka inkie'ne, kajeyepa ti 'yijentaja paka inwone ti siojona asejnia je 'es, ijiate ti iyoyi ni jike'.”

40Pakayi'ne ti Jesús iyone'ate pak Fariseo: —Simón, po' ni jajwi'la'm. Simón isiujlie ti iyo'ate: —'Esiji, jwelkiamk'i'm kiu'.

41Jesús iyo'ne 'ate ti ijwijla'm: —Pojompe pa i'nio' ti iyo jikapia'aye papo ijia ti times. Quinientos japa iwijna'm siupa inia'an, siupa jikiecha iwijna'm japa cincuenta.

42'Yina ti je yamits'i ape'e japa jikapia'yis ka inenisi ka intes pa jikiechayis, je iyo'ni ka int'ajla papo ijia, lapawo ti ip'ilisijne'n. Kiulk'im'nena'a, ¿tepa yi'i siupa ijiate ti janemine?

43Simón iyo'ne 'ate ti isiujlieyi: —Atejnistieje ka pakaye siupa ti tip'elisinaja. Jesús iyo'ate: —Ka jla'm awo wata'a.

44Jitiej itietejne'ni siojopa asejnia, sekysi'i ti iyonat'iyijpe 'ate pa Simón: —'Yenkiamin kiu' siujlie'e asejnia. Ti 'nelanjie'e 'oye kiajwe jla'a a'wuk, ka kia'awo ka wenk'i'm paka i'niata ka isietis ilijik'iji'n. Je iyoyeyi jla'am jlajak siujlieja

asejnia, jitiet t'e' itiojnatak'i'ni 'niwa isietis, ji'wole 'yilinayik'iji'n ti ilijk'iji'n 'niwa isietis.

⁴⁵Siuti a'am, je kiak jiwo ka sits'iu'ni ka 'nikik'i. Iyo siujlieja asejnia, jajatak'i ti k'iejli 'oye 'wuk kiajwe ti its'iu'ni 'niwa isietis, ti je iliyi ti sits'iu'ni.

⁴⁶Impe' je t'iliniji'ni jla'a ijyitik, 'yina je iyoyeyi jla'am 'yilinaja'ni jla'am siukia a'la' jlets'i ti jini inkajk'i.

⁴⁷Je int'ayijin'ne, siuti jayo'naja 'ate, siuniwa 'loj niwa tip'elisinaja ape'e jikeyis, nak ijiate ti jlemijnaye po', jlam pet ni i'nio' ti je 'loj siuniwa tenaja ape'e ti tip'elisina, kiak iyo pet je wuj ni jlemijnaye ti yiyi.

⁴⁸Sekyi'i iyone'ne 'ate japak asejnia: —Siunie ates iyo ti titiajlata'a'm, tinitiajnata kajeyepa ti imp'elisina.

⁴⁹Siupapo i'nio' ti isijwanisi yikiajlayisi'i ti ti'yasanisi'ni, ti iyo'ate: —¿Tent'ipa ijwil ka iniwone, ti ijwil ka inetiajnata pa jikeye pa i'nio'?

⁵⁰Jesús iyone'ate japa asejnia: —Atankiujnieye ti 'es ni it'imina ti i'nes. Maj, kama ti ja ak.

San Lucas 8

Siupapo asejnia iniuyeje'ni pa Jesús

¹Yam'niji pak siupa iyot'iyipi pa Jesús, 'yina yam'ne ti iniuk'i'ni puwa isi'il, jla'yi puwa ji'wetis jilis papo i'nio', ti iyoyi jlamtikie' puwa Sinia' jlamtis ti isis, ti ijwi'il pa jika anechijiayas. Siojopo t'eyasajnas ti itijwa'm niwa sikioye times tom'niji 'yuninisk'i,

²siu'neje papo ijwiejiatt'ijyimpe jla'am siupapo asejnia, yit'iyipe papo iyo ka nekk'i, siu'neje papo ti kia'iyoyi ti ijwiejiatt'ijyimpe ti imose'l yijits'i. María japokajimpe, siujlieja ti tiwonaja'ni 'ate Magdala jleliki, siujlieja ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji puwa imose'l yijinipi.

³Siu'neje jlaja asejnia jle' iyo'ate Juana, i'nio' siojo jle' iyo'ate Cuza jik'iemjla, siupa Herodes jika wikiniet'awojimpe. Siu'neje jlaja i'nioki jle' iyo'ate Susana. Je japokata, po 'neje siupapo ijia asejnia ti i'yenisie pa Jesús, siu'neje japo t'eyasajnas, k'iejlit'iyijpe pa iwiniisia'm.

Jesús yamtiyi siupa ti jlam i'yejnap jiwekie'e siunie i'nio' ti takawijna'n

(Mt 13.1-9; Mc 4.1-9)

⁴Loj papo i'nio' ti tajlits'i puwa isi'il jilis, nojwisiji pa Jesús siupa yi'i. Pakayi ti yamtiyi k'iyepa papo siunie ti i'yejnap jiwekie'e ti iyo'ate:

⁵—Pojompe pa i'nio' ya'am ti jankawijna'n. Ti iyoyeyi ka inkawijna'n itietayik'iji'n puwa jlalisi' puwa jisiliaki, siupuwa ijniuj'li siupa iniu'we pa 'nayı puwak i'nio' t'ask'i'ni'ne, jla'yi ti ajwejnata itiuwits'i.

⁶Jlampet siupuwa ijniuj'li siupa ajnat sisajas ji'wet, ti tekijlat'ipi, je paja ti 'yalat'ipi, kajeyepa ti je 'ejts'i pa ajnat, i'niat je 'wanjle'e'ni.

⁷Siupuwa ijniuj'li pet pa ajnat k'itienis yi'i, puwak ti 'nesat'ik'ipe pijia'm ti ijniujliji puwa k'itienis, ijlias'ni pijia'm paj ti k'itienis 'yakama ape'e, sekyi'i ilian'ne.

⁸Siupuwa ijniuj'li pa ajnat ti 'ejts'i, tekil'ne puwaka jlam yamjli pijia'm, paj ti yiyeyi ti iyo jlaye, iyot'iyipi japa yiyi japa cien puwa jlo', ti ijwienjli japa inseliaki tajla'm. Kiak iyo kiwa Jesús yamtiyi, yine ape'e ti 'yakets'iyeyap ti iyo'ate: —¿I'nio' ni jik'iot tjojwa'l po', kank'iuyeyijna'a!

Siupa it'imina ti Jesús i'yejnap jiwekie'e pa k'iejliyi

(Mt 13.10-17; Mc 4.10-12)

⁹T'eyasajnas i'yasat'iyis'nijpe pa Jesús ti iyonisi 'ate: —¿Tepat'e iyo siojopa inseliaki ti jijwe'el?

¹⁰Iyo'ate pa Jesús ti isiujlie japo t'eyasajnas: —Siuti asa'am siunie iyo'nase ni Sinia', tijna'yase'm pet ti iwi'nase'm ka intant'iejayi siuniwa wask'i'nela'aja yiji ni jika anechijayayas ti je 'yaka ape'e. Jlampet siunapo 'wenayi, napok akimits'ik'iyey pet siuniwa ti jlam a'yejnap jiwekie'e ti amtiyeta, 'nakayeyijna'a 'wanjliyi kan'yenis'ni, 'yina jitiej ja ke iname, 'wanjliyi kampe'yayis, 'yina ja ke intant'iejesk'i.

Jesús ti 'yakajanitiek'ijine siupa yamtiyi ti i'yejnap jiwekie'e pa kawijanata

(Mt 13.18-23; Mc 4.13-20)

¹¹“Siunie ijio'weyi ni siunie a'yejnap jiwekie'e iyo'ate: Siojona inseliaki a'yejnap niwa Sinia' jlamtis.

¹²Siuniwa inseliaki ti ijniuj'li pa 'nayi, napoka siunapo i'nio' ti its'iutieje niwa Sinia' jlamtis, 'yina na'am ni imosik, ijialayi ti yitaja ni jlosik, ti iyo ka je ink'iuyisie, jla'yi ti iyo ka je injwajyi'n.

¹³Siupuwa inseliaki ijniuj'li siupa ajnat sisajas ji'wet pet, napoka pet siunapo i'nio' iyoyi ni inamtik, wuj ti yimi'n, 'es ti iyoyisi, 'yina lapakawo ti iyot'i 'ate ti jijwetise'l je tosits'i. Je pajta'aja ti iyoyi, yiyi jana jloma ti inkajejlasaye yiyetaja, mom iliyeyisi.

¹⁴Inseliaki siupuwa ijniuj'li pet pa ajnat k'itienis yi'i, napoka pet siunapo iyoyi ni inamtik, 'yina ti po' siuniwa 'yuyits'i, siuniwa jikijmatis ti i'winis, siu'neje niwa ki iyo ape'e 'ni ajnat jinikanitiejeyejes. Niwaka'ne jla'am ti 'wes ti ijiok'i'ni, yamjliyi ti to'm ape'e ni siunie jitienkiujnieye ti 'esta, jak je iyoyiji ka iwoyi jlaye.

¹⁵Jlam'ne pet siupuwa inseliaki ijniuj'li pa ajnat ti 'ejts'i, napoka siunapo i'nio' ti ijiate ti 'es ti isi'm ilia'm jla'yi ti iyoyi niwa Sinia' jlamtis, jla'yi ti its'iuyeje ni iyo. Jlam sek iniujliye'e pet siunie 'es ti iyo jlaye, siupapo tajla'm.

Jesús i'yejnap jiwekie'e japa kates ti iyo jlamtikie'

(Mc 4.21-25)

16“Je ti wena wekie'e paka ne'yi ka imp'o'n ape'e ni'ne ka inen kiajwe pa jlo'wet ti jwat yi'ne japa jika kates. 'Wenajliyi wek ni jawone ti janen pijia'm, 'nakayeyi siunapo ijia ti ijioyi jlam pak ja ke int'opits'i'ni, kajeyepa ti jla'al 'yije'en ape'e.

17“Yina kiak iyoyi'ni pet siunie tijwekie ts'ijiye ja 'nakaj ape'e, siu'neje ni istie' ts'ijiye ja ti wena kajeyepa ti ja ke insta'ne.

18“Yejne'n ask'iote ká alanayi'i siunie jipe'yaye. I'nio' ni its'iuye siunie ajwe'el, Sinia' je ijiat ka je iwomeje k'ie ni k'ie ni 'yijene pet pi iyone. Jlampet siunie i'nio' ni je its'iuye ni ajwe'el, Sinia' je ijiat ka je ijnale siunie ijwilta ka ijiatayi ka 'najane.”

Siupapo Jesús ji'yijnis, siu'neje japa jletis María

(Mt 12.44-50; Mc 3.31-35)

19Jesús ji'yijnis ijioyi jla'yikiyis jlaja jlet María, siupa yit'iyipe. 'Yina ka wo'ate ka i'yakanisi, ti je jlase' papo i'nio' nojweje.

20Yina po'ne siupa ijwile ti iyo'ate: —A'yijnis siusiapo yits'e kisie'e, jla'yikiyis jasie et, iyotaja ka in'wenis.

21Jesús isiujlie'ne pet ti iyo'ate: —Siunapo its'iuye niwa Sinia' jlamtis, jla'yi ti isima, napoka jla'm ijiate ti tete, jla'yi ti napok 'yijnis.

Jesús ilinkine pa jlajwu, siu'neje puwa ji'wukijlimpejes ti tiwakiats'i pijia'm

(Mt 8.25-27; Mc 4.35-41)

22Po' japa jloma Jesús tisiobjmaja'm japa kasejkana, sekyi'i iyone'ne 'ate japo t'eyasajnas ti i'yase: —Naja'ni jatiuma 'wechaja siujlie'e i'niat. Yamat'i'nijpe.

23Ti yiyet'ipi jikiowe'e siojopa i'niat, Jesús imia'a'ne. Pakayi'ne ti yejwutije' siupa jlajwu, ti wujwi, i'niatt'ipa itiyejajam'nijpe japa kasejkana, je ininayits'i ti i'winis ti janek'isia'm.

24Yamat'iyisipi pa Jesús ti 'yujwatis'ni, iyoyet'iyispe 'ate: —¡Inka'neyasajnawo! ¡Inka'neyasajnawo! ¡Ja kassemk'anaja'n! Jesús takasitiet'ipi, sekyi'i ti tamtiyet'i'yijpe pa jlajwu siu'neje puwa ji'wukijlimpejes, ti iyo'ate: —¡Kamaja'! Siupa jlajwu mamiyek'i, siupa i'niat kia'iyojliyi 'yakamaja.

25Sekyi'i ti japokayet'ipi pet japo t'eyasajnas ti iyone 'ate: —¿Tepi jiwoyeyi ti laja astankiujnieyeja? Jlam'ne siupa iyo, jnots'ijnits'i kanwojlijint'iyisipi pa i'nijmajlit'iyispe ti ini'yasis ti iyoyits'i 'ate: —¿Tent'i 'ni i'nio? ¡Yina ti siuni jlajwu siu'neje 'ni i'niat, je 'yaka'm ape'e ti ijliuye!

Jesús ijwiejiet pa i'nio' yi' Gerásaja, ti jitiej je 'es

(Mt 8.28-34; Mc 5.1-20)

26Jiwekie'ejat'ipi ti 'nes'ni yi'i japa ajnat jle' iyo'ate Gerasa, ti to'm i'niat ji'wechaja, 'yakama'a jlaja Galilea.

27-29 Sekyiyet'i'yijpe pak i'nio' ti jitiej je 'es, je ink'ie' siupa jiwet'ia iyo, paj ti ik'alitie'ni siupuwa iliaki, jlam sek yik'i'ni puwakata jla'am puwa a'no'ol ti iyo 'weta'. 'Wanjlijinjipe ti wikijnies tilie'nitietaja puwa jisietis siu'neje puwa jikioye, ka je inek, 'yina je to'm ilia'm lapakawo ti imosik iyo jijweyeja'. Paka jla'am siupa yiji ti yajmajne'n, it'imina'ne ti yajme'n ojk'i pa i'nio'. Jesús yiji wek ajnat'e ti tisionmajiet'ijyimpe, iyoyet'ipi 'ate pak jitiej je 'es, ti i'winayi pa Jesús, sekyi'i ti namat'iyipi, yiyi wekie'e ti t'akosat'iyijpe kiajwe. Jesús tamtiyet'i'yipe siupa yiji ti iliaki ti iyo'ate: —¡Tajli 'ni i'nio'! Sekyi'i ti tajwiyet'i'nijpe ti iyo'ate: —¿Yot'iyi'ni ti je se'nate, Jesús Ina' wuj jlas? Anip'elisi'na, ¡ke k'iejlileyijna'a paka awonk'i!

30 Jesús i'yasen'ne ti iyo'ate: —¿Tepa e'e ijio'we? Isiujlíe'ne pet ti iyo'ate: —Yi'i iyo'ate Kas'lo'weje'n. Kiak ijio'we kajeyepa ti 'lojompe puwak imose'l yiji pak i'nio'.

31 Siupuwa imose'l inip'elisiijnin'ni'ne, ti iyonisi 'ate pa Jesús: —¡Ke kastatena'a isia'm siunie kiawe, ti je ti'wenaja paka jlaja, siunie inlaye 'wet!

32 Yina pojompe puwa ijnisies jitio' sekyi'i, yi'i japa tikijnaki, ti its'ipk'ijin'ni. Puwaka'ne ti iyo ka 'nojiamk'i puwak imose'l, it'imina ti i'yasisi'ni pa Jesús ti iyonisi 'ate: —¡Wents'emna'a ka 'yuyejamk'i siuniwa ijnisies jitio'! Jesús 'yajlinit'ne k'ie.

33 Siupuwa imose'l tajli'ni siupa i'nio', sekyi'i ti 'yuyet'ijiamk'ipe puwaka ijnisies jitio'. Tisionmajet'ijiamk'ipe pa i'niat, ti taj'l ape'e pa tikina, yimk'anajan'ne puwak ijnisies jitio'.

34 Jlam'ne pet siupapo i'yena jnots'ijnits'i ti i'winayis ti kia'iyó. Yamat'i'nijpe ti t'osi'ni takajweylanayi papo yiji japa isi', siu'neje papo yi' kisie'e, ti iniujwape'n japa isi'.

35 Sekt'ipa tajla'ape papo i'nio' ti 'yakapajle, ti i'yenisi pak iyot'iyipi pa i'nio'. Yiyet'iyisipi siupa yi'i pa Jesús, i'winat'iyisipi pak i'nio', je t'eki'yi siupa yi' kiajwe pa Jesús, poye puwa 'yuts'iji'n jla'yi ti i'nioye. Wuj ti jnots'ijnits'i papo i'nio' t'ipi.

36 Siupapo sekyi'i ti i'wint'iejepe siupa iyo ti Jesús ijwiejiet pak i'nio' ti jitiej je 'es, papoka'ne ti ijwijla'm siupapo ijia je i'winisieje.

37 Wikie'eyi siupapo i'nio' sek ji'wet'e, yiji japa Gerasa, kiak t'ipa iyonayisipi pa Jesús, ti ijliuyis'ni: —¡Majna'a ka 'nak ataj'le! Lapakawo ti jnots'ijnits'i papo i'nio'. Jlampá iyoyeyi ka insojmajia'm pa Jesús japa kasejkana, ti iyoyet'iyi'ijyi ka inek,

38 sekyi'i pak siupa jitiej'ti je 'espe, iyone'ne 'ate pa Jesús: —¿Ma je jiwotaja pet ka iyik ajak'i Jesús? Jesús isiujlíe ti iyo'ate: —Je'e, 'nak 'wanjle'e.

39 Apili papo a'wet jlele, sekjane'yi ka anijwelajamna'a wikie'eyi siunie Sinia' iyo'naja. Yam'ne pa i'nio', sekyi'i inijwelajamk'i papo i'nio' yiji japak isi' siupa Jesús iyone ti ijwiejiet.

Jairo jlase' siu'neje japa asejnia ti isiejts'e pa Jesús ji'wu'

(Mt 9.18-26; Mc 5.21-43)

- ⁴⁰Ti Jesús yapiliet'ipi i'niat ji'wechaja, siupapo i'nio' its'iuysisin'ni k'ieye, wuj ti inkase'n 'yaka iyoyisink'ieye.
- ⁴¹Jlampa iyoyet'ipi 'ate siupa i'nio' jle' iyo'ate Jairo, tijna'yi pet siojopa 'najla'wet ti i'yena, t'akosat'iyijpe kiajwe pa Jesús ti iyo'ate, ti inip'elisini ti ijialas'ni: — Sip'elisin wata'a, jo kiu wat i'wite.
- ⁴²Yase' ijwienjli jlaja je 'esi. Je pa 'esieyiji, ja'na'al. Jika najkapis itijwa'm niwa sikioye times tom'niji jlaja yase'. Jesús yamk'i'ne ti ipi'yaye ti kia'ioyo. Jlam ini'nomajasjli papo i'nio', 'yaka 'loj papo i'nio' yamk'i.
- ⁴³Sekyi'i japak siojopa asejnia yiji papo i'nio', je 'es. Siupa jiliaye iyot'iyipi ti ji'woyis je netiank'i, 'esta wekie'e sekya'i yikiajle'e'ni, paj ti itijwa'm niwa sikioye times tom'niji t'ipi puwa jika najkapis yiji ti je tijwajyi. Paj ti itijwat'i'yijpe puwa jikijmatis ti takat'inta'ni jitipe'e, ti ijioyits'i papo inkakiewos, 'yina ka pakayeyi ka 'esie.
- ⁴⁴Yamat'ik'ipe pa Jesús ti tajlap ji'wechaja, ti isiejts'e pa ji'wu'. Ka pajat'iyijpe wata'a ti isiejts'e, yi'is'ne ilia'm pi ji'woyis japak asejnia.
- ⁴⁵Jesús i'yasat'ijiampe papo i'nio' ti iyo'ate: —¿Tempa isiesk'i'm? 'Yina papo i'nio' tomts'e pa iyo'ate: —T'eyi, je ya'am. Sekyi'i ja Pedro iyone'ne 'ate pa jika'niona: —'Yaka'niona, ji'wenjie'e 'napo i'nio' jle kiowe'e, ti inipa'nomajayis.
- ⁴⁶Jesús jlam yinjliyi ape'e ti i'yasam'ni papo, ti iyo'ate: —Jlam je awoyi, po' siupa isiesk'i'm. Alatk'i pa ijwiye ti taj'l iwia'am ti iniu kisie'e.
- ⁴⁷Siojopa asejnia inijwekieta wata'a, paj ti yamat'ipi ti t'akos kiajwe pa Jesús, kititiyeyi'ni jiwekie'eja ti inijwe'el. Yine jikiowe'e papo i'nio', ti ijwila siupa it'imina ti iyo ka inkiejts'e pa Jesús ji'wu', ijwil'neje ti isiesa'a ta'a 'neje ti 'es.
- ⁴⁸Yiyik'i ti Jesús kiak t'ipa iyonayipi: —Yase', i'nes, lapakawo ti atankiujnieye po'. Maj, kama ti ja ak.
- ⁴⁹Jesús je ilit'itiejepe ti takamtijniene japa asejnia, ti 'nesat'ipi siupa takajwejlane pa Jairo. Yiyi ti iyonat'iyijpe 'ate: —Leyi wek ti jlalas'ni ni Inka'neyasajnowo, e'nate. Pajk'iji ti 'ya'al jakia ase' masa.
- ⁵⁰'Yina ti Jesús ipi'yaye, sekya'i iyone'ne 'ate pa Jairo: —Ataj ká eni'ni 'ate, 'wenajliyi ka awo atankiujnieyeja'. Siojopa ase' ja 'esie.
- ⁵¹'Yina 'nesat'i'nijpe, 'yuyet'iyisipi siupa yi'i japa jlosie masa. 'Yakawonat'iyijpe papo i'nio', jla'yis pajata jla'am ja Pedro ti tane, ijwiene'e ja Juan siu'neje pa Santiago, siu'neje papo jiniewot japa jlosie masa.
- ⁵²Wojoyeyija'm ti tajwik'i wita'm siupapo i'nio', ti yapisi. Sekya'i Jesús iyonat'iyijpe 'ate: —Ká ajwiyets'i wita'm, je 'ya'al jana jlosie, 'najata wek jla'am ti imia'a.

⁵³Siupapo i'nio' ti ipi'yayis ti kia'iyoy, jlam iliakijlit'iyispe, tepa jawo ka kiak je iwo ti i'winis ti 'ya'al japa jlosie.

⁵⁴Pakayi'ne ti Jesús isimat'ipi jikio'yi japa jlosie masa, ti iyone'ate: —jlla'a jlosie, neppijia'm!

⁵⁵Je paja wata'a ti jiyel yapiliet'ijiampe japa jlosie, ta'a 'ne'je ti inippijia'm. Jesús iyo'ne 'ate: —Wenajia'm paka intojw.

⁵⁶Siupapo jiniewot japa jlosie kawojlijinisipi ti i'winis. 'Yina Jesús iyone'ne 'ate ti ijwijla'm papo jiniewot: —Ká ajwelianie'e siukia iyo ki jiwoyeyi.

San Lucas 9

Jesús ijliu' papo t'eyasajnas ka injwelis pa Sinia' jika anechijiyas

(Mt 10.5-15; Mc 6.7-13)

¹Jesús ijiutiet'ik'ipe wita'm siojopo t'eyasajnas ti itijwa'm niwa sikioye times tom'niji, jijweye iwijnamk'i, jla'yi ti yikiajle ka inkajlisi pet ka inokiosk'i kisie'e puwa imose'l ti yijits'i papo i'nio', jla'yi ti ja injwajiete'n papo je isis.

²Ti ijliuye'ni, iyonat'iyijpe 'ate: —Maye'ni, mayeyiji'n ni Sinia' jika anechijiyas ti jajwela', jwajietajyi'n napo je isis.

³Siuti ja akinie'ni, ká atonie paka k'iejllyeyi 'najk'i — ka akiajata pa, ni'ne ka eliye japa, ni'ne ka woyeja' japa, ka wikiniet'aja japa, ka a'lonitie puwa as'wuyeye, siupuwa jatonie.

⁴Ja 'oye'yi pa ja 'oye'yi, ji'wet siupa jloyeyi, sek i'wanjliye'yijimpe, paj ka awayeyets'ipe siupuwa jlomas jininenajyi.

⁵Siuti japoye papo ti ja ke inki'm aselia'm, siupa isi' jloyetaja, sekjane'yi ka tajlayeyijpe, sekjane'yi ka asatis apatajiet's'ipe k'iyeyi, 'nakayi ti jan'wenis ti ijiate ti jiwet'ia japoye, kajeyepa ti je isimits'i aselia'm.

⁶Ijijatiyiyi yamat'i'nijpe ti iniuk'i'ni siupuwa isi'il jilis, ti iyoyis jlamtikie' pa Sinia' jika'niye ti 'es, jla'yi ti ijwiejiete'n papo i'nio' je isis.

Herodes iyojonk'iyeyi ka in'we'en pa Jesús

(Mt 14.1-2; Mc 6.14-16)

⁷Siupa anechiyas t'ipi Herodes ti t'ijieyet'iyijpe ti tijwela'ni pi Jesús, jla'yi ti t'ijieyeyi wikie'eyi siupuwa iyot'iyipi jla'am pa Jesús, je 'yijene pa ka inwone jitenkiujnieyeja' ape'e, kajeyepa ti po' papo ijwi'il ka pakaye Juan inajiejnawo ka inapi pijia'm,

⁸ijia papo ijwi'il ka pakaye injweylanik jiwo Elías ka 'nese'n pakaja, ijia papo ijwil ka pakaye siupapo injweylanawosjimpe inian'ni ka 'nes pijia'm.

⁹Yina Herodes iyo'ate: —Je 'esiji, yampe ti jletik ala'ne ki Juan. ¿Tenat'ijyi siu'nie i'nio' 'yina ti jle' poyi, jla'yi ti poyi siuniwa iyo? It'imina'ne pa Herodes ti iyo ka in'weneje pet pa Jesús.

Jesús 'yakojniejne'n papo i'nio' cinco mil (Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Jn 6.1-14)

¹⁰Ti 'nesat'i'nijpe japok injlojwajnas, ijwilisiam'ne pa Jesús ti yiyeyisi wikie'eyi siupuwa iyoyisi ti t'iskiunk'iji'n. Jesús i'winakit'ne siupa ijioyiji, ti iyone 'ate: —Naja'ni jajiok Betsáidaja.

¹¹Siupapo i'nio' ti t'ijieyeyisi yamat'i'nijpe ti ijiutisik'iji'n. 'Yina Jesús je takama'yi ilia'm, jlam ijwilijlia'm pet ni iyo ni Sinia' jika anechijayyas, ijwiejietjlijyi'n papo je isis.

¹²Ti no'otie t'ipi siojopo t'eyasajnas ti itijwa'm niwa sikioye times tom'niji ijioyet'iyisipi ti iyonisi 'ate: —Jlam woni'ni 'ate, nijwejla'm napo i'nio', jloye ka ijnoyi siuniwa isi'il je kastojwape'n, ka inwoyisijyi'n pa ka ijnoyits'iji'n, jla'yi ti jan'yekiujni'n kiu wata'a pet. 'Wanjliyi lajk'iyi pa ka k'iejliyei ka winaja'm 'ni awak'i.

¹³Yina Jesús isiujlie'ne ti iyo'ate: —Wenajia'm asa'am paka intowis. Isiujlisie ti iyo'ate: —Ijwienjli sikio' itij'we wek 'niwa woyejes yits'e, times 'neje wek 'niwa si'yus. ¿Ijwelp'anta ka iyokijyi'n k'iyie paka jlaka k'iyie siu'napo i'nio', ti je pini'?

¹⁴Kajeyepa ti cinco miljimpe papo i'nio'. Sekyi'i Jesús ijliuyeyi papo t'eyasajnas ti iyone 'ate: —Jloyeyi napo i'nio' ka inek'iji'n, cincuéntajape papo 'wena janitotiji.

¹⁵Ijiatjliyi kiak t'ipa iyonayipi japo t'eyasajnas, yiyek'iji'n papo i'nio'.

¹⁶Sekyi'i Jesús isimat'iyipi siupuwa woyejes ijwienjli sikio' itij'we, siu'neje puwa si'yus ti times, i'yenat'ipi poliyi, iyoye jinikanitieyeja' ape'e, itime ti its'isajamk'i. Yikiajlayi japo t'eyasajnas ka inwenk'i papo i'nio'.

¹⁷Ti'yekiunieje'n papo i'nio', paj ti yip'isieje'n. Siojopo t'eyasajnas yamat'iyisk'i'nijpe siupuwa jiw'al 'wanjle'e, paj ti itijwa'm niwa sikioye times tom'niji puwa tenajats'i ti tipoyitiejek'i.

Pedro 'yakajanit'i ape'e pa Jesús ti pak Injwajieti ti Sinia' jjiujwanik

(Mt 16.13-19; Mc 8.27-29)

¹⁸Yit'iyipe japa jloma ti Jesús inijwankite'n ti iyo t'ajlayeja', jlam'ne japo t'eyasajnas yijap, Jesús i'yasat'ijyimpe japo t'eyasajnas ti iyo'ate: —¿Tent'ipa itijnisieje napo i'nio' ka yama?

¹⁹Isiujlie ti iyo'ate: —Po' napo i'nio' ijwi'il ka Juan inajiejnawoye'a'm, ijia napo ijwil ka Elíassa'a'm, po 'neje napo ti ijwil ka injwejlanik jiwoye'a'm ka papokaye siupapo iniant'i'nijpe, ka inapi pijia'm.

20Yina iyo'ate: —¿Tepi jiwoyeyi pet ti asa'am? ¿Ten pet pi jijwela' ka yama? Pedro isiujlie'ne jla'am ti iyo'ate: —A'am ti Injwajieti'a'm siunie Sinia' jijliujwanik.

21Jesús ji'lij 'yitiajapk'i japo t'eyasajnas ti iyone 'ate: —Ká ajwelajiamna'a paka ne'yi pa i'nioye.

Jesús inijwe'el ti japoye pa janwo ts'ijiye ti ja tiliana

(Mt 16.20-28; Mc 8.30—9.1)

22Yine 'neje ape'e ti iyo'ate: —Siunie I'nio' Jlas ja ke inka'm ape'e siunie ja tiwonaja, ti wuj ti janilayiti ni ja tena'a. Siunapo kijilas, siu'neje napo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje napo jiwos pet ni Moisés jika'neyasajnye, napok jankaj ti jane'wajasi, sekjane'yi ja tiliana. Jlomas janajapeja sekjane'yi inapiliena'a pijia'm ti jantajli ni a'no'.

23Sekyi'i ti ipijlanitíeye ape'e papo i'nio' ti kiak iyone: —I'nio' ni iyo pet ka ijna iyyik'i, ka je wujwakiunie'e ka neki siuniwa jitienujnieyees iyone ti jla'am, jlomas ti jantejlia jana jika cruz, ka inamana'a iyyik'i.

24I'nio' ni janite'en ka jiliaye poye, nak janetia'n. Jlampet siunie ti ja ke inite'en ti jiliaye jane'yi ape'e ki iyo niwa yamtis, nak janjwa'.

25¿Tent'ipa ja 'esieyi ni i'nio' siuti jankajli siuniwa wask'i'nelaja yi' ape'e 'ni ajnat, ti ja 'naka ti jlama ti janetia'n?

26I'nio' ni ja'najwelk'i siu'neje niwa yamtis ti ja'najwejle, I'nio' Jlas kiak janwo'o'yi pet ja'najwe'l ape'e, ka 'nesta ti ja ke jlasiye ni jijweye janwo, ti jantajeje ni Jinia', siu'neje napo injlojwajnas poli jlele ti isis.

27Jlam je awo siunie jayo'nase ti asa'am pa ja inojwajia'm ti jleye'ne, ja ke i'nalajyi'n 'yina paj ka ineyeyinie'e siojona jloma ti jitiete jan'we'en ni jika anechijiayas ni Sinia'.

Jesús initataja'm siupa jlonye ti 'es

(Mt 17.1-8; Mc 9.2-8)

28Jlampa jlomas ijwienjli sikio' itij'we najape tom'niji puwa yam'niji pakayi ti jitie'j ijiutie siupa janwo, Jesús yam'ne ti ijio ape'e japa tikijnaki ti iyo t'ajlayeja'. Tane ja Pedro jla'yi pa Santiago, siu'neje ja Juan.

29Jlampa t'ajlat'ipi, siupa jlonyet'ipi 'wena k'iejlit'iyijpe, jlampet siupa ji'wu' kat'ajat'iyijpe ti lemi, 'esiet'itie pa k'iejlíyi.

30Jlam jnots'inijits'i'ni japo t'eyasajnas ti i'winayisi siupapo i'nio' times ti ijwienjli takasitisiap'eje'n pa Jesús ti takamtijnienisi. Papokajimpe papo Moisés siu'neje pa Elías,

31yiyis jikiowe'e siupa jla'al siojopa kates ti tal poliyi. Jitie'j ijiutisie siupa jiliaye jawo jla'am pa Jesús, ti jane' Jerusallén.

32Jlam'ne pet ja Pedro siu'neje japo jla'yis jika ijnieti poyeta, 'yina inilayitisi wekie'e. It'imina ti je imiak'iji'n, i'winis siupi iyo ti initataja'm siupa jloniye kiecha, jla'yi ti i'winis siupapo i'nio' times ti yijap pa Jesús.

33Jlampa tajlat'iyisijpe pa Jesús siupapo i'nio', 'yina Pedro iyone'ne 'ate pa Jesús: —Inka'neyasajnawo, 'esp'an ka 'nak iwiek'i. Jalisanajajna'a puwa 'wukiu'l jilisa' ka najapeja, janjwanjlina'a siojopa ti jajna'ya'm pet, siojopa jikiecha jajna'yi pet ni Moisés, jikiecha 'neje japa jajna'yi ni Elías. Pedro je ijat pa kanjwe'el siupuwa iyo puwa jlantis, kajeyepa ti yisi'liet siupa iyo pi i'wi'in.

34'Yina ti je iliyi ti tamti'ni, jlampa tajlat'ipi 'niji siojopa poli, sekyi'i japaka'ne ti it'imina ti je 'yakajayi, kajeyepa ti yiyisi, sekyi'i ti wuj ti jnots'ijnits'i ti i'winayis ti kia'io.

35Japaka'ne siojopa tojma'm siupa jla'lap siupa tamti, ti iyo'ate: —'Nak siu'nie yas, ti ya'am ti aki'me. K'iuyeyi.

36Yiyik'i wek siupa ina'lap, siojopo t'eyasajnas je i'winayisi papo Moisés, siu'neje pa Elías ka nejiap pa Jesús. Ijwienjli jla'am pa Jesús ti 'yakaje. Pak siupa jloma je iyo ka intanisi'ni, siupa iyo ti i'winis.

Jesús ijwiejiet pa jwemik ti jitiej je 'es

(Mt 17.14-21; Mc 9.14-29)

37Yit'iyipe'eje japa jloma, ti tajlits'i ape'e japa tikijnaki, je pini' siupapo yisitisi k'ie siupa jano'we pa Jesús.

38Tajlat'ipi ts'e jikiowe'e papo i'nio' siupa i'nio' ti i'yask'i'ni pa Jesús, ti iyo'ate: —Inka'neyasajnawo, sip'elisin wata'a. 'Yejne'n pet 'ni yas ijwienjli,

39siunie iyone siupa yiji. Yejlat'ni sekyi'i ti jiyel initiajnata'aja, paj ti je 'esieyi'iji ni jlats'ilis jikiwiti. Ijiate wata'a ti iliaki, jla'yi ki iyo ti jikio' je k'as.

40Itiejen wujtaja'ajyi napo 'eyasajnas, 'yina je 'yakajlisi.

41Jesús iyo'ne 'ate ti isiujlie ti ipi'yayet'ipi ti kia'io: —Ijjiatt'iyiji 'napo yi'ne ti laja astankiujnieyeja', jla'yi ti je insisie! ¿Jot'e ka k'ieyeyik'i'ni ka je itiaj'lasap, ka inilayit'iase? Namkiame kiu'ne pa as.

42Siupa jwemik ti ijioyeyi, yamat'ipi isia'm paka jla'am siupa yiji ti sek itiete'eje'n jiwekie'e, sekyi'i ti jiyel netiana. 'Yina Jesús tamti'yi'ne siupa yiji, ijwiejiet'ne pak jwemik, sekyi'i yikiajlayi pa jinia'.

43Jlam jnots'inijits'i'ni papo i'nio' ti i'winis pi iyo pa Sinia' jit'iuni ti jla'am ti wuj.

Jesús yikiajlayi'iji ti ijwi'il siupa jiliaye jawo

(Mt 17.22-23; Mc 9.30-32)

'Wanjliyi papo i'nio' ti jitiej yinisi'ni 'ate siupa iyo pa Jesús i'winki'n, sekyi'i Jesús iyone'ate japo t'eyasajnas:

44—K'iuyek'i'm, mayina'yisia'm siuniwa yamtis. Siunie I'nio' Jlas ja tekiajla kiojyi napo i'nio'.

45'Yina ti Sinia' je iyojliyi'ijyi ka 'najanisi paka iwonisi, it'imina'ne ti ka poye paka jitienujnieyeja' ka intejnisisie ka kia'iwo. Jla'yi ti isipits'i pa Jesús ka in'yasis'ni siupa iyoyiyi.

¿Ten siupa t'an'ni wat ape'e pi jikiecha?

(Mt 18.1-5; Mc 9.33-37)

46Pak it'imina japo t'eyasajnas ti iyo'ate, ti inijwelis: —¿Tent'i siupa jwajla'a ti t'an'ni wat pijia'm?

47Jlam'ne pa Jesús, ti itijnisieyi ti kiak jitienujnieye iyone japo t'eyasajnas, isimayi pa kia'le yina'ni jlajap.

48Kiak t'ipa iyonayijipi: —I'nio' ni janki'm ilia'm siunie kia'le iyoye'ate siunie na'm iyyik'i, ijiate ya'am ti isi'm iyyilia'm. I'nio' ni isi'm iyyilia'm, nakayep'ajne pet siunie ti isi'm ilia'm siunie I'nio' sijliu'. Jla'm ijiate jla'am siunie i'nio' je 'esijiyi ti lajk'iyipa kawo ti jane askiowe'e, nak ijiate ti t'an pijia'm.

“Siunie ti je teje'yi aselia'm, 'nak asa'yi”

(Mc 9.38-40)

49Juan iyonat'iyijpe 'ate pa Jesús: —Inka'neyasaj nawo, a'wena ja i'nio' ti iniujwa'n kisie'e jawa imose'l, ti isiene ki e'e. Je enaja 'ate kajeyepa ti je tal siwa'm.

50'Yina Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Ena wek'iate, kajeyepa ti nak asa'yi siuti je teje'yi aselia'm.

Jesús isilaja pa Santiago siu'neje pa Juan

51Jlampa jet'ipa tojwa ape'e ka inapi poliyi pa Jesús, wuj ti ijialas ape'e ti iyo ka inek, ka ijnoyi siujlieja ajnat Jerusalén.

52Iyoyet'ipi jikawosa' ti iyoyeyi ka inek ka iwakajlanit ta'a k'iyie siupa janajapeje'n yi'i jlaja Samaria.

53'Yina siupapo Samaria jlele je iyoyis ji'weta', lapakawo ti 'yijene pi iyone ti Jesús teje 'niji yi'i jlaja Jerusalén.

54Siojopo t'eyasajnas, Santiago siu'neje ja Juan, i'winis ti kia'iyoye, sekyi'i iyoyis'ne 'ate: —'Yaka'niona, ¿'est'iyiji ka 'yejlaja pa jwat ka intal poliyi, ka intej'we siu'napo i'nio'?

55Jesús tejejet'ipi ilia'm japok t'eyasajnas, isilajat'iyijpe.

56Sekyi'i ti yamat'iyis'nijpe ti ijioyis 'niji yi'i puwa ji'wetis t'ipi papo i'nio'.

Siupapo iyot'iyipi ka inekk'ijin'ni pa Jesús

(Mt 8.19-22)

⁵⁷Yit'iyipe 'nayiji, po' pa i'nio' iyone 'ate pa Jesús: —'Yaka'niona, awotaja pet kayik ajak'i, ajnat siupa jajojwi.

⁵⁸Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siuniwa yosis jijwa'l po' wek jla'am, ajwejnas kia'iyojliyi jlopis po' wek. Siunie I'nio' Jlas je kia'iyoy, laj ji'wukie ka ine'yi ka ima'a, ka ininop'it.

⁵⁹Jesús iyonat'iyijpe'eje 'ate siupa jikiecha: —Na'm ijyik'i. Isiujlie ti iyo'ate: —Ejlo'o kiu', janiajnat kiu' ka ip'io'ne ki ika kijil masa.

⁶⁰Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Ejlo'okiu wek, ena'ate siunapo 'yajle'n ka imp'o'ne pet napok jika amejyi. Naj woyi pet amtikieyi ni Sinia' jika anechijiyas.

⁶¹Jikiecha 'neje pa iyo'ate: —'Yaka'niona, awotaja ka yik ajak'i. Ejlokiu' janiajnat kiu' ka inijwele japo i'wit jlele.

⁶²Jesús isiujlie ti iyo'ate: —I'nio' siunie ti jla'm i'yenjli'ni ji'wechaja ti isimataja'n ti iwiets'ilat pijia'm ni ajnat, ti isie'e jana wakiajas jlojnate, nak siunie je 'yakajli ni jikijmaye iyo ni Sinia' jika anechijiyas.

San Lucas 10

Jesús ijliu' papo jika'niyewos, siupapo setenta y dos

¹Jlampa paja'ni ape'e siupuwa iyot'iyipi, Saka'niona isimat'i'yik'ijpe papo setenta y dos t'eyasajnas. Timesiamk'i'ni ti ijliuyet'i'nijpe ti iniajnate'n jik'ioye ti ijioyits'i siupuwa isi'il ji'wetis papo i'nio', siupuwa iyo ka ijnoyits'i.

²Iyonat'iyijpe 'ate: —Isajk'i siunie inwomik ja tiliena'a ti wikal, 'yina je 'loj siunapo jankima ti janla'ne. Jakajliete, 'ajlayi siunie jikimet ni inwomik, ka injlo' papo ijiaja 'nakayeyijna'a ka poye siunapo jankima ti janla'ne.

³Maye'ni asa'am! 'Yejne'n, ti ajloye'ni jiwoye'yi 'ate niwa 'wolepo' ti k'iwajlas tijwajiape'n.

⁴Ti jakinie'ni, ká awoye eliye ka akijmatis ejni, ká atonie japa aska wikiniet'aj jiweja', ni'ne ka asatiye puwa. Siuti jakiutieyi pa i'nio' 'nayiji, ká apajanitiejiap ka ajapajiap ti jitijwilayi.

⁵Wukpe japa ja 'oye kiajwe ti jleyeyetaja, ka kiak awoyeyipi 'ate ti janajnata ti jatejwila' ask'ioye, "Inkamankiye ja ine'yipe siujlie'e 'wuk."

⁶Siuti janapokaye siunapo i'nio' yijap ta'a ni inkamankiye, ijiate siunie inkamankiye jiwoyeyi ka aleyeyejap, ja'wanjliyejap. Siuti ja lajak'ipa ka inkamankiyeja' ka nejiap, ijiate siunie inkamankiye ni jikinieyijin'ni ja ke 'wanjliyejap, ka inapilie'asenie'e asa'am.

⁷"Wuk siojopa jleye'yi ká atajlayi, kima'yi ilia'm pi k'iejliyi ti janwe'nase'm, siuti ja inkojnienajyi'n, ni'ne ka in'yayinajyi pi k'iejliyi. Lapakawo ti jlam je isijmi wek

ilia'm ni i'nio siojona jikaja, kajeyepa ti isijme'n ni i'nio'. Ká ajlasayejap, siojopa 'wuk jloyeyi ká atajlayi, ká ekiajlajyi'ni puwa ji'wetis papo i'nio'.

⁸Jawayeyipi siupa isi' jloyeyi, siupapo janki'm aselia'm, ja k'iejluyeyipe pa janwe'nase'm kima'yi ilia'm, ka towayepe.

⁹Siuti japoye papo je isis sekjane'yi jwajietajyi'n, ka awonayipe 'ate, “Siunie Sinia' jika anechijiayas je toj'wase'm.”

¹⁰Jawayeyi siupa isi' yi' siupapo ja ke inki'm aselia'm, jika'wulisk'i japa isi' ka sek anoyeye'yipe, pa jakiniets'i'ni ti jawoye'yi 'ate,

¹¹“¡Siunie ajnat ti tajla'm jla as'wet, ti yi'i pet niwa sisietis, apatajats'i, 'nak 'yakajanit ti ijiate ti astes po'! ¡'Yina 'esiji ka 'najanayi ti Sinia' jika anechijiayas je pa tojwa'ase'm!”

¹²“Ajwe'lase'm, siuka netiejenie'e janak jloma, jana jiliayeja' japak isi' ti ja tisiejek'i janka'm ape'e siupa tiwonat'iyipi japak isi' Sodoma ti tisiejek'i.”

Kakiujnietas siupapo i'nio' yiji japa ajnat Galilea

(Mt 11.20-24)

¹³“¡Ja imp'elisisa' wata'a asa'am ti jleyeyi jana Corazín, asa'am 'neje ti jwayeyji jana Betsaida, aswet'ia japoye! Jlam'ne t'ipi ka janakaye Tiro siu'neje jana Sidón ka sek tenaja'a niwak siuniwa ti ti'wenkinaja'm napo i'nio' iyo'ate siuniwa a'wenki'n ti ji'wena', jlam pajtak'i'ne ka iwo jlosikis ink'ieyisa' siunapo i'nio' yiji. Je k'iejets'i'ni ka 'nots'iji'n siuniwa ji'wuye ti je isis, jla'yi ka intatisti'ni jitipe'e ni tijlat. Kiak janiwonisi kajeyepa ti ijiate ti ilik'i ni jike', yapilisi pa Sinia'.

¹⁴Janeyi janak jloma ti aswet'ia japoye, ti ja tisiejek'iasem asam ja ijiatayiji ti aswet'ia janka'm ape'e siupa jiwet'ia iyot'iyipi siupapo yiji puwak isi'il t'ipi Tiro, siu'neje japa Sidón.

¹⁵Asa'am ti as'wet jana Capernaum, ¿jijwelat'e ka tikinie'asena'a pijia'm poliyyi? ¡Ja jeye, 'wenajliyi ni siunie ja tiwona'ase ti ja intatayi isia'm siunie kiawe ti je ti'wena k'ioyi, siunie inlaye 'wet!”

¹⁶Yiyik'i ti kia'iyoye pa Jesús, sekyi'i ti kiak t'ipa iyonayipi japo t'eyasajnas: —Siunie jank'iu'wase'm, nak its'iu'k'i'm pet. Jlampet siunie ti je isima'yi aselia'm, nak 'yaka pet ti je isi'm ijyilia'm. Siunie i'nio' je isi'm ijyilia'm, nak 'yaka pet ti je isi'm ilia'm siunie i'nio' sijliu'.

Ti 'nesat'i'nijpe siupapo setenta y dos Jesús t'eyasajnas

¹⁷Siupapo setenta y dos Jesús t'eyasajnas wuj ti inkase'n ti 'nesat'i'nijpe yiyisi pa jika anechiyas, ti iyonat'iyisijpe 'ate: —¡'Yaka'niona, siuniwa imose'l kia'iyojliyi its'iu'wase'm ti etinajata!

¹⁸Jesús isiu'wase'm papo ti iyo'ate: —Jlam je woyeyi, a'wenk'i ja sitiejiejwa imosik ti iniu'wase'm ti tal poliyyi, 'yiniye na tak'ajyi.

19'Yejne'n, ijwiye awe'nase'm ka 'asak'i'ni niwa injlajas jitio', jla'yi ka 'asak'i'ni niwa ajliu pastanayis, siu'neje ni jijweye iyo ni astajiejwa imosik ti t'on'ni ka akama'yi ape'e, 'yina ja lajk'i pa ka k'iejliyeyi paka aswet'iaeye.

20'Yina ká anitonitiei niwaka, jla'm ijiate jla'am ka anitonitiei ti wikal niwa asejis ti t'etaja'a ts'iji poliyi.

Inkaj'ni pa Jesús (Mt 11.25-27; 13.16-17)

21Pakat'iyijpe ti Jesús wuj ti inkaj'ni, ka lajak'i ki iyo japa Sinia' jikimet ti 'es, ti iyoyet'ipi 'ate: —Awunit Inia' ti poli jla'yi 'ni ajnat jika'niona'a'm. Ji'wenkijna'm siunapo lajk'iyi pa kawo, ti je 'yijejne'n. Siuniwa wask'i'nelaja jijwekia'm napo i'nio 'yijejne'n, siu'neje napo i'nio 'yijen jlosiki. Ijiate 'ni Inia', kajeyepa ti jlam kiak jiwont'iyipi ka kiak inwoyi.

22Yiyik'i ti kiak iyoyi sekyi'i iyo'ne 'ate: —Inia' yikiak'i wikie'eyi niwa wask'i'nelaja. Lajk'ipa ka 'najane paka wone siunie jlas, ijwienjli jla'am siunie Jinia' ti 'yijene pi iyone. Siunie Jinia' kia'iyojliyi, lajk'ipa ka 'najane paka iwone, ijwienjli jla'am ni jlas ti 'yijene pi iyone, siu'neje napo iyo ni jlas ka intant'ieje.

23Tejeyet'iyipi japo t'eyasajnas ti 'najli siupa yiyits'i, iyone'ne 'ate: —Sinia' jikap'ijliuskiye yi'ne siupapo i'wi'in siunie iyo pet ni ji'wena'.

24Jajwi'lase'm, 'lojjimpe papo injwejlanawos, siu'neje papo anechiyasas, ijialasista kan'wenis siuniwa iyo niwa ji'wena 'nakayi, 'yina je i'winis. Iyoyetajas ka impe'yayis, kia'iyojliyi je ipi'yayis.

Samaria jlele siupa jlosik po'

25Siupapo taka'neyasane pak Moisés jika'neyasajnaye, ijwienjli'ne siupa ijioyi pa Jesús ti jankamtijniene, ti iyo ka ijnejlit, ti iyone'ate: —Inka'neyasajnowo, ¿tepat'e ka iniwontaja ka ya'm ape'e siojopa in'wasankiye ti laj jlaja?

26Jesús isiujlie ti iyo'ate: —¿Ten siunie ijwi'il ni Moisés jika'neyasajnaye? ¿Tepi iyo naka ti jlamtijie'n?

27Iyo'ne 'ate pak i'nio' ti isiujlieyi: —Emi'n ni Inka'niona ti Ana', nayi wita'm ki iyo ni ajosik, jla'yi ki iyo ni asak'al, jla'yi ki iyo ni ajweye ti janayi wita'm, atankiujnieye kia'iyojliyi ti janayi wita'm. Ni'namakiti na akiecha niwone 'ate ti jininemi'n.

28Jesús iyone'ne 'ate: —Jlewiteje. Siuti jawoyi niwaka, ja'we'en janaka a'wasankiye.

29Pak i'nio' ti iyo ka ti'wena ti ijwil ka jlamkataja ka 'esie, it'imina ti yinat'iyi'iji ape'e ti i'yas'ni pa Jesús, ti iyo'ate: —¿Tent'ipa isiechat'e?

30Pakayi ti Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Pojompe pa i'nio' ijiota Jericoje, ti tal Jerusalenne. Yit'iyipe 'nayiji ti isiutiei papo i'nio' kalankijietas, sekyi'i

isimat'iyits'ipe ti yejes'ni, sekyi'i ji'wuye ilienat'iyits'ipe, sekt'ipa iliyeyisi'ipe wekie'e ti ilianis'ni wekie'e.

31'Yina po' siupa pa'yi ti sek iniuyeta'a, kajeyepa ti iniuk'i siupa 'nayi siupa yiji. Tojwe ti i'wine, sekyi'i ti iniuyet'ijiappe 'nijiye ti je iyo ka inoyi.

32Po 'neje pa Levita sek iniuyeta'a, yi'i pak i'nio'. Kiak iyojliyi iniuyet'ijiappe 'niji, je iyo ka inajapap.

33Po 'neje siupa i'nio' Samaria jlele ti kia'uyo iniuk'i pak 'nayi yiji pi i'nio'. I'wine wek jla'am ta'a ti iyo ti ip'ilisi'n.

34Yamayi ti iyo kieye puwa ji'wetis siupa tiwonaja ti tajakk'i'ni, 'yilinit'si pa impe' siu'neje pa at'es, sekyi'i ti ilie'niti ape'e siupuwa jikie' pa tiwonaja. Itietayi ape'e pi jiliajwa, ti ijioyiji siupa yajap'ejen'ni papo i'nio' askiujnietas. Wuj ti i'yena paka.

35Siupa ti jlomayet'ipi itionat'ipi kisie'e japa wikiniet'aj, iwijnam'ne siupa ji'wuk japa yin kiajwe, ti iyone'ate, "Yenajajna'a siu'nie i'nio'. Siuti jatejwe'e japa aka wikiniet'aj, jayama'aja ti jatis ka yapitiemet."

36Sekyi'i Jesús i'yasen'ne pak i'nio' inka'neyasajnowo, ti iyone'ate: —'Yina ¿tepi yi'i siupapo najape ti jiwel ka jikiechaye pak siupa i'nio' ti kalankijietas yej'ni?

37Pak siupa i'nio' ti taka'neyasane pa Moisés jika'neyasajnaye isiujlie, ti iyo'ate: —Siupa ti ip'ilisi'n jla'yi ti i'mienit. Jesús iyone'ne 'ate: —Maj, kiak niwone pet ti a'am.

Jesús yi 'wete papo Marta jla'yiki japa María

38Sekyi'i pa Jesús yamat'ijyi ti iniuk'i puwa isi'il, yiyet'iyipi siupa yi'i siujlieja asejnia jle' iyo'ate Marta. Jljak wuj ti 'es ti isi'm ilia'm.

39Marta ji'yijnia jlaja po', jle' iyo'ate María, siujlieja ti yit'ijyin'nijpe 'niji jisietisi pa Jesús, ti its'iuye siupa ijwi'il, pakayik'i.

40'Yina Marta ti je itime'ni siupa isima ji'wet'e, yamat'ipi ti ijioyi pa Jesús ti i'yase'n, ti iyo'ate: —'Yaka'niona, ¿jet'i si'we'en ti siujlieja i'niayi ijwienjliyi sijwankitayi 'ni akima? Jloye wata'a ka inoyijk'i'm.

41Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Marta, Marta, wuj ti jiwo ajlak'aliye siuniwa wask'i'nelaja.

42Jlam'ne ka ajwankit siunie atankiujnieye jawone. Jet'i ji'we'en jla'a María ti ijiate jla'am ti 'es siunie iyoyi, siunie tijna'yi ti lajak'ipa ka ijnale.

San Lucas 11

Jesús 'yiyasane papo t'eyasajnas pi t'ajlaye

(Mt 6.9-13)

¹Yit'iyipe pa jloma Jesús iyo t'ajlayeja' ts'e yi'i siupa yi'i. Jlampá itimayi, sekyi'i ijwienjli'ne siupa t'eyasanik ti iyone 'ate: —'Yaka'niona, kasts'eyasane pet ka iyok ts'ajlayeja', iyot'iyipi pa Juan ti 'yiyasajne'n papo t'eyasajnas.

²Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siuti jit'iejla', woye 'ate: “Sinia', 'esijyi ka tilisanaja ki e'e. 'Esijyi ka inesajap ni aka anechijiayas.

³Jlomape ka wents'e'm ni jatiuwa.

⁴Ojmatk'ijimpe sik'ioye siunie sitis iyo, wona'ate awoki, siunie ti ojmaták'i wekie'e jitis iyo napo si'lijwas ni iyonts'e ti je 'es. Ke kassena'ate siunie inkajejlasaye, 'nakayipe ka je kaskajli.”

Ke 'nome ni 'ajlaye ti jiwoyi

⁵Jesús iyoyet'ipi'iji 'ate: —Ka poye pa asjajnajwaye jane'yi pa ti asa'am, ja joyi ti ajnaj kiowe, sekjane'yi ka awonayijna'a 'ate, “Isiecha wenk'i'm kiu wata'a puwa najapeja woyejesa', jlam jayikiaj'lanie'e ka poyetana'a puwa.

⁶'Yijejnajwa ja awotajyin'ni paka intojw, lajk'iyi paka 'wi'in k'iyé, je pajk'i ti 'nes.”

⁷“Jot'itie ka je iwo'ate kiu' pi akiechaye ka inkiuj'lia, ka into'm 'wuk kiajwe, “Se'nate. Ap'ojna'm 'ni ika 'wuk kiwet, ilis jla'yi ti ya'am amakk'iji'n, 'wanjliyi je akajli ka inippijia'm ka iwi'na'm ni jisitia'n.”

⁸“Awo'ate, 'wanjliyi ka injwe'el ka je i'ye'n ajelia'm 'yaka ajajnajwa, 'yina siuti ja ke aleyi ti ja'yasi'ni janepijia'm ka we'na'm ni jisitia'n ti jit'iejla.

⁹It'imina ti kiak awo'nase, 'ajlayi pi Sinia' siupa jisitia'na', janwe'nase'm. Woyejyi'n, je ijat ka je a'wena'. 'Yasayi pi Sinia', ja 'najlinit ask'ioye.

¹⁰Siunie i'nio' ti 'yasane pi k'iejliyi, tiwenaja'm ni siunie ti'yasane. I'nio' pet ni iyojyi'n, i'wi'in ni iyojyi'n. I'nio' ni i'yase ni Sinia', ijiate Sinia' ja i'najlinit k'iyé.

¹¹“¿Ni'ne ka poye ti asa'am ti asles po', jlas t'ajla pa si'yus, sekyi'i itiuimatayi ni injla ti iwijna'm,

¹²ni'ne ka jlas int'ajla jana ajwenta jlets'iu, sekyi'i itiuimatayi jana ajliu pastana?

¹³Jlajmiliet ti asa'am ti je insisie, siuniwa asles t'ajla'asem'ni, je wenajia'm paka jiniliakie. ¿Tepi iyo siunie Asna' ti yi' poliyi? ¡Jlajma ijatayi ti janwe'nase'm jana Sinia' jikimet ti 'es, siunapo jant'ajle!”

Tijwela ka sitiejiejwa imosik jijweyeja' pa yiyi pa Jesús

(Mt 12.22-30; Mc 3.20-27)

¹⁴Jesús iniujwa'n kisie'e pa imosik ti yiyi pa i'nio' ti iyojwa'n 'ne'liaja. 'Yina ti iniuyet'ipi kisie'e, sekyi'i 'esieyiji ti tamti pa i'nio'. Wuj ti jnots'ijnits'i papo i'nio' ti i'winayis ti kia'iyó.

¹⁵Po' papo iyo'ate: —Beelzebú, imose'l jika anechiyas, paka ti iwijna'm ni jijweye, it'imina ti 'yakajli ti iniujwank'i kisie'e.

16Ijia papo iyo'ate ti iyyijlitis kajeyepa ti 'yakakiuyis: —Jejlitkiame kiu' ka'wenkints'e'm paka k'iejliyeyi, 'nakayeyijna'a ka je ikakiuk ti jijwe'el jitiajeje pa Sinia' ni ajweye.

17Yina Jesús 'yijene pi iyone pi jitienujnieye iyonisi, sekyi'i iyo'ne 'ate: —Ajnat japa yi'i ti inik'isa, siunapo i'nio' anechiyasas yiji ti tejets'i wita'm, tepa jawo ka je inetiajne'n. Siunie ti ji'wet jlele tejets'i wita'm, kia'iyojliyi netiajne'n jana 'wuk.

18Yina kia'iyojliyi pet ni sitiejiejwa imosik, siuti janik'isa siuniwa imose'l, janetiajne'n, sekjane'yi ka inetianana'a pet ni iyo ti iyo anechiyasa'. Awoyi kajeyepa ti jikanitiejyi ti jijwela ka pakaye Beelzebú ka ijwiye itiajeje, ti anojwank'i kisie'e niwa imose'l.

19Siut'itie ka kiak inwo siunie jiwoyeyi ti jijwela', ¿ten jiat'eje siupa jijweye iwijna'm siupapo yit'iyipe ti asa'am ti iniuwank'i kisie'e puwa imose'l? Napoka'ne ti 'yakajanit astepe'e ti jikamats'iji'n, je ijiate siunie jijwela'.

20Yaka naka jla'am ni Sinia' jijweye ti akiene ti anojwank'i kisie'e, je int'ayeyiji'n pet ti 'nets'ase ni jika anechijayas ni Sinia'.

21“Yejne'n, i'nio' siunie t'on'ni, jla'yi ti po' niwa jikio' jlele, i'yena ni ji'wet, siojopa je ijwi'yape'e laj jiwet'iaje.

22Tal 'niji siunie jijweye 'yaka'm ape'e, nak je itieyeyi pet, ijialayi niwa jikio' jlele niwa jitiej iyoma, ijialayi wikie'eyi niwa jikijmatis, sekyi'i ti iwinajamk'i pet napo ijia.

23“Siunie i'nio' je 'yu iyyik'i, nak itiejiejwa. I'nio' ni je iniuyijk'i'm ti ajot wita'm napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat, naka pet siunie ti initiajnatk'iji'n napo i'nio' ape'e 'ni ajnat.

Imosik ti yapili siupa talt'ijiampe

(Mt 12.43-45)

24“Siuti iniu kisie'e ni imosik ti tajli ni i'nio', yama ti yikiajlin'ni ape'e 'ni ajnat, yi'i pa laj i'nioye'e, ti iyojyi'n paka ji'weta' ka ne'yi. Siuti je i'winata, kiak iyoyeyi, “Jayapilinie'e siojo ataj'lepe.”

25Ijijatliyi yapilieyi, i'wi'in pa i'nio' ti iyo'ate jla'a 'wuk ti wikal ti tiliejlajan kiajwe.

26Iniajnata kiu' ti iyojyi'n siupapo jla'yis ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji, ti ijiateje ti je isisi, sekyi'i ti 'yuyeyi isia'm pi i'nio', kat'ajayi pi i'nio' pi iyo pi jiwet'ia, 'yakamayi ape'e siupa ti 'nelanje'e.”

Sinia' 'es ti jikap'ijliuskiye yi'ne siunapo iyoyi niwa jlamtis

27Yina ti Jesús ijwi'il niwaka, poyet'ipi japa asejnia ti yiji papo i'nio' ti iyo'ate, ti tane'ni: —¡Sinia' wuj ti ip'ilisi'n siojopa jitiajla ti jleyet'ijyimpe, jla'yi ti intoyit!

²⁸Jesús isiujlie ti iyo'ate: —jJla'm ijiatayi ti 'yaka'm ape'e siunie Sinia' iyone ti ip'ilisi'n siunapo its'iuye niwa jlamtis jla'yi ti iyoyi!

Jesús ti'yasajaja'n ka in'wenki'n paka k'iejliyeyi

(Mt 12.38-42; Mc 8.11-12)

²⁹Je nojwi papo i'nio' ti 'nes'ni ti ijioyi pa Jesús, sekyi'i Jesús kiak t'ipa iyonayipi: —Kat'ajayi'ne siu'napo ti ijiate ti je isis, itiejajam'ni siu'niwa jlomas. Iyotajasink'ie kan'wenis paka k'iejliyeyi paka ti'wenkinaja'm, 'yina ja ke kiechaye pa janakaye siunie iyot'iyipi pa Jonás.

³⁰Jawo'ate pa Jonás ti paka jla'am ti Sinia' isi'me ti i'winkina ta'a papo i'nio' t'ipi Nínive jlele siupa jiwet'ia ts'ijiye, 'wena ja ke ijno'we pet ni l'nio' Jlas k'ieye napo i'nio' siu'nie jloma ti jan'wenis.

³¹Janeyi janak jloma ti ja takajanitie ape'e wikie'eyi 'napo i'nio', siojona anechiyaski tal 'niji iniwuki janamana'a ti jan'ye'en pi jitis iyo 'napo i'nio' 'nakayi. 'Wanjliyi tojwataja siupa ajnat tajli japa anechiyaski, ti ijioyi pa Salomón, ti its'iuyi pa t'ajankijnieye iyo. ¡'Yejne'n siu'nie yi'ne jla'm ijiate ti 'yaka'm ape'e pa iyo pa Salomón t'ipi!

³²Kiak jawo pet siunapo yiji jana Nínive, janam'ni ti jan'yenisi pi jitis janwo 'napo i'nio' siu'nie jloma, ka inetiejenie'e janak jloma, ka takajanitie ape'e 'napo i'nio'. Kajeyepa ti iyojonispe jlosikis ink'ieyisa' papoka Nínive jlele ti ipi'yayisiet'ipi pa Jonás ti iyo jlamtikie'. ¡'Yejne'n, siunie yi'ne 'yaka'm ape'e pi iyot'iyipi pa Jonás!

'Najwes jika kates

(Mt 5.15; 6.22-23; Mc 4.21; Lc 8.16)

³³“Lajk'i wek paka ti'wena ka injweki'n japa jika kates ti jwat yi'ne, ka inen kiajwe paka k'iejliyeyi kamp'o'n ape'e. 'Wenajliyi siunie janwone ti janen pijia'm 'nakayeyi siunapo 'yu kiajwe jana 'wuk ja 'nakaj ape'e siupa ijiojwi ti t'iskiunk'iji'n.

³⁴Siuniwa 'ajwes jika kates niwaka atate. Ka inses niwa atate kiak janwo'ojyi pet niwa 'ajwes, siunie jla'al janejyi. Jlampet ti ja ke inses, kiak jawo pet ni 'ajwes, siunie ajnaj janejyi.

³⁵Siuti kia'iyoyi ni'yejne'n, 'nakayeyijna'a siunie jla'al siojona yi' awa'am ja ke inejyi ni ajnaj.

³⁶Siuti kiak jawo ja pajlata awa'am ni jla'al jana kates ka inejyi ni 'ajwes, ijiate siunie ajnaj ja ke ine'yi awa'am, ka 'wenana'a wikie'eyi niwa wask'i'nelaja, ka woyena 'ate iyo ti jlejyi ni jla'al jana kates.”

**Siupa Jesús itiajlata papo Fariséojos, siu'neje papo jiwos pet pa Moisés
jika'neyasajnaye**

(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40; Lc 20.45-47)

- ³⁷Jesús iliyi ti takamtijnie'n, ijwienjli pa Fariseo i'yase ka ijno 'wete, ti iyo ka inkijwane ti jan'yekiu'n. Jesús yamk'i'ne yiyi pi ji'wet, 'yuye kiajwe japa ji'wuk, sekyi'i ti tejezeyits'i ape'e japa jlak ijiutis'i'ni ape'e.
- ³⁸Jlam jnots'iniji'ni pak Fariseo ti i'wina pa Jesús ti jikio' je ilij, ti iyoyeyisi ka 'yekiujni'n, siupa iniwonisi jla'am papo Fariséojos.
- ³⁹Saka'niona iyone'ne 'ate pak Fariseo: —Asa'am ti Fariséojosts'ase'm, kisie'e 'neje'e wek ti jijwela' ka lejajiamk'i niwa asat jijwa'al, aka teti'l siuniwa ji'yekiuniejamk'i kia'iyojliyi. Jlam'ne jik'ioyi tipoyeyiji siuniwa askajlajnatis, jla'yi niwa jitiajlayiji ni siunie je 'es.
- ⁴⁰Ijnoski'lanajyi'n! ¿Jet'imi 'najanayi siunie i'nio' 'yotate ni tom kisie'e, 'yotate 'neje ni yi jik'ioyi?
- ⁴¹Siuti jawoye 'wajieta' pa jane'yi pa, 'esijyi ka ijiatayiji ka intajle ni ajosik ti 'es, 'nakayeyipe ti ja 'esie siunie jawoyeyi.
- ⁴²“¡Aswet'ia japoye, asa'am ti Fariséojosts'ase'm! 'Wanjliyi ka niwakaye siuniwa sajmela'aja'n ti jiwoye as'wajietayi pa Sinia', iyoye'ate siuniwa a'la'wole ti inkas, wikie'eyi siuniwa inkas 'neje. Jlam'ne je kiak jiwonayi napo as'lejwas ka ena'yi ni siuni tijnajyi, 'yaka ti je jlemina' pa Sinia'. It'imina ti awo'ate, kiak wonayi napo a'lejwas ka ena'yi ni siuni tijnajyi, jla'yi ti ja emina' ni Sinia', 'niwak jla'm ijiate ti laja po'. Ká aleyeyi ti ekiajlayi pi Sinia' siojona tajlaja'm ti ji'yakana'ni itijwa'm niwa sikioye, siu'neje niwa ijia ti isis ti jiwoyeyi.
- ⁴³“¡Aswet'ia japoye asa'am ti Fariséojosts'ase'm! Yi'i puwa 'najla'wetis ti jleyeta kiajwe, je i'nenieyi ka je awaye'yiji'n siuniwa in'wetis ti jiniliaja, ti jiwoyeyi ka in'wena napo i'nio'. Jiwoyeyjink'ieye ka titijwila'ase'm ti jleyeyeta isija'm, ka i'nio' inwunitie, ti ti'wenajata aselia'm.
- ⁴⁴“¡Aswet'ia japoye asa'am ti Fariséojosts'ase'm! Ti jiwoye'ate niwa i'nio masés tenajats'i'ni ti je 'yakajk'i ape'e, t'asak'i'ni napo i'nio', jlam'ne ki iyo ni yiji ti insot.”
- ⁴⁵Siupapo taka'neyasane pak Moisés jika'neyasajnaye, ijwienjli pa sek yi'i paka'ne ti iyone'ate pa Jesús, ti ipi'yaye ti kia'io: —Inka'neyasajnowo, ti a'lej kiak jiwone, jlamt'e kaspechin'ni.
- ⁴⁶Jesús isiujlie ti iyo'ate: —¡Kiak jiwoyeyi, asam pet ti jika'neyasane ni inka'neyasajnaye, aswet'ia japoye! Jiwoye jijliuye napo i'nio', siunie kiojieti, ti lajk'ipa ka ne'yi paka 'noyi. Siunie 'eyasajnaye ti lajk'ipa ka inkajli ka woyi, tiwet'ianaja ka ajwuki jlasiye japa ka akienayi ka anoyeje ka ena'yi ape'e ni jijliuk.
- ⁴⁷“¡Aswet'ia japoye, asa'am ti jilisanayi niwa i'nio masés t'o'l, siupapo injwejlanawos t'ipi, siupapo ti aska kijilas iliant'ijyimpe!

⁴⁸Nak 'yakajanit ti jiniuyeyeje papo aska kijilas mases t'ipi ti iliajne'n papo injwejlanawos t'ipi, je liyeyi ti jit'iotata niwa t'o'l t'ipi.

⁴⁹“Yina Sinia' 'yijene naka, it'imina ti iyo'ate niwa jlamtis, “Jajliuyinie'e napo ijwijlanawos, siu'neje napo ijliujwajnas, ijia papo janlajne'n, ijia 'neje papo jantayis ilia'm ti ja tak'ajaki'n.”

⁵⁰Naka'ne ni siunie Sinia' jantajlate napo i'nio' napo itiejajam'ni siu'nie jloma siupapo injwejlanawos t'ipi no'we ti tilianaja'n ti Sinia' k'iejlit'ipa 'yotatat'iyijpe 'ni ajnat.

⁵¹Yi'i pa Abel t'ipi, sek jantajlap'e paj ka ineyeyinie'e pa Zacarías t'ipi, ti tiliana ti tenaja kiajwe japa 'najla'wet, yi'i japa altar jik'ioyi ti t'otata. Ijiatk'i siunie ti ajwe'lase'm, ti Sinia' nak jantajlata napo i'nio' ijyiwitajam'ni pet siu'nie jloma, ti titijwajat'i'yipe papok i'nio' t'ipi.

⁵²“¡Aswet'ia japoye, asa'am ti jika'neyasane ni Moisés jika'neyasajnaye! Ti jlajlanayi siojona 'wuk jikie' tejeje ni 'najankijnieye ti ijiatk'i, je wenayi napo i'nio' ti iyo ka 'noyi, ka asama 'neje wekie'e ka 'oyeyi.”

⁵³Ti Jesús tajlat'iyijpe pak Fariseo, siupapo i'nio' taka'neyasane pak Moisés jika'neyasajnaye jwesis'ne, 'loj siupuwa ti'yasanik'i ti i'yas'ni pa Jesús,

⁵⁴ti jla'm iyotajasi ka ji'lij je 'esie pa Jesús ka pakaye ka inenisiji ka iwo jitisa'.

San Lucas 12

Jesús 'yiyasane papo t'eyasajnas ka intoskiyisie siunapo i'nio' ijiuski'lajne'n

¹Jlampa 'lojwat'ipi papo i'nio', ti iniotisiji siupa yiyits'i, jla'm ini'nomajliyis. Jesús iniajnat papo t'eyasajnas ti iyone'ate: —Joskiyeyi napo Fariséojos ti je ijiat pa kanjwelis, ti iyo 'ate ni woyejes ijliasat pijia'm.

²Kajeyepa ti ja lajak'ipa ka je tilienaja ape'e, siunie tijwelata ka tip'ona ape'e. Kia'iyojliyi siunie tijwelata ka tijwekie, ja 'naka'aja pet ape'e.

³Jak je iyoyiji siupuwa asamtis t'ipi ti jlenayiji ni ajnaj, ja tipe'yakiena'a ti janejyi pet ni jloma. Amtis siuniwa ti je jlamite pijia'm, siu'neje ni ti jip'ojna'm ni aka 'wuk kiwet ti jlamti'ni, ja tanajayipe ape'e ti ja tijwela.

Je napoka napo i'nio' ka ajoskiye, joskiye jla'am ni Sinia'

(Mt 10.26-31)

⁴“I'lijwas, jajwi'lase'm ti ja ke ijnots'inayi siunapo i'nio' ti ijiate ti 'yijene ti ila'an pa, 'najata wek jla'am ti 'yijene pi iyone ti iliajne'n papo.

⁵'Yejne'n, jajwi'lase'm siunie jla'm ijiate ti ja ajoskiyeyi. Joskiyeyi jla'am siunie 'yijene pi iyone ti jajna'la jana a'wasankiye jla'yi ti jijweye po' ka intateje siunie inlaye 'wet ti laj jlaja, naka ti jlama ijiatayi ka joskiyeyi.

⁶“Yejne'n niwa ajwejnas jilis, ijwienjli sikio' itij'we niwa tiwena'ni ti timesk'i wek niwa wikijniest'ejes jana laja, je wujwata. 'Yina Sinia' je iyo ka inkiwaliyi'i ka injwanjli japa ka inkama ape'e, jeyi.

⁷Asja ika'm ape'e niwak ajwejnas jilis. Jijwela' ka je 'najane paka wone niwa as'wole, je ijlie'en ti 'yijene pi iyone pa nojwa'm. Ke poye paka woyeyi ka k'iejliyeyi paka je injweyeyi.

Siunapo i'nio' itiant'ieje ni Sijwajieti, siu'neje napo je itiant'ieje

(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸“Jajwi'lase'm ti japoye ni janijwejla'm napo i'nio' ti jawo'ate, “Nak akk'i pet ni I'nio' Jlas”, kiak janwo'ojoyi pet ni I'nio' Jlas, janjwejla'm napo Sinia' jijliujwajnas poli jlele, kanwoyena'a 'ate, “Ijiate 'nak tal pet siwa'm.”

⁹Jlampet siunie ti ja ke ijweye napo i'nio' janijwejla'm ti jawo'ate, “Siupa Jesús je sitiant'ieje ya'am”, kia'iwoyeyinie'e pet ni I'nio' Jlas, janjwejla'ajme napo Sinia' jijliujwajnas poli jlele, jayoyena 'ate, “Nak je sitiant'ieje”.

¹⁰“Sinia' jamp'elisi'n jiwek siunie i'nio' ti ji'lij ja ke 'esieyi ni I'nio' Jlas, inetiajnata'a ni jitis jota iwo. Jlampet ni i'nio' siunie ti ji'lij ja ke 'esieyi pet janak Sinia' jikimet ti 'es, nak Sinia' jlajma ijiatayi ti ja ke imp'elisi'n, ja ke inetiajnat ni jitis iyo.

¹¹“Siuti ja tikinie'ase ti ja ijnokieyiji napo ijnosikis jiwos, ni'ne ka ijnokiji napo anechiyasas, ni'ne ka ijnokieyiji napo i'ye'en napo jitis wus, ká awo jlak'aliye siupa jawo ti ja amti astepe'e, siupa as'lej janojwata'yi.

¹²Je ijiate ka je 'najanayi siunie as'lej janojwata'yi, kajeyepa ti janak Sinia' jikimet ti 'es ti janoje'ase'm ti ja i'neyasana.”

Wuj ti p'ijliusis siunapo i'nio' ijios ni jlak

¹³Po' pa i'nio' siupa yit'ijyipi papo i'nio', ti iyone'ate pa Jesús: — Inka'neyasajnawo, jloye wata'a ni isilia ka iwenk'i'm siuniwa wask'i'nelaja isimet pet ti tijnak'i'm.

¹⁴Yina Jesús isiujlie ti iyo'ate: —'Ni isiecha, je ya'am siunie i'nio' ni i'ye'en napo jitis wus, je yam'neje siunie jikijmaye ti yikiajli'ni napo niwa wask'i'nelaja ti tijna'yik'i.

¹⁵Sekyi'i ti kiak t'ipa iyonayipi papo i'nio': —Joskiyeyi, ká awoye asjlak'aliye ka woye ka'wena' niwa wask'i'nelaja. Je niwaka ka intajle jana in'wasankiye, kan'we'en ni jwajla'a.

¹⁶Sekyi'i ti yamtiyet'iyipi k'iye papo i'nio' siunie ti i'yejnap jiwekie'e pa ti iyo'ate: —Pojompe pa i'nio' inkaja, je jlase' pa jlak ti ilienat'i'yijpe yi'i jla'am pa jika ajnat.

¹⁷Siupa i'nio' itienkiun'ni ti iyo'ate, “¿Tepat'e jayo? Ti lajk'ipa kayi'ne ni yak ti jalie'ne, ti jalisa'n.”

¹⁸Ti itienkiun'ni siupa jawoyi, sekyi'i iyo'ne 'ate, “K'iejliyeyi'ne ti ts'ajane siunie jayoyi. Jalie'nik'ina'a niwa ikapiski, sekjane'yi ka its'iosinitiajamk'ina'a ka yikialtak'ina'a pijia'm, ka ijiosajamna'a ni yak ti jalie'ne, siu'neje niwa isijmatis ijia 'neje.

¹⁹Ka kiak iyoyeyinie'e 'ate, “Esiji, je jlase' 'ni a'we'en ti 'otat, ja 'lojwa puwa najkapis jajnolk'i, ka jiwekie'ejana'a ka no'we. Ja 'yakama ti ja'yekiu'n, jla'yi ti ja i'ya i'niati, siu'neje ti jayo iliakijnieyeja'.”

²⁰“Yina Sinia' ijliuyi'ni ti iyo'ate, “i'Ne'lia'm! Siu'nie ajnaj ja'na'al, siuniwa wask'i'nelaja jlents'e, ¿tempa ja jikimita?’”

²¹Jesús yiyik'i ti kiak t'ipa iyoyeyipi: —Kiak iyo siunie i'nio' ijios niwa jikijmatis siu'neje ni jlak. 'Yina Sinia' naka ti iyone'ate, “Wuj ti p'ijliusie.”

Sinia' i'yena napo jilis

(Mt 6.25-34)

²²Paj ti Jesús kiak t'ipa iyonayipi papo t'eyasajnas, ti iyo'ate: —'Nak ajwe'el ti awo'ate, ká awoye asjla'aliye, kajeyepa ti jiwoye'ijyi 'ate, “¿Tent'ipa jatiujw?”, siu'neje ti jiwoye 'ate, “¿Tent'ipa ja'yuts'i?”

²³Siojona as'wasankiye laja 'yaka'm ape'e siunie jitiujw. Siunie 'ajwes 'yaka'm pet ape'e siunie jit'iuts'i.

²⁴'Yejne'n, siuniwa t'isiukis je 'wena ka inkawijnajne'n, ni'ne ka inkima ni jlak ka ila'ne. Ka sek ine'yi ka injwosaja'm puwa jikapiskiye paka ipiatatiok t'ejes 'wanjle'e, ni'ne ka niwakaye ipiata jlo', siu'neje niwa ijia inkas, je ti'wena ka poye puwa jikapiskiye. 'Yina jlam jla'am pa Sinia' ti 'yakojniejne'n. i'Yejne'n ti asa'am, asja 'yaka'm ape'e niwak ajwejnás!

²⁵Ti asa'am, ¿tepat'i yi'i paka 'najane paka wone ka jwamjla'aja ka injlasate'n pa jlaj yi'i japa ji'wasankiye, ka jla'm inilankine pi jitienkiujnieyeja'?

²⁶Siuti ji'we'en ti je 'yaka'n ka 'najane paka wone ka jwamjla'a ka kia'iwo ka ajlasate'n, ¿yot'iyi'ni ti jla'm jinilankine wek ni ajlak'ali ape'e siuniwa wask'i'nelaja 'wenayi 'neje?

²⁷“Yejne'n siuniwa a'la' jlokie, je ti'wena ka inkimk'iji'n, ka kia'iwo ka ti'wena ka injlejni'n, 'yina jlam yamjli siupi iyo ti ja wakajla. Siupa anechiyasjimpe Salomón, ijiate je niliajayeta puwa ji'wuye 'yuts'iji'n, 'yina je ijlien'ni niwa a'la' jlokie.

²⁸Jlajmiliet ti Sinia' kiak iyone ti ilisa'n niwa a'la' jlokie yi' ojwe 'nakayi, je 'esiji ti tijwosajatak isia'm jana inka'we, sekyi'i ti nojwayik'iji'n ti jwat yi'i. Ti asa'am jla'm ijiate ti ja wujwa ti jan'ye'nase'm, janwe'nase'm siunie ja'wuyejyi. ¿Yot'iyi'ni ti je ijiat ka astaj womayiji?

²⁹“Ke injlak'alayeyijin'ni siupa jatowa, jla'yi siupa ja'yayejyi.

30'Yina je 'wena puwa ka iwoyi jijliak'aliye napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat. Siunie Asna' 'yijene ta'a pi iyone siunie jisitiana'.

31Astankiujnieye siunie 'es amitape aswa'am, ti astaj ja enaye 'ate naka Sinia' jika anechijiyas, 'nakayijna'a pet ti ja'wena' 'niwaka.

Inkijmatis siuniwa yi' poliyi

(Mt 6.19-21)

32"Nijweyitie, asa'am ti iliajwasts'ase'm siuniwa 'wolepo' ti je in'lojwa, siunie Asna' wuj ti ipini'yase'm janwojwana anechiyasisa' ka awayetiejenie'e ni jika anechijiyas pet.

33Wena'ni siuniwa ji'wena askijmatis. Siojona ja lajaye ka wenajiamk'ina'a pet siunapo i'nio' p'ijliusis. Enajyits'i niwa aselijyis siuniwa ji'niayi itio'yi, akijmatis ti ja ke paja ka netia'n ts'ijiye poliyi.

34Siuniwa yi'i niwa askijmatis, siunie askiowe sek yi'i pet.

Niwakajlanitie

35"Niwakajlanitie, et'iajap ni a'wu', ke ena'yate jana aska kates ka 'no'me.

36Niwonayi 'ate siunapo inkawos ti inijijwijyisink'ie ni jika anechiyas, ti yapilieta ti tajle jana inlakijnieye. Jak je iyoyiji ti yiyetaje ni 'wuk kiwet, i'yasayi papo jikawos, ka kia'iwo ka jwatajayi'i'ni, ta'a ti 'yajlinitis k'ieye.

37Wuj wata'a ti tipejnik'i siunapo inkawos ti je imiak'iji'n ti 'nesata ni anechiyas. Ijiatek'i siunie ajwe'lase'm, 'yejne'n, je jwel ka anechiyas je intane, jan'yase ka intaye ape'e japa inak totieja ape'e, je jwel ka je jlama jla'am ti jansajiamk'i k'ieye pi jlak puwa jika teti'l siuti jan'yekiujni'n.

38Jikiowe 'esi'i'ni siunapo ti iliat ilia'm ni jika anechiyas ti 'nesata pa ajnaj iyo, ni'ne ti 'nes ti ajnaj kiowe, ni'ne ti 'nes ti jloma iniu ts'iji, kajeyepa ti tipejnik'i ti jlamis.

39""Yejne'n, siunie jika'niona jana 'wuk, ka 'najane paka wone ti yiyetaja siunie jankajlan kiajwe jana ji'wuk, jijwel ka inmata'a kajeyepa ti jan'yena jla'yi ti jan'yejnink'ieye.

40Kiak janiwonayi pet ti asa'am, niwakajlanitie, kajeyepa ti ja'nes ni I'nio' Jlas, ja ke titijnisiejenk'ieye ka 'nesta."

Siupa inkawo ti i'nio', siu'neje pa inkawo ti je 'es

(Mt 10.34-36)

41Yiyik'i wek pa Jesús ti kia'iyoy, Pedro i'yasat'ijyimpe ti iyo'ate: —'Yaka'niona, siunie jlamtiyi, ¿samkakat'e ti jijniejietts'e'm ti kasjwe'el, ni'ne ka pajlata napo i'nio' ti jijwe'el?

42Saka'niona isiujlie ti iyo'ate: —¿Tempi i'nio' ti inkawo ti 'es jla'yi ti jlosik yiji'ni? 'Naka ni jika anechiyas jan'yenkina siunapo ijia jikawos 'neje ji'wet'e, siupa jloma

ti lajata'yise pa anechiyas, ti jlam ti tekiajlaja kan'yena papo ijia, jak je iyoyiji yiyi siojopa jloma tetijnaja kanwe'en pi inak, sekyi'i iwinajamk'i papo ijia.

⁴³Esiet'itie pet siunie tiwonaja siunie i'nio' ti jika anechiyas i'wi'in ti 'nesata, kajeyepa ti iyoyi siupa ji'lij pa jika anechiyas.

⁴⁴Ijiatek'i siunie jayo ti naka siunie inkawo ti 'es, je jwel ka anechiyas je inekiajle wikie'eyi siuniwa jikijmatis ji'wet'e kan'yenkina.

⁴⁵Jlam'ne pet ka kiak iniwone nak inkawo, ka intelajank'iye pi jika anechiyas, sekyi'i ti je 'esie kan'yena papo jikawos, jikawos pet ti ti'yenkinaja, wikie'eyi siu'neje papo asejnia, wuj ti iliaki papo jikawos pi iyone. 'Yakamaja ti ti'yekiu'n jla'yi ti i'ya', ijiuma pa i'nio'.

⁴⁶Yejne'n, yit'iyi siojopa jloma ti isiwaliyiji'ni ti joyeta ka 'nes pa anechiyas, jla'yi ti je 'yijene siojopa inetitinki yiyi siojopa ja'nesi. Pakayi'ne ti 'nesa, wuj ti isie' pa jikawo, tajakie'ni pa i'nio', ijiutieyi siunapo i'nio' kia'iyoyi ti je isis ti kakiujnietas.

⁴⁷"Siunie i'nio' inkawo, ti jlam ti 'yijenataja siunie jika anechiyas iyo ka woyi, 'yina ti je iniwakajlanit jla'yi ti je its'iuwe pa tiwonataja, nak wuj ti ja tisiejek'i ti ja tajak'ni.

⁴⁸Jlampet siunie ti je 'yijene paka wone, 'yina iyoyi ni je 'es, nak ja ke ijiatayiji ka tisiejek'i. Siunie wuj t'ipi japa tiwenaja'm, kiak jawo'ojyi pet ja wujwa japa jat'ajlaja. Siunie ti wuj ti intaj tiwomaja, nak ijiate ti ja talaskinaja pet."

Jesús jlam ti it'imina papo i'nio' ti tejets'i wita'm

(Mt 10.34-36)

⁴⁹Jesús yine 'neje ape'e ti iyo'ate: —Ti ana'am, aname ajnat'e ni jwat. ¡Ka iyojlit'iyipa ka ink'a pijia'm ta'a!

⁵⁰Ka pajatana'a jayiyi siunie ti ja ijiatayi ti ja ke 'esie, 'naka 'ni siu'nie silia'an, jla'yi ti akjliyi.

⁵¹¿Jijwelat'e ka inkama 'napo i'nio' yi'ne ajnat'e siuti ana'am? Jeyi, siuti a'nes atajietk'i wita'm 'napo i'nio'.

⁵²Siu'nie jloma, jla'yi ti jlam yamjliyi ts'ijiye, ti japoye napo i'nio' siunapo ijwienjli 'ni sikio' itij'we napo ji'wet jlele jla'am jantats'i wita'm. Ja najapeja ti jlamis janiwo'om, ti jantayits'i ilia'm siunapo times, siunapo times jantayena'aja pet ilia'm siunapo najape.

⁵³Siunie jinia' janta pet ilia'm ni jlas, siunie jlas jantayena'aja pet ilia'm ni jinia'. Jlampet siojona asejnia janta pet ilia'm jana jlase', siojona jlase' jantayena'aja pet ilia'm jana jlet. Siojona jikant'e jana i'nioki janta pet ilia'm jana jijwelis, siojona jijwelis jantayena'aja pet ilia'm jana jikant'e."

Je istie' ti 'yakaj pa k'iejliyi, kajeyepa japoye pa jana'am

(Mt 16.1-4)

⁵⁴Jesús iyonat'iyi'ijipe 'ate papo i'nio': —Ti ji'wena'yi ilia'm jana poli 'niji ijio'we ni kilie', jiwoye'ate, “Jantomet'ni”, ijiatjliyi tonamet.

⁵⁵Jlampet ti iniwukieta jiwoye'ijyi 'ate, “Ja kio'yoyeje'n”, ka jla'm awoyeyi wata'a.

⁵⁶Ijnoski'lanajyi'n! Ijiate 'najanayi ti ji'yena' siuniwa k'iejliyi ti 'lan poliyi, jla'yi ti 'najanayi pi jiwonayi siuniwa yi' pet ajnat'e, ¿yot'iyi'ni ka je 'najanayi paka wonayi siuniwa wask'i'nelaja siunie jawo niwa jlomas atayeje?

Ninekiajle wita'm ni akiecha

(Mt 5.25-26)

⁵⁷“¿Yot'iyi'ni ti je ni'ye'en a'am ka woyi ni siunie 'es?

⁵⁸Siunie ates poyi ilia'm ti janek'ia ti jajnoyiji siunapo jiwos pet ti kia'iyoyetaja, siuti je inekialjli'ijyi kiojyi napoka, jlam woni'ni 'ate ka aninekiajli wita'm ni akiecha, ka'yena' asa'am siunie jiwoyeyi. Siunie i'yena napo jitis wus ti ja ajyi kiojyi sekjane'yi ka inekiajlayinie'e pet napo ijiawos ka ijiatayijijna'a ka ajyi jana insat jiwe.

⁵⁹Awo'ate, ja ke ano kisie'e 'wenajlijijna'a ka ajwel ka akat'i'n atepe'e, paj ka nojwa'ana wekie'e japa aka wikiniet'aj.”

San Lucas 13

Siuti ja ke aninekiajlayi pa Sinia' kia'iyio janojwa'yi

¹Pak siupa jloma po' papo i'nio' ijioyi pa Jesús ti iyonisi 'ate: —Pojompe papo i'nio' tal Galiléaja, siupapo iliajnen'ni puwa wakiajas, ti iyunitisieta pa Sinia'. Papok siupapo anechiyas Pilato takajlunie ka tilianaja'n, siupa ji'woyis tijlijnataja puwa wakiajas ji'woyis, siupuwa ilianisin'ni jlamis.

²Jesús isiujlie ti iyo'ate: —¿Jijwelt'e ka jloski'la inka'm ape'e papo ijia yi'i japa jika ajnatis, ka nak int'emina ni jiwet'ia iyo?

³Ya'am awo'ate, ¡Jeyi! Jet'i 'wanjliyi siuti ja ke awoye asosikis ink'ieyisa', kiak jawoyeyi janojwa'yi.

⁴¿Ent'a jijwela' ka jitis inka'm ape'e siupapo i'nio' yiji japa Jerusalén, siupapo i'niot'ipi ti 'wuk siojopa toj pijia'm iliajne'n ti iniuyet'ipi ape'e, siupapo dieciochojimpe?

⁵Awo'ate, ¡Jeyi! Jet'i 'wanjliyi siuti ja ke awoye asosikis ink'ieyisa' ka apilieyi pi Sinia', kiak jawo'ojyi janojwa'yi.

Jesús yamtiyi siupa ti jla'm i'yejnap jiwekie'e japa higok

⁶Jesús kiak t'ipa iyoyeyipi ti yamtiyi siupa i'yejnap jiwekie'e: —Pojompe pa i'nio' ti yikiaj'l isia'm puwa higok yi'i pa jiwosok, yam'ne pa i'nio' ti i'yentaja ka jla' poye, 'yina je i'wi'in kajeyepa ti je iyo jlaye.

⁷Iyonat'iyijpe 'ate siupa i'yena inwasok, "Najapejap'an kiwa najkapis ti apitieje'ni siujlie'e higok ka jla' pope, 'yina ka 'nakayeyi wata'a ka 'wi'in ka jla' poye. Jwajanie'e, ¿yot'iyi'ni ka jlam nak ne'yi'ni wek?"

⁸Siupa i'yena pa inwasok iyo'ne 'ate, ti isiujlie, "Ejlo'okiu wek naka'a, ka inekiamkiu wek siu'nie najkap. Jajyijlitena'a ka iwiets'ilat pijia'm ni ajnat, sekjane'yi ka iyoyejyinna'a paka ijlijnate ni ajnat.

⁹Ent'a ka jiwekie'ejana'a ka iwo jlaye. Siuti ja ke iwo jlaye, ijiatayijijna'a ka ajwaja."

Jesús yiniji japa jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n ti ijwiejiet japa i'nioki

¹⁰Yit'iyipe japa jloma, ijyiwitajam'ni siojopa jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, Jesús taka'neyasa'n yi'i japa 'najla'wet.

¹¹'Yina po' japa i'nioki ti jika najkapis dieciocho puwa yiji ti je 'es'ni, iyont'iyijipi siupa jiwet'ia ti je 'esiji ka ijna pijia'm, iyone jla'am siupa imosik ti yiji.

¹²Ti Jesús i'winayi, tanat'iyipi, sekyi'i yonat'iyijpe 'ate: —Jla'a i'nioki, jijwajyi ki iyo ki awet'ia.

¹³Jikioye yinat'ipe ape'e, je yi' jlomayi ti 'esiet'ipi japa i'nioki, 'esieyiji ti tijna pijia'm. Sektaj'le ti iyunitiet'ipi pa Sinia'.

¹⁴Jlam'ne pet siupa tijna'yi japa 'najla'wet ti i'yena jwesie'ne, kajeyepa ti itiajlata pa Jesús ti yiniji japak jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n ti ijwiejiet japa i'nioki. Sekyi'i iyone'ne 'ate papo i'nio': —Siunapo iyojonk'iyie kanjwajyi'n, ja ke inam'nipe ti yiyi siojona jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n. Ijwienjli sikio' itij'we ijwienjli tom'niji jiwekie'e siuniwa jlomas 'esiji ka isimajajyi'n, niwak 'esiji ka nama'ni siunapo ti iyojyi'n ni jijwajieti.

¹⁵Saka'niona isiujlie ti iyo'ate: —¡Sintijyisat'itie'ase'm! Siojona jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, ¿jilienajyi'iyi niwa aslajwas wakiajas ti inkijmayewos, ni'ne ti malekiatiok pa, jloyeyi i'niate ti ji'yayina? ¿Mi ijiate?

¹⁶¿Tepi iyo pet siujlie'e i'nioki? Napok tajla'm pet siunapo Abraham jilis t'ipi, dieciocho niwa najkapis ti imosik iliaki ti ilie'nit, iyone ni jiliaye. ¿Jet'imi 'esiji pet ka tilienaja iyo ni jiwet'ia ti imosik iliaki, ka tenajaja janak jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n?

¹⁷Ti kia'iyi pa Jesús, siupapo jikojwas 'yajwejlank'i wita'm. Siupapo i'nio' wikie'eyi pet ti inkase'n, ti i'winis siupi iyo pa Jesús, ti wuj ti 'es.

Jesús i'yejnap jiwekie'e japa mostaza jlo' ti taka'neyasa'n

(Mt 13.31-32; Mc 4.30-32)

¹⁸Jesús iyoyet'ipi'iji 'ate: —¿Tent'i siupa 'yiniye ni Sinia' jika anechijiyas? ¿Tent'i siupa ka'yejnap, jla'm ijiate?

¹⁹Siunie Sinia' jika anechijiayas iyot'i 'ate jana mostaza jlo', janak a'yejnap, ti 'yutieta isia'm ni i'nio' yi'i ni jiwask. 'Yina ti tekijlata, yamjli ti ijlias'ni pijia'm, paj ti je jlasiye jana a'la', ajwejnas iyoye jlopsiyeje ti yi'nik'i niwa jik'ase'l.

Jesús i'yejnap jiwekie'e pa woyejes ijliasat pijia'm ti taka'neyasa'n

(Mt 13.33)

²⁰Kia'iyó Jesús iyoyet'ipi'iji 'ate: —¿Tent'ipa ka'yejnap ni Sinia' jika anechijiayas?

²¹Nak a'yejnap na woyejes ijliasat pijia'm, ti isimataja jana i'nioki, isime ni inwakiwa mak, treinta kilojos ni siunie itieteje, naka'ne ni siunie ti ijliasat pijia'm, ti wakajlata ti 'yak'asaje.

'Wuk kiwet ti je k'isaja'm

(Mt 7.13-14,21-23)

²²Ti Jesús yamat'ijyi ti teje 'niji yi'i jlaja Jerusalén, jlam 'yiyasanjlijyi'n papo i'nio' yijits'i puwa isi'il, jla'yi ti ijioyits'i puwa ji'wetis jilis papo i'nio', siupa iniu'we.

²³Po' pa i'nio' ti i'yase'n ti iyo'ate: —Inka'neyasajnowo, ¿jet'i 'loj siupapo tijwajyi'n? Jesús iyone'ne 'ate papo i'nio':

²⁴—Jwajla'a wata'a pa ka woyeyi, 'nakayijna'a ka akajlajyi ka 'oyeyi naka ni 'wuk kiwet ni je k'isaja'm. Jajwi'lase'm ti ja 'lojwa napo i'nio' ti jawo ka 'noyi nak 'wuk kiwet ti je k'isaja'm, 'wanjliyi ja ke inkajli ka 'noyisi.

²⁵Paj ka inamana'a ni jikimet jana 'wuk, sekjane'yi ka imp'onajamna'a ni 'wuk kiwet. Asa'am ti ja in'wanjliye kisie'e, ja anayek'ina'a wita'm, jawoyena'a 'ate, “Yaka'niona, 'ajlinit its'ioye.” Ka woyena'a pet 'ate ti jankiuj'liase'm, “Je sitiant'ie'ase. ¿Tepi jitiajlajyi?”

²⁶Ka kiak awoyenie'e pet ti ja akiujlieyi, “Sampe ti akijwana ti ji'yekiu'n jla'yi ti ji'ya i'niati. Ampe ti jika'neyasa'n ti jlene si'wetits'ijk'i.”

²⁷Yina jankiuj'liase'm ti jawo'ate, “Pajk'i ti ajwe'laseme ti awo'ate, “Je sitiant'ie'ase. ¿Tepi jitiajlajyi?” ¡Tajlak'i'm, asa'am ti jiwoyeyi siunie je 'es!”

²⁸“Siuti ja'wena' napo Abraham, jla'yi ni Isaac, jla'yi ni Jacob, siu'neje napo injwejlanawos wikie'eyi ti janejyi ni Sinia' jika anechijiayas, jlam'ne ti asa'am ja in'wanjliye kisie'e. Ja apayek'ina'a wita'm 'yaka ja wujwa ti ja a'tieja.

²⁹Kajeyepa ti janam'ni siunapo i'nio' ti jantal 'niji wikinaja, siu'neje napo tal iniwuki, siu'neje napo jantal 'niji taj'le ni kilie', siu'neje napo tal 'niji 'yu'yi ni kilie', ti janikijwa'n ti jan'yekiujni'n yi'i ni Sinia' jika anechijiayas.

³⁰“Jak je iyoyiji siunapo nak nojwaja'm, ti 'wanjlik'i isia'm siu'nie jloma, napok janank'iji'n pet, jlampet siunapo inian'ni siu'nie jloma, napok ja 'wanjliyek'iji pet isia'm.”

Jesús iyo jijliak'aliye ape'e japa Jerusalén

(Mt 23.37-39)

³¹Pak siupa jloma, 'nesat'i'nijpe siupapo ijia Fariséojos ti takajwejlanisia'm pa Jesús ti iyo'ate: —'Nak ká a'yina'a. Herodes iyo ka inla'an.

³²Jesús isiujlie papoka ti iyonat'iyijpe 'ate: —Maye'ni, jwelajia'm ni i'lij siojo ijiuski'la'n. Ti 'nakayi siu'neje kajlomata janiujwank'i kisie'e niwa imose'l yijits'i napo i'nio', jla'yi ti jajwiejiete'n napo je isis. Jloma kiecha ka itimayijna'a ni isijmaye.

³³Je 'esiji ka je iyiyi siunie ja ijiojwi, siu'nie jloma jla'yi siupa kajlomata, lapakawo ti je 'esiji ka lajak'i pa injwejlanik jiwoye ka tenajaja Jerusalenne ka tiliana.

³⁴Pakayi'ne ti iyoyet'ipi 'ate: —¡Jerusalén, Jerusalén, jitij'we ti jiliajne'n kiapo injwejlanawos, sisajas jikiene kiapo Sinia' jikawosta'ni ti ijliutie'a'ni! ¡Pa nojwat'ijia'm ti ajotta'ni isiajwe napo aka kia'lis, iyoye'ate jana ajwenta ti ijiut jikiajwe niwa jilis, 'yina ka jakayeyi wata'a ka woyi!

³⁵'Yejne'n, siunie a'wet ja lajak'i papo ine'yi. Ajwe'lase'm ta'a ti ja ke si'wena, ijatlijijina'a ka inetieje janak jloma ti jawo'ate, “¡'Esiji ka Sinia' iwejna'm siu'nie 'es siunie i'nio' ti Saka'niona ji'lij iwijna'm!”

San Lucas 14

Jesús ijwiejiet pa i'nio' ti t'ikie'ni ti yiniji siojopa jloma ti i'nio 'wanlijiyi'n

¹Siojopa jloma ti i'nio 'wanlijiyi'n, Jesús ijio 'wete siupa Fariseo ti anechiyas t'ipi, ti isijwane ti ti'yekiu'n. Jlam'ne papo ijia i'yen'ni.

²'Yina sekyi'i 'neje siupa i'nio' t'ipi ti t'ikie'ni jitieyi'i pa Jesús.

³Jesús sekyi'i i'yasat'ijyimpe siupapo Fariséojos, siu'neje papo taka'neyasane pet siupa Moisés jika'neyasajnaye, ti iyo'ate: —¿Mi 'esiji ka tenajaje siojona jloma ti i'nio 'wanlijiyi'n ka tijwajieta pa, ni'ne ka jeye?

⁴'Yina lajk'ipa ka inkiujlie. Yamat'iyipi pak i'nio' ti je 'es, sekyi'i ijwiejiet'ne, ijliuyet'iyijpe ka nek.

⁵Sekyi'i ti kiak t'ipa iyonayijipi papo Fariséojos: —¿Tepat'e yi'i ti asa'am, ti jlas pa ni'ne ti jiliajwa wakia siunie inkijmayewo, ti iniuk'i isia'm pa kiawe, ti jloma ti i'nio 'wanlijiyi'n, ma je t'ositieje ka inton kisie'e?

⁶Lajk'ipa ka 'najane paka wone ka inkiujlie pet.

Siupapo ti'yasajets'i ti ijioyi japa inlakijnieye

⁷Jesús ti i'winayi siupapo i'nio' 'yaka ti ti'yasajets'i, ti iyoyeyi kan'yekiujni'n, ti tijnayits'i siupuwa in'wetis isis ji'wetis papo i'nio' anechiyasas, kiak t'ipa iyonayijipi:

⁸—Siuti tijwa'yiyetapa ti i'yajts'a, ká amite siuniwa in'wetis ti isis, ji'wet napo i'nio' anechiyasas, 'lojwinie'e ka poye pa siunie ti ijiate ti janka'm atepe'e ti anechiyas pet.

⁹Jajno'wa siunie i'yajts'ase ka joyeyi japa jiliakijnieye, ka woyena'a 'ate, "Joskilia'm ni akiecha ji'wet jana jle'yiji'n." Sekjane'yi ka wujwana'a ka i'najwel'ni, ka akiena'a ti ja ayyijyi'n jlaja papo, yi'i puwa in'wetis tome jlaja.

¹⁰"Yejne'n, siuti japoye pa jan'yajts'a ka joyi japa jiliakijnieye, 'esijyi ka a'yiji'n siuniwa in'wetis tome jlaja. 'Nakayeyijna'a jana'am siunie ti i'yajts'a ka woyena'a 'ate, "Ni isiecha, we'eje'n siuniwa in'wetis inia'an." 'Nakayijna'a jan'we'en siunapo jlejiape'n ti jitie'yi jana inak totieja ape'e ti ijiate kiak jiwo anechiyasts'a'm pet.

¹¹Kiak iyo siunie i'nio' ti initonit, ja ke tiwok lajaye, jlampet siunie i'nio' ti je initonit, nak ja wujwa pet ti ja tiwok lajaye.

¹²Sekyi'i pa Jesús iyonat'iyijpe 'ate pak siupa tane papo ijia ka ijnoyi japa jiliakijnieye: —Siuti jikapijna'n, ká a'yase napo ajajnawas, ni'ne ka napokaye a'wetijwas, siunapo a'm ijia, siunapo jwajla'a i'wi'in. Kajeyepa ti kiak janwo'na pet ka inkapijnantajna'a pet kanlesantajasi japa jiliakijnieye, ka ineniejenie'e pet siunie jiwone ti jikojniejne'n.

¹³Siuti jalesane jana alakijnieye, ane siunapo i'nio' p'ijliusis, siunapo laj jweyeja', siunapo je t'ojni'n, siu'neje napo talojo'.

¹⁴'Nakayeyijna'a ka Sinia' inwe'nase'm siunie 'es jikap'ijliuskiye, kajeyepa ti ja ke inkajlisi ka kiak inwo'nase pet ka inejni siunie jiwone, sekjane'yi ti ja'we'en janak akaja siupa jloma ka inotiek'i kisie'e siunapo isis jla'am ti ja intajli ni a'no' ti janapits'i pijia'm.

Jesús i'yejnap siojopa inlakijnieye ti wuj, ti taka'neyasa'n

(Mt 22.1-10)

¹⁵Ti its'iuyesi'ni siupapo teje'yi ape'e japa inak totieja ape'e, ijwienjli'ne siupa tamti ti iyone 'ate pa Jesús: —¡Ja wujwa ni nikanitieyeja' siunapo i'nio' ts'iji yi'i ni Sinia' jika anechijiyas ti janikijwa'n!

¹⁶Jesús iyone'ne 'ate paka ti ipi'yayeyi ti kia'iyoy: —Pojompe pa i'nio' ti iyo liakijnieyeja', ka kia'iwo ka lakiyi'i pa jipenik ti ilisane, kajeyepa ti 'loj papo i'nio' ijliuye ka ijnoye ti iyo liakijnieyeja'.

¹⁷Ti yiyet'iyipi ti iyo kan'yekiujni'n, ijliuyet'ipi pa jikawo ka injwele ti wakal pa impenik siupapo i'yasits'i, ti iyo'ate, "Esiji, wakal. Naja'ni."

¹⁸Yina wikie'eyi ti ijwil ka je intemisi pi k'iejliyi ti jla'm ininenits'i'ni wekie'e. Siupa iniajnati ti ijiotaja iyoyet'ipi 'ate, "Anip'elisi'na 'ni isiecha, ká atajlatk'imna'a ti je akajli ka yik. Je pajk'iyi ti ateme ti aki ja iwiesok, jota'yene."

¹⁹Siupa jikiecha iyo jla'am 'ate, "Anip'elisi'na 'ni isiecha, ká atajlatk'imna'a ti je akajli ka yik. Jawaka jla'am jawa wakiajas inkijmayewos, aki 'neye, k'iejliyi jota ijyijlite."

²⁰Siupi jikiecha iyo'ate, “Je pajk'iyi ti ajwa'yi, it'imina ti je akajli ka yik.”

²¹“Ijijatjliyi, yapi'ni wek siupa inkawo ti ijwile pa jika anechiyas iyo papo ijiotajats'i. Sekyi'i jwesie'ne pa anechiyas, iyo'ne 'ate ti ijwijla'm pa jikawo, “Maj ka ajloni niwa isi'il jika'wulis siuniwa wus, siu'neje niwa sajmeta'aja'n, niwak nok'i ka akk'i'ni siunapo i'nio' p'ijliusis, siunapo laj jweyeja', siunapo je t'ojni'n, siu'neje napo talojo'.”

²²Yam'ne siupa inkawo, 'yina paj ti 'nesat'ipi, ijwilayi pa jika anechiyas ti iyo'ate, “Ateme, 'ni 'yaka anechiyas, siunie jijliuk'i'm ka iyoyi, 'yina mawata'a je ijlien'ni jana 'wuk.”

²³Siupa jika anechiyas isiujlie ti iyo'ate, “Majkiunie'e, ekiajli'ni ni 'la'an, jalas'ni paka 'wenta ka nam'ne ka ijnok'i, ijijatjlijina'a ka impoyi 'ni i'wit.

²⁴Ajwe'lase'm ti siunapo ti anajnatta ti antajats'i ja lajak'iyi paka isijwane.”

Janajnat ti jani'ye'en siuti ja akajli ka akk'i pa Jesús

(Mt 10.37-38)

²⁵Loj papo i'nio' yamk'i pa Jesús; tejeyet'ipi ilia'm, sekya'i iyone'ne 'ate:

²⁶—I'nio' ni jajnok'i ja ke inkajli ka iyo 'yiyasanikie' siuti jlemijnaye ja ke inka'm ape'e napo jiniewot iyone ti yimi'n, ti ja semi'n pet. Iyone ti yimi'n jana jik'iemjla, siunapo jilis, siunapo ji'niayi ijwienjliyi, ayinie ni'ne ti janaka asejnia, jla'yi ti jla'am siunie iyo ti ininemi'n.

²⁷Siunie i'nio' ja ke intejlia jana jika cruz, ka ina'm ijyik'i, kia'iyojliyi nak ja ke ikajli ka inwo 'yiyasanikie'.

²⁸Yejne'n, siuti asa'am ti japoye pa janlesane siojona 'wuk ti toj pijia'm, ¿jot'itie ka je inajnat ka intankiun'ni, kan'ye'en siupa jak'ieye japa jantejwe'e ka wakajla japa 'wuk?

²⁹Ka kiak je inwone, kanjwelat'itie kankima, jan'we'en ti ja ke ijnoj'li ape'e siojopa itiejeta, janleyi ti janlesane, ijia inlakiyeta,

³⁰ka woyet'itie 'ate, “Yejne'n pet siunie i'nio' pajk'ipe ti isimataja jana 'wuk, mam ka inteme.”

³¹“Ni'ne ka poye siunie anechiyas ti janek'ilia'm siupa jikojwa ti anechiyas 'neje, ti janilajne'n, kiak iyojliyi, ¿jot'itie ka jitiej je inene'ni 'ate, ti jan'ye'en papo jika tokis ti diez mil pa nojwaja'm, ka intayi pa jikiecha ti jika tokis 'loj jla'am, veinte mil siupa nojwaja'm, ti name?

³²Je int'ayeyiji'n siunie jawo, siupa anechiyas janjlo' papo jikawos, ti i'wi'in ti tojjli'iyi ilia'm papo jitiejiejwas, ka neki pi ji'lij pa jika anechiyas ti jawo'ate, “¿Tepat'e ka iyotaja ka ikajmak 'nakayi?

³³“Kiak iyo ni i'nio' ti je ijiut 'niji siuniwa i'wi'in, ja ke ikajli ka inwo 'yiyasanikie'.

Siunie sijwone ti lajata jitiusiye

(Mt 5.13; Mc 9.50)

³⁴“Siunie sijwone 'es ti jitiusi je no'we, jlam'ne pet ti nojwata'a, lajk'iyi paka tiwonaja ka inapi'li ka tosiyeje'ijyi.

³⁵Ka najataja wek ni ajnat ka 'esieye pet, ka k'iejliyeyi 'neje pa. Lajk'ipa jikiechaye ka tiwonaja, ja titietaja. “Siuti ask'iot tiojwa'l po', k'iuyeyi 'naka.”

San Lucas 15

Jesús i'yejnap jiwekie'e pa sontas jiwo ti i'wi'in japa jiliajwa ti netia'n

(Mt 18.10-14)

¹Siupapo i'nio' jikijmayet'ipi ti isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyeyes siupapo anechiyasas Roma jlele t'ajla'ni papo ka inkat'i'n ape'e, siu'neje papo i'nio' tijwela je isisi, ijioyet'iyisipi pa Jesús ti its'iuyisi.

²Siupapo Fariséojos, siu'neje papo taka'neyasane pet siupa Moisés jika'neyasajnaye, iyoyet'iyispe 'ate, ti iliakiyis pa Jesús: —'Yenayi pit siunie, je ikawona jla'yi ti isijwane siunapo je isis ti jike' po'.

³Ti ipi'yayet'iyipi sekyi'i Jesús yamtiyet'iyipi k'iyey siupa ti jla'm i'yejnap jiwekie'e, iyoyet'ipi 'ate:

⁴—“¿Tepa yi'i siupa ti asa'am ti cien puwa jiliajwas sontas ti po', ka injwanjli japa ka netia'n, ti je sek ilitaja'a wekie'e siupuwa noventa y nueve jiliajwas 'neje, ti jawojoyi'n siojopa ijwienjli ti netia'n? Janwojoyin'ni; siuti i'wina, sekyi'i ti iliyeyi ti iyojoyi'n.

⁵Yina ti i'wi'in japa jiliajwa, wuj ti inkaj'ni, yinatipe'e ti itijlia.

⁶Nes jiwekie'e ji'wete tanak'i'ni papo ijia, siu'neje papo ji'wetijwas jla'am, ti iyone 'ate, “¡Wuj ti ts'ajka'ni, a'we'en siujlie'e iliajwa netian'ne! ¡Jonie'ni jayok siliakijnieyeja' ape'e!”

⁷Sekyi'i Jesús iyo'ne 'ate: —Jajwi'lase'm ti kiak iyoyi siunie i'nio' ti je tajli ni jike' ti ininekiajlata. Ni inkanitieyeye wuj yi' poliyi 'yaka'm ape'e siunie inkanitieyeye tena'a siunapo noventa y nueve i'nio' ti ijwil kansas, ti je iyo ka inwo jlosikis ink'ieyisa'.

Jesús i'yejnap jiwekie'e siojopa i'nioki ti k'iejli i'wi'in japa jika wikiniet'aj ti initiajnat

⁸“Siu'neje ni jikiecha, ¿tejnapa i'nioki itijwa'm niwa sikioye puwa jika wikijniet'ajes puwa i'wi'in ti laja po', ti ijwienjli japa initiajnat, ma jwat je yintaja japa jika kates, jla'yi ti je isimtaja 'niji japa ji'wet jikie' ti janwojoyin'ni siojopa initiajnat?

⁹Yina siuti jan'we'en, jantanayi napo ijia, siu'neje napo ji'wetijwas, kanwone 'ate kanjwejla'm, "¡Wujwat ti ts'ajka'ni ti a'we'en jla'a ika wikiniet'aj siujlie'e anetiajnat'ne! ¡Jonie'ni, jayok siliakijnieyeja' ape'e!"

¹⁰Jesús kiak t'ipa iyoyeyi'ijyi: —Jajwi'lase'm ti kia'iyoyeyi pet napo Sinia' jijliujwajnas poli jlele ti potie pa i'nio' k'iejli iyo jlosik ink'ieye.

Jesús i'yejnap jiwekie'e siupa i'nio' ti ip'ilisi'n pa jlas

¹¹Naka 'neje ti Jesús yamtiyi ti iyo'ate: —Pojompe pa i'nio' ti times papo jilis.

¹²Siupa kia'le iyone 'ate pa jinia', "Papa, wenk'imna'a ta'a siupuwa isijmatis ti jijniejietk'i'm pet." Ijia'tliyi iwinat'ijiamk'ipe papo jilis, ti its'isak'ieye puwa i'wi'in.

¹³Jlomas 'nak nojwaja'm siupa jlas kia'le iwin'ni'ne siupuwa jikijmatis ti jinia' ijniejiet ta'a pet. Itiej jiwek siojopa wikiniet'aj laja siupuwa iwin'ni, ti yamat'ipi ti ijioyi siojopa ajnat 'wenayi ti tojwe. Yi'i siupa ijiojwi, iyoyeyi siupi iyoyi ti jlam pak iyonits'i'ni japa jika wikiniet'aj, paj ti initejwe'e k'ieye papo jlosie, jla'yi ti ilisane'ni puwa inlakijnieye.

¹⁴"Jlam pa itijwat'i'yijpe siojopa itiu'un, ti ijyiwitajam'ni siojopa jloma ti nel'liap yi'i siojopa ajnat 'wenayi, pak jwemik wuj ti inilayiti pi iyo pa jika nel'lia.

¹⁵Yamat'ipi ti ijioyi pa i'nio' ti iyojyi'n pa jikijmajeja', 'yina ijliuyet'iyipi pa yi'i siupa jiwasok, kan'yena puwa ijnisies jitio'.

¹⁶Paj ti itiliajat'iyi'i'nijpe puwa jwa'a', jikas puwa ijnisies jitio', iyoyet'itiejepi ka intojw ka poye paka inwejna'm.

¹⁷"Sekyi'i itienkiun'ni'ne ti iyo'ate, "Ijiate wata'a ti soski'la'n. Ja papa 'loj japo jikawos ji'wet'e, jlak 'yakam'ni ape'e ti ti'yekiunietaja'n, jlam'ne 'na a'yi pet nel'lia silia'an.

¹⁸Jayiknie'e jayapilinie'e ja papa, jaiyi ka iyonayijna'a 'ate, "Papa awo 'yakeye, ata'yi ilia'm pa Sinia', jla'yi ti ata'yi ajelia'm.

¹⁹Je 'yuk'i'm ka wo asak'i'm. Siwone 'ate siunapo akawos'."

²⁰"Yamat'ipi pa jwemik ti yapili pa jinia'. To'ilia'm ti i'winat'ipi ilia'm pa jlas, ip'ilisinat'i'nijpe, t'osiyet'ipi ilia'm, its'iewatt'iyijpe ilia'm, sekyi'i its'iuyet'ipi jik'iolo'we pa jlas.

²¹Siupa jwemik iyo'ne 'ate, "Awo 'yakeye, ata'yi ilia'm pa Sinia', jla'yi ti ata'yi ajelia'm. Je 'yuk'i'm ka wo asak'i'm."

²²Siupa jinia' tanak'i'ni papo jikawos ti iyone 'ate, "Jlam wonayi'ni 'ate, woyejyin'ni siojo lotakinie 'es ka 'ojienats'i. Woyejyin'ni japa jijwukijniesa ka 'otiek'i jana jijwuki, jisieti kia'iyojliyi 'asa'najyits'i.

²³Sekjane'yi ka akinieyinie'e jlaja wakia 'woma ti yata ka lana'. ¡Ja 'yekiuniejana'a! ¡Kajeyepa ti jayok siliakijnieyeja'!

- ²⁴Tepa jawo ka kiak je iwo ti siunie yas 'yalta'ne, 'nakayi 'wasa'n. Netian'ne, a'wena." "Iyoyis'ne jiliakijnieyeja' ape'e.
- ²⁵"Yina siupa jlas isijli je t'eki jiwasokia'm, paj ti iyoyeyi ka inapi. Ti majleye 'wete ipi'yayet'iyi'nijpe puwa 'woso'l, siu'neje papo tiliakijni'n ti pesieje.
- ²⁶Sekyi'i tanat'iyi'nijpe pa ijwienjli siupapo jinia' jikawos, i'yasen'ne ti iyo'ate, "¿Yot'iyi'ni siupapo?"
- ²⁷Iyo'ne 'ate ti isiujlie, "A'yini ja 'nes, it'imina ja ana' ti takajlunie ka tiliana jlaja wakia 'woma ti yata, lapakawo ti wuj ti inkaj'ni ti jlas yapili, jla'yi ti lajk'ipa kawo ti 'nes paka jiwet'iaye."
- ²⁸Jwesie'ne pa jikilia ti 'yijenayi pi iyone, je iyo'ni ka inamit ji'wete. Yam'ne pa jinia' ti ijioyi ti inip'elisine, iyo'ate, "Yas, k'iuk'i'm, amite napo ti awok siliakijnieyeja'."
- ²⁹"Isiujlie pa jinia' ti iyo'ate, "Najanataja pi jiwone ti 'loj kiwa najkapis ti akijmen'najap, je po' japa ka jlomaye ka je iyo siunie jiwo ka iyoyi. Ka poye japa ka jlomaye ka wenk'i'm pet ka sonta jlasiye ka ilia'n pet ka iyo iliakijnieyeja' k'iyee pet napo 'yijejnajwas.
- ³⁰Nes'ne jla'am ni as ti itij'we jakia aka wikiniet'aj ti itijwe'e napo asejnia, ti ijiuski'lajne'n, jilianak'iyee jana wakia 'woma ti yata."
- ³¹"Jinia' isiujlie ti iyo'ate, "Yas, a'am je tialk'i'm. Wikie'eyi siuniwa isijmatis, akijmatis a'am.
- ³²'Nakayi ti awok siliakijnieyeja' 'yu'we kajeyepa ti kaskask'i wita'm. Siunie a'yini ti 'yalta'ne, 'nakayi 'wasa'n. Netian'ne, 'nakayi a'wena'."

San Lucas 16

Jesús i'yejnap jiwekie'e siupa i'nio' inkawo ti ijiuski'la'n ti 'yijen jlosiki

- ¹Jesús ijwilat'ijiampe'eje siu'nie japo t'eyasajnas, ti iyo'ate: —Pojompe pa i'nio' jwajla'a i'wi'in, jikawo pa po'. Ijia takajwejlani'ni ti iyo'ate, "Ijiuski'lan wata'a ni akawo, siojona jlekiagle jlam pak iyonits'i'ni."
- ²Jika anechiyas tani'ni pak i'nio', ijwijlam'ne ti iyo'ate, "Po' japo takajwejlank'i'ni ti ijwil je 'es ka akijme'n. 'Nakayi awojonk'iyee ka 'wenkink'i'm siupa aka jlomas ji'wet ti jikimataja'n, sek jla'a ti jikijmen'nijiap."
- ³"Itienkiun'ni'ne siupa inkawo ti iyo'ate, "¿Tepat'e jayo ti ja tilinkinak'i ni isijmaye? Ti laja ijwiyeja' ka ilisane paka iwiesokie, ka ikawijna'n, jla'yi ti ts'ajwel ka 'yelk'i'ni papo, ka tiwok i'wiejeta'."
- ⁴Ti itienkiun'ni sekyi'i iyo'ne 'ate, "Kiakp'an janiwoninie'e, 'yina 'wanjliyi ka 'yaka anechiyas sot kisie'e, japoye'eje papo janki'm ijyilia'm ka iyotajanna'aja isijma'weta'."

⁵Sekyi'i ti tanat'ik'i'nijpe siupapo jikapia' yiyits'i pa jika anechiyas, ijwienjli'ni pa tane paj ti nojwat'i'yijpe. Sekyi'i siupa iniajnat ti i'yase'n iyone'ne 'ate, “¿Tepi k'ie japa akapia' yiyi ni 'yaka anechiyas?”

⁶Isiujlie ti iyo'ate, “Tres mil lítrojos pa impe' pa 'yakapia'.” Sekyi'i siupa inkawo iwijnam'ne pa imp'esinik tejeje pa jikapia' pa jikiecha ti iyo'ate, “Siu'nie jip'esinik tejeje jakia akapia'. 'Yejne'n, 'nakayi maj weje'n jlam woni'ni 'ate ka alesane pa jikiechaye mil quinientos jiwekie'e japa ja 'ete'e.”

⁷Itime ti i'yasayi'iji pi jikiecha, ti iyo'ate, “¿Tepi jiwo pet a'am? ¿Tejnapa akapia' yiyi ni 'yaka anechiyas?” Isiujlie ti iyo'ate, “Veinte mil kílojos pa ipiatatiok t'eyes 'wanjle'e japa 'yakapia'.” Sekyi'i iwijnam'ne pa imp'esinik tejeje pa jikapia' pa jikiecha ti iyo'ate dieciseis mil jiwekie'aja.

⁸“Sekyi'i iyo'ne 'ate pa anechiyas, ti i'wi'in pa jikawo ti 'yijen jlosiki, “Siunie i'nio' ti ijiuski'la'n 'yijen ji'niayiji siunie jawo ka 'esieyi papo iija jla'yi ti jla'am”.” Jesús kiak iyo'ni: —'Wanjliyi ijiate, napo i'nio' ti ajnat jlele pet 'yijejne'n, jak je iyoyiji ti i'ye'en siunie iyo ni jikijmatis 'ne ajnat'e 'yaka'm ape'e pet siunapo yiji jana 'esi.

⁹Jayo'nase 'ate, 'esiji ti jikienayi niwak jikijmatis pet ni ajnat ni je 'es, ja'nakayeyijna'a ti japoye napo asjajnajwasa', 'wanjliyjina'ape ka no'we niwa askijmatis 'ne ajnat'e, 'yina ja 'ajla ask'ioye ts'iji yi'i niwa 'wukiu'ul siuniwa je paj ka netia'n.

¹⁰I'nio' ni ilisaniji ni siunie jwamjla'a ti je tikiwitaja ni i'nio', kiak janwone ni siunie wuj ja'notatiji. Jlampet siunie ti je 'yotatiji ni jwamjla'a ti je tikiwitataja, kiak jawone ni wuj ja ke 'notatiji.

¹¹Siuti kia'iyoyi ti je lisaniji siuniwa wask'i'nelaja yi' ajnat'e ti je 'es, ¿tempa jitiej jawo'ma'm ka poye siuniwa akijmatis ti ijiate jla'am ti laj jlaja?

¹²Siuti je lisaniji siunie ti je akimet, ¿tempa janwe'na'm siunie akimitayi?

¹³“Je ti'wena wek napo inkawos ka ne'yi paka intemisieste papo jika anechiyasas, kajeyepa ti janjwanjli siupa ja ne'waja'm janjwanjli siupa janemi'n, siu'neje ti janleyi pa janjwanjli, janjwanjli'ne siupa ja ke intajlap. Je 'najanayi paka woyeyi ka ijiatayiji ka awoye aska'nionaja pa Sinia', lapawo ti jlemina' niwak wask'i'nelaja askijmatis ti ji'wena'.”

¹⁴Siupapo Fariséojos ti ipi'yayisie pa Jesús ti kia'iyoyi, iliakiyis'ne, lapawo ti ijyiwiteje ti papoka janajata jla'am ti 'yuyits'i jana wikiniet'aj.

¹⁵'Yina kiak t'ipa iyonayipi: —Asa'am ti jijwela' insisie jitieyi'i napo i'nio', 'yina mejla'ala ka Sinia' je 'najane paka wone niwa askiojwa'l. Kajeyepa siunie ijunit napo i'nio', nak Sinia' iwit'iane.

Moisés jika'nejasajnye siu'neje pa Sinia' jika anechijiyas

16“Siunie Moisés jika'nejasajnye, siu'neje niwa jilisajna' t'ipi papo injwejlanawos, laja po' yiyi pet siunie yi'i ni Juan inajiejnawo. Sektajlap'e ti tiwok jika'niyeja' napo i'nio' ni Sinia' jika anechijiayas, 'yina wikie'eyi ti ini'netisi ti iyo ka 'noyisi.

17“Nak je istieyiji ni poli jla'yi na ajnat kanleyi ka ti'wena, jlam'ne siunie Moisés jika'nejasajnye siojona jikajwukis ijwienjli ja nak istieyiji'ni ka je inek'i.

Jesús ijwi'il siunie iyo ni i'nio' ti takalajan'ni

(Mt 19.1-12; Mc 10.1-12)

18“Siuti po' ni i'nio' ti ili'ni jana jik'iemjla, sekyi'i yiyi jana jikiecha, yija'm siunie jimawo, ti iliaki ni iyo siunie ilisaniji ti tijwa'yits'iji'n. Kia'iyojliyi ti po' siunie yiyi siojona asejnia ti pajk'i ti takalajan'ni, kia'iyoyi yija'm siunie jimawo, ti iliaki siunie iyo ti ilisaniji ti tijwa'yits'iji'n.”

Siupa i'nio' inkaje' siu'neje pa Lázaro

19Jesús itiuimat ape'e siu'nie ti taka'neyasa'n, ti iyo'ate: —Pojompe pa i'nio' inkaje', ka kia'iwo ka jiniliajaye siupuwa lotakijnies iyo 'wuyeye, wikie'eyi puwa jlomas ti iyo'ni jiliakijnieyeja', kia'iyojliyi ka wo'ate ka jiniliakiye siojopa jiliakijnieye ti ilisanataja.

20Kia'iyoyi pojompe'eje pa i'nio' wuj ti p'ijliusie, jle' iyo'ate Lázaro, je pini' puwa jiwatis ijiok'i'ni, yijin'ni ts'e yi'i pa jika 'wuk kiwet pa i'nio' inkaje',

21kajeyepa ti iyotaja ka intojw siupuwa jikas jijwa'al siupuwa iniuk'ijin'ni ti tal ape'e japa jlak ijiut'ni ape'e. Jlam 'niwakajlit'ipi pet niwa alenas ti iniep'uyits'i puwa jiwatis pi i'nio'.

22“Yit'iyipe japa jloma ti 'yalat'ipi pak p'ijliusie, siupapo injlojwajnas poli jlele nami'ni ti ijioyiji pa Abraham ti yi'i pa Sinia' ji'wet. Siupa i'nio' inkaje' ti 'yalat'ipi pet, 'yina titijik'ne k'ieye.

23Ijioyi siupa ijio'we'ni napo 'yajle'n, inlaye 'wet wuj ti jlajlas po' pa i'nio'. Tojwe pa yi'i ti i'wine pa Abraham, ti jitiej yikiajlat'ipi pijia'm, ti yijap pa Lázaro.

24'Yina 'yakets'iyet'ijiappe ti tan'ni, ti tane'ni pa Abraham, ti iyo'ate, “¡Atajla'm Abraham, sip'elisin wata'a! ¡Jloye ni Lázaro ka 'notia'm ni i'niat jana jijwuki jlase' jlaj, ka namik'i kants'atitk'i 'ni ipiajnat, je siliayi siu'nie jwat ti ajyi!”

25Abraham isiuji ti iyo'ate, “Yas, atajkiamkiu' wunitk'i, ti in'wasa'n wujwat ti 'es kajeyepa ti jwajla'a je sitia'n. Jlampet ni Lázaro wuj ti je 'espe pet ni yiyi. 'Yejne'n siuti 'nak yi'i 'yakama, tijwajyi siukia jiwet'ia ti inilayiti, jlampet ti a'am jleji ni alaye.

26'Wanjliyi po' siunie tom selia'm ti je jlase' isajk'i, je i'yaka'n nakaja paka poye paka 'nak intaj'le ka ijno'wase, kia'iyojliyi pet paka poye paka nak intajli ka jnots'e.

²⁷“Sekyi'i siupa i'nio' inkaje' iyo'ne 'ate, “Atajla'm Abraham, wuj ti anip'elisi'na, ka ajlo' ni Lázaro ts'iji ji'wete ja papa,

²⁸ijwienjli sikio' itij'we japo i'niayi ijwienjliyi sekyi'i, japoka'ne japo ka 'esieyiji ka injloye'ni ka 'najanisi pet ti je 'esiji ka 'nak ijnoyits'i, siu'nie ji'wet 'ni inlaye.

²⁹Yina Abraham isiujli ti iyo'ate, “Jla'm ijiattaja ka lajak'ipa ka neyisi siuniwa ilisant'iyijpe pa Moisés, siu'neje niwa jilisajnat'ipi papo injwejlanawos. ¡'Esiji kank'iuye siunie iyoyi!”

³⁰Iyo'ne 'ate pak i'nio', “Ijiatataja wek atajla'm Abraham, siuka poye pa i'nio' ka inapi pijia'm ka intal a'noyi ka ijnoyi, ininekialtaja'ni wek.”

³¹Abraham jla'm iyojlit'ipi 'ate, “Siuti je iyo kank'iuyisie pa Moisés, ka pokaye 'neje wek papo injwejlanawos t'ipi, 'wanjliyi ka poye pa i'nioye ka inapi pijia'm ka intal a'noyi, ja ke ink'iuyisie”.”

San Lucas 17

Siunie i'nio' ti jlam ti it'imina ni jikiecha ti iyo keye, jitis japoye pet

(Mt 18.6-7; Mc 9.42)

¹Jesús iyonat'iyijpe 'ate japo t'eyasajnas: —Ja ke lajak'ipa siupa jant'emi'nase ka awoyeyi ni ake', 'yina awo'ate, ¡wuj wata'a ti ja p'ijliusieja naka ni siunie ti itiojna'm napo ijia ni je 'es!

²Ja 'esieyiji siuka kiak tiwonataja ta'a, ka tilie'nitie ji'woyi jana sisaj siojona kiojieti. Ka je i'we'en ape'e siunie jiliayeja' ts'ijiye, sekjane'yi ka titietajayijamna'a ni i'niat lajlik'i, ka kiak iwotajanie'e ka intojna'm ni jike' pa janjwanjli siu'napo sajmela'aja'n.

³Siuti kia'iyoyi, ¡Joskiyeyi! “Siunie akiecha ti jane'na'm ni je 'es, jloye'ni. Siuti jantant'ieje ti je 'es ni iyo'na jla'yi ti ilik'i, netiajnat siuni iyo'na, p'elisi'n.

⁴Wanjliyi ka ijwienjli sikio' itij'we times tom'nijjayiji'ni ka kiak iwo'naja, ka ine'na'm ni je 'es, ka intejwik'i japa jlomaye, 'yina jajno'wa'ni ti janwo'ate, “Itis po' ajelia'm, alek'i”, paj ka neyeyipi jana ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji ti janinekiat'ni, 'esijyi ka netiajnat ni jitis iyo, p'elisi'n.

Jijweye ni intankiujnieye ti 'es

⁵Siojopo injlojwajnas i'yasat'iyisijimpe pa Saka'niona ti iyoyits'i 'ate: —Womeje sik'ioye ni sitienkiujnieye ti 'es ka wents'e'm.

⁶Saka'niona isiujlie ti iyo'ate: —Ka poye siunie astankiujnieye ni 'es 'wanjlit'itie ka wo'ate jana jlojlase' jana mostaza ti samjlie'e, je jwela ka je akajlajyi ka wonayi 'ate ka ne'yi japa a'laye, “Taj'le ni jle'yi, jlase ni i'niat lajlik'i”, siojona a'la' jana jlamti'yi jank'iu'wa'm ni jiwone.

Jikijmaye ni i'nio' inkawo

⁷Siuti asa'am ti po' ni askawo ti k'iejli 'nes ti tal awasoki, ti iliyetaja ti isijme'n ti iwiets'ilat pijia'm ni ajnat, ni'ne ti i'yenk'i puwa aslajwas, ¿ma jawonayi 'ate ti ja'yasayi, "Weje'n, 'yekiu'n"?

⁸Kiak ja ká awone, 'wenajliyi ti jawone'ate, "Nisiamaja'ni ka 'otate paka tiujw, ja teme ka atoniek'inie'e, niwakajlanit ka 'yenk'i'm siuti ja'yekiu'n jla'yi ti ja'yaje pa k'iejliyi. Ja timeje ka jiwekie'ajana'a pet ka 'yekiu'n ti a'am".

⁹Ka pakaye 'neje wek ka anikanitiejeje awejna'm pa akawo ti itimataja siunie jikijmaye ti isimataja'n ak'ioye.

¹⁰"Kiak jiwoyeyi ti asa'am ti Sinia' jikawosts'ase'm. Ti jitimayetaja ni askijmaye ni Sinia' ijliuye'ase'm, ka kiak awoyeyipi 'ate, "Sinia' jikawosts'e'm jiwek. Siunie tijliukits'e'm ka iyoki, awoki, lajk'ipa jikiechaye".

Jesús ijwiejiete'n papo itijwa'm niwa sikioye inkiso'l jitio' yi'i

¹¹Jesús yama'aja ti ijio 'niji yi'i jlaja Jerusalén, jijwalk'i jawak ajnatis Samaria siu'neje jlaja Galilea.

¹²Ti yiyet'iyipi siupuwa isi'il jilis ji'wetis t'ipi papo i'nio', sek taj'le siupapo i'nio' inkiso'l jitio' yi'ik'i, siupapo itijwa'm niwa sikioye ti yisitis k'ieye. Tojwe siupa takasitisijyi'n.

¹³Tank'i wita'm ti i'yasisk'i'ni, ti iyo'ate: —¿Inka'neyasaj nawo Jesús, kasp'elisijne'n wata'a!

¹⁴Jesús ti i'winat'iyipi, ijliuye'ni ti iyone'ate: —Maye'ni, ni'wenkinayi napo pa'yijis. Yamat'iyis'nijpe. Pa yit'iyits'ipe 'nayiji ti isisiet'ipi, 'yina netian'ne siupuwa ijiok'i'ni jiwatis.

¹⁵Ijwienjli'ne siupa ti ini'yenat'ipi, ti netia'n siupuwa ijiok'i'ni, yapi'ne jlam isia'm, tanayi'ni ti iyunit pa Sinia'.

¹⁶Yiyi wek pa Jesús, ti t'akosat'iyijpe kiajwe ti jinikanitieiwi iwijna'm. Siupa i'nio' tal Samaria.

¹⁷Jesús iyone'ate: —Ajwelp'an ka intejwjluya'm niwa sikioye siojopo ti tijwajyi siukia jiwet'ia iyo. ¿Najapo siojopo ijwienjli sikio' itij'we ijniujlits'i tom'niji?

¹⁸¿Ijiatp'aneje ti lajk'iyi pa ka inapimet, ka iwo ka iwunit pa Sinia', ijwienjliyet'i jla'am siu'nie i'nio' ti je Judío ti yapimet?

¹⁹Sekyi'i kiak yoni'ni pak i'nio', ti iyone'ate: —Neppijia'm, maj. Lapakawo ti atankiujnieye po', nak it'imina ti 'nes.

Siunie jawo ni Sinia' jika anechijiyas ka 'nesta

(Mt 24.23-28,36-41)

- 20** Siupapo Fariséojos i'yasis'ni pa Jesús, iyonisi 'ate: —¿Nit'it'iyijna'a ka 'nes pa Sinia' jika anechijayas? Isiujlie'ne ti iyo'ate: —Ja ke iwo'ate siunie ti 'yaka ti ti'wena, ka 'nesta.
- 21** Ja lajak'i pa ka wo'ate, “Siu'nie yi'ne”, ni'ne ka wo'ate pa, “Siusie yits'iji”. Kajeyepa ti pajk'i ti yiye aska kiowe'e.
- 22** Sekyi'i iyonat'iyijpe 'ate japo t'eyasajnas: —Jana'm siojona jloma ti ja jalasajyink'iyie ka'wena' siupa ka k'iejlileyi paka inajne'n k'iyie ni I'nio' Jlas ti ja 'nes, 'yina ja ke a'wena'.
- 23** Japoye napo janwo'ate, “Siu'nie yi'ne”, ni'ne kanwo'ate, “Siusie yi ts'ijiye”. Ja ke inets'e paka wo ka nekk'i.
- 24** Kajeyepa ti jawo'ate ni tak'ajyi, ti jlal tal 'niji yi'i ni taj'le ni kilie', jla'yi ni siunie ijio'we, kiak janwo ni ji'niayi ni I'nio' Jlas ka napitiemet.
- 25** Yina jana'an kiu' ti ja wujwa ti janilayiti siunie ja tiwonaja, siunie janwone siunapo i'nio' yiji pet 'nak siu'nie jloma, ti janlakiyis ti ja ke inkimis ilia'm.
- 26** Kiak jawoyiyi iyot'iyipi siupuwa jlomas yit'iyipi pet pa Noé, ka inapitiemet ni I'nio' Jlas.
- 27** Papo i'nio' 'es ti ti'yekiujni'n, 'es ti i'yayis kajeyepa ti its'iyisie, jlam tijwa'yijlits'iji'n papo i'nio', paj ti yiyet'iyipi ti Noé yamaja'm japa kasejkana. Yiyet'iyipi pak siupa pejla, ti ijiate jla'am ti isieje'n, paka'ne ti iliajne'n papo i'nio' t'ipi.
- 28** Wena ja ke inwoyi iyot'iyipi siupuwa jlomas yit'iyipi pa Lot. Papo i'nio' ti'yekiujni'n jla'yi ti i'yayis, tik'iajwajyi'n, ijia papo takawejnajne'n, takawijnajne'n, ijia papo ilisane puwa ji'wuki'l.
- 29** Yina ti yajmiwek pa Lot ti tajla'm japa Sodoma, 'nakayet'ipi 'ni jwat ti na'm isia'm, siu'nie azufre ti tisa'yi ape'e papo i'nio', pak itij'we'ne.
- 30** Kiak jawo ti ja 'nakaj ni I'nio' Jlas.
- 31** Janak siojona jloma, i'nio' ni yi' ape'e jana ji'wuk, siojona tomi pijia'm, 'esijyi ka je insojmajyi'n ka ineki puwa jikijmatis. I'nio' ni yi' jiwasaki ti isijme'n, 'esijyi ka je inapi 'wete.
- 32** Ataj enayi 'ate siojopa Lot jik'iemjla t'ipi.
- 33** Jajwi'lase'm ti siunie i'nio' ti ja initejna'm ni jiliaye, nak janetia'n. Jlampet siunie i'nio' ti ja ke initejna'm, ja nakaye'e pet ni janjwa'.
- 34** “Jajwi'lase'm ti pak siupa ajnaj, siunie jlotiojwa po', janjwanjli ni ja tikinieje, siunie jikiecha sek ja tiliki wek.

³⁵Siupapo asejnia times ti tikiojwajne'n, janjwanjli jana tikinieje, janjwanjli'ne siojona sek ja tiliki wek."

³⁷Jesús t'eyasajnas ipi'yaye ti kia'iyo, i'yasat'iyisimpe ti iyo'ate: —'Yaka'niona, ¿tepat'e jane'yi ka kiak iwotajanie'e? Isiujlie ti iyo'ate: —Je istieyiji siunie ijio'we niwa t'isiukis, sekyi'i na 'ya'al.

San Lucas 18

Jesús i'yejnap jiwek siojopa i'nioki ti ask'ilieki ti yapili'ni pa i'ye'en napo jitis wus

¹Jesús yamtiyi siu'nie ti jla'm i'yejnap jiwek, ti 'yiyasajne'n japo t'eyasajnas ka je inleyisi ka inwoyis'ni t'ajlayeja'.

²Iyone'ne 'ate: —Pojompe pa i'nio' i'ye'en napo jitis wus yi'i japa isi', ti jlam je jnots'ina pa Sinia', ka pakaye 'neje wek ka imp'elisi'n paka i'nioye.

³Yi'i japak isi' po' japa i'nioki ti ask'ilieki, ti yapili'ni pa i'ye'en napo jitis wus, ti iyo'ate, "Sip'elisin wata'a, noyijk'i'm. Awotajank'iye ka ts'esi wita'm siojo awo itiejiejwaye."

⁴Jlampa je k'iejezeyi'i pa i'ye'en napo jitis wus ti je i'yejne'n japak ask'ilieki, paj ti jitienkiujnieye kiak t'ipa iyonayipi 'ate, "Ya'am a'ne ti je sijliena'ni, je sots'ina pa Sinia', je awo lajaye napo i'nio'.

⁵Siojona ask'ilieki je iliyi ti yapik'i'ni, ts'etaja ilia'm. Ja 'yen'ne siupi iyo, janiuyeje'ne, janleyi'ne ti yapik'i'ni, lapakawo ti ts'etaja ilia'm."

⁶Saka'niona yine ape'e ti iyo'ate: —Jlamtis kia'iyo pak i'ye'en napo jitis wus ti je i'nio'.

⁷Yina, ¿tepi iyo pet pa Sinia'? ¿Jot'e ka je inoyeje napo ti jlam ti jilis, ti jlomas niwa ajnajas ti t'ajle? ¿Jot'imi ka k'iuwawap ka paja?

⁸Je'e. Jajwi'lase'm ti ja ke ink'iuwawap ka paja'ni ape'e ti janoyeje. 'Yejne'n, siuti ja'nes, ka inapitiemet ni I'nio' Jlas, ¿jot'e kan'we'en napo i'nio' ape'e 'ni ajnat ti ja ke inleyi ni jitienkiujnieye ti japoye, siunie 'es?

Jesús yamtiyi siupapo Fariseo siu'neje pa isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyjes

⁹Jesús yamtiyet'iyi'ijyi siu'nie ti jla'm i'yejnap jiwek k'iye siupapo i'nio' ijwil ka ijiatayiji kansas, ti iliaki napo ijia ka je insesijiyi. Iyo'ne 'ate:

¹⁰—Times napo i'nio' ijio kiajwe jana 'najla'wet, ti janwoyis t'ajlayeja'. Ijwienjli pa Fariseo, siupa jikiecha pak isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyjes.

¹¹Siupa Fariseo takasit'ne ti iyo t'ajlayeja', ti iyo'ate, "Sinia' inikanitieye awe'na'm ti ya'am je awo'ate siunapo kajlajnatas, siunapo 'yuyi'ni napo ijia jwa'yis, siunapo iyoyi siunie ti wuj ti je 'es, je awo'ate iyo siusie isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyjes.

¹²Wikie'eyi kiwa inkijmayejes timesiji'ni ti awo 'yejlayeja', aninel'liajanit'ni, siojona 'yakaja ti sitisiejata, janak atajlaja'm pet siojona a'yaka'n itijwa'm niwa sikioye ti ekiajle pa Sinia'."

¹³Kiak iyo pa Fariseo ti iyo t'ajlayeja'. Sek k'iejliyiji pet pa yiji siupa isi'm ilia'm niwa inkat'ijnieyejes, 'wenajliyi pet ti t'ot ipiaja'n ti iyo'ate, "¿Sinia' sip'elisi'n ti ya'am ti 'yake' po'!"

¹⁴Jesús sekyi'i iyo'ne 'ate: —Jajwi'lase'm ti siupa i'nio' ti yapiliet'ipi ijiate Sinia' ip'ilisi'n, jlampet pa Fariseo je ilik'i ti jitis po'. Siunie i'nio' initonit ja tijliasata isia'm, jlampet siunie inijlasat isia'm ja tijliasata pet pijia'm.

Jesús jikio' yink'i ape'e papo kia'lis ti iwijna'm pa 'es

(Mt 19.13-15; Mc 10.13-16)

¹⁵Kia'iyó Jesús, papo i'nio' yamtajasiji'ni papo kia'lis sajmela'aja, ka jikio' nenk'i ape'e. 'Yina je 'est'ipi ti i'winayi siojopo t'eyasajnas. 'Yakawonisie'ne papok i'nio' t'ipi.

¹⁶'Yina Jesús je iyo jla'am paka iwone japo, tanayi papo kia'lis, sekyi'i iyo'ne 'ate, ti ijwijla'm japo t'eyasajnas: —Ena'yate napo kia'lis ka ijnok'i. Ká akawonayi. Kajeyepa ti kia'iyoyi siunapo i'nio' yiji na Sinia' jika anechijiayas siu'napo kia'lis.

¹⁷I'nio' ni ja ke iniwone 'ate ni kia'le siuti isi'm ilia'm ni Sinia' jika anechijiayas, ja ke 'noyi.

I'nio' siupa inkaje' i'yas'ni pa Jesús

(Mt 19.16-30; Mc 10.17-31)

¹⁸Ijwienjli'ne siupa, papo anechiyasas t'ipi, i'yase'n pa Jesús ti iyo'ate: —Inka'neyasajnawo ti i'nes a'am, ¿tepat'e ka iniwontaja ka yiyi pet janak in'wasankiye ti laj jlaja?

¹⁹Iyo'ate pa Jesús ti isiujlie: —¿Yot'iyi'ni ti kiak jiwonk'i, ti jijwel ts'es? Ijwienjli jlam pa Sinia' ti 'es.

²⁰Najane siuniwa Sinia' ijliutiejets'e'm ka iyoki ti iyo'ate, "Ká akima siunie amawo ti jiliaki siunie ajwa'yijaye ti ijiatk'i, ká ala'an ni akiecha, emi'n ni ana', et kia'iyojliyi, ká awo sintiyeja'm ni akiecha."

²¹Siupa i'nio' isiujlie ti iyo'ate: —Ti k'iejli awo jwemikie' ta'a pet ti awoyi niwaka.

²²Jesús ti ipi'ya ti kia'iyó, sekyi'i iyone'ne 'ate: —Mawat ijwienjli ni netia'n. Wen'ni siuniwa wask'i'nelaja niwa ji'we'en, tej'wena'a siojona ja lajaye ka wenajamna'a napo p'ijliusis, jane ts'ijiye niwa akijmatis poliyi. Ka jla'm ijiatayijna'a ka naj, ka anamana'a ijyik'i.

²³Sekyi'i pa i'nio' je inkaj'ni, kajeyepa inkaje'.

²⁴Jesús iyo'ne 'ate ti i'winayi ti kia'iyó ti je inkaj'ni: —¿Wuj wata'a ti istie' kan'yakajna'm siunapo i'nio' inkasi' ka 'noyi ni Sinia' jika anechijiayas!

25'Yejne'n, siojona jikiayi kosoki po' je istieyiji ka 'noyi na k'itie'en jitiете jlase'. 'Yina jlamt'i ijiatayiji ni i'nio' inkaje' ti istie' kan'yakajna'm ni Sinia' jika anechijiayas.

26Siupapo ipi'ya ti kia'iyo pa Jesús iyonisi 'ate ti i'yasisi'n: —¿Tepa jane'yi pa janjwa' siuti kia'iyo?

27Jesús isiujlie papo ti iyo'ate: —Siunie je 'yakajli napo i'nio', Sinia' 'yakajli jla'am.

28Tamti'ne pet ja Pedro ti iyo'ate: —'Yaka'niona, ti anamajape ajak'i, jlam sek aleki'i wek jawa sikijmatis si'wet'e.

29-30Jesús isiujlie'ne ti iyo'ate: —I'nio' ni jlam sek iliyi'i wek japa ji'wuk, siojopa jik'iemjla, siu'neje napo ji'niayi ijwienjliyi, jinia' jlet kia'iyojliyi, siunapo jilis, ti ijiate ti iniuyeje ni Sinia' jika anechijiayas, jajwi'lase'm ti ja ke piniye siuniwa jan'we'en 'ne ajnat'e, 'yina janeyi pet siojona jloma jana'am, siojona ji'wasankiye ti laj jlaja, ja poye.

Jesús najapejayiji ti inijwel'ni siupa jiliaye jawo

(Mt 20.17-19; Mc 10.32-34)

31Jesús i'nialkit japo t'eyasajnas pa ijioyiji japo itijwa'm niwa sikioye times tom'niji, iyonat'iyijpe 'ate: —'Yejne'n, ti jajiok Jerusallenne, lapakawo ti janeyi siunie iyot'iyipi papo injwejlanawos t'ipi siunie iyo niwa ilisane, ti ijwil ni jawoyi ni I'nio' Jlas.

32Ja tekiajlaja napo i'nio' Roma jlele, napoka'ne siunapo ti wuj ti janlakiyis, japoye ni siunie janwonisi, janjwats'iunisk'i'ni,

33janajas'ni paj ka lanayisna'a. 'Yina jika jlomas janajapeja ti janejyi ni a'no', sekyi'i ka inoyena'a kisie'e ti janapi pijia'm.

34Siupapo t'eyasajnas je itijnisisk'i siunie iyo lapakawo ti jlam je iyo ka 'nakajanitk'ijine k'ieye, it'imina ti lajk'iyi paka iwo ka intant'iejesk'i siunie iyo ni jika anechiyas.

Jesús ijwiejiet pa talok

(Mt 20.29-34; Mc 10.46-52)

35Jlampa Jesús majleyet'iyipi siujlieja isi' Jericó, sekt'ipa yiye'epe siupa i'nio' ti talok, ti t'alk'i'ni papo ka tiwok ji'wajieta'.

36Ti ipi'yak'i'ni jiwek siupapo i'nio' ti je pini' ti iniuyisiap'ni, iyo'ne 'ate: — ¿Yot'iyi'ni ti je piniyi papo i'nio' ti ape'yak'i'ni jiwek ti iniu'ni ijiap?

37Tijwelajam'ne ti iyo'ate: —Namisk'i ni Jesús, Nazaret jlele.

38Ipi'ya wek papo ti kia'iyo, sekyi'i ti tanat'i'nijpe ti iyo'ate, ka kia'iwo ka lakiyi'i: —¡Jesús, David jlas, sip'elisi'n!

³⁹Ijliuyet'itieje'nijpe siupapo iniajnin'ni k'ie ka inkama wek: —¡K'iu'wate! 'Yina kat'ajat'iyippe ti 'yakets'ijiap ti tan'ni ti iyo'ate: —¡David jlas, sip'elisi'n!

⁴⁰Jesús ipi'yayi wek ti yajapat'ijyimpe, sekyi'i iyo'ne 'ate: —Namayi 'ne. Tikimajat'ipi jikio'yi ti titionaja, Jesús i'yasen'ne ti iyo'ate:

⁴¹—¿Tempa jiwojonk'ie ka iyo'na, ka iniuye'a'm? Iyo'ne 'ate siupa talok ti isiujlíe: —'Yaka'niona awotajank'ie pet ka'wijn'e'n.

⁴²Jesús kiak t'ipa iyonayipi ti iyo'ate: —¡'Wejne'n! Atankiujníeye po', nak it'imina ti jijwa'.

⁴³Je yiyi puwa ka jlomasa' pa talok ta'a t'ipi ti 'es pakayi, 'esieyiji ti i'yen kisie'e, yamk'i'ne pa Jesús siupi ijiojwi, jla'm iyunitjli pa Sinia'. Kia'iyojliyi siupapo i'winaja wikie'eyi ti iyunitis pet pa Sinia'.

San Lucas 19

Zaqueo iyo jlosik ink'ieye

¹Jesús jlampa 'yuyeyi jlaja isi', ti yiyet'iyipi.

²'Yina sek ji'wet'e siupa i'nio' jle' iyo'ate Zaqueo, siupapo isi'm ilia'm niwa inkat'ijníeyejes jika anechiyas, i'nio' ti inkaje'.

³Jla'am ijialas kan'we'en pa Jesús, lapakawo ti je itio', ka lajak'i 'neje wek papo i'nio' ti je pini' ti nojweje, it'imina ti je i'yakane pet.

⁴Zaqueo yam'ne ti iniank'ie pa Jesús siupa jano'we, sekt'ipa yiye'e'nijpe k'ie ti i'yulk'i japa a'la', ti ijialas pet kan'we'en.

⁵Ti Jesús yiyet'iyipi japak a'la', sekyi'i iyo'ne 'ate: —Zaqueo, jlam woni'ni 'ate: Sojmajyi'n. Awojonk'ie ka ijio a'wete siu'nie jloma.

⁶Jla'm iyoni'ni 'ate ti tisiojmajyi'n pa Zaqueo, wuj ti inkaj'ni ti Jesús ijioyi.

⁷Je 'esiji ti ti'wenaja pa Jesús siupa iniwone, je 'yakanitk'i'ne wita'm, sekyi'i iyoyis'ne 'ate: —'Yejne'n, 'est'iyiji ti tijnayı ni i'nio' ti kia'io, ti inke' lianik.

⁸Sekyi'i pa Zaqueo takasit'ne ti iyonat'iyippe 'ate pa Jesús: —'Yaka'niona, siu'nie jloma jajyiwitajna'm pet k'ie napo i'nio' p'ijliusis ni k'ie na a'we'en. Jlampet siojona ajale napo ti akajlan kiajwe, janak jayikiajle, ja'yakajmate wat ape'e siuti jajnojlit'si niwa jayikiajle.

⁹Jesús iyo'ne 'ate: —Siu'nie jloma Sinia' ijwiejiet siu'nie i'nio', jla'yi napo ji'wet jlele, 'naka 'ni tajla papo Abraham t'ipi.

¹⁰Siunie I'nio' Jlas napok name, siunapo netiajne'n, ti iyo ka injwajiete'n.

Jesús i'yejnap jiwek siupapo jika anechiyast'i iliyijap japa wikiniet'aj

(Mt 25.14-30)

- 11** Po' papo i'nio' ipi'ya pa Jesús ti ijwi'il niwaka, jlampa ijlienayisi jlaja Jerusalén, ti ijwilis ka ijiatayiji ka je pajak'ieye ti ja'nes siupa Sinia' jika anechijiyas, ti ja'nakaj. Pak it'imina ti yijnapeje wek siunie ti iyo'ate:
- 12**—Pojompe pa i'nio' anechiyas janek ti jajnoyi siojopa ajnat ti tojwe, lapakawo ti t'ajlaja ti ink'ieye siupa jle' ja tena'a ti janwo anechiyasa'. Jlomas nak ja nojwaja'm ja 'nejts'eje.
- 13** Ti iyoyeyi ka nek, tanat'iyipi siupapo itijwa'm niwa sikioye jikawos, ti yikiajle japa wikiniet'aj ti 'etsakajk'i'nine, sekyi'i iyone'ate, “Kijmanajyinna'a siujlie'e jawi'nase'm. Awojonk'ieye ka k'iosinitieyija'm, jajotieyik'i'ni paj ka 'nisana'a.”
- 14** Siupapo i'nio' sek ji'wet'e, yi'i siojopa ajnat yi'i, je iyoyisink'ieye jla'yi ti ne'wajasi. It'imina'ne ti ijliu' siupapo isimits'i jlamis ka inkajwelanis, ti iyoyits'i 'ate, “Je awokink'ieye ka iwo anechiyasa' sik'ioye.”
- 15** “Je tik'iukie'ne papok takajwejlantaja, tikima'a'ne jla'am pak i'nio' ti tiwoki anechiyasa', sekyi'i ti yapiliet'ipi jika ajnate. 'Nes ti tanat'iyipi papo jikawos siupapo iwijna'm japa wikiniet'aj, ti i'ye'en siojopa 'yaka'm ape'e.
- 16** 'Nes'ne siupa iniajnat ti i'yase, yiyi ti kiakt'ipa iyoyeyipi, “Siojokia wikiniet'aj jiwenk'impe pet, itijwaja'meje niwa sikioye jla'a ti akajmate ape'e.”
- 17** Anechiyas isiujlie ti iyo'ate, “Esiji, 'yakawo ti 'es, ajosik po'. 'Yejne'n ti jit'iotatiji a'am siojokia je wujwata, jayojwa'n pet anechiyasa' ti ja'yena siuniwa itijwa'm niwa sikioye isi'il.”
- 18** 'Nesat'ipi siupa tomik'i, pak iyo'ne 'ate ti yiyeyi, “Yaka anechiyas, siojokia wikiniet'aj jiwenk'impe pet ka isijmajne'n, ijwienjli sikio' itij'we jiwek jakia akajmate ape'e.”
- 19** Iyo'ate pa anechiyas ti isiujlie, “Esiji, ja'yena pet niwa ijwienjli sikio' itij'we isi'il ti jawo pet anechiyasa'.”
- 20** “Nesat'ipi siupa jikiecha 'neje, pak iyo'ne 'ate, “Yaka'niona, ekiaj'la jla'a siujlie'e jiwentak'impe pet, ti jlekie ajoti wita'm kia lotakiniewa ti 'otin'ni.
- 21** Kajeyepa ti itiej 'wanjle a'm siunie iyo ni akijmaye, ti sikiwita ka ajalk'i, siojopa ka 'yakajmate ape'e. Je sijwe'ya'm kajeyepa ti jlale'ni napo siojona jikajata'ni napo akawos ti isimk'iji'n, siunie jiwomik napo kia'iyojliyi jilie'ne'ni a'am, jlam'ne je am ka akawijna'n.”
- 22** “Sekyi'i pa anechiyas isiujlie'ne ti iyo'ate, “i'Yakawo ti je 'es, niwak it'imina niwa amti, ki jiwo ti ates po' ijyilia'm! Jlam'ne jijwel ataj 'wanjlek'i'm siupi iyo pi isijmaye, ti jijwel ajajlane'ni siojopa jikajata'ni napo, jijwel ajajlane'ni ni jiwomik napo ti je ya'am ka 'yut isia'm.

²³Jlam'neja wata'a ti je jlen ts'e yi'i jana wikiniet'aj 'wuk jlaja ika wikiniet'aj! Kajanitt'itie wek ka kiak awone ka ekialk'i siojopa its'iosinitiaja'm jana wikiniet'aj 'wuk, ti isijmajne'n."

²⁴"Sekyi'i ijliuye'ne siupapo sekyi'i ti nojweje ti iyone'ate, "jJalayi siojona wikiniet'aj yiwi, ekiajlayi siunie ti its'iosinitiaja'm jla'am jakia itijwa'm niwa sikioye!"

²⁵Iyo'ate ti isiujlieyisi pet, "Yaka'niona, ¿yot'iyi'ni ti ja tiwenaja'm ti po' siojona yi kiojyi, siojona itijwa'm niwa sikioye ti its'iosinitiaja'm?"

²⁶Pak anechiyas iyo'ne 'ate, "Jajwi'lase'm, siunie pota'a jana yiwi, nak japoye'eje jana ja tiwenaja'me, jlampet siunie ti lajk'iyi japa ka ineyi, kia'iyojliyi pet ja talaja'aja siojona je wuj ti yiwi.

²⁷Jlampet siupapo je iyojon its'ioye ti awo anechiyasa', mayets'i'ni, 'nak enayi'i ka alanajyin'ne itieyi'i'."

Jesús tanaja ape'e ti ijioyeja'm japa Jerusalén (Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Jn 12.12-19)

²⁸Jesús yiyik'i ti tamti ti iyoye'ijyi ka nek ti jajno Jerusalenne.

²⁹Jlampa ijlienayisi'ni siojowa isi'il Betfagé siu'neje jlaja Betania, ti 'yakama'a siujlieja tikijnaki ti jle' iyo'ate Olivokiet, sekyi'i ti ijliuye japo times t'eyasajnas,

³⁰ti iyone 'ate: —Maye'ni, jlonieyi siunie ji'wet napo i'nio' 'yakamats'e'm, ja 'oyeyi wek ka sek ja'wenaye'yina'a ni malekiatiok jlas, ti je 'yakayane ka tiwak'i ape'e. Lanajyinie'e, sekjane'yi ka anamayeyik'inie'e.

³¹Siuti japoye papo jan'yasajyi'n ti jawo'ate, "¿Yot'iyi'ni ti jilienajyi ni iliajwa?", wonayina 'ate, "Saka'niona isitia'n."

³²Yamat'i'nijpe siojopo t'eyasajnas, ka 'wena iwo wata'a siupa Jesús iyone ti ijwijla'm, ti yiyeyisi.

³³Je itimista'aja ti ilienisi'ni pa malekiatiok jlas, jika'nionas yiyet'iyisipi sekyi'i iyonisi'ne 'ate: —¿Yot'iyi'ni ti jilienajyi 'ni iliajwa?

³⁴Iyoyis'ne 'ate: —Saka'niona isitia'n.

³⁵Itionat'iyis'nijpe ti yamisiji pa Jesús, sekyi'i ti iyoyet'iyispe jika apekiaye puwa ji'wuye. Yiyisiji ti yinat'iyispe ape'e, Jesús yi'ne ape'e.

³⁶Ti yama pa Jesús, papo i'nio' its'inat'iyisimpe k'iyey puwa ji'wuye ajnat'e, ti its'ink'i siupa 'naye iniu'we.

³⁷Jlampa jet'ipa tojwa'ape siupa 'naye taj'l ape'e siujlieja tikijnaki siujlieja jle' iyo'ate Olivokiet, sektajla'a papo i'nio' ti tanak'i wita'm. Siupapo i'nio' yamk'i, ti inkask'i wita'm ti iyunitis pa Sinia', kajeyepa ti i'winis'ni pa Jesús, siupi iyo puwa i'winki'n, ti je kia'iyoy puwa kan'wenis'ni.

³⁸Kiak t'ipa iyoyeyisipi: —¡'Esiji ka Sinia' iwejna'm ni 'es ni anechiyas ti 'nes, ti name ni Saka'niona jle'! ¡Inwunitieye tena'a ni Sinia' ts'iji poliyi, jla'yi ti inkamankiye po'!

³⁹Siupapo Fariséojos po' papo sekyi'i yiji papo i'nio', papoka'ne siupapo iyonisi 'ate pa Jesús: —¡Jloye siunapo na'm ajak'i ka ileyisi ti tank'i wita'm!

⁴⁰Jesús isiujlie ti iyo'ate: —¡'Yejne'n, ka ijliuye kank'iuyits'i 'ate, siuniwa sisajas kiak janwo jantank'i wita'm!

Jesús yap'ni ti i'yena ape'e japa Jerusalén

⁴¹Jesús jlampa majleyet'iyipi jlaja Jerusalén, i'yen'ne ape'e ti yapat'ipi,

⁴²ti iyoyet'ipi 'ate: —¡Jlam'ne ka intant'ieje siu'nie jloma ni namtaja'a ni akamankiye! 'Yina 'nakayi tijwekia'm, je 'najane paka wone ka 'we'en.

⁴³Awoyi kajeyepa ti jana'am siuniwa jlomas ti ja a'tiesiek'iji'n ni jane'ya, siunapo atajiejwas janwasok'iajap ti ja awaye kiowe'e kant'ekitie'ase.

⁴⁴Ja inetiajnatajyi'n, paj ka inojwaye'yina'a, siunapo asles kia'iyojliyi. Ja lajak'iyi japa ka sisaja ka 'wanjliye ape'e jikiechaye, jano ajnat'e. Kiak janwo wikie'eyi siuniwa amtiyi, kajeyepa je intant'ieje siojona jloma ti Sinia' ijiota'a.

Jesús ijiut kisie'e wikie'eyi siupuwa ti je 'yu'we ka ne kiajwe jlaja Sinia' ji'wuk (Mt 21.12-17; Mc 11.15-19; Jn 2.13-17)

⁴⁵Jlampa itimayi'iji pi iyo, Jesús 'yuyet'ipi kiajwe japa Sinia' ji'wuk. Sekyi'i ti yokios kisie'e wikie'eyi siupapo takawejnajne'n.

⁴⁶Iyonat'iyijpe 'ate: —Siuniwa Sinia' jlamtis yi'i ni ji'wet iyo'ate, "Siujlie'e i'yuk, 'najlaye 'nejie'e ni ji'wet." ¡Jlam'ne ti asa'am jiwoyeyi kajlajnatas ji'wukie!

⁴⁷Wikie'eyi puwa jlomas ti Jesús taka'neyasan'ni yi'i japa Sinia' ji'wuk. Jlam'ne pet siupapo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje papo taka'neyasane pet pa Moisés jika'neyasajnaye, siu'neje papo anechiyasas ijia yiji jlaja isi'.

⁴⁸Ijialasista pa kanwonisi kanlanis, yamjliyi ti iyoyisijyi'n siupa ka inwonisi ka 'esiejape'n. Lapakawo ti etie ti tamti pa Jesús papo i'nio' wuj ti its'iuyisie.

San Lucas 20

Jijweye iyo pa Jesús (Mt 21.23-27; Mc 11.27-33)

¹Yit'iyipe japa jloma, Jesús yits'e yi'i jlaja 'najla'wet ti taka'neyasa'n, ti 'yiyasajne'n papo i'nio', ka 'najane paka wone pa Sinia' jika'niye ti 'es. 'Nesat'i'nijpe papo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje papo taka'neyasane pet pa Moisés jika'neyasajnaye, jla'yisik'i siupapo kijilas jle' po',

²i'yasat'iyisimpe pa Jesús ti iyo'ate: —¿Tepa taj'le ni ajweye, siuti jikajli ti jiwoyi niwaka? ¿Tempi iwi'na'm?

³Jesús iyo'ne 'ate ti isiujlie: —Kia'iyó po' pet siunie ja'yasane ti ja'yasa aswa'am. Kiujliek'imna'a:

⁴¿Tempa tajleje pa Juan inajiejnawo pi jijweye ti 'yakajli ti iniejiejne'n papo i'nio'? ¿Tajle napo i'nio', ni'ne ka nakaye Sinia' ka intajle?

⁵Sekyi'i ti ini'yasisie papo i'nio' ti iyo'ate: —¿Tepat'e jayoki? Siut'itie ka yok'iate, “Tal Siniayi”, janwo'ate “¿Yot'iyi'ni jiat'eje ti jikakiuye?”

⁶Je 'es ka yok'iate, “Tajle napo i'nio'”, 'lojwinie'e ka int'ekits'i, ka sisajas inkients'e, kajeyepa wikie'eyi napo i'nio' ti 'yijene pi iyone ti Juan ijiate ti jla'am ti injwejlanik jiwo ti tal Siniayi.

⁷Yina kiak t'ipa iyoyeyisipi wek ti isiujlisie: —T'eyi, je kasts'ajane siupa tajle.

⁸Sekyi'i Jesús kiak iyo'ni pet: —Kia'awo je ajwe'lasem ni i'nio' ni atajleje ni ijwiye ti akajli ti awoyi niwaka.

Jesús i'yejnap jiwek siupapo inkijmayewos ti ijiuski'lajne'n

(Mt 21.33-46; Mc 12.1-12)

⁹Ti pajat'ijyi Jesús iyoyeyi ka intamti'yi papo i'nio', ti yijnapeje wek siu'nie ti iyo'ate: —Pojompe pa i'nio', jiwomki puwa ts'ejnietio'. Itimeje ti yikiaj'l isia'm ti iyoyeyi ka nek, iwijnam'ne papo inkijmayewos ka inijnajiet'e kan wen'ni ti wakajlata puwa jla'. Tojk'i siupa ijiojwi.

¹⁰Siupa anechiyas ti itijnisieyi ka wakajla puwa jla' puwa ts'ejnietio', ijliuyet'ipi pa jikawo ka jitiej inayi papok inkijmayewos, ka poye japa ka inlesanis k'iyé, siojopa laja ti iwinayis'ni, pa jikimet pa ajnat. 'Yina i'winis jiwek ilia'm, isimisie'e ti yejes'ni. Yapiliet'ipi wek ejlo'o wek ti lajk'i japa ka inenis jikiojyi.

¹¹Ijliuyet'ijyi jiwek pi jikiecha jikawo, kiak iyonjliyisi ti iliakiyis, jla'yi ti yejes'ni. Ijliuyet'iyits'i jiwek ka inapi, ka kia'iwó ka poye japa ja nenis'ni jikiojyi.

¹²Paj ti ijliuyet'ijyi wek pa jikiecha, pak ijiate'ne ti jikie' po'. Itietat'iyisijpe kisie'e ji'wechaja pa iwasok.

¹³Yina yiyi jlaja siupa jikimet pa ajnat iyo'ne 'ate, “¿Tepat'e jayoyi?” Itienkiun'ni'ne ti iyo'ate, “Ja ijliu'ne ni yas, siu'nie ti wuj ti emi'n, ent'a ja tik'iukie'ne jla'yi ti ja lajak'i wek pa ja tiwonaja, kajeyepa ti ja ke injweyisie.

¹⁴Ijliu'ne paka. I'winis jiwek ilia'm papo inkijmayewos, iyoyis'ne 'ate ti inijlok'ijin'ni, “Nak jlas ja anechiyas, siu'nie ja jikimita ni ajnat. ¡Jalianajna'aja!”

¹⁵Ijijatjliyi isimits'i'ne, ilianis'ne, sekysi'i ti itietayisi 'wechaja pa inwasok.” Jesús iyone'ne 'ate papo i'nio': —Siupi jikimet pa ajnat, ¿tepi iyo? ¿Tempet siupa jijwela' ka inwone papo inkijmayewos?

16Ya'am awo'ate, janeki jantej'we ti janlajne'n, sekjane'yi ka inekiajlayinie'e papo iija siupa inkijmaye. Ti ipi'yayis ti Jesús kia'iyoyis'ne 'ate: —¡Wuj ti je 'es ka kiak inwoyi!

17Jesús i'yejnen'ne papo ti iyoye 'ate: —Jakajliete, ¿ten jiat'eje siupi ijwi'il siuniwa Sinia' jlamtis ti yi'i ni ji'wet ti iyo'ate: “Siojona sisaj 'wukiu'ul jiwos iwit'iane, janakap'an siojona ti jla'm ijiatayiji ti 'es, 'nakayi laja po'”?

18Jane'yina'a pa janoyiji'n ape'e janaka sisaj, jawo jwala'. Ni'ne ka janakaye jla'am jana sisaj kano ape'e pa jawo jimakie.

“Siuti tajle ni anechiyas ekiajle, jlampet ti jantajle ni Sinia' ekiajle ti jlam jikimet”

(Mt 22.15-22; Mc 12.13-17)

19Siupapo pa'yijis ti kia'iyoyis jiwewe po', siu'neje papo taka'nejasane pa Moisés jika'nejasajnye, iyoyisiet'itiejepi ka inkimits'i, kajeyepa ti itijnisieyisi pa Jesús ji'lij 'yijejnap'ni, ti yijnapeje papok inkijmayewos t'ipi. 'Yina papoka jla'am papo i'nio' ti je ijwiyisie.

20Jitiej je ilienits'i pa Jesús, iyoyet'ipi jikawosa' kan'yenits'i ape'e ka poye paka k'iejliyeyi paka ji'lija ka je 'esie, sekjane'yi ka inekiajlayisi pa anechiyas.

21Yiyisi pa Jesús papok inkawos, ti iyonat'iyisijpe 'ate: —Inka'nejasajnyawo, kasts'ajane pa awonaja ti ijiate a'am ti 'es siunie jiwoyi amtikie', siu'neje ni aka'nejasajnye iyo. A'am je 'yene paka t'oniye iwo pa i'nioye, najata jla'am siunie Sinia' iyotaja kawo napo i'nio' ti jika'nejasane.

22Jak je iyoyiji ti a'yasaja'n ti awok'iate, ¿'est'iyiji ka itisie ni anechiyas Roma jlele, ti iyo ka 'yakat'inie ape'e niwa inkat'ijnieyees, ni'ne ka jeye?

23Jesús itiant'ieje ti jlam iyonistaja, kajeyepa ti ijyijlittajas. Iyo'ne pet 'ate ti isiujlie:

24—'Wenkinak'i'm japa wikiniet'aj janjwanjli. Iwinisiam'ne. Jesús i'yen'ni, sekyi'i iyo'ne 'ate: —¿Tempi jipe'el 'ni siu'nie yi'i siu'neje ni jle'? Iyo'ate ti isiujlisie: —Siunie anechiyas Roma jlele.

25Jesús kiak iyo'ni 'ate: —¿Yot'iyi'ni jiat'eje ti je jlekiajlayi siunie jikimet pet ni anechiyas Roma jlele ti jla'am ti tajle? Jlampet ni jikimet ni Sinia', nak ja ekiajlayi, ti jla'am ti tajle.

26Ti ipi'yayis ti kia'iyoyis pa Jesús, ka wojlijinipi, sekyi'i its'iuyisiek'i 'ate. Kajeyepa ti lajk'ipa ka ji'lija' ka jiniliakie ka inwo, jitieyi'i papo i'nio', kant'emina ka tikima'a ka t'otie a'laja'm.

Jesús ijwija'm papo ti janapits'i pijia'm siupapo 'yajle'n

(Mt 22.23-33; Mc 12.18-27)

²⁷Paj ti poyet'ipi'iji papo Saducéojos, ti ijioyi pa Jesús. Saducéojos papoka ijwil pet ka je inapits'i pijia'm siunapo 'yajle'n. Nak it'imina ti ijioyisi pa Jesús, ti iyonisi 'ate:

²⁸—Inka'nejasajnowo, siupa Moisés t'ipi iliyisajap siuniwa jilisajna' ti iyo'ate, “Siunie i'nio' ti tijwa'yiyeta, 'yina laj jilisayi siojona yitaja. 'Yina paj ti 'yala wek ti laj jilisa', siunie ji'yini ti po' nak jank'iuyeje japa ji'liela, 'nakayeyi ti japoye napo janto'm ape'e pa jikilia masa.”

²⁹Jayamtiki ak'ioye siupapo i'nio' ijwienjli sikio' itij'we times tom'nijijimpe ji'niayi ijwienjli. Siupa isijli pak inia'an ti tijwa'yi, paj ti 'yala wek ti laj jilisayi siojopa yitaja.

³⁰Siupa tomik'i pak its'iuyeje japa ji'liela, 'yina kia'iyojliyi paj ti 'yala wek ti laj jilisa'.

³¹Siupa tomtajak'i siupa je pajk'i ti 'ya'al, pak its'iuyetaja'ne japa ji'liela, kia'iyojliyi iyo papo jikiliawot masas. Paj ti nojwat'ipi wek ajnata'm ti laj jilisa', papo i'nio t'ipi.

³²Tomt'iyijpe pet pijia'm japa asejnia ti 'yala.

³³Jlajmiliet, 'napo i'nio' ti ijwil ka inapits'i pijia'm, napoka siunapo 'yajle'n, ti janekiajle'e ti ja'wasanaja'n, ¿tepat'e jane'yi siupa ja ijiatayi ti ja jik'iemjlayeyi, siojopa i'nioki? 'Yina ti itij'weje'n papok ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji ti jijwa'yis.

³⁴Jesús isiujlle ti iyo'ate: —'Napo i'nio' yi' ajnat'e, jlajmike' ti tijwa'yits'iji'n.

³⁵Siunapo i'nio', ayijnies asejnia ti jlajma ke inwo wek kajeyepa ti ja'nakajats'i ti janek'ni jla'yi ti janapits'i pijia'm, ti jajnayi ni ajnat jikiecha, ja ke kiak inwo, ja lajk'i papo kawo jwa'yisa'.

³⁶Siunie jota jiliayeja', ja ke injlan'ni, kajeyepa jawo'ate siunapo injlojwajnas poli jlele, ti iniuk'i kisie'e ti tajla'm ni a'no' ti yapits'i pijia'm, nak jant'emina ti Sinia' jawoyi jilisa'.

³⁷“Ti ijwi'il napo ti yapits'i pijia'm napoka napo 'yajle'n Moisés kia'iyoyakajanitk'iyi siupi iyot'iyipi ti ijwi'il ti ilisane, pakayi siojopa a'la' jwatjli je yi'i, ti ijwil pa Sinia' ti Abraham Jinia', Isaac Jinia', Jacob Jinia'.

³⁸Siunie Sinia', je Jinia' siunapo 'yajle'n, jla'm ijiate siunapo 'wasajne'n. 'Yina wikie'eyi siunapo itiant'ieje ti jika'niona napok 'wasajne'n.”

³⁹Iyoyet'ipi 'ate siupapo taka'nejasane pa Moisés jika'nejasajnaye: —'Es wat ni jiwo ti jlamti, 'ni Inka'nejasajnowo.

⁴⁰Sekyi'i ti lajat'ik'ipe pa ka ji'lij je inkip'e kan'yas'ni.

Injwajieti ti Sinia' jiljujwanik

(Mt 22.41-46; Mc 12.35-37)

⁴¹Sekyi'i Jesús i'yasam'ne papo ti iyo'ate: —¿Yot'iyi'ni napo i'nio' ti ijwil ka pakaye David ka intajla'm ni Injwajieti siunie Sinia' jiljujwanik?

⁴²Jlam'ne paka jla'am David ti iyo'ate ti yiji niwa sálmojos: “Saka'niona iyone 'ate ni 'Yaka'niona, Weje'n 'nijiye ijwiyeje,

⁴³je ijiat ka je iyi'na kiajwe napo atajiejwas.”

⁴⁴¿Yot'iyi'ni ijiat'eje, ka intajla'm papo David naka Injwajietiwo, ti David iyo pet jika'nionaja'?

Jesús iyo tisa' papo taka'neyasane pa Moisés jika'neyasajnye

(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40; Lc 11.46-54)

⁴⁵Wikie'eyi papo i'nio' its'iuysie'ni pa Jesús, kiak t'ipa iyonayipe japo t'eyasajnas:

⁴⁶—Joskiyeyi napoka napo taka'neyasane na Moisés jika'neyasajnye. Yiminis ti 'yuts'iji'n niwa ji'wuye ti itiojyits'i ti t'iskiunietak'iji'n. Iyotaja ka titijwilaja, ka tiwunitie. Ti yiyetajas kiajwe niwa 'najla'wetis, je iyojonk'iyie ka je inses puwaka ji'wetisa' kajeyepa ti iyo ka ti'wena. Ti ijioyi jana inlakijnieye kia'iyojliyi.

⁴⁷Tajlane niwa ji'wuki'l napo ask'ilieki, ti inistajanitisi ni jloski'la iyo ti iliaki napo, je iliakiyisi'i ti iyoyis t'ajlayeja'. ¿Sinia' wuj ti jansa'ak'i napoka!

San Lucas 21

Siojopa yine japa ask'ilieki ti iyo 'wajieta' pa Sinia'

¹Jesús i'yen'ni papo i'nio' inkasi' ti itietijisi'ni siupuwa jijwa'al jla'am puwa tiwoki 'wajieta' pa Sinia' yi'i japa 'najla'wet.

²I'yenat'i'nijpe'eje siojopa ask'ilieki ti p'ijliusie siojopa itietek'i isia'm, ti times jiwekie'e puwa wikijnies t'ejes, ti laj lajaye.

³Iyoyet'ipi 'ate: —Ijiatk'i siu'nie jayo, siujlieja itietek'i isia'm siujlie'e ask'ilieki ti p'ijliusie, siojona itiete'e'ni napo ti iyota 'wajieta' pa Sinia', 'yaka'm ape'e siojopa yine japo inkasi' jla'am.

⁴Kajeyepa siojopa yinisi, janak siojona 'wanjle'e ti isimisia'm, jlam'ne pet siujlieja ask'ilieki ti p'ijliusie i'niajanayi wek jla'am siojokia jakiakata ti jlak jota lajaye.

Jesús ijwil japa 'najla'wet ti janetiajne'n

(Mt 24.1-2; Mc 13.1-2)

⁵Po' papo jitiej ijiutie japaka 'najla'wet ti iyoyits'i 'ate: —'Yenapit niwa sisajas, isis wata'a, siu'neje niwa name'ni napo i'nio' kia'iyojliyi ti iyoyisi 'wajieta' pa Sinia' ti wuj ti 'yotatis jana 'najla'wet. Jesús iyonat'iyijpe 'ate:

⁶—'Yejne'n, wikie'eyi siuniwa ji'wena', je tojwa'a siojona jloma siuniwa sisajas ja lajak'i japa ka 'wanjliye ape'e japa jikiechaye. Jano'we ti janetiajne'n.

Siuniwa ja a'tisiek'iji'n ka majleyetak'ina'a niwa jlomas

(Mt 24.3-14; Mc 13.3-13)

- ⁷I'yasat'iyisimpe pa Jesús ti iyo'ate: —Inka'neyasaj nawo, ¿nit'it'iyijna'a ka ineyi naka? Siuka ijiatatajana'a ka je tojwa'a, ¿ten siupuwa jana'an ka 'nakaj?
- ⁸Jesús isiujlie papo ti iyo'ate: —Joskiyeyijna'a, ja lajak'ina'a paka ink'emi ilia'm paka jikiechaye. Kajeyepa ti ja ke piniye napo ja'nes ti janiteyini ki yi' ijio'we, ti janwo'ate, “Ya'am ti Injwajietik'i'm siunie Sinia' jijiujwanik,” kanwoyena'a 'ate, “Yiyi jla'ak jloma.” Ká akiniets'ina'a.
- ⁹Siuti ja ajieyeyi ni inwak ti ja ne'yisia'm, siu'neje napo i'nio' ti janta'yi ilia'm napo jika anechiyasas, ke ijnots'ijnayits'inie'e, jlam kiak jawo niwak jana'an ti ja'nakaj, 'yina tojliyi'ijyi siunie jane'yiyi ni jlaja niwa jlomas.
- ¹⁰Jlam yinjliyi ape'e ti iyo'ate: —Siunapo i'nio' yijits'i niwa ajnatis janilajne'n. Jlampet siunapo anechiyasas kia'yo janilajne'n, ti janilane napo ijia anechiyasas.
- ¹¹Siunie ajnat ti jan'wesi, ja pansajak'i, kiak jawo ja ke jlasiye ni nel'lias ti japoye, inlaye kia'iyojliyi ti janejyits'i puwa ajnatis. Siupapo i'nio' jan'we'en puwa ja k'iejliyeyi ti ja 'lan poliyi, ti ja ke tijweyeje, ja ke lisa' niwa ja'nakaj ta'a k'ieye niwak jlomas.
- ¹²“Siuti ja ke inejliyi'ijyi kiu' niwaka siunapo i'nio' janki'mase'm, jantaye aselia'm, ka inekiajliyinie'e napo jlosikis jiwos, ti ja'notiets'i a'laja'm. Ti asa'am ti jlekieyi siunie awo, ja ijnokieyiji napo i'nio' anechiyasas, siu'neje napo anechiyasas wus.
- ¹³Siuti kiak janwo, ka jla'm awonayijna'a 'ate ti jawoye asamtikie' ti ja sijwela'.
- ¹⁴Ká ajwela ka awakajlanitie ta'a siupa a'lej jawonayi ti ja amtiye astepe'e,
- ¹⁵'yina ja yama ya'am ti jawi'nase'm ni siunie as'lej jawonayi, siu'neje na 'najankijnieye, 'nakayeyijna'a siunapo astajiejwas ja ke into'ma aselia'm, 'wenajliyjina'a ti ja injwel ka inkiuj'liase'm, 'yina ja ke injlana'ni.
- ¹⁶“Je jwel ka je inekiajlajayi napo astajiejwas, siunapo asnowot, siunapo as'nayi ijwienjliyi, siunapo asa'm ijia asa'am, siu'neje napo asjajnajwas. Napoka napo ti janekiajlajayi. Ja poye siunapo ti asa'am ti ja tilianaja'n.
- ¹⁷Siuti jikinieyi siu'nie awo, siunapo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ja wikie'eyeyi ti jane'wa'ase'm ya'am ti jat'imi'nase.
- ¹⁸'Yina awo'ate, tiwet'ianaja ka injwanjlik'i paka as'woliye ka netia'n ja lajak'i pa.
- ¹⁹Jwajla'a paka woyeyi 'nakayeyijna'a ka 'yakana siojona jla'm ijiate jla'am ti as'wasankiyeja'!

Jesús ijwi'il japa Jerusalén ti janetiajne'n

(Mt 24.15-21; Mc 13.14-19)

²⁰“Siuti kiak jawo ja'wena' jana Jerusalén ti tokis siunapo 'loj janjwayisiap, ja'wena' ká atejnisiejap'e ti ja ke pajayi ti janetiajne'n.

²¹Ja'wena' ti kiak janwo, siu'napo ji'wet ka intajlayisiamna'a, jlampet siunapo yi' ojwe, 'esiji ka je inapi isi'i, siunapo yiji jana Judea ka nek'ni ka 'yiltane niwa tikijnakiyis.

²²Kajeyepa janakaye siojona jloma ti ja tisiejek'i'yi napo, japak siojopa jloma ti ijwi'il niwa inlesajna' t'ipi yi'i ni ji'wet.

²³“¡Janak siojona jloma siunapo asejnia ti isiu'ujniejne'n, siu'neje napo ti itipisiejne'n napo jilis sajmela'aja'n, wuj ti jap'ijliusisa'! Kajeyepa ti ja wujwa ni jlajlasa ape'e 'ni ajnat, siu'neje ni jiwak ni Sinia'.

²⁴Ja poye siunapo sijntatis jitio' ja tikienaja ti ja tilianaja'n, ja poye napo ja tiwoki inkipijnasa', ti ja tikiniejeje siunapo i'nio' yiji jana ajnat 'wenayi. Siunapo i'nio' je Judíojos int'asak'i'nina'a jana Jerusalén, ijiatjliyijna'a ka inetiejenie'e siojona jloma tenaja ka Sinia' inwota 'ate, “¡'Esiji, leyi!””

Jesús janapimet

(Mt 24.29-31; Mc 13.24-27)

²⁵Jesús iyoyet'ipi'iji 'ate: —Ja poye siuniwa ja'nakaj ti ja nejyi na kilie', poye'eje niwa ti ja nejyi na we'la, ts'iji yi'i niwa katese'l kia'iyojliyi. Ja wujwa ti jajnots'ijnits'i napo i'nio' ape'e 'ni ajnat, ti ja ke injweyisie siunie jla'lap ni i'niat lajlik'i kajeyepa ti ja jwesiejak'i, ti janwo 'wukijlimpejesie ti janwakiats'i pijia'm.

²⁶Jitiej ja ke inlesank'i'ni napo i'nio' siunie janwo 'ni ajnat, ti jitiej janenisi'ni 'ate ni jiwet'iaye, siunie jijweye na poli kiak janwo jan'wesiji.

²⁷Jiwekie'ejana'a ni I'nio' Jlas ka ti'wena ilia'm ti jana'm isia'm, ti janejyi jana poli, ti janejyi ni jijweye iyo, siu'neje ni iyo ti ja tiwunitie.

²⁸Jlampa ijnejlitieyi'nina'a ka 'nakaj niwaka, ¡ka sek atajlaye'yina'a pet ti jani'netie'yi ape'e, ka anejjena'ats'i pijia'm niwa asete'l, kajeyepa ti ja ke tojwa'a ti ja ajwaye!

²⁹I'yejnap'ne jiwek siu'nie ti iyo'ate pa Jesús: —Ji'wena' jana higok, ni'ne ka ne'yi japa jikiechaye a'laye.

³⁰Ti ji'wena' niwa jik'ase'l, je int'ayeyiji'n pet, ti janawopa.

³¹Nak kia'iyó ka 'wenatiena'a siuniwa ajwel'ni, 'wena ja ke atejnisieyi'i ti janak jloma ti ja'nes ni Sinia' jika anechijiayas.

³²“Jlajme awo ti ajwe'lase'm, niwak ja'nakaj, siuti ja ke inejliyi kiu' siojopa jloma ni jiliayeja' napo i'nio' ti jano'we, yiji pet 'nak jloma awaki.

³³Siunie poli siu'neje 'na ajnat janetia'n, 'yina niwa yamtis ka pajana'a pet ka netia'n ti ja ke ino'we.

³⁴“Ni'notatayiji, ká aninenayi 'ate siunie ajosik iyo ka woyi, ká a'yaye ni'ne ka wujwa ka woye asjlak'aliye niwak wask'i'nelaja jlasajyink'ie ka'wena', 'nakayeyijna'a ka je inesi'lieta janak jloma ti ajwe'el,

³⁵kawo'ate jana inkatsala'a ti inujwa'm pa. Kajeyepa ti ja wikie'eyeyi napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat jantej'w ape'e naka.

³⁶Ká anikiwalinitie, 'wenajliyi ka awoye asts'ajlayeja' tejwa niwa jlomas, 'nakayeyijna'a ti asjweye japoye, jla'yi ti jajwayeji wikie'eyi niwaka ajwel'ni ja'wena', jant'emina'a ka akajlayi ka aye jitieyi'i ni I'nio' Jlas.”

³⁷Siupi iyot'iyipi pa Jesús, ti jlomayeta ti ijioyi'ni jlaja 'najla'wet ti taka'neyasa'n, jlampet ti ajnata ijiojwen'ni tikijnakija'm yi'i siojopa tikijnaki jle' iyo'ate Olivokiet.

³⁸Wikie'eyi papo i'nio' ti ijioyisi'ni jlaja 'najla'wet ti k'iejli motieta ti its'iuyisi pi iyo ti taka'neyasa'n.

San Lucas 22

Judíojos inítotisi wita'm ape'e siupa janwonisi pa Jesús ka inkimits'i (Mt 26.1-5,14-16; Mc 14.1-2,10-11; Jn 11.45-53)

¹Jlomas 'nak nojwaja'm puwa netia'n ka ne'yi isia'm siojopa Judíojos jiliakijnieye ti titiuwajata puwa woyejes laj jilinkitajets'i, ka yot'e jla'mate inlakijnieye jle' iyo'ate Pascua.

²Siupapo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje papo taka'neyasane pet pa Moisés jika'neyasajnaye, iyoyet'iyisijyimpe siupa janwonisi ka tiliana pa Jesús, lapakawo ti je ijwiysisie papo i'nio', it'imina'ne ti inijwekisi siupi iyoyisi.

³Pakayi'ne ti imosik ijiojwa'm pa Judas Iscariote, Jesús t'eyasanik ti tajla'm japok itijwa'm niwa sikioye times tom'niji.

⁴Yam'ne ti ijioyi papo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje papo jika ijiawos pet siojopa 'najla'wet, ti iyone'ate: —Ana'am ti awo ka yikiaj'lase ni Jesús. ¿Ten siupa janiwonaja?

⁵Wuj ti inkase'n ti ipi'yayisie t'ipi, sekyi'i iyoyis'ne 'ate: —'Esiji, jawina'a'm jana wikiniet'aj siuti kiak jawo janoyits'e'm.

⁶Judas itiliak'i siupa tijwelaja'm, i'yent'ipi ti lajak'i papo i'nioye ka nejiap pa Jesús, jiwekie'aja ti joye ka nekiajle papo i'nio' pa Jesús.

Jlampa yiye isia'm japa Pascua Jesús siu'neje papo t'eyasajnas ilisane siupa jajlakayis (Mt 26.17-25; Mc 14.12-21; Jn 13.21-30)

⁷Yina yiye japak jloma ti Judíojos iyo jiliakijnieyeja', ti itiuwisieta niwa woyejes ti laj jilinkitajets'i. Kiajatak'i'ni ti yiyetaja, ilianis ni ji'wole po' jlas ti ji'woma, ti tejeje jla'am janak Pascua.

⁸Jesús ijliu'ne ja Pedro jla'yi ja Juan, ti iyone'ate: —Maye'ni, lesanayi siupa jatiuwa pet. Wakajlanitie ta'a siuti yiyi jla'a Pascua.

⁹I'yasisin'ne ti iyo'ate: —¿Tepi jiwotaja ka yinaja'a?

¹⁰Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Ka wayetiejna'a isiyi, ja'wena' ni i'nio' ti itijlia jana jlate ti i'niat yiji. Nak jakinieyets'ina'a, ká aleyets'ina'a siojo jajno'we.

¹¹Sekjane'yi ka 'yasajyinna'a siupa jika'niona japa 'wuk, ka wonayina 'ate, “Inka'neyasajnowo iyo'ate, ¿Tepa yi'i siupa jayi'i ti ja'yekiu'n siu'neje napo 'yiyasajnas siujlie'e a'wuk siujlie'e jloma ti Pascua?”

¹²Sekjane'yi ka 'wenki'nase'm siojona 'wuk tomi pijia'm, 'esi'n kiajwe ta'a, ka sek enayi'ina'a ka lesanayi siupa jatiuwa.

¹³Yam'ni'ne, yiyisi pi isi' sekyi'i i'winis siupa iyo ti Jesús ijwijla'm, sek yinisi'i'ne ti ilisanisi pa jlakis japak siojopa Pascua.

Saka'niona Jlak ti 'Es

(Mt 26.26-29; Mc 14.22-25; 1 Co 11.23-26)

¹⁴Ti yiyet'iyipi siojopa inetitinki, Jesús jla'jis japo t'eyasajnas tejeyits'i ape'e japa inak totieja ape'e.

¹⁵Iyoyet'ipi 'ate: —Siukiwa jlomas ti awo ka sijwa'nase siujlie'e Pascua ti je sinitianjli'ijyi aska kiowe'e.

¹⁶Najataje ti akijwa'nase siujlie'e Pascua, paj ka 'nakajak'iyina'a ka neyi siunie iyo ni janwoyi ni Sinia' jika anechijiayas ts'ijiye.

¹⁷Sekyi'i isimayi siojopa inat jiwe, ti at'es yiji, jinikanitieye iwinayi pa Jinia', iyo'ne 'ate: —Kima'yi ilia'm siu'nie, nikijwanayi ka 'yayeji.

¹⁸Jajwi'lase'm ti ja lajak'i japa jloamyé ka iyikiajle'e ka i'yaje siu'nie at'es, paj ka neyeyinie'e janak jloma ti ja'nes ni Sinia' jika anechijiayas.

¹⁹Isimat'iyi'ijyi japa woye, iyoye'eje jinikanitiejija' ti iwine pa Jinia', sekyi'i ti its'isajaja. Iwijna'm japo t'eyasajnas ti iyone'ate: —'Nak 'isie'n ti tekiajla astepe'e ka insisieyi, ti janetia'n. Kiak janiwonayipi, tankiuniepe ijyik'i.

²⁰Kiak iyonjliyi, ti itimat'iyisijpe ti ti'yekiujni'n, isimat'iyi'ijyi japa inat jiwe, iyoye jinikanitiejija' ti iwine pa Jinia', iyo'ne 'ate: —Siu'nie at'es nak 'yakajaniti siunie Inia' ijwi'il ti ink'ie' siunie janwo, ti ijiatk'i siu'nie i'yoyis ti tisa'ni ka insisieyi.

²¹'Yejne'n, siunie i'nio' ni jasekial, 'nak yi'i jikio' yi'n ape'e siujlie'e ataye ape'e, ti yiji'n ijiap, jikioye iniwajlatk'i 'niwa isioye.

²²Siunie I'nio' Jlas janejia'm ni siunie ja jijliak'aliye, siunie Sinia' ijniejiet'e ti 'nelanjie'e. 'Yina awo'ate, jja wujwa wat ti ja p'ijliusieja' ni i'nio' ni janekial ni jiwet'ia jawo pet!

²³Sekyi'i ti ini'yasisiet'ipi ti ininekiajlisi ka 'nakaj siupa yit'i'yi pa janekial pa Jika'niona.

“I'nio' ni jle' po' 'esiji ka iniwojwa'n inkawoye”

²⁴Siojopo t'eyasajnas initajlatisi siupa ti iyoyis 'ate: —¿Tepat'e yi'i pa ti sa'am ti jwajla iyo'ni wata'a ti jle' t'an pijia'm?

²⁵Sekyi'i Jesús iyo'ne 'ate: —Napo i'nio' yijits'i niwa isi'il ape'e niwa ajnatis, siunapo anechiyasas wuj ti ininajnatk'i pijia'm ape'e napo jikawos. Jlampet siunapo yi jitieyi'i itimayisi'ni pet ti tijwela ti tiwonajasi'ni 'ate, “I'niole jla'am napoka.”

²⁶Siuti asa'am je 'esiji ka kiak aniwonayi, iyo napoka. Siuti japoye ni ti asa'am ti jwajla'a ti jle' 'yaka'm ape'e napo ijia, je 'esiji ka initonit, jlampet siunie ti jle' po' ti iyo anechiyasa' 'esiji ka inwojwa'n inkawoye.

²⁷'Yejne'n, ¿ten siupa ti 'yaka'm ape'e ni jikiecha? ¿Nakat'imi siunie teje'yi jana inak totieja ape'e ti jan'yekiu'n, ni'ne ka nakaye ni inkawo? Ajwel'ni naka ni siunie ti teje'ye ape'e jana inak totieja ape'e ti jan'yekiu'n. 'Yina kiak awo pet ti aye aska kiowe'e awo'ate ni inkawo.

²⁸“Yina ti asa'am ti je liyejyin'ni iyyik'i siukiwa jlomas ti inkajejlasaye yiyetak'i.

²⁹Siuti siwojwa'n anechiyasa ni Inia', kia'awo awojwa'n pet anechiyasisa'ase'm.

³⁰Kiak jawo'o'ji ja kijwanak'i ts'iji ti jayo anechiyasa', ka aye'yijinna'a siuniwa in'wetis ti jawoye anechiyasisa', jane'ya kiajwe siunapo tajla'm napo itijwa'm niwa sikioye times tom'niji Israel jilis.”

Jesús ijwi'il ti Pedro janjwe'el ka je intant'ieje (Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Jn 14.36-38)

³¹Saka'niona kiak t'ipa iyoye'ijyi 'ate: —Simón, Simón, 'yejne'n, sitieje'jwa imosik itime ti ti'yasa'nase ti iyo ka inwonayi 'ate ni k'iejliyi ti tolkiotaja.

³²'Yina pajatak'i wek ti 'ajlana'ni ka je anetiajnata ni astankiujnieye ti 'es. 'Yina siuti ja apik'i, 'esiji ka noyeje'na'a napo a'lejwas ka jwajla woyisi'ni.

³³Simón Pedro isiujlie ti iyo'ate: —'Yaka'niona, pajk'i ti siwakal ti awo ka yik ajak'i ka 'notiejtana'a a'laja'm, jla'yi ka siliaye ino wita'm ka inlanata.

³⁴Jesús iyone'ne 'ate: —Pedro, jajwi'la'm, siu'nie ajnaj ka majleyetiejena'a ka nap ni ajwenta, janajapejayiji ti janikakiu'ni, ti jajwel ka je intant'iek'i.

Jesús iyotaja papo t'eyasajnas ka iniwakajlanit ta'a k'ieye siupa ti ja wujwa ti ja a'tiejak'i

³⁵Iyonat'iyi'iji 'ate japo t'eyasajnas: —Siuti ajloye'nijpe ti awo'nase 'ate, “Ká awoye eliye, ni'ne ka aka wikiniet'aweja', ni'ne ka awoye asatiye”, ¿ma po' t'ipi pa jisitiana'? Iyo'ate ti isiujlisie: —Lajk'ipa.

³⁶Kiak t'ipa iyonayipi: —'Nakayi jayo'ate, siunie po' jana jleli, 'esiji ka je ileyijinna'a siuti janek, siu'neje jana jika wikiniet'awe. Jlampet ni lajk'ipa ka jitisajnat jitiokie', ka wenana'a niwa ji'wuye ka neki pa jitisajnat jitiokie'.

³⁷Yina jajwi'lase'm ti je 'esiji ka je kiak iyo, ti janeyi janak jloma ti tenat'ijyipi its'ioye, ti iyo'ate niwa inamtis ti yiji ni ji'wet, "Iliaye iniuyi wita'm siunapo i'nio' inkeyis jiliajnis." Wikie'eyi niwa inlesajna' ti sijwe'el ti jane wita'm 'nakayi.

³⁸Ipi'yayis jiwek ti kiak iyo, ti iyoyet'iyispe: —Saka'niona, po' 'niwa times sijnatís jítio' yits'e. Isiujlíe japo ti iyo'ate: —Leyeyi.

Jesús iyo t'ajlayeja' yi'i japa Getsemaní

(Mt 26.36-46; Mc 14.32-42)

³⁹Sekyi'i Jesús yam'ne, pi iyot'iyi'nipe jla'am ti ijioyi siujlieja tikijnaki Olivokiet, siojopo t'eyasajnas je iyo ka inleyisk'i ti yama.

⁴⁰Yiyi siojo ijiojwi, sekyi'i iyone'ne 'ate japo t'eyasajnas: —Woye asts'ajlayeja', 'nakayeyijna'a ka je injlana'ni ni inkajejlasaye.

⁴¹Ni'ne ka treinta métrójossa' pa k'iejlíyi siupa yi'i ti tajlayi japo t'eyasajnas, t'akosjlete'l itiyet'ijyimpe ajnat'e ti iyo t'ajlayeja'. Iyo'ne 'ate:

⁴²—Inia', kawoyi, sijwajiete siu'nie pajyi 'ni ja'yaje. 'Yina 'esiji ka intaj'la a'am siunie awoyi, je'e ti ya'am ka intalk'i.

⁴³[Pakayi'ne siupa injlojwanik poli jlele inikajanitieja'm ti iyo jweyeja'.

⁴⁴Yina ti je jlase' pi iyo pi jijliak'ali, Jesús kat'ajat'iyijpe pet ti ini'net ti iyo t'ajlayeja'. Jlam'ne pa jikiuni ti yi' ajnat'e iyo'ate ni 'woyis, ti ton'ni ti isieje.]

⁴⁵Ti iliyi ti iyo t'ajlayeja', takasitie, yapilíeyi papo t'eyasajnas siupa yiyits'i, i'nijmajliyeyi pet ti imiak'iji'n, lapakawo ti je itieyis jítipe'e pi iyo pi jijliak'ali.

⁴⁶Iyone'ne 'ate: —¿Yot'iyi'ni ti jimayets'iji'n? Neyets'i pijia'm, woye asts'ajlayeja', 'nakayeyijna'a ka je insakana ni inkajejlasaye.

Jesús tikima'a (Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Jn 18.2-11)

⁴⁷Je ilitieje'eje pi Jesús ti takamtijnien'ni, ti 'nesat'i'nijpe siupapo i'nio' ti 'loj. Siojopo itijwa'm niwa sikioye times tom'niji t'eyasajnas japokayeta tajla'm pa Judas, paka'ne siupa iniajnenk'íye papo. Yami'ni pa Jesús ti iyo ka ts'o jik'iolo'we.

⁴⁸Jesús iyone'ne 'ate: —Judas, ¿jits'iu kiu' k'iolo'we ni l'nio' Jlas ti jiwo ka ekial?

⁴⁹Siojopo yijap pa Jesús, ti itijnisieje siupa iyo ka wone papo i'nio', sekyi'i i'yasisi'n ti iyo'ate: — Saka'niona, ¿jiwojonk'íye ka sijnatís jítio' inkienaja?

⁵⁰Ijwienjli'ne siojo ijwieja'm pa pa'yijis jika anechiyas jikawo, ti jik'iote ilie'ne, ti tom jijweye.

⁵¹Jesús ijliuye'ne japo t'eyasajnas ti iyone'ate: —¡Esiji leyeyi! Sekyi'i Jesús isiejts'e'ne japa jik'iote paka, 'yina 'es'ne.

⁵²Sekyi'i ti kiak t'ipa iyonayipi, siupapo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje papo tokis i'yena pet japa 'najla'wet, siu'neje papo kijilas ti kia'iyó jle' po', siupapo name ti janekisi pa Jesús: —¿Yot'iyi'ni ti jiwoye astesajnatís jitioye, jla'yi ti jiwo ask'iulisie', ti jiniamak'i, siwonayeyi 'ate 'ni i'nio' kalankijieta?

⁵³Jlomasatak'i ti a'ni ts'e jla'a 'najla'wet, tiwet'iana ka akienak'i'm. Lapakawo ti aska jloma'yasa'm, kajeyepa yiyi ni jijweye na ajnatiok.

Pedro ijwil ka je intant'ieje pa Jesús (Mt 26.57-58; Mc 14.33-54,66-72; Jn 18.12-18,25-27)

⁵⁴Isimat'iyits'iji pa Jesús ti 'yutits'i a'laja'm, ijioyisi 'wete pa pa'yijis jika anechiyas. Sek k'iejluyi pet pi iniu'we ja Pedro, ti yamatak'i.

⁵⁵Pajt'ik'ipe ta'a ti tijliajnik'i pa jwat, ts'e jikiowe'e pa jika a'leje'n pa pa'yijis jika anechiyas. Paka'ne ti nowisiji ti yiyisiap. Pedro yiji napoka ti yik'iji'n ts'e,

⁵⁶ti jwat jlal itie'e ja Pedro. Sekyi'i siojopa inkawoki ti i'wina sekt'iyi'i'ni ti i'yen'ni, sekya'i itiant'ieje'ne. Sekya'i ijwijlam'ne papo ijia ti iyo'ate: —Napoka Jesús jla'yis, jikiecha 'na 'nak yi'i.

⁵⁷Pedro iyo'ne 'ate ti inikakiuyeyi: —¡Jla'a i'nioki, jlam jiwoyi, je sitiant'ieje pak jijwel'ni!

⁵⁸Paj ti 'nesat'ijyi pi jikiecha, ti i'winat'ijyi, kiak t'ipa iyonayi'ijyi: —Am 'neje ti a'yis japoka. Pedro isiujlie ti iyo'ate: —¡Jlam jiwoyi, je ya'am!

⁵⁹Inetitinki ijwienjle'e ti japa yiji, ti 'nesat'ijyi pi jikiechaye'eje ti iyone'ate: —'Wanjliyi ijiate ti 'naka ti yijap'ne. Kajeyepa Galilea jlele 'neje pet.

⁶⁰Pedro isiujlie ti iyo'ate: —¡Je ts'ajane paka yone siupi jijwel'ni! 'Yina Pedro jlam'ne je iliyi ti tamti'ni ti pakayi ti yapat'ipi pa ajwenta.

⁶¹Sekyi'i Saka'niona tejeyi'ni ja Pedro ti i'yenayi. Ti Pedro i'winayi sekya'i jitiej t'ipa wujwak'ipe siupa ti Saka'niona iyone'ate, "Siu'nie ajnaj ka majletiejejna ka nap ni ajwenta, janajapajayiji ti janikaku'ni ti jajwel ja ke intant'iejk'i."

⁶²Pedro tajlat'ipi seka'a siupa yi'i'ni, paj ti je k'iejeje'e ti yap.

Tiliakik pa Jesús
(Mt 26.67-68; Mc 14.65)

⁶³Siupapo i'nio' ti'yenkinaja pa Jesús wuj ti iliakiyis ti yejes'ni,

⁶⁴ip'ionis'ni ape'e pi jitiokio', sekya'i ti iyonis'ni 'ate: —¡Jwel, ten siupa inaj!

⁶⁵Loj siupuwa iyonisits'i'ni ti iliakiyis.

Jesús tenaja tieyi'i papo Judíojos jlosikis jiwos siupapo ti jlamt'iyijipe (Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Jn 18.19-24)

⁶⁶Jlampa jloma 'yakajaja'n, iniotk'i'ne wita'm siupapo kijilas jle' po', siu'neje papo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje papo taka'neyasane pet pa Moisés jika'neyasajnaye. Jesús tikiniejeje'ni papo Judíojos jlosikis jiwos, sekyi'i ti i'yasat'iyisimpe ti iyonisi 'ate:

⁶⁷—Jwelts'e'm, ¿ma a'am siunie Injwajieti Sinia' jijliujwanik? Isiujlle ti iyo'ate: — Jot'itie ka je sakakiuye ka inijwe'el ti ya'am.

⁶⁸Siut'itie ka 'yasajyi'n pet, kiak janwo ja ká akiujliek'i'm.

⁶⁹Nakap'ane ni I'nio' Jlas ti janejyi'n jijweye ni Sinia' ti lajk'ipa paka ijnojliji.

⁷⁰Wikie'eyi siupapo sekyi'i ti ipi'yayis sekyi'i iyoyis'ne 'ate: —¿Amp'ant'e ti Sinia' Jljts'a'm? Jesús isiujlle papo ti iyo'ate: —'Najanayetaja pi jiwonayi.

⁷¹'Yina iyoyis'ne 'ate: —¡Leyeyi! ¡Je asetiana paka injwelik'iji'n siupa ka jítisa' ti same ti ape'yak ti inijwe'el!

San Lucas 23

Jesús tenaja tieyi'i pa Pilato (Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Jn 18.28-38)

¹Ti tikiniejayi pa Jesús 'yina pajlatisk'i'ne ti ijioyisiji pa Pilato.

²Sekyi'i ti ijyijlitat'iyisijpe ti takajwejlania'm siupi iyo pi itiajlatisie, ti iyo'ate: — A'wenajaja siu'nie i'nio', ti itiejietk'i wita'm napo saka kia'lis. Ijwil je 'esiji ti akat'ina'ni ape'e niwa inkat'ijnieyejes, 'etsakaja ti ijwil ka nakaye ni Injwajieti ni Sinia' jijliujwanik, ka anechiyasa'.

³Pilato i'yasen'ne pa Jesús ti iyo'ate: —¿A'am ti jika anechiyasts'a'm napo Judíojos? Jesús iyo'ne 'ate: —Siunie jiwo ti sijwe'el 'naka.

⁴Pilato sekyi'i iyone'ne 'ate papo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje papo i'nio': — Je a'we'en paka jítis iwo siu'nie i'nio'.

⁵Kat'ajat'iyijpe ti ijialaskinisi, ti iyo'ate: —Siunie iyo ni jika'neyasajnaye, wuj ti 'yakajyjine'n napo i'nio'. Tajlap Galiléaja ti 'nelanjie'e, 'nakayi yi'ne Judéaja, ti je ilik'i siunie iniwone.

⁶Ti Pilato ipi'yaye, sekyi'i i'yasam'ne papo ti iyo'ate: —¿Ma Galilea jlele siu'nie i'nio'?

⁷Isiujlisie'ne ti iyoyis 'ate: —Naka.

Jesús tenaja tieyi'i pa Herodes

Pakayi ti Herodes, siupa anechiyas Galilea jlele, sekyi'i ts'e yi'i jla'a Jerusalén ti ijio isik'i. Sekyi'i pa Pilato takajlunieyi ka tikiniejeje pa Herodes pa Jesús.

⁸Ti Herodes i'wina pa Jesús, wuj ti inkaj'ni, lapakawo ti pajatak'i ta'a ti iyotaja'ni kan'we'en, siu'neje pi iyo ti i'winkijna'm papo siupuwa ti je kiak iyo ka ti'wena'ni, jlam t'ijieyi'ni jiwekie'e.

⁹Je pini' siupuwa i'yastajajan'ni, 'yina Jesús je iyo kan kiujlie.

¹⁰Sekyi'i 'neje siupapo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje papo taka'neyasane pet pa Moisés jika'neyasajnaye, jlam 'yijienista'a ti ijiutkinisi ape'e pi jitis.

¹¹Herodes jla'yis papo jika tokis wuj ti iliakiyis, iyonayisi 'ate ni i'nio' jiniliak. 'Yujienayisk'i siupuwa isis lotakijnies, ti iyo'ate ni ji'wu' ni anechiyas wuj. Itimisi siupi iyonisi ti iliakiyis, sekyi'i ti yikiajlat'iyisi'iji pa Pilato.

¹²Jlam'ne Pilato jikojwa pa Herodes ti pajk'i, je 'esiji ti iyoyeyisi siupi iniwonisi, sekyi'i 'wena iyoyeyi, iyoyeyi t'ajajnajwaye.

**Pilato iyo ka jikio' ila'ne, papokaye jla'am papo Judíojos ti je iyo ka jikio' ilanits'i
(Mt 27.15-26; Mc 15.6-15; Jn 18.39—19.16)**

¹³Pilato tanat'iyits'ipi papo pa'yijis jika anechiyasas ti initotk'i wita'm, siu'neje papo anechiyasas t'ipi 'neje, wikie'eyi 'neje papo i'nio'.

¹⁴Iyoni'ne 'ate: —Asa'am pajk'i'ne ti jiniamayik'i siu'nie i'nio', ti jiwela' 'yakajyijne'n napo i'nio'. A'yasata'ni 'neye ti ene astayi'i, 'yina lajk'ipa ka jitisa' ka'wi'in siupa jitiajlatayi.

¹⁵Siunie Herodes kia'iyojliyi je i'wi'in paka jitisa', yikiajlat's'iji wekie'e. Je 'yu'we ka tiliana, 'yaka lajk'ipa ka ti'wena ka je 'esie ka iwoyi.

¹⁶Ja 'yakajluniejna'a ka tak'ajak'ni, sekjane'yi ka isio' iliena'ana'a.

¹⁸Ji'lij ijwienjli papo ti iyo'ate: —¡Lana jla'am naka, jla'm ijiate ni Barrabás ka akio' lana'yi!

¹⁹Siupa jitis iyo pa Barrabás ti yi' insat jiweje, pakayi ti ti'yikisane'ni papo anechiyasas yiji japa isi', siu'neje ti takalankit'ipi.

²⁰Pilato ti iyo jla'am ka jikio' ila'ne pa Jesús, it'imina'ne ti ijwilat'itie'eje ape'e papo i'nio'.

²¹Kat'ajat'iyijpe papo i'nio' ti 'yakets'iyisiap ti iyo'ate: —¡K'iejwata'yi jana cruz!
¡K'iejwata'yi jana cruz!

²²Pajatayik'i ti najapajayiji ti kiak iyonini'ni papo i'nio': —¿Ten jiat'eje siupa je 'es siupa iyoyi? Je 'yu'we ka tiliana, kajeyepa ti lajk'ipa ka jitisa' ka'wi'in. Ja 'yakajluniejna'a ka tak'ajak'ni, sekjane'yi ka isio' iliena'ana'a.

²³Kat'ajat'iyispe ti tanisi ape'e ti iyo ka tik'iejwata'a japa cruz, 'yina ti je iliyisi ti ijialasis, yiyi jlaja ti i'winayis siunie iyo kawoyisi.

²⁴Pilato iyo'ne 'ate: —'Esiji, jayoyi siunie salaskinayi.

²⁵Sekyi'i jikio' ilie'ne'ne siupa iyo jla'am papo ka inkio' tiliena'a, siupa jikalankijeye it'imina ti yi' insat jiweje, jla'yi ti ti'yikisane'ni papo i'nio'

anechiyasas. Jlampet pa Jesús, yikiajlayi papo tokis ti its'iuyisie siupa iyo kawo papo i'nio'.

Ti Jesús tik'iejwataja'a japa cruz (Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Jn 19.17-27)

²⁶Ti yamat'iyisijpe pa Jesús ti jank'iejwatits'i japa cruz, isiutiet'iyisipe pa i'nio' jle' iyo'ate Simón, Cirene jlele, ti tal ojwe, jota napi. Isiejesin'ne ti itilkinisi japa cruz, Jesús ja tik'iejwata'a, ti 'wanjlijap'ni isia'm pa Jesús ti titilki.

²⁷Je pini' papo i'nio' yamisik'i, wuj ti jijiak'ali po' papo asejnia, yapayija'm ti ip'ilisinis pa Jesús.

²⁸Jesús jitiej itieteje, sekyi'i iyo'ne 'ate: —Jerusalén jika jlosie, ke sip'elisina'ni, jla'm ijiate ti asa'am ti jani'yena', siu'neje napo asles.

²⁹Kajeyepa ja na'am siuniwa jlomas ti jawo'ate napo i'nio', “iSiunapo asejnia jlam je isiu'ujniejne'n ja inkasaje'n, siunapo ti kia'lis je tajla, siunapo ti je itipisiejne'n 'neje paka kia'leja'!”

³⁰Ja pakayeyi napo i'nio' ti jawone'ate niwa tikiynakiyis, “iKiasitipe'e!”, kawonayijna'a 'ate, “iP'on sitipe'e!”

³¹Ijwil ka poye siunie tiwonaja janak a'la' ti jiwats'o, ¿ent'a ja kat'ajayi jla'am siunie jiwet'iaye janak a'la' jijwa'lak?

³²Jesús times papo jiliaye iniuyi wita'm, siupapo kajlajnatas ti ja tilianaja'n.

³³Ti yiyeyisi siupa ajnat jle' iyo'ate Ijnetik Jleli 'Wet, sek tena'a'ne pa Jesús ti tik'iejwata'a japa cruz, tijwanaja'a siupapo times kajlajnatas. Titiujmataja 'niji jijweye pa ijwienjli, jikiecha pa titiujmataja ji'lieme pa Jesús.

³⁴Pakayi ti Jesús iyo'ate: —Inia', p'elisijne'n jiwekie'e 'napo i'nio', jlam kia'iyo je 'yijenisi siunie iyoyisi. Siupapo tokis ti iyoyeyisi ka inik'isajasi puwa ji'wuye pa Jesús, 'yina tiliakinieyists'i ape'e.

³⁵Jlam'ne papo i'nio' pa nojwisi'i ti i'yenis pa Jesús, siupapo anechiyasas, ti iliakiyis. Iyoyet'iyispe 'ate: —I'mieniti'n napo ijia. ¿Yot'iyi'ni ti je inijwajiet jla'am, 'nakayi siuti ja ijiatayi ka nakaye siunie Injwajiet Sinia' jijliujwanik?

³⁶Siupapo tokis kia'iyojliyi pit ti iliakiyis, ti i'yayinisi pa at'es ti tosijyi.

³⁷Iyonat'iyisijpe 'ate: —iSiuti jijwel Judíojos jika anechiyasts'a'm, nisiamaja nijwajiet!

³⁸Po' t'ipi pa a'la' t'aj, ti inamtis yi'i tena ape'e japa jletik pa Jesús, ti iyo'ate, “NAK JUDÍOJOS JIKA ANECHIYAS.”

³⁹Ijwienjli'ne siupa papo kajlajnatas ti ji'lij yeje'ni pa Jesús, ti kia'iyo tena pijia'm, iyone'ne 'ate: —iSiuti ijiate ti a'am ti Injwajiet'i'a'am siunie Sinia' jijliujwanik, nijwajiet, jla'yi ti sa'am ka kasjwajietana'a!

⁴⁰Siupi jikiecha isiujlie'ne jla'am ti iyo'ate: —¿Ijiatp'aneje ti je jloskiye pa Sinia', jlam'ne kiak jiwo pet jleji ni iyo ni inlaye?

⁴¹Sa'm ijiate ti 'yuts'e'm ka kiak tiwonats'e, kayinaja ni siunie je 'es awoki, 'yina siu'nie i'nio' lajatak'iyi ka k'iejliyeyi ka woyi, ka je 'esie.

⁴²Sekyi'i kiak t'ipa iyoyeyipi ti inip'elisini pa Jesús: —Jesús, ataj wunitk'ina'a ka atiejena'a ni aka anechijiayas.

⁴³Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Ijiatk'i siu'nie jayo'naja ti siu'nie jloma je ijat ka je a'ijiap ka yitana'a ji'wete siupa 'es pa Inia'.

Jesús ti 'yala (Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Jn 19.28-30)

⁴⁴Najlikis ti yiyet'ipi ajnat'e pak ajnatiok paj ti yiyeyi japa inetitinki 'najape'e japa kiliekie', ti jiwekie'ejat'ipi ti nojwi.

⁴⁵Kilie' 'yoma'a, 'yina siupa lotakinie tip'onajaja'm japa 'najla'wet jik'ioyi its'isk'i'ne jikiowek'i.

⁴⁶Jesús iyo'ne 'ate, ti 'yakets'ijiap: —¡Inia', siu'nie isiak'al ekiaj'la! Yiyik'i wek ti 'yalat'ipi.

⁴⁷Jlam'ne siupa tokis jika anechiyas, ti i'winaja siupa iyot'iyipi, sekyi'i iyo'ne 'ate, ti iyunit pa Sinia': —¿Ijiatp'aneje 'ni i'nio' ti jlam je iyo ti 'es!

⁴⁸Wikie'eyi siupapo i'nio' sekyi'i ti nojweje, i'winis pa tiwonaja, t'ot ipiejayis ti jijliak'ali po', ti tajlayisi ti yapiliet'i'nipe.

⁴⁹Siojopo t'ajajnajwas pa Jesús, siu'neje japo asejnia namk'i, ti namisik'i ti tajla' Galiléaja, sek k'iejliyiji pa takasit'ijin'ni, ti i'yenis'ni siupa iyo kiwaka.

Jesús ti tip'onaja'a (Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Jn 19.38-42)

⁵⁰⁻⁵¹Pojompe pa i'nio' jle' iyo'ate José, ji'wet japa Arimatea yiji jlaja ajnat Judea. Wuj ti jlosik po' pa i'nio', 'es jitieyi'i pa Sinia', jla'yi ti je iliyi inijijwijiyink'ie pa jika anechijiayas pa Sinia'. 'Yina pakayeta siupapo ijnosikis jiwos, lapakawo ti je iniuyeje siupi iyoyi papo ijia siupa iyo kanwonisi pa Jesús, 'yaka je yimink'i.

⁵²Paka ti ijioyi pa Pilato ti ti'yasane pa t'ajwes pa Jesús masa.

⁵³Ipi'yat'ipi wek pa Pilato ti iwijna'm. Yamat'iyipi ti yijne'n ti ilie'ne ti tajle'e japa cruz, 'yakapajlatayijk'i pa lotakinie, yamat'iyijpe ti ijioyiji pa a'no' yiji japa sisaj, ti k'iejli titimaja, ti lajlik'iji pa ka sek tokiji. Sek tena'a'ne ti tip'onaja.

⁵⁴Japak siojopa jloma, ti iniwakajlanietak'i papo i'nio' k'ieye siojopa jloma i'nio 'wanjlijyi'n.

⁵⁵Siojopo asejnia jla'yist'iyisik'ipe pa Jesús ti tajlis Galiléaja 'wanjliyisiap isia'm pa José, ti i'winisi siupi yi'i japa ijnaki, i'yenis'ni siupa José yi'ne pa t'ajwes pa Jesús masa.

⁵⁶Ti tajlat'iyisijpe, yapilie 'wetits'ik'i, ilisanayisi siupuwa jini inkask'iji'n, ti iyo ka 'nelinisik'i. Japak siojopa jloma i'nio 'wanjlijyi'n, ti i'nio' yajapk'iji'n, iyo jla'am puwa Sinia' jlamtis ti iyo ka tiwoki.

San Lucas 24

Jesús iniu kisie'e ti tajli pa a'no' (Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Jn 20.1-10)

¹Siojopa jloma inia'ne jana inkijmaye, k'iejli mot, ti yamat'i'nijpe siojopo asejnia, ti yapilisi pa jika a'no'. Puwak itiunis siupuwa ilisanis'ni ta'a, siupuwa jini inkask'iji'n.

²Jlampa yiyet'iyisipi pa a'no', i'yent'itiej'nijpe siojopa sisaj tip'onatajaja'm, sek k'iejlijiji pa totieje.

³Yamisieta jik'ioyi pa a'no', ti je i'winis pa t'ajwes pa Saka'niona Jesús.

⁴Kawojliyisi pa, je 'yakaj paka jitenkiujnieye inwonisi. 'Yaka jla'm iwoyisi ti i'winat'iyispe, siupapo times i'nio' ti sek takasit'ik'iji'n siupa yiyits'i, ji'wuye puwa ijiat ti isis, siupa k'iejlijiji'n intaj je ijwi'yi.

⁵Jnots'ijnits'iyi, sek t'opiyeyisi'iji'n wek, 'yina papok i'nio' iyoyis'ne 'ate: — ¿Yot'iyi'ni ti jlekiajlajyi'ni 'niwa t'o'l kiapo i'nio mases, ti jiwoyetajyin'ni siojo ti 'wasa'n?

⁶Lajk'ipa ka ne 'neye. Iniu kisie'e, tajli niwa a'no'l. Ataj wunitiets'i siojo iyopi ti je tal Galiléaja, ti iyo'ate,

⁷"I'nio' Jlas ja tekiajlaja napo i'nio' ti je isis ti iyoyi ni jloski'la, jank'iejwatits'i jana cruz, jlomas ja najapeja ka inoyena'a kisie'e ti jantajli ni a'no'."

⁸Jiwekie'ejat'ipi ti jitiej wujwa siupa iyot'iyipi pa Jesús.

⁹Ti yapiliet'i'nijpe sekyi'i takajwejlanayisi siojopo itijwa'm niwa sikioye ijwienjli tom'niji injlojwajnas siupi iyo ti i'winis, je japokata siu'neje papo i'nio' t'ipi.

¹⁰⁻¹¹'Yina siojopo injlojwajnas 'yakakiuyeyits'iji pet. Iyonat'iyisijpe 'ate japo asejnia ti takajwejlanistaja: —Ma 'es pi jiwoyeyi, jlajmi woyeyi. Siojopo asejnia japokajimpe japo María Magdala jleliki, siu'neje jlaja Juana, siujlieja María 'neje Santiago jlet. Po' 'neje papo ijia jla'yispe.

¹²Pedro yamat'ipi wek ti i'yene pa a'no', je iyo ka je int'osi. Yiyi ti t'akanat'iyi'nijpe ti i'yentaja'ni jik'ioyiyi, pajata'ne jla'am pa lotakinie ti i'wine siupa tekiajlaja wita'm, sek yi'i wek. Yapiliet'ipi wuj ti jnots'ijni ti i'wina pet ti kia'iyoyi.

Jesús ini'wenkijna'm siupapo times i'nio', ti ijioyisi siojopa isi' Emaús

(Mc 16.12-13)

¹³Japak siojopa jloma ti Jesús iniu kisie'e, japo times i'nio' siojopo jla'yist'i'nijpe jla'am pa Jesús, ti yamat'i'nijpe pet ti ijlias 'niji yi'i jlaja Emaús, isi' jlase' t'ipi ni'ne

ka itijwa'm niwa sikioye ijwienjli tom'niji kilómetroja pa k'iejliyiji yi'i pet jlaja Jerusalén.

14Jitiej ijiutisie 'najk'i siupa iyot'iyiyipi paka ti kia'iyó.

15'Yina ti takamtijniejne'n, Jesús 'yakets'ieje'n ape'e ti t'iskiunk'iji'n sekyi'i ti jla'yisa'.

16'Wanjliyi i'winisieta, 'yinit'iyijpe ka poye pa kanto'm ilia'm pa jlosik, it'imina ti je itiant'iejesi.

17Jesús i'yasat'ijyimpe ti iyo'ate: —¿Tempa ataj jlotieyi 'najk'i? Sekyi'i yajapayisk'iji'n kiu', 'yakaja'a ti je inkase'n.

18Iyo'ne 'ate siojo jle' iyo'ate Cleofas ti isiujlle: —¿Amkatat'e ti jleji jana Jerusalén ti je 'najane pa ka wone siukia iyo ki po'?

19Jesús iyo'ne 'ate ti i'yase'n papoka: —¿Tepit'i iyoyiyi paka? Sekyi'i iyoyis'ne 'ate: —Siukia tiwonaja'ne kia Jesús Nazaret jlele, injwejlanik jiwo ti jijweye po', Sinia' wuj ti ijiuniti siukiwa ilisane, siu'neje kiwa iyo jlamtikie', pajlat napo i'nio' ti ijiat ti yiminis.

20Siunapo pa'yijis jika anechiyasas siu'neje napo saka anechiyasas jlam ti iwinis ka tiliana, it'imina'ne ti tik'iejwata'a jana cruz.

21Atejnisielijap'antajape ka jlama ka i'manit napo Israel jika kia'lis ka injwajiete'n. 'Nakayi najapaja kiwa jlomas yamk'i.

22-23 Asejnia siojopa talts'e awak'i kaskelit siukia motk'i ti 'nesa'ni ti tajlis a'noyi, ti ijwilts'e je i'winis ka nejyi pa a'no'. Ijwilts'e ti po' papo injlojwajnas poli jlele inikajanitia'm, ti iyoyi pet jika'niyejayi japoka asejnia ti Jesús iniu kisie'e, 'wasa'n.

24Jlampet ti sa'am po' japo jitiej iniayisi pa yi'i pa a'no', ijiate ka 'wena iwo wata'a siupa iyo japo asejnia ti i'winayis pet, 'yina je i'winis pa Jesús.

25Sekyi'i Jesús kiakt'ipa iyonayipi: —¡Ijiatp'aneje ti int'oniejyi'n, ti jikakiunieyi siuniwa ijwi'il papo injwejlanawos t'ipi!

26¿Jet'imi 'esiji ka jitiej inok'i ti wuj ti janilayiti siunie tiwonaja siunie Injwajieti ti Sinia' jijliujwanik, siuti je yijliyi'ijyi ti jawo anechiyasa'?

27Sekyi'i ti yamtiyek'iji'n k'ie siupa iyo niwa Sinia' jlamtis, ti ijwi'il jla'am pa Jesús. Iniajnat pa Moisés iyo kiwa ilisant'iyijpe, paj ti yiyeyi papo injwejlanawos t'ipi iyo pet puwa ilisane.

28Ti yiyeyisi siupa isi' siupa ijioyisi, Jesús ijwil ka jnajiyi siupa jajnojwi.

29It'imina'ne ti kiak iyonisi: —K'iuts'e'm ti ja ke iwina, ká ajalas ka ak, no'ot majleyeyi ka ajnaja. Jesús its'iuye'ne japoka, sek 'wanjle'e'ne siupa ajnaj, yamak'i siupa ijioyits'i.

30Jlampa tejeyeyits'i ape'e japa inak totieja ape'e, Jesús isimat'iyipi japa woye, iyoye jinikanitieyeyai pa Jinia', its'isajaja'n, sekyi'i ti iwinayi.

31Sekyi'i ti jiwekie'aja ti itiant'iejesi, kajeyepa ti 'yiniye ka t'eki ape'e siupa iyo ti laj jlosikiejets'i'ni. 'Yina Jesús ininetiajnata t'ipi.

32Ininekiajlayisi siupa iyo ti iyoyis 'ate: —Siuti anamak'i ni 'nayi, ti takamtijnien'ni sik'ioye, ti ijwilts'e'm niwa Sinia' jlamtis yi'i ni ji'wet, po' ni awoyi ti alate ti ts'ajka'ni.

33Ta'a t'ipi ti tejejis ji'niajk'i, ti yapilis Jerusalenne. Yiyi siojopo itijwa'm niwa sikioye ijwienjli tom'niji injlojwajnas,

34ijwilisiam'ne ti iyo'ate: —Ijlatp'aneje ti yapi pijia'm ja Saka'niona, ini'wenkijna'm ja Simón!

35Kiak iyoyet'iyi'ijyi pet siojopo times, ti takajwejlajna'm japo ijia, siupa i'nio' ti yisitk'ie, siu'neje ti jiwekie'aja t'ipi ti itiant'iejesi ti paka Jesús, ti its'isajaja'm japa woye.

Jesús inikajanitia'm papo t'eyasajnas

(Juan 20.19-23)

36Jlam'ne je ilitajasi'iji ti jitiej ijiutisie, ti Jesús inikajanitieja'm japo t'eyasajnas jikiowe'e. Itijwil'ne jik'ioye ti iyo'ate: —'Esiji ka akamaja'.

37'Yina ti wuj ti jnots'ijnits'i, ilianayi'ik'i ijwil'ne ka jisiak'ala pa Saka'niona pa ka in'wenis.

38Jesús iyone'ne 'ate; —¿Yot'iyi'ni ti ijnots'inajyits'i? ¿Yot'iyi'ni ti kiak jiwonayi niwa asosikis, ti askakiujnieye po'?

39'Yenajyi'n 'niwa isioye, siu'neje 'niwa isietis. Kiesak'i'm 'nakayijna'a ti ja 'najanayi pa jawonayi ti ya'am. Si'wanjli wita'm ti 'isie'n po', jla'yi ti yili po', je iyoye 'ate ni insak'al ti laj t'isiena', jla'yi ti laj jleliye.

40Iyojlitieje ti i'winkinaja'm japo puwa jikioye, siu'neje puwa jisietis.

41Mawat 'wanjliyi siupi iyo ti 'yakakiuyis, kajeyepa ti jnots'ijnits'i, jla'yi ti wuj ti inkase'n. Jesús i'yasen'ne japo ti iyo'ate: —¿Lajk'i pet paka k'iejliyeyi pa ka tiujw'?

42Iwinisiam'ne pa si'yus jiwa ti tisiniana t'ipi.

43Isimat'ipi ilia'm, sekyi'i itiujw'ne jitieyi'i japo t'eyasajnas.

44Ti itimat'iyijpe sekyi'i iyonat'iyijpe 'ate: —Siukia awo 'neye, ki tiwonak'i, siuniwa ajwe'lasem'ne ta'a ti je atal aska kiowe'e, ti awo'ate, “Janeyi siojona jloma ti ja'nakaj siunie iyo ti sijwe'el ni Moisés jika'neyasajnaye, siu'neje niwa yi'i pet niwa jilisajna' t'ipi pet papo injwejlanawos, jla'yi ti yi'i niwa sálmojos.”

⁴⁵Sekyi'i ti jiwekie'aja t'ipi ti itiant'iejesk'i, kajeyepa ti jlam jla'am ti iyo jlosikie' ka 'najane kiwa Sinia' jlamtis yi'i ni ji'wet,

⁴⁶ti iyoyet'ipi 'ate: —Siuniwa Inamtis yi'i ni ji'wet ijwi'il ni Injwajieti ni Sinia' jijliujwanik ja wujwa ni jijliak'ali, janekieyinie'e ti ja tiliana, 'yina jlomas ja najapeja ka inoyena'a kisie'e.

⁴⁷Sekyi'i ji'lij iwijna'm pet napo jika kia'lis ka wo jika'niyejaji napo ijia ka wone'ate, “Woye asosikis ink'iejyisa', 'nakayeyijna'a ti Sinia' jamp'elisina', ka je intajlat'ase'm ni aske'.” 'Yina iyo jla'am niwa Sinia' jlamtis ka tiniajnata napo Jerusalén jlele ka tiwok jika'niyeja' yiji 'niwaka, 'yina paj ka ineyeyinie'e siunapo i'nio' yijits'i wikie'eyi niwa ajnatis.

⁴⁸Asa'am ti askimet ti ja akinieyiji'n ti ja ajwela 'niwaka ni siuniwa ji'wena'.

⁴⁹Je ijiat ka je ijliu'wase ti jane astepe'e siojona Inia' pajk'i ti ijwilt'ipi. Ká atajlakeiunie'e 'ne yi'i jla'a Jerusalén, ijiatjliyijna'a jla'am ka atajatiejna'a siunie asjweyeja' ti jantal poliyi.

Jesús tikinieje poliyi

⁵⁰Jesús yamat'iyijpe japo t'eyasajnas, ti ijioyi kisie'e ti tajla'm jlaja isi', je tojwape'n jlaja Betania siojo ijioyi'i. Yiyisi siojo ijioyits'i, Jesús jikioye t'ipa ijieyet'ik'ipe pijia'm, ti iwijna'm pa 'es japo t'eyasajnas.

⁵¹'Yina je iliyi ti jikioye yink'i ape'e ti iwijna'm pa 'es japo t'eyasajnas, ti tikiniejayi pijia'm ti toki poliyi.

⁵²Itimisi ti iyunitis ti yapiliet'iyispe Jerusalenne, wuj ti inkase'n pa ijioyisk'i'ni.

⁵³'Yina je iliyisi ti ijioyisi'ni japa 'najla'wet ti iyunitis pa Sinia'.

San Juan

San Juan 1

Sinia' jlamtis iyo i'nioye

- ¹Ti 'nelanjie'e t'ipi siunie inamtik ta'a ti po'o, ti je wakaljli'ijyi niwa wask'i'nelaja. Siunie inamtik yijap ta'a pi Sinia', 'yina jla'am ti Sinia'.
- ²Jla'am ti yijap pi Sinia' ti 'nelanjie'e lajk'i puwa niwa wask'i'nelaja yi' ape'e 'ni ajnat.
- ³Yina ka lajak'i ti jla'am ti Sinia' ilisanayi wikie'eyi niwa wask'i'nelaja yi' ape'e 'ni ajnat, jla'am ti it'imina ti Sinia' ilisane.
- ⁴Naka'ne ni siunie in'wasankiye tajle; janaka'ne siojona 'esi' napo i'nio' iyoyisi jika katesa'.
- ⁵Janaka ti yata'm jikiowe'e ni ajnatiok, siunie ajnatiok je 'yijene paka inwone ka'nojmat'e.
- ⁶Pope jak i'nio', jle' iyo'ate Juan, ti Sinia' ijliu'.
- ⁷Ijwi'il siunie iyo ti i'wi'in janaka kates. Ti ijwijla'm napo i'nio' janaka kates ti i'wi'in, 'nakayi ti ja wikie'eyeyi ti ja ke inkakiuyis.
- ⁸Juan je janaka kates, 'wenajliyi pet siupi titiejkinaja ti tijliukieje ka injwe'el siunie iyo janaka kates.
- ⁹Siojona ijiate jla'am ti kates ti ja'nakajanit'i ape'e wikie'eyi napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat, majleyet'ipi ilia'm.
- ¹⁰Siunie i'nio' ti inamtik pajk'i ti yikiajlin'ni ape'e 'ni ajnat, jla'am ti it'imina ti Sinia' ilisane 'ni ajnat, 'yina kiakayetak'i lapakawo siunapo yi'i 'ni ajnat je itiant'iejesi.
- ¹¹Nese 'ni jika ajnat, 'yina siunapo tijnayi ti jika kia'lis je isi'm ilia'm.
- ¹²Siunapo isi'm ilia'm, siu'neje napo je 'yakakiu, napok iyo ji'niayija' kanwo Sinia' jilisa'.
- ¹³Ijijatliyi napok Sinia' jilis, 'yina je napoka napo i'nio' ka intajla ka jlama ka impononit, jla'yi ka jitienujnieyeja' ni i'nio', 'wenajliyi jlam pa Sinia'.
- ¹⁴Siunie inamtik ti iniwojwa'n i'nioye, yisajap. Je jlase' ki iyo ni jlemijnaye ti po'o, jla'yi ki iyo ni ijiatk'i ti yiyi. A'wena ki iyo ni jla'al ti wuj ti 'es, jla'yi ni jle' ti wuj, ti jlamkata ti tekiajlaja, 'yina kajeyepa ti jlam ti Jlas ijwienjli pi Sinia'.
- ¹⁵Juan 'yakets'ijiap siunie jika'niye ti iyo'ate ti ijwile pijia'm: —'Naka siu'nie ajwel'nijpe ti awo'ate, "Po'o ni i'nio' wanjli isia'm ti 'yaka'm itipe'e, nak siunie i'nio' ti po ta'a ti 'nelanjiejat'ipi, ti ya'am siliejlik'iji."

- ¹⁶Laj jlaja ki iyo siunie iwints'e'm ti ipijlatine sitipe'e ti kasp'elisijne'n,
- ¹⁷Siunie inka'neyasajnaye ti tajle pi Moisés t'ipi ti tekiajlaja, siunie inemijnaye jla'yi ni ijiatk'i yisajap lapakawo ti naka jla'am Sijwajieti Jesús ti it'imina.
- ¹⁸Lajk'ipa ka in'we'en pi Sinia'. Ijwienjli jla'am ti i'wi'in siunie Jlas ijwienjli, ti jla'am ti Sinia', ti ijwienjli yiyi'i pi Sinia'. Jla'am ti i'winkints'e'm, it'imina ti kastant'ieje.

Juan inajiejnawo 'yakajanit'i ape'e siunie iyo ni Sijwajieti Jesús

(Mt 3.11-12; Mc 1.7-8; Lc 3.15-17)

- ¹⁹Siunapo anechiyasas Judíojos yiji jana Jerusalén ijliuyet'ipi napo pa'yijis siu'neje napo jla'yis Levítajas ti ijioyisi ja Juan ti i'yasisi'n ti iyo'ate: —¿Te'na'm?
- ²⁰Yina je iyo'ni ka inijwek ti iyo'ate: —Sinia' je sijliu' ka iyo Injwajietiwoye.
- ²¹Yikiajlayisi'iji ti i'yasisi'n: —Jakajliete, ¿te'na'm? ¿Amt'imi siupa injwejlanik jiwo Elías? Juan iyo'ne 'ate: —Je ya'am. Jlam yinjliyisi ape'e: —¿Amt'e jiat'eje siupa injwejlanik jiwo ti ja'nes? Isiujlíe ti iyo'ate: —Je'e.
- ²²Iyonayisi 'ate: —Jlam woni'ni 'ate: jwelts'e'm, janaj'nina'a jajwilaja siojopo kasjlok. ¿Tent'ipa siupa jiwo jiat'e?
- ²³Juan isiujlíe ti iyo'ate: —Ya'am siunie jla'lap ni i'nio' ti tan'ni ape'e 'ni ajnat mami'yi, iyot'iyipi pa injwejlanik jiwo Isaías ti iyo'ate, “Wakajlanit pi ji'niayi k'íye ni Saka'niona ka jnaji.”
- ²⁴Iyo'ne 'ate siojopo Fariséojos jikawos
- ²⁵ti i'yasisi'n: —¿Yot'iyi'ni jiat'eje ti jiniejiejne'n napo i'nio'?, ti jijwe'el ti je injwajietiwowa'm, jla'yi ti jijwe'el je a'am siupi Elías, siu'neje ti jijwe'el je a'am siupi injwejlanik jiwo.
- ²⁶Juan isiujlíe japo ti iyo'ate: —Ya'am anajiejni napo i'nio' ni i'niat. Po' ni i'nio' yi'aska kiowe'e ti je intant'iejayi,
- ²⁷ti 'wanjli isia'm. 'Yina tiwet'ianaja ka nakataja wek ka 'yakajli ka iliejnits'i niwa jisieti t'aka'.
- ²⁸Yi'i jlaja ajnat jle' iyo'ate Betania yi'i ja tewuk Jordán taj'le ni kilie' sek yinayi'i ja Juan ti iniejiejne'n japo i'nio', sekyi'i kiaka ti kiak iyo.

Jesús jla'am ti initiajnat niwa jikejis ni i'nio'

- ²⁹Siukia ti jlomaye'eje, jakayi'ne ja Juan ti i'wi'n ilia'm ja Jesús ti ijioyi. Iyo'ne 'ate ja Juan: —i'Yena'yi ilia'm siunie naka Sinia' jiliajwa 'wolepo 'woma, ti initiajnat ni jloski'la napo i'nio', ti Sinia' ijliu' ajnat'e!
- ³⁰Nak ajwel'nijpe ti awo'ate, “Po'o ni i'nio' 'wanjli isia'm ti jana'am, ti 'yaka'm itipe'e. Naka i'nio' inia'an ti po'o ti ya'am je ajlijyi'ijne.”

31'Yina kia'iyó je sitiant'ieje ti 'nelanjie'e. Ti ya'am ti ana'am, anajiejni ni i'niat napo i'nio' ti anajiejne'n, 'nakayi ka intant'ieje napo Israel jika kia'lis.

32Juan iyoye'eje 'ate: —'Yina kia'iyó a'wenaja siujlieja Sinia' jikimet ti 'es ti yi' ape'e, ti 'yiniye ni ojwo' ti nama isia'm ti tal poliyi.

33Ti 'nelanjie'e je sitiant'ieje kiu'. 'Yina siunie sijliu' ka iniejiejne'n napo i'nio', ka iniejiejni ni i'niat, iyonk'i 'ate, "Siuti ja'we'en siunie i'nio' Sinia' jikimet ti 'es janame ti jane'yi ape'e, janakaye siunie i'nio' ti janajiejni jana Sinia' jikimet ti 'es napo i'nio'."

34"Pajk'i ti a'we'en 'naka i'nio'. Ya'am ti akajanit'i ape'e ti 'naka Sinia' Jlas."

Jesús t'eyasajnas ti iniajnat

35Siukia jlomaye'eje, ini'wenayi siojopo times t'eyasajnas.

36Juan i'wink'i ja Jesús ti t'iskiujnin'ni, sekyi'i iyo'ne 'ate: —ji'wenak'i, 'nak Sinia' jiliajwa 'wolepo 'woma ti ijliu' ajnat'e!

37Siojopo times Juan t'eyasajnas ti ipi'yayeyis, yamayisk'i siojo ijiojwi ja Jesús.

38'Yina i'yen'ne ji'wechaja ja Jesús, i'wi'in japo ti yamk'i, sekyi'i iyo'ne 'ate ti i'yase'n: —¿Tempi jiniamayi? Isiujlíe'ne ti iyo'ate: —Inka'neyasajnowo, ¿tepa jle'yi?

39Jesús iyo'ne 'ate ti isiujlíe: —Jonietmet, 'yenayi. Yama'ni ti i'yenisi siojo yi'i'ni. Paj ti no'otiyeyiji sek 'wanjliyits'i'ne.

40Ijwienjli siojo jle' iyo'ate Andrés, siojo Simón Pedro jikilia,

41ta'a ti ya'am ti ijioyi ja ji'yini, yi'yi ti iyonayi 'ate: —A'wena siojo Injwajieti ti Sinia' Jijliujwanik, yits'e.

42Andrés yameje'ni ja ji'yini ja Jesús, sekyi'i ti iyonayi 'ate: —A'am ti e' iyo'ate Simón, ti Juan jljajts'a'm. 'Yejne'n, e' jawo'ne 'ate 'nakayi Cefas.

Jesús tane pa Felipe siu'neje pa Natanael

43-44Siukia ti jlomaye'eje Jesús iyoye'ijyi ka inta 'niji yi'i jlaja ajnat jle' iyo'ate Galilea. Sek ini'wene'e'ne siojo i'nio' jle' iyo'ate Felipe, Betsaida jlele, siujlieja isi' taj'le siojopo Andrés jla'yi ja Pedro. Iyonayi 'ate ti tanayi: —Na'm ijyk'i.

45Felipe yam'ne ti ijioyi ja Natanael, yi'yi ti iyonayi 'ate: —A'wena siojo ijwilt'ipi ta'a siupa Moisés siu'neje papo injwejljanawos siupuwa 'yit'iyijpe. Je 'wena pa i'nio' ka jikiechaye naka Jesús, José jlas, Nazaret jlele.

46Natanael iyo'ne 'ate ti isiujlíe: —¿Mi 'est'iyiji ka poye pa kantajla'm japa Nazaret ka 'esie? Felipe iyo'ne 'ate ti isiujlíe: —Jomet. Jlam 'esijyi ka a'we'en.

47Jesús iyo'ne 'ate ti i'wina ilia'm ja Natanael: —Siunie 'la'n ilia'm, nak Israel jika kia'le ti lajk'i paka t'oniye ka je 'esie.

⁴⁸Natanael isiujlie'ne pet ti iyo'ate: —¿Yot'iyi'ni ti intant'iejk'i? Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Pajk'i ta'a ti a'we'na, ti Felipe je ijiojli'ajyi, ti jle kiajwe jlaja higok.

⁴⁹Natanael iyo'ne 'ate: —Inka'neyasaj nawo, jam ti Sinia' Jlaits'a'm, sa'am ti Israel jika kia'lits'e'm saka anechiyasts'a'm!

⁵⁰Iyo'ne 'ate ja Jesús ti isiujlie: —¿Nakat'iyi jla'am ti ajwe'el ti a'we'na ti jle kiajwe jlaja a'la', it'imina ti je sakakiu? Je ijiate ka já a'we'en siuniwa ijiatk'iji'n kapajata.

⁵¹Jesús yine'ne ape'e ti iyo'ate: —Ijiate siunie ajwe'el ti awo'ate, ti ja'wena ni poli ti ja 'ajlaja'm. Ja'wena napo Sinia' jilijuwajnas poli jlele ti janekiajlin'ni ape'e ni l'nio' Jlas, 'wena napo janekiajlin'ni kiajwe.

San Juan 2

Jesús iyojwa'n at'esa' pi i'niat

¹Jlomas najape poyet'ipi ja tijwa'yi yi'i jlaja isi' jle' iyo'ate Caná, yiji jlaja ajnat Galilea. Siujlieja Jesús jlet yiji japo i'nio',

²Jesús jla'yis japo t'eyasajnas sek yiyits'i kajeyepa ti ti'yasaja kajnoyi siojokia inlakijnieye ilisane siojo tijwa'yi.

³'Yina siuti nojwat'ijyipi ki at'es, jlet iyone'ne 'ate ja Jesús: —Nojwi ki at'es.

⁴Jesús iyo'ne 'ate ti isiujlie jlaja jlet: —Jla i'nioki, ¿yot'iyi'ni ti kiak jiwonk'i?, ti je yijliyi'ijyi siojona 'yaka jlomaye.

⁵Iyone'ne 'ate siojopo iniuyisieje'ni ja tijwa'yi: —K'iuyeyijna'a siupi janwo'nase.

⁶Ijwienjli sikio' itij'we ijwienjli tom'niji jawa inatiwa sisaj sekyi'i, siunapo Judíojos i'niat isiayisiamk'i'ni ti inilejes iyo siunie jike'. Cincuenta lítrojos pi ijniuili ti i'niat tisiayek'iji'n, iyot'iyi jawa setenta pi ijniuili.

⁷Jesús iyone'ne 'ate siojopo inkawos: —I'niat sayets'iji'n niwak inatiwa. Ipionitisik'i'ne kiwa inatiwa,

⁸sekyi'i Jesús ijliuye siojopo inkawos, ti iyo'ate: —Sayeyi k'ie pi jwamjla'a siojo jika anechiyas pet siunapo inkawos, tonieyi. Ijiatjliyi yamayisiji.

⁹Siojo jika anechiyas siojopo inkawos ijyijlitam'ne jlam'ne i'niat ti 'nelanjie'e siukia ti iyo at'esa'. 'Yina je 'yijene siukia taj'le ti 'nelanjie'e. Japokata jla'am inkawos 'yijene pi iyone, kajeyepa ti jlamis ti isiayisk'iji'n kiwa inatiwa. Siojo jika anechiyas siojopo inkawos i'yase'ni siupi tijwa'yi,

¹⁰ti iyo'ate: —¿Yot'iyi'ni? Jlam'ne tiniajnatajie'e siunie 'es at'es, ijiatjliyi ti pajata, ti jitiej je isisietajats'i'ni napo i'nio' jiwekie'aja ti tikimaja siunie je ijiat ka 'esie k'ie siunapo ijioyi jana inlakijnieye. Ijiate wat ti 'es siukia at'es ti jitiujmate

pijia'm sik'ioye ti jiwents'e'm. Amta ti jiniajnat siunie 'es ti jiwents'e'm, ijiate ti 'es wata'a ti jilisa'n it'imina ki iyo.

11Jakayi ti Jesús yi 'ne Canaja, ti yiji jlaja Galilea. Naka ti 'nelanjie'e iyoyeyi ka in'wenki'n siunie iyo ni jijweye. 'Yina ti i'wina siojopo t'eyasajnas, je 'yakakiuyis.

12Yam'ni'ne ti ijioyisi jlaja Capernaum ti itimisieyi siukia iyoyisi, jla'yiki jlaja jlet siu'neje japo ji'niayi ijwienjliyi siu'neje japo t'eyasajnas. Sek 'wanjliyits'i paj ti jlomas nak nojwaja'm ti sek yiyits'i.

Jesús ijiut kisie'e siupuwa je 'ujwanit'i ka tenaja kiajwe japa 'najla'wet

(Mt 21.12-13; Mc 11.15-18; Lc 19.45-46)

13Ti majleyeyi ka neyi siojokia jloma siunapo Judíojos jiliakijnieye, Jesús yam'ne ti ijioyi siujlieja ajnat jle' iyo'ate Jerusalén.

14'Nes'ne ti ijioye kiajwe siujlieja 'najla'wet. Sek i'wi'ne'ne japo ti takawejnajne'n. Po' japo iwin'ni jawa wakiajas, po'neje japo iwin'ni jawa ojwos, siu'neje japo jikiecha 'yutits'i'ni jawa jika wikijnies t'eyes yi'i siojo ji'wetis'ni pet.

15'Yina isimi'ne siojowa nejia' sekyi'i ilisane'neti iyo jik'ajnata'. Ijiut'ne kisie'e wikie'eyi siojopo yi' kiajwe jlaja 'najla'wet, ijwiene'e jawa jiliajwas sontas, siu'neje jawa wakiajas. Isiajiek'iji'n jawa jika wikijnies t'eyes japo i'nio' siojopo jikiecha 'yutits'i'ni, yajmatk'i isia'm siojowa yinisi'ni ape'e jawa wikijnies t'eyes.

16Iyone'ne 'ate siojopo iwin'ni jawa ojwos: —¡Mayeyi kisie'e niwaka! ¡Ká awonayi inak ji'wukie jana Inia' 'wuk!

17Siojopo t'eyasajnas jitiej wujwayi siukia iyo kiwa inamtis t'ipi ti tip'esina ti iyo'ate, “Je jlase' ni awo ti isiowe yapili'ni jana a'wuk ti sikiwita.”

18Siojopo Judíojos ti i'wina siukia iyo ja Jesús, iyoyis'ne 'ate ti i'yasisi'n: —¿Ten siupi ja'wenkints'e'm ti jawoyi, 'nakayeyijna'a ti ja kasts'ajane siunie jitiajle'e ni ajweye?

19Iyo'ne 'ate ti isiujlie japo: —Siuti janetiajnatajyi'n siujlie'e 'najla'wet, jlomas ja najapeja ka yikiajlana'aja pijia'm.

20Iyo'ne 'ate siojopo Judíojos ti isiujlie: —¿Tepi jiwo'ojoyi? 'Yejne'n, ti tilisanajayi jla'ak 'najla'wet cuarenta y seis kiwa jika najkapis kiwa yiji ti jiwekie'aja ti wikal. ¿Ti jijwe'el ja najapeja puwa jlomas ka atemayijna'a ti ja ekial pijia'm?

21Jlamp'an'ne nakayep'antajpe ni t'ajwes ti ijwil'ni, ti ijwi'il siujlieja 'najla'wet.

22Jak je iyoyi siojopo t'eyasajnas ti yiyeyi siojokia jloma ti Sinia' yikial pijia'm ti tajli ki a'no', jitiej wujwayispe siukia iyoyi ja Jesús, it'imina'ne ti je takakiunisi siukiwa inamtis ti yi'i ki ji'wet, siu'neje kiwa jlamtis ja Jesús.

Jesús itiant'ieje ni jlosik ni i'nio'

²³'Yina ti Jesús je taljlíajme jlaja Jerusalén, ti ijiwitajam'ni siojokia inlakijnieye jle' iyo'ate Pascua, je pini' japo je 'yakakiu ti i'winis siukia iyo ti i'winki'n ti kiak je iyo paka in'wenis.

²⁴Jesús je 'yuyijk'i siupi iyo japo i'nio', 'yaka itiant'ieje siunie iniwonisi.

²⁵Ijiate lajatak'ipa ka injwejla'm ki iyo ki jlosik japo i'nio', kajeyepa jlam ti itiant'ieje ni jlosik iyo ni i'nio'.

San Juan 3

Ti Nicodemo ijioyi pa Jesús ti ajnaj

¹Pope ja i'nio' Fariseo jle' iyo'ate Nicodemo, jika anechiyas jlam japo Judíojos.

²Jakajimpe ti ijioyi ja Jesús ti ajnaj. Sekyi'i iyone'ne 'ate: —Inka'nejasajnowo, je kast'ayiji'n ti am ti inka'nejasajnowo'wa'm ti jítiajle pi Sinia'. Ijiate lajk'ipa ka inkajli ka inlesane iyo siuniwa ji'wenki'n siuti ja Sinia' ja ke inejiap.

³Jesús iyo'ate ti isiujlie: —Ijiate, ijiatk'i siunie jayo, lajk'ipa kan'we'en pi k'iejliyi pi Sinia' jika anechijiyas ijatjliyi jla'am ni i'nio' ti yikíajle'e ti k'iejli yiji'n, nak jantant'ieje.

⁴Nicodemo ti ipi'yaye ja Jesús ti kia'iyó iyo'ne 'ate: —¿Est'iyiji ka inekíajle'e ka k'iejli ineji'n ni i'nio' ti kiji'il? ¿Jot'e ka 'najane paka iniwone ka inapi jitiowaja'm jana jlet, ka nekíajlayi'iji ka k'iejli ineji'n?

⁵Jesús iyo'ate ti isiujlie: —Ijiate, ijiatk'i siunie awo ti jayo'ate, lajk'ipa ka 'najane paka inwone ka 'noyi ni jika anechijiyas pi Sinia' ijatjliyi jla'am ni i'nio' ti k'iejli yijijyi'n ni i'niat jla'yi jana Sinia' jikimet.

⁶Siunie tajle pet ni i'nio' ti yiyetaja'n, ¿tepa jawo ka kiak je iwo pet? 'Yina jlam pet siunie k'iejli yiji'n ti tajle pet jana Sinia' jikimet ti 'es, ¿tepa jawo pet ka kiak je iwo?

⁷Ká ajwelna'a ka inkelit siunie ti jayo'ate, “Jikajlayi ka ekíajlayi'iji ka k'iejli awayets'iji'n.”

⁸Siunie jlajwu ti yejwutataje tajli pi tajli, 'wanjliyi tipe'yakietak'i'ni lapawo ti je ti'niejenaja siupi tajliyi siu'neje pi ijiojwi. 'Yina kiak iyo'ni siunapo ti k'iejli yik'iji'n ti tajle pet jana Sinia' jikimet.

⁹Nicodemo yikíajlayi'iji ti i'yase'n ti iyo'ate: —¿Tepi t'i iyo ti kia'iyó?

¹⁰Iyo'ne 'ate ja Jesús ti isiujlie: —¿Tepi t'i iyo ti jijwe'el je 'najane paka wone niwaka, ti a'am Israel jika kia'lis jika 'nejasajnowo'wa'm?

¹¹Ijiate, ijiatk'i siunie ti kasts'ajane ajwela, siunie a'wena ajwela. 'Yina kaskakiu ti ajwelata'ase'm.

¹²Jijwel ka sakakiuye'ejyi ti atiejeje siuniwa ti 'yakaj yi' ajnat'e. ¿Tepa jawo ka ak'iupek'i'm siuti atiejeje siuniwa yi' poliyi?

¹³“Lajk'ipa ka i'nioye ajnat'e ka ijnojwa'm ni poli, ijwienjli jla'am siunie tajla'm ta'a ti 'nelanjie'e nama ajnat'e, naka I'nio' Jlas.

¹⁴Iyoye'ate pi Moisés t'ipi ti yin pijia'm pi injla yi'i pi ajnat laj i'nioye'e, kiak janwo'ni pet ni I'nio' Jlas siunie ja tiwonaja ti ja tena pijia'm.

¹⁵Jant'eminayijna'ape siunie i'nio' ti ja ke inkakiu intajana'a siojona in'wasankiye ti laj jlaja.”

Sinia' wuj ti jlemijnaye yi'ne napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat

¹⁶Lapakawo ti Sinia' wuj ti yimijne'n napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat, it'imina'ne ti yikial siunie Jlas ti ijwienjli, ja'nakayeyijpe siunie i'nio' ja ke inkakiu ja ke inetia'n, 'wenajliyi jla'am ti japoye siojona in'wasankiye ti laj jlaja.

¹⁷Sinia' je ijliuye pa Jlas ka insa'a napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ti ijliuye t'ipi, 'wenajliyi ti ijliuye ka injwajiete'n.

¹⁸I'nio' ni je 'yakakiu ni Sinia' Jlas, je tisiejek'i. Jlam pet ni i'nio' ti kakiujnieta 'yakaj ta'a ti ja tisiejek'i, jitis pet ti 'yakakiu ni Sinia' Jlas ti ijwienjli.

¹⁹Wikie'eyi siunapo kakiujnietas 'yakaj ta'a ti ja tisiejek'i'yi, 'yaka iyo siuniwa je isis. Je yiminis siojona kates ti nama ajnat'e, 'wenajliyi ni ajnatiok ti 'namajasi.

²⁰Wikie'eyi siunapo iyo ni je 'es ne'wajasia'm jana kates. Je isienisiji jana kates, ti iyo ka je 'nakaja ape'e siunie je 'es ti iyoyisi.

²¹Jlam pet siunie iyo ni ijiatk'i, nak lajk'ipa ka woyi ka je injweyi jana kates ti ijioyi, 'yina 'yakaja pet siunie iyo ti its'iuye ni Sinia', ni iyone.

Juan inajiejnawo ijiunit pa Jesús

²²Jlampa yama'niji siukia iyo, Jesús jla'yis japo t'eyasajnas ti ijioyis 'niji yi' i' jlaja ajnat Judea. 'Wanjlejen'ne pa nojt'ijia'm kiwa jlomas, ti iniejiejne'n japo i'nio'.

²³Siujlieja ajnat jle' iyo'ate Enón je tojwape'n jlaja Salim, sek yiye'epe pet ja Juan ti iniejiejne'n japo i'nio' ti ijioyi'ni, kajeyepa ti je k'istie' jlam ki i'niat ti yiniji japo.

²⁴Jakiak siojokia jloma ti je t'otiejli'ijyi a'laja'm ja Juan.

²⁵Siojopo Juan t'eyasajnas iniewitayisijpe siojo Judío ape'e siunie iniwonisi ti inileje'n iyo niwa jikejis ti jlomas ti iyo ka inilesanisiji.

²⁶Yam'ni 'ne ti takajwejlanisi ja jika anechiyasis, iyonisi'ne 'ate ti yiyeyisi: — Ika'neyasajnawo, siojo i'nio' yi'ne ajap ts'e yi'i ja Jordán 'niji isia'm, siojo jijwel'ni'ne. 'Nak p'an yiye'e wikie'eyi napo i'nio' ti ijioyi ti iniejiejne'n.

²⁷Tamti'ne ja Juan ti iyo'ate: —Lajk'ipa ka neyi ni i'nio' siuti Sinia' ka je jla'm ka inwejna'm pi k'iejliyi.

²⁸Asam'ne ti sipe'yaye ti awo'ate, "Je ya'am siunie Injwajieti Sinia' jijliujwanik, 'wenajliyi pet siunie isijmaye ti tiwenak'i'm ka niank'ieye."

²⁹Yejne'n, ataj enayi 'ate ti po' ni janjwa'yi, siunie ti asejnia jana janeyi ti yijap, je int'ayeyiji'n pet ti naka siunie tijwa'yi. 'Yina po 'neje siunie t'ajajnajwa ti yijap, its'iuye'ni, je jlase' pi iyo ti inkaj'ni ti ipi'ya siupi iyo ti tamti. 'Yina kia'awo'ni pet, siu'nie inikanitiejeje lajayi'ni ji'wetayi.

³⁰Jlajma injlasa'nina'a pijia'm ni janwo ti ja tiwunitie, jlam pet ti ya'am jajliasa'nina'a pet isia'm.

Siunie tal 'niji pijia'm

³¹Siunie tal 'niji pijia'm t'a'n ape'e wikie'eyi napo i'nio'. Jlam pet siunie tal 'ne ajnat'e ijwi'il siuniwa wask'i'nelaja yi' ajnat'e, kajeyepa ti ajnat jlele. Jlam pet siunie tal poliyi nak siunie ti t'a'n ape'e wikie'eyi napo i'nio'.

³²Ijwi'il siuniwa i'wi'in, siu'neje niwa ipi'ya, 'yina ka kiak iwo ka jwanjliyi paka ink'iuye siunie ijwilta.

³³Siunie i'nio' je 'yakakiu, nak 'yakajanit siuniwa Sinia' jlamtis ti ijiatk'i siunie iyoyi.

³⁴Siunie ti Sinia' ijliu', yamtik'iji'n siunie iyo niwa Sinia' jlamtis, kajeyepa ti Sinia' ipijlatijnia'm siojona jikimet.

³⁵Sinia' yimi'n ni Jlas, yikajli'ne ni jijweye ka inkie ape'e wikie'eyi niwa wask'i'nelaja.

³⁶Siunie i'nio' ja ke inkakiu naka Sinia' Jlas nak siojona in'wasankiye ti laj jlaja japoye pet. Jlam pet ni i'nio' ti 'yakakiu ja ke in'we'en janak in'wasankiye 'wenajliyijna'a pet siunie ja tiwonaja ti Sinia' jiwak jane'ne.

San Juan 4

Samaria jleliki ini'wene pa Jesús

¹Siojopo Fariséojos t'ijieyeyi ja Jesús ti 'yaka'm ape'e ja Juan siojopo t'eyasajnas, jla'yi japo jiniejiejnas ti 'loj jla'am.

²(Jlam'ne je jakayeta ja Jesús ka inajiejne'n japo i'nio', japokata jla'am japo t'eyasajnas).

³Jesús t'ijiek'i'ne pet kiaka, sekyi'i yam'ne ti tajla'm jlaja Judea yapilie 'niji yi'i jlaja Galilea;

⁴yina je iyojonk'ieye ka nojwap jawa ajnatis yiji jlaja Samaria.

⁵Yiyeyi siujlieja isi' jle' iyo'ate Sicar, je tojwape'n siujlieja ajnat Jacob yikialjinipi pa jlas José ka jikimita'.

- ⁶Sekyi'i siujlieja jika i'niatjimpe pa Jacob. Jesús lapakawo ti yiwa siojo tajli, it'imina ti sek yiye'eje'n yi'i jlaja i'niat. Jlampá majleyet'iyijpe pa ka 'najlikisie.
- ⁷⁻⁸Jlampá yama'ni japo t'eyasajnas ti iyoyisijyi'n jlaka isija'm, 'nesa siujlieja i'nioki Samaria jleliki ti it'iejliu. Jesús iyone'ne 'ate jlajaka i'nioki: —Joni pet pi jwamjla'aja ni i'niat.
- ⁹Kajeyepa ti siunapo Judíojos je 'esi wita'm napo Samaria jlele, it'imina ti ji'lij kiak iyone ti isiujlie, ti iyo'ate: —¿Yot'iyi'n ti jit'iejlijk'i'm ni i'niat, ti a'm Judío'a'm, 'yina ti yam Samaria jlelikik'i'm pet?
- ¹⁰Jesús iyo'ate ti isiujlie: —Siut'itie ka akatejnisieyi jlasa pa ka 'najane paka wone siunie Sinia' iwijna'm napo i'nio', siu'neje ni i'nio' t'ajlam'ni ni i'niat, amta ka 'ajla, sekjane'yi ka inwenata'm siunie i'niat ti in'wasankiye.
- ¹¹Iyo'ne 'ate siujlieja asejnia: —Lajk'ipa ka akiene ka asayi, ji'wenie'e ti tojwi. ¿Tepa t'e jatajle'e siupi i'niat ti in'wasankiye siupi jijwelk'im'ni?
- ¹²¿Ent'a ti jika'm ape'e siupi sitis t'ipi Jacob?, ti jlam ti yikialts'e siujlie'e jika i'niat ti i'yayisji'ni'nijpe, siu'neje papo jilis jla'yi ti jla'am, jiliajwas kia'iyojliyi ti i'yayinisi'ni.
- ¹³Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siujlie'e i'niat, siupapo janami'ni ti jan'yaje ja ke inak'awote'n.
- ¹⁴I'nio' pet ti jan'yaje siunie i'niat ti jawijna'm, ja ke pajana'a ka nekiajle'e ka inki'im. Kajeyepa ti siunie i'nio' ti jawijna'm 'nak i'niat janwoyeyinie'e siunie janwo ti ja jlomasiek'i ti ja ke inejets'i ilia'm siunie i'niat ti jantajla'm ti janwo 'wasankiyeja'.
- ¹⁵Siujlieja i'nioki ipi'ya'ne jiwekie'e, sekysi' iyo'ne 'ate: —Ijiatp'ane, wenk'i'm jiat'eje pak i'niat, 'nakayeyijna'a ti ja ke iyikiajle'e ka siki'im, ja ke iniamana'a ka iniam'ni i'niata.
- ¹⁶Jesús iyo'ne 'ate: —Maj, apili pi ak'iemjla.
- ¹⁷Iyo'ne 'ate jlajak i'nioki ti isiujlie: —Laj its'iemjlaye. Jesús iyo'ne pet 'ate ti isiujlie: —Jlam je wo ti jijwe'el laj ak'iemjlaye, kajeyepa
- ¹⁸ti ijwienjli sikio' itij'we japo ajwa'yista'ni jletieje pa ti jiliyi. Siunie jlejiap je ak'iemjla. Ijiatk'i siunie jijwe'el.
- ¹⁹Ti ipi'yaye ti kia'iyoye, iyo'ne 'ate jlajak i'nioki: —'Yaka'niona, ijiatp'aneje ti a'm injwejlanik jiwo'wa'm.
- ²⁰¿Tepit'i iyo ti sa'am ti atajlaja'm jana Samaria? Saka kijilas mases 'nak yine'e siujlie'e tikijnaki ti iyunitis pi Sinia', ti Judíojosts'ase'm jijwelaye ka japakataja Jerusalén ka toki'ni ka tiwunitie pi Sinia'.

- 21**Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Jli i'nioki, ke sakakiu siunie jajwi'la'm. Yiyeyi siojona jloma ti ja ke asetiana ka ajoyeyi'ni janak tikijnaki, ka janakaye 'neje wek jana Jerusalén, ka wunitie pi Sinia'.
- 22**Ti asa'am Samaria jlele'ase'm je 'najanayi siunie jiwunitie, sa'am kasts'ajane kajeyepa ti siojona injwajieti tajle napo Judíojos.
- 23**Na'am siojona jloma, siujlie'e awakieja'm, ti ja ijiatayiji napo i'nio' ti janwunitis ni Sinia', lapakawo ti po' siojona Sinia' jikimet ti 'es ti janoyeje. Nak iyojonk'iyie ni Sinia' napo iyunitis kanwo.
- 24**Sinia' jla'am ti yiyi siojona jikimet ti 'es, tepa janwo ka kiak je inwo ka ijiatayiji kanwunitis, je lajk'i jana Sinia' jikimet ti 'es ti janoyeje.
- 25**Jak je iyoyiji'ni siujlieja i'nioki ti ipi'yaye, iyo'ne 'ate: —Ts'ajane pi awone ti jon ka 'nes siupi Sinia' jijiujwanik ti Injwajieti, siuti ja'nes ja 'nakajanitiek'ijinna'a sik'ioye wikie'eyi siuniwa wask'i'nelaja.
- 26**Jesús isiujlie'ne ti iyo'ate: —Siupi jiwel'ni, ¿siu'nie jikamtijniene, 'naka!
- 27**Jlampa 'nesa'ni japo t'eyasajnas, kanwojlit'iyisipi pa ti i'winayis ti takamtijniene jlajak i'nioki. 'Yina lapakawo ti isipits'i, it'imina ti lajk'ipa kan'yase'n, kanwo'ate, “¿Yot'iyi'ni, tempa jisitia'n, ti jikamtijniene siojona i'nioki?”
- 28**Jlamsek iliyi'i'ne wekie'e jlaja jlate ti yama ti yapi isiyi, ti ijwile japo i'nio' ti iyo'ate:
- 29**—Jonimet ja'yenaja ja i'nio' ti 'yakajanitk'i ape'e wikie'eyi siuniwa 'yakeyis ti awot'iyi. ¿Ent'a 'naka ni Sinia' jijiujwanik ti Injwajieti?
- 30**Sek tajlayits'i japo i'nio' siojopo tal isija'm ti yam'ni, ti ijioyisi.
- 31**T'eyasajnas iyonisi'ni 'ate ti ijliutiejesi kan'yekiu'n: —'Yaka'niona, 'yekiu'n kiu wata'a.
- 32**'Yina isiujlie japo ti iyo'ate: —Po'o siunie yak ti je intant'iejayi.
- 33**Ti ipi'yayeyis ti kia'iyi japo t'eyasajnas iyoyis'ne 'ate ti ini'yasis: —¿Ent'a pot'ijyi wata'a pa nameje pi itiuwj?
- 34**'Yina Jesús isiujlie'ne japo t'eyasajnas ti iyo'ate: —Siunie yak, naka ti awo siunie ijliuyijk'i'm ka itime ni jikijmaye ni i'nio' sijliu'.
- 35**Ti asa'am jiwoye'ate, “We'lajas ijniujlits'i puwa tomk'iyie ka tilienaja'ana'a niwa jla' ni inwomik.” Awo'ate, 'yenajyi'n ni inwomik, wakajlayi ka tilienaja'a.
- 36**I'nio' ni ilie'ne ni inwomik tiwok jikajaye, siuniwa ilie'ne ti ijiut wita'm ijioyi jana in'wasankiye ti laj jlaja. Ja 'nakayeyijna'a pet siunie ilie'ne ni inwomik jla'yi ni siunie takawijna'n kiak janwo ja inkasaja'n.

³⁷Ijiatk'i siunie ti iyo'ate, "Siunie i'nio' takawijna'n je naka ka inla'ne ni inwomik, 'wenayi pet ni siunie ilie'ne."

³⁸'Yejne'n, ajlo'wase siunie inwomik ti je asampe ka akimayi, ji'wena' ti 'wenayi siunapo isima ti 'nelanje'e, asa'am jlam jiwonayi pet 'ate ti jiliena'yi ni siunie jikimet.

Siupapo Samaria jlele je 'yakakiuyis pa Jesús

³⁹Siojopo sek ji'wet'e jlajak ajnat Samaria, ti ipi'yayis siujlieja i'nioki, siukia ji'lij ti iyo'ate, "Yakajanitk'i ape'e wikie'eyi siuniwa 'yakeyis ti awot'iyi", sekyi'i ti je 'yakakiuyeyis.

⁴⁰Ti yiyeyisi, iyonisi'ne 'ate ti je iwinis: —'Wanjli kiu wat sajab. Ijijatliyi times kiwa jlomas ti 'wanjleje'n.

⁴¹Sekyi'i ti ijiatayiji ti 'loj japo je 'yakakiu siukia iyo, ti jla'am ti tamti.

⁴²Sekyi'i'ne ti tiwonaja'ne 'ate jlajak i'nioki: —'Nakayi je pi amkataja siuniwa iyo niwa amtis ti jikajwejlants'e ti je akakiuk, 'yina ti kia'iyi ti sa'am ti ape'yak. Jla'yi ti ijiate ti kasts'ajane ti jla'am ni siunie Jijwajieti napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat.

Jesús i'mienit pa jlas siupa t'as jitieyi'i pa anechiyas ti jota 'na'al

⁴³Jlampa yama 'niji siukiwa jlomas times, Jesús yam'ne ti tajla'm jlaja Samaria ti ijio 'niji yi' i' jlaja Galilea.

⁴⁴Je yapi 'niji yi' i' jlaja Jerusalén kajeyepa siuki iyo jla'am ti ijwi'il ti iyo'ate, "Siunie injwejlanik jiwo ti yi' i' jana ajnat ti ji'wetata'a, ji'wetijwas je iyo lajaye."

⁴⁵Ti yiyeyi jlaja Galilea siojopo sek ji'wet'e isimis ilia'm, lapakawo ti i'winis siukia iyoyi ti yiyisi jakiak inlakijnieye Pascua ti yi' Jerusalenne kiakayik'i.

⁴⁶Ti paj'ni wat ape'e, yapilie 'niji yi' i' jlaja Caná yiji jlaja Galilea, yi' i' ti iyojwa'n at'esa' ki i'niat. 'Yina pope ja i'nio' anechiyas siojo 'yasa'n jitieyi'i, ji'wet jlaja jle' iyo'ate Capernaum, siojo jlas je 'es'ni.

⁴⁷Ti t'ijieyeyi ti yi' Galiléaja ti tal Judéaja, yam'ne ti ijioyi ti inip'elisini ti iyo'ate: —'Yaka'niona, kawo wata'a ka na'm ijyik'i i'wite, ka ajwajiet ja yas ti je pa 'esieyiji. Majleyeyi ka 'na'al.

⁴⁸Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siuti je 'wena niwa wask'i'nelaja ka ti'wenkina'ase'm, siu'neje niwa ti inesi'lieta, jikakiunieyi.

⁴⁹'Yina iyo'ne pet 'ate ja anechiyas 'yasa'n jitieyi'i: —'Yaka'niona, naj, na'm ijyik'i. Kets'ijyi'n, alenjlipa ja yas ti je 'yaljli'ijyi.

⁵⁰Sekyi'i ja Jesús iyone'ne 'ate: —Maj jiwekie'e ka api. 'Wasa'n pi as. Siojo i'nio' je ikakiu ja Jesús siukia iyone, sekyi'i ti yama ti yapi.

51'Yina ti majleyeyi siojo ji'wet, jikawos t'osiyeyits'i ilia'm ti ijwilisia'm, ti iyo'ate: —i'Wasa'n sie as!

52'Iyasen'ne japo jikawos ti iyo'ate: —¿Tent'i japa inetinki yiyi japa kiliekie' ti 'esie? Iyo'ate ti isiujlisie pet: —No'oti, ti kilie' toma 'niji, ti nojwayi ape'e.

53'Jak siojo jinia' ja kia'le jitiej wujwayi ti jakiak siojokia inetinki yitine ja Jesús ti iyo'ate, "'Wasa'n pi as." Sekyi'i'ne ti je 'yakakiuye ja Jesús, kia'iyojliyi japo ji'wet jlele, wikie'eyi ti je 'yakakiuyis.

54'Yina kiakayik'i'ne ti timieseyiji ja Jesús ti iyo, ti i'winki'n siojo ti yisi'liet japo i'nio', ti ijio 'niji Galiléaja ti tal Judéaja.

San Juan 5

Jesús ijwiejiet pa i'nio' ti je t'onk'i yi'i japa i'niat ti inajie'wet jle' iyo'ate Betzata

1'Yi'i 'neje jakia jloma ti paja, Jesús yapilie'eje Jerusalenne, ijyiwite siojokia jloma ti Judíojos iyo jiliakijnieyeja'.

2'Yina sekya'i siujlieja i'niat ti inajie'wet jle' iyo'ate Betzata, ti Hebréojos ji'lij, 'yakama'a ja 'wuk kiwet jlaja isi' jle' iyo'ate 'Wolepo' Ka 'Wuk Kiwet. Ijwienjli 'ni sikio' itij'we siojowa jlopalikis jlajak i'niat.

3'Loj japo je isis tijwajiape'n. Po' japo talojo', siu'neje japo je t'ojni'n, siu'neje japo t'ajwes 'yajlits'iji'n, sek iniuyi'ik'iji'n ajnat'e yi'i siojowa ji'wetis ni jla'am.

5'Yina po' siojo i'nio' ti pajk'i ti je 'es yiji japok je isis, treinta y ocho puwa jika najkapis yiji ti yi' jlo'wit'e.

6'Jesús ti i'winayi ti sek iniuyi'iji'n, ta'a ti 'yijene pi iyone ti k'iejliye je iyo siupi jiliaye. Iyone'ne 'ate: —¿Jiwotajank'ie ka i'nes?

7'Isiujlie ti iyo'ate: —'Yaka'niona, lapakawo ti lajk'i'ni wekie'eja paka inki'm isiajwe ka sejni'ni jana i'niat ti ti'wesieta. 'Wanjliyi'iji ti awotaja ka yikia'm, 'nes pa sekya'i ti iniana'aja its'ioye, inianayi'iji jla'am ti yajma'm.

8'Jesús iyone'ne 'ate: —Kasit, kima ni ajotik, maj.

9'Es'ne jak i'nio' jakayi, isim'ne kiajwe ja jlotik, sekya'i ti yama, 'esieyiji ti t'iskiujni'n. Ijyiwitajam'ni siojokia jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n.

10'Siojopo Judíojos ti i'winayis ti its'iewijin'ni jawa jlotikiwa, sekya'i ti iyonisi'ni 'ate: —'Yejne'n, siujlie'e jloma awaki jla'ak jloma ti je 'esiji ka atejliajan'ni ni ajotik.

11'Yina iyo'ne 'ate jak i'nio' ti isiujlie: —Siojo i'nio' ti sijwajiet iyonk'i 'ate, "Kima ni ajotik, maj."

12'Iyoyis'ne 'ate ti i'yasis'ni: —¿Ten pak i'nio'?

¹³Isiujlie japo ti iyo'ate: —T'eyi, je sitiant'ieje. Lapakawo ti je pini' japo i'nio' it'imina'ne ti je i'wink'i'ni.

¹⁴Paj ti i'wina jla'am ja Jesús yi'i jlaja 'najla'wet jak i'nio', iyone'ne 'ate ti ijliuye: —Ke ekiajle'ena'a ka awo ni akeye, 'lojwinie'e ka ijiatayiji paka awo.

¹⁵Yama ja i'nio' ti ijwile japo Judíojos ti iyo'ate: —Jakap'ampe ja Jesús ti sijwajiet.

¹⁶Kiak it'imina'ne ja Jesús ti Judíojos iyo jitiejeiwaye, ti yiniji'ni pi k'iejliyi ti i'winki'n siojona jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n.

¹⁷Jesús iyone'ne 'ate japoka: —Jlam kia'iyoyi, siunie Inia' talk'i'ni ti isijme'n, 'yina kiak awo pet akijme'n.

¹⁸Jak je iyoyiji'ni siojopo Judíojos ti kat'ajayi siukia iyo, ti yiminisk'i ti iyo kanlanis ti ipi'yayis ti je janakata ti je iyo lajaye siojona jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, siu'neje ti ijwilis ka iniwojwa'n 'ate pi Sinia', ti inijwe'el ti pak Jinia' pi Sinia'.

Sinia' yikiajle pi jijweye ni Jlas kan'maniti'n jla'yi ka'nakajanit napo i'nio'

¹⁹Jesús iyone'ne 'ate japoka: —Ijiate, ijiatk'i siunie jayo ti jajwi'lase'm, ti Sinia' Jlas je 'yakajli paka k'iejliyeyi pa kanlesane ka jlama. Ijiatjliyi jla'am siupi i'winaja ti iyo pi Jinia', pakayeyi wekie'e ti iyo. Wikie'eyi siuniwa Jinia' iyo, kia'iyojliyi pet ti ilisane.

²⁰Siunie Jinia' yimi'n ni Jlas, i'winkina siunie iyo. Ja ke ja'nakatajayik'i japoye'eje siojona jloma ti ja ijiatayiji ti janka'm ape'e siunie iyo 'nakayi, ti ja inesi'lieta.

²¹Iyoye'ate ni Jinia' ti i'nisatk'i pijia'm napo 'yajle'n, 'yina kiak iyo'ni pet ni Jlas, iwijna'm napo iyo kanwejna'm jana ji'wasankiye.

²²Je jlam'ne ni Jinia' ka jlama ka 'nakajanit ka ne'yi pi i'nioye, 'yina ijwienjli jla'am ni Jlas ti pajk'i ti yikiajle wikie'eyi ni jijweye, nak 'yakajanit'ne jla'am ni i'nio',

²³ja 'nakayeyi ti ja tiwunitie ka iwoyena'a 'ate ni Jinia' ti intonitieye tena'a. I'nio' ni je iyunit ni Jlas, ja ke injwe'el ka pakataja ka inwunit pi Jinia' ti ijliu'.

²⁴“Ijiate, ijiatk'i siunie jayo ti jajwi'lase'm, ti siunie i'nio' ti its'iuye siunie ajwe'el, jla'yi ti je 'yakakiu siunie sijliu', itiej jana ji'wasankiye ti laj jlaja. Nak ja ke tisiejek'i lapakawo ti tijwajyi ni jota jiliayeja', yiyeja'm pet jana in'wasankiye.

²⁵Ijiate, ijiatk'i siunie jayo ti jajwi'lase'm, ti po' siojona jloma siujlie'e awakieja'm, ja wikie'eyeyi napo i'nio mases t'ipi ti pajk'i ti 'yajle'n jampe'yayi ni jla'lap ni Sinia' Jlas. Siunapo jampe'yayi napok 'wasanajana'a.

²⁶Iyoye pet 'ate ni Jinia' ti tajle jana in'wasankiye, kiak iyo'ni pet ni Jlas ti pajk'i ti yikiajle ni jijweye ka inwejna'm napo i'nio' jana ji'wasankiye.

²⁷Siu'neje ti yikiajle ka 'nakajanit napo i'nio', ti jla'am ti I'nio' Jlas.

28“Ke k'iejlileyijna'a paka awoyeyi ka ijnots'inajyits'i siunie ti jajwi'lase'm. Ti japoye jana jlomaye siunapo ti pajk'i ti 'yajle'n ti ja wikie'eyeyi ti jampe'yayisi siunie jla'lap jawo ni Sinia' Jlas,

29jla'yi ti janok'i kisie'e ti jantajli niwa a'no'ol. Siupapo iyot'iyipi siunie 'es napok janapits'i pijia'm ti ji'wasankiye ti laj jlaja japoye. Jlam pet siupapo iyo ni je 'es, kiak janwo'ojoyi ja'nesk'i pijia'm ti jantayi ka tisiejekik'i.”

Siuniwa wask'i'nelaja ti 'yakajanit ni Jesús ti Sinia' Jlas

30Jesús iyoye'eje 'ate: —Ya'am je akajli ka yama ka itiajlatk'i ka iyo pi k'iejlileyi. Siunie ti akajanit'i ape'e napo i'nio' ti Inia' yikialk'i, ijiate awo. 'Yina 'es ti awo, 'yaka je ya'am ka intalk'i ka yama, najata jla'am ti awo siunie iyo ka iyo ni sijliu'.

31“Siuka yama ya'am ka inijwe'el, siunie jajwi'il laj lajaye.

32'Yina po' siunie sijwe'el, naka Inia', nak ijiate ti laja po' ni jlamtik.

33“Ti jikajlunieyi'ni ja Juan ka ti'yasaja'n, siunie iyo ti isiu'liase'm nak ijiatk'i.

34'Yina je naka ka ts'esi puwa jlamtisie' pa ka ne'yi pi i'nioye ka sijwe'el. Awo ti ja 'nakayeyijna'a ka ajwaye.

35Juan iyoye'ate jana kates ti yata'm ape'e 'ni ajnat, siunie jla'al inkaja'yi ejlowekie'e ti je itioyi'i.

36'Yina po' 'neje siunie jwamjla'a ti 'yaka'm ape'e ja Juan ti sijwe'el: 'naka siu'nie awo. Siunie awo ti Inia' ijliuyijk'i'm, naka'ne ti 'yakajanit ti sijliu' ni Inia'.

37“Siunie i'nio' ti sijliu' kiak iyojliyi pet sijwe'el. 'Yina ka kia'iwo ka ape'yaye pi jla'lap, ni'ne ka 'wena,

38lapakawo ti nak it'imina ti jikakiunieyi siuniwa yamtis, ti ya'am ti sijliu' ni Inia'.

39Wuj ti ji'yena' niwa inlesajna' kajeyepa ti jijwelayeta ka atajlayiji jana in'wasankiye ti laj jlaja, jlam'ne siuniwa inlesajna' niwak sijwe'el.

40Ka kia'iwo ka joyek'i, ka'wena' jana as'wasankiyeja'.

41“Ejlowekie'e ti je seminata napo i'nio', je awoyi ijliak'aliye.

42Sitiant'ie'ase ti je jlemina' pi Sinia'.

43Awo ti ya'am ti aname niwa jlamtis ni Inia', 'yina ka kia'iwo ka 'wenayi'ni ilia'm ka kima'yi. Jlam'ne ka na'm pa ka name puwa ka jlamtisie', pak ji'wenayi'ni ilia'm ti jikima'yi ilia'm.

44¿Tepa t'e jawo ka je sakakiuye siunie ajwe'el, ti asama'yasa'm ti jininekiajlayi ti jiniwunitie, jlam'ne ka woyejyi'n jla'am ka ijnonitie' pi Sinia' ti pakata?

45“Ká atejnisieyijna'a jitieyi'i ni Inia' ka yama ka itiajlat'ase'm. Siunie jla'm ijiatayi Moisés, ti jinijjiwiyeyjin k'iyey siupi iyont'iyisipi, janakaye jla'am.

⁴⁶Siuka ka je akakiuye siupi Moisés iyot'iyipi, kiak iyotaja'ni pet siuniwa ajwe'el ka je sakakiuyeyeta, kajeyepa siupa Moisés t'ipi ya'am ti sijwe'el.

⁴⁷Siuti jikakiunieyi pi ijwilt'ipi, ¿tepa jawo ka k'iuyeyi siunie ajwe'el?"

San Juan 6

Jesús 'yakojniejne'n papo i'nio' cinco mil

(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹Itimeje ja Jesús siukia iyo, yama'aja ti iwiets'ila ji'wechaja siujlieja tewuk iliyi Galilea, tiwonaja'ni 'neje 'ate Tiberias.

²Je pini' japo i'nio' yamk'i, lapakawo ti i'winis siukia iyo ti i'winki'n ti ijwiejete'n japo je isis.

³Sekyi'i ti ijioye ape'e jlaja tikijnaki jla'yis japo t'eyasajnas, yiyeyisk'iji'n seka'a.

⁴Jlampa je tojwa'a siojokia jloma jiliakijnieye napo Judíojos jle' iyo'ate Pascua.

⁵Jesús i'yejne'n japo i'nio' ti je pini', sekyl'i iyone'ne 'ate ja Felipe: —¿Tepa t'e jatiajlaja'a paka iwinaja'm 'napo i'nio' kantojw?

⁶Ti jla'm iyone ja Felipe, siupi ka jitenkiujnieye inwone, ijatjliyi je t'ayiji'n siukia janwo ti jankiujlie.

⁷Felipe iyo'ne 'ate ti isiujlie: —'Wanjlit'itieje ka doscientos denárijos ka tenaja puwa ka woyejesa', 'wanjliyi ka jwamjla'ajamk'i'ni 'yina ja ke ijnojli.

⁸Ijwienjli'ne siojo t'eyasanik jla'am ja Jesús, jle' iyo'ate Andrés, Simón Pedro jikilia, iyo'ne 'ate:

⁹—Poyeta siu'nie kia'le itiun'ni 'niwa woyejes ijwienjli sikio' itij'we ti tajle pa jlesiki mak, times 'neje niwa si'yus. ¿Jot'e ka ijnojli napo i'nio' ti je jlase'?

¹⁰Jesús iyo'ne 'ate ti isiujlieyi japo t'eyasajnas: —Jloyeyi napo i'nio' ka inek'iji'n. Jop yi'i jak ajnat yiyits'i, jak yiyisk'ijin'ni'ne. Cinco mil japo i'nio' ja nojwaja'm ti 'najli japo ayijnies ti tetitinak'i.

¹¹Sekyl'i ja Jesús isimi'ne jawa woyejes, iyoye t'ajlayeja' ape'e ti t'ajle pi Sinia', itime ti ijliuyeyi ka tiwenak'i japo siojopo yik'iji'n. Kiak iyonjliyi kiwa si'yus, itime ti iwinak'iji japo pi k'ie'e pi iyo kantowis.

¹²Ti yip'isieje'n japo i'nio', Jesús iyone'ne 'ate japo t'eyasajnas: —Mayek'i'ni niwa jijwa'al, 'esiji ka lajak'ina'a puwa ka akajyinana'a.

¹³Yamayisk'i'ni ti ijiutis wita'm, itijwa'm sikioye times tom'niji kiwa tipoyijk'i siojowa tenajats'i jijwa'al kiwa woyejes ti taj'le pa jlesiki mak.

¹⁴Iyone'ne 'ate japo i'nio' ti i'winayis siukia iyo ki i'winki'n: —Ijiatp'aneje ti 'naka 'ni tijwela'nijpe, siupa injwejlanik jiwo ti ja'nes ajnat'e.

15'Yina Jesús 'yijene ta'a pi iyone siojopo i'nio' ti iyotaja ka inkimits'i ka inwonisi jika anechiyasa'. Yama'aja siojo ijiojwi ti iyo ka injwanjli paka ne'yi, ape'e jlaja tikijnaki ti toj pijia'm.

Jesús t'iskiujni'n ape'e pa i'niat

16Ti k'iejli ajnalis wujwak'i'ni, siojopo t'eyasajnas ja Jesús yama'ni ti ijioyis tewuk iliyiji

17tomayis i'niat ji'wechaja 'niji yi'i jlaja Capernaum. Jlampá ajnaj wujwa, ti je 'nesjli'ijyi ja Jesús.

18Yejwuti'ni siukia jlajwu ti wujwi, jak je iyoyiji'ni siojo i'niat ti iyo ji'wukijlilisjimpeja'.

19Pa nojt'ijiampe puwa kilómetrojos ni'ne ka injwanjli sikio' intej'we, ni'ne ka injwanjli japa tom'niji, ti i'winayits'i ilia'm ja Jesús ti ya'm ilia'm jlaja kasejkana, ti t'iskiujni'n ape'e ki i'niat. Je jlase' ki iyo ti je ijwiyisie.

20Jesús iyo'ne 'ate: —¡Ya'am, ke ijnots'inak'i'm!

21Iyoyeyis 'ate: —¡Yaka'niona, kets'ijyi'n, sojmajia'm jla'a kasejkana! 'Yaka injwejlikie t'ipi, jakayi ta'a t'ipi ti yi' kisie'e jlaja kasejkana.

Siupapo i'nio' iyoyisijyin'ni pa Jesús

22Siukia ti jlomaye'eje, siojopo i'nio' ti sek je tajlits'i jikiujts'i ja tewuk iliyi, iyoyeyis 'ate ti ti'yasanisi'ni: —¿Tepa t'e yi'i ja Jesús? Ti yama'ni japo t'eyasajnas je yamk'i, jlajakata 'neje siujlieja kasejkana yiyisi.

23Sekyi'i ti 'nesa'ni siojowa kasejkanayis ijia 'wena tajli, tajle jlaja isi' jle' iyo'ate Tiberias, ti ijioyisi siojo je tojwape'n ja Jesús yine'e kiwa woyejes ti iyo t'ajlayeja' ape'e.

24Siuti je i'winis ja Jesús siu'neje japo t'eyasajnas, sekyi'i ti yama'ni ti yiyis kasejkanaja, yi'i jlaja Capernaum ti iyoyisijyin'ni.

Jesús jla'am ti woye siojona iyo in'wasankiyeja'

25Ti yiyeyis i'niat ji'wechaja, ti i'winayis ja Jesús, iyoyeyis 'ate ti i'yasisi'n: — Inka'neyasajnawo, ¿tejnapa inetinki yiyi japa kiliekie' ti 'nak ji'nijs'e?

26Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Ijiate, ijiatk'i siunie jayo ti jayo'ate, ti nakata jla'am ti i'neliajayi siukia ti ji'yekiunieji'n ti nep'isieji'n, jlam'ne ka nakaye siunie ka 'najanayi paka awonayi ni iyo ti a'wenki'nase'm.

27Ke injwesiejayiji'n ka akimajyi'n ape'e siunie asak ti je t'o'n, jlam ijiate jla'am siunie je netia'n ka paja, siu'neje ti iwi'nase'm jana a'wasankiye ti laj jlaja. Nak siunie inak ti l'nio' Jlas janwe'nase'm, lapakawo ti Sinia' jlam ti ijniejiet'e.

28Siojopo i'nio' iyo'ne 'ate ti i'yasisi'n: —¿Tepa t'e ka iniwonataja, kayoki siuniwa Sinia' iyotaja ka iyoki?

- ²⁹Jesús iyo'ate ti isiujlie: —Siunie iyotaja ka awoyeyi, ka je akakiuye siunie jla'am ti ijliu'.
- ³⁰Iyo'ne 'ate japo i'nio': —¿Ten siupa ja'wenkints'e'm pa ja k'iejliyeyi ja 'nakayeyijna'a ti ja ke ikakiuk, siuti ja'wina? ¡'Wenkints'e'm siupi jiniwoni'ni!
- ³¹Siupapo sitise'l t'ipi itiuwjisjimpe siupuwa maná yi'i pi ajnat laj i'nioye'e. Siunie iyo niwa inamtis t'ipi ti iyo'ate, “Sinia' iwijna'm japa woye ti tal poliyi.”
- ³²Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Ijiate, ijiatk'i siunie jayo ti jayo'ate, Moisés je jla'am 'ninta ka jlama ka inwe'nase'm siojona woye ti tal poliyi, 'wenajliyi jla'am ni Inia' ti iwi'nase'm janak woye ti ijiatk'i ti tal poliyi.
- ³³Siojona woye ti Sinia' je yi'n janaka siunie I'nio' ti tal poliyi, ti iwijnamk'i jana in'wasankiye napo i'nio' yi'i ape'e 'ni ajnat.
- ³⁴Iyoyeyis 'ate japo i'nio' ipi'yayeyis ti kia'iyoye: —'Yaka'niona, 'esijyi ka wents'empe japak woye.
- ³⁵Jesús iyo'ne 'ate: —Yam woyek'i'm ti iyo in'wasankiyeja'. I'nio' ni jajnok'i, nak ja ke pajana'a ka inel'lia, jla'yi ni i'nio' ni ja ke sakakiu, kiak iyojliyi ja ke pajana'a ka inki'im.
- ³⁶Siunie iyo ti ajwelta'ase'm, ti sakakiuye 'wanjliyi ka si'wena'.
- ³⁷Wikie'eyi siunapo Inia' yikiak'i, napok ijiok'i. Napoka ti ijiok'i ja ke 'yakawona,
- ³⁸kajeyepa ti siuti anama ti atal poliyi, je ana'am ka iyoyi siupi ka intalk'i, 'wenajliyi jla'am siunie iyo ni i'nio' ti sijliu'.
- ³⁹Siunie iyo ni i'nio' ti sijliu', je iyotaja ka netiana'a paka ne'yi siunapo yikiak'i, 'najata ta jla'am ka iniuwjank'i kisie'e ka intajli niwa a'no'ol siojona jloma yi' jlaja.
- ⁴⁰Siunie iyo ni Inia', i'niope na jan'yejne'n ni Sinia' Jlas, nak in'wenape jana ji'wasankiye ti laj jlaja, siunapo je 'yakakiu. Sek jane'yi ka yamape pet ka iniuwjank'i kisie'e ti jantajli niwa a'no'ol siojona jloma yi' jlaja.
- ⁴¹Sekyi'i'ne japo Judíojos ti ipi'yayis ti iyo'ate, “Yam woyek'i'm siojona ti tal poliyi”, tamtiyek'ijin'ni,
- ⁴²ti iyoyists'i 'ate: —¿Mi je 'nak Jesús, José jlas? Kasye'etant'ieje japo jiniewot. ¿Nit'i iyo ti ijwi'il ti tal poliyi?
- ⁴³Jesús iyone'ne 'ate japoka: —Leyeyi ti jisiemsiemiyek'i wita'm.
- ⁴⁴Lajk'ipa i'nioye ka 'najane paka inwone ka ijnok'i, siuti ja ke jlama ni Inia' ka inamijk'i ka ne'yi pa. Sekjane'yi ka yamana'a pet ka iniuwjank'i kisie'e siojona jloma yi' jlaja, ti jantajli niwa a'no'ol.

- ⁴⁵Jilisajnat'ipi papo injwejlanawos ti iyo'ate, "Ja wikie'eyeyi napo i'nio' ti Sinia' ja'neyasajne'n." 'Yina siunie its'iuye ni Inia', jla'yi ti ini'neyasane niwa jlamtis, nak ijiok'i pit.
- ⁴⁶"Ka net'i'yi pa kan'we'en pi Inia'. Ijwienjli jla'am siunie ti tajle pi Sinia', najata jla'am ti i'wi'in.
- ⁴⁷Jlam je awo ti awo'ate, siunie i'nio' ti jitienujnieye po', nak itiej jana ji'wasankiye ti laj jlaja.
- ⁴⁸Yam woyek'i'm siojona ti iyo i'wasankiyeja'.
- ⁴⁹Siupapo aska kijilas masas itiuwjisjimpe siupuwa maná yi'i pi ajnat laj i'nioye'e. Ijiate, itiuwisieta lapakawo ti je puwaka ka i'maniti'n ka iwo ji'wasankiyeja'.
- ⁵⁰Siojona ajwel'ni janaka woye ti tal poliyi, i'nio' ni jantojw janaka woye, ja ke i'na'al.
- ⁵¹Ya'am janaka siojona woye ti iyo i'wasankiyeja' ti tal poliyi. I'nio' ni jantojw janak woye, nak ja ke paja ka inetia'n, jajnok'i'ni puwa jlomas. Siojona woye ti jawijna'm ni i'nio', je 'wena pa ka ijwi'il, naka 'yajwes, ja'nakayeyijna'a ti ja ji'wasankiye japoye napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat."
- ⁵²Siojopo Judíojos, ti ipi'yayis ti kia'iyoy, yapilik'i wita'm ti iniewit. Iyoyis'ne 'ate: —¿Tepa t'e janiwone ti ijwi'il, janwents'e'm ni t'ajwes ka tiuwa?
- ⁵³Jesús iyone'ne 'ate papoka: —Ijiate, ijiatk'i siunie jayo, siuti ja ke atowa ni t'ajwes jla'yi ti ja ke a'yayeji ni ji'woyis ni I'nio' Jlas, ja laja ji'wasankiyeja' siojona laj jlaja.
- ⁵⁴I'nio' ni itiuwj ni 'yajwes, jla'yi ni i'yaje ni i'yoyis, nak jla'm ijiate ti jantaj jana ji'wasankiye ti laj jlaja. Sekjane'yi ka iniuwatana'a kisie'e ti jatiajlaja'm niwa a'no'ol, ts'ijiye siojona jloma ti yi' jlaja.
- ⁵⁵Siunie 'yajwes nak jlam ijiate jla'am ti inak ti ijiatk'i. Siunie i'yoyis kia'iyojliyi nak inat ti ijiatk'i.
- ⁵⁶I'nio' siunie itiuwj ni 'yajwes, jla'yi ti i'yaje ni i'yoyis, nak je paj kantalk'i'm, kiak awo já atajla.
- ⁵⁷Siunie Inia' ti sijliu' ji'wasankiye po', it'imina pet ti i'wiesankiye po'. Tempí it'imina siunie i'nio' ti sitiujw, nak ji'wasankiye poye'eje.
- ⁵⁸Siojona woye ti tal poliyi, janak ajwe'el, je iyo'ate siojopa maná itiuwj t'ipi papo aska kijilas masas. Ijiate itiuwisieta lapakawo ti je puwaka ka i'maniti'n ka iwo ji'wasankiyeja'. I'nio' ni jantojw janak woye ti tal poliyi, nak ja ke paja ka netia'n.
- ⁵⁹'Yina kiak iyo 'niwak Jesús jlamtis ti 'yiyasajne'n japo i'nio' yi'i jlaja Judíojos t'ajla'wet, yi'i jlaja Capernaum.

Inamtis ti iyo in'wasankiyeja'

- ⁶⁰Loj japo i'nio' siojopo yamk'i ja Jesús, ti ipi'yayeyis siukia iyo ti taka'neyasa'n. Iyoyis'ne 'ate: —Atejnistieje ka insta' niwaka. ¿Tempa jank'iuye?
- ⁶¹Yina Jesús 'yijene ki iyone ti iniewit, jlam ininekialjliyisi, sekyi'i ja Jesús iyo'ne 'ate: —¿Jiliatayiji siukia awo ti amti?
- ⁶²¿Tepat'e jota awoyeyi ka a'wenats'i ni I'nio' Jlas ka napi 'niji siunie tajli jla'am poliyi?
- ⁶³Yejne'n, siojona Sinia' jikimet ti 'es, janak iyo 'wasankiyeja' napo i'nio', je'ne ka nakaye t'isie'n ka 'esieyi. Siuniwa yamtis ti ajwe'lase'm, niwak itio'nase jana Sinia' jikimet ti iyoye as'wasankiyeja'.
- ⁶⁴Yina ya'am awo'ate, 'lojli'ijyi ti asama ti jikakiunieyi. Jesús iyo ti itiant'ieje ta'a ti 'nelanjie'e isijme'n siojopo je its'iuyeje, siu'neje ja janekial.
- ⁶⁵Jla'am iyojli 'ate: —Tempi it'imina ti awo'ate ti ajwe'lase'm, lajk'ipa ka 'najane paka iniwone ka ijnok'i, ijwienjli jla'am siunie Inia' ti iyo 'niayija' pa.
- ⁶⁶Sekyi'i ti lajak'i papo ka nekk'i, siojopo yamtak'i ja Jesús ilik'i.
- ⁶⁷Jesús i'yasam'ne siojopo itijwa'm sikioye times tom'niji t'eyasajnas ti iyo'ate: —¿Tepi jiwoyeyi pet ti asa'am? ¿Ma jaleye ijyik'i?
- ⁶⁸Simón Pedro iyo'ate ti isiujlie: —'Yaka'niona, ¿ten jiat'eje siupa janajk'iji'ni? Jlamliet siuniwa amti niwaka inamtis ti iyo 'wasankiyeja' pa, ti laj jlaja.
- ⁶⁹Pajk'i ti ak'iukie, it'imina ti kastant'ie'a ti a'm ti Sinia' inlesa'n.
- ⁷⁰Jesús iyo'ne 'ate: —Yam ti aki'mase'm siunie inojwajia'm, ti itijwa'm sik'ioye times to'm'niji. 'Yina ijwienjli'ne siunie imosik.
- ⁷¹Jesús iyo ti ja Judas, siojo Simón Iscariote jlas, jakayeta ti tajla'm siojopo itijwa'm sik'ioye times to'm'niji t'eyasajnas, jla'am siojo janekial.

San Juan 7

Ji'yijnis 'yakakiu pa Jesús

- ¹Jesús ti paja'ni wat ape'e yamaja, iniuyits'i siojowa isi'il yiji jlaja Galilea. 'Yina je iyo'ni ka ijno 'niji yi'i jlaja Judea, lapakawo siojopo Judíojos iyotaja ka inlanis.
- ²Jlampa je tojwa'a siojokia jiliakijnieye japo Judíojos, ti kiajatak'i'ni niwa najkapis ti iyoyetajas jlopalikisie' ojwe,
- ³Ji'yijnis iyonisi'ne 'ate: —'Nak ká a'yi'nina'a, majna'a 'niji yi'i jana Judea, ja'nakayeyijna'a ti ja'we'en pet siunapo ya'm ajak'i siunie jiwo.
- ⁴I'niojie'e ni ti iyojonk'iye ka ti'wena, je inijweki siunie iyo kanwo. Jlam 'esiji ka wikie'eyeyi ka a'wenkijna'm siunapo yi' ape'e 'ni ajnat, entipa jiwoyeyi.
- ⁵Ji'yijnis iyone ja Jesús ti, lapakawo ti kia'iyoye 'yakakiuyis.

⁶Jesús isiujlie'ne pet ti iyo'ate: —Je yijliyi'ijyi siojona ika jlomaye, jlam'ne ti asa'am jijwelaye ka 'esieyiji ka ne'yi japa ka jlomaye.

⁷Siunapo tajle ni ajnat je ne'wa'ase'm, kajeyepa ti lajk'ipa ka intajlat'ase'm, yo'otie ti ya'am akajanit'i ape'e siunie je 'es iyoyisi, it'imina ti ne'wajask'i'm.

⁸Maye'ni jiwekie'e asa'am, ja ke iyik 'yaka je yijliyi'ijyi siojona 'yaka jloma.

⁹Yiyi siukia iyo ja Jesús, sek 'wanjle'e'ne yi'i jlaja Galilea.

¹⁰Jlampa yama'ni japo ji'yijnis ti ijioyisi jakia inlakijnieye. Jiwekie'eja pet ti ya'am ja Jesús, 'wenajliyi ki iyo ti jwamjla'a ti inijwekia'm japo i'nio'.

¹¹Siojopo jika anechiyasas japo Judójos iyoyisijyin'ni. Iyoyis'ni 'ate ti ti'yasanisi'ni: —¿Tepa t'e yi'i?

¹²Jle' po' wat ja Jesús, ti intaj totieje. Po' japo iyo'ate ti ijwilis, “I'nioyi jaka.” Po' japo iyo'ate, “Je 'es, 'yakajmank'iji'n napo i'nio'.”

¹³Lapakawo ti je ijwiyisie japo jika anechiyasas, it'imina'ne ti inijwekisi ti jitiej ijiutisie.

T'eyasajnaye iyo pa Jesús ti yiji japa inlakijnieye ti iyoyeta jlopalikisie' papo ojwe

¹⁴Jikiowe'eyi jakia inlakijnieye ti Jesús ijioye kiajwe japa 'najla'wet, ti taka'neyasa'n.

¹⁵Jlam jnots'iniji japo Judójos ti ipi'yayis siukia iyo ti tamti. Iyoyis'ne 'ate: — ¿Yot'iyi'ni ti 'yijen jwajla'aja, jeje'e ti'wena ka ini'neyasa'n?

¹⁶Jesús isiujlie'ne japo ti iyo'ate: —Je ya'am ka intalk'i siunie aka'neyasane, tajle jla'am siunie sijliu'.

¹⁷Siuti ja poye siunie janwo ni Inia' yi poliyi iyotaja ka inwo, sek jantaj'le ni i'nio' ti ja 'najane pa janwone, siuti ja ijiatayi ti jantalk'i, ni'ne ka intal Siniayi.

¹⁸Siunie i'nio' iyojonk'ieye ka tonitie je k'iejliyi paka inwo, najata jla'am iyo siunie tajle. Jlam'ne pet siunie ti iyojonk'ieye ka tonitie siunie i'nio' sijliu', nak ijiatk'i siunie iyo jlamtikie'; ka ne ts'ijiye ka jla'am iwo siunie taka'neyasane.

¹⁹“¿Je pak Moisés ti iwi'nase'm ni jika'neyasajnaye? 'Yina tiwet'ianaja ka injwanjli wata'a paka ink'iuye. ¿Yot'iyi'ni ti jiwoye'ijyi ka siliana?”

²⁰Iyo'ne 'ate japo i'nio' ti isiujlie: —¿Ataj je 'es! ¿Tempa iyotaja ka inla'an?

²¹Jesús iyo'ne 'ate: —Ijwienjliyiji jiwekie'e siukia awoyi ti eniji siojona jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n ti kawoyelijyit'ipi pa ti ji'wena'.

²²'Yejne'n siu'nie jayoyi, siupa Moisés t'ipi ijiate ti 'yijie'na'm ka woyeyi siunie ti jiwa tejwak'i pa, (jlam'ne ki iyo ti je jla'am ka intajle, 'wenajlit'iyijpe jla'am ti papok tajle siupapo aska kijilas t'ipi jike' iyont'iyisijpe). 'Wanjliyi ka janakaye

siojona jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, je woyejliyi ti jlenayiji ti kiak jiwonayi napo kia'lis ti t'isie'n jiwa jlewajak'i.

²³Jlam'ne pet ti asa'am, ti je woyeyi ka akama'yi ape'e, naka iyo ni Moisés jika'neyasajnaye, sekyi'i ti je woyeyi ka akamaye'yi ilia'm napo kia'lis ti kiak jiwonayi ti t'isienis jijwa'al jlewaja'yi ti ijniujliejam'ni janak jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n. 'Yina jak je iyoyiji ka je iyoyi 'ate: ¿yot'iyi'ni jiat'eje ti jitiajlatak'i'm ti ajwajiet jaka i'nio' wikie'eyi jawa t'ajwes iyo, jakiak jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n?

²⁴Ijijatliyi, je 'es ka 'yenayi napo as'lejwas siupa jlonye iyo ti ji'wena' siuniwa yi kisie'e, 'yina siuti jawo naka 'otatiji, 'wena ja ke 'asajiap'e siunie ti ijiate ti tijnajyi.

Jesús injwe'el ti tajle pi Sinia'

²⁵Sekyi'i siojopo sek ji'wet'e, siujlieja ajnat Jerusalén, po' japo iyo'ate ti ini'yasis: —¿Je 'naka 'ni tiwoktajyin'ni ka tiliana?

²⁶Siusie, 'nak p'an yi'i takamtijniene napo i'nio', entip'an ti lajk'ipa ka in'yikisane. ¿Ent'a 'yijenayi pi iyone napo anechiyasas ti jlam ti Injwajieti ti Sinia' jijliujwanik?

²⁷Kasts'ajane pi awonaja siunie taj'le. Jlamliet pet siunie Sinia' jijliujwanik ka 'nesta, ja lajak'i pi i'nioye ka 'najane pa janwone siupi jantaj'le.

²⁸Jesús taka'neyasa'n kiajwe jlaja 'najla'wet. 'Yakets'ijiap ti tamti ti ipi'yayeyi japo i'nio' ti kia'yo: —¿Intant'iejap'ank'i, jla'yi ti 'najanap'ane siunie ataj'le? 'Yejne'n, siuti ana'am je ya'am ka intalk'i, 'wenajliyi jla'am siunie sijliu', ijiate jla'am ti 'yu'we napo i'nio' ka je inkakiuyis, naka ni je intant'iejayi.

²⁹Sitiant'ieje ya'am kajeyepa ti atajle, jla'yi ti jla'am ti sijliu'.

³⁰Siojopo i'nio' ti ipi'yayisie, iyoyetajasi ka inkimits'i, 'yina 'yaka je yijliyi'ijyi siupa jlaj yi'i, it'imina'ne ti lajk'ipa ka jikiowe int'onitie ka poye pa ka k'iejliyeyi paka inwone.

³¹Je pini'ne japo ti je 'yakakiuyis, iyoyis'ne 'ate: —Siuka 'nest'inie'e pi Injwajieti ti Sinia' jijliujwanik, ¿jot'e ka kia'iwo, ni'ne ka inkamna'a ape'e siunie iyo niwa i'winki'n?

Ti Fariséojos iyoyetajas ka inkimits'i pa Jesús

³²Siojopo Fariséojos ti 'yijenayisi pi iyone siukia tiwonaja ti intaj totieje, japoka 'ne'eje jla'am ti ijliu' papo tokis siojopo i'yena jlaja 'najla'wet, siu'neje japo pa'yijis jika anechiyasas, ka inkimits'i ja Jesús.

³³Sekyi'i ja Jesús iyone'ne 'ate japoka: — Ja ke sipaj asap, jayik'iji ti jayapili siunie i'nio' sijliu'.

³⁴Ja siwoyejyin'ni, 'yina ja ke si'wena', kajeyepa ti ja ke 'najanayi pi janiwonayi ka joyeyi siunie jayi'i.

³⁵Sekyi'i'ne japo jika anechiyasas japo Judíojos iyoyis'ne 'ate ti ini'yasis: — ¿Tepat'e jajnojwi, ti ijwi'il ja ke i'wina? ¿Ent'a napok jajnoyi si'lijwas 'neje yajme'n ape'e 'ni ajnat ti je 'wet, ni'ne ka napokaye siunapo je 'esijiyi, je iliyi ni jike', ti ja'nejasajne'n?

³⁶¿Tepat'e iyo ti kia'iyo, “Ja siwoyeyjin'ni, 'yina ja ke si'wena', kajeyepa ti ja ke 'najanayi pi janiwonayi ka joyeyi siunie jayi'i”?

Tewukis siuniwa tajle ni i'niat ti iyo in'wasankiyeja'

³⁷Siukia jloma ti jlajayi jakiak inlakijnieye, jakiak siojokia jloma ti wuj, Jesús takasit'ne ti kiak iyoyeyi ti 'yakets'ijiap ti tamti: —Siunie i'nio' ti janki'im, ijnoyek'inie'e, in'yayena'a i'niati.

³⁸Siunie iyo niwa inamtis ti tip'esina t'ipi ti iyo'ate, “Siunie i'nio' ti ja ke sakakiu, siuniwa tewukis ti tajle ni i'niat ti iyo in'wasankiyeja' intajlamna'a ni jitiowe.”

³⁹Jlam'ne papok ijwi'il ja Jesús siupapo ja ke inkakiu, ti ja tekiajlaja siojopa Sinia' jikimet ti 'es. 'Yina ti je 'nesjli'ijyi siojopa Sinia' jikimet ti 'es lapakawo ti je yijliyi'ijyi siojopa jloma ti ja tiwunitie ja Jesús.

Ti inik'isa papo i'nio'

⁴⁰Po' japo iyo'ate ti ipi'yayisie ja Jesús siukia iyo ti tamti: —Yaka ijiatat'ijyi ti 'naka 'ni injwejlanik jiwo ti tijwela'ni ja'nes.

⁴¹Ijia japo iyo'ate: —Siunie Injwajieti ti Sinia' jijliujwanik, 'naka. 'Yina ijia japo iyo'ate: —Yaka je jat'inie'e, ¿yot'iyi'ni ka intajla'm jana Galilea siupa Injwajieti ti Sinia' jijliujwanik?

⁴²Ijwiljie'e niwa inamtis pak Sinia' jiliujwanik jantajla'm papo David, jla'yi ti ja ji'weta'a jana Belén, isi' siojona ji'wet t'ipi pi David.

⁴³'Yina Jesús jla'am ti it'imina japo i'nio' ti tejets'i wita'am.

⁴⁴Po' japo iyotaja ka inkimits'i ja Jesús ka i'notists'e a'laja'm, 'yina lajk'i'ne japo ti paja ka inkimits'i.

Siupapo jika anechiyasas papo Judíojos 'yakakiuyis pa Jesús

⁴⁵Siojopo tokis i'yena jlaja 'najla'wet yapilisi siojo yi'i japo pa'yijis jika anechiyasas siu'neje japo Fariséojos. I'yasayisi'n japo tokis ti iyo'ate: —¿Yot'iyi'ni ti je niamayi?

⁴⁶Iyo'ne 'ate japo tokis ti isiujlie: —¿Lajk'ipa ka kia'iwo puwa ka jlamtisie', siunie iyo ti tamti!

⁴⁷Iyo'ne 'ate japo Fariséojos, ti ipi'yayeyis ti kia'iyo: —¿Yot'iyi'ni, kiak p'an jiwoyeyi pet jikinieyi siunie iyo? Lapakawo ti inkajlajyi.

⁴⁸¿Pot'e jiat'eje napo saka anechiyasas ti je 'yakakiu, ni'ne ka napokaye napo Fariséojos?

⁴⁹Siunapo i'nio' ti je itiant'iejesi siuniwa inamtis t'ipi tajle pi Moisés, jiwet'ia japoye.

⁵⁰Sekyi'i ja Nicodemo, Fariseo 'neje, siojo ijioyi ja Jesús ti ajnaj, iyone'ne 'ate papo ijia:

⁵¹—Iyo'ate siuniwa inamtis tajle pi Moisés t'ipi, “Siuti je pe'yajli'ijyi siupi jitis iyo ni i'nio', ke inesi'lie'yi ka asa'a.”

⁵²Iyo'ne 'ate ti isiujlisie: —¿Galilea jlelep'a'na'm 'neje? 'Ye'en niwa inamtis, ni'neyasane. Ja'we'en ti lajk'ipa injwejlanik jiwoye ka intajla'm jana Galilea.

Siojopa asejnia ti 'yu'ni

⁵³[Sekyi'i japo i'nio' ijwienjlik'i'ni ti yapilie'ni.

San Juan 8

¹Yina Jesús teje'ne 'niji yi'i jlaja tikiynaki Olivokiet.

²Siukia ti jlomaye'eje ti k'iejli mot, yapilieyi'ijyi jlaja 'najla'wet. I'nio' 'yakapajlayisi, sekyl'i yiyeje'n ti 'yiyasajne'n japok i'nio'.

³Siojopo jiwos pi Moisés jika'neyasajnaye, siu'neje japo Fariséojos, itionayisi ja Jesús jlaja asejnia ti 'yuyi'ni pi jikiecha jik'iemjla. Yinayis jikiowe'e japo i'nio' nojk'i wita'm.

⁴Ijwilayisiam'ne ja Jesús ti iyo'ate: —Inka'neyasajnowo, siujlie'e i'nioki ti'wenajaja jikiecha k'iemjla ti 'yuyi'ni.

⁵Siunie Moisés jika'neyasajnaye iyo'ate, siojona asejnia kiak iniwone janak sisajas tikienajayi ti tiliana. 'Yina ¿tepi jiwo pet?

⁶Lapakawo ti kiak iyotaja ka intajlatisie, it'imina ti kiak iyoyisi ti i'yasisi'n, jla'yi ti ijyijlitis. 'Yuye isia'm, sekyl'i ti ip'isina ni ajnat ti jijwuki isiene.

⁷Yina ti i'yasis'ni, e'tieje'ne ti tijna pijia'm, sekyl'i iyo'ne 'ate: —Siunie ti asa'am jane'yi pa ja laja jikeye, nak inanayijna'a ka sisajas intateje'n.

⁸Yikiajlayi'iji ti 'yu isia'm, ip'isina ni ajnat.

⁹Ti ipi'yayisie ja Jesús ti kia'iyoye, sekyl'i ti ijwienjlik'i'ni ti yam'ni, japok inian'ni japo kijilas ti yam'ni. Jesús i'win'ne ti ijwienjli jlaja asejnia ti 'wanjlelap,

¹⁰tijnaye pijia'm sekyl'i iyone'ne 'ate: —¿Najapo? ¿Lajk'i wekie'e pa ka k'iejliyi pa ka inwo'naja?

¹¹Iyo'ne 'ate jlajak i'nioki ti isiujlisie: —Lajk'ipa, 'ni Ika'niona. 'Yina Jesús iyone'ne 'ate: —Kia'awo je asa'am. 'Yejne'n, maj, ke ekiajle'ena'a ka awo ni ake'.]

Jesús jla'am ti jika kates napo i'nio' yi' ajnat'e

- ¹²Jesús iyonayi'iji 'ate japo i'nio': —Ya'am ti jika katesk'i'm napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat. I'nio' ni jana'am iyyik'i ja ke int'iskiuniejejyinna'a ni ajnatiok, siojona kates in'wasankiye tajle janejyi.
- ¹³Iyo'ne 'ate japo Fariséojos: —Siunie jijwe'el, laj lajaye, 'yaka am a'am ti jitiajlat'a siunie jijwe'el.
- ¹⁴Jesús iyo'ne 'ate ti isiujlieyi: —Siuniwa yamtis, ijiate wek yam yamata ti anijwe'el, lapakawo ti laja po'. Siunie atajli ts'ajane pi awone, siunie jajiojwi kia'iyojliyi, siuti asa'am je 'najanayi.
- ¹⁵Siunie jiwoyeyi, jitis iyo pi i'nio' ti ji'yena', jiwoyeyi siupi jijwela' ka ijnewiteje ni i'nio'. Ya'am je'ne ka yama ka'ye'en ni jitis iyo ni i'nio'.
- ¹⁶Siuti ja yama ti ja'ye'en ni jitis iyo ni i'nio', ja 'esie. ¿Tepa jawo ka kiak je iwo ti jantaja wita'm ki iyo siunie ijiatk'i? 'Yina ja ke sijwanjlajap ka'yenta siunie ja iyo, ti po' ni Inia', nak ja inoyijk'i'm, ti Jlam ti sijliu'.
- ¹⁷Siuniwa inamtis ti tajle pi Moisés t'ipi iyo'ate, “Siunapo ti times ti ijniulwita'm siupi iyo ti ijwi'il, nak tiwok lajaye kajeyepa ti ijiatk'i siunie ijwi'il.”
- ¹⁸Kiak iyo'ni siunie ajwe'el, awo ti yam ya'am ti anijwe'el, siunie Inia' kiak iyojliyi sijwe'el ti Jla'am ti sijliu'.
- ¹⁹Sekyi'i japo Fariséojos i'yasayisi'n ti iyo'ate: —¿Tepa yi'i pi ana'? Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Asa'am je intant'iejak'i, siunie Inia' kiak iyojliyi je intant'iejayi. Siuka intant'iejak'i intant'iejtaja ni Inia'.
- ²⁰Jesús yits'e yi'i jlaja 'najla'wet ti kia'iyoyi, iyo niwa jlamtis, yi'i siojowa tiwoki'ni ji'wajieta' pi Sinia' siojowa ti titietajak'i'ni. Siuti je yijliyi'iji siojopa jika jloma, it'imina'ne ti lajk'ipa ka inki'me.

Jesús yikiajlayi'iji ti inijwejla'm papo i'nio'

- ²¹Jesús iyonayi'iji 'ate japo i'nio': —Jayik, siuti asa'am ja siwoyejyini, ja i'wanjliyejyi ni aske' ka inetianatie. Siunie jajiojwi je 'najanayi paka wonayi ka ajoyeyi.
- ²²Siojopo Judíoijos iyo'ne 'ate ti yinisi kiowe'e: —¿Ent'a iyo ka inila'an, it'imina ti kia'iyoyi ti iyo'ate, “Siunie jajiojwi je 'najanayi paka awonayi ka ajoyeyi”?
- ²³Jesús iyo'ne 'ate: —Asa'am as'wet 'ni ajnat. Jlam pet ti ya'am i'wit pet siunie 'niji pijia'm.
- ²⁴It'imina ti kia'awo ti awo'ate, “Ja ke atajlajyi ni aske' ka inetianatie.” Siuti ja sakakiuye ti ya'am siunie ti awo'ate “ya'am”, ja ke atajlajyi ni aske' ka inetianatie.
- ²⁵'Yina ti ipi'yayisie ti kia'iyoyi, i'yasayisi'n ti iyo'ate: —¿Te'na'm? Jesús isiujlie japo ti iyo'ate: —Siunie iyo ti 'nelanjie'e ni i'nio' ni ajwe'el ti ya'am, naka.

²⁶Po' siuniwa jayo'nase, jla'yi ti ja'ye'en siunie jiwoyeyi. Ijiatek'i siuniwa jlamtis ni i'nio' sijliu', jla'yi ti lajk'ipa jikiechaye ka ijwi'il, najata jla'am siunie iyo ka ijwi'il, ka ijwijla'm napo i'nio'.

²⁷Yina je itiant'iejesk'i japo i'nio' ti ijwi'il pi Jinia' ti yi' poliyi.

²⁸It'imina'ne ti iyo'ate: —Ijiatek'i jla'yi ka tenata pijia'm ni I'nio' Jlas, jiwokie'ejana'a ka intant'iejayi ti jla'am siunie ti iyo'ate “ya'am”, jla'yi ti ja intant'iejayi ti je awo ka iyo ka itiajlatk'i siunie awo. Je'e, 'wenajliyi siunie Inia' ts'eyasane ti ajwel pet.

²⁹Siunie I'nio' sijliu' yi' ijiap. Je sijwankite'n pi a'yi, kajeyepa ti awo siunie iyo ka iyo.

³⁰Ti kia'iyoye ja Jesús je pini' japo i'nio' je 'yakakiu.

Sinia' Jlas iliejnits'i niwa t'aka iyo napo inke' kipijnas

³¹Jesús iyonayi'iji 'ate siojopo Judíojos je 'yakakiuyis: —Siuti ja ke aleyeyi siunie iyo niwa yamtis, asa'am ti ja ijiatayi ti 'yiyasajna'yase'm.

³²Ja intant'iejayi ki iyo ni ijiatk'i, siuni ijiatk'i 'yiniyijna'a ka inlanajyits'i.

³³Iyoyis'ne 'ate ti isiujlieyisi pet: —¿Yot'iyi'ni ti kiak jiwo, ti jiwo 'ate, “Ja ke kipijnasa'asem'ne paka ne'yi paka i'nioye”? Jlam'ne atajlaja'm pi Abraham t'ipi, lajk'ipa ka i'nioye ka jikipijnasats'e'm.

³⁴Jesús iyone'ne 'ate japoka: —Ijiate, ijiatk'i siunie jayo, ti siunie i'nio' iyoyi ni jloski'la, nak siunie jikipinik ni inke'.

³⁵Siunie i'nio' tiwoki inkipinikie' je paj ka napili pi ji'wet, jlampet siunie inas nak je paj pet ka intajla papo jiniewot.

³⁶Siuti kia'iyoye ni Sinia' Jlas, ti iniuyeje pa ti kiak iyo, 'yina kiak janwo'nase pet jlam ja ijiatayijna'a ti janlanajyits'i.

³⁷Ijiate ti jinijwelayi pi Abraham ti asnaye, 'yina ti je kima'yi ilia'm niwa jlamtis, it'imina'ne ti jiwoyeyi ka siliana.

³⁸Ajwel pet siunie a'we'en ti ajiap ni Inia', jlam pet ti asa'am siunie jijwela' siunie ti jipe'yayeyi ni asna' ti tajle.

³⁹Ipi'yayis'ne ti kia'iyoye, iyoyis'ne 'ate: —¿Abraham, pak sinia'! Jesús isiujlie'ne pet ti iyo'ate: —Siuka ijiatayiji ka jilisa'ase'm pi Abraham t'ipi, ka in'wenayeta ka woyeyi niwa iyot'iyi pi jla'am.

⁴⁰Wenajliyi ti jiwoyeyi ka siliana' ti ajwelta'ase'm siunie ijiatk'i ti Sinia' ts'eyasane. ¿Abraham je kiak iniwone siunie jiwoyeyi!

⁴¹Asa'am jiwoyeyi siunie jikijmaye iyo ni asna'. Iyoyis'ne 'ate: —Je sa'am siunapo jiniewot je 'yakaj, 'yina sinia' ijwienjli siupa atajlaja, paka Sinia'.

⁴²Jesús iyo'ne pet 'ate: —Ka ijiatayiji ti jiwela' asna' pi Sinia', ka seminayeta ti atajle pi Sinia', ya'am ti a'neye. Ti ana'am, je 'ne ka yama ka itiajlatk'i siunie awo, 'wenajliyi ni Sinia'.

⁴³¿Yot'iyi'ni ti kiak iyo ti je woyeyi ka intant'iejayi siukia awo? 'Nakayi jla'am ti je woyeyi ka ak'iuyeyi niwa yamtis.

⁴⁴Imosik jilists'ase'm, siuti jitiajlayi, it'imina ti jiwoyeyi siunie iyo kanwo. Siunie imosik ti 'nelanjie'e ta'a ti tajlap'e ti iyo kalankijietaja, je paj ka ijiatak'i pa kanwo, lapakawo ti ijiateje ti yinjlajap siunie je ijiatk'i jitiowiji. Siuti ijwilata siuniwa sintijieyis, 'yakaja'a ti jla'am, jla'yi ti jla'am ti jinia' niwak sintijieyis.

⁴⁵Siuti ya'am ti ajwe'el siunie ijiatk'i, it'imina ti sakakiuye.

⁴⁶“¿Tepa jane'yi pa ti asa'am, ka inkajanit itipe'e ti po' pa awoyi 'yake'? Siuti ijiatk'i siunie ajwe'el, ¿yot'iyi'ni ti sakakiuye?

⁴⁷Siunie ti Sinia' jlas its'iuye ki iyo niwa jlamtis ni Sinia', 'yina siuti je lijts'ase'm, ¿tepa jawo ka k'iuyeyi?”

Ti Abraham lajlik'iji pa, Sijwajieti ta'a jla'm ti po'o

⁴⁸Siojopo Judíojos ipi'yayis jiwek ja Jesús ti kia'iyoy, sekyi'i iyonayisi 'ate: —Ijiate siunie awona'a ti ajwela ti am Samaria jlele'a'am, ti imosik yi' awa'm.

⁴⁹Jesús isiujlie pet ti iyo'ate: —Lajk'ipa imosikie' ka ine' iwia'm. Siunie awo jiwunitieye e'ne ni Inia', 'wenajliyi pet siunie jiwoyeyi ti je woye ijiaye ti ya'am.

⁵⁰Ejlojli'iji jiwekie'e, lapakawo ti je awo ijliak'aliye ti kia'iyoy, ka je siwunit napo i'nio'. 'Yina po' siunie ti iyotajank'ieye ka siwunitie, naka siunie ja'nakajanit ki iyo napo i'nio', ti jla'am ja ijiatayi ti jajnajyi siunie janwo ka 'notatajajna'a.

⁵¹'Yina awo'ate, jla'am je awo siunie ti awo'ate, i'nio' ni janwo niwa yamtis ja ke inetia'n.

⁵²Iyo'ate japo Judíojos ti isiujlie: —Ijiate ti awok'ija 'ate ti ajwela ti imosik yi' awa'm! Jlam'ne siupapo injwejlana'wos t'ipi pajk'i ti 'yajle'n, Abraham kia'iyojliyi, ti jiwo'ate ti jlamti, “I'nio' ni janwo niwa yamtis ja ke inetia'n.”

⁵³¿Ent'a jit'ia'n ape'e pa sinia' Abraham t'ipi, jlam'ne je k'iejeje'yik'i'ni ti 'ya'al, siu'neje papo injwejlana'wos t'ipi? ¿Tent'ipa siupa jini'yejnap?

⁵⁴Iyo'ate ja Jesús ti isiujlie: —Ka yama ya'am ka iniwunit, siunie awo ti aniwunit siu'neje niwa yamtis laj lajaye. I'nio' ni siwunit, naka Inia' ti jiwoyeyeta 'ate ti jiwela' “Sinia”.

⁵⁵'Yina je intant'iejayi. Jlampet ti ya'am sitiant'ieje. Siuka ijwi'il ka iyo'ate, “Je sitiant'ieje”, wuj ti jayo sintiye, ka iyoyena'a 'ateye jiwoyeyi. Ti ya'am jlam je awo ti sitiant'ieje, jla'yi ti awoyi niwa jlamtis, ti iyo ka iyo.

⁵⁶Abraham siupi jitiajlajia'm, ipini'yi ti iyo'ate, "Je ijat ke i'wi'in siojona jloma ti ja'nes 'ne ajnat'e pi Saka'niona." 'Yina ijatjliyi kia'yo ti i'wi'in, wuj ti ipini'yi.

⁵⁷Siojopo Judíojos iyonisi'ne 'ate ja Jesús: —Jlam'ne je jleyi puwa ka cincuéntaja puwa aka najkapisie, ¿ti jijwe'el jiwe'n ape'e pi Abraham?

⁵⁸Jesús isiujlie'ne pet ti iyo'ate: —Ijiate, ijat'k'i siunie awo, ti ya'am pajk'i ta'a ti sipo', ti siupi Abraham lajlik'ijipa.

⁵⁹Sekyi'i ti isimayisk'i'ni kiwa sisajas ti iyotaja ka intatisiji'n. Jlampá yama ti inijwekia'm, ti tal kiajwe jlaja 'najla'wet.

San Juan 9

Jesús i'wijnajne'n siupa i'nio' talok ta'a ti k'iejli yiji'n

¹Ajnat siojo iniu'we ja Jesús, sek i'wi'ne siojo i'nio' talok ta'a ti k'iejli yiji'n.

²Siojopo t'eyasajnas jla'am ja Jesús i'yase'n ti iyo'ate: —Inka'neyasaj nawo, ¿yot'iyi'ni ti kia'yo ni jiwet'ia, ti talok ta'a ti k'iejli yiyet'ijyimpe? ¿Nakat'iyi jla'am ti iyo jikeye napo jiniewot, ni'ne ka jlama jla'am?

³Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Je 'naka ka jike' int'emina ni'ne ka napokaye napo jiniewot, 'wenajliyi siunie iyo ka 'nakaj ti Sinia' 'yijene pi iyone ni jiwet'ia iyo.

⁴Alenjlipa ti jlomajli'ijyi, 'esijyi ka isimaja ni jikijmaye ni I'nio' sijliu'. Je pa tojwa'a siunie ti ja ajnaja, ti ja lajak'ipa ka inkajli ka inkijme'n.

⁵'Esijyi ti ajli'ijyi 'ne ajnat'e, ti ya'am ti akajanit'i ape'e napo yi' ape'e 'ni ajnat.

⁶Yiyik'i wekie'e ti kia'yo, sek'yi'i ti ijwiets'iunie ajnat'e, 'yina ti its'iatitieje'ni siukia ajnat ja iyone, sek'yi'i ti 'yilinak'i ape'e jawa jitieta ja talok.

⁷Itimeje ti iyonayi 'ate: —Maj, joyi siujlieja i'niat Siloé. Le'e ni atokio'. (Siunie ti iyo'ate Siloé iyo'ate, Tijliuk.) Yam'ne siojo i'nio' ti talok ti ijioyi jlajak i'niat. Yiyi ti ilija'a ja jitiokio', yaka jla'm iwo ti i'winaja'n.

⁸Siojopo ji'wetijwas siu'neje japo ti i'winis'ni ti t'alk'i'ni japo pi k'iejliyi, iyoyeyis 'ate ti ininekiajlisi ti ini'yasis: —¿Mi 'naka 'na yijin'ni'ne ts'e, ti t'alk'i'ni japo ka tiwok ji'wajieta'?

⁹Po' japo iyo'ate: —'Naka. Siojopo ijia iyo'ate: —Iyo'itieje ti ijyiwitk'i. Siojo jlameje iyo'ne 'ate: —Ijiate, ya'am.

¹⁰Sekyi'i i'yasayisi'n ti iyo'ate: —¿Yot'iyi'ni jiat'eje ti ji'wejne'n?

¹¹Isiujlie ti iyo'ate: —Siojo i'nio' jle' iyo'ate Jesús, siunie iyonk'i, ijwiets'iujne'n, sek'yi'i its'iatiti ki ajnat. 'Yilin'ne ape'e 'niwa itiete, sek'yi'i sijliu'ne i'niate siujlieja jle' iyo'ate Siloé, ti iyonk'i 'ate, "Maj, joyi siujlieja i'niat Siloé, le'e ni atokio'." Ijiatjliyi ak'ne, 'yina ti atemayi, sek a'yi ti a'wenap'ajne'n.

12Iyo'ne 'ate japo i'nio' ti i'yasis'ni: —¿Tepa yi'i pak i'nio'? Siojo i'nio' iyo'ate: —T'eyi, pa yit'iyi.

Fariséojos ijialaskinisi siupa talokpe ka injwe'el siupa iyo ti i'wijne'n

13-14 Siukia jloma ti Jesús its'iatiti ki ajnat ti jlats'ilis ijline, ti i'wijnajne'n jak talok, jakiak jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n. It'imina'ne ti tokiji japo Fariséojos jak i'nio',

15i'yasisin'ne ti iyo'ate: —¿Tepat'e iyo ti 'nelanjie'e in'wejnajne'n? Isiujlíe japo ti iyo'ate: —Its'iatiti ki ajnat ti jlats'ilis ijline. Sekyi'i kiak 'yiline'ne ape'e 'niwa itiete. 'Yina siuti itiokio' aleja'a, sekyi'i ti a'wenaja'n.

16Siojopo ijia Fariséojos iyoyis'ne 'ate: —Yaka jet'i intal Siniaye siupi i'nio' 'yina siuti je ilisa'n siujlie'e jloma ti 'es, i'nio 'wanjlijyi'n. Jla'am iyojli 'ate japo ijia: —¿Yot'iyi'ni ka kia'owo puwa kan'wenki'n ka kassesiliet, siuka inke' jilianikie? Sekyi'i'ne ti inik'isaja japoka.

17Yikiajlayisi'iji ti i'yasis'ni jak i'nio' ja talokpe, ti iyoyits'i 'ate: —¿Tepi jiwo pet ti a'am, siupi i'nio' in'wejnajne'n? Isiujlíe japo ti iyo'ate: —Ya'am awo'ate, injwejlanik jiwo jaka.

18Lapakawo ti je k'ask'i siukia iyo ti takakiunisi japo Judíojos, ti ijwilis ka je jakaye jak i'nio' ti talokpe, jla'yi ti takakiunisi ti i'wijne'n, it'imina'ne ti takajlunisi japo jiniewot.

19Iyoyis'ni 'ate ti ti'yananisi: —¿Mi asas 'ni siu'nie? ¿Ijiate ti jlam talok ta'a ti k'iejli yiyeje'n? ¿Tepit'i iyo ti i'wijne'n 'nakayi?

20Siojopo jiniewot iyo'ate ti isiujlíe: —Ijiate kasts'ajane pi awonaja 'yaka sas, ti 'nelanjie'e yiyeje'n jlam talok ta'a.

21'Yina siuti 'es jla'yi ni iyo ti i'wijne'n, nak janjwe'el ti jla'am. 'Yasa'ni, isijlijie'e, ja 'nakaj jla'am siupa janwo ti janijwe'el.

22Siuti ji'lij kiak iyone japok jiniewot jak i'nio' lapakawo ti je ijwiye japo Judíojos, kajeyepa ti pajk'i ti inipe'yayis ti iyoyits'i 'ate, "I'nio' ni janwo'ate Jesús nak Injwajietiwot ti Sinia' jilijuwani, nak ja tijliukiepe".

23It'imina'ne ti kiak iyo japo jiniewot ti iyo'ate, "'Yasa'ni, isijlijie'e, ja 'nakaj jla'am siupa janwo ti ja injwe'el."

24Japo Judíojos yikiajlayisi'iji ti tanisi jak i'nio' ja talokpe, sekyi'i iyonisi'ni 'ate: —'Ejne'n, sa'am awok'iate jike' po' pak i'nio'. ¿Tepi jiwo pet ti a'am? Ká ajwelts'e'm pi jiniliakie jitieyi'i pi Sinia'.

25Isiujlíe japo ti iyo'ate: —Je awo'ate ijiuski'la'n, ni'ne ka jeye. Nakata pet siunie ajwe'el ti ya'am, ti awope talokie 'nakayi ts'esie.

26Yinayisi'iji ape'e ti i'yasis'ni: —¿Tepi iyo'naja ti i'wejnajne'n?

- ²⁷Isiujlie japo ti iyo'ate: —Pajatak'i ti ajwe'lase'm, 'yina je jik'iuyek'i'm. ¿Yoti'iyi'ni ti jiwoye ka yikiajle'e? ¿Ent'a kiak jiwoyeyi, jiwo ka akiniets'i pet?
- ²⁸Iyoyis'ne 'ate ti iliakiyis, ti ipi'yayis ti kia'iyoy: —¿Nakp'an jlekk'i pet, sa'am akinieje pet pi iyot'iyipi pa Moisés!
- ²⁹Siupi Moisés kasts'ajane pi awonaja ti Sinia' tamtit'iyi'nijpe, jlam pet siuni i'nio' tiwet'ianaja ka ti'niejenaja siupi taj'le.
- ³⁰Siojo i'nio' isiujlie japo ti iyo'ate: —¿Kat'ajat'iyi wekie'e ka je 'najanayi siupi taj'le! ¿Awo ka jlamjliye ti sijwajiet it'imina ti a'wejne'n!
- ³¹Jejie'e kast'ayiji'n ti siunapo i'nio' ti jloski'la po' Sinia' je its'iuye, napokata jla'am siunapo ijiunit, jla'yi ti iyo siunie iyo kanwo.
- ³²Je tipe'yak jiwekie'e ka ne'yi paka injwe'el paka 'najane pa kanwone pi i'nioye ka in'wejnajne'n ka talokie, ka intajlap'e ti k'iejli yiji'n.
- ³³Siut'itie ka je intal Siniayi, ka je inkajlataja ka inlesane siunie iyo.
- ³⁴Sekyi'i kat'ajayi ti jwesis, iyonisi'ne 'ate jak i'nio': —Jlam'ne ki iyo ti k'iejli impoye, ake' tipoyi awa'm. ¿Jijwelt'e ka kasts'eyasajne'n? Yiyisik'i wekie'e ti kia'iyoy, sekyi'i ti tijliukie.

Siunapo jlosikis talojo'

- ³⁵'Yina Jesús t'ijieyi ti tijliuk jak i'nio' ja talokpe, siuti ini'wenayi'iji, sekyi'i iyone'ne 'ate ti i'yase'n: —¿Mi je kakiu siunie i'nio' Jlas?
- ³⁶Isiujlie ti iyo'ate: —'Yaka'niona, ¿tent'i pak i'nio' ka je 'yakakiu?
- ³⁷Jesús isiujlie ti iyo'ate: —K'iejli je 'we'en, ya'am ti akamtijniena.
- ³⁸Sekyi'i'ne ja i'nio' takosjlete'l itiyeyiji'n kiajwe, iyo'ne 'ate: —Je akakiu, ni 'yaka'niona.
- ³⁹Sekyi'i Jesús iyo'ne 'ate: —'Yejne'n, ti ana'm ajnat'e napok aname, siunapo talojo ti ja'wijnajne'n; jlam pet siunapo ijwil ka je talojoye jayojwa'n talojoye.
- ⁴⁰'Yina siojopo Fariséojos ti sekyi'i iyoyis'ne 'ate ti jwesis, ti ipi'yayisie: —¿Kiakt'i awoki pet, talojot'ets'e'm pet?
- ⁴¹Jesús iyo'ne 'ate ti isiujlieyi pet: —Jlamt'itie ka ijiatayi ka talojoye'ase'm, ka lajata astesa'. Siuti jijwela' ti je talojoye'ase'm, nak it'imina ti astes po'o.

San Juan 10

Siunie sontas jiwo siu'neje niwa jiliajwas

- ¹Jesús paj ti iyoye'eje 'ate: —Ijiate, ijiatk'i siunie jayo ti awo'ate, siunie ti je iniuyi ni jika 'wuk kiwet jana sontas ji'wuk, ti i'yujli wek paka'a, 'yina nak kajlajnata jla'yi ti kalankijieta.

- ²Jlam ni iniuyi ni jika 'wuk kiwet jana sontas ji'wuk, nak ijiate ti jiwoyiji niwa sontas.
- ³Siunie jiwo ni 'wuk kiwet 'yajlinitia'm k'ieye, sekyi'i ni sontas jiwo tanayits'i puwa jiliajwas siupi jle' ijio'we, ijwienjlik'i'ni. Jlamtis iyo pi jika'niona itiant'iejesk'i. Sekyi'i ti yamayi ti tajlaja'm japa ji'wuk.
- ⁴I'ye'en ti pajlat kisie'eyi sekyi'i ti yama ti iniank'ieye, yamayisk'i pet pi jika'niona, kajeyepa ti itiant'iek'i pi jla'lap iyo pi jika'niona.
- ⁵Jlajmiliet pet siunie i'nio' ti je ijiat ka jiwoye, je yamisk'i, 'wenajliyi ti je ijwiyisie, 'yina kajeyepa ti je itiant'iejesk'i pi jlamtis iyo.
- ⁶Jesús yijnapeje jiwekie'e ti kia'iyoye ka intejnisisk'i wata'a siojo iyontaja japo i'nio'.
- ⁷Jesús yikiajlayi'iji ti iyone'ate japo i'nio': —Ijiate, ijiatk'i siunie ti jayo'ate, ya'am siunie 'wuk kiwet siunie iniuyi'ni niwa sontas.
- ⁸Wikie'eyi siupapo iniant'i'nijpe its'ioye papok kajlajnatas, jla'yi ti kalankijietas. Siuniwa sontas je its'iuye.
- ⁹Ijiate, ya'm 'wuk kiwetk'i'm. Siunie i'nio' ni ja'noyi nak 'wuk kiwet, nak janjwayepe. Janwoyena'a 'ate jana 'wolepo' ti ijiojwa'm, ni'ne ti iniu kisie'e, jan'we'en niwa jop siunie jlak.
- ¹⁰Siunie i'nio' kajlajnata, je 'wena pet paka name siunie jikajlajnaye, jla'yi ni jikalankijieye siu'neje ti initiajnata pa. Yam je awoyeyi ti ana'am, ana'am ka jlam kiakatajak'i ka ji'wasankiye poye napo i'nio'.

Jesús nak sontas jiwo ti 'es

- ¹¹“Ya'am sontas jiwok'i'm siunie ti 'es. Siunie sontas jiwo ti 'es iniwe'n ape'e k'ieye niwa jiliajwas.
- ¹²I'nio' ni jikaja 'neje'e wekie'e jana i'ye'en, i'wi'in ilia'm siunie k'iwajla, jlamsek iliyeyi'i wekie niwa sontas ti yamata ti i'yilta'n. Sekyi'i siupi k'iwajla t'ekiyeja'm, jlamsek ijiutiek'i'ni niwa sontas. 'Yaka je jiwo, jla'yi ti je jiliajwas,
- ¹³kajeyepa ti najata jla'am ti i'ye'en jana jikaja, 'yina je niwaka'ne kan'ye'en niwa sontas.
- ¹⁴⁻¹⁵“Ya'am siunie sontas jiwok'i'm siunie ti 'es. Iyoye'ate ni Inia' ti itiant'iek'i, jla'yi ti ya'am sitiant'ieje. 'Yina kiak awone niwa iliajwas sitiant'ieje jla'yi ti itiant'iejesk'i peyit. Aniwe'n ape'e niwa iliajwas.
- ¹⁶'Yina kia'iyoye po'neje siuniwa iliajwas ji'wuk 'wenayi, ti je ijiat ka je iniame. Je ijiat ka je ink'iuyisk'i'm siunie jayone, sekjane'yi ka ji'wet ijwienkitana'a, injwanjliyena'a siunie jiwo ti jan'yena.
- ¹⁷“Siunie Inia' 'namak'i kajeyepa ti je e'n jana i'wiesankiye, pi jlomas janojwa'm janapik'i.

¹⁸Ijiate, ja ke pakaye siupi jasitiajnat ti ja silia'an, lapakawo ti yam ya'am ti talk'i. Siunie awo ti kia'awo. Lapakawo ti nak tijniejietak'i'm pet, siunie ti je e'n jana i'wiesankiye jla'yi siunie ti janapik'i ka netieje siojona jloma, 'yina nak iyotaja ka iyo ni Inia'."

¹⁹Siojopo Judíojos ti ipi'yayisie ti kia'iyoy, yikiajlayi'iji ti jlampa iyots'i'ni, 'yaka je ijniujlits'i.

²⁰Loj japo iyo'ate: —¿Yot'iyi'ni ti jik'iuyeyi, ti imosik yiji, jitiej je 'es?

²¹'Yina po' japo ijia iyo'ate: —Jejie'e kia'iyoy pa ti ijiate ti jitiej je 'es puwaka jlamtisie, jla'yi ti ka kia'iwo paka injwajiet paka talokie.

Judíojos 'yakawonisie pa Jesús

²²Ki iyo ti wi'yitiepata pa yi'i jlaja Jerusalén. Jakiak siojokia jloma ti jitiej iyunitietajask'i siojokia jloma ti tekiajlat'ipi pijia'm siujlieja 'najla'wet ti Sinia' yikiajlayi'iji ti ilisa'n.

²³Jesús sekyi'i yi'i jlaja 'najla'wet, yikiajli'ni ts'e yi'i ja Salomón jika 'wuk kiwet.

²⁴Judíojos nojwayisiji ja Jesús ti iyonisi 'ate: —¿Tepat'iyi ka anijwelts'e'm ka ama siupi Injwajieti ti Sinia' jiluijwanik? Jlam woni'ni 'ate: nijwelts'e'm.

²⁵Isiujlie japo ti iyo'ate: —Pajatak'i ti anijwe'lase'm, 'yina sakakiuye. Ka lajak'i niwa Inia' jlamtis, niwak 'yakajanit itipe'e ti ya'am, siuniwa wask'i'nelaja alesane.

²⁶'Yina sakakiuye kajeyepa ti je asa'am siuniwa iliajwas sontas.

²⁷Siuniwa iliajwas siuniwa yamtis iyo itiant'iek'i, jla'yi ti ya'am sitiant'ieje. Namayis ijyik'i pi ajojwi.

²⁸Siojona ji'wasankiye ti laj jlaja ajwankitamk'i, ja ke paja ka netia'n. Ja ke talak'i ka paja.

²⁹Siuniwa Inia' iwink'i'm, 'yaka'm ape'e niwa ijia wask'i'nelaja, ti je ti'niejenaja ka talaja.

³⁰Siunie Inia' jla'yi ti ya'am kasjwanjli.

³¹Siojopo Judíojos ti ipi'yayeyis ja Jesús ti kia'iyoy, yikiajlayisi'iji ti isimisie jawa sisajas ti iyotajas ka intatisiji'n.

³²'Yina Jesús iyo'ne 'ate: —Je pini' siuniwa wask'i'nelaja ti isis alesane astayi'i, ti a'wenki'nase'm, Inia' jweye akiene. ¿Tepat'e yi'i niwaka siupi jitiajlatak'i'm ti jiwoyeyi ka sisajas sitietayiji'n?

³³Siojopo Judíojos iyo'ne 'ate ti isiujlieyis: —Je'ne ka niwakaye siuniwa isis ti jilisane ka itiajlata'a'm ti sisajas jota itietajaja'n. Siunie atajlata'a'm naka ti jiliaki pi Sinia'. I'nioyeta'ame ti jiniwojwan'ni Siniaye.

³⁴Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Sinia' iyo'ate ti yi'i niwa inlesajnat'ipi, “Asa'am diosists'ase'm.”

³⁵Ijijatliyi, a'wena ti Sinia' yamite'e ti kia'iyó “diosists'ase'm” siupapo ijniejiet'ek'i ka injwe'el pet siupi jika'niye pi Sinia', jla'yi ti jlam je iyo niwa inamtis je takakiunieje.

³⁶'Yina kia'awo'ni pet, Sinia' sot ta'a 'niji ti silisa'n, ti sijliuye ajnat'e. ¿Yot'iyi'ni ti jijwela' ka iliaki pi Sinia', ti anijwe'el ti awo'ate “Sinia' Jlask'i'm”?

³⁷'Yejne'n, siuti ja ke 'yakajli ka ilisane siuniwa Inia' ilisane, ká ak'iuyek'i'm.

³⁸Siuti ja 'yakajli ka ilisane, 'wanjliyi ká akima'yi ijyilia'm, 'yina ká akakiunieyi ni siuniwa alesane, 'nakayi ti ja'najanayi ti jlam je awo Inia' yi' iwia'm, kia'awo pet ajyi ni Inia'.

³⁹Ti ipi'yayis ti kia'iyó ja Jesús, iyoyetajasiji ka inkimits'i, jlampa yama ti i'yilta'n.

⁴⁰Jesús yapili siojo Juan yine'epe siojopo i'nio' ti iniejieje'n. Iwiets'ila i'niat ji'wechaja, yi'i siojo tewuk Jordán; 'yina sek 'wanjle'e'ne.

⁴¹Je pini' japo i'nio' ijioyi, iyoyis'ne 'ate ti jitiej ijiutisie: —Juan je kia'iyó puwa ka inlesane, 'yina wikie'eyi siuniwa yamtiyi ti ijwi'il 'nak i'nio', jlam je iyo; a'wena ti ijiatk'i.

⁴²Je pini' japo ti je 'yakakiu sekyi'i.

San Juan 11

Ti 'yalt'itiejpe pa Lázaro

¹Pope ja i'nio' jle' iyo'ate Lázaro, isi' siujlieja Betania jlajak ji'wetis, siojopo jikitiawot María siu'neje jlaja Marta.

²María siujlieja ti siunie jini inkajk'i 'yilinijk'i jawa jisietis ja Saka'niona, jla'yi ti ji'wole isiene ti ilijik'i.

³'Yina ja Lázaro ti je 'es, sekyi'i japo jikitiawot takajlunieyi ja Jesús ka toki, ka tiwonaja 'ate: —'Yaka'niona, 'ajajnajwa ja je 'esi.

⁴Jesús iyo'ne 'ate ti yiyeyi ki inka'niye: —Siupi jiliaye iyo, je nak kaneki kanla'an, 'wenajliyi siunie iyo ka 'nakaj ni Sinia' jijweye, jla'yi ni Jlas.

⁵Jesús wuj ti 'namaja japo Marta siu'neje jlaja ji'yijnia, Lázaro kiak iyojliyi.

⁶Ijiate Jesús t'ijieyetaja ja Lázaro ti je 'es 'yina times puwa jlomas ti 'wanjleje'n yi'i siojo yi'i.

⁷Siukia ti jloma kiechaye'eje, iyone'ne 'ate japo t'eyasajnas ti i'yasayisi: —Naj kiu'ujwe 'niji Judéaja.

⁸Isiujlisie'ne pet ti iyo'ate: —'Yaka'neyasaj nawo, jeye pajk'i japo Judíojos ti iyotaja ka inlanis, ti sisajas iyo ka inkie'na. ¿Yot'iyi'ni ti jiwo ka apili?

⁹Isiujlie japo t'eyasajnas ti iyo'ate: —'Yejne'n, jet'imi 'etsaka niwa inetitinki yiji jana jloma ijwienjli. Siuti kia'iyoye, i'nio' t'iskiujnijiyi'n ni jloma, ijiate tepa jawo kant'opi'ni isia'm, 'yaka janaka jla'am siojona kates ti 'yakajanit ape'e 'ni ajnat.

¹⁰Jlam pet ni i'nio' ti t'iskiujnijiyi'ni ni ajnaj, ijiate tepa janwo ka je int'opi'ni isia'm, 'yaka siojona kates lajk'ipa kanejyi.

¹¹Jesús yine'ne ape'e ti iyo'ate: —Siupa ts'ajajawo Lázaro imia'a, 'yina siuti jayik ka 'yujwata'nina'a.

¹²T'eyasajnas isiujlie ti iyo'ate: —'Yaka'niona, siuti jijwel imia'a, ent'a ja 'esie.

¹³Jlam'ne Jesús ijwi'il ti Lázaro 'ya'al. Siojopo t'eyasajnas ijwilta ka nakaye ti ijiate ti ijnieti.

¹⁴Sekyi'i Jesús iyo'ne 'ate ti 'yakajanitiek'iyi: —Lázaro 'ya'al.

¹⁵Lapakawo siuti sek je a'yi ts'ajajawo ni pet, nak ja'nesieyi ti asa'am, 'nakayeyijna'a ja ke akakiunieyi. Naja'ni ti ja'yenaja.

¹⁶Sekyi'i'ne ja Tomás, jak siojo Jesús t'eyasanik 'ne'eje, ti tiwonaja'ni 'ate Timesi, ti ipi'yaye ti kia'iyoye ja Jesús, tanayi japo ijia t'eyasajnas ti iyo'ate: —Naja'ni pet, kiak jayoki, siliaye janoyi wita'm pa jiliaye janwo.

Jesús naka siunie ti yapilietak'i pijia'm napo, siu'neje jana in'wasankiye

¹⁷Ti Jesús yiyeyi, 'yina i'wi'in ti jlampa ijniujliejets'i kiwa jlomas yamk'i ti pajk'i ti yi' ajnat kiajwe ja Lázaro.

¹⁸Betania, siujlieja Lázaro 'wet, je tojwape'n jlaja Jerusalén, najape jawa kilómetrojos ja k'iejlap'e.

¹⁹Loj japo Judíojos ijioyi japo Marta siu'neje jlaja María ti jika ameyik poye, ti yapisi.

²⁰Ti Marta t'ijieyeyi ja Jesús ti na'am, yam'ne 'najk'i k'iyeyi ti ya'am ilia'm, 'yina María 'wanjle isi'wet'e.

²¹Marta iyo'ne 'ate ti isiutieyi ja Jesús: —'Yaka'niona, ka 'nak a'yi ta'a je 'yalta'ne siukia 'yini.

²²'Yina 'wanjliyi ijiate kia'iyoyeta, lapakawo ti ts'ajane ti Sinia' janwe'na'm siupi k'iejliyi ti ja 'ajle.

²³Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Je ijiat ka je inapi pijia'm ki a'yini.

²⁴Marta iyo'ne pet 'ate: —Ijiate nak ts'ajane pi awone ti siukia 'yini janapi pijia'm ka netiejenie'e siojopa jloma ti ja wikie'eyeyi napo 'yajle'n janapits'i pijia'm, ka netiena'a jlaja niwa jlomas.

25Jesús sekyi'i iyone'ne 'ate ti ipi'yaye ti kia'iyoy: —Ya'am siunie ti yapilietak'i pijia'm napok 'yajle'n, siu'neje ti ya'am in'wasankiyek'i'm. Siunie je sakakiu, 'wanjliyi ka 'na'al, 'yina ja'wasana.

26I'nio' ni 'wasanjli'ijyi ape'e 'ni ajnat siuti ja ke sakakiu, je pajna'a ka 'na'al. ¿Ma je sakakiuyeyi?

27Iyo'ne 'ate: —Ijiate, 'ni Ika'niona, je akakiu ti a'am ti Injwajieti a'm ti jitiajle pi Sinia', jla'yi ti Jljajts'a'm pi Sinia', pajk'i ti kasts'ajane pi awonaja ti jla'am ti ja'nes 'ne ajnat'e.

Jesús yap ti yiyeyi pa Lázaro t'o'

28Ti Marta iliyeyi ti takamtijnie'n, yama ti ijioyi jlaja ji'yijnia María, 'yina tisiemsiemiya ti ijwijla'm ti iyo'ate: —Saka'niona 'nes, iyota ka joyi.

29María ipi'ya wekie'e jlaja jikitia, sek tajla'a ti ya'am ti ijioyi ja Jesús.

30Jesús je 'yutieje'eyi ja isi', je tal ts'e yi'i siojo ini'wene'e jlaja Marta.

31Jlam'ne siojopo yi 'wet'e jlaja María ti yiyisiap'ni, ti i'winayisk'i ti takasit jlaja María, sek tajlayits'i pet, ti yamisk'i, lapakawo ti itijnistiejesi kajno a'noyi kanape.

32María yiyi wekie'e ja Jesús, takosjlete'l jitiyeyiji'n kiajwe, ti iyo'ate: —'Yaka'niona, siuka 'nak a'yi, jlam je 'yalta'ne ki 'yini masa.

33Jesús i'yejne'n jlaja María ti yap'ni, ti kia'iyojli siojopo Judíojos jla'yis. Je jlase' ki iyo ti a'tiek'i, sekyi'i jiyel iyom'ne.

34Ti'yasane'ne siojo tenat'iyijpe ti iyo'ate: —¿Tepa jlana'yi pa t'o'? Iyo'ate ti isiujlisie: —Naj ka'yenaja, Saka'niona.

35Sekyi'i ti yapa ja Jesús.

36Siojopo Judíojos ti i'wina ti yap'ni, sekyi'i iyoyis'ne 'ate: —i'Yenayi'n pet, ijat ti yimint'eyi!

37Po' japo ijia iyo'ate: —'Naka 'ni ijwiejiet'ne ja talok, ¿jet'i 'yijeneje paka wone ka i'manit ki Lázaro?

Lázaro yapi pijia'm ti 'wasa'n

38Jesús yikiajlayi'iji siukia iyo ti jiyel iyo'om ti yiyeyi ja a'no', ijliasayi'ni jlaja kiawe. Tiwoki p'ota jlaja sisaj ti wuj.

39Sekyi'i ti iyo'ne 'ate: —'Omaja ts'ijiye ni jip'ot. Marta, siujlieja Lázaro jikitia ape'e, iyo'ne 'ate: —'Yaka'niona, atejnistieje ka insotieje, kajeyepa ijniujliejets'i kiwa jlomas yamk'i ti yi' ajnat kiajwe.

40Iyo'ne 'ate ja Jesús ti isiujlieyi: —¿Jlam'ne ajwe'la'm ti awo'ate ka je sakakiutiejna'a ja'we'en ni Sinia' jijweye?

⁴¹Ijiutieyis ts'iji siujlieja sisaj tip'onajaja'm ja t'o' yi'i. Sekyi'i Jesús i'yena poliyi, iyo'ne 'ate: —Inia', ka ijiatayijia'm ti jik'iuk'i.

⁴²Sitiant'ieje ti je jikam'ni itipe'e siunie awoyi. 'Yina awotajank'ieye siu'napo yi'ne i'nio' ka impe'yayis, jla'yi ka 'esieyi, ja 'nakayeyijna'a ka je inkakiuyis ti a'am ti sijliu'.

⁴³Yiyik'i wekie siukia iyo ti tamti, iyo'ne 'ate ka kia'iwo ka lakiyi'i: —¡Lázaro, no kisie'e!

⁴⁴Kiaka i'nio masa iniuye kisie'e, 'wanjliyi'i siukiwa tilie'nitiejek'i kiwa jikioye, siu'neje kiwa tits'ijwanak'i kiwa jisietis, kia'iyojliyi siukia jitiokio' siukia lotakinie tip'onaja'a. Sekyi'i Jesús ijliuye japo ti iyo'ate: —Lanajyits'i siuniwa tilie'nitiejek'i, ena'yate ka nek.

Tinikiujliejap pa Jesús ti ja tiliana

(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵Siojopo Judíojos ti ijioyisi jlaja María ti yapisi, ti i'winis siukia Jesús iyo it'imina'ne ti 'loj siojopo je 'yakakiuyisie.

⁴⁶'Yina je lajk'i pet siojopo ijwi'il ja Jesús ti ijwile japo Fariséojos siukia Jesús iyoyi.

⁴⁷Sekyi'i'ne siojopo Fariséojos initotiek'i wita'm, siu'neje japo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje japo ijnosikis jiwos. Initotis'ne wita'm, ti iyoyits'i 'ate: —¿Tepat'e jayonaja? 'Nak siu'nie, je jlase' siuniwa a'wena ti iyo ti i'winki'n.

⁴⁸Siuti jayina 'ate, ka najatajana'a jlam ti ja ke inkakiu napo i'nio', sekjane'yi siunapo anechiyasas Roma jlele inama'nina'a ti janetiajnate'n jana si'wuk ti ajok'ni kiajwe, jla'yis napo saka kia'lis pet.

⁴⁹Kiaka najkap ti Caifás ti yi'i ti iyo pa'yi jika anechiyasa' ti wuj. Jaka'ne siojo ti iyone'ate japo ijia: —Ijiatp'aneje ti je 'najanayi.

⁵⁰Ataj p'an je wujwayiji siunie ti janjwanjli ni ti janinekial ape'e napo, nak ja 'esieyi ti ja ke inetia'n wikie'eyi napo i'nio'.

⁵¹Caifás je jla'am ka jlamtisa', siukia iyo ti tamti, 'yina ti jla'am ti pa'yijis jika anechiyas, it'imina ti Sinia' jlam ti yamtijie'n ti ijwi'il ja Jesús ti janiwe'n ape'e napo i'nio' siunapo Judíojos.

⁵²Je ka napokataja, 'yina siu'neje napo Sinia' jilis netiajne'n ape'e 'ni ajnat, ka ji'wet injwankit.

⁵³Jakayi'ne ti tiwokieyi ka tiliana, iyoyis'ne 'ate, “Esiji ka tiliana 'ni Jesús.”

⁵⁴It'imina'ne ja Jesús ti jeye kat'aja ka ini'wenkijnam'ni japo Judíojos. Tajla'm jlaja Judea, sekysi'i ti tejeje 'niji yi'i jlaja isi' jle' iyo'ate Efraín, 'yakama'a ja ajnat mami'yi. Sek yiyeyits'i, ti jla'yis japo t'eyasajnas.

⁵⁵Jlampa je tojwa'a siojokia jiliakijnieye japo Judíojos Pascua 'loj japo i'nio' tajlits'i jawa ajnatis ijioyisi yi'i jlaja Jerusalén. Jike' iyonisiji'ni ti yiyetaja, ti inilej siupi iyo pi jike', ti iyoyis jitienujnieye ink'ieyisa'.

⁵⁶Ti'yasanisi'ni'ne ja Jesús yi'i jlaja 'najla'wet. Iyoyis'ne 'ate: —¿Tepi iyo? ¿Mi jajnoyi jli siliakijnieye ni'ne ka jeye?

⁵⁷Siojopo Fariséojos, siu'neje japo pa'yijis jika anechiyasas pajk'i ta'a ti ijwila ape'e japo ti iyo'ate: —Siupi ja 'najane pi janwone siupi yi'i pi Jesús, injwelats'inie'e, sekjane'yi ka inajayinie'e ka isima'a.

San Juan 12

María 'yilini' puwa jisietis pa Jesús siupa jini inkajk'i

(Mt 26.6-13; Mc 14.3-9)

¹Jlomas ijwienjli sikio' itij'we ijwienjli tom'niji puwa netia'n kaneyi siujlieja inlakijnieye Pascua, Jesús ya'am ti ijioyi siujlieja isi' Betania, ji'wet yi'i ja Lázaro, siojo Jesús ijwiejiet, ti yikial pijia'm ti 'yalta.

²Takapijnanis'ne k'ieye; Marta jlajak isiajiamk'i k'ieye japo, 'yina Lázaro sekyi'i yiji japo, ti isijwane ja Jesús.

³Sekyi'i'ne jlaja María ti yamayi siojo a'la' jlokiet'e' jle' iyo'ate nardo, ti jini inkajk'i, medio litro ti laja po'. 'Yiliniyik'i jawa jisietis ja Jesús, sekyi'i itime ti ilijayik'i jawa ji'wole. Jini yapiliyeyijin'ni kiajwe jlaja 'wuk yiyis kiajwe.

⁴Siojo Judas Iscariote, ti japok Jesús t'eyasajnas, jak siojo janekial ja Jesús jikiojyi japo janla'an, iyonine'ne 'ate japo ijia:

⁵—¿Yot'iyi'ni ti je tiwena siu'nie a'la' jlokiet'e' ti jini inkajk'i, jlam'ne laja po', ka tekiajlaja pet siunapo p'ijliusis japa lajaye?

⁶Siuti ji'lij kiak iyone ja Judas, jla'm iyo ka imp'elisijne'n napo p'ijliusis. Kajeyepa siuti jlam ti tijna'yi siujlieja wikiniet'aj jiwe ti i'yena, kajeyepa ti takajlane'ni pi jiwa siojopa titietajak'i'ni, japak 'neliaja pet.

⁷'Yina Jesús isiujlle ti iyo'ate: —Ene wek 'ate, 'yina ti jlam iwiakajlanit ta'a its'ioye siuti janeyi siojona jloma ti ja titijik its'ioye.

⁸Siunapo p'ijliusis jlam kiak janwo ja ke intal aska kiowe'e, jlampet ti ya'am ja ke yikiajle'e ka yi' aska kiowe'e.

Pa'yijis jika anechiyasas iyo kanlanis ja Lázaro

⁹Siojopo Judíojos ti t'ijieyeyijpe ja Jesús ti yi'i Betániaja, 'yina siuti 'loj yamayis'ni ti ijioyisi jlajak isi'. 'Yina je jakata inta ti iyo kan'wenis ja Jesús, ijwienisieja'm ti iyo kan'wenis ja Lázaro siojo ti yapi pijia'm ti tajla'm ja a'no'.

¹⁰Iyoyis'ne 'ate siojopo pa'yijis jika anechiyasas: —'Esiji ka kia'awo ja Lázaro ka tiliana.

11 Kajeyepa ti jla'am ti it'imina japo Judíojos ti iliyi ti its'iuwe japok i'nio', ti je ikakiuyisi ja Jesús.

Jesús ti yiyeja'm japa Jerusalén, pakayi ti tonitie

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Lc 19.28-40)

12-19 Je pini' japo i'nio' ijioyisi siojokia inlakijnieye Pascua ti yi' Jerusalenne. Siukia ti jlomaye'eje Jesús yi' ape'e ja malekiatiok jlas ti teje 'niji yi' i' jljak isi'. 'Yina siojopo i'winaja siukia iyone ja Lázaro, ti tane ti iniujwa'n kisie'e ti tajla'm ja a'no'. Japok iyo jika'niyejayi pet japok sekyi'i, siukia iyone ja Lázaro ti yikial pijia'm. It'imina'ne japo i'nio' ti t'ijieyeyisi ti Jesús sek jano'we, iniakasajats'i jawa wisiuk ji'wole, ti yamayis ilia'm, sekyi'i'ne ti tanisi ape'e, ti iyo'ate: — ¡Inwunitieye tena'a pi Sinia'! ¡'Esiji ka Saka'niona inlesa'n, jla'am ti ji'lij iwijna'm Sinia' janoyeje, ti jlam ti Israel jika anechiyas! Iyo niwa inamtis t'ipi, ti iyo'ate: “Sion jlele, jweyetajyits'i. 'Yena' ilia'm ni aska anechiyas, 'nes yi' ape'e ni malekiatiok jlas.” Ti 'nelanjie'e t'eyasajnas je itijnisisk'i siukia iyo. 'Yina ijatjliyi jla'am ti yiyeyi siojokia jloma ti Sinia' yikiajle pi jijweye, jiwekie'aja ti jitiej wujwisk'i siukia iyoyi, siuniwa inamtis t'ipi ti ijwi'il jla'am. Jlam'ne pet japo Fariséojos, ti i'winayis ti kia'iyoyi, iyoyis'ne 'ate, ti jitiej ijiutisie: — ¡'Wanjliyi, lajk'iyipa kayoki! ¡'Ye'en napo i'nio' ti 'yakapajlisk'i!

'Nak nojwaja'm siupapo je Judíojos iyoyisijyn'ni pa Jesús

20 Nak nojwaja'm siojopo i'nio' je Judíojos yiji japo i'nio', ti je pini', ti ijioyisi jlaja inlakijnieye Pascua yi' Jerusalenne.

21 Japok'ne siojopo ijioyi ja Felipe, siojo ji'wet yi' Betsáidaja, yiji siujlieja ajnat Galilea, ti inip'elisine ka ina'an k'iyeyi ti iyoyits'i 'ate: — 'Ni isiecha, awoktajank'iyeyi pet ka'wina pi Jesús.

22 Felipe yam'ne ti 'yuyi pet ape'e ja Andrés ti ijwijla'm, jak iyo'ne jla'yija ti ijwilisi ja Jesús.

23 Yina Jesús iyo'ne 'ate ti isiujlie japo takajwejlane: — Yiyi siujlie'e jloma ti tenat'ijyipi ni i'nio' Jlas ti jijweye ja tiwenaja'm.

24 'Yejne'n, ka jla'm iyo wata'a, siunie ipiatatiok t'ejes 'wanjle'e siojona jlo', ti ja ke t'otie isia'm, tepa jawo ka jla' poye, 'yaka je netiajne'n ajnat kiajwe ka intal. Jlam pet ti tiwomajata kia'iyoyeyi pet, jla' poye ts'ijiye ti wakajlata.

25 I'nio' ni 'namaja jana ji'wasankiye, nak janetiajnat, jlam pet ni i'nio' ni ne'waja ni ji'wasankiye ape'e siu'nie ajnat, nak po ta'a pet siojona ji'wasankiye laj jlaja ti yiyi.

26 Siuti japoye pa jankijme'n ijiap, kanamana'a ijyik'i. Siunie jayi'i, sekjane'yi pet. Siunie Inia' janteme pet siunie janoyijk'i'm.

Jesús ijwi'il pi jiliaye janwo

27—“¡Wuj ti ijliak'ali po' 'nakayi! ¿Tepat'e jayo? ¿Jot'e kayo'ate, “Inia', sijwajiete ni janwo ni iwit'iaeye”? ¡Ajwel'ni ja jeye, lapakawo ti 'nak it'imina ti ana'am!

28Inia', ¡'esiji ka awunit a'm ni e'e! Sekyi'i ti pesiejayi siupi ina'lap tom poliye ti iyo'ate: —Pajk'i ti ateme, 'yina jayikiajle'eje ti jayunit.

29Siojopo sekysi'i ti ipi'yayis, ijwil'ne ka inkiumtijni, 'yina po'neje japo ijwil ka injlojwanik poli jleliye pa ka inkamtijniene.

30Jesús iyo'ate: —Je ti ya'am kant'emina ni siunie ina'lap ti pesieje, asa'am ti it'imina, 'yaka nak ijwi'il ni ja'nesieyi.

31'Nak ja ti'yena 'ni ajnat. Siunie i'nio' tijniejieta'a, ti i'yena ni ajnat, ja totie kisie'e.

32Siuti jasena pijia'm, sekjane'yi ti jayama ya'am ti jatiojne'n wikie'eyi napo i'nio'.

33Siukiwa jlamtis iyo kiwak 'yakajanit siunie janwo ni jiliaye ti ja'na'al.

34'Yina iyo'ne pet 'ate japo i'nio' ti isiujlie: —Siuniwa inamtis t'ipi niwak it'imina ti kasts'ajane pi awonaja ni Injwajieti ti Sinia' jiluijwanik ti ja ke paja ka netia'n. ¿Yot'iyi'ni ti jijwe'el pi I'nio' Jlas ja tena pijia'm? ¿Tent'i pak I'nio' Jlas, siupi jijwel'ni?

35Jesús iyone'ne 'ate japo: —Je taljlitie'eje aska kiowe'e siojona kates, 'yina ja ke pajayi ka intajlanna'a aska kiowe'e. Katatayi ka askiuniek'iji'n alenjlipa ti 'yaka ask'ioye 'ni jloyeyi. Ja 'nakayeyijna'a siunie ajnatiok ja ke inesi'lietana'a ka netie'asenie'e. Ijatiyli siunie i'nio' yikiajli'ni nak ajnatiok, je 'yijene siupa jantajyi.

36Ká akakiuye janak kates, ti je taljli'ijyi aska kiowe'e, ja 'nakayeyijna'a ti ja jloma jleleye'ase'm pet. Yiyik'i ti yama ja Jesús, inijwek'ni k'ieye japo i'nio'.

Siukia it'imina ti Judíojos 'yakakiuyis pa Jesús

37'Yakajlitieje ja Jesús ti i'winkinataja siukiwa iyo pi jijweye ti yisi'liete japo i'nio', 'yina lapawo ti 'yakakiuyis.

38'Yina lapakawo ti yiyi siukia jloma siupi injwejlanik jiwo Isaías iyojinipi, ti iyo'ate: “Yaka'niona, ¿tempa je 'yakakiu 'ni saka'niye? ¿Tempapo Saka'niona i'winkijna'm pi jijweye?”

39Ijatiyli, japoka i'nio' je t'ekiye ki iyo ti 'yakakiuyis. Lapakawo ti po'neje siu'niwa inamtis 'yit'jini'ipe pa injwejlanik jiwo Isaías ti iyo'ate:

40“Sinia' iyojwa'n talojoye, jla'yi siupi iyone ti it'iunit'i papo ka ijnewiteje pa jlosik, ja'nakayeyi ti ja ke in'wejne'n, siu'neje ti ja ke 'najajne'n, ja'nakayeyi ti ja ke inapik'i, ka ijwiejiete pi jiliaye iyo.”

41Siupi Isaías, kiak iyone kiwa jlamtis lapakawo ti i'wi'in pi jijweye iyo ja Jesús, siu'neje ti ijwi'il siupa janwo.

⁴²Wanjliyi, siojopo Judíojos je pini' japo its'iuye ti jla'am, kia'iyojliyi japo i'nio' anechiyasas, yameje ti je 'yakakiuyis ja Jesús. 'Yina je iyo'ni ka intanisi'ni ti kia'iyó, lapawo ti je ijwiye japo Fariséojos kajeyepa ka 'nijieyisi sek intajlata'a ka totiek'i kisie'e yi'i jawa 'najla'wetis.

⁴³Najata jla'am siunie i'yenis ka i'nio' ijnoniti jlam'ne kan'yenis ka Sinia' ijnoniti.

Jesús jlamtis niwak jan'ye'en ni iyo napo i'nio'

⁴⁴Jesús yakets'ijiap ti tamti ti iyo'ate: —I'nio' na je sakakiu, je yamkata ka ink'iuk'i'm 'yina kia'iyó je 'yakakiu siunie I'nio' ti sijliu'.

⁴⁵I'nio' ni si'we'en jla'yi ti je yamkata ka si'we'en, 'yina kia'iyó i'wi'in ni I'nio' sijliu'.

⁴⁶Yam katesk'i'm, yam ana'm ajnat'e jat'imina napo i'nio' siunapo je sakakiu ja ke ineji ni ajnatiok.

⁴⁷“Jlam pet siunie i'nio' ni ipi'yayeta niwa yamtis 'yina je iyo, ja ke yama ka isie'e, kajeyepa ti je nak ka nia'm ape'e, 'wenajliyi pet siunie aname ti ja'mienit ni i'nio'.

⁴⁸I'nio' ni je isi'm ijyilia'm, jla'yi ti je its'iuye niwa yamtis, po' pet ni siunie ti tijna'yi ti jansa'a. Siuniwa inamtis ti amtits'iji'n, niwak jansa'a ts'iji jlaja niwa jlomas.

⁴⁹Lapawo ti je yam ka intalk'i siu'nie awo, 'wenajliyi jla'am ni Inia' siunie sijliu', nak ijliuyijk'i'm siunie awo ka ijwi'il, jla'yi ni siunie aka'neyasane.

⁵⁰'Yina siunie jika'neyasajnaye ni Inia', ts'ajane pi awone ti tejeji jana in'wasankiye ti laj jlaja. Ijatjliyi siuniwa amtiyi, je int'ayiji'n ti jla'am ti ijliuyijk'i'm.”

San Juan 13

Jesús jisietis ilik'iji'n papo t'eyasajnas

¹Jlampa ijwienjliye jakia jloma tomk'ieye ka neyi siojokia inlakijnieye Pascua, Jesús pajk'i ta'a ti 'yijene pi iyone ti yiye japak jloma ti janek ti jantaj'le 'ni ajnat, ti jani'wene pi Jinia' poliyi. Jesús yamjliyi ti 'namaja japok, siojopo tijna'yi pet, yi' ajnat'e, tajlap'e ti 'nelanjie'e, paj ti yiyeyi pi jlaj yi'i.

²⁻⁴Jlampa itimayi pi imosik ja Judas Iscariote ti iwijna'm pi jlosik je 'es, ti iyo ka inla'an ja Jesús. Jesús 'yijene ti tal Siniayi, siu'neje ti janapili pi Sinia', siu'neje ti Jinia' pajk'i ti jijweye yikiajle. Jlamliet, siuti ti'yekiujni'n, Jesús iliejni'ni ja ji'wu' tomi pijia'm, isimayi siojo intokio' tilijiki'i'ni, ti its'ijwane jlajap.

⁵Sekyi'i ti i'niat isiayeja'm ja tetik, iyoye ka jisietis inlejk'iji'n japo t'eyasajnas. Siojo intokio' tilijiki'i'ni jak isiene'ne ti ilijk'i'ni.

⁶'Yina ti iyoyetaja ka inlej jawa Simón Pedro jisietis, sekysi iyo'ne 'ate: —'Ni ika'niona, ¿jisietis jalejk'iji'n ti ya'am?

- ⁷Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siu'nie awo, je intant'iejayi, je ijiate ka je 'najanayi.
- ⁸Pedro isiujlie'ne pet ti iyo'ate: —Ja ke iwi'na'm ka paja 'niwa isietis ka lejk'iji'n. Jesús ti isiujlieyi'iji, iyo'ne 'ate: —Siuti je wo ka ilijk'iji'n niwa asatis, ja ke ayejenie'e siu'napo isimet pet.
- ⁹Simón Pedro iyone'ne 'ate ja Jesús: —Ijiatp'ane, ja ke 'niwakatajana'a niwa isietis ti alejk'iji'n, jwane'e 'niwa isioye ka lejk'iji'n, siu'neje jli ijyitik ka leje.
- ¹⁰Jesús isiujlie'ne pet ti iyo'ate: —Siuti itime ni i'nio' ti inie'yi i'niati, ijatjliyi je yikiajle'e ka ina'yi i'niati kajeyepa ti itime, najataja ti jisietis ilijk'iji'n. Siuti asa'am kiak jiwoyeyi, ijiate je inwikie'eyetaja ka insisie.
- ¹¹Siuti Jesús iyo'ate, “Je inwikie'eyetaja ka insisie”, kajeyepa ti 'yijene ta'a pi iyone siojo yi'i ja janla'an.
- ¹²Yina ti itimayi ti ilijk'iji'n jawa jisietis, sekyi'i ti ji'wu' yikiajlayi, yapilie'eje ts'e yi'i jlaja jlak yinisi ape'e. Yiyeje'n sekyi'i iyo'ne 'ate ti i'ayasa'm japo t'eyasajnas: —¿Mi jitijnisiets'i siunie awo'nase?
- ¹³Siuti asa'am as'lej je lienayijk'i'm ti jiwoye'ate “Ika'neyasajnawo”, siu'neje ti jiwoye 'ate “Ika'niona”. Ijiate jlam je woyeyi, kajeyepa ijiatk'i siunie jiwoyeyi.
- ¹⁴Jlajmillet ti inka'neyasajnawok'i'm, jla'yi ti inka'nionak'i'm, siunie awo ti alejk'iji'n niwa assatis, 'yina kiak janiwonayi pit: leja' pet niwa jisietis napo as'lejwas.
- ¹⁵Jla'm anane ask'ioye ti a'wenki'nase'm, ka kiak aniwonayiji siunie awo.
- ¹⁶¿Tepi yi'i pi i'nio' t'a'n ape'e pa jika anechiyas ti jla'am ti inkawo, siu'neje ni i'nio' tijiuk ka injwe'el ka t'a'n ape'e siupi ijliu'?
- ¹⁷Siuti ja 'najanayi, ka ajejlitayeyijna'a pet ka woyeyi, ja'wenayena'a ti wuj ti 'es, je jwe'el ka je inkasajyi'n.
- ¹⁸“Yejne'n, je ajwe'el ka inwikie'eyeyi, je sit'iyajiji'n siunapo aki'mik'i, lapajawo ti janeyi siojona jloma ti siuniwa inamtis t'ipi siunie iyo, ti iyo'ate, “Siu'nie i'nio' akijwane, nak teje ijyilia'm”.
- ¹⁹Ajwe'lase'm ta'a, janakayeyi ti ja 'najanayi ta'a, 'wanjliyijna'ape ka'wina siuti kiak jawo, lapajawo ti ijiate ja'najanayi ti je 'wenayi pi kiechaye ti ya'am.
- ²⁰Ijiatk'i siunie jajwi'il ti awo'ate, Siunie i'nio' isi'm ilia'm ni siunie ajlo' pet, nak isi'm ijyilia'm. 'Yina jlam pet ni isi'm ijyilia'm, nakaye pet ti isi'm ilia'm siunie I'nio' sijliu' pet.”

Jesús ijwila'm papo t'eyasajnas ti Judas janwe'en

(Mt 26.20-25; Mc 14.17-21; Lc 22.21-23)

- ²¹Jlampa yiyeyik'i ti tamti, sekyi'i ja Jesús iyoyeyi siukia iyo ti iliate siukia iyo ti wuj ti jijliak'ali po', sekyi'i ti yinayi ape'e ti 'yakajanitiek'iyi, ti iyo'ate: —Ijiatk'i siunie jayo, ti ijwienjli ni siunie ti asa'am ja siwe'en.
- ²²Sekyi'i japo t'eyasajnas ti ini'yena, 'wena japo jitiej yikiajle pi jikiecha, kiajatak'i'ni lapakawo ti je 'yijenisi siojo jane'yi ja Jesús ijwi'il.
- ²³Ijwienjli'ne siojo Jesús wuj ti 'namaja, ti je itionit ti ti'yekiujni'n,
- ²⁴Simón Pedro ijliuyeyi jaka kan'yase'n ja Jesús ja yi'i siojo ijwil'ni, sekyi'i ti jikio' yejayiji'ni ti ijliuye.
- ²⁵Ijlisayi ja Jesús, sekyi'i i'yasen'ne ti iyo'ate: —'Yaka'niona, ¿tepa yi'i paka?
- ²⁶Iyo'ate ja Jesús ti isiujlie: —'Yejne'n, jats'iatiti 'ni woyewa, 'yina siupi jawijna'm japakaye. Ijiatjliyi, jlam iyoni'ni 'ate ti its'iatiti, iwijnam'ne ja Judas, Simón Iscariote jlas.
- ²⁷Siukia ti Judas isima ilia'm ja woye ti tiwenaja'm, jakayi ti imosik ijioyeja'm pi jikiowe. Sekyi'i Jesús iyone'ne 'ate: —Jlam woni'ni 'ate, siupi jawoyi.
- ²⁸Ka kia'iwo ka intejnisisie siojopo tejeyi wita'm ti isijwane siukia iyo ja Jesús.
- ²⁹Yina ijia itijnistiejesi ka poye paka kanwejnamp'i japo p'ijliusis, ni'ne ka neki paka intajieta siojokia inlakijnieye, kajeyepa ti jlam ti tijna'yi siujlieja ineli wikiniet'awe.
- ³⁰Yiji wek kiojyi ki woye, sekyi'i ti yama ja Judas. Jlampa ajnaja.

Ye'li ink'ie'

- ³¹Jlampa pajak'i ja Judas ti ya'am, Jesús iyo'ne 'ate: —Ja'nakaja'ne 'nakayi siuni iyo ni jijweye ni I'nio' Jlas, ti ja tonitie, 'yina siunie Sinia' kiak jawo'ojyi pet; ja'naka'aja pet ni jijweye iyo, ti ja tonitie, lapawo ti ya'am ti jat'imina siupa ja tiwonak'i.
- ³²Siuti I'nio' Jlas i'winki'ne ki iyo ti tonitie pa Sinia', kiak janwo pet ni Sinia' jan'wenki'ijne pet ki iyo ni jijweye iyo pet, ja ke pajayi wata'a.
- ³³Napo ilis ti yimijna'ase'm, je pi itioyeyi'i niwa jlomas ti jatiaj'lase'm. Je jwela' ka je siwoyejyin'ni, ka woyena'a 'ate awone japo Judíojos ti kiak awone, ti awo'ate, "Siunie jajiojwi ja ke a'yakanayi."
- ³⁴"Jaliyi'asap siu'nie i'lij ti ink'ie': 'esiji ka nineminape. Jawo'ate awo ti ya'am ti ts'ama'ase, kiak wonayi napo as'lejwas, ka ninemina'.
- ³⁵Siuti jawoyeyi naka, ti janikimayi ni asemijnaye, sekjane'yi kan'wenayena'a pet siunapo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ti asa'am ti 'yiyasajna'yase'm."

Jesús ijwi'il ti Pedro janikakiu
(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶Simón Pedro i'yase'n ja Jesús ti iyo'ate: —'Yaka'niona, ¿tepat'e jajojwi? —Siunie jajojwi — iyo ja Jesús ti isiujlie — je 'esiji ka nam kiu' iyyik'i 'nakayi. Je ijiat ka je ana'm iyyik'i ka pajata.

³⁷Pedro iyone'ne 'ate ja Jesús: —'Yaka'niona, ¿yot'iyi'ni ti jijwe'el ti je 'esiji ka yikta'a ajak'i 'nakayi? Jlam'ne siwakal ta'a ti iliaye jane'yi atepe'e.

³⁸Jesús isiujlie ti iyo'ate: —¿Mi ijiate siunie jijwe'el, ti inwakal ka alaye ine'yi itipe'e? Ijiate siunie jayo ti jajwi'il, ka majletiejejna'a ka nap ni ajwenta, ja najapajayiji ti janikakiu'ni, ti jajwe'el ja ke intant'iejk'i.

San Juan 14

Jesús jla'am siunie 'nayi ijioyi pi Sinia'

¹“Ká awoye asjlak'aliye. Ataj womayi pi Sinia', jla'yi ka ataj womak'impe.

²Ts'iji ji'wet yi'i ni Inia' 'loj siuniwa 'wukiu'ul, siunie jawaye'yi. Jlam'liet siut'itie ka lajak'i puwa siuniwa ajwe'lase'm ti awakajlanit ta'a ask'ioye siunie jawaye'yi, 'yina ka lajatak'i pa kajwi'lase'm.

³Siuti jayik, jla'yi ti jawiakajlanit siunie jawaye'yi. Jatimeje, ka'nisana'aja ti jayapi'liase, ti jaya'asiye ji'wete ni Inia', ti jawaye ijiap siunie jayi'i.

⁴Najanayi ala siunie 'nayi ijioyi siunie jajojwi.

⁵Tomás iyone'ne 'ate ja Jesús: —Je'e, 'ni Ika'niona, je kasts'ajane siupi jajojwi. ¿Tepat'e ka yoktaja ka kastant'ieje pak 'nayi?

⁶Jesús iyo'ate ti isiujlie: —Yam 'nayijk'i'm, siunie ijiatk'i, jla'yi ti ya'am ti in'wasankiyek'i'm. I'nio' je i'yakane pi Sinia' ka siliejk'i.

⁷Siuti ja intant'iejak'i, kiak jawo ja intant'iejayi'iji ni Inia'. Ijiatjliyi 'naka 'ni siu'nie intant'iejayi, jla'yi ti ji'wena'.

⁸Sekyi'i ja Felipe iyo'ne 'ate: —'Yaka'niona, kantitie ka pajataja ka'wenkints'e'm jiwekie'e pi Sinia'.

⁹Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Felipe, awo ka pajliyek'i ti aye'asap, ¿je p'an intant'iejk'i? I'nio' ni si'we'en, i'win pet ni Inia'. ¿Yot'iyi'ni ti jiwo ka'winki'na'n pi Sinia'?

¹⁰¿Ijiatp'ane ti sakakiu ti ajwe'el ti ajyi pi Inia', jla'yi pet ti Jla'am yi' iwia'm? Siuniwa ajwe'el, je ya'am ka intalk'i. 'Wenajliyi ni Inia', ti Jlam ti yi' iwia'm, naka'ne ni isijme'n Jla'am.

¹¹Ke sakakiuye siunie ti ajwe'el ajyi ni Inia', jla'yi Jla'am yi' pet iwia'm. Ni'ne ka najataja ka je sakakiunieyi siuniwa iyo niwa a'wenki'n.

¹²Ijiatk'i siunie jajwi'il ti siunie i'nio' ja ke sakakiu, jikijmaye jawo'ate iyo ni isijmaye, siupi jawo puwa jan'wenki'n. Ja jlam ijatayi jla'am siupi jikijmaye jawo, lapajawo ti jayik, jajioyi ni yi'i ni Inia'.

¹³Jak je iyoyiji, siuti japoye pi ja 'ajlayiji pi Sinia' siuti jasetina jats'iu'wase'm, sekjane'yijpe ka 'nakajajepi ni jijweye ni jlas siunie jawo ni iyo ni Inia'.

¹⁴Ja k'iejliyeyi siupi jisitiana', ti ja 'ajlayik'i'm siuti setina, jawi'nase'm.

Jesús ijwi'il ti janjlo' japa Sinia' jikimet ti 'es

¹⁵“Siuti jijwe'el semina', ka woyeyina'a niwa yamtis ti ajlo'wase'm.

¹⁶⁻¹⁷Siuti ya'am ja'yasejeje'n ni Inia' siojopa ka inoye'ase'm janak Sinia' jikimet ti ijiatk'i, ka ine'yasap wikie'eyi niwa jlomas. Siunapo yi'i ni ajnat, je yiyi, 'yaka je intant'ieje, jla'yi ti je i'wi'in. 'Yina asa'am intant'iejayi, kajeyepa ti yiye asap, jla'yi ti ja ke pajana ka intaj'lase'm.

¹⁸“Ya'am ja ke iyojwa'm kimpejnasase'm. Jayapimet'eje ti jayapi'liase.

¹⁹Je pi itioyeyi'i niwa jlomas, siunapo yi'i ni ajnat ja ke si'we'en, 'yina jlam pet ti asa'm ja si'wena'. Ja i'wasanajyi'n kajeyepa ti ja si'wasa'n.

²⁰Janak siojona jloma ti ja'najanayi pa jawonayi ti ya'am ajyi ni Inia', jlam pet ti asa'am jleye iwia'm, 'yina ya'am aye pet aswa'm.

²¹“I'nio' ni isi'm ilia'm niwa yamtis, jla'yi ti iyoyi, nak je inijwek ti ijiate ti semi'n. Kiak iyojliyi pet ni Inia' yimi'n siunie i'nio' semi'n. Siuti ya'am kia'oyo jayimi'n, jla'yi ti jani'wenkijna'm.”

²²Judas (je Iscariote) i'yasen'ne ti iyo'ate: —'Yaka'niona, ¿yot'iyi'ni ti samkataja ti jani'wenkints'e'm, ti ja ke awo ka ani'wenkijna'm napo siunapo yi' ape'e 'ni ajnat?

²³Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siunie i'nio' semi'n its'iuye niwa yamtis. Siunie Inia' janemi'n. Sekjane'yi ka iniamajana'a, siu'neje ni Inia', ti jawieki.

²⁴I'nio' pet ni je semi'n, je its'iuye niwa yamtis. 'Yina kajeyepa siuniwa inamtis ti jipe'yaye je yamtis, 'wenajliyi ni Sinia' ti sijliu' nak jlamtis.

²⁵“Jlam awoni'ni 'ate ask'ioye ti mamjli'ijyi je ak ask'ioye.

²⁶Lapajawo ti japoye janak Sinia' jikimet ti 'es, ti asp'ot, ti Inia' janjlo'wase ti ja setijnape. Janoye'ase'm ka astaj wujwak'i wikie'eyi siuniwa awo'nase, siu'neje ti janaka ti ja'neyasana.

²⁷“Siuti jayik, jaliyi asap siunie ti ja akamaja. Awe'nase'm 'ni ikamankiye, siunie ti je iyo'ate ni tajle pet 'ni ajnat, siunie iwi'in. Ke injlak'alajyi'n, jla'yi ka je k'iejliyeyi paka ijnots'inayi.

²⁸'Yina sipe'yaye ti awo'ate, "Jayik, 'yina jayapimet'eje ti jayi'iji aska kiowe'e." Siuti ja ijiatayi ka semina, ka kiak iwoyeyijna'a ka apeniyeyi'inna'a ti jayik ti jajioyi pi Inia', ti jla'am ti 'yaka'm itipe'e.

²⁹Jlam ajwe'lase'm ta'a niwaka, ja'nakayeyijna'a siuti ja'wena, ja ke sakakiuye.

³⁰"Laj i'witayi ka 'yakamtijnie'nase, 'yina je toj ilia'm siunie isie'e pet 'ni ajnat. 'Yina je akiajwe ti jla'am,

³¹lapawo ti jlam kia'iyoy, siunie ajnat ja'najanayijna'a paka wone ti emi'n ni Inia', jla'yi ti ja'najanayijna'a paka wone ti awo siunie Inia' ijliuyijk'i'm. "Kasitiets'i, naja'ni."

San Juan 15

Jesús jla'am siojona ijiate jla'am ti ts'ejniek jit'io

¹Jesús jlam yinjliyi ape'e ti iyo'ate: —Ya'am siojona ti ijiate jla'am ti ts'ejniek jit'io, jlam pet ni Inia' nak i'yena pet.

²Siuti i'wi'in ni jik'as ni je 'es, je iyo jlaye, nak ijwiejaje. Jlam pet siuniwa jik'ase'l ti isis ti iyo 'ni jlaye, niwak ijiatayiji ti i'yena, sekyi'i ti yisitak'i ilia'm ti ilisa'n.

³Siuniwa yamtis ti awo'nase ti 'eyasanayi, niwak it'imina ti insisie.

⁴Si'niayi janjwanjli, jawo'ate awo'nase ti ya'am je alejliyi'iji ti ani'nopijiet'ase. Siunie jik'as jana ts'ejniek jit'io, ka lajak'i jana jitisiuk, je 'esiji ka iwo jlaye, kajeyepa lajk'i japa ka intajle. Kiak iyo'ni pet ti asa'am siuti si'niayi je ijwienjli, lajk'i pet pa ka intaj'l aswa'm ka 'esie ka woyeyi.

⁵"Ya'am siojona ts'ejniek jit'io, asa'am ti jik'ase'lase'm. I'nio' ni je paj kanleyi ti ini'nopijietk'i, siupet ti ya'am kia'iyojliyi ani'nopijiet'ase, nak poye niwa tajla'm siuniwa isis ti iyo, niwak siuniwa jla'. 'Yina siuti siliejki je ji'yakana' paka woyeyi.

⁶Jlam pet ni i'nio' ni je iyo ka jlam kiajatajak'i'ni ka ini'nopijiete wita'm, janakaye pet na ja tijliuk kisie'e, ja tiwonajayi 'ate iyo niwa jik'ase'l jana ts'ejniek jit'io ti yi'liayetajats'i. Sekyi'i ti totieja wita'm ti jwat t'otieja'm.

⁷"Siuti je paj ka aleyeyi siunie jiwoyeyi ti jini'nopijietak'i, jla'yi siuti ja ke aleyeyi ti jiwoyeyi niwa yamtis, 'ajlayi siupi k'iejliyi pi jisitiana', ja tiwena'ase'm.

⁸Siuti kia'iyoy, ti po' niwa tal aswa'm siuniwa isis siunie jiwoyeyi, siunie Inia' wujwa pet ti tonitie, jla'yi ti ja'nakaja pet ti asa'am napoka ti ijiate ti 'yiyasajna'yase'm.

⁹Wuj ti ts'ama'ase, iyoye pet 'ate siunie Inia' ti 'namak'i. Je pajana'a ka leyeyi siunie yimijnaye ti e'nase'm, ka woyeyi.

¹⁰Siuti jawoyeyi siuniwa yamtis, ja ke ineyi ts'iji ka leyeyi siunie yimijnaye ka woyeyi, ka awoyena 'ate awo ti ak'iuye niwa jlamtis ni Inia' jla'yi ti ja ke ineyi ts'ijiye ka iliyi ni jlemijnaye.

¹¹“Kiak awo'nase ti awotajank'iyē pet ka sinikanitiei injwanjli, jla'yi ka impo'ase pet ni asnikanitiei.

¹²Siu'nie i'lij ti jawi'nase'm iyo'ate: 'esiji ka anikimayi siunie asemijnayeja' wonayi 'ate awo'nase ti emina'.

¹³Siunie inka'namankiye ti ijiate jla'am ti t'an pijia'm, naka na ti 'yakajli ti inilayiti ti jikie po' ape'e papo t'ajajnas.

¹⁴Asa'am 'yijejnajwasts'ase'm siuti jawoyeyi siunie ajloye'ase'm.

¹⁵Je awo 'yakawosa'ase'm. Ataj enayi 'ate, siunie inkawo siunie iyo ni jika anechiyas je 'yijene. It'imina ti kiak awo'nase ti 'yijejnajwasts'ase'm ti lapajawo ka kiak je iwo ti wikie'eyi siuniwa tajle ni Inia' ti yikiak'i, ti ijliuyijk'i'm ka 'yiyasanayi, pajk'i ti ekiaj'lase pet.

¹⁶Je 'nej 'ninta ka asama ka akimak'i'm, ya'am ijiate ti aki'mase'm. Sekyi'i awo'ne ka ijliuye ka akinie'ni, ka je piniye siupuwa ka asaye ka intajla aswa'm ja ke int'eki. Ja'nakayeyi pet ni Inia' ja k'iejliyeyi siupi jisitiana' ti ja 'ajlayi, janwe'nase'm kajeyepa ti jasetina.

¹⁷“Naka siu'nie ajlo'wase'm kawoyeyi: ka aninema'.”

I'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ne'waja'm ni Jesús jla'yi napo t'eyasajnas

¹⁸“Siuti ji'wena' ti ne'wa'ase'm siunapo yi'i ni ajnat, 'wena ká atejnisieyi'i, ti ya'am ti siniajnatis ti ne'wajask'i'm.

¹⁹Siut'itie ka atajlayi ni ajnat jla'm ijiateja ka i'nama'ase pet siunapo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat, ka kiak inwonata'ase pit iyone siunapo ti iyojonk'iyē. 'Yina ya'am ti akima'yase'm ti atajle kiowe'e siunapo yiji ni ajnat, jak je iyoyiji'ni ka je ine'wa'ase'm siunapo yiji ni ajnat, lapakawo ti 'wena'ase'm.

²⁰Ataj wunitiets'i siunie awo'nase'eji ti awo'ate, “Jikawo je ika'm ape'e ni i'nio' ni anechiyas.” Siuti jlam sakojwaki'n ta'a, 'wena je woyeyi, kiak jawoyeyi pet. Siuti jlamt'i kiak awo ta'a, ti tik'iukk'i'm ni siunie iyo niwa yamtis, kiak inwoyenie'eje pet ti asa'am, ja tik'iukie'asemna'a siupi ja asamtikie'.

²¹Niwaka siuniwa janwo'nase napo i'nio', lapawo ti ya'am ti jat'imi'nase, ti je itiant'iejesi ni Siunie sijliu'.

²²Je jlamtajas ka jitisa', ka je inia'am ti amti'yi, 'wenajlitieje ti ka yama ka itisa'. 'Nakayi lajk'ipa ka jitiej i'no'we, ka inip'onisi ki iyo niwa jloski'la.

²³'Yina je 'wena pet siunapo ne'wak'i'm, napok ne'waja'm ni Inia'.

²⁴Lajtak'iyi pa ka jitis iwo, ka lajak'iyi pet pa ka ilisane jikiowe'e ti jlamis, ki iyo siunie a'wenki'n, ti lajk'i pa ka kia'iwo, ni awoyi. 'Yina i'winisieta niwaka, yamjliyi ki iyo ti ne'wajask'i'm, jla'yi ti ne'wajasi ni Inia'.

²⁵'Yina jlam je iyo ni siunie iyonisk'i, lapakawo ti yiyeyi siojona jloma ti siupuwa iyo niwa inamtis t'ipi ti iyo'ate, "Jlam'ne lajatak'i pa ka intajlatisk'i'm ti ne'wajask'i'm."

²⁶"Je ijiat ka je i'nes siojona asp'ota ti ijiate jlam ti Sinia' jikimet ti jajliu', ti jantajle ni Inia'. Janaka'ne ti ja sijwe'el.

²⁷'Yina asam'neje ti ja sijwela', lapakawo ti jleye ta'a ijiap ti 'nelanjie'e.

San Juan 16

¹"Jla'm ajwe'lase'm ta'a niwaka, ja'nakayeyi ti ja ke anetiajnata siunie astankiujnieyajak'i.

²Awojlitieje ti japoye jana jloma ti ja ijnotiejak'i kisie'e ti ja intajlajayi kiajwe niwa 'najla'wetis. Ja'wena'ajyi ti japoye siojona jloma ti japoye napo ti asama ti ja tilianaja'm, siupapo janlanajyi'n janjwelis ka pakaye Sinia' ka inoyeje siupi iyo.

³Niwak siuniwa janwo napo i'nio', lajk'ipa ka intajle ti naka, ti je itiant'iejts'e ti sa'am, ya'am jla'yi ni Inia'.

⁴Ajwe'lasem ta'a, 'nakayi 'wanjliyina'ajpe ka neyi janak jloma, siunie iyo niwa ajwe'lase'm ja ke inesi'lieta ka ataj enayeyijpe 'ate siunie janwo ni ajnat.

Jikijmaje iyo jana Sinia' jikimet ti 'es

"Jla'am je ajwe'lase'm ta'a naka ti 'nelanjie'e, lapawo ti je sitiana' ka kia'awo, ts'etsaka ti a'yasap.

⁵'Yina 'nakayi jayik, jayapili ni siunie sijliu'. Tiwet'ianaja ka injwanjli wata paka si'yas'ni ka 'najane paka wone siunie jajiojwi.

⁶'Wenajliyi ti je inkasajyi'n ti sipe'yaye ti kia'awo.

⁷Ijiatk'i siunie jayo ti jajwi'lase'm, ti siunie ti jayik nak ja'nesieyi. Jlam ti kiak jawo, ja ke iyik, ja ke inamana'a pet siojona asp'ota ka ne'yasap. Jlam ti jayik, sekjane'yi ka namana'a janaka siojona ajwe'el, ti jajliu'.

⁸Siuka 'nesta janaka Sinia' jikimet ti 'es, ka 'nakajanitiena'ape napo i'nio' siunie iyo niwa jikeyis, jla'yi ti po' siunie 'naye tejeji ts'iji ti i'nio' iyo ka 'esie, jla'yi 'neje ti Sinia' je ijiat ka je i'ye'en ni jitis iyo ni i'nio', niwak ja'nakajaniti ape'e.

⁹Siunie jloski'la napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat, naka ti sakakiuyis.

¹⁰Siunie ti jayik jla'yi ti ja ke si'wena', nak ja'nakajanit ti ts'es.

11Jlam pet siunie ti Sinia' jan'ye'en napo i'nio' siupi jitis iyo, naka pet ti siunie i'nio' ti isie'e 'ni ajnat, ja 'nakaj ti pajk'i ti tisiejek'i.

12“Mawat je atejwta'aja kisie'e siuniwa ijia, 'wanjliyi je 'najanatieje, 'wanjli'itieje kajwi'lase'm.

13Jlam ijiate ka 'nesta janaka ti ijiateje ti Sinia' jikimet ti 'es, janak ja into'nase siunie ki iyo ni ijiatk'i. 'Yina ja ke jlama ka jlamtisa' siunie jawo, janjwel pet siunie iyo ni ipi'yayi, ja'najanki'nase ta'a siunie jawo puwa ja'wena' ts'ijiye.

14Ja wujwa ti ja siwunit, siuniwa janjwe'el ya'am ti jantalk'i, sekjane'yi ka injlasata'anie'ase ka intant'iejayi pet.

15Wikie'eyi siuniwa yiyi ni Inia', isijmatis 'neje pet. It'imina ti kiak awo'najase ti awo'ate: siojona Sinia' jikimet ti 'es siuniwa janjwe'el ya'am ti jantalk'i, sekjane'yi ka injlasata'anie'ase pet, ka 'najanayi pet paka wonayi.

Siunie inikanitiei yank'i uye 'wet'e siuniwa injlak'ali

16“Ja ke pajayi wat siunie ti ja ke si'wena', 'yina jlomas 'nak janojwaja'm, ka si'wenayena'aja.”

17Po' japo t'eyasajnas 'nak nojwaja'm, iyoyis'ne 'ate ti ini'yasis: —¿Tepit'e ijio'we kiaka ti iyonts'e 'ate, “Ja ke pajayi wat siunie ti ja ke si'wena', 'yina jlomas 'nak janojwaja'm ka si'wenayena'aja, ti jatial 'niji yi'i ni Inia'”?

18¿Tepat'i iyo ti iyo'ate “Ja ke pajayi wat”? Je kastant'iek'i siupi ijwi'il.

19Jesús itijnisieje ti t'eyasajnas iyo ka i'yasis'n, it'imina'ne ti iyo'ate: —“Ja ke pajayi wat siunie ti ja ke si'wena', 'yina jlomas 'nak janojwaja'm ka si'wenayena'aja.” ¿Nakt'e jininekiajlayi, ti jiwoyejyink'ieye ka 'najanayi?

20Ijiate siunie jayo ti jajwi'lase'm, ti japoye siojona jloma ti ja apajyi'n. Asajlas japoye, jla'yi ti janetia'n siunie asnikanitiei yio. Ja jlam'neja pet siunapo i'nio' yi'i 'ni ajnat ja wujwa ti ja inkasaja'n. Ja ejloye wekie'e, 'wanjliyi ka kia'awoyeyi ti ja ke inkasajyi'n. 'Yina lapawo ti siuniwa asjla'ali iyo jank'i uye'e pet siunie asnikanitiei.

21'Yejne'n, siojona i'nioki ti jlas janejyi'n, je ijwiyeyiji'ni, 'yaka inilat yiyi siojopa jloma ti janejyi'n pi jlas. Siuti yiyetaja'n paja'nine ti yi' kisie'e pi kia'le, je jlase' ni iyo isiwaliyeyi'i'ni siupi ji'wok iyo 'yaka inka'a pi jlas ti k'iejli yi'i 'ni ajnat.

22Kiak jiwoyeyi'ni pet ti asa'am, asjla'ali poye 'nakayi. 'Yina siuka yapitiemet, ti ja'ye'nase, ja pakayeyi ti ja ke jlasiye ni asnikanitiei siunie ja'wena', ti ja ke poye paka ijna'lase.

23Janak siojona jloma ti ja ke ekiajlayi'ne ka si'yasayiji'n paka k'iejliyeyi. “Ijiatk'i siunie awo ti awo'ate, siunie Inia' siuti ja 'ajlayi pi k'iejliyeyi, janwe'nase'm siuti jasetina.

²⁴Awakie yi 'nijiye ti je setina ka k'iejliyei paka 'ajlayi. ¿Yot'iyi'ni ti je t'iejlayi? Janwe'nase'm 'nakayi ti ja ke jlasiye siunie asnikantieyi ti ja'wena'."

Sijwajieti Jesús t'a'n ape'e ni ajnat jijweye

²⁵"Siuniwa iyo niwa ajwe'lase'm niwak siuniwa jla'm ejnap jiwekie'e. 'Yina je ijat ka je ineyi siojona jloma ti ja ke asetiana' ka kiak tiwona'ase. Ka jnieyetak'iyijna'a ti ja 'yakajanit'iase'm ki iyo ni Inia'.

²⁶Nak siunie jloma, ti ja 'ajlayi pi k'iejliyi pi jasetiana' ni Inia', ti jasetina. Ja ke yama'ne ka 'yasane ask'ioye pa,

²⁷'yaka jlam jla'am ni Inia' ti 'nama'ase. Tepa jawo ka kiak je iwo ti asam pet ti i'namajak'i, jla'yi ti je sakakiuye ti ya'am ti atajle ni Sinia'.

²⁸Ti anamape atajla kiu jitieyi'i ni Inia', ti ana'me 'ni ajnat. 'Nakayi jatiaj'leje 'ni ajnat ti jayapili ni Inia'."

²⁹Sekyi'i japo t'eyasajnas iyo'ne 'ate: —'Esieyiji'ni ti je 'yejnap pa k'iejliyei, 'yakajak'i 'neje.

³⁰A'wena 'nakayi ti 'najane wikie'eyi niwa wask'i'nelaja, 'wanjliyi ka lajak'ipa ka in'yas'ni, ka in'yase'ni paka k'iejliyei. Nak it'imina ti je akakiukie ti ijiatp'ane ti jitial Siniayi.

³¹Jesús isiujlie pet ti iyo'ate: —¿Je t'i pa sakakiuye 'nakayi?

³²'Nakayi yiyi janak jloma, siujlie'e jloma ti ja inetianajyi'n, ja apilie'ek'ina'a niwa as'wetis, ka sijwanjliyena'a pi ja siliyei'i. Mejla'ala ka ijiatayi ka sijwanjli, 'yina po' ni Inia' yi' ijiap.

³³"Wikie'eyi siuniwa ajwe'lase'm jant'eminajna'a ka akamankiye atajlayiji ti je sakakiuye. Ja ke jlasiye ni asjla'ali ape'e 'ni ajnat. 'Yina ke ajlasatayijna'a isia'm siunie jiwoyeyi, 'yina pajk'i ti 'a'n ape'e ki iyo ni yi'i 'ni ajnat."

San Juan 17

Jesús 'yejlajne'n papo t'eyasajnas

¹Jesús jlampa itimayi ti ijwi'il kiwaka, sekui'i i'yena poliyei, iyo'ne 'ate: —Inia', yiyi 'ni siu'nie k'ie'. Wunit 'ni As, 'yina siu'nie As janwunit pet.

²Lapakawo ti a'm ti pajk'i ti jijweye jiwejna'm, ape'e wikie'eyi napo i'nio', ja'nakayeyi siunapo ti jlekiagle pet janwejna'm siojona ji'wasankiye ti laj jlaja.

³Ijiatjliyi, siojona in'wasankiye ti laj jlaja, naka siunie kantant'ie'a, ti a'm ti injwanjli ti ijiateje ti Sinia'a'm, siu'neje kantant'iejesi ni siunie jijliu' naka Injwajieti Jesús.

⁴"Pajk'i ti ateme ti awunit siuti a'yi 'ni ajnat, 'yina ateme siukia jijliuyijk'i'm ka iyoyi.

- ⁵'Nakayi, 'ni Inia', ti jayapi'lia, wenk'i'm siunie ijwiye, ijwiye iyopi ti je ataj'lajap, ti 'nelanjie'e je wakaljli'ijyi 'ni ajnat.
- ⁶"Siunapo ti 'wena jlot'i, ti jitiajlaja'm siunapo ajnat jlele pet, pajk'i ti 'yijene pi iyo'naja, kajeyepa ti ajwejla'm. A'm ti tijna'ya'm napoka, 'yina jlekialk'i, siukia jiwone its'iuye.
- ⁷Jak je iyoyiji, 'nakayi 'yijenayisiji pi iyonisi ti wikie'eyi siuniwa jiwenk'i'm a'm ti taj'la,
- ⁸kajeyepa ti ateme ti ajwele siunie inka'niye ti taj'la, 'yina je 'yumajas ilia'm, kajeyepa ti 'yijene pi iyone ti a'm ti ataj'la, jla'yi ti je takakiunisi siunie ti a'm ti sijliu'.
- ⁹Ajlajnap'a napoka, 'yina je napoka siunapo ajnat jlele pet ka 'yejlajnap'a. Napokata jla'am siu'napo ti tijna'ya'm pet, ti jlekialk'i.
- ¹⁰Wikie'eyi siuniwa yik'i akijmatis a'am, 'yina jlam pet siuniwa akijmatis isijmatis pet. Siunie it'iuni 'yaka ti yiji ti jlamis.
- ¹¹"Ti ya'am jayapi'lia, 'nak ja ke yi'i 'ne ajnat'e, jlajma ijiatayi ti jlamis ja ke intajlis 'ne ajnat'e. Inia' ti i'nes, 'esiji ka 'yena, ki iyo ni ajweye siunie ti jiwenk'impe, 'nakayeyijna'a ka injwanjli ino'we, ka iwoyena'a 'ate awoki ti sa'am.
- ¹²Ti je ataljlijiap kiu'ujwe, wuj ti a'yena jla'yi ti anoyeje, 'yina ka lajak'i ni ajweye ti tajle ni e'e, siunie ine'e ti jlekialk'i. 'Yina ti jlamis lajk'ipa ka injwanjli ka netiane ijwienjliye jla'm siunie ti pajk'i ta'a ni jawo ti janetia'n, iyo niwa inamtis t'ipi.
- ¹³"Nakayi jayapi'lia. Ajwelta'a niwaka ti je ataljli'ijyi ajnat'e, ti awotajank'ie pet ka impoyijk'i ni jinikanitiei, kawo'ate iyo siunie yik'i.
- ¹⁴Pajk'i ti ajwejla'm siunie iyo niwa amtis, 'yina siunapo yi'i 'ni ajnat ne'wajasi, 'yaka je 'wet 'ni ajnat, iyoye'ate awo ti ya'am ti je i'wit 'ni ajnat.
- ¹⁵Je a'yasane ka atajla'ne 'ni ajnat, 'wenajliyi ti a'yasane ka ajoskijiete ni imosik.
- ¹⁶Iyo'ate awo ti je ataj'le 'ni ajnat 'yina kiak iyo'ni pet ti jlamis, je 'wet 'ni ajnat.
- ¹⁷Am ja in'wesieyi ka lesajne'n, ti jatajlate siunie ijiatk'i. Siuniwa amtis ijiatk'i.
- ¹⁸Ya'am ajloyi napok i'nio' yi'i 'ni ajnat, janwo'ate awoyi, ti a'm sijliu' ajnat'e jikiowe'e napoka.
- ¹⁹Ya'am ja si'wesi siunie janiwone, ti janilesa'n ape'e ti jlamis, ja'nakayeyijna'a ka jlamisie pet ka ini'notatisiji ti jantajlatisi siunie ijiatk'i.
- ²⁰"Je napokata ka'yejlajnap'a. Kia'iyoye 'ajlajnap'a siunapo ja ke sakakiu, ka impe'yayista siunie jika'niye jawo.
- ²¹'Ajlajap'a Inia' ka ijiatayiji ka iniwo'om, sekjane'yi ti ja kasjwanjli ti janiwomaja pet, janwoyena'a 'ate pet ti a'am jle' ijiap, jlam pet ti ya'am a'yajap. Siupi

jitienkiujnieye jla'yi siupi janwoyisi janjwanjli, ja'nakayeyijna'a siunapo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ja ke sakakiu ti ijiate, ti am ti sijliu'.

²²Siunie ijwiye ti jiwenk'impe, nak pajk'i ti ekiajle, ja'nakayeyi'iji pet ti janiwo'om, ka woyena'a 'ate awoki,

²³'nakayeyijna'a pet ti ya'am jayiji ti jlamis, jlampet ti a'am jle' ijiap, sekjane'yi ka ijiatayijijna'a siunie iniwonisi ti iniwo'om. Siuti kiak jawo, ka intant'iejayijna'a napo i'nio' ti ya'am ti sijliu', jla'yi ki iyo ti wuj ti i'namaja siunapo jiwenk'i'm, iyo'ate pet ti semi'n.

²⁴"Inia', am a'am ti jiwenk'i'm, awojonk'iyeye pet ka neyis ijiap, ts'ijiye siunie jayi'i, ja'nakayeyi ti jan'wenis pet siunie ijwiye iyo ti jlekialk'i, kajeyepa ti semi'n ta'a jitiajlap'e ti je wakaljli'ijyi 'ni ajnat.

²⁵"Ji'yu, 'ni Inia' ti i'nes, siunapo yi' ape'e 'ni ajnat je itiant'ie'a, jlam pet ti ya'am sitiant'ie'a. Kia'iyojliyi pet siunapo jlekialk'i 'yijene pi iyone ti a'am ti sijliu'.

²⁶Yampe ti awo ika'niyejayiji, it'imina ti itiant'ie'a, 'yina ja ke iliyi ti awo ka intant'ie'a. 'Nakayeyijna'a siunie emijnaye ti jlenk'i'm janejyi pet niwa jikiojwa'l, siuti ya'am kiak jawo'o'jyi ja yiji."

San Juan 18

Jesús tikima'a

(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹Ti itimayi ti iyo t'ajlayeja', yam'ne ti jla'yis japo t'eyasajnas ti tomis ji'wechaja ja i'niat ji'niayi jle' iyo'ate Cedrón, ijioyeyisia'm siojo inwasok sekyi'i.

²Judas, siojo iwi'in ja jika'niona, jlam ti itiant'ieje kajeyepa ti je piniyeyiji ti sek ijioyits'i'ni, ti jla'yis'ni siojopo ijia Jesús t'eyasajnas.

³'Yina 'nes'ne ja Judas ti ajnaj jla'yis japo ijiawos siu'neje japo i'yena jlaja 'najla'wet. Siojopo pa'yijis jika anechiyasas japok ijliuk'i, japoka 'neje jla'am japo Fariséojos, ti iyoyis jikio' jleliye, jla'yi ti iyoyis jika katesila.

⁴'Yina Jesús pajk'i ta'a ti 'yijene pi iyone siukia ja tiwonaja, it'imina'ne ti iniuye kisie'e, iyo'ne 'ate: —¿Tempi jiwoyeyin'ni?

⁵Isiujlisie ti iyo'ate: —Siojo Jesús Nazaret jlele. Jesús isiujlie japo ti iyo'ate: —Ya'am. Judas, siojo iwi'in ja jika'niona, yiji japo i'nio'.

⁶Jesús ti iyoye 'ate, "Ya'am", jiwe ijliasatayik'iji'n japo i'nio', sekyi'i ti yamak'i isia'm.

⁷Sekyi'i ti Jesús yikiajlayi'iji ti i'yase'n japo i'nio' ti iyo'ate: —¿Tempi jiwoyeyin'ni? Kiak iyoye'ijyi pet ti isiujlisie: —Awoktajayin'ni siojo Jesús Nazaret jlele.

⁸Yina Jesús kiak iyonayiji'iyi japo, ti iyo'ate: —Pajk'i ti ajwe'lase'm ti awo'ate, “Ya'am”. Siuti ya'am ti siwoyejyin'ni, ena'yate siunapo ya'yis ka nek'ni.

⁹Sekyi'i ti yiye kisie'e siukia ti Jesús iyo'ate, “Siunapo jiwenk'i'm, lajk'ipa ka injwanjli kanetiane.”

¹⁰Jlam'ne siojo Simón Pedro ti jitisajnat tiok po', itiona kisie'e, ijwiejayi jlaja jik'iote siojo jle' iyo'ate Malco, pa'yijis jika anechiyas jikawo.

¹¹Jesús iyone'ne 'ate ja Pedro: —¿Ekialk'i ni atesajnat tiok! Siuti Inia' si'yayijni 'naka siu'nie pajyi, ¿yot'iyi'ni ka je i'yaje?

Jesús tena jitieyi'i pa Anás
(Mt 26.57-58; Mc 14.53-54; Lc 22.54)

¹²Siojopo ijiawos jla'yi ja jika anechiyasis, siu'neje japo i'yena jlaja 'najla'wet, isimits'i'ne ja Jesús, sekui'i ti ilie'nitisie.

¹³Iniajnatis ti ijioyisiji ja Anás, siojo Caifás jikant'ek, ti jak jlameje ti jika anechiyasis japo pa'yijis siukia najkap.

¹⁴Caifás jaka siojo iyone'ate japo Judíojos, “Esiji ka injwanjli paka tiliana ape'e napo ijia.”

Pedro ijwil ka je intant'ieje pa Jesús
(Mt 26.69-70; Mc 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵Simón Pedro jla'yi siojo Jesús t'eyasanik jikiecha 'wanjlejap'ni isia'm ja jika'niona ti tokiji jlaja pa'yijis jika anechiyas ji'wuk. Siojo Jesús t'eyasanik jikiecha ti pa'yijis jika anechiyas itiant'ieje, it'imina ti t'ajlinitie k'ieye ti 'yuyijk'i ja Jesús.

¹⁶Yina Pedro 'wanjli jlam kisie'e yi'i ja 'wuk kiwet. Jak je iyoyiji'ni siojo Jesús t'eyasanik, ti titiant'ieki, ijioyi'ni siujlieja i'yena ja 'wuk kiwet, iyone'ne 'ate: —'Esiji ka 'ajlinit k'ieye siunie i'nio'.

¹⁷Siujlieja asejnia i'yasen'ne ja Pedro ti iyo'ate: —¿Am 'neje ti t'eyasanik'ia'm siojo i'nio'? Pedro isiujlie ti iyo'ate: —Je'e, je ya'am.

¹⁸Yina ti techaja'n jakayi, siojopo ijiawos siu'neje japo i'yena jlaja 'najla'wet, t'ajlet ijlianisi'i'ne, 'yina kiak tejeyits'i'ni'ne. Pedro kia'iyó sekui'i teje'yi'ni pet ki jwat.

Ti pa'yijis jika anechiyas i'yas'ni pa Jesús
(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹Siojo pa'yijis jika anechiyas i'yas'ni ja Jesús, ti i'yaseje'n japo t'eyasajnas, siu'neje ni iyo ni jika'nejasajnye.

²⁰Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siuti amti je anijweki, eni'ni jitieyi'i wikie'eyi napo i'nio', jla'yi ti aka'nejasanata eni'ni kiajwe siuniwa 'najla'wetis je wus, siu'neje

jana wuj, siu'neje niwa yi'i 'ni napo Judíojos ti initotietak'i wita'm. 'Yina lajk'ipa ka yi'i ka inijwek ti amtiyeta.

²¹¿Yot'iyi'ni ti si'yase'n? 'Yase'n siunapo sipe'ya'nijne, napok janjwe'la'm siunie iyo ni 'eyasane'ni. Napok 'yijene siunie ajwe'el.

²²Ti Jesús kia'iyó, siojo i'yena jlaja 'najla'wet sekyi'i ti ipiaj'ne ja Jesús, ti iyone'ate: —¿Kiak jiwo ti jikiujlie ni pa'yijis jika anechiyas?

²³Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siuti jijwe'el ka je 'esiek'i siunie awo, jwelik'i siupi awo ti je 'es. ¿Yot'iyi'ni ti sipa?

²⁴Anás ipi'yaye wekie'e, ta'a ti takajlunie ka tikiniejeje ja Caifás, tilie'nitie'ne ti tikinieje.

Pedro yikiajle'e ti ijwi'il ka je intant'ieje pa Jesús

(Mt 26.71-75; Mc 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵Pedro siuti je t'eki kisie'e ti teje'yi'ni ja jwat. Jak je iyoyiji'ni siojopo yijap i'yasen'ne ti iyo'ate: —¿Me am 'neje ti t'eyasanik'ia'm 'neje siojo i'nio'? Sekyi'i Pedro iyo'ne 'ate, ti inikakiu: —Je'e, je ya'am.

²⁶Sekyi'i siojo pa'yijis jika anechiyas jikawo, siojo Malco jikiecha, siojo Pedro ijwiejepi jlaja jik'iote, yijap japo. Iyone'ne 'ate ja Pedro: —Awo ka amjliye'eje ti a'we'na ti jlejiap ts'e yi'i ja inwasok.

²⁷Pedro yikiajlayi'iji ti inikakiu, 'yina yiyik'i wekie'e yapa ja ajwenta.

Jesús tena jitieyi'i pa Pilato

(Mt 27.1-2,11-14; Mc 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸Ti jloma 'yakajaja'n, Jesús tokiji'ni siojo yi'i ja Caifás, sek titiajlaja'a ti tikiniejeje siojo anechiyas Roma jlele. Siojopo Judíojos je 'yuyisk'i, 'yina ti iyo ka je inetiajnatis siukia jikejis ti iyo'ate, “Siupa ka 'no kiajwe siojona je Judíojos ji'wuk, nakaye'eje siunie i'nio' ti t'ojli, je tiwenaja'm ka inkijwane siunapo ti'yekiujni jana Pascua.”

²⁹Kiak it'imina ja Pilato ti iniuye kisie'e. Sekyi'i iyo'ne 'ate: —¿Tempi jitiajlatayi siu'nie i'nio'?

³⁰Iyoyis'ne 'ate ti isiujlisie: —Siuka 'esie pakawo, 'yina jlam je anamataja'a'ni.

³¹Pilato iyone'ne 'ate japo: —Kima'yi, asa'am ja in'wesieyi pi jawonayi ti ja'yena' siupi jitis iyo, iyo jla'am ni aska'neyasajnaye iyo ka woyeyi. Judíojos isiujlie ti iyoyits'iate: —Sa'am ti Judíojosts'e'm, asa'am je wents'e'm ka kiak iyonaja ka ne'yi paka iliana.

³²'Yina sekyi'i'ne ti yiye kisie'e siukia iyopi jla'am ja Jesús ti inijwe'el, siupi janwo ti ja tiliana.

³³Pilato yapilie'eje kiajwe jlaja 'wuk, sekyi'i ti tanayi ja Jesús. I'yasen'ne ti iyo'ate: —¿Mi a'am Judíojos jika anechiyasts'a'm?

³⁴Jesús isiujlie ti iyo'ate: —¿A'am t'e ti atankiujnieye, ni'ne ka poye paka injwe'la'm?

³⁵Pilato isiujlie ti iyo'ate: —¿Yamt'i mi Judíok'i'm ti a'lej kiak jiwone? A'wetijwas a'am siu'neje napo pa'yijis jika anechiyasas, napok yikialk'i ka'ye'en. ¿Ten siupi jiwoyi?

³⁶Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siunie tijnak'i'm ti awo anechiyasa' je tal 'ne ajnat'e. Siut'itie ka intal 'ne ajnat'e, jlam potie'ne papo ka ijnotiji'n iyyik'i ka je siwenis, je kia'iyotaja'ni ka sekiajlaja napo Judíojos. Siunie tijnak'i'm ti awo anechiyasa' je tal 'ne ajnat'e.

³⁷Siuti Pilato ipi'ya, iyo'ne 'ate: —Ijiatp'ane 'yakaj ti anechiyasts'a'm. Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Ijiate siunie jiwo ti sijwe'el ti anechiyask'i'm. Ya'am anam'ne ajnat'e, jla'yi ti a'yiji'n, 'nakayi ti jayamtiyi siunie ijiatk'i. Wikie'eyi siunapo yiji siunie ijiatk'i its'iuk'i'm.

³⁸Pilato iyo'ne 'ate: —¿Ten siupi ijiatk'i?

Tinitotieje ape'e pa Jesús ti ja tiliana

Pilato iyotaja ka inojwa'n kisie'e ja Jesús, 'yina Judíojos je yina'ate. Siuti Pilato iliyeyi ti i'yas'ni ja Jesús, iniu'ne kisie'e. Sekyi'i ijwijla'm japo Judíojos ti iyo'ate: —Je a'we'en siupi ka jitis iwo siu'nie i'nio'.

³⁹Siuti asa'am po' ni aske', ti jipayetaja siojona aslakijnieye Pascua anojwa'n kisie'e pi inkipinik ijwienjli. ¿Mi jlemina' ka iniujwa'n kisie'e ti asa'am Judíojosts'ase'm ni aska anechiyas?

⁴⁰Sekyi'i inikiul'ne japo ti iyoyits'i 'ate ti tanisi ape'e: —¡Je'e! ¡Ká anojwa'n kisie'e! ¡Nojwa'n jlam kisie'e ni Barrabás! Barrabás jak i'nio' kalankijeta.

San Juan 19

¹Pilato ijliuye japo tokis ka inkimits'i ka ink'ajas'ni.

²Isimisie'ne jawa k'itienis ti ijwinisik'i ti iyonisi 'ate siujlie'e jika wanta ni anechiyas, ti 'yutieyisia'm jlaja jletik ja Jesús, i'yuyenisk'i'ne siojo lotakinie isiat.

³Yikiajlayisiap'ni ti iyoyis 'ate: —¡Atejwila'a'm, Judíojos jika anechiyas! Sekyi'i ti ipiejayis'ni jitiokio'we.

⁴Pilato yapilie'eje kisie'e, ijwijlam'ne japo Judíojos ti iyo'ate: —'Yejne'n, aton kisie'e, 'nakayeyi ti ja'najanayi ti je a'we'en paka jitisa' siu'nie i'nio'.

⁵Sekyi'i tiniamaja'ne kisie'e ja Jesús, k'itienis takapajlatajak'i'ni jlaja jletik, ti'wujienaja'ni siojo lotakinie isiat. Pilato iyo'ne 'ate: —¡'Yejne'n, ekiaj'lase siu'nie i'nio'!

⁶Siojopo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje japo i'yena jlaja 'najla'wet, ti i'winayits'i ilia'm, iyoyis'ne 'ate ti tanisi ape'e: —¡K'iejwat'e japa cruz! ¡K'iejwat'e japa cruz! Pilato iyo'ne 'ate: —Kima'yi asa'am, k'iejwata'yi japa cruz, siuti ya'am je a'we'en paka jitisa'.

⁷Judíojos isiujlie ja Pilato ti iyoyis 'ate: —Po' na saka'neyasajnaye, 'yu'we ka tiliana siu'nie i'nio', kajeyepa siunie saka'neyasajnaye iyo jitisa' ti ijwi'il ka Sinia' jlasa'.

⁸Pilato ipi'yayi ti kia'iyoyi, kat'aja ti jnots'ijni.

⁹Yapi'ne 'wuk kiajwe, i'yasen'ne ja Jesús ti iyo'ate: —¿Tepi jitiajli? Jesús je iyo ka inkiujlie.

¹⁰Pilato i'yase'n ti iyo'ate: —¿Jop'an ka je akiulk'i'm? ¿Je 'najane ti it'iuni po' ka 'yakajliu'n ajap ka ink'iejwata'a japa cruz, ni'ne ka iyo ka iniujwa'n kisie'e?

¹¹Sekyi'i ja Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siunie at'oni ti yi'a, ka je intal Siniayi je 'najane paka wone ka siniujwa'n kisie'e. Jak je iyoyiji'ni siunie ti sekial ka ama ka si'ye'en, jitis 'yaka'm ape'e siunie iyo ni ates.

¹²Sekyi'i ja Pilato ti iyoyetajayi'n siupi ka inwone ka inojwa'n kisie'e ja Jesús. Siojopo Judíojos iyo'ne 'ate: —¡Ka anojwantana'a kisie'e, ka akojwayena'a ni saka anechiyas Roma jlele! ¡Kajeyepa siunie iniwojwa'n anechiyasa' iyoye'ate ti jla'am ti teje'yi ilia'm ni saka anechiyas!

¹³Siuti Pilato ipi'yayeyi, takajlunieyi ja Jesús ka titiona kisie'e. Sekyi'i ti tanayi ti ti'yena siupa jitis iyo, yi'i siojo tenaja'a'ni napo ti kia'iyoyi, Hebréojos ji'lij iyo'ate Gabata, ti iyo'ate Sisajas ti T'otata Ape'e.

¹⁴Jakiak siojokia jloma ti je toj'we siujlie'e Pascua, siukia ti 'najlikisie. Pilato iyone'ne 'ate japo Judíojos: —¡Yenajyi'n ni aska anechiyas!

¹⁵Iyoyis'ne 'ate ti tanisi ape'e: —¡La'an! ¡La'an! ¡K'iejwat'e japa cruz! Pilato i'yasen'ne ti iyo'ate: —Jlam'ne asa'am ti aska anechiyas, ¿jiwoyeyi'iji ka ts'iejwat'e japa cruz? Siojopo pa'yijis jika anechiyasas isiujlie ti iyo'ate: — ¡Lajk'ipa ka jikiechaye ka saka anechiyasa', ijwienjli jla'am ni saka anechiyas ni Roma jlele!

¹⁶Sekyi'i'ne ja Pilato ti yikajlayi japo i'nio' ja Jesús ka ink'iejwatits'i jlaja cruz, 'yina yamisi'ne.

Jesús ti tik'iejwata'a japa cruz

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷Jesús titilkinaja'ne jlaja jika cruz, ti tikiniejayi. Paj ti yiyeyi siojo ajnat jle' iyo'ate Ijnetik Jleli 'Wet, siunapo Hebréojos iyonisi 'ate Gólgota.

¹⁸Sek tena'a ti tik'iejwata'a jlaja cruz, tijwanaja'a siojopo times, ijwienjli ja titiujmataja ji'lieme ijwienjli 'neje siojo titiujmataja jijweyeje.

- ¹⁹Pilato takajlunie'ne ka tilisanaja siukiwa inamtis ka tena'a jlaja jika cruz ka iwo'ate, "JESÚS TI NAZARET JLELE, JUDÍOJOS JIKA ANECHIYAS".
- ²⁰Siojowa inamtis tilisanaja tajla'm napo Hebréojos, Roma jlele, Griego ji'lij. Jak je iyoyiji japo Judíojos i'yen'ni 'ne; siojo tena'a ja Jesús ti tik'iejwata'a jlaja cruz je tojwape'n jlaja isi'.
- ²¹Siojopo pa'yijis jika anechiyasas ijliuye ja Pilato ti iyo'ate: —Ká awonena'a 'ate, "Judíojos jika anechiyas", wonena'a jla'am 'ate, "Inijwe'el jla'am ka Judíojos jika anechiyasa".
- ²²Yina Pilato isiujlie ti iyo'ate: —¡Siunie 'ete'e, yi'i ni yi'i!
- ²³Siojopo tokis, ti itimayisi ti its'iejwatits'i jlaja cruz, inijnolietayisi kiwa ji'wuye ja Jesús ti inik'isajasi, ti ijniujli ki nojwa'm ti ijniujlits'i. Isimisie'ne siukia ji'wu' siukia isaja tatijla wek jikiusk'i,
- ²⁴iyoyis'ne 'ate ti initajlatayisi: —Je 'esiji ka iyok jijwala', jla'am ijiate jla'am ka iliakijnie ape'e, jajnewite pi jajnewite pak jikimitayijijna'a. Sekyi'i ti yiye kisie'e siuniwa inamtis t'ipi ti iyo'ate: "Inik'isajasi kiwa ji'wuye, tiliakinits'i ape'e siukia ji'wu' tatijla wek jikiusk'i." Kiak siukia iniwonisi japo tokis.
- ²⁵Siujlieja Jesús jlet sekyi'i, yi'i jlaja cruz, siu'neje jlaja jikitia jla'am jlaja jlet, siu'neje jlaja María Cleofas jik'iemjla, siu'neje jlaja María Magdala jleliki.
- ²⁶Siuti Jesús i'winayi jlaja jlet ti yijap siojo t'eyasanik ti wuj ti yimi'n, i'yase'ni jlaja jlet ti iyo'ate: —¡Asejnia, wone asa' naka!
- ²⁷Sekyi'i i'yase'ni siojo t'eyasanik ti iyo'ate: —¡Wone eta' janaka! Jakayik'i'ne siojo Jesús t'eyasanik María ijioyi'ne ji'wete.

Jesús 'ya'al

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Lc 23.44-49)

- ²⁸Yam'ne 'niji kiwaka, Jesús 'yijene pi iyone ti itime wikie'eyi siukia iyo. Iyo'ne 'ate: —Siki'im. Siuti kia'iyoyi, ti iyojonk'ieye ka ijiaatak'iyi siuniwa Sinia' jlamtis.
- ²⁹Yina po' siojo tetik wuj tipoyi ki at'es ti tosijyi. T'otiejam'ne japa inkats'ili jak at'es, ti tits'ijwana'a ki a'la' jle' iyo'ate hisopo, sekyi'i tena'ne jikiwiti.
- ³⁰Jesús its'iujuwam'ne, sekyi'i iyo'ne 'ate: —'Esiji, atejwi. Sekyi'i jletik iniajmana isia'm, ti 'yala.

Ijiawo 'yits'e jlawe'e pa Jesús

- ³¹Jakiak siojokia jloma ti tome'e jla'a i'nio 'wanjlijyi'n. Siojopo Judíojos ti anechiyasas je iyoyisink'ieye papo i'nio mases ka 'wanjlijyek'i pijia'm ape'e puwa jika crusis, jla'yi ka neyi puwa ka jlomas 'nak nojwaja'm. 'Yina siojokia jloma i'nio 'wanjlijyi'n, ijyiwitajam'ni jakia Pascua, jakiak jloma ti wuj ti tilisana. It'imina'ne ti ijioyisi ja Pilato, ti iyonisi 'ate: —Kajlunie siunapo yi'ik'i pijia'm niwa jika crusis ka jlekijna akiajatajamk'i, ja titimaja ka tenajana'a ajnat'e.

32'Yina Pilato ijliuye'ne japo tokis ka kiak inwonisi. Yiyi ti kiak iyonayisiji iniajnatis'ne siojo ti tiniajnata ti tena pijia'm. Itimisi ti jlekijna isiajatamk'i, yamayisi'iji ja jikiecha tome jlep'e ja Jesús.

33Ti ijliasayisi ja Jesús, i'winis'ne ti pajk'i ti 'ya'al. Jak je iyo'ni ka jlekijna inkiajatamk'i.

34Siojo tokis kiecha isiene jlaja jika k'ok ti 'yita'm ja Jesús, ts'e jlawe'e. 'Yina 'woyis siu'neje ki i'niat ki tajla'm ti itiya kisie'e.

35Siunie i'nio' i'winaja, nak ijwi'il ti yamtik'i, 'yina ijiatk'i siunie iyo niwa jlamtis. Kia'iyó 'yijene pi iyone ti ijiatk'i siunie yamtiyi, ti iyo ka je akakiuye.

36Lapakawo ka kiak je iwo ti yiyi ti iyo ka ine kisie'e siuniwa inamtis t'ipi ti iyo'ate, "Ja ke ine'yina'a paka jleliye ka tikiataja'm."

37Iyo 'neje 'ate niwa inamtis t'ipi, "Jla'am jan'yenisi'ni siukia 'yitisia'm."

Jesús ti titijkie k'iyé

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47)

38Pope ja i'nio' jle' iyo'ate José, Arimatea jlele, yamk'ijin'ni ja Jesús, 'yina inijweki kajeyepa ti je ijwiye japo Judíojos siojopo anechiyasas. Ijioyi'ni ja Pilato ti iyo'ate: —Ke enk'i'm ka yiki ki t'ajwes masa ki Jesús. Pilato iyo'ne 'ate: —Ijiatp'ane, mayi. 'Yina José yami'ni, sekyi'i ti yamayi.

39Nicodemo kia'iyó 'nes 'neje, siojo ijioyipi ja Jesús ti ajnaj. Ti itiuni kiwa t'ajwes ki Jesús najapeji ti itijwa'm niwa sikioye pi jikiojieti t'ipi siojo jini inkajk'i, mirra ti tijlijnataja ki áloe.

40Siojo José jla'yi ja Nicodemo isimisie'ne ja lotakiniewa ti yikiajlisi wita'm kiwa t'ajwes masa ki Jesús. Ijwienisi'i 'ne siojo jini inkajk'i, iyonisi 'ate napo Judíojos, ti itijis k'iyé pi jikiecha masa ti 'yalata.

41'Yina po' siojo inwasok je tojwape'n siojo tena'a ja Jesús ti tik'iejwata'a jlaja cruz. Jaka siojo inwasok po' ja a'no' ti lajljijyi'ijyi kajeyepa ti ink'ie'.

42Sek tena'a'ne ki t'ajwes masa ja Jesús, kajeyepa ti je tojwa, jla'yi ti je toj'we siojokia jloma ti i'nio 'wanjljijyi'n.

San Juan 20

Jesús iniu kisie'e ti tajla'm pi a'no'

(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Lc 24.1-12)

1Siojokia tajlaja'm ti k'iejli mot, ti ajnaj 'wanjle ajnat'e, María Magdala jleliki ijio a'noyi. Ti yiyeyi, siujlieja sisaj tip'onajaja'm jet'i k'iejets'i'nijpe ti totie ts'ijiyé.

2Ta'a ti t'osi ti ijioyi ja Simón Pedro, siu'neje ja Jesús t'eyasanik ti jleminik, ijwijlam'ne japoka ti iyo'ate: —Titionat'ijyi kisie'e ki Saka'niona masa. Je kasts'ajane pi tena'a.

- ³Siojo Pedro siu'neje ja Jesús t'eyasanik, ti ipi'yaye, yama'ni ti i'yenisi.
- ⁴T'osiye'ni ti yama'ni, ijwienjli'ne siojo 'yakets'ijyine, jak je iyoyiji'ni ka je inane ti sek yiji.
- ⁵T'akana isia'm ti i'yen jik'ioyi jlaja kiawe. Jawakata siojowa lotakijnies tekiajlaja wita'm. Ti i'wine jlam'ne je yame siojo yi'i.
- ⁶Ji'niajk'i ja jikiecha, Simón Pedro 'nes'ne. Yiyi wekie'e ta'a jla'am ti 'yuyi, sekyi'i i'win'ne jla'am jawa lotakijnies kajeyepa ti yamejeyi siojo yi'i,
- ⁷siu'neje ja lotakiniewa tits'ijwanak'i jakia jletik. Ijwienjli je yi'i, najata jla'am ti totie wita'm.
- ⁸Kiak iyojliyi siojo inianta ti 'yuyi siojo a'no', ti 'yuyeyi pet sekyi'i ti i'wina, je takakiunieyi.
- ⁹Mamjli'ijyi je 'yijenisi paka iwone niwa inamtis t'ipi ti iyo'ate, "Ti ijiate ti jano kisie'e ti jantajli pa a'no'."
- ¹⁰Yapilisni'ne.

Jesús ini'wenkijna'm japa María Magdala jleliki

(Mc 16.9-11)

- ¹¹Siujlieja María Magdala jleliki sek 'wanjle'e yi'i ja a'no'. Ti yap'ni t'akana isia'm ti i'yenta jik'ioyi jlaja kiawe.
- ¹²Sekyi'i i'win'ne papo times Sinia' jiljiujwajnas poli jlele ti ji'wuye lemi, yits'e tenat'itie'epe ja Jesús, ti yik'iji'n ijwienjli siupa tome 'niji jletik itijyi, ijwienjli pa tome 'niji jisietis itijyi.
- ¹³Siupapo injlojwajnas poli jlele i'yasen'ne jlaja María ti iyo'ate: —Jla i'nioki, ¿yot'iyi'ni ti jlap'ni? Isiujlie ti iyo'ate: —Tikiniet'iyi ki t'ajwes masa ki 'Yaka'niona. Je ts'ajane pa tokiji.
- ¹⁴Yiyik'i wek ti kia'iyó, María jitiej yikial'ne ji'wechaja sekyi'i ti i'wina ja Jesús, 'yina je itijnisieje ka jakaye Jesús.
- ¹⁵Jesús i'yasen'ne jlaja María ti iyo'ate: —Jla i'nioki, ¿yot'iyi'ni ti jlap'ni? ¿Ten siupi jiwojyin'ni? María ijwilta ka pakaye siupi i'yena ja inwasok. I'yasen'ne ti iyo'ate: —Sip'elisin wata'a, ka ama'a ka ajlasat, jwelk'i'm siupi jle'ne, jayikinie'e.
- ¹⁶Jesús tamti ti iyone'ate jlaja María: —¡María! María i'yejnen'ne ti ipi'yaye, iyo'ne 'ate: —¡Rabuni! (Hebréojos ji'lij ti iyo'ate, 'Yaka'neyasaj nawo.)
- ¹⁷Jesús iyo'ne 'ate: —Akio' lank'i'm, mawat je ajojliyi'ijyi ni Inia'. Maj kiu' wekie'e ka ajwele japo i'lijwas, jwejla'm ti jajioyi kiu' ni Inia', siunie Asna' pet.
- ¹⁸María Magdala jleliki yam'ne ti ijwijla'm japo t'eyasajnas ja Jesús, ti iyo'ate: —A'we'neje ja Saka'niona. María ijwijla'm japo siukia Jesús iyone.

Jesús ini'wenkijna'm papo t'eyasajnas

(Lc 24.36-49)

¹⁹Siukia jloma ti tajlaja'm, ti ajnaj, siupapo t'eyasajnas initaj'ne seka'a yi'i siujlieja 'wuk yiyis kiajwe, ti ip'ionisiamk'i jawa jika 'wuk kiwitawa, ti je ijwiyisink'ie siojopo Judíojos jika anechiyasas. Sekyi'i ti Jesús inikajanitie jikiowe'e japo t'eyasajnas, iyo'ne 'ate: —¡Kamaja!

²⁰Sekyi'i i'winkijnam'ne japo jawa jikioye, siu'neje ja ji'wet jlaja k'ok t'etajaja'm ts'e jlawe'e. Je jlase' ki iyo ti inkase'n ti i'winayis ja Jika'niona.

²¹Jesús yikiajlayi'iji ti iyo'ate: —Kamaja'. Iyo'ate siunie ti Inia' sijliu', 'yina kiak ja iyo'nase pet ti jajliuye.

²²Sekyi'i Jesús ipiejwuye ape'e japo, ti iyo'ate: —Kima'yi ilia'm siujlie'e Sinia' jikimet ti 'es.

²³Siunapo ti jalenkinayi siuni iyo niwa jikeyis, ka netianape niwa jike' iyo. Jlampet siunapo ja ke alenkinayi niwa jikeyis, ja ke inetianape pet.

Tomás je 'yakakiu ti iniu kisie'e pa Saka'niona

²⁴Tomás, ti Jesús t'eyasanik kiecha, ti tiwonaja'ni 'neje 'ate Timesi, je yiji japo ijia ti Jesús inikajanitieja'm.

²⁵Ti 'nesa, ijia ijwijlam'ne ti iyo'ate: —Sa'am a'wenaja ja Saka'niona. Tomás isiujlie'ne japo ijia ti iyo'ate: —Ya'am ka je i'wi'in puwa ji'wetis puwa wikijnies ti t'etajajamk'i, ka ijiuki je 'yutk'i siupuwa ji'niajia, siu'neje ka je isies ape'e siupi t'eta'a jlawe'e, siuka isio' je yi'n ape'e, ja 'yakakiu.

²⁶Tijwajyi jakia inkijmaye ijwienjli, yikiajlayi'iji ti initaj kiajwe jlaja 'wuk. Jakayi'ne ti Tomás sekkiye'e. Siojowa 'wuk kiwitawa wikie'eyi ti tip'onajamk'i. Jesús inikajanit 'ne ti takasiti'n jikiowe'e japo. Iyo'ne 'ate ti itijwilayi: —¡Kamaja!

²⁷Sekyi'i iyone'ne 'ate ja Tomás: —'Yejne'n niwa isioye, ajwuki 'otk'i. Jonie ni akio', kiejts'e siu'nie yi'i ni t'eta'a. ¡Lek'i siunie jiwo ti kakiujnieta'a'm, wo atankiujnieyeja'!

²⁸Tomás iyo'ne 'ate: —¡'Ni Inia', 'Yaka'niona!

²⁹Jesús iyo'ne 'ate: —Je kakiunieyi'ne, kajeyepa ti si'we'en. ¡Jlajma ijiatayi ti Sinia' jamp'elisijne'n siunapo ti je i'winata, lapajawo ti naka jla'am ti je takakiunisi!

Siunie it'imina ti tilisanaja niwaka

³⁰Je piniyeta siuniwa Jesús i'winki'n, ti yine jitieyi'i japo t'eyasajnas, ti je yiji siu'nie inamtik jiwe.

³¹Tepa jawo ka je tenaja ti nakaye ti jant'emina ka je akakiuye ja Jesús, ti ijiate ti Sinia' Jlas, Injwajieti ti Sinia' jijliujwanik, 'nakayeyijna'a ti ja'wena' jana as'wasankiye ti t'o'n, siunie ja ke inkakiu.

San Juan 21

Jesús inikajanitia'm siupapo iwienjli sikio' itij'we times tom'niji t'eyasajnas

- ¹Yama 'niji siukia iyo, Jesús inikajanitieja'ajme siojopo t'eyasajnas, jikiuts'i siojo tewuk iliyi jle' iyo'ate Tiberias. Kiak iyopi kiaka.
- ²Japoka sek inita'a, Simón Pedro, siu'neje ja tamitaja'a'ni ti iyo'ate Timesi Tomás, Natanael siojo tal Canaja ti yiji jlaja Galilea, siu'neje japo Zebedeo jilis, jla'yis siojopo ijia times, Jesús t'eyasajnas.
- ³Simón Pedro iyone'ne 'ate ti i'yase japo ijia: —Jayik, jayo'o. Ijia isiujlie ti iyo'ate: —Naj. Ja'yunina ajak'i. Yam'ni'ne tisionmayeyisia'm jlaja kasejkana, kiak siukia ajnaj ti lajk'iyi pa ka in'wenis.
- ⁴Ti jloma iniuye ts'ijiye, ja Jesús sek yiye'e jikiuts'i ja i'niat. Siojopo t'eyasajnas ti i'winayisi 'yina je itiant'iejesi'ne.
- ⁵Jesús i'yasayi japo ti iyo'ate: —Kia'lis, ¿mi je 'wenayi pa? Isiujlisie ti iyoyis 'ate: —Lajk'iyi pa.
- ⁶Jesús isiujlie japo ti iyo'ate: —Tatayeja'm 'niji asjweyeje jana aska 'nijiak jit'io, 'nak ja'wena'ne. Kiak iyonayisi, 'yina tojliyi ti je 'yakajlayeyisi pijia'm ti 'lojwa jawa yiji jlaja 'najak jit'io.
- ⁷Sekyi'i'ne siojo Jesús t'eyasanik ti jleminik iyone'ne 'ate ja Pedro: —¡Saka'niona p'an! Simón Pedro ipi'ya wekie'e ti iyo'ate, “Saka'niona p'an”, jla'm iyoye'ni 'ate ti yikiajlits'i jawa ji'wuye, kajeyepa ti 'najleje'n, yama ti yikiwaja'm ja i'niat.
- ⁸Siojopo ijia Jesús t'eyasajnas je tajlisi jlaja kasejkana ti yapilieyis kisie'e ti itionayis jikiusi, je tojwat jikiuts'i.
- ⁹Ti tisionmayeyisk'iji'n, i'winayisi jitieyiji ja jwat ti 'nisa'a, si'yus siu'neje jlaja woye ti pajk'i ta'a ti tena ape'e.
- ¹⁰Jesús i'yas'ne ilia'm ti iyo'ate: —Toniemit puwa 'nak janojwaja'm siupuwa jilianajyi'n.
- ¹¹Simón Pedro yam'ne sekysi'i ti tisionmayeja'm jlaja kasejkana, itiona kisie'e tipoyi jawa si'yus, ciento cincuenta y tres jawa si'yus wus 'najli. 'Wanjliyi 'lojwata jawa si'yus yiji jlaja 'najak jit'io, 'yina je its'isk'i.
- ¹²Jesús tani'ni'ne japo t'eyasajnas ti iyo'ate: —Joniemit, ja'yekiunie. Lajk'ipa ka ji'lij je inkip'e japo t'eyasajnas ka in'yase'n ka wo'ate, “¿Te'na'm?”, kajeyepa ti itiant'iejesi ti jaka Jika'nionajas.
- ¹³Jesús ijliasayi, sekysi'i isimayi jlaja woye, iwinak'i; kiak iyonjliyi ja si'yus.
- ¹⁴Sekysi'i ti najapajayiji ja Jesús ti ini'wenkijna'm japo t'eyasajnas, tajlap'e ti 'nelanjie'e iniuye kisie'e.

Jesús takamtijniene pa Simón Pedro

15Ti itimayisi ti ti'yekiujni'n, Jesús i'yase'n Simón Pedro ti iyo'ate: —Simón, Juan jlas, ¿mi ijiatt'iyi ti jika'm ape'e napo a'lejwas ti semi'n? Pedro isiujlie ti iyo'ate: —Ji'yu, 'najane ti emi'n. Jesús iyone'ne 'ate: —Ijiatp'ane, kojniejnenna'a niwa iliajwas 'wolepo' lis.

16Jesús yikiajlayi'iji ti i'yase'n ti iyo'ate: —Simón, Juan jlas, ¿mi semi'n? Isiujlie ti iyo'ate: —Ji'yu, 'Yaka'niona, am 'najane ti emi'n. Jesús ijwijlam'ne ti iyo'ate: —'Yena niwa iliajwas 'wolepo'.

17Jesús yikiajle'e'ne ti i'yase'n, sekyi'i ti najapajayiji ti iyo'ate: —Simón, Juan jlas, ¿mi semi'n? Pedro sekyi'i ti je inkajayi ka inkiujlie'ni, 'yina kajeyepa ti najapajayiji ti i'yas'ni ka ijiatayiji ka inemi'n. Isiujlie'ne ti iyo'ate: —'Yaka'niona, am ti 'najane wikie'eyi niwa wask'i'nelaja. 'Najane 'neje ti emi'n. Jesús iyone'ne 'ate: —Mayijinie'e pi jlak yi'i niwa iliajwas 'wolepo'.

18Ijiatk'i siunie jajwi'la'm, am ti jwemik'ia'm ti jiwo ka ak paka ajojwi, jiwoye a'wuye. 'Yina siuti ja kijila'm ja 'akajnie k'iyie ni akio', 'yina ja 'wenayeyi siupi ja'nojienk'ipi ja a'wuye, jajnokijipi ja ijnokiji, siupi je am ka awo ka ajojwi.

19Ti kia'iyu ja Jesús itiant'iejeniti jla'am ja Pedro siupi jiliaye jawo, sekjane'yi ti jajnonitiapeje pi Sinia' siupi jiliayeja'. Itime ti kia'iyone, ti tanayi: —¡Naj, na'm iyyik'i!

Jesús t'eyasanik siupa wuj ti yimi'n

20Pedro i'yena 'wechaja, i'win'ne ilia'm siojo Jesús t'eyasanik siojo ti wuj ti yimi'n. Jaka siojo ti te'wayiji ti ti'yekiujni'n, siojo ti i'yase'n ti iyo'ate, “'Yaka'niona, ¿ten siupi janekial?”

21Pedro i'wijni wek ilia'm, sekyi'i i'yasen'ne ja Jesús ti iyo'ate: —'Yaka'niona, ¿nit'i pi ja k'iejliyeyi siupa jiliayeja' siu'nie i'nio'?

22Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Siuka iyo ka 'wasanajle ka iyapitiemet, ejlo wekie'e, je a'm ala. Naj, na'm iyyik'i.

23It'imina ti wikie'eyi siojopo Sinia' jilis ijwi'il siojo Jesús t'eyasanik ti ijwilta ka je i'naleje. 'Yina Jesús je ijwi'il ka je i'naleje, 'najata jla'am ti iyo'ate, “Siuka iyo ka 'wasanajle ka iyapitiemet, ejlo wekie'e, je a'm ala.”

24Naka'ne 'ni ijwi'il niwa wask'i'nelaja, jla'yi ti ip'isi'n. Kasts'ajane ti ijiatk'i siunie ijwi'il.

25Loj niwa ijia Jesús 'yotate. 'Yina ka tipejlanitie ka tip'esijna' ajwelta ka lajayi 'weta ape'e 'ni ajnat puwa ka imp'esijnaye ka tenajajle wita'm.

Hechos

Hechos 1

Jesús ijwi'il japa Sinia' jikimet ti 'es

¹Siukia ip'isinik inia'an, yiminik Teófilo, pajk'ipe ti ateme ti ajwe'el siuniwa Jesús iyo siu'neje ni taka'neyasane ti 'nelanje'e,

²siu'neje ti yiyeyi jakia jloma ti yapilie poliyi. Ti majleyeyi ka nek, siojopo jijliujwajnas siojopo pajk'i ti isi'mik'i, 'yiyasane siupi jikijmayeja' ka lajk'i japa Sinia' jikimet ti 'es ti iniuyeje.

³Ts'ijiye jlampa titimajayi ti tiliana ini'wenkijnam'ne japo jijliujwajnas, ka kiak iwo ka insta siupi iniwone, ti ini'wenki'n ti 'wasa'n. Cuarenta kiwa jlomas ti kia'iyó, ti inikajanitiam'ni japo jijliujwajnas, jla'yi ti yamtiyi k'iyé pi jika anechijiayas iyo pi Sinia'.

⁴Ti je yamjli'ijyi, Jesús ijwi'jla'm ta'a japo jijliujwajnas ka je intajlis kiu' Jerusalenne, ti iyone'ate: —K'iuyejiap jla'am siojona jloma ka neyi, siunie iyo'nase ni Inia' ti ijwi'lase'm, naka siunie iyo ti ya'am ti ajwe'lasempe.

⁵Ijiate ja Juan ti i'niat ja iniejiejni japo, 'yina ka pajata wata'a kiak ja ke iwo ti asa'am, ja inajienajyi jana Inia' jikimet ti 'es.

Jesús yapi poliyi

⁶Iyo'ne 'ate japo, siojopo nojt'iyijipi pa Jesús, ti i'yasis'ni: —Saka anechiyas, ¿jop'an ka ekiajli'ijyi napo Israel jlele ni jika anechijiayas?

⁷Jesús isiujlie ti iyo'ate: —Je'ne ti asa'am ka 'najanayi paka wonayi niwak siuniwa wask'i'nelaja jawo ni Inia', siojopa jlomaye, 'wenajliyi ti ja jloma jla'am, 'yaka jlam ti tijna'yi.

⁸Siuti jane'yase jana Inia' jikimet ti 'es ka tekiajla'asenie'e ni asjweye, ka sek atajlaye'ena'a ka kinieye'inna'a ti jawoye asamtikie' ti ja sijwela'. Ka joyenie'e Jerusalenne, ja tejwayena'a siuniwa ajnatis yiji jana Judea, siu'neje jana Samaria, wikie'eyi siuniwa isi'il tose ti yi' ape'e 'ni ajnat.

⁹Yina yiyik'i ti tamti, jlam'ne i'yenis'ni, Jesús tikinieje pijia'm, namat'ipi japa poli japak initatajam'ne, sekyi'i ti je i'winayisk'i.

¹⁰Jlam'ne je ilitiejesi'iji ti i'yenisk'i'ni, siupi iyo pi Jesús ti yam pijia'm, jlam nesi'liet'iyijpe ti 'yakaj papo times i'nio', ji'wuye lemi, ti takasitiapen' jlam japo injlojwajnas.

¹¹Iyonat'iyijpe 'ate japo injlojwajnas: —Galilea jlele, ¿yot'iyi'ni ti astaj je liena' poliyi? Kiaka ki Jesús ti yi'iji aska kiowe'e janapimet'eje jawo'ate ti ji'wenats'i ti yam pijia'm, ka 'nestana'a.

Matías pak tikima'a ti its'iuye'e pi Judas

12 Sekyi'i ti yamat'i'nijpe ti yapilis Jerusalenne, ti tajlisi siojopa tikijnaki jle' iyo'ate Olivokiet. Je tojwape'n jla'am japa Jerusalén, pi k'iejlit'iyijipi pa tiwenaja'm pi i'nio' ti t'iskiujnijyi'n japa i'nio 'wanlijiyi'n.

13 Ti yiyisiet'iyipi jlaja isi', yamitat'iyisipi siupi yiyits'i'ni siojopa 'wuk toj pijia'm. Pedrojimpe, jla'yi ja Juan, siu'neje pa Santiago, jla'yi ja Andrés, siu'neje ja Felipe, siu'neje ja Tomás, jla'yi ja Bartolomé, siu'neje ja Mateo, siu'neje ja Alfeo jlas jle' iyo'ate Santiago, siu'neje ja Simón tajla'm pet papo celote, siu'neje ja Santiago 'neje jlas siupi jle' iyo'ate Judas.

14 Wikie'eyi pi nojwa'm jlamis ininitotis'ni wita'm, jla'yis'ni japo ji'yinis pa Jesús, siu'neje jlaja jlet María, siu'neje japo asejnia 'wenayi, ti iyoyis'ni t'ajlayeja'.

15 'Yina po' japa jloma siupapo Sinia' jilis ininitotisk'i wita'm ciento veinte papo i'nio' t'ipi. Sekyi'i ja Pedro ti takasitiet'ipi, iyoyet'ipi 'ate:

16-17 —I'lijwas, lapakawo ti yiyi jana jloma tenat'iyipi, Sinia' jikimet ti 'es iyont'iyijipi pa David ti ijwi'il pet, ti yi'i ni ji'wet, ti ijwi'il kia Judas masa. Kiak sa'yitape, ti iniutiejeje ja Jesús kawo jlamtikie' niwa Sinia' jlamtis. 'Yina je pajtaja ti iyoyeyi siunie iyo, ti iniank'ie japo i'nio' ti isimisie'e ja Jesús.

18 (Papoka'ne ti tajleje siojopa wikiniet'aj ti laja siupi iyo ti wuj ti je 'es, 'yina yame'ne pi jika ajnat. 'Yina je pajtaja ti yiyeyi ki jlaj, pakayi siupa ti iniuyet'ijyimpe ji'wo' 'yite isia'm. Its'isk'i'ne, seki'i jikasjili iniuyet'ipi kisie'e.

19 Siupapo Jerusalén jlele ti t'ijieyet'iyisijpe, iyoyis'ne jleye pak ajnat. Iyonisi'ne 'ate ti ji'lij jlamis Acéldama, 'Woyis Ji'wet.)

20 Pedro sekyl'i iyoyet'ipi'iji 'ate: —Ti awo ka astaj wujwak'i, siuniwa inamtis yiji niwa sálmojos ti iyo'ate: “Siunie ji'wet 'esiji ka wo'ate ni ajnat laj i'nioye'e.” Iyo'ate ni jikiecha: “Esiji ka 'wenayeyi paka k'iuyeje ni jikijmaye iyo.”

21-22 “'Yina awo'ate, lapakawo ti 'esiji siuti japoye pa, siojopo sa'yispe, ti i'wi'in ki iyo ti je taljli'iyi sajak ja Saka'niona jla'yi ti 'nelanjie'e ti Juan iniejienaja'n napo i'nio', pajpe ti yiyeyi ti tikiniejayi pijia'm ja Saka'niona Jesús. Ka ne siwa'm ka noyets'e'm ti jayoki samtikie', ti jla'am Saka'niona iniu kisie'e ti tajla'm niwa a'no'l.”

23 Ijijatjliyi times'ne siojopo i'yenis'ni, jak José jle' kiecha iyo'ate Justo, siu'neje ja jle' iyo'ate Barsabás siojo jle' jikiecha iyo'ate Matías.

24 T'ajlat'ijyimpe, iyonat'iyisijpe 'ate pa t'ajlaye: —Saka'niona, a'am ti intant'ieje ni jlosik ni i'nio'. Awoktajank'ie ka apayiyi sik'ioye siupa a'am pajk'i ti jiki'me siu'napo times,

25 siunie jank'iuyeje ni jikijmaye iyo ni i'nio' ajlojwanik Judas iliyi, lapakawo ti ijioyi ni siunie yi'i, 'yu'we kajeyepa ti iyoyi ni je 'es.

²⁶'Yina itime ti iyoyis t'ajlayeja', iyoyet'iyisipi ka inlakinists'i ape'e. Matías jak itieje. Jakayi ti tiwomajayiji siojopo itijwa'm sikioye ijwienjli tom'niji injlojwajnas 'wanjle'e.

Hechos 2

Sinia' jikimet ti 'es yiyi papo Sinia' jilis

¹Ti yiyet'iyipi siojopa jloma inlakijnieye jle' iyo'ate Pentecostés, wikie'eyi papo i'nio' Sinia' jilis initotisk'i wita'm.

²'Yakelitk'i papo i'nio' siupi iyo pi ipi'yayis ti tal poliyi iyo'ate na jlajwu ti wujwi pi jla'lap iyo. Itijwayiji'n kiajwe japa 'wuk siupi yiyits'i.

³Sekyi'i ti 'yakaja t'ipi siupuwa jwat jla'al 'yiniye puwa impajnatís ti ijwienjlijamk'i ape'e papo i'nio'.

⁴Sinia' jikimet ti 'es tipoyijits'i, sekyi'i ti ji'lija 'wenayeyi. Lapakawo ka kiak je iwo, ti jlam jla'am siojopa Sinia' jikimet ti 'es ti ji'lij iwijnamk'i, it'imina ti kia'yo.

⁵'Yina po' siupapo Judíojos yiji jlaja Jerusalén, 'yina po'neje papo Judíojos ti yijijyi'n puwa ajnatís 'wenayi ti yapilisi jlaja Jerusalén ti yiyits'i, ti je paj ka leyi ti iyunitis pi Sinia'.

⁶I'nio' ijios ti ipi'yayet'iyisipi siupi iyo ti pesieje. Istieyeyi'i'ni paka jitienujnieye iwónisi kajeyepa ti ipi'ya papo i'nio' ti iyo siupi ji'lijis pet.

⁷Jnots'inayijits'i'ni papo i'nio', jlampa ininekiajlayisi ti ini'yasis ti iyo'ate: —Te'eyi ¿me jet'e Galilea jlele 'napok siu'napo tamtits'ijin'ni?

⁸¿Tepat'e iyo ti 'yijene siukia si'lij?

⁹Siuti atajla 'niji yi'i jana Partia, 'nak awak'i. Siu'neje napo tajle jana Media, Elam kia'iyojliyi. Mesopotamia, Judéaja, siu'neje napo tal Capadóciaja. Siu'neje napo tal Póntojo, siu'neje napo tal Ásiaja.

¹⁰Frigia jlele, Panfilia jlele, siu'neje Egipto jlele, siu'neje napo tajlits'i siuniwa iniujwape'n pet jana Libia, ti je tojwape'n jana Cirene. Po'neje napo tal 'niji Rómaja.

¹¹'Yina siu'neje napo ti ijiate ti JudíoJose, siu'neje napo jlam iniwojwa'n jiwekie'aja JudíoJosa'. Po' napo ijia tajla'm jana Creta, siu'neje napo tal Arábija. Ji'wena', 'vejne'n, si'lij 'wenayeta lapakawo ti anipe'yaki 'yakaj iyo ki si'lij ti ijwilis siuniwa iyo ni Sinia' ti wuj ti isis!

¹²'Yakelit papo i'nio'. Je 'yaka paka jitienujnieye inojwatits'i. Jak je iyoyiji ka je ininekiajlisi, ti iyoyits'iate: —¿Tepit'i iyo ti kia'yo?

¹³Po' papo ijia iliakiyis ti iyo'ate: —¡Ijiujme'n!

Pedro iyo jlamtikie'

- 14 Sekyi'i Pedro takasitiet'ipi, kia'iyojliyi siojopo ijia itijwa'm sikioye ijwienjli tom'niji injlojwajnas, ka kia'iwo ka inilaki ti tamtiyet'ipi, ti iyo'ate: —'Napo Judfojos, siu'neje ti asa'am ti as'wet jla'a Jerusalén, k'iuyek'imna'a siunie jayo ti jayamti.
- 15 Siunapo jijwela' ka ijnojme'n, jlajmi woyeyi, je ijiujme'n. Kilieje'e je tojk'iji.
- 16 Ji'wenaye'ne siunie iyo, naka ni ijwilt'ipi pa Sinia' jijwejlanik jiwo Joel, ti iyo'ate:
- 17 “Siunie jawo, siuniwa jlomas jantome jlaja, iyo pi Sinia', jasia'yi ape'e wikie'eyi napo i'nio' jana isimet ti 'es. Siunapo asles ayijnies, asles asejnia, siunie janamtiyisi ya'm ti jantalk'i. Siunapo aska jwemik japoye siunie ja ti'wenkinaja'm ti janeyis jitieyija'm. Jijwejlikis ja tiwenaja'm pet napo kijilas.
- 18 Jlampet napo ikawos, siunapo ayijnies jla'yi napo asejnia, isimet ti 'es jasia'yi ape'e ka netiejenie'e janak jlomaye, jawoyi jika'niyeja' siuniwa yamtis.
- 19 Ja'winkina siuniwa ja'nakaj poliyi ti jankelitk'i napo i'nio', jla'yi siuniwa ja'nakaj pet 'ne ajnat'e ti a'tisk'iji'n, 'woyis siu'neje ni jwat, ja ke jlasiye ni tosieja.
- 20 Siunie kilie' ajnatiok jamp'one, siunie we'la janwo'ate ni 'woyis. Kiak jawo ka majletiejejna'a ka neyi janak Saka'niona jika jlomaye ti ja wujwa, ti ja ke jlasiye ni jawo ti ja ti'wena.
- 21 'Yina i'nio' na jantajne'n k'iye ni Saka'niona, nak janjwa'a.”
- 22 Pedro yinat'iyi ape'e ti iyo'ate: —'Yina k'iuyek'imna'a ti asa'am ti Israel jlele'ase'm, siunie jayo ti jayamti, ti jajwi'il siunie Jesús Nazaret jlele. 'Najanayi ti jlam ti lajk'ipa ka k'iejliyeyi paka Sinia' iwet'ianaja'm, 'yaka ji'wena' ni iyo ti ilisane niwak siuniwa isis tajle pa Sinia', ti kaskelit ti a'wena, siu'neje niwa a'wena ti a'tisk'iji'n.
- 23 Je woyejliyi ti tekiajlaja'ase, kajeyepa ti pajk'i ta'a jlam pa Sinia' ti itime siupi janwone; siupi jiwonayi ti jik'iejwata'yi japa cruz ti jiliana', ti jijliuyeyeje papo i'nio' siupapo lajk'iyi paka woyi, ti je isis.
- 24 'Yina Sinia' iniujwa'n kisie'e ti tajle ni a'no', ijwiejiete ki iyo ni t'a'ti ti tajle ni jiliaye, kajeyepa ti siunie inlaye je ijlie'ne'ni pet.
- 25 Siupa anechiyas David t'ipi ti ijwi'il ja Jesús ti iyo'ate: “A'we'en ni 'Yaka'niona ti yi' ijiap, t'as yi'pe ti to'm ijwiyeje, ja ke k'iejliyeyi paka iwit'ia ka inek'i.
- 26 Tempi it'imina ti jinikanitiei po' ni ijiusik, jla'am akelisienjli'ni, jlomas ti anejejwijiyi'n.
- 27 Ja ke siliyi'i pa a'no', jla'yi ti ja ke e'nate ni 'yajwes ka insotieje, ni akawo ti 'es.
- 28 Pajk'i ti jipayiji its'ioye siunie 'nayi tejeji jana in'wasankiye. Jampok'i ni inikanitiei siuti jle' ijiap.”

- 29'Napó i'lijwas, ijiatk'i siunie jayo ti jajwi'il pa sitis t'ipi David, jla'am je k'iejets'i'ni ti 'ya'al. Jleli yik'i 'na siu'nie awak'i.
- 30David injwejanik jiwojimpe, it'imina ti 'yijene ta'a pi iyone siupi jitieyiji, kajeyepa ti Sinia' ijwijla'm ti iyo'ate, "Jayone anechiyasa' pa janjwanjli napo ales ti jantal aswa'am."
- 31'Yinit'iyijpe pa David ka in'we'en ta'a siupi Sinia' iyo kanwo. 'Yina ti iyo'ate: "Ja ke siliyi'i pa a'no', jla'yi ni 'yajwes ja ke e'nate ka insotieje." Pak ijwi'il pi Injwajieti ti Sinia' jijiujwanik ti jano kisie'e ti jantajli puwa a'no'l.
- 32"Je int'ayeyiji'n jla'am ja Jesús ti Sinia' iniujwa'n kisie'e 'neyek'i, 'yina sampe ti a'wena, jlam je iyo ti ijiatk'i.
- 33Jak je iyoyiji'ni paj ti Sinia' yamayi pijia'm, ti yi'neje'n ni ji'wet, ti itiujmat jijweyeje, 'yina yikiajle jana jikimet ti 'es. Sekyi'i ti isiaye sitipe'e, yame ki iyo niwa jlamtis, 'naka'ne siunie ji'wena' jla'yi ti jipe'yaye.
- 34David je jla'am ka nek ka napi poliyi, jla'am ti ijwi'il ti iyo'ate: "Saka'niona iyone'ate pi 'Yaka'niona: Wejen'ne ijwiyeje,
- 35sipo', jayi'n asatis kiajwe napo akójwas."
- 36"it'imina ti asa'am Israel jlele'ase'm, 'esiji ka 'najanayi, siunie Jesús ti jik'iejwata'yijpe jana cruz, Sinia' iyojwa'n anechiyasa', jla'yi ti jijiujwanik ti Injwajieti."
- 37Siupapo nojweje, ti ipi'yayeyis ti kia'iyó, je jlase' pi iyo ti iyo jijiak'aliye. Ijioyisi'ne ja Pedro, siu'neje japo injlojwajnas, ti i'yase'n ti iyo'ate: —I'lijwas, ¿tepat'e ka iniwonataja?
- 38Pedro isiujlie papo ti iyo'ate: —Woye asosikis ink'ieyisa', janwopi pa ka ijiatayi, pak tiniejienajape, ti janetijnapeje ni Sijwajieti Jesús jle', ja 'nakayeyijna'a ka Sinia' inetiajnat niwa askeyis iyo. Sekjane'yi ka wena'asemna'a jana Sinia' jikimet ti 'es.
- 39Asa'am ti askimeta siuniwa ijwi'il ni Sinia', asles kia'iyójliyi jikimet, siu'neje napo i'nio' ji'wetis tose, kayot'itie 'ate siunapo Saka'niona Sinia' iyo ka intane.
- 40Pa'a ja Pedro ti tamti, sekyi'i ti kiak t'ipa iyoyeyipi ti ijliuye papo: —¡Tajlayi napok i'nio' ti je isis! ¡Nijwajieta'!
- 41Ijiatjliyi siupapo je takakiunisi siupi iyo ti tamti, papok tiniejienajan'ne. Pak siupa jloma ti tres mil papo i'nio' ti t'opiyiji papo Sinia' jilis.
- 42Ilisanisiji siupa jika'neyasajnaye siojopo injlojwajnas, inik'isajasi siupuwa jikijmatis, yamjliyi ti iyoyis t'ajlayeja', jla'yi ti inikijwanis ti ti'yekiujni'n.

Iyot'iyipi siupapo inia'an Sijwajieti kawos

⁴³Wikie'eyi papo i'nio' jnots'ijnits'i siupa iyo japo injlojwajnas, ti je yi'i japa ka jlomaye ka ti'wena siupuwa iyo ti a'tisk'iji'n, siu'neje puwa ti inia'an k'ieye siupuwa ja'nakaj.

⁴⁴Wuj ti ijniul wita'm siupapo Sinia' jilis, inik'isajasi siupuwa jikijmatis.

⁴⁵Iyot'iyipi pa iwi'in pa jika ajnat, wikie'eyi siupuwa i'wi'in jikijmatis iwin'ni, japak iwijnamk'i siupapo jwajla'a je i'win pet.

⁴⁶Kiajatak'i'ni puwa jlomas initotk'i'ni wita'm kiajwe japa Sinia' ji'wuk yi'i japa Jerusalén. Ni'ne ti yinisi 'wet'e siuti ti'yekiujni'n inikijwanisie. 'Yina siuti kiak iniwonisi sekyi'i jijweye poye, pakata jla'am ti 'yuyits'i pa 'es ti iyoyisi.

⁴⁷Jla'am iyunitisjli pa Sinia', wikie'eyi papo i'nio' ti ijiunit, ti isis. Kiajatak'i'ni puwa jlomas Sinia' jla'm iyomjliyi'iji papo jilis, ti tijwajyi'n.

Hechos 3

Tijwa'a siupi i'nio' je t'on'ni

¹Yit'iyipe pa jloma ti siojopa inetitinki najape'e, Pedro jla'yi ja Juan ti ijioyisi jlaja Sinia' ji'wuk, 'yina ti yiyi siojopa ti iyoyis'ni t'ajlayeja'.

²Sekyi'ijin'ni siupi i'nio' jlam kia'iyó ta'a ti k'iepli yiji'n ti je t'on'ni, jlomas je initiajnat ti sek toki'i'ni yi'i jlaja Sinia' ji'wuk, jikiwit'e jla'am siojo jle' iyo'ate 'Es, ti t'alk'i'ni papo siupapo 'yu'ni 'wuk kiajwe, ka tiwok ji'wajieta.

³Ti i'wina ilia'm ja Pedro siu'neje ja Juan ti ijioyi, sekyi'i iyo'ne 'ate: —¿Lajk'iyi pet japa ka k'iepliyeyi ka wenk'i'm?

⁴I'yenat'iyisimpe, sekyi'i Pedro jla'yi ja Juan iyone'ne 'ate: —Kas'yejne'n.

⁵Je iyo ka jitiej inla'ne ja Pedro jla'yi ja Juan ti i'yen'ni, lapakawo ti itijnistieje ka poye japa ka tiwok ji'wajietie.

⁶Pedro iyone'ne 'ate: —Wikiniet'aj je a'wen pet. Siu'nie a'we'en jawi'na'm. Naka ni tajle ni jijweye pi Jesús jle', Nazaret jlele: ¡Kasit, askiujni'n!

⁷Pedro yiyik'i wekie'e ti kia'iyó, isimat'ipi kio'yi ti itiujmat jijweye, inijienat'ipi pijia'm. 'Yina je paj wata'a ti t'oniet'ik'i puwa jisietis, jisiet ji'wo'l kia'iyójlíyi.

⁸Ti takasitiet'ipi, sekyi'i iniuyik'i'ne ti tisiojma pijia'm, 'esp'an ti 'es. Ijwienjliye jla'am ti t'iskiujni'n 'yaka 'es, sekyi'i je ilik'i'ne japo ti 'yuyis kiajwe jlaja Sinia' ji'wuk takatinieyi'ni ti iyunit pi Sinia'.

⁹Wikie'eyi siupapo i'wi'in siupi iyo ti 'esiji ti t'iskiujni'n, siu'neje ti iyunit pa Sinia',

¹⁰jnots'ijnits'i. Jnots'inayijits'i'ni ti itiant'iejayisi ti pak siupa jlomas je initiajnat ti sek yi'i'ni yi'i jlaja Sinia' ji'wuk kiwet jle' iyo'ate 'Es ti t'alk'i'ni papo ka tiwok ji'wajieta'.

Pedro iyo jlamtikie' kiajwe japa Sinia' ji'wuk

- 11** Pedro jla'yi ja Juan yamat'ijne wata'a 'niji yi'i siupa jle' iyo'ate Salomón jika 'wuk kiwet, ti yikiajlisi'ni jlaja Sinia' ji'wuk, yaka titietat'ijiampe papo i'nio' 'yakapajlat'iyisi'ijyi ti i'yenisi pak i'nio', ti jikio' je ilie'ne ja Pedro jla'yi ja Juan.
- 12** Pedro, ti i'wina papo ti 'yakapajle, iyone'ne 'ate: —Israel jlele, ¿yot'iyi'ni ti kas'yen'ni? ¿Jijwelt'e ka sama ka ijwiejieta siu'nie i'nio'? ¿Ent'a jijwela' ka sijweye poye, ni'ne ka nakaye ti je aleki ti awunitie pa Sinia', ka nakaye ka int'emina ka injwa'a?
- 13** 'Yejne'n, Sinia' siukiapo sitise'l Abraham jla'yi pa Isaac siu'neje pa Jacob Jiniayis t'ipi iyunit ni jikawo Jesús, nak ijwiejieta siu'nie i'nio'. Jlekiaylayipi napo i'nio' anechiyasas, Pilato ti anechiyas, jlampe ti iyotaja ka jikio' inla'ne, 'yina je woyeyi asa'm ti askio' alana'yi.
- 14** Jlam'ne ka 'yasanayi ka tiniujwana kisie'e ti jlam ti 'es ti Sinia' 'yotat, 'wenajliyi pa i'nio' siupa kalankijieta, pak ji'yasanayi ka tiniujwana kisie'e.
- 15** Jiwoyeyi'iji ka alana siunie in'wasankiye i'nio' iwijna'm. 'Yina Sinia' iniujwa'n kisie'e ti tajla'm pi a'no', sam ti a'wena ti ijiatk'i kiaka.
- 16** Siunie iniuyeje ti iyo jit'iuniye siu'nie i'nio' ti ji'wena', jla'yi ti intant'iejayi, naka ti je 'yakakiu ni jle' ni Jesús ti jiweye po', 'yina siuti jlam je iyo ti jitiej iyoma, nak it'imina ti tijwa'a. Tijwa'a kalakiyik'i, mejla'ala ka je a'wena, siunie iyo.
- 17** "I'lijwas, je sit'iyajiji'n ti asa'am jla'yi napo aska anechiyasas ti jiwoyeyipi ka alana ki Saka'niona, ijiate ti lajk'iyipa ka awoyeyi ka akiowe awonayi.
- 18** 'Yina Sinia' yame siupa iyont'iyijipi papo jijwejlanawos, ti ijwijla'm puwa jlamtis ti iyo'ate, "Ja'nes ni Injwajieti ti Sinia' janjlo', jlam wuj ti janilayiti ti ja tiliana."
- 19** "Ji'yu, 'napo i'lijwas, woye asosikis ink'ieyisa'. Ataj ekiajlayi pi Sinia', 'nakayeyijna'a ka inetiajnat niwa askeyis, janjloyena'ase ni askamankiye ti 'es.
- 20** Sekjane'yi ka injloyena'ase ni asjwajieti, siunie ti pajk'i ti iwiakajlanit ask'ioye, naka ni Jesús.
- 21** 'Nakayi lapakawo ti 'esiji siunie tiwonaja ka nekiu poliyi, jlampa ka Sinia' intemayijna'a siunie iyo ti ilisank'i siuniwa wask'i'nelaja. 'Yina jlam pak je iyo jiwieke'e ti kia'iyoye, kajeyepa ti iyo jla'am niwa jlamtis ti yi'i ni ji'wet iyot'iyipi papo Sinia' jijwejlanawos ti isis ti ijwi'il.
- 22** Moisés ijwiljijnampe ta'a papo sitise'l ti iyo'ate, "Saka'niona Asna' janwe'nase'm ni jijwejlanik jiwo ti jantal aswa'm jawo'ate awoyi. K'iuyeyijna'a siunie janwo'nase.
- 23** Siunie janwo, i'niope pa ja ke ink'iuwe. Nak ja tinitiajnatajape jikiowe'e napo i'nio'."

²⁴“Wikie'eyi napo injwejlanawos, tajlape ni Samuel 'yina paj ti yiye 'niji jlaja, ti ijwi'il 'niwak siu'niwa jlomas awaki'.

²⁵Siuniwa Sinia' ijwi'il insisieyi, siu'neje niwa Sinia' iyont'iyijipi papo sitise'l ti ji'lij iwijna'm. Pakayi ti iyone 'ate pa Abraham, “Ja ke jlasiye ni jayone napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ti jap'ilisijne'n, lapakawo ti napokaye napo ales ti jant'emina.”

²⁶“Yina asa'am ti inajnata ti imp'elisina' ti ijliuye ni jlas ti jikawo, ti ijliu'wase ti initiajnat ni siunie iyo niwa askeyis ti wuj ti je isis.”

Hechos 4

Judíojos jlosikis jiwos i'yasis'ni pa Pedro jla'yi pa Juan

¹Pedro jla'yi ja Juan jet'i ilitajasipe ti takamtijniene papo i'nio' ti 'nesat'i'nijpe papo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje papo Saducéojos, siu'neje pa tokis jika anechiyas tijna'yi japa Sinia' ji'wuk.

²Ti'yikisane kajeyepa ti Pedro jla'yi ja Juan 'yiyasajne'n papo i'nio', jla'yi ti iyo jika'niyeja' pi Jesús ti iniu kisie'e ti tajla'm pa a'no'. 'Yina ti iniu kisie'e, nak 'yakajanit ti ijiatk'i ti siunapo 'yajle'n kia'iyó 'wena je ijio'we, naka ti tajle'e.

³Sekyi'i tikima'ak'i'ne ti t'otiek'i a'laja'm, jlampa no'otiet'iyijpe, 'yina yam'ne jlomayi ti yi 'wuk kiajwe.

⁴Je iwit'iane 'loj papo i'nio' siupapo its'iuye siupa ijwi'il, papok je 'yakakiu. Japak tajlap'e siojopa jloma jle' Pentecostés ti po' papo iyo Sinia' jilisa', siupa nojt'ijiampe papok i'nio', ti 'najli papo ayijnies ti 'yakaj, ti tetina cinco mil.

⁵Siupa ti jlomayet'iyi siupapo Judíojos jika anechiyasas initotk'i wita'm yi'i jlaja Jerusalén, siu'neje papo kijilas jle' po', siu'neje papo taka'neyasane pet siupa Moisés jika'neyasajnaye.

⁶'Yina Anás sekya'i, pa'yijis jika anechiyas ti wuj, siu'neje pa Caifás, siu'neje papo ijia jleyis iyo'ate Juan jla'yi pa Alejandro, wikie'eyi papo ijia papo pa'yijis jika anechiyas ti wus.

⁷Sekyi'i iyo'ne 'ate ti takajlunieyisi: —Mayeyi, namayeyi 'ne. Ijiawos yamat'iyipi, yinat'iyispe jikiowe'e papo anechiyasas, i'yasat'iyisimpe ti iyo'ate: —¿Tempa i'nio' jle' jijweye siupi ajweye jitiajlayiji, siuti jikajlayi siunie jiwoyeyi?

⁸Pedro Sinia' jikimet ti 'es tipoyiji, isiujlie'ne papo ti iyo'ate: —Asa'am ti jika anechiyasts'ase'm napo i'nio', jla'yi ti kijilasts'ase'm:

⁹siuti kas'yaseje'n naka ti siojo i'nio' ti 'es, jla'yi siupa akienaja, ti jiwoyejyink'iyé ka 'najanayi siupa ijwiejiet,

¹⁰jajwi'lase'm ja 'najanayi, jla'yi napo Israel jlele. Siunie i'nio' yi 'ne ti ji'wena', lajk'ipa jikiechaye ka 'esieyi ka injwajiet, Jesús Nazaret jlele jle' i'mienit, ti jijweye

po'. Naka siunie jik'iejwata'yijpe jana cruz, jlomas 'nak nojwaja'm Sinia' iniujwa'n kisie'e ti tajle ni a'no'.

¹¹Sinia' jlamtis t'ipi iyoyet'ipi 'ate: "Siojona sisaj ti 'wukiu'ul jiwos iwit'iane, janakp'an sisaj ti ijiateje jla'am ti 'es." Siojopa sisaj naka ni Jesús,

¹²'yina naka ti kasts'isisi, kajeyepa ti lajk'ipa ape'e 'ni ajnat ka jikiechaye ka ineye paka Sinia' injlots'e ka pakaye ka kasjwajiete'n.

¹³Siupapo anechiyasas ti i'wi'in japo Pedro ti t'otale t'o'n ti tamtits'iji'n, 'yina je jlase' pi iyo ti 'yakelit kajeyepa ti itiant'iejesi ti jwajla'a je 'yijene japo i'nio'. Sekyi'i ti itijnisieyisi ti japok Jesús jla'yis.

¹⁴'Yina sekyl'i 'neje siupa i'nio' ti tijwa'a, jak je iyoyiji'ni papo anechiyasas ka 'najaneje paka ji'lij iwonisi ka intajlatisie, ka inamiteje'n.

¹⁵Tijliukk'i'ne kiuwat kisie'e. Kiakt'ipa iyoyeyisipi ti jitiej ijiutisie, jlam ininekiyajliyisi,

¹⁶ti iyo'ate: —¿Tepat'e jayonaja siu'napo i'nio'? Siu'napo Jerusalén jlele 'yijene pi iyonisi, siuniwa iyo niwa ilisanisi ti Sinia' iniuyeje, ti yisi'lietk'i ti i'winatajas. Lajk'ipa ka iniwonaja ka ijwila ka 'yakakiuk.

¹⁷Je 'esiji ka yina'ate ka injlasat siunie iyo ni jika'niye ti yameje'n ape'e 'na ajnat ti ijwi'il ni Jesús jle'. 'Esiji ka si'lij 'yatinitiejapk'ina'a siupa jayonaja.

¹⁸Jak je iyoyiji'ni tanajat'iyi'iji ti iyonisi 'ate: —Siunie jayona'a, siunie jiniwonayi ti jit'iyasanajyi'n napo i'nio' jla'yi ti jijwela' ni Jesús jle', ¡leyeyina'a!

¹⁹Pedro jla'yi ja Juan isiujlle papo ti iyo'ate: —Ja asama pet ti ja atankiunie'ni ka 'esieyiji jitieyi'i pa Sinia' ka iyoki siunie 'yijients'e'm, ni'ne ka iyoki siunie jiwoyeyi ka iyoki.

²⁰Jeyi kat'aja, je kasts'ajane paka iyonaja ka iliki ti awoki saka'niyeja', 'yaka a'wena jla'yi ti ape'yak.

²¹Siupapo anechiyasas, ti ipi'yayis ti kia'iyoyis'ne 'ate, "Leyeyi siunie jiniwonayi, 'lojwinie'e ka tisiejek'iase'm." 'Yina je i'winis'ne paka intajlatisie ka je 'esie, it'imina'ne ti inkio' tiliena'ak'i. Kajeyepa ti i'wi'in papo i'nio' ti iyunitis pi Sinia', lapakawo ti i'winis siupa i'nio' ti tijwa'a,

²²jla'yi ti i'winis ti jika najkapis 'loj pa i'nio', 'yaka'm ape'e puwa cuarenta.

Sinia' jilis t'ajle pa jijweye

²³Pedro jla'yi ja Juan inkio' tiliena'ak'i, sekyl'i ti yamat'i'nijpe ti ijioyi japo ijia jla'yis. Inijwejla'm siupa tiwonaja, siupa pa'yijis jika anechiyasas iyone, siu'neje papo kijilas jle' po'.

- ²⁴Jlampa itimat'iyisijpe ti inijwejla'm japo ijia, iyoyet'iyisipi ka int'ajle'n. Inikiul'ne ti iyoyeyis t'ajlayeja', 'yina iyoyis'ne 'ate ti t'ajlaja'n: —'Yaka'niona, a'm ti alesanik ni poli jla'yi 'ni ajnat, jla'yi ni i'niat lajlik'i, siu'neje niwa jlele jla'am.
- ²⁵Jijwejla'm pa akawo David, ka lajak'i japa akimet ti 'es ti yamtijie'n ti iyo'ate: “¿Yot'iyi'ni ti jwesis napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat? ¿Yot'iyi'ni ti iyo kawoyisi siunie ti laj lajaye?”
- ²⁶Anechiyasas yi' ape'e 'ni ajnat initok'i wita'm, ti inijloyisk'ijin'ni ti iniwakajlanitis, ti iyo ka intayits'i ilia'm ni Saka'niona jijiujwanik ti Injwajieti.”
- ²⁷“Wanjliyi ijiatk'i, Herodes jla'yi ni Poncio Pilato ti initok'i wita'm 'neyek'i, ti ininenisi'ne yi'i siujlie'e isi', jla'yis napo Roma jlele, siu'neje napo Israel jlele, ti tejetets'i ilia'm ni Jesús, ni akawo ti 'es, siunie ajlojwanik ti Injwajieti.
- ²⁸Ijiatjliyi 'yina siupa jiwoyet'iyipi kawo, siu'niwa jlomas 'nak yiyi, ti iyo napo i'nio', siunie ti a'm jiwakajlanit t'ipi.
- ²⁹Nakayi 'Yaka'niona, 'yejne'n siunapo ti iyo ka je inwents'e'm ka iyoki siunie taj'la. Wents'e'm, ti akawosts'e'm, ka ts'otale t'onieyi ka ijwila niwa amtis.
- ³⁰Kajanit ni ajweye iyo ka ajwajiete'n napo i'nio' je isis, jla'yi niwa iniank'iyie siuniwa ja 'nakaj pet ajnat'e, siu'neje niwa ti yisi'lietk'i napo i'nio', 'esi ni jle' iyo ni akawo ti 'es Jesús.”
- ³¹'Yina ti itimayisi ti iyo t'ajlayeja', ti'wesiyet'ipi siojopa 'wuk ininenisi kiajwe. Sekyi'i Sinia' jikimet ti 'es tipoyijits'i, jak je iyoyiji'ni ka ijnots'iniji'n ti ijwilayis puwa Sinia' jlamtis.

Sinia' jilis initiesis

- ³²'Yina wikie'eyi papo i'nio' Sinia' jilis ti je pini' ijniul wita'm, jitienujnieye ijwienjli. Lajk'ipa kawo'ate, “Siu'niwa a'we'en isijmatis ya'am.” Tapa jawo ka kiak je iwo ti ijniul wita'm papo i'nio', inik'isajasi siupuwa jikijmatis ti i'winis.
- ³³Kat'ajat'iyijpe japo injlojwajnas ti jijweye po' ti iyoyetajas jika'niyeja' pa Jesús ti iniu kisie'e ti tajli pa a'no', jla'yi ti je jlase' pi iyo ti Sinia' iniuyeje.
- ³⁴Lajk'ipa ka ne'yi paka insetia'n paka k'iejiyeyi, kajeyepa ti iwin'ni puwa jika ajnatis jla'yi puwa ji'wuki'l, siojopa laja
- ³⁵yikiajlisi japo injlojwajnas, ti iwijnamk'i pet siupapo jwajla'a je i'win pet.
- ³⁶Iyoye'ate iyot'iyipi ja i'nio' jle' iyo'ate José, (injlojwajnas iyont'iyisi'nijpe 'ate Bernabé, ti iyo'ate “Je k'ijliaja”), tajla'm papo Leví t'ipi, ji'wett'iyijpe japa Chipre, i'niat iniujwape'n.
- ³⁷Jak i'nio' iwi'in pa jika ajnat, sekyi'i ti yikiajlayi japo injlojwajnas ka in'ye'en.

Hechos 5

Ananías takajla'n kiajwe pa Sinia', siu'neje japa Safira

¹Po'neje siupi i'nio' jle' iyo'ate Ananías, siu'neje japa jik'iemjla jle' iyo'ate Safira, kia'iyó iwi'in pa jika ajnat.

²Yina ti pajk'i ti inipe'yayi japa asejnia, ti iyo ka injwekisi'n japa jiwa siojopa jika ajnat laja. Ijiajliyi kiak iyonisi'ni, jiwa japa yikiajle papo injlojwajnas jiwa 'neje japa 'wanjliyisi.

³Pedro iyone'ne 'ate: —Ananías, ¿yot'iyi'ni ti jinine'nate k'iyé ni sitiejejwa imosik ti ijiojwa'm ni ajosik? Jijweki'n jana wikiniet'aj, jiwo sintiyeja'm jana Sinia' jikimet ti 'es, ti jijwel ka apejlati'n jana wikiniet'aj aka ajnat laja, siojona jlekialts'e.

⁴Est'itieje ka je awe'en, 'yina siuti jiwe'en, 'est'itieje 'neje ka apejlati'n, 'yaka akimet. ¿Yot'iyi'ni ti kiak jiniwone? 'Yina je napoka kawo sintiyeja'm napo i'nio', jiwo sintiyeja'm pa Sinia'.

⁵Ananías, ti ipi'yaye ti kia'iyó, yamat'ipi isia'm, mom 'yal'ne. Wikie'eyi papo i'nio' ti t'ijieyeyi jlots'ini po'.

⁶Nesat'i'nijpe papo jwemik, ilisanat'iyisijpe ti its'ijwanisik'i siupi yinisi, sekyi'i ti yamat'iyisijpe ti itijisk'iyé.

⁷Inetitinki najape puwa yiji ti 'nesat'ipi japa jik'iemjla, 'yina je 'yijene siupi iyo pa jik'iemjla masa.

⁸Pedro i'yasen'ne ti iyo'ate: —¿Ma ijiatt'iyiji ti laja kiak iyo siupa aska ajnat ti jiwena' siojokia jiniamayik'iji? Isiujlíe ti iyo'ate: —Ji'yu, laja kia'iyó.

⁹Pedro iyo'ne 'ate: —¿Yot'iyi'ni ti kiak jiniwonayi ti jitieye'yi ilia'm japa Sinia' jikimet? Je pajk'iyi'iji ti 'nes'ni siojopo yame'eje ki ak'iemjla masa, kiak jawo'ojyi pet ti ja tikinie'aja ti ja titijik ak'ioye.

¹⁰Ijiajliyi je pajtaja Safira iniuyet'iyijimpe kiajwe ja Pedro, jiliaye iyoye'eje 'ate pa jik'iemjla masa ti 'ya'al. Siupapo jwemik ti 'yuyet'ispe 'wuk kiajwe, sekyi'i i'winis'ne japa i'nioki masa ti sek iniuyi'iji'n, yamat'i'nijne ti itijisk'iyé, yinisiap pa jik'iemjla masa t'o'.

¹¹Wuj ti jnots'ijnits'i papo Sinia' jilis, siu'neje papo i'nio' ti t'ijieyet'iyisijpe pi jiwet'ia iyo papoka.

Siupuwa iniank'iyé siupuwa ja'nakaj, siu'neje puwa ti yisi'lietk'i papo i'nio'

¹²Je pini' siupuwa injlojwajnas iyo, i'winki'n siupuwa iniank'iyé puwa ja'nakaj, siu'neje ti yisi'lietk'i'ni papo i'nio'. Ininenisi'ni yi'i ja Salomón jika 'wuk kiwet, ti iniotisk'i'ni wita'm.

¹³Ijia siupapo i'nio' isipe ka ijnoyisi, 'yina tonitie japo injlojwajnas.

¹⁴Je jlase' papo i'nio' siupapo je 'yakakiu pa Saka'niona, ayijnies asejnia kia'iyojliyi.

¹⁵Siupapo je isis titionajak'i kisie'e ti tenajats'i puwa jika'wulis japa isi', jlam 'wenajliyi siupapo tiniayejek'i ape'e puwa jlo'witis, kajeyepa ti iyoyits'i 'ate: —Ka Pedro inotiena'a 'ne k'emna'a ka jipela jiwekie'e ka ne'yi ape'e, ja ne'yi siunapo je isis, pak janjwa'.

¹⁶Po' papo tajlits'i siupuwa isi'il je tojwape'n jlaja Jerusalén, kia'iyoye je isis papo namisi, siu'neje papo po' puwa yiji ti 'yakajyi'n. 'Yina papoka wikie'eyi ti tijwajyi'n.

Anechiyasas jiwak yi'ne papo injlojwajnas

¹⁷Siupa pa'yijis jika anechiyas ti wuj, ti 'yijenat'iyijpe pi iyone, siu'neje papo Saducéojos sekyi'i ti yijap, je jlase' pi iyo ti a'tiejesiam'ni japo injlojwajnas.

¹⁸Jak je iyoyiji'ni ka je tikimajak'i ti t'otiek'i a'laja'm.

¹⁹Ajnaj ti Saka'niona jijliujwanik poli jlele ijyijlat'ik'ipe ti 'yajliniti ti iliejnamk'i puwa 'wuk kiwitawa p'otis japa insat jiwe, sekyi'i iyonat'iyijpe 'ate ti itionak'i kisie'e:

²⁰—Maye'ni, joyeyi jana Sinia' ji'wuk. Kasitiejijna'a ka ajwela' ape'e napo i'nio' siunie iyo jana in'wasankiye ink'ie' ti tajle ni Sijwajieti Jesús.

²¹Ijijatjliyi, 'yina k'iejli mot ti yamat'i'nijpe ti ijioyisi japa Sinia' ji'wuk, ijyijlitayisi ti taka'neyasajne'n. Jlampá ijutiet'ik'ipe wita'm papo jla'yis pa pa'yijis jika anechiyas ti wuj, siu'neje papo jlosikis jiwos, siu'neje papo Judíojos ti kijilas, ijliuyet'iyispe papo tokis ka neki japo injlojwajnas ti yi' insat jiweje.

²²Yiyet'iyisijpe, 'yina je i'winis 'ne, yapiliet'iyis'nijpe wekie'e ti takajwejlane papo jika anechiyasas, ti iyo'ate:

²³—'Napo saka anechiyasas, ti awakieyi jlaja insat jiwe, je t'ekiye ki iyo ti jikie' t'etieje jawa 'wuk kiwitawa, siojopo tokis i'yena kia'iyoye sekyi'i ti je tajlisie. Je 'esiji ti 'oyejayi, je a'wena paka i'nioye ka sek ne'yi jik'ioyi jlaja insat jiwe.

²⁴Siupa pa'yijis jika anechiyas, siu'neje pa tokis jika anechiyas ti tijna'yi ti i'yena japa Sinia' ji'wuk, siu'neje papo pa'yijis ti kia'iyoye anechiyasas, ininekiajlat'iyisijpe ti ini'yasis, ti iyoyits'i 'ate: —Ijiate wata'a, ¿majmat'e wata'a ka nojwi siu'niwa wask'i'nelaja kia'iyoye?

²⁵Jlampá iyoyet'ipi 'ate siupa takajwejlane, ti iyo'ate: —Siojopo i'nio' jit'utietak'i'ne a'laja'm, siojopo yits'e Sinia' ji'wuk jana yi'i, 'yiyasajne'n japo i'nio'.

²⁶Yamat'i'nijpe papo tokis, jla'yis papo jika anechiyasas, ti yamisi japo injlojwajnas. 'Yina lajk'ipa ka iwonisi ka insayits'i lapakawo ti je ijwiye papo i'nio' ka sisajas intatisiji'n.

27'Nesat'iyisijpe, sekyi'i ijioyisiji'ni papo jlosikis jiwos, pa'yijis jika anechiyas siupa jlamt'iyijpe iyone'ne 'ate:

28—Je awenata'asempe ka woye jleye pa Jesús, jla'yi ti jit'iyasajnyai napo i'nio'. ¿Ten na siunie jiwoyeyi? Siunie jiwoyeyi jit'iyasanayi napo i'nio' itijwi'ni jana Jerusalén, siu'neje ti jlotkints'e ti jijwela' ka sama ka liana siupa i'nio' jijwela'.

29Pedro inikiujli japo injlojwajnas ijia jla'yis, ti iyo'ate: —Sa'am je 'esiji ka je iniajnata ka yoki siunie Sinia' ijliuyets'e'm, lapakawo ti 'yu'we ti kia'iyoye ti lajk'ipa ka ijnojliji.

30Sitise'l Jiniajimpe pet paka'ne pinitia iniujwa'n kisie'e ti tajli pa a'no', siupa ti jlena pijia'm ape'e japa cruz, ti jilianayepe ja Jesús.

31'Yina ti jla'am pa Sinia' ti isi'me, ti iyojwa'n anechiyasa' ti wuj, yijne'n jijweyeje, jla'yi ti iyojwa'n Injwajietiwoye, Israel jlele ja 'esieye siuti janwoyis jlosikis ink'ieyisa', sekjane'yi ka Sinia' inetiajnata'a k'ie niwa jikeyis iyo.

32Ti sa'am kasts'ajane pa awonaja, jla'yi ti sa'am ti ajwela niwaka, siu'neje ki iyo jana Sinia' jikimet ti 'es ti iwijna'm siunapo its'iuye siunie iyo.

Gamaliel ji'lij

33Siupapo ijnosikis jiwos, ti ipi'yayeyis ti kia'iyoye, jwesis'ne. Iyoyet'itiejespe ka inlajne'n japo injlojwajnas.

34'Yina po' pa i'nio' Fariseo, jle' iyo'ate Gamaliel, yiji papok anechiyasas, pak tajlampet siupapo taka'neyasajne'n siupa Moisés jika'neyasajnyaye, i'nio' ti 'est'ijyimpe, it'imina papo i'nio' ti its'iuye. Paka'ne siupa takasit ti iyo'ate: —Mayeyi kiu kisie'e.

35Sekyi'i ti iyonat'iyijpe 'ate papo jijniujliejwas: —'Napo i'lijwas Israel jlele, siupa jijwelata ka wonayi siu'napo i'nio', joskiyeyijna'a.

36Ataj wunitiek'i siupa i'nio' jle' iyo'ate Teudas, ti jla'am ti ini'najnat ape'e papo ijia, cuatrocientos papo i'nio' jla'yis, ayijnies 'najli. Paj ti tilianajat'ipi, 'yina wikie'eyi siupapo jla'yis netiank'iji'n, sek jla'a, 'yaka netia'n.

37Yit'iyijpe'eje ki jloma poye'eje na ja'nakaj Galilea jlele jle' iyo'ate Judas, ti tetitinak'i papo i'nio', kia'iyojliyi po' papo i'nio' yamk'i ti jla'yis, tiliana ti iyoye'eje 'ate pa jikiecha, netiank'iji papo jla'yis.

38It'imina ti kiak awo'nase, leyeyi, enajyi wek 'ate. Enayi 'ate siunie iyoyisi, je ijat ka jlaj je poye siuti jantal i'nioyi.

39Jlajma ijatayi jla'am ka intajle pa Sinia', ja ke atoma'yi ilia'm. Joskiyeyi 'lojwinie'e ka taye ilia'm pa Sinia'. Ijia its'iuye'ne pa Gamaliel,

⁴⁰sekyi'i ti tanajat'iyipi japo injlojwajnas ti ja tak'ajaki'n. Sekyi'i tiwonaja'ne 'ate: —Leyeyina'a ti jletina pa Jesús, jla'yi ti jit'iyasanajyi'n napo i'nio'. Titimaja ti tilienajat'ijyits'ipe,

⁴¹yamat'i'nijpe ti tajlisie papo anechiyasas, wuj ti inkase'n kajeyepa ti Sinia' yina'ate ka kiak tiwonaja ti tiliakik, 'yaka Jesús jle' ti it'imina.

⁴²Jlomask'i ti ijioyisi japa Sinia' ji'wuk ti taka'neyasajne'n, jla'yi ti ijioyits'i puwa ji'wuki'l papo i'nio', ti iyo ka'niyeja' pa Jesús ti jla'am ti Injwajietiwó ti Sinia' jijliujwanik.

Hechos 6

Sinia' jilis isimits'i papo ijwien sikio' itij'we times tom'niji ti janoyeje siupi jikijmaye

¹Japak jloma jlampa 'lojwat'ipi papo i'nio' iyoyi pa inamtik. Siupapo tijnats'i pet pa Griego 'lij ti iyo, sek jantaj'le ti iyoyeyi siupi iyo ti iwit'ianayi pa jikijmaye iyone siupapo tijnats'i pet pa Arameo 'lij. Iyoyet'iyispe 'ate: —Je 'esiji siu'napo i'yena ni inak, je ijiate ka 'yenis ilia'm napo ask'ilieki tal pet siwa'm.

²Sekyi'i japo itij'we niwa sikioye times tom'niji injlojwajnas ijiut'nek'i wita'm wikie'eyi papo Sinia' jilis. Iyone'ne 'ate: —Ajwel'ni je 'esiji ka iliki ti awok'ni samtikie', sikio' je ijioyi ka iyoki kajeyepa ti sa'am ti awena siu'nie inak.

³Jak je iyoyiji'ni, 'napo i'lijwas, 'esiji ka ani'yenanie'e, 'yenayijyi'n papo ijwien sikio' itij'we times tom'niji ka akima'yi, ka jlosikis poye, jwajla'a janwoyits'i'ni, jla'yi ti ja Sinia' jikimet ti 'es jampoyijits'i. Papok ajotkinayijna'a ka jikijmajeja'.

⁴Sa'am ka'yukiena'a na ts'ajlaye, jla'yi ti jayok samtikie' niwa Sinia' jlamtis.

⁵Yina inikiul'ne papo i'nio'. I'nio' pa jle' iyo 'ate Esteban pak isimits'i, i'nio' ti 'es, ti yame pa inamtik ti iyo, jla'yi ti Sinia' jikimet ti 'es tipoyiji. Siojopo jla'yis jleyis iyo'ate Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas, siu'neje ja Nicolás Antioquía jlele siojo ti pajk'i ti iniwojwa'n Judíoja'.

⁶Sekyi'i ti yamat'iyijpe ti ijioyisiji japo injlojwajnas, ka t'ajlis ape'e, jla'yi ti jikio' jane'n ape'e.

⁷Jla'am ijliasjlit'ijimpe puwa Sinia' jlamtis, lapakawo ti tikiniejeje'n ti tijwela. Jlam iyomjliyiji papo ijia i'nio' siupapo iyoyi pi inamtik yiji japa Jerusalén. Je papokata, 'loj 'neje siupapo pa'yijis ti isimits'i ilia'm, 'yaka je takakiunisi.

Esteban tikima'a

⁸Esteban jla'am wuj ti Sinia' iniuyeje, jla'yi ti iyo jweyeja', it'imina ti 'yakajli siupa iyo ti i'winki'n siupuwa k'iejliyi ti yisi'lietk'i papo i'nio', siu'neje puwa inia'an k'ieye siupuwa ja'nakaj ts'ijiye.

⁹Siupapo Judíojos t'ajla'wet jle' iyo'ate “Inkipijnaspe T'ajla'wet”, papok siupapo iniewiti pa Esteban. Cirene jlele, Alejandría jlele, ijia papo tajle siupuwa ajnatis Cilicia, jla'yi japa Asia.

¹⁰Yina je tomits'i ilia'm pa Esteban, lapakawo ti Sinia' wuj ti iniuyeje, jikimet iwijna'm, it'imina siupa iyo ti tamti, ji'lij 'yijene.

¹¹Iyo kajaye siupapo ijwi'il ka impe'yayis ka ilaki pa Moisés jika'neyasajnaye, jla'yi pa Sinia'.

¹²Yina siuti kia'iyó, ijwisin'ne papo i'nio', siu'neje papo kijilas t'ipi, jla'yi papo taka'neyasane pa Moisés jika'neyasajnaye. T'ekiyet'iyisijpe pa Esteban, isimits'i'ne ti 'yutits'i a'laja'm. Sekyi'i ti yamayisi ti itiunisi papo jlosikis jiwos, siupapo jlamt'iyijipe.

¹³Ya'asiyet'iyispe siupapo i'nio' ijwil ka impe'ya, ti iyoyits'i 'ate: —Siu'nie i'nio' je iliyiji ti iliaki siujlie'e Sinia' ji'wuk ti 'es, siu'neje ni Moisés jika'neyasajnaye.

¹⁴Ape'yakpe ti ijwi'il pa Jesús Nazaret jlele je ijiat ka je inetiajnate'n siujlie'e ji'wuk pa Sinia', jla'yi ti janetiajnat siunie iyo pet ni Moisés jika'neyasajnaye, ti ja ink'ieye siupa janwone.

¹⁵Wikie'eyi siupapo ijnosikis jiwos, ti i'yenis'ni pa Esteban, i'winis pa jloniye iyo, ti iyo'ate pa injlojwanik poli jlele jloniye.

Hechos 7

Iyo pa Esteban ti isiujlie papo ijnosikis jiwos

¹Pa'yijis jika anechiyas siupa jlamt'iyijpe iyone'ne 'ate pa Esteban ti i'yase'n: —¿Ma ijiatt'iyiji ti a'am ti a'lej siunie iyo napo i'nio' ti injwe'el?

²Esteban isiujlie ti iyo'ate: —I'lijwas, k'iuyek'i'm, jla'yi ti asa'am ti kijilasts'ase'm. Sinia', ti ijnonisik, ini'wenkinat'ijiampe pa sitis Abraham ti yi'i japa ajnat jle' iyo'ate Mesopotamia, ti je yamjli'ijyi ka ne'yi japa Harán, ka iwo 'weta'.

³Sinia' iyone'ne 'ate pa Abraham, “Taj'lana'a siujlie'e ajnat jle'yi, siunapo a'nayi ijwienjliyi leyijna'a, maj joyi siunie ajnat ja'winki'na'm.”

⁴Abraham taj'le'ne siojopa ajnat yiji Caldea, ijioyeyi siojopa ji'weta Harán. Ti 'yalat'ipi pi jinia', sekyi'i Sinia' ijliasat'ne 'nekiu, siujlie'e ajnat jleye'yi.

⁵Sinia' je iwijna'm paka jiwaja paka ajnata, ka ne'yiyi, je tiwet'ianataja ka pakataja ka isiet ine'ne ka wejna'm, 'yina ijwijla'm jiwekie'e ti janekiajle, jloma ti janetia'n pa Abraham jilis jikimita siupapo jantomik'i pijia'm.

⁶“Sinia' iyone 'neje 'ate, “Siupapo ales jantomik'i pijia'm janeyits'i siunie ajnat ti je 'wet, ti ja tiwoki inkipijnasa', jla'yi ti ja tiliakik, paj ka jika najkapis cuatrocientosjana'a puwa janejyi ti kiak jawo ti janilayitisi.

⁷Siupapo i'nio' jawo jikipijnasa'ase'm ti ya'am jasie'ek'i pet. Ka nekie'nina'a ti jantaj'le pak ajnat, ti jantayismet'ne siujlie'e ajnat ti ja siwunitis."

⁸"Sinia' ijliuye'ne pa Abraham ka woyi siupa ti k'iejli yiyetaja'n pa kia'le, ka t'isie'n jlase' tejawak'i, kajeyepa ti wakal siupa iyo ti inipe'yayis. Abraham iyoyi'ni pa Sinia' iyone, it'imina ti kiak iyone pa jlas Isaac ti k'iejli yiyeje'n ti ijwien sikio' itij'we najape tom'niji puwa jlomas. Siupa jlas pet Jacob kiak iyojliyi, kiak iyone Jacob siupapo jilis itijwa'm niwa sikioye times tom'niji, siupapo sitise'l t'ipi pet, 'wena je iyone.

⁹"Papoka siupapo Jacob jilis ti sitise'l t'ipi, a'tiejam'ni'ne pa ji'yinijis José. Iwinat'iyispe ti iwijna'm papo i'nio' tal Egiptojo. 'Yina José Sinia' yijap,

¹⁰ijwiejiete pi jiwet'ia iyo. 'Najankijnieye iwijna'm, iniuyeje ka 'naja'n jitieyi'i pa anechiyas yiji japa Egipto, it'imina'ne pa anechiyas ti iyo jleye ti iyojwa'n pet anechiyasa' kan'yena siupa ji'wet siu'neje pa jika ajnat.

¹¹"Ti nel'lia pa t'ipi yi'i japa Egipto, ti itijwi'ni, iyoye'ate japa Canaán, kajeyepa ti je iyo piniye. Wuj ti jijliak'ali po' papo i'nio', siupapo sitise'l t'ipi lajk'ipa ka intowis.

¹²'Yina siuti poye pa ipiatatiok t'ejes 'wanjle'e yi'i japa Egipto, Jacob ti t'ijieyeyi ijliuyet'ipi papo jilis, siupapo sitise'l, pakayi'ne siupa ti k'iejli ijioyeyisia'm japa Egipto.

¹³Ti yikiajlat'iyisi'iji ti ijioyisi, sekyi'i ti José inijwejla'm papo jikiliawot, ijatjliyi pa anechiyas ti jiwekie'aja ti 'yijene pa iyone siupapo tajla'm.

¹⁴Jlampa pajat'i'nijpe ape'e José takajlunieyi pa jinia' Jacob ka tikiniejeje, ts'e yi'i japa Egipto, tijwanaja'a siupapo ji'wet jlele jla'am, setenta y cinco.

¹⁵Kiakjini iyoyipi pa Jacob, ti ijliasayi japa Egipto, jleli sek yi'i, wikie'eyi siupapo sitise'l t'ipi sek t'o' yi'i.

¹⁶Sekyi'i ti tijliasatajat'ipi puwa jleli yi'i japa ajnat jle' iyo'ate Siquem, tokiji siupa a'no', Abraham t'ipi yamt'iyijpe, ti tajleje papo Hamor jilis.

Esteban jitiej ijiutk'i pa Moisés

¹⁷"Jlampa je tojwa'a siojopa jloma, siojopa ti Sinia' iyont'iyijipi pa Abraham ti ijwijla'm. Jlam yamjlijiyi'n papo i'nio' Israel jika kia'lis ape'e japa ajnat Egipto.

¹⁸Pakat'iyik'ipe ti isijme'n siupa anechiyas ink'ie' yi'i japa Egipto, 'yina paka anechiyas je itiant'ieje pa jikijmaye iyo pa José.

¹⁹Paka siupa anechiyas ti wuj ti iliaki papo sitiselt'ipi ti isie'yik'i; sekyi'i wuj ti 'yijijie'nik'i papo sitise'l ka leyi'ni papo jilis sajmela'aja'n, ti iyo ka netiajnat.

²⁰Pak siupa jloma ti Moisés poyet'ipi, wuj ti 'es pa Moisés ti samjlie'e. Jika we'lajas najape ti jiniewot i'yena.

- 21** Ti iyoyetaja ka inleyisi, siojopa anechiyas jlase', ti i'winat'ipi, isima'ne, sekyi'i iyo'ne jlasa' paj ti itioyitie.
- 22** Moisés t'eyasanaja wikie'eyi siupuwa iyo papo Egipto jlele t'ajankijnieye. Jak je iyoyiji ka jijweye je poyeyi ti tamti, jla'yi ti isimts'e.
- 23** “Moisés ti jika najkapis cuaréntaja itienkiuniet'i'nijpe kajnoyi siupapo ji'lij ijwienjliyik'i pet Israel jika kia'lis.
- 24** Ti yiyet'iyipi, i'winaja'ne siupa Egipto jlele ti inilane pa jikiecha jla'am pa Moisés. Moisés ip'ilisin'ne sekyi'i ti iniuyeyeje, ilian'ne pa Egipto jlele.
- 25** Kajeyepa ti iyotajank'ieye papo ijia ka intejnisisieje ti jla'am ti Sinia' ijliu', ti ijliuyi ka noyeje, 'yina ka pakayeyi ka intejnisisie.
- 26** “Yit'i'yipe pa jloma, Moisés i'winaja papo Israel jika kia'lis ti inilajne'n ti 'najlik'i wita'm. Yamat'itiejepi ti ilientak'i'ni wita'm, ti iyo'ate, “¿Ká anilanajyi'n! ¿Yot'iyi'ni ti jinilanajyi'n ti je 'wena'ase'm?”
- 27** “Siupa tajleyi ti iyotaja ka ila'an pi jikiecha 'yuma'ne pa Moisés, sekyi'i iyonat'iyijpe 'ate, “¿Tempa inwojwa'n saka anechiyasa'a'm ka kas'ye'en?
- 28** ¿Jiwot'itieje ka siwone'ate siukia Egipto jlele ti jilia'an no'oti?”
- 29** “Moisés ipi'ya wekie'e ti yiyiji paka, sekyi'i yamat'ipi ti i'yilta'n yi'i japa ajnat Madián, yiji siupapo je ijat ka ijiaja. 'Yina sek tijwa'yi'yi'ne, paj ti jilis timesie.
- 30** Jlampá yama'niji puwa cuarenta najkapis, Moisés ti injlojwanik poli jlele ini'wenkinat'ijiampe yi'i pa ajnat laj i'nioye'e, je tojwape'n japa tikijnaki jle' iyo'ate Sinaí. Siupa injlojwanik poli jlele yiji pa jwat jla'al, yiji pet japa a'la' ti tak'ayi'ni.
- 31** Kawojlit'ijinipi pa Moisés ti i'wina siupa iyo ti ti'wenkinaja, sekyi'i ti ijliasat'iyi'nijpe ti iyotaja ka 'weneje siupi iyo, ipi'yayet'iyipi siupa jla'lap pa Saka'niona, ti iyo'ate,
- 32** “Ya'am, ti atese'l Jiniak'i'm. Ya'am ti Abraham Jiniak'i'm, Isaac Jiniak'i'm, jla'yi pa Jacob Jiniak'i'm.” “Moisés kititiyeyi'ni kajeyepa ti jnots'ijni ti ipi'yayeyi pak ina'lap, je 'yakajli ka ijatayi kan'yen'nine siupa iyoyi.
- 33** Sinia' iyone'ne 'ate ti ijliuye, “Lajnuts'i niwa asati, 'yina siunie ajnat 'nak k'ie'e jit'iats'e t'otata ti 'es.
- 34** Jajwi'la'm ti a'wene napo ika kia'lis ti wuj ti p'ijliusis ti yiji jana Egipto. Siu'nie pesiejap'e niwa jlajlas ti ape'yayi, ana'm ajnat'e ti awo ka niuyeje. It'imina ti a'na, ti jajliu' Egíptojo.”
- 35** “Ejlot'ipi wekie'e ti iyo'ate papo ti je iyoyis lajaye, “¿Tempa inwojwa'n saka anechiyasa'a'm, ka kas'ye'en?” Jlam'ne Sinia' ijliu' pa Moisés ka'yena papo i'nio',

siu'neje ka noyeje, pakayi ti injlojwanik poli jlele ini'wenkijna'm ti yiji pa jwat tak'ayi'ni ti yiji japa a'la'.

³⁶Jla'am pa Moisés ti yame papo sitiselt'ipi ti tajlajna'm japa Egipto, jla'yi ti iyoyi siupuwa wask'i'nelaja ti yisi'lietk'i papo i'nio', siu'neje puwa iniank'ie puwa ja'nakaj ts'ijiye yi'i japa Egipto, siu'neje ti yiyet'ipi 'niji siupa l'niat Lajlik'i Isiati, siu'neje ti yi' ajnat laj i'nioye'yi cuarenta puwa najkapis.

³⁷Jla'am pa Moisés siupa ti iyont'iyijpe 'ate papo Israel jika kia'lis, “Sinia' jantajlat aswa'm siupa jijwejlanik jiwo ti jawo'ate awoyi.”

³⁸“Siu'neje ti yiji siupapo nojwisiji, yi'i pa ajnat laj i'nioye'e, ijiok'i'ni ti yijap papo sitiselt'ipi, siu'neje ti injlojwanik poli jlele tane yi'i japa tikijnaki Sinaí. Jla'am 'neje ti isimt'ipi ilia'm siuniwa inamtis ti in'wasankiye, sekyi'i ti ijliasatats'i pet 'nakayi.

³⁹“Siupapo sitiselt'ipi je its'iuyisie, je isimits'i ilia'm, 'wenajliyi ti iyo ka inapilisi japa Egipto.

⁴⁰Ijliuyet'iyisijpe pa Aarón, Moisés jikilia, ti iyonisi 'ate, “Lesane sik'ioye puwa saka diosisa', ka najne'n sik'ioye. Je 'esiji 'na Moisés, je kasts'ajane tent'ipa iyo, ti jla'am ti namts'e.”

⁴¹“Sekyi'i ti ilisanat'iyijpe puwa jika topa, ijyiwitanisik'i ni wakia jlas. Iliajne'n puwa jiliajwas ti ijioyiji, lapakawo ti jitienujnieye 'yine puwak jilisajna', iyoyet'iyispe jiliakijnieyeja' ape'e.

⁴²Naka ti it'imina ti Sinia' tajla papo i'nio', sekyi'i yine 'ate ti iyunitis puwa katese'l, 'yaka kiakjini iyoinipi papo injwejlanawos, 'ate: Asa'am ti Israel jika kia'lits'ase'm: Siuti paj ti cuaréntaja puwa najkapis ti jleye'yi pa ajnat laj i'nioye'e, ¿mi yamt'ipi ti siwunitie? ¿siu'neje jiliana its'ioye niwa k'iejliyi ti jiwunie? Jeyi.

⁴³Wenajliyi ti jitijliajajyi'n 'ni siunie aska dios Molok ji'wet, siu'neje jana dios Refán jika kates jipe'el. Siuniwa jilisanayi ti jiwoye aska diosisa' ti je ijiate, atankiujnieye jlana'yi. Nak it'imina ti ja ijioyeyi ts'ijiye, Babilonia 'wechaja.”

Esteban yamtiyi siupa k'iejliyi japa Sinia' tiwoki ji'wukie

⁴⁴Esteban iyoyet'ipi'iji 'ate: —'Yejne'n siojopa tiwoki 'wukie pa Sinia', yit'ijiappe papo sitise'l t'ipi, ti yiyits'i siupa ajnat laj i'nioye'e. Iyo'ate siojopa Sinia' ijliuyeje pa Moisés ka lesane, 'nejesjimpe japaka, ijliuyeje ka wona 'ate siojopa ti'wenkinaja.

⁴⁵Sekyi'i papo sitise'l yikiajlat'iyipi papo jilis japak Sinia' tiwonaja ji'wukie ti paja. Japaka'ne siojopa je iliyisijin'ni ti yamisk'i pa Josué, pakayi ti jika ajnat ijiale papo i'nio' siupapo Sinia' jla'am yokios k'ieye ti yiyetaja, ijiok'i'ni ti kia'iyoye. Paj ti yiyeyi siupuwa jlomas yiji pet pa David.

⁴⁶'Yina David itiliaja siupa Sinia' iyone ti ip'ilisi'n, sekyi'i t'ajle pa Sinia' ka lesane japa ji'wuk pa Sinia', ka japakaye ka Israel jika kia'lis ininenisi'i'ni ka wunitis pa Sinia'.

⁴⁷David je jlam'ne ka lesane siojopa t'ajle, 'wenajliyi pa anechiyas Salomón ilisane ti paja.

⁴⁸⁻⁵⁰"Kajeyepa ti Sinia', ti lajk'ipa ka into'm ilia'm, iyo napo jijweylanawos ti je yiji siuniwa i'nio' jilisajna': "Siunie poli janak i'wit ti 'es, jlampet ni ajnat isiet e'ne'ni. ¿Tepat'e ja k'iejliyei japa i'yuk ja lesanayi its'ioye?", iyo pa Saka'niona. "¿Tepat'e jayi'i siuti janinop'it? Awo ka yamjliye ilisajnaye wikie'eyi siu'niwa wask'i'nelaja."

⁵¹Esteban jlam yinjliyi ape'e ti iyo'ate: —¡Wuj wata'a ti int'onie! ¡Ask'iote poyeta ti je wo ka k'iuyeyi pa Sinia'! ¡Asosik iyo'ate siunapo i'nio' je itiant'ieje pa Sinia'! ¡Jitieye'yi ilia'm japa Sinia' jikimet ti 'es, 'wena je jloye'yi papo asnawot t'ipi!

⁵²¿Tepa yi'i papo injweylanawos t'ipi aska kijilas je iyo wet'iaeye? Lajk'iyi pa ka nayisi'i kiapo injweylanawos ti ilianisi'n, siupapo inianta k'ieye siupa ijiate ti 'es. Jlamjiliet ti 'nesa, jlekiajlaye, sekyi'i ti jilianaye.

⁵³Asa'am ti tiwena'ase'm niwa Sinia' jlamtis ti injlojwanik poli jlele yikiaj'lase, ¡yina je k'iuyeyi!

Ti tilianaja pa Esteban

⁵⁴Pak itiajlat ti kia'iyó ti jwesis, jikinte yasa' kajeyepa ti jiwak tipoyijits'i papo i'nio', jiwak yinits'i pa Esteban.

⁵⁵'Yina Esteban Sinia' jikimet ti 'es tipoyiji pet, i'yenat'ipi poliyi, sekyi'i i'wine pa jloniye iyo ti 'es, i'wine pa Jesús ti takasiti'n jijweyeje pa Sinia'.

⁵⁶Sekyi'i ti iyoyet'ipi 'ate: —¡Yenayi! A'we'en ni poli ti 'ajla'm, a'we'en ni Sinia' jlas ti takasitiape'n jijweyeje.

⁵⁷Ip'ionat'iyispe ape'e puwa jik'iote, sekyi'i ti tanat'iyisijpe ape'e pa Esteban ti nojwits'i ape'e ti t'ekiyeyisi.

⁵⁸Tokiet'iyijpe kisie'e ti titiajlanaja'm japa isi', sek tenaja'a'ne ti sisajas titietajaja'n. 'Yina ti yiyet'iyisipi siupa ijioyisiji, siupapo ijiutkinisi paka jitis iwo ji'wuye tilienat'ijyits'ipe. Ijiutkinisi pet siupa jwemik jle' iyo'ate Saulo kan'yena.

⁵⁹'Yina ti sisajas titietajajan'ni pa Esteban, jlam iyojli t'ajlayeja', ti iyo'ate: —'Yaka'niona Jesús, ki'm ilia'm ni isiak'al.

⁶⁰Sekyi'i ti t'akosjlete'l itiyeyiji'n, 'yakets'ijiap ti iyo'ate: —'Yaka'niona, ká atajlatajna'a siunie iyo ni jike'. Yiyik'i ti kia'iyó, sekyi'i ti 'yala.

Hechos 8

¹⁻²Saulo jítienkiujnieye iyone'ate, "Esiji ti 'ya'al."

Saulo yamk'i'ni papo Sinia' jilis

Po' papo i'nio' ti ijiatt'iyijipe ti iyoyi puwa Sinia' jlamtis, papoka'ne siupapo itijisk'ie jla'yi ti yapits'i ape'e pa Esteban. Pakayi siupa ti wuj ti inilayiti papo Sinia' jilis yiji jlaja Jerusalén, ti tisiejek'i'yi. Wikie'eyi papoka ti netiank'iji'n ape'e siupuwa ajnatis Judea siu'neje japa Samaria. Japokata japo injlojwajnas sek 'wanjle'e yi'i jlaja Jerusalén.

³Saulo wuj ti ini'net ti t'ekijiam'ni papo Sinia' jilis, 'yuyits'i sekyi'i itionk'i kisie'e ti tajlijk'i kiajwe puwa ji'wuki'l, ayijnies asejnia ti ijios insat jiweje.

Sinia' jika'niye yija'm japa Samaria

⁴Ajnat pa yiyits'i siupapo i'yiltan'ni, jlam yamtiyisjliyi pa inka'niye ti 'es.

⁵Ijwienjli'ne siojo jle' iyo'ate Felipe jak tijna 'niji yi'i jlaja Samaria, isi' siujlieja jlamt'iyijipe, ti iyoyi jika'niyeja' siupa Injwajieti Sinia' jiljujwanik, paka Sijwajieti.

⁶Loj papo i'nio' nojweje, 'yina its'iuyisie siupa iyo siupa ijwi'il, i'winis siupuwa iyo puwa i'winki'n.

⁷Loj siupapo imose'l yijits'i tijwajyi siupa jiwet'ia iyo, tajwiyek'i wita'm ti iniuyetak'i kisie'e. Kia'iyojliyi siupapo inlaye siupa je t'onk'i ti yi'i, siu'neje papo je t'ojni'n.

⁸It'imint'iyijipe ti wuj ti jinikanitiejeje po' papok sek ji'wet'e.

⁹I'nio' siupa jle' iyo'ate Simón yiji jlajak isi', aye'wujimpe, jlam wuj ti initonit. Itioyi'i puwa jlomas ti 'yak'emijietk'i papo i'nio' yiji jlaja Samaria siupa iniwone.

¹⁰Wikie'eyi siupapo i'nio' jleyis po', siu'neje papo i'nio' lajk'iyi pet pa kanwoyi, iyoyists'i 'ate ti je 'yakakiuyis: —'Naka 'ni siu'nie Sinia' jijweye.

¹¹Ijiate itioyi'i ti kia'iyoyi, ti aye'wu 'yakajmank'iji'n papo i'nio', jak je iyoyiji ka je ink'iuyisieje pa aye'wu.

¹²Je 'esiji ti poye pet siupa iyo ti je takakiunisi siojo Felipe iyoyi jika'niyeja' pa Sinia' jika anechijiayas iyo siu'neje pa Sijwajieti Jsús, 'yina tiniejienajan'ne, asejnia kia'iyojliyi wikie'eyi.

¹³Kia'iyojliyi pet siupa aye'wu ininekial, sekyi'i tiniejiena'ne. Sekyi'i yamak'ijin'ni ja Felipe, jlam jnots'iniji'ni ti i'winata siupuwa k'iejliyi ti Felipe iyo ti i'wink'i'n ti a'tisk'iji'n.

¹⁴Siojopo injlojwajnas ti t'ijieyeyi papo Samaria jlele ti isimits'i pa inamtik, sek ijliuyisi'ne japo Pedro jla'yi ja Juan.

¹⁵Nesat'iyis'niye, sekyi'i ti t'ajlayis ape'e papo i'nio' ka Sinia' jikimet ti 'es inejiapk'i.

- 16**Pakayi ti Sinia' jikimet je yijlijiapk'iji, 'najatat'ipi jla'am ti tiniejienaja'n ti yamisi pa Saka'niona Jesús jle'.
- 17**Pedro jla'yi ja Juan ti jikioye yinak'i ape'e, jiwekie'aja t'ipi ti Sinia' jikimet yiyits'i.
- 18**Siupa Simón ti i'wina japa Sinia' jikimet ti 'es ti yi' ape'e papo Pedro ti jikioye yink'i ape'e papo, sekyi'i ijwiltajam'ne japa jika wikiniet'aj,
- 19**ti iyo'ate: —¡Wenak'i'm pet 'nak injweye, ja 'nakayeyijna'a siupa isio' jayi'n ape'e ka kia'iwoyeyipi pet Sinia' jikimet ti 'es ineyejepi!
- 20**Pedro isiujlie ti iyo'ate: —¡Alaye janoj wita'm jana aka wikiniet'aj ti janetia'n! ¡Yina siunie akiowe jiwone, ti jiwota ka aki siunie Sinia' iyo ji'wajieta'!
- 21**Je tejeji paka kia'iwo, jiwo ti je 'nes, Sinia' in'we'en.
- 22**Wo ajosik ink'ieye, leyi siunie atankiujnieye ti je 'es. Nip'elisine pa Sinia', ent'a janleyi ti jantajlat'a'm siunie ake' ti jiwoyi.
- 23**Kajeyepa ti a'we'en siunie je 'es ti inla'nit, it'imina ti je inkaj'ni.
- 24**Simón ipi'ya wek ti kia'iyoy, sekyi'i iyo'ne 'ate: —¡Jakajliete ts'ajlanayinie'e pa Sinia', ka je inek'i siunie jiwoye ti jijwelak'i'm!
- 25**Jlampa iliyet'iyijpe japo injlojwajnas ti takamtijniene pak aye'wu, jla'yi ti iyo jika'niyejayi papo i'nio' puwa Sinia' jlamtis, itijwits'i siupuwa isi'il ijia yiji jlaja Samaria ti ijioyits'i, ti iyoyis jlamtikie', sekyi'i ti yapiliet'iyispe 'niji yi'i jlaja Jerusalén.

Felipe yisitk'ie pa Etiopía jlele

- 26**Jlampa yamat'ipi 'niji paka, Saka'niona jijliujwanik poli jlele iyona 'ate ja Felipe: —Kasit, majna'a, tanie'e 'nijiye iniwuki, sekjane'yi ka noyek'ina'a siunie 'nayi tal Jerusalenne, ti ijio pet Gázaja, 'nayi ti iniu 'nijiye ajnat laj i'nioye'e.
- 27**Felipe yam'ne. 'Yina ini'wenayi pa i'nio' Etiopía jlele, kia'iyoy pet jijweye po' jiteyi'i japa anechiyaski Etiopía jleliki, jlam ti wikiniet'awo. Teje mit ti tal Jerusalenne, ti iyunit pa Sinia'.
- 28**Jika kaleta japa yiji ti yapi, yamtijien'ni pa namk'i'ni siupuwa inamtis yi'i pa imp'esinik, Sinia' jijwejlanik jiwo Isaías 'yit'jini'ipe.
- 29**Sinia' jikimet iyone'ne 'ate: —Maj ka esitk'ie siojona kaleta.
- 30**Felipe jla'm iyonini 'ate ti ya'am. 'Yina yi' k'ieye i'wi'in pa i'nio' ti yamtijie'n siupa injwejlanik jiwo Isaías ilisant'iyijpe, i'yasen'ne ti iyo'ate: —¿Najane siupa ijwi'il siunie jlamtijie'n?
- 31**Isiujlie ja Felipe ti iyo'ate: —¿Tepa jawo ka ts'ajane ti lajk'ipa ka ts'eyasane? Ijialas'ni'ne ja Felipe ka nejiape'n, ti yama'ni ti yiyisi japa kaleta.

- ³²Sinia' jlamtis siupuwa iyo'ate puwak yamtijie'n: "Iyo'ate jana 'wolepo' ti tilianajata, ti tikinieje, ti je yap. Iyoye'ate na 'wolepo 'woma, ti tisiojok, ka kia'iwo ka jikiwet ilajna'm.
- ³³Siuti je iyo ka ini'manit, kajeyepa ti inijlasat isia'm. 'Yina ¿tempa jantejnisie ka jilis poye ape'e 'ni ajnat siuti ja titiajlana'a 'ni ajnat?"
- ³⁴Etiopía jlele i'yasen'ne ja Felipe ti iyo'ate: —Jwelkiamk'i'm kiu', ¿tempa siupa injwejlanik jiwo yamtiyi? ¿Jlamt'e, ni'ne ka 'wenayeyi paka injwel'ni?
- ³⁵Felipe itiajlate siupuwa Sinia' jlamtis ti yamtijie'n pa i'nio' Etiopía jlele, jla'm iyonayi 'ate ti yamtiyi k'ie puwa inamtis ti ijwi'il pa Jesús.
- ³⁶Yamat'i'nijpe, yiyisi siupa yi'i japa i'niat, sekyi'i ti iyo'ate pak i'nio': —Siujlie'e i'niat. ¿Tempa jantomi'ni ijyik'i ka siniejiena?
- ³⁸Ijliuye'ne pa kaletawo ka inajapajne'n japa kaleta. Tisiojmayet'ik'ijimpe, yamayet'iyisiampe pa i'niat, sekyi'i Felipe iniejien'ne paka.
- ³⁹'Yina ti tajlat'iyisiampe pa i'niat, Sinia' jikimet yame'ne ja Felipe. Sekyi'i pakatajayijk'i ti i'wi'in siupa Etiopía jlele. Yama jla'am siupa Etiopía jlele siupa tejeji, wuj ti inkaj'ni.
- ⁴⁰Felipe yiyet'iyi'iji siojopa ajnat jle' iyo'ate Azoto. Itijwits'i puwa isi'il jilis ti ijioyits'i ti iyo jlamtikie', ti ijwil puwa Sinia' jlamtis, paj ti yiyet'iyisipi jlaja ajnat Cesarea.

Hechos 9

Saulo iyo jlosik ink'ieye

- ¹Saulo je iliyi ti t'olana ka ilajne'n papo i'nio' iyoyi ki inamtik. It'imint'iyijpe ti ijioyi pa pa'yijis jika anechiyas siupa jlamt'iyijpe,
- ²ti ition kisie'e pa jikio' jlele, ka t'ajlinitie k'ie ti iyo kajnoyits'i puwa Judíojos t'ajla'wetis yi'i japa isi' jle' iyo'ate Damasco. Iyojyi'n siupapo yamk'i siupa 'Nayi Ink'ie', paka pa Jesús. Wikie'eyi ayijnies asejnia isi'mik'i ti ijios'ni insat jiweje, yi'i japa Jerusalén.
- ³Jlampa yiyeje pi 'niayi, 'yina je toj'we japa isi', yisi'liet siupa jla'al siojopa kates tal poliyi, ti yiyet'ipi ape'e.
- ⁴Saulo iniuyet'ijyimpe ti taj'l ape'e pa jiliajwa, ipi'yayi'ni siupa ina'lap tom poliyi, ti iyo'ate: —Saulo, Saulo, ¿yot'iyi'ni ti jiniajme'n ijyik'i ti salas kawo atajiejwayek'i'm?
- ⁵Saulo isiujlie ti iyo'ate: —'Ni 'yaka anechiyas, ¿te'na'm? Iyo'ate siupa ina'lap ti isiujlie pet: —Ya'am Jesúsk'i'm, ti jiniajmen'ni ijyik'i ti jiwo atajiejwayek'i'm.
- ⁶Neppijia'm, maj jojwa'm jana isi'. Sek ja a'yi ka tijwelajamna'a siunie jawoyi.

⁷Wuj ti jnots'ijnits'i papo jla'yis ja Saulo, kajeyepa ti ipi'yayis siupa ina'lap ti pesieje, 'yina je i'winis siupa i'nio' ti jla'lap.

⁸Sekyi'i ti iniyet'itiejpe pijia'm, ijwilat'itiejpe ka'yen kisie'e ka 'esieyiji, 'yina Saulo iyo talokie. Siupapo jla'yis itionat'iyis'nijpe, ti ijioyisieja'm jlaja isi' jle' iyo'ate Damasco.

⁹Jika jlomas najape puwa yiji ti je i'wijne'n, jla'yi ti je ti'yekiu'n, jla'yi ti je i'ya i'niati.

¹⁰Pope ja i'nio' jle' iyo'ate Ananías yi'i jlajak isi', Sinia' jlas. Jaka'ne siojo Saka'niona ini'wenkijna'm ti iyo'ate: —¡Ananías! Isiujlíe ti iyo'ate: —A 'neye, 'Yaka'niona.

¹¹Sinia' iyone'ne 'ate: —Kasit, maj, nok'i siunie jika'wu jana isi', siunie tiwonaja'ni 'ate Tijnajyi. Ja ayi ja ji'wet ja Judas, sekjane'yi ka a'yasanayi'nina'a pa Saulo, Tarso jlele. Sek yi'i, je ilijliyi'ijyi ti iyo t'ajlayeja'.

¹²Po' siunie ti'wenkinaja, i'nio' pa Ananías ijioyi, sekyi'i jikio' yi'n ape'e. Yikiajlayi'iji ti i'wijne'n, iyo ni ti'wenkinaja.

¹³Ananías ipi'ya ti kia'iyó, iyo'ne 'ate: —'Yaka'niona, 'loj japo i'nio' ape'ya ti jitiej ijiutisie pak i'nio', jla'yi siunie iyo ti wuj ti je 'es, iyone napo aka kia'lis ti isis ti yiji jana Jerusalén.

¹⁴Nakp'an pa yiye'e, lapakawo ti pa'yijis jika anechiyasas 'yajlinit k'iyé, jla'yi ti tijliukie kanki'mek'i wikie'eyi siunapo inwunit, ka tikinieje'ni Jerusallenne.

¹⁵'Yina Ananías Sinia' jlam iyonjliyi 'ate: —Maj joyi, lapakawo ti ya'am ti aki'me nak i'nio', jla'am ti ja sijwe'el, jla'yi ti jawo jika'niyejayi siunapo i'nio' lajk'iyipa kawo, siu'neje napo jika anechiyasas, siu'neje napo Israel jika kia'lis.

¹⁶Ja'winkijna'm ti jayama ti jat'imina ti ja wujwa ti janilayiti siunie ja tiwonaja.

¹⁷Ijijatjliyi Ananías yam'ne ti ijioyi ja Saulo siupa yi'i. Yiyi ti 'yuyeyi, sekyi'i jikio' yina ape'e ti iyone'ate: —Isiecha Saulo, Saka'niona Jesús, siunie ini'wenki'na'm ti jleji na a'nayi ti jlalasta ka ata'yi ilia'm, sijliu'wa 'nakajanena'a ka ekiajle ka 'wejne'n, jla'yi ti Sinia' jikimet ti 'es jampo'a.

¹⁸Ta'a t'ipi ti iniuk'iji'n siupuwa yi' ape'e puwa jitiete'l 'yiniye niwa si'yus jlotis, sekyi'i 'esiji'ni, yikiajlayi'iji ti i'wijne'n. Inippijiam'ne, sekyi'i ti tiniejenaja.

¹⁹Jijweye poye ti itimat'iyijpe ti ti'yekiu'n.

Saulo iyo jlamtikie' niwa Sinia' jlamtis

'Nak nojwaja'm puwa jlomas ti 'wanjeje'n ti yijap papo ijia Sinia' jilis yi'i jlaja Damasco.

²⁰Ijioyits'i puwa Judíojos t'ajla'wetis, ti ijwijla'm papo i'nio' ti Jesús pak Sinia' jlas.

²¹Jlam jnots'inijits'i'ni siupapo ipi'ya, iyoyisie t'ipi 'ate: —¿Ma 'wena 'na tijwela'nijpe, yamk'i'ni japo i'nio' Sinia' jilis yi'i jlaja Jerusalén, iyo ni inamtik? 'Wena ja ke iwonts'e ti 'nes'ne, ti ja kassekiajle napo pa'yijis jika anechiyasas.

²²Saulo jla'm ini'netjli ti ijwijla'm papo Judíojos sek ji'wet'e yi'i jlaja Damasco ti Jesús jla'am ti Injwajieti ti Sinia' jilijuwani. Iyoyet'iyispe 'ate: —¿Ten siunie iyo ni i'nio'?

Saulo Sinia' jilis i'mienit ti tiwoktaja ka tiliana

²³Loj puwa jlomas yam'nijiye. Inikiujlie papo Judíojos ti iyo ka ilanis ja Saulo

²⁴yina t'ijieyi siupa jota tiwonaja. Jlomas jla'yi puwa ajnajas ti inijijwintajas k'ieye, itijwits'i puwa jika 'wuk kiwitawa jlaja isi', ti tiwasokiap.

²⁵Ijia yinat'iyisipi japa inlesanki siojopa tajwak tikimajak'i ti wuj, ti itiujmatis ji'wechaja siupa tip'onajap jlaja isi'. Jlam'ne ajnaj, tijwajyi papo jikojwas, 'yina je i'yakanis'ne.

Saulo yi' Jerusalenne

²⁶Saulo ijio Jerusalenne. 'Nes ti ijioyet'itiejepi siojopo ijia Sinia' jilis, 'yina je ijwiysisieyi'iji lapakawo ti takakiunisi ka Sinia' jlasa pet.

²⁷Bernabé yamk'i'ne ti iniank'ieye ti ijioyi japo injlojwajnas, iyoyet'ipi 'ate: — I'lijwas, 'yejne'n siu'nie i'nio', 'nak sikiechaye'eje. Yit'i'yipe pa jloma ti yiji pa ji'niayi, Saka'niona Jesús ini'wenkijna'm, jla'yi ti ji'lij iwijna'm. 'Yina ti yiyet'iyipi siojopa isi' wuj ti ini'net ti ijwi'il pa Jesús.

²⁸Ijijatjliyi, Saulo sek 'wanjle'e yi'i jlaja isi' Jerusalén, ti yijap japo ijia Sinia' jilis. Wuj ti ini'net ti ijwi'il pa Jesús.

²⁹Takamtijniene papo Judíojos, jla'yi ti iniewitiji'n, siupapo iyo pa Griego 'lij, it'imina'ne ti t'olanaja ka tiliana.

³⁰Siojopo ijia Sinia' jilis, ti 'yijenayi pi iyonisi, ijioyisi'ne Cesaréaja. Sektaj'le ti ijliuyisie Társoje.

³¹Jak je iyoyiji'ni 'yakamaja siojopo Sinia' jilis yijits'i wikie'eyi siojowa ajnatis t'ipi Judea, Galilea, Samaria. Jlam yamjliji'n puwa Sinia' jlamtis, wuj ti toskiyisie pa Sinia', Sinia' jikimet ti 'es iniuyeje, it'imina'ne ti 'loj papo i'nio' t'opiyiji, ti iniwome.

Eneas tijwa'a

³²Japaka siojopa jloma ti Pedro t'iskiujni'n, ijioyits'i japo ijia Sinia' jilis, ijioyet'iyipi papo Sinia' jilis yi'i jlaja isi' Lida.

³³Sek i'wi'ne'ne siupa i'nio' jle' iyo'ate Eneas, inlaye siupa je it'iunitk'i pa ti yi'i. Pak yi'i paka i'nio' jika najkapis ijwienjli sikio' itij'we najape tom'niji puwa yiji ti yi' jlo'wit'e.

³⁴Pedro iyone'ne 'ate: —Eneas, Sijwajieti Jesús injwajiet. Neppijia'm, jot wita'm na ajotik. Kapajat'iyijpe wata'a pa Eneas ti 'es.

³⁵It'imina'ne ti wikie'eyi siupapo ji'wet jlaja Lida, siu'neje papo ji'wet jlaja Sarón, ti i'winis ti 'es pa i'nio', iyoyis jlosikis ink'ieyisa'.

Dorcas yapi pijia'm

³⁶Pope jlaja asejnia ti Sinia' jlase' yi'i jlaja isi' Jope, jle' iyo'ate Tabita, (Griego ji'lij pet iyo'ate Dorcas). Wuj ti 'es siupa iyo ti iniuyeje papo p'ijliusis.

³⁷Yit'i'yipe japa jloma ti je 'esiet'ipi, sekyi'i 'yal'ne. Ijia iniejienat'iyispe, itimisi ti yinat'iyispe 'wuk kiajwe, 'wuk siojopa tomi pijia'm.

³⁸Siupapo Sinia' jilis ti t'ijieyet'iyisijpe ti Pedro yi' Lídaja, je tojwape'n jlaja Jope, ijliuyis'ne papo times ka iwojyi'n. Yiyisi ti iyonat'iyisijpe 'ate: —Jlam woni'ni 'ateye ka jo ts'iji Jópeje.

³⁹Sekyi'i ja Pedro yamk'i'ne siupapo i'nio' name. 'Nesat'i'nijpe tokieyiji siojopa 'wuk tomi pijia'm, yi'i jlaja i'nioki masa, jlam'ne papo ijia asejnia ti ask'ileiki nojwisiji ti yapits'i ape'e. Iyoyet'iyispe 'ate: —Lotakijnies siu'niwa ilisane'nijpe jakia i'nioki masa, ti 'wasanjli kiu.

⁴⁰Pedro iyone'ne 'ate papo, ti ijliuk'i kisie'e: —¡Noyek'i kiu kisie'e! Sekyi'i pa Pedro t'akosjlete'l itiyiyiji'n, iyoyet'ipi t'ajlayeja'. Jitiej itieteje'ni siujlieja i'nioki masa, ti iyo'ate: —¡Tabita, neppijia'm! I'yenat'ipi kisie'e, i'win jiwekie'e ja Pedro, ti ijialasat'ipi ka ineppijia'm.

⁴¹Pedro isim'ne kio'yi japa i'nioki, sekyi'i ti 'yakasitienat'ipi. Sekyi'i jiwekie'ejat'ipi ti i'yase papo Sinia' jilis, siu'neje papo ask'ileiki, i'winkina papo ti 'wasa'n jlaja Dorcas.

⁴²Siupapo ji'wet jlaja Jope ti 'yijenayisi pi iyone, it'imina ti je pini' papo i'nio' iyo jlosikis ink'ieyisa', ti je 'yakakiuyis pa Saka'niona.

⁴³Loj puwa jlomas ti Pedro sekyi'i, yi'i jlaja Jope, yijap'ni siojo 'nejes jiwo jle' iyo'ate Simón.

Hechos 10

Cornelio po' pa ti'wenkinaja, siu'neje ti takajluni pa Pedro

¹Pope ja i'nio' jle' iyo'ate Cornelio, ji'wet yi'i jlaja ajnat Cesarea, tokis jika anechiyas Italia jlele.

²Jak i'nio' ti t'oniye 'es, iyunit pa Sinia', ji'wet jlele kia'iyojliyi. Wuj japa wikiniet'aj itijwe'e'ni ti iniuyeje papo Judíojos. Jlomas ti iyo t'ajlayeja'.

³Yit'i'yipe japa jloma ti kilie' iyoyeta'ate isia'm, ti i'winat'ipi ilia'm pa Saka'niona jijliujwanik poli jlele ti ijioyi siupa yi'i. Injlojwanik poli jlele iyone'ate: — ¡Cornelio!

⁴Cornelio jla'm i'yen'ni jiwekie'e pa injlojwanik poli jlele, kajeyepa ti jnots'ijni. I'yasen'ne ti iyo'ate: —¿Yot'iyi'ni, 'Yaka'niona? Siupa injlojwanik poli jlele isiujlie ti iyo'ate: —'Esiji, Sinia' itiliaja siunie jiwoyi ti jiniuyeje napo p'ijliusis, 'yina isi'm ilia'm naka.

⁵Kajliunk'i'nejna'a siojo i'nio' jle' iyo'ate Simón, yi' Jópeje, tiwona'niji 'ate Pedro.

⁶Yi 'wet'e ja jlejwa jla'am Simón, 'nejes jiwo, ji'wet yi' kiuts'i ni i'niat lajlik'i.

⁷Ti yamat'ipi pa injlojwanik poli jlele, Cornelio tanat'iyipi papo jikawos times, ijwienjli pa ijiawo ti yimi'n pi Sinia'.

⁸Itime ti ijwijla'm wikie'eyi siupa iyo pa ti'wenkinaja, ijliuyet'ipi Jópeje.

Pedro po' pa ti'wenkinaja

⁹Siupa ti jlomayet'ijyi, siuti 'najlikiyeta, jlampa majleyet'ipi ka 'nesisi siupi ijioyisi, Pedro ijio ape'e siojopa 'wuk tomi pijia'm, ti iyo t'ajlayeja'.

¹⁰Pedro inil'lia'n, k'iejlit'ipa iyoyeyipi ka 'yekiu'n, ti wakal pi jlak. 'Yinit'iyijpe pa ijnieti paka neyi, ti yiyet'iyipi pi iyo pa ti'wenkinaja.

¹¹I'wi'in pa poli ti 'ajla'm, 'yakaja siupa 'yiniye pa lotakinie ti tits'ijwana'ak'i niwa jikiusi'l, ti na'm ajnat'e.

¹²Inijle'en puwa wask'i'nelaja yiji pak lotakinie, ijia puwa siuniwa t'ot 'yilis ajnatk'i, ajwejnás 'neje puwa yiji.

¹³Sekyi'i ipi'yayi siupa ina'lap ti iyo'ate: —Pedro, kima siupa jatojw, la'an.

¹⁴Pedro isiujlie ti iyo'ate: —Je'e, 'ni 'Yaka'niona, yam je atojwe paka je t'otata, siunie je 'es ka titiwa.

¹⁵Pesiejat'iyi'iji siupa ina'lap ti iyo'ate: —Ká ajwel ka je 'esie siunie Sinia' pajk'i ti 'yotat.

¹⁶Najapiji ti kia'iyoni, ti yapiliet'ipi poliyi pak lotakinie.

¹⁷Pedro jitiej yini'ni 'ate siupa iyo pa i'wi'in, 'yina iyo'ate, “¿Tepat'e jawo siu'nie a'we'en?” Jlampa yiyet'iyispe 'wuk kiwit'e siupapo Cornelio kawos, ti ti'yasanisi'ni pa Simón ji'wet.

¹⁸Tanat'iyi'nijpe ti ti'yasane'ni ja Simón ti iyo'ate: —¿Ma 'nak je yi'i siupa i'nio' jle' iyo'ate Simón, ti tiwonaja 'ate Pedro?

¹⁹Jlam'ne je ilitieje'eje ja Pedro ti jitiej yini'ni 'ate siupa iyo pa i'wi'in, Sinia' jikimet takajwejlanat'ijiampe ti iyo'ate: —'Yejne'n, najape napo i'nio' iwojyin'ni.

²⁰Kasit, maj, sojmajyi'n. Ká akakiunie'e, majk'ina'a. Yam ajlo'ojwe napoka.

²¹Tisiojmayet'ijyimpe ja Pedro, yiyi ti iyonat'iyijpe 'ate: —Ya'am ti siwoyejyin'ni. ¿Yot'iyi'ni ti siwoyejyin'ni?

²²Isiujlisie ti iyo'ate: —Tokis jika anechiyas siojo jle' iyo'ate Cornelio, jikawosts'e'm. I'nio' ti 'es jitieyi'i pa Sinia', Judíojos ijiunitis, jla'yi ti 'namajasi. Sinia' jijliujwanik poli jlele ijwijla'm ka takajlunie ajak'i, ka ajo 'wete. Naj jlam jampe'ya siupa jajwejla'm.

²³Pedro ipi'ya ti kia'iyoye, yame'ne jik'ioyi japa 'wuk siojopa yi'i'ni, sek ijioyits'iji'n 'ne pak ajnaj.

Pedro ijio Cornelio 'wete

K'iejli mot ti yamat'i'nijpe, yamk'i papo name, po' pet papo jla'yis ja Pedro sek ji'wet'e Sinia' jilis Jope jlele.

²⁴Jloma kiecha ti 'nesat'i'nijpe Cesaréaja, jlam'ne ja Cornelio its'iuwin'ni k'iyeyi. Je pakata, siu'neje papo ijiat'i pet, siu'neje papo i'yasits'i t'ajajnajwas t'ipi.

²⁵Pedro ti yiyet'iyipi ja ji'wet ja Cornelio, yamat'ipi ilia'm, yiyi ti t'akosjlete'l itiyet'iyijimpe kiajwe ti ijwi'il ka iwunit.

²⁶Yina Pedro je yi'nate. Inijienat'ipi pijia'm ti iyone'ate: —Kasit, kia'awo i'niok'i'm, awo'ate jiwoyi.

²⁷Jlam takamtijnienlijiyi'n ti 'yuyet'iyispe 'wuk kiajwe. I'yent'itiejpe 'ne napo jitieyiji nojwe 'wet'e.

²⁸Pedro iyonat'iyijpe 'ate papo i'nio': —Mejla'ala ka je 'najanayi ti je 'esiji napo Judíojos ka 'nojia'm papo i'nio' 'wenayeyi. Je int'ayeyiji'n 'neje siunie ti je 'esiji ka 'wenayeyi ka 'no ji'wuk kiajwe. 'Yina Sinia' ts'eyasane ka je ts'achiye paka ne'yi pa.

²⁹Tempa it'imina ti je sit'iu'ni ti a'wena ilia'm napo askawos. 'Nakayi awotajank'iyeyi kats'ajane, ¿yot'iyi'ni ti jlanak'i?

³⁰Cornelio isiujlie ti iyo'ate: —'Neyek'i jlampa kilie' iyoye 'ate isia'm, 'yake'nijne ti awo'ni 'yejlayeja' 'ne i'wit'e. Jakayi ti inikajanitk'i'm ni i'nio' ti wuj ti isis niwa ji'wuye.

³¹Iyonk'i 'ate, "Cornelio, Sinia' ipi'yayi ni 'ajlaye, wuj ti iyoyi jitenkiujnieyeja' ti jiniuyeje napo i'nio' ti p'ijliusis.

³²'Yen papo ka ajlok'i ja Simón, siojo tiwonaja'ni 'neje 'ate Pedro, yi' Jópeje. Yi 'wet'e ja jlejwa jla'am Simón, siojo 'nejes jiwo, ji'wet yi' kiuts'i ni i'niat lajlik'i."

³³Yina ta'a'ne ti akajlunk'i, 'esiji ti 'nak jle'yi, siu'nie awak'i, ti Sinia' kas'we'en. Awoktajank'iyeyi ka pi'yak siupa jajwelts'e'm, pa Saka'niona iyo'naja.

Pedro iyo jlamtikie' ji'wet'e pa Cornelio

³⁴Ti Pedro 'nelanjie'e iyoye jlamtikie', kiak t'ipa iyoyeyipi: —'Yejne'n, 'nakayi k'iejliyi ti ts'ajane pa awone ti Sinia' je i'winakit paka i'nioye siunie iyo ni jlemijnaye ti yi'ne napo i'nio',

³⁵'wanjliyi ka je Judío japa, siunapo toskiye pa Sinia', iyo siunie 'es jla'yi ti iyo siunie Sinia' iyo.

³⁶"Sinia' pajk'i ti ijwijla'm napo Israel jika kia'lis siunie inka'niye ti tajle ni inkamankiye, ijwijla'm ti naka Sijwajieti Jesús Jika'niona wikie'eyi napo i'nio'.

³⁷Mejla'ala ka je 'najanayi siukia iyo ti po' ti itijwi'ni jana ajnat Judea, 'nelanjie'e iniajnat Galiléaja. Jlampá yama'niji siukia ti Juan iyo, ti lajk'ipa ka into'miye ka tiniejienaja napo i'nio'.

³⁸Ajwe'el ja Jesús Nazaret jlele, jla'am ti Sinia' jikimet ti 'es tipoyiji jla'yi pi jijweye. Ti t'iskiunieje'n ape'e 'ni ajnat, ti iyo ni 'es, ijwiejiete papo i'nio' siupa imosik iyone, wuj ti inilayiti siupa jiwet'ia iyo, lapakawo ti Sinia' jlam ti yijap, it'imina ti 'yakajli ti iyo niwaka.

³⁹Sampe ti a'wenaja ti yi' Jerusalenne, siu'neje ti yi' Judéaja. Paj ti tilianajape, ti tena'a pijia'm jlaja cruz.

⁴⁰Yina jlomas najape ti Sinia' yikiajla pijia'm, ti tajla'm ni a'no', sekyi'i Sinia' iyo kan'wenkints'e'm ja Saka'niona.

⁴¹Je 'ne ka wikie'eyeyi ka inikajanitia'm ti 'nelanjie'e. Samkata ti ini'wenkints'e'm, lapakawo ti jla'am ti isimts'e'm ti 'nelanjie'e ka sama ka ijwila ti jla'am. Akijwanaja ti ti'yekiunieta, jla'yi ti i'yayetaja pa k'iejliyi kia'iyo akijwanaja, jlampá yiye kisie'e ti yapilie pijia'm.

⁴²Iyotaja ka iyok saka'niyejayi napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat, ti jla'am ti Sinia' isi'me ka i'ye'en siupapo pajk'i ti 'yalt'ijimpe, siu'neje napo 'wasajne'n.

⁴³Pajt'ik'ipe ta'a papo jijwejlanawos ti ijwilis ja Jesús, ti iyo'ate, "I'nio' pa ja ke inkakui, pak ja ke titiajlatajayijpe siupa jitis iyo."

Siupapo i'nio' ti je Judíojos, Sinia' jikimet ti 'es yiyits'i

⁴⁴Pedro je iliyi ti iyo jlamtikie', ti Sinia' jikimet ti 'es yiyet'iyipi siupapo i'nio' its'iuye'ni ti iyo jlamtikie'.

⁴⁵Sinia' jilis siupapo namk'i ja Pedro, ti i'wina siupapo je Judíojos ti Sinia' jikimet tisaye ape'e, jlam jnots'inijits'i'ni,

⁴⁶jla'yi ti ipi'yayis ti ji'lija 'wenayi siupuwa iyoyi, jla'yi ti iyunitis pa Sinia'.

⁴⁷Ti Pedro ipi'yayet'ipi, sekyi'i iyo'ne 'ate: —Ajwel'ni 'esiji ka tiniejienaja'n, 'yina ti Sinia' jikimet ti 'es yiyits'i, iyo'ate awoki.

⁴⁸Takajlunie'ne ka tiniejienaja'n, ka teyinaja pa Saka'niona Jesús jle' ti Sijwajieti. Itimisi ti ijialaskinayisi ja Pedro ka 'nak inojwaja'm puwa jlomas ka sek 'wanjliye'e kiu'.

Hechos 11

**Pedro ijwijla'm papo i'nio' Sinia' jilis yi' Jerusalenne siupa Sinia' iyone pa
Cornelio, siu'neje papo ijia**

- ¹Siojopo injlojwajnas siu'neje papo Sinia' jilis yi'i jlaja ajnat Judea, ti t'ijieyet'iyisijpe papo i'nio' ti je Judíojos ti iyoyi pa inamtik.
- ²Yina Pedro yapiliet'ipi Jerusalenne, siupapo Judíojos sek ji'wet'e ti Sinia' jilis iliakiyis ja Pedro
- ³ti iyoyits'i 'ate: —¿Yot'iyi'ni ti jloyi'ni, jla'yi ti jikijwane'ni, siunapo je Judíojos?
- ⁴Sekyi'i ja Pedro ijwijla'm wikie'eyi siupa iyo ti 'nelanjie'e, ti iyo'ate:
- ⁵—Ti a 'niji yi'i jlaja ajnat Jope, awo 'yejlayeja', sek a'yi'ne ti po' kia si'wenkinaja. Siunie a'we'en iyo'ate ni lotakinie ti isaja, ti tits'ijwana'ak'i niwa jik'iote ijniujlits'i, ti na'm ajnat'e, paj ti yiyeyi siojo a'yi.
- ⁶A'yenaja'm ti awo ka'wi'in siojowa yiji, 'yina a'we'en jawa wask'i'nelaja ti inijle'en, po' jawa jwesis, po' jawa t'ot 'yilis ajnatk'i, po' 'neje jawa ajwejnas.
- ⁷Ape'yayeyi ni ina'lap ti pesieje, ti iyonk'ijpe 'ate, “Pedro, jlam woni'ni 'ate, kima siupa jatojw, la'an.”
- ⁸Akiujli'ni pet ti awo'ate, “Je'e, 'ni 'Yaka'niona, ya'am je atojwe paka je t'otata, siunie je 'esiji ka titiuwa.”
- ⁹Pesiejayi'ijyi siupa ina'lap tom poliyi, ti iyonk'ijpe 'ate, “Ká ajwe'el ka je 'esie siunie Sinia' pajk'i ti 'yotat.”
- ¹⁰“Najapeji ti kia'iyoni, sekyi'i ti yapilie poliyi siojowa a'we'en.
- ¹¹Paj ti 'nesat'i'nijpe japo i'nio' najape ti tal Cesaréaja, ti siwoyisijyin'ni, ijio ts'e a'yi'ni.
- ¹²Sinia' jikimet takajwejlank'i'm ti iyo'ate, “Pedro, ke int'o'nina'a k'iyie siunapo i'nio' na'ma. Majk'ina'a.” “Ijijatliyi akk'i'ne, ijwienjli sikio' itij'we ijwienjli tom'niji japo si'lijwas 'yunin'n iyyik'i sek ji'wet'e. Ayi ja ji'wet siojo i'nio' takajlunk'i, “Oyeyi”.
- ¹³Sekyi'i ijwilats'e'm siupa iyo ti i'wi'in pa Sinia' jijliujwanik poli jlele ti takasitiape'n ti iyo'ate, “Yenijyi'n paka jlok'i ja Simón ka iname, tiwonaja'ni 'neje 'ate Pedro.
- ¹⁴Jla'am jajwe'la'm siunie iyo niwa Sinia' jlamtis, ja'nakayeyijna'a ka ajwa', jla'yi napo a'wet jlele.”
- ¹⁵Ti 'nelanjie'e amti'yi, 'yina Sinia' jikimet ti 'es tisa'yi ape'e, iyo'ate ti 'nelanjie'e yiyets'ipi pet.

16 Sekyi'i itiej wujwayi niwa Saka'niona jlamtis ti iyope 'ate, "Ijiate ti Juan iniejiejne'n napo i'nio' ti iniejiejni ni i'niat, 'yina ya'am kiak ja ke iyo, janiejiejni ki iyo jana Sinia' jikimet ti 'es.

17 "Siuti Sinia' jla'am ti iwijna'm naka, iyoye pet 'ate ti sa'am ti je akakiuk ti iwints'e'm, ¿tent'ik'i'm ka itiumik'i'ni pa Sinia' siupa iyo kawo?"

18 Siupapo Sinia' jilis ti ipi'yaye ja Pedro ti kia'iyoye, its'iyuyet'iyisk'ipe 'ate, iyunitisie pa Sinia' ti iyo'ate: —Ijiatp'aneje ti Sinia' iyo pet ka iwo jlosikis ink'ieyisa', ka poye jana ji'wasankiye ti laj jlaja, napo je Judíojos!

Ti 'nelanjie'e iyoyeyi pa inamtik papo Antioquía jlele

19 Jlampá titimajat'iyijpe pa Esteban ti tiliana, iyoyeyi siupa iyo papo i'nio' Sinia' jilis, ti wuj ti inilayiti, ti tejeje ilia'm siupa iyoyisi. Jak je iyoyiji'ni po' papo i'yiltan'ni 'niji yi'i japa Fenicia, ijia papo i'yiltane japa ajnat jle' iyo'ate Chipre, ijia papo ijio Antioquía. Yiyi siupa i'yiltanisi jlam ijwiljljia'm puwa Sinia' jlamtis, papokata tijnayits'i papo Judíojos.

20 Yina po' pet siupapo tal Chípřeje, siu'neje papo tal Ciréneje, ti tijnayits'i pet jlaja isi' Antioquía, ti iyoyis jlamtikieyi siupapo je Judíojos ti ijwi'il pa Jesús ti Saka'niona.

21 Yina Saka'niona jijweye yijap, jak je iyoyiji'ni ka je 'lojwa papo i'nio' iyo jlosikis ink'ieyisa', ti je 'yakakiuyis pa Saka'niona.

22 Sinia' jilis siupapo yi' Jerusalenne, ti t'ijieyeyisi pet ijliuyis'ne ja Bernabé, yi'i jlaja ajnat Antioquía.

23 Wuj ti inkaj'ni ja Bernabé ti 'nesa sekaja, lapakawo ti i'wi'in ti ijiatk'i siupa iyo ti Sinia' jikap'ijliuskiye yiji jlajak isi'. Bernabé 'yakela papo ti iyo'ate: —Ká akalakijiena ti jikinieyi ki iyo ni inamtik, ke ink'asayi pijia'm.

24 Bernabé ijiate jla'am ti itienkiuni pa Sinia', jla'yi ti Sinia' jikimet ti 'es tipoyiji, it'imina ti 'loj papo i'nio' ti isieneje pa Saka'niona.

25 Paj ti Bernabé yamat'ijyi ti iyojyi'n pa Saulo ti yi' Társojo.

26 I'win'ne ti yamat'iyijpe ti ijioyi Antioquía. Ijwienjli pa najkap ti itij'wisia'm ti yiyisiap papo Sinia' jilis, 'loj papo ini'neyasajne'n. Pakayik'i'ne papo i'nio' yi' Antioquía ti 'nelanjie'e iyo jleye papo Sinia' jilis ti iyone 'ate "Sijwajieti jika kia'lis".

27 Pakat'iyik'ipe siupapo Sinia' jijwejlanawos tal Jerusalenne ti ijioyis 'niji Antioquía.

28-30 Ijwienjli'ne siupa jle' iyo'ate Agabo, paka'ne ti takasit, Sinia' jikimet ti 'es yamtijie'n, sekysi' iyo'ne 'ate: —Siu'niwa jlomas nel'lia japoye, jantejw ape'e 'ni ajnat. Ijiate, ti yiyeyi puwak jlomas po' pa nel'lia ape'e pa ajnat, pakayi ti Claudio iyo anechiyas wujwa' yi'i japa ajnat Roma. Jljamiliet ti Sinia' jilis 'yijenayi pa

iyone, iyo'ni ka inoyeje papo ijia yi'i Judéaja, k'iejlíyi pi i'wi'in ti iyo ka nene. Sekyi'i siupa k'ie puwa ijiutis wita'm, iwinišiam'ne ja Bernabé jla'yi ja Saulo, ti ijliuyisi papo Sinia' jilis yi' Judéaja, ka tekiajlaja papo kijilas kanwenk'i papo ijia.

Hechos 12

Santiago tiliana, ti t'otieja pet a'laja'm pa Pedro

¹Pak siupa jloma ti iyoyeyi pa anechiyas Herodes ti teje'yi ilia'm papo Sinia' jilis, yit'i'yipe pa itiej.

²Iyoyet'iyipi ka ila'an pa Santiago, Juan jikilia, ti sijnat jitiok isiene.

³Pakat'iyijpe ti Judíojos iyo jiliakijnieyeja' ti jijlinkitis je yijnits'i puwa woyejes, 'yina Herodes i'wi'in ti Judíojos itiliaja siupa iyo ti ilia'an pa Santiago, iyoyet'ipi 'ate: —Jwanayi'i jiat'eje na Pedro ka 'otie a'laja'm.

⁴Sekyi'i t'otiej'ne a'laja'm, tokis ijniujlits'i papo i'yena, kiajatak'i'ni ti inik'iuyejesi'ni, ijniujlits'i'ni papo its'iuyejesi'ni. Iyotaja ka no isia'm japa inlakijnieye, jiwekie'ejejata ka titiona kisie'e, ka tena jitieyi'i papo i'nio', ka jlam iwonisiji ka ijnotkinisi paka jitis iwo.

⁵Ijijatjliyi Pedro yi' insat jiweje, tokis i'yena ka je i'no'o, 'yina jlam t'aljlijyi'n papo Sinia' jilis, ti 'yejlanis ja jikiecha.

Sinia' ijwiejete pa Pedro japa insat jiwe ti yitaja

⁶Japak siojopa ajnaj tomk'ie ti jota ka tena jitieyi'i papo i'nio' ja Pedro, ti jlomaye ti jota ka ti'yasajni. Pedro yi' kiowe'e papo tokis times ti i'yena, ti imia'a. Wikijnies tiilie'nitije jawa jisietis jikioyi kia'iyojliyi. Ijia 'neje papo yiji pa 'wuk kiwet ti i'yena.

⁷Jlam nesi'liet'iyijpe ti 'yaka pa Saka'niona jijliujwanik poli jlele, jla'al itijwayiji'n kiajwe japa insat jiwe. Siupa injlojwanik poli jlele isiejts'e'ne ja Pedro ti 'ujwat'ni, iyone'ne 'ate: —Jlam woni'ni 'ateye, neppijia'm! Ta'a'ne ti iniuk'iji'n puwa wikijnies t'aka'a, ti t'ekijyits'i.

⁸Sekyi'i pa injlojwanik poli jlele iyone'ne 'ate: —Etia'm ni aka'wak, ekiajlits'i niwa asati. 'Yina Pedro iyoyi'ni siupa tiwonaja, siupa injlojwanik poli jlele iyonat'iyijpe 'ate: —Tate atepe'e ni a'wu', naj, na'm iyyik'i.

⁹Pedro t'asayik'i'ni pa injlojwanik poli jlele ti iniuyek'i kisie'e. Ka kia'iwo ka jlosikie pa ka ijiatak'i ni'ne ka jeye siupa injlojwanik poli jlele iyoyi, 'wenajliyi ti ijwilta ka ijwejlíkie jiwekie'e.

¹⁰Yaka'm ape'e siupapo tokis tome'e siupa 'wuk kiwet inia'an, sekýi'i yiyeyisi'iji siupa tomi ilia'm, kia'iyojliyi tijwayeyisi'ijyi. 'Yina ti yiyeyisi siupa 'wuk kiwet wikinie ti iti 'niji jika'wuyi japa isi', yaka jlamt'e iwopi ti ijwienjli jla'am ti t'ekijia'm pa 'wuk kiwet. Iniuyet'ik'ipe kisie'e, ijwienjli pa jika'wu 'yakamits'i

ape'e, ti injlojwanik poli jlele iliyet'ik'ipe, sekyi'i ijwienjliye jla'am ja Pedro ti ya'am.

11 Sekyi'i ja Pedro jiwekie'ejat'ipi ti nojwayi ape'e siupa tiwonaja, sekyi'i iyo'ne 'ate: —Ijiatp'ane ti paka pa Sinia' ti ijliuk'i siojo jijliujwanik poli jlele, jla'yi ti si'manit, siunie Herodes jotawonk'i, siu'neje japo Judíojos jotawonk'i.

12 Jlama itijnisieyiji ja Pedro, sekyi'i ijio'ne ji'wete jlaja María, Juan Marcos jlet, sek nojwe'e papo i'nio' ti iyoyis t'ajlayeja'.

13 Pedro ipiejam'ni pa 'wuk kiwet ti yiyeyi, siupa tome kisie'e jika'wuyi japa isi'. Siojopa jlosie jle' iyo'ate Rode japak i'ye'n ilia'm, ti itijnistieje ka i'nio' 'wenayeyi pa.

14 Yina siuti ti itiant'ieje puwa jlamtis iyo ja Pedro, t'osiyet'ipi jik'ioyi japa 'wuk ti takajwejlane papo i'nio'. Wuj ti inkaj'ni, jlam'ne ka jla'm iwone 'ate ka 'najlinit k'ieye. Yiyi papo ti iyonat'iyijpe 'ate: —¡Pedro siusie yits'e 'wuk kiwit'e!

15 Tiwonajat'iyijpe 'ate: —¡Atajt'imi je 'es! Je takajla japa Rode, iyoyet'ipi 'ate: —¡Jlam je awo! Iyoyet'iyispe'eje 'ate: —¡Je jla'am, paka jla'am pa injlojwanik poli jlele ti i'yena!

16 Jlam'ne ja Pedro je iliyi ti ipiejam'ni pa 'wuk kiwet. Paj ti 'yajlinitieyisia'm jiwekie'e pa 'wuk kiwet k'ieye, je jlase' pi iyo ti jnots'ijnits'i papo i'nio' ti i'winayis ja Pedro.

17 Sekyi'i jikiot'ipa yejayiji'nijpe papo, ti ijliuye kank'iuyits'i 'ate, ijwijla'm papo siupa Sinia' iyone. Yine'ne ape'e ti iyo'ate: —Jwelajiamna'a ja Santiago siunie iyo 'na awoyi, siu'neje japo si'lijwas. Yamat'ijyi ti itimayi, ti 'wena ijiojwi.

18 Ti jlomayet'ipi, je jlase' pa iyo pa jijliak'ali papo tokis ti isitiansiet'ipi, jlam pak iyoyisits'i'ni.

19 Herodes takajlunie'ne ka tiwokijyin'ni, 'yina siuti je ti'wena, jiwak yikiajla jla'am papo tokis siupapo i'yena siupa ajnaj. Sekyi'i takajlunie'ne ka tilianaja'n papok tokis. Jlam pa yamat'ipi 'niji kiaka, Herodes ijlias Cesaréaja ti taj'le japa Judea.

Ti 'yalat'ipi pa Herodes

20 Herodes wuj ti jiwak yi'ne papo ji'wet japa Tiro, siu'neje papo yiji japa Sidón. Jak je iyoyiji'ni ti inikiujlis ti iyo ka ijnoyisi pa anechiyas. Inip'elisinisi siupa jikawo jle' iyo'ate Blasto, ti kia'io anechiyas pet, ti yitiei'i, ijioyisi ti i'yasisi ka inoyeje. Ti'yasanisi ka inkamajas, kajeyepa siupapo Tiro jlele siu'neje papo Sidón jlele pak 'esisi, jlak tajlijisi'ni japa jika ajnat.

21 Ti yiyet'iyipi siojopa yitijni, sekyi'i Herodes 'yuts'ijin'ne puwa ji'wuye, siupuwa tejeje ti tamtiyeta. Sekyi'i yiyet'ijyimpe, sektaj'le'ne ti tamtiyet'ipi.

²²Sekt'ipa tajla'ape papo i'nio' ti tanisi ape'e, ti iyoyits'i 'ate: —Je i'nio' ni tamti'ni, 'yiniye ka pakaye pa Sinia'!

²³Yina ti je iyunit siupa ti jlam ijiate jla'am ti Sinia', ta'a'ne siupa Saka'niona jijliujwanik poli jlele ti jiliaye itione, jiwos itiuwkinayi. Sekyi'i 'yal'ne paka.

²⁴Sinia' jlamtis jlam yamjliji'n ape'e pa ajnat, lapakawo ti tikiniejeje'n.

²⁵Bernabé jla'yi ja Saulo itimisi siupa jikijmaye, tajlis Jerusalenne, ya'asiyis ja Juan Marcos.

Hechos 13

Ti isimak'iji'n papo Saulo jla'yi pa Bernabé ti yameje'n puwa Sinia' jlamtis

¹Sinia' jilis ti yiji jlaja Antioquía po' japo Sinia' jijweplanawos yiji, siu'neje japo inka'nejasajawos. Japokajimpe japo Bernabé siu'neje ja Simón, siojo tiwonat'iyi'nijpe 'ate "Isiojwats'i", siu'neje ja Cirene jlele Lucio, jla'yi ja Manaén, (jijniu'ljlejwa pa Herodes ti iyo kia'lisa', siupa iyo anechiyasa'a jlaja Galilea), siu'neje ja Saulo.

²Yit'i'yipe pa jloma, 'yina ti initok'i'ni wita'm ti ijwilis pa Saka'niona jla'yi ti iyunitis pa Sinia', siu'neje ti ininel'liajanitis, Sinia' jikimet ti 'es iyone'ate japo: —'Wena jotieyi pet its'ioye 'na Bernabé jla'yi 'na Saulo, 'yaka yam ti aki'me ti atajieta ni isijmaye.

³Jlampa iliyet'iyisijpe japo i'nio' ti ininel'liajaniti'n, jla'yi ti iyoyis t'ajlayeja', inkiroye tenajat'ipi ape'e, sekysi'i ti inijwelaja'm japo ti iyoyeyi ka nek'ni.

Bernabé, Saulo jla'yi pa Juan Marcos ijioyis 'niji yi'i japa Chipre

⁴Sinia' jikimet ti 'es ijliu' 'niji yi'i japa Seleucia. Sekyi'i ti yiyet'iyispe kasejkanaja, ti ijioyis 'niji yi'i japa ajnat jle' iyo'ate Chipre, i'niat lajlik'i tijwajiape'n.

⁵Ti yiyeyisi siojopa isi' Salamina, sek tajlapits'i'ne ti iyoyis jlamtikie', ti ijwi'il puwa Sinia' jlamtis, ijioyits'i puwa t'ajla'wetis papo Judíojos. Siojo Juan Marcos yamk'i japoka ti iniuyeje.

⁶Jlampa iyoyeyi'ijyi ka injlasis ti tajlayisia'm japa Salamina, iniuyet'iyispe jikiowik'i japak ajnat siojopa i'niat tijwajiape'n, ti ijioyis 'niji yi'i japa isi' Pafos. Sekyi'i'ne ti i'winis siupa i'nio' je ijiat ka injweplanik jiwoye, jla'yi ti aye'wu. Paka i'nio' Judea jlele jle' iyo'ate Barjesús.

⁷Yijap pa Sergio Paulo siupa anechiyas, pak anechiyas wuj ti 'yije'n jlosiki. Takajluniet'iyipi japo Bernabé jla'yi ja Saulo, ti iyo ka impe'ya ka iwo jlamtikie'.

⁸Yina siupa i'nio' aye'wu, (Griego ji'lij pet ti iyo'ate Elimas), je yine'ate pa anechiyas, tomik'i'ni ti iyotaja ka ijiatayiji ka intankiuni pa Sinia'.

⁹Sekyi'i ja Saulo, jle' 'neje ti iyo'ate Pablo, ti Sinia' jikimet ti 'es tipoyiji, i'yejne'n 'ne pa aye'wu,

10ti iyone'ate: —Ijiate wata'a 'na jiwoyi ti wuj ti je 'nes. Ijnoski'la'n ti jiliaki 'napo, jitieye ilia'm ni 'es. ¡Lapakawo ti imosik jlafts'a'm! ¿Yot'iyi'n ti je liyi, ti jiwo ka akajyi'n ni Sinia' ji'niayi ti tijnajyi jla'am?

11'Yejne'n, 'nakayi Sinia' jansa'am. Jawo talokie, jantoyi'i ti ja ke a'wejne'n. Ka pajayi wata'a pa Elimas ti ajnatiok yiye ape'e, jlam sek isiesk'i'ni ti iyotajyin'ni paka to'on, sekyi'i ijiate ti iyo talokie pak i'nio'.

12Siupa anechiyas ti i'wina ti kia'iyoyi, ijiatat'iyijpe ti itienkiuni pa Sinia'. Jlam jnots'iniji'ni ti ipi'yaye pak inka'nejasajnye, ti ijwi'il pa Saka'niona.

Pablo iyo jlamtikie' yi'i japa Antioquía 'neje, siojopa yiji japa Pisidia

13Paj ti yamat'i'nijne ja Pablo siu'neje japo jla'yis, ti tajlayisia'm japa Pafos, ti tejejis 'niji yi'i japa isi' jle' iyo'ate Perge, ti yiyis kasejkanaja, yiji pet siojopa ajnat Panfilia. 'Yina Juan Marcos ilik'i japo Pablo, sekyi'i yapi 'niji Jerusalenne.

14Yamat'iyis'nijne, yiyet'iyispe Antioquíaja siojopa yiji japa ajnat Pisidia. Japaka siojopa jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n 'yuyet'iyisipi papo Judíojos ti iyoyis t'ajlayeja', sekyi'i yiyet'iyisimpe paka'a.

15Ti itimat'iyisijpe ti yamtijienis puwa Sinia' jlamtis yi'i pa Moisés jika'nejasajnye. Sekyi'i siupapo i'yena japa 'najla'wet i'yasat'iyipi ka poye paka injwele ape'e pet papo.

16Pablo takasitiet'ipi, jikio' yejaji ape'e papo i'nio' ka ink'iuyits'i 'ate, sekyi'i 'esieje'n ti tamti, ti iyo'ate: —Israel jika kia'lis, siu'neje japo je ilijyi ti iyunit pa Sinia', k'iuyek'i'm ti jayamti.

17Israel jika kia'lis Jinia' papok tijna'yi pet papo sitiselt'ipi, 'yina paj ti isajayija'm, ti iyo jika kia'lisa', ti yiyits'i japa ajnat ti je 'wetis, japak Egipto. 'Yina Sinia' siupa jijweye ti je jlase', pak itiajla'ne japak ajnat t'ipi.

18Sinia' wuj ti inilayiti siupa iniwonisi papo Israel jika kia'lis, ti iyoyisi pa je 'es, 'yina cuarenta puwa najkapis puwa yiji ti yi' pa ajnat laj i'nioye'e.

19Ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji puwa isi'il yiji japa ajnat Canaán puwa initiajnate'n, yikiajle'ni papo sitiselt'ipi ka iwo ji'weta'.

20Cuatrocientos cincuenta puwa najkapis puwa yiji ti kia'iyoyi. “Yam'niji paka sekyi'i ti iyoye jika anechiyasisa' papo, paj ti yiyeyi siojopa yiji pet pa Sinia' jijwejlanik jiwo Samuel.

21Paj ti ti'yasanayisi paka jika anechiyasa' ka Reye, 'yina Sinia' iwijnam'ne pa Saúl, Cis jlas tajla'm papo Benjamín, paj ti cuarentaja puwa najkapis puwa yiji.

22'Nak nojwaja'm puwa jika najkapis yiji ti iyota anechiyasa', ti Sinia' ijialayi pa jijweye ti iyo anechiyasa'. Siupa jikijmaye iyotaja pa Saúl, yikiajle pa David, Isaí jlas ti iyojwa'n anechiyasa'. Paka siupa ti Sinia' iyo'ate ti ijwil'ni, “A'we'en na David, Isaí jlas, wuj ti ts'ajka'a, 'yina ti iyoyi wikie'eyi siuniwa awo ka iyoyi.”

- 23“Ijwienjli'ne siupa jika kia'le pa David paka pa Jesús, siupa Sinia' ijliuyi papo Israel jika kia'lis ka in'maniti'n. 'Yina ka 'wena iwo wata'a siupa iyo jla'am pa Sinia' ti ijwilt'ipi
- 24'Yina ti je 'nesjli'ijyi pa Jesús, Juan iyoyi jika'niyejayi papo i'nio' Israel jika kia'lis, ti iyo'ate, “Woye asosikis ink'ieyisa', jla'yi ka inajienajyi'n.”
- 25Siupa Juan ti majleyeyi ka inets'i siupa jlaj, iyoyet'ipi 'ate, “Siunie jikamayeyijk'im'ni 'wenayi, jlam ja ijiatayi jla'am siunie jantomi ijyik'i, nak tiwet'ianaja ka 'yakajli ka niwakataja jisieti t'aka ka liejnits'i.”
- 26“'Ilijwas ti Abraham jilists'ase'm, siu'neje japo je iliyi ti iyunitis pa Sinia', k'iuyeyi siu'niwa Sinia' jlamtis ti ijwil japa Injwajieti, sa'am ti ijliuts'e.
- 27Siupapo i'nio' ji'wet japa Jerusalén, siu'neje papo anechiyasas sekyi'i, je po' japa jlomaye ka intant'ieje pa Saka'niona Jesús, ti Injwajieti. 'Wanjliyi jlomasata ti ipi'yayis siupuwa injwejlanawost'ipi jlamtis ti yiyetaja siojopa jloma i'nio 'wanjlijyi'n, ti yiyis 'wuk kiajwe. 'Yina ti yinayits'i pa jitis pa Jesús, pakayi ti yiyeyi siupa k'ie' siupapo injwejlanawos ti ijwi'il.
- 28Je i'winatajas siupa ka ijiatayiji paka jitis iwo, je iyojliyi ti i'yasisiji'n pa Pilato, ti iyo ka inlanis, ti its'ieywatits'i japa cruz.
- 29Ijiatjlit'iyijpe ti nojwa'asia'm siupa iyo puwa inamtis siupa ja tiwonaja, jiwekie'aja t'ipi ti tenaja'n pa t'ajwes mases, ti tokiji pa a'no' ti titijik k'ie.
- 30'Yina Sinia' iniujwa'n kisie'e ti tajli pa a'no'.
- 31'Loj puwa jlomas ti kia'iyoni ti ini'wenkijnam'ni siupapo jla'yis t'ipi ti tajlis Galiléaja, ti ijioyis Jerusalenne. 'Napoka'ne siu'napo ti ijwi'il, ti ijwijla'm papo i'nio'.
- 32-33“Nak anamaja'a siunie Sinia' jika'niye ti 'es, ti iyo'ate: Sinia' iyonat'iyipi papo sitise'l, ti ijwijla'm, ijiatp'aneje siuti je pete, siunie iyo ti iniujwa'n kisie'e ni jlas Jesús, ti tajli na a'no'. Siunie iyo niwa inamtis ti yi'i na salmo jijwukis timejts'i, ti iyo'ate: “A'am ti yajts'a'm. Siu'niwa jlomas yam ti Anak'i'm.” 'Yina kasts'isisi ti atomajak'i pijia'm.
- 34Sinia' pajk'i ta'a ti ijwi'il pa Jesús ti jano kisie'e ti jantajli pa a'no', 'nakayi ti ja ke insotieje pa t'ajwes mases, ti iyo'ate puwa jlamtis t'ipi: “Jayikij'ase siuniwa wask'i'nelaja, ijiateje jla'am ti isis, David ajwejla'm.”
- 35Siunie jikiecha iyo'ate: “Yaka'niona, lapakawo ti ja ke e'nate ka insotieje 'niwa t'ajwes 'na akawo ti 'es.”
- 36“Ijiate pa David ti iyoyi siupa Sinia' iyone, ti yi' ape'e 'ni ajnat, 'yina ti 'yalat'ipi, t'o' tenajap papo jiniewot mases, insoti puwa t'ajwes t'ipi kajeyepa.

- ³⁷Jlam pet siupa i'nio' Sinia' iniujwa'n kisie'e, je kia'iyó ka insotieje puwa t'ajwes t'ipi.
- ³⁸It'imina, 'napo i'lijwas, ajwe'lase'm ti Jesús jiwewe po' ka inetiajnat niwa inkeyis, 'yina ka lajak'i ti jla'am it'imina ti akajli ti awo yamtikie'ase.
- ³⁹Jla'am ti it'imina ti netia'n siunie jitis napoka, siunie Moisés jika'nezasajnye je 'yijene paka wone ka netiajnat, ajwe'el siunapo je 'yakakiu.
- ⁴⁰Joskiyeyi, 'lojwinie'e ka ne'yase siuniwa iyo niwa inamtis, ti iyo'ate:
- ⁴¹“Yejne'n siuti kakiujnietasts'ase'm, je ijiate ka je ine'yase siunie ti jlam ja jnots'inayijits'i'ni ka inojwatie'e. Majleyeyiji ka nejyi ka kia'iyone, 'yina japoye siojona jloma ti kiak jawo ti ja'winki'n siuniwa ja a'tiesiek'iji'n, ti ja 'wanjliyeyi ka poye paka injwe'lase'm, ja ke ak'iuyeyi.”
- ⁴²Pablo siu'neje japo jla'yis, ti iniuyet'ik'ipe kisie'e ti tajlis kiajwe japa t'ajla'wet papo Judíojos, ijliuyet'iyisijpe ja Pablo, ti iyo'ate: —Apiliemetna'aja, jane'yi japa jlomaye, siuka netiejenie'eje siojopa jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, ti jajwelakiu'ujwe niwaka.
- ⁴³Ti pajlatat'ik'ipe kisie'e siupapo i'nio' nak nojwaja'm papo Judíojos, siu'neje pa jike' iyonisi papo Judíojos, yamisk'i ja Pablo siu'neje ja Bernabé. Sekyi'i japo Pablo iyonisi'ne 'ate ti ijliuyisise'ni: —Ká akakiunieyi siunie Sinia' jikap'ijliuskiye ti yi'nase'm. Ni'netie, ataj ká alana'yi ti jiwoyeyi.
- ⁴⁴Siojopa inkijmaye tomits'iji ti yiyeyi siojopa jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, ijlatat'iyijpe ti 'loj papo i'nio' 'yuyi japa 'najla'wet ti its'iuyisi puwa Saka'niona jlamtis.
- ⁴⁵Siupapo Judíojos ti i'wina papo i'nio' ti 'loj, sekyi'i jiwak yi'ne'ne japo Pablo, kajeyepa ti ijiulsinaja'm papo. Iliakiyis'ne japo Pablo, jla'yi ti tejeyits'i ilia'm siupa ijwi'il.
- ⁴⁶Pablo jla'yi ja Bernabé ji'lij 'yitiet'ik'ipe pet, ti iyo'ate ti isiujlisie: —Ajwel'ni je akamak'iji'n ti ajnaye'ase, ajwela'ase'm niwa Sinia' jlamtis ti Judíojosts'ase'm. 'Yina siuti je jikima'yi ilia'm, jiwelaye ka je asama ka askimita' siojona in'wasankiye ti laj jlaja. Siuti janaj'ni ti jatiajla'ase'm, jajioki siunapo i'nio' je Judíojos.
- ⁴⁷Lapakawo ti kia'iyó siunie iyo ka iyoki ni Saka'niona, ti jla'am ti iyo'ate: “Awojwa'n jika katesa' napo i'nio' siunapo je Judíojos, ka i'nechia ti ja jijwajietie'a'm, ti ja akiji napo i'nio' siunapo ji'wet tose.”
- ⁴⁸I'nio' siupapo je Judíojos ipi'yayis ti kia'iyó, wuj ti inkase'n. Iyoyet'iyispe 'ate: — ¡Wuj wata'a ti 'es 'ni Saka'niona jlamtik! 'Yina siupapo Sinia' ijniejiet'e japa in'wasankiye ti laj jlaja, papok'ne siupapo iyo jlosikis ink'ieyisa'.
- ⁴⁹Sinia' jlamtis yajme'n ape'e pak ajnat.

⁵⁰Siupapo Judíojos inijloyisijin'ni siupapo asejnia, ti anechiyaski'l, siu'neje papo ayijnies ti kia'iyó anechiyasas, siupapo je iliyis'ni kiajwe japa 'najla'wet ti ijioyisi. Ijliuye papoka ka poye paka iwónisi ja Pablo ka ijnotis kisie'e.

⁵¹Pablo siu'neje ja Bernabé jisieti t'ipa ipiatat'ijyits'ipe, ti 'yakajanit ti jitis je jwajla'a papo i'nio'. Sekyi'i ti yamat'i'nijpe ti ijioyisi siojopa isi' jle' iyo'ate Iconio.

⁵²Yina wuj ti jikanitiei po' jla'yi japa Sinia' jikimet ti 'es tipoyiji papo Sinia' jilis.

Hechos 14

Pablo jla'yi pa Bernabé yiyis Icóniojo

¹Ti Pablo jla'yi ja Bernabé yiyis Icóniojo, 'yuyisi'ni papo Judíojos ti yiyis kiajwe japa t'ajla'wetis. Iyo'ate ti yiyis Antioquía, ti tipe'yakie ti iyoyis jlamtikie', 'loj papo i'nio' iyo jlosikis ink'ieyisa', Judíojos siu'neje papo je Judíojos.

²Jlam'ne papo Judíojos siupapo je iyoyisink'ieye, papoka'ne ti 'yijijie'ne papo je Judíojos ka inta'yi ilia'm, ti ijwil ka impe'ya'ni ja Pablo ka poye paka wo.

³It'imint'iyijpe ti sek pa'a japo injlojwajnas, wuj ti ini'neti'n ti iyoyis jlamtikie', ti ijwilis pa Sinia' ti takap'ijliuski. Sinia' 'yakajanit siupa iyone ti ijwijla'm pakayi ti jijweye iwijna'm ka inkajli ka inlesane puwa k'iejliyi, siupuwa ti yisi'lietk'i'ni papo i'nio' ti i'winatajas, siu'neje puwa inia'an k'ieye siupuwa ja'nakaj.

⁴Inik'isa papo i'nio' sek ji'wet'e. Po' papo iyo'ate: —'Esiji jla'am siunapo Judíojos ijwi'il. Ijia papo iyo'ate: —Jla'm ijiate jla'am napo injlojwajnas ti 'es ni ijwi'il. Jlam pak iyots'i'ni papo i'nio'.

⁵Siupapo Judíojos siu'neje papo je Judíojos, siu'neje papo anechiyasas, inikiujlisiap'ne japo injlojwajnas ka inajas'ni, jla'yi ti sisajas iyo ka inkienisi.

⁶Pablo siu'neje ja Bernabé 'yijenayi pi iyonisi, ti t'olanajasi. I'yiltan'ni'ne ti ijioyis 'niji yi' i siupuwa isi'il yiji japak ajnat Licaonia, siojopa Listra siu'neje japa Derbe, siu'neje puwa ijiojwape'n.

⁷Iniuyisk'i'ni puwa isi'il ti iyoyis jlamtikie', ti ijwilis pa Sinia' jika'niye ti 'es.

Pablo sisajas titietajaja'n ti yi'i Lístraja

⁸Pojompe pa i'nio' je t'on'ni yi' i japak ajnat Listra. Lajk'ipa ka ne'yi japaka jlomaye ka 'esieyiji ka t'iskiujni'n, kajeyepa ti jlam je t'on'ni ti 'nelanjie'e yiyeje'n. Sek yi'ijin'ni pak i'nio',

⁹ti its'iuye'ni ja Pablo ti iyo jlamtikie'. Pablo jitiej yikajli'ne, itiant'ieje ta'a pa i'nio' ti jitenkiujnieye po' ka ini'manit.

¹⁰Pablo ka kia'iwo ka ilakiyi' i ti iyo'ate: —¡Kasit, jnajietits'i'n 'niwa asatis! Takasitiet'ipi pa i'nio', iniuyeyik'i ti tisiojma pijia'm. 'Esieyiji ti t'iskiujni'n.

11Siupapo i'nio' ti i'winayis siupa iyo ja Pablo, tanat'iyisijpe ape'e, ti iyoyis Licaonio ji'lija' ti iyo'ate: —¡Diosis p'an 'napo na'm ajnat'e ti ijiots'e, ti iniwojwa'n i'nioye!

12Sekyi'i yiyinisi'ne pa jika diosis siupa jle' iyo'ate Zeus ja Bernabé, jlam pet ja Pablo paka pet pa dios Hermes, ti ijwilis ka pakaye siupuwa diosis ka jikawoye ka pakaye siupa jlame.

13Siupa dios jika pa'yi t'ipi pet, siupa t'ajla'wet tomi 'nayija'm siupa ti t'oyajetaja japa isi', namat'iyijpe puwa wakiajas ti iyo ka ilajne'n. Ijiosisk'i'ni puwa a'la' jlokio ti ilisa'n, ti iyotajas ka wunitis japo Pablo.

14Ti Pablo 'yijenayisi pa iyonisi, its'isatat'iyisimpe puwa ji'wuye jitieyi'i papo i'nio', kajeyepa ti jlam jnots'inijits'i'ni ti kia'iyoye. Yamat'ipi jikiowe'e papo ti iyo'ate, ti tani'ni:

15—I'lijwas, ¿yot'iyi'ni ti kiak jiwoyeyi? I'nioits'e'm awok'iate jiwoyeyi. Niwak it'imina ti 'nak ajok'i, ti awok samtikie' niwa Sinia' jlamtis ka leyeyi niwaka ti je i'manitie. Ataj womayi jla'am pa Sinia' ti laj jlaja, ti jilisanik ni poli jla'yi 'ni ajnat, jilisanik ni i'niat lajlik'i, wikie'eyi siuniwa jlele.

16Ijiate pa Sinia' ti pajk'i ti yine'ate papo i'nio' siupa itiliaja ka woyi.

17'Yina je paj ka leyi ti i'winkina papo ti ijiate jla'am ti Sinia', ti inineniji'ni siupa iyone ti ip'ilisi'n. Jla'am ti ijliu'wase ni pejla, jla'yi siunie ti 'es ti jiliena'yi ni asak. Jlam'neje ti tajle ti po' ni jitiuwa, jla'yi ti 'etsaka, sekyi'i inkasajyin'ne.

18'Yina jwajla'a pa netia'n ka je inkajle papo, ti tomista'ni k'iyey ka tilianaja'n puwa wakiajas, jla'yi ka je kiak iniwonisi ka inwunitis.

19Paj ti 'nesat'i'nijpe papo Judíojos 'nak nojwaja'm, ti tal 'niji yi'i japa Iconio siu'neje japa Antioquía, siojopa yiji pet japa Pisidia. Sekyi'i ti 'wena t'ipa iyoyeyipi pa jitienujnyeye papo i'nio', ti yiyeyisi papoka sekyi'i ti sisajas titietajat'iyijimpe ja Pablo. 'Yina ti ijwilis ka 'na'al, yamat'iyisijpe kisie'e ti itiajlajna'm japa isi'.

20Sinia' jilis nojweje, sekyi'i ti iniyet'ipi pijia'm, yapiliet'ijyi isija'm. Siupa ti jlomayet'ijyi, Pablo jla'yi ja Bernabé yamat'i'nijpe ti tejejis 'niji yi'i japa isi' jle' iyo'ate Derbe.

Pablo jla'yi pa Bernabé yapiliet'iyits'iji 'niji yi'i japa Antioquía ti yiji japa Siria

21Ti iyoyet'iyispe jlamtikie'e japa Derbe, 'loj papo ininekial ti iniwojwa'n Sinia' jilis ink'ieyisa'. Jlam sek ji'niayisiji yi'i japa Listra, siu'neje japa Iconio, siu'neje japa Antioquía yiji pet japa Pisidia.

22'Yakela papo i'nio' sek ji'wet'e ti iyone'ate: —Je pajna'a ka aleyeyi ti astaj jiwomayi ni Saka'niona, lapakawo ti siunie i'nio' ni iyo ka ijnoyi ni Sinia' jika anechijiyas wuj ti janilayiti, niwa jiwet'iaje ti jajnoyi.

²³Sekyi'i ti tiwok jleyisa' siupapo janoyeje papo ijia tajlits'i puwa ji'wetis ti tijniejeta'ak'i siupa jikijmaye janwo, t'ajlat'iyispe ape'e, jla'yi ti ininel'lianiti'n. Iyonisi'ne 'ate ti itimat'iyisijpe: —'Esiji ka Saka'niona, siunie je jikakiuye, ja 'ye'nase'm, jla'yi ti janoye'ase'm.

²⁴Ti yamat'iyis'nijpe, iniuyet'iyispe 'niji yi'i japa ajnat jle' iyo'ate Pisidia.

²⁵Yiyisi japa isi' Perge sekt'ipa iyoyisie'epe jlamtikie', ti ijwil puwa Sinia' jlamtis. Itimisi ti tejetet'iyispe 'niji yi'i japa Atalía.

²⁶Sek tajlits'i ti yiyis kasejkanaja, ti ijioyis 'niji Antioquía, isi' siujlieja yiji jlaja ajnat Siria, siujlieja ijioyist'iyipi'iji. Pakayi ti 'yakela papo Sinia' jilis ka inkatate puwa Sinia' jlamtis ka inwoyisi, siupa ti jiwekie'aja ti itimisi pa jikijmayejes.

²⁷Ti 'nesat'i'nijpe, tanat'iyipi papo i'nio' Sinia' jilis ti initotisk'i wita'm ti ijwijla'm wikie'eyi siupuwa Sinia' iyone, jla'yi ti iyo 'niayija papo i'nio' je Judíojos, ka kia'iwo ka intankiunisi pet pa Sinia'.

²⁸Pablo jla'yi ja Bernabé 'loj puwa jlomas ti 'wanjlelap papo Sinia' jilis sekyi'i.

Hechos 15

Sinia' jilis initotis Jerusalenne

¹Pak siupa jlomat'ipi siupapo i'nio' tal Judéaja ti ijioyis 'niji Antioquía, 'yiyasajne'n papo i'nio' ti iyo'ate: —Siuti ja ke ajwankita ka woyeyi siunie iyo ni Moisés jika'neyasajnaye, ti tejwak'i ni t'isie'n ni kia'le, ja ke 'najanayi siupa janiwonayi ka ajwaye.

²Pablo siu'neje ja Bernabé wuj ti iniewiteje'n papo i'nio', jak je iyoyiji'ni yiyits'ijiye, jlamayis ti tikima'ak'i siu'neje papo ijia ka ijnoyi japo injlojwajnas siu'neje papo ti ijatt'iyijipe ti Sinia' jilis yiji jlaja Jerusalén, kan'yenis pak siupa iyoyisi ti initajlatisi.

³Sinia' jilis siojopo yiji jlaja Antioquía japok ijliu' japo Pablo. Iniuyeyits'i jawa ajnatis Fenicia, siu'neje jlaja Samaria, ti ijwilk'i papo siupa iyo papo je Judíojos, ti iyo jlosikis ink'ieyisa'. Wuj ti inkase'n japo i'nio' Sinia' jilis ti 'yijenayi pi iyone.

⁴Pablo siu'neje ja Bernabé ti 'nesat'iyis'nijpe Jerusalenne, siojopo Sinia' jilis siu'neje japo injlojwajnas, siu'neje japo i'yena japo ijia Sinia' jilis, japok wuj ti 'es ti i'ye'n ilia'm. Sekyi'i ijwijla'm wikie'eyi siupa Sinia' iyone.

⁵Po' siupapo Fariséojos ti yame pet siupa Jesús iyoyi. Papoka'ne siupapo takasitk'i ti iyoyis 'ate: —Siunapo i'nio' je Judíojos, 'yina ti iyoyis jlosikis ink'ieyisa', 'esiji ka woyi siunie Moisés jika'neyasajnaye, ti t'isie'n jiwa tejwak'i.

⁶Initotisk'i'ne wita'm wikie'eyi siojopo jle' po', siu'neje japo injlojwajnas, ti i'yenis paka.

- ⁷Jlampa je k'iejezeyi'i ti tamtits'iji'n, Pedro takasit'ne ti iyo'ate: —I'lijwas, 'najanayi ti siuti a' aska kiowe'e, Sinia' pajk'i ti isimk'i'm ti ijniejetk'i'm siunie isijmaye ka yikiji siunapo 'wanjli witame ti iyoyi ni je 'es niwa Sinia' jlamtis, ja 'nakayeyi pet ti jantant'iejesi ni Sinia'.
- ⁸'Yina Sinia', ti itiant'ieje 'niwa inkiojwa'l, i'winki'n ti inka'a ti jlamis, kajeyepa ti iwijna'm jana Sinia' jikimet ti 'es, iyoye'ate iyo ti iwints'e'm.
- ⁹Kiak iyoyeyi, siunie iyonts'ejepi, ti ilij ni sosik, ti ijiatayiji ti atankiunieje.
- ¹⁰'Yina ¿yot'iyi'ni ti jlejlita pa Sinia' ti jitilkinayi napo jilis siunie je akajlaja ka yoki, jla'yi papo sitiselt'ipi kiak iyoyisi je ikajlisi?
- ¹¹Lapakawo ti je akakiunieje ti ajwaye ka lajak'i pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti ti kasp'elisijne'n, iyo'ate iyoyisi.
- ¹²Itime ti tamti japoka, ti takasitie t'ipi pet ja Pablo jla'yi ja Bernabé. Ijwil pet pa Sinia' iyone, ti 'yakajli ti ilisane siupuwa a'tisk'iji'n wask'i'nelaja, siu'neje puwa iniank'ieye siupuwa ja'nakaj ts'ijiye, jitieyi'i papo i'nio' je Judíojos. Ti yiyeyi puwaka yaka jla'm iwo japo i'nio' 'yakamaja ti its'iuyisie.
- ¹³Ti iliyet'iyijpe, tamtiyet'ipi pet ja Santiago ti iyo'ate: —I'lijwas, 'yejne'n.
- ¹⁴Ape'yak 'na Simón ti ijwilts'e'm ti 'nelanjie'e Sinia' ip'ilisijne'n napo i'nio' je Judíojos, ti iyoyeyi ka iwo jika kia'lisa'.
- ¹⁵Ka 'wena jno'we wata'a siunie iyo niwa inamtis, siupapo injwejlanawos t'ipi ilisane, ti iyo'ate:
- ¹⁶“Janek 'niji siu'nie ka yapiliemetna'a, iyo pa Saka'niona. Je ijiat ka je iyikial pijia'm jana David ji'wet, ti iyo anechiyasa'. Jalisane siukia iwiesk'i, sekjane'yi ka yikiajlayina'aja ka iyo jijweyeja'.
- ¹⁷Nakayijna'a siunapo ijia i'nio' ja siwoyisijyin'ni, 'yina wikie'eyi siunapo je Judíojos siupapo tilisana.
- ¹⁸Kia'iyosiu niwa jlamtis pa Saka'niona, jla'am ti 'yakajanit niwaka wask'i'nelaja ti 'nelanjie'e.”
- ¹⁹Santiago iyo'neje 'ate: —Ya'am ajwel'ni 'esiji ka je yinaja'm siunie ji'niayi iyo napo i'nio' je Judíojos, siunie iyo ti iyoyis jlosikis ink'ieyisa'.
- ²⁰'Esiji ka sip'esinik itietajaja, ka 'najane paka wone siuniwa je 'yu'we ka iwoyisi, 'esiji ka ileyisi. Iyoye'ate siunie 'nisie'n ti titiejetaja pet ti t'otata k'ieye niwa topa, siu'neje ni wuj ti je 'es iyoyi napo asejnia jla'yi napo ayijnies, ti 'yaka'm ape'e ni iniwonisi, siu'neje ni ji'woyis niwa k'iejliyi ti 'yal ta'a pakaja.
- ²¹Jlam pajk'i ta'a ti po' napo yamtijie'n, ti tijwela ape'e napo i'nio' na Moisés jika'neyasajnaye, yi'i puwa 'najla'wetis yijits'i puwa ajnatis, ti yiyetaja siojopa jloma i'nio 'wanjlijyi'n.

Sinia' jilis yi' Jerusalenne jip'esinik itiejiete papo je Judíojos

- 22**Ti itimayi ja Santiago ti tamti, siojopo injlojwajnas siu'neje japo i'nio' jle' po', wikie'eyi japo Sinia' jilis, iyoyet'iyisipi ka inkimits'i japo ti i'yejni'ni siojopo yiji, ka iwoyis jla'yija ja Pablo, jla'yi ja Bernabé, ti ijioyis 'niji yi'i jlaja Antioquía. Isimits'i'ne ja Judas, siukia jle' kiecha iyo'ate Barsabás, siu'neje ja Silas, times napoka ti wuj ti ijia jitiej iyoma.
- 23**Itiunkinisi siu'nie jip'esinik ti iyo'ate: “Asampey i'lijwas, asam ti je Judíojosts'ase'm, ti as'wet pet jana Antioquía; asam'neje as'wet jana Siria, siu'neje napo ti jleyeyi jana Cilicia. Wuj ti atejwila'ase. Sam ti injlojwajnasts'e'm. Sam'neje ti kijilasts'e'm pet.
- 24**Ajieyeje ti po' papo ijio'wase ti tajla'm jla'a si'wet ti je inena'yate, ti injlak'alitie siunie iyo niwa inamtis jiniliaja ti inkajyina siunie astankiujnieye iyo. Je sa'am ka intalts'e siunie iyoyisi.
- 25**It'imina'ne ti anikiujlie ti awokieyi ka ijliuk siu'napo si'lijwas, ka'nonink'i napo si'lijwas ti wuj ti kasts'amaja, Pablo jla'yi na Bernabé.
- 26**Jlamis ti je inite'en, 'wanjliyi ka k'iejliyeyi paka jiwet'iaye, ka ne'yi ape'e pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, ti iniuyisieje.
- 27**“Ijiajliyi ajlok'ne napoka si'lijwas Judas jla'yi na Silas, napok ti janama'ase ti janjwe'lase'm wikie'eyi siuniwa wask'i'nelaja, ja'nakayeyijna'a ti ja 'najanayi pet pa jawonayi.
- 28**'Yina lapakawo ti kiak iyo jana Sinia' jikimet ti 'es, jla'yi pet ti sa'am, je 'esiji ka k'iejliyeyi paka ijiosa'ni asek'i, ka iyok asjlokie, najata jla'am siunie 'esiji ka woyeyi.
- 29**Siunie t'isie'n, siuniwa k'iejliyi, ti pajk'i ti wakal ti t'otata k'iyey siuniwa je ijia ka diosisa', ká atowa. Kia'iyojliyi ni jiwoyis ni k'iejliyi ti 'yal ta'a pakaja. Ká akima siunie wuj ti je 'es, siunie iyo na ayinie jla'yi jana asejnia, ti 'yaka'm ape'e siunie iyoyi. Siuti ja ke akinieyi niwaka, ijiate ja 'nesieyiji'n. “Nak nojwaja'm 'niwa samtis. 'Esiji ka Sinia' ine'yasap.”
- 30**Ti itimat'iyisijpe siupuwa jlamtis ti ilisanisi, sekyi'i ti injwelat'iyipi japok, siojopo yame pa imp'esinik, yam'ni'ne ti ijioyis Antioquía. Ti 'nesat'i'nijpe, siojopo Sinia' jilis iniotk'i'ne wita'm, sekyi'i ti yikiajlayisi siupa imp'esinik titiunkinaja.
- 31**Itimisi ti yamtijenis, je jlase' pi iyo ti inkase'n, lapakawo ti iniuyeje siupuwa inamtis yi'i pa imp'esinik.
- 32**'Yina ja Judas jla'yi ja Silas, ti po' pa yiyisi ti Sinia' iyojwa'n jijwejlanawosa', it'imina'ne ti wuj ti 'yakela japo ijia.

³³Jlomas 'nak nojwaja'm ti yijap japo ijia, sekyi'i ti ja nek'nijne, ijia isiejayis jikiojia'm ti iyo'ate: —'Esiji ka Saka'niona ine'yasap, ti jakinie'ni. Yama'ni ti yapilis Jerusalenne.

³⁵Pablo ti jla'yi pet ja Bernabé 'wanjliye'eje pet Antioquía, ti 'yiyasajne'n japo i'nio', jla'yi ti iyoyis jlamtikie', siu'neje japo jla'yis.

Pablo yikiajlayi'iji ti t'iskiujni'n

³⁶'Nak nojwaja'm kiwa jlomas yam'niji, Pablo iyoni'ne 'ate ja Bernabé: —Ajwelta ka ijioki kiu'ujwe japo si'lijwas, japo ajoki 'neye ti awok samtikie', ka itijwajats'iyi niwa isi'il pa iyoyet'iyisi'iji siu'nie jloma japo si'lijwas.

³⁷Bernabé iyotaja jla'am ka ina'asi ja Juan Marcos,

³⁸'yina Pablo je itiliak'i ti kia'iyó, lapakawo ti i'wi'in ti yiyis Panfília ja ti Marcos tajla, ti iliyi seka'a pa jikijmaye.

³⁹Wuj wata'a siupa iyoyisi ti je ijniul wita'm japo Pablo, paj ti ini'wenakitiet'iyispe. Bernabé jla'yi pet ja Marcos ti yamisk'i japa kasejkana ti ijio Chípřeje,

⁴⁰Pablo iyo pet jla'yija' ja Silas. Sinia' jilis wuj ti 'yejlanis'ni ka Sinia' inoyeje ti yamat'i'nijpe.

⁴¹Iniyis 'niji yi'i jlaja Siria, ijiuti ape'e jlaja Cilicia, wuj ti iniuyeje japo i'nio' Sinia' jilis.

Hechos 16

Timoteo yamk'i papo Pablo siu'neje pa Silas

¹⁻³Pablo ijioyis 'niji yi'i japa Derbe, siu'neje japa Listra, sek i'winits'i'ne siojo i'nio' jle' iyo'ate Timoteo. Kia'iyó inamtik jiwo, jlet japa Judía ti iyoyi pa inamtik. Sinia' jilis siupapo sekyi'i i'winis jak jwemik ti 'es, 'yijen jlosiki, jak je iyoyiji'ni ja Pablo ti iyo ka ina'asi. Siupapo Judíojos ti 'yijenayi pa iyone ti je Judío pa jinia', it'imina'ne ja Pablo ti iyo ka tejwak'i pa t'isie'n jiwa ja Timoteo, ka ijiatayiji ka Judíoja'.

⁴Isi'il pa iniuyits'i ti t'iskiunk'iji'n, ijwilayisia'm papo i'nio' siupa iyo japo injlojwajnas jla'yi siojopo i'nio' jle' po' i'yena japo ijia Sinia' jilis yiji jana Jerusalén, ka kiak iniwonisi siupa iyo ti ijwijla'm.

⁵Jlam ini'netjliyists'i ape'e siupa jitenkiujnieyejes ti 'es ti iyoyisi, jak je iyoyiji ka je 'lojwa papo i'nio' ti iyoyi pa inamtik, jlomas ti iyomeje'ni.

Pablo jijwejlik po' ape'e japa Macedonia

⁶'Yina ti Sinia' jikimet ti 'es je itiliak'i k'iyé ja Pablo siu'neje japo jla'yis ka ijnoyisi jlaja Asia, jak je iyoyiji ti iniuyis 'niji yi'i jlaja Frigia, siu'neje jlaja Galacia.

⁷Paj ti yiyeyis 'niji yi'i jlaja Misia. Sekyi'i ti iyoyeyisi ka intayis 'niji Bitíniaja, kia' iyoye'ijyi siojopa Jesús jikimet je itiliak'i k'ieye.

⁸Yakamits'i ape'e jlaja Misia, yamitisi jlaja isi' Troas.

⁹Ti ajnaja Pablo jijwejlik poye, i'wi'in pa Macedonia jlele ti takasiti'n ape'e ti iyone'ate, ti inip'elisini ti ijialas'ni: —Ká akamna'a sitipe'e ti awak Macedóniaja, noyijts'e'm wata'a.

¹⁰Ti kasts'ajanayi ki iyo ki Pablo jijwejlik, jlam awokiek'i'ni 'ate ti aniwakajlanitie ti jajiok Macedóniaja, lapakawo ti jlam je awoki ti kassetia'n pa Sinia' ka iyok samtikie' ka ijwila niwa jlamtis ti isis.

Pablo jla'yi pa Silas ti yiyis Filíposse, jakayi ti Lidia ininekiajla

¹¹Awaki jlaja kasejkana ti atajlaja jlaja isi' Troas. Sekyi'i ti anitajakie ts'iji yi'i jlaja isi' siujlieja i'niat itijwape'n jle' iyo'ate Samotracia, jloma kiecha ti awakieyi siujlieja isi' jle' iyo'ate Neápolis.

¹²Yina sek atajla'a ti ajokie 'niji yi'i jlaja Filipos, isi' ti Románojos wuj ti ijiunitis, kajeyepa ti Roma jlele papok yiji jlajak ajnat. Sek kas'wanjliye'e paj ti jlomas 'nak nojwaja'm ti sek awak'i.

¹³Siojokia jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, akinieja'ni ti ajoki ja tewuk, tojmap ts'ijiye jlaja isi', yi'i 'ni japo Judíojos ti iyoyetajas t'ajlayeja'. Ti awakieyi, asejniayep'ajne napo a'wena ti iniotok'i wita'm. Sekyi'i ti awakiek'iji'n, awakieyi siunie awoki ti amtiyeje k'ieye na Sinia' jika'niye ti 'es.

¹⁴Jakayi'ne siujlieja i'nioki jle' iyo'ate Lidia, Tiatira jleliki, iwin'ni niwa lotakijnies siuniwa isis ti lasasi'ni wat ape'e. Itienkiuni pa Sinia' jlajaka, 'yina its'iuye'ni ja Pablo ti tamti ti iyo jlamtikie', sek'yi'i isim'ne ilia'm, jla'yi ti 'yajlinitk'ieye siupa Sinia' iyoneje.

¹⁵Tinieji'ne, kiak iyojliyi japo ji'wet jlele. Inip'elisints'i ti kas salas'ni ti iyo'ate: —Siuti ja ijiatayi ti si'wena' ti awoyi ni inamtik, naja'ni 'eji'nase'm ka ijiok i'wite, sek 'wanjliye'yi kiunie'e. Je kaswen'ne.

Pablo siu'neje pa Silas t'otiek'i a'laja'm

¹⁶Po' jakia jloma ti akinie'ni ti ajoki siojo ininene'e'ni japo ti iyo t'ajlayeja', sek a'wena'a'ne jlaja jlosie ti imosik yiji, jijweye iwijna'm ka 'nakajanitk'i ape'e papo i'nio' siupa iyoyi. Inkipinki jlajaka jlosie, wuj laja wikiniet'aj 'yakajli siojopo i'yena, ka lajak'i jlajak siujlieja jlosie siupa iyo ti isimataja'n.

¹⁷Yina ti awakieyi ni sikijmaye ti askiuniejak'iji'n, tajla t'ipi si'niak'i ti nam sek'i ti tan'ni ti iyo'ate: —¡Siu'napo i'nio' 'napok jikawos pa Sinia' ti lajk'ipa ka ijnojliji, iyo jika'niyeja'ase siunie 'nayi ijioyi jana in'wasankiye!

¹⁸Je ijwienjliyiji ka kiak je iwo'ni, ti nam'ni sek'i, paj ti Pablo 'netajayi. Sekyi'i ti tejeje ilia'm, iyone'ne 'ate siupa imosik pa yiji: —Etijnape pa Saka'niona Jesús jle'

ti Sijwajieti, ¡tajli siujlie'e asejnia! Ka pajayi wata'a ti iniuye kisie'e siupa yiji, jlajaka asejnia.

¹⁹Siojopo i'yena jlajak asejnia, ti i'winayis ti lajk'i japa ka iwo'ni jika wikijnies t'ejesa', sekyi'i isimits'i'ne japo Pablo jla'yi ja Silas. Yamisiji'ni japo anechiyasas ti iyo'ate,

²⁰ti yinisi jitieyi'i, yi'i jlaja aj'leje'n siujlieja tijnaja'm jikiowe'e jlaja isi': — Siu'napo Judíojos wuj ti ikajyi'n jla'a si'wet.

²¹'Yiyasanisi napo i'nio' siunie iyo ni jikeyis pet, ti Roma jlelets'e'm je sake' ka iyoki.

²²Takapajla'ne ape'e japo Pablo jla'yi ja Silas, ti t'ekiyisieyi. Wuj ti jwesis japo anechiyasas, sekyi'i takajliunisie'ne ka tilienajats'i jawa ji'wuye, ka t'otiek'i a'laja'm ka tak'ajanaja, ka tikienaja pa a'la'.

²³Wuj ti tisiejek'ik'i, jak je iyoyiji ke tak'ajaki'n. Titimaja ti totieja 'wuk kiajwe t'otiek'i a'laja'm, takajliunieyisi ka wujwa ka ti'yenaja.

²⁴Kajeyepa ti ipi'yayis pa jika anechiyas ti ijliuye ka ti'yenajaja, jak je iyoyiji ka ijnoyisi jik'ioyi japa insat jiwe, yi'i siupa insat t'otiejam'ni, japak siojopa jisietis t'otiejamk'i japo Pablo.

²⁵Ti ajnaj kioweja ja Pablo jla'yi ja Silas, iyoyisie t'ajlayeja', jla'yi ti yinits'i kiwa Saka'niona ka'leja, 'yina japo yiji jlaja insat jiweje its'iuysi'ni jiwekie'e.

²⁶Jlam nesi'lieyi, 'yaka jejat'ipi wata'a ti ajnat ti'wesiye, ti pansak'i i'wisinayi'ni siojo to'm ajnat'e k'ieye jlaja insat jiwe. T'ekiyejamk'i kiwa 'wuk kiwitawa, jakayi siukiwa wikijnies t'aka japo t'otiek'i a'laja'm, ti t'ekijyits'i.

²⁷'Yina ti t'oyet'ijimpe siojo 'wuk kiwet jiwo, ti i'wina ti 'ajlamk'i kiwa 'wuk kiwitawa, sekyi'i ti itiona kisie'e ki jitisajnat ti iyotaja ka ini'net, kajeyepa ti itijnistieje ka sek je ine'yi siojopo t'otiek'i a'laja'm.

²⁸Pablo i'wine wekie'e ti kiak iyonayi: —¡Ká anilanna'a, awak 'neye anitajak!

²⁹Nayiwo jla'm iyoye'ni 'ate, ti takajliunijyin'ni jakia kates. T'osiyeyi ja yi'i japo Pablo, kititiyeyi'ni lapakawo ti jnots'ijni, yiyi ti t'opiyeyi kiajwe.

³⁰'Yina takasitie, yamayi kisie'e japo Pablo ti i'yase'n ti iyo'ate: —'Napo 'yaka anechiyasas, ¿tepat'e ka iniwontaja ka ijwie' pet?

³¹Pablo isiujlie ti iyo'ate: —Tankiuni pa Saka'niona Jesús, jajwa'a; a'wet jlele kia'iyojliyi janjwajyi'n.

³²Ijwilayija'm kiwa Sinia' jlamtis, ijwiene'e japo ji'wet jlele.

³³Siukia ti ajnaj kioweja, jlam jla'am ja 'nayiwo ti ilijits'i kiwa ink'ajnat'is ji'wetis. Itime sekyi'i ti Pablo iniejiena ja ijiawo siu'neje japo ji'wet jlele.

- ³⁴Sekyi'i ti yamayi 'wete ti 'yakojnienje'n. Wuj ti inkase'n jla'yi japo ji'wet jlele, kajeyepa ti ink'ie' siupa iyo ti ininekiajlis.
- ³⁵K'iepli mot japo anechiyasas ijliuye'ni japo jikawos ka ijnoyisi siojo i'yena jlaja insat jiwe, ka jikio' inla'nik'i japo Pablo.
- ³⁶Yam'ne ja i'yena jlaja insat jiwe ti ijioyi ja Pablo, yiyi ti iyonayi 'ate: —Jon ka anoyek'i kisie'e, iyo'o'jyi japo anechiyasas. Maye'nina'a, 'esiji.
- ³⁷Pablo iyone'ate japo ijiawos: —'Yejne'n, ti sa'am Románojosts'e'm, jlam kask'ajaki'n jiwekie'e, jlam'ne je 'yaka siupa ka titiajlatats'e'm ka sitis inwo, jitieyi'i napo i'nio', je iyo ka inka'm ape'e siunie jike' iyo pa ti kia'iyó. ¿Yot'iyi'ni ti ijwilis ka kasnojwa'n kisie'e? ; 'Esiji ka jlamayis ka namts'e ka kasnojwa'n kisie'e!
- ³⁸'Yina yam'ni'ne japo ijiawos, yiyi japo anechiyasas, ti ijwilaja'm siupa Pablo 'lij. Siuti 'yijenayisi pa iyone, japo Pablo ti Roma jlele, kiak je ijwiyisk'i'ne.
- ³⁹Yam'ni'ne japo anechiyasas ti ijioyisi japo Pablo, ti yi' insat jiweje, inip'elisijni ka netiajnat siupa jitis iyo. Tiniujwanak'i'ne kisie'e, ti iyonisi 'ate: —K'iuts'e'm wata'a, maye'ni tajlajyi siujlie'e isi'.
- ⁴⁰Ti iniuyek'i kisie'e ti tajlis insat jiweje, sekyi'i tijnayisi siujlieja asejnia jle' iyo'ate Lidia, ti ijioyis ji'wete. I'win'ne japo ijia Sinia' jilis seka'a. Itime ti 'yakela, sekyi'i ijwilaja'm niwa Sinia' jlamtis sekyi'i ti yama'ni ti itimayisi.

Hechos 17

Judíojos ijwisi'n papo Tesalónica jlele

- ¹Pablo jla'yi ja Silas iniuyisk'i jaka 'nayı siojo teje'ni yi'i jlaja isi' jle' iyo'ate Anfípolis, siu'neje jlaja Apolonia, paj ti yiyeyis 'niji yi'i japa Tesalónica, isi' ti wuj. Siupapo Judíojos t'ajla'wet po' japa sekyi'i, yi'i japak isi'.
- ²⁻³Pablo siupa iniwone, ti yiyetaja japa isi', 'yuyi'ni japa 'najla'wet, ti yiyetaja siojopa jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n. Kiajatak'i'ni puwa jlomas paj ti itijwa isia'm puwa i'nio 'wanjlijyis najape, iyone'ne 'ate papo i'nio': —Sinia' jlamtis yi'i 'ni ji'wet ijwi'il pa Sinia' jijliujwanik ti Injwajieti, ti ja wujwa ti janilayiti siupa ja tiwonaja ti ja tiliana. 'Yina jano kisie'e ti jantajli pa a'no'. Siunie Jesús ti je pajk'i ajwel'ni, nak Injwajieti ti Sinia' jijliujwanik.
- ⁴Po' papo Judíojos siupapo je takakiunisi niwak inamtis, papoka'ne siupapo iyo jla'yisa' japo Pablo, siu'neje ja Silas. Je papokata, po'neje papo Griégojos, ti ijiunitis pa Sinia', ti je 'yakakiuyis. Je pini 'neje siupapo asejnia ti jle' po' ti tonitie.
- ⁵Siupapo Judíojos kakiujnietas tanat'iyipi siupapo i'nio' jlam sek yik'i'ni yi'i japa isi', ti kajlojoties, ijliuye'ne ka ijwesinis papo i'nio'. Ijioyis'ne ji'wete pa i'nio' jle' iyo'ate Jasón, ti iyoyistajyin'ni ja Pablo ti iyotajas ka intonis kisie'e kan'wenis, kanekiajle papo i'nio'.

⁶Ti je i'winis ja Pablo, jiwak yikiajlets'i'ne pa Jasón, siu'neje papo Sinia' jilis, ti itione papo anechiyasas. Iyoyis'ne 'ate ti tanisi ape'e: —Siu'napo i'nio' 'napok 'yakajyi'n napo i'nio' yi' ape'e 'na ajnat, ti je 'yaka paka woyisi, yiyep'anis 'neye.

⁷i'Naka jla'am 'na Jasón ti iyo 'weta' ti yin jlajap! ¡Je iyo lajaye siunie saka anechiyas Roma jlele siunie iyo ka iyoki, kajeyepa ti ijwilis ti po'neje siupa anechiyas jikiecha, siupa jle' iyo'ate Jesús!

⁸Kat'ajat'iyijpe papo i'nio' ti ipi'yayis ti kia'iyo je ijwiyeijits'i'ni.

⁹Takat'in'ne jitipe'e pa Jasón sekyi'i inkio' tiliena'a'ne 'yakama'ne papo i'nio', sekyi'i iliyeyisi.

Berea jlele isi'm ilia'm puwa Sinia' jlamtis

¹⁰Jlampa ajnaja siupapo Sinia' jilis jla'm iyonayisi'ni 'ate iyoyeyi ka ijloyis ja Pablo siu'neje ja Silas 'niji yi'i japa isi' jle' iyo'ate Berea. 'Nes'ni ti yamitayisi ti ijioyisi japa Judíojos t'ajla'wet.

¹¹Siupapo Judíojos jlamp'an je iyo'ate siupapo yi' Tesalónicaja, ti wuj ti t'ojni'n, ti jlam jeye jlamis 'es ti isimits'i niwa Sinia' jlamtis, 'yaka itiliajasi it'imina ti its'iuysisie. Jlomas ti i'ye'en puwa inamtis, ti ijialas ka 'najanisi ka ijiatayi siupa iyo ja Pablo puwa yamtiyi.

¹²Loj papo je 'yakakiuyis, Griégojos 'nijiye ti je 'yakakiuyis, siu'neje papo asejnia ti jle' po' ti tonitie, ayijnies kia'iyojliyi po'.

¹³Siupapo Judíojos Tesalónica jlele ti 'yijenayisi pi iyonisi, ti Pablo iyo jlamtikie' Beréaja, yam'ni'ne ti ijiutisik'iji'n, ti jla'm iyo ka jwesinis papo i'nio' sek yi'i.

¹⁴Jlam yititjliyis japo Pablo ti ijliuyis, ijliuyisie'ne ka ino kiosk'i pa i'niat lajlik'i. 'Yina Silas jla'yi ja Timoteo sek 'wanjliyits'i 'ne jlamis Beréaja.

¹⁵Pablo jla'yis po', je iyo ka leyisk'i, paj ti yiyeyis Aténasse, siojopa isi' wuj. Paj ti yapilieyi ts'iji Beréaja, yamisi siupa ji'lij ja Pablo ti ijliuye ja Silas jla'yi ja Timoteo ti iyo'ate: —Ká apajanitiek'inie'e ka joyek'i.

Pablo iyo jlamtikie' yi'i japa Atenas

¹⁶Pablo je t'eki ts'e Aténasse, ti its'iuwjink'ie ja Silas jla'yi ja Timoteo. Sekyi'i ti i'wi'in ti 'loj puwa topayis, yi'i japa isi'. Pablo wuj ti jjiak'aliye po' ti i'wi'in.

¹⁷Tempi it'imina ti je iliyi'ni siupuwa Judíojos t'ajla'wetis ti takamtijniene'ni papo Judíojos, siu'neje papo i'nio' ijia ti je iliyi ti ijiunitis pa Sinia'. Jla'yi ti je iliyi'ni japa aj'leje'n siojopa jikiowe'e japa isi', ti takamtijniene pa yi'i pa ti sek i'wi'ne.

¹⁸Siunapo i'nio' 'yijejne'n jle' iyo'ate Epicúreos siu'neje papo Estóicos sek inita'a ti ijioyisi ja Pablo. Tom ts'iji pa iyo'ate, ti iliakiyis: —¿Tempi'ne pi ijwil'ni siunie amtijjeta? Iyo'ate papo ijia: —Ijwilt'e ape'e napo i'nio' siupa dios 'wenayi. Ji'lij

kia'iyonisi, kajeyepa ti Pablo ti iyoyetaja jlamtikie', ijwil pa Jesús, jla'yi ki iyo ni a'no', ti janapits'i pijia'm siunapo 'yajle'n ti yiji.

¹⁹Pablo tokiji'ni siojopa yi'i papo ijnosikis jiwos, siojopa jle' iyo'ate Areópago. Sek tenajayi'i ti ti'yasa'ni, ti tiwonaja 'ate: —Awoktajank'ieye ka kasts'ajane paka iyonaja, siunie i'neyasajnaye jiniamets'e,

²⁰kajeyepa ti 'wena yiji. Awoktajank'ieye ka kasts'ajaneje siupa iyoyiyi.

²¹Tepa jawo ka kiak je iwoyisi ti, pakata jla'am ti iyoyisi, papoka Atenas jlele, siu'neje papo jlam pak talk'i'ni, ti its'iuyisijyin'ni ka ink'ieye paka inka'neyasajnayeja' paka impe'yayis, jla'yi ka ink'ieye paka injwelis papo i'nio'.

²²Pablo takasit'ne jikiowe'e japa Areópago, ti iyo'ate: —Asa'am ti jleyeyi jla'a Atenas, a'we'en ti wuj ti jitenkiunieyi, pa k'iejliyi'iji pa dios ti ji'wena'.

²³Ti ekiajli'ni 'naka'a, siu'niwa jininenayi'i'ni ti jiwunitie pa aka dios, altar jlaja a'we'en ti po' niwa inamtis yi' ape'e ti tip'esina ti iyo'ate, “Dios ti Je Titiant'ieki”. 'Yina siunie Dios ti jiwela je intant'iejayi, 'naka ti ajwe'lase'm ti a'neye.

²⁴“Dios siunie ti 'yotate 'ni ajnat, wikie'eyi niwa wask'i'nelaja siuniwa yi' ape'e, jlam ti poli jla'yi 'na ajnat Jika'niona, ti Sinia'. Je yiji japa 'wuk jiniliakiye ka i'nio' jilisankiye.

²⁵Je isitia'n ka tiniukieje, kajeyepa ti jla'am ti tajle jana in'wasankiye yiyi ni i'nio', jla'yi ni jiyel, siu'neje niwa ijia wask'i'nelaja.

²⁶“Ijwienjli pa i'nio' ilisane ti 'nelanjie'e, 'yina paj ti isajayija'm ape'e 'ni ajnat ti iyo 'weta'. Jlam ti yitineje pa k'ie', jla'yi ti tipayiji k'ieye siunie ji'weta'.

²⁷Iyotaja ka tiwokijyin'ni, ka jlam nesi'lieyi ka 'wenis ka kiak inwonisi ka inkiesijyin'ni. Ijiate je tojwatajan sajap pa Sinia'.

²⁸Jlam ti si'wasankiye atajlajaja, jlam ti it'imina ti kasp'o', jla'yi ti askiuniek'ijin'ni. Iyot'iyipi siupapo asp'esinawos, ti iyo'ate: Sam ti jilists'e'm pa Sinia' ti atomaja pijia'm.

²⁹“Jakajliete ti sam ti jilists'e'm ti atomaja pijia'm, ja ke inena'a ts'e ka ijwila pa Sinia' ka wo'ate siuniwa topa, ti wikinie maja ti 'najli ni'ne ka wikiniet'aja, ni'ne ka sisaja, siuniwa i'nio' ilisane ti itiajlat jiwa'm, ti jitenkiujnieyejes.

³⁰Ti pajk'i pa Sinia' yine'ate papo i'nio' siupa iniwonisi, 'yaka je wuj kan'ye'en. 'Nakayi je kia'io, 'wenajliyi ti iyo ka iwo jlosikis ink'ieyisa', wikie'eyi napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat.

³¹Kajeyepa ti jla'am ti yitineje k'ieye ta'a siojona jloma ti jan'ye'en napo i'nio', jlajma pak ja ke iwonijs'i'ni siuka inetiejenie'e. Kajeyepa ti janjwanjli siunie ja tekiajlaja ti jan'ye'en, ti tijniejieta'a. Naka siunie ti Sinia' iniujwa'n kisie'e ti tajli ni a'no', 'nakayi ti wikie'eyi napo i'nio' ti jan'we'en, ti kiak jawo ti ja ijatayi.”

³²Ti tipe'yakie ti yiyiji ki iyo na i'nio' ti janapi pijia'm, sekyi'i ti iliakiyeyis'ni. Ijia papo iyo'ate: —'Esiji, je ijiat ka je ipi'yakna'aja ka ekialtaja'ana'aja ka netie'e pa jlomaye.

³³Sekyi'i Pablo tajla'ne yam'ne.

³⁴Yina ti po' siupapo je 'yakakiuyis pet. I'nio' pa jle' iyo'ate Dionisio, yiji papo ijnosikis jiwos yi'i japa Areópago, siu'neje japa i'nioki jle' iyo'ate Dámaris, siu'neje papo ijia i'nio'.

Hechos 18

Pablo yi' Coríntojo

¹Jlampa yama'niji siupa iyoyisi, Pablo tajla'm japa Atenas, ijioye 'niji yi'i japa isi' jle' iyo'ate Corinto.

²Sek i'wi'ne'ne siojo i'nio' Judío jle' iyo'ate Aquila, Ponto jlele, ti 'nesayis'ni. Je pajk'i pet ti 'nes'ni ti tajlis 'niji yi'i jlaja Italia, jla'yiki jlaja jik'iemjla Priscila. Pakayi ti Claudio anechiyas ti wuj Roma jlele ji'lij ka wikie'eyeyi papo Judíojos ka nek'ni. Japoka siojopo Pablo ijioyi.

³Yina ti Pablo jikijmaye kia'iyoyi, iyo papo ti isimisie'ni puwa 'nejes. Jak je iyoyiji'ni ti sek 'wanjle'e ti iyo ka inoyeje, ti ats'ilka ka inkijme'n.

⁴Yiyi japa jloma ti i'nio 'wanjlijyi'n, ijioyeyi'ijyi japa t'ajla'wet papo Judíojos, ti takamtijniene, siu'neje papo je Judíojos, jlam 'yijijienta'a ka namitis isia'm puwa Sinia' jlamtis.

⁵Silas jla'yi ja Timoteo 'nes'ni 'ne ti tajlis Macedóniaja, sekyi'i ti Pablo iliyeyi ti isima puwa 'nejes, pajataja jla'am ti 'yu'we ti iyoye'ni jlamtikie', ti ijwil pa Jesús, ti pak Injwajieti ti Sinia' jjiulijwanik.

⁶Jla'm iliakiyisjli pa Pablo, ti tejejis ilia'm, jak je iyoyiji'ni ti ipiatits'i puwa ji'wuye, ti 'yakajanit ti wuj ti jitis poyis, sekyi'i iyone'ne 'ate: —Ja asama'yasa'm ti janit'emina ni siunie ti janetiana, je ani'noti 'naka. 'Nak jatiaj'le ti jajioyi siunapo je Judíojos.

⁷Yam'ne ja Pablo ti tajla papo, ijioyeyi pa i'nio' iyoyi pi inantik, jle' iyo'ate Ticio Justo, ji'wet je tojwape'n japa 'najla'wet.

⁸Crispo siupa tijna'yi japa 'najla'wet, pak iyo jlosik ink'ieye siu'neje papo ji'wet jlele, siu'neje papo Corinto jlele, lapakawo ti ipi'yayis puwa Sinia' jlamtis ti Pablo ijwi'il, sekyi'i tiniejienaja'ne.

⁹Yi'i pa ajnaj Pablo Sinia' ini'wenkijna'm ti iyone'ate: —'Otale t'onit, katate ti jiwo amtikie', ká ak'iu'wate.

¹⁰Kajeyepa ya'am jayi'ajap. Ja lajk'ipa ka tiwona'a ka tiwok akieye, 'loj napo ilis yiji siujlie'e isi'.

11Jak je iyoyiji'ni Pablo ijwienjli pa najkap 'esi'n sekyi'i ijwienjli pi yisitaja'm ti sekyi'i Coríntojo, ti 'yiyasane puwa Sinia' jlamtis papo i'nio' sekyi'i.

12Siupuwa jlomas ti siupa anechiyas jle' iyo'ate Galión yi'i japa Acaya, inikiul papo Judíojos ti iyoyeyi ka inkimits'i ja Pablo, ti ijioyisiji siupa tenaja'a'ni siupa ti potie pi jitis.

13Tijwelajam'ne pa anechiyas ti tiwonaja 'ate: —Siu'nie i'nio', siunie iyoyi, naka ti 'yakajli napo i'nio' ti ijwijla'm ka tiwunitie pa Sinia', wuj ti teje'yi ilia'm ni saka'neyasajnaye iyoyi.

14Pablo k'iejli iyotaja ka intamti, ti tamtiye pet pa anechiyas, ti iyone 'ate papo Judíojos: —Siuti jiwela' ka nakaye ni jiniamayi ka inkalankiyeja', ni'ne ka k'iejliyeyi paka je 'esiek'iyi, 'esiji ak'iu'wase'm, ti asa'am ti Judíojosts'ase'm.

15-16'Yina ti inamtis jiwekie'e, jla'yi niwa inkeyis, siu'neje niwa aska'neyasajnayejes, it'imina siunie jiwoyeyi ti asamtis 'loj, 'yena'yasa'm. Je ani'noti 'niwaka. ¡Maye'ni!

17Sekyi'i isimits'i'ne pa Sóstenes, ti tijna'yi japa 'najla'wet, sek yinisi'i yi'i siupa tenaja'a'ni papo ti jitis potie, sekyi'i ti tajak'ni'ne. Galión siupa anechiyas yaka je in'wenata siupi iyoyisi.

Pablo yapi Antioquía, sekyi'i ti yikiajlayi'iji ti t'iskiujni'n

18Pablo 'loj puwa jlomas ti je t'eki Coríntojo, 'yina yit'i'yipe japa jloma ti iyoyeyi ka intajla papo i'nio' sekyi'i, isieja kiojiamk'i ti inijwe'el ti janek'ni. Siujlieja Priscila jla'yi ja Aquila yamisk'i, ti yamat'i'nijpe ti ijioyisi japa kasejkanayis yajap'ejen'ni, jle' iyo'ate Cencrea je tojwape'n japa Corinto. Pablo ti je tisionmajiamk'iji iyo jika awusieja' ti yine'eyi, ti 'yakajanit ti ijiatk'i siunie iniwone ti inipe'yayi pa Sinia', siupa iniwonisi. Itime ti jiwekie'aja ti yam'ni ti yamk'i japa kasejkana, ti ijio 'niji yi'i jlaja Siria, jla'yis japo Priscila, Aquila 'neje.

19'Yina ti yiyeyis Éfesojo, Pablo inijwele'ni papo ijia jla'yis, siupapo sek 'wanjle'e. Yam'ne pet ti ijio Judíojos t'ajla'wete, ti takamtijnienne papo Judíojos sekyi'i.

20'Yina je iwini's'ne ka jlomas 'nak nojwaja'm ka sek 'wanjliye'e. Pablo je isiujlie'ne papo.

21Iyone'ne 'ate, ti inijwelayi: —Je ijiat ka je ini'wenajna'a, ka Sinia' iwotajanie'e ka ijio'wase. Sekyi'i ti tisionmayejamk'i, tejeje 'niji Cesaréaja.

22Ti yiyeyis Cesaréaja, sekyi'i ti tejeje'eje 'niji Jerusalenne, ti iyo ka intejwila papo Sinia' jilis sekyi'i. Sekyi'i ti tejeje'eje 'niji yi'i jlaja Antioquía.

23Jlampa paja'ni seka'a, ti yikiajlayi'iji ti ijioyits'i papo ti ijwienjli tajlap'e, ti iniuyeje papo Sinia' jilis ti 'yakela, siupapo yi'i Galáciaja, siu'neje papo yi'i Frígiaja.

Sinia' jikawo pa jle' iyo'ate Apolos

²⁴Japaka siojopa jloma ti 'nes Éfesojo siojo Judío jle' iyo'ate Apolos, ji'wet japa Alejandría, i'nio' ti wuj ti 'yijen ji'liji, itiant'ieje puwa Sinia' jlamtis yi'i ni ji'wet.

²⁵Jlam pajk'i ta'a ti ini'neyasane ni inamtik, ats'ilkaja ti yameje'n niwa Sinia' jlamtis, ti ijwi'il pa Jesús. Ejlo'o wekie'e ti pakata pi iyot'iyipi pa Juan ti iniejeje'n papo ti 'yijene pi iyone, 'yina 'es ti taka'neyasana.

²⁶T'otale t'o'n ti iyo jlamtikie' kiajwe japa Judíojos t'ajla'wet. Aquila jla'yiki jlaja Priscila, ti ipi'yayisie, jlampa iniuyek'i kisie'e, tanisi'ni'ne ti i'nialkit siupi ijioyi'i kisie'e, ti 'yiyasane puwa Sinia' jlamtis siupuwa je ya'me pet pa iyo pa Saka'niona 'niayi.

²⁷Ti Apolos iyoyeyi kajno 'niji yi'i japa Acaya, Sinia' jilis papo sekyi'i iyonisi'ne 'ate, ti inkajats'i: —Wuj ti 'es ni atankiujnieye jiwone. Sekyi'i ti 'yotatayisi ki jip'esinik, ti itiejiete papo Sinia' jilis yi'i Acáyaja, kan'yenits'i ilia'm ja Apolos, ti yama. 'Yina ti 'nesa sekaja Acáyaja, wuj ti iniuyeje siupapo Sinia' iniut'iejeje, jla'yi ti iyoyis jlosikis ink'ieyisa'.

²⁸Wuj ti ini'net ti teje'yi ilia'm papo Judíojos, jak je iyoyiji'ni ti je ikakiuyis, lapakawo ti tajle niwa Sinia' jlamtis 'yakajanit'i ape'e pa Jesús, ti pak Injwajieti ti Sinia' jiliujwanik ajnat'e.

Hechos 19

Ti poyeta pa tiniejiena yi' Éfesojo pak tetinape pa Jesús jle'

¹Apolos je t'eki pet Coríntojo, jlampa Pablo yama'aja ti ijio Éfesojo, iniu 'niji yi'i japa ajnat tikijnakiyis yi'i. 'Yina sek i'wi'ne papo Sinia' jilis,

²iyo'ne 'ate ti i'yasa'm: —¿Ma yi'ase jana Sinia' jikimet ti 'es ti jininekiajlayet'ipi? Isiujlisie ti iyo'ate: —Je'e, je kasts'ajaneje paka yonaja japak Sinia' jikimet ti 'es.

³Pablo yikiajlayi'iji ti i'yase'n papo, ti iyo'ate: —¿Tempa jitiajlayiji ti inajienajayi'n? Iyoyis'ne 'ate: —Atajlajaja ja Juan siunie iyo ni jika'neyasajnae.

⁴Pablo sekyi'i iyone'ne 'ate: —Ijiate, Juan iniejeje'n siupapo iyot'ipi jlosikis ink'ieyisa'. Ijwija'm papo ka je inkakiuyis siupa 'wanjlit'ipi isia'm, ajwel pa Jesús.

⁵Ti 'yijenayisi pi iyonisi, sekyi'i tiniejienajan'ne, ti inineyisini pa Saka'niona Jesús jle'.

⁶Ti Pablo jikio' yinak'i ape'e, Sinia' jikimet ti 'es yi'ne ape'e ti jlamis, jlamtis 'wenayi papo i'nio', sekyi'i ti iyoyeyis jika'niyeja' siupa iyo japa Sinia' jikimet ti ijwija'm.

⁷'Yina itijwa'm sikioye times tom'niji 'nak nojwaja'm papoka i'nio'.

Pablo 'yiyasajne'n papo i'nio'

⁸Pablo jika we'lajas najape ti sekyi'i japak isi'. Jika jlomas je initiajnati ti ijioyi'ni japa t'ajla'wet papo Judójos, t'otale t'o'n ti ijwi'il pa Sinia' jika anechijayas, ti ijialasta ka 'najanisi siupa iyo ti ijwijla'm papo i'nio'.

⁹Po' siupapo t'ojnine, 'wenajliyi ti 'yakakiuyis, ti ijwilis ka je 'esie siunie 'Nayi Ink'ie' siunie Pablo yamk'i, ti yine jitieyi'i papo i'nio' ti ijwi'il. Pablo tajla'ne, tane'ni siupapo Sinia' jilis, ti ijioyiji japa inka'nejasajnye 'wet, i'nio' siupa jle' iyo'ate Tiranno jika'nejasajnye 'wet. Sek yiniji'ni wikie'eyi puwa jlomas ti sek ininenisi'i'ni ti takamtijniejne'n.

¹⁰Paj ti jika najkapis timesie ti kiak iyoyi, jak je iyoyiji siupapo i'nio' siupapo tajle japa ajnat Asia, siu'neje papo Judójos siu'neje papo je Judójos, tipechiyeyi puwa Sinia' jlamtis.

Siupa iyot'ipi pi jiwet'ia papo Esceva jilis

¹¹Sinia' i'winki'n pa jijweye, siupa ti wuj ti yisi'lietk'i papo i'nio', siupi iyo ja Pablo.

¹²Jak je iyoyiji'ni 'wanjliyi ti ijnetik p'ot jlas pa, ni'ne ti lotakiniewa pa, siupa ti isie'ne jawa t'ajwes ja Pablo, ti tikiniejejataja siupapo je isis, sekyi'i tijwayet'ijyipi pi jiliaye pa i'nio' ti kiak tiwonaja. Jak je iyoyiji siupuwa imose'l iniuk'i kisie'e.

¹³Yina po'neje papo Judójos ti yikiajli'ni japa isi', ti yamk'i'ni papo i'nio', kajeyepa ti aye'wu'l pet, kia'yo yokiosk'i kisie'e puwa imose'l yijits'i papo i'nio'. Yit'i'yi japa jloma ti iyotajasi ka ineyinisiji ki Jesús jle', ti isientaja papo i'nio' jiwet'ia po'. Kiak iyonatajasi 'ate ti yiyetajasi papo i'nio' ti yokiosta kisie'e puwa imose'l: —Etijnape pa Jesús, siupa Pablo yameje'n ti ijwil, ajlo'wase'm ka noyek'i kisie'e.

¹⁴Kiak iniwone papo jilis pa pa'yi jle' iyo'ate Esceva, siupapo ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji.

¹⁵Yit'i'yipe japa jloma siupuwa imose'l yijits'i papo i'nio' isiujlie papoka ti iyone'ate: —Siunie Jesús kastant'ieje, Pablo kia'iyojli kasts'ajane pa awonaja. Siuti asa'am, ¿te'nase'm?

¹⁶Iyojlitieje ti t'ekiyeyi ijwienjliyeta lapakawo ti je jlase' pa jijweye iyo. Its'isatayik'i ape'e papo i'nio' paj ti 'najliyek'iji'n, ti je itieyisi. Sekyi'i ti t'osiye'ni ti yapi'ni ti i'yiltan'ni, lapakawo ti itime ti iyo kieye papo, ti iyone ti t'ekiyeyi.

¹⁷Wikie'eyi papo ji'wet japa Éfeso, siu'neje papo Judójos siu'neje papo je Judójos, ti 'yijenayisi pa iyonisi paka, wuj ti je ijwijyits'i pakayi. 'Yina Jesús jle' yamaja'n ape'e na ajnat, ti tonitie.

¹⁸Loj papo je 'yakakiuyis, inijwelisi siupa iyoyisi. Je inijwekisi ti ijiatk'i ti iyoyisi pi aye'wu jikijmaye.

¹⁹Siupapo iniwojwa'n t'ipi aye'wula' yamayisi kiwa jip'esijna', ti jwat 'yutiamk'i jitleyi'i papo sek yinayi'i. Ti ti'yena japa laja siupa nojwe'e puwa imp'esijna', cincuenta mil puwa wikijniest'ejes nojwe'e.

²⁰Je jlase' pi jijweye puwa Saka'niona jlamtis, jak je iyoyiji itijwaja'n ape'e pi ajnat ti yajme'n ape'e.

Pablo jitenkiujnieye po' ka ijno Rómaja

²¹Jlampa yama 'niji siupa iyoyisi, Pablo itienkiun'ni ti iyo'ate: —'Estaja ka ijio Macedóniaja, sekjane'yi ka ijioyena'aja Acáyaja, kayoyena'a 'ate 'niji Jerusalenne. Paj ka yiyena'a Rómaja.

²²Sekyi'i ti ijliuye siojopo jla'yis, siojopo times, ti iniuye'eje 'niji Macedóniaja, japoka japo Timoteo jla'yi ja Erasto. 'Yina Pablo 'wanjli jlam seka'a Ásiaja.

Je isisk'i papo Éfeso jlele

²³Wujwe pi iyo papo Éfeso jlele ti initajlatisi siunie 'Nayi Ink'ie'.

²⁴I'nio' pa jle' iyo'ate Demetrio pak itiajlat ti 'nelanje'e, siupa wikijnies jlotis jiwo, ilisane'ni niwa k'iejliyi yi'ne'ni pa jipe'el japa dioski Artemisa. Wuj japa wikiniet'aj 'yakajliji'ni siupa jikijmaye iyo, ti jla'yis'ni papo ijia.

²⁵Siukia ti jlomaye tanayi papo ijia jikijmaye kia'iyo ti initotis wita'm, Demetrio iyo'ne 'ate: —'Napo i'lijwas, 'najanayi pi jiwonayi siunie sikijmatis atajlajaje naka siunie sikijmaye iyo.

²⁶Mejla'ala ka je a'wena siunie i'nio' jle' iyo'ate Pablo, jla'yi ti jipe'yaye 'nakayi siunie ijwi'il, siuniwa diosis ti i'nio' lisajna' je ijat ka diosisayi. It'imina napo i'nio' ti jitenkiujnieye 'wena iyone, kajeyepa ti isimis ilia'm siunie ijwi'il, jla'yi ti je 'yakakiuyis. Je 'najata'a 'naka'a, siu'napo yi'ne Éfesojo, itijwits'i siuniwa isi'il jilis yiji jana Asia.

²⁷Siuti ja tena'ate, janetia'n ni sikijmaye, janjlas isia'm. Ja ke samkataja, siojona dioski Artemisa kiak jawo ja tiliki ti tonitie. Sekjane'yi ka tiwet'ianajayijna'a siunapo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ileyeyijna'a ka 'yenis, jlam'ne Asia jlele wuj ti ijiunitis.

²⁸Nak it'imina ti ipi'yayisie, inikiul'ne ti iyoyits'i 'ate: —¡Artemisa, Éfeso jlele jika dioski, jla'ak ajonitie!

²⁹Jlampa iyoyets'i'ni papo i'nio' yiji japak isi'. Yamisi'ni ja Gayo siu'neje ja Aristarco, siojopo Pablo jla'yis, ji'wet yi' Macedóniaja, ijioyisi'ne ts'e yi'i'ni papo ti kia'iyo ti initotk'i wita'm.

³⁰Pablo ijialastaja'ni papo ka inkamtijniene, 'yina Sinia' jilis je yinits'i 'ate ka ijnoyi.

31Pablo t'ajajnajwas po' seka'a yi'i japa isi', ti anechiyasas, papok siupapo ji'lij itieteje ja Pablo ti iyo'ate: —Ke in'wejts'ina'a.

32Jlampa iyots'i'ni papo i'nio'. Ijia papo 'wenayi pa yiyisiji ti ijwilis, ijia papo ijiateje ti je 'yijeneje paka wonisi siupa iyoyisi siupa taj'leyi ti kiak iyoyisi.

33Tanaja'ni pa Alejandro, Judíojos papok tane, ka Alejandro injwela ape'e papo, ti jlamis ti Judíojos je ini'noti pak jiwet'ia iyo papo i'nio'. Alejandro jikio' yejayi ape'e papo i'nio' ka ink'iuyits'iate.

34Je 'es jla'am ti titiant'iekieyi ti Judío pet, kat'ajayi ti tank'i wita'm. Paj ti timesie puwa inetitinki yiji ti kia'iyo, ti je iliyisi ti iyoyits'i 'ate: —¡Artemisa, Éfeso jlele jika dioski, jla'ak ajonitie!

35Iyo'ne 'ate siupa isi'i jip'esinik jiwo siupa tijnajia'm, ti jiwekie'aja ti 'yakal papo i'nio ti its'iuyek'i 'ate: —I'lijwas, ti asa'am Éfeso jlele'yase'm, 'yejne'n, wikie'eyi napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat 'yijene pi iyone ti sam ti a'yenaja siujlie'e dioski Artemisa t'ajla'wet, siu'neje jana sisaj jipel yi'i ti tal poliyi ti na'm isia'm.

36Lajk'ipa ka ne'yi paka inkakiuni naka. Kamaja. Ká awoye jiwet'iaye, ti je ikajli'ijyi.

37Awokjlitieje siunapo i'nio' jiniamayi, lajk'ipa ka k'iejliyi ka je 'esie paka wone siujlie'e dioski Artemisa t'ajla'wet, siu'neje ka ilaki, jeyi kat'aja.

38Siuti Demetrio jla'yi napo jla'yis japoye pa siupa itiajlatisie, 'yina po' siunapo jiwos, siu'neje jana jloma janenisi, jan'yenis. 'Esiji ka ijnoyisi, sekjane'yi sek intajla'ana'a ka injwelisia'm siupa initajlatisi, ja 'esieje'n pa ja 'esieje'n.

39Siuti japoye paka jalasa ka woyeyi, 'esiji ka anitotiek'i wita'm, 'yina jakinieyi siunie iyo ni inka'nejasajnye, jiwekie'ejana'a ka lesanajyi.

40Siunie jiwoyeyi, je ijiat ka je at'emints'e Románojos kassotienaja siunie jiwoyeyi, ti je 'yenajiap'ni wata'a. Siut'itiena'a ka kas'yase'n siupa jitis taj'le siu'napo i'nio' ti jlampa iyots'i'ni, ti je kasts'ajaneje pa siupa initajlatisi, ¿tepat'e si'lij jayonaja ka isiujlieje?

41Yiyik'i wekie'e ti kia'iyo, sekyi'i ti ijliuye'ni.

Hechos 20

Pablo ijioyi papo yi' Macedóniaja siu'neje papo yi' Gréciaja

1-2 Ti nojwa isia'm siukia iyo papo i'nio', ti jlampa iyoyisits'i'ni, Pablo tanayi papo Sinia' jilis, ti ijliuye ti ijwijla'm siupa 'es ka iniwonisi. Itime ti injwelayi papo ti iyoyeyi ka inek ti ijio Macedóniaja, itioyi'i ki iyo ti tamti ti 'yakela papo i'nio'. Paj ti yiye Gréciaja,

³Jika we'lajas najape ti sek yi'i. 'Yina k'iejli pa iyoye'ijyi ka inilan pijia'm ti jota inek, iliyeyiji ti iyotaja ka nekk'i japa kasejkana, iniuye wek ajnatk'i ti yapilie'eje 'niji tajli ti 'nelanjie'e, siojo iniu Macedóniaja.

⁴Siojopo 'yunink'i ja Pablo, japoka Sofater, Pirro jlas Berea jlele, siu'neje ja Aristarco jla'yi ja Segundo ti tajlis Tesalónicaja, Gayo ti tal Dérbeje, jla'yi ja Timoteo, Títico, Trófimo ti tajlis Ásiaja.

⁵Inian'ni'ne sik'ioye japo si'lijwas ti awak kasejkanaja', its'iuysi'n sik'ioye yi'i jlaja Troas.

⁶Ti yama 'niji siojokia jloma ti inlakijnieye, ti titiuwajata niwa woyejes laj jilinkitajets'i, akinie'ni 'ne ti atajla Filíposse. Ja ke iyoyiji'ni jlomas ijwienjli sikio' itij'we ti eejlajayi ts'e Tróasse, sek kas'wanjle'e'ne paj ti saka i'nio 'wanlijyi'n ijwienjliye ti sek awak'i.

Pablo i'mienit pa jwemik jle' iyo'ate Eutico, ti 'yalta

⁷Siojokia jloma inkijmaye, anitotiek'i'ne wita'm ti anikijwana ti a'yaki jakia Saka'niona Jlak ti 'Es. Pablo iyo jlamtikie' k'ieye japo i'nio', paj ti je k'ieyeyei'i, paj ti ajnaj kioweja ti je iliyi. 'Yina ti 'yakatate ti iyo jlamtikie', kajeyepa ti iyo ka nek jakayi siukia ti k'iejli mot.

⁸Aninenaja'a siujlieja 'wuk tom pijia'm, yi'i jawa katese'l ti jwat tena'ak'i.

⁹Jwemik siojo jle' iyo'ate Eutico yi'iji'n ja 'wuk kiwet jlas tomi pijia'm ti imia'a, ti Pablo itioyi'i ti iyo jlamtikie', paj ti jika ijnieti poye, iniujwen'ne ti taj'l ape'e jlaja 'wuk siujlieja tomi pijia'm. 'Yina 'yal'ne kiaka jwemik masa, ti ti'yenajayi.

¹⁰Pablo sekyi'i yam'ne pet ti tisiojmajyi'n ti i'yene. Yiyi ti t'opiyeyi ape'e, ti its'iejwap pa jwemik masa, sekyi'i iyone'ne 'ate japo i'nio': —Ká awoye asjla'aliye, 'wasa'n.

¹¹Sekyi'i ti apilieja'aja pijia'm ti alesanaja jakia Saka'niona Jlak ti 'Es, sekyi'i ti atowaja. Atemaja ti Pablo iyoyeyi'ijyi ka iwo jlamtikie', paj ti jloma 'yakajayiji'n jiwekie'aja ti ya'am.

¹²Ti 'wasa'n ja jwemik, kiaka'ne ti it'imina ti je jlase' ki iyo japo i'nio' ti inkase'n.

Pablo tal Tróasse, ti ijio 'niji Milétojo

¹³Anana'ni sa'am ti akiniek'i jlaja kasejkana ti ijio 'niji yi'i jlaja isi' jle' iyo'ate Aso, kajeyepa ti Pablo iyo'ate: —Yam ja ke iyina'a kasejkanaja, ka yikta, jla'm ijiat ka ijyilta'ase ts'iji Ásojo, ka yiyena'a pet kasejkanaja, siojopa jawayejyi.

¹⁴Ti anitajakieyi ti awak ts'e yi'i jlaja isi' jle' iyo'ate Aso, sekyi'i ti si'niayi ijwienjliye ti ajok Mitiléneje.

¹⁵Sekyi'i ti akinieja'ni, siukia ti jlomaye'eje anewajla'a jlaja Quío. Jloma ti awakieyi siujlieja ajnat i'niat itijwape'n, siukia ti jlomaye'e a'nesaja'ni Milétojo.

¹⁶Kiak iyoyi siukia awoki, kajeyepa ti Pablo je iyo ka pajaja'n Ásiaja, it'imina ti je yam Éfesoje, ti neyat ts'iji Jerusalenne, ti je iyo ka inetiajnati siojokia jloma ti Pentecostés.

Jlamtis pa Pablo ti inijwejla'm papo i'yena papo ijia Sinia' jilis yi' Éfesojo

¹⁷Pablo ti yi' Milétojo, takajluni'ni siojopo i'yena papo ijia Sinia' jilis yi' Éfesojo, ka jnoyi siupa yi'i.

¹⁸⁻¹⁹Iyone'ne 'ate ti 'nesa'ni: —Mejla'ala ka je 'najanayi siunie awo ti a'yi aska kiowe'e, ti 'nelanjie'e a'nesape Ásiaja. 'Yejne'n ki k'iek'i'ni ti je aleyi ti anoyeje pa Sinia' ni jikijmaye, 'yina ka kia'iwo ka iyo ka initoniti, je'e. Yi'i na jloma ap, kajeyepa ti a'we'en siunie inkajejlasaye ti iyotaja ka wonk'iji napo Judíojos.

²⁰Yina ka pakayeyi ka inip'elisin'ni, je awojliyi ti akatate, akjliyi ti ajwe'lase'm niwak siuniwa ja insisieyi, siuniwa awoyi yamtikie' jitieyi'i napo i'nio', jla'yi ti akijits'i ti yi' 'wetits'ik'i.

²¹Je sikip'e ti ajwejla'm napo Judíojos siu'neje napo je Judíojos, ti awone 'ate, “Woye asosikis ink'ieyisa', tankiunieyi pa Sinia' jlas Jesús.”

²²“Yejne'n, 'nakayi siojona Sinia' jikimet ti 'es 'yijienk'i'm ka ijio Jerusalenne. Siupa iliaye jawo seka'a je ts'ajane.

²³Najata jla'am ts'ajane pi awone ti siojopa isi' jajioyi iyo jana Sinia' jikimet ti 'es ti ijwilk'i'm ti jajioyi jana insat jiwe, siu'neje pa iwit'ia jawo, ti inijijwijiyi'n its'ioye.

²⁴Ejlojli wekie'e, 'yina je awoyi yitinikie' niwaka, kajeyepa ka ikajli wata'a ts'iji ka yitak'i siu'nie yaj jane'yi, siu'nie awo ti akk'i, jla'yi ti aki ni inka'niye ti tajle ni Sinia', siunie Saka'niona Jesús yikialk'i, naka ni Sinia' jikap'ijliuskiye. Wuj ti ts'ajkaj'ni ti kia'ioyo.

²⁵“Nakayi jlam je awo, siuti asa'am siojopo ajwelajajampe ni Saka'niona Sinia' jika anechijiyas, ja ke ekiajlayi'i ka si'wena'.

²⁶Yakajk'i ki i'lij ti awo'ate, siupa ti jiwet'ia japoye, je yam'ne ka t'imina.

²⁷Kajeyepa ti pajk'i ta'a ti ajwe'lase'm siunie iyo ni Sinia' ka woyi, je ajwek'iase'm.

²⁸Ká anikiwaliye, ni'notatayiji, 'yenayi napo 'eyasajnas Sinia' jilis. Sinia' jikimet ti 'es pajk'i ti inwojwana sontas jiwosa', ka 'yenayi siunapo Sinia' iyo jika kia'lisa', ti takat'ini ape'e pa jlas ji'woyis ti yamayi.

²⁹Ts'ajane ta'a pa awone siuka yiktiejna'a ja'nes'ni napo i'nio' ti jawo'ate niwa k'iwaajlas ti jwesis, ti jana'am jikiowe'e napo Sinia' jilis, ti jawo ka inetiajnat.

³⁰Wanjliyjina'a ka poye paka ne'yi pa ka inka'neyasajnayeja', siupa ka je ijiatak'i, ti jawojonk'ieye ka intoni jlek'i papo Sinia' jilis.

³¹Ká anikiwalinitie. Astaj wunitiek'ipe siukiwa jlomas yam'niji ti najkapis najape ti a'yasap, jloma ajnajpe ti 'eyasanajyi'n, je ts'ome yi'i pa jloma ti ap'ase'm ti awota'ni asosikie'.

³²“Nakayi 'esiji ka Sinia', jla'yi niwa jlamtis ti takap'ijliuski, jan'ye'nase'm, jla'yi kanoye'ase'm. Siuniwa jlamtis 'yijene 'neje kanoye'ase'm ka ijiatayi ka astankiujniece poye, jla'yi kawenase'm ni jikap'ijliuskiye, jikimet napo Sinia' jilis ti isis.

³³Najanayi ti je sijwesiejeji'n paka k'iejliyeji siupa ti asetia'n, isiowe je yi'i jana wikiniet'aj, siu'neje niwa lotakijnies, ji'wuye paka ne'yi paka isiechaye.

³⁴Wenajliyi pet ti akijme'n, 'nakayi'iji ti a'we'en siunie asetia'n, jla'yi siunie isitia'n siojopo yi'ni ijiap.

³⁵K'iejliyi'iji pa akima, sekyi'i ti ajwanayija'ajme pet ti 'eyasanajyi'n ti awo ka kiak aniwonayi, ka anoyeyeje siunapo p'ijliusis siupa isitia'n. Astaj enayijpe 'ate siusiwa Saka'niona jlamtis ti 'yakaj, ti iyo'ate, “Siunie iyo 'wajietiyee, ni Sinia' iyone ti ip'ilisi'n 'yaka'm ape'e siunie ti tiwok ji'wajieta.'”

³⁶Yiyik'i ja Pablo ti tamti, sekyi'i ti takosjlete'l itiyeyiji'n ti iyo t'ajlayeja'. Siojopo jla'yis kia'iyojliyi pet.

³⁷Yape'n, its'iewayisi'ni ja Pablo, jla'yi ti its'iuyis jik'iolo'we.

³⁸Pak ilia'an japo ti jitiej yinisi'ni 'ate siupa Pablo 'lij ti iyo'ate, “Ka pajana'a ka si'wena'.” Sekyi'i yamayisik'i ti ijioyeyi jlaja kasejkana.

Hechos 21

Pablo ijio Jerusalenne

¹Jlampa atajlajayi japo si'lijwas, asojmayejamk'i jlaja kasejkana, akinie'ni ta'a ti amita ts'iji yi'i jlaja ajnat jle' iyo'ate Cos, siujlieja i'niat itijwape'n. Siojokia ti jlomaye awakieyi jlajaka isi' jle' iyo'ate Rodas; sek atajla'a ti atayeja'aja 'niji yi'i jlaja Pátara.

²Ti a'nesaja'ni, a'wenak'i jiwekie'e jlaja kasejkana ti janek ti ijio Feníciaja, sekyi'i jlajak akiniejak'iji.

³A'wenaja'ni jiwekie'e jlaja Chipre. Ti akinieja'ni, alekieyi 'niji si'lieme, ti atayeja 'nijiye siujlieja isi' jle' iyo'ate Tiro, ajnat ti yiji jlaja Siria. Sek tijwosa'aja'n siojowa wask'i'nelaja yiji jlaja kasejkana.

⁴Sek kas'wanjle'e'ne, paj ti saka i'nio 'wanjliyi'n ijwienjliye. Awokieyijyin'ni japo si'lijwas ti Sinia' jilis pet sek ji'wet'e. 'Yina siojopa Sinia' jikimet 'yakajanitia'm pet ka je inwenis ja Pablo kajno Jerusalenne.

⁵Ti awakiek'i siukiwa jlomas aninenaja, sekyi'i ti akinieja'ni ti jatiajlaja japo si'lijwas. Pajlat ti namisek'i kisie'e jlaja isi', jijwa'yis namisik'i pet, jilis kia'iyojliyi.

Ti awakie jikiuts'i ja i'niat lajlik'i, sek awak'i ti ts'akosjlete'l ateyejayijk'iji'n, ti awok ts'ajlayeja', kaswikie'eyi ti awok ts'ajlayeja'.

⁶Atemaja ti atejwilajayi japo si'lijwas, sekyi'i ti asojmayejamk'i jlaja kasejkana, yama'ni pet ti yapi'ni.

⁷Atajla Tírojo ti anak i'niatk'i, paj ti awakieyi siujlieja ajoki Tolemaida. Awaki japo si'lijwas ti atejwilajayi, 'yina saka jloma ijwienjli wekie'e ti kas'wanjeje'n.

⁸Jloma kiecha ti akinieja'ni ti ajok Cesaréaja. Ajok ji'wete ja Felipe ti inka'niye ti 'es jiwo, tajla'm siojopo ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji iniuyeje'ni japo injlojwajnas, jak awakiap'ne.

⁹Jilis japo ijniuylits'i asejnia, laj jijwa'yisa, japoka'ne siojopo iyo injwejlanawokila'.

¹⁰Jlampa kaspaja'a ti sek awak'i ti awakiap, 'nesape ja Sinia' jijwejlanik jiwo siojo jle' iyo'ate Agabo, tal Judéaja.

¹¹Ijiots'e yi'i siojo awak'i, isimayi ja Pablo jika'wak ti inits'ejwane jikioye, jisietis, itij'we ti inits'ejwa'n jla'am, sekyi'i iyo'ne 'ate: —Siojona Sinia' jikimet ti 'es iyo'ate ti ijwi'l, siunie jika'wak ni aki'meje, ti kiak ja tiwonaja siuka aniwoniji'ijyi ka netiena'a Jerusalenne. Siunapo Judójos janekiajle napo i'nio' 'wenayi.

¹²Ti ape'yakieyi ti kia'iyó, sekyi'i ti ajwelajanta ka inip'elisinaja ti je awenata. Siojopo ji'wet'ise' kia'iyójiyi ti je iwinista. Awonajataja 'ate: —Ká akna'a ka ajo Jerusalenne.

¹³Isiults'em'ne ti iyo'ate: —¿Yot'iyi'ni ti jlapajyi'n, jla'yi ti je inkasajyi'n? Pajk'i ta'a ti aniwakajlanit ti ja inilayiti siunie jayo ka yita Jerusalenne, 'wanjliyi ka kia'iyó ka silie'nitie ni'ne ka siliana, 'yina 'esijyi ti naka ti jant'emink'i ni Saka'niona Jesús ti akk'i.

¹⁴'Yina a'wena ti je akajla ja Pablo, sekyi'i awok'ne 'ate: —'Esiji ka jlama jla'am pa Sinia' siupa iyo kawo.

¹⁵Jlomas 'nak nojwaja'm ti sikijmatis alesanajak'i'ni ti awokieyi ka na'ni, jak je iyoyiji akinieja'ni ti ajok Jerusalenne.

¹⁶'Nak nojwaja'm japo si'lijwas tal Cesaréaja 'yuninsek'i. A'nesa'ni ti kassokiejayiji ja sikiecha Mnasón, tajle jlaja ajnat jle' iyo'ate Chipre, inamtik jiwo paj t'ipi. Awakiap'ne kajeyepa ti iyo si'weta'.

Pablo ijio isik'i ti ijioyi pa Santiago

¹⁷Ti a'nesaja Jerusalenne, si'lijwas japo Sinia' jilis pet, ti kas'wena wuj ti inkase'n.

¹⁸Jak je iyoyiji'ni, jloma kiecha ti ajokie isik'i ti ajok ji'wete ja Santiago, ti sa'yi ja Pablo. Siojopo i'yena papo ijia Sinia' jilis ijyiwite ti sekyi'i.

¹⁹'Yina Pablo ijwilaja'm japo je Judójos siojo Sinia' iyone, ti paka 'esi ni jikijmaye iyo, ti itimayi ti itijwila.

20Jak je iyoyiji'ni ti ipi'yayisie, iyunitisie pa Sinia'. Sekyi'i iyonayisi 'ate ja Pablo: —'Na isiecha, ji'wen 'neje ti 'loj napo Judíojos ti je takakiunisi pa Jesús 'nakayi, ti je iyoyisink'iye ka je tiwoki siunie jike' iyonisi pet, siunie iyo ni Moisés jika'neyasajnaye.

21Jla'yi ti pajk'i ti t'ijieyisi ti jit'iyasajne'n papo si'lijwas Judíojos yi'i puwa ajnatis ijia kanleyisi kan'yenis siunie iyo ka tiwoki. Ijwilis ka impe'ya ka awo'ate, “Je 'esiji ka kiak awonayi napo asles ayijnies, ka ewaja'yi ni t'isie'n jlas ni kia'le. Leyeyi siuniwa jiniwonayi.”

22“¿Tepat'e janiwonaja siuti kia'iyó? Janjie'ya ti ji'nis 'naka'a.

23Siunie 'esk'i ka woyi, ká akamana'a sitipe'e siunie jayona'a. 'Yejne'n, 'esiji ti po' siunapo i'nio' yi 'neye, ijniujlits'i napo, ti pajk'i ti inipe'yayisi pa Sinia' siupa iniwonisi.

24Napok ja a'yisa', janilesaniji iyot'iyipi pa Sinia' ka tiwoki, kat'inna ape'e ka tiwoki jika awusiesa', jankajanit ti jlam je iyoyisi ti po' siunie iyoyisi, ti inipe'yayisi pa Sinia'. Ja'nakayeyijna'a ti ja ti'wena ti je ijiatk'i siunie tiwona'a, ti injwela ka je awoyi siunie ni inka'neyasajnaye.

25“Siunapo je Judíojos ti pajk'i ti ininekiajlisi pa Jesús, pajk'i ti sip'esinik atatajaja, ti ajwelaja'm siu'nie awonaja. Ti je 'esiji ka intowis siunie 'nisie'n ti wakal ti t'otata ti tekiajlaja niwa diosis jiniliaja. Siu'neje ni 'woyis, ni'ne ka nakaye siuniwa ti pajk'i ti 'yajle'n pakaja. Je 'esiji ka woyisi siunie iyo ni i'nio' jla'yi jana i'nioki ti 'yakama ape'e siunie 'esk'i ka tiwoki.”

Pablo jikojwas isi'me

26Pablo yamk'i'ne siojopo i'nio' ijniujlits'i, siukia ti jlomaye'eje iyoyeyi siukia iniwone ti ini'notatiji, kia'iyojliyi siojopo i'nio' ijniujlits'i. Sekyi'i ti yama'ni ti ijioyisi jlaja 'najla'wet, ti ijwile ja pa'yi siupa jloma ininejni siupapo i'nio' siupa iniwonisi, ti iyoyis ji'wajieta' jitipe'e ti yikijale pa Sinia'.

27Jlampa majleyeyi ka nets'i siojokia i'nio 'wanjlijyi'n, 'nesa'nijpe siojopo Judíojos tal Ásiaja, i'wi'in ja Pablo yi'i jlaja 'najla'wet. Ijwisin'ne japo i'nio', sekyi'i t'ekiyejaya ja Pablo, ti isimits'i.

28'Yina tanayi japo i'nio' ti iyo'ate: —¡Israel jika kia'lis, joniemet, noyeyits'e'm! ¡Siu'nie i'nio' yamk'i'ni napo ti 'yiyasane siuniwa wask'i'nelaja ti teje selia'm ti Judíojosts'e'm, teje'yi ilia'm ni Moisés jika'neyasajnaye, siu'neje jana 'najla'wet! ¡Je najata, siu'neje ni iyo ti iliaki jana 'najla'wet, ti jla'yis'ni napo i'nio' je Judíojos ti 'yuyisietaja kiajwe!

29Ji'lij kia'iyonisi kajeyepa ti i'winis siojo Éfeso jlele, ja jle' iyo'ate Trófimo, ti jla'yi ja Pablo isija'm, ti ijwil ka Pablo ina'asi'ni ti 'yuyetaja jlaja 'najla'wet.

³⁰Yaka titietaja'm japo i'nio', ti yama'ni ti t'osi'ni ti i'yenisi, yiyisi wekie'e ti isimayits'i, itionayis kisie'e ti tajlisi kiajwe jlaja 'najla'wet. Sekyi'i ti ip'ionayisiamk'i jawa 'wuk kiwitawa.

³¹K'iejlipa iyoyeyisi ka ilanis, ti yiyeyi ja tokis jika anechiyas Roma jlele siukia iyo japo i'nio' ti jlampa iyots'i'ni.

³²Tanayi japo jika ijiawos, siu'neje japo jijnuijliejwas ti kia'iyó anechiyasas, t'osiye'ni ti ijioyisi siojo yi'i japo i'nio'. I'winis ilia'm japo tokis jika anechiyas, sekyi'i ti iliyeyisi ti yejes'ni ja Pablo.

³³Siojo tokis jika anechiyas yamitayi ja Pablo, sekyi'i ti takajlunieyi ka timesiek'i puwa wikijnies ka tilie'nitieje, 'yina i'yasam'ne japo i'nio' ti iyo'ate: —¿Ten siu'nie i'nio'? ¿Tempa jitis iyo?

³⁴Yina ti jlam pak iyots'i'ni japo i'nio', 'wena japo tom ts'e, 'wena japo 'wenayi siupi yiyiji, jak je iyoyiji'ni ja tokis jika anechiyas ka 'najane siupa jitis. It'imina pa tokis jika anechiyas ti takajlunie ka tokiji siupi yi'i japa tokis 'loj ji'wet.

³⁵Ti yiyeyisi siupa tiniukk'i'ni ijio'we pijia'm japa tokis 'loj ji'wet, Pablo tokis ijieyeyis pijia'm kajeyepa ti jwesis japo i'nio'.

³⁶Je iliyisk'i siojo tokiji, yamisk'i'ni ti iyoyits'i 'ate: —¡Lana! ¡Lana! ¡Lana!

Siupa Pablo iyo ti tamti jlam jitipe'e

³⁷Ti Pablo je tikiniejlíyi'iji ti ja toki siupa yi'i papo tokis 'loj, i'yasen'ne ja tokis jika anechiyas ti iyo'ate: —¿'Esiji ka 'yakamtijniena kiu'? Tokis jika anechiyas isiujlie ti iyo'ate: —'Najanp'ane ki Griego ji'lij.

³⁸¿Yina amt'e siupa Egipto jlele siupa inilane papo anechiyasas, ti cuatro mil papo tokis inwak jiwos jikawos yi'i japa ajnat laj i'nioye'e?

³⁹Pablo isiujlie pet ti iyo'ate: —Je ya'am. Ijیاتاتاја јіwekie'e ti yam Judíok'i'm, 'yina je japaka ka tiajle siojopa ajnat jiwel'ni, atajla'm pet jana ajnat Tarso, siojona yiji pet jana Cilicia, janak i'wit. Siojona isi' atajla'm wuj ti jle' po'. ¡Wenk'i'm kiu wata'a ka yamti'yi ape'e napo i'nio'!

⁴⁰Ijیاتјіуі tokis jika anechiyas 'yajlinit'ne k'iyé ka intamti ape'e japo i'nio'. Sekyi'i Pablo takasit'ne, ijio'ne ape'e siojo tiniukk'i'ni, jikio' ijie'ne ape'e japo i'nio' ti iyo ka tik'iukie, ti jantamti. Its'iyusie 'ate, tamti'ne ti iyo Hebréojos ji'lija', ti iyo'ate:

Hechos 22

¹—I'lijwas, jla'yi japo ti asa'am ti inkijliyejyi'n, k'iyek'imna'a siunie jayo ti jayamti itipe'e.

²Ti ipi'yayisie ja Pablo ti iyoyi ki Hebréojos ji'lij, sekyi'i ti ijیاتayiji ti its'iyusk'i 'ate. Pablo jlam yinjliyi ape'e ti iyo'ate:

³—Judíok'i'm, ajyijyi'n jana Tarso, yiji jana Cilicia, sikijliyeje siujlie'e Jerusalén, ti ani'neyasa'n. Gamaliel t'eyasanikk'i'm, atej'weje'n ti ani'neyasane ki iyo ki Moisés jika'neyasajnaye, siupapo sitise'l t'ipi isi'me naka. Wuj ti ajalas ka iyoyi naka siunie iyo pa Sinia', anipejlanit ki iyo ni ijiusik, iyoye'ateye jiwoyeyi siu'nie jloma.

⁴Ti pajk'i ata'yi ilia'm siunapo iniuk'i siunie 'Nayi Ink'ie', paj ti awoyeyi ka iliajne'n ayijnies, asejnia ti aki'mik'i ti ajoyi'ni insat jiweje.

⁵Siunapo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje napo kijilas jle' po', 'yijene pi iyone ti jlam je awo. Kajeyepa ti napokape ti tajle ki isio' jlele ti iwinisk'i'm ka 'ajla its'ioye ka ijiojwa'm napo si'lijwas Judíojos yiji jana Damasco, ti akk'i'ni siunapo yamk'i pa Jesús, ti awo ka ijioyi'ni Jerusalenne, ti tajaki'n.

Pablo yamtiyi ti 'nelanjie'e iyoye jlosik ink'ieye

⁶“Yina 'nayiji jlampa je sitiojwape Damáscujo, ti 'najlikiyeta, siukia jla'al jlaja kates 'lan poliyi ti 'esi', ti itijwe'n itipe'e, sesi'liet jakayi.

⁷Sekyi'i ti ayet'ipi ajnat'e ti siniujwe'n, ape'yayi'ni pa ina'lap tom poliyi ti iyo'ate, “Saulo, Saulo, ¿yot'iyi'ni ti jitie'yi ijyilia'm?”

⁸“Awo'ne 'ate ti akiujlieyi, “Yaka anechiyas, ¿te'na'm?” Siojo ina'lap ti pesieje iyo'ne 'ate, “Ya'am, Jesús Nazaret jlelek'i'm, siunie jitie'yi ilia'm.”

⁹Siojopo ya'yis i'winis jiwekie'e siojo jla'al jlaja kates, 'yina je ipi'yayis siojo ina'lap. Sijwanjli ya'am ti ape'ya.

¹⁰Sekyi'i ti a'yasaja'n ti awo'ate, “¿Ten siupa jayo, 'Yaka'niona?” 'Yina isiulk'im'ne ti iyo'ate, “Neppijia'm, maj, jo Damáscujo. Sek ja ajyi ka tijwelaja'amna'a siupa janiwone.”

¹¹“Lapakawo ti siwojwa'n talokie siujlieja kates ti a'we'en ti 'esi', jak je iyoyiji'ni siojopo ya'yis sitionayis isija'm.

¹²“Sekyiye'epe siojo i'nio' jle' iyo'ate Ananías yi'i jlajak isi', ijiate jla'am ti iyoyi ki inamtik, jla'yi ti 'yotat ki Moisés jika'neyasajnaye. Wikie'eyi siojopo Judíojos yiji jlaja Damasco ijunitis ti 'es.

¹³Yina Ananías ijiok'i'ne ti i'yenk'i, sekysi' iyonk'iji'ne 'ate, “Isiecha Pablo, 'esiji ji'wejne'n”. “Jak je iyoyiji'ni je yiji puwa ka jlomasa 'esieyiji ti a'yen kisie'e.

¹⁴Iyo'ate ti yinayi'iji ape'e, “Sitise'l t'ipi Jinia' jla'am ijniejiet'a'm ti iyo ka intant'ieje siunie iyo kanwoyi, ka a'we'en ti ijiate jla'am ti 'es, jla'yi ka ape'yayi ti jlame ti tamti.

¹⁵Am ti ja akajwejlan'ni ti ja aki ape'e 'ni ajnat ti jajwejla'm napo i'nio' siunie iyo ni ji'we'en, jla'yi ki iyo ni jipe'ya siukia jloma.

¹⁶Nisiamaja'ni, ká anijwatanitna'a; ninajie'n nineyine pa Saka'niona, kanlej niwa ajoski'la iyo.

Pablo yamtiyi ti Sinia' ijliuyi papo je Judíojos

17“Ti apilie'eje Jerusalenne, 'oyeyi jla'ja 'najla'wet wuj, ti awo 'yejlayeja'. Sek a'yi ti poye na a'we'en.

18A'we'en ni Saka'niona ti iyonk'i 'ate, “Jlam woni'ni 'ate ka tajla'm jla'a Jerusalén, 'wanjliyi ja ke ink'iu'wa'm napo i'nio' 'nak yi'i siuti sijwelta.”

19“Sekyi'i akiujlie ti awo'ate, “Jla'm ijiattaja ka je 'najanisi paka wonk'i, ti ajoyits'i niwa Judíojos t'ajla'wetis ti awojyin'ni siunapo i'nio' iyoyi ni amtik, ti ajoyi'ni insat jiweje, ti tajaki'n.

20Yina jla'm ijiat ka je yamape ti sek a'yi ti tilianajape ki akawo Esteban ti jlam ti injwe'el, tiwet'ianaja ka je yama 'neje ti a'yena kiwa ji'wuye siojopo takalankiji'n, ti ajwela ka 'esie ki iyoyisi.

21“Saka'niona isiulk'i'm ti iyo'ate, “Maj, kajeyepa ti ya'am ti jajliu'. Jajliu'wa siunapo i'nio' ji'wetis je jnanjliyi, ti je Judíojos.”

Pablo inijwejla'm pa tokis jika anechiyas ti jla'am ti Roma jlele

22Sek jla'a siukiwa jlamtis ti tik'iukie ja Pablo, sekyi'i ti ijiatayiji ti tanisi ape'e ti iyoyits'i 'ate: —Je 'esiji ka 'wanjliye'e. Lana' jla'm 'esiji ka inetia'n!

23Jlam tanjlik'i wita'm, jla'yi ti ji'wuye ipiatists'i, siu'neje ti ajnat itietisi'ni pijia'm.

24Tokis jika anechiyas takajlunie ka toki kiajwe siojopa tokis 'loj ji'wuk, ka tak'ajaki'n ka injwe'el siupa titiajlataja ti kia'iyoyi ti tank'i wita'm papo i'nio'.

25Wakajle ja Pablo ti tilie'nitie, ti jotaajak'ni, Pablo i'yasen'ne ja tokis jika anechiyas siojo sek yi'i, ti iyo'ate: —¿Ma 'esiji jiat'eje ti asa'am ka aja'ni pa ti Romano, siuti je 'yakaj siupa jitis iyoyi?

26Siojo anechiyas ipi'ya wekie'e ti kia'iyoyi, yama ti ijwile ja jika anechiyas, ti iyo'ate: —¿Tepa jawo, siu'nie i'nio' ti Románop'an?

27Sekyi'i ja tokis jika anechiyas yam'ne ti ijioyi ja Pablo, i'yasen'ne ti iyo'ate: —¿Ijiate ti Románo'a'm? Pablo isiujlie ti iyo'ate: —Ji'yu.

28Tokis jika anechiyas iyo'ne 'ate: —Ti awoyeyi ka iyo Románoja je jlase' jakia wikiniet'aj atej'we ti akat'i'n itipe'e. Yina Pablo iyo'ne 'ate: —Ya'm ijiate ti Románok'ime, kajeyepa inia' Romano.

29It'imina'ne siojopo tijliuktieje ka inajas'ni, ti ipi'yayeyis ti kia'iyoyi, yama'ni ti tajlisie. Kia'iyoyliyi ja tokis jika anechiyas je ijwiyeiyi'ni ti je ijwi'yape kajeyepa ti jla'am ti wikijnies ilie'niti.

Pablo tokiji papo Judíojos jlosikis jiwos

30Yina ja tokis jika anechiyas ti iyotaja ka 'najane paka wone siupa jitis iyoyiyi ja Pablo. Jak je iyoyiji jloma kiecha jakia ti tilienajayits'i kiwa t'aka ti wikijnies, sekyi'i ti takajlunieyi japo ijnosikis jiwos, siu'neje japo pa'yijis jika anechiyasas, ti

iyoyeyi ka inិតotk'i wita'm. Sekyi'i titiona'ne kisie'e ja Pablo, ti titionaja japo ijnosikis jiwos.

Hechos 23

¹Pablo jitiej itieteje'ni japo ti iyo'ate: —I'lijwas, atalk'i'ni jiwekie'e, atajlap'e ti 'nelanjie'e, awakieyi 'niji ti akama jiwek itieyi'i pa Sinia'. Kajeyepa ti lajk'i wekie'e pa ka iyo ka je 'esie ka itiej wujwayi'ni ka ts'ajwejle.

²Ananías, siojo pa'yijis jika anechiyas, ijliuyetaja siojopo yijape'n ka inkiejes jikiwit'ape'e ja Pablo.

³Yina Pablo iyone'ne 'ate: —¡Am ja ijiatayi ti ja Sinia' impaj akiwita'm, ti jijwel ka i'nes! Siuti jlejyi'n 'naka'a ti si'yen ti jakajanit itipe'e siupa awoyi, iyo ni Moisés jika'neyasajnaye siunie iyo ka tiwoki, 'yina siuti jiwo ka sipaj wuj ti jiliaki ki inka'neyasajnaye iyoyi.

⁴Siojopo sekya'i, ti ipi'yayisie, wuj ti jwesis ti iyoyits'i 'ate: —'Wena ka a'lej kiak awone, ti jipechini ni Sinia' jika pa'yijis jika anechiyas.

⁵Pablo isiujlle ti iyo'ate: —'Napo i'lijwas, lapakawo ti je ts'ajane ta'a paka iyone ti pa'yijis jika anechiyas p'an. Jljajmiliet ka ts'ajane ta'a paka iyone, jla'am i'lij je kiak awontaja. Kajeyepa ti Sinia' jlamtis ti yiji ni ji'wet kia'iyoyi ti iyo'ate, "A'lej 'otata jla'yi ká amasin'ni ni aka anechiyas."

⁶Ti Pablo itijnisieyi ti Saducéojos siu'neje japo Fariséojos japo yiji japok ijnosikis jiwos, sekya'i 'yakets'ijiap'ne ti iyo'ate: —I'lijwas, Fariseok'i'm. Fariséojos 'neje napo i'wit jlele. Je akakiuni siunie iyo siunapo 'yajle'n ti yapits'i pijia'm. Naka'ne siunie titiajlatak'i'm.

⁷Ti Pablo itimayi ti kia'iyoyi, siojopo Fariséojos siu'neje japo Saducéojos yapilie jlamk'i wita'm ti iniewitis. Sekya'i inik'isa'ne japo i'nio'.

⁸Kajeyepa ti Saducéojos ijwil pet ka je inapits'i pijia'm siupapo 'yajle'n, ijwil ka lajak'iyi puwa injlojwajnas poli jleliye, ijwil 'ne'eje ka lajak'i puwa imosela'. Jlampet japo Fariséojos ijwil pet ti je takakiunisi niwaka ti ijiate, ti po'.

⁹Wikie'eyi japo i'nio' ti tamtits'iji'n. Po' siojopo sekya'i ti taka'neyasane kia Moisés jika'neyasajnaye, ti tajla'm japo Fariséojos, takasitk'i'ne ti iyonisi 'ate japo i'nio': —Siu'nie i'nio' lajk'ipa ka je 'esie, ka k'iejliyei kawoyi ka 'winaja. Ajwel'ni insak'aljle pa takamtijniene, ni'ne ka injlojwanik poli jleliye pa.

¹⁰Yina ti ijiatayiji ti je inilesaniji ti iniewitis papo i'nio', siu'neje ti jlampa iyoyisits'i'ni, tokis jika anechiyas isiwitayi ja Pablo ka ijiatayiji paka tiwonaja ka t'ekiyeje ka tiwok jijwala'. Sekya'i ijliuye'ne japo jikawos tokis ka intonis kisie'e ka inekiajlisia'm jlaja tokis 'loj ji'wet.

11Ajnaj ti Saka'niona ini'wenkinat'ijiampe ja Pablo, ti iyone'ate: —Pablo, jwajla'a paka wo. Wone'ate ti 'nak jle'yi 'ne yi'i jla'a Jerusalén ti sijwe'el, ka atiejna'a Rómaja.

Judíojos wakal siunie iniwonisi ti iyo ka ilanis pa Pablo

12Jloma ti k'iejli mot, po' siojopo Judíojos ti inikiujlisiap ja Pablo ti iyoyits'i 'ate: —Sak je inkaja ti je a'yakanajli'ijyi 'na Pablo ka iliana, jla'm ijiatena'a ka i'yakana jiwekie'ejana'a ka inkajaja ni sak, jla'yi pa k'iejliyi ka 'yaki.

13Ika'm ape'e papo cuarenta siojopo inikiul, ka kiak iniwonisi.

14Yam'ni'ne ti ijioyisi japo pa'yijis jika anechiyasas, siu'neje japo Judíojos siojopo kijilas ti jleyis po', yiyisi ti iyoyets'i 'ate: —Siunie awoki ti anama'ni, ejlowekie'e ti nel'lia kaslajne'n ti je a'yakanajliyi 'na Pablo ka liana.

15Siuti asa'am, siu'neje napo sosikis jiwos, 'yasajyi'n na tokis jika anechiyas ka name'a ja Pablo. Jlam kelitie'nina'a jiwekie'e ka wonayi 'ate, “Jalisanaja'ni ka'yena siupa jitis iyo.” Jlam'ne ni jayoki ti ja'yenajank'ie siupa jano'we, sek jane'yi ka i'yakanajana'a ka iliana.

16Yina siojo ji'yijnia jlas ja Pablo 'yijene wek pi iyone, ta'a'ne ti t'osiya pa jikilia ti takajwejlane ti yi' tokis 'loj ji'wete siupa iyo japo Judíojos ti iyo ka ilanis ja Pablo.

17Pablo sekyi'i tanayi ja tokis, ti iyone'ate: —Mayi kiu wata'a siu'nie jwemik, joyiji ja aska anechiyas. Po' siunie iyo ka injwejla'm.

18Tikinieje'ne ja jwemik ti tokiji ja anechiyas. Iyoni'ne 'ate ti yiyeyi: —Siojo inkipinik Pablo ijliuk'ijme ka 'yunink'i siu'nie jwemik, ti iyo ka ijno'wa, ti pojle siupa iyo ka injwe'la'm

19Tokis jika anechiyas isim'ne jikio'yi, ijwienkite'n siojo ijioyiji ti i'yase'n, ti iyo'ate: —¿Ten siupa jota ajwelk'i'm?

20Siojo jwemik isiujlie ti iyo'ate: —Siunapo Judíojos wakal ti inikiul ti jajno'wase ti a'am ti anechiyats'a'm, siunie jan'yasanisi naka ti kajlomata ka k'iejli motieta ka akiji ja Pablo ti ijwilis ti janlesanijisi'ni ti jan'yenis siupa jitis iyo.

21Jla'm iyoyisi, ká ak'iuyeyijna'a. 'Yejne'n siunapo inikiul ti iyo ka ilanis, 'yaka'm ape'e napo cuarenta napoka ti t'olanisie ja Pablo ka kiak iwonisi, ti jan'yenisink'ie pakaja siupa jano'we ka akinietajana'a. Ijwilis jlak je inkaje ti je i'yakanisjli'ijyi, jlajmi ijiatayi ka in'yakanis ka jiwekie'ejana'a kan'yekiunis jla'yi kan'yayisi paka k'iejliyeyi. 'Yina wakajle siunie iyoyisi, pakata jla'am siupa ti its'iuyisink'ie ka akiujlie ka ajotajanie'e.

22Itime ti ijliuye ja jwemik, sekyi'i iyone'ne 'ate: —'Esiji, maj. Ká ajwejlamna'a paka ne'yi siukia iyo ki jijwelk'i'm.

Pablo tijiuki pa anechiyas Félix

²³Siojo tokis jika anechiyas tane'ni japo times jikawos anechiyasas ti iyone 'ate: —Wakajlanitiets'i papo tokis, siupapo jant'ask'i ajnat'e ja dosciéntossa', jlampet siupapo jane' a'lentask'i ape'e ja seténtaja, siupapo janwo jika k'okisa' ja dosciéntossa'. Ajnaj ka akinieye'nina'a ka ajoye Cesaréaja.

²⁴Woyenie'e jiliajwaja' na Pablo, ka ne'yi ape'e. 'Esiji ka'yena ja'nakayeyi ka laja jiwet'iaye, ka netiejenie'e ja anechiyas Félix.

²⁵Siojo jip'esinik ijliuyi ja anechiyas, siojowa jlamtis yi'i iyo'ate:

²⁶“Ampey, anechiyas Félix ti ajweye po'. Ya'am Claudio Lisiask'i'm, wuj ti atejwi'la.

²⁷Je 'wenayi paka ijwi'la'm, 'neyek'i Judíojos isimits'i siu'nie i'nio' ti iyotaja ka inlanis. Je 'esiji pet ti ts'ajanayi pa awone ti Romano, 'yina ak'ne ti a'asi japo jika tokis, sekyi'i a'manit'ne.

²⁸Yina ti awo ka ts'ajane siupa jitis iyo, it'imina'ne ti ajoyiji japo jlosikis jiwos jlamis.

²⁹Yina ti jiwekie'aja ti ts'ajane pa awone, ti naka p'an jika'neyasajnaye jlamis ti itiajlatisie. Jljami wekie'e ti iyotajas ka inlanis, siu'neje ti iyo ka 'notits'i a'laja'm ti lajk'ipa ka jitis iwo ka ijiatayiji ka je 'esie.

³⁰Ti ts'ajane ta'a pa awone siunie jota iwonisi, ti iyotajasi ka inlanis, it'imina'ne pet ti nak ajlojwi, siu'neje napo ijiutinisi paka jitis inwo ajlok'i, ka ape'ya siupa itiajlatisie. “Nak nojwaja'm 'niwa yamtis. Ya'am, CLAUDIO LISIASK'I'M.

³¹Jak je iyoyiji'ni siukia ajnaj yama'ni japo tokis ti yamisi ja Pablo, ti ijioyisiji siujlieja isi' jle' iyo'ate Antipatris.

³²Siukia jloma ti k'iejli mot, siojopo tokis t'ask'i ajnat'e yapik'i'ne jlam isia'm, japokataja jla'am siojopo yi' a'lentask'i ape'e ti je yajapk'iji'n ti yamisi ja Pablo ti ijioyisi Cesaréaja.

³³⁻³⁵Ti 'nesa'ni, yikiajlayisi ja anechiyas siukia imp'esinik titiunkinieje. Yamtijiena ja anechiyas, itime ti jiwekie'aja ti tekiajlaja ja anechiyas ja Pablo. Sekyi'i ti i'yasayiji'n siojopa ajnat ji'wet yi'i ja Pablo. Ti 'yijenayi ti tal Cilíciaja iyo'ne 'ate siojo anechiyas: —Je ijiat ka je ipi'ya ka 'nesta'nina'a siupapo 'yijene siupa ates iyo. Takajlunieyi ka tokiji siupa anechiyas t'ipi Herodes ji'wet ka sek tena'a, ka wujwa ka ti'yenaja.

Hechos 24

Judíojos ijiutkina pa Pablo ka jitis poye

¹Ijwienjli sikio' itij'we kiwa jlomas tomk'i ti 'nesa pet na pa'yijis jika anechiyas jle' iyo'ate Ananías, ts'e Cesaréaja, jla'yis siunapo kijilas jleyis po', siu'neje ja tanti

ape'e napo jitis po' siojo jle' iyo'ate Tértulo. Ti jla'am ijioyisi ja anechiyas ti ijwilisi, ti ijwil ka poye pa jitis iwo ja Pablo.

²⁻³Ti tokis yamayiji, siojo tamti ape'e napo jitis po' jak iniane ti ijwijla'm ja anechiyas siupa ijwil ka jitis iwo ja Pablo, ti iyo'ate: —'Na 'yaka anechiyas Félix, siunie e'e ijiok'i'ni ape'e 'ni ajnat ti ajweye po', ti sa'am siu'neje napo saka kia'lis jlam je awoki ti kasts'isichia, 'yina it'imina ti akajmak. Kasts'ajka'm ti 'naja'n, it'imina ti yamjli'ijyi wekie'e ti je netiajni siuniwa wask'i'nelaja yiji jla'a saka ajnat. Ijiate 'ni 'yaka anechiyas Félix, ti e'e ijiok'i'ni, sa'am anamaja'a siu'nie iyo 'ni yits'e ti wuj ti kasts'ajkase'n.

⁴"Ajwel'ni je 'esiji ka kasp'a siu'nie jayoki, 'lojwinie'e ka poye paka woyi kapajata, it'imina ti anip'elisi'na ka k'iuts'e'm siu'nie jayoki ti jayamtiye.

⁵A'wena siu'nie i'nio' ti itiejietk'i wita'm napo Judíojos, ti ijioyetaja japa yi'i isi', it'imina'aja napo Judíojos ti po' na jijliak'aliyis. 'Nak iniajnen'ni k'ieye siunapo i'nio' Nazarénojos.

⁶Siu'neje ti iyo jiliakikie siojona 'najla'wet ti 'es yi' Jerusalenne, nak atajlataja ti akima'a.

⁸Yaskiamejen kiu' siuniwa ajwela, je ijiate ka je a'we'en ti ijiate.

⁹Tértulo yiyik'i wekie'e ti tamti, siojopo Judíojos sekyi'i tamtits'ijin'ne ti iyoyits'i 'ate: —Jlam je iyo ni siunie iyo ni tamti ape'e napo jitis po' ti tamti.

Pablo je 'yujwa'm k'ieye siupi Judíojos iyone

¹⁰Sekyi'i ja anechiyas jikio' iyone'ate ti ijliuye ja Pablo ka intamti pet. 'Yina Pablo iyo'ne 'ate: —'Esiji, 'wanjliyi je ajwek siunie jayo ti jayamti pet. Am ti impaj, pa nojwat'ijia'm puwa aka najkapis ti jlejyi ni akijmaye, ti ji'ye'n ilia'm siunapo i'nio' ti jitis poyeta.

¹¹Je ijiat ka je a'yasani'nina'a siunie awoyi, jlamjiliet k'iejliyi ti itijwa'm sikioye times tom'niji niwa jlomas ajyi ti 'nak a'nets'e Jerusalenne, ti ana'am ka iyunit pa Sinia'.

¹²'Yina je si'wenajli'ijyi ka iniewiti paka ine'yi pa, lajk'i 'neje ka ne'yi japa ka jlomaye ka 'yikisane papo ka ine 'najla'wete, ni'ne ka yiji paka yiji siuniwa 'najla'wetis, ajnat paka yi'i siujlie'e isi', ka si'wena ka kia'io.

¹³'Wanjliyi lajk'ipa ka ijiatayiji siunie ijwilis ka iyo ti takajwejlanits'ia'm.

¹⁴'Yejne'n, ya'am je ap'o'n ape'e siu'nie aki pet naka siunie saka kijilas mases Jiniat'ipi pet. 'NAYI INK'IE', ni ijwilis ti je ijiatk'i, nak aki pet. Je 'ats'ape'e siunie iyo ni Moisés jika'neyasajnaye, siu'neje niwa jlamtis papo injwejlanawos t'ipi.

¹⁵'Wena je ajo'we pet, siukia yamt'iyisipe pet, ti je 'yakakiuyis pa Sinia', ti janojwank'i kisie'e ka pajata siupapo 'yajle'n, siu'neje papo i'nio' isis t'ipi siu'neje papo ijiatt'iyijpe ti je isis.

- 16**Tempi it'imina ti akatattaja ka lajaji itisayi ilia'm pa Sinia', siu'neje napo i'nio'.
- 17-19**“Siukiwa najkapis yamts'iji, wuj ti askiujni'n ti atejwits'i niwa ajnatis, 'yina pa k'iet'iyik'ipe ti apilie'eje ika ajnate ti ekiajle japo i'lijwas siojokia ijiutis wita'm japo ijia ti iyo 'wajietie. Sekyi'i ajo 'najla'wet wujwe ti ani'notatiji k'ieye pa Sinia', iyo ki Moisés jika'nejasajnye iyo ka tiwoki, jla'yi ti ekiajle siukia a'we'en pa Sinia'. Lajatak'iyipe papo i'nioye, jla'yi ti lajk'ipa k'iejiyeyi, ti iyo ti kijlami, ti jlam pak iyots'i'ni. 'Yina jlampa iyoyep'ampe 'ate siojopo Judíojos tal Ásiaja si'wenis'ne ti a 'najla'wete. Japoka'ne siojopo ti 'esiji'ne ti nam'ni ka injwelis siupa itiajlatisk'i'm ti tejeyis ijyilia'm.
- 20**Ni'ne siunapo 'nak yi'i kanjwelis ka poyet'ipi paka iyot'iyipi, ka k'iejiyeyi paka iyone japo jlosikis jiwos, 'neye ti si'yasajta'ni.
- 21**Nakat'imi jla'am ti jitiajlatak'i'm siukia ti awope 'ate, ti i'lij etk'i ti amti: “Je akakiu pa Sinia' ti janekialk'i pijia'm papo i'nio masés t'ipi.”
- 22**Félix ti 'yijenayiji pi iyone siukia 'NAYI INK'IE' ti ipi'yaye ja Pablo, ti 'loj napo i'nio' yamk'i, jla'yi ti je takakiunisi, sekya'i iyo'ne 'ate: —'Nak jaliki'i kiu' wekie'e, jla'm ijiate ka 'nestana'a ja tokis jika anechiyas Lisias, siupa janwoyi. Sek jane'yi ka ts'esieyiji'nejna'a pet siunie jiwoyeyi.
- 23**Félix ijliuye'ne papo jikawos ka inekiajlis kiu'ujwe insat jiweje ja Pablo, ti iyo'ate: —Enayijpe 'ate siupa iyo ka iwoyi. Siuti japoye papo t'ajajnajwas ka ijnoyi, ka k'iejiyeyi paka intoni ka inoyeje, 'ajlinitie k'ieye.
- Félix jla'yiki japa jik'iemjla ti ipi'yayisie pet pa Pablo ti iyo jlamtikie'**
- 24**Jlomas 'nak nojwaja'm ti 'nesa'aja ja Félix ti jla'yiki jlaja jik'iemjla Drusila, ti Judía. Sekya'i Félix takajluni'ni ka tikinieje ja Pablo, ka tokijiji. 'Yina Pablo, ti yiyeyi, tamtiye ti ijwil siupa iyo pa ti ijiateje ti itienkiuni pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti.
- 25**Je 'esiji ti ipi'yayeyi ja Pablo ti yiyiji naka ti iyo'ate, “Janilesaniji ni i'nio', jla'yi ti jan'ye'en siupa janwoyi, siu'neje ti japoye jana jloma ti Sinia' jan'ye'en ti ja'nakajanitk'i ape'e siupa jitis jawo.” Naka'ne siunie ti Félix jnots'inaja ti ipi'yaye, sekya'i iyo'ne 'ate: —'Esiji. Maj. Jlam jayana'anie'eje ka pajata ka itimtieje'nina'a.
- 26**Jlam'ne ja iyo ja Félix ti Pablo iyotaja ka inkat'en jitipe'e, it'imina'ne ti yikajle'e'ni ti tane.
- 27**Paj ti yiyeyi kiwa najkapis times ti kiak iyo'ni, jlampa yiyet'iyipe pet ja Porcio Festo ti iyo anechiyasa', ti its'iuye 'wet'e ja Félix. Félix 'yina ti iyojonk'ieye ka 'esieyi wita'm papo Judíojos, it'imina'ne ti jlam sek iliyeyi'i wek insat jiweje ja Pablo ti iliyeyi ti iyo anechiyasa'.

Hechos 25

Pablo tokiji pa Festo

- ¹Najape kiwa jlomas yam'niji ti Festo jlampa yiye'e ti iyo anechiyasa' yam'ne ti tajla'm jlaja Cesarea, ti ijioyi jlaja isi' Jerusalén.
- ²Ti 'nesa, pa'yijis jika anechiyasas siu'neje papo Judíojos ti jleyis pope ta'a ti yiyisijink'ie ti ijwilisia'm siupa ijwil ka jitis iwo ja Pablo,
- ³ti iyoyits'i 'ate: —'Yaka anechiyas, siu'nie awoktaja ka iyoki, ka ekialmet ja Pablo 'ne Jerusalenne, 'yina po' siunie ti awoktaja ka 'nakaja. Jlam'ne siunie jota iwoyisi ti iyotaja ka inenisi 'nayiji ka inlanis.
- ⁴Festo iyo'ne 'ate ti isiujlie papo: —Ya'am ajwel'ni je'e, kajeyepa ti Pablo inkio' je tilienajli'yiji, ti yi' Cesaréaja, 'yina sek jayapijli'ijyi ka pajata wata'a.
- ⁵Jla'm ijiattaja napo aska anechiyasas ka ina'm ijyik'i ka yiktiejna'a, 'yina siuti japoye paka jitiba' ka sek inenayisijinie'e ka injwelis.
- ⁶Ni'ne t'ipi ka ijwienjli sikio' itij'we kiwa jlomas ti Festo yi' Jerusalenne, ti yapilie'eje Cesaréaja. Siukia ti jlomaye'eje yama ti ijioyi siojo yi'i'ni napo ti k'iejlitieje pa jitis iyo ti ti'yena, sekyi'i yiyeje'n. Takajlunieyi ja Pablo ka tikiniejeje, ti iyoyeyi kan'ye'en pa jitis iyo.
- ⁷Ti Pablo yiyeyi, siojopo Judíojos ti tal Jerusalenne 'loj siupuwa ijwil ka iwo ja Pablo, ka puwakaye ka intajlatisie, 'yina je 'yijenisi paka iwonisi ka tik'iukie siupuwa ijwilistajam'ni pa anechiyas, kajeyepa ti jla'am ijiutkinistaja'ni jiwekie'e.
- ⁸Pablo iyo'ne 'ate: —Ya'am laj itisa'. Ka itis poye pa, ti je ata'yi ilia'm ni Moisés jika'neyasajnaye, tiwet'ianaja ka itie 'neje jiwek ilia'm jana 'najla'wet yi' Jerusalenne, ni'ne ka nakaye ni saka anechiyas ni Roma jlele ka itie'yi ilia'm, jeyi kat'aja.
- ⁹'Yina ja Festo ti iyojonk'ie ka 'esieyi wita'm japo Judíojos, it'imina'ne ti i'yase'n ja Pablo ti iyo'ate: —¿Ma jiwoyi ka ajo Jerusalenne, ka'ye'en sekaja siupa ates iyo?
- ¹⁰Pablo isiujlie ti iyo'ate: —Je'e, je awoyi, kajeyepa ti ajyi kiojyi napo saka anechiyas jikawos, napok jan'yenis siupa itist'i iyo. Ni'ne ka itiet'ilia'm napo Judíojos, mejla'ala ka je 'najane ti lajk'iyi paka itis neyi ilia'm.
- ¹¹Siuti je jwajla'a t'e pa awo, ni'ne ka poye paka iyot'iyipi ka wujwa ka je 'esie. Ka puwakaye'ne ka titiajlataja ti tilianajata pa, 'wanjliyi 'esiji je anite'n, ka siliana. 'Yina jla'm ijiatayi pet ka je ijiatatak'i siunie ijwilis ka iyoyi, kia'iyoyi je 'esk'i'neje ka poye paka injwel ka sekial jikiojia'm ti jlamis. It'imina ti awo'ate, 'esiji ka jlama jla'am ka si'ye'n na saka anechiyas Roma jlele.
- ¹²Festo ini'yase siojopo ini'yene'ni, ti iyo'ate: —¿Tepi jiwoyeyi pet ti asa'am? Ti itimayi ti ini'yasis, sekyi'i iyonisi'ne 'ate ja Pablo: —Ijiatp'ane, 'esiji ti a'am ti ji'yasane ka saka anechiyas Roma jlele kan'ye'en, je ijiat ka je ijliu' Rómaja.

Festo ijwija'm pa anechiyas Agripa pa jiwet'ia iyo pa Pablo

13Jlomas 'nak nojwaja'am kiwa yam'niji, anechiyas Agripa jla'yiki jlaja ji'yijnia jle' iyo'ate Berenice yam'ni ti ijioyis Cesaréaja ti itijwilisi ja Festo.

14'Yina ti pajan'ni sekaja japo Agripa, it'imina'ne ja Festo ti jlam 'wesi ti ijwijla'm ja Agripa siupa jiwet'ia iyo ja Pablo, ti iyo'ate: —Po' ni yi'ne i'nio', ti Félix sek iliyi'i wekie'e insat jiweje.

15Ti a ts'iji Jerusalenne, siojopo pa'yijis jika anechiyasas siu'neje japo kijilas ti jleyis po' ijioyisk'i ti ijwilisk'i'm siuniwa titiajlataja nak i'nio'. 'Yina siunie si'yasisiji'n naka ti ijliuyistajak'i'm ka k'iejlileyi paka iyone ka ijiutkina pa ka jitis iwo.

16Ti akiujlieyi awope 'ate, “Ti sa'am ti Roma jlelets'e'm, je sake' ka kassesi'lie'yi ka iyoki ka iliana pa, ti je inipe'yayi siupapo ijwi'il. 'Esiji ti jlam pet ti ipi'ya ti iyoyetaja ka intamti ni i'nio', ti iyo ka ini'manit.”

17Siuti 'nak ijioyits'ipe, je awo'ni ka ipiejeniti, jak je iyoyi siukia ti jlomaye akie ti ajoyi siojo tenaja'a'ni napo ti kia'iyoyi jitis poyeta, ti ti'yena, sekyi'i ti a'yenata. Akajlunieyi ka tikinieje jak i'nio' ka tiniamajak'i.

18Yiyi siojopo ijwi'il, 'yina je ijlieneje siunie iyonisi ti ijwilis ka intajlatisie, atejnisp'antaja ka ijiatayiji paka inwonisi, ka inenisi kiu'ujwe ape'e siukia iyonisi. Ajwelp'an ka ijiatayiji ka je jwajla'aja paka iwoyi, kiak siukia enta'a ya'am.

19Najata jla'am siunie jika'neyasajnayejes iyo ti yiyisiji ti ijwil ka intajlatisie, ti ijwi'il siupa Jesús t'ipi ti 'ya'al, 'yina Pablo ijwi'il ti 'wasa'n paka 'nakayi. Kiajata jla'am itiajlatisie ja Pablo.

20Sekyi'i a'yasen'ne ja Pablo ka iwo ka ijno Jerusalenne, ka sek iyiniji ka yama ka'ye'en, kajeyepa ti je ts'ajane paka iyone ni iyoyisi.

21Jlam jla'am ti ti'yasane ka tilisanajaje ka ti'yena, jla'yi ka siunie saka anechiyas Roma jlele i'ye'en pa jitis iyo. 'Yina akajlunieyi ka tekiajla kiu'ujwe 'wuk kiajwe, ti lajli'ijyi ji'niayija' ka toki Rómaja.

22Yiyik'i ja Festo ti tamti, Agripa iyo'ne 'ate: —Kia'awo awotaja pet ka ipi'ya pak i'nio'. Festo isiujlie ja Agripa ti iyo'ate: —'Esiji, je ijiat ka je ape'ya ka jlomata.

Pablo tena jitieyi'i pa anechiyas Agripa

23Ijiatjliyi, siojokia jloma kiecha, 'nesa'ni japo Agripa jla'yiki jlaja ji'yijnia Berenice. 'Yina siojopo sek yi'i i'nio' ti i'winayis ilia'm, iyoyis lajaye, yamitisie k'ioyi jlaja 'wuk yiyis kiajwe, ininenisi'i'ni ti anechiyasas 'najli. Tokis jika anechiyasas napo sekyi'i, siu'neje japo jlamt'iyijpe anechiyasas yiji jlaja Cesarea. Sekyi'i Festo takajluni'ni ka tikinieje ja Pablo, ka tokiji siojo yiyits'i.

24Ti ti'nisajayi ja Pablo, Festo iyo'ne 'ate: —Anechiyas Agripa, siu'neje ti asa'am ti jleye 'ne ti jiniojwayits'e, ji'wena' siu'nie i'nio' yi'ne. 'Naka 'ni Judíojos je ijwienjliyiji ka je injwelistak'im'ni pa jiwet'ia iyo ti a ts'iji Jerusalenne, siu'neje ti a

'ne jleye'yi, siujlie'e Cesarea. Ti ijwilis je jwajla'a pa iyo pa jitis. Yiyeyisi 'niji siunie iyoyisi ti ijliuyistak'im'ni ka ikajlunie ka tiliana, tiwet'ianaja ka je intanisiji'ni wat ape'e.

²⁵Yam je e'ne ka poye paka woyi ka je 'esie ka pakaye ka int'emina ka tiliana. 'Yina ti jlam ti ti'yasane ka saka anechiyas in'ye'en siunie jiwet'ia iyo, jak je iyoyi atankiu'ni'ne ti awo'ate jajliuyinie'e.

²⁶'Yina ti lajk'iyi paka 'esiejene ka yi'ne pa imp'esinikie' ka ijliuyi ja saka anechiyas, it'imina'ne ti 'nak aname'e ti ene astayi'i inwikie'eyeyi ti 'nak jiwaye'yi. 'Esiji ti a'am ti jape'ya, anechiyas Agripa, siupa janwo ti jantamti, ja 'nakayeyijna'a ti jats'esijin pet siupuwa jayamtisa' ka ilisantaja.

²⁷Kajeyepa ajwel'ni je 'esiji ka jlam tijliuk jiwekie'e paka kia'iwo ti inkipinik, siuti je 'yakaj pak jitis janwo.

Hechos 26

Pablo ijwija'm pa anechiyas Agripa siupa iyo pa jiwet'ia

¹Agripa iyone'ne 'ate ja Pablo: —Jejlikame kiu' ka amti, siupa a'lej jawone ti ja amti atepe'e. Sekyi'i Pablo jikioye ijieyek'i pijia'm, ijyijlitayi ti tamti, ti iyo'ate:

²—Ji'yu, 'na ika anechiyas Agripa, 'esiji ti se'nate ti jayamti siu'nie jloma, ja 'nakayeyijna'a pet ka 'najane paka wone, ti jla'm iyo siunapo Judíojos siunie ijwilis ka iyoyi.

³Intant'iejayi wikie'eyi siuniwa jikejis napo Judíojos, siu'neje niwa wask'i'nelaja ti anitajlataja. It'imina ti anip'elisi'na ka anilayiti kiuwata'a ka k'iuk'i'm siuti jayamti.

Pablo yamtiyi ti je iyojli'ijyi jlosik ink'ieye

⁴“Wikie'eyi siunapo Judíojos ti 'yijene pi iyone siunie aniwone ti ajyi jana 'yaka ajnat Jerusalenne siu'neje ti awo jwemikie'.

⁵Siuniwa jlomas atalk'i'ni ti itiant'iejesk'i, kawo ka sijwelis, ka injwelisie'amna'a ti Fariseok'i'm. Anoyeje siunie saka'nejasajnye iyo.

⁶Nakayi siunie iyo ti 'nak soyisi'i ti i'yenis 'ni itis iyo, naka jla'am siunie Sinia' iyont'iyijipi papo saka kijilas masés t'ipi, ti akjliyi'ijyi ti anejejwijyink'ieye.

⁷'Yina wikie'eyi siunapo atajlaja pet siunapo itijwa'm sikioye times tom'niji Israel jilis yamjliyi'iji ti inijijwijyink'ieye naka, niwa jlomas ajnajas kia'iyojliyi ti ijiunitis ni Sinia'. 'Na 'yaka anechiyas Agripa, 'yina kiak awo'ni pet, it'imina siunie iyonk'iji napo Judíojos.

⁸'Yina awo'ate, ¿yot'iyi'ni ti jikakiuye pa Sinia', ti 'yakajli ti iniujwank'i kisie'e napo 'yajle'n?

Pablo yamtiyi ti tejet'ipi ilia'm siupapo yamk'i pa Jesús

⁹“Ajwelp'ampe ka 'esie siukia awoyi ti ata'yi ilia'm siojopo je 'yakakiu pa Jesús Nazaret jlele, siu'neje ti iyoyis jleye.

¹⁰Naka siunie awoyipi ti a' Jerusalenne. Siojopo pa'yijis jika anechiyasas siojopo jlamt'iyijpe, japok atajlijipi ki ip'isinik ti isio' jlele ti 'ajla its'ioye ti 'otiek'i a'laja'm japo Sinia' jilispé. Jak je iyoyiji'ni ti a'wenata ti tilianaja'n, awoyepé 'ate, “Esiji naka.”

¹¹Je ijwienjliyipi ka je 'yak'aja'n ti yi 'najla'wet'e, ti ajalaskintaja ka inleyisi ti iyoyisi siukia 'es ti iyoyisi. Wuj ti se'wajamk'i. Paj ti ayeyi siuniwa ajnatis ijia, siuniwa 'wenayiji, ti akk'i'ni ti a'yikisanits'i, kajeyepa ti se'wajamk'i.

Pablo yamtiyi ti iyo jlosik ink'ieye

¹²“Nak it'iminape ti ajoyeja'm siujlieja isi' jle' iyo'ate Damasco, ka lajak'ipe japo pa'yijis jika anechiyasas ti iyo i'niayija' ti awoyeyi ka yik'i'ni japo Sinia' jilispé.

¹³Je 'esiji ti aye 'nayiji, 'ni 'yaka anechiyas, jlampa 'najlikiye p'ampe, jlam nesi'lieyi ti 'yakaja ni jla'al jlaja katespe ti tal poliyi, ti 'yakamt'i ape'e ni jlal ni kilie', yiye sitipe'e siojopo ya'yispe, jlajaka katespe.

¹⁴Kasno'wajnat'e siojopo ya'yis, sekyi'i ti ape'yayeyi ya'am siojo ina'lap tom poliyi ti iyonk'iji 'ate, ti Hebréojos ji'lij isienk'i, “Saulo, Saulo, ¿yot'iyi'ni ti jiwo atajiejwayek'i'm? Am, a'am ti jinilaki, siunie ti jitie'yi ijyilia'm, jiwoye'ate iyo siuniwa wakiajas ti inkijmayewos ti t'as'ni ilia'm siunie t'etajajam'ni ti tétitiejtaja ni jikijmaye.”

¹⁵“Yina akiujlie'ne pet ti awo'ate, “Ni 'yaka anechiyas, ¿te'na'm?” Saka'niona iyo'ne 'ate ti isiulk'i'm, “Ya'am Jesúsk'i'm ti jiniajmen'ni ijyik'i ti jiwo atajiejwayek'i'm.

¹⁶Je'é, kasit, lapakawo ti awojonk'ieye ka kiak iyo'na, ka iyo ikawoye'a'm, ti jajwele napo i'nio' siunie iyo na ji'we'en, siu'neje niwa kapajatana'a ka yikialta'ana'aja ka ini'wenki'nam'ni.

¹⁷Sipo' ti ja'ye'na'm k'ieye napo Judíojos, siu'neje napo i'nio' 'wena 'lij, siupa janjwel kanwo'na, 'yina napok i'nio' awo ka joyi.

¹⁸Nakayeyijna'a ka 'yiniyijna'a ka 'ajlinitiamk'i niwa jitiете siunie iyo ti yiji na ajnatiok, sekjane'yi ka neyeyisinie'e pet na jloma; jla'yi ti janleyisi ka ineyis kiajwe ni imosik jijweye iyo, 'wenajlitieje jla'am ka neyis kiajwe pa Sinia'; 'nakayijna'a ka initiajnat niwa jikeyis, siu'neje ka ji'niayi poye ka ijnojwa'm siunapo isis Sinia' jilis, ka tiwoktana'a ji'wajietieye, lapakawo ti nakaye jla'am ti jant'emina ti ja ke sakakiuyis”.

Pablo je 'yaka'm ape'e siupa iyo pa Sijwajieti iyone

¹⁹“Kia'iyó, 'ni 'yaka anechiyas Agripa, ka kia'iyó ka 'yuma ilia'm ki iyo ki a'we'en ti tal poliyi.

²⁰Jak je iyoyiji'ni ta'a'ne ti anajnate siojopo yi' Damáscojo, ti ajoyi ti awo yamtikie', sekyi'i ti atojmatayik'i siojopo yi' Jerusalenne, ti ajoyi. 'Wanjli'ne isia'm napo i'nio' yiji jana Judea, siu'neje napo i'nio' 'wenayi ti je Judíojosata. Jak je iyoyiji ti ayetaja, a'yasa ape'e ti awo'ate, "Woye asosikis ink'ieyisa'. Apilieyi pa Sinia'. 'Wenkinayipe pa akijmajeja' ka in'wenaja ka ijiatayi ti jiwoye asosikis ink'ieyisa'".

²¹"Kiak it'imink'i'ne ti Judíojos iyoyistaja ka silianis, ti a ts'e yi'i jlaja 'najla'wet wuj, ti isimayisk'i'm.

²²Ka lajak'i jlam pa Sinia' ti yamjliyi'iji ti i'yenk'i'm, siu'nie jloma ti a 'ne, ti ayetaja napo i'nio' ti anechiyasas, siu'neje napo i'nio' lajk'iyi pet paka iwo, ti amtiyi k'ie niwa Sinia' jlamtis. 'Yina je aka'm ape'e ki iyo siuniwa injwejlanawos t'ipi siu'neje pa Moisés iyot'iyipi ti ijwil siupuwa ja 'nakaj ts'iji.

²³Siupa ti iyot'ipi 'ate, "Siunie Injwajieti ti Sinia' jijliujwanik ja wujwa ni jawo ti janilayiti, ts'ijiye ti ja tiliana, 'yina ja jlama ti janan kisie'e ti jano kisie'e ti jantajli pa a'no', naka'ne na jankajwejlane napo Judíojos, siu'neje napo i'nio' 'wenayi, ti janjwele siojona jika jloma jana injwajieti ti ja'nakajanit'i ape'e".

Pablo ijialaskintaja pet pa anechiyas Agripa ka je inkakiu pa Jesús

²⁴Ti Festo ipi'yaye ja Pablo ti kia'iyoye, iyo'ne 'ate ti 'yakets'ijiap: —¿Ataj p'an je 'es, Pablo! 'Nakayi jla'am ti je lijape wata'a ti jini'neyasan'ni, it'imina ki iyo ni awet'ia.

²⁵Pablo isiujlie ti iyo'ate: —¿Yaka anechiyas Festo, jlajmiwo ka itiej je 'esie'! Siunie ajwe'el ejewiteje, jlam je awo ti ijiatk'i.

²⁶Yi 'ne 'na anechiyas Agripa, siu'nie 'yijene pi iyonk'i, siuniwa ajwe'el, it'imina ti je sots'i'n ape'e ti ajwe'el. Je iyo'ate ka je 'nakaj siunie Sinia' iyo ti ilisane, iyo niwa i'wi'in na anechiyas.

²⁷Pablo iyone'ne 'ate ja anechiyas Agripa: —'Na ika anechiyas, ¿je kakiu pet siupapo injwejlanawos iyot'iyipi? Ajwelta ka je akakiu.

²⁸Agripa isiujlie'ne pet ti iyo'ate: —¿Jiwop'antaja ta'a ka iyo Sinia' jlasa'?

²⁹'Yina Pablo iyo'ne 'ate: —Kawo ya'am pa Sinia' ka jla'm iwoni'ni 'ate, ni'ne ka 'wesie paka ajok'i'ni kawo Sinia' jlasa', jla'yi ka je amkataja, siu'neje napo sipe'ya ka wo'ate awoyi, 'yina ka je awo'ate siuniwa iyo 'niwa silie'ntieje.

³⁰Sekyi'i ti anechiyas takasitie, siu'neje ja jikiecha anechiyas, ti jla'yiki jlaja Berenice, wikie'eyi siojopo sekyi'i ti yik'iji'n takasitiek'i.

³¹Yama'ni ti ini'yasis siupa ijioyisi ti iyoyits'i 'ate: —Tepa jawo ka tiliana, ni'ne ka t'otie a'laja'm, siuti lajk'iyipa ka jitis iwo, ka ijiatayiji ka je jwajla'aja.

³²Anechiyas Agripa iyone'ne 'ate ja Festo: —Iniutie kisie'e ka je jlama jla'am ti ti'yasane ka saka anechiyas Roma jlele in'ye'en siupa jiwet'ia iyo.

Hechos 27

Pablo tijliuk Rómaja

¹Jlampa wakajlayi ti ja kasjlok Rómaja, Pablo tekiajlajayi ja tokis jika anechiyas Capitán Julio. Tokis siupapo tiwonaja'ni 'ate 'Anechiyas Roma Jlele Jika Tokis' papok tijna'yi pet. Tijwanaja'a japo iija inkipijnas.

²Akiniek'i 'ne siujlieja kasejkana, siujlieja tajle pet jlaja yajap'ejen'ni jle' iyo'ate Adramitio, ti awak'i ape'e ti iyo kanek ti yapilie'eje 'niji yi' siojowa yajap'ek'ijin'ni yi' Ásiaja. Jakayi ti sa'yi ja Aristarco, ji'wet yi' Tesalónicaja, siujlieja yiji pet jlaja Macedonia.

³Jak je iyoyiji siojokia jloma kiecha awakieyi jlaja Sidón. Sek awak'i ti Julio ip'ilisina'ni ja Pablo, jikio' ilienna'a kiu wata'a ka ijnoyi japo t'ajajnajwas, ka k'iejliyi pet paka iwoyisi ji'wajieta, ni'ne ka jlaka pa.

⁴Sek atajla'a ti akinieja'ni ti atajla Sidone, ti awak kasejkanaja'. 'Yina ti ataye ilia'm ki jlajwu, kas'manit 'ne jlaja Chipre, ajnat siujlieja i'niat itijwape'n, ti je 'yejents'e'm wata'a ki jlajwu.

⁵Sekyi'i ti alk'ataja'm ja i'niat lajlik'i, anewajla'a siojowa ajnatis jleyis iyo'ate Cilicia siu'neje jlaja Panfilia, awakieyi jlaja isi' jle' iyo'ate Mira, yiji jlaja ajnat Licia.

⁶'Yina ja tokis jika anechiyas i'wina siujlieja jawieki, kasejkana ti tal Alejandríaja ti tejep'ampe 'nijiye Itáliaja, jlajak awakieje'ijyi ti akinie.

⁷'Yina ti je iliyi ki jlajwu ti yejwuti siukia ataye ilia'm, it'imina'ne ti je ta'a ka i'nisaj'ni, 'wes jiwekie'e ti anewajla'a jlaja isi' jle' iyo'ate Gnido. Mawat je netiank'i ti atayeje ilia'm ki jlajwu, anak jikiusk'i jlaja Salmón, ti anokiajap ts'iji jlaja Creta, siujlieja isi' i'niat iniujwape'n 'neje.

⁸Kastelak'i'nine ki si'niayi, kajeyepa ti tojwe, ti jiwekie'eja ti awaki ja ajnat jle' iyo'ate Buenos Puertos, je tojwape'n siujlieja isi' jle' iyo'ate Lasea.

⁹Paj ti kastasitayi ki si'niayi, kajeyepa ti itioyi'i. Paj ti yama'niji siojokia jloma ti Judfojos ilisa'n, ti iyoyisi jitenkiujnieyeyayi ti ijwilis Sinia' initiajnata pa jitis iyo; ti je kastojwata'a na wi'yit, janak siojona jloma ti je 'esiji ka neki' niwa kasejkanayis. It'imina'ne ja Pablo ti iyone'ate japo kasejkanawos:

¹⁰—I'lijwas, 'yaka jet'i 'esiena'a paka yoki ti askiuniek'iji'n, ja kasno'we siuniwa yiji jla'a kasejkana kiak jawoyi, kasejkana 'neje jla'am ti janetia'n.

¹¹Siupa tokis jika anechiyas jakata jla'am i'ye'en ja kasejkanawo, siu'neje ja jikimett'eyippe jlaja kasejkana, siojo iyone ja jitenkiujnieye. 'Yina ja Pablo yaka je tipe'yak, siukia iyotaja pet ti takajwejlantajam'ni japo.

¹²Je 'esiji jla'am ti je 'ejts'i paka ne'yi jlaja kasejkana ka iyajapa siojokia jloma ti wi'yitip. Po' japo iija siojopo jiwos jlaja kasejkana, iyo'ate: —Naja'ni wekie'e, jajyijlitaja samk'emna'a ka iwieki jlaja Fenice, ka techajatajanna'a. Fenice jlajak

kasejkanayis jlajapa 'wet yiji jlaja isi' jle' iyo'ate Creta, siujlieja i'niat itijwape'n. Tejeja'm wata'a 'niji iniwuki, wikinaja wata'a 'neje.

Pejla yi'n papo Pablo ti jlajwu ijlinik'i

¹³I'winis ti po' ki jlajwu jlas ti tal 'niji iniwuki, sekyi'i itiliajask'i'ne, ti iyoyits'i 'ate: —'Esieyiji'ni 'nak awokink'ie. Sekyi'i ti 'ekiyejayi'iji ja si'niayi, akinieja'nijne ti ajnaye jayik'i jikiusk'i jlaja Creta.

¹⁴Jlampa majleyeyi ilia'm kiak jlajwu ti tal wikina ti wujwi.

¹⁵Yumajayi'ni ilia'm jlaja kasejkana, 'yina ti je akajla ilia'm, ejlowekie'e ti yamts'e alekieyi wekie'e ti ajalasata ka naj.

¹⁶Kasjnol 'niji yi'i jlaja ajnat jle' iyo'ate Cauda, siujlieja i'niat itijwape'n, jlajak'ne siujlieja atomajap ji'wechaja ti anewajlak'i, jeye kat'aja ka 'najants'e'm ki jlajwu, sek anokie'e. Paj jiwekie'e ti i'yakanis siujlieja kasejkana jlase' japo siujlieja wuj awaki ti itio'on, jlampa je isisieyi japo ti ijialasista.

¹⁷Itime japo ti yinis pijia'm, sekyi'i isimayisi siu'niwa nejiatio' ti wusk'iji'n, ti tilie'nitieje'ni jlaja kasejkana, ka je int'ekijyits'i jawa jikie'l siojowa t'etajajamk'i. Sekyi'i ti itietayisiaja'm ja i'niat siujlieja tejeje jla'am ti kiak iyoyetaja, 'wanjliyi ka kia'iwo ka jlajwuye pa, ti po' siujlieja itietisiajam'ni, jeye wata'a ka pansajak'i ti jlajwu yame jla'a kasejkana. Kajeyepa ti je ijwiyisi ka 'wanjliyeje siojopa yiyisi siupa jolo' jle' iyo'ate Sirte.

¹⁸Yina ti je iliyi ki jlajwu ti yejwuti ti yamts'e, sekyi'i siojopo jiwos jlaja kasejkana itietayisi i'niatk'i siukiwa yiji jlaja awaki.

¹⁹Siukia ti jlomaye'eje jawakaye'eje pet jawa jikie'el ti itietisi'ni i'niatk'i, ti iyo ka je kiojietaje jlaja kasejkana.

²⁰Jlampa 'lojwa kiwa jlomas ti kilie' je 'nesi, katese'l kia'iyojliyi ti je 'yakaje. Já aninaye'e ka kas'wasajne'n, kajeyepa ti je iliyi wata'a ki jlajwutiok.

²¹Jlampa kaspaja'a ti je a'yakana ka'yekiunieje'n, sekyi'i Pablo takasit'ne kiowe'e japo i'nio' ti iyo'ate: — I'lijwas, jlam'ne ka k'iyuek'i'm ti 'nelanjie'e siukia awonta'ase, jlam lajtak'i'ne paka iyoki ka siwet'ia poye, ti awotajapi ka sek kas'wanjle'e, kia'iyoye lajtak'i 'neje paka anetiajnatajyi siukiwa jitietayi'ni.

²²Je'e, jwajla'aja wata'a paka woyeyi. Ja lajak'ipa ka inetia'n ka inekta isia'm jlaja awaki.

²³Siukia ajnaje injlojwanik poli jlele ini'wenkink'i'm tajle siunie Inia' pet ti ajonit,

²⁴ti iyonk'i 'ate, "Otale t'onit Pablo. A'm ja'nets'ia siunapo i'nio' a'yis ti ja lajak'i paka woyi, je ijat ka je ayi ni anechiyas ti ijnokiji, ti janena jitieyi'i. Sinia' janjwajiete ni jota jiliayeja' napo i'nio'."

- ²⁵Jak je iyo 'napo i'lijwas, jwajla'aja wata'a paka woyeyi. Je akakiu pa Sinia' ti ja'wina, iyo jla'am ni jijliujwanik poli jlele ti ijwil'k'i.
- ²⁶Jane'yi japa ajnat i'niat jantejwape'n, pa ja kassoti 'ni jlajwu.
- ²⁷Jlampa saka i'nio 'wanjlijyi'n timesie kiwa awaki, jla'yi ti je iliyi ki jlajwu ti yamts'e. Ti ajnaj kioweja t'ipi awakie kiowe'e siojo i'niat lajlik'i jle' iyo'ate Adriático, itijnisiet'iyijpe japo kasejkanawos ka iwieki pa ajnat.
- ²⁸I'yenayis ki nojwaja'm ki metro siupa yiya pa tojwi, 'yina treinta y seis jakia yiya. Tojk'i'nine ki si'niayi ti yikiajlayisi'iji ti i'yenis, jakayi ti 'ne ti veintisiete jakia yiya.
- ²⁹Ti isiwitayisi ka int'owasits'i jlaja awaki jawa sisajas wus yi' i'niati, sekyi'i ti itietayisiaja'm siojowa ijniujlits'i wikijnies ti 'yitk'isia'm, ti itiujmatis jiweje jlaja kasejkana ti yajapajne'n. Yititieiys kia ajnaj, kawojliyi paka jlomaye ta'a.
- ³⁰Paj ti yinayisi'n jlaja kasejkana jlase' siojopo jiwos, ti iyotaja ka intajlisie siujlieja awaki ti jota inek'ni, ti iyoyits'i 'ate: —Janinena'a'ni jiwekie'e ka itietaja'm ni i'niat siuniwa yit'isia'm jana kasejkana.
- ³¹Pablo iyone'ne 'ate ja Capitán siu'neje japo jikawos ti ijwile: —Ka inekta'nina'a siunapo jiwos jla'a kasejkana jla'a awaki, 'wanjliyi ja ke 'najanayi paka aniwonayi ka ani'manitie.
- ³²Siojopo tokis ipi'yayis jiwekie'e ja Pablo ti kia'iyoy, yamayisi ja t'ak jlaja kasejkana jlase' ti yisitisia'm, sekyi'i i'niat yame'ne jlajaka.
- ³³Pablo jloma 'yakaja'n jiwekie'e, ti iyonayi 'ate wikie'eyi siojopo jla'yis ti ijliuye: —Aska 'nio 'wanjlijyi timesie ti je jlejlitajia'm paka k'iejliyei, ti jik'iyuetajap ka jloma 'esie wata'a.
- ³⁴'Yekiuniejiyi jiwekie'e, ts'isie'n isitia'n pet ka iwo jijweyeja', 'yina ka woyetajanie'e ka ani'manitie. 'Wanjliyi ja lajak'ipa ka inetia'n, ka niwakaye ji'wole ka netia'n paka injwajlik'i.
- ³⁵Iyojlitieje ti isimayi jlaja woye, sekyi'i iyoye jinikanitieyaye pi Sinia', ti yine jitieyi'i papo i'nio' jla'yis, sekyi'i its'isajam'ne, itiuja.
- ³⁶Sekyi'i siojopo jla'yis, ti i'winisieyi, itiliajasi'i'ne pet, jiwekie'eja ti ti'yekiujni'n.
- ³⁷Siukia kasnojwa'm ti awaki jlaja kasejkana doscientos setenta y seis ti kaspajlat.
- ³⁸Ti itimayi ti ti'yekiujni'n siojopo iyo ka 'yekiujni'n, sekyi'i siojopo jiwos jlaja kasejkana, ti iyo ka je kiojietaje, yamayisi kiwa ipiatatio' t'ejes 'wanjle'e ti itietisi i'niatk'i.

Ti i'niat itiyajaja'm jlaja kasejkana

³⁹Jlampa jloma 'yakajajan'ni, siojopo jiwos jlaja kasejkana i'winisietaja ja ajnat. 'Yina ti je ijat ka 'esieyisijine ka jitiej iname, jakata jla'am ti i'winisi ja jolo' ti 'yakaja. Jaka'ne ti ijialasisi ka i'yakanisi.

⁴⁰Yisitayisits'i siukiwa jikie'el, ti 'yit'isia'm ti iyoyetaja ka inajape'n jlaja kasejkana, ejlowekie'e ti sek iliyisi'i i'niat kiajwe. Ilienayits'i siukiwa t'aka pet siukiwa yajma'n, jikie'l jla'am. Sekyi'i ti yinayis pijia'm siojo lotakinie isaje tejeje pet ni jlajwu, ijatjliyi jlajwu 'yumajak'i'ne, paj ti yiyeyi siukia jikiujts'i.

⁴¹Jlamp'an'ne yip'anipi ki jolo', jak je iyoyiji'ni 'niji jletiki jlaja kasejkana kiak inian'ne isia'm ti 'yujia'm ki jolo', sek na'ajan'ne. Siukiwa ji'wukijlimpejes ti je lis, ti itie'ni siukia tome pet 'niji jiweje jlaja kasejkana, kiak no'wi'ne ti isiajatki'.

⁴²Siojopo tokis ti i'wina ti kia'iyoye, iyoyetaja ka inlajne'n siojopo inkipijnas, kajeyepa ti isiwitise ka 'no'ni ka impan'ni.

⁴³'Yina siojo jika anechiyas, jlam iyotaja ka jajataja ja Pablo ka lajak'i paka tiwonaja, istieyeyi'i'ni paka inwonisi, najata'ne jla'am ti ijliuye papo ti iyone 'ate: —Siupa 'yijene ti ipia'an, inekiepe ka impa'an i'niat ji'wechaja.

⁴⁴Siupa je 'yijene ka impa'an, ka iwoyeyjinna'a pa jiwatiuye, ni'ne ka inkima niwa jijwa'al jakia kasejkana. Kaspajlat jiwekie'e ti lajk'ipa siwet'iaje ti awakie i'niat ji'wechaja jakayi.

Hechos 28

Pablo ti yiye Máltaja, ajnat ti i'niat itijwape'n

¹Jlampa ajwayejajyi ki siwet'ia iyo, a'yasajan'ne japo i'nio' ji'wet'ise' jlajak ajnat. Ijwilts'em'ne ki jle' ijio'we ti iyo'ate Malta, ajnat ti i'niat itijwape'n.

²I'yen selia'm japoka, ijlianayi'i sik'ioye ki jwat, jlam'ne ki pejla je 'yotatayik'i pet ti neki'n, kejlíkiamt'e techajaja'n jakayi, sekyi'i tanayits'i'ni ka tieye'e ki jwat ijlianisi'i sik'ioye.

³'Yina Pablo yama ti iyojyin'ni kiwa jlosili, ti ijliane'e'ni ki jwat. Yiyi ti iyoyetaja ka inene ki t'ajlet, je 'esiji ti pajat'ipi ki injla, ti iliatayi ki jwat ti yiye'e siukiwa yiji ti tijwanaja'a a'la' jlosili, tisiójmayet'iyipi ilia'm ki Pablo jikio', ti yokie.

⁴Siojopo i'nio' sek ji'wet'e, ti i'winayis ja Pablo ti injla 'yakapalk'i'ni ki jikio', sekyi'i iyoyis'ne 'ate: —Kalankijeta t'e siu'nie i'nio', 'yina ti tijwajyi siukia jiwet'ia iyotaja, ti yi'i i'niati, ijiate nakayeta lapakawo ti je ijat ka jiwet'ia je poye. 'Ni i'nio' ja'na'al kajeyepa napoka jla'am napo jika diosis ka inwotajna'a lajaye, ti janejni siukia iyo.

⁵Pablo itietayija'm ki jwat ki injla, 'yina ka k'iejiyeyi paka iwo ka inlate, siukia yine'e ki injla ti yokie.

⁶I'yenisieta'ni kant'ikiek'i pi jikio', ni'ne ka nek wat isia'm ka jiyel inetia'n. Je 'esiji ti itilajayisiap ka ilate, sekyi'i ti 'wena iyoyeyisi, ijwilayis ka diosa' ja Pablo.

⁷Jlajak siujlieja ajnat ti i'niat itijwape'n, sekp'an 'yakamaja'ape siojowa ajnatis jikimet pet siojo i'yena siujlieja ajwel'ni isi', jle' iyo'ate Publio ja i'yena. Jaka'ne siojo iyo si'weta' paj ti saka jlomas najapeja.

⁸Jakap'anepe ti Publio jinia' je 'es'ni, ti inlaye yi'i, jla'yi ti ijliam'ni. Pablo yama ti i'yene, t'ajla ape'e jla'yi ti jikio' yina ape'e, sekyi'i tijwa'ne.

⁹Yijenisi pet pi iyonisi siojopo sek ji'wet'e, sekyi'i ti yamayisiji siojopo kia'iyó je isis, 'yina Pablo ijwiejiete'n jakayi.

¹⁰⁻¹¹Sekyi'i ti ijiatayiji ti ti'yenats'e'm.

Pablo 'nes Rómaja

Najape kiwa we'lajas atejwa isia'm ti sek awak'i, ti akinieja'nijne. Akiniek'i siujlieja kasejkana tal Alejandría, ti sek yajap'eje'n ti wi'yitipat'ipi, siojowa tewitanajak' i puwa diosis jle' iyo'ate Castor, siupa jikiecha jle' Pólux.

¹²Awakieyi jlaja isi' jle' iyo'ate Siracusa, saka jlomas najape ti sek kas'wanjle'e,

¹³sekyi'i akinieja'nijne ti ajnayejayijk'i ki jikius, paj ti awakieyi'ijyi siujlieja ajnat jle' iyo'ate Regio. Siukia ti jlomaye'eje, yejwutije ki iniwuk, jiwekie'eja ti awaki jlaja Puteoli.

¹⁴Sekyi'i japo si'lijwas Sinia' jilis pet japok'ne japo je kaswe'en paj ti saka jlomas ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji ti sek awak'i. Kiak iyo ki si'niayi ti jiwekie'aja ti a'nesa Rómaja.

¹⁵Jlamp'an 'ne pajp'ank'i ti t'ijiets'e japo si'lijwas Sinia' jilis ti ja'nisa'ni, namat'ipi selia'm ts'e yi'i jlaja Foro de Apio, awaki jlaja In'ya'a Ji'wet Najape'eje'n, sek ani'wenajayi'iji napo ijia. Pablo, ti i'wina japoka si'lijwas, iyoye jinikanitiejayi pa Sinia', sekyi'i ti jijweye poye'eje.

¹⁶Ti awakie Rómaja, tokis jika anechiyas je isiwitayi ja Pablo, sekyi'i ti tijwankitaja ja tena'a, tokis ijwienjli na ti'yenkinaja.

Pablo iyo jlamtikie' yi'i jlaja Roma

¹⁷Jlampa jlomas najapeja kiwa tomk'i ti Pablo 'nes Rómaja, takajlunieyi siojopo Judíojos jlamt'iyijpe ti anechiyasas, ti sek ji'wet'e. Initaj jiwekie'e ti Pablo iyonayi 'ate: —Ja 'najanayi pet ti lajatak'iyi paka iyo ka je 'esie ilia'm napo si'lijwas Judíojos, ni'ne ka niwakaye 'neje siupa iyot'iyipi papo saka kijilas masés, ka itie'yi ilia'm. Ti a Jerusalenne, sek senisi'i ti isimayisk'i'm, ti sekiajlisi japo Románojos.

¹⁸Japoka'ne siojopo ti si'yasis'ni ka itis iwo paka poye. Iyoyistaje'ni ka jikio' ilanisk'i'm, kajeyepa ti je i'winis paka itis iwo, je 'yu'we ka siliana.

- 19'Yina ti jitiej je ilienisk'i'm, sekyi'i a'yasane'ne pet ka soki 'ne Rómaja, ka sitiunije na saka anechiyas ka'ye'n siupa itis iyo, k'iejliyi pet pa janwonk'i ti jla'am. Ijiate lajk'iyi paka itis ineyi ilia'm japo i'witijwas, siujlieja ajnat a'yi.
- 20'It'imina ti 'aj'lase, ti awojonk'ie pet ka ini'wena jla'yi ka 'yakamtijniena. Siuti Israel jika kia'lists'e'm, ti po' siunie anejejikink'ie, 'naka'ne ti it'imink'i siuniwa iyo ti sits'ijwana
- 21'Yiyik'i wekie'e ja Pablo ti tamti, sekyi'i iyoyis'ne 'ate: —Lajk'iyipa ka imp'esinikie' ka i'wina ilia'm ka tijliukts'e, ka intajle jana ajnat Judea, ka injwe'el siupa ates iyo, ni'ne ka poye paka Judíoja' ka inamti'ni ka k'iejliyeyi paka je 'esie ka woyi.
- 22'Awoktajan pet k'ie ka ipi'yak siupa atankiujnieye jiwone, kajeyepa ti wikie'eyi ape'e 'na ajnat ti ijwela ka je 'esie siupa aka'nejasajnye ink'ie'.
- 23'Jakiak siojokia jloma ti yitini k'ie, ti 'loj japo Judíojos ti ijioyi'ni ja Pablo siupa yi'i. Yapijle'e ti yamtiyi k'ie japo i'nio' kiwa Sinia' jlamtis ti ijwi'il pa Sinia' jika anechijiyas. 'Yiyasane kiwa Sinia' jlamtis kajeyepa ti ijialaskintaja pet ka intant'iejesi pa Jesús, ti yijnapeje pa Moisés jika'nejasajnye, siu'neje puwa injwejlanawos jiliasajnat'ipi.
- 24'Po' papo je takakiuni siupa iyo ja Pablo ti tamti, 'yina po'neje pet siupapo 'yakaja'ayi ti je isimits'i siukiwa iyo ja Pablo.
- 25'Yina ti je ijniul wita'm, jlampa iniuyeyis kisie'e. Pablo iyo'ne 'ate: —Ijiatp'anejepe ti jlam je iyo siojopa Sinia' jikimet ti 'es ti iyo'ate, siupuwa jlamtis ti Sinia' jiweljanik jiwo Isaías ti ijwilt'ijiampe pet papo astese'l, ti iyo'ate:
- 26"‘Maj joyi siunapo i'nio', sekjane'yi ka wonayijna'a 'ate: ‘Wanjliyi ka ape'yaye, 'yina ja ke 'najanayi; ‘wanjliyi ka 'yena'ni, 'yina ja ke a'wena'.
- 27'Je k'ase ki iyo ni jlosik napo i'nio', ip'ionk'i ape'e niwa jik'iot tjojwa'l, jitietae kia'iyojliyi je 'alk'i ape'e, ti je iyojonk'ie ka i'wenis, jla'yi ka impe'yayis, ti je iyojonk'ie ka 'najanisi, 'nakayi ti ja ke inapilisk'i, ka ijwiejiete'n," iyo ni Sinia'."
- 28'Pablo yini'ne ape'e ti iyo'ate: —'Esiji ka 'najanayi paka wonayi, siujlie'e injwajieti ti tajle pa Sinia' tijliuki siunapo i'nio' je Judíojos, napokata ti jank'iuwe jla'am.
- 30'Sek jla'a niwak Pablo jlamtis ti iyo jakiaka jloma. Times niwa najkapis 'wanjli wita'm ti Pablo sek yi'i, siujlieja 'wuk yikajwe ti takat'i'ni ape'e. 'Es ti i'ye'n ilia'm siojopo iyo ka ijnoyi.
- 31'Jlam ikatatjliyi ti iyo jlamtikie', ti ijwil pa Sinia' jika anechijiyas, jla'yi ti taka'nejasane pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti. Siupa iyoyi jlam k'ejma ti lajk'ipa ka intom'ni k'ie ti iyo jlamtikie'.

Romanos

Romanos 1

¹Asampey i'lijwas, ya'am ti Pablok'i'm ti atate'ase siu'nie ip'isinik. Sinia' jla'am ti tank'i, sekyi'i ijniejietk'i'm siu'nie isijmaye ka iyo Sijwajieti Jesús jilijuwani'nie' ti sitiejietaka naka ka yikiji'n ka ijwi'il siunie jika'niye ti 'es.

²Yina je lajt'ik'ipe papok jiwajlanawos t'ipi siupapo inia'an papoka'ne ti yikiajle ti ijwile pet pijia'm nak jika'niye ti 'es yi'i niwa inlesajna' ti ijiate ti t'otata.

³⁻⁴Yina je 'wena paka injwe'el, naka jlas Sijwajieti Jesús ni Saka'niona, siunie ti je istiejenit ti kia'io i'nio', naka ti je 'wena papo ka intajle, tajla'm papok David jilis ti tomik'i pijia'm. Jlampet siunie ti 'yakajanit'i ape'e ti jla'am ti Sinia' jlas, naka pet ti Sinia' jikimet yijap, siu'neje ti iniu kisie'e ti tajli ki a'no', je lajk'i 'ni iyo ni Sinia' jiwewe ti je jlase'.

⁵Siuti ya'am ka lajak'i pet ni iyo ni Sijwajieti Jesús, lapakawo ti jla'am pa Sinia' ti sip'elisi'n, sekyi'i ijniejietk'i'm pet ka iyo Sijwajieti jilijuwani'nie', ka ijwile napo i'nio' ka 'yakajanit'i ape'e ni iyo ti jla'am. Ja'nakayeyi ti ja wikie'eyeyi napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ja ke inkakiuyis, siu'neje ti jank'iuye siunie jlamtik jawoyi.

⁶⁻⁷Jlampet ti asa'am ti as'wet jana Roma, napok as'wet ijwienjliyi ni jiwoyeyi Sinia' wuj ti 'nama'ase, 'yina ti jla'am ti ta'nase ka ni'nopijietayiji ni Sijwajieti Jesús ka woye jika kia'lisa'ase'm. 'Esiji ka Sinia', jla'yi pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti imp'elisinape, jla'yi ka noye'asempe ka kamaja.

Pablo iyo ka ijno Rómaja

⁸Janiajnat ti inikanitiejeje awene pa Inia' astepe'e, ka lajak'i ni iyo pa Sijwajieti Jesús, kajeyepa ti ijio'ni ape'e 'ni ajnat ti ti'niejenaja pa tiwonaja siunie iyo ni astankiujnieye ti 'es ti jiwoyeyi.

⁹Sinia', siunie ti awoyi'ni yamtikie' ti ajwe'el ni jlas, ti anayi wita'm 'ni ijusik ti anoyeje, si'we'en ni awoyi ti je aleyi ti je sikiwali'ase'm ti 'ajlana'ni.

¹⁰Je aleyi ti ajwele'ni pa Sinia', ka kia'iwo ka intaltajanie'e, ka 'wenanie'e ijyilia'm ka nak ijiojwi, kajeyepa ti pajk'i ti awo ka yikiajle'e ka 'wina.

¹¹Tempi it'imina pet ti awotajank'ie ka ijio'wase, kajeyepa ti awojonk'ie ka iniuye'ase'm ka wi'nase'm siunie ti je niliak tajle pit janak Sinia' jikimet, ti ja 'nakayeyipe asjweye ja poye.

¹²Jayo'ate 'nakayijna'a ka inikelaja siunie astankiujnieye ti 'es, siuti pet ti ya'am kiak iyojliyi.

¹³Awotajank'ie pet ka 'najanayi, i'lijwas, ti je ijwienjliyi ka je inijnalasata'ni awotaja ka nak ijiojwi, 'yina ayeyi 'nijiye ti je ani'yaka'n, lapakawo ti je lajk'i ni siuniwa ip'ion'ni its'ioye. Siunie ajalastajan pet k'ie ka i'wi'in ka poye papo ti

asa'am ka woye asosikis ink'ieyisa' ti anotieje'ase'm pet, ka wo'ate iyo siunapo je Judíojos, ti yijits'i niwa ijia ajnatis ti kiak iyoyi.

14Kajeyepa ti 'yiniye ka ikapia' ineyi wikie'eyi napo i'nio', siunapo ji'wet yiji niwa isi'il siu'neje napo ji'wet yi 'lajni, siunapo 'yijejne'n, siu'neje napo ti je 'yijejne'n.

15Tempi it'imina ni awoyi ti siwa'asitiei'ni ti awo ka yikiji'n ka yamtiyi ask'ioye pet ti jleye Rómaja, nak Sinia' jika'niye ti 'es.

Jijweye iyo ni inka'niye ti 'es

16Siunie Sinia' jika'niye 'yajwejli je yiji, kajeyepa ti naka jijweye jla'am, jak je iyoyiji wikie'eyi siunapo ja ke inkakiuyis napok janjwajyi'n. Janajnatana'a napo Judíojos, sek jane'yi ka napokayena'a pet siunapo ti je Judíojos.

17'Yina naka inka'niye, naka ti 'yakajanitk'i siunie Sinia' iyone napo i'nio' ti initiajnat ni jitis iyo, 'yina lajk'i pa jikiechaye ka intajleje ijwienjli jla'am siunie iyo ni i'nio' ti je 'yakakiu. Iyo niwa jlamtis ni Sinia' ti yi'i ni ji'wet ti iyo'ate, "Siunie ti Sinia' yiniji, ti jitenkiujnieye ti 'es ni i'nio' ti ji'niayi po', nak ji'wasankiye japoye."

Siunapo i'nio' je Judíojos jitis po'

18Sinia' 'yakajanit siunie jiwak ti tal poliyi. Sekyi'i tisa'yi ape'e wikie'eyi napoka ti iyoyi ni jloski'la, siunapo ti ijiate ti je isis, siuniwa jikeyis niwak ip'ionk'ieye ka 'najane paka iwone siunie ijiatk'i.

19Siunie iyone jla'am ka intant'ieje ti jla'am ti Sinia', 'yina nak 'yijene pi iyonisi, kajeyepa ti jla'am ti i'winkina.

20Kajeyepa siunie Sinia' ti je ti'wena 'yijenisi pi iyonisi ka intant'iejesi siuti kiak jawo jitiej janenis'ni 'ate niwa jilisajna' ti i'winis. Je ink'ie' ka kiak iwo, 'yina tajlap'e ti 'nelanjie'e poye 'ni ajnat ni jilisanik jla'am, ti 'yaka ti jla'am ti Sinia' jla'yi ti siunie jijweye laj jlaja. Jak je iyoyiji ti lajk'ipa ka ji'lij inojwatits'i 'yaka ti jitis po'.

21'Wanjliyi 'yijenataja pi iyonisi ti po' pi Sinia', 'yina ka kia'iwo ka woyisi siunie jota tiwonaja jla'am ni Sinia' ti jota tiwunitie tiwet'ianaja ka pakataja wek ka inkajayits'i. 'Yina siuniwa jitenkiujnieye iyonisi laj lajaye, jlam pet siunie iyo ti t'oni niwa jlosikis, je t'ekijyi nak ajnatiok.

22-23 Kajeyepa ti ijiut 'nijiye siunie Sinia' ti je paj ka inetia'n, siu'neje ni jiwunitieye, niwakataja jla'am siuniwa jitiej iyoma ti iyo jika diosisa', siunie i'nio' ti ji'niayi je itio'yi, ni'ne ti niwaka ajwejnas, siu'neje niwa pini 'lan jlele pet, siu'neje niwa pini' t'ot yilisi'n ajnatk'i jipelis. Jak je iyoyiji 'wanjliyi ka inijwelis ka 'najanis jwajla'aja, 'yina napoka napo ti 'ne'lías.

24Tempi it'imina ti Sinia' jla'am ti ijiuti naka ni siunie itiliajasi ti ijiate ti je 'es, naka ti ti'niachiki, sekyi'i inisayisi siuniwa jikeyis ti ijiate ti taka'ajwejlása'n.

²⁵Iliyisi siunie ti ijiatk'i ti Sinia' i'winkijna'm niwaka niwa jilisajna', sekyi'i i'nialkitak'iyi ti iyoyisi siunie ti je ijiatk'i. Niwaka ti iyunitis, ti Sinia' ilisane, sekyi'i t'opiyeyisi kiajwe, jlam'ne ka inwunitis ni ijiateje ti Sinia' ti jlam ti jilisajna' 'yu'we jla'am ka kiak tiwonaja ka tonitie jajnok'i'ni. Amén.

²⁶'Yina it'imina ti Sinia' ijiuti naka siunie ti itiliajasi wuj ti je 'es ti ijiate ti taka'ajwejlasa'n. Siunapo asejnia 'najlik'i wita'm, ti 'yakama ape'eyi siunie iniwonisi ti 'es pi iyoyisi ti jlosik ijiwiteje.

²⁷Jlampet siunapo ayijnies, kia'iyojliyi je pi i'yena jana asejnia siunie iyo ti 'es pi iyoyi, 'wenajliyi ti jlamk'i wita'm ti ayijnies, wuj ti taka'ajwejlasa'n ni jloski'la iyoyi. 'Yina jiwet'ia po' ti kia'iyoyi, kajeyepa ti pajk'i ti jitis tena'a, siunie iyo pit ni jloski'la 'yina ijniuylji siunie ja tiwonaja ti ja tisiejekik'i.

²⁸Siuti kia'iyoyi ti je iyoyisink'ieye ka intant'iejesi ni Sinia', 'yina sekyi'i ti ijiutieyi ni siunie jitienujnieye ti ti'niachiki 'nakayi ti jawoyisi siunie ti je ti'wena ka tiwoki ti ijiate ti je 'yu'we.

²⁹Ijiate ti tipoyijits'i siuniwa je isis ti iyoyisi, jla'yi ti inisayisi ni siunie ti ijiate ti je 'esk'i, ti je tijnajyi, siu'neje ti ijiulsinaja'm pi jikiecha pi k'iejliyi pi i'wi'in, siu'neje ti ijiate ti netia'n siunie ti jlosik ti 'es. Siunie ti t'eliye ni jikiecha, siunapo kalankijietas, siunie ti je ilisa'n napo ijia, siunie yimi'n ti iliaki napo ijia, siunapo ti ijiateje ti inisayi ni jloski'la ti iyoyi, siunapo ti yiyijits'i'ni napo ijia ti iliaki.

³⁰Siunapo ti jitiej ijiutie napo siupa ti iyoyi, siunapo ti teje'yi ilia'm pa Sinia', siunapo takalakijiejne'n, siu'neje napo initoniti'n, siu'neje napo iniwuniti'n. Siuti iyo ka ilesane ni siunie je 'es 'yijene pi iyone; ka jiniewot injloye, 'yina je its'iuye.

³¹Ijiate ti je iyoyisiyi ka 'najanisi paka iwonisi ni siunie 'es, jlam jlamtisjli'yi wekie'e siunie iyo ka woyisi. Jlosikis je ijiwitijits'i, jla'yi ti je ip'ilisi'n paka jikiechaye. Siuti jitis po' pi jikiecha, ka kia'iwo ka netiajnat pi jitis iyoyi.

³²'Yijenisi pi iyonisi siunie ti Sinia' 'yakajanitk'i siuniwa jlamtis ti iyo'ate, "Siunapo i'nio' ti iyoyi 'niwaka, napoka jla'am ti titiejietaja nak inlaye ti janetiajne'n." Kiak iyoyetaja niwaka, 'yina yamjliyisi ti iyoyisi, jak je iyoyi ti i'winis napo ijia ti iyoyi niwaka, sekyi'i iyoyits'i'ate, "Esiji."

Romanos 2

Kia'iyoyi napo Judíojos jitis po' pet

¹Siupet ti a'am, 'ni isiecha ti jiwoyi jitis'a' pa akiecha pi k'iejliyi pi iyoyi, kiak jiwoyi ates po' pet, 'wanjliyi ka kia'iwo ka e' poye, ni'ne ka laja eye. Ijiate, siuti kiak jiwone ni akiecha ti jle'ne, 'yina kiak jiwoyi am am pet ti jiwo atesa', kajeyepa ti jiwoyi siunie iyoyisi.

²Ti asa'am ti jiwoye'yijyi 'ate, "Kasts'ajane ti siunie ti Sinia' i'yenata pi jitis iyo pa yi'i pa siunapo jikeyis kia'iyoyi, je niliak tijnajyi ni siunie iyoyi."

- ³Siupet ti a'am, 'ni isiecha ti jijwel ka 'ye'en ni jitis iyo ni akiecha, jlam'ne pet ni jiwoyi ti jiniuyeje napoka ni siunie iniwonisi. ¿Jijwelat'e ka injlana ni Sinia' ka kiak iwotajanie'e pet kan'yenta ni jitis iyo ni i'nio?
- ⁴¿Ent'a ijiate ti je wo lajaye ni siunie Sinia' jikap'ijliuskiye iyo ti je jlase', ti imp'elisi'n, ti wuj ti inilayiti ti its'iuta'ajap? ¿Ni'ne ka je 'najane paka wone ti jla'am ti tajle ni siunie jikap'ijliuskiye ti yinta'm, ka 'nakayeyi ka awo ajosik ink'ieye?
- ⁵'Yina siuti a'm ti je injlana'ni ti int'o'n ti je wo ka wo ajosik ink'ieye, ijatjliyi am am ti jitio'n atepe'e siunie jiliayeja' pet ni i'nio' ti ja tisiejek'i ka Sinia' in'yenta na jitis iyo, ti jlam ti tijnajyi siunie jawoyi,
- ⁶siu'neje ti japakayeyi ti janjwanjlajamk'i'ni ti ja tenaja siupi k'iejlit'iyijpe pet siupa iyoyi jitleyi'i.
- ⁷Sek jane'yi siojona ji'wasankiye ti laj jlaja, napok janwejna'm pet siunapo iyoyi'n, jla'yi ti yamjliyi pet ti iyoyi ni siunie ti 'es, jla'yi ti iyoyisijyi'n siunie inwunitieye ti tajle ni Sinia'.
- ⁸'Yina jlampet siunapo ti ijiateje ti je its'iuye, ti ijiut 'niji ni siunie ijiatk'i, jla'yi ti 'yuyisijk'iyi niwa jloski'layis, napoka'ne napo ti Sinia' wujwa ti jiwak jane'ne jla'yi ti jansa'ak'i.
- ⁹Ja ke jlasiye ni jawo ti janilayitisi, jla'yi ni jijliak'aliye wikie'eyi napoka siunapo ti iyo ni je 'es ti ja wujwa ti a'tiejak'i, ti ja 'nelanjie'aja janapokaye napo Judíojos. 'Yina ja ke napokataja, siunapo je Judíojos kiak jawo.
- ¹⁰'Yina kiak jawo pit siunapo ti je iliyi ni 'es ti iyoyi, Sinia' janwejna'm ni siunie jiwunitieye ti jlam ti tajle, siu'neje ni jikamankiye. Kiak jawo'o'jyi janajnate napo Judíojos, sek jane'yi ka napokayena'aja pet siunapo ti je Judíojos.
- ¹¹Kajeyepa ti Sinia' je i'ye'en papo ka ne'yi papo ti t'ank'i pijia'm.
- ¹²Siupapo i'nio' je Judíojos siunie Moisés jika'neyasajnaye je yijap, 'yina ti iyoyisi siunie jloski'la, 'yina paj ka netianana'a wek ti ja ke inejiap kiak Sinia' jikajluniet. Jlampet siunapo Judíojos ti yijap kiak inka'neyasajnaye, 'yina ti iyoyi siunie jloski'la, Sinia' jankiene ni inka'neyasajnaye ti jankajanit sek jane'yi jane'ne ni jitis.
- ¹³Jlampet siunapo ipi'yayeta siunie inka'neyasajnaye ijwi'il, 'yina je its'iuyisie, napoka pet napo ti 'yaka ti jitis po'. 'Yina jlampet siunapo ti jla'am je ipi'ya jiwek 'yina ti iyoyi siunie 'yijijie'ne, napokaye pet napo ti Sinia' initiajnat pi jitis iyoyi.
- ¹⁴Siunapo je Judíojos ti je yiji nak inka'neyasajnaye, 'yina siunie iniwonisi wek pet ijyiwiteje siunie iyo ni inka'neyasajnaye iyo ka tiwoki, naka ti awo'ate ti ya'am, jlam jlam ti jika'neyasajnaye siunie iyoyisi.

15'Yina 'niwak 'yakajanit siuniwa iniwonisi ti siunie Sinia' takajlunie ka tiwoki yiji pet ni jlosik. Jak je iyoyiji ti jitiej yinataja'ni 'ate, nakaye'eje ti 'yakajanit'i ape'e, siunie jitienujnieye janwonayina'a 'ate, "Itis po" ni'ne ka wo'ate, "Laj itisa" ts'iji jlaja niwa jlomas.

16Ke iwo pa ti siuti janeyi janak jloma, Sinia' jankajanit'i ape'e wikie'eyi niwa yijits'i niwa jlosikis napo i'nio', Sijwajieti Jesús naka ti titiejkinaja ti jan'ye'en, nak jika'niye ni siunie ajwe'el ti awoyi yamtikie'.

Napo Judíojos siu'neje ni Moisés jika'nejasajnye

17¿Tepi jiwo pet ti am ti jiwo'ate, "Judíok'i'm", ti je inkajla pet siunie jiniwone ti jlejyi ni Moisés jika'nejasajnye, jla'yi ti jiniwunitiji ni Ana',

18siu'neje ti intant'ieje ni Sinia' iyo ka woyi? Jlampet siunie jika'nejasajnye 'nejasan' pet ka nak aki'me ni siunie ti tijnajyi ka iwoyi.

19Lapakawo ti je jinijnape'n ti jikajli ka ama ka 'najne'n k'iye napo talojo', jla'yi ti jikajli ti jiwone 'ate iyo siojona kates k'iye siunapo yiji ni ajnaj,

20siu'neje ti jijwel 'najane ti jit'iyasajne'n siunapo ti lajk'iyipa ka jlosik jlasa', jla'yi ti am ti it'imina napoka siunapo ti je itiant'ieje paka 'nejasajnyeja', siu'neje ti je jlape'n ki iyo ni Moisés jika'nejasajnye, 'yina ti jijwe'el ti ijiatk'i, jla'yi ti naka ti it'imina ti jwajla'a 'najane.

21'Yina kiak jiwone ni a'lej ti jinijwe'el, jakajliete ti jit'iyasajne'n napo a'lejwas, jlam'ne jiat'eje ti je jlapi'lia'm ka ni'nejasan' ti jiwo amtikie'. Jiwo'ate, "Ká akajla'n." ¿Yot'iyi'ni jiat'eje ti jikajlanaja?

22Siu'neje ti jiwoyi amtikie' ti je 'es ka 'no'ni pa, ¿yot'iyi'ni jiat'eje ti jit'iu'ni? Siu'neje ti jijwe'el ti ine'wajamk'i siuniwa jitiej iyoma napo ti iyo jika diosisa'. ¿Yot'iyi'ni jiat'eje ti jikajlani'ni siuniwa sekyi'i kiajwe siojona tenaja'a'ni siuniwa ti tonitie?

23Ijiate ti jiniwuniti nak Moisés jika'nejasajnye, jlam'ne ni jiwoyi ti je wo lajaye ni Sinia', kajeyepa ti je k'iuye ni iyo niwak jlamtis.

24'Yina jak je iyoyiji ti kiak iyo niwak inamtis ti iyo'ate, "Asa'am ti jit'iminayi ti siunapo kakiujnietas ti iyo jiliakikie' ni Sinia'."

25Ijiatk'i siunie ti its'iuye naka inka'nejasajnye, 'esi naka ni siunie tiwonaja ti t'isie'n jiwa tejwak'i. Jlampet ti je k'iuye ka wo lajaye, nak 'yiniye pet ka siunie ajwel'ni ka lajak'iyi paka ine'ya.

26Jlampet ni siunie ti je Judío ti kiak je iniwone ka t'isie'n jiwa tejwak'i, 'yina lapakawo ti iyoyi siunie inka'nejasajnye iyone, nak 'yiniye pet ka kiak tiwonaja ti t'isie'n jiwa tejwak'i.

27Jlampet ni siunie ti lajk'ipa ka tiwonaja ni t'ajwes ka t'isie'n jiwa tiliena'a, 'yina lapakawo ti iyoyi wek kiwa Sinia' jlamtis, 'yina kiaka ti jant'emi'nase ti astes

japoye, ti asa'am Judíojosts'ase'm ti asa'am ti kiak tiwona'ase, ti 'assie'n jijwa'al tejwak'i, siu'neje ti yi'ase niwak Sinia' jlamtis, 'yina ti je woyeyi ni siunie iyo ka woyeyi.

²⁸Siunie ti Judío je nakata ni siunie ti tom pijia'm ka 'nakajanit, jlampet ni siunie ti kiakt'e tiwonajapi ti t'isie'n jiwa tejwak'i, je 'es ka najataja wek t'ajwes ka neyi.

²⁹Jak je iyoyiji ni siunie ijiate ti Judío, ka iyot'e 'ate siunie ti kiak tiwonaja ti t'isie'n jiwa tejwak'i, 'esiji ka ijiatayi ka intajlaja'm ni jikiowe nak Sinia' jikimet jikijmaye pet, 'yina je tajle ni siuniwa inlesajna' t'ipi ti yi'i ni inka'neyasajnaye. Siunie i'nio' ti kia'iyoyi, Sinia' wuj ti inka'a pet, 'yina je napoka'ne napo i'nio'.

Romanos 3

¹Ent'a po' pi i'nio' iyo'ate, “¿Ten jiat'eje pa 'esi pa ti iyo Judíoja?”, ni'ne ka wo'ate pa, “¿Ten siupa 'yakajliji pa ti kiak iniwone ti t'isie'n jiwa tejwak'i?”

²Ajwel'ni laja po', je jlase' ni 'esi napo Judíojos. 'Nelanjie'e Sinia' je isiwita ka 'wena ijnoti kiwa jlamtis iyone.

³Ent'a po' 'neje pi iyo'ate, “¿Tepat'e janwo ka kia'iwo ka poyeta papo ka inleyi ni 'es? ¿Sinia' kiakt'e jawo pet ti janleyi papo i'nio'?”

⁴Jeyi kat'aja! 'Wanjliyi ka kia'inwoyi ni i'nio' ti iyoyi naka ti iyo sintiye, 'yina Sinia' je paj pet kanlek'i ni siunie iyo ti je tak'emiyeje wek siuniwa jlamtis iyo. Jak je iyoyiji siuniwa Sinia' jlamtis ka je iwo'ate: “Yaka'niona, amtis niwak 'yakajanit'i atepe'e ti a'm ti ijiate ti i'nes, Jla'yi ti a'm ti ja 'an pijia'm siuka kia'iwotajanie'e ka injwel kan'ye'en napoka ti injwel je i'nes.”

⁵Ni'ne ka poye paka i'nioyi kawo'ate, “Siuti 'esiji ti awoki ni siunie je 'es ti awoki, 'yina naka ti 'yakajanit ni Sinia', ti ijiate jla'am ti tijnajyi, ¿tepa si'lij jayonaja ilia'm siukia ka kiak iwotajanie'e ti jansats'e'm? ¿Jot'e ka yok'iate, Wuj ti je 'es ni Sinia'?”

⁶Kiak ja ke iwo! Kajeyepa siut'itie ka kia'iwo ka Sinia' je ijnajyi, ¿tepat'e janwone kan'yenta pet napo i'nio' ni jitis iyoyi?

⁷Ni'ne ni i'nio' jawo'ate, “Napo i'nio' iyunit ni Sinia' kajeyepa ti iyoyi ni siunie ijiatk'i, 'yina ni siunie ti ijiate ti tajleyi naka ti awoyi niwa 'yaka sintijeyis. Ijijatliyi, ¿yot'iyi'ni ti sijwe'el ni Sinia' ti itis po', ti awoyi ni ijiuski'la?

⁸Siuti kiakt'i iyoyi nakp'an ijiate ti 'es ka iyoki ni je 'es, siuti jayokink'iyeye ni 'es.” Po' napo i'nio' ti samtiyis ti ijwil ka 'yiyasane napo niwaka. ¡'Yina Sinia' je ijiat ka je insa'ak'i napoka, ti ja tenaja naka!

Kaswikie'eyi ti sitis po'

⁹Siuti kia'iyoy, ¿ti sa'am ti Judíojosts'e'm samt'e ti a'na ape'e siunapo 'wenayi? ¡Jeyi! Jlam'ne pajk'i ti a'wena ti sam ti Judíojosts'e'm, siu'neje napo ti je Judíojos, lajk'iyipa ka int'ane pijia'm. Kasjnojlits'i ti awak kiajwe ni siunie je 'es.

¹⁰Jlam'ne ni siuniwa Sinia' jlamtis iyo'ate: "Tiwet'ianaja ka injwanjli ka ne'yi paka 'esie'.

¹¹Lajk'ipa ka jlosik poye, lajk'ipa ka inwojyi'n pa Sinia'.

¹²Je ijwienjliyi paka 'wanjliyeje ni Sinia' ji'niayi, wikie'eyi ti iliyisk'i. Ji'wet ijwienjli siunie iyo ti laj lajaye. Lajk'ipa ka 'esie'.

¹³Siuniwa jlak ji'niajia iyoye pet 'ate siuniwa t'o'l napo i'nio masas 'alk'i ape'e, siuniwa jika sintijeyis talk'i nak jikiwet. Yink'i kiajwe niwa jipasta siunie inlayi ti 'yakawisa'n ti tajle ni injla.

¹⁴Siuniwa jikiwitawa tipoyijits'i ni siunie pajyi ti ji'lij iliyajapk'i napo ijia ti iyo jiwet'iaye.

¹⁵K'ajlijyits'i 'neje ti iyo ka inkalankijyi'n,

¹⁶ajnat pi iniuyits'i, wuj ti iliaki napo i'nio' ti initiajnat ti k'iejliyi pi iyone.

¹⁷Ijiate ti je 'yijenisi paka iwonisi ni siunie inkamankiye.

¹⁸Ijiate ti je jnots'ina pa Sinia'."

¹⁹'Nak siunie Sinia' jlamtis ijwi'il. Kasts'ajane pa awonaja ti siuniwa Sinia' jlamtis yi'i ni ji'wet napok ijwi'il siunapo ti iyoyi, 'nakayi ti ja lajak'ipa ka intamti ka wo'ate, "Ya'am laj itisa'", jla'yi ti ja wikie'eyeyi ti Sinia' ja ke injla'an ti jan'ye'en siunie jitis iyo.

²⁰Kajeyepa ti Sinia' ja ke inets'e paka inlesajne'n 'wanjliyi ka kia'iwo ka na'am ape'e ki iyo ki inka'nejasajnye. Ka kiak je iwoyi pa ti 'nakata wek jla'am ti tejeje ka kasts'ajane paka iyonaja ti sa'am ti i'niojts'e'm ti sakeyis po'.

Lapakawo ti nak it'imina ti tijwa' pa ti jitienujnieye po'

²¹'Nakayi Sinia' ikajanit siunie iyo ti ilisajne'n napo i'nio', 'yina je naka inka'nejasajnye ka intajle, siuti ja'yena niwaka Sinia' jlamtis yi'i naka inka'nejasajnye siu'neje napo injwejlanawos t'ipi jip'esijna', sekyi'i ni siunie Sinia' iyoyi.

²²Sinia' jla'am ti ilisajne'n siunapo ti je 'yakakiuyis ni Jesús ti Injwajieti Sinia' jijliujwanik. 'Yina kiak iyone 'neje wikie'eyi siunapo je 'yakakiu kajeyepa ti je i'ye'en paka t'oniyeja' paka i'nioye',

²³'yina lajk'ipa ka 'wanjliye'e ka je iwoyi ni jloski'la; wikie'eyi je jnanjlajape ni Sinia' ki iyo ti 'es.

- ²⁴'Yina Sinia' je lajk'i ki iyo ni jikap'ijliuskiye, it'iminayi ti isisk'i, siu'neje ti je t'aj'l ape'e japa ka lajaye, ka lajak'i ki iyo pi Sijwajieti Jesús ti jla'am ti initojmat.
- ²⁵Sinia' jlam ti iwi'in pi Sijwajieti ka insa'ni ki ji'woyis, sekyi'i 'ya'al. 'Yina ti iyoyi ji'niayija' napo i'nio', lapakawo ti iyo ka inetiajnat ni jitis iyo jla'yi ka jiwak inojwi ni Sinia', iyo ti je 'yakakiuyis ni Sijwajieti. Jak je iyoyiji'ni 'yakaja ti tijnajyi ni Sinia', isiwaliye'e niwak inkeyis ti pajk'i, ijiatjliyi lajak'i paka iwo.
- ²⁶Siu'nie jloma 'yaka ni Sinia' ti tijnajyi, 'yina ti ilisajne'n napoka ti je 'yakakiuyis ni Jesús.
- ²⁷Ijiatjliyi, ¿ma po' siupa ti je iliyi ti initoniti ni i'nio'? ¡Lajk'ipa! ¿Yot'iyi'ni 'nakat'iyi pet ti ya'm ape'e ki iyo ni inka'neyasajnaye? ¡Jeyi kat'aja! 'Nakayi jla'am ti je takakiuni nak it'imina.
- ²⁸'Yina kiak iyoyiyi, Sinia' je nak inka'neyasajnaye kant'emina ka injloyi ni i'nio' ka inlesajne'n, 'wenajliyi jla'am siunie ti laj jikakiujnieyeja' naka ti Sinia' ilisajne'n pet.
- ²⁹Ent'a ¿Sinia' napokatat'e jla'am Judíojos ti Jinia'? ¿Jet'e Jinia' 'neje pet wikie'eyi siunapo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat? Ijiate wikie'eyi napo ti Jinia' pet.
- ³⁰Jlam'ne ijwienjli 'neje ni Sinia', lajk'ipa ka jikiechaye. Jla'am ti ilisajne'n pa yita'a pa ti jitienujnieye po', 'yina je i'ye'en paka t'oniyeja' pa ka i'nio' ka Judíoja' ni'ne ka je Judíoja'.
- ³¹Siuti kia'iyoyi, ¿ti sitienkujnieye po' nakat'e ijliasat isia'm ni laja iyo pit naka inka'neyasajnaye ti talt'iyipi pa Moisés? ¡Ajwel'ni je'e! 'Yina kat'ajayi pet ti iyo jijweyeja'.

Romanos 4

Ti intaj tenaja 'ate pa Abraham

- ¹'Yina, ¿tepi iyo pa Abraham, ti Judíojosts'e'm ti pak atajlaja'm? ¿Ten siupa 'esi?
- ²Siut'itiejepe ka puwak int'emina ka k'iejliyeyi ka iwoyi, ti ilisajne'n, 'yina je 'wenata'ne pet paka iniwuniti ka kiak iwoyi. Jlampet jitieyi'i pi Sinia', lajk'iyipa ka iniwuniti,
- ³kajeyepa ti siuniwa Sinia' jlamtis ti yi'i ni ji'wet iyo'ate, "Siuti Abraham 'esi'n, lapakawo ti nak it'imina ti je 'yakakiu pa Sinia'."
- ⁴'Yejne'n siunie i'nio' ti isijme'n siojona jikaja je ji'wajiet, jikijmaye laja.
- ⁵Jlampet ni siunie ti je 'yakakiu ni Sinia' siunie ti ilisajne'n siunapo jloski'la iyo jikipijnaye, je kia'iyoyi. Kajeyepa ti Sinia' ilisajne'n siunie ti kia'iyoyi ti je 'yakakiu ti jla'am, 'yina je'ne ka nakaye siuti jikijmaye ti 'es kant'emina.

⁶David kia'iyoyamtiyi naka siunie 'es ti Sinia' iniuyeje naka ni ilisajne'n jla'am, 'yina je nak ka int'emina ni siunie iyoyi ti 'es jikijmaye ka Sinia' in'yene.

⁷David iyo'ate: "Wuj ti 'es ni Sinia' iyone napoka ti jla'am ip'ilisijne'n ti isiwaliyi'i ki iyo kiwa jloski'la.

⁸Iniopa'atie ni Sinia' iyone, siunie ti Sinia' je iyo jitisa' siunie jloski'la iyoyi."

⁹Yina, ¿ten siupapo janope siunie Sinia' janwone ti ijiate ti 'es? ¿Jot'e ka napokaye siunapo ti jijwa'al tejjwak'iji'n? ¿Ni'ne ka napokataja jla'am siunapo lajk'ipa ka neyi siunie tiwonaja napok ajwel'ni? Jlam'ne ajwela pa Abraham ti pak 'esi siupa ti je 'yakakiu, sekyi'i it'imina ti Sinia' ilisanaja'n pet.

¹⁰Siuti Sinia' kiak iyonayiji pa Abraham, ¿pakat'iyijpe ti kiak tiwonajayi ti t'isie'n jiwa tejjwak'i, ni'ne ka pakayeyi ti je kiak tiwonajliyi'ijyi? Ijiate pakayi ti je yijliyi'ijyi siupa tiwonaja. 'Yina Sinia' iniajnati pa Abraham ti ilisajne'n.

¹¹Jak je iyoyiji paj ti kiak tiwonajayi ti t'isie'n jiwa tejjwak'i, sekyi'i ti 'yakajayi ti Sinia' ilisajne'n siuti kiak tiwonaja, 'yina ti pak it'imina ti je 'yakakiu. Jak je iyoyiji'ni pet wikie'eyi siunapo ti je 'yakakuiyis, napokaye pet Abraham jilis siunapo ti tomik'i pijia'm, 'wanjliyi ka kiak je tiwonaja ka t'isie'n tejjwak'i, 'yina lapakawo ti Sinia' ijniejiet'ik'i.

¹²Jlampet siunapo i'nio' ti yiji siupa tiwonat'iyipi pi Abraham, siu'neje ti iyoyi siupa iyot'iyipi jla'am ti je 'yakakiu pi Sinia', ti je kiak tiwonajliyi'ijyi ka t'isie'n jiwa tejjwak'i, 'yina napoka 'neje jilis pa Abraham.

Siuti Abraham je 'yakakiu pa Sinia' sekyi'i iwijna'm siupa ijwijla'm

¹³Sinia' ji'lij iwijna'm pa Abraham, siu'neje papo jilis tomik'i pijia'm ti ijwijla'm, ti iyo'ate, "Siuti a'm siunapo ales, siu'neje napo jantomik'i pijia'm, asa'am ti askimita' wikie'eyi siunie ajnat." ¿Yot'iyi'ni ti Sinia' kiak iyone? ¿Nakat'iyi jla'am ti Abraham ya'm ape'e pak Moisés jika'nejasajnyaye? ;Je'e! 'Wenajliyi jla'am siunie iyo ti je 'yakakiu pa Sinia'. Jak je iyoyiji'ni Sinia' ilisajnen'ne.

¹⁴Siut'itie ka napokaye ka ijna'yi siunie Sinia' ijwi'il siunapo ti iyoyi ni inka'nejasajnyaye, ijiate ka kiak iwoyetaja pit siunie iyo ni i'nio' ti je takakiu'n ka laja lajaye, ka kiak iwoyetaja pit siunie Sinia' iyot'iyi ti ijwi'il ka lajata lajaye.

¹⁵Yina paka jla'am siupa Moisés jika'nejasajnyaye ti itiojne'n ni Sinia' jiwak; siupa ajnat inka'nejasajnyaye je yi'i, 'yina lajk'ipa ka inta'yi ilia'm, sek jane'yi ka inlaki kajeyepa lajk'ipa.

¹⁶Yina kiakt'i iyopi, jak je iyoyiji siupa Sinia' iyont'iyijipi pa Abraham ti ijwijla'm, je tak'emisie'n jiwekie'e kajeyepa ti pak it'imina ti je 'yakakiu. 'Yina kiaka'ne pet ti 'yakajanitk'i ti tajle nak jikap'ijliuskiye ni Sinia' ka 'esieyi wikie'eyi siunapo jilis pa Abraham, siu'neje papo tomik'i pijia'm, ka iyot'e jla'mate, je napokata siunapo iyoyi ni inka'nejasajnyaye ka 'esieyi, 'yina siunapo ti je 'yakakiu pa Sinia' kia'iyoyi

'esi pet, siunapo ti iyo'ate pak Abraham ti je 'yakakiu. Ijijatliyi kia'iyoni, Abraham pak sinia' ti kaswikie'eyi,

¹⁷iyo niwa inamtis ti iyo'ate, "Jayoyi jiniaye'a'm siunapo i'nio' ti je pini' yiyits'i niwa ajnatis." 'Yina naka Sinia' ti Abraham je 'yakakiu, siunie ti i'wiesankiti'n napo i'nio mases, jla'yi ti 'yakajanit niwak wask'i'nelaja ti je yi kisie'e.

¹⁸Siupa Abraham iyo ti je 'yakakiu pa Sinia', ijiate 'yaka'm ape'e siupa ti je ijiat paka woyi, ka je inkakiu'n. Jak je iyoyiji'ni ki iyo, ti jla'am ti jinia' siunapo ti "je pini' i'nio' yiyits'i niwa ajnatis", iyo ni siunie Sinia' iyont'iyijipi ti iyone'ate, "Kiak jawo ni janojwaja'm napo alesa' siunapo ti jantomik'i pijia'm."

¹⁹Abraham t'oni pijia'm siupi ti je 'yakakiu pa Sinia', 'wanjlit'iyijipe ti ijliena ka neyi japa cien puwa jika najkapis, je tojwa'a ka inleyi 'ni ajnat jlampa je isisieyi ti yam kijilats'e, siojopa jik'iemjla Sara ti je pa titijnisiejayi ka jilis poye.

²⁰'Yina je 'yakakiu siupa Sinia' iyone ti ijwijla'm, jla'am yamjliyi pet ti iyoyi jitienujnieyeyayi pa Sinia'. Iyunitjli pi Sinia',

²¹'yina ijiate ti inipejlaniti ti je 'yakakiu pa Sinia' ti ijiate ti 'yakajli jla'am ti je initiajnat siupi iyo ti ijwil ti jawoyi.

²²Jak je iyoyi ka Sinia' je kiak iwone ti ilisajne'n.

²³Siunie ti Sinia' jlamtis ti iyo'ate, "Siunie ti je 'yakakiu nak Sinia' ilisajne'n pet", je pakata pa Abraham ti 'esi ti iyo.

²⁴Kia'iyono sam'neje ti tijnats'e'm, kajeyepa ti Sinia' kaslesajne'n 'yina lajk'ipa ka int'emina ti kia'iyono ti je akakiuk ti jla'am ti inujwa'n kisie'e pa Saka'niona Jesús ti tajli pa a'no'.

²⁵Jlam ti tekiajlaja ni siunie inlaye iyo ti tiliana sitipe'e ti sa'am ti awoki ni sake', sekyi'i tiniujwana kisie'e ti tajli ki a'no', ja'nakayeyi ti Sinia' ja kaslesajne'n pet.

Romanos 5

Sinia' kaslesajne'n

¹Ijiate ti wuj ti kasts'isisi siunie ti je akakiunie, jak je iyoyiji'ni Sinia' kaslesajne'n. Sekyi'i Saka'niona Jesús ti Sijwajieti nak it'imina pet ti akajmakie.

²'Yina ti Sijwajieti jla'am ti it'imina ti a'yakanaja'm nak jikap'ijliuskiye iyo ni Sinia' ti awaki, je lajk'i pet ki iyo ti je akakiunieje. Jak je iyoyiji sinikanitiejeje po', lapakawo ti janesajap nak jiwunitiejeje iyo ni Sinia' ti wuj ti 'es ni anejejiwejenk'ie.

³'Yina je nakata ka kia'iwo, 'yina siunie sijliak'ali kia'iyono sinikanitiejeje yiji lapakawo ti naka ti iyo sijweyeja', it'iminayi pet ti akajlaje ti anilayitieje.

⁴Naka ni sijweye iyo, naka'ne pet ti kaskajanit siupa ts'oniye iyo, jak je iyoyiji siuti kaskaja pet, it'imina ti sinijijwiye po' pet ilia'm siojona ijwilts'e'm ti janwents'e'm.

⁵Yina siunie sinijijwiye iyo je takak'emisie'n jiwek, kajeyepa ti Sinia' ipionitik'i 'niwa sosikis sekyi'i ti isia'ni siunie jlemijnaye ti tajla'm je lajk'i japa Sinia' jikimet ti 'es ti iyoyi si'wajieta'.

⁶Jak je iyoyiji pet ti sa'am ti lajk'iyi paka iyoki ti je kasts'ajane paka iniwonaja, ka ini'manitie ilia'm siuniwa soski'layis pakayeyi pet ti Sijwajieti ininekiaj'l ape'e napoka i'nio' ti je isis.

⁷Ajwel'ni lajk'ipa ka inkajli ka iniwe'n ape'e pi jikiecha ti jla'am ti tijna'yi, ni'ne ka nakaye ni i'nio' ti ijiate ti jlosik po'.

⁸Sinia' 'yakajanit pet ni jlemijnaye ti yints'e'm, jak je iyoyiji ti sa'am ti je atajlaje ni sake', Sijwajieti jla'am ti ininekial sitipe'e ti tiliana.

⁹Nakayi siuti kiak iyoyi ti Sinia' kaslesajne'n, ijiate ti jajwieweje pet siunie Sinia' jiwak ts'ijiye ka netie jlaja niwa jlomas.

¹⁰Tankiuniek'i ti pajk'i, jlam'ne je alekiji ti ataye ilia'm pa Sinia', je iyojliyi ti iyo ka kasts'isisi wita'm ti jla'm pakayik'i ti tiliana pa jlas Sijwajieti Jesús ti kasts'isisi. 'Nakayi tepa jawo ka kiak je iwoyi ti ja kasts'isisi ti jajwieweje ti jatiajlajaja ni jlas Sijwajieti Jesús ti jla'am ti 'wasa'n, siuti ti je atayeja ilia'm.

¹¹Je nakata, siu'neje ni jikiecha, ti wuj ni sinikanitiei yi pet ti naka Saka'niona jla'm ti it'imijne'n ti kia'iyoyi, 'yina ti nak it'imina ti kasts'isisi wita'm pa Sinia'.

Adán siu'neje pa Sijwajieti

¹²Yina iyoye pet 'ate ti ijwienjli siupa it'imina ni siunie je 'es yi'i ni ajnat, sekyi'i itionayi jlek'i ni siojona 'najlati ni i'nio', jak je iyoyiji pet ni siojona 'najlati iyo napo i'nio' itij'w ape'e napo ijia, kajeyepa wikie'eyi ti iyoyisi ni siunie jike'.

¹³Ti pajk'i ti lajt'ik'i kiupe nak Moisés jika'neyasajnaye, siunie inke' ta'a ti yi'i 'ni ajnat, ejlowek ti lajatak'i pa ka inamtikie' ka jitis ine'ne pa, siuti iyoyetaja pa jike'.

¹⁴Jlam'ne ti tajlap'e puwak jlomas yi'i pet pa Adán, paj ti yiyeyi siupuwa jlomas yi'i pet pak Moisés, siojona 'najlati wikie'eyi siunapo i'nio' iyoyi ni jike' yiyis kiajwe, 'wanjliyi siupa jike' iyot'iyi pet papok je kiak iyoyeta 'ate iyo pak Adán, ti je its'iuye pa Sinia' iyontaja. Adán iyoye 'ate siunie ti jipelta pa siunie ti je 'yakajli'ijyi ti ja'nes, paka t'ipi pa Sijwajieti.

¹⁵Siupa Adán jitis iyot'iyipi je ijlien'ni pet siunie Sinia' iwints'e'm. Ataj enayi pet 'ate siu'nie: ti ijwienjli ni i'nio' ti it'imijne'n ti 'loj napo ijia ti it'imina ti 'yajle'n, 'yina jlampet siunie Sinia' iwints'e'm ti kasp'elisijne'n, ti iyoyi si'wajieta', ti kia'iyoyi ijwienjli siunie i'nio' itiajlat, naka Sijwajieti Jesús, nak ijiate ti 'yaka'm ape'e naka, siu'neje ti 'loj napo ti 'esi.

¹⁶Ijiate siunie i'nio' ijwienjli siunie jike' iyo, je ijlien'ni pet siunie in'wajiet ti tajle ni Sinia', 'yina siupa ti ijwienjli inke' t'ipi pak it'imina pet ti Sinia' jitis yi'ne pa i'nio'. 'Yina ka lajak'i pet siunie in'wajiet it'iminayi pet ti Sinia' isiwaliyi'i siuniwa jloski'la iyo napo i'nio' ti je pini', siu'neje ti ilisank'i napo i'nio'.

¹⁷Jlampet siunie i'nio' ijwienjli ti 'loj napo i'nio' it'imina ti yi kiajwe ni siunie inlaye ni siunie jitis. 'Yina tepa jawo ka kiak je iwo pet siunapo ti Sinia' jikap'ijliuskiye yi'ne ti iyo 'wajieta', siu'neje ti ilisajne'n jlajma ijiatayi jla'am ti jijweye poye ape'e siojopa ji'wasankiye ti ja ink'ieye ti pak jantajeje pak i'nio' ijwienjli, paka Sijwajieti Jesús.

¹⁸Iyoye pet 'ate iyo siupa jike' pa Adán ti ijwienjli, ti pak it'imina pet ti wikie'eyi napo i'nio' ti Sinia' iyo jitisa', 'yina kia'iyoyiyi pet siunie iyoyi nak ijwienjli i'nio' naka Sijwajieti Jesús ti je niliak, ti nak it'imina ti Sinia' isiwaliyi'i pi jitis iyo wikie'eyi napo i'nio', ti iyo ka ji'wasankiye poye.

¹⁹Ka iyot'e 'ate, ti ijwienjli t'ipi siupa i'nio' ti je its'iuye pa Sinia' siupa iyontaja, 'yina paka ti it'imina papo ijia ti je pini' ti tiwoki inke' jikipijnasa'. 'Yina kia'iyoyi pit siupa ijwienjli i'nio' ti its'iuye pet siupa Sinia' iyone ka woyi, 'yina pak it'imina pet papo ijia ti ja ke piniye siunapo jitis ja tinitiajnata.

²⁰Ti yiyemet pet kiak Moisés jika'nejasajnye, sekyi'i ti kat'ajayi pet ni siunie je 'es ti yajme'n, sekyi'i Sinia' ijiatayi pet ti 'yakajanit ni jikap'ijliuskiye iyoyi.

²¹Iyoyi pet 'ate siunie je 'es ti yi' ape'e napo ti ijioyiji jana 'najlati, 'yina kiak iyoyiyi pet siunie Sinia' jikap'ijliuskiye ti yi' ape'e pet napo i'nio', jla'yi ti ijioyi ni siunie ti tilisanaja'n, 'nakayi ti ja kassoyija'm janak si'wasankiye ti laj jlaja, ka lajak'i pet ni Saka'niona Jesús ti Sijwajieti ti kasts'esi.

Romanos 6

Siuti awakiap ni Sijwajieti si'wasankiye po'

¹¿Tepat'e jayoki? ¿'Est'iyiji ka naja ti jayoki ni soski'la ka 'nakayeyi Sinia' wujwa ka i'wenkints'e'm ni jikap'ijliuskiye?

²Jeyi, je 'esiji! Kajeyepa ti masests'e'm jitieyi'i ni inke' jayoyi. Jakajliete, ¿yot'iyi'ni jiat'eje ka 'esieyiji ka jlam inajliyiji ka iyoki naka sake'?

³Inkiwaliyet'i'yi ti siuti ani'nopijietajayiji pit pi Sijwajieti Jesús ti aninajienajape, siliaye iniuk'i wita'm ti ajoki pet ni jiliaye iyo ti tiliana.

⁴Ke iwo pa ti siuti aninajienajape iyot'e 'ate ti kasts'ajle'n sekyi'i titijikie sik'ioye, 'nakayi pet ti janiukk'i kisie'e ti jatiajlaja ni a'no', sekyi'i janiukk'i siunie si'niayi ti ink'ie'. Jawoyena'a 'ate iyo pi Sijwajieti ti kia'iyoyi ti iniu kisie'e ti tajla'm pi a'no', ka lajak'i siunie Sinia' jiwunitieye ti je jlase' ni jijweye.

⁵Siuti kia'iyoyi ti siliaye iniuyi wita'm ti kasts'ajle'n pi Sijwajieti, iyo jla'am siukia ti jla'am ti tiliana, 'yina kiak jawoyi si'niayi janjwanjli ka iniukta kisie'e ka itiajlataja ni a'no', jayokiena'a 'ate ti jla'am ti iniu kisie'e.

⁶Kasts'ajane pa awonaja ti siojokia si'wasankiye ti inia'an ti paj jiliaye iniuyi pet wita'm pi Sijwajieti ti tik'iejwata'a japa cruz, 'nakayi pet siuniwa ti kasteliaja ka iyoki ti talts'e ja lajana'a jijweyeja' pet, sek jane'yi ka siunie inke' ja ke iwoyeyijna'a jikipijnasats'e'm.

⁷Kajeyepa ti 'yal pa, 'yina tijwajyi ni siunie jijweye ni inke'.

⁸Siuti kiak iyo ti siliaye iniuyi wita'm pa Sijwajieti ti 'ya'al, 'yina je akakiuk ka kia'iwotajanie'e ti jano kisie'e, si'niayi janjwanjli ti ja kas'wasajne'n.

⁹Kasts'ajane pa awonaja ti siuti Sijwajieti pajk'i ti iniu kisie'e ti tajli pa a'no', ja ke paja ka inekiajle'e ka 'na'al, 'yina siojona 'najlati je ijlien'ni siunie jijweye iyo.

¹⁰Siuti Sijwajieti 'ya'al, pakataja jiwekie'e, jitieyi'i ni inke' je paj ka inekiajle'e'ni ka kiak iwoyi. Jlampet siunie iyo ti 'wasa'n nak tejeje pet ti iniuyeje pa Sinia'.

¹¹Esiji ka kiak aniwonayiji pet, ataj enayi'ni 'ate ka kiak awoyeyi ka masesie'ase'm jitieyi'i ni inke', 'yina jlampet ti jini'nopijietayiji ni Sijwajieti Jesús, naka pet ti in'wasanajyi'n intajietayi ka noyeyeje ni Sinia' ni jikijmaye.

¹²Naka ti je 'es ka aninenayi 'ate ka awaye kiajwe siunie inke', 'nakayeyi ka woyeyi siunie iyo niwa 'assienis ti je t'o'n ti 'yijijie'nase'm ka woyeyi.

¹³Ke ekiajlayi niwa 'asjwes ni siunie inke' ka 'nakayeyi ka inkiene ni siunie je 'es ka woyeyi. 'Yina jla'm ijiate jla'am siunie jawoyeyi ti janinekiajlayi ni Sinia' ti asa'am siunapo ti pajk'i ti iyo masesie' jitieyi'i ni siunie inke', 'nakayi siuti jlekiaylayi'ijyi ti in'wasanajyi'n. Ekiajlayi ni Sinia' niwa 'assienis, 'nakayi ti jantajieta pet siupa 'es ti jankijmajne'n.

¹⁴Ja 'nakayeyi pet ni siunie inke' ja ke ineyi'ni astepe'e ka k'iejliyeyi siupa kanwo'nase, jlam'ne je jleye kiajwe ni inka'neyasajnaye ni siunie jijweye, 'wenajliyi jla'am ni siunie Sinia' jikap'ijliuskiye ti jleye kiajwe.

Ti'yenajap jiwek siunapo inkipjnas

¹⁵¿Tepat'e iyo pit ti kia'iyoyi? Ti je pa awakie kiajwe ni Moisés jika'neyasajnaye, ¿ajwelat'e ka 'esieyi ti awoki ni sake', jlam'ne kasts'ajane pi awonaja ti nak awak kiajwe ni Sinia' jikap'ijliuskiye? ¡Je'e, je 'esiji!

¹⁶Jlam'ne 'najanayi ti siuti jininekiajlayi pa yi'i pa, 'yina jiwoyeyi siupa iyo ka woyeyi, kajeyepa ti jikipinik'ia'm, 'yina ti jik'iuye siupa ijliuye'a'm. 'Yina kiak iyoyiyi pet siu'nie ti jik'iuye naka inke' ijnoyeyiji jana 'najlati, jlam'ne pet ka k'iuyeyi ni Sinia' siunie iyo ka woyi nakata pet ka ijnajtajyi.

17'Yina inikanitiei poyi pi Sinia' kajeyepa siuti pajk'i siunie inke' jikipijna'asempe, jlam'ne 'nakayi jlam je woyeyi, jik'iuyeyi siunie Sinia' 'neyasanayi siunie ti jikima'yipe.

18Jijwayejyi siukia iyo ti jiwoye jikipijnasa' ni siunie inke', 'yina 'nakayi jikipijnastsase'm pet siunie 'es.

19(Siuniwa amtiyi, ejnape wek, siuniwa wask'i'nelaja kasts'ajane pa awonaja ti sam ti i'niołts'e'm, kajeyepa ti je jitijnisiek'i niwaka ti ajwelta'ase'm.) Jayiyi'ase'ni pet ti asa'am ti pajk'i siuniwa 'assienis ti jlekiajlayi siuniwa inteliyajayi ti taj'lase ti ti'niachiki, siu'neje ni siunie je 'es, it'iminayi ti je 'es paka woyeyi. Kiak wonayi ka ninekiajlayi ni siunie 'es, ja'nakayeyijna'a ti jlajma ka awoyeyi ti asa'am ti Sinia' ja'notata.

20Jak je iyoyiji siuti kia'iyoyi ti je ili'ase nak inke' ti iyo jikipijnasa'ase'm, ijiate ti je jleyejyi siunie jikijmaye iyo naka siunie ti 'esi'n pet.

21'Yina ȳtent'ipi siupa 'es ji'wena' ti jiwoyeyi niwaka askeyis ti i'najwejlanatats'i wita'm, ti nakata jla'am ti ijnoyeyiji jana 'najlati?

22Jlam'ne 'nakayi jijwayejyi ni siunie iyo'nase ni inke' ti inla'nitiejyi'n, jiwoye Sinia' jikawosa' ti jiniuyeyeje ni jikijmaye. 'Yina jla'm ijiate jiwek jla'am ti i'nesieyi, kajeyepa ti nak jitiajlayi ti 'nelanjie'e insisie, yiyi ts'iji Sinia' i'notata, jla'yi ti nakaye pet ti iwi'nase'm jana as'wasankiye ti t'o'n.

23Jlampet siunie ji'yaka'n ti jiwoyeyi ni aske', janaka pet jana 'najlati. Jlampet siunie Sinia' iyo si'wajieta', janaka pet jana si'wasankiye ti laj jlaja, ti ani'nopijietaja pi Sijwajieti Jesús ti Saka'niona.

Romanos 7

Sinia' jilis tijwajyi ki inka'neyasajnaye ti pajk'i ti iyo jikipijnasa'

1I'lijwas intant'iejayi ki iyo nak inka'neyasajnaye, siu'neje ti 'najanayi pi jiwonayi siunie ni jijweye iyo. Jijweye po' jiwek ape'e siuti 'wasa'n ni i'nio. Jlampet ti netia'n, lajk'i pet pa.

2Iyoye 'ate siojona asejnia ti tijwa'yi, siunie inka'neyasajnaye nak yiyis kiajwe siuti 'wanjle'e pi jik'iemjla. Jlampet siuti 'ya'al pa ayinie, siunie jijweye naka inka'neyasajnaye tijwayeje pet.

3Jak je iyoyiji pet siojona ti 'yuyi'ni pi jikiecha jik'iemjla ka kiak je tiwonaja 'ate 'ojietaki. Jlampet siojona ti 'ya'al pi jik'iemjla, ijiate siojona asejnia iliyi ti yi kiajwe pak inka'neyasajnaye, jak je iyoyiji 'wanjliyi ka injwa'yi kiujwe 'yina 'esiji, kajeyepa ti je naka ka 'no'ni.

4'Yina kiak jiwoyeyi pit, i'lijwas, ti asa'am ti aslaye iniuyeyi wita'm pa Sijwajieti ti 'ya'al. Jlampet ti asa'am masests'iase'm jitieyi'i nak inka'neyasajnaye, 'yina ti

jlēye kiajwe ni jikiecha aska'niona, naka Sijwajieti jla'am ti iniu kisie'e ti tajli pi a'no'. Jak je iyoyiji ka iyokieyinie'e ni 'es ti janiukieje ni Sinia'.

⁵Kajeyepa ti siuti je alekk'iyi siunie iyoyi naka inke', 'yiniye ka i'nojwatk'ijin'ni niwaka, niwaka siuniwa sakeyis ti kasteliaja. Sekyi'i ti siu'niwa ts'isienis kia'iyoye'ijyi pet ti wa'asitieyeyi'ni ka woyi ni siunie je 'es, jlam'ne kassoyiji jana ts'ajlati.

⁶Jlam'ne 'nakayi ti masests'e'm jitieyi'i naka inka'neyasajnaye, ijiate ajwayeje siukia iyonts'e, ti iyonts'e jikipijnasats'e'm. Sekyi'i anisakanaja pet ti anokieje ni Sinia', kajeyepa ti je pa awakie kiajwe ni siuniwa inlesajna' ti naka inka'neyasajnaye, anokiek'i pet siunie ji'niayi iyo janak Sinia' jikimet, janaka in'wasankiye ti ink'ie'.

Siunie inke' ti yi' iwia'm

⁷Yina ¿jajwila ka je 'esie nak Moisés jika'neyasajnaye? ¡Jeyi! Jlam'ne naka ti ts'eyasa'n, je kia'iyotaja'ni pet kats'ajane paka iyone naka inke'. Ka lajak'i ti iyo'ate, "Ke inteliaja paka k'iejliyeyi", kia'iyoyi ka je ts'ajanataja paka iyone siunie i'nio' itiliaja siunie je 'es.

⁸Yina naka inke' isijmajne'n niwak inamtis ti inkajlujniet, sekyi'i 'yiniye ka i'nojwatk'iji'n wikie'eyi siuniwa ti itiliaja ti je isis. Siut'itie ka lajak'i puwa niwak inamtis, siunie inke' ka masajata peyit.

⁹Po' jakia jloma je ts'ajanjli'ijyi paka iyone niwak inamtis, i'wiesankiye pope. Siuti yimet niwaka inamtis, sekyi'i siunie inke' jijweye poye'eje pet,

¹⁰sekyi'i ts'al'ne. Siukiwa inamtis ti jlam ti jota si'manit, soyeyiji'ijyi jakia 'yejlati.

¹¹Kajeyepa ti ni inke' isijmajne'n niwa inamtis, sekyi'i wuj ti siliaki, sekyi'i naka'ne ti isienk'i ti iyo isieye ti silia'an.

¹²Jak je iyoyiji ti kiak awoyi, siunie inka'neyasajnaye Sinia' 'yotat kajeyepa siunie ijwi'il 'es, jla'yi ti tijnajyi.

¹³Naka ni siu'nie 'es, ¿'nakat'e ja soyiji jana 'yejlati? ¡Je'e! ¡Je soyiji! 'Yina siunie inke' ti iyo ka silia'an, jak je iyoyiji'ni isijmajne'n ni siunie 'es, sekyi'i ti inikajanitieiye ti naka inke'. Puwaka'ne jla'am puwa inamtis ti inkajlujniet ti it'imina ti 'yaka naka ni inke' ti ijiate ti je 'es.

Siuniwa tajle ni 'nisie'n je ininene 'ate siuniwa tajle pet jana Sinia' jikimet

¹⁴Yina jlam'ne kasts'ajane ti siunie Moisés jika'neyasajnaye Sinia' ti jlamtis niwaka. Siuti ya'am ti i'niok'i'm, 'yina jikijmaye iyo pit ni 'isie'n, 'yina 'naka'ne pet ti siwe'en ti sekiajla ni inke' iyone jikipinikiek'i'm.

¹⁵Ijiate ti je ts'ajaneje siu'nie awoyi. Kajeyepa ti je awoyi siunie ti ya'am ti awotaja ka iyoyi, 'wenajliyi ti siunie ajwelta ka se'waja'm, 'yina nakayep'ajne ti awoyi.

- ¹⁶Jak je iyoyiji siuti awoyi niwaka, siuniwa ti je awotaja ka iyoyi, 'yina naka'ne ti it'imina ti ts'ajane pi awone ti nak inka'neyasajnaye je ka jiniliakie.
- ¹⁷Jak je iyoyiji siuniwa awoyi je ya'am ka intalk'i, 'yina siunie inke' ti yi' itiwiji naka ti tajle.
- ¹⁸Kajeyepa ti siuti ya'am ti i'niok'i'm, 'ne iwia'am, lajk'ipa ka 'esie ka nejyi. 'Wanjliyi ka sitiliaja ka iyo ni siunie 'es, 'yina je akajli.
- ¹⁹'Yina siunie je 'es ti je awotaja ka iyoyi naka ti awoyi, jlam'ne ka iyoyi ni siunie 'es ti sitiliataja.
- ²⁰Jak je iyoyiji siuti awoyi ni siunie je sitiliaja ka iyoyi, ijiate nakaye'eje pet ti je ya'am ka intalk'i, 'wenajliyi ti tajle siunie inke' ti yi' iwia'am.
- ²¹Naka pet ti a'we'en ti 'wanjliyi ka ijialas ka iyoyi ni siunie 'es, 'yina nakata jla'am ni siunie je 'es ti akajli ti awoyi.
- ²²Iwia'am emi'n pet niwa Sinia' jlamtis,
- ²³'yina ani'we'en ti po' siunie ti yiji 'ni 'isie'n ti yelk'a'ni k'ie 'ni itienkiujnieye iyoyi; nakayeta jla'am ni siunie inke' ti si'yaka'n ti silie'nit.
- ²⁴¡Sip'elisiep'an! ¿Tempa ja si'manit ti siunie 'isie'n ti soyiji jana 'yejlati?
- ²⁵¡Sinia' nakata jla'am ti ja sijwajiet je lajk'i pa iyo pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti ti kia'iyoyi! Ts'ijiyie jlaja awo'ate: a'we'en ti ijiate ti je 'es ka je iyoyi niwaka niwa iyo ka tiwoki siuniwa Sinia' jlamtis, jlampet ti i'niok'i'm, awoyi ni siunie jikijmaye pet ni inke'.

Romanos 8

Kas'wasajne'n siuti awoki siunie iyonts'eje janak Sinia' jikimet

- ¹Siunapo i'nio' napo ini'nopijieteje ni Sijwajieti Jesús, napok 'yaka pet ti laj jitisa'.
- ²Kajeyepa ti siojona Sinia' jikimet, ti jikijmaye ti iyo si'wasankiyejayi siupa ti iyot'iyipi pa Sijwajieti Jesús, kasjwajiete siunie jikijmaye iyo ni inke', siu'neje ni inlaye.
- ³Sinia' jla'am ti 'yijene pi iyone siunie Moisés jika'neyasajnaye t'ipi je 'yijene paka iwone, kajeyepa ti tajle ti sa'am ti i'nio'ls'e'm nak it'imina. Pakayi ti ijliu' pa jlas ti t'oniye kiak iyone iyo ni i'nio' ti inke' jilianik, jla'am ti inekiaj'l ape'e ni i'nio' ti tejeji jana 'najlati. Jak je iyoyiji siuti iyoyi kiaka, sekyi'i itietayi isia'm siunie jijweye pet naka inke'.
- ⁴Sinia' jla'am ti kiak iyone, lapakawo ti iyota ka iyoki siunie inka'neyasajnaye iyotaja ka iyoki. Ijiatliyi ja ke iyok'ne 'ate ti awoki siunie iyo ti sa'am ti i'nio'ls'e'm, 'yina jayoki'ni siunie yimink'i ka iyoki siojona Sinia' jikimet.

- ⁵Siunapo i'nio' ti iyoyi jijliak'aliye siuniwa ti tajle ni i'nio', niwaka jlampet siuniwa ti itiliajasi ti iyoyisi jitenkiujnieyeja'. Jlampet siunapo ti yimi'n ti its'iuye janak Sinia' jikimet, niwakata pet siuniwa tajle pit naka ti iyoyi jitenkiujnieyeja'.
- ⁶Jlampet ti 'o'we' siuniwa ti ya'am emink'i ka iyoyi, niwak soyiji jana 'najlati. Jlampet ti janiwakaye siuniwa ti tajle janak Sinia' jikimet ti jayoyi itienkiujnieyeja', nak iyo i'wiesankiyeja', jla'yi ti iyo ikamankiyeja'.
- ⁷Jlampet siunapo ti i'nialkitk'i siunie ti itiliajask'i ka woyisi, napoka napo ti teje'yi ilia'm ni Sinia', kajeyepa ti tiwet'ianaja ka iwoyisi, jla'yi ti je its'iuyisie ki iyo nak Sinia' jika'nezasajnye.
- ⁸Jak je iyoyiji napoka siunapo ti iyo siunie ti jlamis ti itiliajasi, ijiate je 'yijene pet paka iwonisi ka inkanit'ni ni Sinia'.
- ⁹Jlampet ti asa'am ti jiliyeyi siunie ti jiwoyeyi siunie ti inteliajayi kajeyepa ti janakata siojona Sinia' jikimet ti it'imina ti jik'iuyeyi siunie iyo ka woyi, siuti ja ijatayi ka siojona Sinia' jikimet ine'yasap. Siunie ti lajk'ipa siojona Sinia' jikimet ka inejyi je naka Sijwajieti Jesús ka intajle.
- ¹⁰Jlampet ti Sijwajieti jane'yi aswa'm, siojona Sinia' jikimet janak iyo as'wasankiyeja' pet, kajeyepa ti Sinia' pajk'i ti inlesanajyi'n, 'wanjliyi niwakatajata siuniwa askeyis ti ijioyiji niwa 'assienis jana 'najlati, naka ti jlaj yi'i.
- ¹¹Siuti siojona Sinia' jikimet siojona ti iniujwa'n kisie'e pa Jesús jane aswa'm, janaka'ne jana ti janekial pijia'm niwak 'assienis ti je t'o'n, kajeyepa ti janakaye jla'am siojona Sinia' jikimet ti yi' aswa'm.
- ¹²Kiak iyo, 'napo i'lijwas, po' siunie ti t'ejejyinatse'm ka iyoki, 'yina je niwaka siuniwa ti kasteliaja ka iyoki ti sa'am.
- ¹³Siuti mawat je liyeyiji niwak askeyis, jijwelt'e ka in'wasanajyi'n; jlampet ti janak Sinia' jikimet jakienayi ka tejwa'yi 'yina ja i'wasanajyi'n pet.
- ¹⁴Wikie'eyi siunapo ti janaka Sinia' jikimet ti i'winkina siunie iyoyisi, napoka Sinia' jilis.
- ¹⁵Kajeyepa ti siojona Sinia' iwi'nase'm, je ka iwo'nase jikipijnasa' ka sek ine'yi ka ekiajlayi'ijyi ka je injweyeyi'n. 'Yina janak siojona Sinia' jikimet ti inwojwana Sinia' jilisa', 'yina janak awoki si'niayija' ti awok'iate ti a'yasaja, "Inia', Inia'."
- ¹⁶'Yina janak Sinia' jikimet ji'wet ijwienkit siuniwa sosikis, sekyi'i ti ijwilts'e'm pet ti iyo'ate, "Ijiate ti am ti Sinia' jlajts'a'm."
- ¹⁷Ijijatliyi, siuti sa'am ti jilists'e'm ja kasjwanaja'a pa Sijwajieti ti ja tiwenats'e'm siunie ti sikimet naka ni pajk'i ti ijwilts'e'm ni Sinia'. Siu'neje ti ja ijatayi ti siliaye janoj wita'm pa Sijwajieti ni jijliak'ali iyo ka 'nakayeyi pet, siunie jiwunitieye ti 'es ka nesajap.

Siunie jawoyi ni ts'oniye ts'ijiye

- 18**Awo'ate, siuniwa iyo siuniwa sijliak'aliyis siu'niwa jlomas siunie janwoyi pet siunie ts'oniye ts'ijiye, je ijlien'ni siuka 'yenajap, kajeyepa ti jla'm ijiate ti 'es.
- 19**'Yina wikie'eyi siuniwa Sinia' jilisajna' yitit ka neyi siojona jloma Sinia' yijni, pakayi ti jan'wenkina napoka siunapo ti jilis.
- 20**Kajeyepa ti jla'am pi Sinia' ti iyo jitisa' puwak jilisajna' t'ipi sekyi'i laj lajaye, 'yina je ka jlamayis jla'am ka kiak iniwonisi, 'yina jla'am jla'am pa Sinia' ti jitienujnieye ka kiak iwone. Jak je iyoyiji 'wanjliyi wek ka jiwet'ia kia'iwo, 'yina jinijijwiye po wek.
- 21**Japakayeyi ti Sinia' janlanits'i puwa t'aka, siu'neje ti janjwajiete siupa jota iwo ti jota inetiajnate'n. Ti kiak jawo pit janejyi siupa t'oniye jawo ti ijiate ti 'es, papok Sinia' jilis ti kiak janwone.
- 22**Kasts'ajane pa awonaja siunie Sinia' jilisanik, yamjliyi ti ijliak'al'ni, iyo'ate jana i'nioki ti k'iejli jlas janejyi'n.
- 23**'Yina je nakata siunie Sinia' jilisanik, ka kiak iwo'ate jana asejnia ti ijliak'al'ni, ti sa'am pet ti po' siojona Sinia' jikimet ti yits'e ti janak iniajnatts'e ta'a, ti tajle janak siojona janwents'e'm ka netiejenie'e janak jloma. 'Yina a'tiek'i siunie iyo ti anilayitieje, lapakawo ti anejejiwijejenk'ieye ka ijiatayiji pa Sinia' ka iwo jilisats'eme, jla'yi ka injwajiete'n 'niwa ts'isienis.
- 24**Pajk'i ti ajwaye, 'yina nakataja wek jla'am ti anejejiwijejenk'ieye siojona jloma ka netiejenie'e. Jlampet ti intate i'wi'in siunie tinijijwikink'ieye, nak je kiak awonaja ka inejejiwijiyeja', kajeyepa ti siunie intate i'wi'in je sitia'n ka anejejiwiji'n k'ieye.
- 25**Siunie anejejiwijejen k'ieye naka pet ni siunie ti sitiete je i'winjli'ijyi naka ni siunie 'yu'we ka je ilikiape ka inijijwiyejen k'ieye.
- 26**'Yina kiak iyoyi pet janak Sinia' jikimet iniuyits'e'm siuti kia'iyoyi laj sijweyeja'. Kajeyepa ti je kasts'ajane ni siunie ts'ajlaye ka iyoki, siunie ti ijiatt'iyiji ti 'esi'n, 'yina siojona Sinia' jikimet jlama'aja pet ti inip'elisine pa Sinia' sitipe'e, ti iyoyi siupuwa jlamtis ti je yits'e ka ne'yi paka kiak iwo puwa jlamtisa'.
- 27**'Yina Sinia', ti 'yijene pi iyone siunie jik'ioyi ni sosik, itiant'ieje jla'yi ti 'yijene pi iyone siunie jitienujnieye janaka Sinia' jikimet. Kajeyepa siojona Sinia' jikimet siunie iyoyi ti 'yejla'n napo Sinia' jilis, je jlam pak je iyo wek iyoyi ni siunie Sinia' yimink'i.
- 28**Kasts'ajane 'neje ti siunapo yimi'n ni Sinia', sa'am ti Sinia' tants'e ti itiliaja jla'am kawoyi, wikie'eyi k'iejliyi pa yits'e, jla'am ti itime ta'a pi iyone, 'yina naka'ne ni siunie kasts'isisi ti iniuyits'e'm.
- 29**Sa'am ti Sinia' pajk'i ti kast'ajats'i, pajk'i ta'a ti iwiakajlanit ti 'nelanjie'e siunie jawoyi, ti iyo kawonts'e 'ate iyo ni jlas, sek jane'yi ni siunie jlas janakaye ti jankijli ti janejyi papo ji'niayi ijwienjliyik'i.

³⁰Siuti kia'iyó ti iwiakajlanit ta'a ti 'nelanjie'e siunie jawonts'eje, sekyi'i ti tanats'iji. Jak je iyoyiji siuti sa'am ti tants'e kia'iyó kaslesanaja 'neje. Siuti kaslesajne'n, sekyi'i ti iwinats'e'm siunie jiwunitieye ti 'es.

“¡'Anak'i pijia'm ti je wata'a!”

³¹Siuti kia'iyó niwa ajwe'el, ¿tepat'e si'lij ja iyonaja'ijyi? Siuti Sinia' yisajap, ¿tempapo janta selia'm? ¡Lajk'i papo!

³²Jlam'ne Sinia' je yints'e'm ki jlas, sekyi'i yikiajle ni jiliaye iyo ti tiliana 'nakayi ti ja kasts'isisi. 'Yina siuti kia'iyó, ¿tepa jawo ka je iwents'e'm wikie'eyi niwa wask'i'nelaja?

³³'Yina ¿tempa jankajli ka iwo'ate, “Siunapo Sinia' isi'mik'i je isis”? ¡Lajk'ipa! Kajeyepa ti Sinia' jla'am ti kaslesajne'n.

³⁴¿Tempa jankajli 'neje ka iwo'ate, “Po' ni jitis napoka”? ¡Lajk'ipa! Sijwajieti Jesús jla'am ti initiajnat ki sitis iyoyi pakayeyi ti 'ya'al, siu'neje ti iniu kisie'e ti tajli pa a'no', 'nakayi ti yi 'niji yi'i pa Sinia' ti tom 'niji jijweyeje, jlama pet ti kasts'ajlane'ni pa Sinia'.

³⁵Ijiajliyi, ¿tempa ka kaskajli ka ijiutie 'nijiye siunie Sijwajieti jlemijnaye? ¡Lajk'ipa! 'Wanjliyi ka nakaye sijliak'ali, ni'ne ka nakaye siunie ti istie' ni si'niayi iyo, ni'ne ka nakaye siunie ti teje selia'm napo i'nio', siunie ti kasnel'lianataja'n, ni'ne ka nakaye siunie ti lajata si'wuye, siunie ti siliaye poyeta, ni'ne ka nakaye siunie ti ja kasts'ajle'n.

³⁶Iyo niwa inamtis ti iyo'ate: “Ti sa'am ti akinieje siunie jiwoyi jlomas ti inijiwijyi'n sik'ioye siojona siliaye. Iyoye'ate niwa sontas 'wolepo' ti tokiji ni siunie tenaja'a'ni ti tilianaja'n, siunie tiwonats'eje.”

³⁷'Yina 'wanjliyi ka poye puwa ka kia'iwo, 'yina 'anak'i pijia'm ti je wata'a je lajk'i ni siunie 'namats'e ti kasts'isisi.

³⁸Itiej awoma ti 'yaka ti lajk'ipa ka kasjlan'ni pet, ka kaslane wita'm ni siunie Sinia' jlemijnaye, 'wanjliyi ka janakaye siliaye, ni'ne ka jakaye jana in'wasankiye, ka napokaye injlojwajnas poli jlele, ni'ne ka niwakaye imose'l, ni'ne ka niwakaye siuniwa jijweye iyo niwa yiji pet ni poli, ni'ne ka niwakaye siuniwa wask'i'nelaja yiji siu'niwa jlomas, ni'ne ka niwakaye siuniwa janejyi ts'ijiyi,

³⁹ni'ne ka niwakaye siuniwa yi pijia'm, ni'ne ka niwakaye siuniwa yi' ajnat kiajwe, ni'ne ka ne'yi pa siuniwa Sinia' jilisajna'. ¡Ja lajk'ipa ka kaskajle ka kaslane wita'm ni Sinia' jlemijnaye ti yints'e'm, je lajk'i pi iyo pi Sijwajieti Jesús ti Saka'niona!

Romanos 9

Pablo jijliak'ali po' ape'e papo Israel jika kia'lis

¹Siuti ya'am ti atankiuni pa Sijwajieti, ijiatk'i siu'nie ajwe'el, je ka jla'm iyoyi. 'Etsaka 'neje siunie iyone siojona Sinia' jikimet ti 'es, ti si'wenkina ti ijiate siu'nie awoyi ti awo'ate:

²⁻³Ti yamjliyi siu'nie awoyi ti a'tiek'i siunie itienkiujnieye ti wuj ti awoyi ijliak'aliye ape'e siunapo i'lijwas, ti i'lijjwase Israel jika kia'lis pet, 'yina ti a'we'en ti je tijwajyi'n. Sekyi'i awo'ate, jlam'ne pa Sinia' ka yama ya'am kanwenk'i'm pa iwit'iaye, 'yina sek jane'yi ka Sinia' iwenataja'm pet siunie 'es ka imp'elisiyne'n! ¡Estieje ka Sijwajieti sot kiu 'niji ka sek ne'yi ka ink'iuyetajats'i ni i'wit!

⁴Kajeyepa ti pa Sinia' ijniejiett'iyijpe ka kiak iwoyi ti iyo jilisa'. 'Yina ini'wenkijna'm siupi iyo pi t'oniye ti 'es; jlamis ti 'esi siupa tiwonat'iyipi ti tijwelaja'm, iyoye'ate siupa inka'neyasajnaye t'ipi ti iwijna'm pa Moisés. Sekyi'i 'yiyasane siupa tiwonaja ti tonitie, sekyi'i ijwijla'm ta'a siupuwa wask'i'nelaja ti janwejna'm ts'ijiye kapajata, sekyi'i ti 'yakaja siupa jawoyi.

⁵Papok jitise'l t'ipi pet papo Abraham jilis, sekyi'i siupa tajla'm siupapo jilis pet ti tomik'i pijia'm paka pet pa Sijwajieti, siupa ti Injwajieti ti Sinia' jijliujwanik. ¡Esiji ka tiwunitie pa Sinia' jajnok'i'ni, ti jla'am ti isie'e wikie'eyi siuniwa wask'i'nelaja! Amén.

⁶Jlampet siuti awo'eje 'ate, "Siupapo Israel jika kia'lis ja ke ijwajyi'n", 'yinit'iyijpe ka je ijiatk'i siupa iyo'neje ti ijwijla'm siupapo jitise'l. Jlam'ne je kiak iyoyi. Jlam'ne ki iyoyi, ti siunapo Israel jilis ti tomik'i pijia'm je wikie'eyi ka ijiatayiji ka papokaye ka intajla'm papok Israel jika kia'lis.

⁷'Yina je wikie'eyi 'neje siupapo Abraham jilis ti tomik'i pijia'm ka papok ijiatayiji ka jilisa', kajeyepa ti Sinia' kiakt'i iyonipi pa Abraham ti iyo'ate, "Siunapo alesayi nak jantajle na Isaac."

⁸'Yina ¿ten jiat'eje siupapo ti ijiate ti Sinia' jilis? Awo'ate, je wikie'eyi ka Abraham jilisa', 'yina papokata jla'am siupapo ti Sinia' ijwijla'm ti iyo'ate, "Japoye ni siunapo ti ja ijiatayiji ti alesa'."

⁹'Yina 'nakajimpe siunie ti Sinia' ijwijla'm pa Abraham ti iyone'ate, "Siunie najkap ink'ieye ja'nijts'eje sek jane'yi ka 'winana'a jli ak'iemjla Sara ti jlas japoye."

¹⁰Je nakata ka itienkiunk'i. Siojopa asejnia jle' iyo'ate Rebeca ti itimisieti papo jilis, siupa tajla ijwienjli, paka siupa sitis t'ipi pet Isaac.

¹¹⁻¹³Siuti je yijlik'ijij'ne 'yina lajk'ipa ka je 'esie ni'ne ka 'esie paka woyisi, Sinia' iyone'ne 'ate japa Rebeca, "Siunie isijli nak ji'yini jawo jikawoye." Nak kia'iyoyi siunie Sinia' iyot'iyipi'iji ti iyo'ate, "Jacob nak emi'n, jlampet ni Esaú se'waja'm." 'Yina naka ti a'wena ti Sinia' jla'am ti 'yijene siupa iyo ka inki'me, siupa ti iyo ka intane, siupa iyo ti itiliaja kanwone, 'yina je naka ka in'yene siupa ka 'esi pi jikijmaye.

¹⁴Jot'e ¿ka iyok'iate Sinia' je tijnajyi siunie iyoyi? ¡Jeyi!

¹⁵Siupa Moisés, Sinia' iyo'ne 'ate ti ijwijla'm, “Siuti jayo ka iyo i'nioye k'ieye paka ne'yi pa, ijiate i'niok'i'm, jak je iyoyi jap'ilisi'n siunie jayo ka ip'ilisi'n.”

¹⁶Ijijatliyi, a'wena siunie it'imina ni i'nio', ti siuti kia'iyoyi Sinia' ip'ilisi'n, je ka nak intajleje siuti ini'neti, ni'ne ka jlama ka kiak iniwone, 'wenajliyi jla'am pa Sinia' iyo ka imp'elisi'n pa.

¹⁷Siuniwa inamtis ijwil'neje siupa anechiyas t'ipi ti yiji japa ajnat Egipto, ti Sinia' kiak iyone ti ijwijla'm, “Ya'am ti awojwa'n anechiyasa'a'm, lapakawo ti awotajank'ieye ka ti'wena siunie ijwiye naka ni siunie ekiaj'la, siu'neje ti awo ka intant'iejak'i wikie'eyi napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat.”

¹⁸Kiak iyo siunie iyo pa Sinia'. Siunie iyo ka imp'elisi'n nak ip'ilisina'aja. Jlampet ni siunie iyo ka int'onit ka iwo jlosik ink'ieye, nak kiak iyonayi'ijyi.

Siunie Sinia' jikap'ijliuskiye, siu'neje ni jiwak

¹⁹Ent'a japoye pa jawo'ate, “Siuti kia'iyoyi ni Sinia' iyo, 'yina ti ja lajk'ipa ka intomik'i'ni siunie iyo ka wo, ijijatliyi ¿ten jiat'eje siupa Sinia' jantajlata ni i'nio'?”

²⁰Yina ya'am awo'ate, ¿Tent'i'ya'm ka a'lej kiak awone ilia'm ni Sinia'? 'Yejne'n, siunie i'nio' itits'i niwa inatiwa ti siojona ilisane, je ti'wena ka wone'ate, “¿Yot'iyi'ni kiak jiwonk'i?”

²¹Kajeyepa siunie ti ilisana niwa inatiwa siupa iyo ka wone, lajk'ipa ka intomik'i'ni, siuti itiliaja ka inlesane siojopa jiwe pet siupa k'iejliyi ti ijiate ti laja po' ilisanayi, ni'ne ti ilisane siojopa jiwe pet siupa ti k'iejliyi ti jiniliak pet.

²²Yina kiak iyoyi, siukia Sinia' iyot'iyipi, lapakawo ti iyo ka inkajanit pet ni jijweye iyo, siu'neje ni jiwak itioyi'i puwa jlomas yijni k'ieye pa ti inilayiti wek napoka siunapo ti 'yaka ti jansa'ak'i, jla'yi ti janetiajnate.

²³Siu'neje ti iyo ka 'wenkints'e'm siunie jijweye iyo ti 'es ti jla'am ti wuj. It'imina ti kasp'elisijne'n, 'yina ti pajk'i ti iwiakajlanit sik'ioye ka wiew'ni naka.

²⁴Je samkata ti sa'am ti atajlaja'm pet napo Judíojos ti tants'e, siupet ti asa'am ti jitiajlayi siunapo je Judíojos kiak jiwoyeyi i'yajts'ase pit.

²⁵Iyo niwa inamtis ti yi'i ni injwejlanik jiwo Oseas ilisane, ti iyo'ate: “Siunapo ti je 'yaka kia'lis ta'a 'yaka kia'lis, kiak jayone ti ja yane'e. Jlampet siunie ti je ts'amaja ta'a, nak kiak jayone ti jayane'e yiminik.

²⁶Yina ja ke 'wenaye siojo ajnat yiyits'ipe ti kiak awone ti ajwejla'm ti awo'ate, “Je ika kia'lits'ase'm”, ja yine'eje siunie ti kiak jayone “Siunie Sinia' ti laj jlaja jilists'ase'm”.

²⁷Siupa injwejlanik jiwo Isaías kiak iyo iyot'ipi 'ate ti ijwi'l papo Israel jika kia'lis ti iyo'ate: “Wanjliyi ka je piniye, ka wo'ate siunie jolo' yiji ni tewuk, 'yina ja 'nak nojwaja'm jiwekie'eja napo janjwa'.

²⁸Kajeyepa siunie Saka'niona ja ke impajanit'i ape'e ti janinayi wita'm siunie jawoyi ti jlajma ke iwoyi, ti janemit siunie ji'lij t'ipi yi'ne napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ti jantejwk'i'ni."

²⁹Po'neje siunie iyot'iyipi pak Isaías t'ipi ti iyo'ate: "Siut'itiejpe ka je ina'iyi sik'ioye pa Saka'niona, ti lajk'ipa ka ijnojliji, siupapo jilis t'ipi ti tomik'i pijia'm, 'yina papok ejewitatak'i siupapo yiji japak ajnat Sodoma siu'neje japa Gomorra ti no'we."

Siunie ik'emijiet papo Israel jika kia'lis

³⁰'Yina, ¿tepat'e sitienkiujnieye jayonaja? Siuti Sinia' ilisajne'n siunapo i'nio' ti je Judíojosieta, lapakawo ti naka jla'am ti je 'yakakiuyis, jlam'ne jeyeta ka inwoyisijyi'n ka Sinia' ilesajne'n.

³¹Jlam'ne pet siunapo Judíojos ti je ijlienis ti iyoyisi nak inka'neyasajnaye ti ijwilis janakaye ka 'esieyisi, ka nakayi ka inses, 'yina je i'winis ka kiak iwoyi.

³²¿Yot'iyi'ni? Kajeyepa ti ijwilis ka nakaye ka 'esieyisi siuniwa jikijmaye ti iyoyi ka t'emina ka Sinia' inlesajne'n, jlam'ne siunie ti jitenkiujnieye ti it'imina je jnanjliyi. It'imina ti t'opits'i'ni isia'm ti t'asis kiajwe siojona sisaj

³³ti siuniwa Sinia' jlamtis ijwi'l ti iyo'ate: "Ts'iji yi'i jana Sión janaka sisaj ti je jlase', siojona ti jant'opits'i'ni isia'm napo i'nio'. Siunie ja ke inkakiu ja lajk'ipa ka inik'emijiete."

Romanos 10

¹I'lijwas, siunie ti ijiateje ti awoyi itienkiujnieyeja', siu'neje ti awoyi 'yejlayeja', naka ti siunapo i'lijwas Israel jika kia'lis ka injwajyi'n pet.

²'Yina a'we'en ti ijiate ti iyo ka ijiatayiji ka 'noyits'i ka noyisije ni Sinia', 'yina je naka ni siunie 'najankijnieye ti ijiatk'i.

³Jlam'ne nakata jla'am ni Sinia' ti ilisajne'n napo i'nio', 'yina ti Israel jika kia'lis je 'yijene paka wonisi naka, sekyi'i ijwilayis ka niwakaye ka 'esieyisi siuniwa iyoyi, jak je iyoyiji ka iwoyisi ka ininekiaj'lisi ni Sinia' ti nakaye ti ja 'esieyisi.

⁴Siunie Moisés jika'neyasajnaye, Sijwajieti pak jlam ti iyo jlaja, kajeyepa ti naka ti 'yijene pi iyone siunie ijialasink'ie ni siunie je 'yakakiu, 'yina janakaye'eje pet ti Sinia' janlesajne'n.

Wikie'eyi siunapo i'nio' tajnink'ie ni Saka'niona napok janjwajyi'n

⁵Siunie i'nio' ti iyoyi nak Moisés jika'neyasajnaye, 'yina ti ijwilta ka nakaye ka Sinia' ilesajne'n siuti iyoyi, siupa Moisés iyoyet'ipi 'ate, "Siunie i'nio' ti iyoyi siuniwa inamtis yiji nak inka'neyasajnaye, naka ti ja'wasana."

⁶⁻⁷Jlampet ti ijwil siunie i'nio' ti je takakiu'n siunie ka 'esieyi iyo'ate, "Ajosik ká awone 'ate, ¿Tempa jankajli ka ijno poliyi? ni'ne ka wone'ate pa ajosik, ¿Tempa

jankajli ka ijno ajnat kiajwe?" (Kajeyepa ti siuti kia'iyó 'yiniye ka iyo pa Sijwajieti ka ina'm ajnat'e, siu'neje ti 'yiniye 'neje ka iyo ka inekiajle'e pa Sijwajieti ka ino kisie'e ka intajli pa a'no'.)

⁸Moisés kiakt'e iyopi'iji 'ate, "Siuniwa Sinia' jlamtis je ka tojwaja'najap. Yiji ni ajosik, jla'yi ti yiji ni akiwet." 'Yina niwaka siuniwa ti awoki'ni samtikie' ti ajwela naka intankiujnieye ti 'es.

⁹Siuti jiwoyi amtisie' ti jijwel pa Jesús pak aka'niona, siu'neje ti ijiate ti jlejni ni ajosik ti je kakiuni ti naka ti iniujwa'n kisie'e ti tajli pa a'no', jajwa'a.

¹⁰Kajeyepa ti jayini'ni isiowe'e siunie awoyi ti je akakiu, siuti awo ka Sinia' silisajne'n. Sek jane'yi ti jayoyi pet yamtikie' siunie ti je akakiu, 'nakayi ti jajwie'.

¹¹Siuniwa Sinia' jlamtis iyo'ate, "Siunie ti ja ke inkakiu, ja lajak'ipa ka k'iejliyei ka ink'emijiet."

¹²'Yina ti je ti'nialkita papo ka ijna'yi siunie 'es. Iyone napo jika kia'lis, 'yina wikie'eyi napo i'nio', 'wanjliyi ka Judíoja' pa, ni'ne ka pakaye je Judío, kia'iyó jika'nionajas pet. 'Yina yi'i pa ti tajnink'iyé nakaye'eje ti Sinia' kiak iyone, ti iniuyeje ti iwijna'm niwa isis.

¹³Kajeyepa siuniwa Sinia' jlamtis 'neje iyo'ate, "Wikie'eyi siunapo tajnink'iyé pa Saka'niona ka inoyeje, ja napokaye ti janjwa'."

¹⁴'Yina awo'ate, ¿tepa jawo ka intanisink'iyé ti 'yakakiuyis? ¿Tepa jawo ka impe'yayis ti lajk'ipa ka iwoyi jlamtikieyi?

¹⁵'Yina, ¿tepa jawo ka inamtik jiwos ijnoyi ti lajk'ipa ka injloyi? Iyo niwa Sinia' jlamtis ti iyo'ate, "¿Ijiat ti 'es wat ti 'nes'ni siunapo ti name nak inka'niye ti 'es!"

¹⁶'Yina je wikie'eyi ka iwoyi nak inka'niye, iyo'ate iyot'iyipi pa Isaías ti iyo'ate, "Yaka'niona, ¿tempa je kaskakiuk siunie iyo ni ajwela?"

¹⁷'Yina ijiate ti siunie ti tipe'yak, nak tajle siunie intankiujnieye ti je takakiuk. Ijiatjliyi siunie tipe'yak nak Sinia' jika'niye ti ijwi'il pa Sijwajieti.

¹⁸Sekyi'i awo'ate, ¿ent'a napo Israel jika kia'lis jet'i ipi'yayis nak Sinia' jika'niye? Ipi'yayis, tepa jawo ka je impe'yayis, jlam'ne siuniwa jlamtis ni Sinia' iyo'ate: "Itijwi'n ape'e 'ni ajnat ni jla'lap napoka Sinia' jikawos, yame siuniwa ajnatis tome jlaja niwa jlamtis."

¹⁹Jayikiajle'eje ti jayo'ate, ¿'nakat'iyi jla'am siunapo Israel jika kia'lis ti je 'yijene paka iwone niwak Sinia' jlamtis? Je ajwel ka je 'najanisi paka iwónisi, 'yijenisi pi iyone. Janiajnat siunie Moisés iyot'iyipi ti iyo'ate: "Siuti ja'yejne'n siunapo i'nio' ti je 'yaka kia'lis napok jant'emina ti jawakiayek'imna'a. Jlampet siunapo ti laj jlosikie' napok jant'emina pet ti ja injwesisa'."

²⁰Sekyi'i pa Isaías ji'lij je jnechi pijia'm ti iyo'ate: “Siunapo ti je siwojyi'n, napokaye'eje jla'am ti si'wenis, iyo ni Saka'niona. 'Yina jlampet siunapo ti je ti'yasank'i, napokaye'eje pet ti anikajanitia'm.”

²¹Isaías ti ijwi'il papok Israel jika kia'lis, iyoyet'ipi 'ate: “Atejwik'i wek ki jloma ti isio' ajatieje'ni napoka i'nio' ti je tipechiji'n siu'neje napo ak'aliyijin'ni.”

Romanos 11

Sinia' mawat iyojonk'iye napo Israel jika kia'lis

¹Nakayi jayo'ojwe 'ate, ¿'nakat'iyi jla'am ti Sinia' 'yakawona napo jika kia'lis? ¡Jeyi kat'aja! Siuti ya'am kia'awo Israel jika kia'lek'i'm, 'yaka kijilas mases tajla'm papo Abraham t'ipi, siu'neje ti atajlaja'm papo Benjamín jika kia'lisjimpe.

²Lapakawo ti Sinia' ta'a ti tijnaya siuti 'nelanjie'e ti iyo jika kia'lisa', jak je iyoyiji 'nakayi yamjliyi ti iyojonk'iye. ¿Jet'i 'najanayi siuniwa Sinia' jlamtis yi'i ni ji'wet, ti ijwi'il pak injwejlanik jiwo Elíasjimpe, pakayi ti ijwile pa Sinia' ti iyo t'ajlayeja' siupi iyot'iyipi papo Israel jika kia'lis?, ti wuj ti je 'es siupa iyoyi, ti iyo'ate,

³“Yaka'niona, iliajne'n kiapo ajwejlanawos, siukiwa tenaja'ak'i'ni siuniwa k'iejliyi ti tiwuniejata initiajnatisi'n. Yamkata ya'am ti si'wanjle'e, 'yina salasis ka kiak iwonisk'i ka silianis.”

⁴'Yina Sinia' isiujlie ti iyo'ate, “Yejne'n, pajk'i ti wikal siunapo i'nio' siete mil ti ya'am ti isio' jlele, napoka ni siunapo ti t'akosjlete'l je itiyijinjli'ijyi'ne kiajwe nak Baal ti intaj tiwomaja.”

⁵Siu'niwa jlomas kiak iyoyi siupuwa jlomas pajk'i, ti po' siunapo Israel jika kia'lis 'wanjle'e 'nak nojwaja'm ti 'wasajne'n ti naka jla'am ni jikap'ijliuskiye ti it'imina, ti ijniejiet'e.

⁶Jak je iyoyiji siuti kia'iyoyi ti Sinia' ijniejiet'e nak jikap'ijliuskiye, sekyi'i ti 'yakaja pet ti je niwaka ka jikijmayejes kansas kant'emina. 'Yina siut'itie ka niwakaye siuniwa isis ka iwoyi, ijiate kiak je iyotaja'ni ti ijiate ti nak jikap'ijliuskiye.

⁷¿Tepi iyo ti kia'iyoyi? Ti siuti Israel jika kia'lis je i'winis ni siunie iyoyistajajyin'ni, 'yina napokata jla'am napo 'nak nojwaja'm jiwek ti Sinia' ti jla'am ti ijniejiet'e ti i'winis. Jlampet siunapo ijia wuj ti t'o'n ni jlosik iyo,

⁸iyo niwa Sinia' jlamtis ti iyo'ate: “Sinia' initiajnat pi jlosik, 'yina je paj kant'ekiya, yiyeyi siu'nie jloma awak'i ti kia'iyoyi. Sinia' iyo jitetiye, 'yina je i'wijne'n, siu'neje ti iyo jik'iotiye, 'yina je tipechijyi'n.”

⁹David iyo 'neje pet 'ate: “Siuniwa jiliakijnieyejes'ni 'esiji ka inikajyi'n ka wo'ate siuniwa inkatsalayis, 'yina ka inoyisi'ni jla'am ts'iji janeyi siunie jawo ni Sinia' ti jan'ye'en napo i'nio'.

10'Esiji ka intosinik'i ape'e niwa jitiете, 'nakayi ti jawo talojoye, je pajana'a ka 'esieyiji ka ijnats'i pijia'm, 'yina ti kiojieti ni yi' ape'e ti jijiuiye."

Siunapo je Judíojos inijiwisijink'ie ka injwa'

11Jayo'ojwe 'ate, ¿kapajat'inie'e ka inets'i pijia'm napok Judíojos, siuti kia'iyoye t'opits'i isia'm? ¡Jeyi kat'aja ka kia'iwo! Jak je iyoyi siunapo i'nio' 'wenayi i'yakanayisi pet ti tijwajyi'n, siuti kia'iyoye ni je 'es napo Judíojos, sekyi'i nak itiajlatayisi.

12'Yina siuti kia'iyoye i'nio' 'esi, naka ti po' ni t'as kiajwe napo Judíojos, siu'neje ti ikamk'iji'n jak je iyoyi siuti kiak jawoyi ti ja wikie'eyi ti janjwa', ¿tepa jawo ma ja 'esie? ¡Ajwel'ni jla'ama ja ijiatayiji ti ja 'esie!

13'Yina po' siunie jajwi'lase'm asa'am ti je Judíojo'st'ase'm. Ya'am ti Sinia' sijliuyi napoka i'nio' kia'iyoye 'ate jiwoyeyi, siu'nie isijmaye awo lajaye.

14Lapakawo ti awotajank'ie ka siunapo i'lijwas Judíojos pet ka injlak'al aselia'm, nakayi ti japoye siunapo ti janjwa'.

15Siuti Sinia' jwamjla'a ti je i'yejne'n napoka Judíojos, naka ti it'imina ti 'yakama napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat, je lajk'i ti jla'am ni Sinia'. ¿Tepa jawo jiat'eje ka Sinia' inkimtie ilia'm? ¡'Wena ja ke iwo 'ate iyoye napo i'nio' mases ti tekiajla'ki pijia'm!

16Siojona ti tiniajnata ti totiej wita'm ti k'ie'jli tilisanaja ni niwakiwamak, janak siojona woye ti titiejietajape pa Sinia' ti t'otata, 'yina siunie 'wanjle'e totiej wita'm ti tiwoki woyejesa', kiak iyoye siupa inia'an siupa tiwonaja ti t'otata. Siuniwa jiwetisi'l janak a'la' ti kia'iyoye titiejietajape pa Sinia', 'yina siuniwa jikase'l kia'iyoye pit iyoye janak jiti'siuk ti t'otata.

17Siunapo Judíojos napok iyoye'ate siojona a'la' jle' iyoye'ate olivok, siuniwa jik'ase'l jilameje, 'yina pajk'i ti tijwajakits'i kiwak jik'ase'l t'ipi. Siupet ti asa'am jiwoye pet 'ate siuniwa jik'ase'l janak olivok ti yi' kisie'e. I'notieyi siunie ji'wet siuniwa jik'ase'l ti tijwajakits'i, sekyi'i ink'iyeyeta'yi ni ji'wet. Sekyi'i asjweye ijwienjlik'i ti jiti'ajlayi janak a'la', siu'neje ni jiwoyeyi ti as'wasankiye po'.

18'Yina ká ajwela' ka asa'm ijiatayiji ka 'ana'yi ape'e napoka siunapo ti ijiateje ti jik'asile. 'Esiji ka ataj 'enayi 'ate siu'nie, ti je asa'am ka 'etie pijia'm janak a'la', jla'm ijiatayiwak jla'am niwak jiwetise'l ti 'netiets'i pijia'm, 'yina janak i'nesieyi ti asa'am.

19Ent'a jawoye'yi 'ate, "'Wanjliyi, jlam'ne tijwajakits'i kiwak jik'ase'l, sekyi'i kasts'otieje ki yi'i kiwaka ti tijwajakits'i."

20Ijiatataja wek, 'yina 'esiji ka 'najanayi paka wonayi ni siunie it'imina ti tijwajak ilia'm siukiwa ji'wole siojona ti ijiateje ti jiti'siuk naka jla'am siunie jikakiujnieye, 'yina sekyi'i ti jik'iyeyeta' ji'wet'e, lapakawo ti naka jla'am ti je kakiu'ye, it'imina ti as'wet po'. 'Yina ká anijnonitie 'wenayi jla'am ti ja ajoskiyeyi ni Sinia'.

21Ti Sinia' je kia'iyó ka imp'elisi'n siupuwa ti ijiate ti jik'ase'l japak olivok ti jlameje, 'yina kiak jawo'na ja ke inajwi'yit'a.

22Ijiate a'wena ti wuj ti takap'ijliuski, jla'yi ti a'tiek'i siunie iyoyi. 'Yina 'nesieyi siunie jikap'ijliuskiye iyoyi ti yi'nase'm, jlampet siunapo ti yamk'i isia'm ti t'opits'i isia'm, nak a'tiek'i pet siunie iyone. 'Yina awo'ate, ja ke paja ka atajli ni siunie jikap'ijliuski iyo, 'lojwinie'e ka inlana ilia'm siojona a'la' ti ijiate ti olivok jana jitisiuk.

23Siuka kia'iwo wat napo Judíojos ka ilek'i siunie jikakiujnieye iyo, ijiate Sinia' kiak jawo'ojoyi pet janekiaj'le ni siunie taj'le, 'yina Sinia' 'yijene pi iyone naka ka kiak iwone.

24Ni siunie awo'ojoyi ti ajwe'el, ti asa'am ti je Judíojosts'ase'm, jiwoye'yi 'ate siojona olivok ti kisie' jleliki niwa jik'ase'l, ti jitiajle pit janaka ti tijwajak'i aselia'm, sekyi'i ti 'notiejayi siojona ti ijiate jla'am ti olivok, ti je janak ka astesiukie. 'Esiji, 'yina, ¿tepi iyo napo Judíojos? Ti ijiate jla'am ti niwak jik'ase'l janak olivok, jljajma ijiatayi jla'am ka 'esie, siuka kiak iwotaja pa Sinia' ka inekialta'ana'a ni siunie ti ijiate jla'am ti ji'wet!

Jijwajieti papo Judíojos

25I'lijwas, po' siunie Sinia' 'yakajanitk'i'm ti awotajank'ieye pet ka ijwi'lase'm, 'nakayi ti ja lajak'i pet pa ka ijwel ka ijiatayiji ka 'naja'n ti asa'am. 'Naka 'ni siu'nie: ti Israel jika kia'lis jwajla'a ti int'onit kawoyi ni siunie iyo ni Sinia', 'nakayi ti siunapo je Judíojos ja pajlataja'm pet siunie injwajieti.

26Jak je iyoyiji siuti kiak jawoyi, sek jane'yi napoka Israel jika kia'lis wikie'eyeyijna'a pet ka injwajyi'n. Ke iwo pa ti siuniwa Sinia' jlamtis iyo'ate: "Siunie injwajietiwo jantajla'm jana Sión, sek jane'yi siunapo Jacob jilis pet jajnale ni siunie je 'es.

27Kiak jawo ni siunie jayone ti i'lij jawijna'm, ka kia'iwo ka ijialtajajna'a ni siunie jloski'la."

28'Yina 'najanayi pi jiwonayi ti siunapo Judíojos Sinia' iyo jitiejeje'wasa', kajeyepa ti 'yakakiuyis ni siunie jika'niye. 'Yina nak 'nesieyi pet ni siunie iyo ti 'yakakiuyis. 'Wanjliyi ka kiak iwo, 'yina Sinia' yamjliyi ti iyojonk'ieye, lapakawo ti papoka jla'am papo jika kijilas masés t'ipi ti jikio' jlele.

29Je'ne ka je 'nakaja siunie Sinia' iyoyi. Siunapo iyo ka inki'mik'i napok isima'ak'i, siu'neje napo iyo ka inoyeje napok iniuyeyeje'eje.

30Ti pajk'i asa'am ti je Judíojosts'ase'm je k'iuyeyi ni Sinia'. 'Nakayi ti kia'iyó ti je its'iuyisie pet pa Sinia', nak 'nesieyi pet ti Sinia' imp'elisina'.

31Ka 'wena iwo wat siunie iyo ni ajwel'ni, ti je iyo ka ink'iuyisie pa Sinia', lapakawo ti Sinia' iyo ka 'nesieyi pet ni jikap'ijliuskiye, kia'iyojliyi pet ti jlamis.

³²Kajeyepa ti 'yiniye ka wikie'eyeyi napo i'nio' siunie inkakiujnieye yiyis kiajwe, 'yina Sinia' jla'am ti kiak iyone, lapakawo ti iyo ta'a ka ijnol wita'm napo i'nio' ti jikap'ijliuskiye yi'ne.

³³Awo'ate, ¡je pini' siuniwa ijiat ti isis yiyi ni Sinia', siu'neje na 'najankijnieye iyo, siu'neje ni jlosik! ¡Lajk'ipa ka 'najane ka iwone siunie iyo kawoyi! ¡Lajk'ipa ka 'najane paka iwone siupa jike' iyone'ni!

³⁴Iyo niwa Sinia' jlamtis ti iyo'ate: “¿Tepa yi'i pa ti 'yijene pi iyone pi jitienkiujnieye pa Sinia'? ¿Tepa yi'i pa i'nio' ti iyo jlosikie' pa Sinia'?”

³⁵¿Tepa yi'i pa ti k'iejliyeyi ti yikiajle ka nejni pet siupa ti t'ajla? ¡Lajk'ipa!”

³⁶Ke iwo pa ti jla'am ti tajle wikie'eyi niwa wask'i'nelaja, siu'neje ti ka lajak'i je kia'iyotaja ka poye, jla'yi ti jikijmatis jla'am. ¡Siunie jiwunitieyi jajnok'i! Amén.

Romanos 12

Siunie ti ijiate ti 'es jiwunitiejeje ti jayina'a ni Sinia'

¹Ijiatjliyi 'napo i'lijwas, siuti Sinia' jikap'ijliuskiye yints'e'm, wuj ti anip'elisi'niase ti jayo'ate, ká anitejna'm ni Sinia', niwone 'ate siunie ti tiwonaja ji'wajieta' ti jla'am ti tiwunie, ti i'wasanajyi'n, ti i'notata k'iyey, jla'yi ti 'yakanit'ni pa Sinia' siunie jini iyo. Naka ni siunie ti jlonitieta pa Sinia' ti je niliak. 'Esiji ka je aleyi ti ja e'ne ni Sinia'.

²Ke inteliaja siuniwa wask'i'nelaja a'wena siu'nie jloma, 'wanjliyi ka wo'ate pa, “jla'm ijiate siu'nie ti 'es.” 'Yina wo ink'ieye ni astankiujnieye 'nakayi ti ja'wena' jawo siunie jiwoyeyi, sek jane'yi ka intant'iejayijijna'a siunie Sinia' iyo kawo. Ka iyot'iate, ka intant'iejayiji siunie 'es Sinia' itiliaja, jla'yi ti tijnajyi.

³Etijnape pa Sinia' siunie iyonk'iji ti sip'elisi'n, ti jayo'nase 'ate ti apejlanit'i astepe'e: je 'es pa ka jitenkiujnieye kiak iwone ka injwel ka jla'm ijiatayiji ka 'esie, sekjane'yi ti jani'najnat pijia'm. 'Yina 'esiji ka ani'notatayiji, 'otatats'i siunie astankiujnieye, jla'yi ti janijnojlieta wita'm siuti ja ijiatayi ka astankiujnieye poye, ni'ne ti jwajla'aja ti astankiujnieye poye ti Sinia' iwi'nase'm.

⁴'Esiji ka ataj enayi pet 'ate siuti sa'am ti i'nio'ls'e'm, jlam'ne ijwienjli siu'nie ts'ajwes, 'yina 'loj siu'niwa sijwa'al ti jikijmaye je ijwienjlik'i.

⁵Sam pet ti Sinia' jilists'e'm kiak awoki. 'Wanjliyi kas'lojwata, 'yina ani'nopijietak'i wita'm, sekyi'i ti kasjwanjliyek'i.

⁶'Yina ijwienjli je k'iejliyik'i siuniwa Sinia' iwints'e'm ti iyo si'wajietisa', kajeyepa ti kasjwankitamk'i'ni siunie iyonts'eje ti kasp'elisi'n. Jak je iyoyiji siuti a'm ti injwejlanik jiwo'wa'm, woyi ni siunie jikijmaye iyo ni injwejlanik jiwo. Woyi jika'niyejayi napo i'nio' siunie iyo ni ijwijla'm jana Sinia' jikimet, 'yina siunie atankiujnieye iwi'na'm je t'an pijia'm.

⁷Siuti a'm ti jiniuyeje'ni napo a'lejwas, 'esiji ká aleyi ti jiniuyeje. Siupet ti a'm ti jit'iyasajne'n napo a'lejwas, 'esiji ká aleyi ti jit'iyasajnen'ni.

⁸Siuti a'm ti jiniuyeje'ni napo a'lejwas ti jikela'ni, ká aleyi ti jikela'ni. Siuti k'iejliyi pa jiwejna'm ni akiecha, 'esiji ka intajla'm ni ajosik ti 'es siunie jiwoyi. Siuka tijniejieta'a'm ka 'yena siunapo Sinia' jilis, 'esiji ka wujwa ka'yena. Siuti tijniejieta'a'm ka p'elisijne'n napo a'lejwas, nikanit'i siuti jiwoyetaja ni akijmaye.

Siunie 'es ka iniwonaja

⁹'Esiji ka je alakiyeyi'i wek siunie assemijnaye ti jiwoyeyi. 'Esiji ka ine'wajayi siunie je 'es. 'Oye'yi ni siunie 'es.

¹⁰'Esiji ka ani'namajapi asa'am ti injwanjliyek'i. Wo lajaye ni akiecha, 'ajnat wat ape'e siunie iyo'naja ti iyo ajaye, wikie'eyi napo a'lejwas.

¹¹Jwajla'a paka woyeyi, ke ink'ijliayeje, nayi wita'm siupa ajosik iyo ti jiniuyeje pa Saka'niona.

¹²'Esiji ka nikanitie'yi ilia'm siunie asnejejiwijiye ti yi'ase. Siuti jane'yase ni aswet'ia, 'esiji ka akat 'okiejak'ieye. Ja ke paja ka leyeyi ni asts'ajlaye ti jawoyeyi.

¹³Nitojmatayi asa'am siunie isitia'n napo a'lejwas Sinia' jilis, 'esiji ka 'esie ka 'yena'yi ilia'm siunapo ti ijio'wase ti ijio isik'i.

¹⁴Jlampet siunapo ipiejwuyi'asem'ni ka aswet'ia poye, napoka ti 'esiji pet ka ekiajle ilia'm siunie 'es. 'Yina ká apajwuyi'i'ni pet ka jiwet'ia poye.

¹⁵Siuti po' ni inkaj'ni, 'esiji ka kiak awoyeyi pit inkasajyi'n. Jlampet siuti po' napo yape'n, kiak woyeyi pit, noyeyeje ti yape'n.

¹⁶Jnojlieta wita'm niwa askiojwa'l. Ká anijnonitieji'n; wo 'ajajnajwasa' siunapo i'nio' jiniliaja ti laj pet lajaye. Ká ajwela' ka ijiatayiji ka 'najanajyi'n.

¹⁷Ká atayitiei'yi siunapo ti je 'es ni yi'nase'm. Jalasa ka woyeyi siunie 'es ti jleyeyetaja napo i'nio'.

¹⁸Siunie jlaj yi'i ti jikajlajyi, ti jikamaja jikiowe'e napo i'nio', nak 'esiji ka woyeyi.

¹⁹I'lijwas ti ts'ama'ase, je 'es ka tayitiei'yi ni siunie je 'es, 'yina ejlo'o wek Sinia' jlam ti jawo lajaye. 'Yina jlam'ne siuniwa Sinia' jlamtis iyo'ate, "Ya'am ti jayo lajaye, iyo pa Saka'niona."

²⁰'Yina po'neje siunie iyo'ate, "Kojnie'n ni atajiejwa ti inil'lia'n. Jlampet siuti isi'im, 'yayi'ni 'niati, jant'emina ti ja ke jlasiye ni t'ajweji ti jajwejlanit'ni."

²¹Ká anine'nate k'ieye siunie je 'es, 'nakayi ti ja ke intate isia'm. 'Esiji ka ama ti jatate isia'm ti jawoyi ni siunie 'es.

Romanos 13

Je 'es ka wone 'ate napo i'nio' jiniliaja napo anechiyasas

¹Wikie'eyi napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ti tijniejieta'a ti je 'es ka je ink'iuye napo anechiyasas. Kajeyepa ti Sinia' jla'am ti yi'nik'i ti iyo anechiyasasa'. Jla'am ti jijweye iwijna'm.

²Jak je iyoyiji ti potie siunie ti teje'yi ilia'm napo anechiyasas, 'yina teje'yi ilia'm siunie Sinia' pajk'i ti ilisane. Siunapo anechiyasas ja jlamayis ti jansa'ak'i.

³Siunapo i'nio' anechiyasas je napoka siunapo isis ka intaye, ka inkelitk'i'ni, 'wenajliyi jla'am siunapo iyoyi siunie je 'es. Jak je iyoyiji siuti jiwo ka akama, jla'yi ti je wo ka k'iejliyeyi paka iwo'naja napok anechiyasas, woyi ni siunie 'es, sek jane'yi ti jan'we'en.

⁴'Yina napok Sinia' jikawos, napoka ti ja 'nesieyi, jlampet siuti jawoyeyi siunie je 'es, nak 'yu'we pet ti ja ke injweyeyi. Kajeyepa ti je ka jla'm intojnin'ni jiwek siunie jikio' jlele. Sinia' jla'am ti yikiajle ni siunie jikijmaye iyo ka insa'a siunapo i'nio' iyoyi ni siunie je 'es.

⁵Jak je iyoyiji ti 'esiji ka k'iuye siunapo i'nio' anechiyasas. Ja ke najataja siunie ti ja ke injweye siunie ti it'imina ti jiwo lajaye, 'yina 'esiji ka akiowe ajojwaniti ni siunie 'es ti jiwoyi.

⁶Nak it'imina 'neje ti jikat'in'ni ape'e niwak inkat'i'nijies, kajeyepa siunapo anechiyasas napoka ti Sinia' jikawos, 'yina nak it'imina ti 'yuyits'i siunie jikijmaye ti yiji.

⁷Jak je iyoyiji ti jijwela' ka 'esieyiji ka akat'inie'yi ape'e pa k'iejliyeyi, 'esiji kat'inie'yi ape'e. Siuti janakaye inkat'i'nijie 'esiji ka akat'inie'yi ape'e. Siuti anechiyas jant'ajla pa k'iejliyi napo i'nio', ke int'onie'yi k'ieye, siu'neje ti japoye pa k'iejliyi ti ajwela ka 'esieyiji ka k'iuyeyi, 'esiji k'iuyeyi. Jlampet siunie ti jajwela ka 'esieyiji ka wunitie, 'esiji wunitie.

Woye askats'amankiyeja' 'yina ti je toj ilia'm jana asjwajieti

⁸Je 'es ka 'wenayeyi paka int'emina ka akapia' poyeyi pi akiecha, 'esiji ka nakaye jla'am ni assemijnaye. Kajeyepa siunie i'nio' 'namaja ni jikiecha, nak ijiate wek jla'am ti iyoyi siunie Moisés jika'neyasajnaye.

⁹Iyo'ate nak inka'neyasajnaye t'ipi, "Ká 'o'ni, ká akalanki, ká akajla'n, ke inteliaja pa k'iejli ka ne'yi pa siuniwa jikijmatis ni akiecha." Jlampet siu'nie iyo'ate, "Emi'n ni akiecha wone'ate jiwone ti jininemi'n", ijwienjli yi'ne siu'niwa Sinia' jlamtis siu'neje niwa ijia.

¹⁰Ni i'nio' jlemijnaye po' je 'yakajyi'n ni jikiecha. Ijiatjliyi, siuti kia'iyoyi, yimi'n ni jikiecha, ya'm ape'e siunie inka'neyasajnaye iyot'iyipi.

¹¹Wuj ti 'ejie'nase'm ka woyeyi 'niwaka, 'yina ti 'najanayi pi jiwonayi siu'niwa jlomas 'ni awaki, lapakawo ti yiwi siujlie'e jloma ti 'esiji ka 'oyets'iji'n siuti asa'am ti jimayets'iji'n. Ke iwo pa ti siojona sijwajieti je pa tojwa'a, je iyo'ate ti 'nelanjie'e ti atankiunieje pi Sijwajieti Jesús ti je akakiuk.

¹²Yam'niji siukia ajnaj, majleye pet ilia'm siunie jloma, 'esiji ka iliki siuniwa sakeyis ti tajle pet ni ajnaj. 'Esiji ka yina'ak'i siuniwa sikio' jlele tejeje pet ni inwak awaki ti awaki ni jloma, iyoye'ate ni ijiawo.

¹³'Esiji ka iyoki siunie ts'oniye ti 'es ti awaki ni jloma. 'Yina je awok'iate siunapo i'nio' yiji pet ni ajnaj, siunapo 'yatas, siunapo ti je i'ye'en siojona jiliakijnieye ti ilisanisi ti kijlamiyija'm, siunapo ti ijiate ti je 'es ni iyoyi ayijnies asejnia, siu'neje napo 'yakalk'i pi k'iejliyi ti iyoyi jikeye, siunapo ti iniewite'n, siu'neje napo ti t'elijyi'n.

¹⁴'Yina woye asp'ota' ni Saka'niona Jesús ti Sijwajieti ti jatojmata'yi ilia'm ni inwak. Ká awoye 'weta' siuniwa 'yijijiene ni 'assie'n ka woyeyi.

Romanos 14

Je 'es ka laki napo a'lejwas

¹Jlampet siunie akiecha ti jijweye je t'onik'i siunie jitenkiujnieye ti po', lesanayiji ti jakima'yi ilia'm, 'yina ká ayeyiji siupa jitenkiujnieye iyone.

²Kajeyepa po' siunapo iyo'ate, "'Esiji ka titiwa ka ne'yi pa siuniwa wask'i'nelaja", jlampet siunapo jijweye je t'onik'i siunie jitenkiujnieye ti 'es, ka 'esieyiji pet ka intojw siuniwa a'la' 'wole ti inkas.

³Siunie ti inijwe'el 'esiji ti itiuwj pi k'iejliyi niwa wask'i'nelaja, je 'esiji ka ilaki siunie jikiecha siunie itiuwj pet. Kia'iyojliyi siunie ti je itiuwj siuniwa k'iejliyi ni itiuwj pet ni jikiecha, Sinia' je 'yakawona jla'am.

⁴'Yina ¿tent'i'ya'm jiat'eje ti jiliaki ni akiecha jikawo? Ka 'esie ni'ne ka je 'esie pi jikijmaye iyo, 'yina ja jlama jla'am pi jika anechiyas ti jan'ye'en, ka 'esieyi wita'm pa jika anechiyas.

⁵'Yina po'neje napo Sinia' jilis ti ijwi'il ka poye niwa jlomas ti ijiate ti laja po', 'yina puwak ijiunitie. Po' papo Sinia' jilis 'neje ti iyo'ate, "Sa'am je'e, siuniwa jlomas lajk'i puwa ka 'wena iwo." Siupet ti ya'am awo'ate, kasjwanjlajamk'i'ni niwa sitienkiujnieyees iyo, 'yina 'esiji ka 'yena.

⁶Siuti po' ni iyo'ate, "Ya'am wuj ti 'otat siujlie'e jloma", ijatjliyi, 'yotat, lapakawo ti paka jla'am pa Saka'niona. Siunie ti itiuwj puwa k'iejliyi niwa wask'i'nelaja, itiuwj kajeyepa ti iyunit pa Saka'niona, jla'yi ti iyo jinikanitiejayi pa Sinia'. Jlampet siunie ti je itiuwj pi t'isie'n pa k'iejliyi, 'yina je itiuwj kajeyepa ti iyunit jla'yi ti iyo jinikanitiejayi pa Sinia'.

⁷Lajk'ipa ka ne'yi, napo si'lijwas, ka 'najane paka iwone ka ini'wasanit, siu'neje ka inila'an.

⁸Kajeyepa ti siuti kas'wasajne'n nak atajietajape ni Saka'niona ka iyunitie. Siuti kasts'ajle'n kia'iyojliyi, atayeje pet ni Saka'niona ka iyunitie. Jak je iyoyiji siuti si'wasankiye jla'yi ti saj po', 'yaka ti nak atajlaja ni Sinia'.

⁹Tempi it'imint'iyijpe ti Sijwajieti 'ya'al, sekyi'i ti yapilie'eje pijia'm, lapakawo ti siunapo 'wasajne'n siu'neje napo 'yajle'n iyo jika'nionajayis.

¹⁰'Yina siuti am ti je tiujw niwa wask'i'nelaja, ¿yot'iyi'ni ti jiliaki ni akiecha? Siupet ti a'am ti jitiujw niwak wask'i'nelaja, ¿yot'iyi'ni 'neje pet ti jiliaki ni akiecha? Jlam'ne ni jayoki ti ja kaswikie'eyi ti janiojoki jitieyi'i pa Sinia', ti jla'am ti ja kas'ye'en siupa sitis iyo.

¹¹Kajeyepa siuniwa Sinia' jlamtis iyo'ate: "Siuti si'wasa'n, jlajma jak je iyoyi siunie jayoyi, iyo ni Saka'niona. Ja wikie'eyeyi napo ti t'akosjlete'l janteyiji'n isiajwe ti ja siwunit ti ya'am ti Jiniak'i'm."

¹²'Yina kiak jawoyi, ti ja kasjwanjlajamk'i'ni siunie jayoki ti jajwilak'iji'n siupa awokt'iyi ti jajwilaja'm ni Sinia'.

Je 'es ka t'emina ni akiecha ka jiwet'ia poye

¹³'Esiji ka ilik'i ti alakik napo si'lijwas. 'Yina akiojwa'l wonayi'ate, "Ja ke iyoyi pi k'iejliyi ka pakaye ka int'emina pa isiecha ka ileyi ni 'es ti iyoyi."

¹⁴Siuti ya'am Pablok'i'm ti ajiap ni Saka'niona Jesús, naka ni i'nio' siunie ti lajk'ipa ka t'ojliye ka inejyi ni jlosik. Jlampet ti po' siunie ti ijwi'il pa k'iejliyi ti iyo'ate, "T'ojli naka", 'yina jlam jla'am jiwek ti 'nachiye.

¹⁵Siunie jitenkiujnieye je jilisank'i pa akiecha, kajeyepa ti i'wi'in siupa jitiujw, nak 'yakajanit pet ti je jlemi'n ni akiecha. 'Yina je 'esiji ka nakaye ak ka int'emina siunie akiecha ka netia'n ti pajk'i ti Sijwajieti inila'n ape'e.

¹⁶'Esiji ka 'otatayiji siunie i'manitie, 'nakayi ti ja lajak'ipa ka wo'ate, "Je 'es siunie jiwoyeyi."

¹⁷Kajeyepa siunie jika anechijiayas ni Sinia' je naka ni siunie titiuwa paka k'iejliyeyi, 'yina ni'ne ka nakaye ni siunie ti'yaki. 'Yina jla'm ijiatayi jla'am siunie ti ijniejieti ni i'nio', siu'neje ni jikamankiye ni i'nio', siu'neje ni jinikanitiejeye ni i'nio' ti po'. 'Yina niwaka ni siuniwa tajle pit jana Sinia' jikimet ti 'es.

¹⁸Jak je iyoyiji siunie i'nio' ti iyoyi niwaka, ti iniuyeje ni Sijwajieti, 'yina 'yakanit'ni ni Sinia', jak je iyoyiji pet siunapo i'nio' iyoyis pet 'ate, "Jla'm ijiate ti 'es."

¹⁹Siuti kia'iyoyi jayokijyin'ni pet niwaka wask'i'nelaja tejeyi ni inkamankiye, 'yina janoyits'e'm pet ka inikelaja siunie awoki ka jlam kia'iwo kanek pet.

²⁰Ká akajyinajyi siuniwa wask'i'nelaja ni Sinia' jikijmaye. Jlam'ne wikie'eyi siuniwa wask'i'nelaja jitiuwa je tiajlayiji pa aswet'iaje. Jla'm ijiatayi jla'am siunie ti ijiate ti je 'es ti jitiuwa, naka ti jit'iminayi ti jiwet'ia po' ni askiecha.

²¹Ijiatjliyi, siuti nak it'imina ti iliyi ni jitenkiujnieye ti 'es ni akiecha, 'esiji ka je atojw pa t'isie'n paka k'iejliyeyi, ni'ne ka nakaye ni at'es. 'Esiji ka je k'iejliyeyi paka atojw, ka pakaye ka int'emijne'n.

²²'Esiji ka lesajne'n siunie atankiujnieye jitleyi'i pa Sinia'. ;'Es ni i'nio' ti lajk'ipa ka jitlej ineni'ni 'ate ka je 'esie!

²³Jlampet siunie ti je 'yakaj paka jitenkiujnieye iwone, kawo'ate, "¿'Est'iyiji ka itiuw ni'ne ka jeye?" Jak je iyoyiji siuti itiuwata jitis po', kajeyepa ti je 'yakaj paka iwone pi jitenkiujnieye. Nak ajwe'el ti awo'ate, wikie'eyi siuniwa ti je tajle siunie inkiowe ni 'es, nak inke' pet.

Romanos 15

¹Siuti sa'am ti jwamjla'a ni awoki, ti sijweye t'onik'i siunie sitienkiujnieye ti 'es, 'esiji ka initojmataja sa'am siuniwa 'najwes t'a'ti, ka yina sa'am sitipe'e, napoka ti kasjwanjliyik'i ti awoki siunie ti atankiunieje pa Sijwajieti. 'Yina je 'esiji ka ijwienkitak'iyi siunie ti sa'am ti kasteliaja ka iyoki.

²Siuti sa'am, 'esiji ka iyoki siunie ti ja 'esieyi ni sikiecha, 'nakayi ti janoyeje pet ka je inetiajnat siunie jitenkiujnieye ti 'es.

³Janiwone 'ate siunie iniwont'iyijipi pa Sijwajieti ti je iyojyi'n siupa ka 'esieyi ti jla'am, 'wenajlit'iyijipe ti jla'am ti it'imina ti 'yakajak'iyi siuniwa Sinia' jlamtis ti iyo'ate, "'Yaka'niona, siuniwa jikalakijnieye napoka i'nio' atajiejwas ti inlaki, yi' itipe'e."

⁴Wikie'eyi siuniwa Sinia' jlamtis yi'i ni ji'wet jla'am je tilisanaja jiwek, 'yina ti sa'am ti kastajietajapeje, 'nakayi ti jani'neyanaja, siu'neje ti naka ti ja kasts'et pijia'm, sijweye jantajle ti jla'am, siu'neje ti 'yakajanit ti sinijijwiye po'.

⁵Siunie Sinia' ti naka ti 'netiets'i pijia'm, jla'yi ti iyo asjweyeja', 'esiji ka inoye'ase'm, 'nakayi ti jajnojlie wita'm siunie astankiujnieye iyo, jawo'ate iyot'iyipi pa Sijwajieti Jesús.

⁶Sek jane'yi ti asa'lap janjwanjli ti jawunitie pa Jinia' pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti.

Pablo yamtiyi siupa jikijmaye ti ijwile siupapo i'nio' ti je Judíojos pa Sinia' jika'niye ti 'es

⁷Kiak niwonayi, ká anikawona, 'nakayi ti siunie Sinia' ja tiwunitie, woye'ate pa Sijwajieti ti je 'yakawona aselia'm.

⁸'Yina naka ni siunie ajwe'lase'm, ti Sijwajieti 'nesat'ipi, jla'am iniwojwa'n Judíojos jikawoye, lapakawo ti iyo ka 'nakajanitk'i ti ijiatk'i siupa Sinia' iyont'iyijipi papo jitise'l t'ipi. 'Yina i'winkina ti jla'am je paj ka inkiwaliyi'i siupa ijwija'm.

⁹Je nakata, 'yina Sijwajieti iyojonk'iyie siunapo i'nio' je Judíojos ka iwunitis pet pa Sinia' ti takap'ijliuski, iyo niwa jlamtis ti iyo'ate: "Nak it'imina ti jayunit ka yitie jikiowe'e napok i'nio' je Judíojos, jla'yi ti jayoyi 'yaka'leja' ni E'."

¹⁰Siuniwa ijia inamtis iyo'neje 'ate: “¡Asa'am ti je Judíojosts'ase'm, niwomayi napo Sinia' jika kia'lis pet, nikanitieji'n pet!”

¹¹Siunie jikiecha iyo'ate: “¡Asa'am ti je Judíojosts'ase'm, inwikie'eyeyi siu'neje napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat, wunitie ni Saka'niona!”

¹²Isaías kiakjini iyopi'iji pet: “Ja'nes siunie Isaí jilis siunapo tomik'i pijia'm jika kia'le, ti jawo anechiyasa' k'ieye napoka i'nio' ti je Judíojos, jla'yi ti pak jant'emina ti japoye siupa jinijijwiye.”

¹³Esiji ka Sinia' siunie ti iyo sinijijwiyeja' ka imponit'i aswa'am siunie asnikantieyi, siu'neje ni askamankiye, lapakawo ti naka jla'am siunie astankiujnieye ti 'es, ja 'nakayeyi ti siojona Sinia' jikimet ti 'es ti jijweye po', ja'nets'akanit ni asnejejiwiyeja'.

Siunie it'imina ti Pablo ji'lij je jnechi pijia'm ti ijwija'm papo i'nio'

¹⁴I'lijwas, awo'ate: 'yakaja'ase'm ti lajk'ipa ka k'iejliyei ka je 'esie ka ne'yase, lajayi'ni ni ji'weta' ni siunie ti 'najanajyi'n, jla'yi ti 'najanayi ti jinijloyeyik'ijin'ni ka woyeyi siunie ijnosik ti 'es.

¹⁵Yina siu'nie ip'isinik po' siuniwa yiji ni it'imina ti i'lij je jnechi pijia'm ti ajwe'el, ja'nakayeyi ti ja ke inkiwaliyei'i. 'Yina ka lajak'i ni iyo ni Sinia' jikap'ijliusiye ti iwink'i'm, it'imina ni awoyi ti akajli,

¹⁶siunie ti siwojwa'n Sijwajieti jikawoyek'i'm, 'nakayi ti janiuyeje siunapo i'nio' ti je Judíojos. Awoye 'ate siunie pa'yi ti ajwe'el siunie Sinia' jika'niye, 'nakayi ti janiwojwa'nate siunie Sinia' ji'wajiet ti ikanit'ni, siu'neje ti siojona Sinia' jikimet ti 'es ja'notat.

¹⁷Ti ya'am ti ajiap ni Sijwajieti Jesús, ts'ajka'a ni isijmaje ti anoyeje ni Sinia'.

¹⁸Yina i'lij jnechi pet pijia'm ka k'iejliyei paka ijwi'il, 'wenajliyi jla'am siunie ti Sijwajieti siwojwa'n jiwoye, 'nakayi ti siunapo i'nio' je Judíojos janwoyi niwa Sinia' jlamtis. Siunie ti 'yakajak'iyi jakayi ti awo yamtikie', siu'neje kia ti isijmaje iyo,

¹⁹siu'neje niwa ti 'yakelitk'i'ni napo i'nio' ti i'winatajas, siu'neje niwa 'yaka ti i'wi'n ilia'm puwa k'iejliyi, ti janaka jla'am siojona Sinia' jikimet ti 'es ti jijweye po'. Ti atajlap 'niji yi'i jlaja Jerusalén, ti atejwits'i niwa ji'wetis napo i'nio', paj ti ayeyi siujlieja ajnat Iliria. 'Yina atejwits'i siuniwa ajnatis ti ajoyits'i ti awo yamtikie' ti amtiyi ni Sinia' jika'niye ti ijwi'il pa Sijwajieti.

²⁰Yina je awojonk'ieye ka ipi'ya papo ka wo'ate, “Pablo ijwil ka jlama ka inteme siukia jikimet, jlam'ne japoka jla'am siojopo iniane ti isima.” Tempí it'imina ti ajalas ka iyo yamtikie' ka ijwi'il ni Sijwajieti, ti a'yi siunie ajnat ti lajk'ipa ka ijnoyi ka iwo jlamtikie' ka injwe'el siunie Sinia' jika'niye.

21'Yina jlam'ne iyo'ate niwa Sinia' jlamtis: "Jan'we'en siunapo ti je t'ijieyiji, siu'neje napo ti je ipi'yayi pet jampe'ya'ne pet."

Pablo iyo ka ijno Rómaja

22Ni siuniwa ajwe'el niwak it'imina ti je a'yaka'n ka ijio'wase. 'Yina je pa sik'iejeyi'i ti awota ka ijio'wase.

23'Nakayi atemayi'ne siu'nie isijmaye 'ne yi'i siu'niwa ajnatis, siunie awo ti ajwel ti 'loj kiwa najkapis ti je ajo'wase.

24'Nakayi siu'nie isiowe awone awo'ate, "Ka ijiotajna'a Espáñaja, 'nakt'e ja'yakajli'ni ka ijiuti astepe'e ka ijioyi japo yi' Rómaja." 'Yina siuti kia'iyó awojonk'ie ka yi' aska kiowe'e, ajwel'ni ja'yenak'i'm siupa jasitia'n ka sek itialta'ana'a.

25Siu'nie ti jayik jatiuni japo si'lijwas yi' i Jerusalenne siujlie'e ji'wajietiyis.

26Siojopo si'lijwas Sinia' jilis pet yiji niwa ajnatis Macedonia siu'neje jlaja Acaya, napoka ti jlosikis po', ti 'yina po' jla'a ijiutis wita'm, sekyi'i ijliuyeyisi'ijyi siunapo si'lijwas p'ijliusis pet yiji jana ajnat Jerusalén.

27Ijiate ti yiminis ti kiak iniwonisi, 'esiji ti kiak iyo. 'Yina kia'iyó ti po' papo Judójos t'ipi ti itis siupapo je Judójos siupa ka 'esieyi pet puwa jlosikis. Jak je iyoyiji ti kiak awo ti ajwe'el napoka ti je Judójos pet, ti 'esiji ka kia'iwo ka noyeje pet napok Judójos ti Sinia' jilis, ka iwejna'm siupi k'iejliyi ti i'wi'in.

28'Yina siuti jatimeje siu'nie awoyi, ajwe'el ka yikialtanie'e siujlie'e ji'wajietiyis, sek jane'yi ka yikiena'a ti jajio 'nijiye Espáñaja. Sek jane'yi ka ijiutiejijna'a astepe'e ni jiwaye'yi pet.

29Jak je iyoyiji siuka yita'ase, ja ke jlasiye siunie Sijwajieti jantajle ti 'es ti jatiu'niase.

30I'lijwas, etijnape pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, siu'neje ni semijnaye ti Sinia' jikimet ti 'es iwints'e'm, 'ejie'nase'm pet ka ni'nopijietak'i siu'nie ti anila'an, jla'yi ka ts'ajlanayi pa Sinia'.

31'Nakayi ti ja lajak'i paka iwonk'iji siunapo i'nio' kakiujnietas yi' Judéaja. Jak je iyoyiji siuka yitajanie'e siunapo si'lijwas yi' Jerusalenne, wuj ti ja inkasaja'n ka yikialtanie'e siujlie'e ji'wajietiyis.

32Ka Sinia' iwotajanie'e ka 'wenayena'a ijyilia'm, 'yina ja ke jlasiye ni jayo ti jats'ajkaj'ni ka ni'wenajta, 'yina janinop'it kiu wat ti jayi'asap.

33'Esiji ka Sinia' siunie tajle ni inkamankiye jane'yasap apejlanit'i astepe'e. Amén.

Romanos 16

Pablo itijwile papo Sinia' jilis yiji ja Roma

- ¹⁻² Siujlieja sikiecha Febe, 'esiji ka ijiatayiji pet ka kima'yi ilia'm, siunie iyotaja ka iyoki ti sa'am Sinia' jilists'e'm, jlajak tijna'yi pet ti i'yena japo ijia Sinia' jilis yi' Cencréaja. Ja k'iejliyeyijpe pa jansetia'n 'esiji ka noyeyeje, kajeyepa ti kia'iyoyi je pini' napo iniuyeje'ni pet, je japokata jla'yi ti ya'am wuj ti iniuyijk'i'm.
- ³ Atejwile jlaja Prisca jla'yi ja Aquila, ya'yis'ni ti akimak'iji'n ti anokieje pa Sijwajieti Jesús.
- ⁴ Japoka japo ti je iyo ka ini'maniti'n ti iyo ka si'manitis kia iliaye iyotajapi. Je sijwanjliyi ni inikanitiei, 'yina je pini' 'neje napo ti kia'iyoyi iniuyeje, Sinia' jilis ti je Judíojos.
- ⁵ Siu'neje japo si'lijwas ininenisi'ni ji'wet'e japo Prisca siu'neje ja Aquila, ti iyunitis pa Saka'niona, japok atejwile. Siu'neje ja isiecha Epeneto, ti awoyi 'yijejnajwaye, atejwile. Jla'am ti iniane ki inamtik ti iyoyi ti je 'yakakiu pa Sijwajieti, ts'ijiye ajnat Ásiaja.
- ⁶ Atejwile jlaja María, jla'am ti wuj ti isijme'n ti iniuye'asem'ni.
- ⁷ Atejwile ja Andrónico jla'yi jlaja Junias, ti ijwienjli atajla'a pet siojona ajnat si'wet pet, ya'yispe ti awak insat jiweje. Napok 'yakajats'i ti iniuyeje napo injlojwajnas, ti je awojli'ijyi ijiusik ink'ieye, ta'ape jla'am ti iyoyisi ni inamtik ti itienkiunisi pa Sijwajieti.
- ⁸ Atejwile ja Ampliato, yiminik ti eniji ni Sijwajieti jle'.
- ⁹ Siojo Urbano ti kia'iyoyi yiminik, ti sa'yi'ni ti akimak'iji'n ti anokieje pa Sijwajieti, atejwile, siu'neje ja ti kia'iyoyi ts'amaja Estaquis.
- ¹⁰ Atejwile 'neje siojo Apeles, jla'am ti ijiate ti je inijweki ti yamk'i pa Sijwajieti. Siu'neje japo ji'wet jlele pet ja Aristóbulo, atejwile.
- ¹¹ Siu'neje ja i'wit ijwienjliyi pet siujlieja ajnat ataj'le jle' iyo'ate Herodión, jla'yi japo Narciso ji'wet jlele pet, ti iyo niwa Saka'niona jlamtis.
- ¹² Atejwile jlaja Trifena, siu'neje jlaja Trifosa, napo asejnia ti ijiate ti isima niwa Saka'niona jlamtis, siu'neje jlaja sikiecha ti wuj ti kasts'amaja Pérsida, ti kia'iyoyi wuj ti iniuyeje pa Saka'niona.
- ¹³ Siojo Rufo atejwile, 'yaka ti jla'am ti itienkiuni pa Saka'niona, siu'neje jlaja jlet, jlajaka ti wuj ti i'yenk'i'm ti awoyi teteja'.
- ¹⁴ Atejwile siojopo Sítrico, Flegonte, Hermes, Patrobas, Hermas, siu'neje japo Sinia' jilis seky'i pet.
- ¹⁵ Kia'iyojliyi ja Filólogo, siu'neje jlaja Julia, siu'neje ja Nereo, siu'neje jlaja ji'yijnia, siu'neje ja Olimpás, wikie'eyi siojopo Sinia' jilis yijap pet.

16Siuti jitijwila', nik'iewayi napo a'lejwas, 'yina ti nak 'nakajanitie ti asa'am Sinia' jilists'ase'm, ti kiak jiwoyeyi. Wikie'eyi napo Sinia' jilis ti jlam pak yik'i'ni itijwi'lase pit.

17I'lijwas, jwajla'a ni jayo'nase ti jayo'ate, ti 'esiji ka joskiyeyi ti iyotaja ka inkajyina'a siuniwa askiojwa'l ti ijwienjlik'i. 'Yina ti iyotaja ka akamajiam'ni siuniwa taka'neyasane, ti 'wenayiji je iyo'ate siunie ti 'nelanjie'e jipe'yaye ti yi'ase: ká aninajayiji napoka.

18'Yina je iniuyeje ni Saka'niona Sijwajieti, nakata jla'am siuniwa ti jla'am ti itiliajasi ka woyisi. Siuniwa jlamtis je a'tisk'iji'n, jla'yi ti inkasi, ik'emijietk'i siunapo ti je itijnisis ilia'm, ti je 'yijen jwajla'aja.

19Wikie'eyi napo i'nio' ti 'yijene pi iyone, ti jiwoyeyi niwa Saka'niona jlamtis. Wuj ti ts'ajka'ni siuti kia'yo. 'Yina awotajank'ie ka ijiatayiji ka 'najanajyi'n, 'nakayi ti ja intant'iejayi siunie 'es, jlampet siunie je 'es naka ni siunie ti ja ke aninajayiji.

20'Nakayi ti jla'm iwonayijna'a 'ate siunie, siunie Sinia' ti tajle ni inkamankiye, ka 'neti'nits'e ni sitiejiejwa imosik, sek jane'yi ka inenana'a assatis kiajwe. 'Esiji ka Saka'niona Jesús imp'elisinape.

21Timoteo siu'nie iniuyijk'im'ni itijwi'lase pit. Siu'neje 'napo saka ajnat ijwienjli pet, 'ni sikiecha Lucio, siu'neje 'na Jasón, siu'neje 'na Sosipater, 'napoka ti itijwi'lase pit.

22Kia'iyó pet ti ya'am, Terciok'i'm, ti yam ti 'etitk'ie 'ni Pablo siu'nie jip'esinik, atejwi'lase.

23Gayo kia'iyojliyi itijwi'lase pet. A ji'wet'e, inineni'i'ni napo Sinia' jilis ti iniotisk'i'ni wita'm. Erasto kia'iyojliyi itijwi'lase, siojo wikiniet'awo yi'i jla'ak isi', siu'neje 'ni sikiecha Cuarto, itijwi'lase pit.

¡Esiji ka jiwunitieyi tena'a pa Sinia'!

25-27 ¡Jajnotk'i'ni ti ja tiwunitie ni Sinia', etijnape pa Sijwajieti Jesús ti kia'iyó! 'Yina Sinia' jijweye po' kanoye'ase'm pet, ka wo asjweyeja', iyo siuniwa amtiyi siunie ti ijwi'il pa Sijwajieti Jesús. Nak siunie ti je tak'emisie'n siunie Sinia' ti je paj ka netia'n, je 'yakajanit'i ape'e talk'i'ni ti kia'iyó. 'Yina 'nakayi jiwekie'aja ti yin kisie'e pakayi ti jijliujwajnas jla'am ti yi'ik'i niwa jip'esijna'. 'Yina siunapo i'nio' itiant'ieje, kajeyepa ti Sinia' iyotajank'ie ka tijwelaja wikie'eyi niwa ajnatis, 'nakayi ti ja ke inkakiu jla'yi ti jank'iuye niwa jlamtis. ¡'Esiji ka jiwunitieyi tena'a ni Sinia' ti ijwienjli jla'am ti 'yije'en!

1 Corintios

1 Corintios 1

Pablo itijwile papo Sinia' jilis

¹⁻²Asampey, i'lijwas ti as'wet jana Corinto. Ya'am Pablok'i'm jla'yi 'ni sikiecha Sóstenes, sa'am wuj ti atejwila'ase. 'Yina ya'am ti Sinia' ijniejietk'i'm pet ka kia'iyoy, ti iyo jikawoyek'i'm, ti awoyi siunie iyo kawoyi, ti siwojwa'n Sijwajieti Jesús jijiujwanikiek'i'm ti atajla'm siunapo ti ijiate ti jikawose. Siupet ti paka Sinia' ti ta'nasepi pet, jla'am ti inlesana' ti jleyejiap ni Sijwajieti Jesús. 'Yina je asamkata, siu'neje napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ti kia'iyoy jilis ti yite'n pa Saka'niona siu'neje ti jika'nionajas pet.

³Esiji ka Sinia', jla'yi pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, ka wujwa ka imp'elisinapi, jla'yi ka inoye'ase'm ka akamaja.

Sijwajieti pak Sinia' itiajlate ti wuj ti ip'ilisi'n napo i'nio'

⁴Je paj ka iliyi ti inikanitiei awene pi Sinia' astepe'e, siu'neje ni iyo ti wuj ti imp'elisina', ka lajak'i jla'am pi Sijwajieti Jesús.

⁵Siuti jini'nopijietayiji ni Sijwajieti, 'yina sektaj'le ti Sinia' wuj ti imp'elisina' ti iwi'nase'm ni 'es ti yijits'i niwa askiojwa'l. It'imina ki jiwoyeyi ti 'najanajyi'n, jak je iyoyiji'ni ti jiwoyeyeta asamtikieyi niwa Sinia' jlamtis, 'yina je int'ayeyiji'n.

⁶'Yina naka'ne ti 'yakajanit siunie inka'niye ti ijwi'il ni Sijwajieti, ti je k'ajts'e ni yi'i ti yijits'i niwa askiojwa'l.

⁷Jak je iyoyiji ka poye paka inetiane siuniwa wask'i'nelaja isis ti Sinia' tajle ti yijits'i niwa askiojwa'l, ti asa'am ti jinijijwijkenk'ie siojona jloma ti ja'nesi pa Saka'niona.

⁸Sinia' jan'ye'nase'm 'nakayeyijna'a ti ja ke aleyeyi paj ka awayeyinie'e ni jlaj jane'yi. Ja ke inets'e ka tiwoki astesa' paka k'iejliyeyi ka 'nesta pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti.

⁹Siupi k'iejliyi ti ijwijla'm napo jilis 'yina je 'yaka'm ape'e, jla'yi ti jla'am ti isi'mase'm ka ni'nopijietayiji ni Jlas Sijwajieti Jesús, ti Saka'niona.

Sinia' jilis ti inik'isa

¹⁰I'lijwas, etijnape pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti ti wuj ti anip'elisi'niase, ka ijnojlie wita'm siunie jiwoyeyi. Je 'esiji ka ani'wenakitie, 'esiji ka ajwankita siunie jawoyeyi. Siunie asosik kiak jawojliyi janjwanjlik'i, astankiujnieye kia'iyojliyi janjwanjlik'i.

¹¹Kajeyepa ti ika'niye po' ti siojopo ji'wet jlele jlaja Cloé, japok ijwilik'i ti injwela ti je jininenak'i'ni 'ate.

¹²Jajniejietk'i, po' napo iyo'ate ti asa'am, "Ya'am 'ok'i pet ni Pablo", po' napo iyo'ate, "Ya'am 'ok'i pet ni Apolos", ijia napo iyo'ate, "Ya'am 'ok'i pet ni Pedro", ijia napo iyo'ate, "Ya'am 'ok'i pet pi Sijwajieti."

¹³¿Tepat'e jiniwonayi? ¿Yinit'iyi ka jijwa'al 'lojwa pa Sijwajieti? ¿Ent'a jijwela' ka yamat'ipi ti Pablok'i'm, ka yama ka sik'iejwata'a japa cruz, ka iniwe'n astepe'e? ¿Mi nak Pablo jle' ti inetijnajiepeje ti inajienajyi'n?

¹⁴Inikanitiei poyi pi Sinia' ti je ya'am ka iniejienajyi'n ka ne'yi ti asa'am, napokata jla'am napo Crispo siu'neje ja Gayo, ti inajienajyi'n.

¹⁵It'imina ti lajk'ipa ka iwo'ate, "Nak setinajapejepi ni Pablo jle', ti siniejienajape."

¹⁶Kiajata jla'am ti itiej wujk'i ti ya'am, ti anajienpe ja Estéfanos siu'neje japo ji'wet jlele, 'yina itiej je wujk'i ka poyet'ipi 'neje pa ka iniejie'n.

¹⁷Sijwajieti je nak ka injlok'i'm ka iniejiejne'n napo i'nio', 'wenajliyi siunie iyo ka iyoyi ti akiji'n naka inka'niye ti 'es ka ijwi'il. Jak je iyoyiji siunie iyo ti amtiyeta ti ts'aja'n i'liji, je ka yama ka intalk'i, 'nakayi napo i'nio' ja 'najane paka inwone ki laja iyo jla'yi ni jijweye ni Sijwajieti ti yi' ape'e jana cruz.

Sijwajieti naka ni injweye siu'neje ni 'najankijnieye ti tajle ni Sinia'

¹⁸Siunapo i'nio' ijioyi ti janetia'n, napoka napo ijwi'il ka laja lajaye siuniwa Sinia' jlamtis ti ijwi'il ni Sijwajieti jiliaye iyo ti yi' ape'e japa cruz. 'Yina jlampet ti sa'am ti atayeje jana sijwajieti, kasts'ajane ti siuniwa Sinia' jlamtis naka jijweye jla'am.

¹⁹Iyoyi niwa inamtis t'ipi ti iyo'ate: "Janitiajnat ki iyo napo i'nio' ti 'yijejne'n, siunie iyo napoka jwajla'a je istiejenit ja ke iyo lajaye."

²⁰Yina, ¿tepi iyo jiat'eje siunie 'yije'en, siu'neje ni inka'nejasajnayewo, siu'neje ni initonit ti ijwi'il ka ijiatayiji ka 'naja'an 'ne ajnat'e? 'Yejne'n, ¿Sinia' initiajnat naka, iyonayiji ni iyone ti je tiwok lajaye ape'e 'ni ajnat!

²¹Kajeyepa siunie Sinia' ti 'yije'en, iyonayi ni iyone ti ijiate ti je yimink'i napo 'yijejne'n siunie iyo ni 'yijenisi pet, ka siunapo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ka je 'najanisi, 'wanjliyi kan'wenis. 'Yina napokataja jla'am siunapo je takakiunisi niwa jlamtis ti iyo jlosik ink'ieye, ti je ijiulsijna'm ka 'esieyi niwaka jlamtis, 'nakayi ti janjwajyi'n, 'wanjliyi ka kia'iwo napo i'nio' ka je iwo lajaye naka inamtik.

²²Siunapo Judíojos iyojonk'ieye ka ti'wenkinaja puwa ka k'iejliyeyi siuniwa je yits'e japa ka jlomaye ka ti'wena, jlampet siunapo Griégojos itiliajasi pet ka 'najajne'n,

²³jlampet ti sa'am awoki samtikie' naka ni siunie Injwajieti ti Sinia' jiljiujwanik ti tena'a pijia'm japa cruz. Naka'ne ti siunapo Judíojos ti ijwi'il ikajyi'n ni jitiankiujnieye ti 'es, siunapo ijia i'nio' iyoyits'i 'ate, "Ijiat ti jiniliaki naka."

²⁴Ti sa'am ti Sinia' isimts'e'm, 'wanjliyi ka Judíojosa' papo, ni'ne ka Griégojosa' papo, 'yina kasts'ajane pa awonaja siunie Sinia' jiljujwanik ti Injwajieti naka ni injweye siu'neje ni 'najankijnieye ti tajle pi Sinia'.

²⁵Siunie iyo pit ni Sinia', ti po' siunie ti 'yiniye ka laja lajaye, nak jla'm ijiate ti 'yaka'm ape'e ni iyo ni jika 'najankijnieye ni i'nio'. Siu'neje ni iyo ni Sinia', ti 'yiniye ka laja jijweyeja', jlam'ne ni iyo ti 'yaka'm ape'e ni jijweye ni i'nio'.

Sijwajieti jla'am ti kasts'eyasa'n

²⁶I'lijwas, ataj enayi 'ate siuti Sinia' tana'ase pi. Je 'loj papo ka 'najajne'n ti asa'am, jla'yi ti je 'loj siunapo jwajla'a 'yijeneje'n, jla'yi ti je 'loj siunapo ti jiniewot inkasi.

²⁷Jlampet ti Sinia' isimits'i siunapo ijiate ti lajk'ipa ka woyi ti je 'yijejne'n, 'yina naka ti iyo ka 'najwejlanitk'i wita'm siunapo 'yijejne'n. Ijijatliyi isimayits'i siunapo napo i'nio' ijwil laj jijweyeja', 'nakayi ti siunapo i'nio' jijweye po' ja'najwelk'i wita'm.

²⁸Sinia' isi'mik'i napoka ti tijwela jiniliajayi ti tiwet'ianaja, sekyi'i ti janetiajnat napoka ti tijwela ka ijiatayiji ka laja poye.

²⁹'Yina ti kia'iyoye kajeyepa ti Sinia' iyo ka lajak'ipa ka ini'najnat ape'e ti jla'am.

³⁰Ijiate pa Sinia' ti jla'am ti ijnotieyi wita'm pa Sijwajieti Jesús. 'Yina ti jla'am ti saka 'najankijnieye, jla'yi ti jla'am pi Sijwajieti ti it'imina ti Sinia' kasp'elisijne'n. Sekyi'i isiwaliyi'i ki sitis iyoyi, siu'neje ti it'imina ti kasts'isis jitieyi'i ni Sinia'. Jla'yi ti jla'am ti initojmat sitipe'e, it'iminayi ti ajwaye.

³¹Ijijatliyi, ka iyokieyi pet sitienkiujnieyeja' niwaka inamtis t'ipi, ti iyo'ate, "Siuti po' ni janjwel ka initonit'ni, 'esiji ka initoniti jla'am pa Saka'niona."

1 Corintios 2

"Je 'wena ni siunie ijiateje ti ajwe'el naka ti Sijwajieti Jesús tik'iejwata'a japa cruz"

¹I'lijwas, siuti ajo'wasepi ti ajwe'el ni siunie Sinia' iyo ka iwoyi, ti jlam je iyo, 'yina ka kia'iwopi ka yamtis inkasaje ka inteliajak'i, ni'ne ka instak'iji'n puwa yamtisa'.

²Siuti a' aska kiowe'e, je k'iejliyi paka ijiatayiji paka 'ye'en, najatape jla'am ni siunie ti Sijwajieti Jesús ti tik'iejwata'a pijia'm japa cruz.

³Ka kia'iwopi ka je jlasiye paka ijwiyeja' ka poye jakayik'i, jlam sikititiei'ni astayi'i ti je sijwejyi.

⁴Siuti amtiye'asempe ti ajwe'lase'm kiwa Sinia' jlamtis, 'yina je akie'nase puwa ka yamtisa' ya'am ka sek ine'yi ka jiwekie'eja ka ikajlajyi, jeyi kat'aja. Janaka jla'am jana Sinia' jikimet 'etsaka 'neje ni jijweye ti yi' ijiap ti awo yamtikie'.

⁵'Nakayi siunie astankiujnieyeja' ti ja 'esie ja ke intajle ni i'nio' jika'najankijnieye, 'wenajliyi ti jantajle ni jijweye ni Sinia'.

Sinia' jikimet ti 'es japak it'imina papo i'nio' ti itiant'ieje pa Sinia'

⁶Jlampet ti amti'yi napoka ti paja ni jitienujnieye ti 'es, akienayiji pet niwak, siunie iyo ni 'najankijnieye. 'Yina je taj'le 'ni ajnat, ni'ne ka intajle niwaka siuniwa injweyejes ti isie' ape'e ti iyo jikimeta' siu'nie ajnat, 'yina ti ja jlaj japoye niwaka.

⁷'Wenajliyi jla'am naka 'najankijnieye ti Sinia' tajle, ti jla'am ti jikimet, siunie ti iyo ka iwoyi. 'Yina je ink'ie', tajlap'e ti 'nelanjie'e ti je waka'li'ijyi 'ni ajnat, ti jla'am ti ilisane. K'iejliyi ti 'yakaj 'nakayi kajeyepa ti iyotaja pet ka iwents'e'm naka ni siunie iyo ti wuj ti 'es, ni jijweye iyo.

⁸Niwaka ni siuniwa ajwel'ni napo i'nio' ti iyo anechiyasisa' je itiant'ieje. 'Yina siut'itie ka intant'ieje, ka kiak iwoyetaja ka je ink'iejwatits'i japa cruz pi Sijwajieti, ti jla'am ti tajle nak injweye.

⁹Lajk'ipa ka tiwonaja, 'yina ti iyo'ate niwa inamtis t'ipi ti tijwela: "Napoka i'nio' ti 'namaja jla'am ni Sinia', napoka'ne napo ti iwiakajlanit k'ieye siuniwa wask'i'nelaja ti je i'winis ka ne'yi japa jlomaye, jla'yi ti je ipi'yayisi, jla'yi ti je ti'wena ka jitiej inenisi'ni 'ate."

¹⁰Niwaka'ne siuniwa ti Sinia' iyo ka kastant'ieje, 'yina ijatjliyi kastant'ieje'ne. Lapakawo ti po' siojona jikimet janaka'ne ti i'ye'en niwaka, wikie'eyi niwa wask'i'nelaja, 'wanjliyi ka kia'iwo ka poye siunie yiyi ni Sinia' ka ijatayi ka instayiji.

¹¹'Yina awo'ate, ¿tepat'i yi'i pa ti 'yijene iyone napo i'nio' pi yiyi? Ijwienjli jla'am ni jlosik ni i'nio' ti 'yijene pi iyone. 'Yina kiak iyoyiyi pit naka, ti Sinia' jikimet 'yijene pi iyone siuniwa yiyi ni Sinia'.

¹²Jlampet ti sa'am, Sinia' siojona iwints'e'm jikimet, je nak ka intajle ni ajnat, lapakawo ti iyo ka kastant'ieje siunie jikap'ijliuskiye ti wuj ti 'es, jak je iyoyiji ti a'wena niwa wask'i'nelaja.

¹³Jak je iyoyiji siunie iyo niwa samtis ti amtiyejata, 'yina je napoka i'nio' ka intajle siunie iyo ti kasts'ajane, ka ini'neyasanaja, 'wenajliyi jla'am siojona jikimet ti tajle ni Sinia', janak jla'm ijiate jla'am ti janaka ti kasts'eyasa'n ti amtiye. 'Nakayi ti kiak awonayiji'ijyi siunapo Sinia' jikimet yijits'i ti ajwelajamk'i siuniwa tajle pit janaka Sinia' jikimet ti ajwe'el.

¹⁴Jlampet siunapo i'nio' janaka jana Sinia' jikimet ti je yiji, kajeyepa ti je isimits'i ilia'm, je itiant'iejesi. Sekyi'i iyoyets'i 'ate, "Je 'es. Laj lajaye." Je itijnisisk'i siunie iyoyi, jak je iyoyiji ti ijwi'il kan'yenis, je 'yijenisi paka inwonisi ka injwelis ka inka'yejnajne'n.

¹⁵Jlampet ni i'nio' ti siojona Sinia' jikimet ti yiji, naka pet ti 'yijene pi iyone ti ijliuyeje pa ti k'iejlitieje pa ti iyoyi wikie'eyi niwa wask'i'nelaja, ti je yits'e paka injwel ka k'iejliyeyi paka woyi.

¹⁶Iyo niwa inamtis t'ipi ti iyo'ate: “¿Tempa itiant'ieje pa Sinia' jlosik? ¿Tempa janjwe'el ka 'neyasa'n?” Jlam'ne yits'e ni Sijwajieti jlosik.

1 Corintios 3

Sikijmaye ijwienjli ti anokieje pa Sinia'

¹I'lijwas, ijiate ti je 'esiji ka iyone 'ate siunapo i'nio' ti Sinia' jikimet t'eyasajnas, ti amtiyeta'asampe. Tepa jawo ka kiak je iwo ti je liyeyi ti jikiniets'i siunie iyo ni yi' ape'e 'ni ajnat. Jlampet siunie astankiujnieye ti jlana'yi pi Sijwajieti, iyoye'ate napo kia'lis pi jitenkiujnieye ti potie ti je 'esijiyi.

²Siunie ti 'eyasanayippe je istieyiji, iyoye'ate siunie kia'le ti je iliyi ti itipis, jak je iyoyijipi ka 'esieyiji ka tiwena'ase'm siunie asak ti kiojieti ka towa. 'Nakayi jikiniejliyi ti je 'esiji ka atowa paka kia'iwo,

³kajeyepa ti i'wanjliyeyi ti jikiniets'i siunie iyo pit ni yi' ape'e 'ni ajnat. 'Yina niwak 'yakajanit ti je liyeyi niwak astankiujnieye ti asa'am ti taj'lase ti jiwoyeyi, siunie ti jinitolsinak'i wita'm, siu'neje ti je ijnojliejyits'i siunie jiniwonayi, ka 'wena ajoyejiap'e wata'a siunapo i'nio' je tajli ni ajnat jikijmaye.

⁴Kajeyepa ti po' ni iyo'ate, “Ya'am akk'i ni Apolos”, jikiecha pa ti iyo'ate, “Ya'am akk'i pet ni Pablo”, 'yina nak 'yakajanit siunie ti je liyeyi ti asa'm asa'am ti astankiujnieye ni jiwoyeyi.

⁵Siuti jletinats'i'ni napoka, ¿ten na Apolos?, ¿siunie Pablo, ten na? Jlam'ne ni awoki ti inka'neyasajnye jiwosts'e'm jiwek, 'yina sa'am ti insisieyi it'imina ti jitenkiunieyi pa Saka'niona. Ijiajliyi ti sa'am je 'wena pet paka inkima, 'yina isima pet siupa k'iejliyi siupa ti Saka'niona yikialts'e.

⁶Jayo'ate, yam ti akawijna'n, Apolos nak i'niat isiayits'i'ni pet, jlampet siunie i'yena, jla'yi ti it'imina ti wuj pijia'm siojona inwomki, naka pet ni Sinia'.

⁷Ijiate, poyeta siunie 'yut isia'm jana inseliaki, siu'neje ni i'niat isiayits'i'ni, 'yina ti je napoka ka intajle siunie ti ijlias'ni pijia'm jana inwomki, 'wenajliyi jla'am pi Sinia', iyonjliyi jla'am pi iyone ti i'yena.

⁸Siunapo ti tijna'yi pet ti takawijnajne'n, siu'neje napo i'niat isiayits'i'ni, lajk'ipa ka jwajla'aja ka int'an'ni pijia'm. 'Yina siunie ti Sinia' jankat'i'n ape'e pi jikijmaye iyo pi i'nio' nak jan'wenayi pet siojopa jikaja janwo.

⁹Siuti ya'am siu'neje napo iniuyijk'im'ni, sikijmaye je 'wena ti anokieje ni Sinia'. Jlampet ti asa'am, asa'am siunie Sinia' jlak ji'wet siunie isi'meje'n, siu'neje ti asa'am siojona 'wuk ti je iliyi ti ilisane.

¹⁰'Yina siunie iyo pit ni Sinia' ti sip'elisi'n, ti yikialk'i naka, ti ya'am ti anane ti e'ne janaka 'wuk, kajeyepa ti ya'am ti jiwok'i'm. Sekyi'i ti poye pet siunapo ti 'wanjlik'i isia'm ti iniuyijk'i'm, ti its'iuyeje ti isima. 'Yina siuti po' ni isima pet, 'esiji ka wujwa ka 'ye'en siuti yinata'a.

11'Yina ja lajak'ipa ka injwe'el ka ine'n ape'e siunie ti pajk'i ti wakai, siunie ti to'm isiamk'iye, naka ni Sijwajieti Jesús.

12'Ape'e siunie inia'an ti to'm isiamk'iye kawo paka ine'n ape'e paka k'iejliyeyi ka ilesane. 'Esiji, ni'ne ka nakaye wikinie maja ti 'najli ka ine'n ape'e, ni'ne ka janakaye wikiniet'aj, ni'ne ka niwakaye siuniwa sisajas ti isis, ni'ne ka a'laye, ni'ne ka niwakaye jop, ni'ne ka niwakaye paletis.

13'Yina je ijiate ka je 'nakaj siunie jikijmaye iyone ni i'nio', ka netiejenie'e janak jloma ti ja ti'yena napo i'nio'. Kajeyepa janak jloma ti jana'm siunie jwat, ti jajnejlit wikie'eyi ni jikijmaye iyo ni i'nio'.

14'Siuti japoye ni siunie jilisanki jana je tikiwitaja ti t'o'ni, ti iwiakajlanit k'iye ni jwat, janakaye pet ni ja tiwok jikajaye.

15'Jlampet ti jwat jane'yi siojona 'wuk jilisanki, 'yina jano'we, kajeyepa ti ja'nojwi. Janjwa' jiwek jla'am ni i'nio', 'yina siunie jwat jijlienikie ni i'nio'.

16¿Jet'i 'najanayi paka wonayiji ti asa'am ti Sinia' ji'wuk'iase'm, jla'yi ti siojona jikimet yi' aswa'am?

17'Siuti po' ni initiajnate'n janak 'wuk, ti Sinia' ji'wuk, Sinia' jajlama pet ti jan'ye'en siupa janwone. Kajeyepa ti Sinia' siojona ji'wuk ijiate ti 'es, janaka jana 'wuk siojona ti ajwe'el, je 'wenayi paka ijwi'il kaswikie'eyi ti sa'am.

18'Ká anik'emijieta. Siuti po' na ti asa'am ti ijwi'il ka ijiatayiji ka 'naja'an, iniwone siunapo i'nio' ti iyoyi ni ajnat jikijmaye. Je 'esiji ka aniwonayi 'ate siunie ti lajk'iyi paka iwoyi ti je 'yije'en jwajla'aja, ja 'nakayeyijna'a ka ijiatayi ka wo'ate siunie ti je jlejliyik'i wek ti 'yije'en jwajla'aja.

19'Siunie iyo napo i'nio' ti yi' ape'e 'ni ajnat, Sinia' je iyo lajaye. Naka'ne ti iyo'ate niwa inantis t'ipi: "Sinia' yikiaj'le jla'am siunie iyo ti 'yijejne'n, ti isi'mik'i."

20'Siunie jikiecha 'neje iyo'ate: "Sinia' 'yijene pi iyone siunapo i'nio' ti 'yijejne'n, ni jitienkiujnieye ti laj lajaye."

21'Tempi it'imina ti je 'es ka anitonitiei, siunie ti po' ni askiecha ti jikiniei siupi iyoyi, jlam'ne wikie'eyi ti askimet niwaka wask'i'nelaja.

22'Wanjliyi ka nakaye Pablo, ka nakaye Apolos, ka nakaye Pedro, ka nakaye ajnat, ka nakaye poli, ka janakaye in'wasankiye, siunie jlaj yi'i ni i'nio', ka nakaye siu'nie jloma, siu'neje niwa jlomas atayeje, 'yina wikie'eyi niwak wask'i'nelaja askijmatis.

23'Jlampet ti asa'am nak Sijwajieti ti jikimet'ase'm, jlampet ni Sijwajieti Sinia' jikimet pet.

1 Corintios 4

Jikijmaye iyo papo injlojwajnas

- ¹Esiji ka kaswone Sijwajieti jikawosa'. Sinia' ijniet'e pet ka jikawosa', ka 'neyasane napo i'nio' siuniwa wask'i'nelaja iyo kawoyi, ti je 'yaka'm ape'e siunie iyo.
- ²Siuti po' ni i'nio' ti k'iejliyi pa jika anechiyas ijliuye kawoyi, je 'esiji ka je 'nakaj, siunie iyo ti isima, ti jlam ti ilisaniji pi jika anechiyas jla'yi ti ilisaniji pi jikijmaye.
- ³Siuti ya'am ti si'yenayi ka k'iejliyeyi paka iyoyi, yi'i pa ti iyo'ate, "Je 'es ni Pablo", ni'ne ka napokaye napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ka kiak iwonk'iji, 'yina je awoyi ijliak'aliye. Ni'ne ka yama ya'am ka ini'ye'en ka inikajanit itipe'e.
- ⁴Wanjliyi lajatak'ipa ka iyine'ni isiowe'e ka je 'esie', 'yina je ajwe'el kats'es, 'yina ijwienjli jla'am pi Saka'niona ti jan'ye'en siupi awoyi.
- ⁵Yina naka'ne siunie ti je 'es ka ananejen'ni k'iye pa Saka'niona, je ijat ka je i'ye'en jla'am napo i'nio' siupi iyoyi siojona jloma ka 'nesta. Ja jlama ti jankajanit'i ape'e ti janejni na jla'al ni jloma wikie'eyi niwa wask'i'nelaja tijwekiek'iji'n yiji ni ajnaj. Sekjane'yi ti jankajanit'iji ape'e napo i'nio' siunie iyo ni yiji ni jlosik. Jiwekie'ejana'a ka Sinia' iwejna'm pa jane'yi siunie ti ja tonitieje, kajeyepa ti 'yakajli.
- ⁶I'lijwas, ejnapeje jiwek ask'ioye pa Apolos siu'neje ti ya'am, 'yina nak ja 'nesieyi, ja'nakayeyijna'a ka je akama'yi ape'e siuniwa inamtis. Pajk'i ta'a ti yi'i ni ji'wet, jla'yi ti ja lajak'ipa ka ijnonit pi jikiecha siupa ti taka'neyasan'ni, ti kia'iyoyi yapijne'n pi jikiecha.
- ⁷¿Ent'a jijwel ka 'a'n ape'e napo a'lejwas? ¿Ten siupa yi'a siupa ti je tajle pa Sinia'? Jlam'ne jla'am ni Sinia' ti iwi'na'm wikie'eyi niwa wask'i'nelaja, 'yina ¿yot'iyi'ni ti jinijnoniti jlam'ne a'wajiet?
- ⁸Ijijatiyi, 'yijnit'iyi papo ti ijiate ti inkase', ti initaj siuniwa iyo kan'we'en! ¡Ijiate ti jinitewitanayijk'iyi siunapo i'nio' anechiyasas, it'imina ti je kassetia'n ka iniukia'ase'm! ¡Esp'an ka ijiatayiji ka anechiyasa'ase'm, ka kia'iyoki ka iyok pet anechiyasisa', ka iwiek askiajwe!
- ⁹Kajeyepa ti sa'am ti injlojwajnasts'e'm, Sinia' kasse'ne siunie je jwajla'a, sa'am ti je kasjlanaja'n. 'Yina wikie'eyi napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat, siu'neje napo injlojwajnas poli jlele, kas'ye'en iyo ni siunie siwet'ia.
- ¹⁰Tiwoki 'ne'liasats'e'm ape'e pi Sijwajieti, jlam'ne pet ti asa'am jijwelaye ka ijiatayiji ka 'najanajyi'n ti asa'am ti jikiniets'i pi Sijwajieti. Laj sit'iuniye, jlampet ti asa'am jijwela' ka asjweye poye. Siuti je tiwok sajaye, jlampet ti asa'am tiwok anechiyasa'ase'm.
- ¹¹Awakieyi 'nijiyi ti nel'lia kaslajne'n, na'la kaslajne'n, jla'yi ti laj si'wuyeye, tajak'ni siwa'm, lajk'ipa ka ijiatayiji ka si'weta',

¹²paj ti je kats'isisieyi ti akimak'iji'n ti awokijyi'n paka tiuwa. Siuti takasejlanats'e, je akiujlieje, 'wenajliyi ti ajwelaja'm siunie 'es kawoyisi. Siuti kia'iyó ti je kasp'elisina, akiniejliyi wek ti anilayitieje.

¹³Siuti kia'iyó ti kassamtikieta, akiujliek'i jiwék puwa jlamtis ti ap'elisina. Kaswona 'ate iyo ni jlolimak, awokie 'ate iyo ni siunie k'iejliyi ti 'nachiyisi. Jlomas ti kiak iyonts'e awakieyi 'nijiye.

¹⁴Je ka 'yajwejlanatak'i wita'm, ti kia'iyó ni ajwe'lase'm, 'wenajlitieje ti awo ka 'yiyasanajyi'n ti awo ilisa'ase'm, lapakawo ti wuj ti ts'ama'ase.

¹⁵'Wanjliyi ka je piniye papo ka 'neyasanayi pi iyo pi Sijwajieti ka ne'yasap, 'yina je 'loj siunapo iyo'ate napo asnowot. Ya'am ti asnak'i'm ti kasjwanjliyik'i pa Sijwajieti Jesús, kajeyepa ti yampe ti ato'niase ni siunie inka'niye ti 'es, Sinia' tajle.

¹⁶Nak it'imina ti anip'elisi'niase ka woyeyi siu'nie aniwone pit.

¹⁷It'imina ti ajlo'wase ni Timoteo, ni awoyi yasa, ti kasjwanjliyik'i pa Saka'niona, ti jlam ti je sikiwita ti iyo siunie tijliukieje. Jla'am ti jitiej jajnotk'i ask'ioye siunie aniwone siunie ti akk'i ni Sijwajieti ji'niayi, iyo'ate siunie ti 'eyasajne'n napo Sinia' jilis yijits'i niwa ajnatis ijia.

¹⁸'Ye'en 'nakayi tijwela'ni, po' siunapo ti sijwelis ti ja ke yikajle'eje ka nak ijiojwi, yanjliyi siunie ti initonitis ti ijwil ka je sijweyi.

¹⁹Jlam'ne pet ni awoyi, siuti Saka'niona janoyijk'i'm ka 'wenayena'a ta'a ijyilia'm. Sekjane'yi ka i'winana'a pet siunapo ijiate ti initoniti'n ka ijiatayi siunie ijwi'il, ka jijweye poyeyis, ent'a napoka siunapo amtijietas jiwék.

²⁰Kajeyepa siunie Sinia' jika anechijiayas je ka inamtisie' wekie'e, naka jijweye pa Sinia'.

²¹'Yina, ¿ten siupa jayo'nase ti nak jajiojwi, jot'e ka yik ka yeja'ni aswa'am, ni'ne ka najataja jla'am ka itiu'niase ni yimijnaye siu'neje ni ikap'ijliuskiye iyo?

1 Corintios 5

Po' pi i'nio' ti 'yuyi'ni japa jinia' jik'iemjla

¹Ajie'yase ti po' siupa jiwoyeyi ti wuj ti je 'es. Tijwela'ni ti po' siupa ti ijioyijin'ni japa jinia' jik'iemjla. ¡'Yejne'n ijiate, poyeta siunapo ti lajk'iyi paka iwo ti je iyoyi ni inantik, 'yina je iyo jiwék naka ti wuj ti je 'es, 'wenajliyi ti je yinisi 'ate siupa ti kiak iniwontaja!

²Jikiniejliyi siunie jiniwonayi ti jintonitieji'n, jlam'ne ka woyeyi asjwejliye siunie jiwoyeyi ti wuj ti je 'es! ¡Siunie i'nio' ni kiak iyo ni jike', 'esiji ka jotie kisie'e!

3-4 Siuti ya'am, 'wanjliyi ka je yi' aska kiowe'e, 'yina siu'nie isiowe yi' aska kiowe'e. 'yiniye ka ijiatayiji ka yama ti i'niok'i'm ka yi' aska kiowe'e, 'yina ya'am ti Saka'niona ji'lij iwink'i'm ka ijliuye siunie i'nio' ti kiak iniwone, jak je iyoyiji ti kiak awo ti pajk'i ti i'lij ateme ti ajloye. Siuti janitotieyik'i wita'm naka, siunie ijiusik jane'yasap, siunie jijweye ni Saka'niona Jesús ti Sijwajieti kia'iyojliyi jane'yasap.

5 Sekyi'i ekiajlayi ni sitiejejeja imosik ka iwo jiwet'iaje ni t'isie'n, jlampet ti jisiak'al janjwa', ka netiejenie'e janak jloma ti ja'nes pi Saka'niona.

6 Je 'es ka aniwunitie ape'e niwak kia'iyoyi. Je iyo'ate ka je 'najanayi siunie ti iyo'ate, "Siunie inwakiwa mak ti tilisanaje, 'wanjliyi ka jwamjla'aja ni siunie jijlinkit ka titietajaja, je iyoyliyi ti ijliasat pijia'm."

7 It'imina ti awo'ate, jotie ts'iji siunie jijlinkit ji'yusie ti naka ti inkajyina, ajwe'el niwa asoski'layis. Sekjane'yi ka woyena'a 'ate iyo jana woye ti ink'ie', ti ink'ie' ni inwakiwa mak ti tilisanaje siojona laj jijlinkitaja', ti tejeje pet jana Judíojos jiliakijnieye Pascua ti yiyetaja. 'Yina kiak jiwoyeyi janaka woye ti ajwe'el, je pa yiyeje ni asosik siunie inwakiwa mak jijlinkit, ti ajwe'el niwa askeyis ti je isis. 'Yina Sijwajieti naka siunie ji'wolepo' jlas ti ji'woma, ti atajietaja janaka Pascua, kajeyepa ti tiliana sitipe'e ka kasts'isisi.

8 Jak je iyoyiji ti awo'ate, 'esiji ka iyok siliakijniejajeja' ti jayinajaja janak Pascua, ti sa'am ti sikimet, ajwe'el ni awoki ti akiniek'i ni ji'niayi pi Sijwajieti ti 'es. 'Yina je 'es ka iyok'iate iyo janak woye ti jijlinkit yiji, siuniwa sakeyis ti je isis. Jla'm ijiate jla'am ka iyok'iate iyo janak woye ti laj jijlinkitaje', siunie ti awoki ni 'es, siu'neje ni ti si'lij 'es.

9 Siojo ip'isinikpe'eje ti atate'ase, siukia i'lij ti ajlo'wase ti awo'nase 'ate, "Ká aninajayiji siunapo kiak iniwone, ti 'yuyijk'i'ni napo ijiajwa'yis."

10 Siuti kia'awoyi, je'ne ka ijwi'il siunapo ti lajk'iyi paka iwoyi, ti je its'iuvi yi' ape'e 'ni ajnat, ti iyoyi naka ti wuj ti je 'es, ti 'yuyijk'i'ni napo ijiajwa'yis, siunapo ijialas kan'we'en niwa wask'i'nelaja, siunapo kajlajnatas, siu'neje napo jitiej iyoma siuniwa iyo jika diosisa'. Siut'itie ka kiak awoyeyi, siunie awoyi nak ajwel'ni, ijiattaja wek jla'am ka atajla'yi siu'nie ajnat.

11 Siunie ajwe'el, naka ti je 'es ka aninajayiji ni siunie ti iyo'ate, "Kia'awoyi awoyi ni inamtik", jlam'ne iyoyi ni jike' ti 'yuyijk'i'ni napo ijiajwa'yis, siu'neje ti iyo naka ti ijialas kan'we'en niwa wask'i'nelaja, siu'neje ti jitiej iyoma siuniwa iyo jika diosisa', siu'neje ni ipichin'ni napo ijia, siu'neje ti 'yata, siu'neje ti kajlajnata. Napoka ti kia'iyoyi, ja ke inets'e ka akijwanayi siuti ti'yekiunietaja'n.

12-13 'Yina je ya'am ka'ye'en siupa kawoyi siunapo ti Sinia' je lis, jan'wenayi jla'am pa Sinia' ti jan'ye'en siupa iyo. Siuti asa'am kiak jiwonayi siunapo yi' aska kiowe'e ti ji'yena' siunie iyoyisi, 'esiji. Kajeyepa ti siuniwa Sinia' jlamtis yiji ni ji'wet

iyo'ate, "Siuti po' ni i'nio' yi' aska kiowe'e kiak iyo ti iyoyi ni siunie je 'esk'i, tajlana aska kiowe'e, lenkinayi siupa jikijmaye iyo".

1 Corintios 6

Napokata ijnosikis jiwos ti yiji napo Sinia' jilis ti 'esiji kan'ye'en ti potie pa jiwet'ia po'

¹Siuti po' ni iyojonk'ie kan'ye'en pi k'iejliyi ti itiajlata ni jikiecha, ¿yot'iyi'ni ti je ijwile napo ijia Sinia' jilis kan'ye'en, 'yina ijioyeyi'ijyi siunapo ijia 'neje ti 'wenayi ti Sinia' je lis?

²¿Jet'i 'najanayi paka wonayi ti Sinia' jilis janapokaye ti ja 'nakajanit siunapo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat? Jlam'ne ja asama ti ja'yena' naka, ¿yot'iyi'ni ti je 'yena', jlam'ne je 'esijiyi naka, jiwet'ia iyo?

³¿Jet'i 'najanayi paka wonayi ti kiak jawo siunapo injlojwajnas poli jlele, ti ja sama'aja ti ja'yena siunie jiwet'ia? ¿Jak je iyoyiji 'nakayi ti po' niwaka, je akamak'iji'n kajeyepa ti sa'am ti tijnats'e'm ka 'yena!

⁴Siuti po' pa ti it'imina ti kiak jiwoyeyi ti jitieyets'i wita'm, ¿yot'iyi'ni ti jijwela' ka ataj awomayi napoka ti je Sinia' jilis ka noye'ase'm?

⁵Yejne'n, ataj enayi 'ate siukia awoyi, 'yina ti awo ka ijnawejlats'i siunie jiniwonayi. ¿Ijiatt'iyiji ti lajk'iyipa ka 'naja'an kan'ye'en k'ieye napo ijia ti kia'yo pi jiwet'ia, ka 'nakayeyi jansesk'i wita'm?

⁶Ijiate wat ti je 'es ti kia'yo! Kajeyepa ti je najata wek ti po' pa iyoyi jitisa' pi jikiecha, jlam'ne pajk'i ta'a ti ijioyi napoka ti je Sinia' jilis kan'ye'en.

⁷Siuti kiak jiwoyeyi ti jinilanajyin'ni, nak 'yakajanit ti wuj ti je 'es siunie jiwoyeyi ti yi' aska kiowe'e. Awo'ate, 'esiji ka wujwa ka anilayitiei siunie iyo'nase napo as'lejwas ti takajla'n askiajwe.

⁸Je 'esiji ti asa'ameje ti asa'am ti jikajlana kiajwe napo as'lejwas, wuj ti je 'es ni jiwoyeyi!

⁹¿Jet'i 'najanayi paka wonayi ti siunapo i'nio' ti iyoyi ni je 'es, je 'yu'we kanejyi siunie Sinia' jika anechijiyas? Ká anik'emijietayi naka, jlam'ne siunapo iyoyi naka, ti 'yuyijk'i'ni napo ijiajwa'yis, siu'neje napo jitiej iyoma siuniwa iyo jika diosisa', siu'neje napo ti ijioyijin'ni japa ti je k'iemjla, siu'neje napo ti iyoyi ni siunie ti wuj ti je 'es ti ayijniesk'i wita'm,

¹⁰siu'neje napo kajlajnatas, siu'neje napo i'nio' ijialas kan'we'en niwa wask'i'nelaja, siu'neje napo 'yatas, siu'neje napo ti ji'lij je i'yenk'i ti ipichin'ni napo ijia, siu'neje napo ti iliaki napo ijia, ti 'yakajmat ape'e siupi yijni pi k'iejliyi ti iwi'in - wikie'eyi napoka je 'yu'we kanejyi siunie Sinia' jika anechijiyas.

¹¹Ti pajk'i, siuniwa ajwel'ni je awo'ate je woyeyipi, siuti asa'am po' siunapo yit'ijyipi. 'Yina 'nakayi insisie kajeyepa ti Sinia' pajk'i ti inlejajyi'n, jla'yi ti

initiajnat ask'ioye ki astes iyo, ka lajak'i pet ni jle' iyo ni Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, siu'neje japa Sinia' jikimet.

Sinia' jikimet ti 'es ji'wet ni ts'isie'n

¹²Po' ni i'nio' ti iyo'ate, “Lajk'ipa ka intomi'ni iyyik'i siu'nie awoyi, 'yina ti isimet ya'am.” Ijiate ti ya'am ti isimet siupi awoyi, 'yina ja ke inine'nate k'ieye paka k'iejliyei paka wo ka inka'm itipe'e.

¹³Siunie jikiecha iyo'ate, “Siunie sak ijiojwa'm pet jla'a sits'i, jlampet jana sits'i' tejeje pet siunie sak.” Nak je takakiunieje ti kia'io, 'yina jane'yi jana jloma ti Sinia' janetiajnat niwaka. 'Yina 'wenayiji pet siunie, ti siunie i'nio' ni iyo ti je ilisaniji ti tijwa'yi; kajeyepa ti je naka ka Sinia' kia'iwone ka intaye siunie ts'isie'n, 'yina tejeje pet siunie Sinia' iyo ka tiwoki ti 'es.

¹⁴Siupa iyont'iyijipi pa Saka'niona Jesús ti iniujwa'n kisie'e ti tajla'm pa a'no', 'yina kiak janwonts'eje pit ti sa'am, ti ja kasnojwank'i kisie'e ti jatiajlaja pa a'no', ti jankients'e pi jijweye iyo.

¹⁵¿Jet'i 'najanayi paka awonayiji naka, ti 'wena je tiajla'yi ti Sijwajieti jijwa'lase'm? ¿Mi 'esiji ka iyiki siu'nie Sijwajieti t'isie'n jiwa, ka ijioyiji janaka i'nioki ti ijiuski'la'n ka 'yupijieteje ni 'isie'n janaka? ¡Jeyi kat'aja! ¡Wuj ti je 'es!

¹⁶¿Jet'i 'najanayi ti siunie i'nio' ti isienata'a janak i'nioki ti ijiuski'la'n, sekyi'i ti ts'ijiye ijwienjliyk'i ni siunie t'ajwes? 'Yina siuniwa Sinia' jlamtis iyo'ate, “Siunapo times 'yiniyijna'a ka injwanjli ni i'nio'.”

¹⁷Jlampet ti po' ni i'nio' ti ini'nopijiete wita'm ni Saka'niona, sekyi'i kia'io ts'ijiye ijwienjliye pet ni t'ajwes, iyone jana Sinia' jikimet.

¹⁸Yiltana'ni k'ieye naka ti wuj ti je 'es, ijnoski'la ti yiji ni i'nio' ti ijiajwa'yis jiwo. Ka ne'yi pa siuniwa inkeyis ijia kanwoyi ni i'nio', nak je 'yakajyi'n ni t'isie'n siunie iyoyi. Jla'm ijiatayi jla'am siunie iyoyi naka inke', ti 'yuyi'ni napo ijiajwa'yis, ti teje'yi ilia'm ni t'isie'n ni i'nio' kajeyepa ti je ilisaniji.

¹⁹¿Jet'i 'najanayi paka awonayi ti siojona Sinia' jikimet ti 'es ti iwi'nase'm ni Sinia', janak ji'wet niwa 'assienis, jla'yi ti yi' aswa'am janaka Sinia' jikimet? 'Yina je askimet siojona as'wasankiye ti yi'ase.

²⁰Ijiate Sinia' pajk'i ti takat'i'n astepe'e, kajeyepa ti jla'am ti ya'mase. It'imina ti kiak awo, ti awo'ate, wunitieyi ni Sinia' niwa 'assienis ti jla'am ti jikimet.

1 Corintios 7

Siunie 'es ka iniwone siunapo jijwa'yis po'

¹Nakayi k'iejliyi ti jasiuj'liase'm, siu'nie jloma, ka 'najanayi ni 'yiyasajnaye. Ak'iuyet kiajwe siukia asp'esinik 'neyek'i. Awo'ate, siuti je iyo k'iemjlaye ni i'nio', 'esiji.

- ²'Yina ti po' siunie iyo napo i'nio' ti 'yuyi'ni napo ijiajwa'yis ti yi' ape'e 'ni ajnat, naka'ne ti it'imina ti awo'ate, 'esiji ka injwa'yi ni i'nio', jla'yi ka injwankit jana asejnia siojona janeyi. Siojona asejnia kiak jawo, janjwankit siunie ayinie.
- ³Siuti yiyetajap jana asejnia, asejnia kia'iyojliyi ti yiyetajap ni ayinie, sekjane'yi ka ini'yenayisna'a siunie janiwone ti yiyetajape japa asejnia, asejnia kia'iyojliyi.
- ⁴Siojona asejnia je kimet ni t'ajwes, siunie ayinie nak jikimet. 'Yina siunie ayinie kia'iyojliyi, je kimet siunie t'ajwes, asejnia janaka ti jikimet.
- ⁵'Yina ká akawoye siunie iyo ka woyi ni ak'iemjla, siu'neje ti a'am ti asejnia'a'm. Siuti po' jana jloma ti kiak jawoyeyi, ti jawoyeyi ni asts'ajlaye, 'esiji ka ijnojlie wita'm, ent'a jawoye 'ate, "'Esiji ka anilayiti kiu wata'a ka je akienk'i'm, kiak jayo'o'jyi pet ti ya'am, kajeyepa ti jayoki ni ts'ajlaye, jla'm ijiate ka pajata wata'a." Jlampet ti 'wenayi siunie jiwoyeyi, ijiate je sitiana' ka kiak awoyeyi, ti jinikiujlie'ni ape'e. Ijiatjliyi siuti yamata 'niji siunie ti it'imina ti kiak jiniwonayi, sekjane'yi ka ekiajla'ayijna'a siunie jiniwonayi ti 'nelanje'e, iyo napo jijwa'yis po'. 'Lojwinie'e ka sitiejiejwa imosik inkajla', siuti kiak jawoyeyi, ti ja ke alesanayik'iyi siunie jiwoyeyi ti ajwa'yis po', sek jantaj'le ka awayeyinie'e siunie aske'.
- ⁶Siunie awoyi ti ajwe'lase'm, 'yiniye ka jla'm ip'ilisijnajyi'n jiwek, 'yina je ka ijiatayiji ka wo'ate siunie ti tijliukie'a'm ka woyi, ka je akama'yi ape'e.
- ⁷Eminta ka kiak iwoyi napo i'nio', ka wo'ate awoyi. 'Yina siuti Sinia' je ijwienkitk'i siu'nie iwints'e'm; po' napo ti Sinia' iyo ka injwa'yits'iji'n, po' 'neje siunapo je iyo jwa'yisa'.
- ⁸Jlampet siunapo asejnia ti ijwienjlik'iji'n, siu'neje napo ask'ilieki, naka ti ajloye pet, ti je 'esiji ka ilek'i siunie Sinia' iwijna'm, iyo'ate awoyi.
- ⁹Jlampet ti ja ke intomits'i ilia'm siunie t'isie'n iyo kanwoyi, 'esiji kanjwa'yi, 'nakayi ti jitenkiujnieye ja ke inilankini jiwek.
- ¹⁰Jlam pet siunapo ti jijwa'yis po', jayikiajle siuniwa Saka'niona jlamtis, siunie ti je ya'am ka yamtisa', ti iyo'ate, "Siuti a'am asejnia'a'm, je 'esiji ka leyi ni ak'iemjla".
- ¹¹Jlampet siuti iyo kanleyi, 'esiji ka je inwojyi'n pi jikiecha, ni'ne ka inapili wita'm pa ayinie. Siunie ayinie kia'iyojliyi, je 'esiji ka inwo kanleyi jana asejnia.
- ¹²Jlampet siunapo 'wenayi, siunie jayo'naseje nak i'lij pet ti jawi'nase'm, je ka Saka'niona jlamtisa'. Ajwel siunapo iyoyi ki inamtik ti jijwa'yis siunapo ti je iyoyi pet siukia inamtik, 'yina ti itiliaja ka ineyi siupa yijap, 'yina nak i'nio' je 'esiji ka ileyi japa asejnia.
- ¹³Jlampet siojona asejnia ti iyo kiwa Saka'niona jlamtis, ti ijyiwiteje siunie ti je iyoyi pit kiwa Saka'niona jlamtis, 'yina ti itiliaja japa asejnia ka inejiap, je 'esiji pet janaka asejnia ka ileyi ni ayinie.

¹⁴Kajeyepa ti siunie i'nio' ti je iyoyi kiwa Saka'niona jlamtis, ijiate ti 'esi jana jik'iemjla ti iyoyi jla'am kiwa Saka'niona jlamtis. 'Yina japaka jla'am siojopa asejnia ti 'es jla'am, jak je iyoyiji'ni pet pi i'nio' ti Sinia' ilisa'n. 'Yina siojona asejnia ti je iyoyi ki inamtik, kia'iyoyi pa i'nio' ti 'esi japa jik'iemjla ti iyoyi jla'am ki 'es. 'Esi pet pi jik'iemjla ti iyoyi ki 'es, kia'iyoye'ijyi pet japak asejnia, Sinia' ilisa'n. Siut'itie ka kiak je iwo, siunapo asles jawo'ate siunapo jilis napo i'nio' ti Sinia' je lis, ti je isis, 'yina 'nakayi siunapo asles Sinia' kia'iyoyi ilisajne'n pet.

¹⁵Jlampet siunie ti je iyoyi kiwa Saka'niona jlamtis, siu'neje jana i'nioki ti je iyoyi ki inamtik, ti iyo ka inleyi japa jik'iemjla, pi jik'iemjla janaka pet jana asejnia, siunapo jijwa'yis ti iyoyi ki inamtik, enayi wek'iate ka leyi. Jak je iyoyiji siunie ti iyoyi ki inamtik, siojona asejnia ti iyoyi ki inamtik, ka sek jlaja'ana'a ti iyoyi jijliak'aliye naka, sekjane'yi ka inkamajana'a, 'yina nak it'imina ti Sinia' ta'nase ka akamaja.

¹⁶Kajeyepa ti siuti a'am ti asejnia'a'm, ¿'najant'iyipi jiwone, ti ts'ijiye jajwajiet ni ak'iemjla? Siu'neje ti a'am ti ayinie'a'm, je 'najane paka awone ti ts'ijiye ja ajwajiet jana ak'iemjla.

Nak ja aki pet siunie Sinia' iyo'naja ti 'nelanjie'e tana'a

¹⁷Siuti 'nelanjie'e tana'a pa Sinia', siunie ijniejiet'a'm pet, 'yina kasjwanjlajamk'i'ni naka, ka 'esieyiji ka je ilik'i pet. Nak i'lij pet siunie ti 'esiji kanwoyi napoka Sinia' jilis, ka ne'yi japa ajnat ji'weta'.

¹⁸Siuti Sinia' tane, siunie ti po' siunie tiwonat'iyipi ti iyo kia'leja', ti t'isie'n jiwa tejwak'i, je 'es ka injwek pet naka. Jlampet ti Sinia' tane siunie ti lajk'ipa ka neyi naka, tiwonat'iyijipi papo kia'lis, 'esiji pet ka je jwesiejayijink'iyeye ka kiak tiwonaja.

¹⁹Siunie ti jla'm ijiate jla'am ti laja po', je ka nakaye siunie tiwonaja napo kia'lis ti t'isienen jijwal tejwak'iji'n, ni'neje ka lajak'ipa ka ineyi. Jla'm ijiatayi jla'am siunie ti tik'iukie ni Sinia' ni siunie iyo kawoyi.

²⁰Jlajmillet, siunie Sinia' i'nio' iyone ti 'nelanjie'e i'nio' tane, naka'ne siunie ti je 'es ka intajla'n ni i'nio'.

²¹Siuti inkipinik'ia'm ti Sinia' tanat'i'yapi, 'esiji ka je awo ajlak'aliye ti je t'ikijyi naka. 'Yina ka ne'yi wat japa ka jlomaye ka imp'elisi'n siupa aka anechiyas, amk'emtie ka jikio' inla'na'm, sekjane'yi ka akamajana'a ka woyi siunie 'es.

²²Kajeyepa siunie i'nio' ti je t'ekijyi siunie ti iyo inkipinikie' ti Sinia' tanat'iyipi, nak 'yiniye pet ka je inkipinikie', siunie ti iyoyi niwa Sinia' jlamtis, kajeyepa Sinia' ijwiejiete. Jlampet siunie ti je yi' kiajwe paka jika anechiyasa', ti Saka'niona tanat'iyipi, Sijwajieti iyo pet jikipinikie'.

²³Wuj siojona asja ti Saka'niona takat'i'n astepe'e. Ká aninena'yi 'ate k'iyeye siunapo i'nio' iyo ka iwo jikipijnasa'ase'm.

²⁴Kiak iyoyi napo i'lijwas naka, 'esiji ka kiak awoyeyi, ja ke paja pet ka leyets'i naka jitieyi'i pi Sinia'.

Pablo ijwi'il siunapo ijwienjlik'iji'n siu'neje napo ask'ilieki

²⁵Jlampet siunapo ijwienjlik'iji'n, nak Saka'niona je ijwilk'i'm siupa ka ijatayi ka 'esie ka iniwonisi. 'Yina ajwejla'm siunie ti ya'am ti itienkiujnieye, lapakawo ti jitiej iyomk'i'm napo i'nio' siunie iyo ti wuj ti ap'elisi'n, it'imina ti anoyeje, 'yina ti kia'awo pet ts'esi ni jikap'ijliuskiye ti iwink'i'm ni Sinia'.

²⁶Ya'am ajwelta, siuti a'wena ti istie' siunie si'niayi ape'e 'ni ajnat, 'estieje ka je injwa'yi ni i'nio', ka je inijnalaskine naka.

²⁷Siuti ak'iemjla po', ká aleyi. Siuti laj ak'iemjlaye, ká awojyi'n japa asejnia.

²⁸Siuti jijwa'yi je ajoski'la ni jiwoyi. Siojona asejnia ti tijwa'yi, je jloski'la ni iyoyi, jlampet siunapo jijwa'yis po' je jlase' siunie jawoyi ni jijliak'aliye. Naka'ne ni siunie ti ajoskijietaja'ase'm.

²⁹I'lijwas, siunie 'esiji ka wujwa ka i'yena, naka ti je pi itioyeyi sik'ioye, siojona jloma ti Saka'niona ja'nesi. Jak je iyoyiji ti kiak awo'nase ti asa'am ti asjwa'yis po', 'esiji ka je nakaye siunapo asjwa'yis ka int'onitie'yi.

³⁰Jlampet siunapo ti jika ameyik po', ni'ne ka k'iejliyeyi pa ka jiwet'iaye ti iyo jijliak'aliye, 'esiji ka aniwonayi 'ate iyo ti inkasatieje'n. Jlampet siunapo ti inkase'n jiwek jlamis, 'esiji ka aniwonayi 'ate ti potie pa jiwet'ia ti yiyi ti a'tiek'i. Jlampet siunapo ti tik'iajwajyi'n, siuniwa yamisi, janwonisi pet 'ate ti je jikimet niwa yamisi.

³¹Jlampet siunapo ti yamjliyi pet ti ijiut wita'm siuniwa wask'i'nelaja yi' ape'e 'ni ajnat, janwonayisi pet 'ate ti lajk'iyipa ka in'yakanisi siuniwa wask'i'nelaja ijiut wita'm, kajeyepa ti siu'nie ajnat 'ni awak'i jano'we.

³²Ya'am je awotajank'ieye ka awoye astankiujnieyeja' paka k'iejliyeyi. Siunie i'nio' ijwienjleje'n, jitiejli'yi pet siuniwa wask'i'nelaja yiyi ni Saka'niona, 'yina ti iyo ka inkanit'ni.

³³Jlampet ni i'nio' ti jik'iemjla po', jitiejli'yi pet siuniwa wask'i'nelaja yi'i 'ni ajnat, ti iyo ka jik'iemjla inkaja'a.

³⁴Jak je iyoyiji siunie jitenkiujnieye je ijwienjlik'i. 'Yina kia'ioyo siojona asejnia ti laj jik'iemjlaye, siu'neje jana jlosie ti je iyojyi'n pa ayinieja', najata jla'am ti jitiejli'yi pet siuniwa wask'i'nelaja yiyi ni Saka'niona, ti isis jitieyi'i pa Sinia', it'imina'ne ti ilisaniji siuniwa t'ajwes siu'neje ni jlosik. Jlampet siojona asejnia ti jik'iemjla po', jitiejli'yi pet siuniwa wask'i'nelaja yi'i 'ni ajnat, ti iyo ka jik'iemjla inkaja'a.

³⁵Siuti i'lij kiak awone, je ka itiumayi'ni asek'i siunie jiwoyeyi, 'wenajlitieje ti anotieje'ase'm jiwek pet ka woyeyi siunie 'es ni janiwonayiji, jla'yi ti ja lajak'ipa ka int'onitie'yi ti jinijijwiyejyink'ie pi Saka'niona.

³⁶Siunie jwemik ti po' siojona initemini'ni, ti initeme ti janeyi, siuti jitiej yajma'm ti ja ke into'm ilia'm siunie iyo ni t'isie'n, siu'neje ti inikiwit ka je 'esie paka iwoyi ts'ijiye, ya'am awo'ate, 'esiji ka jla'm iwone'ni 'ate ka neyi siojopa initeme ti janeyi, 'yina je jloski'la siunie jawoyi.

³⁷Ja jlama pet ti japoye siunie ti iyo'ate, "Ijiate poyeta siojona anitemini'ni, 'wanjliyi ja ke iyiyi". 'Yina 'esiji siunie jitenkiujnieye iyone, je yits'e paka ine'yi paka ijnalaskine siupa ka woyi, lapakawo ti to'm ilia'm jla'am siunie t'ajka iyo ni ts'isie'n. 'Yina awo'ate wuj ti 'es siunie jitenkiujnieye iyone, 'esiji ka ileyi siojona jlosie ti jota ineyi.

³⁸Ijiatjliyi, siunie i'nio' ti iyo ka injwa'yi, 'esiji. Jlampet ti po' siunie ti je iyo ka injwa'yi, nak jla'm ijiate jla'am ti 'es.

³⁹Siojona asejnia ti jik'iemjla po', janak 'yiniye ka inila'niti wita'm ni jik'iemjla siuti 'wanjle'e. Jlampet ti 'ya'al siupa jik'iemjlata, ijiate siojopa i'nioki lajak'iyi pa ka intomik'i'ni ti jla'am siuti iyo ka ink'iuyet'e pi jik'iemjla masa, 'esiji 'yina ja 'yenijyi'n siunie i'nio' iyo niwa Sinia' jlamtis.

⁴⁰Ya'am ajwelta ka 'esieyiji ka je inwojyi'n pi jikiechaye pi ayinieja. I'lijwas kiak iyo siu'nie isiowe peyit ti ya'am, ajwel'ni kia'awo peyit yik'i siojona Sinia' jikimet.

1 Corintios 8

Siuniwa inkas ti tilisana ti titiejietajape pet siuniwa tiwoki diosisa'

¹Jayiyi'ni ti jajwi'il siuniwa tilianajan'ni ti titiejietajape ti tiwunitieje siuniwa tiwoki diosisa'. Ijiatek'i siunie as'lej ti jiwoye'ate, "Kaswikie'eyi ti kasts'ajan jwajla'aja." 'Yina siuti ajwela ka kasts'aja'n jwajla'aja, yiyits'iji ti ts'ot apajakieyi ti anitonitieje; jlam'ne pet ti semijnaye po', naka pet ti iniuyeje ni sosik it'iminayi ti 'es.

²Siuti po' ni ijwil ka 'naja'an, 'yina ya'am awo'ate, mawat je ijiate ka ijiatayiji ka 'najane.

³Siu'neje na ti 'namaja ni Sinia', Sinia' itiant'ieje pet.

⁴Jlampet niwaka inkas ti titiejietajape niwaka diosis ti tiwunitieje, nak je kast'ayiji'n pet ti ijiate ti jiniliaja ape'e 'ni ajnat, kajeyepa ti ijwienjli jla'am pa Sinia' ti po'.

⁵'Wanjliyi ijatataja wek ti po' siuniwa napo i'nio' ti iyoyi jika diosisa' 'niji poliyi, siu'neje ti yi'i 'ni ajnat awak'i, siu'neje niwak ti iyo jikimita' ti isie'e,

⁶'yina ijwienjli jla'am ni Ina'a ti Sinia', jla'yi ti jitis wikie'eyi niwa wask'i'nelaja, jlampet ti sa'am jikawosts'e'm jiwek pet. Jla'yi ti ijwienjli ni Saka'niona, naka ni Sijwajieti Jesús, 'yina nak jitis wikie'eyi niwa wask'i'nelaja, jla'yi ti sa'am kia'iyó naka ti sitis.

⁷'Yina je wikie'eyi napo ka 'najane paka iwone niwaka. Jljamiliet ti po' siunapo si'lijwas ti 'yakayank'i kiaka, ti jitiej iyoma niwaka ti iyoyisipe jika diosisa'. Ijiate, yi'i jakia jloma ti iyoyi ki inamtik, 'yina je t'oni ka jiatayiji ka intankiuni pi Sinia', jak je iyoyiji ti itiuwisieta niwaka ajwel'ni ti titiejietajape, sekyi'i isipits'i'ni. Iyoyisie'eje 'ate, "Siukia atowa titiejietajape siuniwa tiwoki diosisa', 'yina ti itimisi napo i'nio' ti ijioyisi ti iyoyis t'ajlayeja'. Ent'a ja sakajyi'n."

⁸'Yejne'n, je nak ka kasts'isisi, siuti alekk'i ti atowa niwaka, ni'ne ka nakaye siuti ajejlitajataja'm naka ti tejeje pi k'iejliyi ti intaj tiwomaja tiwoki diosa', ti a'yakanaja pi Sinia'.

⁹'Yina joskiyeyi, 'yena siunie jiwoyeyi. Je 'es ka asama ka at'eminayi napo as'lejwas ti k'iejli jijweye t'ontiek'i ti iyoyi ki Sinia' jlamtis, ti janwoyi ni jike'.

¹⁰Siuti a'am ti jijwel ka 'najane paka awone niwaka, ti jloyetaja siunie ininene'e'ni napo ti iyoyis jiliakijnieyeja' ape'e niwaka diosis, sekyi'i akiecha ti k'iejli jijweye t'ontiejek'i ti iyoyi niwa Sinia' jlamtis, in'yen'ni, sekyi'i ti kiak iyonayi pit pi jitienkiujnieye, "Esp'aniji, kiak jayo, jatiujw pet."

¹¹'Yina siunie ti a'm ti jwajla'a ti 'najane pi jiwone ape'e niwaka, naka ti it'imina siunie akiecha ti k'iejli jijweye t'ontiejek'i ti iyoyi niwa Sinia' jlamtis ti je itiej jana ji'wasankiye, siunie ti Sijwajieti itime ti ininekiyaj'l ape'e.

¹²It'imina ti kiak awoyi ti ajwela, ti ijiate ti jitieye'yi ilia'm ni Sijwajieti, kajeyepa ti je 'es siunie aske' ti jiwoyeyi, 'yina jikajyina' napoka as'lejwas ti k'iejli jijweye potie ti iyoyi niwa Sinia' jlamtis.

¹³Jak je iyoyiji, siuti naka ti it'imina ni isiecha ti k'iejli jijweye potie ti iyoyi niwa Sinia' jlamtis, ti ya'am ti a'wenkina ti iyoyi pit ni jike', ajwel'ni 'esiji ka iliyi ti atojw ni wakia t'isie'n, ni'ne ka sonta t'isiena pa, ja 'nakayeyi ti ja ke yama ka it'imina ni isiecha ti iyoyi ni jike'.

1 Corintios 9

Pablo 'yutie'e jla'am ka tiwenaja'm paka k'iejliyeyi ka 'esieyi ka jwesiejayijink'iyie

¹Ajwel'ni lajk'ipa ka sakakiuyi siu'nie a'yi ti ya'am injlojwanikk'i'm, siu'neje ti ya'am ti a'wenpe ja Saka'niona Jesús ti ini'wenkink'i'm. Siunie a'yakane ti anoyeje ni Sinia' iyo ni jikijmaye, lajk'ipa jikiechaye ti asa'am ti jiwoye Sinia' jilisa'. 'Yina lajk'i'ne paka intomi'ni ijyik'i siu'nie awoyi ti jiljujwanikk'i'm.

²Ent'a po' papo iyo'ate, "Pablo je injlojwanik". 'Yina nak je sakakiuyeyi, kajeyepa ti yampe ti ato'niase ni 'es, it'iminape ti jiwoye asosikis ink'iejiya'. 'Yina nak ijiate ti 'yakajanit itipe'e ti jlam je aniwone wek siu'nie awoyi, ti injlojwanikk'i'm.

³Siunie jayo ti jasiujlie pet siunapo ti sakakiuyisi siu'nie awoyi:

⁴'Yejne'n, je aka'ajwejlasa'n ka tiwenak'i'm pa ka k'iejliyyeyi pa ka itiuwj, jla'yi ka k'iejliyyeyi pa ka i'yaje,

⁵jla'yi ti 'esiji ka poye japaka its'iemjlaye ka iwoyi kiwa Sinia' jlamtis ka ya'yikiye'ni ti askiunietaja'n, iyo napo ijia injlojwajnas, iyo ja Pedro, iyo japo Saka'niona jik'ijnis.

⁶'Yina, ¿jiatt'iyi ti samkata, ti ya'yi ni Bernabé, ka je 'esieyiji ka poye japa ka inwents'e'm napo i'nio' pa ka k'iejliyyeyi ka kasts'isisi pet?

⁷¿Ent'a ji'wena' pa ti iyoyeta tokisie', ti jla'am ti takat'i'n ape'e siupa jlak ti iyo tokisie'? ¿Tepi iyo ni i'nio' ti jla'am ti yikaj'l isia'm jana ts'ejniet'io, ma pot'i pa tomik'i'ni ti iyo ka intojw puwa jla' ti wakajlata? ¿Tepi iyo ni i'nio' ti i'yena niwa sontas, ma jet'i i'yaja ni jikat'ios ti i'nijwojnits'i?

⁸Ká ajwelanie'e ka yama ka intalk'i, jla'yi ka yama ka itienkiujnieyeja' jiwek, 'yina siupi Moisés jika'nejasajnye yiyiji 'neje naka.

⁹Po' siunie jiwa niwa Sinia' jlamtis ti iyo'ate, "Ká awo jikiwet t'akaye siunie alajwa wakia ti inkijmayewo ti jikijmajne'n, ti t'ask'i'ni ni ipiata tiok ti t'eyes ilie'ne." 'Yina Sinia' je ka injlak'ajlap'ni ni wakia siuti kia'io,

¹⁰wenajliyi ti iyo sa'am ka kasts'isisi, jla'yi ti it'imina ti po' kiwak Sinia' jlamtis. Siunie i'nio' ti iwiets'ilat pijia'm 'ni ajnat, siu'neje ni t'eyes ilie'ne ni ipiata tiok, 'yijene pi iyone ti japoye siojona jansaka'n ts'iji siojona jantajlaja'm ni jikijmaye iyo.

¹¹'Yina kia'iyoyi siuti po' jana inseliaki ti akawijnanajats'i niwa asosikis ti insisieyi, ¿ma aka'ajwejlasanat'e ka 'yejlaja'ase'm pet siojopa ka ts'esi?

¹²'Yina siuti po' siunapo ti iyo ka anoyeyeje, je jlenajia'm. ¿Tepi iyo pet ti sa'am? ¿Ma aka'ajwejlasanat'e? Mejla'ala ka nakaye ka iyokijyi'n, 'yina wuj ti anilayitieje niwaka, ka lajak'i ki iyo ni yits'e, ti je 'es ka i'winki'nase'm naka, ka najataja ka intajli'yi ni i'nio' ni asetiana, siu'neje ti awoktajank'ieye ka inkamajas ka ink'iuyisi niwa Sinia' jlamtis ti ijwi'il pi iyo pa Sijwajieti Jesús.

¹³'Najanayi pi jiwonayi siunapo i'nio' ti isijme'n kiajwe jana 'najla'wet ti yi' Jerusalenne, 'esi pet siuniwa yi' kiajwe. Ajwel siunapo i'yena jana altar, tenaja'a'ni ni k'iejliyi ti tiwunie k'ieye pa Sinia' pak 'esi papo sek isi'meje'n, ti itiuwj pet pa t'isie'n pa k'iejliyi ti tisiniana.

14'Yina kia'iyoyiyi siunapo ti iyo jlamtikieyi napo i'nio' niwa Sinia' jlamtis, siupi Saka'niona iyo'ate, "Esiji ka intajlaja'm pet ni i'nio' jikijmaye pi k'iejliyi pi isitia'n."

15'Ijiate ti 'yuyetak'ime ka kiak iniwone, ka iyo ka isime naka. Siuti ayiji naka, je ajwel ka ijialaskinayi ka poye pa ka k'iejliyeyi ka wenak'i'm. Je nak ka int'emina ti kia'awo, jeyi kat'aja. ¡Ijiate ti je awo ka poye pa ka ijnalk'i, ti je sakajla pet ti je ajlak'alinitie, 'yina ti si'wasanjlikiu'!

16'Siuti ya'am je aniwuniti ti awo yamtikieyi napo i'nio' ti ajwejla'm niwa inamtis ti isis, kajeyepa ti naka ti isijmaye ti je 'es ka je iyoyi. ¡Ijiate ti iwit'ia janejyi siuti ja ke iyoyi yamtikie'!

17'Siut'itie ka yama ka intalk'i siu'nie awoyi ti akijme'n, jlam potie'ne japa ka ikajliji. 'Yina ti jla'am pa Sinia' ti soniti ka iyoyi siunie jikijmaye, jla'yi ti sijliunkine,

18'yina, ¿tent'i siojopa 'yakaja? Naka ni inkanitiejeje, ti je awo 'yakajaye ti akiji napo i'nio' niwa inamtis ti isis. Ka iyot'e 'ate, ti 'yiniye ka 'yakawoye, siunie iyo ni i'nio' kiak jikijmaye iyo ti po' siojona 'esi ti tejeje ni jikijmaye, 'wanjliyi ka kiak iwo ka je tijwelak'i'm japa ka yak lajaye pet, ti akietaja niwa Sinia' jlamtis ti isis.

19'Yina siuti ya'am je inkipinikk'i'm, yo'otieje ti jla'm aniwone ti aniwone jikipinikie' wikie'eyi napo i'nio', kajeyepa ti awo ka 'lojwa papo ka 'yakajlits'i ka iwo jlosik ink'ieye ka intankiunisi pi Sijwajieti.

20'Siuti ajyi napo Judíojos, 'yina aniwojwa'aja pet Judíoja', ti awo ka 'yakajlits'i. Siu'neje ti jayo'ate, 'wanjliyi ijiate ti ayetajapi naka iyopi ni inka'neyasajnaye, 'yina ti pajk'i ti aleyi, lapakawo ti ajalas ka 'yaka'n siunapo yi' kiajwe naka inka'neyasajnaye, it'imina ti kiak aniwone ti ajwel ka iyi' kiajwe pet.

21'Jlampet ti awo ka i'yaka'n napoka siunapo je Judíojos, siunapo je yiji naka Moisés jika'neyasajnaye, kia'iyojliyi kiak aniwonayi'iji iyo jlamis. Siuti ajyi napoka, je'ne ka itiajli pet siunie Sinia' jika'neyasajnaye, kajeyepa ti ya'am ti Sijwajieti jikipinikk'i'm pet.

22'Kia'iyojliyi ti ajyi siunapo ti k'iejli t'oni ti iyoyi kiwa Sinia' jlamtis, 'yina kia'awoye'ijyi pet ti ajwel ka je sit'iuni kiwa Sinia' jlamtis ti awoyi, kajeyepa ti awo ka 'yakajli ka iwoyi kiwa Sinia' jlamtis. It'imina ti awo'ate, 'wanjliyi ka i'nio 'wenayeyi papo ka initewitanik'i, lapakawo ti ajalasta ka i'yaka'n ka ijwiejiet jiwek paka ine'yi napo i'nio', je awet'iantaja ka nak inojwaja'm jiwek papo ka isiaka'n.

23'Yina lajk'ipa ka int'emina siunie aniwone, kajeyepa ti niwaka jla'am niwa Sinia' jlamtis ti isis ti awojonk'ieye pet ka ts'esi, siuniwa isis Sinia' tajle ni jikap'ijliuskiye iyo.

²⁴Najanayi pi jiwonayi siunapo i'nio' inito'om, ijiate ti wikie'eyi ti t'osi'ni, 'yina je wikie'eyi ka tiwenaja'm siojona jankajli ni siunie ja ke titieyeje. Ijwienjli jla'am siunie ti pansa, ti 'yakaj ti 'yaka'm ape'e napo ijia, nak ja tiwenaja'm jana siojona tena ajnat'e k'iyee. Jak je iyoyiji ti kiak awo'nase, kiak niwonayiji, woye ayijniesa' ti ja 'osiye'ni, ja 'nakayeyijna'a ti ja akajlajyi siojona tena ajnat'e ask'ioye.

²⁵Iyo'ate siuniwa ijia inlakijie, siunapo janlaki jlomas ti initejlitis'ni ti iniwakajlanitis ta'a, sekyi'i wuj ti i'yena ni t'ajwes, je isime paka k'iejliyeyi. Tapa jawo ka je kiak iwo ti iyo pet ka je titieyeje, ti iyo ka i'yaka'n siunie a'lak'as ti tijweniejek'i ti tena jletik'i ni i'nio' ti t'an pijia'm, jlam'ne je t'on wata'a. Sa'am jeyetaja siu'nie awoki, ti jlajma ja ke inilana'a jiwek, kajeyepa ti awokink'iyee ka 'yakajlaja siojona tena ajnat'e sik'ioye ti ja ke paja jla'am ka inetia'n.

²⁶Jlampet ti ya'am, siuti 'osi, jlam je 'osi'ni jiwek, 'yina ts'ajane siunie jajiojwi. Kia'iyojliyi ti anila'an, jlam je pak at'owask'i'ni jiwek.

²⁷'Yina asa'a 'ni 'isie'n, jla'yi ti ajalas ka iwoyi siu'nie awoyi, kajeyepa ja 'esieyi napo i'nio' siuniwa Sinia' jlamtis ti ajwejla'm. Wuj ti je 'es ka sinitia'n, kajeyepa ti ya'am ti 'eyasajne'n.

1 Corintios 10

“Je 'es ka ataj womayi siuniwa tiwonaja diosisa”

¹Je 'es ka inkiwaliyeyi'i siupapo sitiselt'ipi ti wikie'eyi ti t'iskiunisi'n kiajwe siojopa poli t'ipi, siu'neje ti yikiwajasia'm siupa i'niat jlajlik'i ti jle' iyo'ate Isiati.

²'Yina siuti kia'iyoyi yiyis kiajwe japak poli, siu'neje pa i'niat jlajlik'i ti yikiwajasia'm, 'yiniye ka tiniejienaja'n siupi iyoyi ti jla'yijis pa Moisés.

³⁻⁴'Yina ijniul wita'm siupa jlak iyot'iyipi papo i'nio', jlak siupa tajle pi Sinia'. Kajeyepa ti Sinia' iwijna'm siupa i'niat ti tajla'm japa sisaj, 'yina ti Sinia' yamk'iji'ni papo i'nio' t'ipi ti yiji pi ji'niayi. Paka Sijwajieti ti ti'yenajap japak sisaj ti i'niat tajlam'ni.

⁵Kiak iyoyet'itieje ala, 'yina ti je 'loj siupapo its'iuye pa Sinia', siupapo ijia ijiate ti 'lojwe ti je its'iuye pa Sinia'. Pak it'imina ti Sinia' jwesieja'm papo i'nio'. It'imina ti t'o'l sekyi'i ape'e pa ajnat laj i'nioye'e.

⁶Kiakjini iyopi pakayi lapakawo ti 'esiji ti po' sik'ioye kiaka, ja'nakayeyijna'a ti ja ke ijyiwitak'i siunie iniwont'iyisijipi ti itiliajasi siunie je 'es, siupi iniwont'iyisijipi ti iyoyi ni je 'es.

⁷It'imina ti kiak awo'nase, ti awo'ate, ataj ká awomayi siuniwa tiwoki diosisa'. Akosjlete'l ká ateyeyijin kiajwe, iniwont'iyisijipi papoka. Iyoye'ate siuniwa Sinia' jlamtis ti iyo'ate, “Yiyek'iji'n papo i'nio' ti ti'yekiujni'n jla'yi ti i'yayis, sekyi'i ti tiliakinie papo i'nio'.”

- ⁸Siu'neje ti ja ke iyoki siunie ti iyot'iyisipi'iji papoka ti 'yuyisi'ni papo ijiajwa'yis. Japak siojopa jloma ti veintitrés mil (23. 000) papo no'we ti 'yajle'n ti jloma ijwienjli.
- ⁹Jla'yi ti je 'es ka sakajejlasaye iyina'a pa Sijwajieti, iyot'iyipi papok i'nio' t'ipi, pakayi ti injlajas itij'we ti yokieje'n.
- ¹⁰Ke injwesiejayi ni Sinia', iyot'iyipi papo i'nio' ti jwesiejesi pi Sinia', 'yina siupa injlojwanik poli jlele kalankijieta Sinia' ijliuyi ka intej'we ka inlajne'n.
- ¹¹Kiak iyo siukia jiwet'ia iyot'iyipi papoka sitiselt'ipi lapakawo ti sa'am ti kastajieta, ti yi'i niwa Sinia' jlamtis, ka kiak je iniwonaja pet, sa'am ti atomajak'i pijia'm, 'nakayi ti ja ke kasjwekk'i sekjane'yi ja kasts'esi.
- ¹²Jak je iyoyiji siunie ijwil ka t'onieyi, 'esiji ka wujwa ka intoskiye pet, 'lojwinie'e ka inekk'i isia'm pet.
- ¹³Siunie inkajejlasaye yi'ase, lajk'ipa ka ne'yi paka i'nioye ka je ineyiji. 'Yina 'esiji ka ataj awomayi pa Sinia' ti ja ke inenayi 'ate niwaka inkajejlasayejes, ti wuj ti a'tisk'iji'n, ti je tiuma'yi ilia'm. Siu'neje ti, yiyeta'ase nak inkajejlasaye, Sinia' jan'wenki'na'ase'm siunie janiwonayi ka toma'yi ilia'm.
- ¹⁴Nak it'imina ti kiak awo'nase, i'lijwas ti yimijna'yase'm, 'yiltana'ni k'ieye naka ti ijnonitieye tena'a niwa ti tiwoki diosisa'.
- ¹⁵Kiak awo'nase, kajeyepa ti asa'am ti jwajla'aja'ni jiwek pi jiwoyeyi ti 'najanajyi'n. 'Yina 'esiji ka 'yena siunie ti ajwe'lase'm.
- ¹⁶Siuti poyeta jana Saka'niona Jlak ti 'Es, sinikanitieiye awenajayi ni Sinia' ti akimajataja janaka inat jiwe, 'yina siuti a'yakietaja sekyi'i pi Sijwajieti kasjwanjliyik'i, iyo pit pi ji'woyis. Siu'neje ti atowajata jana woye ni siunie ak'isaki'n, nak kasjwanjliyik'i pet ki iyo ni t'isie'n.
- ¹⁷'Yina 'wanjliyi kas'lojwata, lapakawo ti ijwienjli siunie t'isie'n, kajeyepa ti anikijwana ti atowajata ni woye ijwienjli.
- ¹⁸'Yejne'n siupapo Judíojos ti itiuwis siupuwa insejna' ti titiejietajape pet pa Sinia' ti tonitiejata, nak kia'iyoyi ti iniwo'om papo i'nio' kajeyepa ti inijwankitisk'iyi siuti ti'yekiujni'n, kia'iyoyi inikijwa'n.
- ¹⁹Je nak ka 'yejnap siunie iyo napo 'wenayi pet, ti kia'iyoyi ijiunitis niwaka ti iyoyisi jika diosisa'. ¿Ten siunie ajwel'ni? ¿Mi awo'ate niwak jla'm ijiate ti laja po', siuniwa ti tiwoki diosisa'? ¡Jeyi! ¿Ent'a siuniwa tilianajan'ni wakiajas 'yaka'm ape'e siuniwa ijia ti kia'iyoyi ti tilianajan'ni? ¿Je niwaka ka ijwil'ni?
- ²⁰Siunie ajwel'ni, siunapo i'nio' ti po' siuniwa iyo jika diosisa' ti jitiej iyoma, ti kiak iyoyetaja ti iliajne'n niwa wakiajas, je naka Sinia' ka ilesane k'ieye, 'wenajliyi niwa imose'l ti ilisanisi k'ieye, kajeyepa ti niwaka ti ijiunitis pet. Wuj ti je emink'i ka kiak aniwonayiji, ka ni'nopijietayiji niwak imose'l.

21'Yejne'n, je 'es ka kiak aniwonayi, ti ji'yayeji janaka Saka'niona jlat jiwe, 'yina jatemayi ka ajlasayeyi janak jlat jiwe pet niwa imose'l. Siu'neje ti jataye'yi ape'e janaka Saka'niona jlak tenaja'ni ape'e, sekjane'yi ka ajlasayeyi jana imose'l jlak tenaja'ni ape'e pet.

22¿Awokt'ijyinme k'ieye ka iliakik pi Saka'niona, ja'nakayeyi ti ja jiwak inents'e'm? ¿Sijweyet'imi 'yaka'm ape'e pi Sinia'?

Wunitieyi pi Saka'niona wikie'eyi siuniwa jiwoyeyi

23Siuti asa'am jiwoye'ate, "Lajk'ipa ka intomi'ni ijyik'i siu'nie awoyi, ya'am isimet", ka jla'm awoyeyi wat. 'Yina siuti po' siunie awoyi ti je 'es, 'yina nak je iniuyijk'i'm pet. Ijیاتاتاја wek ti isimet siu'nie awoyi, 'yina po' siuniwa sit'iunitt'i'ni, ti ajwel ka iyikk'i pi Saka'niona siunie iyo.

24Ká awojyi'n siunie ti a'm ti ja 'nesi, 'yina wojyi'n siunie ti ja 'esieyi napo a'lejwas.

25Siuti jik'iajwa, jloyi napo wakia t'isie'n jiwos, 'esiji ka je k'iejliyeyi paka astankiujnieye awonayi, ni'ne ka 'yasanayi ka intajle siuniwa ti tiwoki diosisa'. Ekial, jlam woni'ni 'ate ka lesane paka tojw.

26Siuniwa Sinia' jlamtis ijwil ti iyo'ate, "Wikie'eyi 'ni ajnat, siu'neje niwa wask'i'nelaja yi' ape'e, jikimet ni Saka'niona."

27Ti po' ni je iyoyi kiwa Saka'niona jlamtis ti ijliu'wase'm ka joyeyi, kajeyepa ti iyo ka akijwanayi ti jan'yekiujni'n, siuti jawo ka akk'i, 'esiji ka ataj je enayi'ni 'ate naka. Ká akawonayi siupa ijwi'lase'm, kima'yi ilia'm, towa. 'Yina ká a'yasajyi'n ka k'iejliyeyi paka woyeyi ka 'najanayi.

28Jlampet ti po' ni iyo 'ate, "Siu'nie wakia t'isie'n pajk'i ti timaja ti tiwunitieje puwa diosis", 'yina jla'm ijiate wek jla'am naka, ká atowa, 'lojwinie'e ka woye jijliak'aliye pak i'nio', jla'yi ti jakajyina' pi jitienujnieye iyo.

29Siuti ayiji naka, je asa'am ka ijwila siunie astankiujnieye iyo. Ajwel siunie jitienujnieye iyo napo 'wenayi. 'Yina je iyojliyi ti po' ni iyo'ate, "¿Yot'iyi'ni ka ikajyijne'n ni jitienujnieye napo i'nio' siunie iyo ni awoyi?"

30Jlam'ne inikanitieiye ekiajlapi pi Sinia' siu'nie atojw."

31It'imina ti kiak awo'nase ti awo'ate, "Ja k'iejliyeyi siupa jawoyeyi, ni'ne ka 'yekieunie, ja k'iejliyeyi pi ja'yayeji, wikie'eyi niwaka wunitieyi pi Sinia'."

32Ka a'wenkinayi napo Judíojos, 'lojwinie'e ka akajyina' ni jlosik iyo, siu'neje napo ti je Judíojos, napoka 'neje siunapo ti iyoyi ki inantik ti Sinia' jilis.

33Jlampet siunie awoyi, ti awotajank'ieye ka k'iejliyeyi paka iyoyi, ja ke its'ijlianiti k'ieye ka 'winkina, kajeyepa ti je awoyi ka yama ka ininajnat ka iyojyi'n paka ts'esi. 'Wenajliyi ti awojyi'n paka insesi napo i'nio', 'nakayi ti janjwa'.

1 Corintios 11

¹Niwonayi 'ate siunie aniwone, iyo'ate awoyi ti awoyi siunie Sijwajieti iniwone.

Siunie 'es jota iniwone napo asejnia ti ijiunit pa Sinia'

²Wuj ti ts'ajka'ase'm siunie jiwoyeyi, ti je paj ka inkiwaliyeyi'i siunie awoyipi ti a'yasap, siu'neje ti je liyik'i siunie iyo ti 'eyasanajyi'n.

³'Yina siunie ti awotajank'iyie pet ka 'najanayi ti siunie Sijwajieti naka ni jletik ni i'nio', na ayinie jlam ti jik'iemjla jletik, 'yina jlampet siunie Sinia' naka pet ni Sijwajieti jletik.

⁴Jak je iyoyiji ti po' ni i'nio' ti iyo t'ajlayeja', ni'ne ti ijwile pijia'm siupa iyo japa Sinia' jikimet ti 'es, ti its'i'n ape'e pi lotakinie japa jletik, 'yina 'yajwejlanit'ni pet siunie ti jletik.

⁵Jlampet siojona ti lajk'ipa ka ink'i'n ape'e japa jletik ti iyo t'ajlayeja', siu'neje ti ijwile pijia'm siupi iyo japa Sinia' jikimet, kia'iyojliyi wuj ti 'yajwejlanit'ni pa ayinie ti japak jletik. Janak 'yiniye siojona asejnia ti yisit'e jana jletik ti je itioyit'i.

⁶Siuti kiak jawo jana asejnia ti je ip'io'n ape'e jana jletik, 'esiji ka nesit'e jana jletik. Jlampet ti ja 'najwejle ti yisit kiajwe niwa ji'wole, ni'ne ka je intoyit'i jana jletik, 'esiji kawo jletik p'ota'.

⁷Jlampet siunie ayinie, je 'esiji pet ka ink'i'n ape'e pa k'iejliyeyi japa jletik, kajeyepa ti jla'am ti Sinia' jipe'el jayonaja, jla'yi ti jiwewe yiji.

⁸Kajeyepa siunie i'nio' je janak asejnia ka intajla'm ti 'nelanjie'e Sinia' ilisanat'iyijpe, 'yina siojona asejnia nak titiajlaja'm ni ayinie.

⁹Jla'yi ti je janak asejnia ka Sinia' int'emina ka impojonit'i ape'e 'ni ajnat, 'yina jla'm ijiatayi wek jla'am ni ayinie ti Sinia' ipiuunit jana asejnia.

¹⁰'Yina pakat'iyik'ipe jla'am siojopa asejnia ti kiak tiwonaja ti po' siunie its'i'n ape'e jana jletik, 'yina nak 'yakajanit ti Sinia' iyo ji'niayija', ka 'esieyiji ka iwo t'ajlayeja', jla'yi ka injwele pijia'm siupa iyo japa Sinia' jikimet, jitleyeyi'i napo injlojwajnas poli jlele.

¹¹'Yejne'n, ataj enayijna'a 'ate siu'nie, ti siuti ka lajak'i japa siojona asejnia, 'yina siunie ayinie kia'iyotaja lajtak'ipa. Lapakawo ti Sinia' pajk'i ta'a ti wikal siunie iyo, ti je 'esiji ka injwanjli ni ayinie, siu'neje jana asejnia.

¹²Jlam je iyo siunie, ti Sinia' k'iejli ilisanayi jana asejnia, je 'wena paka intajle, tajlaja'm ni ayinie ti jiwa pi ilisane. 'Yina siunie ayinie kia'iyoyi pit, je 'wena japa ka intajla'm, tal jits'ija'm siuti yiyetaja'n. 'Yina wikie'eyi niwak wask'i'nelaja tajla jla'am pa Sinia'.

¹³Ja'yena'yasa'm, 'yina, ¿ma 'est'iyiji jana asejnia ti iyoyeta t'ajlayeja', ti t'ajle pi Sinia', ti je its'ine ape'e paka k'iejliyeyi japa jletik?

¹⁴Jeljikiame kiu' ka ataj enayi'ni 'ate, siunie Sinia' iyone ni jikijmaye ti ilisane niwa wask'i'nelaja yi' ape'e 'ni ajnat, ¿ma 'yu'we ni ayinie ti ji'wole itiojyits'i? ¡Ajwelta ka jeye!

¹⁵Jlampet siojona asejnia ti yi'nate niwa ji'wole ti itioyit'i, nak wuj ti 'yu'we, kajeyepa ti nak Sinia' yikiajle pit ti 'yiniye ka jijweyeja', ti niwak Sinia' iyoyi jip'ota' jana jletik.

¹⁶Siuti japoye siunie janwet'iank'i siukia awoyi, 'esiji ka 'najane paka iwone: tiwet'ianaja ka sama, ka napokaye 'neje wek Sinia' jilis, ka 'najane paka wone ka poye siupa jikeye napo i'nio' paka tiniwonaja.

Saka'niona Jlak ti 'Es ti je tilisanajaje

¹⁷⁻¹⁸Po'neje siunie awo ka ijwi'lase'm. Ti siuti jinitotieyetak'i wita'm asa'am ti Sinia' jilists'ase'm, wuj ti je 'es siupa jiwoyeyi, 'yina ti inkajyina jlam'ne ka inoye'ase'm. Siunie inia'an ti ajieyi, naka ti je ijnojlie wita'm siupa k'iejliyi ti jiwoyeyi, ajwel'ni ijiate kiaka.

¹⁹¡Wanjliyi je akakiuni, kajeyepa ti ja'nakayeyi ti ja 'nakaj siunapo ti je takalakijiejne'n ti yame siunie iyo pi Sijwajieti!

²⁰Siunie tajle ki iyo ti jinik'isaja ti kia'iyoyi ti jinitotieyetajak'i wita'm, siunie Saka'niona Jlak ti 'Es ti jitiuwa. 'Yina je pi iyoye'ate ti pajk'i, ti ijiate siunie jiwonayiji, jlam'ne 'nakayi je ijiatk'i siunie jiwoyeyi.

²¹Siunie ajieyi ti po' siunapo ti neyate'e kan'yekiujni'n, ajwel ni Saka'niona Jlak ti 'Es. 'Yina je its'iuwap papo ijia, jlam'ne po' siupapo ijia ti ijiate ti lajk'iyipa ka in'wenis pet ti inil'liajne'n, jak je iyoyiji ka je ijnomeje'n ta'a siunapo ijia.

²²'Yejne'n, jlam'ne po' ni jwajla'a yi' as'wete, ka'yekiunieji'n ta'a siu'neje ni ji'yayeji. ¿Yot'iyi'ni ti kiak jiwonayi napoka Sinia' jilis ti je woye lajaye? ¿Yot'iyi'ni ti jit'iajwejlanatak'i wita'm napoka i'nio' ti p'ijliusis? ¿Tepa jayone pi i'lij ti jawi'nase'm? ¿Jot'i ka ijiunitieyi siunie jiwoyeyi? ¡Jeyi! ¡Wuj ti je 'es siunie jiniwonayi!

Saka'niona Jlak ti 'Es

(Mt 26.26-29; Mc 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³'Yina jla'am ti tajle siu'nie t'eyasajnaye pi Saka'niona, siukia 'eyasanajyipe, siunie iyo'ate: Saka'niona Jesús, siupa ajnaj ti tiwenaja t'ipi, isimat'iyipi japa woye ti yijni kiojyi,

²⁴sekyi'i ti jinikanitiei yikiajlayi pi Jinia'. Itime ti its'isajaja'n, 'yina iyo'ne 'ate, "Nak 'isie'n ti tiwena astepe'e ka insisiei ti janetia'n. Kiak janiwonayipi, tankiunieyepe ijyik'i."

²⁵Kiak iyonjliyiji, ti itimat'iyisijpe ti ti'yekiujni'n, isimat'iyi'ijyi siojopa inat jiwe. Sekyi'i ti jinikanitiei yikiajlayi'iji pi Sinia', ti iyo'ate, "Siu'nie at'es 'nak 'yakajanit

siunie Sinia' ijwi'il ti ink'ie' siunie janwo, ti ijiatk'i siu'nie i'yoyis ti tisa'ni astepe'e ka insisieyi. Siuti ji'yayeyetaja sekjane'yi ka tankiunieyepe ijyik'i."

²⁶Yina sek ijio'we kiaka, siuti jitiuwayeta janak woye siu'neje ti ji'yayetaja siunie at'es ts'ejniet'io t'e', 'yina jlekiajla'ni pijia'm ni iyo pi Saka'niona ti 'ya'al paj ka awayeyinie'e siojona jloma ti jla'am janapimet.

Siunie 'es ka tiwoki ti titiuwajata ni Saka'niona Jlak ti 'Es

²⁷Jak je iyoyiji ti po' siunie itiuwj janak woye siu'neje ni at'es ti ji'yaja ti je lisaniji, wuj ni jitis iyo, kajeyepa ti teje'yi ilia'm ni Saka'niona t'isie'n siu'neje ni ji'woyis.

²⁸Jak je iyoyiji ti kiak awo'nase ti awo'ate, siuti je kimajliyi'iji siojona woye siu'neje ni at'es, najnat ka 'esieyi'iji ka wujwa ka 'yena siunie astankiujnieye.

²⁹Kajeyepa ti siunie ti je itiant'ieje ki iyo naka Saka'niona t'isie'n, 'yiniye ka wo'ate ti i'yaje siunie ti jitis jla'am ni i'nio', ti Sinia' jane'ne.

³⁰Tempi it'imina ti po' ti asa'am ti je insisie, jla'yi ti laj ast'oniye; po' napo 'yajle'n, 'yina ti naka ti tajleje.

³¹Jlampet ti kiak janiwonaja ti janilesanaja, kiak jawo'ojyi pet Saka'niona ja ke iwo sitisa'.

³²Wanjlit'itieje wek ka insats'e'm pa Saka'niona, 'yina ti ja lajak'ipa kawo ti ja kasts'eyasajne'n, jla'yi ti ja ke tijwanajats'e'm siunapo ti jitis po', ti ja tisiejek'i'yi.

³³Jak je iyoyiji i'lijwas, siuti kia'iyoyi jiniojwayetak'i wita'm ti jatowa ni Saka'niona Jlak ti 'Es, 'esiji ka anijnojlieta wita'm siuti ji'yekiunieyeta.

³⁴Siuti inel'lia'n, 'yekiunta'a a'wete, ja'nakayeyi ti Saka'niona ja ke intajlat'ase'm siuti jawoyeyi siunie jiwonayiji'ni ti wuj ti je 'es, ti jinitotieyetak'i wita'm. Siuniwa ijia 'neje niwak jatiejeta pet ts'iji ka nak ijiotaja.

1 Corintios 12

Ijwienjli je k'iejliyk'i siuniwa jikijmaye iyo jana Sinia' jikimet ti ijwienkitamk'i'ni napo ti iyo ji'wajieta'

¹I'lijwas, awotajank'ieye pet ka 'najanayi paka awonayiji siuniwa Sinia' jikimet ti 'es iyo ji'wajieta', napo ijniejiet'e.

²Je ajwel ka je 'najanayi naka, ti ijiate ti wuj ti ink'emijietayi niwaka siuniwa diosis ti i'nio' jikio' jilisanik, ti jitenkiuniejliyi'iji pi Saka'niona.

³Nak it'imina 'nakayi ti awotaja ka 'najanayi, ti po' siunie ti japaka Sinia' jikimet ti 'es ti yamtijie'n kajeyepa ti yiji, ajwel'ni je 'yu'we ka wo'ate, ka injwe'el pa Jesús, "Je 'es pa Jesús", jlam'ne je 'wena paka intajle. Kia'iyojliyi siunie ti iyo'ate, "Saka'niona Jesús", jlam'ne siojopa Sinia' jikimet ti 'es jijweye yiji.

- ⁴Yina ijwienjli je k'iejliyi siuniwa jikijmaye iyo jana Sinia' jikimet, jlam'ne ijwienjliyeta jla'am siojona tajle ti iwints'e'm.
- ⁵Je ijwienjli paka sikijmayeja' ti Saka'niona ijniejietts'e'm, 'yina ijwienjli siunie Saka anechiyas.
- ⁶Jla'yi ti je pini' siuniwa iyone pa Sinia', ka 'yakajlaja pet ka k'iejliyeyi puwa ka ilisanaja, 'yina ijwienjli siunie tajle, ti it'imina'aja ti 'yakajli ti ilisane pi k'iejliyi.
- ⁷Je wikie'eyi ka neyi naka, ijwienjli'iji pa iyo ka wo ji'wajieta' janak Sinia' jikimet pa k'iejliyi jla'am pi iyo kawone, ti ijia 'esi pet.
- ⁸Sinia' jikimet janaka ti iwijna'm ni i'nio' ka 'naja'n ji'liji; jla'yi ti janaka 'neje ti tajle siunie ti po' ni itiant'ieje siunie yiye pi jikiecha.
- ⁹Janaka 'neje ti Sinia' jikimet ti tajle siunie ti it'imina ti ijiate ti jitenkiujnieye po' ni i'nio'; siu'neje ti iyo jijweyeja' ni i'nio' ka injwajiete'n napo je isis.
- ¹⁰Janaka 'neje ti tajle ti po' siunie ti 'yijene pi iyone ti ilisane siupa ti je kia'iyo ka ti'wena'ni; siu'neje na ti iyoyi jika'niyejayi napo i'nio', siunie tiwenaja'm; siu'neje ti po' siunie ti itiant'ieje siunie ti ijiate ti Sinia' jikimet, siu'neje niwa imose'l jikijmatis pet. Siu'neje ti po' ni 'yijene siuniwa inamtis ti 'wenayi; siu'neje na ti ipi'ya siuniwa inamtis je ti'niejenaja, sekyi'i ijwilik'iji'n.
- ¹¹Yina wikie'eyi niwaka, ti je ijwienjli paka k'iejliyeyi paka jikijmaye kanwone, jlam'ne ijwienjli jla'am siojona Sinia' jikimet ti tajle, ti iwijna'm pi iyo ka iwejna'm.

Ijwienjli siunie atajlaja ti awoki ts'ajwesie'

- ¹²Siuti sa'am ti i'nioalts'e'm, ijwienjli ni ts'ajwes, ijiate ti poyeta siuniwa sijwa'al 'neje, 'yina 'wena je taj'le. 'Yina Sijwajieti kia'iyo 'neje pet, siunapo jika kia'lis.
- ¹³Wikie'eyi, 'wanjliyi ka napokaye Judíojos, siu'neje napo je Judíojos, siunapo inkipijnas, siu'neje napo ti je inkipijnas, ti kasnajienaja'n ti kaswomk'i wita'm pa Saka'niona, ti iyo ka kasjwanjlik'i, jla'yi ti ijwienjli siojopa Sinia' jikimet ti kasts'esi ti kassetijnape. Jla'yi ti kaswikie'eyi ti kas'yayinaja siunie ti jla'am janak Sinia' jikimet.
- ¹⁴Ijiate ti 'loj siuniwa sijwa'al ti i'nioalts'e'm, 'yina ijwienjli siunie t'ajwes.
- ¹⁵Siunie sisiet ti jawo'ate, "Siuti je ya'am ka inkioyek'i'm, ijiate ti je wajk'i'm siunie ni i'nio'", 'yina je naka ka int'emina ka je iwiaja ni i'nio'. ¡Jeyi!
- ¹⁶Ni'ne ka janakaye jana ink'iote ka wo'ate, "Siuti je intatek'i'm, it'imina ti je wajk'i'm ni i'nio'", 'yina je naka ka int'emina ka je iwiaja ni i'nio'. ¡Jeyi!
- ¹⁷Yina, ¿tepa ka wot'itieje ka pajlata ka intateyets'e'm ti sa'am ti i'nioalts'e'm? Ajwel'ni je apechiyeta'ni ka kia'iwo. ¿Tepa ka wot'itieje ka pajlata ka ink'iotiye ni

t'ajwes? Ajwel'ni je 'estaja ka ijwila ka ijni'wina paka k'iejlileyi, siuti ja laja ijnietawoja'.

¹⁸Siunie ti jikimet jla'am pa Sinia' 'ni ts'ajwes, it'imina ti siupa iyo jla'am ka ine'ne ki iyo niwa sijwa'al, ka iyot'e 'ate niwa sisietis, sikioye, wikie'eyi.

¹⁹Siut'itie ka kia'iwo ka ijwanjeje'n ka ne'yi pa siu'niwa, sikioye, sisietis, ajwel'ni je ijyiwittajk'i paka i'nioye iyo 'ni ts'ajwes!

²⁰Jak je iyoyiji, ijiatataja ti 'loj siu'niwa sijwa'al, 'yina je 'loj papo ka intajle. Ijwienjli jla'am siunie ts'ajwes.

²¹'Yina nak kia'iyo jana sitiete, ti je 'yakajli ka kiak iwone ni sikio', ka wone'ate, "Je asetia'n", ni'ne ka janakaye setik ka wone'ate niwa sisietis, "Je asetiana".

²²Jlampet siuniwa sijwa'al ti ajwela je 'esijiyi, niwakap'an siuniwa ti ijiate ti kasts'esi ti iniuyets'e'm,

²³Jlampet siuniwa sijwa'al ti je awok lajaye, niwak ijiate ti a'yenaja. Siuniwa ti kasts'ajweje, niwaka ap'ona ape'e,

²⁴ijiate ti siuniwa sijwa'al ti awok lajaye lajk'i jlampa ka insetiane. Lapakawo ti Sinia' ilisanat'ets'epe, 'yina wuj ti i'yena siuniwa ti sa'am je wuj ka i'yenaja'm, jlam'ne ki iyo ti laja po'.

²⁵Kajeyepa siuniwa sijwa'al Sinia' je iyo ka inikawo'on, 'wenajlitieje ka injwanjlik'i siunie jawoyi ka inip'elisijne'n.

²⁶Siuti po' pa yi'i pa a'tieje, ijiate kia'iyoye'ijyi pet niwa jijwa'al iliatayi'iji pet. Jlampet ti yi'i pa ti inkaj'ni, 'yina kia'iyoye'ijyi pet siuniwa ijia ti ikatayi'iji pet ni iyo ti inkaj'ni.

²⁷'Yina kiak jiwoyeyi pet ti asa'am, ti Sijwajieti t'ajwets'iase'm. Jak je iyoyiji siunapo ijia, pa yi'i pa, je 'wena paka intajle, Sijwajieti t'ajwes jijwa'lase'm pet.

²⁸Ti Sinia' iyo ka ine'nik'i siuniwa ji'wetis napo jilis ti yikiajle ni jikijmaye, sekyi'i ti iniajnata napo ti iyojwa'n injlojwajnasa'; tomik'i ti napokaye pet napo injwejlanawos, siunapo ti ijwile pet pijia'm siunie iyo jana Sinia' jikimet, ti ijwijla'm napo i'nio'. Sekyi'i ti tomayik'i pet siunapo inka'nejasajlawos; siunapo ti i'winki'n siuniwa ti je yits'e japa ka jlomaye ka kia'iwo ka ti'wena'ni. Ijia napo 'yijene pi iyone ti ijwiejiete'n napo je isis; ijia napo ip'ilisi'n napo i'nio' Sinia' jilis, sekyi'i iniuyeje; ijia napo iniajnenk'ie napo ijia Sinia' jilis, ti iyoyi pi jikijmaye; ijia napo ti iyoyi siupuwa inamtis ti je tipe'yak.

²⁹'Yina a'wena ti je wikie'eyi ka jikijmaye kia'iwo ka injlojwajnasa', jla'yi ti je wikie'eyi ka injwejlanawosa', jla'yi ti je wikie'eyi ka inka'nejasajlawosa', jla'yi ti je wikie'eyi ka jikijmaye injwanjlik'i, ka wo'ate siunapo ti 'yijene pi iyone ti i'winki'n siunie ti je yits'e ka ti'wena.

³⁰Je wikie'eyi ka jijweye poyeyis ka injwajiete'n napo je isis, ni'ne ka wikie'eyeyi ka 'najane siuniwa inamtis je tipe'yak, ni'ne ka wikie'eyeyi ka injwelik'iji'n ni siunie iyo naka, ti 'yijene ni ye'li ti je tipe'yak.

³¹Kima'yi ilia'm niwaka ti je niliaja, niwak ja 'nesieyi pet.

Ni inemijnaye

Ja'winki'nasem'ne siunie ti as'nayija' ti wuj ti 'es.

1 Corintios 13

¹'Wanjliyi ka ts'ajane siuniwa ji'lija' napoka ti 'wena 'lij, siu'neje pi ji'lij napo injlojwajnas poli jlele, siuti laj yimijnayeja' iyoye'ate siunie wikinie ti kijlami, jlam jla'lap jiwekie'e.

²Ent'a ja yama siunie ti iyo'ni jika'niyejaji napo ijia Sinia' jilis ti yameje siupi iyo janak Sinia' jikimet; jla'yi ka ts'ajane paka iyone siunie yiji ni Sinia' jlosik siupi iyo kawoyi; siu'neje ti ts'ajane wikie'eyi niwa wask'i'nelaja; jla'yi ka ijiatayi ka itienkiujnieye poye. Ka ts'ajane paka iyone ka itiajla'nik'i niwa tikijnakiyis siuniwa ji'wetis, 'yina ti ja laja yimijnayeja', siliej'ipa ti ya'am.

³'Wanjliyi ka iyo ka iwijna'm siuniwa isijmatis a'we'en napo p'ijliusis, 'wanjliyi 'neje ka iyo ka iyikial 'ni 'yajwes ka jwat ts'otieje'ni, siuti laj yimijnayeja', ijiate ti lajk'ipa ka ts'esi.

⁴Siunie ti jlemijnaye po', 'wanjliyi ka poye paka k'iejliyei, 'yina 'yakajli ti inilayiti, jla'yi ti takap'ijliuski ni i'nio'. Je jolsijnieta, je iniwunit ni i'nio', jla'yi ti je initonit.

⁵Laj jiwakie ni i'nio', je jla'am ka int'osijyin'ni jlajap, ka woji'n siunie ja 'esieyi. Je jwesie ni i'nio', je iyoyi jitenkiujnieyeja' siunie jikiecha iyont'iyijipi.

⁶Je ipini'ni pet siuti i'wi'in ni jike' napo ijia, jla'm ijiatayi pet siuti ijiatk'i pa, sekyi'i ti wujwa pet ti ipini'yi.

⁷Siunie ti jlemijnaye po' 'yakajli ti ijiate ti inilayiti pet wikie'eyi niwa wask'i'nelaja. Je paj ka inleyi siunie iyo ti jitenkiujnieye po', kia'iyojliyi ti jlomas ti jinijijwijie po', jla'yi ti je inip'elisin'ni k'ieye paka k'iejliyei.

⁸Siunie inemijnaye ja ke paja jla'am ka ino'we. Jlampet siunapo ti ijwile pijia'm siunie iyo jana Sinia' jikimet ja jlaj japoye; kia'iyojliyi siuniwa inamtis ti je tipe'yak, kia'iyojliyi siuniwa tajle ni Sinia' ti po' ni i'nio' ti 'yije'en.

⁹Siunie ti po' ni i'nio' ti 'yije'en, siu'neje ni i'nio' ti Sinia' jikimet tamtiyi'ni, jlaj japoye niwaka.

¹⁰Ka 'nesta siunie ti jlameje, ti ijiate ti 'es, 'yina wikie'eyi niwa wask'i'nelaja jlaj ja poye.

¹¹Siuti awo kia'leja', siuniwa yamtis t'ipi kia'lis jlamtis. Kia'iyojliyi siunie itienkiujnieye iyo, iyo ni kia'le jitenkiujnieye pet. Kia'iyojliyi siunie isiowe awone, kia'le jikiowe ni yik'i kajeyepa. 'Yina siuti sikijliye, atajlaje siunie jike' iyo pit ni kia'le.

¹²'Nakayi a'wena ti iyo'ate jana ti'yenaja, ti k'iejliyi pi jipe'el ti yiji, ti je ijat ka 'nakaj. 'Yina jane'yi japa jlomaye ti ja'winaja pi Sinia' pi k'iejliyi. 'Nakayi netia'n ka 'wanjliye witame siunie ka ijatayiji ka sitiant'ieje, 'yina japoye siojona jloma ti ja 'wanjliye witame ti ja sitiant'ieje, iyoye'ate ti Sinia' jla'am ti itiant'iek'i.

¹³Najape siuniwa ti ja ke paja ka inetia'n: niwaka niwa, intankiujnieye ti 'es, inejeywijiyeye, siu'neje ni inemijnaye. Siu'neje na ti ijiate ti 'yaka'm ape'e niwa ijia naka inemijnaye.

1 Corintios 14

Inamtis siuniwa je tipe'yak ti tajle janak Sinia' jikimet

¹Injwesiejayiji'n pet k'ieye siunie asemijnaye ka'wena', jwanayi'i siuniwa tajle jana Sinia' jikimet ti iyo ji'wajieta napo. Siunie jijweye ti iwijna'm ni i'nio' janak Sinia' jikimet siunie jikijmaye ni injwejlanik jiwo, nak jota ijatayiji ka injwesiejayiji'n pet k'ieye, jak je iyoyiji ka ajwelayeyipi pet napo as'lejwas siupi iyo janak Sinia' jikimet.

²Jlajmillet, siunie i'nio' jikijmaye iyo ti itieja'm siuniwa inamtis ti je tipe'yak, je napoka i'nio' ka intajle siunie iyo, 'wenajliyi ti tajleje pi Sinia', kajeyepa ti paka ti takamtijnienne. Kajeyepa ti lajk'ipa ka impe'ya siupa ijwi'il ti tamtiyeta. Siupa iyo ti ijwi'il lajk'ipa ka 'najane, kajeyepa japak tajle siojopa Sinia' jikimet.

³'Yina jla'am je iyoyeyi wek jla'am siunie jikijmaye iyoyi ti poyeta pi k'iejliyi pi iyo siojopa Sinia' jikimet, 'yina pak yamayi pet ti ijwijla'm papo ijia. Nak ijiate wek jla'am ti iniuyeje napo ijia siunie iniwonisi ti je 'yakaj, kajeyepa ti 'yijie'ne ka woyi ni siunie 'es, jla'yi ti injloyik'ijin'ni ti k'iejlitieje pa jiwet'ia iyo.

⁴Jlampet siunie jikijmaye pet ti itieja'm siuniwa inamtis ti je tipe'yak, jlajmiwek jla'am ti 'esi siunie iyo. Jlampet siunie ti jikijmaye ti yameje'n siunie iyo japak Sinia' jikimet, ijiate nak wuj pet ti iniuyeje siunapo ijia iyoyi ki inamtik, Sinia' jilis.

⁵Ijiate ti sitilia'ase'm kanta aswa'm siuniwa inamtis ti 'wenayi ti je tipe'yak ti tajle janak Sinia' jikimet. 'Yina siuti ya'am awotaja ka askijmaye kiak iwo naka siunie jikijmaye iyo ni i'nio' ti yameje'n pet siunie iyo janaka Sinia' jikimet. Siu'neje ni i'nio' ti jikijmaye kia'io ti ijwil pet siunie iyo janaka Sinia' jikimet jla'm ijiate wek jla'am ti 'yaka'm ape'e siunie ti itieja'm pet siuniwa inamtis ti je tipe'yak, siuti lajk'ipa ka injwelk'i siupi iyo, ka 'esieyi pet napo ijia siupa jlosik.

⁶Ilijwas, siuti kiak jayo ti jayamtiyi pet niwaka inamtis ti je tipe'yak ti jantajle jana Sinia' jikimet, siuti jajio'wase, 'yina jlajmiwek ti jayoyi, jlam'ne ja ke sipe'yaye. ¿Tepat'e jawo ka 'najanayi siunie atajleje ni Sinia' ti si'wenkina,

siu'neje ti itiant'iejk'i siunie ijiate ti 'es, siu'neje ni ka ijwi'lase pet siunie inka'niye ti tajle ni Sinia', siu'neje ka 'yiyasanayi niwa jlamtis jla'am?

⁷Ataj enayi'ate siuniwa 'woso'l, siut'itie ka jla'lap injwanjlik'iyi, jayijnapi jiwek siojona sisej, siu'neje jana a'lenta kias ji'wole ti wuj, 'yina je ti'niejenataja paka tiwonaja, ti kia'iyoy jleyis ijwienjliyetajamk'i pet niwaka 'woso'l.

⁸Jlampet siunapo yiji ni inwak, siuti pesiejataja siojona 'woso' wakiak'iu', 'yina ti je iyo'ate siupi iyo'ni ti 'nesata'ni papo jitiejejwas, 'yina ja ke inilesank'i papo tokis, jla'm ijiate ti ipi'yayetajasi siupa iyo'ni ti ijiate ti ijyiwitk'i siupa ti 'nesata'ni papo jitiejejwas.

⁹Yina kiak iyoyiyi ti asa'am siuniwa asamtis ti je 'yakajk'ink'iyie napo as'lejwas jlam'ne siupa jota woyi. ¿Tepat'e jawoyi ka 'najanisi siupi jiwela'? ¡Yina jlam jlamtiyets'ijin'ni jiwek!

¹⁰Je pini' siuniwa ji'lija' napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat, 'yina awo'ate jlam'ne siunapo ji'lij jla'am 'yujwanit'i siunie iyo pit.

¹¹Jlampet ti je ape'ya siupa ajwelta ka 'yakamtijniene, 'yina e'ne ka 'wenayeyi siojopa ajnat tajla'm, siupet ti jla'am kia'iyojliyi yink'i'm ka 'wenayeyi japa ajnat itiajla'm.

¹²Siuti kia'iyoy ti jiwoyeyink'iyie ka'wena' niwak siuniwa siojona Sinia' jikimet iwijnamk'i napo ti iyo ji'wajieta', 'esiji ka ijiatayiji ka injwesiejayijin pet k'iyie niwaka ti ji'wena ti iniuyeje napo as'lejwas, yiji ni Sinia' jikijmaye.

¹³Ijiatjliyi, siuti po' ni yiyi naka ti yamtiyi niwak inamtis ti je tipe'yak, ti siojopa Sinia' jikimet iwijna'm, 'esieyiji ka ijiatayi ka int'al, ka int'ajle pa Sinia' ka 'nakajanitia'm siupi iyo, 'nakayi ti ja 'nakajk'i pet k'iyie siunapo ijia, ti Sinia' jilis.

¹⁴Yina siuti amtiyi siupi in'lej 'wenayi ti je tipe'yak ti tajle siojopa Sinia' jikimet, ti awo 'yejlayeja', siunie ijiusik kia'iyoy yamk'i pet ni iyo, 'yina jlampet siunie ka 'nakajk'iji'n ka ijwilik'iji'n, nak je ts'ajane ka kiak iwo.

¹⁵Siuti kia'iyoy, ¿tepat'e jayo? Siuti jayo 'yejlayeja', ejlowek ka yine'ni isiowe'e, jla'yi ti jajwiene'e ni 'yejlaye siuti iyo'ni ti 'yakajk'i ti 'yijene napo i'nio'. Kia'iyojliyi ti jayo ka 'yakelisie'n, isiowe'e 'neje'e jiwek ni awoyi, jla'yi ti jajwienik'i siunie ti ja 'nakajk'i jiwek siunie awoyi ti anikanit'ni k'iyie napo i'nio'.

¹⁶Siuti jajwankitk'iyi siunie ti jiwunit pi Sinia' ti jlene'ni akiowe'e, ent'a japoye siunie akiecha, ti je ijiat pet ka 'najane kiwa Sinia' jlamtis, ¿jot'e ka wo'ate, "Amén", 'yina siuti je 'yijene siupi jiwoyi?

¹⁷Ijiate ti 'esieta siunie jiwoyi ti anikanitieiyei jlekiajle pi Sinia', 'yina 'wanjliyi je iniuyeje pi akiecha jlosik.

¹⁸Inikanitieiyei ekiajle pi Sinia' ti ya'm ijiate wek ya'am ti aka'm astepe'e ti amtiyi siuniwa inamtis ti je tipe'yak, ti iwink'i'm pet janaka Sinia' jikimet.

¹⁹Siunie aniwone pet ti ayetaja napo Sinia' jilis pet, ijwien sikio' itij'we 'neje'e wek niwa awoyi niwaka siuniwa tajla'm siunie iyo ti 'yaka ti sitiant'ieje, ka sek ne'yi ka i'neyasanayi pet napo ijia. Jla'm ijiate naka ti 'es. 'Yina siuti ja 'lojwa siupuwa inamtis ti je tipe'yak ti jayamtiyi, nak laj lajayeyi pet.

²⁰I'lijwas, jlampet siunie jawoyeyi ape'e niwaka, ká awoye 'ate iyo napo kia'lis ni iyo ni jlosik. Jlampet siunie je 'es, jla'm ijiate jla'am ka kiak aniwonayiji ni jlosik iyo napo kia'lis. 'Yina siunie asosik wonayi'ate napo isijlijyi'n.

²¹Siuniwa inamtis ti yi'i ni inka'neyasajnaye t'ipi iyo'ate: "Siuti jayamti'yi siu'napo i'nio' jasiene ni siunie ji'lij siunapo i'nio' ti je tipe'yak, siunapo i'nio' tajla'm ni ajnat jikiecha. 'Wanjliyijna'a ka kia'iyone, 'yina ja ke ink'iuysk'i'm, iyo ni Saka'niona."

²²Siuti kia'iyone ti 'yaka, niwaka ti tajle janaka Sinia' jikimet, niwa inamtis ti je tipe'yak, napoka jla'am siunapo kakiujnietas ti ti'wenkinaja. 'Yina je ka napokaye siunapo ti iyoyi kiwa Saka'niona jlamtis. Siunie ti po' ni i'nio' ti yameje'n pet ti iyoyi jlamtikie' siupi iyo japa Sinia' jikimet, napok jla'am siunapo Sinia' jilis ti ti'wenkinaja, 'yina je tijna'yi pet napo kakiujnietas.

²³Siunie jawoyi ts'ijiye, ti po' jana jloma ti jinitotiek'i wita'm ti inwikie'eyeyi, ti itiejata aswa'm siuniwa inamtis ti je tipe'yak, tajle jana Sinia' jikimet. 'Yina ja'nes'ni siunapo ti lajk'iyi paka iwo, ti je 'yijene kiwa Saka'niona jlamtis. Siuti jampe'yaye sekjane'yi ka inwonayijna'ase 'ate, "Jitiejt'e je isis".

²⁴Jlampet ti janakaye siunie iyone jana Sinia' jikimet ti yikiaj'lase, ti jajwelajiamk'i napo as'lejwas siupi iyo janaka Sinia' jikimet siupi iyo ka woyi. 'Yina ja'nes siunie ti je itiant'ieje pi Sinia', siunie kakiujnieta. Jani'yena pet siunie iyo, siuti jampe'yaye siupi iyo japak Sinia' jikimet, je jwel pet ka je 'najwejele pi jike' ti po'.

²⁵'Yina ja lajak'ipa kamp'one pi iyo ni jlosik ti je 'es, sekjane'yi ka t'akosayijna'a kiajwe pi Sinia' ti janwunit, ti jiwekie'ejana'a ka je inkakiuni ti ijiate ti yisajap pi Sinia'.

Siunie 'es ka woyi napo Sinia' jilis ti nojwatak'i wita'm

²⁶I'lijwas, ti jajliasat ape'e, ¿ten siupa jayoki? Siuti anojokietak'i wita'm, 'esiji ka poye siupa janane ask'ioye ka inene pi saka'leja, jlam pa jane'yi pi janteliajayi ka enayi. 'Yina japoye 'neje pi janamtiyi ask'ioye kiwa Sinia' jlamtis, ti ja'neyasanayi. 'Yina japoye 'neje pa janjwe'el ask'ioye siupi Sinia' i'winkina'ase'm, siu'neje pa janamtiyi siuniwa inamtis ti je tipe'yak, ti tajle pet janaka Sinia' jikimet. 'Yina japoye pi jikiecha ti janjwelik'iji'n siupi iyo ti tamti, ti jlam ti ipi'ya. 'Yina siuti kiak jiwoyeyi, ti iniuyeje ni iyo napo as'lejwas ni jlosik, 'esiji ti kia'ioye.

²⁷Siuti po' siunapo ti yamtiyi pi ji'lij ti je tipe'yak, ti iyo ka poye paka injwe'el, ya'am awo'ate 'esiji, 'yina ja timesie wek siunapo jantamti, ni'ne ka najapeja wek. Janjwanjli siupi janane ti jantamti, janteme ka pakaye pet siupa tomik'i, janteme

ka pakaye pet siupa tomi pijia'm. 'Yina japoye 'neje siunie ja 'najane ka injwelk'iji'n siupi iyo ti tamti.

²⁸Jlampet ti ja lajak'i paka 'najane ka injwelik'iji'n siupi iyo ti tamti, ajwel siunapo ti Sinia' jikimet iyo 'lijaye, ajwel'ni je 'esiji ka inkasit. Ejlo'owek ka inene'ni jikiowe'e ti jankamtijniene pi Sinia'.

²⁹Jlampet siuti po' siunapo ti iyo ka inkasitk'i ti janjwe'el siupa Sinia' jikimet ijwila'm, siuti ja timesie ni'ne ka najapeja, jlampet siupapo ijia papok jan'yenis siupi iyo ti ijwi'il.

³⁰Jlampet siuti japoye siunie ti Sinia' jan'wenkina yijin'ni ts'e jikiowe'e papo ijia, 'yina siunie inia'an ti tamti ka inleyi kiu', sekjane'yi ka inenayijna 'ate siupa Sinia' po' pa i'winkina.

³¹Ijjatjliyi, wikie'eyi ti asa'am, ti po' siojona Sinia' jikimet iwi'nase'm, ka ajwelayeyi pijia'm siunie 'es ka woyeyi. Janjwanjlipe pa ka jankasit, paj ka inojwaye'yipe ti ja amtiye, 'nakayi ti jani'neyasanisi pet siupi ijwi'il, jla'yi ti janikelis ti iyoyisi ni 'es.

³²Naka ni siunie ti ijwi'il siunie iyo japak Sinia' jikimet, 'esiji ka inlesaniji siupi ji'lij iyone ti tamtiyeta,

³³kajeyepa ti Sinia' naka ni siunie inkamankiye, naka ni siunie ti je iyojonk'ieye ka siunapo jilis jlam pak iwots'i'ni, ka je inka siunie iniwonisi. Siunie iniwone napo Sinia' jilis ti initotietak'i wita'm, nak janekisi pet,

³⁴siunapo asejnia 'esiji ka k'iuk'iate ti yiyetajas 'wuk kiajwe, kajeyepa ti laj ji'niayija' ka inkasit ka intamti pet. 'Esiji kank'iuye napo jijwa'yis, iyo ka tiwoki niwa inamtis yi'i ni ji'wet.

³⁵Siuti k'iejllyi pi iyo ka 'najane, 'esiji ka nene 'wet'e ka 'yase'n ni jik'iemjla, 'yina ti naka ti yi' kiajwe. Lapakawo ti je 'yu'we jana asejnia ka intamti ti kia'yo initotietak'i wita'm napo Sinia' jilis.

³⁶Je int'ayeyiji'n ti je asa'am ka ananayi ka woyeyi niwak Sinia' jlamtis, jla'yi ti je asamkata ti jikima'yi ilia'm.

³⁷Siuti po' siunie ti ijwi'il Sinia' jikimet japaka ti yamtijie'n, ni'ne ka nijwe'el ka poye siupa Sinia' i'winkina ka injlasate pet papo ijia, ja 'najane'eje pet pa janwone siunie iyo, siu'neje iyo ni ip'isinik naka jikajluniet jla'am pa Saka'niona.

³⁸Siuti jankakiuni ni i'nio', ijiate siunapo i'nio' 'esiji ka je ink'iuyisie pet ti jla'am.

³⁹I'lijwas, 'esiji ka injwesiejayijin pet k'ieye ka askijmaye iwo'ate iyo napo ijwile pijia'm jana Sinia' jikimet. Siuti po' ni itieja'm nak ye'li je tipe'yak, 'esiji ka enayi'ate.

⁴⁰'Yina 'najata ajloye'ase'm ka 'otatats'i siunie jiwoyeyi.

1 Corintios 15

Sijwajieti iniu kisie'e ti tajli puwa a'no'ol

¹I'lijwas, 'nakayi awotajank'iye ka ataj enayi'ni 'ate siukia Sinia' jika'niye ti ijwi'il jana injwajieti, ti awoyi pet yamtikie'ase. 'Yina 'naka'ne 'ni siu'nie ti jikimape ilia'm, siu'nie ti i'netiets'i pijia'm.

²Siuti ja ke aleyeyi niwak Saka'niona jlamtis siuniwa ti awoyipe yamtikie'ase, ijiate jijwaye. Jlampet ti jaleyeyi, kiak ja ke awoyeyi siunie awo'nase, kajeyepa ti je ijiate ka ijiatayiji ka atankiunieyi pi Sinia'.

³Ta'ape ti 'eyasanayi siunie ti kia'iyoyi akimpe ilia'm. 'Yina nak 'eyasanayijpe: ti Sijwajieti jla'am ti iniwe'n ape'e niwa sakeyis, pakayi ti 'ya'al, iyo niwa inamtis t'ipi ti yi'i ni ji'wet.

⁴Ti kia'iyoyliyi niwaka 'neje inamtis ti ijwi'il ti titijik k'iye, sekyi'i jlomas najape iniu kisie'e ti tajli pi a'no'.

⁵Siu'neje ti inikajanitia'm ja Pedro, sekyi'i ti tomayik'i japo itijwa'm ni sikioye times tom'niji t'eyasajnas ti inikajanitia'm.

⁶Paj'ni ape'e kia'iyoyi ini'wenkinaja'ajme japok i'nio' ti 'yakamt'i ape'e japo quinientos (500). 'Yina pajk'i ti 'yajle'n papoka i'wint'iyispe, 'yina je pini 'neje siupapo 'wasajne'n siu'nie jloma.

⁷Paj ti kia'iyoyi init'i'wenkinaja'ajme ja Santiago, sekyi'i japokayet'ijyi pet injlojwajnas ti ini'wenkijna'm.

⁸Sekyi'i atome'ni pet jlaja ti kia'iyoyi ini'wenkink'i'm, awoye 'ate siunie kia'le ti je wakalta'aja ti yiji'n.

⁹Ya'am ti je ts'esijiyi, je awoye 'ate siunapo injlojwajnas, ijiate ti je ani'nojonit'iyi ka yi'i naka kayo injlojwanikiek'i'm, kajeyepa ti ijiate wuj ti atape ilia'm napo Sinia' jilis.

¹⁰'Yina lapakawo ti Sinia' ijiate ti sip'elisi'n it'imina ti awo injlojwanik'i'm; 'yina je ka sip'elisine wek, kajeyepa ti ya'm ijiate ti akijme'n. Aka'm ape'e siunapo ijia injlojwajnas, kia'awo akijme'n, 'wanjliyi je yamata ka yama siu'nie awoyi, Sinia' jikap'ijliuskiye naka jla'am ti iyoyi siu'nie awoyi ti akijme'n.

¹¹Siunie ti ijiate ti laja po', je ka nakaye ka ya'm ijiatayi ka isijmaye poye, ni'ne ka napokaye ijia, 'yina jla'm ijiate wek jla'am siunie ti ajwela ni inka'niye ti 'es, siunie ti je kakiunieyi.

Siunapo iyoyi ni inamtik janok'i kisie'e ti jantajli niwa a'no'ol

¹²Jlam'ne siunie saka'niye, ti ajwela pi Sijwajieti ti iniu kisie'e ti tajli pi a'no', 'yina zyot'iyi'ni ti po' siunapo ti asa'am ti jijwela' siunapo 'yajle'n je iniuk'i kisie'e ka intajli ni a'no'?

- 13**Siuti kiak iyo napoka 'yajle'n je iniuk'i kisie'e, tepa jawo ka kiak je iwo pit pa Sijwajieti.
- 14**Jlam'titie ka kia'iwo ka Sijwajieti je ino kisie'e ka intajli pi a'no', 'yina siunie awoki samtikie' kia'iyo lajta pet lajaye, siu'neje ki iyo ni sitienkiujnieye ti 'es.
- 15**Siut'itie ka ijiatayi kiak iwoyi ka je inok'i kisie'e napoka 'yajle'n ka je intajli ni a'no', 'yina siuti sa'am ti akinieje naka ti ajwela 'yina jlam kask'emijieta wek. Jlam'ne ki iyo ni awoki ti je kaskajla ti ajwela ti ijiatk'i, naka ti Sinia' iniujwa'n kisie'e pi Sijwajieti.
- 16**Kajeyepa, siut'itie ka jet'i inok'ipe kisie'e siunapo 'yajle'n, 'yina Sijwajieti 'wena je iyota pet, pajk'i ka je ino pet kisie'e;
- 17**ka kia'iwo ka je ino kisie'e pi Sijwajieti, 'yina siunie astankiujnieye ti 'es, kia' iyotaja pit lajta lajaye. Kia'iyojliyi je tiajlatieje ni aske'.
- 18**Siuti kiak jiwoyeyi, siupapo 'yalt'ijyimpe ti kia'iyo je 'yakakiuyis pi Sijwajieti, 'yajle'n ti 'yajlene.
- 19**Jlam ka ijiatayi ka jla'akataja siujlie'e si'wasankiye jli yits'e ti awak'i ape'e 'ni ajnat ka sinijijwiye iynaja ti ak'iukie pi Sijwajieti, nak ijiattajaja ka iwieki ni sip'elisieye ka kia'inwo.
- 20**'Yina ijiate ti Sijwajieti iniu kisie'e ti tajli pi a'no', 'yina jla'am ti iniane k'ieye siunapo 'yajle'n ti kia'iyo janok'i kisie'e ts'ijiye.
- 21**Iyoye'ate siunie ti i'nio' ijwienjli siupa ti it'imina ni ajnat ti siunie inlaye i'yakajna'm, 'yina kia'iyoyiyi pet naka, ti kia'iyo ijwienjli pi i'nio' ti it'imina ti siupapo 'yajle'n iniuk'i kisie'e ti tajli ni a'no'.
- 22**Iyoye pet 'ate pa Adán t'ipi ti wikie'eyi napo i'nio' jiliaye iniuyi wita'm ti jla'am ti tajle, 'yina kiak iyo pit ni Sijwajieti ti wikie'eyi napo i'nio' siunapo its'iuye ji'niayi janjwanjli ti jantajas jana ji'wasankiye ti t'o'n.
- 23**'Yina jansesk'i siunie janwoyi niwaka. Siunie iniane paka Sijwajieti; siunie tomik'i naka ti Sijwajieti janapimet, sekyi'i napokaye pet siunapo jika kia'lis jla'am.
- 24**Sekyi'i nakaye pet ti iyo'ate yiyi ni jlaj ni ajnat, sekyi'i ti nakaye pet ni siunie ti iyo'ate ka Sijwajieti intat tajak'i isia'm napoka siunapo iniwojwa'n anechiyasisa', siu'neje niwa iyoyisi, siu'neje niwa injweyeyes ti yiji ni poli, jla'yi ti janekial ni jika anechijiyas ni Sinia'.
- 25**Jana'an ti Sijwajieti jane'yiji'n jana ji'wet ti jawo anechiyasa', paj ka kia'iwoyenie'e siunie jawoyi ti Sinia' janen kiajwe siunapo jikojwas.
- 26**Siu'neje ni jitiejejwa ti t'on pijjame naka ni inlaye.

²⁷Siuniwa inamtis iyo'ate, "Sinia' jla'am yin kiajwe niwa jisietis wikie'eyi niwa wask'i'nelaja." 'Yina siuti iyo'ate, "wikie'eyi niwa wask'i'nelaja", 'yakajk'i ti Sinia' je Jla'am ka ine kiajwe pi Sijwajieti, kajeyepa ti Sinia' jla'am ti yin kiajwe wikie'eyi niwa wask'i'nelaja.

²⁸Siuka kia' iwotajanie'e ka pajlatatajna'a niwa wask'i'nelaja ka ine kiajwe ni Sijwajieti, sekjane'yi siunie Sijwajieti, ti Jla'am ti Sinia' Jlas, jlama ti ja'no kiajwe ni Sinia', jlam ti yin kiajwe wikie'eyi niwa wask'i'nelaja. Sekjane'yi ka ijiatayijijna'a ka ijnok'i ti jla'am ti jikijmatis.

²⁹Po 'neje siunie jikiecha ti jajwi'il. ¿Tepi iyo siunapo ti ininajie'n ape'e napo 'yajle'n, tent'i siupa ijwi'il ka 'esieyi ti kiak iniwonisi? Siuti ja ke inok'i kisie'e papoka 'yajle'n, ¿yot'iyi'ni ti ininajiejne'n ape'e siupapo 'yajle'n?

³⁰'Yina ¿tepat'e awoki ti sa'am? ¿Yot'iyi'ni niwa jlomas ti awaki ni siwet'ia?

³¹I'lijwas, niwa jlomas ti aji ni iliaye, yot'iyi'ni ka ijwik 'naka, ti wuj ti ate'mase, ti asa'am ti jiwonak'i'm siunie inikanitiejeje iyo, ti kasjwanjliyik'i ti awo pi iyo ni Sijwajieti Jesús ti Saka'niona.

³²Je ijwienjliyiji ka je itie'ni ilia'm siunapo i'nio' yi' Éfesojo ti iyo'ate niwa k'i'wajlas ti jwesís. Siut'itie ka ijiatayi ka je inok'i kisie'e siunapo 'yajle'n, ¿tent'i siupa ka 'yakajli, siukia kia'iyó ka je itiu'm iliame naka? Jlam je iyotaja siunapo ti iyo'ate, "¡Nisiamá ja'yekiunie, jla'yi ti ja'yaki, jlam'ne siojona kajlomata ja kasno'we!"

³³Ká akamats'iji'n. Iyo siuniwa inamtis ti po' pi iyo'ate, "Siunapo 'najajnajwas ti je i'nio'l, napok 'yakajyi'n niwak isis inkeyis tiwonaja."

³⁴Apilieyi siunie jiwonayi ni asosik ti 'es, 'yina leyets'i siunie asoski'la, kajeyepa ti pot'e siupa ti asa'am ti je itiant'iejeje pa Sinia'. I'lij kiak ke iyone pa ti awojonk'iyé ka 'yajwejlanatak'iji wita'm.

¿Tepat'e ja t'isie'n jawo siupapo i'nio mases ka inotiek'ina kisie'e?

³⁵Ent'a japoye pa jawo'ate, "¿Tepat'e janwo siupapo i'nio mases ka inotiek'ina kisie'e? ¿Siupa t'isie'n janwo?"

³⁶¡Ijiat ti 'ne'lia wat siupa ka kiak iwo ka i'yasane! Siunie i'nio' ti takawijna'n, siuti itietatajak'i jana jlaki' jana inseliaki, e'tieje ti 'nesk'i pijia'm kajeyepa ti netianataja'm siojona t'aj.

³⁷Siojona ti t'otie isia'm je janak inwomki ka jla'm iwo jiwék'iate ka 'nes pijia'm, 'wenajliyi jla'am siojona jlo' janak tajla'm, siuti 'nesatak'i pijia'm ti janaka ipiata tiok ni'ne ka ne'yi japa inwomkiye ka jloye.

³⁸'Yina ti jla'am pi Sinia' ti ipiujunit, iyone pi iyone japa inseliaki ka k'iejliyeyi, jak je iyoyiji siojopa jlo' ti netianataja'n ajnat kiajwe 'nesa pijia'm, 'wena je ijio'we siupa Sinia' iyone ka k'iejliyeyi.

- ³⁹Je wikie'eyi kanjwanjlik'i niwa wask'i'nelaja. Siunie t'isie'n ni i'nio' 'wenayi pet, siuniwa pini' yi' ape'e 'ni ajnat, siuniwa ajwejnas, siuniwa si'yus, wikie'eyi ti t'isie'n 'wenayik'i.
- ⁴⁰Siuniwa ijia kiak iyoyiyi pet ti po' siuniwa wask'i'nelaja yi' poliyi, po'neje siuniwa yi' ajnat'e. 'Yina siunie k'iejliyi ti 'es siuniwa yi' poliyi je iyo'ate pet ni k'iejliyi siuniwa yi' ajnat'e.
- ⁴¹Siunie jla'al ni kilie'e 'wenayiji pet, je iyo'ate ni jla'al pet ni we'la, siuniwa katese'l kia'iyojliyi. Ijwil ti iyo ti 'najliyeta niwaka katese'l, 'yina jla'al ijwienjliyik'i.
- ⁴²'Yina kiak jawoyiyi pet siupapo i'nio mases, ka kia'iwotajanie'e ti jantajli pi a'no'. Inia'an ti titijik k'ieye siunie je t'o'n; siunie ti jano kisie'e, naka pet siunie ti ja ke i'nal ka paja.
- ⁴³Siunie ti titijik k'ieye laj lajaye; jlampet ti iniu kisie'e, nak jiwunitieyi po'. Siunie ti titijik k'ieye laj jit'iuniye; jlampet ti iniu kisie'e, nak jijweye po' pet.
- ⁴⁴Siunie tip'ona'a ti inlesanik; ti jano kisie'e Sinia' jikimet japak jawo ji'wasankiye pet. Siuti po' siunie jiwats'o, 'yina kia'iyu po' siunie ink'ie' ti tajli pet janak Sinia' jikimet.
- ⁴⁵Siuniwa Sinia' jlamtis ti yi'i ni ji'wet iyo'ate, "Siupa i'nio' ti 'nelanjie'ajat'ipi, pi Adán, pak inlesanik ti ji'wasankiye po'". Jlampet siupa Adán siupa 'wanjli isia'm, pak tajle pet siojopa Sinia' jikimet, ti iyo in'wasankiyeja'.
- ⁴⁶'Yina je ka nakaye ka ina'an siunie inlesanik ti tajle janak Sinia' jikimet. Siunie inia'an naka siunie inlesanik ti jiwats'o. Sekyi'i ti nama pet siunie inlesanik ti tajle pet jana Sinia' jikimet.
- ⁴⁷Siupi i'nio' ti 'nelanjie'ajat'ipi 'yina tajle ni ajnat, 'yina je 'wena taj'le 'neje ti tiwokieyi i'nioye. Jlampet siupa i'nio' ti tomayi pijia'm, tal poliyi pet.
- ⁴⁸Siunapo i'nio' ti tajli pit 'ni ajnat, pak ijwilk'i siupa ti kia'iyu ti titiajlaja'm pi ajnat ti tilisanaja. 'Yina kiak iyo pit siunapo ji'wet ni poli, pak ijiwitk'i siupa i'nio' ti tal poliyi.
- ⁴⁹Siuti sa'am ti soniyejwa' siupa i'nio' t'ipi ti tajle ni ajnat, 'yina kiak jayoki'ni pet siupi i'nio' t'ipi tal poliyi ja soniyejayi wita'm pet.
- ⁵⁰I'lijwas, siunie awo ka 'najanayi naka, ti siunie i'nio' ti jiwats'o ja ke ijnoyi ni Sinia' jika anechijiyas, jlampet ni siunie ti je t'o'n je 'wet siunie ti ja ke paja ka 'na'al.
- ⁵¹⁻⁵²'Yina 'yena siunie Sinia' je 'yakajanitk'i ti 'yakajanitk'i'm ya'am: awo'ate, ja ke kaswikie'eyi ti jaliki 'ni ajnat. Jawo'ate iyo ni i'nio' ti i'wisi'n niwa jitiase', ti je 'yakaja pi iyo ti i'wisi'n, ka jla'm iyokiena wek 'ate siupi ja kask'iejliyi ti ja ke iyok'iate siupa paj ts'isie'n. Pakayi ti ja pesiejayi siojopa 'woso' trompeta ti

japakatajayiji ti ja pesiejayi. Sekjane'yi ka inoyek'ina'a kisie'e siunapo i'nio mases, ja ke inekiajlayi'ina'a ka wo'ate ti iliyi 'ni ajnat. Ts'isie'n ja ke iwoyena'a 'ate iyo ti 'nelanjie'e, 'wena ja kask'iejliyi.

⁵³Siuti sa'am ti inlesajnants'e'm ti je kast'o'n ja kas'wujienaja siunie t'o'n, 'yina siunie ts'isie'n ti jlaj po' ja ti'wujienaja siunie ti ja ke paja ka netia'n.

⁵⁴Ka kas'wujienajtaje siunie ti t'o'n ti sa'am ti je kast'o'n ti inlesajnants'e'm, siu'neje ka ti'wujienajtaje siunie ti je paj ka 'na'al niwa ts'isienis, sekjane'yi ka inkajak'iyijna'a ti yiyi siunie k'ie ti iyot'iyipi niwa inamtis, ti iyo'ate, "Titietaja isia'm jakia 'najlati, lajk'ipa."

⁵⁵"Am ti 'najlati'a'm, ¿tepi ijiojwi pi ajweye pi jijwel ka akients'e, ti ja kastatek'i isia'm? ¿Tepi ijiojwi siupi ajweye, ti jakients'e, ti jijwel ka kaslaki siunie anis?"

⁵⁶Siojona 'najlati iyoyi jlanisie' siunie inke' ti je 'es, ti 'yiti'ni siwa'm, 'yina siunie ti iyo jweyeja' ni inke', naka siunie Moisés jika'nejasajnye.

⁵⁷'Yina ijiatayi wek ya'am pa Sinia' ti iyo sijweyeja', it'iminayi pet ti atataja isia'm naka, ka lajak'i pet pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti paka ti kasts'esi!

⁵⁸I'lijwas ti yimijna'yase'm, tempi it'imina ti kiak awo'nase, 'esiji ka kiajatajak'i'ni niwa jlomas ti jawoyeyi ká aleyeyi, ja kat'ajayi pet ti jani'netie'yi siunie ti jiniuyeyeje ni Saka'niona. Jlam'ne 'najanayi pi jiwonayi siunie askijmaye ti jiwoyeyi ti asa'am ti Sinia' jilists'ase'm ti je wekie'e, laja po'.

1 Corintios 16

Pablo 'yijijie'ne papo Sinia' jilis yiji japa Corinto ka poye japa ka ijnotis'ni wita'm k'ie papo Judea jlele

¹Jayiyiji'ni siojona wikiniet'aj, ti jajiutie'ni wita'm k'ie siunapo Sinia' jilis yiji jana Judea. 'Yina wonayi 'ate siunie awo ka woyi japo Sinia' jilis yiji pet jana Galacia.

²Ti jawayeyi siojona i'nio 'wanlijiyi'n, siojona jikajlayi ti jikimats'iji'n ja'wenakitieyipi pet pa Sinia' ti ja ekiajlayi. Apejlati'n astepe'e ti asa'am, ja'nakayeyi ti ja wakajla ta'a siuka yiktiejna'a ti nak jajiojwi.

³Siuka nak yitajanie'e, jajliuye'nina'a siunapo ti jakima'yi asa'am, ti jajliu' Jerusalenne, ka ineki siojopa jajotie wita'm, siu'neje puwa ip'isijna' ti ja jikio' jleliye, ja 'nakayeyijna'a siunapo Sinia' jilis pet yi' Jerusalenne ja 'najane ti asa'am ti jijliuye.

⁴Siuka yamata kayak, sekjane'yi ka ya'yisana'a.

Pablo iwiakajlanit ta'a siupa janwo ti jant'iskiujni'n

⁵Ajwe'lasem ta'a siunie jayo kayiktana'a, janiu 'niji yi'i jana ajnat Macedonia, sekjane'yi ka 'yuyeyijna'a astepe'e ti jleye Coríntojo.

⁶Je 'yaka'aja ajwelta ka 'nak nojwaja'm jiwek puwa jlomas ka yi' asap, ni'ne ka ijniujlietk'i pet siunie ti wi'yitiepata, 'nakayeyi ti janoyeyijk'i'm siupa jatiejyi ka yiktiejna'a.

⁷Kajeyepa ti je awojonk'iye ka jla'm i'wina jiwek, 'yina awotajank'iye ka nak sipaja aska kiowe'e, ka Saka'niona iwotajanie'e.

⁸Siuti jayi' Éfesojo, jayamite siojona inlakijnieye Pentecostés, ti ja ke si'wejts'i kiu',

⁹kajeyepa ti ijiatk'i siu'nie awoyi ti Saka'niona 'yajlinit its'ioye ti ja 'yakajli siu'nie isijmaye ti jayo, jla'yi ti ja 'esieyi napo i'nio', ejlowek ti poyeta napo i'nio' ti teje'yi ijyilia'm.

¹⁰Ka nak inetiejenie'e ni Timoteo, 'esiji ka 'yenayi 'nakayi ti t'otale jat'onie. Kia'iyó jlam ti iniuyeje pa Saka'niona, jikijmaye iyo'ate iyo 'ni isijmaye.

¹¹Je 'es ka je a'yenajyi'n. Noyeyeje siuti t'iskiunietaja'n, ja'nakayeyi ti ja ke inwo jijiak'aliye pi ji'niayi, 'nakayi ti jankajli ka ijnok'i. Kastejlajan'n k'ieye napo si'lijwas ijia.

¹²Jlampet siojo sikiecha Apolos, ajloyeta wata'a ka ijno'wase kiu wat pet ka jla'yisa' napo si'lijwas, 'yina je 'yakajli. Je ijiat ka je a'wena'yi ilia'm ka ji'niayi poyeta.

Pablo yi' jlaja ni jip'esinik ti itijwila'aja

¹³I'lijwas, asosik enatiejyits'i'ni, ke ink'asayik'i pijia'm ki iyo ni siunie astankiujnieye. Jwajla'a paka woyeyi, ká asa isia'm.

¹⁴Ja k'iejliyeyi siupi jawoyeyi, jwanayik'i siunie asemijnaye ti ja ena'yi napo as'lejwas.

¹⁵I'lijwas, 'najanayi pi jiwonayi ti siojo Estéfanos, ji'wet yiji jana Acaya, siojopo ji'wet jlele, ti napoka ti iniane ti iyo jlosikis ink'iejyisa', 'yina wuj ti iniuyeje siunapo ijia Sinia' jilis 'neje.

¹⁶Naka'ne ni siunie ajwel, ka kiak aniwonayiji ka ijiatayiji ka je atonitie napoka ti kiak iyo, siu'neje ti jak'iuyeyi siunie ijwilis siunapo ti isimk'iji'n, siu'neje napo jlosik po' ti iniuyeje napo ijia, ti iniuyeje pi Sinia' iyo ni jikijmaye.

¹⁷Ts'ajkaj'ni ti yi'i ki jloma ijiok'i ja sikiecha Estéfanos, jla'yis japo Fortunato ten'neje ja Acaico. Siuti je 'yakana' pet ka joyek'i,

¹⁸yiniye ka ts'ojwatis'ni peyit. Jla'm ijiate wek jla'am napoka ti kia'iyoyi, k'iuyeyi, ká alakiye.

¹⁹Wikie'eyi siunapo Sinia' jilis pet ti yi'i jana ajnat Asia itijwi'lase pit, siu'neje japo Aquila, Prisca, siu'neje napo Sinia' jilis siojopo yinisik'i'ni ji'wetits'ik'i ti nojwatajas wita'm, kia'iyó itijwi'lase, injwanjliyeyik'i ni iyo pi Saka'niona.

20'Yina wikie'eyi napo si'lijwas itijwi'lase. Nitejwila', nik'iewayiji'n napo as'lejwas, nikajanitiei ni siunie jiwoyeyi ti asa'am ti Sinia' jilists'ase'm.

21Je 'wena paka i'nio' kiechaye ka inlesane siu'nie imp'esinik, ya'am ti Pablok'i'm jikajwukis siu'niwa.

22Siuti japoye siunie je 'namaja ni Saka'niona, 'esiji ka jiwet'ia ine'yi ape'e. ¡Saka'niona, jlam woni'na 'ate, kets'ijyi'n!

23'Esiji ka jikap'ijliuskiye pi Saka'niona Jesús ti Sijwajieti ine'yasap.

24Yi' asap ni yimijnaye, ti sa'am ti kasjwanjliyik'i siunie iyo pi Saka'niona Jesús ti Sijwajieti.

2 Corintios

2 Corintios 1

Pablo itijwile papo Sinia' jilis

¹Asampey, i'lijwas ti jleyeji jana isi' Corinto, ti kia'iyó Sinia' jilists'ase'm pet, asam'neje ti jleyeji jana Acaya, ti Sinia' jika kia'lits'ase'm. Ya'am Pablok'i'm, ti Sijwajieti Jesús jiliujwanikk'i'm, jayo'ate atajla'm siunapo ti ijiatt'iyijpe ti t'eyasajnas, lapakawo ti tajle jla'am pi Sinia' ka kiak iyoyi. Yi'ijiap 'ni sikiecha Timoteo, yam'neje ti 'eti' siu'nie imp'esinik.

²Esiji ka Sinia', siu'neje pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, imp'elisinajyimpe, jla'yi ti jane'nasap ni jikamankiye iyo.

Iyo siupuwa inilayiti pa Pablo

³Awunit pa Jinia' pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, Sinia' ti wuj ti kasp'elisijne'n, jla'yi ti kasnejenk'i'ni pijia'm ti kia'iyó ti poyeta ni sijliak'ali.

⁴Jla'am ti inijenk'i pijia'm niwa sosikis ti potie pi siwet'ia iyo. 'Yina ka kiak iyokieyipi pet, ja 'yakajlaja ti janiukieje napo si'lijwas ti janijenak'i pijia'm niwa jlosikis, ti kia'iyó jijiak'ali po'. Jayikajlaja siunie iyonts'e ti iniuyits'e'm.

⁵Iyoye pet 'ate ti ijiate ti siliaye iniuyi wita'm pi Sijwajieti, ti wuj ti inilayiti pi jijiak'ali, 'yina kia'iyó'ni pet pa Sinia' ti ijiate ti iniuyeje ni sosik, ti k'iejlitieje pi siwet'ia, ka lajak'i pi iyo pi Sijwajieti.

⁶Ijiatataja wek ti wuj ti anilayitieje siu'nie iyo ni sijliak'ali, 'yina lapakawo ti jlam je aniwonaja jiwek, kajeyepa ti nak its'iuye pet ji'wet'e ti janejnank'i pijia'm niwa asosikis, jla'yi ti jant'emina ti jajwaye. 'Yina jlampet siuti Sinia' inijnan pijia'm ni sosik, naka pet ti jant'emina ti asjweye japoye, sek jane'yi ka atomayenie'e ilia'm siuniwa iyo asjlak'aliye jawoyena'a 'ate iyo awoki ti sa'am, ti atataja isia'm naka ni anilayitieje sijliak'ali.

⁷Tempi it'imina ti je sikiwit'ase'm, 'yina ti 'yaka ti je ink'asayi pijia'm naka, siunie ti jinilayitiei kiak iyo yits'e, kiak janwo'ojyi pet Sinia' janwents'e'm siunie ja jijweyeja' siunie asosik, iyonts'e ti iwints'e'm naka.

⁸I'lijwas, awotajank'ieye ka 'najanayi ti siuti a 'nijiye yi'i jlaja ajnat Asia, wuj ti kiojieti ki yik'i, paj ti ijiatayiji ti je ato'm ilia'm, jlaje. Sekyi'i anilekie'ni jiwek, kajeyepa ti je aninaye'e.

⁹'Yina awok'ne 'ate, "Ijiat'iyiji ti sek kasjla'." 'Yina iniuyits'em'ne kiaka ka sitiej je iyomaja paka i'nioye, 'wenajliyi jla'am pa Sinia', ti jla'am ti iniujwank'i kisie'e papo 'yajle'n, ti itiajlajni pi a'no'.

¹⁰⁻¹¹Ijiatliyi kasjwajiete'ne ki siliaye iyo. Je 'nakataje, ts'iji kiak jawo ja kasjwajiete, siuti janoyeyits'e'm kasts'ajlan'ni pet. Itiej awoma pa Sinia' ti ja ke

ileyi ti janoyits'e'm ti ja kasjwajiete siupi siliaye jawo. 'Yina siuti ja 'lojwa napo i'nio' ti ja kasts'ajlan'ni, Sinia' jankiuji ni t'ajlaye, sek jane'yi ka wenats'imna'a siunie 'es. Sek jane'yi ja ke piniye napo i'nio' ti kiak jawoyisi pit ti jawoyis jinikanitiewejayi pa Sinia', ti jan'wenis siuniwa isis tajle pi Sinia' ti yikialts'e.

Siupi it'imina pi Pablo ti je ijio Coríntojo

12Po' ni siunie iyo sinikanitieweja'. Jlamliet siuti awak aska kiowe'e, lajk'ipa ka sikioweja ka je 'esie ka inekiajlaja, siu'neje ti lajk'ipa ka ijiatayiji ka into'm isiam. 'Yina siuti kia'iyoye, je tajle siunie iyo ti kasts'ajajne'n, 'wenajliyi jla'am pa Sinia' ti jikap'ijliuskiye po' ti iniuyits'e'm, paka ti tajle, it'imina ti kasts'isis ti awak'i ape'e 'ni ajnat.

13-14 Siuti ajloyeta'ase 'ni ip'isinik akajanitk'i ask'ioye, ijiatjliyi 'najanayi. 'Yina awotajank'iyeyi ka ijiatayiji ka 'najanayi, jak je iyoyiji siuti ja'nes pi Saka'niona Jesús ja wujwa ti ja inkasak'i wita'm sitipe'e, jlam pet ti sa'am kiak jayoki ja kasts'akask'i wita'm astepe'e.

15'Yina siuti kiaka ti je akakiuni, it'imina ti awo ka iniajnat ka ijio'wase, it'imintaja ka timesieyiji ka ijio'wase.

16Siunie awotajapi ka iyoyi, ka ijio 'niji Macedóniaja, sekyi'i ka 'yuyetaja astepe'e ka yapimet. Ka noyeyetajak'i'm siupa ka k'iejliyeji ka isitia'n, ti jajio 'niji Judéaja.

17Jet'i 'es ti aleyek'i siukia jota iyoyi, ¿jet'i 'yu'we ka kiak je awonak'i 'ate? Je 'yaka paka iwoyi. ¿Ni'ne ka si'wena ti yam ya'am ti talk'i siunie awoyi, siuti awo'ate, "Kiak jayonie'e", 'yina paj ti aleyiji siunie awo ka iyoyi?

18'Yejne'n, Sinia' 'yijene naka, ti ijiatk'i siunie awoyi, ti je ka iyo'ate, "Kiak jayonie'e", sek jane'yi ka 'wena iyoyeyi, ka iyo'ate, "Aleyiji siukia awo ka iyoyi."

19Kajeyepa ti nakape ti awoki samtikie', japo Silvano siu'neje ja Timoteo, ti awak aska kiowe'e, ajwel ni Sijwajieti Jesús ti Sinia' jlas. 'Yina je naka ni siunie 'ji'lija itimisiete', 'yina naka ni siunie Sinia' jlonisik ti iyoyi siunie ijiatk'i.

20'Yina jlam ti it'imina ti 'yaka siuniwa iyo niwa Sinia' jlamtis yi'i ni ji'wet, iyot'iyipi jla'am ti ijwi'il siupa jawo. Tempi it'imina ti kiak awoki ti awok'iate, "Pak kasts'isisi pa Sijwajieti Jesús, Amén", ti awunitiejata pa Sinia'.

21Sinia' jla'am ti kasts'etk'i pijia'm pa Sijwajieti ti awakiejap, 'yina ti jla'am ti isimts'e'm,

22sekyi'i iyo sijwukisa', kajeyepa ti 'yaka ti jla'am ti Saka'niona. Jla'yi ti yijni niwa sikiojwa'l jana jikimet ti 'es ti tajle siojopa janwents'e'm, ka netiejenie'e siojopa jika jlomaye pet, ti iniajnat ta'a.

23Sinia' itiant'ieje ki iyo ni yiji ni ijiusik, siunie it'imina ti ja ke iniu'wase ka yikta. Awo kajeyepa ti je awo ka yikiajle'eje ka ilianki'nase ni astankiujnieye.

²⁴Je ka iyo ka itiumayi'ni asek'i, siupa ka woyeyi ka ijiatayi ka tankiunieyi. Jlamiliet ti je ink'asayik'i siunie ti jiwoyeyi ni astankiujniejeje ti 'es, kajeyepa ti pajk'i ti jiwoyeyi. Lapakawo ti awotaja ka iniuye'ase'm, ka asnikanitieyi poye pet.

2 Corintios 2

¹It'imina ti je awo ka poye'eje japa ka jlomaye ka ijio'wase, kajeyepa ti je awo ka iyoye asjlak'aliye, ka wo 'ate ti ajo'wasepi.

²Siut'itie ka kiak iyo'nase, ka iyoyeta asjlak'aliye'eje, ¿tempi i'nio' jats'ajkanit'ni siuti ja inlajak'i, 'yina ti awoye asjlak'aliye?

³Nakape ti it'imina ti kiak awone ki ip'isinik ti atate'ase, ti je awo ka itienkiujnieye je 'esie, ka 'wina siupa ka woyeyi. ¡Je 'yu'wase'm ka kiak awoyeyi, jlam'ne ka ts'ajkanitie'ni! 'Yina nak je akakiuni, ti siuti po' ni awo ti ts'ajkaj'ni, kiak jiwoyeyi pit inkasajyi'n.

⁴Siukia ip'isinik ti anajnat ti atate'ase, wuj ti ijliak'ali po' jakayi, paj ti itiet t'e' atojnata'ni. 'Yina siuti kiak iyo, ti ajlo'wase ki ip'isinik ka neyi ts'iji ka kiak awoyeyi, awoye asjlak'aliye, najata jla'am ti awojonk'ie ka'wena' pet ti jlam je awoyi ti wuj ti ts'ama'ase.

Pablo wuj ti ip'ilisi'n siupa teje t'ipi ilia'm

⁵Ti po' siunie ti iyo injlak'aliye, je sijwanjli ka kiak iwonk'i, kiak jiwoyeyi pit inwikie'eyeyi ti iyoye asjlak'aliye, 'yina ti je kat'aja wat ti asa'am. Siuti awo'ate, "Je kat'aja wat", kajeyepa ti je awojonk'ie ka iyini'ni ape'e ni jitis iyo.

⁶'Yina in'lojwa ti jiwoyeyi jitisa' siupa iyoyi, awo'ate 'etsaka ni siunie jiwonayi.

⁷Jlam'ne 'nakayi, 'esiji ka inkiwaliyeyi'i siupi jitis iyo, ja 'wenajliyi ti janoyeje, 'lojwinie'e ka ijiatayiji paka iwoyi ka inka'm ape'e siupi iyoyi, ti tajleje siupi jijliak'ali ti je jlase'.

⁸It'imina ti ajlo'wase'm ka ekiajlayi'i siupi jiwoyet'iyipi ti 'nelanje'e, ti wuj ti i'namajayi paka.

⁹Pajk'ipe ta'a ti kiak awo'nase, ti ajlo'wasepi ki ip'isinik, ti ajejlita ka woyeyi siunie 'eyasanayi ka woyeyi.

¹⁰Siuti po' pa ti inkiwaliyeyi'i siupi jitis iyo, sekyi'i jip'elisina', 'yina siupet ti ya'am kia'awo ja sikiwali'yi'i pi jitis iyo, jla'yi ti jap'ilisi'n 'neje peyit. Ka ijiatayi ka jitis poye, awo'ate ene jitieyi'i pi Sijwajieti, ti ap'elisi'n paka, sekyi'i sikiwali'yi'i siupa jitis iyo, lapakawo ti asajme 'esie.

¹¹Ja 'nakayeyi pet siunie imosik ja ke kaskajli ka iyoki ni siunie je 'es iyotaja ka iyoki, jlam'ne kastant'ieje ni siunie jike' iyo.

Pablo je 'yakama ka iwo jlamtikie' yi'i japa Troas

12Ti ajoyeyi siujlieja isi' jle' iyo'ate Troas, ti jayo yamtikie' ti jajwil kiwa Sinia' jlamtis ti ijwil pa Sijwajieti, jlamiliet ti ayeyi, sek a'yi ti poye ni awo ti sats'ilka ka isijme'n, ka iyo yamtikie'.

13Je 'esiji jla'am ti atankiunieyi'ni ja isiecha Tito, lapakawo ti awo ka 'wi'in. Sekyi'i ti isiowe jlampi iyoyets'i'ni, 'yina anijwejlam'ne japo Sinia' jilis sek ji'wet'e, sek yi' ti akiep'an ti ata 'niji Macedóniaja.

Pak Sijwajieti ti iyo 'niayija' papo injlojwajnas

14Ijiatayijia'm pa Sinia' ti kiak iyone pa Sijwajieti, ti itiete isia'm siunie jitiejiejwa ni inilane, naka'ne ni siunie ti awaki' jla'yi ti ajoki nak inwak. Sekyi'i isisiets'e pet napo i'nio' ti a'wenkinaja ka intant'iejesi pet ni Sinia', ni siunie iyo ti itiant'iejesi pi Sinia' itijwits'i niwa ajnatis yi' ape'e 'ni ajnat, iyoye'ate siunie jini inkajk'i.

15Nak awok'iate ni incienso ti Sijwajieti yikiajle pi Sinia', siunie jini inkajk'i, jak je iyoyiji siunapo ijioyi ni jijwajieti siu'neje napo ijioyi pet jana 'najlati, iliatk'i nak jini.

16Siunapo ijioyi jana 'najlati, yiji jana 'najlati jini. Jlampet siunapo ijioyi ni jijwajieti, ji'wasankiye pet nak jini. ¿'Yina tempa 'yakajli nak inkijmaye ti kia'iyoye'?

17'Yina je pini' napo iyo ka wikiniet'aj in'yakane, siuti yameje'n niwa Sinia' jlamtis, kajeyepa ti ijwi'il niwaka ti iyo jikijmayeja'. Jlampet ti sa'am je kiak awoki iyo jlamis, sa'am ti Sinia' ijliuyits'e'm siu'nie awoki, jla'yi ti Sijwajieti jikawosts'e'm, jak je iyoyiji ti awokieta samtikie' ti ajwela niwa Sinia' jlamtis, 'yina je k'iejliyi paka inejyi 'niwa sosikis ka je ijiatak'i jitieyi'ni pi Sinia'.

2 Corintios 3

1Siuti ji'yena ki i'lij awone, ent'a jiwoye'ate, "Siunie Pablo iniwunit, siu'neje napo jla'yis, iyo ni siunie iniwonisiji'ni." Ent'a jiwoye'yi 'ate, "Na Pablo siu'neje napo jla'yis je 'esiji ka poye paka imp'esinikie' ka jikio' jleliye ka in'wenkints'e'm, iyo napo ti kia' iyoyetaja, ti jantajle napo si'lijwas, ja 'nakayeyijna'a ti ja kasts'ajane ti jlam je iyoyisi ti napoka ti Sinia' jikawos, sek jane'yi jasimajape ilia'm." Jlampet ti atajlayeta'ase'm, ¿ent'a jiwoyeyi ka 'yejlayi'ase'm paka imp'esinikie' ka sikio' jleliye, ja 'nakayeyipe siunapo i'nio' ti jajioki, ti jayoki samtikie' niwa Sinia' jlamtis, ja ke kaskakiu ti sa'am ti Sinia' jikawosts'e'm, sek jane'yi ka inkimape selia'm?

2'Yejne'n, jayo'ate ti asa'am ti sikio' jlele'ase'm ti yiji niwa sosikis, lajk'ipa jikiechaye impesinikie', 'yina wikie'eyi napo i'nio' kas'we'en, jla'yi ti itiant'iejts'e.

3'Yina je istie', ti paka Sijwajieti ti 'yiti' pak imp'esinikie' ti ijliuyets'e'm ka itiunieje napo i'nio'. Je imp'esinikie' t'e' paka inkiene ti 'yiti', siojona Sinia' jikimet ti laj jlaja janak isiene. Je janaka 'neje jana sisaj ka tena'a puwa ka inamtisie', 'yina tenaja ni i'nio' jlosik.

⁴Yina je kassots'ink'i ti kiak awoki, lapakawo ti sitiej awomaja pi Sinia' ti po' pet siunie iyot'iyipi pa Sijwajieti.

⁵Ijiate ti lajata sijweyeja', kant'eminape ka ikajlaja pa sikijmaje ti kia'iyoy.

⁶Yina ti jla'am pa Sinia' ti kasts'eyasa'n, kajeyepa ti iyo ka iwo jiwosats'e'm siuniwa jlamtis, ti iyo ink'ieye siunie iyot'iyipi. Siuniwa jlamtis siupa iyot'iyipi ti iwiets'ilati, je ka inkio' jilisanikie' ka ne'yi paka imp'esinikie', 'yina 'wenajliyi siunie iyo ni jikijmaje jana jikimet. Siuniwa Sinia' jlamtis 'neje ti yi'i ni inka'nejasajnyaye, ti tena'a ni imp'esinik, ijioyiji pet jana 'najlati napo i'nio', jlampet siojona jikimet ti tajle ni Sinia' iyo ji'wasankiyeja' napo i'nio'.

Siunie Sinia' jikimet ti ink'ie' jla'm ijiate ti 'esi

⁷Siuti Sinia' yikiajlat'iyipi pa Moisés siupa jika'nejasajnyaye, ti tip'esina ape'e japa sisaj, 'yina siupa jla'al pa Sinia' itie jitiokio'we pa Moisés, 'yakajlitieje ti ijliasata'ni isia'm ti 'yomataja'm. Siupapo Israel jika kia'lis jitiej je ijwiyits'i'ni, ka ijiatayiji ka jitiej je inla'ne pa Moisés, lapakawo ti ijiate ti 'esi pi jla'al. 'Nakayi pet pak inka'nejasajnyaye ti itione japa 'najlati napo. Siupa ti kiak iyoyi pak ti itione jana 'najlati napo i'nio', ti je jlase' pi jla'al,

⁸jla'm ijiatayi jla'am siupa jla'al iyo pet pak Sinia' jikimet ti ink'ie' 'yotate, 'yaka'm ape'e siupa iyot'iyipi ti 'nelanjie'e, Sinia' jikimet ti itione napo jana in'wasankiye.

⁹Jayo'ate, ti jet'i jiniliakpe pa k'iejliyi pak inka'nejasajnyaye t'ipi, ti 'yakajanit pi jitis iyo pa i'nio', 'yina siupa k'iejliyi pet puwak Sinia' jlamtis ti initiajnat pi jitis iyo pa i'nio' ti ip'ilisi'n, jla'm ijiatayi jla'am ti 'yaka'm ape'e, ti ijiate ti 'es.

¹⁰Kajeyepa siupa k'iejlit'iyijpe pet siupa inia'an 'yojma'm, 'yina siunie ink'ie' je itieje wita'm, 'yaka'm ape'e ni k'iejliyi.

¹¹Ijwilt'ipi ka kia'iwo ka 'esie paka siupa ji'niayi je itio'yi, jlam'ne pet naka ti je paj ka netia'n, jla'm ijiatayi jla'am ti 'es.

¹²Siuti kia'iyoy ti sinijijwiye po', it'imina pet ti je kast'a'ni ti awok samtikie'.

¹³Yina je awok'iate siupa iyot'iyipi pak Moisés, ti ip'ione jitiokio'we pa lotakiniewa, ti je iyo ka siupapo Israel jika kia'lis in'wenis ti kia' iyoyetaja ti 'yomatak'i siupa jla'al iyo pa Sinia' ti itie'e pa Moisés jitiokio'.

¹⁴Kajeyepa siupa ajnatiok itij'w ape'e siupa jlosik papo i'nio' t'ipi, it'imint'iyijpe ti je itijnisisie siupa iyot'iyipi. Yamjliyi ti kia'iyoy siupapo jilis t'ipi papoka, 'wanjliyi kan'yenis niwa Sinia' jlamtis ti yi'i ni paj imp'esinik, 'yina je itiant'iejesi siunie yi'i, kajeyepa ti 'yiniye ka poye pa ka imp'o'n ape'e siunie jlosik. 'Yina naka'ne ni siunie tomk'ieye, paka 'najanisi paka iwonisi, 'yina lajk'iji pa ka ilank'i ape'e siunie yi' ape'e ni jitiokio', ijwienjli jla'am pa Sijwajieti ti i'nio' 'esi ti kia'iyoy.

¹⁵'Wanjliyi 'nakayi ti kia'iyoy ti po' siunie ip'ionk'i ape'e ni jlosik, siuti yamtijenatajas ni Moisés jika'nejasajnyaye.

¹⁶Jlampet ti po' ni i'nio' ti inenekial, kajeyepa ti itienkiuni pa Saka'niona, 'yina paka'ne ti ijiale paka siupa ip'io'n ape'e pa jitiokio'.

¹⁷Kajeyepa siupa Saka'niona jla'am ti siojona Sinia' jikimet, jlajmillet siupa ajnat yi'i japak Saka'niona jikimet, sekyi'i pet napoka i'nio' ti lajk'ipa ka intomk'ieye.

¹⁸Jak je iyoyiji pet ti sa'am je awokie 'ate ti pajk'i ti po' ki ip'ionk'i ape'e 'niwa sitiokiolis ti kaswikie'eyi. Awok'iate siojona ti'yenaja, jlampet siunie Saka'niona jla'al itie siwa'm. Jak je iyoyiji jlam yamjli, yamjli siunie jla'al ti kaswats'ilati, siunie iyo ni jipel jla'am. Lapakawo ti siunie jla'al ti je tal sajab, 'yina ti Saka'niona jla'am ti siojona Sinia' jikimet, it'imina ti kiak iyo naka.

2 Corintios 4

Jiwunitieye ti 'es pa Sinia'

¹Tempi it'imina ti jla'm ani'netiejli, kajeyepa ti kasts'ajane pa awonaja ni jikap'ijliuskiye iyo ni Sinia' ti yikialts'e siunie sikijmaye iyo.

²Yina je awoki siuniwa wask'i'nelaja ti taka'ajwejlasajne'n, siuniwa tijwekie ti je isis, ti je niwaka Sinia' jlantis kanjwe'el. 'Wenajliyi jla'am siunie awoki samtikie', naka ni siunie ti ijiatk'i, je ajwekie. Jak je iyoyiji napo i'nio' jla'yi pa Sinia' jan'we'en ti ijiate ti je awok'iate siunapo i'nio' jiniliaja ti lajk'iyi paka iwoyisi, 'yina sa'm ijiatayi wek sa'am.

³Siuti japoye siunapo i'nio' ti ijwi'il ka je 'nakajk'i siunie iyo ti awok samtikie', ajwel'ni jla'm ijiate wek jla'am siunapo ijioyi jana 'najlati ti janetiane ti kia' iyoyisi, kajeyepa ti po' siunie ti ip'io'n ape'e ni jlosik.

⁴Yina 'yakakiuyis, siunie ajnat jinia' iyojwa'n talojoye siuniwa iyo niwa jlosikis, ti iyo ka je i'we'en ki iyo ni jla'al ti ijiate ti 'esi, naka inka'niye ti 'es, ti ijwi'il ni jijweye ni Sijwajieti ti jla'am ti Sinia' jipe'el.

⁵Siuti awok samtikie', je sam'ne ka inijwela, 'wenajliyi jla'am ti ajwela pa Sijwajieti Jesús ti jla'am ti Saka'niona. Siuti sa'am ani'wenkina'ase'm ti akawosts'e'm, lapakawo ti yimijnaye e'ne ni Jesús.

⁶Yina je 'wena siunie Sinia' ti iyot'ipi 'ate, "Esiji ka nak intajla'm ni jloma ni siunie ajnatiok", naka 'neje ti jloma yijnits'i niwa sosikis, 'nakayi ti ja jatiant'iekiejeniti ni siunie k'iejliyi ni jijweye ti ijiate ti 'es, ti jla'al itie'e ni Sijwajieti jitiokio'.

Jimoliyis napo i'nio' jla'yi ni Sinia' jijweye

⁷Siunie ijiate ti laja po', naka ni ajwel'ni ti Sinia' jla'am kiak iyonts'e, ti je kast'o'n, awok'iate niwa i'niat jijwa'al ti isatis. 'Yina nak 'yakajanit ti jla'am pa Sinia' ti tajle nak injweye ti je jlase', je ka sama ka intalts'e.

⁸Jak je iyoyiji 'wanjliyi ka insta' pa si'niayija', 'yina ajwayeje. 'Wanjliyi ka sijliak'ali poye, 'yina je kaskiwaliyi'i ni sinijijwiye ti po'.

⁹Wanjliyi ka jiwak inents'e'm napo i'nio' ti teje selia'm, 'yina lapakawo ti po' siunie i'nio' ti je talts'e'm. Kassajak'ni ajnatk'i, 'yina je kasnetiajnat jiwek.

¹⁰Ti pak jajioki, siupi jiliaye iyot'iyipi pa Jesús ti tiliana nak atejliaki'n, ja 'nakayeyi pet siojona ji'wasankiye janikajanit pet ti jane siwa'm.

¹¹Siuti sa'am ti kas'wasajne'n ti akiniek'i pa Jesús, naka ti kassekiajlaja siunie siliaye ti kaslanaja'n, kajeyepa ti ja 'nakayeyijna'a pet ti kiak jawo jana ji'wasankiye jankaj pet siwa'm, ti janejyi'ni siunie ts'isie'n ti je t'o'n.

¹²Yina kiak jikijmaye iyo nak inlaye ti yits'e, 'yina jla'am ti asa'am siunie jikijmaye siunie naka ti as'wasankiye pet.

¹³Po' siuniwa inamtis ti yi'i ni ji'wet ti iyo'ate, "Lapakawo ti itienkiujnieye ti it'imina ti awo yamtikie'." 'Yina siuti sa'am kiak awoki, sitienkiujnieye po' it'imina ti awok samtikie' pet.

¹⁴Kajeyepa ti kasts'ajane pa awonaja ti paka Sinia' ti iniujwa'n kisie'e pi Jesús ti itiajlajni pi a'no', sek jane'yi ti si'niayi injwanjliyena'a ti ja kassokiji pa Sijwajieti.

¹⁵Yina ti jlam kiak iyoyi, 'nakayeyi ti ja insisieyi ni iyo ni iwit'ia. Jak je iyoyi siuti kia'iyoyi ti je jlase' siunie iyo ni Sinia' jikap'ijliuskiye, ja ke piniye napo i'nio' ti jinikanitieiye janwene pi Sinia', siu'neje ti janwunitis.

Jla'm akiniejliyi wek siunie sitienkiujnieye ti 'es ti ena'a, ti je a'wenajli'ijyi pa Saka'niona

¹⁶Jak je iyoyiji ka ijliasataja isia'm siu'nie awoki, jla'm ani'netiejlik'i. Ijیاتata wek 'ni ts'isie'n ti iyo 'yusieja', 'yina siuniwa sosikis yamjli pet niwa jlomas ti yapi jwemik'i.

¹⁷Naka siunie sijliak'ali iyo, je 'esieta jayi, jak je iyoyiji ta'a ti yam'niji. 'Yina lapakawo ti iwints'e'm siunie siwunitieye pet ti laj jlaja, jla'yi ti 'yaka'm ape'e naka.

¹⁸Yina ti je a'yena siuniwa wask'i'nelaja 'yaka, a'yena siuniwa je 'yaka. Kajeyepa siuniwa wask'i'nelaja 'yaka ji'niayi je itio'yi, jlampet siuniwa je 'yaka niwak ijiate pet ti t'o'n.

2 Corintios 5

¹Awojlitieje ti siuniwa ts'isienis ti tiwoki si'wasankiye ji'wukie ti awak'ne ajnat'e, janak kas'yenajap jana 'wuk siojona jlam ti tiliakiki'i jiwekie'e. 'Yina je atayeje'ni japa si'wukie, kajeyepa ti kasts'ajane pa awonaja, kanwastajanna'a janak 'wuk siojona jlam ti tiliakiki'i, Sinia' iwiakajlanit ta'a sik'ioye niwa si'wuki'l ti yi'i poliye, ti jla'm ijiate ti t'o'n, ti i'nio' je kio' lisanki.

²Yina ka jla'm iwo wata'a, siuti je 'ekijliyi ape'e 'ni ajnat wuj ti sijliak'ali po', ka iyojliyi'ijyi ka ta'aja ka ijliasaja niwaka si'wuki'l ti yi' poliye.

³Ja 'nakayeyijna'a ti janakaye ti jamp'o'n sitipe'e, jawo'ate ni si'wu', ja ke kas'najliyek'ijinna'a.

⁴Siuti je atajlajliyi kiajwe siujlie'e si'wuk, ajwe'el 'ni ts'isie'n, wuj ti sijliak'ali po', kajeyepa ti je jwajla'a, kiojieti. Je'ne ka ijwil ka tiliena sitipe'e siu'nie si'wu', ajwel ni ts'isie'n, 'wenajliyi ni siunie ja tiwonats'e ti ja tip'onaja sitipe'e siunie ink'ie' si'wu', ajwel ni ts'isie'n ink'ie'. Ja 'nakayeyi ti siojona si'wasankiye ti t'o'n ja netiajnat ni siunie ts'isie'n ti je t'o'n.

⁵Siunie i'nio' ti kaslesank'i, naka ni Sinia', naka 'neje ni siunie iwints'e'm siojona jikimet ti 'es jla'am, ti iniajnatts'e ta'a. Janak 'yakajanit siunie janwents'e'm ts'ijiye, siojona jloma ka inetiejenie'e.

⁶Jak je iyoyiji wek pet siu'nie aniwonaja ka k'asayi'i. Kajeyepa ti ijiate, 'yina kasts'ajane pa awonaja siunie ti je atajlaje siu'nie ts'isie'n, ti je kasjnanjlijape'n pi Saka'niona.

⁷Nakayi je kasts'ajane paka iyonaja ka sitiete i'we'en pa Saka'niona, 'yina ka lajak'i wek siu'nie sitienkiujnieye ti 'es ti kasts'etk'i pijia'm ti sitiej awomaja.

⁸Je anikiwita, siu'nie sosik awonaja pit, je ajwela ka je itiajlaja ni siunie ts'isie'n. Jatiajlaja, sek jane'yi ka ijiokieyinie'e pi Saka'niona.

⁹Jak je iyoyiji, 'wanjliyi ka je itiajlaja, ni'ne ka je iwieki siu'nie ts'isie'n, 'yina ajalasa ape'e ka ikanitieje'ni pa Saka'niona.

¹⁰Kajeyepa ti ja lajak'i pa ka injwel ka in'yilta'n k'iye pa Saka'niona, ka inetiejenie'e siojopa jloma ka 'yenta wikie'eyi napo i'nio' siupi jitis iyo. Japakayeyi ti ja kasjwanjlajamk'i'ni siupa ja tiwonats'e pi iyo siupa titiajlatats'e'm, ti ja tenaja siupa awokt'iyipi ti awak'i 'ni ajnat, ka 'esiet'ipi ni'ne ka jeye.

Sinia' yikial pijia'm ni jilisanik

¹¹Jlam'ne kasts'ajane pa awonaja ti naka ti jla'm ijiate jla'am ti ja ke kasjweye, 'ejejiena'a napo i'nio' ka ilesa'n niwak Sinia' jlamtis. Siupa Saka'niona wuj ti itiant'iejts'e, jla'yi ti yiminta ka kia' awoyeyi pet, ka ijiatayiji ka intant'iets'e.

¹²'Yina je ka ijwil ka inijwela'ase'm kiu'ujwe, ka sek ne'yi ka kassonit. 'Wenajliyi jla'am ti awoktajank'iye ka poye paka k'iejliyeyi siupa it'imina ti kassoniti'n, sekyi'i ti janikanitie pet sitipe'e, jla'yi ka 'najanayi ka akiujlieyi napoka siunapo initoniti'n ti ijwil ka 'najanisi siunie je 'yaka ape'e, ti je tajla'm siunie ijnosik.

¹³Siuti kiak aniwonaja 'ate iyo napoka jitiej je isis, 'yina naka ti awunitie pa Sinia'. Jlampet siunie ti kiak aniwonaja iyo napo isis, naka pet ti insisieyi.

¹⁴'Yina Sijwajieti jlemijnaye naka ti awoki saka anechiyasa', jakayi ti kasts'ajanayi pa awonaja ti po' siunie ijwienjli i'nio' ti iniwe'n ape'e wikie'eyi napo i'nio' ti no'we ti iyo masesa'.

¹⁵Yina Sijwajieti iniwe'n ape'e napo i'nio', jak je iyoyiji siunapo 'wasajne'n je pa iyoyeyi siunie ti jlamis ti itiliaja ka woyisi. Najata jla'am ti iyoyi siunie iyo ka woyi siunie i'nio' iniwe'n ape'e, siu'neje ni iniu kisie'e ti tajli ni a'no', ti naka ti isisi.

¹⁶Nak it'imina ti aleki ti awoki siunie sitienkiujnieye iyone siunapo i'nio' ti k'iejliyi pi iyone pi yi'i pi jikiecha. 'Wanjliyi ijiate ti sitienkiujnieye kiak t'ipa iyoyetajapi ti ena'a pa Sijwajieti, 'yina 'nakayi je pa kia' iyoyeyi.

¹⁷Jak je iyoyi ti po' siunie ti inijwankitik'i pi Sijwajieti, ika pet ti ink'ie', siunie jilisanik ti ink'ie'. 'Yina siuniwa wask'i'nelaja paj yam'niji. Poye pet siuniwa wask'i'nelaja ink'iejiyis 'nakayi.

Papo i'nio' 'esi pa Sinia' ka lajak'i pa Pablo ti isijme'n

¹⁸Wikie'eyi niwaka Sinia' jla'am ti ilisane. Jla'am ti kastoni ka ijioki, ka lajak'i pet pa Sijwajieti siupi iyoyi. Sekyi'i ji'lij iwints'e'm ti ijliuyits'e'm ni siunie jikijmaye, ka kia'owo pet napo i'nio' ka ini'nopijieteje ti jla'am.

¹⁹Ka iyo'ate ti pak it'imina ti Sinia' kiak iyone napo i'nio', ajwel pa Sijwajieti ti jlam jla'am pa Sinia' ti itione, ti ini'nopijieteje wita'm. 'Yina jitiej je yiji'ni 'ate, siunie iyo ni jloski'la iyo napo i'nio'. Sekyi'i iwints'e'm siunie sikijmaye, ti ja 'nakayeyi ti jantant'ieje napo i'nio' naka.

²⁰Ijiate ti sa'am ti je kasto'we ti Sijwajieti jikawosts'e'm. Jak je iyoyiji ti awoki samtikie' naka ni inka'niye ti 'es, 'yiniye ka jlama pa Sinia' ka ijnalas napo i'nio'. Jak je iyoyiji pet ti ya'am wuj ti 'ejeje'nase'm ti etijnape pa Sijwajieti, ti awo'ate, ;nijwankitayik'i pi Sinia'!

²¹Sijwajieti je iyoyi paka k'iejliyeyi paka jikeye, 'yina Sinia' iyojwa'n inkeye' ti sit'iminik. Sekyi'i ti kasjnajietajats'i, siuti awakiap ni Sijwajieti.

2 Corintios 6

¹Ijijatliyi, siuti sa'am ti anokieje ni Sinia' ni iyo ni jikijmaye, wuj ti anip'elisi'niase, ka akajyina' naka jikap'ijliuskiye iyo ni Sinia', siunie ti yints'e'm.

²Yina iyo'ate ti yi'i ni ji'wet: "Yit'i'yijpe ti po' siukia inkap'ijliuskiye, ya'am ak'iu'wapi, 'yina po 'neje ki jloma ti i'maninkiyepo', kia'oyo anoye'ampe." ;'Yejne'n jla'aka siujlie'e jloma! ;Siunie k'ie pet siunie i'maninkiyepo, ti jani'mantie!

Pablo kiojieti siupa ji'niayi iyoyi

³Yina lajk'ipa ka je 'esie ka iyoki ka inianaja ask'ioye, ka neyi ts'ijiye ka 'yakajyina ka ne'yi paka sitienkiujnieyeja. 'Nakayi ti ja lajak'ipa ka iwonts'e'ate, "Wuj ti je 'es ni iniwonisi."

⁴Jak je iyoyiji wikie'eyi siuniwa awoki 'yina je anijwekieje ti sa'am ti Sinia' jikawosts'e'm, ti awaki' naka siwet'ia. 'Yina je kasjlak'alk'i wita'm, ni'ne ti lajk'ipa ka'wina, siu'neje ti je 'yakajata paka iyoki,

⁵siu'neje na ti kask'ajakietaja'n, siu'neje ti kasts'otiejatak'i a'laja'm, siu'neje ti ti'yikisanajatats'e, siu'neje ni sikijmaye ti kiojieti, siunie ti ijnieti anilankinaja, naka 'neje ni nel'lia.

⁶Siu'neje ti je anijwekieje ti awoki ni siunie 'es, siu'neje ni ti kastant'ieje niwa Sinia' jlamtis ti ijiate jla'am ti ijiatk'iji'n. Siunie ti anilayitie ilia'm napo i'nio', jla'yi ti ap'elisina, siu'neje ti yi' siwa'm janaka Sinia' jikimet ti 'es, siu'neje ni semijnaye ti ijiatk'i,

⁷siu'neje ti awoki samtikie' niwaka Sinia' jlamtis ti ijiatk'iji'n, siu'neje ti yisajap naka jijweye ni Sinia'. 'Yina siunie tiwoki je niliak, naka'ne ni ti tiwoki inkio' jleliye', 'yina niwaka'ne pet ti akienaja niwaka ti 'ekiyejataja napo sitiejiejwas, siu'neje ti sikio' jlele pet ti awoki ka ini'manitie.

⁸Yi'i ti ti'niejmakts'e, yi'i ti kaslakik. Yi'i ti kiak tiwonats'e ti kasjwela'ate, "Ijiate wat ti 'es siunie iyoyisi." 'Yina yi'i ti kiak tiwonats'e 'ate, "Je 'es siunie iyoyisi." Jlam'ne siunie ajwela 'esieta, 'yina tijwela ka je ijiatayi siupa ajwela.

⁹Siunapo i'nio iyonts'e 'ate siunapo ti je itiant'iejesi, jlam'ne ki iyoyetaja ti itiant'iejts'e napo i'nio'. Siyel netian'ni jiwek, 'yina je wek ka ijiatayiji ka kasts'ajle'n. Tajak'ni siwa'm ti tisiejekts'e'm, 'yina je kaslanaja'n jiwek.

¹⁰Sijliak'ali kaslajne'n, 'yina akiniejliyi wek ti kaskask'i wita'm. Kasp'ijliusis, jlam'ne ki iyo ti je pini' napo i'nio' ti akanitieje', ajwel ki iyo niwa jlosikis. 'Yiniye ka ijiatayiji ka lajak'iyi pa ka inets'e, jlam'ne ki iyo ti po' ni yits'e.

¹¹I'lijwas ti Corinto jlele'ase'm, ijiate ti lajk'ipa ka sitienkiujnieyeja' ka ijwikie'ase'm. 'Wanjli wita'm 'ni sosik ti 'ajlinitie ask'ioye, ti kiak awo'nase.

¹²'Yaka pet ti as'wet po' yi'i 'niwa sosikis, 'yina jlampet ti asa'am je woye si'weta yi'i niwa asosikis.

¹³Jak je iyoyiji pet ti anip'elisi'niase, awoye 'ate siunie i'nio' ti inip'elisine napo jilis, ti awo'nase 'ate, "Kiak wonak'i siunie awo'nase pit."

Sam ti ji'wukts'e'm siunie Sinia' ti je paj ka 'na'al

¹⁴Ká aninajayi siunapo ti je itienkiunisi pa Sijwajieti siunie iyoyisi pit. 'Yina ¿'est'iyiji jiat'eje siunie 'es ka inijlene ni siunie je 'es? Ent'a siunie jloma, ¿'est'iyiji ka inijlene siunie ajnatiok?

¹⁵Ja ke inets'e ka ti'wena pa Sijwajieti ka inteliak'i siunie iyo pit ni imosik. Siunie imosik kia'iyojliyi pit je yimi'n siunie iyo pit ni Sijwajieti. Siunie iyoyi ki inamtik je ti'wena pet ka inteliaja siunie iyoyi pit ni kakiujnieta, je itiliaja siunie iyo pit naka ti iyoyi ki inamtik.

¹⁶¿Ma 'est'iyiji ka injwel ka ijnol wita'm pa ka woyisi niwaka Sinia' ji'wuk siu'neje niwa jitiej iyoma napo i'nio? Iyo niwa Sinia' jlamtis ti iyo'ate ti kasjwel ti sa'am ti

ji'wukts'e'm siunie Sinia' ti je paj ka 'na'al: "Jayoyi i'witaje jlamis, sek jayi'i jayikiajli'ni. Ja yama ti ja Jiniayeyisk'i'm, sek jayi'i jayo ika kia'lisa'."

¹⁷Tempi it'imina pi Saka'niona ti iyoye'eje 'ate, iyo siu'nie: "Tonitiejyiape'n siunapo jitiej iyoma siuniwa iyo jika diosisa', tajla' jikiowe'e. Akio' ká ena'yi pi k'iejliyi ti insot, siuti jawoyeyi 'ni i'lij jasimana aselia'm.

¹⁸Ya'am ti ja Asnayek'i'm, sek jane'yi siuti asa'am ja ilisa'ase'm ti asejniaye'ase'm, siu'neje ti ayijniests'ase'm, iyo ni Saka'niona ti lajk'ipa ka ijnojliji ni jijweye."

2 Corintios 7

¹I'lijwas ti yimijna'ase'm, kia'iyoye siuniwa ti je niliaja ti Saka'niona ijwilts'e'm ts'ijiye. It'imina ti janisiamaki ti janilejek. Jalijik 'niwa ts'ajwes, jla'yi ki iyo niwa sikiojwa'l. 'Yina janinayeje wita'm ti janilesanaja'n jitieyi'i pi Sinia', jla'yi ti wuj ti ja ijiuskiyeje.

Pablo wuj ti inka'a papo Corinto jlele ti yapilieyi'ijyi siukia 'es

²Woye si'wetaje ni askiowe! 'Yina ti lajk'ipa ka sitis ineyi ilia'm, jla'yi ti lajk'ipa ka ikajyina, jla'yi ti lajk'ipa ka ik'emijieta.

³'Yina siuti i'lij kiak awone, je ka poye paka itiajlat'ase'm. Siukia awoniji'ni ti awo'ate, jleyeyi ni isiowe si'wet ijwienjli, ti si'wasankiye po', siu'neje ti jaliki 'ni ajnat.

⁴Wanjliyi je sikip'ase'm siunie awoyi ti ajwe'lase'm, jla'yi ti wuj ti ate'mase pet. Ejlówek siunie sijliak'ali ti yits'e, 'yina siuti ya'am jla'm ani'netjli pet siunie inikanitiejeji lajaji'ni ji'wetayi 'ni isiowe.

⁵Siuti 'nelanjie'e awakie Macedóniaja, ta'a ti iyo 'ni awoki, ti lajk'i japa ka jlomaye ka 'yakajmak. Awaki pi awaki ti istie' ni si'niayi. Yi'i ti poye siunie iyonts'e napo i'nio' ti teje selia'm, yi'i ti ijiate ti sitiej enaja'ni 'ate siuniwa wask'i'nelaja, sekyi'i ti je kasjweyeyi'iji.

⁶Ma jejli pet ni Sinia', ti t'otale it'iunit siunapo ti kia'iyoyi ti je ijwijiyi'n, 'yina kasnejenk'i pijia'm ti iyo pet jijweyeja' ni Tito ti ijioyetats'e ti iyo sijweyeja'.

⁷Je nakata siunie ti 'nesa ka iwo sijweyeja', 'yina siuti a'wenaja ti kia'iyoyi ti t'otale t'o'n ti taj'lase, kiak awokieyi pet kajeyepa ti ijliasatts'e ti ts'otale t'o'n pet. Injwela ti jiwoyeyi ka kas'wena', jla'yi ti astankiujnieye jilianak'i, siu'neje ti asjla'ali jilianak'i. Ajieyi'ne kiaka ti ijiatayi ti ts'ajkaj'ni.

⁸Ijiatat'itiejepe wek siukia ip'isinik ti ajlo'wase ti je inkasanitieji'n, 'nakayi je pa awoyeyi ijliak'aliye ka itiej yini'ni 'ate. 'Wanjliyi ka iyoyi ijliak'aliye ti 'nelanjie'e, lapakawo ti ts'ajane ta'a pa awone ti ja ke intoyi'i siu'nie iyo ti je inkasajyi'n,

⁹'nakayi wuj ti ts'ajkaj'ni. 'Yina je tajle siunie ti kiak awone ki ip'isinik, ti je inkasajyi'n, jla'm ijiate wek ti jlekiyajlayi'i ti ji'yena siunie iyo ka woyi ni Sinia'.

Naka ti it'imina ti po' ni awo, ti anikanit'ni. Ijیاتat'itiejepe wek ti je inkasajyi'n, lapakawo ti wuj ti jinilayitiei, 'yina naka ti Sinia' yimi'n, jak je iyoyiji'ni lajk'ipa ka aswet'ia ka ine selia'm.

¹⁰Siuti tinilayitieje ti i'nio' je inkaj'ni, nak Sinia' inka'a pet, it'iminayi pet ni i'nio' ti yikajlayi'iji ti iyo siunie Sinia' iyotaja ka woyi, sekyi'i ti nakaye pet ti tijwa'a ni i'nio'. 'Yina ja ke iyoki sijliak'aliye, kajeyepa ti ijiate jla'am ti 'es. Jlampet siunie inlak'ali ti tajle pet 'ni ajnat, ijioyiji pet jana 'najlati.

¹¹Ijiate ti jinilayitiei siunie aslak'ali iyo, 'yina Sinia' nak yimink'i. ¡Ataj ene 'ate siuniwa wask'i'nelaja isis tajle naka! Inia'an siunie ti ijiate ti jikima'yi siukia awo'nase ti ip'isinik atate'ase, siu'neje ti ji'yena. Je wekie'e siunie jiwoyeyi ti jinilayitiei, ti nak ikajanit ti je asa'am ka astesa', pak it'imina siuti kiak jiwoyeyi, siu'neje ti ine'wajayi niwaka ti inkajyina, kajeyepa ti jloskiyeyi pa Sinia', ka kia'iwu ka jwesieja pet. 'Yina yam'niji kiaka ti jiwoyeyetajank'ie ka si'wena, naka 'neje ti jini'netie ti jlotkinayi siunie jitisi iyo ni i'nio' ti iyo ni je 'es, kajeyepa ti jlam je woyeyi ti jlam jla'am ti jitisi. Jak je iyoyiji 'yakaja pet ti wikie'eyi niwaka, je asa'am ka intaj'lase, laj astesa', 'yina jlam ti jikimet ti siupa ti iyo ni je 'es.

¹²Ijiate, ip'isinik atate'asepi, 'yina je ka nakaye siunie iyoyi ni je 'es kant'emina ti kiak awo'nase, ni'ne ka nakaye siunie ti inilayiti siunie ti tiwonaja ti je 'es. 'Wenajliyi ti awotajank'ie ka ijiatayiji pet ka 'najanayi paka awonayi jitieyi'i pi Sinia', siuti jiwoye aslak'aliye sitipe'e, 'yina Sinia' 'yijene pi iyone naka.

¹³'Yina nak wuj ti kasts'esi kajeyepa ti iyo sijweyeja'. Jak je iyoyiji ti Tito ijioyets'e nak ijiatayiji ti kaskask'i wita'm, ti a'wena ti kia'iyu ti po' siunie jinikanitiejeje ti yiyi, tepa jawo ka kiak je iwo ti asa'am ti taj'lase naka ti yiyi ti jinijiena pijia'm ni jlosik.

¹⁴Pajk'ipe ti ajwejla'm ja Tito ti ya'am wuj ti ate'mase, 'yina i'wi'in ti jlam je awoyi. Ijiatk'i siu'nie awoyi, mejla'a ka je 'najanayi paka awonayi siunie awoyi ti ijiatk'i jla'am ni ajwe'lase'm. 'Yina kiak iyoyiyi pet siukia awonepi ja Tito, ti awone 'ate, "Wanjliyi jlosik po' siojopo si'lijwas Corinto jlele", 'yina 'yakaja'a ti ijiatk'i naka.

¹⁵'Nakayi Tito je jlase' ni iyo ti 'nama'ase, kajeyepa ti itienkiunk'i ti jik'iuyeyi siupi iyo ka woyi, siu'neje ti jikima'yi ilia'm. Je jikama'yi ape'e, 'wenajliyi jla'm ti je injweyeyi.

¹⁶¡Wuj ti ts'ajka'ase'm, ti a'we'en ti jepa sikiwita'ase'm!

2 Corintios 8

Pablo 'yijjie'ne papo i'nio' ka iwo ji'wajjeta' pa Sinia'

¹'Nakayi, i'lijwas, awotajank'ie pet ka 'najanayi paka awonayi siunie Sinia' iyone napo jilis yi' Macedóniaja, ti wuj ti ip'ilisijne'n.

- ²Yina ijiate ti istieyi siunie ji'niayi iyo, je iyojliyisi wek ti inkase'n, 'wanjliyi p'ijliusieta. 'Yina lapakawo ti wuj ti yimi'n ti iyoyisi'ni ji'wajieta' pa Sinia', 'yinit'iyi ka jwajla'a je insetianis.
- ³Ya'am ti a'we'en, it'imina ti ajwe'el, ti jitenkiujnieye ijwienjlik'i ti iyo 'wajieta' pa Sinia', ni k'ie siunie 'yakajli ti yine. ¡Ajwel'ni 'yaka'm ape'e siunie k'ie ni yinisi!
- ⁴Sekyi'i inip'elisints'e'ni ka yinaja 'ate ka noyesieje pet japok Sinia' jilis yi' Judéaja.
- ⁵Yina siunie iniwonisi ti wuj ti 'es, kassesi'lietk'i naka, ti jlamis ti 'yiniye ka ininekiajlisi pi Saka'niona ti isimk'iji'n, iniajnatis pi Sinia' sekyi'i ti sama pet, ti iyoyeyisi siunie iyo kanwoyi pi Sinia'.
- ⁶It'imina'ne ti kiak awonaja ja Tito ti 'ejejiena'a, "Siunie jiwone ti 'nelanjie'e, ti a'm ti jlot wita'm siojokia yine napo si'lijwas, 'yina kiak wone 'nakayi. Joyi, 'yasane japo si'lijwas, 'esiji ka wakajla'."
- ⁷I'lijwas, asa'am wuj ti jikajlajyi siuniwa wask'i'nelaja isis iyoye 'ate siunie astankiujnieye ti 'es, siu'neje ni as'najankijnieye, siu'neje ti wuj ti je ijnapinayiji siuniwa Sinia' jlamtis ti jiwela', siu'neje na asemijnaye ti sa'am ti jitiajlayits'e ti a'wenkina'ase'm. Siunapo as'lejwas ti jwajla'a je i'wi'in napok kiak jawo'ojyi pet, 'esiji ka wujwa ka p'elisina'.
- ⁸Siuti i'lij kiak awone, je awo'ate, "Ya'am aska anechiyask'i'm." 'Yina nakata jla'am ti awotaja ka 'najanayi siunie iniwone napo 'wenayi ti je niliak, sek jane'yi ka kia' awoyeyeyinie'e pet ti ja'wenkinayi siunie asemijnaye ti ijiatk'i.
- ⁹Jlam'ne 'najanayi pi jiwonayi pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti siunie kiak iniwone, ti iniwojwa'n 'ate siunie p'ijliusie, jlam'ne ki iyoyetaja ti jwajla'a je isitia'n. Lapakawo ti ijiateje ti kasp'elisijne'n, 'nakayi ti ja'nesieyi siuti kiak iniwone astepe'e ti iniwojwa'n p'ijliusieja', jawoye pet 'ate siunapo ti ijiate ti jwajla'a je isitia'n.
- ¹⁰Siukia najkap ajwayeje, asampe ti jlotie wita'm siojokia wikiniet'aj k'iyé japo Judea jlele. Siuti kiak jiwoyeyi, 'yina je ka jla'm inteliyajayi wek, lapakawo ti inkaja'yi ka woyeyi. 'Yenajyi'n pet siunie itienkiujnieye iyo ya'am awo'ate,
- ¹¹'wena ja ke awonayiji siunie jiwonayiji ti 'nelanjie'e, jlotieyi wita'm. Kiak wonayi pet ja jotiek'i'ni, paj ka enayena'a wita'm, jak'ieye siojopa ja akajlajyi ka ekiajlayi pi Sinia'.
- ¹²Jak je iyoyiji siuti ijiatk'i siunie jiwoyeyi siojopa jak'ieye japa jlenayi ti jlekiajle pa Sinia', 'yina janaka pet siojona i'wine'ni ilia'm. Ja ke in'yaseje'n siojona je 'we'en.
- ¹³Yina je ajwel'ne ka as'lejwas jwajla'a je insetia'n ts'ijiyé siuti kiak jawoyeyi janoyeyeje napo as'lejwas, jla'yi ka awayeyi ts'ijiyé ka lajak'iyi pet paka insisieyi.

¹⁴Siunie ajwe'el naka ti, 'esiji ka ijnol wita'm napo i'nio'. 'Nakayi lajk'iyi pet paka in'wenis siuti asa'am ji'wena' ni jwamjla'a wenayi pit napo as'lejwas 'yina ti nak isitia'n ni yi'ase. 'Yina jane'yi japa jloma ja asama pet ti ja lajak'ipa ka 'wena, sek jane'yi ka inoyeye'asemna'a pet pi k'iejliyi pet pi jan'wenis. Siuti kiak jawo jajnol wita'm napo i'nio'.

¹⁵Iyo niwa Sinia' jlamtis ti iyo'ate, "Tiwet'ianaja ka jwamjla'aja paka 'wanjliye jikiojyi siunie ti je jlasiyeta ni ijiut'ni wita'm, jlampet siunie ti je 'loj puwa ka ijnot'ni wita'm jwajla'a je insetianana'aja pet."

Pablo ijliu' Coríntojo pa Tito siu'neje papo iniuyeje'ni

¹⁶Inikanitiei ekiajle pa Sinia', ti yijni ni Tito jlosik ti wuj ti in'yenajyi'n, iyo'ate awo siu'nie yik'i.

¹⁷Jak je iyoyiji siuti ajloyeyi ka ijno'wase its'iuk'i'm, siu'neje ti a'we'en ti jla'am ti jitienkiujnieye ti iyo ka inek lapakawo ti ijiate ti iyo ka inoye'ase'm.

¹⁸'Yina po' ni sikiecha ajlok'i ni Tito ka 'nonink'i, siunie ti Sinia' jilis i'winis ti jla'm ijiate'ni jiwek jla'am ti 'es jitieyi'i pi Sinia' ti iniuyeje, siu'neje ti iyo jlamtikie' niwa Sinia' jlamtis.

¹⁹Naka 'neje 'na ti Sinia' jilis isi'me ka nam sek'i ti akinieje siujlie'e ijiut wita'm napo i'nio' ti yikajlisi pi Sinia'. Sa'am ti aniwojwana jiwosa' naka 'nakayeyi napo Sinia' jilis ja inkasaje'n, siu'neje ti janwunit pa Saka'niona, siu'neje kan'we'en napo i'nio' siunie awonaja ti ijiate ti awoki ka iniukieje pa Sinia' iyo ni jikijmaye.

²⁰Kia'iyoyi siunie aniwonaja, 'nakayi ja ke inets'e paka inwo'ate, "Siunie iyone na Pablo jana wikiniet'aj awet'ianaja."

²¹Tempi it'imina ti kasjwesieje'n pet k'iyeyi ka iyoki siunie 'es jitieyi'i pa Saka'niona; je najata, jitieyi'i 'neje napo i'nio'.

²²'Yina po'neje ni sikiecha ajloki napo si'lijwas, naka ni siunie ti ti'wena ti je paj jiwek kanleyi ti iniuyeje ni Sinia', siu'neje ti nakata 'neje wek ti 'yu'we ti iyoyi kepli kat'ajayi siuti in'wena ti ijiate wek siunie jiwoyeyi.

²³Siuti japoye pa jan'yasajyi'n, ti iyojonk'iyeyi ka 'najane paka iwone pi jikijmaye iyo ni Tito, ká ajwekie ti nak ya'yij'ni ti iniuyijk'im'ni ni isijmaye iyo ask'ioye. Siu'neje ti jan'yasajyi'n siunapo si'lijwas times ti 'yunink'i ni Tito, kia'iyojliyi jwelajia'm ti Sinia' jilis ijliu'wase, iyunitis ni Sijwajieti siunie jikijmaye ti iyoyi.

²⁴Nikajanitie k'iyeyi wikie'eyi napo Sinia' jilis ti ijiate ti i'namajayi, siu'neje ka 'najane paka wonisi ti ijiatk'i siunie ti awo'ni 'ate ti ajwela', "Ijiate jlosik po' japo si'lijwas yiji jana Corinto."

2 Corintios 9

¹Jlampet siojona jlotie'ni wita'm ti jiwoyeyi ji'wajieta' pa Sinia' ka 'esieyi pet napoka Sinia' jilis, ijiate lajk'ipa ka i'lija' ka ijwi'lase'm ka yiyiji pet naka,

²kajeyepa ti pajk'i ti sitiant'ieje siunie jiniwonayi pet, ti wuj ti jlemina' ti je jinik'iuye. Naka'ne ni siunie ti ajwejla'm japo Macedonia jlele ti awo'ate, "Ateme wat japo si'lijwas Corinto jlele yiji jlaja ajnat Acaya, ti pajk'i ta'a ti initemis, ti iyo ka inoyeje siunapo p'ijluisis ti kia'iyoyi Sinia' jilis pet yiji jana Judea." Jak je iyoyi ti sipe'yayisie ti ajwela, sekyi'i kia'iyoyeyi 'lojwa pet japo kiak iniwone kajeyepa ti itiliajask'i siunie jiniwonayi ti jikimats'iji'n.

³Nakayi ti ajlo' 'ni Tito siu'neje 'napo times si'lijwas ti 'yunink'i napokaye ti janoye'ase'm, ja 'nakayeyi ti ja lajak'i pa jikiechaye ka intajliye'yi, jla'yi ti jankaj pet ti jlam je awoyi siunie ti ajwela siunie jiniwonayi ti jikimats'iji'n ti jiwoyeyi siunie 'es.

⁴Lojwinie'e ka poye papo ka intal Macedóniaja ka ina'm ijyik'i ka nak ijiotaja, jan'wena siuti kiak jawoyeyi janik'iuye. Je jwela' ka je kasts'ajwelanak'i wita'm siuti kiak jawoyeyi. Kajeyepa siuniwa yamtis ti 'yakaje ti ate'mase ti awo'ate, "Wujwat ti 'es siunie iniwonisi napo Corinto jlele." Siupet ti asa'am, ¿tepat'e jawoyeyi siuti kiak jawoyi?

⁵Yina nak it'imina ti awo'ate siunapo najape si'lijwas, 'esiji ka inan'ni ti jajno'wase, ti je akjli'ijyi pet ti jajio'wase, 'nakayi jantemisi ta'a siojopa jiwela' ti jajloyeyi papo Sinia' jilis 'neje, ti jlotie'ni wita'm. Jak je iyoyi siuka i'nista nakaje ja ke itieyiji'ni pa jayoyi kajeyepa ti ja wakajla. Sek jane'yi ti ja ti'wena, asama'yi asa'am ti inteliajayi ti jiwoyeyi naka, 'yina je sam'ne ka ijialaskinayi siunie jiwoyeyi.

Sinia' wuj ti iniuyeje pet siunie ti po' japa yikiajle ti iyo 'wajieta'

⁶Ataj wunitieyi siunie iyo'ate: Siunie i'nio' ti iliakiyi'i siupa iyo'om, tepa jawo pit ka 'etsakaja paka ila'ne. 'Yina jlampet siunie je iliakiyi'i pa 'yut'isia'm, kia'iyoyi pit 'etsaka pa jlak ti ilienata'a.

⁷Yina siuti po' ni i'nio' yine siojopa iyo 'wajieta' pa Sinia' ti yikiajle, janak janene siojona ti pajk'i ti itime ti i'winakiti pa Saka'niona; ja ke janakaye siojona jijwesiyijni ti ijwil ka nene, siu'neje ti ini'neje'ne kawoyi. Kajeyepa siunie inka'a siojona yikiajle pa Sinia', nak kia'iyoyi Sinia' wuj ti yimi'n.

⁸Yina Sinia' 'yijene pi iyone kanwe'nase'm siuniwa isis wask'i'nelaja ti imp'elisinajyi'n, siuniwa ijwienjli je k'iejliyik'i siu'neje ka inkamata astepe'e, sek jane'yi ja ke ine'ets'ilia'm ti ja'wena' siuniwa jisitiana. Sek jane'yi japoyena'a pet puwa ka 'esieyi ni siunie askijmaye ti 'es.

⁹Iyo niwa Sinia' jlamtis ti iyo'ate: "Siunie i'nio' ti ijiate jla'am ti 'es, inka'a siunie iyone napo p'ijluisis ti iyo 'wajieta', 'yina siunie iyo ti tijnajyi laj jlaja."

¹⁰Sinia' iwijna'm ni i'nio' kawijnajnata siojona inseliaki ka 'not'isia'm, siu'neje niwa inkas ti titiuwa. 'Yina kia'iyó naka jla'am ti janwe'nase'm ni siuniwa inseliaki janeyi ts'ijiyé ja ke piniye siunapo jantaj'l aswa'm ti ja niwakaye jlaye ti jantaj'l aswa'm, siunie ti ja asama ti jajnayejyi.

¹¹Ja 'nakayi ti ja ke asetiana niwa askijmatis siuniwa janjwanjli ja ke k'iejliyeyik'i, 'yina janoyeyijna'a pet napo as'lejwas siupi isitia'n. Sek jane'yi ka jinikanitiei inekiajlayinie'e pa Sinia' japo si'lijwas ape'e siojona ji'wenakitayi pa Saka'niona, ka yikiajajtajanie'e.

¹²'Yina siunie sikijmáye ti je niliak ti awoki je nakata napo si'lijwas ka inoyeje, 'yina kia'iyó jant'eminajna'a ka jinikanitiei iwenisi pit pa Sinia'.

¹³Jak je iyoyiji siuti jan'wenis siunie jiwonayi ti ijiate ti jip'elisina' ti jijliuyeyi siojona jlotie'ni wita'm k'iyé, siu'neje napo ijia Sinia' jilis 'neje janwunitis pa Sinia' jla'yi ti jan'wenis ti ijiate ti jiwoyeyi siunie inka'niye ti ijwi'il pi Sijwajieti.

¹⁴Jak je iyoyiji siuti jitiej wujwataja siunie Sinia' iyo'nase ti wuj ti 'nama'ase, janakaye'eje ti jitiej ja wujwa'ase pit ti ja 'najlanayi pi Sinia', siu'neje ti wuj ti ja 'nama'ase.

¹⁵¡Awo inikanitiei'ya' pi Sinia' ti jla'am ti iwints'e'm na si'wajiet ti ijiat ti wuj! ¡Ijiate ti samtis je ijniujliji!

2 Corintios 10

Jijweye iyo pa Pablo ti jla'am ti injlojwanik

¹Siuti ya'am ti Pablok'i'm wuj ti anip'elisi'niase, 'yina etijnape ki iyo ni Sijwajieti jikap'ijliuskiye ti je yi'n. Po' siunapo sijwe'el ti a'yi aska kiowe'e 'yotale je t'oni paka k'iejliyeyi, jlampet ti sitiojwatajk'i 'yotale t'onie'eje ti ajwe'el pi k'iejliyi.

²Jakajliete, siuka yikta ti jajio'wase, anip'elisi'niase ka je salaskinayi ka 'yotale t'oniejap ka 'yakamtijniene napoka siunapo ti iyo'ate ti kasjwela, "Siojo Pablo najata jla'am iyoyi siunie jitenkiujnieye." Jajwi'lase'm ti ya'am pajk'i ti aniwakajlanit k'iyé napo ti jatie'yi ilia'm napok ji'lij kiak iyone.

³Ijiatataja wek kiak awoki i'niolatats'e'm, 'yina siunie aniwonaja ti anilanaja'n je awok'iate iyo napoka ti iyoyi siunie itiliaja ka woyisi.

⁴Siuniwa sikio' jlele akima'ak'i je niwaka niwa jikio' jlele pet napok i'nio' yi'i 'ni ajnat. 'Yina niwaka Sinia' jijweye ti 'yijene pi iyone ka inetiajnate'n niwaka ti jijweye po'o. Niwaka ti akienaja niwak siuniwa inamtis ti je ijiatk'iji'n ti tenats'e'm ti initiajnate'n,

⁵wikie'eyi 'neje siuniwa ti initoniti ni i'nio', siunie it'imina ti je itiant'ieje ni Sinia'. 'Yina jlampet siunie jitenkiujnieye ni i'nio', nak awoki pet Sijwajieti jikipinikie' ja 'nakayi ti janwoyi siunie iyo ka woyi.

6'Yina anitema siunie jayonaja ti jayoki jitisa' siupi iyoyi pi jane'yi pa siuti ja ke ink'iuyi ti teje ilia'm siunie iyo ka woyi ni Saka'niona, siuti kiak jawo janiwakajlanitiei ti janipejlanitie ti jak'iuyeyi pi Saka'niona.

7Awo'ate, 'yena niwa siuniwa wask'i'nelaja 'yaka 'nakayi. Siunie i'nio' ijwil ka ijatayi ka inoyeje pa Sijwajieti, 'esiji ka jitiej inene 'ate ti siuti sa'am, sam'neje ti anokieje ni Sijwajieti.

8Ijatatataja wek ti jwamjla'a ti anikajmat ape'e siunie awo ti anijwe'el siunie ji'lij ni Saka'niona ti yikialk'i, 'yina je ka iyoyi 'yajwejliye paka k'iejliyeyi. Lapakawo siunie jijweye ni Saka'niona iwink'i'm ja ke inetiajnatajyi'n, 'wenajliyi ti janoye'ase'm ka kinieyi siunie asosik ti 'es.

9Je awojonk'ie siukiwa ip'isijna' ajlo'wase'ni ka 'yiniyeyi ka ikelitienayi.

10Po' ni iyo'ate, "A'tisk'iji'n niwa Pablo jlamtis ti yiji niwa jip'esijna', jak je iyoyiji ti jla'am ti yi' saka kiowe'e ka insta wat ti lajk'iyi paka woyi. Siuti iyo jlamtikie', siuniwa jlamtis iyo laj lajaye."

11'Yina siunie i'nio' ji'lij kiak iyone, 'esiji ka 'najane ti je najata siuti je a'yasap ti i'lij kiak awone ti a'tinitk'i ask'ioye, kajeyepa ti nak ja yiji kiak jayo'ojoyi ni awo'nase.

12Ijiate ts'otale je t'oni ka kiak iniwonaja ka inijnojlieteje napoka i'nio' ti iniwunit siu'neje ka ini'yenajap siunie iniwonisi. Ijiate wat ti 'ne'lias, 'yina ti inijwelis ti isis siuniwa wask'i'nelaja iyoyisi!

13Jlam'ne siuti kiak awoki ti anitonitieje pi sikijmaye, 'yina ka kia'iyoyi jiwek ka 'yajnata ape'e siunie Sinia' kasse'ne pet. 'Yina jla'am tipayiji siunie jlaj yi'i ni siunie sikijmaye, jlam'neje ti iyo si'niayija' ti ajok'iasepi.

14Siut'itie ka wope 'ate ti ijwilts'e'm, "Ká ajoye Coríntojo", sekyi'i ka ijioye'asepi, nak 'yakajanitta pet ti akama ape'e siunie iyo ka iwoyi. Je 'esiji ti iyo'ate, "Joye Coríntojo", nak 'yakajanit pet ti je akama ape'e siunie Sinia' iyo ka woyi, ijiate ti sampe ti ananaja ti ajok'iase ti akinieje'ase ni siunie Sinia' jika'niye ti ijwil ni Sijwajieti.

15Siuti kiak awoki ti já akama ape'e siunie Sinia' kasse'ne pet jak je iyoyi je aniwunitieje siunie jikijmaye napo 'wenayi, ka ijwila ka sama ka sikijmayeja'. 'Yina awotajank'ie ka ijatayiji pet siunie astankiujnieye ti 'es kapoye, jak je iyoyiji janeyi ts'ijiye janjlas pet pijia'm siunie sikijmaye siunie Sinia' iwints'e'm ni yi'ase.

16'Yina nak anejewiyetaja pet k'ieye ka neyi ts'ijiye ka 'yakajlaja ka iyoki samtikie' siunie Sinia' jika'niye siuniwa isi'il tomi 'wechaja jana Corinto yiji jla'am janaka. 'Yina ja ke ijioki siuniwa ajnatis ti pajk'i ti po' ta'a napo ijioyi, kajeyepa ti je awoki ka iniwunitieje ka ijwila ka sama ka sikijmayeja' siuniwa ti wakal ta'a jikijmaye napo 'wenayi.

¹⁷Siuniwa Saka'niona jlamtis iyo'ate, "Siupa iyo ka iniwunit, 'esiji ka iniwuniti jla'am pa Saka'niona."

¹⁸Ke iwo pa ti siunie i'nio' ti jle' po', Saka'niona jla'am ti iyunit, 'yina je ka jlama jla'am ka iniwunit kant'emina ka jle' poye.

2 Corintios 11

Pablo siu'neje papo je ijiat ka injlojwajnasa'

¹¡Esieyijinie'e kanilayitiei siunie jayoyi, 'wanjliyi ka je 'esiek'! ¡Ijiatjliyi janilayitiei!

²Ijiate ti akajien'ni astepe'e jayoyi, 'yina siunie ti ikajiejnaye po', tal Siniayi. 'Yina pajk'i ti ateme ti 'otata ta'a k'ie pet pa Sijwajieti ajalas ka neyi ts'ijiye, awoye 'ate iyo jana jlosie ti je itiant'iejliyi'ijyi pi ayinie, ti laj jikeye, jak je iyoyi janjwanjli siunie ja ayeyi, naka Sijwajieti jayo.

³Sikiwit'ase'm kawoye 'ate iyot'iyipi japa Eva ti siupa injla jitiok ik'emijiete siupa jloski'la, ka leyeyi siupa asemijnaye ti ijiat ti jlana'yi, siu'neje ni Sijwajieti ka je 'esie ni astankiujnieye.

⁴'Yina je jiwoyi ka wet'ianayi ti potie siunie ijio'wase ti iyo jlamtikie' siunie Jesús ti je naka siunie Jesús ti pajk'i ti awoki samtikie'. Jla'yi ti siojona jlana'yasap je janak siojona Sinia' jikimet ti pajk'i ti yi'ase. Siu'neje ti jikima'yi ilia'm siunie inka'niye ti je naka ni siunie inka'niye ti pajk'i ti yi'ase.

⁵Ijiatjliyi napoka siunapo 'injlojwajnas' ti jijwela' ka napok ijiatayiji ka injlojwajnasa, 'yina je 'yaka'm itipe'e.

⁶Ent'a ijiat'iyiji ti je ts'ajane ti amti, 'yina je kia'iyowek ni iyo ti ts'aja'n ijiusiki. 'Yaka ijiate naka kajeyepa ti je ijwienjliyiji ka je i'winki'nasem'ni, siukia iyo ti ajwe'el.

⁷Siuti ajwelaye'asempe niwa Sinia' jlamtis je k'iejliyi japa ka 'yejla'ase'm ka iyo lajaye, je jla'm awo ti anijlasat isia'm ti awo ka inwunitieja pet. ¿Ent'a jijwela ka je 'esieyiji?

⁸Ti jika wikiniet'aj ajajlane japo Sinia' jilis jakiakaye ti ts'esi ti akijme'n aska kiowe'e. Awoyi kajeyepa ti aki'm ilia'm.

⁹Siuti a'yi aska kiowe'e ti lajatak'ipa ka'wi'in, 'yina je asam'ne ka i'winakitie'ni ka k'iejliyeyi japaka 'yasane, jla'm ijiatayi wek jla'am siunapo yi' Macedóniaja ti po' siojokia atajlajaje jakiaka'ne ti ts'esi. 'Yina awotajank'ieje ka je iliki siunie aniwonaja ti je a'wenakitie'ni.

¹⁰Je tak'emiyeye siunie awoyi, kajeyepa ti sitiant'ieje ts'ajane pi awone ti Sijwajieti jla'am ti iwink'i'm ni ji'lij, jak je iyoyiji ti 'yiniye ka iniwuniti ti awo'ate

ti je jlamis ka iyi kiajwe, siuti ayeyi siuniwa ajnatis yi' Acáyaja kiak jawo'ojyi ja lajak'ipa ka ijnalk'i siunie aniwone.

11 ¿Yot'iyi'ni ti i'lij kiak awone? ¿Ent'a jitijnisieje ka je yimina'? ¿Sinia' 'yijene ala ti ijiate ti emina'!

12'Yina ekiajlayi'iji ti awo'ate ti je awo ka ilik'i siunie ti je awo ka 'winakitie'ni, ja 'nakayeyi ti ja ke 'najanisi paka ji'lij inojwatits'i napoka napo 'injlojwajnas' ti jijwela ka napok ijiatayiji, ti iniwunitisi siunie ti askijmaye, siu'neje ti jikijmaye jiniwomayi. 'Yina ti iyotajasink'iyeye pet ka kiak iniwonaja ka iyok lajaye siunie sikijmaye ka iyok'iate iyo jlamis t'ajla'ni napo i'nio' pi k'iejliyi ti iyotajasi.

13'Yina je napoka napo ti ijiateje ti Sijwajieti jijliujwajnas, napoka napo ti je ijiat ka injlojwajnasa'. Iliaki napo i'nio' ni iyo ni jloski'la, jla'm initewitanisisk'i siunapo Sijwajieti jijliujwajnas.

14'Yina nak je kaskelit kajeyepa ti sitiejiejwa imosik iniwojwa'n injlojwanik poli jleliye ti jlal po'.

15Jak je iyoyi siunapo napo i'nio' yamk'i pet kia'iyoyi pit ini'yenayisiap jiwek siunapo ti ijiate ti isis. ¿'Yina siunie jlaj janakaye ni siunie ti jano'we ni iyo siuniwa iniwonisi!

Jiliaye iyo pa Pablo ti jla'am ti injlojwanik

16Ekiajlayi'i ti ajwe'lase'm ti awo'ate: Ká ajwela ka jlam yamti'ni jiwekie'e ka iyo'ate siunie jitiej je 'es. 'Yina siuti sena'yi ka kia'iyoyi, jakajliete sena'yate ka yamti'yase'm 'nakayi ti jwamjla'a pet ti janiwunit.

17Siunie aniwone ti aniwunit, je tajle pa Saka'niona, 'wenajliyi jla'am siunie aniwone jiwoyeyi ti sijwela' ti itiej je 'es.

18¿'Esiji ala ti po' siunapo ti kia'iyoyi iniwunitisi pi k'iejliyi ti 'yotate, 'yina kiak jayo pit janiwunit pet!

19Asa'am ti jijwela' ka ijiatayi ka 'najanajyi'n, jlam'ne'eje ti potie siunapo jijwela 'ne'lías, jlenaye'yaje 'ate sekyi'i jiwoye 'ate, "'Esiji."

20Jininenayi 'ate ti tiwoki inkawosa'ase'm ti t'ajla'ase'm pi k'iejliyi ti inlakiye, siunapo ti je iyo asjaye, siu'neje ti impajatie.

21¿Ts'ajwejle ka pichi'nase, ijiatepe ti awet'ianaja ka kiak iyo'nase naka! 'Yina ti po' siunapo kiak iniwone ti iniwunitisi, 'nakayi 'yiniye kayo 'ate ni siunie jitiej je 'es, ti amti'ni ti awo'ate, "kiak jayo'ni pet janiwunit'ne pet."

22Hebréojos napoka, 'yina kia'awo pet. Israel jika kia'lis napoka, 'yina kia'awo pet. Pak tajlísia'm pa Abraham, kiak awo pit.

23Sijwajieti jikawos napoka, 'yina kia'awo pit. Ya'm ijiatayi ya'am ti aka'm ape'e, ejlowek siukia awoyi ti ajwe'el 'yiniye pa ti itiej je 'es. 'Yina siunie isijmaye

'yaka'm ape'e ni jikijmaye iyo. Je ijwienjliyi ka je iyi'ni insat jiweje, 'yina kia'iyojliyi naka aka'm ape'e. Siunie tiwonak'i siuti sak'ajak'ni je ijniujliji; siukia tiwonak'i je ijwienjli ka je ijlien'n ajnata'm.

²⁴Ijwienjli sikio' itij'we'ni ti Judíojos ts'ot'ni a'laja'm, sekyi'i sak'ajas'ni, 'yina treinta y nueve ti tekiajlajak'im'ni ja ink'ajnat.

²⁵Najapeji'ni ti a'la' tikienak'i'ni ti sajak'ni, 'yina jla'am ijwienjliyi jiwek ti sisajas sitietajajan'ni. Najapeje'niji ti semk'anaja'n ti 'yu'yisia'm siujlieja awaki kasejkana. Ajnaj ijwienjli siu'neje ki jloma ijwienjli ti apan'ni ape'e ja i'niat lajlik'i.

²⁶Je ijwienjliyiji ti askiujni'n ape'e 'ni ajnat, ni'ne ti iliaye yitaja niwa tewukis, ni'ne ti napoka kajlajnatas, ni'ne ti napoka siunapo ya'm ijia Judíojos ti ijwienjli jana ajnat si'wet pi iyonk'i, napoka 'neje siunapo 'wena jana ajnat tajla'm. Siu'neje ti iliaye ataltajajam'ni jana isi', siu'neje ni ajnat laj i'nioye'e, i'niat lajlik'i kia'iyojliyi, siu'neje ti iliaye ataltajaja'ni siunapo ijwil ka ijiatayi ka napokaye si'lijwas Sinia' jilis iyo ni iyonisk'i.

²⁷Yi'i ti ijiate ti ikanowe silia'an ti akijme'n, siu'neje ti ijnieti anilankine. Nel'lia siu'neje ni na'la. Po' kiwa jlomas ti je a'yekiu'n, je ijwienjliyiji ka wi'yit je sijlien'ni, ni'ne ti ijiate ti lajk'ipa ka 'yuts'i.

²⁸Yina je niwakata niwaka, siu'neje niwa ijia 'neje ti po' siojona jloma ti itienkiujnieye silia'an ti awoyi ijliak'aliye napoka Sinia' jilis pet.

²⁹Jak je iyoyiji siuti po 'ni laj jit'iuniye kia'awoye'ijyi pet 'yiniye ka ijiatayi ka yama ka laja it'iuniye. Siuti po' pa ti jlam it'imina pi jikiecha ti yija'm pi jike', naka ti wujwa'aja ti sijwesie pet.

³⁰Siuti kia'iyoy po' siupuwa aniwuniti, 'yina je 'wena pet puwa ka iniwuniti niwaka pet ti janiwuniti siuniwa awoyi ti 'yakajanit siunie ti je anijwe'el, ka ya'am ijiatayiji ka 'yam pijia'm.

³¹'Yina pa Jinia' pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, ti jla'm ijiate ka tiwunitie jajnok'i'ni, je iyo'ate ka je 'najane naka iyo ni ajwe'el.

³²Siuti ayepe Damáscojo, siojo anechiyas iniuyeje'nijpe jak anechiyas Aretas, jika tokis itijwits'i siojowa 'naja jlajak'isi' ti inijijwiyisi'n its'ioye, iyotaja ka ts'otis a'laja'm.

³³'Yina ti pope pet japo i'yenk'i'm, ti po' jlaja senisi ti siniajmanists'isia'm ti ts'otisi siojo jika 'wuk kiwet tomi pijia'm jlaja isi', siu'nie tiwasokiap. Sekyi'i ajwajyi'ne japoka ti iyoyista ka inkimisk'i'm, 'yina je si'yakanis jakayi.

2 Corintios 12

Siuniwa Pablo ti'wenkinaja'm

¹Ijiat ti lajtak'iyipa ka inkajliji ni i'nio' ti iniwunit. 'Yina ejlowek lapakawoyi ti janiwuniti ni siuniwa Saka'niona i'winkink'i'm, siu'neje niwa ti ya'am ti yini itieyija'm.

²Ya'am sitiant'ieje ja i'nio' ti ijiate ti je 'yakakiu pa Jesús, 'nak catórceja kiwa itij'w isia'm najkapis ti tokiji ti si'wenkinaja siunie yi'i ni poli ti tomi pijame niwa poliyis ti najape. 'Yina nak je ts'ajane'ne ka jiwats'oye, ni'ne ka jisiak'ala wek pa ti tikiniejayipe. ¡Sinia' jla'am ti 'yijene pi iyone!

³⁻⁴Ekiajlayi'iji ti awo'ate, jlam ti'wenkinaja wek pa Sinia' ji'wet ti 'es yi 'niji sitipe'e. (Najata wek jla'am ti ts'ajane pi awone, jlampet ka tiniayeje wita'm ni'ne ka jisiak'ala wek pa ti tikiniejayipe nak je ts'ajane; Sinia' jla'am ti 'yijene naka). 'Yina sekyi'ipe ti tipecheyeyi siuniwa inamtis ti je tiwenaja'm ka i'nio' 'najane paka wone ka injwele pijia'm.

⁵Naka ni siunie kiak iyoyi, nak ka iniwunita ape'e, 'yina jlampet siuti ya'am jeyi ka kiak iniwone ka iniwunit. Najata pet ni siunie awoyi ti lajk'iyi pa ka iyoyi ka poye pa ka ijwiyeja', nak pet ti aniwuniti.

⁶Siuti kiak jayoyi ti janiwunit, 'yina je ijiuski'la kajeyepa ti jlam je awoyi siunie awoyi. 'Yina je awo ka kia'iyoyi lapakawo ti ja 'nakayeyi ti siunapo i'nio' ja ke inwunit siuniwa ti yamkata ti si'wenkinaja, janiwakatajana'a jla'am siunie awoyi, siu'neje niwa amtiyi ti i'yenis.

⁷Siuti Sinia' je iyojonk'ieye ka iniwuniti niwak siuniwa ti isis ti jla'am ti i'winkink'i'm, sekyi'i'ne ti iwink'i'm siu'nie iyo ni iwit'ia ti anilayiti ti iyot'i 'ate pa k'itie'n ti 'yita'm ni 'najwes, 'yiniye ka sitiejiejwa imosik intajle ka jlam kiak iwonk'i.

⁸'Yina 'nakayi najapejayiji ti 'altaja'ni pa Saka'niona ka inla'n itipe'e siunie ijliak'ali,

⁹sekyi'i ti kiak iyonk'i 'ate, "Siunie ikap'ijliuskiye e'na'm 'etsaka. Jlampet siunie ijwiye 'yaka ti yiji naka ti laj jijweyeja'." Jak je iyoyi ni siunie inikanitieiyei atajlaja'm naka ni siunie awoyi ti laj it'iuniye, jak je iyoyiji pet siunie jijweye ni Sijwajieti jane'yi itipe'e.

¹⁰'Yina awo'neje 'ate, inikanitiejeye yiji ti kiak awoyi laj it'iuniye, siu'neje ti ajyi naka ti siliakik, siu'neje ti po' jana jloma ti lajk'iyi pa ka k'iejliyeyi paka i'wi'in, siu'neje ti po' napo ti teje ijyilia'm, siu'neje ti akk'i pi Sijwajieti ti ijiate ti istie' ni i'niayi. 'Yina siupet ti kia'iyoyi ti laj ijwiyeja', sek tajla'aja pet ni ijwiye ti Saka'niona iwink'i'm.

Papok it'imina Sinia' jilis yi' Coríntojo ti jijliak'ali po' pa Pablo

¹¹Asa'am ti jit'iminak'i siunie aniwone ti awo'ate ni 'ne'lia. 'Yina ijiate ti 'yuta'ase'm ka sijwela' siukia iyopi ki aniwone ti 'es ti akijme'n ti aye aska kiowe'e. 'Yina ejlo'owek ti je woye ijiaje, ti jijwela je awo'ate 'siunapo

injlojwajnas' ti jlonitie ka ijiatayiji. 'Yina ya'm ijiatataja wek ya'am ti aka'm ape'e napoka.

¹²Kajeyepa siukia isijmaye ti ijiate ti anilayiti ti awoyi, siukiwa ti tenajapi pi k'iejliyi, siu'neje niwa ti inesi'lietak'i ti ji'wenayeta, niwak sakajanit ti ya'am ti ijiate wek ti injlojwanikk'i'm.

¹³Ijwienjliyeta siunie it'imina ti siunapo Sinia' jilis 'neje ti 'yakama'yi astepe'e, naka ti po' siojokia iwinisk'i'm ti ijiutis'ni wita'm its'ioye, 'yina je awojonk'ie ka iyoye ajlokiek'i'm ti ya'am. ¿Siuti janakaye ti jet'i jleminak'i, 'yina ká awoyeyijna'a itisa', anip'elisi'niase!

¹⁴Siwakal ti nak jajiojwi ti jajio'wase, nak ja najapajayiji ti jajio'wase. 'Yina je alek'i siu'nie awoyi ti je woyeyi asjlokiek'i'm. Je naka ka iyojyin'ni siuniwa ji'wena, ja 'wenayeyi ti asa'am ti jayoyeyi'n. ¿Tepi iyo ni i'nio' ti jilis po'? Jla'am ti ijliak'ajlap'ni napo jilis, iyojyi'n pa ka 'esieyi napo jilis. 'Yina je ka napokaye napo jilis ka injlak'ajlap'ni napo jiniewot, ka iwojyi'n pa ka 'esieyi.

¹⁵'Yina lapakawo ti ya'am ti talk'i siunie jayoyi ti jati'we ti jawin'ni niwa isijmatis 'niwa a'we'en, lapakawo ti emina'. Paj ka kia'iwoyeyinie'e pet ti ya'am siwakal ti janitejwe'e astepe'e, 'yina naka ti ja'nesieyi. Ejlo'owek ti je seminayeta, siupet ti ya'am wuj ti awojon ask'ioye kajeyepa ti ts'ama'ase.

¹⁶Ekiajlayi'i ti awo'ate, jeyi ka kiak iniwone ka iniwone asjlokiek'i'm. Jljamiliet ti po' napo ti ijwil ka jla'am iliakiye ka ijia'lase japa aska wikiniet'aj.

¹⁷¿Ent'a jijwela ka napoka iyoyi jiwosa' siojopo nak ajlojwi'nijpe ka jla'am iliakiye? ¿Jeyi kat'aja!

¹⁸Tito jak 'ejie'nepe ka ijno'wase ti jla'yi ja jikiecha sikiecha. ¿Ent'a Tito jak jla'm ijiate ti inlakiye t'eyi? ¿Ent'a kaskakiuk ti sa'am siu'nie sitienkiujnieye siu'neje na sikijmaye ti ijwienjlik'i?

¹⁹¿Ent'a jijwela ka pajak'i ka iyojonk'ie ka kasijwela ka kasts'isis? ¿Je'e, je kia'iyoi! 'Wenajliyi ti enaja jitieyi'i pa Sinia' siuti kiak iyo akamtijniena, siu'neje ti sa'am ti Sijwajieti jikawosts'e'm. I'lijwas ti yimijna'yase'm, lapakawo ti wikie'eyi niwaka janakaye ti janoye'ase'm ka ineki'n siunie jiwoyeyi.

²⁰Sikiwit'ase'm ka siuka nak ijiojwi, ka i'wina ka je iwo'ate siukia iyopi ti ajonitie. Jla'am pet ti ka si'wena ka je iwo'ate siukia awoyipi ti sonitie. Sikiwit'aseme ka ayets'i wita'm ti janawita', ni'ne ka nijnolsinayi paka k'iejliyeyi, siu'neje ni aswak ka ena'yasap, siu'neje ti jijwela napo a'lejwas ti je 'es siupi iyoyi, siu'neje ka nitonitiejyi'n siu'neje ka je inkaja siupa ka woyeyi.

²¹Siu'neje ni sikiwita kayiktana'a ka ijio'wase siupi Inia' ka iwo'ate, "Yejne'n siunie iyoyisi, ijiat ti je 'es wata'a." 'Yina siuti kiak jawo sek jane'yi ti ja wujwa ti ja ts'ajwel'ni ti ja ts'ajwe'lase, siu'neje ti itiet t'e' jatiojrate'n k'ieye napoka siunapo je t'ekiyi naka ni jloski'la ti iyoyi. Kajeyepa ti je iyoyiyi ka inleyisi naka'ni ti

ti'niachiki, jla'yi ti je iliyi ti iyoyi naka ti 'yuyijk'i'ni napo ijia jwa'yis, siu'neje niwa jikeyis ti iyoyi.

2 Corintios 13

Pablo iyotaja ka tik'iukie pa iyo pa ji'lij

¹Nak ja najapajayiji ti jajio'wase. Siuniwa Sinia' jlamtis yi'i ni ji'wet iyo'ate, "Ti ja najapeja, ni'ne ka timesie wek ti janjwe'el kajeyepa ti i'winaja pa k'iejliyi, wikie'eyi napo kia'iyoyi nak ijiate ja lajak'ipa ka intomik'i'ni."

²Jlampet siupapo ti iyoyi ni jloski'la, jakayik'i ti nak ajojwi ti timesieyi siukia awonepi ti ajloye, i'lij 'etiapk'i, ekiajlayi'i ti kiak awo'nase. 'Wanjliyi sitiojwataja 'ni a'yi ti awo 'ate siu'neje japo 'wenayi pet, "Ka yiktiejna'aja, 'wanjliyi je ap'elisinajyi'n."

³Yina ti jiwoyeyi'n paka k'iejliyi ka pakaye ka inikajanit ka ijiatayiji ka pakaye Sijwajieti ka jlamtisa' siuniwa yamtis. 'Yejne'n Sijwajieti je ka i'nio' jiniliakie, Sijwajieti jijweye po' kan'ye'en siuniwa jiwoyeyi.

⁴Ijiate, siuti tik'iejwata'a jakia cruz iyoye 'ate siuti ijiateje ti laj jijweyeja' pa, 'yina siuti 'wasa'n je 'wena pet paka 'esieyi naka Sinia' jijweye. 'Yina nak kiak iyoyi, 'wena je ajok'i siuti jla'am ti kiak iyoyi ti 'yaka ijiatayi ka jijweyeyai, 'yina siupet ti kia'iyoyi ti ani'nopijietaja nak ja kasts'esi pet ni jijweye ni Sinia', ti jayi' aska kiowe'e ti jayoyi niwa jlamtis.

⁵Ni'yena, siu'neje ti ja askiowe ja amtijiena. ¿Ijiatt'iyiji ti je ink'asayi pijia'm siunie astankiujnieye ti 'es? ¿Mi 'najanayi pi jiwonayi ti Sijwajieti Jesús yiye aswa'm siuti kiak jawoyi? ¿Tempa ja'nesieyi?

⁶Siuti kiak jawo jani'yenajyi'n, 'yina kiak jawo'o'jyi pet ti sa'am ja kas'yena'ajyi pet, sek jane'yi ka intant'iejats'ena'a ti injlojwajnasts'e'm ti sa'm ijiate wek sa'am.

⁷Sa'am 'ajlana'ase'ni pa Sinia', ka je awoyeyi ni siunie je 'es. Je ajwel ka sam ijiatayi ka 'esiet'iyi siukia awonajapi ti akimak'iji'n ti awak askiowe'e, 'wenajlitieje jla'am ti awoktajank'iyeyi ka awoyeyi ni siunie 'es, ejlo'owek ti ijiate ti lajata ijwiyeja'.

⁸Ke iwo pa ti je 'es ka itieye ilia'm niwa Sinia' jlamtis ti ijiatk'i, 'wenajliyi ti ja'yukik'i siunie iyoyi.

⁹Jak je iyoyi siuti kiak awoki, ti laj sijweyeja', sekyi'i ti anikanitie'ajak'i wita'm, jlam'ne pet ni jiwoyeyi ti int'oniejiyi'n. 'Yina ja ke iliki ti ja'yejlanayi'ni pa Sinia', paj ka ijiatayijijna'a ka insisie ts'ijiyeyi.

¹⁰Yina lapakawo 'ni iyo 'ni ip'isinik ni awo'nase ti anajnat its'ioyeyi, kajeyepa ti siuti nak jajiojwi ja ke k'iejliyeyi paka int'emina ka kiak iyo'nase ka je a'tiejak'i siupa i'lij jayone ka winta'asemna'a. 'Yina siunie Saka'niona ji'lij yikiak' i ti awoyeyi

pet ijwiyeja', je ka intaye ka ikajyi'n paka ne'yi pa ti asa'am, 'wenajlitieje ti ka noye'ase'm ka inek siunie jiniwonayi, jiwonayi ni asosik.

Ti jlaja Pablo itijwila'aja

¹¹Siunie jikiecha nak jayin jlaja, japo i'lijwas. Awojonk'iye pet ka akamaja. Jalasa pit ka ijiatayiji ka insisie, ni'netie pet. 'Esiji ka ijnol wita'm siunie jiwoyeyi ki iyo niwa asosikis, jla'yi ka ena'yasap ni askamankiye. 'Yina Sinia' ti jla'am ti tajle nak inkamankiye jla'am ti jane'yasap.

¹²Nikiyek'i wita'm. 'Esiji ka anik'iewapi, janikajanitiei siunie ti asa'am ti jilists'ase'm pi Sinia'.

¹³Wikie'eyi napo Sinia' jilis pet kia'iyo itijwi'lase.

¹⁴'Esiji ka Saka'niona Jesús ti Sijwajieti jikap'ijliuskiye, siu'neje ni Sinia' jlemijnaye, siu'neje ni iyo jana Sinia' jikimet ti 'es ti kassotk'i wita'm, ja wikie'eyeyi kane'yasap.

Gálatas

Gálatas 1

Pablo iniajnat ti itijwile papo Sinia' jilis

¹Asampey, japo i'lijwas. Ya'am Pablok'i'm, ti Sinia' jikawok'i'm, ip'isinik siu'nie ti atajiet'ase. Je napoka i'nio' ka siwojwa'n injlojwanikiek'i'm, jla'yi ka sijliu', 'yina paka pi Sijwajieti Jesús, siu'neje pi Sinia', paka ti iniujwa'n kisie'e ti itiajlajni pi a'no'.

²Ya'am, wikie'eyi siu'napo si'lijwas yi' ijiap, atejwila'ase, asa'am ti jleyeyji janak ajnat Galacia, ti Sinia' jilists'ase'm.

³Esiji ka Sinia', jla'yi pi Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, ka imp'elisinape, jla'yi ka inwe'nase'm ni askamankiye.

⁴Sijwajieti Jesús jlam ti iniwe'en ti ijioyi jana 'najlati sakeyis it'imina, kajeyepa ti iyo ka kas'maniti ki iyo ni ajnat ti wuj ti je 'es. Lapakawo ti jitenkiujnieye jla'am pi Sinia' ka kiak inwonts'e.

⁵Esiji ka jlam kiajatajak'i'ni niwa jlomas ka kiak tiwonaja ti tena'a ni ijnonitiei! Amén.

Lajk'ipa pi kiechaye inka'niye kanjwe'el ni Injwajieti, 'najata jla'am siu'nie

⁶Jlam sots'iniji ti ajieye'ase ti jiliyeyi pi Sinia', ti jlam ti ta'nase pakayi ti Sijwajieti imp'elisina'. Jlam'ne je itiotie'eje ti jiwoyeyi niwa jlamtis, siu'neje jikiniek'i siunie inamtik ti 'wenayi.

⁷Ijiatataja ti ijwienjli siu'nie inamtik Sinia' tajle, siunie ti awoki samtikie'asepi, siunie it'imina ti kiak jiwoyeyi. 'Nakayi jlam ti po' siunapo ti je inena'yi 'ate, ti tom'ni ask'ioye, ti iyo ka 'noti siuniwa iyone niwa jitenkiujnieyejes, siunie itiliak'i ka woyisi kajlejrate siunie inka'niye ti ijwil pa Sijwajieti.

⁸Wanjliyi ka yama, ni'ne ka napokaye napo injlojwajnas ti tal poliyyi, siuti kiak jayoki ja 'wenayeyi siupi inka'niye ti jajwila iyo kia ti ajwe'lase'm ti 'nelanjie'e, Sinia' je ijlie'en ti jawoyi jitisai' naka.

⁹Pajatak'ipe ti ajwe'lase'm, 'yina ja yikiajle'eje 'nakayi ti jayo'ate: siuti po' ni i'nio' ti jawoyi jlamtikie'ase siunie ti je ijliene ni iyo niwa Sinia' jlamtis iyo ti pajk'i ti yi'ase, ¡Sinia' je ijlie'en ti jawo jitisayi naka!

¹⁰Ji'we'en ti je nak ka iyojyi'n ka sonit papo i'nio' ti 'es ni isijmaye iyo, najata jla'am siunie awojyin'ni ka jlama jla'am pa Sinia' ka soniti ni isijmaye awone ka 'esie. ¡Yot'iyi'ni ka kiak je iwo ti, siuti jayo'jyi'n naka, ka sonit napo i'nio'! ¿Jot'e ka 'nok'i'm ti yam ti Sijwajieti jikawok'i'm?

Je tajle ni i'nio' siupi iyoyi jlamtikie'

- 11'Ilijwas, awotajank'iyé ka 'najanayi siu'nie: siunie ti awoyipe yamtikie'ase, je ka intajle ni i'nio'.
- 12Je atajleje paka ne'yi paka i'nioye ka ts'eyasane, 'yina Sijwajieti Jesús jla'am ti tajle it'imina ti sitiant'ieje.
- 13'Yina asa'am 'najanayi pi jiwonak'i ti ya'am Judíok'i'm, jla'yi ti jijieyek'i siukia awoyi ti je aleyi ti akk'i siunie iyo pit napo Judíojos ni yamisi, ti wuj ti ani'net ti ata'yi ilia'm napo Sinia' jilis, ti awotaja ka nitiajnat siunie yamisi pet, paj ti awoyeta ka itij'we ka iliajne'n.
- 14'Yina ti je kaspini' siojopo ijniujliejwaspe ti ijiate ti akinieje siukia iyo pit napoka Judíojos, 'yina jwamjla'a ya'am ti 'an pijia'm ti ajyi japo ya'yispe, kajeyepa ti ya'm ijiate ya'am ti je sikiwaliyi'i kiwa jikeyis kiapo 'yaka kijilas masés.
- 15Jlamp'a'nepe Sinia' pajk'i pi iyonk'iji ti siwakajlanit ti je ajliyi'n kiu', lapakawo ti wuj ti sip'elisi'n it'imina ti tank'i. 'Yina ti jla'am ti tajle ka kiak iyoyi,
- 16sekyi'i naka'ne ti iyo ti sitiant'ieje jla'yi ti i'winkink'i'm pi jlas, sekyi'i ka yoyi pet yamtikieyi siunapo je Judíojos ka ijwi'il pi jlas. Sek taj'leyi siunie awoyi ti je ajoyi paka i'nioye ka 'yaseje'n siupi jayoyi iyo ni awoyi.
- 17Ka jakayeyi ka ijio Jerusalenne ka ts'iuyi siojopo inia'an ti injlojwajnas, ya'am ti je awojli'ijyi injlojwanikie'. 'Wenajliyi siukia awoyi jla'm awonayi'ni 'ate ti ajo 'niji Arábija, sekyi'i ti apilie'eje 'niji Damáscojo.
- 18Najape kiwa najkapis ajwajyi jiwekie'eja ti ajo 'niji Jerusalenne, ti ajoyi ja Pedro. Inkijmayejes times kiwa atej'wisia'm ti sek si'wanjle'e.
- 19'Yina je a'we'en siojopo injlojwajnas ijia ka sek ne'yi, ijwienjli jla'am ja Santiago ti a'we'en, Saka'niona ji'niayi ijwienjliyi.
- 20Ijiate siu'nie iyo 'ni ip'isinik, jlam je awoyi jitieyi'i pa Sinia'.
- 21Sekyi'i ti ataye'eje 'niji siojowa ajnatis jle' iyo'ate Siria, siu'neje jlaja Cilicia.
- 22Siukiwa jlomas ajwel'ni japo i'nio' yiji jlaja Judea jakayi ti je itiant'iejejlisyk'i kiu'.
- 23'Najata jla'am ti t'ijieyisk'i ti sijwelis ti iyo'ate, "Siunie i'nio' ti tejepe selia'm kiwak siukiwa jlomas yam'niji, 'nakayi yamtiyeyi pit siu'nie 'es ti iyo'otiejepi ka inetiajnate'n, 'naka intankiujnieye ti 'es."
- 24Sekyi'i wuj ti iyunitis pa Sinia' ti i'winayis siukia awoyi.

Gálatas 2

Pablo siupapo injlojwajnas ijia isi'm ilia'm

- 1Najkapis times sikio' itij'we ijniujlits'i tom'niji kiwa yam'niji, ekiajlayi'iji ti ajo Jerusalenne, ti ya'yi ja Bernabé, sekyi'i ti ane ja Tito ka 'nonin sek'i.

²Jlam je ak jiwek, 'yina ti Sinia' po' ki iyonk'i ka yik, jak je iyoyiji ti aye sekaja. Ajnayi japoka ti i'yena pet japo ijia Sinia' jilis pet ti a'nalkit, ti akamtijnienk'ie, siunie ti awoyi'ni yamtikie' ti ajwejla'm napo i'nio' ti je Judíojos. Kajeyepa ti awo ka pi'ya ka woyits'i 'ate "Esiji" siukia awoyi ti 'nelanjie'e, ni'ne ka jwajla'aja ti je 'esi'n siukia awoyi.

³Yina ti jlaja 'esiji kajeyepa ti siojo sa'yi Tito, 'wanjliyi je Judíojata, je iyoyisi wek ka 'nejejenits'i ka kiak tiwonaja siunie iyoyisi'ni ti jlamis ti t'isie'n jiwa yiwajats'i'ni.

⁴Yina po' siojopo i'nio' ijwil ka Sinia' jilisa', 'yu siwa'm ti anojokk'i wita'm, ti je inikajanitts'e'm, 'yina takajla'n sikiajwe ti isiowal'ni sek'i, ti iyo ka kaspe'ya siunie ajwela ti sa'am ti akiniek'i ni iyo pi Jesús. 'Yina ti naka ti iyoyisijyi'n ka intajlatts'e'm, jla'yi ti jawoyisi jiwek ji'niayija', ka kasjlojiene ni iyo pit ni Moisés jika'neyasajnye siuniwa 'yijie'ne ni i'nio' ka woyi, ti iyo ka wonts'e jikipijnasats'e'm niwaka wask'i'nelaja siuniwa ti Jesús pajk'i ti kasjwajiete.

⁵Yina je kasjlan'ni siunie iyonisi ni jitenkiujnieye ti iyotaja ka kasnetiajnate'n. Tepa jawo ka yine 'ate, ti awo ka ilisaniji ask'ioye ni iniu'we pet niwa Sinia' jlamtis ti isis kajeyepa ti ijiatk'i, jlam niwaka, jla'yi ka je int'eki aska kiowe'e ka ne'yasap.

⁶Ka kia'iwo ka poye paka k'iejliyei paka injwelisk'i'm ka yoyi japoka i'yena pet japo ijia Sinia' jilis. (Ijiatataja wek ti ijwilis ijia jika anechiyasas, 'yina ti ya'am je nak ka i'ye'en. Sinia' kia'ioye je i'ye'en paka t'oniyeja' pa.)

⁷Tojwayi ts'iji ki iyo siunie iyoyistieje ka woyisi ka inanisin'ni sik'ioye, ti jlamis ti i'yena japo ijia Sinia' jilis pet, siukia awoniji'ni lajk'iyi paka iwoyisi. Najata jla'am ti a'we'en ti je sakakiuyis ti Sinia' jla'am ti yikialk'i siu'nie isijmaye iyo ti awo yamtikieyi siunapo i'nio' ti je Judíojos siuniwa Sinia' jlamtis, iyoye pet 'ate ja Pedro ti kia'ioye ti iyo jlamtikieyi pet napo Judíojos.

⁸Yina je 'wena paka injlo' ja Pedro, Sinia' jla'am ti isi'me ti iyoyi jilijliujwanikie', ti ijliuyi napo Judíojos, iyoyi pet 'ate awoyi ti ajna'yi pet siunapo je Judíojos, Sinia' jla'am 'neje ti siwojwa'n jilijliujwanikie'.

⁹Jak je iyoyiji japo Santiago, Pedro, Juan, ti jlam ti ijia, isi'me ka 'yena ka inkie ape'e, jla'yi ka 'net pijia'm napo Sinia' jilis, je kaskakiuk kajeyepa ti 'yijene pi iyone ti jla'am pa Sinia' ti yikialk'i ni siu'nie. Jak je iyoyiji ti i'winayis ti kia'ioye, isieja sikioyejamk'i, naka 'neje ni Bernabé, kajeyepa ti ijwilis ijiate ti isim selia'm ka ijwienjli iniuk'i ti jasimak'iji'n. Sekyi'i iyoyis'ne 'ate, "Esiji ka in'wenayeyi pet siunapo je Judíojos, jlampet ti sa'am kiak jayoki, ja'wijnaki pet napo Judíojos."

¹⁰Ti yinayisi ape'e iyoyis'ne 'ate, "Astaj wunitieyipe pet siunapo i'nio' p'ijliuisis pet, ti yi' asap." Sekyi'i ti kiak awo'ni pet, "Ijiatp'ane, 'esiji." Jlam'ne jlam pajk'i ta'a ti isiowe ka iniuyeje napoka.

Pablo iyo jlosikie' pa Pedro ti iyoyi siupa je 'es Antioquía

- 11'Yina siuti Pedro ijioye pet Antioquíaja, sek ene'e'ne ti ajwejla'm ka leyi siunie iyo, ti wuj ti je 'es.
- 12'Ti 'nelanjie'e 'esiji kajeyepa ti isijwane japo je Judíojos. Je 'es ti 'nesa'ni pet siojopo yamk'ijin'ni pet ja Santiago, ti kia'iyoyetaja ti yame ni Sijwajieti Jesús iyo pit. Sekyi'i iliyi ti isijwane, kajeyepa ti iyoyits'i 'ate, "Siunapo Sinia' jilis je 'es ka je kiak tiwonaja siu'nie awoki ti ts'isie'n jijwa'al tejwak'i, 'esiji ka wikie'eyeyi."
- 13'Jak je iyoyiji siojopo ijia Judíojos ti i'winayis ja Pedro ti kiak iniwone, sekysi'i ti kia'iyoyeyisi iniuyeyisi pet. 'Yina Bernabé kia'iyojliyi ti ikajlis siunie iyonisi ti ik'emijietis.
- 14'Sekyi'i a'we'en ti kia'iyo ti yameje'n siunie iyoyisi, ti je ijlieneje siunie iyo ni ijiate ti 'es Sinia' jlamtis, 'yina kiak awoniji'ni ja Pedro ti ene jitieyi'i japo i'nio', "A'm ti Judío'a'm, 'yiniye ka je Judíoja'a'm jle' kiowe'e napoka ti ijiate jla'am ti je Judíojos, jlam jiniwone wek ka je ama ka Judíoja'a'm. Jlam'ne amata pet, ¿yot'iyi'ni ti jit'ijie'ne napo i'nio' je Judíojos ka kiak iniwonisi iyo ni jiwoyeyi?"
- 15"Sa'm ijiate ti Judíojosts'eme, je sa'am siunapo ti tiwonaja'ni 'ate inke' liajnis, siunapo je Judíojos ti je yiyi ki iyo ni Moisés jika'neyasajnaye.
- 16'Yina lajk'ipa ka je 'najane paka wone ti lajk'ipa ka ne'yi paka Moisés jika'neyasajnaye inlesajne'n 'nakayi, 'wenajliyi jla'am pa ti itienkiuni pa Sijwajieti Jesús, ti je 'yakakiu. 'Yina je 'wena 'neje pet paka itiajlataja siunie ti Sinia' ka lesajne'n ni sitis iyo, naka ti atankiunieje ni Jesús ti je akakiuk, je ka intajle siuka ya'm ape'e ki iyo ni inka'neyasajnaye siunie iyo ka iyoki, ka sek ine'yi ka Sinia' inetiajnat pi sitis iyo. Siunie awone je nak kant'emina ka Sinia' inlesajne'n pi i'nio' siunie ti jantej'we ka woyi siunie iyo ka tiwoki ni Moisés jika'neyasajnaye.
- 17"Siuti najata jla'am, ti a'yena siunie ti Sinia' ijialts'e pi sitis iyo kajeyepa ti atankiunieje pi Sijwajieti, nak 'yakajk'i ti ak'iujek'i ni ji'wet napoka i'nio ti je Judíojos, ka yo'ate siunapo inkeyis jiliajnis. Nak ajwe'el ti awo'ate, ¿pakat'e jla'am pi Sijwajieti ti kaswojwa'n inkeyis jiliajnasats'e'm? ¡Jeyi kat'aja!
- 18'Kajeyepa siuti jajwel ka iwit'iane siunie ti je akakiuni ti 'es, niwaka niwa tajle pit ni Moisés jika'neyasajnaye, 'yina ayi ts'iji ekiajla'aja pijia'm, nak yam ya'am ti akajanit ti itis poyi ilia'm naka inka'neyasajnaye."
- 19'Siuti ya'am masak'i'm jitieyi'i nak inka'neyasajnaye, tepa jawo ka kiak je iwo ti jilianikk'i'm, sekysi'i nak tajleje pit ti si'wasana'aja, sekysi'i Ika'niona pa Sinia'. Kajeyepa ti 'yiniye ka iliaye inoyi wita'm pi Sijwajieti ti tik'iejwata'a japa cruz,
- 20'yina je'ne ka yama ka si'wasa'n, 'wenajliyi ti jla'am pi Sijwajieti ti yi' iwia'am ti si'wasankit. Siunie awo ti si'wasa'n, 'nakayi si'wasa'n kajeyepa ti itienkiujnieye yiyi ni Sinia' jlas, 'yina ti je akakiu ti jla'am ti semi'n, jla'yi ti ininekial itipe'e ka tiliana, ti iyo ka sijwajiet.

²¹Je akawona pi Sinia' jikap'ijliuskiye ti yink'i'm, kajeyepa siut'itiejpe ka nakaye Moisés jika'neyasajnaye ka 'esieyi ni i'nio' jitieyi'i pi Sinia', lajta'ne lajaye siupi iyo siuti tiliana pa Sijwajieti.

Gálatas 3

¿Tepat'e yi'i siupa Sinia' kas'yene ti kats'isis? ¿Nakat'e Moisés jika'neyasajnaye, ni'ne ka nakaye ti atankiunieje pi Sijwajieti ti je akakiuk?

¹Ijiate wat ti 'ne'liats'ase'm, asa'am ti Galacia jlele'ase'm! Jlam'ne siuti 'eyasanajyi'n, 'yiniye ka ijiatayiji ka astate i'we'en pi Sijwajieti Jesús, sekyi'i ti intant'iejayiji, jla'yi ti 'yiniye ka 'wenayi ti yi'i japa cruz ti tik'iejwata'a. 'Es ti jik'iuyek'i'm, i'ye'en, 'nakayi 'yiniye ka poye paka aye'wuye ka 'neyasana', ti it'imina ti ikajyi'n siunie astankiujnieye ti 'es!

²Kiujliek'imna'a siuti ja'yasa aswa'am: ¿yot'iyi'nijpe ti yi'ase janak Sinia' jikimet? ¿Nakat'iyi ti jiwoyeyi niwak iyot'iyipi ni Moisés jika'neyasajnaye, ni'ne ka nakaye jla'am ti jitienujnieye ni Sinia' ti je kakiuye niwa jlamtis ti jipe'yaye?

³¿'Ne'liast'e ase'm? Jlam'ne i'nesieyi jana Sinia' jikimet ti 'nelanjie'e, i'nakayi jiwelaje'eje ka nakaye ni siunie ti taj'lase ti astankiujnieye ka nakaye ti ja insisieyi!

⁴Jejlikame kiu' ka astaj enayi 'ateje, jlam'ne je pini' siuniwa wuj ti isis ti Sinia' jikimet iwints'e'm ti kasp'elisinta. ¿Ijiate ti jet'i iniuye'asem'ni niwaka? Ya'am ajwel'ni insisieyi.

⁵Siuti Sinia' iwi'nase'm jana jikimet, 'yina iyoyeyi jla'am ni iyo ti i'winki'n siuniwa je ti'wena ka paja, siunapo i'nio' ti i'winata jlam jnots'inayijits'i jiwek. 'Yina je nak ka intajle siunie ti jiwoyeyi ni Moisés jika'neyasajnaye, 'wenajliyi jla'am ti jiwoyeyi siunie ti je kakiunieyi siunie jipe'yaye.

Abraham je 'yakakiu pa Sinia' it'imina pet ti Sinia' kia'iyoyi ti ilisajne'n

⁶Tankiuniek'i pa Abraham t'ipi, ti jla'am ijiate ti je 'yakakiu pa Sinia', tempa it'imina ti Sinia' i'ye'en, sekyi'i i'wi'in ti tijnajyi.

⁷Jak je iyoyiji 'esiji ka 'najanayi paka wonayi ti siunapo ijiate jla'am ti Abraham jilis napoka ti je 'yakakiu pa Saka'niona.

⁸Ti pajk'i siuniwa Sinia' jlamtis ti paj ijwi'il ta'a siukia jawoyi ti Sinia' janlesajne'n siupapo je Judíojos ti ja ke inkakiuyis. Ijwilat'ijiampe pi Abraham siuniwa jlamtis ti isis ti iyo'ate, "Ka inlajk'i jant'eminajna'a napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ti ja wikie'eyeyi ti Sinia' jamp'elisijne'n."

⁹Jak je iyoyiji'ni siunapo je takakiuni, Sinia' ijwienayi'i pet pa Abraham, ti kia'iyoyi je 'yakakiu, ti ip'ilisijne'n.

¹⁰'Yina wikie'eyi siunapo jitiej iyoma siuniwa yiji ni Moisés jika'neyasajnaye, ti ijwil ka 'esie, lajk'ipa ka tiwonaja ti jiwet'ia yi' ape'e. Siuti iyo'ate niwaka inamtis

t'ipi, "Je jlase' ni jiwet'ia jawoyi siunie i'nio' ja ke ijatayi ka woyi siuniwa iyo ka tiwoki ni inka'nezasajnye."

11'Yina 'yakajk'i ti siunie i'nio' jitiej iyoma ti iyoyi siunie inka'nezasajnye iyo ka tiwoki, Sinia' je ilisajne'n naka. Jlam'ne inamtis iyo'neje 'ate, "Siunie i'nio' Sinia' ilisajne'n, lapakawo ti nak it'imina ti je takakiu, nak ja ji'wasankiye japoye jla'am."

12Jlampet siunie Moisés jika'nezasajnye 'wenayi pet je iyo'ate ni siunie ti je takakiuni, 'yina najata jla'am ti iyo'ate niwa inamtis t'ipi, "Siunie i'nio' ijiate ti 'yakajli ni inka'nezasajnye, nak ja'wasana."

13'Yina Sijwajieti ijiut ts'iji siunie siliaye ti atajlajaja ni inka'nezasajnye t'ipi, kajeyepa ti iniwojwa'n jilianikie' ni siunie siwet'ia iyo, ti iyo ka kaswajiet. Siuti iyo'neje 'ate niwa Sinia' jlamtis, "Sinia' jiwet'ia jane'ne siupi i'nio' ti ja tena'a pijia'm japa a'la'."

14Siuti Sijwajieti kiak iniwone, 'ate iyo ni 'najanayi, lapakawo ti iyojonk'ie pet ka neyi siunapo i'nio' ti je Judíojos siunie 'es ti ijwijla'm pa Abraham. Kajeyepa ti ijiate ti je akakiuk pa Jesús ti paka ti injwajieti ti Sinia' ijliu', sekyi'i kaswikie'eyi ti yits'e janak Sinia' jikimet siojopa ijwilt'ipi jla'am pa Sinia'.

Siupa Moisés jika'nezasajnye je itieje wita'm siupi iyot'iyipi pet pa Sinia' ti iyo'ate, "Jawi'nase'm."

15I'lijwas, siunie jayoyi ti jayamti, jayijnape'ni wek siunie awoki ti i'niolts'e'm: Siuti po' ni iyo'ate, "Kiak awo ka yoyi", sekyi'i jle' yinajap pi iyo pi jip'esinik ti ilisane. 'Yina yi'i ti yi'i, lajk'ipa ka wo ka inkajyi'n ka netiajnat, jla'yi ti lajk'ipa ka inene ape'e paka ink'ieye ka jlamtisie'.

16Ijijatliyi, ti Sinia' iyone'ate pa Abraham, "Jawi'na'm, siu'neje pa jantajla'm papo ales." 'Yina je iyo'ne 'ate ka impejlanit'i ape'e, ka ne'yi niwa Sinia' jlamtis, "ales siunapo ti jantaj'l awa'm", 'yina ijwil ti ijwienkit, "siu'neje pa jantajla'm papo ales", paka pi Sijwajieti ti ijwi'il.

17Siunie ajwel'ni sek ijio'weyi, ti Sinia' yikiajle pi ji'lij ti jlam pak je iyone wek ilisaniji, sekatajak'i kajeyepa ti 'yakajk'i. 'Yina sektaj'leyi paj ti cuatrocientos tréintaja (430) kiwa najkapis kiwa tijwajyi jiwekie'eja t'ipi ti po' ki Moisés jika'nezasajnye, 'yina kapakayet'iyijpe ka into'm ape'e ka inetiajnat siunie Sinia' iyont'iyijipi pa Abraham ti ijwijla'm, ka 'nakayeyi pet ka 'wina ka laja lajaye.

18Siut'itie ka nak intajle ni Moisés jika'nezasajnye iyo ka tiwoki siunie Sinia' iyo ka wents'e'm, je kiak iyotaja'ni pet ka poye niwak jlamtis pi Sinia' ti iyo'ate, "Jawi'na'm". 'Yina lapakawo ti Sinia' pajk'i ta'a ti iwijna'm pi ji'lij pa Abraham ti ijiate ti ilisaniji, ti kiak iyone ti ijwijla'm ti iyone'ate, "Jawi'na'm", it'imina'ne ti jla'm iwinayija'm jiwek.

Jikijmaje iyo pit nak Moisés jika'nezasajnye

- 19'Yina ¿tempa tejeje nak Moisés jika'nejasajnye? 'Yaka ti je jla'am ka na'an ka poye, jlam t'opijietaja wek siunie ijiate ti inia'an, ka 'nakajanit pet ape'e ni siunie inke'. 'Yina jijweye po', jak je iyoyiji paj ti yiyeyi siojona jloma ti 'nesa pet ni siunie tajla'm pi Abraham jika kia'lis, jla'am ti tijna'yi siupa Sinia' ijwil t'ipi. Pak inka'nejasajnye t'ipi papok tijna'yi pet papo injlojwajnas poli jlele ti ijwijla'm pa Moisés, sekyi'i Moisés ijwilayi pit papo i'nio'.
- 20'Jla'am pet ti jla'am pi Sinia', siupi iyone pa Abraham ti ijwijla'm, nak je iyo wosa' ka injwe'el. Inijnajiet'e jla'am, jla'm pa Sinia' siupi iyoyi.
- 21¿Mi ajwe'el ni Moisés jika'nejasajnye ka inta'yi ilia'm siunie Sinia' ijwil pet? ¡Je'e! Jla'm ijiatayi ka siunie inka'nejasajnye ji'wasankiye iwejna'm pa i'nio', nak ijiatayi'ne pet ka Sinia' inlesajne'n ni i'nio' 'yina ti iyoye siunie inka'nejasajnye 'yijie'ne ka woyi.
- 22Sinia' jlamtis ijwi'il ti iyo'ate wikie'eyi napo i'nio' ti siunie inke' jikipijnas, 'yina jlam je iyo. Jak je iyoyi siunapo ti je 'yakakiu pi Sijwajieti Jesús, napoka ti Sinia' janwejna'm siunie ti pajk'i ti ijwi'il.
- 23Siuti sakakiujnieye pojliyi'ijyi pi Sijwajieti Jesús siunie inka'nejasajnye iyo jikipijnasats'e'm paj ti yiyeyi siojona jloma ti 'yakaja siunie já akakiunieje.
- 24Siunie inka'nejasajnye i'yents'e'm paj ti yiyeyi siojokia jloma ti 'nes pi Sijwajieti, jak je iyoyi ti Sinia' kaslesajne'n 'yina ti je akakiuk pi Jesús.
- 25'Nakayi, ti je akakiunieje, sekyi'i je awak'ne kiajwe naka inka'nejasajnye. Iliyeyi ti i'yents'e'm siunie awoki.
- 26Ijijatliyi, siuti je kakiuye pi Sijwajieti ti jini'nopijietayiji, sek jitiajla'yiyi ti inwikie'eyeyi ti jilists'ase'm pi Sinia'.
- 27'Naka 'neje jla'am siunie ti inajiejnasts'ase'm, sekyi'i ti injwanjliyeyik'i pi Sijwajieti, jiwoyeyi as'wuye ti jla'am.
- 28'Yina je a'yena ka Judío pa, ni'ne ka nakaye ni je Judío. Je a'yena ka inkipinikie' pa, ni'ne ka jeye, siu'neje ka ayinieja' pa, ni'ne ka asejniaye japa. Kajeyepa siuti jini'nopijietayi ni Sijwajieti sekyi'i ti ijiatayi ti injwanjliyeyik'i.
- 29Jak je iyoyiji, siuti nak jitiajlayi ni Sijwajieti, je kast'ayiji'n pet ti asa'am ti jitiajlajia'm siupapo Abraham jilis t'ipi, asa'am ti tijna'yase'm siunie Sinia' ijwi'il.

Gálatas 4

1Ja'yakajanitk'iyi 'neje: Siunie i'nio' ti 'yalata, ti po' siupuwa jikijmatis ti laja po', je 'wena paka totkinaja, totkinaja pi jlas ti po'. 'Yina siuti mawat kia'leje ka tekiajlaja, siupapo jikawos pi jinia masa pi iyone, 'yina kiak iyo pa kia'le kajeyepa ti je isijlijli'ijyi. Jlam'ne siuniwa ja tiwenaja'm lajk'ipa ka intajlane, 'yina tijniejeta'a jla'am.

- ²Lapakawo ti po' siunapo i'yena siupuwa ja jikijmatisa' paj ti yiyeyi pa jloma yitijni k'ie jla'am pi jinia masa, ti isijliyetaja.
- ³Siuti pajk'i sa'am kiak awoki, iyo napok kia'lis ti ajwel'ni, awak kiajwe siunie jijweye iyo pit niwa je 'yaka pini' yiji ni jloma ti iyo jikipijnasats'e'm.
- ⁴Jlampet ti yiyeyi siukia Sinia' yitijni, sekyi'i ijliu'ne pi jlas, yiji'n ti tajla'm japa i'nioki yits'iji, jla'yi ti iyoyi siupi iyo ka tiwoki pi Moisés jika'neyasajnye.
- ⁵Kajeyepa iyo ka kasjwajiete niwa kasla'nitieje, siu'neje ti takat'i'n sitipe'e wikie'eyeyi ti sam ti jikipijnats'e'm nak inka'neyasajnye. Je nakata siu'neje ti nak it'imina ti Sinia' iyo jilisats'e'm.
- ⁶Sekyi'i ti Sinia' 'yakajanitiek'iyi ti jla'am ti jilists'ase'm, 'yina ijliuye'ase siojona jlas jikimet ti yijits'i niwa askiojwa'l, ti iyo'ate, "¡Inia', Inia'!"
- ⁷Yina je pa inkipinikie'a'm, 'yina jijnieyek'i ti Sinia' jlafts'a'm, jak je iyoyi siuti kia'ioy ti jlafts'a'm ijiut'ia siuniwa yiyi.

Pablo iyo jjiak'aliye ape'e papo Sinia' jilis

- ⁸Ti pajk'i asa'am je intant'iejayi pi Sinia', puwakata t'ipi jla'am siupuwa jijwela ka diosisa', 'yina je ijiat ka diosisa', ti iyo jikipijnasa'ase'm.
- ⁹Nakayi siuti intant'iejayi ni Sinia' - ka iyot'i jla'mate ti Sinia' itiant'ie'ase - ¿'wenat'e ka apilieyi niwak siuniwa injweyejes ti je 'yaka, ti po' ape'e 'ni ajnat, ti laj jijweyeja' jla'yi ti laj lajaye? ¿Yot'iyi'ni ti jlekiayeyi'i ti jleye kiajwe niwaka?
- ¹⁰¡Niwa jlomas, niwa we'lajas, niwa najkapis ti jiwo aslakijnieyeja'!...
- ¹¹Wuj ti sikiwita ka lajak'iyipa ka insisieyi ka siukia awoyi ti akijme'n aska kiowe'e, ka jla'm inilajni wek'i ape'e.
- ¹²⁻¹³I'lijwas, wuj ti anip'elisi'niase ka woye 'ate siu'nie aniwone. Ka woye pet 'ate siunie aniwone ti anitewitani asek'i. 'Yina 'najanayi pi jiwonayi ti ijiate ti je lajk'ipe ki awo ti je ts'es ti 'nelanjie'e, it'iminape ti awo yamtikie'ase ti ajwel niwa Sinia' jlamtis.
- ¹⁴Ka kia'iwo ka 'omaja ijyilia'm siuti si'wenaye ti je ts'es ti kiak anine'ne ti amti'yase'm. 'Yina kiaka'ne ti ajwe'el ti ijnejlita, jla'yi ti je siwonayi 'ate siunie i'nio' jiniliak ti ijio'wase, 'yina siwonayi 'ate ni injlojwanik poli jlele ti Sinia' ijliu', siu'neje ti iyot'e 'ate ti jla'am pa Sijwajieti Jesús.
- ¹⁵'Ye'en 'nakayi, ¿tepi jiwonayi siojo jiwoyeyipi ti inkasajyi'n? Atankiunk'i siukiwa jlomas ti je t'ekiyi siukia jiwoyeyi ka wojliyeyipi ka 'najanayi paka wonayi ka alanajyits'i niwa astate, ka wenayek'i'm.
- ¹⁶Nakayi, ¿astajiejwak'i'm, kajeyepat'e ti amtiyi ask'ioye siunie ijiatk'i?
- ¹⁷Napoka, siunapo i'nio' ijwi'il ka ijiatayiji ka iwojon ask'ioye, jlam'ne 'wenayi siunie iyo ti ijliak'alisi ti iyo ka ine'nase'm siunie je 'es. Naka jla'am ti ilisanis'ni

asap ka aleyi ijyik'i ti ya'am, sekjane'yi ja'we'en ti kiak jawo ti jansakana, ijiatjliyi ka kinieyets'inie'e siunie iyoyisi.

¹⁸Ijiate, je ajwel ka je 'esie siuti kiak iyo pa ti itiliaja ka k'iejiyeyi paka iwone papo ijia, 'yina awo'ate siuti 'es pi iyone. 'Yina 'esiji ka je ileyi siupi iyoyi. Je 'esiji ti ijwi'il ka woyi, siuti i'winayeta ijyilia'm ti jiwekie'eja'aja ti ijwil ka injlak'ajlap'ni. Naka'ne ti ajwel ti wuj ti je 'es.

¹⁹Ilis, yikiajlayi'iji siu'nie awoyi ti wuj ti alate ni itienkiujnieye, ti a'tiek'i astepe'e. Awoye 'ate siojona i'nioki ti k'iejli jlas yokie, ti ijliak'al'ni 'yina jaiok'i'ni siunie ti janilayiti, ijiatjliyijna'a ka wakajla pi Sijwajieti aswa'am.

²⁰¡Ka yojliyi paka yi'ase ta'a, ka poye'eje paka yamtiyi ask'ioye siunie jiwoyeyi ka jwi'lase'm, kajeyepa ti wuj ti awoyi ijliak'aliye siunie jiwoyeyi siu'niwa jlomas!

Siunie ijyiwitk'i, pi iyot'iyipi siupapo Agar siu'neje japa Sara

²¹Siuti asa'am ti jiwoyeyi ka aye kiajwe naka Moisés jika'neyasajnaye, yot'iyi'ni, ¿jet'i jipe'yaye siunie iyo ni inka'neyasajnaye?

²²Siupa Abraham timesjimpe papo jilis. Ijwienjli siupa tajleje siojopa jikawoki t'ipi, 'yina siupa jikiecha pak tajleje siojopa jik'iemjlayi.

²³Siupa jlas ti tajleje japa jikawoki, nak tajle pet siunie iyo ni i'nio' ti yiyeje'n. Jlampet siupa jikiecha tajleje pet siupi iyot'iyipi pi Sinia' ti jla'm je iyo siupa ijwijla'm pa Abraham, ti pak siupa tajleje pet siojopa jik'iemjlayi.

²⁴'Yina po' siuniwa ijwi'il ti 'yakajanit ts'ijiye. Siupapo times asejnia times pet siuniwa 'yakajanit ti ijwi'il siunie Sinia' jawoyi. Siojopa tikijnaki Sinaí japak ti'yenajap pet japa Agar ti jla'am ti jilis siupapo inkipijnas.

²⁵Agar iyo'ate siojopa tikijnaki yi' Arábija. Arabia iyoye pet 'ate japa Jerusalén 'nakayi, kajeyepa siupapo yiji japak isi' iyoye 'ate pet papoka Agar jilis t'ipi, ti inkipijnas.

²⁶'Yina siojopa Jerusalén ti yi' poliyi je inkipinkiye'ne, 'yina sa'am ti jilists'e'm.

²⁷Kajeyepa ti iyo'ate niwa inamtis t'ipi: "¡I'nioki a'am ti je inkiu'ujnie'n, a'm ti je paj ka ales poye, nikanit'ni! ¡Kets'ijiap ti jinikanit'ni! A'm ti ataj je 'wanjle'e siunie iyo niwa jlajlas iyo, japa ti kia'iyoye ti jlas yiji'n. Jlampet siojona tiliki'ni jilis ja 'lojwa pet, 'yina ja inka'm ape'e napo jilis pet siojona asejnia ti jik'iemjla po'."

²⁸I'lijwas, asa'am siunapo jilis pa Abraham ti Sinia' ijwijla'm, jiwoye 'ate iyo pa Isaac t'ipi.

²⁹'Esiji ka ataj enayi 'ate siu'nie: iyo'ate siupuwa jlomas ti siupa kia'le ti tajle pit siunie i'nio' ti ne'waja'm siunie jikiecha ti tajle pit siojona Sinia' jikimet ti 'es, 'yina ka 'wena iwo wata'a 'nakayi.

³⁰'Yina Sinia' jlamtis ti yi'i ni ji'wet iyo'ate, "Jwane'e ni jlas siojona inkipinki ti jajlo', 'yina ti je jla'am ka ijna'yi niwaka jikijmatis siunie jlas jana je inkipinki."

³¹Ijijatliyi, napo i'lijwas, ijiate siu'nie awoki ti je set janaka inkipinki, 'wenajliyi jla'am siojona ti je inkipinki, janaka ti jilists'e'm.

Gálatas 5

Ka je ink'asayik'i pet pijia'm siunie ti asa'am ti je inkipijna'ase'm

¹Sijwajieti jlam ti kas'manit, ti sa'am ti inkipijnasts'e'm, it'imina ti 'nakayi ajwayeje ni siwet'ia. 'Yina siuti kia'iyó 'naka'ne ti astaj ja enayi 'ate ti janit'onitiei pijia'm, je 'es ka ekiajla astepe'e siuniwa asjloye ti kiak jiwoyeyi ti jleyepe kiajwe.

²'Yejne'n, ya'am Pablok'i'm ti jayo'ate ti jajwi'lase'm, siuti kiak janiwonayi 'ate iyo napoka yame pet ki iyo napo Judíojos, ti t'isie'n jiwa tejwak'i, ijiate siunie Sijwajieti ja ke insisieyi'iji pet.

³Jayikiajle'eje k'iyé siunapo ti kiak iniwone ti t'isie'n jiwa yiwa'a, ti je 'es 'neje pet ka je ilesaniji wikie'eyi siunie iyo niwaka iyo ka tiwoki ni Moisés jika'neyasajnaye.

⁴Asa'am ti jijwela' ka nak int'emina ka Sinia' lesana', kawoyeyi nak Moisés jika'neyasajnaye, jlam'ne je ijnaljiyejiape'n pi Sijwajieti. Siunie iyo pi Sinia' ti takap'ijliuski, kiak iyojliyi intojwajiape'n.

⁵'Yina jlam pet ti sa'am, ti je akinieje naka, naka kasts'isisi pet siojona Sinia' jikimet, jla'yi ki iyo siunie ti je akakiunieje. Sekyi'i it'imina'ne pet ti sinijjiwiye po' pet ka Sinia' kasnajtits'i.

⁶Jak je iyoyi siunie ti ini'nopijieteje ni Sijwajieti, 'yina 'wanjliyi ka kia'iwo pa ka kiak tiwonaja ka t'isie'n jiwa tejwak'i, ni'ne ka lajak'ipa ka neyi naka. Jla'm ijiate jla'am siunie sitienkiujnieye ti 'es ti po' ti laja po', 'yina naka'ne siunie ti janwo asemijnayeja', ti ja ena'yi napo as'lejwas.

⁷Wuj ti 'es siukia jiwoyeyi ti 'nelanjie'e. 'Nakayi, ¿ten t'ipi pa siupi it'imina ti jijliena niwaka inamtis ti isis?

⁸'Yina je jla'am pa Sinia', siuti jla'am ti ta'nase, ka kiak iwo'nase siunie jiwoyeyi.

⁹'Najanayi siunie jike' napo i'nio' ti ijwilis ti iyo'ate, "'Wanjliyi ka jwamjla'aja ni jijlinkit ni inwakiwa mak titietajaja je iyojliyi ti ijliasat pijia'm."

¹⁰'Wanjliyi kia'iyoyetaja siunie yi'ase, 'yina je sikiwit'ase'm ka k'iejllyeyi'i paka astankiujnieye ka je 'esie ka woyeyi, lapakawo ti po' pak Saka'niona. Jlampet siunapo ti tom'ni ask'ioye, Sinia' je ijiat ka je insa'ak'i, 'yina je i'ye'en paka 'naja'an, ni'ne ka nakaye ni siunie ti lajk'iyipa kawo ti je 'yije'en.

¹¹Jlampet ti ya'am, napo i'lijwas, siut'itie ka kiak iyo ka je iliyi ka iyo yamtikie' ka iyo'ate, "Siunapo i'nio' itienkiuni pi Jesús ti je 'yakakiu, je 'es pet ka kiak je iwoyi ti ja jijwa'al tejwak'iji'n", ijiate ka tilikietak'i siunie tiwonak'i, sekjane'yi siunie ajwe'el ti Sijwajieti tik'iejwata'a japa cruz ja ká ani'na'tinietieyi.

¹²¡Awo'ate ti ajwe'el, napo ti je inena'ni 'ate, ka jlamayis jla'am paka iniwonisi ka laja jikianisisie'!

¹³I'lijwas, asa'am ti Sinia' ta'nase ti iyo ka wo'ate siunapo i'nio' je inkipijnas. 'Yina ká awoye 'ate, "Esiji, 'nakayi jayoyi siunie awo ka yoyi." 'Esiji ka emina' napo as'lejwas jla'yi ti janip'elisina' ja kiajatak'i'ni, siuti akiecha insetia'n noyeje kiak jawo'ojoyi pet ti a'am janoye'a'm.

¹⁴'Yina siuniwa Sinia' jlamtis ti tajla'm ni Moisés jika'nejasajnye, ijwienjli yi'ne niwa ijia, siunie ti iyo'ate, "Emi'n ni akiecha, niwone 'ate ti a'am ti jininemi'n."

¹⁵Joskiyeyi naka, siuti kiak jawoyeyi ti janinokieja, janitejwa'yi.

Siuniwa iyo niwa ts'isienis teje'yi ilia'm ki iyo jana Sinia' jikimet

¹⁶Jayo'ate ti jajwi'lase'm: Jla'm ijiate ka kiniets'i ki iyo jana Sinia' jikimet, ja 'nakayeyi ti ja ke ak'iuyeyi siuniwa iyo niwa 'assienis ti inteliajayi ka woyeyi.

¹⁷Kajeyepa ti siuniwa iyoyi niwa ts'isienis ti kasteliaja teje'yi ilia'm jana Sinia' jikimet. Siojona Sinia' jikimet kia'iyojlijiyi pet teje'yi ilia'm niwaka ts'isienis iyoyi. 'Yina po' siuniwa je yimink'i janaka Sinia' jikimet, kia'iyojlijiyi ni jikiecha, naka'ne ti it'imina ti je paj ka akajlajyi kawoyeyi siunie 'es ti jlalasa' ka woyeyi.

¹⁸Jak je iyoyiji pit siuti jakiniets'i ki iyo janak Sinia' jikimet, ijiate ja ke aye kiajwe nak Moisés jika'nejasajnye t'ipi.

¹⁹Je istie' siuniwa wask'i'nelaja ti tajle pit ki iyo niwa ts'isienis. Po' napo 'yuyijk'i'ni napo ijia jwa'yis; po' napo iyoyi siunie ti ijiate ti je 'es; po' napo inisayi siuniwa wask'i'nelaja yi' ape'e 'ni ajnat ti ikajyi'n niwa ts'ajwes.

²⁰Po' napo yamisi siunie iyo niwa sisajma'l ti tewitanajak'i pi k'iejliyi ti iyunitis, siu'neje ti yame ti iyo aye'wula. Ne'wajamk'i napo ijia, yimi'n ti iniewiti napo ijia; jla'yi ti elijietas; jijwesi je tojwits'i; takalakijiejne'n; 'yakajyi'n napo ijia ti ijwienjli yita'a.

²¹Jolsijnietas, 'yatas, jlak je iliatk'iji'n. Po'neje siuniwa ti jwajla'a ti kia'iyoyi, ti a'yejnap, ti iyoyisi napoka. 'Yejne'n siu'nie jayoyi, iyo'ate siukia awo'nasepi ti pajk'i ti ajwe'el: Napoka siunapo ti kia' iniwone ja ke pajana'a ka 'noyi nak Sinia' jika anechijiayas.

²²Jlampet siuniwa tajle janak Sinia' jikimet naka ni inemijnaye ti ijiatk'i, inikanitiejeje, inkamankiye, siu'neje ti je inip'elisin'ni pa ti k'iejlitieje pa ti jiwet'ia iyo; siu'neje ti jlosik po' ni i'nio'; wuj ti takap'ijliuski; jla'yi ti intaj tiwomaja.

²³Je initonit pi i'nio'; to'm ilia'm siuniwa inkajejlasayejes ti tajle siunie 'nisie'n iyo pit. 'Yina lajk'ipa ka inka'neyasajnayeja' kanjwe'el ka inta'yi ilia'm 'niwaka.

²⁴Siunapo Sijwajieti Jesús jikawos pet, napoka ti pajk'i ti its'iejwatis pijia'm niwaka siuniwa jikeyis ji'yusis, siu'neje niwa iyoyisi ti itiliajasi ti wuj ti je isis.

²⁵'Nakayi siuti janaka Sinia' jikimet ti kasts'isisi, kiak jayoki'ijyi pet 'esiji ka najk'i siunie iyo.

²⁶Wuj ti je 'es ka initonitie; jla'yi ti je 'es ka ani'na'tinitiek'i'ni wita'm; je 'es ka eliyets'i wita'm.

Gálatas 6

Nip'elisina'

¹I'lijwas, siuti ji'wena' ni akiecha ti iniuyiji'n jayo ti iyoyi siunie je 'es, 'yina asa'am ti int'onieyi pijia'm jana Sinia' jikimet, p'elisina', nejia'n pijia'm. Noyeje 'nakayi ti jaleyi ni siunie je 'es, sekyi'i janapilieyinie'e ni siunie tijnajyi ka woyi. 'Yina joskiye, nilsaniji ja 'nakayeyijna'a ni siunie inkajejlasaye ja ke inkajli pet.

²Ká ajwankite ni akiecha ti po' pi yiyi. Noyeje ja inkiajatajak'i'ni ti kiak jawoyeyi. Siuti kiak jawoyi, ijiate nak jawoyeyi ni jika'neyasajnaye ni Sijwajieti.

³Siuti po' ni askiecha ti ijwil ka ijia jika anechiyasa', 'yina jlam'ne lajk'iyipa ka woyi, jla'm iyoyi. Jlam jla'am ti inik'emijiet.

⁴Ja inkiajatajak'i'ni ti jani'yena siunie jiwoyeyi. 'Yina siuti ja'wena ti 'es, ijiate jlajma ká anitonitieiynajna'a wek, 'yina ká a'yena siunie iyo napo a'lejwas.

⁵Jlampet siuniwa jikimet ni i'nio' jlampet ti tijna'yi.

⁶Siunie i'nio' ini'neyasane niwa Sinia' jlamtis, 'esiji ka kia'iwo pit janekiajle ilia'm siuniwa isis kawoyi, ti janoyeje ni siunie jika anechiyas.

⁷Ká anik'emijieta. 'Esiji ka lajk'ipa ka injwel ka ilaki pi Sinia', 'yina je 'eyasanayi siunie ti iyo'ate, "Siuniwa 'yut'isia'm ni i'nio' ti takawijnan, niwaka janla'ne pet ka inkimtaja pa jlak."

⁸'Yina kia'iyoni pet, siunie ti wuj ti iyoyi siuniwa ti jla'am ti tajle ti itiliaja ka woyi, ijiate yamjliyi pet siunie jiliayeja'. Jlampet siunie iyoyi siunie iyo janak Sinia' jikimet, kiak jawo'ojyi pet jankajliji pet siunie tajla'm janak Sinia' jikimet, janaka ji'wasankiye ti laj jlaja.

⁹Nak it'imina ti kia' awoyi, ti awo'ate ja 'yakatataja ti janaja ni siunie 'es. Kajeyepa ti siuti jwajla'a jayoki, ja akajlajyi siunie 'es ti tajla'm siunie sikijmaye, ka netieje janak jloma.

10Jak je iyoyiji ti kiak awoyi ti awo'ate, ti akajlaja ti awoki, 'esiji ka iniukieje napo si'lijwas ka winaja'm siunie 'es. Ja kat'ajayipe ti ja 'wina siunapo si'lijwas 'neje ti itienkiuni pi Sijwajieti Jesús ti je 'yakakiuyis.

Pablo initoniti pi iyo japa Sijwajieti jika cruz

11'Yejne'n ki iyo 'niwa ikajwukis ti wus ti ya'am ti 'otate, i'lijwas!

12Siunapo i'nio' ti 'yijie'nase'm ka kiak iwo'nase iyo jlamis, ti t'isie'n jiwa yiwa'aja'n, tepa jawo ka kiak je iwoyisi, kajeyepa ti iyo ka 'esieyi wita'm napo i'nio'. Jla'yi ti 'yijene pi iyone ti, siuti janjwankitis ka nekisi pet ki iyo ni Sijwajieti ti 'ya'al ti yi' ape'e japa cruz, ti janjwelis ape'e 'ni ajnat ti ja titiajlataja.

13'Yakajlitieje ti jlamisieta napoka siunapo yamisi pet naka, 'yina je iyoyisi niwaka iyo ka tiwoki ni Moisés jika'neyasajnaye. Siuti kia'iyó ti 'yijienta'ase'm ka kiak awoyeyi iyo jlamis ti t'isie'n jiwa yiwa'aja'n, 'yina naka jla'am ti ijialasis ti iyojonk'ieye ka inkanitk'i wita'm napo i'nio', ka tonitieje ka insakana ti kiak inwonayi ti iyoyis ajwukisa'.

14Jlam pet ti ya'am lajk'ipa ka k'iejliyeyi ka initoniti, 'wenajliyi pet ki iyo jana Saka'niona Jesús ti Sijwajieti jika cruz ti anitoniti. 'Yina lapakawo ti nak it'imina ni iyo ti 'ya'al pa Sijwajieti, siuniwa wask'i'nelaja yi' ape'e 'ni ajnat iyo pet masesie itieyi'i pet ti ya'am, 'yinit'iyi ka its'iejwat'e pijia'm jana cruz niwaka. 'Yina siupet ti ya'am, kiak awoyi masak'i'm pet jitieyi'i yi' niwaka wask'i'nelaja ti yi' ape'e 'ni ajnat, 'yinit'iyi ka kia'iyó ka sik'iejwataja pijia'm japa cruz.

15Ijiate ti laj lajayeyi siut'itie ka kiak iwo pa i'nioye ka kiak tiwonaja ka t'isie'n jiwa tejwak'i, ni'ne ka je ineyi naka. 'Yina jla'm ijiate jla'am siunie ka inwo ink'ieye ni i'nio', nak ijiate ti laja po'.

16Yi'i papo, siupapo ti ilisa'n naka siunie ajwe'el, siu'neje ni iyo napo ti ijiate ti Sinia' jilis, napok 'esiji ka inkamajaspe, jla'yi ka Sinia' imp'elisijnempe.

17Nakayi ja lajak'ina'a pa ka intom'ni its'ioye, jla'yi ka siliakiyi. Siuniwa ijio'ni ijyik'i ji'wetis ki tiwonak'iji ti sajak'ni, 'yina niwaka ti 'yakajanit ti ya'am ti jikawok'i'm pi Jesús.

18'Esiji ka Sinia' jikap'ijliuskiye ineyjits'i niwa askiojwa'l. Amén.

Efesios

Efesios 1

Pablo itijwile papo Sinia' jilis

¹Asampey, i'lijwas, ya'am Pablok'i'm, Sijwajieti jijliujwanikk'i'm, siunie ti ijiate ti Sinia' jikawo. Ip'isinik atate'ase, ti asam ti Sinia' jilists'ase'm pet, ti jleyeyi jana Éfeso, asam ti je paj ka aleyeyi ti jiwoyeyi ni 'es, ti jikinieyi ki iyo pi Sijwajieti Jesús.

²Esiji ka Sinia', jla'yi pi Sijwajieti Jesús ti Saka'niona, imp'elisinape, jla'yi ka jikamankiye insa'yi astepe'e.

Siunie 'es Sinia' jikap'ijliuskiye ti tal poliyi

³Jayunitie ni Jinia' na Sijwajieti Jesús ti Saka'niona. Siuti ani'nopijietayi wita'm ni Sijwajieti, naka'ne ti Sinia' wuj ti kasp'elisijne'n, 'yina iwints'e'm wikie'eyi siuniwa isis tal poliyi.

⁴Yina ti pajk'i ta'a ti kastajets'i, ti 'nelanje'e, ti je wakajli'ijyi 'ni ajnat. Lapakawo ti pak kasts'isisi pi Sijwajieti ti ani'nopijietaja, it'imina ti kasts'isis jitieyi'i, laj sitisayi ilia'm ti jla'am. Kajeyepa ti wuj ti kassemi'n,

⁵yina ti pajk'i ta'a ti kastajets'i ka ijiaatak'iyi ka jilisats'e'm, pak kasts'isisi pi Sijwajieti Jesús siupi iyo pit ti inilayiti. Iyo jla'am ka woyi ni Sinia' 'naka'ne siu'nie.

⁶Naka'ne ti it'imina ti awunitie ni Sinia' ti iwints'e'm siunie 'es, naka ti wuj ti kasp'elisijne'n pakayi ti siupi iyone pi jlas siupa ti wuj ti yimi'n.

⁷Jla'am pi Sijwajieti ti initojmat sitipe'e 'yina ti iyo kajwiewe it'imina ti tisa'ni ki ji'woyis, sekyi'i ti initiajnata kiwa sakeyis. ¡Ijiate ti je jlase' ni jikap'ijliuskiye ni Sinia'!

⁸Yina naka'ne ni siunie ti isiayi sitipe'e iwints'e'm ka kasts'ajajne'n, jla'yi ka kastant'ieje niwa wask'i'nelaja.

⁹Jla'yi ti 'yakajanitts'e'm siunie iyo ti 'yaka ape'e, jlamt'i ijiate ka iyo'ate, siunie ti pajk'i ta'a ti iyo ka iwoyi, 'naka siu'nie:

¹⁰Siuka netiejenie'e janak jloma, Sinia' pajk'i ti yikiajle pi Sijwajieti ti ja nakaye ti janiojokiji wikie'eyi siuniwa yi' poliyi, jla'yi ti sa'am ti awak'i 'ni ajnat, kajeyepa ti ja jlama ti ja kas'ye'en.

¹¹Sinia' pajk'i ti kast'ajets'i ti 'nelanje'e, ti iyo ka iwo jika kia'lisats'e'm, ka lajak'i siunie awoki ti ani'nopijietaja ni Sijwajieti, 'yina pajk'i ta'a ti iwiakajlanit siunie iyo ka woyi, 'yina naka'ne siunie iyoyi ti 'yakaj. 'Yina ti jla'am ti jilisajna' wikie'eyi siu'niwa wask'i'nelaja po'. Ka injlan wata'a siunie iyo ka woyi ti itiliaja.

¹²Lapakawo ti lajk'ipa kant'emina ti kasnajnat ti isimts'e'm naka ti iyo ka je iliki ni sinijijwiye ka yina'a pi Sijwajieti. Ka iyunitie ni Sinia', ti lajk'ipa ka ijnojliji, ni iyo ni jijweye.

¹³Yina kiak jiwoyeyi pit, ti 'nelanjie'e jipe'yaye niwak inamtis ti ijiatk'i, ti ijwi'lase'm naka asjwajieti, sekyi'i ijiate jik'iuyeyi, kajeyepa ti je kakiunieyi ni Sijwajieti, 'yina sekyi'i jini'nopijietayiji'ne wita'm ti jla'am. Sekyi'i Sinia' yina aswa'm jana jikimet ti 'es siojona ti pajk'i ta'a ti ijwil'ni, ti iyojonk'ieye ka 'nakaj ti ijiate ti jla'am ti aska'niona.

¹⁴Siojona jikimet ti 'es janak ti Sinia' iniajnatts'e ta'a k'ieye siunie janwents'e'm, 'yaka ti sikimeta siunie ijwi'il. Jlampka ka wakajlana'a siunie jawoyi ti janjwajiete'n napo tijna'yi, napoka ti pajk'i ti it'iajets'i. Sek jane'yi ka inwunitieyisiena'a ni Sinia', ti lajk'ipa ka ijnojli ti jijweye po'.

Pablo 'yejlajne'n papo Sinia' jilis ka Sinia' iwejna'm pi 'najankijnieye

¹⁵Jak je iyoyi siuti ajieye'ase ti jikinieyi ti ijiate ti jitienujnieyi ni Saka'niona Jesús, jla'yi ti asemijnaye jlana'yi wikie'eyi napoka Sinia' jika kia'lis,

¹⁶yina sek taj'le ti je paj ka iliyi ti inikanitieiye ekiajle pi Sinia' kat'ajayi ti awoyeta 'yejlajeja', sekyi'i ti wujwa'aja ti atankiu'niase'ni.

¹⁷Ti 'esp'an pa Jinia' pa Sijwajieti Jesús ti Saka'niona, Sinia' ti jijweye po', ka ijiatayi ka i'neyasana' ka 'najanajyimpe, jla'yi ka intant'iejayi niwa wask'i'nelaja ni iyo siu'nie awonaja. Sek jane'yi ka ijiatayijijna'a ka intant'iejayi ti jla'am ni Sinia'. 'Nak 'ajleje ni Sinia'.

¹⁸Esiji ka Sinia' 'nakajanit jitiowiji ni asosik ja 'nakayi ti ja 'najanayi paka wonayi, jla'yi ka wujwa ka intant'iejayi siunie tanets'e naka ni sinijijwiye, siu'neje ki iyo niwa isis ti iwijna'm napo jilis, ti wuj ti ip'ilisi'n,

¹⁹siu'neje ni jijweye ti iwints'e'm, sam ti je akakiuk. Naka ni siunie jijweye 'yaka'm ape'e wikie'eyi niwa wask'i'nelaja. Sekyi'i ti ijiatayi ti je istieyi siunie ti jijweye po' ti jla'am,

²⁰jakayi ti iniuwat kisie'e ni Sijwajieti, ti tajla'm ni a'no' ti yinaja'n 'niji jijweyeje, 'niji poliyi.

²¹Yikiajlayi ka jlama ka inkie' ape'e niwaka jijweye iyot'iyi siupapo yi' poliyi. Siunie ji'wet pet ni i'nio' ti anechiyas wikie'eyi ti tekiajlaja. Je nakata ka jijweye poye ape'e siu'nie ajnat siuniwa jlomas, kia'iyoyi jijweye po' ape'e siunie ajnat ink'ieye ti jana'am.

²²Wikie'eyi niwa wask'i'nelaja ti Sinia' yin kiajwe ni Sijwajieti, naka ti iyo jletikie' pet napo Sinia' jilis,

²³jla'yi ti napoka ti 'yiniye ka nakaye Sijwajieti t'ajwes pet napoka Sinia' jilis. 'Yina ti Sinia' jilis ijwienjliyik'i ni Sijwajieti, sekyi'i 'yiniye ni i'nio' ti wakal,

iyoye'ate ni t'ajwes ni i'nio' ti po' jana jletik. Sekyi'i Sijwajieti yin wita'm ti ijniujlieta'm wikie'eyi niwa wask'i'nelaja.

Efesios 2

Ajwaye 'yina ti Sinia' wuj ti kasp'elisi'n

¹Ti mawat lajk'iyi paka woyeyi ti jleyejyi ni askakiujnieye, jla'yi ti jleyejyi ni aske', jiwoye masesie',

²kajeyepa ti jiniuyek'i siunie iyo pet ni je 'es. Jikinieyi ni jikijmaye iyo ni ajnat, jiwoyeyi siunie 'yijie'nase'm ka woyeyi ni iyo ni i'nio' imosik, ti jla'am ti iniwojwa'n anechiyasa', siu'nie 'neje ti yiji na jloma, 'yina naka ti iniajne'n k'iyee siunapo i'nio' je iyo kank'iuye niwa Sinia' jlamtis.

³Siuti sa'am, sam pet ti Judíojosts'e'm, kiak awoki yits'epi pet kiwaka, akinieje siunie kasteliaja kayoki, awoki siunie 'yijients'e'm ni ts'isie'n kayoki, siu'neje ni iyo ni sikiowe. 'Yina ti jla'am kiak awoki ta'a ti je kasts'isis, jak je iyoyiji ti je kasjla'an pet siunie Sinia' jiwak ti yints'e'm, awok'iate papo ijia i'nio' ni yits'e.

⁴Ijiate pa Sinia' ti wuj ti takap'ijliuski, it'imina ni iyo ti wuj ti kassemi'n,

⁵siuti mawat je atajlaja ni sake', ijiate kasts'ajle'n kajeyepa ti awaki naka. Jlam ti kasjwajiet it'imina ti kas'wasajne'n 'neje, iyoye'ate siupi iyone pi Sijwajieti ti yikial pijia'm ti tajli pi a'no'.

⁶Sinia' yikialk'i pijia'm niwa sisiak'alis, ti tajla'm niwa a'no'ol, iyo'ate iyo pa Jesús, ti yikial pijia'm ti tajle pi a'no', sekyi'i kassenak'iji'n ti awakiape'n ts'iji poliye.

⁷Naka'ne ti iyo pa Sinia' ti iyo ka'wenkina ts'iji siuniwa jlomas atayeje napo i'nio' ni jikap'ijliuskiye iyo ti wuj ti kasts'isisi pa Sijwajieti.

⁸Ijijatjliyi, ka lajak'i ki iyo ni jikap'ijliuskiye, it'imina ti jijwaye ti po 'neje ni astankiujnieye. 'Yina je'ne ka asama ka akajlayi ka pak int'emina ka woyeyi siupa 'es ti askijmayeja', 'wenajliyi ti iyo as'wajieta' pa Sinia'.

⁹It'imina ti je 'es ka poye pa ka initoniti, kajeyepa ti je niwaka ka inlesa'n ni i'nio', ti Sinia' ijwiejiet.

¹⁰Sinia' jlam ti jilisajnats'e'm; 'yotats'e ka iyoki siuniwa sikijmayejes ti isis ka lajak'i ki iyo ti ani'nopijietayi wita'm pi Sijwajieti Jesús. 'Yina je ijlie'n pet siupi iyot'iyipi ti 'nelanje'e, iyo ka kiak iyoki siu'niwa jlomas.

Sijwajieti ijut wita'm napo i'nio' kanjwanjlik'i siunie iyo

¹¹Tankiuniek'i, siuti pajk'i, asa'am ti je Judíojosts'ase'm, ti lajk'i pa kawo'ate ti jlamis napo Judíojos ti yiyi naka ti t'isie'n jijwa'l tejwak'i. Siunapo i'nio' iniwunitisi ti itimisi naka, ti t'isie'n jiwa tejwak'i, iyo'nase 'ate ti injwela, "Siunapo i'nio' je iyo'ate awoki, ti sam ti kaswakal."

- 12**Kiwak jlomas ti Sijwajieti je yi'asap, 'wena'asem'ne ki iyo napo Sinia' jika kia'lis pet. Napo Israel jlele intojwajiape'n, jak je iyo siunie iyot'iyipi pa Sinia' ti iyone papo jika kia'lis je asa'am ka ijna'yase'm. Je intant'iejayi siunie ti ijiate ti Sinia', jak je iyoyiji ka poye paka woyeyi ka asnejejwiyeyi poye, ti jleye'yi siu'nie ajnat.
- 13**Ijiate ti je ijnanjliyejiape'n ni Sinia'. 'Nakayi je pa kiak iyoyeyi, kajeyepa ti insisieyi pa Sijwajieti ti jlam ti tisa'ni pi ji'woyis ask'ioye. Initojmat astepe'e ti 'ya'al ti yi' ape'e japa cruz, it'iminayi ti je intojwajiape'n ni Sinia'.
- 14**Sijwajieti jla'am ti sakamankiye. Jlam ti kassotk'i wita'm ka 'nakayeyi ka injwanjlik'i siunie awoki sa'am ti Judíojoists'e'm siu'neje pet ti asa'am pet ti je Judíojoists'ase'm, ka je ani'wenakitie. 'Yina ti ijwienjli jla'am ti 'yakajla'm ti 'yajlinitia'm siunie ti to'm ilia'm, iyo ti ini'wenakit napo i'nio'. Pakayi ti 'ya'al ti yi' ape'e japa cruz,
- 15**'yina sek jlaj yi'i ki Moisés jika'neyasajnaye, siunie jikijmaye iyot'iyipi siupapo taka'neyasane. Naka'ne siunie ti sa'am Judíojoists'e'm siu'neje ti asa'am pet ti 'wena'ase'm, kaswom wita'm ti iyo ka kasjwanjlik'i, jla'yi ti jla'am ti jitis naka 'ni awoki ti ink'ieyists'e'm ti awakiap. 'Yina kiaka'ne ti wakajla siunie inkamankiye ti jlam ti ilisane.
- 16**Jla'yi ti ka lajak'i ki iyo ti inilayiti ti yi' ape'e japa cruz ti 'ya'al, sekyi'i ti kasts'isisk'i wita'm. Aninenaja 'ate it'iminayi ti akajmak ti awokieyi kats'iukie ni Sinia', ti kasjwankitk'i ti iyo ka kasjwanjlik'i.
- 17**Sijwajieti ti na'am, nameje wikie'eyi napo i'nio', siunapo ti je jnanjlajapenpe ni Sinia', siu'neje napo je tojwape'n ta'a pi Sinia', ni jika'niye ti 'es ti ijwi'il ni inkamankiye.
- 18**Sijwajieti jla'am ti iyo si'niayeja' it'imina ti a'yakanaja ni Sinia', ka lajak'i'ne wek jana Sinia' jikimet ti 'es ti iniuyits'e'm ti je kas'wenakite'n.
- 19**'Nakayi je pa jiwoye 'ate napok siunapo i'nio' ti ijiateje ti 'wenayi, ka je as'weta paka aye'yi. As'wet ijwienjliyi siunapo Sinia' jilis 'yina je jika'ajwejlasana, Sinia' jilists'ase'm.
- 20**Jiwoye 'ate siojona 'wuk ti po' ni to'm isiamk'ieye napoka napo injlojwajnas siu'neje papo Sinia' jijwejlanawos t'ipi. Siojona jlame sisaj to'm isiamk'ieye nakaye pet ni Sijwajieti.
- 21**Siunie tena'a jana 'wuk ti t'otataja, ape'e jana sisaj ti 'yit pijia'm, jlam yamjli pijia'm wikie'eyi siuniwa jitiojwa'l jana 'wuk. Jak je iyoyi ts'ijiye ja wakajla janaka siojona Sinia' ji'wuk ti 'es.
- 22**'Yina kiak jiwoyeyi ti jini'nopijietayi ni Sijwajieti, jani'nopijietak'i wita'm, ja 'nakayeyijna'a ti jawoye 'ate janak Sinia' ji'wuk, ti siojona Sinia' jikimet ti 'es ji'weta.

Efesios 3

Sinia' ijniejiet'e pa Pablo ka iwoyi jlamtikieyi papo je Judíojos

- ¹Jak je iyoyiji ti sa'am ti Judíojosts'e'm, siu'neje ti asam pet ti je Judíojosts'ase'm, ti Sijwajieti Jesús kasts'opijietk'i wita'm. Siupet ti ya'am Pablok'i'm je paj ka iliyi ti 'ajlana'ni, ti a'ne yi'i jla'a insat jiwe, 'yiniye ka jlama pa Sijwajieti ka siwojwa'n jikipinikiek'i'm, ti ts'otie a'laja'm astepe'e.
- ²Ajwelta ka pajk'i'ni ti 'najanayi pi jiwonayi ti Sinia' jikap'ijliuskiye ti it'imina siunie awo pet, ti awoyi ka iniuye'ase'm.
- ³Sinia' 'yakajanitie siunie ti je iyo ka nen kisie'e, ti iyo ka woyi, sekyi'i ijwil'k'i'm kats'ajane pet paka iyone, iyo siukia yiji ja jikiecha ip'isinik, ti jwamjla'a ti amtitieje.
- ⁴Jak je iyoyiji siuti ja'yena 'ni ip'isinik, ijiate ja 'nakayeyijna'a pet ja 'najanayi paka wonayi ti yam ti ts'ajane pa awone siunie ink'ie' Sinia' iyo kawoyi, pakayi ti Sijwajieti iyoyeyi pet siukia iyo.
- ⁵Ti pajk'i Sinia' je iyo ka ti'niejenaja. Siu'nie iyo 'nakayi 'yakajanitieja'm napo jijliujwajnas, siu'neje napo jijweylanawos napo isis, 'yina ti po' jana jikimet ti iniuyeje.
- ⁶Naka siu'nie ti Sinia' ip'io'n ape'e ti ka lajak'i niwa Sinia' jlamtis ti ijwi'il ni injwajieti. It'imina 'nakayi napo ti je Judíojos kia'iyo jikimetayis pet siuniwa isis wask'i'nelaja tajle pi Sinia' ti jla'm ilisan'ni k'ieye napo jilis, iyo'ate iyo napo Judíojos. Je pi iyoye 'ate ti pajk'i, ti ijiate ti 'wenayiji ijiaja napo Judíojos. Jak je iyoyi siunie Sinia' pajk'i ti ijwil'ni, kia'iyoyeyi pit tijnaye'e pet, 'yina ti pakayi pet ti Sijwajieti Jesús iyoyeyi siupi iyo.
- ⁷Siuti ya'am je ani'nojonit'i siu'nie awoyi ti anoyeje pi Sinia', ti ajwel niwa jlamtis, 'yina ti jlam ti jijweye po' it'iminayi pet ti akajli ti awoyi.
- ⁸Ya'am ti je ts'esijiyi, 'yaka'm itipe'e siunapo ti kia'iyo je isisijiyi pet Sinia' jilis ti aji. 'Yina je iyojliyi pi Sinia' ti ijniejietk'i'm siu'nie awoyi, ka lajak'i ni iyo ni jikap'ijliuskiye, yam ti sats'ilkaja ti akiji napo i'nio' je Judíojos niwa Sinia' jlamtis ti ijwil ni Sijwajieti ti jikap'ijliuskiye ti ijiate ti laja po' ti laj jlaja.
- ⁹Ti iyo ka 'winkijna'm pet wikie'eyi napo i'nio' siunie iyot'iyipi ka woyi, ti je 'yakajanit ta'a, ti 'nelanjie'e jla'am ti ilisanayi wikie'eyi niwa wask'i'nelaja, 'yina 'naka'ne ti 'yakaj siu'niwa jlomas.
- ¹⁰Lapakawo ti iyojonk'ieye pet ka intant'ieje wikie'eyi siuniwa yiji ni poli niwa jijweye po' pet, siu'neje napo anechiyasas ti kia'iyo yiji ni poli naka Sinia' t'ajankijnieye ti ijwienjli je k'iejliyiji'n, ti jilis ijwilis.
- ¹¹Ka 'wena iwo wata'a siunie iyot'iyipi ka iwo ti 'nelanjie'e, ti je paj kant'eki naka ni siunie 'yakaja 'nakayi ti Sijwajieti Jesús iyoyi.

¹²Lapakawo jlam ti kasts'isisi siuti atankiuniejayi, jak je iyoyiji ka init'ajanitieje'n ti ajalasaja, paj ti a'yakanajayi ni Sinia'.

¹³Tempi it'imina ti kia' awo'nase, ti anip'elisi'niase, ka je ijnots'inats'i naka siu'nie awoyi ti yik'i ti anilayiti, jlam'ne je 'wena pa kat'emina asa'am ti iwit'ia po' astepe'e. Ja 'wenajliyi ti jawunitie pet ti kia'iyoyi kajeyepa ti asamkata ti yi'ase naka.

Jlemijnaye pa Sijwajieti

¹⁴'Nak it'imina ti 'yakosjlete'l ateyijin kiajwe pi Sinia' ti awo 'yejlayeja',

¹⁵jlam ti tajle wikie'eyi siunapo in'wet jlele ti yi' poliyi, siu'neje napo yi'i 'ni ajnat.

¹⁶A'yasane siunie asjweyeja' ka intajleje siuniwa i'wi'in ti je jlase', ka ne'n aswa'm, lapakawo siojona Sinia' jikimet ti 'es janoye'ase'm.

¹⁷'Yina siuti astankiujnieye poye, 'esiji ka Sijwajieti 'wet poye pet, ka neyits'i niwa asosikis. Ja 'nakayeyijna'a ti jant'onieyi pijia'm ni inemijnaye ti jiwoyeyi, jla'yi ti jawo ajwetisijlaje naka.

¹⁸'Nakayi ti ja inwikie'eyeyi, siunapo Sinia' jilis ijia, ja 'najanayi paka wonayi ti ijiate ti isajk'i naka Sijwajieti jlemijnaye iyo, jla'yi ti intaj je yame siupa jlaj, siu'neje ti je ti'wena isia'm siupa jlaj yi'i, siu'neje ti je jnanjli pijia'm,

¹⁹siu'neje ka intant'iejayi ti ijiate ti 'yaka'm ape'e siunie ti ajwela ka kasts'ajajne'n. 'Yina ti kiak jawo, ja inkajana'a ti jampo'ase pi Sinia'.

²⁰'Nakayi, ¡'esiji ka inwunitieye tena'a pi Sinia', jiwewe siu'nie iyo 'ni a'wena ti yiji sitiowiji it'imina'aja ti 'yaka siunie awoki, ti tajle pi Sinia', jla'am ti 'yijene pi iyone ka nene ape'e siunie iyo ni ts'ajlaye, siu'neje ti 'yaka'm ape'e ni sitienkiujnieye ti iyo!

²¹¡'Esiji ka jlam kiajatajak'i ka tonitie ni Sinia', je lajk'i ki iyo napo jilis, siu'neje pi Sijwajieti Jesús! Amén.

Efesios 4

Ijwienjli japa Sinia' jikimet ti 'es ti kasts'opijietk'i wita'm

¹Tempi it'imina ti ya'am, ti Saka'niona jla'am ti it'imink'i ti a'ne yi'i jla'a insat jiwe, ti kiak awo'nase ti anip'elisi'niase, asa'am ti ta'nase pi Saka'niona: woyeyi siunie 'es iniwone siunapo ti ijiate ti iyo niwa inamtis ti isis.

²Ká anitonitie, ke injwesisa', nilayitie. Emina' napo as'lejwas, 'wanjliyi ka kia'iwo ka poye paka je 'esiek'i paka ine'yase, nip'elisinapi.

³Je paj ka leyeyi siunie ti jawoyeyi, ti jajwanjlik'i siunie jiniwonayi, 'yina siojona Sinia' jikimet ti 'es janak janoye'ase'm, siu'neje ti po' ni askamankiye naka ti ijnotiek'i wita'm it'iminayi ti insisiek'i wita'm.

- ⁴Kajeyepa napo Sinia' jilis ti iyoyi niwa jlamtis, ts'ajwes ijwienjlik'i, ijwienjli 'neje siojona Sinia' jikimet, siunie sinijijwiye kia'iyoyi ijwienjli ni it'imina ti Sinia' tants'e.
- ⁵Saka'niona ijwienjli, ijwienjli 'neje siunie sitienkiujnieye ti 'es, ijwienjlik'i siunie ti kasnajienaja'n.
- ⁶Ijwienjli ni i'nio' ni siunie Sinia' sa'am ti kasjwanjlik'i, siu'neje ti nak awak kiajwe kaswikie'eyi ti jlam ti anechiyas, 'yina jlam ti isijme'n ti potie pa 'es awoki, siu'neje ti yi' saka kiowe'e wikie'eyi ape'e 'ni ajnat.
- ⁷Sijwajieti kasjwankitamk'i siu'niwa ti iyo si'wajieta', 'nakayi ka nek pet siunie jikijmaye iyo.
- ⁸'Yina tempi it'imina niwa Sinia' jlamtis ti iyo'ate: "Ti yapilie poliyi 'yina yame siupapo jikipijnas papoka papo jitiejiejwas. Sekyi'i iyo ji'wajieta' papo i'nio' yi' ajnat'e."
- ⁹'Yina ¿tepat'e ijio'we siukia ti iyo'ate, "Ijio poliyi"? Je kast'ayiji'n pet ti 'nelanjie'e, ti jlam na'm ajnat'e.
- ¹⁰Siunie ajwe'el ti na'm ajnat'e, naka ti jlam jla'am ni siunie ti ijioyi na poli siunie toj pijame, 'yina niwaka'ne siuniwa jilisajna' ti 'yakajanit ti jijweye pajlat ape'e 'ni ajnat.
- ¹¹Jla'am ti iwijnamk'i napo i'nio' ni jijweye ti iyoyi ji'wajieta'. Po' napo iwijna'm ka wo jijliujwajNASA', ijia napo iyone jijwejlanawosa', ijia napo iyone inka'niye jiwosa', ijia napo ijniejiet'e kan'yenkina napo jilis, ti 'yiyasajne'n napo i'nio'.
- ¹²'Yina kiak iyo, siuti ilisanak'i napoka jikawos, ka napokaye pet ka 'neyasajne'n napo ijia Sinia' jilis ka noyeje ka inkima na Sinia' jikijmaye. Jak je iyoyiji pet siuniwa Sinia' jlamtis janeklijiyi'n pet sa'am ti Sijwajieti t'ajwests'e'm.
- ¹³Paj ka ijwanjliyena'a siu'nie awoki, kajeyepa ti po' ni siunie sitienkiujnieye ti 'es, jla'yi ti ja ijiatayiji pet ka kastant'ieje ni Sinia' jlas, jla'yi ti jakaskijliyiji'n ni inamtik ti jayoki, sekyi'i ka kasjnojliefijinie'e pa Sijwajieti ni jlosik iyo ti 'es.
- ¹⁴Siuti kiak jayoki, ja ke iyokiena'a 'ate iyo napo kia'lis ti je tipejniki'i siupa iyo ka woyisi. Kajeyepa je ijlieneje siupi iyo ka iwoyi, jak je iyo 'wanjliyi ka inam'ni siunapo i'nio' ti ka kask'emijiete siunie iyoyi ni t'eyasajnye iyo ti je 'es, ti iyo'ate ni jljawu tiok ti yame pa ti k'iejlitijeje.
- ¹⁵Ja 'wenajliyeyi ti janiukk'i siunie iniu'we ni 'es ja kasts'amaja napo si'lijwas, 'nakayi ka jla'm inekjlinie'e pet siunie awoki. Sek jane'yi ka ijiatayijijna'a ka kasjwanjliyik'i pa Sijwajieti, ti jlam ti jletik wikie'eyi napo Sinia' jilis.
- ¹⁶'Yina Sijwajieti jla'am ti t'oni pijia'm siunie t'isie'n jla'yi ti 'esi. Sekyi'i siunie t'isie'n 'esieyi'iji pet siuniwa jijwal 'neje, ti t'opiyiji ti ini'nopijietk'i wita'm. Jak je iyoyiji ti ijwienjli pa yi' pa ti 'es pa jikijmaye iyoyi, ijiate siunie t'isie'n wikie'eyi

siuniwa jijwa'al kiak iyoye'ijyi pit ti 'es siupi iyo ti yajme'n, jlam yamjli pet siunie jlemijnaye iyo.

Sinia' jilis jlosik ti ink'ie'

17Siu'nie jayo'nase, ti jajliu'wase'm, ya'am ti Saka'niona ji'lij iliyi ijiap, wuj ti 'ejie'nase'm ka je akiniejets'i siunie jike' iyoyi napoka ti je tajliyi ni siunie je 'es. Ti ijiate ti iyoyis jlajaye ni jitienujnieye, jlam'ne je iniuyeje paka ne'yi pa, kajeyepa ti je 'es,

18itiusina ape'e ni jlosik iyo. 'Yina siojona ji'wasankiye ti Sinia' iwijna'm napo jilis je tijna'yi, kajeyepa ti je itiant'iejesi pa Sinia' jla'yi ti t'o'n ni jlosik.

19'Yaka jlamis ti ininekiajle siuniwa jikejis ti wuj ti je isis, jlam yinjliyisi ape'e ti iyoyisi niwa ti itij'weje'n niwaka ti ijiateje ti 'yakajyi'n ni jlosik ni i'nio', nakaye ti lajk'ipa ka t'ajwejliye ni i'nio' ti iyoyi niwaka.

20Je niwak siuti ka atajlayiji pi Sijwajieti ti jini'neyanayi.

21'Yina ajwel pajk'i ti 'najanayi pi jiwonayi kajeyepa ti jipe'yaye, jla'yi ti jini'neyanayi niwaka Sinia' jlamtis ti ijiatk'iji'n, ajwe'el ti jla'am pi Sijwajieti.

22'Esiji ka leyets'i siu'niwa askeyis ti paj, lana'yi siunie astankiujnieye 'yusie ti ji'niayi je itio'yi, jla'yi ti niwak inkajyina siuniwa wask'i'nelaja ti inteliajayi ka woyeyi ti je isis.

23'Esiji ka woyepe ink'iejyisa' niwa asosikis, siunie astankiujnieye kia'iyojliyi.

24Woyeyi as'wuye siunie asosik ti ink'ie', siunie ti jlam pa Sinia' ti jilisanik. Sinia' iyotajank'ieye ka awoye'ate iyo ti jla'am ti jlam ti 'es, 'yina nak 'yakaja'aja pet ti jiwoyeyi siunie tijnajyi, siu'neje ti jinilesanayiji jitieyi'i, lapakawo ti jiwoyeyi as'nayija' siunie ijiatk'i.

25Leyets'i siunie ti jiwoye sintijyisa', jiwoye sintijyisaja'm ni askiecha pi k'iejliyi ti jiwoyeyi, jlam'ne ts'isie'n ijwienjlik'i, jijwalts'em'ne peyit siunie Sijwajieti t'ajwes.

26Siuti injwesie, ká aninene 'ate, 'lojwinie'e ka intonie ni aske'; ká amita no'oti ni asjwesi,

27ká awoye pet 'weta ni imosik.

28Siunie takajla'n 'esiji kanlek'i, 'esiji ka inkijme'n. Siuniwa jikioye, 'esiji ka itajietap pet siunie jikijmaye ti 'es, ja 'nakayeyipe pet siuti po' napo ti jwajla'a je i'wi'in, ja 'esieyi pet ti janoyeje.

29Asamtis ja ke jiniliajaye, 'yina siuti kiak jawo, ijiate janoyeje pet siunapo i'nio' ti its'iu'wase int'eminajna'a pet ka Sinia' imp'elisi'n siunapo its'iu'wase'm.

30Siuti kiak iyo, je jikanitie'ni jana Sinia' jikimet ti 'es, 'yina janak ti inkajanitie ti ijiate ni nak aska'niona ni Sinia'. Janaka 'neje ti ja insisieyi ka netiejenie'e janak jloma ti asjwajieti yiji.

³¹Leyeyi siuniwa ti iyo asjlak'aliye, siunie aswak, siu'neje ni ti jleyeyijits'i napo as'lejwas ni siunie iyo, jla'yi ti jisilajiam'ni napo as'lejwas, siu'neje ti ine'wayajamk'i.

³²Woye'ate siunapo jlosikis po', nip'elisina'. Ká atayetieyi ti k'iejliyi pi iyo'nase, iyo'ate pet pa Sinia' ti wuj ti imp'elisina, ti kia'iyoyi ti je iyoyi astesa' siunie jiwoyeyi, 'yina ti paka jla'am pa Sijwajieti ti insisieyi.

Efesios 5

Siunie 'es ka woyi napo Sinia' jilis

¹Siuti asa'am ti jilists'ase'm pa Sinia' siu'neje ti jlemijna'ase'm, 'esiji ka niwonayi 'ate iyo ti jla'am.

²Woyeyi ni asemijnaye, 'wena ká aniwonayi iyot'iyipi pa Sijwajieti ti kia'iyoyi wuj ti 'nama, it'imina'ne ti iniwe'n sitipe'e. Ti iniwojwa'n Sinia' ji'wajieta', iyoye'ate ni k'iejlitieje ti tiliana ti tiwunitieta pi Sinia', sekyi'i siu'nie jini ti yame pi Sinia' ti 'yakanit'ni pet.

³Tiwet'ianaja ka 'esieyiji ka ena askiwiti naka siunie iyo ti 'yutie'ni pa, siu'neje ni iyo napo ti k'iejlitieje pa itiliaja ti yiyi pi jikiecha, siu'neje niwa ti ijiate ti 'yakajiyjne'n napo i'nio', asam ti Sinia' jilists'ase'm.

⁴Ká ena askiwiti siuniwa asamtis ti 'yajwejlanitk'i wita'm napo as'lejwas, siu'neje niwa jlamtis ti iyo ni ijiuski'la'n, siu'neje niwa inamtis ti jiniliaja ti jlam pak iyots'i'ni, 'yina je 'yu'wase'm ka woyeyi 'niwaka. 'Wenajliyi ni 'esk'i ka awoyeyi ti jawoye asnikanitieyeyi pi Sinia'.

⁵'Yina 'najanayi ti siunie 'yuyi'ni jana jikiecha k'iemjla, siojona ti 'yuyi'ni na jikiecha k'iemjla, siu'neje ni iyo siunie ti ijiate ti je 'es, siu'neje ni ijwil ka woyi ni t'ajlaye 'yina ti je 'es ni iyoyi kajeyepa ti iyoyi jika diosa' niwaka ti itiliaja ka'we'en, ja ke ijnoyi pi Sijwajieti, jla'yi pi Sinia' ji'wet ti iyo anechiyasa'.

⁶Ká ak'iuye siunapo ti iyotaja ka ink'emijeta siunapo jlamtis inkasi, tejnisieyi ti je ijiatk'i siunie ijwil ka woyi. Niwaka siuniwa ajwel'ni, niwak itione ni Sinia' jiwak siunapo i'nio' ti je its'iuye niwa Sinia' jlamtis.

⁷'Yina ká awayeyji napoka.

⁸Ti pajk'i ajnatiok jlele'ase'm, 'nakayi ti jleyeyiap ni Saka'niona, kates jla'al jlele'ase'm. It'imina ti kiak awo'nase, 'esiji ka anilesanayiji ti asam napoka ti kates jla'al jlele'ase'm; woyeyi siunie jikijmaye iyo pit napoka ti yiji jana kates jla'al.

⁹'Yina siuniwa jla' iyo jana kates jla'al naka ti jlosik po' ni i'nio', siu'neje ti tiwoki siunie ti tijnajyi, siu'neje ti ijiatk'i.

¹⁰Jalasa ka woyeyi siunie Saka'niona yimi'n ka woyeyi.

- ¹¹Ká ani'notieyi niwaka jikeyis jiniliaja napo i'nio', ti tajle ni ajnatiok, 'yina 'wenajliyi ti jakajanitie ape'e niwaka.
- ¹²'Wanjliyi je awo ka ijwi'il siuniwa ti wuj ti je isis ti ijwikis, jeyi kajeyepa ti ts'ajwejle.
- ¹³Kajeyepa siojona kates ti 'yakajanit pa yi'i pa, siupi iyoyi nakaye'eje pet ti yiji ni jla'al janak kates.
- ¹⁴Jak je iyoyi ti kiak tiwoki 'ate: "Ojwe'n, ti jima'a, tajli kiowe'e napo i'nio masés, 'yina Sijwajieti jankajanit'i ape'e."
- ¹⁵Jak je iyoyiji ti kiak awoyi, joskiyeyi. 'Yena siunie jiwoyeyi. Ká awoye 'ne'liasa, asosik tajanitie.
- ¹⁶Katatayi pet siu'nie jloma ti jiwoyeyi ni siu'nie 'es, 'yina 'yaka siuniwa jlomas ti awaki wuj ti je isis.
- ¹⁷Ká awoyeyi siunie ti laj lajaye, jalasa ka ijiatayi ka intant'iejayiji siunie Sinia' iyo ka woyi.
- ¹⁸Ká anijnomitieji'n siuti ji'yayetaje ni siunie at'es, jlam'ne naka ti ikajyi'n napo i'nio'. Ja 'wenajliyi jla'am ti siojona Sinia' jikimet ti 'es jantejwijyi'n ni asosik.
- ¹⁹Siuti jikamtijnienayi napo as'lejwas, 'esiji ka niwakaye sálmojos ti ja ena akiwiti. Enayits'i siuniwa inka'laja ti isisk'iji'n, kelisiena, 'esiji ka ijiatayiji ka wunitie ni Sinia' ti Saka'niona.
- ²⁰Ja k'iejliyeyi siupi jawoyeyi, ni'ne ti jane'yase, wikie'eyi niwaka 'esiji ka awoyeyi asnikanitieyeja' ti ja etijnajiape ni Saka'niona Jesús ti Sijwajieti.
- ²¹Siuti asa'am ti jiwunitie pi Sijwajieti, 'esiji ka anitejwayi'i ti jawoyeyi siunie ti jak'iuyeyi napo as'lejwas, kajeyepa ti jleye pet kiajwe.

Asejnia siunapo jijwa'yis po'

- ²²Asejnia siunapo asjwa'yis po', k'iuyeyi napo asjwa'yis, wonayi 'ate ti jik'iuyeyi ni Saka'niona.
- ²³Kajeyepa ti siunie jik'iemjla jana asejnia nak iyoyi jletikie', iyoye pet 'ate ni Sijwajieti ti jlam ti jletik napo Sinia' jilis. Jla'yi ti Sijwajieti Jesús nak jijwajieti napo Sinia' jilis, 'yina iyoyi t'ajwesie' napoka.
- ²⁴Siuti kia'iyo napo Sinia' jilis ti its'iuye ni Sijwajieti kajeyepa ti yi kiajwe, 'yina 'esiji ka kiak iniwone pit napo asejnia ka ne kiajwe napo jijwa'yis.

Ayijnies siunapo ti kia'iyo ti jijwa'yis po'

- ²⁵Jlampet ti asa'am ti kiak jiwoyeyi asjwa'yis po', 'esiji ka i'namaja jana ak'iemjla, iyoye pet 'ate pi Sijwajieti ti wuj ti 'namaja napo iyoyi ni inantik, it'imina ti iniwe'n ape'e.

²⁶Kiak iyone kajeyepa ti iyo ka ilesa'n pa Sinia' napo jilis. Iliji pi i'niat pakayi ti tiniejenaja'n, siu'neje ti iliji niwa Sinia' jlamtis.

²⁷Jak je iyoyiji siuti janen jitieyi'i, sekyi'i jan'we'en ti isis napo Sinia' jilis. Ja lajak'ipa pa kanwo'ate ti k'iejlili pa ti iyo ji'yusieja', ni'ne ka wo'ate siupa ti k'iejlitieje pa ti t'ojli, siu'neje ti k'iejlitieje pa ti je 'es, 'yina isis; je t'ojlijyi'n.

²⁸Siunie i'nio' jik'iemjla po', 'esiji ka 'namaja jana jik'iemjla jawone 'ate iyone ti jla'am ti yimi'n ni t'ajwes. Je kast'ayiji'n, siunie i'nio' 'namaja jana asejnia, ijiate 'yaka 'namaja pet ni t'ajwes.

²⁹Atejnistieje ka lajak'ipa ka je i'yena ni t'ajwes, awo'ate ka ne'waja'm, 'wenajliyi ti 'es ti i'yena, 'es ti 'yakojnie'n. 'Yina Sijwajieti kiak iyone napo Sinia' jilis.

³⁰Lapakawo ti napoka ti t'ajwes, 'yina ti sa'am nak atajlaja pit.

³¹Iyo niwa Sinia' jlamtis ti iyo'ate, "Jak je iyoyiji ni i'nio' ti jantajla napo jiniewot, ti janejiap siojopa jik'iemjla, ni nojwaja'm 'yiniye na ka injwanjli paka i'nioye."

³²'Yejne'n, ya'am awo'ate ti ajwel naka ti to'misiame ti yiji niwa Sinia' jlamtis: niwakayeta ti ijwi'il ni Sijwajieti siu'neje napo iyoyi ni inamtik.

³³'Yina ja inwikie'eyeyi 'esiji ka i'namajayi jana ask'iemjla, wonayi 'ate ti jininemina'. Kia'iyojliyi pit jana asejnia je 'esiji ka je awoye lajaye ni ask'iemjla.

Efesios 6

Siunapo silis

¹Kia'lis, 'esiji ka k'iuyeyi napo asnawot, siunie iyo ka woyeyi, 'yina ti je niliak naka.

²Jlam'ne siunie inia'an niwa Sinia' jlamtis, ti iyotaja ka tiwoki ti takajlunie, yi'i siu'nie ijwi'il pa Sinia' ti janwejna'm siunie jawoyi, iyo'ate: "Emi'n ni ana', siojona et kia'iyojliyi,

³ja 'nakayeyijna'a ti ja'nes, jla'yi ti a'nayi jantoyi'i ape'e 'ni ajnat."

Siunapo siniewot

⁴Jlampet ti asa'am ti po' napo asles, je 'es ka asama asa'm ka ajwesina' napo asles, 'wenajliyi ti ja 'eyasane niwa Sinia' jlamtis. Jloye siuti je 'es ni iyoyi, 'yina lesaniji, noyeje 'nakayi ti jankajli ti jawoyi siunie 'es.

Siunapo inkawos

⁵Asampet ti inkawosts'ase'm, 'esiji ka k'iuyeyi napo aska anechiyasas siunapo yi'ne ajnat'e, siuti po' pa ijliuye'ase'm ka woyeyi 'yina k'iuyeyi. Ká awone 'ate ti i'nio' jiniliakta pa ti jikijmape'n, je 'es ti ja ke ijnots'ina, jwane'e pet ni asosik ti 'es ti janilesaniji k'iyeye. Ataj ja enayi 'ate ka jlama pi Sijwajieti ka noyeyeje.

⁶Ká ajwankita siunie ti ijnonitiei ti jik'iuyeyi, 'yina jwane'e siunie jiniwonayi ti Sijwajieti jikawosts'ase'm, ti jiwoyeyi siunie Sinia' iyo.

⁷Ke int'o'ni k'iyeyi ti jiwoyi ni akijmaye, 'esiji ka inwa'asiti'ni. Ataj enayijpe 'ate ti pak jikijmape'n pi Sinia', je napoka napo i'nio' ka kijmape'n.

⁸Jlam'ne 'najanayi pi jiwonayi, 'wanjliyi ka nakaye inkawo ni'ne ka nakaye siunie ti je inkawo, siuti 'es ni jikijmaye iyo kiak jawoyi Sinia' jawo jikajaye.

Siunapo anechiyasas pet

⁹Jlampet ti asa'am ti anechiyasasts'ase'm, kiak niwonayi 'ate awone siunapo akawos kawoyi, ká akasejlane. Ke inkiwaliyeyi'ipe ti aska anechiyas ijwienjli siunie yi' poliyi, ajwel ti asa'am ti anechiyasasts'ase'm, siu'neje ti asa'am ti inkawosts'ase'm pet, jlam ti je i'ye'en pi t'oniye napo i'nio'.

Siuniwa jikio' jlele ni Sinia' jlas ti tajle ni Sinia'

¹⁰I'lijwas, ti asa'am ti jleyejap pi Saka'niona, janakaye ti asjweye ja atajlatayi, 'yina ti jla'am ti jit'iuni po'.

¹¹Kimayi siuniwa askijmatis askio' jlele ti tejeje ni inwak siuniwa Sinia' iwi'nase'm, tojmatayi ilia'm niwak siuniwa imosik jikajejlasayejes.

¹²Kajeyepa ti, siuti anilanajata, je wats'o paka itieye ilia'm, ni'ne ka jleli poye. 'Yina siuniwa awoki sakojwasa' niwaka siuniwa pini', ti kiak iyo jijweye po', ti yiji ni jloma ti je 'yaka ka ti'wena. Ti jijweye po', jla'yi ti iyo anechiyasa'a pet ni ajnat, jikijmaye siuniwa ti je isis ti yiji ni ajnatiok.

¹³Tempi it'imina ti kiak awo'nase ti ajlo'wase'm, ka kimayi niwaka askio' jlele ti janiwakajlanitie ta'a. Jak je iyoyiji siuti jane'yase janak jloma ti wuj ti je 'es jatoma'yi ilia'm siupi jawoyeyi. Jak je iyoyiji ti jitimayi ti jinilana', ijiate je t'ikiyeyi pit siunie jiwoyeyi ti insisie, kajeyepa ti ast'oni po'.

¹⁴Ekiyajlayi'i ti kiak awo'nase, nit'onitie pijia'm. Woyeyi aska'wakie' siunie ijiatk'i, jlampet siunie tijnajyi nak woyeyi ast'ot jip'ota'.

¹⁵Asajyits'i ta'a niwa asati ti janiwakajlanitie ti jakinieyiji'n niwa Sinia' jlamtis ti ijwil pet naka inkamankiye.

¹⁶Siunie ti ja ijiatayiji ti ja ke inkiwaliyeyi'i siunie astankiujnieye ti 'es, wonayi 'ate iyo siojona yiyi napo inwak jiwos ti itiuimat ilia'm niwa jikio' jlele ni jitiejejwa. Ja 'nakayeyipe 'wanjliyi ka kia'iwo ni imosik ka inteya'ase'ni ja 'noma'ak'ipe niwa jik'iaja'l ti jwat yi'ik'i.

¹⁷Siojona asjwajieti, janak woye pet aska wontaja, ti ja jip'ota pet jana asetik. Jlampet siuniwa Sinia' jlamtis, nak jawoye pet astesajnat jitiokie', ti siojona Sinia' jikimet ti 'es iwi'nase'm.

18Je paj ka leyeyi ti jawoyeyi ni asts'ajlaye. Nip'elisine ni Sinia', jlomas niwa ajnajas ti janip'elisinayi, 'yina 'yaka po' janaka Sinia' jikimet ti 'es ti janoye'ase'm. Ni'netiejyi'n, ka ekiajlayisia'm siunie jiwoyeyi, ti jit'iejlana'ni wikie'eyi siunapo Sinia' jilis pet.

19'Yina jwanayik'impe pet ka ts'ajlana'ni ka Sinia' iwenk'i'm pet puwa yamtisa siunie awo kayoyi. Jla'yi ti ja ijwiye poye ti jajwi'il niwa Sinia' jlamtis, jla'yi ka ts'ajane pet paka iyone ka i'winkina napo i'nio' naka siunie ti je 'yaka ape'e, naka siunie Sinia' jika'niye ti 'es.

20Sinia' yikialk'i'm siu'nie iyo 'ni isijmaye ti akiji'n niwa jlamtis, 'yina nak siunie it'imink'i ti silie'nitieje niwa wikijnies. Ataj wunitiek'ipe pet ka ts'ajlana'ni ka Sinia' 'yotale int'onit, ka ijwile pijia'm pet ni inka'niye ti 'es siu'nie iyo ni yikialk'i.

Jlaje ti Pablo itijwila'aja

21Po'ala siunie sikiecha Tíquico, ti wuj ti kasts'amaja, jla'yi ti ats'ilkaja ti iniuyeje pa Sinia' ti iyoyi niwa jlamtis. 'Nak janjwe'lase'm siu'nie awo 'ni a'yi, siu'neje ni awo ti akijme'n.

22It'imina ti nak ajlojwi ka iwo jika'niyeja'ase, ka jwe'el siunie awo pit, jla'yi ka noye'ase'm.

23'Esiji ka Sinia', jla'yi pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, imp'elisiijnimpe, 'nakayeyi jankamayispe, siunie jlemijnaye kia'iyojliyi, siu'neje ni jitenkiujnieye ti 'es, 'esiji ka Sinia' iwejna'm.

24Siu'neje napo ti je yisit ilia'm ni jlemijnaye, ti yi'ne ni Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, 'esiji ka wujwa kamp'elisiijnempe.

Filipenses

Filipenses 1

Pablo itijwile papo Sinia' jilis

¹Asampey, i'lijwas ti jleyeyi jlaja Filipos, asampet ti Sinia' jilists'ase'm ti jini'nopijietayi wita'm pa Sijwajieti Jesús. Ya'am Pablok'i'm, siu'neje 'ni sikiecha Timoteo, sa'am ti Sijwajieti Jesús jikawosts'e'm, sa'am sip'esinik siu'nie ti ajlok'iase, siu'neje japo i'ye'nase'm pet sekaja, siu'neje japo iniuyeje'ni pet.

²Esiji ka Sinia' jla'yi pi Saka'niona Jesús ka imp'elisinajyimpe, jla'yi ka akamajape ni jleye'yi.

Pablo 'yejla'n papo Sinia' jilis

³Ti itiej wuj'wase'ni, sekyi'i ti awoye'eje 'ate "ijiatayijia'm" pi Inia',

⁴awoye'eje 'yejlayeja' astepe'e, jla'yi ti wuj ti ts'ajkaj'ni.

⁵Lapakawo ti kasjwanleja'm naka ni inka'niye ti 'es, atajlajak'i'ni tajlap'e ti 'nelanjie'ajape, 'yina awakieyi 'nijiye.

⁶Jlam je awoyi ti Sinia', ti jlam ti tajle siu'nie jikijmaye ti 'nelanjie'e iyoyeyi, siunie jiwoyeyi ti wuj ti 'es, jlam jankatatjliyijna'a ti jawoyi, 'yina paj ka ineyeyinie'e janak jloma ti jawakajla, ka 'nesta pa Sijwajieti Jesús ti janapimet.

⁷Je ka jiniliakie siunie sitienkiujnieye ni awonaja, awojlitieje ti wuj ti ts'ama'ase. Ent'a naka ti ajyi jla'a insat jiwe, ni'ne ka nakaye ti ani'net'i ape'e ni inka'niye ti 'es, ti ajwele pijia'm ti ijiatk'i jla'am, 'yina awo'ate ti kiak jiwoyeyi pit siunie iyonk'i ni Sinia' ti sip'elisi'n, naka jla'am ti it'imina ni jikijmaye ti awoyi ti iwink'i'm ti ijniejietk'i'm pet.

⁸Sinia' 'yijene pi iyone'ala ti awotaja ka yama'aseyi ka i'wina. 'Yina ti wuj ti emina', je lajk'i ki iyo ni jlemijnaye ni Sijwajieti Jesús ti wuj ti 'es nak tajleje.

⁹Lapakawo ti awotajank'ie pet ka ijiatayiji ka asemijnaye poye, ka 'najanaji'n, jla'yi ka 'najana asosiki. Nak it'imina ki iyo ni 'yejlaye awone.

¹⁰Ja'nakayeyi ti jawoyeyi'n siunie ijiate ti 'es. 'Yina ti kiak janiwonayi, siojona jloma ja'nesi pa Sijwajieti ti janapimet, ja ke k'iejliyeyijna'a pa ka je injweye'yi ape'e, kajeyepa ti ja lajak'i paka astes iwo.

¹¹'Yina kajeyepa ti ja impo'ase siuniwa jawoyeyi ti jantajle pet siunie 'es ti jawoyeyi, ka lajak'i ni Sijwajieti Jesús, jant'emina ti ja tiwunitie pa Sinia'.

"Siojona i'wiesankiye paka Sijwajieti"

¹²I'lijwas, awotajank'ie ka 'najanayi, 'wanjliyi iwit'ia poyeta, 'yina ejlowekie'e, kajeyepa ti naka jla'am ti iyo 'niayija' ni inka'niye ti 'es.

- 13'Yina wikie'eyi napo tokis siunapo i'yena ni anechiyas ji'wet, siu'neje napo ijia i'nio', 'yijene pi iyone ti je 'wena paka int'emink'i ti ts'otie a'laja'm, naka ti akk'i ni Sijwajieti.
- 14'Je pini' napo si'lijwas, ti 'yijenayi pi iyone ti aji jla'a insat jiwe, 'yina kat'ajayi ti ini'netits'i niwa Sinia' jlamtis ti iyoyi. Lajk'ipa ka k'iejliyeyi paka je injweyits'i ape'e, 'wenajliyi ti t'otale t'onisi ti ijwilis.
- 15'Ijiate poyeta siunapo ijwil ka iwoyi jlamtikie' pa Sijwajieti, 'yina je ijiatk'i kajeyepa ti iyoyi naka ti ijiulsinisijk'i'm, jla'yi ti 'yaka ti tejejis ijyilia'm. 'Yina po' pet siunapo jitienkiujnieye ijniul wita'm ti iyoyi jlamtikie' pa Sijwajieti.
- 16'Kajeyepa ti 'nakayi jla'am ti jlemijnaye po', jla'yi ti ipiniyisi'i'ni ti 'nak a'yi, nak jant'emina ti ja ke inetia'n niwa Sinia' jlamtis.
- 17'Jlampet napoka ti ajwel'ni, ti ijwil kankimk'iji'n, nakata jla'am ti iyo ka ti'wena, sekyi'i ka tijwela kansas, ka nak tonitieje. Awojlitieje ti po' siunie ti je yin kisie'e ti yiji ni jlosik, ti iyo ka womisiji 'ni iwit'ia iyo ti aji jla'a insat jiwe, ti wuj ti anilayiti.
- 18'Yina jejlo'owek! Ka 'esie ni'ne ka je 'esie pi jitienkiujnieye ka poye, 'yina siuti ijwil pa Sijwajieti ti iyoyi jlamtikie', nak wuj pet ti ts'ajka'a. Je 'nakata siu'nie jloma ti ts'ajka'ni, 'yina ts'iji kiak jawo'o'ji.
- 19'Kajeyepa ti nak jant'emina ti jajwie'e, ka ijiatayijia'm ti je liyeyi ti ts'ajlana'ni, jla'yi ki iyo jana Sijwajieti jikimet ti 'es janaka 'neje ti iniuyijk'i'm.
- 20'Iyoye'ate siunie yik'i ti po' siu'nie ak'iukink'ie, naka ti ja lajak'ipa ka ts'ajwel ape'e ka k'iejliyeyi paka je 'esie ka iyoyi ka ini'najwelanit'ni. 'Yina awotajank'ie ka ijiatayiji ka ini'net'i ka iyoyi niwa Sinia' jlamtis, 'nakayi ka 'yakajanit pa Sijwajieti ki iyo ti jijweye po', siu'niwa jlomas siu'neje niwa jlomas atayeje, 'wanjliyi ti kiak jayo ja sinitia'n, ni'ne ka si'wasa'n.
- 21'Yina siojona i'wiesankiye pet janaka Sijwajieti, jlampet ti kiak jayo ja sinitia'n, naka pet ti ja wujwa ti ja ts'esi ts'ijiye.
- 22'Jlampet ti kiak jayo ti ja si'wasa'n ape'e 'ni ajnat, janakaye'eje pet ti ja 'esieyi ni isijmaye, kajeyepa ti jajwi'il ape'e napo i'nio'. Naka'ne jla'am ni siunie sit'iajanit'ni, ¿tepat'e ja iniwone?
- 23'Kajeyepa ti timesi siuniwa yik'i. 'Yina ti a'ye'en, siut'itie ka kiak iyo ka iyik ka iyijap pa Sijwajieti, nak wuj ti 'es.
- 24'Siunie jikiecha, kia'iyoyi jla'm ijiate ti 'es ka si'wanjle'e ape'e 'ni ajnat, ka yi' asap, ka nisisiek'i pet.
- 25'Ijiatjliyi, kiak jawo kajeyepa ti ja sisitiana ka yi' asap kiu'. Jant'emina ti ja ke sinitia'njli kiu' ape'e 'ni ajnat, 'nakayijna'a ka wujwa ni anikanitiejeye ti ja'wena, ti janoyeje ka ijiatayiji ka atankiunieyi pa Sinia'.

²⁶Jak je iyoyiji ti jayikiajle'eje ti ja ijio'wase, ka ijiatayijijna'a ni asnikanitieye ti ja enak'i'm, lapakawo ti kasjwanjliyik'i pa Sijwajieti Jesús 'ni awoki.

'Wena ká 'asap'e ni iyo ni Sijwajieti siunie jawoyi

²⁷Po' siunie 'ejejie'nase'm ka woyeyi: awo'ate siupi ja k'iejliyeyi siupa jawoyeyi, 'wena ká 'asa'yi ape'e siunie iyo niwa jlamtis pa Sijwajieti, ti iyo ka woyeyi. 'Wanjliyijna'a ka kia'iwo ka je ijio'wase, ni'ne ka ijio'wase ka i'wina', 'yina ka najatajana'a jla'am ti ja ijie'yase ti jakinieyi ni siunie jiwoyeyi ti ijnojlie wita'm ni astankiujnieye jiwonayi. Nojwa'yi ape'e ti jinilana'yi ape'e ni siunie iyo ni sitienkiujnieye ti 'es.

²⁸Ká aninenayi 'ate siunie ti ja ke injweyeyi napo astajiejwas. Siunie ti kiak jawoyeyi, nak 'yakajanit ti jano'we ti jajnoyi siunie je 'es jiliayeja', 'yina jlampet ti asa'am jajwayejyi'n. Naka pet ti tajle pi Sinia' siunie iyo'nase.

²⁹'Yina je nakata ti Sinia' iwi'nase'm, ka je akakiuye pa Sijwajieti, siu'neje ti jinilayitiei pi k'iejliyi ti po' pa yi'ase ape'e pi Sijwajieti.

³⁰Kajeyepa siunie inkajejlasaye ni jitieye'yi ilia'm, naka ti ata ilia'm. Naka siunie ti anilaneje'n siunie ti pajk'i ti si'wenayi, 'yina je paj ka iliyi ti ata ilia'm, ti jijieyek'ij'ni niwa jlomas.

Filipenses 2

Woye 'ate pi Sijwajieti ti iniwojwa'n inkawoye

¹Jakajliete, siuti Sijwajieti pak it'imina ki iyo ni yits'e ti sijweye po'; siuti anikimaja ni semijnaye, siu'neje ti japaka jla'am japa Sinia' jikimet ti 'es ti kasts'opijietk'i wita'm; siuti kasisk'i wita'm, jla'yi ti askap'ijliuskiye poye,

²'esiji ka injwanjli siunie astankiujnieye jiwonayi, asemijnaye kiak iyojliyi, askiojwa'l kiak iyojliyi, siu'neje ni astankiujnieye ti 'es, 'nakayijna'a ti jajnol wita'm siunie inikanitieye siuti jawomayiji.

³Ká aniwunitie; siunie ti janjwela ka ijnonitie ti k'iejliyi pa ti jilisanayi, ká anitonitiei, 'wenajliyi ti ja anijlasata'yi isia'm. 'Yina kiak jawoyeyipi 'ate, "jla'm ijiate wek jla'am napo i'lijwas ti jle' po'."

⁴Ká ajwankit siunie ti akimet a'm ti jiwojyi'n, 'esiji ka ajwane'e siunie ja 'esieyi napo a'lejwas.

⁵Ena'yasap siunie asosik siupi jlosik iyot'iyipi pet pa Sijwajieti,

⁶ti jla'am: 'Wanjliyi ijiatataja ti tajla'm pet siupi iyo pi Sinia', 'yina je kia'iyo ka ini'najnat pijia'm. Ka kia'iwo ka iwoyi jijliak'aliye naka, 'wenajliyi ti iliyi kiu wek seka'a.

⁷Sekyi'i iliyeyi kiu' siunie iyo ti Sinia' pet, ka 'wena iwo wata'a iyo ni i'nio' ti yiyetaja'n, ti yiyeje'n pet 'ne ajnat'e, iniwojwa'n inkawoye. Ka 'wena ijno'we wata'a, i'nio' ti iniwojwa'n 'ate awoki.

⁸Inijlasat isia'm, ka kia'iwo ka initonit'ni, je iyo ka inka'm ape'e siupi iyo pi tijiukieje ka iwoyi, it'imina'ne ti 'ya'al. Paj ti tenaja'a pijia'm japa cruz t'ipi.

⁹It'imina ti Sinia' yikiajle pet naka jle', ti iyo anechiyasa' ti 'yaka'm ape'e napo i'nio'. Yi'ni'ne siupi jle' ti 'yaka'm ape'e napo ijia anechiyasas jleyis iyo.

¹⁰Ja'nakayeyi ti ja wikie'eyeyi siunapo poli jlele pet, siu'neje napo yi'i 'ni ajnat, siu'neje napo yi pet kiajwe 'ni ajnat, ja t'akosayisijna'a kiajwe ni iyo ni Jesús jle' ti janwunitis.

¹¹'Yina ja wikie'eyeyi ti janjwelisi pijia'm ti janwoyits'i 'ate, "Sijwajieti Jesús naka ti Saka'niona", japakayeyi ti ja wujwa ti ja tiwunitie pa Sinia'.

Sinia' jilis niwak katese'l k'ieye napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat

¹²I'lijwas, ti asa'am ti yimijna'ase'm, siuti je atal aska kiowe'e ka pajape ka je ak'iuyek'i'm, 'nakayi ti je a'yasap kajeyepa ti toj'wase, 'esiji ka ijatayi ka ak'iuyek'i'm siu'nie ajlo'wase'm ka awoyeyi. 'Esiji ka ijatayiji siunie astankiujnieye ti ijioyi ni askamankiye, jla'yi ti ja ajoskiyeyi ni Sinia', 'esiji ka je injweyeyi ti jla'am.

¹³'Yina Sinia' jla'am ti tajle siunie jiwoyeyi, siunie ti wuj ti 'es astankiujnieye, kajeyepa ti iyo ka emina' jla'yi ka woyeyi siunie ijliu'wase'm.

¹⁴Siuti ja k'iejluyeyipe pi jakimayi, ká anilakiye'yi. Ká anawitie,

¹⁵ja 'nakayeyijna'a ja asama siunapo Sinia' jilis ti lajk'ipa ka jitis iwo ka titiajlataja, jla'yi ti laj jikeyisa', jla'yi ti ja lajak'i paka nit'ojlinitieyi, isis jikiowe'e napoka i'nio' ti ijiateje ti je isis ape'e 'ni ajnat. Jawo 'ate iyo niwa katese'l ti yatamk'i ti yiji ni ajnaj,

¹⁶ti jijwelajia'm niwak Sinia' jlamtis ti janak in'wasankiye. Siuti jakinieyi naka, yam wuj ti jati'mase, ka 'nesta pi Sijwajieti, kajeyepa ti ja 'nakaj ti jlam je askiujni'n jiwek, jla'yi ti jlam je akijme'n jiwek.

¹⁷'Wanjliyijna'ape ka siliana, 'yina siunie i'yoyis 'yiniyijna'a ka ji'wet injwanjliyi ti ja tisajietaj'ni ape'e ni siunie astankiujnieye ti 'es ti jiwoyeyi Sinia' ji'wajieta'. Wuj ti ts'ajkaj'ni ti kia'iyoy, 'yina kiak jawoyeyi pit 'esiji ka anikanitie'ni.

¹⁸Ijiate wuj ti 'es ka inikimaja siunie sinikanitiejeje.

Timoteo jla'yi pi Epafrodito

¹⁹Ka intaltajanie'e pa Saka'niona Jesús siu'nie, 'yina ka 'wenanie ilia'm ta'a 'ni sikiecha Timoteo ti nak jajliujwi. Sekjane'yi ka wujwana'a ti jats'ajkaj'ni, kajeyepa ti ja ijie'yase siupi jiwoyeyi pit.

- ²⁰Kajeyepa ti lajk'ipa ka iwo'ate awoyi, siu'nie ti atankiu'niase'ni, jla'yi ti anoye'ase'm.
- ²¹Lajk'ipa ka 'wi'in ka ijiatayiji kan'ye'en siunie tajle pit ni Sijwajieti, 'yina najataja jla'am siunie ti jla'am ti 'esi.
- ²²'Yina intant'iejayi 'ni Timoteo ti jlosik po', jlam wuj ti iniuyijk'i'm siuti awoyeta yamtikie', ti ajwel niwa Sinia' jlamtis ti isis, 'yiniye pa ti ijiate ti inase.
- ²³Je ijiat ka je a'wena'yi ilia'm, kajeyepa ti nak ja ijliu' ka 'nakajtaja siupi jayoyi.
- ²⁴'Yina je ijiat ka je a'wena pet ijyilia'm, ajwelta ka je pajana'a its'ioye, kajeyepa ti Sinia' janoyijk'i'm ti jayik.
- ²⁵Jla'yi ti ajwel'ni 'esiji 'ni sikiecha Epafrodito ka nek ka ijno'wase. Jla'am ti iniuyijk'im'ni ti awoyeta yamtikie', jla'yi ti atayeta ilia'm niwa wask'i'nelaja je isis ape'e ni Sijwajieti. Jlampe'eje ti jijliuye ti namik'iji ki jwamjla'a ti jiniuyeyijk'i'm.
- ²⁶Kia'iyoyotaja ka in'wena pet, kat'ajayi ti 'yijenayi pet pi iyone ti jijieyeyi ti yi'i jakia jloma ti wuj ti je 'es'ni, kiaka'ne ti wuj ti iyoyi jitienkiujnieyeja'.
- ²⁷Je ka jla'm iyo, ijlienayi ka 'na'al. 'Yina Sinia' wuj ti ip'ilisi'n jiwek. Je jlamkata, siuti ya'am kiak awoyi, wuj ti sip'elisi'n pet, 'nakayi ti jakeye wat 'niwa yajlas ape'e 'ni ajnat.
- ²⁸Tempi it'imina ti etit ka inek ka ijno'wase, sekjane'yi ka inkasajyinna'a, ka kia'iyoyenie'e pet ti ya'am ka jeyena'a wat siu'nie ijliak'ali ti yik'i.
- ²⁹Siuka 'nesta'ase, kimanie'e ilia'm nikanitiei'ni ilia'm. Ataj enayijpe 'ate ti jlam ti sikiecha, kasjwanjliyik'i siunie ti ak'iukie pa Sijwajieti. Siupa ti po' pa ti kia'iyoy, 'esiji ka 'esie ka 'yena'yi ilia'm.
- ³⁰Je 'wena paka int'emina ti jota ka 'na'al, naka Sijwajieti jikijmaye. Ka kia'iwo ka iwoyi jijliak'aliye kan'ye'en ti poye ki jiwet'ia, 'wenajliyi ti 'es ti iniuyijk'i'm, siunie ti je yits'e japa jlomaye ti asa'am ka akajlajyi ka anoyeyijk'i'm ka woyeyi siunie iyoyi kajeyepa ti toj'wase pit ni jleyeyi.

Filipenses 3

Siunie ti ijiate ti laja poyi

- ¹Nakayi japo i'lijwas, ké inkiwaliyeyi'ipe pi Saka'niona, 'esiji ka anikanitiets'i wita'm. Ya'am je sik'ijliayi ti ekiajle'e'ni ask'ioye siu'niwa yamtis ti ajlo'wase'ni, 'yina ti niwaka ti ja insisieyi, ti awo'ate:
- ²Asosik enitiejyits'i'ni k'iyey siunapo i'nio' iyo'ate niwa alenas, ti wuj ti je 'es siunie iyoyisi, kajeyepa ti ijialaskine napo ijia ka t'isie'n inewa'ak'i.
- ³'Yina siunapo ijiate jla'am ti ijiatk'i ti kiak tiwonaja ti t'isie'n jiwa tejwak'i napoka ti sa'am, kajeyepa ti yijits'i niwa sikiojwa'l. Sa'am ti awunitie pa Sinia', ka

lajak'i ki iyo 'neje japa jikimet ti 'es, jla'yi ti wuj ti kasts'ajka'a, ti je 'wena paka itiajlaja paka pi Sijwajieti Jesús. Ti je nak ka 'yena siunie 'yaka ti ijnonitiei tena'a pi k'iejliyi ti po'.

⁴Kia'awo po' siukiwa ti ijiate ti sitiliaja ka ijiatayi ka itienkiujnieye ipijlanitia'm, kajeyepa ti je akakiuni. Siut'itie ka poye pi i'nio' ka initoniti siupa ti jitenkiujnieye ijioiyi, 'yina ka kia'iwotaja pit ka si'wanjle'e ka yamt'ipa ijiatataja ka ininoniti pet.

⁵Jlampa sipajat'i'nijpe kisie'e ti ayet'ijyimpe, najape tom'nijiye puwa jlomas ajyi ti kiak t'ipa tiwonajat'ik'ipi ti 'isie'n jiwa tejwak'i. Israel jika kia'lek'i'm, papok atajla'm papo Benjamín jika kia'list'ipi pet. Je jlam tiliakikk'im'ni jiwek ti sijwela, Hebreok'i'm, 'yina ijiate kajeyepa ti iniewot napo Hebréojos. Jla'yi ti ajyipi napo Fariséojos, it'imina ti wuj ti ts'ajane ni iyo ni jika'neyasajnaye, siunie iyo napo Judíoijos, naka pet ti ajonit.

⁶Kajeyepa ti ijiate ti jlam je awoyi ti ijiatepe ni awoyi ti ajwankitk'iyijpe ki awoyi, ti ata ilia'm siunapo its'iuye pa Jesús. 'Yina ti isiowe apejlanitiamepe siunie Judíoijos jika'neyasajnaye, it'iminape ti je yits'e paka sijwe'el, ka injwel ka itis poye, kajeyepa ti ajwel ts'esi ki awo.

⁷Nakayi siunie ajwelpe ti ijiate ti laja poyi, siuti akiek'i pet pa Sijwajieti, isiowe je ijioyeyi, kajeyepa ti a'yejne'n ti je sitiliajayi, najataja jla'am pi Jesús ti ajonit.

⁸Nak t'an pijame siunie ti sitiant'ieje pi 'Yaka'niona Jesús ti Sijwajieti, it'imina ti je pa awoye lajaye wikie'eyi niwak wask'i'nelaja, jla'yi ti jla'am ti it'imina ti aleyi. Lapakawo ti ajalas pet ka itiej naka ti e'nijiap pi Sijwajieti, it'imina ti 'nakayi awonayi 'ate ni jlolimak,

⁹siu'neje ka ijiatayiji ka ini'nopijiete wita'm ti jla'am. Je awojonk'ie'ne 'nakayi ka ijwil ka ts'esi naka Judíoijos jika'neyasajnaye, jla'yi ka ijwil ka lajak'iyi paka je 'esie ka iyoyi. Najata jla'am ti awota ka ts'esi pa Sijwajieti 'nakayi ka itienkiuni, kajeyepa ti je akakiu. Kajeyepa nakata jla'am Sinia' i'yase napo i'nio' siunie ijiate ti itienkiuni pa Sijwajieti.

¹⁰Siunie awojonk'ieye ka iyo, ka ijiatayiji ka sitiant'ieje pa Sijwajieti; jla'yi ti anik'iutieje ka into'm iwia'm ka inejyi 'ni isiowe paka jijweye ti iniuwajwa'n kisie'e jla'am ti tajle pa a'no'; jla'yi ti awotajank'ieye ka ini'we'en ka 'naka ka iliaye janoyi wita'm; siunie jiliaye iyo ti wuj ti a'tiek'i, ka iyoyena'a 'ate iyo ti 'ya'al.

¹¹Po' siunie ak'iujwink'ieye pet, naka ti janiu pet kisie'e ti jatiajli ni a'no' ts'iji.

Pablo wuj ti ijialas ape'e ka int'an pijia'm siunie iyo ni ji'niayi

¹²Je ajwel ka ya'm ape'e niwaka, ni'ne ka ijwil ka yama ka ts'es, 'yina ajalasjli'yi ape'e ka i'yaka'n naka, tempi it'imint'iyijpe ti Sijwajieti jla'am ti si'yaka'n ti 'nelanjie'e.

¹³I'lijwas, je ajwel ka pajak'i ka 'yakajli naka. 'Yina najata jla'am siunie awoyi, ti itiej je awunitk'i'ni siukiwa pajk'i ti yam'niji, jla'yi ti aleyi ti a'ye'en niwaka yi' i'wichaja, jlam ajalasjliyi pit siunie yi' itieyiji.

¹⁴Ajalasjli'yi ape'e ka yi'ni ni yi'i ni jlaj, kajeyepa ti awojonk'ieye ka i'yaka'n siunie i'wiejiet siunie Sinia' janwejna'm napo i'nio' ts'iji poliyi, ti tanets'eje siuti sa'am je akakiuk pa Sijwajieti Jesús.

¹⁵Ja kaswikie'eyi sa'am ti kaspaja ti awoki ni sitienkiujnieye ti 'es, 'esiji ka sitienkiujnieye kiak iyonaja. Ja jlama pet ti astankiujnieyeja' 'wena awonayi, kiak ja wo'o'ji, Sinia' jankajanit'iase'meje siunie ajwe'el.

¹⁶'Yina ja 'yena 'ni si'niayi 'ni anokk'i 'nakayi, sekyi'i janajliyjina'a ti jayoki.

¹⁷I'lijwas, mayeyi siu'nie aniwone pet. 'Yena siunie iniwone napoka siunapo ti ijiate ti iyoyisi jla'am siunie iyo ni ajlota'ase'm ka woyeyi.

¹⁸Je ijwienjliyi ka je ijwilata'asem'ni siu'nie, 'nakayi ja yikiajle'eje ti jajwi'lase'm itiet t'e' atonata'ni ti awo'ate, je pini' napo ti teje'yi ilia'm janak Sijwajieti jika cruz t'ipi.

¹⁹Napok je ijiate ka je inojk'i'ni. Jlamis ti iyoyisi jika diosa' naka ti ijiate ti jitenkiujnieye yi'ne niwa wask'i'nelaja ti iyojonk'ieye kan'wenis. Ka kia'iwo ka iwoyisi t'ajwejiye ni jike' ti iyoyisi. Jlam itimisjliyi niwaka, ti jitenkiujnieye yi'ne niwa wask'i'nelaja yi' ape'e 'ni ajnat.

²⁰Jlam pet ti sa'am ti poli jlelets'e'm, ak'iukink'ieye pet pa Sijwajieti ti ja'nes ti jantal poliyi, paka pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti.

²¹Ti jawo ink'ieyisa' niwa ts'isienis, ti ji'niayi je itio'yi ape'e 'ni ajnat, ka iwoyena'a 'ate iyo ti jla'am ni t'ajwes ti ijiate jla'am ti 'es. Je lajk'i ni jijweye iyo ti jla'am ti i'yena wikie'eyi niwa wask'i'nelaja yi' ape'e 'ni ajnat.

Filipenses 4

Ká aleyeyi siunie asnikaniteyi ti tajle pa Saka'niona

¹Jak je iyoyiji, japo i'lijwas ti yimijna'ase'm, je pi sik'ieje'e ti awotaja'ni ka i'wina, jla'yi ti asa'am ti inikanitejeje'ase'm, asa'am siunie i'wiejiet ti ja'yakajli, yimijna'. Ká ajlasata'yi isia'm siunie jiniwonayi; ká aleyeyi ni Saka'niona.

²Anip'elisi'niase, asa'am, Evodia jla'yi ti a'am Sintique, 'esiji ka leyets'i siunie jiniwonayi ti jitieyets'i wita'm. Niwomats'i wita'm, jlam'ne ti injwanjliyk'i ni siunie jiwoyeyi ti jitenkiunieyi pi Saka'niona.

³Siupet ti a'am, a'm ti je paj ka sitionit ti inkayank'i pet ti awoyetaja siunie sikijmaye, yot'iyi'ni ka je anoyeje japo ti napok si'lijwas, napoka ti t'as yi'pe ti 'ekiyejayi ni siunie sikijmaye ti awoyi yamtikie' siuniwa Sinia' jlamtis ti isis.

Siu'neje ja sikiecha Clemente, je ijwienjli japoka 'neje japo ya'yispe ti akimak'iji'n. Wikie'eyi ti jleyis yi'i ni siunie imp'esinik, yi'i napoka ji'wasankiye laj jlaja po'.

⁴Esiji ka je aleyeyi siunie asnikanitieye ti tajle pi Saka'niona. Jayikiajle'eje: ;Nikanitieji'n!

⁵Ni'wenkinajia'm napo i'nio' asa'am ti jikap'ijliuskiye. Je pa tojwa'a ti ja'nes pi Saka'niona.

⁶Ká awoye asjla'aliye paka k'iejliyei ti potie, 'wenajliyi ka awoye astankiujnieyeja'. Jwelayi pi Sinia' pi nitia ti jisitiana', 'yina jajwanayi'ipe ni asnikanitieyi ti jawenayi.

⁷Ja 'nakayeyijna'a siunie inkamankiye, ti lajk'ipa ka ijnojliji, ti 'yaka'm ape'e ni siunie iyo ni i'nio' ti 'yije'en, jane'yasap ti janoye'ase'm siunie jiwonayi ni asosik jla'yi ni jiwonayi ni astankiujnieye, kajeyepa ti jini'nopijietayiji pa Sijwajieti Jesús.

Jla'm ijiate jla'am ka atankiunieyi siuniwa wask'i'nelaja isis

⁸Niwak 'wanjli isiname, i'lijwas, jane'yi siupa ti ja ijiatak'i, siunie ti je jlam tonitie wek, siu'neje ti japoye naka ti tijnajyi, siu'neje ti lajk'ipa ka injlejni'ni, siu'neje ni ti wuj ti emina, siu'neje ni ti ajieyeje ti wuj ti 'es, 'niwak 'esiji ka ijiatayiji ka astankiujnieye ijnoyi. Kajeyepa ti jlam je jiniwonayi, 'yina ti 'yu'we ti jiwunitie 'niwaka.

⁹Yina siunie 'eyasanayijpe, siu'neje ni ajloye'asempe ka woyeyi, 'niwaka ti jawoyeyi askijmayeja'. Siunie ajwe'lase'm, siu'neje ni si'wenayi ti akima, kiak wonayipi pet. Sinia' ti tajle ni inkamankiye jane'yasap.

Sinia' jilis iyoyis ji'wajieta' pa Pablo

¹⁰Wuj ti ts'ajka'ni jla'yi ti inikanitiejeje ijioyi pi Saka'niona, kajeyepa ti jlekiajlayi'iji ti astaj wujwak'i, siunie jiwoyeyi ti jiniuyeyijk'i'm. Je ajwel ka iyo'ate asa'am jiliyei ti jiniuyeyijk'i'm, kajeyepa siukiwa jlomas yam'niji ts'ajane pi awone ti je 'wena' paka k'iejliyei.

¹¹Yina ká ajwela ka kiak iyo ka iyo'ate wujwa a'tie ti sip'elisie. Je'e, 'wenajliyi ni awoyi ti anikayankite ti awo'ate, "Ijniujli wek 'ni a'we'en".

¹²Sakayane ti ajyi ni ip'ilisieye, siu'neje ni ti jwajla'a je tisitiana. Yi'i pa jloma pi ajyi, anikajaniti ti akama pi a'yi. Yi'i japa jloma a'we'en ni yak, ni'ne ti lajk'ipa ka'wi'in, ni'ne ti kiak iyo ti yamay'i'iji 'ni yak ti a'we'en, ni'ne ti ijiatay'i'iji ti lajk'iyipa ka k'iejliyei paka i'wi'in ka yaka.

¹³Atojmi wek ilia'm, 'yina ti ijwiye powek, kajeyepa ti paka Sijwajieti ti iyo ijwiyeja'.

¹⁴Esiji siunie jiwoyeyi, ti siliaye iniuk'i wita'm siunie iyo ni anilayiti.

¹⁵Asa'am ti as'wet jana Filipos, 'najanayi pi jiwonayi, jakayi ti atal Macedóniaja, ti 'nelanjie'e awoyeyi ni isijmaye ti akiji'n niwa Sinia' jlamtis. Asamkatape ti ts'eschiase, kajeyepa ti jiniuyeyijk'impe ti k'iejliyi pi asetia'n. Kajeyepa ti jitiejenitie pet ijyilia'm, siunie ti insisiek'i pet siunie awoyi ti anoye'ase'm pet ki iyo niwa asosikis.

¹⁶Kia'iyopi'iji ti a' Tesalónicaja, asampe'eje ti jijliuyek'i jakia jwamjla'a ti jiwoye i'wiejieta'. It'imina ti kiak awo ti awo'ate ti je ijwienjliyiji ka je anoyeyijk'im'ni.

¹⁷Je'ne ka nakaye ka ts'eliaja ti jiwoye'ni i'wiejieta', 'yina awojonk'iyie ka Sinia' jlam kiajatajak'i'ni ka inoye'asem'ni ka je instayepe pet siunie jawo ka wenak'i'm, naka ni siunie ti ja wujwa ti jamp'elisina'.

¹⁸Kajeyepa ti pajk'i ti yi' isiojyi siunie ti jijliuyek'i, 'yina 'etsaka 'yaka'm itipe'e janaka. Siojokia jiwenajia'm ni sikiecha Epafrodito ti jijliuyek'i, ya'am awo'ate 'etsaka ti a'yena. Nak a'yejnap siunie jini inkajk'i, ti tiwoki ji'wajieta' pa Sinia', ti wuj ti 'yakanit'ni pi Sinia'.

¹⁹Siunie Inia' je ijiate pet ka je inwe'nase'm wikie'eyi siunie jisitiana', ti jantajla'm ni iyo pet pa Sijwajieti, ti je jlase' ni yiyi niwa wuj ti isis.

²⁰i'Esiji ka jlam kiajatajak'i'ni ni iyo ti jiwunitie pa Sinia', jajnok'i'ni! Amén.

Jlajeyi ti Pablo itijwila'aja

²¹Atejwile wikie'eyi japo Sinia' jilis, ti ini'nopijiete wita'm pa Sijwajieti Jesús. Jlampet 'napo si'lijwas ti ajyi wuj ti itijwi'lase pit.

²²Kia'iyoye wikie'eyi napo Sinia' jilis itijwi'lase. Siu'neje napo isimape'n ni anechiyas Roma jlele wuj ti itijwi'lase.

²³Esiji ka Saka'niona Jesús ti Sijwajieti jikap'ijliuskiye inejyi niwa asosikis.

Colosenses

Colosenses 1

Pablo itijwile papo Sinia' jilis

¹⁻²Asampey i'lijwas ti jleyeji jana Colósas, asa'am ti Sinia' jilists'ase'm ti je kak'emisiena. Ya'am Pablok'i'm, Sijwajieti Jesús jilijwanikk'i'm jayo'ate, ti aji siunapo ti jlamt'iyijipe ti jikawos, 'yina tajle jla'am pa Sinia' ti kia'iyoy. Ya'am jla'yi 'ni isiecha Timoteo ti ajlok'iasé 'ni sip'esinik. 'Esiji ka Sinia' jikap'ijliuskiye siu'neje ni jikamankiye ine'yasap.

Pablo jinikanitieiwiwijnape k'iyepa Sinia' papo ija

³Jak je iyoyiji ti awokietaja ni ts'ajlaye astepe'e, 'yina sinikanitieiwi awenayi'ijyi pi Sinia', pi Jinia' pi Saka'niona Jesús ti Sijwajieti.

⁴Kajeyepa ti ajieye'ase'ni ti wuj ti astankiujnieye yiyi ti je kakiuye pi Sijwajieti Jesús, jla'yi ti ijiat ti i'namajayi wikie'eyi siunapo Sinia' jika kia'lis.

⁵Siunie astankiujnieye siu'neje ni asemijnaye tajle naka ni asnejejwiye ti jik'iuyeyeyijipe, niwaka Sinia' jlamtis ti je tak'emisie'n naka ni jika'niye ti 'es. Sek taj'leyi ti asnejejwiye po' ilia'm naka siunie pajk'i ti Sinia' itiejiete'n ask'ioye ts'iji poliyi.

⁶Naka ni siunie Sinia' jika'niye ti yi'ase. 'Nakayi ti'wena ti jlam yamjlijyi'n pet, ti iyo jlaye jayo, wikie'eyi ape'e 'ni ajnat, iyoye pet 'ate jiwoyeyi 'nakayi, tajlape ti k'iejli 'najanayi pi jiwonayi pi Sinia' ti takap'ijliuski, siu'neje ti ijiate ti imp'elisina'.

⁷Yina siojo ti 'neyasanayijpe niwaka, jakape ja sikiecha ti kasts'amaja Epafras, 'nakayi yamjliyi ti iniuyi'ase'm, jayo'ate iniuyits'em'ni ti akimajatajk'iji'n, Sijwajieti jikawo ti 'es.

⁸Jla'am ti iyo saka'niyeja', ti injwela siunie iyo ni asemijnaye ti jitiajlayiji siojopa Sinia' jikimet ti yi' aswa'am.

Pablo 'yejlane papo ija pa Sinia'

⁹Ta'a ti awoki naka ti ajieye'ase'ni, je aleki ti 'ajlanaja'ni ti ajwelaja ni Sinia', 'nakayi ti jan'we'nase'm wikie'eyi siuniwa asosik iyo ka 'najane, siu'neje niwa iyo ka intant'ieje, sekjane'yi ka intant'iejayijijna'a siunie Sinia' iyo.

¹⁰Jak je iyoyiji siuti kiak jawoyeyi, sekjane'yi jawoyeyi siunie ji'niayi iyo napoka Saka'niona jilis, jla'yi ti janikanitie'ni ti kiak jawoyeyi ti jawoyeyi siunie 'es, ti jantajla'm siunie askijmaye. Sekjane'yi ka ijiatayijna'a ka intant'iejayi ti jla'am pi Sinia'.

11'Ajlanayini pi Sinia' ka impejlaniti aswa'm pet ni jijweye ti je jlase', ja 'nakayeyi ti ja asjweye japoye pet. 'Yina ja ke injlak'alajyi'n, 'wenajliyi ti ja akamaja.

12Sekjane'yi ja inkasajyi'n, asnikanitieyi jawenayi pi Sinia', siuti jla'am ti inlesanats'i, ti itiejiete'n k'ie ka neye askiojyi siojona ti 'yotat k'ie siunapo jilis ti yiji nak kates jla'al.

13Sinia' jla'am ti kasjwajiete siunie jijweye nak ajnatiok, sekyi'i ti kasjlasatayi pi jlas ti jleminik ni jika anechijayas.

14Jla'am ti iniwen sitipe'e ti initiajnat sik'ioye niwa sakeyis.

Sijwajieti Jesús Sinia' 'neje pet

15Siupa Sinia' ti je ti'wena, pak jipe'el pi Sijwajieti, Sinia' jlas ti iniajnat ti lajlik'iji puwa wikie'eyi niwa wask'i'nelaja ti jilisajna' jla'am.

16Jla'am ti it'imina ti Sinia' ilisane wikie'eyi niwak wask'i'nelaja, siuniwa yi' poliyi siu'neje niwa yi' ape'e 'ni ajnat, siu'neje niwa wask'i'nelaja 'yaka siu'neje niwa ti je 'yaka. 'Wanjliyi ka niwakaye siuniwa injweyejes siuniwa yi' poliyi, siuniwa inwunitieyejes, siuniwa anechijayajas, jla'am ti it'imina ti po' niwaka. Ilisane kajeyepa ti ja jikimita jla'am.

17Sijwajieti ti 'nelanjie'e ti lajlik'iji puwa niwaka wask'i'nelaja, ta'a jla'am ti po', 'yina jla'am 'neje ti isie'e niwaka wask'i'nelaja ka inlesank'i.

18Jla'am 'neje ti jletik siunapo Sinia' jilis. Paka pi jlas ti iniajnat, jla'am 'neje ti inia'an ti inu kisie'e ti tajli ni a'no', ti iyo anechiyasa' siunie wuj.

19Sinia' yimi'n ti inipejlanitia'm ti iyo ji'weta pi Sijwajieti,

20'yina Sijwajieti naka 'neje ti it'imina ti jla'am ni ti iyo ka 'esieyi kiu'ujwe wita'm 'ni ajnat. Wikie'eyi siuniwa yi' poliyi siu'neje niwa yi' ape'e 'ni ajnat, jant'emina ti jankama, 'yina ti 'esi siupa Sijwajieti ji'woyis ti tisa'ni ti yi' ape'e japa cruz.

21Siukiwa jlomas ti pajk'i 'wena'aseme, 'yina yijits'i niwa asosikis ti jitieye'yi ilia'm pi Sinia', kajeyepa ti jit'iuye'yi siunie ti ijiate ti je 'esi.

22'Nakayi ka lajak'i ki jiliaye iyo pi Sijwajieti ti 'ya'al nak i'nesieyi, 'yina Sinia' inekiajla' jikajwe. Sekyi'i ti inlesana', 'yina laj ast'ojliye, siu'neje ti laj astesa' jitieyi'i.

23Jak je iyoyiji je 'esiji ka leyeyi siunie astankiujnieye ti 'es; ká anitajlina', nit'onitie pijia'm, ká alanayi wita'm siojona asnejejiwe ti tajle pak Sinia' jika'niye ti pajk'i ti jipe'yaye. 'Yina siunie inka'niye itij'w ape'e 'ni ajnat ti tijwela, siuti ya'am ti Pablok'i'm, ya'am ti Sinia' jikawok'i'm.

Pablo tekiajlaja ka noyeje papo Sinia' jilis

²⁴'Nakayi ts'ajkaj'ni ti iwit'ia poye astepe'e, kajeyepa siuti kiak iyo ti iwit'ia po' ape'e napo Sinia' jilis, ti 'nak Sijwajieti t'ajwes, 'yina yamjliyi ti jajnol wita'm siunie iyot'iyipi pa Sijwajieti ti kia'iyoyi ti inilayiti pi jiwet'ia.

²⁵'Yina Sinia' siwojwa'n aswoye ka iniuye'ase'm jla'yi ti jitiej iyomk'i'm ka iyoyi ni siunie jikijmaye ka ijwi'lase'm ni jika'niye ka i'nesieyi, iyo siunie awone ti jajnol'ne wita'm.

²⁶'Yina naka ni siunie ti Sinia' talk'i'ni ti ijwiki'n ti ijwikia'm napo i'nio', 'nakayi 'yakajanitia'm napo jilis.

²⁷Lapakawo ti Sinia' iyotajank'ieye ka 'najanisi siunie ti jla'am ti jitienujnieye siunie ti ijwikia'm, naka ni siunie ti ijiate ti 'es, 'nakayi siunapo i'nio' ti je Judíojos ja 'esieyi. 'Yina siunie ti ijwik ti yin kisie'e 'nakayi, naka ni siunie jayo'ate, Sijwajieti yi' aska kiowe'e, 'yina siunie Sinia' jiwunitieye ti 'es ti anejewiyejenk'ieye jane'ne asap.

²⁸Ajwela ape'e wikie'eyi napo i'nio' pi Jesús, siu'neje ti akelaja'ni, je lajk'i siunie awoki ti kasts'ajajne'n ti tajle pi Sinia' ti 'eyasanaja'n, kajeyepa ti awotajank'ieye ka ijnol wita'm siunie jitienujnieye ti 'es jitieyi'i pa Sinia'. 'Yina jak je iyoyiji Sinia' jan'we'en ti wikal ti yiyisiap pi Sijwajieti.

²⁹Tempi it'imina siuti ya'am wuj ti akijme'n, 'yina je lajk'i ni siunie Sijwajieti jijweye ti iwink'i'm, it'iminayi pet ti ijwiye po'.

Colosenses 2

¹'Yina awotajank'ieye ka 'najanayi paka wonayi ti ijat ti anila'n astepe'e, siu'neje japo yiji jana Laodicea, wikie'eyi 'neje siojopo ti je itiant'iejesjlik'iji.

²Kiak aniwone 'nakayeyi ti ja wikie'eyeyi napo Sinia' jilis jijweye japoye niwa jlosikis, jla'yi ti janiwomk'i wita'm ti jawoyi ni jlemijnaye, 'nakayi ti jan'yakanis siunie 'wanjli wita'm t'ajankijnieye ti wuj ti laja po', siu'neje ti ja'najane paka iwonisi siunie Sinia' talk'i'ni ti je yin kisie'e, paka pi Sijwajieti.

³Kajeyepa siunie iyo ni i'nio' ti 'yije'en, siu'neje ti 'yijen jlosiki, yiyi pi Sijwajieti.

⁴Ajwe'lase'm niwaka lapakawo ti awotajank'ieye ka je inteliajayi puwa ka jlamtisa paka ne'yi pa, ka neyi ts'iji ka ink'emijieta.

⁵'Yina 'wanjliyi ti je ayeta'asap ti ya'am ti i'niok'i'm, lapakawo ti isiowe yi'asap. Ts'ajkaj'ni ti ajie'yase ti jiwoyeyi siunie jota tiwoki ti 'es, siu'neje ti 'yaka ti jitienujnieye pi Sijwajieti ti je kakiuye.

Sinia' tipo'ase ti asa'am ti jwayejap pi Sijwajieti

⁶Siunie jiwonayi pi Sijwajieti ti jikima'yi ilia'm ti jiwonayi Aska'nionaja', 'esiji ka kiak awonayi ti janoyets'i ni ji'niayi.

⁷Woyeyi asjwetsila' ti jla'am, as'wasankiye japoye siuti jleye'yi ape'e. 'Yina nit'onitiei piija'm siunie astankiujnieye ti 'es, iyo'ate ti 'nelanjie'e 'neyasanayi. Ke esitie'yi ilia'm siunie jiwoyeyi ti asnikanitiei jiwenayi'ni.

⁸Joskiyeyi, ká ak'iuyeyi siunapo ti ijwi'il ka 'najajne'n 'lojwinie'e ka inkajmanats'iji'n, kajeyepa siuniwa jitenkiujnieyejes laj lajaye, siu'neje ti jawo jikipijnasa'ase'm. 'Yina siuniwa iyo ti 'yijejne'n, je paka ka intajle pi Sijwajieti, 'wenajliyi jla'am siuniwa jiket'i iyopi papo i'nio' ti 'yotatis, siu'neje ti tajle niwaka injweyejes ti je ti'wena, ti iyo jikimita 'ni ajnat.

⁹Kajeyepa ti siupa k'iejliyi pa Sinia', pajlata'm pa Sijwajieti ti iyo 'weta', ti siuti i'nio',

¹⁰siupet ti asa'am, Sinia' tipo'ase, kajeyepa ti jini'nopijietayiji pi Sijwajieti, siunie ti jla'am ti jletik wikie'eyi niwak injweyejes.

¹¹Siu'neje ti jini'nopijieteje ni Sijwajieti, Sinia' ijiut ts'iji siuniwa ti asa'am ti taj'lase ti inteliajayi, siu'neje niwa askeyis ti je isisi. 'Yina kiaka siukia iyoyi, 'yaka'm ape'e siunie i'nio' jilisanik iyont'iyipi papo Judíojos jilis ti ayijnies, 'yina 'yaka ti t'isie'n jiwa ja siupa tejwak'i, sekyi'i titietajayi, jak je iyoyiji pet ti jiliyeyi kiwa askeyis, 'yina naka'ne pet ti 'esi niwa asosikis.

¹²Jak je iyoyiji siuti inajienajayi'n, 'yiniye ka imp'onaja'yi ti aslaye iniuj wita'm ni Sijwajieti. Kiak iyojliyi siuti jiniuyets'i kisie'e ti jitiajlayi ni a'no', 'yina as'nayi ijwienjliyi ti yapi piija'm. Lapakawo ti je kakiuye siunie Sinia' jiwewe ti naka ti iniujwa'n kisie'e ti jla'am.

¹³Ti pajk'i asa'am ti jiwoye masesie', ti jleyeyi niwa askeyis, in'wanjliye witame ti je intant'iejayi naka Moisés jika'neyasajnaye. Jlam'ne 'nakayi Sinia' iwi'nase'm ni as'wasankiye, siuti jini'nopijietayiji pi Sijwajieti, jla'am ti initiajnat sik'ioye wikie'eyi niwa sakeyis.

¹⁴'Yina Sinia' 'yojmatk'iji'n sik'ioye siukiwa inamtis yi'i ki imp'esinik ti ijwi'il ti sitis poyi ilia'm, sekyi'i ti ijiutie jlam ts'ijiye ti initojmate, sekyi'i its'iejwat'e 'ne japa cruz ti wikijnies 'yitajamk'i.

¹⁵Pakayi ti Sijwajieti yi'i piija'm japa cruz, sekyi'i ti itietayik'i isia'm siupuwa injweyejes siuniwa je 'yaka. Sekyi'i ti 'yakajanitie k'ieye ti ijiate ti je tomits'i ilia'm, iyoyeyi jiliakijieye ti yine jitiei'i wikie'eyi napo i'nio'.

¹⁶'Yina je 'esiji'ne 'nakayi ka ne'yipa ka inlakiyeyi siupa jitiuwa', siu'neje ni ji'yayeji, siu'neje niwa jlomas ti inlakijnieyejes, siu'neje jana jloma ti i'nio 'wanjliyi'n, siu'neje ti we'la ink'ieyeta.

¹⁷'Yina awo'ate, wikie'eyi siuniwa ti t'ijieye ilia'm ti janam'ni, jipelis jiwekie'e, 'yina jlam'ne siunie ja jlamayi paka pi Sijwajieti.

¹⁸Ká ak'iuyeyeje siuti injwela ti ijwi'il astes po', napoka siunapo ti ijwi'il ka inijlasatisk'i isia'm, napoka siunapo ti ijiunitis napo injlojwajnas poli jlele, ti ijwi'il ka poye siuniwa ti'wenkinajam'ni, napoka siunapo ti initonitisi siuniwa ti jitienkiujnieyejes jlamis.

¹⁹'Yina je isiene wita'm siunie jletik napo Sinia' jilis, ti jla'am ti 'yakojnienje'n, siu'neje ti 'yupijietk'i wita'm, 'nakayi ti ja kiajatajak'i'ni ti janjlas'ni pijia'm, iyo jla'am pi Sinia' iyo kawoyi.

Ataj ja enayijpe 'ate niwak wask'i'nelaja isis ti yi' poliyi

²⁰Aslaye iniuyi wita'm pi Sijwajieti ti 'ya'al, kajeyepa ti jiwoye masesie' jitieyi'i niwaka siuniwa injweyejes ti je 'yaka. 'Yina ζyot'iyi'ni jiat'eje ti 'yiniye ka mawat je atajlajyi ni iyo pit ni ajnat, 'yina ti jik'iuyeyi siuniwa inamtis ti iyo'ate,

²¹"Ká aki'me naka, ká atojw niwaka, ká akie'ne naka"?

²²Niwak siuniwa inamtis ti ji'niayi je itio'yi paka injwe'el, jlaj po' kajeyepa ti i'nio' jika'neyasajnaye jiwek.

²³'Yaka ijiatayiji ka inses, kajeyepa ti i'nio' 'yijijie'ne ka tonitie pa Sinia', sekjane'yi ti janijlasat isia'm, siu'neje ti ja iliaki 'niwa 'najwes. 'Yina je 'yakajle'n niwaka siuniwa itiliaja ni i'nio'.

Colosenses 3

¹Ijiatjliyi, siuti asa'am ti pajk'i ti jiniuyets'i kisie'e, ti injwanayeyi'i pi Sijwajieti ti jitiajlajyi pi a'no', woyeyipe astankiujnieyeyayi siuniwa wask'i'nelaja ti isis ts'iji ti yi' poliyi, yi'i pa Sijwajieti, ti yiji'n jijweyeje pi Sinia'.

²Askiojwa'l jojwatayi niwak wask'i'nelaja ti yi' poliyi, 'yina askiojwa'l ká ajojwatayi niwa wask'i'nelaja ji'wet 'ni ajnat.

³Siuti pajk'i ti aslaye iniuyi wita'm pa Sijwajieti ti 'ya'al, siojona as'wasankiye ti ijiatk'i je 'yaka kajeyepa ti yijliyi'ijyi pi Sijwajieti ti yijap pi Sinia'.

⁴Sijwajieti jla'am siojona as'wasankiye ti ijiatk'i, janeyi siojona jloma ti janikajanit, sekjane'yi ka inkajayena'a pet ti jawayejiap ti janejyi siunie jawo ni jijweyeja'.

⁵Lanajyi'n wikie'eyi niwak askeyis ti je isis ti taj'le ni ajnat. Je 'es ka ne'yi paka inwoyi siunie 'nojieye, siu'neje ni t'ojli, siu'neje niwa asoski'la, siu'neje niwa je isis ti inteliajayi ti jiwoyeyi. Ká awoye'yi 'ate siunapo ijliak'alijyi'n k'iyeye siupa iyo ka'we'en, ti 'yiniye ka iwo jika diosa' niwaka ti jiwoyeyi asjla'aliye.

⁶'Yina niwaka ti itione napo i'nio' ti je iyoyi niwa inamtis ni Sinia' jiwak,

⁷'yina niwaka niwa jiwoyeyi ti pajk'i.

⁸'Nakayi 'esiji ka leyeyi ti injwesisa', siu'neje na ti ine'waja'm ni akiecha, siu'neje na ti jlamti ni akiecha, siu'neje niwa asamtis jiniliaja.

⁹Ká aninekiajlayi siuniwa aska sintijeyis, jlam'ne pajk'i ti jijwayejyi siunie iyo ni askiowe 'yusie, siu'neje kiwa askeyis ti pajk'i.

¹⁰'Yina 'nakayi jit'iuyek'i siunie as'wu' ti ink'ie', naka asosik jikiecha ti ink'ie', siunie ti Sinia' jlomas ti iyo'ni ink'ieye, siunie ti ini'yejnap ni iyone ti 'nakayi ti ja intant'iejayiji ti jla'am, ti jilisanik.

¹¹'Yina je 'esiji'ne ka poye paka in'yene ka jikiecha ti Judío, ni'ne ka nakaye je Judío, ni'ne ka nakaye siunie jikiecha siunie ti po' ni tiwonaja ti t'isie'n jiwa tejwak'i, ni'ne ka napokaye siunapo ti lajk'ipa ka neyi ka kiak tiwonaja, ni'ne ka nakaye siunie ajnat 'wenayi jana tajla'm, siu'neje ni 'lan jlele, siu'neje ni inkipinik, ni'ne ka nakaye siunie ti je inkipinik. Ke iwo pa ti Sijwajieti ijwienjli lajk'ipa kawo'ate ni laja iyo, siu'neje ti jla'am ti ijwienjli inena'yi.

Inkeyis ti ink'iejyis

¹²Sinia' 'nama'ase, je nakata siu'neje ti int'ayejits'i, 'nakayi ti ja asama siunapo jika kia'lis pet. Jak je iyoyiji ti jawoye as'wuye siunie askap'ijliuskiye ti ijiate ti tajla'm ni asosik ti 'es, ti ja ena'yi napo as'lejwas. Siupa isitia'n, ti japoye wenajia'm. Ká anitonitie, ke injwesisa', kamaja'.

¹³'Esiji ka nilayitieyits'i, jak je iyoyiji siuti akiecha jitis po'a 'yina netiajnat. Iyo pa Saka'niona ti isiwaliyi'i kiwa astes iyo, kiak wonayi napo as'lejwas.

¹⁴Jla'm ijiatayi jla'am siunie ti 'yaka'm ape'e niwaka, ti jawoyeyi as'wuye siunie inka'namankiye. Kajeyepa ti naka ti ijiate ti ilie'nitk'i wita'm niwaka.

¹⁵'Yina siunie inkamankiye ti tajle ni Sijwajieti 'esiji ka iwo anechiyasajats'i niwa asosikis. Kajeyepa ti nak tanajap'ase ni Sinia', ka ts'ijiyie injwanjliyek'i 'yiniyijna'a siunie 'najwes ti ijwienjli. 'Yina woyepe asnikanitieyija'.

¹⁶'Esiji ka siuniwa Sijwajieti jlamtis inejyits'i niwa asosikis, 'yina ja wujwa ka noye'ase'm. Siunie 'najanayi ninekiajlayi ti jani'neyanayi, 'wenkinayi napo as'lejwas siunie tijnajyi. Siuti ja akelisienajyi'n, jonitie ni Sinia'; siuti ja inkasajyi'n 'esiji ka atajlatajia'm ni asosik; kiak jawojliyi siuti jawoye asts'ajlayeja'. Enayits'i siuniwa sálmojos, siu'neje niwa ijia inka'laja ti tajle siojona Sinia' jikimet.

¹⁷Ja k'iejliyeyijpe pa jawoyeyi 'esiji ka wunitie pi Saka'niona Jesús, jla'yi ti jawoye asnikanitiejayi pi Sinia', ti ja etijnajiape pi Saka'niona Jesús.

Siunapo ti jijwa'yis po'

¹⁸Jlampet ti asa'am ti asejnia'ase'm, ti asjwa'yis po', k'iuyeyi napo asjwa'yis 'yina napoka ti jiwaye kiajwe. 'Yina ti kiak jota woyeyi, ti asa'am ti je kakiuye ni Saka'niona.

¹⁹Siupet ti asa'am ti ayijniests'ase'm, emina' napo asjwa'yis, ke injwesisa'.

Siunapo kia'lis jla'yi napo jiniewot

²⁰Siupet ti asa'am ti kia'lits'ase'm, 'esiji ka woyeyi siunie iyo ka woyeyi napo asnawot, 'yina nak Sinia' itiliaja pet, 'yina 'es ka kiak iwoyi napoka Sinia' jika kia'lis.

²¹Jlampet ti asa'am ti jiniewot'ase'm napoka kia'lis, je 'es ka asama ka atajlata' ka int'emina ka jwesisa' napo asles, 'lojwinie'e ka ji'wetis je insets'ik'i.

Jlampet siunapo inkawos

²²Jlampet ti asa'am ti inkawosts'ase'm, 'esiji ka je akama'yi ape'e siunie iyo ka woyeyi napo aska anechiyasas yi' ajnat'e ti ijliu'wase'm. 'Yina je nakata siunie ti in'yena, siunie ti jik'iuyeyi ka akanitie'ni, 'yina 'esiji ka a'nalkitak'i siunie astankiujnieye ti 'es, siu'neje ti ja ajoskiyeyi ni Saka'niona, nak it'imina ti jik'iuyeyi napo aska anechiyasas.

²³Ja k'iejliyeyipe pa jawoyeyi, 'esiji ka anikanitie'yi, 'yejnap ka pakaye Saka'niona ti jiniuyeyeje, 'yina je napoka i'nio' ka noyeyeje.

²⁴Jlam'ne 'najanayi pi jiwonayi ti Saka'niona janwe'nase'm siojona as'wajiete, ti jantojmat ape'e siojona askajaye ts'iji, siojona ti pajk'i ti itiejietap napo jika kia'lis, kajeyepa ti jiniuyeyeje pi Sijwajieti ti ijiate jla'am ti aska anechiyas.

²⁵Jak je iyoyiji pet siunie ti iyoyi siunie ti je 'es, kiak jawo siunie jankajli ja ke 'esie, kajeyepa ti Sinia' je pak ka'yene ka k'iejliyeyi pa kawoyi paka ne'yi pa.

Colosenses 4

Jlampet siunapo anechiyasas

¹Jlampet ti asa'am ti anechiyasasts'ase'm, 'yenayi siunapo askawos, ena'yi siunie ti tijnaji. 'Yina je iyo'ate ka je 'najanayi paka wonayi, ti po' pet siunie aska anechiyas ti yi' poliyi.

Siunie 'es ka iniwone napo Sinia' jilis

²Ká aleyeyi ti jiwoye'ni asts'ajlayeja', siu'neje ti asnikanitieyi jlekiajlayi'ni pa Sinia'. Ká anikiwalinitie.

³Kasts'ajlanayi pa Sinia' 'nakayi ti ja 'najlinit k'ie siunie inka'niye ti akiji'n, ti ijwi'il pa Sijwajieti. 'Yina siunie jika'niye naka siunie ti ijwik ti pajk'i, 'nakayi 'yakajanitie, naka ni siunie awoyi jika'niyeyi napo i'nio', 'yina naka ti it'imink'i ti ajyi jla'a insat jiwe.

⁴Ts'ajlana'ni 'nakayi ti ja 'yakajanitk'ijine k'ie siunie jota ka iyo ka ijwi'il.

⁵'Ye'en, siu'neje ka anilesanayiji jitieyi'i napo i'nio' ti kakiujnietas. Ká akajyina japaka jlomaye.

⁶Siuti jakamtijnienayi napo i'nio', 'ye'en siunie jlamtiyi. Jawone 'ate siunie sijwonie ti jitieteje ni ak. 'Yina 'esiji ka 'najana'yi ilia'm siuti po' ni in'yasayiji'n pi k'iejliyi.

Pablo jlaja ti itijwila'aja

⁷Siojo sikiecha Tíquico ti wuj ti kasts'amaja, ti je tiwonaja jla'am ti ya'yi'ni ti iniuyijk'i'm ti akima ni Saka'niona jikijmaye, jla'am ti jawoye aska'niyeja' ti janjwe'lase siu'nie awoyi ti a pet 'ne.

⁸Tempi it'imina ti nak ajlojwi ti janjwe'lase siu'nie awoyi, siu'neje ka inke'lase'm.

⁹Siunie 'yunink'i Onésimo, naka 'neje ni taj'l aswa'am, siu'neje ti sikiecha ti je tiwonaja, ti wuj ti kasts'amaja. Ja napokaye ti janjwe'lase wikie'eyi siuniwa awoki ti awak'ne.

¹⁰Aristarco, siu'nie iliaye iniuyi wita'm ti awaki jla'a insat jiwe, itijwi'lase pit. Marcos kia'iyojliyi, siojo Bernabé jikilia jlas. 'Yina je int'ayeyiji'n siunie awotaja ka wonayi ni sikiecha, siuti kiak jawo ti jajno'wase 'esiji ka 'yena'yi ilia'm.

¹¹Sikiecha Josué, ti tiwonaja'ni 'neje 'ate Justo, kia'yo itijwi'lase. Lajk'i papo ka ijiaja ka intajla'm napo Judíojos ti ijiojwa'm pet siunapo ti itienkiuni pi Sijwajieti Jesús ti iniuyisik'i'm, ti akima ni Sinia' jika anechijiayas, napokata jla'am 'yina wuj ti iniuyisik'i'm.

¹²Askiecha Epafras, Sijwajieti jikawo pet, itijwi'lase. 'Yina jla'am ti ini'net'i astepe'e ti 'najlanayi'ni pa Sinia', ka je aleyeyi ka k'iuyeyi siunie Sinia' iyo ka woyi.

¹³Ya'am ti a'we'en, jla'yi ti ajwe'lase'm, ti je jlase' siunie iyoyi ti iniuye'ase'm. Je asamkata siu'neje napo si'lijwas yi' Laodicéaja, siu'neje napo yiji jana Hierápolis.

¹⁴Lucas, inkakiewo wuj ti kasts'amaja, siu'neje ni Demas, kia'iyojliyi itijwi'lase.

¹⁵Jwelajia'm siojopo si'lijwas yi' Laodicéaja siu'nie awoyi ti atejwile, siu'neje ja Ninfa. Jwanayi'i 'neje siojopo si'lijwas japo ti yinisi'ni ji'wetits'ik'i, ti initotietajask'i wita'm.

¹⁶Siuti ja temayi ti ja amtijiena siu'nie ip'isinik, sekjane'yi ka ajloyeyinie'eje pet japo si'lijwas yi' Laodicéaja, 'nakayi ti kiak janwonisi ka inamtijenayisna'aja pet. 'Yina kiak jawoyeyi'iji pet ja 'yena siojo ip'isinik ti sek jantajli ti janjlo'wase.

¹⁷Jwelajia'm ja Arquipo siu'nie i'lij, ti awo'ate, "Tankiuni ka teme wikie'eyi siunie akijmaye ti Saka'niona yikiaj'la ka woyi."

¹⁸Ya'am Pablok'i'm, atome pijia'm ti kia'awo ti 'eti' ti atejwi'lase. Nak ataj wunitieyijpe siuti ya'am ti a' insat jiweje. 'Esiji ka Sinia' jikap'ijliuskiye ine'yasap.

1 Tesalonicenses

1 Tesalonicenses 1

Pablo itijwile papo Sinia' jilis

¹Asampey i'lijwas ti Sinia' jilists'ase'm, ti jleye'yi jana Tesalónica. Ya'am Pablok'i'm, ya'yi ni sikiecha Silvano, Timoteo 'neje, sa'am sip'esinik siu'nie ajlok'iase. Asa'am ti jini'nopijietayi wita'm pa Sinia', jla'yi pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti. 'Esiji ka Sinia' imp'elisina', jla'yi ti jane'yi asap.

Jitienkiujnieye ti ijiatk'i papo Tesalónica jlele

²Ti awokieta ts'ajlayeja', sitiej awunitie'ase'ijyi, sekyi'i ti sinikanitiejeye awenajayi'iji pi Sinia' astepe'e.

³Siuti ijiate ti jikimayi ni astankiujnieye ti 'es, je pini' siuniwa askijmayejes ti isis niwa jitiajlayija'm. 'Yina siuti jikimayi ni asemijnaye, wuj ti jinilankinieyi ni askijmaye. Siuti ijiate ti jikajanitie ni jinijijwiyejyink'ie pi Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, ijiate nak it'imina ti jini'netieyi, ejlowek ti wuj ti jinilayitieyi pi k'iejli ti aswet'iaiyeta. Ti a jitieyi'i pa Sinia', je paj ka sikiwaliyi'i niwak siuniwa isis ti jiwoyeyi.

⁴I'lijwas, wuj ti 'nama'ase pa Sinia', jla'yi ti je kast'ayiji'n ti Sinia' jla'am ti isi'mase'm.

⁵Siuti anamaye'asejepi niwa Sinia' jlamtis ti isis, je 'nakata, siu'neje ki iyo ni jijweye jana Sinia' jikimet ti 'es, 'yaka ti ijiatk'i jla'am. Mejla'ala ka je 'najanayi siunie ti iyo ti si'wena ti a'yasap, kajeyepa ti ajalasa pet ask'ioye pa ka 'nisisieyi.

⁶Asa'am je wet'ianayi kajeyepa jiwoyeyi siunie aniwonaja pit, siu'neje ni iyo ni Saka'niona. 'Yina ti jikima'yi ilia'm niwa Saka'niona jlamtis, it'imina ti wuj ti jinilayitieyi siuniwa iyo'nase napo a'lejwas ti yi'nase'm, 'yina asjweye poye wek k'ieye, kajeyepa siunie asnikanitieyi jitiajlayiji jana Sinia' jikimet ti 'es.

⁷Jak je iyoyiji'ni siunapo Sinia' jilis yijits'i niwa ajnatis, yiji jana Macedonia, siu'neje jlaja Acaya, ti i'wina siunie jiwoyeyi, 'yina kiak iniwonayisi pit, iyo siunie jiwoyeyi.

⁸Asa'am ti it'imina ti yamaja'neje niwa Sinia' jlamtis iyoye'ate iyo ni jla'lap ni wikinie ti pesieje wikie'eyi ape'e ni ajnat. Je napokata napo Macedonia siu'neje napo Acaya jlele ka injie'yase siunie jiwoye ti jiwoyeyi ni inamtik, ti je jikakiuye pa Sinia'. Siunapo i'nio' yijits'i niwa ajnatis kia'iyoye pajk'i ti 'yijene pi iyo'nase, it'imina ti kiak awoyi ti awo'ate, 'wanjliyi ka je iyok saka'niyejayi.

⁹Siukia awoniji'ni ti pajk'i ti 'yijene pi iyone, jitiej iyunitisk'i'ni ti ajo'wasepi ijwi'il ti ijiate ti 'es ti jiki'm selia'm, siu'neje ni ijwilis ti jiliyeyi kiwa aska topa ti jiwunitie. Naka 'neje jla'am ti jik'iuyi pi Sinia' ti je jikakiuye ti ijiate jla'm ti Sinia' ti ji'wasankiye po', jla'yi ki jiwoyeyi ti jlonitie jla'am.

¹⁰Kia'iyó injwela ti jinijijwiyink'iyé pi jlas pi Sinia', ti janapimet ti jantal poliyi. Paka Saka'niona Jesús ti Sinia' jlam ti iniujwat kisie'e ti tajli pa a'no'. Jesús paka ti kas'manit, kajeyepa ti ajwayeje siunie Sinia' jiwak siunie jana'am.

1 Tesalonicenses 2

Iyo pa Pablo jikijmaye ti yi' Tesalónica

¹I'lijwas, 'najanayi ala siojokia jloma ti ajok'iase, wuj ti 'es.

²Kajeyepa ti ajoktajapi, japo i'nio' yiji siujlieja isi' Filipos wuj ti je 'es siukia iyonts'eje, je kasse'nate 'yina ti ti'yikisants'i'ni. 'Najanayi pi jiwonayi naka. 'Yina Sinia' wuj ti iniuyets'e'm jakayik'i ti ajok'iase, 'wanjliyi ijiatataja ti po' japo teje'yi ijyilia'm, 'yina ka kia'awo ka sots'ina. Jla'm ani'netjliyi pa Sinia' ti ajwel niwa inamtis ti jlamtis jla'am ti isis ti ajwe'lase'm.

³'Yina je ka jiniliakie pi samtikie ka neye ts'iji, ka 'yakajmanats'iji'n ka ne ts'iji ka inkajyina niwa askiojwa'l, jeyi kat'aja.

⁴Sinia' pajk'i ti kassejlit ka ijiatayi ni awoki, 'yina kas'wen'ne, it'imina ti je isiwitits'e'm niwa jlamtis, jak je iyoyiji 'ni iyo'ni amtiki ti je niliak. Je napoka napo i'nio' ka iyojonk'iyé ka 'yakanitie'ni, 'wenajlitieje pa Sinia' ti awoktajank'iyé ka 'yakajantie'ni, ti jla'am ti kas'ye'en iyo niwa sikiojwa'l.

⁵'Najanayi pi jiwonayi ti je ak'emijnatayi puwa yamtis ka wujwa kansas, ka 'nakayeyi ka int'emina ka poye paka k'iejliyyeyi ka ikajliji, ni'ne ka wikiniet'aja japa. Sinia' kia'iyó 'yijene 'neje naka.

⁶Je naka ka iyokijyi'n ka kassontie ka kasses, ka awoyeyi aska anechiyasasiets'i'm, ni'ne ka napokaye ijia.

⁷Ijiatatajaja sa'am 'notie'e wek ka iyok saka wosa'ase'm sam ti Sijwajieti jijliujwajnasts'e'm. 'Yina kiak je aniwonaja, 'wenajliyi ti aniwonaja 'ate napo kia'lis. Ap'elisina ti awak aska kiowe'e awok'iate siunapo i'nioki ti i'yena napo jilis.

⁸Kiak awona'ase pit ti wuj ti emina' kaswikie'eyi. Je najata ki awo'nase ti ajwe'lase'm niwa Sinia' jlamtis, ipaj ti awoyetajapi ka iniwe'n astepe'e, kajeyepa ti ijiatk'i ti emina'!

⁹I'lijwas, astaj wujk'i siukia awoki ti akimak'iji'n, ti jloma ajnaj kia'iyojliyi, paj ti je kasts'isisieyi ti akimak'iji'n ti awokijyi'n pi sak lajaye. Jak je iyoyi ka poye pa ka intajli'i ka jwesiejayiji'n paka k'iejliyyeyi ka kasts'isisi ti awokietaja ni sikijmaye, ti awok samtikie' ti ajwela niwa Sinia' jlamtis ti isis.

¹⁰Asa'am ti Sinia' jilists'ase'm ji'wena siunie aniwonaja ti awak aska kiowe'e, ti lajk'ipa ka k'iejliyyeyi ka je 'esie ka iyoki ka i'winki'nase'm. Sinia' kia'iyó 'yijene pi iyone naka. Lapakawo ti anilesanaja jla'yi ti je aleki ti awoki naka ti ijiate ti 'es jla'am ka iyoki, jak je iyoyiji ti je yits'e paka injwel ka sitis poye.

11-12 Jla'yi ti 'najanayi ti wuj ti iniuye'ase'm pet siukiwa samtis iyo ti akela'ase'm, yi'i japo ti asa'am, awoye 'ate ni i'nio' ti po' napo jilis. Je aleyi ti 'eje'nase'm ka woyeyi siunie 'es iyo napo Sinia' jilis, kajeyepa ti naka ti Sinia' tajnap'ase ni jika anechijiayas jla'yi ni jiwunitieye iyo, ka awayejyi pit.

13 Je aleki ti sinikanitiejeje awenaja pi Sinia', kajeyepa ti atankiuniek'i ti awoyepa yamtikie', ti ajwe'lase'm niwa Sinia' jlamtis, ijiate je jit'iumaja ilia'm, 'wenajliyi ti jikima'yi, kajeyepa ti je jikakiunieyi ti Sinia' paka jla'am ti jlamtis, 'yina je tajle paka i'nioye ka jlamtisie'. Ijijatliyi, paka ti Sinia' jlamtis niwaka, 'yina ti 'yaka siu'niwa tajla'm, ti asa'am ti je jikakiuye.

14 I'lijwas, ti a'wetijwas kiak iyo'nase ti yi'nase'm ni wuj ti je 'es ti jinilayitiei, jiwoye 'ateyeyi papo Sinia' jilis pet ti yi' Judéaja, ti ininop'ijiete wita'm pa Jesús, kajeyepa ti kia'iyoy papo ji'wetijwas pet japo Judójos wuj ti iliaki.

15 Napok Judójos ti takajlunt'iyijpe pi Saka'niona Jesús ka tiliana, iyot'iyipi jla'am papo kijilas t'ipi ti iliajnen'ni papo injwejlanawos, je 'wena papo ka kassot'ni napoka. Siuti kia'iyoy, 'yina wuj ti ijwisi'n pi Sinia', jla'yi ti je ijwienjli paka inta'yi ilia'm, wikie'eyi ti teje'yi ilia'm.

16 Wanjliyijpe ti awoki ka iyok samtikieyi napoka ti je Judójos, napokape ti ijiulsinaja'm kanjwayis pet, 'yaka ti je iwints'eme. 'Yina ni iniwonisi, talk'i'ni ti iyoyi niwa jikeyis. Nakayi, yiyi ni jlaj yi'i, sekyi'i ti nama pet ni jiwak iyo ni Sinia' ti yi'ne.

Pablo iyoye'ijyi ka ijnoyi japa Tesalónica

17 I'lijwas, jakatajak'ipe ti ani'wena, 'yina itioyi'i kiwa jlomas ti je a'wena, je aleyi ti atankiu'niase'ni, ejlo'owek ti je ani'wenajata. Je aleyi ti anijnalas ti awotaja'ni kayak ka ijio'wase ka'wina kiu'ujwe.

18 Je ajwela ka je iyokieta'ni ka naj, 'yakajlitieje ti yamata ti ya'am Pablok'i'm anijnalasata wata'a, 'yina ka lajak'i pa sitiejejejeje imosik ti tom'ni sik'ioye.

19 I'lijwas, siuka 'nesta pi Saka'niona Jesús, ja ke 'wenaye papo ti jant'emina ti japoye ni sinijijwiyeja' jla'yi ni ja inikanitiejejejeje', 'yina 'yiniyijna'a ka wo 'ate ti janitonitieje astepe'e ti kiak jawo, jitieyi'i jla'am pi Sinia'.

20 Ijiate, asa'am ti jiwoye inikanitiejejejeje'.

1 Tesalonicenses 3

1-2 'Yina je atayeyiji ki itienkiujnieye ti awo ka ts'ajaneje paka yone pi jiwoyeyi ka insisie ni'ne ka jeye, it'iminape ti awoyeyi ka ijliu'wase ja sikiecha Timoteo ka ijno'wase. Sikiecha ti kia'iyoy wuj ti jlosik po' ijwil niwa Sinia' jlamtis, ti iniuyeje pi Sinia' ti ijwil pa Sijwajieti. 'Yina jlam pet ti ya'am si'wanjle'e 'ne pet Aténasse. Jla'm ajlo'wase ka inoye'ase'm 'nakayi ti ja asjweye japoye ka je paja ka leyeyi ni siunie astankiujnieye ti 'es ti jiwoyeyi.

³'Nakayeyijna'a ja lajak'i pa ka intasit ilia'm siunie tiwonaja ti wuj ti inilayiti siu'neje ti ja ke inleyi pi Saka'niona. 'Yina 'najanayi pi jiwonayi ti sa'am ti Sinia' jilists'e'm, nak atayeje ni jiliaye ti janilayitieje.

⁴Siuti je atal aska kiowe'e, pajk'i ti ajwe'lase'm ti awo'ate je ijiat ka je ijnelts'e ni siunie siliaye janwo ti wuj ti jawo sijliak'aliye. Ijiatjliyi ka 'wena iwo wata'a siukia awopi ti ajwe'lase'm siunie a'wena.

⁵Tempi it'iminape ti ajlo'wase 'ni sikiecha Timoteo, naka ti awojonk'ieye ka ts'ajane pa kayone ka je aleyets'i ni iyo ni astankiujnieye ti 'es. Kajeyepa ti kiojieti 'ni itienkiujnieye iyo ti itiej ene'ni 'ate ka kiak iwo ka siunie inkajejlasayewo in'yakana ka kia'iwo ti jaleyeyi ni siunie astankiujnieye ti 'es, kajeyepa ti ja ijnejlita. 'Yina siuti kiak jawoyeyi jlam jiwek ti ajo'wase'ni laj lajaye ki siukia isijmaye ti awoyi aska kiowe'e.

⁶'Nakayi Timoteo 'nes ti nak tajli, saka'niye po' ti lajk'ipa ka woyeyi ni jleye'yi pet, je liyeyi ni jiwoyeyi ti jitenkiunieyi pi Saka'niona, jla'yi ki iyo ni asemijnaye ti je t'ikijieta. Ijwilts'e ti asa'am wuj ti jitenkiuniets'i'ni, jla'yi ti jiwoyeyi ka kas'we'en pet, iyo'ate awoki ti awokink'ieye ka i'wina pet.

⁷It'imina, i'lijwas, ti 'wanjliyi ijiate istieyeta ni siunie janiwonaja jla'yi ki iyo ni siunie ti anilayitieje ti je jwajla'a, je 'esiji ti ajieye'ase ti je jiliyeyi ti jiwoyeyi ni astankiujnieye ti 'es, ti jitenkiunieyi pa Sinia', nak kasts'et'ne pijia'm ti 'yiniyi ka iwo sijweyeja'.

⁸Kat'ajayi ti ijwilats'e'm ti wuj ti jini'netieyi pa Sinia', sekyi'i ti wuj ti kasts'akase'n.

⁹Ijiatjliyi, ije paj ka iliki ti awok sinikanitiejayi pi Sinia' astepe'e, kajeyepa ti wuj ti ts'ajka'ase'm, it'imina ki iyo ni inikanitiejeyi jitieyi'i ti jla'am pa Sinia'!

¹⁰Niwa jlomas niwa ajnajas ti wuj ti anip'elisini pa Sinia', ka iwo i'niayija' ka 'yakajli ka ijio'wase, ka 'nakayeyijna'a ti jayineje siunie netia'n, ka ijiatayiji ka ijnol wita'm, jla'yi ka ijiatayiji ka wakajla siunie ti ijiateje ti titienkiunieje pi Sinia'.

¹¹'Esiji ka Sinia' jla'yi pi Saka'niona Jesús inoyits'e'm 'nakayeyijna'a ka 'yakajlaja ni si'niayi ka ijiok'iase.

¹²'Esiji pi Saka'niona ka inwunit'i aswa'm ni asemijnaye, 'nakayijna'a kaneki'n siunie jiwoyeyi ti jinikimayi, siu'neje ti jlena'yi napo as'lejwas, jawoyena'a 'ate iyo ni awo'nase ti wuj ti emina'.

¹³'Esiji ka ijiatayiji ka inoyeje ni astankiujnieye, 'nakayi ti ja asjweye japoye, 'nakayi ti ja insisie, jla'yi ti ja lajak'ipa ka k'iejliyeyi paka astes iwo jitieyi'i ti jlam pa Sinia', ka 'nesta pa Saka'niona Jesús, ti janapi ajnat'e ti ja jla'yisayisik'i papo jilis ti isis. Amén.

1 Tesalonicenses 4

Siunie ti Sinia' yimink'i

- ¹Nakayi japo i'lijwas, etijnape pa Saka'niona Jesús jle', ti sa'am wuj ti anip'elisina'ase ka je aleyeyi ni siunie iyo ni pajk'i ti 'eyasanayi, siunie ti Sinia' yimink'i. 'Ejie'nase'm ka je aleyeyi naka kawoyeyi.
- ²Je injwesiejayiji'n ka yikiale'e'ni ask'ioye ka 'yiyasanayi siunie iyo ni 'eyasanayijpe, siunie tajle pi Saka'niona Jesús.
- ³Siunie Sinia' iyotajank'ie, naka ti iyotaja ka anilesanayiji, ka wujwa ka insisie. Je 'es ka poye paka iwoyi ni siunie ti wuj ti je 'es, naka ti 'yu'ni ni i'nio'.
- ⁴Yina jla'm ijiate ti 'esiji ka akajlajyi siu'nie, paj ka inojwayeta'a ka woyeyi. Siunie ti awo'ate, 'esiji ka anijoskijietayi niwa asjwes siunie ijiateje ti je 'esk'i, ajwel napo asjwa'yisk'i wita'm. 'Esiji ka alesanayiji siunie jiniwonayi, woye lajaye naka.
- ⁵Je 'es ka woyeyi ni siunie ti asa'am ti inteliajayi ka woyeyi, ti je injweyeyijits'i'ni ka woyeyi ni siunie je 'es, iyo napo i'nio' ti ijiateje ti 'wanjli witame ti je itiant'iejesi pi Sinia'.
- ⁶Wuj ti je 'esk'i naka ka kiak iwone pi jikiecha, naka siunie ajwe'el, siu'neje ni ka ink'emijiete pi jikiecha paka k'iejliyeyi. Saka'niona jla'am ti jawo lajaye niwaka wask'i'nelaja kia'ioy, iyo siunie ti pajk'i ti ajwe'lase'm ka je inkiwaliyeyi'i.
- ⁷Kajeyepa ti Sinia' je naka ka intanets'e ni siunie je 'es. Tanets'e ka iyoki ni 'es, ka ijiatayiji ka inilesanaja.
- ⁸Jak je iyoyiji siunie i'nio' ti iliaki naka inka'neyasajnaye, je paka ka i'nioye ka inlaki. Iliaki pa Sinia' ti iwints'e'm janaka jikimet ti 'es.
- ⁹Jlampet naka asemijnaye ti jininemina' ti injwanjliyeyik'i ki iyo pa Sijwajieti, nak je awo ka yiyiji ka ijliuye'asem'ni, ka yi'ne ni ip'isinik, 'yina ti Sinia' pajk'i ti i'neyanayi, jla'am pa Sinia', ka emina' napo as'lejwas,
- ¹⁰siunie jiwonayi papo si'lijwas yiji jana Macedonia. Ijijatliyi i'lijwas, awotajank'ie ka ak'iuyek'i'm, siunie ti ajlo'wase'm, ka ijiatayi ka aninemina'.
- ¹¹Katatayi ka awoyeyi'ni siunie ti ja atajlayiji ti ja akamaja. Kimayi siunie jiwo ka akimayi. 'Oye'yi siunie awotaja ka awoyeyi ti ajlo'wase'm;
- ¹²ja 'nakayeyi siunapo i'nio' Sinia' je jilis jank'iu'wase'm, jla'yi ti ja ke inetia'nase pi k'iejliyi.

Saka'niona ti janapimet

- ¹³I'lijwas, jlampet siukiapo pajk'i ti 'yajle'n, awoktajank'ie ka 'najanayi pet paka wonayi, 'nakayi ti astankiujnieyi ja ke inlanayi, ka woye 'ate siunapo ijia lajk'iyi paka iwo ka nejewijiyink'ie pet.

¹⁴Iyo'ate ti je akakiunieje pa Jesús ti ijiate ti 'ya'al jla'yi ti iniu kisie'e ti tajli pi a'no', Sinia' janeki napoka ti pajk'i ti 'yajle'n ti je 'yakakiu ni Jesús jla'yi ti janojwa'n kisie'e ni jantajli ni a'no'.

¹⁵Nak it'imina ti ajwe'lase'm, siu'nie Saka'niona t'eyasajnaye ti kasjwel pet, ti sam ti kas'wasajne'n, ti je 'ekiyejli'yiji ape'e 'ni ajnat ka 'nesta pi Saka'niona, ja ke iyok jiwek'iate ka na'ni jitieyi'i pa Sinia', 'wenajliyi ti ja kas'wanjlik'i isia'm. Ja ke inianak'ie siukiapo pajk'i ti 'yajle'n.

¹⁶Japoye siupa ja ina'lapa' ti ja tipe'yak ti ja jwesiejayijk'iji'ni. Japakaye pi injlojwajnas poli jlele jika anechiyas ti jantamti, siu'neje japa Sinia' ji'woso' ti wakiak'iu'. Sek jane'yi ka inamana'a ajnat'e pa Saka'niona ti jantal poliyi. 'Yina papoka siupapo pajt'ik'ipe ti 'yajle'n, ti je 'yakakiu pi Jesús, papok jana'an ti janok'i kisie'e.

¹⁷Jlampet ti kas'wasajne'n, papok jawieki siupapo ja tikinieje'ni ti ja toki'niji pijia'm pa jani'wenaja'a jikiowe'e ni jloma pi Saka'niona. Jajio'k'i'ni ti jawiekiap pa Saka'niona pi yi'i pi ji'wet.

¹⁸It'imina ti awo'nase 'ate: nikelayi siuniwa Saka'niona jlamtis.

1 Tesalonicenses 5

Niwakajlanit k'ie pa Saka'niona ti ja'nes

¹I'lijwas, jlampet siojopa jloma ti ja'nesi pi Saka'niona, je sitiana ka 'najanayi ka yi'ne ni siu'nie ip'isinik.

²Je iyo'ate ka je 'najanayi siunie jawo, ka inapitiemet jawoyena'a 'ate ni kajlajnata, ti ajnaj pet ni ininejni ti 'nese japa 'wuk ti iyo ka inkajla'n. I'ye'en ti je itijnisk'i wita'm papo jika'nionajas.

³Japakayeyi ti jawo'ate napo, "Esiji lapakawo ti akajmak", sek jane'yi ka jla'm iwoyena'a pet 'ate siunie jawo ni jiwet'ia ti jano'we ti janetiajne'n ti janesi'liet napo i'nio', jawoyena'a 'ate jana i'nioki siojona jloma ti ijialas kisie'e ni kia'le iyo ni ji'wok ti yiyetaja. Ja lajak'iyi paka iwoyi ka injwe'el ka injwayisi.

⁴Siuti asa'am, 'napo i'lijwas, mejla'a ka ayejyi nak ajnatiok, 'wanjliyi siuti kiak jawo ti janeyi janak jloma ti ja'nesi pi Saka'niona ja ke inesi'lieta ka iwo'ate ni kajlajnata.

⁵Wikie'eyi ti jitiajlayi ni jla'al jana kates siu'neje ni jloma, nak jitiajlayi jilists'ase'm pet. Je ajnaj jlelets'e'm ni'ne ka napokaye siunapo yimi'n ni ajnatiok.

⁶Tempi it'imina ti je 'es ka imiak'iji'n ka iyok'iate napo ijia i'nio'. 'Esiji ka 'yukk'iji'n, ja ke kaskiwali. 'Esiji ka iyoki ni siunie si'niayi ni tijnajyi.

⁷Ti imiak'iji'n napo, kajeyepa ti yiji pet ni ajnaj. Siunapo ijiujme'n, ajnaj ti i'yayis.

⁸Sa'am ti awaki ni jloma, 'esiji ka je ilik'i pet ti anokk'i nak si'niayi ti tijnajyi. 'Esiji ka i'yuki siunie jip'ot ni ts'ot naka ni sitienkiujnieye ti 'es, siu'neje ni semijnaye; siunie jip'ot jla'a setik, 'esiji ka iyina'a naka pet ni siunie ka inijijwijyink'ieye pet ka ijwieye.

⁹Lapakawo ti je naka ti Sinia' isimats'e'm ka jiwak inents'e'm, 'wenajliyi ti iyotajank'ieye pet ka itiejek jana sijwajiete ka itiajlajaje pi iyo pi Saka'niona Jesús ti Sijwajieti.

¹⁰Jla'am ti iniwen sitipe'e, jak je iyoyiji sam pet ti kas'wasajne'n, ni'ne ka pajak'i ka iliki 'ni ajnat, ka'nesta ijiate jawiekiap jajnok'i'ni niwa jlomas.

¹¹Tempi it'imina ti kiak jayo'nase, ti jayo'ate jwajla'a paka woyeyi: nikelayi ki iyo niwak inamtis, ni'yena, 'esiji siunie jiniwonayi, ká aleyeyi.

Pablo ijliu' ape'e papo ijia

¹²I'lijwas, anip'elisi'niase ka k'iuyek'i'm siunie jayo: 'esiji ka woye lajaye, k'iuyeyi siunapo yi' aska kiowe'e ti isimk'iji'n, siu'neje napo i'yena napo ijia Sinia' jilis, ti 'neyasanayi niwa Saka'niona jlamtis.

¹³'Esiji ka wujwa ka k'iuyeyi, woye lajaye, emina', lapawo ti ji'wena ni jikijmaye iyo. 'Esiji ka akamaja.

¹⁴Kia'iyoy, i'lijwas, siunapo 'netaj ka inkimk'iji'n, jloye ka woyi ni jikijmaye. Siunapo t'ask'i isia'm ti isimtak'iji'n, noyeje. Siunapo laj jit'iuniye siupi ja k'iejliyeyi ti janeyi, 'esiji ka inilayiti.

¹⁵Joskiyeyi ja lajk'ipa ka intayiti pi jikiecha siuti k'iejliyi pi iyone ti je 'es. Ja 'wenajliyi ti ja injwesiejayiji'n siunie 'es ka akimayi, jla'yi ka ena'yi wikie'eyi napo i'nio'.

¹⁶'Esiji ka je awoye jlaja siunie jiniwonayi ti inkasajyi'n.

¹⁷Je paj ka aleyeyi ti jiwoye asts'ajlayeja'.

¹⁸Ja k'iejliyeyipe pa, 'esiji ka awoyeyi asnikanitieyeyayi pi Sinia', 'yina niwak iyojonk'ieye ka awoyeyi ti asa'am ti je jikakiuye pi Sijwajieti Jesús.

¹⁹Ká 'ojmata'yi ni jla'al jana Sinia' jikimet ti yiye aswa'm.

²⁰K'iuyeyi woye lajaye siunie inka'niye yameje'n siunapo ti ijwi'il ki iyo jana Sinia' jikimet ti 'es.

²¹'Esiji ka wujwa ka'yena niwaka ti kia'iyoy, siuti ja'wena ti 'es ti jajejlitayi, niwak kimayi.

²²Ká akiejnata'ya'm ni siunie je 'es.

²³'Esiji ka Sinia' siunie tajle ni jikamankiye, ka wujwa ka inlesana', ka insisie, kan'yena ni asosik jla'yi ki iyo niwa 'asjwes, jla'yi ki iyo ni astankiujnieye, ja

'nakayeyijna'a ka lajak'ipa paka astes iwo ka i'nesta pi Saka'niona Jesús ti Sijwajieti ti janapimet.

²⁴Jla'am ti ta'nase, je ka inwo sintiye, je ijiat ka je iwoyi ni siunie ijwi'il.

Jlaj yi'i kiwa Pablo jlantis

²⁵I'lijwas, kia'iyó jwanets'empe ka kasts'ajlane pi Sinia'.

²⁶Esiji ka anitejwilapi jla'yi ti janik'iewa', nak jankajanit ti Sinia' jilists'ase'm.

²⁷Esiji ka amtijiena k'iyé papo si'lijwas siu'nie ip'isinik, 'yina ti Saka'niona ji'lij pet ti yikialk'i siu'nie awoyi.

²⁸Ka Saka'niona Jesús ti Sijwajieti ijiatayi ka insa'yi astepe'e ni jikap'ijliuskiye.

2 Tesalonicenses

2 Tesalonicenses 1

Pablo itijwile papo Sinia' jilis

¹Asampey, i'lijwas ti Sinia' jilists'ase'm, ti as'wet pet jlajak isi' Tesalónica. Ya'am Pablok'i'm, ya'yi 'ni sikiecha Silvano, siu'neje 'ni Timoteo, sa'am ti sip'esinik ti ajlok'iase, asa'am ti ijwanjliyeyik'i pa Sinia', jla'yi pi Saka'niona Jesús ti Sijwajieti.

²Esiji pa Sinia', jla'yi pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, ka imp'elisinape, jla'yi ka i'notata.

Je ijat ka Sinia' je insa'a napo i'nio' iyoyi ni jike' ka inapitiemet pa Sijwajieti

³I'lijwas, ajwelta ka jlam je iniwonaja ti sinikanitiei awenaja'ni pi Sinia' astepe'e, 'yina ti je niliak kiaka ki jiwoyeyi siunie astankiujnieye ti 'es, jla'yi ni asemijnaye ti jlena'yi napo ijia as'lejwas 'neje, jlam yamjliyi'n pet.

⁴Ti sa'am wuj ti atema'ase ni jiwoyeyi, ti awakietaja napo si'lijwas Sinia' jilis. Ajwelaja ape'e ki jiwoyeyi ti je t'ikijieta naka astankiujnieye ti 'es, jla'yi ti ka kia'iwo ka woye jlaja, ejlowek siunie tiwona'ase napo i'nio' ti teje aselia'm, jla'yi ki iyo ni aswet'ia ti poyeta.

⁵Naka ti 'yakajanit ti ijiate ti je niliak siunie Sinia' jikijmaye iyone, ti i'ye'en ni i'nio' siunie jitis iyoyi, ka ijiatayijijna'a ti ja as'nayi japoye yi'i ni ji'wet ti iyo anechiyasa', ti naka ti it'imina siunie iyo ti wuj ti janilayitiei siunie jloma.

⁶Jla'yi ti jlam je iyo pi Sinia' ti yijni ni jijliak'ali napoka ti iwi'nase'm ni asjlak'ali,

⁷ti janeyi siunie jloma ti ja'naka'aja pi Saka'niona Jesús ti jantal poliyi. Sek jane'yi ti janinop'itayi ni iyo ni asjlak'ali, iyoye pet 'ate awoki. Siunapo jijliujwajnas poli jlele ti jlame ti jijweye po', napoka ti janamik'i, jla'yi ki jawo ti jane jikiowe'e pi jwat ti jank'ayi'ni,

⁸ti janame ti jan'ye'en ti jansa'a napoka i'nio' ti ijiateje ti teje'yi ilia'm ni Sinia', siu'neje napo ti je iyo ka ink'iuyeje ni inka'niye ti 'es ti ijwi'il pet pa Saka'niona Jesús.

⁹⁻¹⁰Siuti janeyi siojona jloma ti ja'nesi pi Saka'niona, 'yina napoka ti Sinia' jansa'a, napo kia'yo ka kiak inwonayijinie'e ti jikio' jajnotie. Sek jane'yi ka intonitieiynie'e siupi janjlojwi ti jantajla'n jitiei'i, jla'yi ti jantajlajni siunie iyo ti iyo anechiyasa' jajnok'i'ni ti kiak janwo pi jiwet'ia. Ja jlama pet napoka Sinia' jilis ti je 'yakakiuyis, ka jla'm iwonie'e ti jajnonitis, 'yina ti janesi'liet siupi janwoyi. Lapakawo ti je jikakiunieyi siunie ajwela'asepi.

¹¹Yina nak it'imina ti je paj ka iliki ti awoki'ni ts'ajlaye astepe'e ti ajwelaja pa Sinia', ka Sinia' i'notata' kajeyepa jlam jla'm ti ta'nase. 'Esiji ka jijweye inejni

wikie'eyi siunie 'es ti jawoyeyi, siu'neje ni askijmaye ti 'es ti jitiajlayiji ni astankiujnieye ti 'es.

¹²Siuti kiak jawo napo i'nio' jajnonitheyisna'a ni Saka'niona Jesús jle', sek jane'yi kiak iwona'asenie'e pet ti asa'am ti jajnonitie, 'yina ti kiak iyo ni jikap'ijliuskiye ti jla'am ti tajle pi Sinia', jla'yi pi Saka'niona Jesús ti Sijwajieti.

2 Tesalonicenses 2

Pablo 'yakajanitk'i siupi jawo siupuwa jlomas tom jlaja

¹⁻²Nakayi, 'napo i'lijwas, siojona jloma ti ja'nes pi Saka'niona, jla'yi ti janiojokiji wita'm ti sek jane'yi, po' napo i'nio' ijwil ka 'nakaye siu'nie jloma ti awaki. 'Yina awok'iate ti sam pet ti anip'elisina'ase, ti siuti ja ajieyeyi ti japoye pa jajwel ka japakaye Sinia' jikimet ka intajle siupi ijwi'il, ni'ne ka imp'esinikie pa kanjwel ka intalts'e, ká aninenayi 'ate. Ka inwats'ilati niwa asosikis, 'yina ast'otale t'onitie.

³Ká anikiwalinitie k'iyie napoka ti iyo ka ink'emijieta'. Jitiei'yi janak jloma ja ke piniye napo janleyi ni Sinia', jla'yi ti janta'yi ilia'm pi Sinia'. Japakayeyi ti janikajanit naka i'nio' ti ijiuski'la'n, ti laj t'otaliye, ti 'wena ja ke ijno'we ni ijio'we napo jijliak'ali ti laj jlaja.

⁴Naka'ne ni siunie ti janta'yi ilia'm wikie'eyi siuniwa Sinia' jle' yiyi, siu'neje niwa ijnonitieye tena'a. Ja ke t'ajwejllye pa, ti janejyi'n kiajwe jana Sinia' ji'wuk, ti janijwe'el ka jlama kapakaye Sinia', jawoyena'a 'ate, "Ya'am ti anechiyask'i'm."

⁵¿Ma astaj wujwats'i ti je 'eki aska kiowe'e ti ajwelta'ni niwaka?

⁶'Yina 'najanayi siunie na'aja'n ti ijwietanit ijiatjliyijna'a ka netiejeijna'a siojona jika jlomaye ti janikajanit.

⁷Siu'niwa jlomas po' niwaka siunie ti ijiate ti je 'es, ti tajle naka i'nio'. Ijiate je ti'wenajata, 'yina yi'i 'ni ajnat. Ijiatjliyijna'a jla'am ka titiajlana jikiowe'e ni siunie it'iunit'i'ni.

⁸Jiwekie'ejana'a ka 'nakaja nak i'nio', ja ke pajayi ka 'nesana'a pet ni Saka'niona Jesús ti janla'an jankiene ni jiyel, je lajk'ipa siupi jlaj ti a'tiejak'i, pak janetiajnat.

Jawoyi siunie i'nio' laj t'otaliye, siu'neje napo yamk'i

⁹Siunie jawoyi pit naka i'nio' laj t'otaliye ka 'nesta, ja ke jlasiye ni jijweyeja' pet ni sitiejeijwa ni imosik ti janamik'i, siu'neje niwa jawo ti jankelitk'i napo i'nio' ti jan'wenki'n. 'Yina jlam'ne jlajma jawoyi siunie jawo.

¹⁰Jankajli ti janwoyi wikie'eyi siuniwa wuj ti je isis ti jawo ka inkamank'iji'n napo i'nio, napo ijioyi pit naka ni jiliaye ti laj jlaja. Napoka ti je isi'me ni siunie ti ijiatk'i, 'wenajliyi ti iwit'ianisi, 'yina it'imintaja ka injwayis.

¹¹Naka'ne ti it'imina ti Sinia' yine 'ate ni siunie je ijiatk'i ka ink'emijietk'i. Jak je iyoyiji siuti kiak jawo jan'wenis naka ni je ijiatk'i, janjwelayis ka ijiatayiji ka nakaye ni ijiatk'i jlam'ne ja'wenaye.

¹²Wikie'eyi siunapo i'nio' 'yakakiuyis ni siunie ijiatk'i, 'wenajliyi ti inikaniti'n ti iyoyi naka ni je 'es, Sinia' pajk'i ti yi'ne ni jitis jawo.

Sinia' isi'mik'i kanjwa'a

¹³Je paj ka iliki pet ti awok sinikanitiejayi pi Sinia' astepe'e, i'lijwas ti Saka'niona jlemijna'yase'm, lapakawo ti Sinia' jla'am ti ijniejiet'ase'm ta'a ka asama ka ananayi ka ajwaye. Ka lajak'i ki iyo pet jana jikimet ti 'es ti janak ti inlesana', it'imina ti insisie, jla'yi ni siunie ti ijiatk'i naka pet ti je jikakiuye.

¹⁴Nak it'imina ti Sinia' ta'nase, jakayi ti ajwe'lase'm kiwak Sinia' jlamtis ti ajwela ki iyo ni injwajieti. 'Yina ka kiak awoyeyi pet ka awayejyi ni iyo pi Saka'niona Jesús ti Sijwajieti jit'iuni ti anechiyas.

¹⁵Ijiate, i'lijwas, 'esiji ka askio' ke k'asa'a 'nak inka'neyasajnaye ni siunie ajlasat'asepi pet ti ato'niase, siu'neje ti ajlo'wase ni ip'isinik.

¹⁶Nakayi je paj ka iliki pet ti 'ajlana ti ajwela pi Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, jla'yi pi Sinia' ti jlam ti wuj ti kassemijne'n, jla'yi ti kasp'elisi'n, ti jlam ti tajle ni sijweye ti jijweye jla'am ti laj jlaja, siu'neje ni anejejwiyejenk'iyie ti wuj ti 'es,

¹⁷ka wujwa ka wo jweyeja' ni asosik, 'nakayeyipe ka 'esie siunie asamtik ti jiwoye, siu'neje pi k'iejliyi pi askijmaye ti potie.

2 Tesalonicenses 3

Pablo iyotaja ka t'ajlana'ni siu'neje papo jla'yis

¹Najatajana'a, japo i'lijwas, 'esiji ka ts'ajlana'nipe ja 'nakayeyijna'a niwa Sinia' jlamtis ja ke inayena'a ti janeki'n ape'e 'ni ajnat, ka wujwana'a ka tiwok lajaye ka kia'iwo ka inetieje napo i'nio' jla'yi ti jankimits'i, kawoyena 'ate iyopi pet ti asa'am.

²Jwelayi pi Sinia' 'nakayi siunapo i'nio' ijiate ti jwesis, siu'neje napo je iyoyi niwa Sinia' jlamtis, ja lajak'ipe pa inwonts'e. 'Najanayi pi jiwonayi ti je wikie'eyi napo i'nio' ka jitienkiujnieye poye ka ijiatayiji ka je inkakiuyis pi Sinia'.

³'Yina Saka'niona je iyo'ate pi jikiecha, jlam ti je wekie'e siunie iyo ka woyi janoye'ase'm, jan'ye'nase'm ti ja ke inkiejnat'ase'm ni siunie je 'es aswet'ia jota iwo.

⁴Wuj ti sitiej awomaja pi Saka'niona, ti asa'am ka jlamana wek ti ja akajlajyi ti ja awoyeyi siuniwa ajwe'lase'm jla'yi ti ja akiniejliyi ti ja awoyeyi.

⁵Esiji ka Saka'niona 'wenki'nase'm pet siunie iniwoneje ti jlam ti tajle ki iyo ni jlemijnaye ti po', jla'yi ka iwoye asjweyeja' ti jiwayeyetaja ni asjlak'ali ti wuj ti jinilayitiei iyot'iyipi jla'am ti iniane ti inilayiti.

Wuj ti 'es ka wikie'eyeyi napo Sinia' jilis ka inkimk'iji'n

⁶I'lijwas, siuti jlam je aniwonaja wek siu'nie awoki, kajeyepa ti Saka'niona yikialts'e pet ka ijliuk'i astepe'e. Ijlatjliyi siuti po' ni sikiecha ti je ats'ilkaja ni jikijmaye, siu'neje ni je iyoyi ka inki'me siunie inka'neyasajnaye ti 'eyasanataja, leyeyi ti jikinieyets'ijin'ni.

⁷Je int'ayeyiji'n siunie 'es ni janiwonayi, ka woyeyi ni siunie sikijmaye iyoyi. Siuti awakpe asap akimak'iji'n.

⁸Jak je iyoyiji siukia atowa akinieje, kajeyepa ti laja po' kiwa jlomas ajnajas ti akimak'iji'n, paj ti je kasts'isisieyi. Jak je iyoyiji ka poye paka inila'ne ka ink'ipi'ni sajab ka wojyi'n paka itiuwa.

⁹Ijiate je ajwelata ka je 'esieyiji siuka ti jik'ipajyin'ni sajab, 'yina ti awoki ka 'yiyasanayi siunie aniwonaja. It'imina ti je ak'ijlinitieje ti akimak'iji'n.

¹⁰Siukia jloma ti sek awaki aska kiowe'e, jloma ti kiak awo'nase ti awo'ate, "Ni i'nio' je iyo ka inkijme'n, je 'esiji ka in'yasane pet paka intojw."

¹¹Awojlitieje ti ajieye'ase ti po' papo ti asa'am, kajlojoties je iyojyi'n pa kantojw, 'najata jla'am ti i'yenis siuniwa iyo napo ijia.

¹²Napoka ti si'lij poyi pet, 'yina ti kia'iyó Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, yikialts'e ni ji'lij ka iyoki ti jayonaja 'ate, "'Esiji ka akimats'iji'n, 'yina ja lajk'ipa ka atejnisieyiji'n, 'nakayi ti ja ke asetiana pa ja k'iejlileyi."

¹³Ijlatjliyi, napo i'lijwas, ke ink'ijliaye'ni ti jiwoyeyi ni siunie 'es.

¹⁴Siuti po' ni akiecha ti je its'iuyi ti je iyo lajaye siunie 'eyasanayi, siunie yi'i 'ni sip'esinik ti ajlok'iase, 'ye'en ni akiecha ni iniwoneje; siuti je inteliaja leyeyi ti jlekiets'ijin'ni ti jiwoye asa'yija. Siuti kiak jawone ja wujwana'a ti ja 'najwel jitipe'e jla'am.

¹⁵Yina ká ata'yi ilia'm, kajeyepa ti je 'wenayeta askiecha 'wenajliyi ti jajloyeyi'ni. Jloyeyi ka je inkakiu ni siunie amtiyi.

Pablo sek jla'a pi iyoyi

¹⁶Esiji pi Saka'niona ti tajle ni inkamankiye jlomasak'i kanwe'nase'm ni siunie 'es. Sekjane'yi ti ja akamaja ti ja k'iejlileyipe pa jawoyeyi, 'esiji ka inoye'ase'm. 'Esiji ka inwikie'eyeyi ka kiak inwo'nase ka ne'yasap.

¹⁷Ya'am ti Pablok'i'm, ya'am ti ilisajna' ni yi'i ni imp'esinik, kiak ilisajna' iyo pit jla'yi ti yi' e'ne.

¹⁸Esiji ka Saka'niona Jesús ti Sijwajieti imp'elisinape inwikie'eyeyi ni jleye'yi.

1 Timoteo

1 Timoteo 1

Pablo itijwile pi Timoteo

1-2 Ampey isiecha Timoteo, ya'am Pablok'i'm, yam ti ajlo'wase 'ni ip'isinik. Ti Sijwajieti jilijwanikk'i'm, ka iyot'e 'ate siunie Sinia' ti Sijwajieti jikawo siunie jlame ti je toj'we ti jla'am ti kiak siwoneje siu'neje pa Saka'niona Jesús ti jlam ti sinijijwiye. A'am ti jiwoye 'ate ka yasa'a'm ti tajle ki iyo ni sitienkiujnieye ti 'es ti wuj ti emina. 'Esiji ka Sinia' jla'yi pa Sijwajieti Jesús ti Saka'niona, 'esiji ka inwe'na'm ni siunie 'es, siu'neje ka imp'elisimpe, jla'yi ka inlesa'n.

Ke inkiwali ilia'm niwaka inka'neyasajnayejes ti je ijiatk'iji'n

3 Ti awoyeyipi ka ijio 'niji Macedóniaja, jla'am ajalaskinjli'ya ka in'wanjli Éfesojo. Ka ajloye siupapo i'nio' ti ijwilta ka inka'neyasajne'n, 'yina ti je 'es ni siunie taka'neyasane. Jloyeyi ka inleyi ni iniwonisiji.

4 Ke ene 'ate siuti janjwel ka ini'neyasane siupi iyot'iyipi papo pajt'ipi, jla'yi ti ijwienjli yijnap'eyi ti ini'neyasane siupi iyot'iyipi pet papo jika kijilas t'ipi siupi iniwonisi. Niwaka ti it'imina napo i'nio' ti ji'lija je isis, 'yina je iniuyeje ka iwo jlosik ink'ieye ka jitiej inwoma pa Sinia' jla'yi ka iwoyi siunie iyo.

5 Tempi it'imina ti ekiaj'la pet naka ti ajloye'a'm, 'nakayeyijna'a napo Sinia' jilis ka inenjlajap ni jlemijnaye ti tajla'm niwa jlosikis ti isis, jla'yi ka intajle siunie ti i'nialkitk'iyi ti jitiej iyoma pa Sinia' siu'neje ti jantajle ti ja lajak'i pa ka k'iejliyeyi paka jitiej wujwayisk'i ka iwo t'ajwejliye.

6 'Yina po' napo ti ijiate ti ilik'i niwaka, 'yaka 'yakamk'iji'n siuniwa jlamtis laj lajaye.

7 Iyoyisink'ieye pet ka jlamayis ka inka'neyanisani ki Moisés jika'neyasajnaye, jlam'ne je itinisisk'i siunie yamtiyisi, ijwilis ka ijiatayi ka ijnewitejeje, siunie taka'neyasane.

8 Kasts'ajane ti je niliak naka Moisés jika'neyasajnaye, siuti tewitaja siunie iyoyiyi.

9 Siuniwa inka'neyasajnayejes, je tejeje napo i'nio' ti isis ti tilisanajat'iyijpe, 'wenajliyi ti tejeje napoka je isis ti iyoyi ni je 'es; siunapo jwesis, siu'neje napo kakiujnietas; siunapo inke' iyo kipijnasa', siu'neje napo ti iliaki ni Sinia', siu'neje napo teje'yi ilia'm ni 'es, siunapo i'nio' iliajne'n napo jiniewot, wikie'eyi napoka kalankijietas;

10 siu'neje napo 'yu'ni, siu'neje napo iyoyi ni je 'es ti ayijniesk'i wita'm, siu'neje napo i'nio' ti isi'mik'i napo ijia ti iyo jikipijnasa', siuti iwin'ni wikiniet'aj ikajlayiji. Kia'iyojliyi siunapo sintijyis, siu'neje napo ti ijwil ti ijiate siupi iyo ti ijwil

kan'wenis, jlam'ne je ijiatk'i; napoka napo ijiate ti 'yakaja'a pet ti teje'yi ilia'm naka ni siunie 'es inka'nejasajnye ni tajle pi Sinia'.

¹¹Siu'nie inka'nejasajnye ti 'es, ti yiji naka inka'niye ti 'es ti Sinia' ti jiwunitieye po', yikiak'i ka ijwile pijia'm.

Pablo jinikanitiejeje iwine pa Sinia' ti ip'ilisi'n

¹²Inikanitiejeje ekiajle pi Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, jla'am ti iyo ijwiyeja', jla'am ti 'yujwanitk'i'm ka sejni ni isijmaye iyo.

¹³Ijiate wuj ti je alesanataja pi Sinia', 'wena awo ti i'lijp'an je 'esijpe, ti ata'yi ilia'm kajeyepa ti sijwesieja'm. 'Yina ti jakayi ti lajk'iyi pa ka iyoyi ti je sitiant'ieje pi Sinia', wuj ti sip'elisi'n.

¹⁴Sip'elisi'n ti je wata'a, 'nakayi yikiak'i ka ijiatayiji ka itiej iyoma, jla'yi ni yimijnaye, iyoye 'ate pet 'nakayi 'ni yits'e ti anitajaki pi Sijwajieti Jesús.

¹⁵'Yina jla'am je iyo naka ti iyo'ate, 'esiji ka 'wena je ink'iuyisiap'e wikie'eyi napo i'nio', ti Sijwajieti Jesús na'm ajnat'e je 'wena papo ka iname, napoka inkeyis jiliajnis ka injwajiete'n. Siuti ya'am naka ti ijiateje ti je 'esijiyi, ti si'wanjlipe wita'm ti awoyi ni wuj ti je 'es.

¹⁶'Yina ti Sinia' wuj ti sip'elisi'n, it'imina ki iyo ti Sijwajieti wuj ti inilayiti pet its'ioye ti je k'iejliyi paka inenk'i'm 'nakayi ti jan'we'en napo siunapo iyojon pet k'iyie ka neki siunie iyoyi, jla'yi ti iyojonk'iyie pet kan'we'n jana ji'wasankiye ti laj jlaja, 'yiniye ka iniane k'iyie napoka.

¹⁷'Esiji ka iyunitie ni iyo ti jlam ti anechiyas, jla'yi ti ja ke iyok jlaja ti jayunitie, ti ijwienjli jla'am ti Sinia', jla'am ti je ti'wena ka paja, anechiyas ti je pajna'a ka netia'n, je ti'wena ka'na'al! Amén.

¹⁸Yas Timoteo, 'ye'en siu'nie jayo'naja ti ja'yiyasa'n, ka 'wena ijnojwap'e wat siuniwa Sinia' jlamtis iyont'iyipi ti injwe'el ti ijwijla'm papo jijwejlanawos. Ja ke paja ka aleyi ti ja awoyi atankiujnieyeja' kiwa inamtis, 'nakayi ti ja'nesiejempe ti jlak'aliyijin'ni ni je 'es.

¹⁹Jlam ja akjliyi siunie jawo ti ataj jiwoma pa Sinia' siu'neje ni atankiujnieye, 'nakayijna'a ts'ijiye ja lajak'ina'a paka k'iejliyeyi paka awo 'ajwejliye, najataja jla'am ni 'es ti jawoyi. 'Yina po' napo ti iliyi naka jitenkiujnieye ti 'es, napoka'ne siunapo je ilisanijiyi ni iyoyi.

²⁰Jiwet'ia kia'iyoyi japo Himeneo, siu'neje ja Alejandro, ya'am pajk'i ti ekiajle ni sitiejiejwa imosik ja 'nakayi ti ja'naja'n jlosiki, janleyeyijna'a siuniwa jlamtis jiniliaja ti yi'ne ni Sinia'.

1 Timoteo 2

'Esiji napo Sinia' jilis ka kiak iniwonisi ti iyoyetajas t'ajlayeja'

- ¹Janiajnat siu'nie ti ja'yijie'ne napo Sinia' jilis ka 'najla'n wikie'eyi napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat, jla'yi ka 'esieyiji ka inip'elisini pi Sinia', jla'yi ka jinikanitiejeje inekiajlisipi pi Sinia'.
- ²Nak ijiateje ti 'yu'weyi siuti ja'najlan'ni napoka anechiyasas wus, siu'neje napo yi' jitieyi'i pet. 'Nakayipe ti ja lajak'i paka k'iejliyeyi ka nets'e, ka ikajmakiepe, 'esiji ka ijiatayi pet ka je kasjweye ni Sinia', jayoki pet ni siunie 'es ti tijnajyi.
- ³Jla'm ijiate wek jla'am naka ti 'es, kajeyepa ti 'yakanit'ni pet ni Sinia' ti Sijwajieti.
- ⁴Yina jla'am iyotaja ka wikie'eyeyi napo i'nio' kanjwa', siu'neje ka intant'ieje niwa jlamtis ti ijiatk'i.
- ⁵Sinia' ijwienjli, jla'yi ti ijwienjli ni siunie i'nio' ti itionk'i wita'm napo i'nio' siu'neje ni Sinia'; naka ni Sijwajieti Jesús.
- ⁶Siupi iyot'iyipi papo Sinia' jikawos ti ijwilis, 'wena je ijiojwap'e siupi iyo ti yiyeyi, ti iniwe'n ape'e wikie'eyi napo i'nio' kanjwajiete'n.
- ⁷Jak je iyoyiji ti Sinia' siwojwa'n jijliujwanik'i'm, ka ijwile ni siunie inka'niye napoka siunapo ti je Judíojos, ka 'yiyasane naka ni siunie intankiujnieye ti 'es, siu'neje ni ijiatk'i. Jla'jme awoyi, ijiatk'i siunie awoyi.
- ⁸Naka ti awotaja ka iwoyi wikie'eyi napo yi'i pi yi'i, ka int'ajlisi pi Sinia', ka jikioye ijnaysik'i pijia'm. Siuti kiak jawoyi, 'esiji kanjwanjlik'i siupi jlosik janwonisiji; ja ke injlejrate siunie jiwak, ni'ne ka woyi naka ti iniewitis'ni.

Siunie 'esiji ka iwoyi napo asejnia

- ⁹Jlampet napo asejnia, awo'ate: 'esiji ka 'nots'iji'n niwa ji'wuye, siuniwa ji'wuye iyo pet jana asejnia ti jlosik po'. Siuti inilesanata ti jlete'l isiajetajets'i, je 'esiji ka inkajanit ape'e siunie iyo ti ilisa'n niwa ji'wole ti isiajyi'ni, ni'ne ka inkime siuniwa wikinie maja ti 'najli, ni'ne ka niwakaye t'ijyi'l, iyoye'ate niwa ji'wuye ti t'ojnits'i.
- ¹⁰Jla'm ijiate ni 'es ka woyi, kan'yejnap ni ji'wu' ti 'es, iyo ti inilesanijisi jitieyi'i pi Sinia'.
- ¹¹Siuti initotietak'i wita'm napo i'nio', siojona asejnia 'esiji kank'iu'wate, ja wujwa kan'ye'en siupa t'eyasanaja.
- ¹²Siojona asejnia ka injwel ka inka'neyasa'n, nak je anijweki ti je awejna'm ka kiak iniwone, jla'yi kanjwel kawo anechiyaskiye k'iyey napo ayijnies. Awotajank'iyey ka k'iuk'iate ti yiyis 'wuk kiajwe.
- ¹³Kajeyepa, ti 'nelanjie'e, Sinia' iniajnat pa Adán ti ipiujunit, itimeje ti jiwekie'ejat'ipi pet japa asejnia Eva ti ilisane.
- ¹⁴Yina je paka Adán ka imosik ka jikajejlasaye ine'ne, japaka jlam japa asejnia, pakayi ti iyoyi pi jike'.

¹⁵Siojona asejnia ti jlam ti inet, siuti ja ke inleyi ni siunie jitenkiujnieye ti 'es ti iyoyi, jla'yi ni jlemijnaye, jla'yi ti janilesaniji jitieyi'i pi Sinia', janak janjwa'.

1 Timoteo 3

Kiak jota wo siunapo ti ijwienjli yi'ne pet ti i'yena napo Sinia' jilis

¹Ijiatk'i siu'nie ti po' ni yimi'n ka jikijmaye kiak iwo ti i'yena napo Sinia' jilis, 'yina wuj ti 'es ni itiliaja.

²Jak je iyoyiji ti jikijmaye kia'iyoyi ni i'nio', 'esiji ka ini'ye'en ni siunie iniwoneje, 'nakayeyijna'a ti ja lajak'ipa ka ti'yenaja. Janjwankit siojopa jik'iemjla. Jlosik japoye ni i'nio'. Ti k'iejliyi pa jlam je iyone 'ate ka woyi, 'wenajliyi ti wuj ti i'ye'en t'oniye 'es. Jla'yi ti i'ye'n ilia'm napo ijioyi. Naka ni i'nio' ti 'yijene ti 'yiyasa'n napo ijia.

³Je 'yata ni i'nio', jla'yi ti je naka ni siunie ti inilanejen'ni napo ijia, 'wenajliyi jla'am ti takap'ijliuski. 'Yakama ni i'nio', je itiliaja jana wikiniet'aj.

⁴Naka i'nio' ti 'yijene ti i'yena ni ji'wet, jilis its'iuye, kajeyepa ti iyo lajaye.

⁵Kajeyepa ti siuti janakaye siunie je 'yijene ka 'yena ni ji'wet, ¿tepa jawo ka 'najane paka wone ka 'yena napo Sinia' jilis?

⁶Ijiatjliyi siunie iyo ka 'yena napo Sinia' jilis, je ti'yenajayi'n siunie i'nio' je pajk'i ti ininekial. Iyojonk'ieye ka nakaye siunie ti paj, kajeyepa siunie ti je paja ni inamtik ent'a janitonit. Jawoyena 'ate pi imosik siupi iyo pi jiwet'ia ti tena'a.

⁷Janakaye siunie i'nio', ti siunapo je iyoyi ni inamtik jank'iuye kajeyepa ti jawoyis lajaye. Ja'nakayi ti ja ke tiwet'ianaja ts'iji, ni'ne ka nojwa'm jana jikatsala ni imosik.

Siunie jota iwoyi siunapo iniuyeje pa Sinia' ni jikijmaye iyo

⁸Kia'iyojliyi pit siunapo iniuyeje pi Sinia' pi jikijmaye janakaye siunie i'nio' ti t'oniye 'es, ji'liza je itimisiete, je 'yata, ni'ne ka inteliaja ka inkajli jana wikiniet'aj.

⁹Janakaye siunie ti ja ijiatayi ti janki'me siunie iyo ni ijiatk'i ni kas'wenkinaja, siunie ti je akakiunieje, jla'yi ti lajk'ipa ka t'ajwejli ineyiji pa ka k'iejliyeyi.

¹⁰Jana'an ka ti'yena siuti ja ijiatayiji ti ja lajak'ipa paka jitis inwo. Siuti ja lajak'ipa nak 'es k'ieye ka kiak tiwonaja ka inoyeje pi Sinia' ni jikijmaye.

¹¹Kia'iyojliyi napo asejnia ti iniuyeje pi Sinia' ni jikijmaye ja ke jiwekie'eja jana i'nioki. Janapokaye napo ti je yimi'n siuniwa ye'laja jiniliaja, je nesi'li'yi pa k'iejliyi, 'wenajliyi ti i'ye'en. Je tak'emiyeje wek siupi k'iejliyi ti iyo ka woyi.

¹²Jayapiliji'ijyi pet ti jajwil napo ayijnies; ja ke nakaye siunie jijwa'yis 'loj, jla'yi ti ja'najane ka 'yena papo jilis, jla'yi pa ji'wet.

¹³Siuti 'es pi jikijmaye ti iyoyi napoka, siunapo ijia Sinia' jilis ijiunitieyisi pet, 'yina ijiatayi pet ti jijweye po' ti iyoyisi jlamtikie' pa Sijwajieti Jesús.

Jitis iyo ni sitienkiujnieye ti 'es

¹⁴Awotajank'ie ka je pajayinie'e ka ijio'wa, 'yina ajlo'wa ta'a 'ni ip'isinik,

¹⁵kajeyepa 'lojwinie'e ka je simajli. 'Yina je sikiwit'a'm siunie iyo ni sikijmaye, ti Sinia' ji'wet jlelets'e'm, ka iyot'e 'ate, Sinia' ti je paj ka netia'n jilis. Jlam ti yints'e'm ka 'yitie pijia'm naka ni siunie ijiatk'i jla'yi ti akiejek'i ape'e.

¹⁶'Yaka ti je jlase' ki iyo ni siunie je akakiunieje. Sinia' 'yakajanitts'e'm sa'am ni siunie ti 'es, ti iyo'ate: Sijwajieti ti inikajanitie, iniwojwa'n i'nioye, jlampet ti Sinia' iniujwata kisie'e, ti tajli ki a'no', 'yakaja ape'e pet ti Saka'niona, injlojwajnas poli jlele i'wi'in, sekyi'i ti tijwelajayi pet ape'e wikie'eyi napo i'nio' ti yi' ape'e 'ni ajnat. Ijiate je takakiunisi, siuti tikiniejayi 'niji poliyi, 'yina sekyi'i ti isima ilia'm, siunie 'es ti tiwunitie.

1 Timoteo 4

Siunapo janleyi ni inamtik ti janwoyi

¹'Yakajk'i ki iyo jana Sinia' jikimet ti 'es, ts'iji jlomas niwa tome jlaja japoye siunapo janleyi ni inamtik, ja 'wenajliyeyi jlam ti janeki ki iyo niwaka siuniwa imose'l, ti jank'emijietk'i napo, jla'yi ti janeki ki iyo siunie t'eyasajnaye niwaka.

²Jank'iuyeyisijna'a siunapo ti jank'emijiet, siupi janwone, siu'neje napo sintijyis. Napoka siunapo ti ja jlosik ja netia'n, ja ke 'najane pa kanwone ti ent'a 'es ni'ne ka je 'esie siunie iyoyisi.

³Janapokaye siunapo ti ja ke inwejna'm napo ka injwa'yits'iji'n. Kiak jawo janeyiji siunie k'iejliyi ti itijw napo, ti janjwe'el ka je 'esieyiji ka titiuwa. Jlam'ne Sinia' jla'am ti ilisane niwak wask'i'nelaja atowak'i'ni sik'ioye ti sa'am ti atankiunieje, jla'yi ti kastant'ieje ni siunie ijiatk'i, siuti jatiuwa, sek jane'yi ka iyokiepe sinikanitiejayi pi Sinia'.

⁴Jlam'ne wikie'eyi siuniwa Sinia' ilisant'iyijpe isis. Je 'esiji'ne pet ka iwit'ianaja, 'esiji ka isima ilia'm. Jayokiepe sinikanitiejayi ti jla'am,

⁵kajeyepa ti siuniwa Sinia' jlamtis, siu'neje ni ts'ajlaye, niwaka ti ilisa'n.

Sijwajieti Jesús jikawo ti 'es

⁶Siuti kiak jawo ja 'eyasane papo si'lijwas niwaka, ja ama' siunie Sijwajieti Jesús jikawo'wa'm ti 'es. Jawoyi ajosik jlaka niwak inamtis ti tajle ni je akakiunieje, siu'neje ni inka'nejasajnaye siunie 'es ti impaja ti jleki, 'yina jleyeyeyi 'nijiye.

⁷Ká ani'noti siunapo yamtiyi siupapo pajt'ipi siu'neje niwa yi' ape'e 'ni ajnat ti laj lajaye, 'wenajliyi ti ja ani'neti pet siunie 'es 'nakayeyijna'a ti ja'nesi.

⁸Siuti anijnejlitie'ni, nak 'esi pet niwa ts'ajwes. 'Yina kia'iyone'ni pet ni sosik, siuti ani'netieje pa Sinia' jla'm ijiatayiji ti kasts'isisi, kajeyepa ti iniuyets'e'm 'nakayi jla'yi ts'ijiye.

⁹Ijiatk'i siuniwa inamtis, 'esiji ka wikie'eyeyi napo i'nio' ka jitiej inwoma.

¹⁰Nak it'imina ti awok sikijmayeja' jla'yi ti anilanajan'ni ape'e, 'yina ti jlam pajk'i ti ena'a ni sinijjiwiye pi Sinia' ti jlam ti je paj ka netia'n. Siunie Sijwajieti, jla'yi wikie'eyi napo i'nio' ti Jijwajietiyis 'esi siunapo ti je 'yakakiuyis.

¹¹Niwaka'ne siu'niwa ti jota jajwejla'm napo i'nio', jla'yi ti ja 'eyasane.

¹²Nilesaniji, 'nakayeyijna'a ti ja lajak'i paka injwel ka laja lajaye siunie jiwoye, ti a'm ti jwemik'ia'm. Siunapo Sinia' jilis ti jan'we'en siunie jiniwoneje, ti jlamtiyeta ape'e napo i'nio', siunie akijmaye ti 'es, siunie emijnaye, siunie atankiujnieye ti 'es, je 'es ka woyi paka k'iejliyeyi siunie je 'es, ka kiak iniwonisieyijinie'e pet.

¹³Siuti je ajli'yajyi katate niwa Sinia' jlamtis ka'yen k'iyone napo jilis, 'nakayi ti jampe'ya. 'Ejie'ne ka woyisi, 'eyasane.

¹⁴Lesaniji siunie Sinia' iwi'na'm, ti iyo a'wajieta', jakayi ti yamtijie'n japo jikawos, siujo iyo ja ijwi'la'm ti jikioye yi'n ape'e japo ijiate jla'am ti Sinia' jilis.

¹⁵Nayi wita'm ni akiowe ti ataj ja eni'ni 'ate niwaka, 'nakayi ti jan'we'en napo i'nio' ti ijiate jikajli niwaka.

¹⁶'Esiji ka wujwa ka in'ye'en, siu'neje ni 'eyasajnaye jiwoneje. Katate siunie jiwoyi. Siuti kiak janiwoneje janiwajiet jiwek a'm, siu'neje napo ti its'iu'wa'm.

1 Timoteo 5

Siunie 'es kawoyi napo i'nio' Sinia' jilis

¹A'lej ke etiapk'i ni isijli siuti jiwo jlosikie', wona 'ate ni ana' ti jawo jlosikie'. Jlampet siunapo jwemik wone pet 'ate jiwone napo a'yijnis ti a'nayi ijwienjliyi.

²Jlampet siunapo asejnia ti isijlijyi'n, kiak jawo wone pet 'ate jiwone jana et. Siunapo jlosie wone pet 'ate jiwone jana a'yijnia, 'nalkit siunie 'es atankiujnieye ti ja e'ne.

Siunie jla'm ijiate ti 'es ka tiwonaja napoka ask'ilieki

³'Esiji ka noyeje siunapo ask'ilieki, siunapo ti lajk'iyipa ka inoyeje.

⁴Siuti jilis po', ni'ne ka jikichasa' papo ka poye, janapokaye ti jani'neyasane ka inkimts'e ka'yenisie japa jletis wikie'eyi pi ji'wet. Nak 'esk'i'ne, 'yina ti naka ti Saka'niona yimink'i. Siuti kiak janwonisi, kajeyepa ti yiyeyi pit ti jan'yena japa jletis iyont'iyipi pet ti i'yena papo jilis.

- ⁵Siojona ti ijiateje ti ask'iliekiyi, janaka siojona ti lajk'i papo ka jilisa', ni'ne ka jikichasa' papo ka noyeje, jinijijwiye yi'ne ni Sinia'. Je paj ka leyi ti inip'elisini'ni pi Sinia', t'ajle pi Sinia' jlomas, niwa ajnajas.
- ⁶Jlampet siojona ti ask'ilieki ti inekiajle siuniwa iyo kawo ti itiliaja, ijiate a'wena ti jijweye poyeta ape'e ni ajnat, 'yina paka jla'am pi jlosik ti netia'n.
- ⁷Naka 'neje ti jajwejla'm napo i'nio', 'nakayeyijna'a ti ja lajak'ina'a paka titiajlataja.
- ⁸Siunie i'nio' ti je i'yena napo ijia, ni'ne ka napokaye napo ji'wet jlele, jlam'ne kia'iyoyi ni si'niayi, wuj ti iyo sintiye ti ijwil ka intankiuni pi Saka'niona. Wuj ti je 'es ni iyoyi 'yaka'm ape'e ni jike' iyo napoka napo kakiujnietas.
- ⁹Ja ke akimajiam'ni jiwek siuti po' jana ask'ilieki ti iyo ka tenaje' jle' papo ijia, je 'esiji ka je inka'm ape'e puwa sesenta jika najkapis, jla'yi ti ijwienkit siupa jik'iemjla masa t'ipi;
- ¹⁰Janakaye siojona i'nioki ti pajk'i ti titiant'ieki ti'wena ape'e pi jikijmaye ti 'es ti iyoyi; siojona wuj ti 'es ti i'yena papo jilis; t'oniye inka'a ti i'wi'n ilia'm papo i'nio' ti ijioyetaja; siojona ilij niwa jisietis papo Sinia' jilis; jla'yi ti wuj ti iniuyeje napoka siunapo ti po' pa jijliak'ali; siojona 'yakatate ti iyoyi siuniwa isis.
- ¹¹Jlampet siunapo jlosie 'wanjlijyits'i ti kia'iyoyi ask'ilieki napok ja ke ajwane, kajeyepa ti yiyetaja ni t'ajka ni iyo ti ijiuski'lan'ni, janak je paja wat ti iyoye'ijyi kanjwa'yi, 'yina iliyek'i siunie iyo ti ijia'an pi Sijwajieti.
- ¹²Sekyi'i ti init'emina'aja ti po' ni jitis, kajeyepa ti je iyo lajaye siunie iyo ti 'nelanjie'e ti initeme pi Sijwajieti, siupi iniwone.
- ¹³Ijwienjli yijnap'e niwa 'wukiu'ul ti yamk'i'ni, je iyo ka k'iejliyeyi paka inkima ji'wet'e. Je najata, jla'yi ti jitiej ijiutie papo ijia, ti k'iejliyita pa je lajts'e ini'notieyi pet, je paj ka 'esiek'i paka iwoyi.
- ¹⁴Tempi it'imina ti awo'ate: siojona ask'ilieki ti jlosie 'wanjlijy, 'esiji ka injwa'yi. Jilis japoye, ja wujwa ka ilesa'n ni ji'wet, ja'nakayeyijna'a ti ja ke tiliakik ka lajayipe 'weta ni inkajejlasaye tajle ni sitiejiejwa.
- ¹⁵Awojlitieje ti po' napo ask'ilieki ti iliyi ni Saka'niona 'niayi, 'nakayi yame ki iyo pit ni sitiejiejwa imosik.
- ¹⁶Ti po' jana ti iyoyi ni Inamtik, po' napo ask'ilieki yi 'wet'e, 'esiji ka'yena pet, ja'nakayi ka jeye wat pet pi jikijmaye ka poye napo Sinia' jilis. 'Nakayi ti jijweye jajnoj'li ape'e ti jan'yenisie siunapo ijiate jla'am ti ask'ilieki, siunapo ti lajk'ipa ka inoyeje.

'Esiji ka ijiatayiji ka ti'yenaja siunapo isimk'iji'n ti iniuyeje pi Sinia'

¹⁷Siunapo ti paj, ti 'es ti isimk'iji'n ti iniuyeje napo ijia ti Sinia' jilis, jlama ijiatayi jla'am ka 'esie ka'yenayi siojona jikaja ja 'etsakajak'i'ni. 'Yina janak tejeje napoka, siunapo ti taka'neyasane niwa Sinia' jlamtis napok je tolsinieja'm.

¹⁸Jlam'ne iyo'ate niwa Sinia' jlamtis ti yi'i ni ji'wet, "Ká awo jikiwet t'akaye ni alajwa wakia inkijmayewo ti jikijmajne'n ti t'ask'i'ni ni ipiata tiok ti t'ejes iliejne." Siunie jikiecha iyo'ate, "Siunie i'nio' ti isijme'n jlam je 'yakajli wek japa jikaja, kajeyepa ti isijme'n."

¹⁹Ká ak'iuye siuti japoye papo ka injwe'la paka injwel paka jitis iwoyi napoka Sinia' jilis ti paj, ja lajak'i papo ka najapeja ni'ne ka timesie papo ka'wenaja ti ijwil i'winaja ti iyoyi pi je 'es.

²⁰Siunapo ti jla'm ijiateje ti je iliyi ti iyoyi ni jike', napok ja ene jitieyi'i napo Sinia' jilis napo paj ti jajloye ka ileyi ti iyo siupi jike' iyone, 'nakayi ti jan'we'en napo ijia, sekjane'yi ka je injweyek'ina'a naka.

²¹Ya'am ene jitieyi'i pa Sinia', jla'yi pi Sijwajieti Jesús, siu'neje napo injlojwajnas poli jlele ti'wenakitie, ti ja ajwejla'm ka woyi niwak siuniwa ajloye'a'm ka awoyi. Ká a'ye'en siupa ka inteliaja ka pakaye ka 'oyijk'i, 'wenajliyi ti ja jotk'i wita'm.

²²Ke inesi'lie'yi paka akioye e'n ape'e, 'lojwinie'e ka alaye inoj wita'm siuka iwotajanie'e ni jike'. Ke anine'nate ka ijno'wa siunie je 'es.

²³Siuti kiak jawo atowe ja a'tiejaja, siuti je i'nes'ni, ká a'nalkit ni i'niat ti ja'yaje; 'yaje ni at'es, ja jwamjla'aja wek paka a'yaje.

²⁴Po' napo i'nio' iyoyi ni je 'es, 'yina 'yaka ta'a ape'e niwa jikejis, jlam'ne je ti'yenajli'ijyi. Po'neje siunapo je 'yaka ape'e siunie iyoyi, tejeje pet siunie jloma ti ja ti'yena ts'iji.

²⁵Iyoye'ate siuniwa iyo ni i'nio' ti isis, lajk'ipa ka imp'one pet. Jlampet siuniwa je 'yaka ape'e je ijiat ka je 'nakaja ape'e pet ts'iji, ja lajak'i paka imp'one pet.

1 Timoteo 6

Siunapo inkipijnas ti iyoyi ki inamtik

¹Siunapo inkipijnas, 'esiji ka ink'iuye napo jika anechiyasas, jawo lajaye. Ja'nakayeyijna'a ti ja lajak'ipa ka inlaki pi Sinia', jla'yi ki jika'nejasajnye, ka wo'ate, "Je p'an 'es."

²Jlampet siunapo ti ijyiwite ni jika anechiyas ti iyoyi ki Inamtik, je 'es ka jikiowe iwone 'ate, "Ejlowek je ijiat ka its'iuye, jla'yi ka iyo lajaye, kajeyepa ti iyo'ate awo ti iyoyi ki Inamtik." 'Yina kat'aja ti 'esk'i ka ijiatayi ka inoyeje, 'yina ti jikiechayik'i ti iyoyi ki Inamtik, kajeyepa napoka siunapo jika anechiyasas, Sinia' jilis ti wuj ti ti'niejmak'i.

Siunie ti ijiate ti iyoyi ki Inamtik yame'e pet ti 'esi

Woyi amtikie' siu'nie, jla'yi ka 'eyasane napo i'nio'.

³I'nio' ti taka'neyasane siunie 'wenayiji ti je jnanjlajape'n ki iyo niwa jlamtis ti isis pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, jla'yi ni iyo pit ni jika'neyasajnaye, ni tajle ni sitienkiujnieye ti 'es,

⁴naka ni i'nio' ti initonit, jlam'ne lajk'iyipa ka iwo je 'yije'en. Iyot'e 'ate ni inlaye, yimi'n ti iniewitiji'n napo ijia, jlam'ne je 'yakajk'i siupi ijwi'il ka initajlatisi, 'yina jlam inilanejen'ni papo ijia. Nak tajle ni siunie ti je paj ka ijnol wita'm napo i'nio', inisela napo i'nio', initejlitk'i wita'm napo i'nio'.

⁵Laj jlaja ti tejets'i wita'm, 'yina napoka napo ti initiajnat naka ni jlosik ti 'es, netia'n ki iyo ti 'yijene naka ijiatk'i. Ijwilayis ka ijiatayiji ka 'esieyi ka 'naka siunie kan'yakanisi ti iyoyisi siunie jitienkiujnieye ti 'es.

⁶Ijiatk'i kiaka, ti je jlase' ni ikajliji ni i'nio' ti po' naka ti jitienkiujnieye ti 'es, siuti jampeni'yi pi jwamjla'a pi nitia i'wi'in.

⁷Siuti kia'iyoye k'iejli awakie ape'e 'ni ajnat, lajk'ipa ka itiunie'ni, 'yina kiak jawo'o'yi pet, siuti jaliki 'ni ajnat, ja lajak'ipa ka k'iejliyeyi ka itiunie.

⁸Siuti po' ni sak, jla'yi ti po' ni 'oyek'i, 'esiji apejnikie'e wek kajeyepa ti 'etsaka ti akajmak.

⁹Jlampet siunapo i'nio' ijialas ka inkasaja je kia'iyoye. Je to'm ilia'm naka inkajejlasaye siunie iyo ape'e 'ni ajnat, jak je iyoyiji yiyi ts'iji ijiatayiji ti inikajyi'n.

¹⁰Kajeyepa siunie jijwetis wikie'eyi niwaka je isis, naka ti inemijnaye tena'a jana wikiniet'aj, jla'yi siunapo ti jitienkiujnieye ipijlanitia'm, ti iyojonk'iyeyi ka jlomas intejwe ka je inetiane janak wikiniet'aj, napoka napo yiyi ts'iji initiajnat ni jitienkiujnieye ti 'es, 'yaka ijlie'en, sekyi'i wuj ti inilayiti ti iyo ni jijliak'ali ti iyo ti yiyi ni jlosik.

“Mayi ki iyo ni awoki ti 'es, ká aleyi jla'yi ti ja ke anilaki ti jitie'yi ilia'm ni je 'es”

¹¹⁻¹²A'm ti Sinia' jlasts'a'm ti inwakal, joskiye niwaka. Katate ka woye ni siunie 'es ti je tak'emiyeye wek; katate ti ani'neti pi Sinia'; woyi ni atankiujnieye ti 'es; siunie emijnaye kia'iyoyiyi; je paj ka leyi naka; ke injwesie. Ni'net siuti jitie'yi ilia'm ni je 'es, 'yina ti po' 'ni atankiujnieye ti 'es. Akio' et'i janak a'wasankiye ti laj jlaja, 'yina siuti Sinia' tana'api jiwoyeye 'ate, “Sijwajieti Jesús naka ti 'Yaka'niona pet”, ti jlene jitieyi'i japo i'nio' ti 'loj.

¹³Nakayi ya'am ene jitieyi'i pa Sinia', ti iyo ji'wasankiyeja' wikie'eyi niwa wask'i'nelaja yi' ape'e 'ni ajnat, jitieyi'i 'neje pi Sijwajieti Jesús, jlam ti inikajanit ti inijwel jitieyi'i pa Poncio Pilato, ti ajlo'wa'm ti awo'ate:

¹⁴je paj ka leyi siunie ajloye'a'm ka woyi, ja'nakayeyi ti ja ke inets'e paka ka ine'yaja'ni siojopa jloma ti ja'nesi pa Saka'niona Jesús.

¹⁵Ka netieje janak jloma, Sinia' ti jla'am ti anechiyas wuj janjlo' ti janapimet. Jlam ti jika anechiyas papoka ijia anechiyasas, jla'yi ti jika'niona pet siunapo ijia inka'nionajas.

¹⁶Ijwienjli jla'am ti je paj ka'na'al, ji'wet pet janak kates siojona ti je ti'wena paka ijnoyi. Lajk'ipa kan'we'en kajeyepa ti lajk'ipa ka'najane paka wone kan'we'en. ¡Ja ke paja ka int'ekiye siunie iyo ti tonitie, siu'neje ni jijweye jajnok'i'ni! Amén.

¹⁷Awojonk'ie ka jwejla'm napoka i'nio' ti jwajla'a i'wi'in, ka wone'ate, “Ká anipajayi niwak askijmatis ti po', ti jijwela ka niwakaye ti injwajieta', 'yina siuniwa inkijmatis yi' ape'e 'ni ajnat, je t'o'n.” Ja jloye jla'am ka najataja jla'am ka jitiej iwomisie ni Sinia', 'yina ti jlam ti iwints'e'm wikie'eyi niwa wask'i'nelaja ti 'etsaka nakaye'eje ti yits'e ni sinikanitiejeje.

¹⁸Siuti jajloye, wone'ate, “Woyeyi ninta 'es. Siunie jiwoyeyi ti jwajla'a je sitiana, nak 'yenajiap siuniwa askijmayejes ti isis ti jawoyeyi. Ke enieja'm siuniwa askijmatis, pi jane'yi pet pa jawenajia'm.”

¹⁹'Yina ti jawoyi naka, 'yiniye ka iwoyi jijwetisila' niwa iyoyi siuniwa jikijmatis ts'iji, sekjane'yi ka i'yakanana'a jana ijiatk'i ti ji'wasankiye.

Siunie yi' jlaja ti Pablo ijliuyeje pa Timoteo kawoyi

²⁰Timoteo, 'esiji ka lesaniji ni siunie Sinia' 'yaka ti je isiwita'a'm ti jawoyi. Ká ak'iuk'i'ni niwaka inamtis jiniliaja ti taj'l ape'e 'ni ajnat. 'Najane ti lajk'ipa ka 'esie ka intajleje, ni'ne ka niwakaye siuniwa wuj ti je isis iyone'ni 'ate napo i'nio' “najankijnieye”.

²¹Siunapo yamk'i pet niwaka inamtis ti ajwe'el, ijiate ijlie'en pet naka ti 'es ni jitiengkujnieye. 'Esiji ka Saka'niona jikap'ijliuskiye ine'asap.

2 Timoteo

2 Timoteo 1

Pablo itijwile pa Timoteo

¹⁻²Ampey ja isiecha Timoteo, ya'am Pablok'i'm ti Sijwajieti Jesús jiluijwanikk'i'm, 'yina ti awoyi siunie Sinia' jlam ti ijliuyijk'i'm ka iyo. Jla'yi ti yikialk'i ka ijwijla'm ti ji'wasankiye po' napoka ti ini'nopijiete pi Sijwajieti Jesús, ya'am ti ika jwukis siu'niwa. A'am ti awo yasa'a'm ti wuj ti emi'n, Timoteo, 'esiji ka Sinia', jla'yi pi Sijwajieti Jesús ti Saka'niona ka we'na'm ni 'es, jla'yi ka imp'elisimpe, siu'neje ka akama.

Pablo itienkiunk'i siupa iyo pa Timoteo, ti ijiate ti iyo ki 'es

³Ti awo 'yejlayeja', jloma ajnaj, itiej wuj'wa'ni, sekyi'i ti awoye'eje inikanitiejayi pi Sinia' ti 'Yaka'niona. Ka kia'awo ka poye paka k'iejliyei ka iyo 'yajwejliye, ti ijiate ti anoyeje, iyot'iyipi papo 'yaka kijilas mases.

⁴Je paj ka sikiwaliyi'i siukia ti jlap'nijpe, it'imina ti ajalas ka i'wi'in, sek jantajle ka wujwana'a ka ts'ajkaj'ni siuti kiak jawo.

⁵Je paj ka iliyi ti atankiunk'i siunie ti jiwoyi ni atankiujnieye ti 'es, siujlieja ant'e Loida jlajak tajle ti 'nelanjie'e, sekyi'i ti ijliasayi pet jla'a et Eunice, naka'ne siunie ti je sit'iaiyiji'n ti yi'a.

Ke i'najweje ni Sijwajieti siu'neje niwa jlamtis ti jijwe'el

⁶Siuti kia'iyoy, 'esiji ka je ekiajle isia'm naka siunie Sinia' iyo a'wajieta' jakayi ti siojokia jloma ti isioye e'n atepe'e ti 'a'l atepe'e.

⁷'Yina Sinia' je naka ka inekialts'e ka je kasjwe'e, 'wenajliyi ti iwints'e'm ni sijweye, jla'yi ni semijnaye, siu'neje ti wuj ti a'yena siunie aniwonaja.

⁸Nak it'imina ti awo'ate, 'esiji ke 'najwel ti jijwe'el ni Saka'niona, jla'yi ti ja ke i'najwel itipe'e siuti ajyi jla'a insat jiwe, lapakawo ti naka ti it'imink'i ti anoyeje. 'Yina noyeje pet siunie ti anilayiti ape'e niwa Sinia' jlamtis, je lajk'i ki iyo ni ajweye ti jitiajeje ni Sinia'.

⁹Sinia' kasjwajiet, jlam ti isimts'e'm, jlam ti kaslej, 'nakayi ja kasts'isis. Je ka isijmayeja ka 'esie kant'emina siuti ti kia'iyoy, 'wenajliyi ni iyo ti jla'am ti tajle, ni iyo ka wonts'e ti kasp'elisi'n. Ka lajat'ik'ipe pa Sijwajieti Jesús, ti Sinia' kassemi'n, tajlap'e ti lajlik'ijipa 'ni ajnat.

¹⁰Siuti Saka'niona Jesús nama ajnat'e, kiakayi'ne ti 'yakajanitk'i siunie jlemijnaye ti yints'e'm. Sijwajieti jlam ti initiajnat ni jijweye iyo jana 'najlati, 'yina ka lajak'i niwak Sinia' jlamtis ti isis ti tijwela, niwaka'ne ti ition kisie'e, janak in'wasankiye ti laj jlaja.

¹¹Ya'am ti Sinia' jikawok'i'm ka ijwil 'nak jika'niye, jla'yi ti jiljujwanik'i'm, jla'yi ti iyo ka'iyasaneje'n niwa jlamtis ti isis napo i'nio'.

¹²Naka'ne ti it'imink'i siu'nie iyo 'ni iwit'ia ti wuj ti anilayiti. 'Yina je ts'ajwejle, kajeyepa ti ts'ajane pa awone siunie I'nio' ti itiej awomaja. Jlam ti janoyijk'i'm ti ja wujwa ti jan'yenik'i'm siunie ti yikialk'i, jlomas ti jan'yena paj ka ineyeyinie'e janak jloma ti yi' jlaja.

¹³Siuti jika'neyanata, woyi siukia ti awoyi ti 'es, ti pajk'i ti 'eyasane. Ja ke inets'e japa kajlomaye ka leyi siunie 'es ti awoki, siu'neje ni iyo ni semijnaye ti yits'e ti ani'nopijietaja pa Sijwajieti Jesús.

¹⁴Po' siojona jikimet ti 'es ti tajle pi Sinia' ti janoye'a'm. Lesaniji naka ni 'es ti tekiajla'a.

¹⁵Najane ala pi jiwone ti pajk'i ilik'i siojopo ji'wet jana ajnat Asia, ejlo'ne ka japokataja ja Figelo siu'neje ja Hermógenes.

¹⁶Esiji ka Sinia' imp'elisimpe siojopo Onesíforo ji'wet jlele, jlam ti 'yuk'i 'neye ti yi'ni ijiap, ti aji jaja insat jiwe, ka kia'awo ka 'najwel itipe'e ti ts'otie a'laja'm.

¹⁷Jak je iyoyiji ti yiyepe Rómaja, ka kia'iwo ka ji'wetjliyeyi'n'ni ti siwojyi'ni 'yina paj ti ijiwitak'ipi.

¹⁸Kiak jiwo 'najane pi jiwone ti jla'am wuj ti iniuyits'e'm, ti awak Éfesojo. 'Esiji ka wujwape ka Saka'niona inoyeje, kamp'elisi'n pet, ka netieje janak jloma ti jana'am.

2 Timoteo 2

Sijwajieti Jesús jika ijiawo

¹A'm yas, kima ni Sijwajieti Jesús jikap'ijliuskiye ni yits'e, woye ajweyeja'.

²Siuniwa jipe'yape ti ene jitieyi'i japo i'nio' ti 'loj, ti ajwe'la'm, nak jajwejla'm pet siunapo ti je tikiwitaja, ti ji'we'en ti 'yakajli ti iyoyi, 'nakayijna'a pet ka 'neyasajne'n napo ijia.

³Ti a'm ti Sijwajieti Jesús jika tokists'ia'm, 'esiji ka anilayiti pet siunie awet'ia.

⁴Ji'we'en siunie tokis ti its'iuye ni jika anechiyas, nak it'imina ti je iyo ka'ye'en niwa wask'i'nelaja iyo napo ti je tokis.

⁵Siunie i'nio' inito'm, je 'yakajli siunie tena ajnat'e siuti jant'osijyin'ni jiwekie'e.

⁶Jlampet siunie inkijmayewo, kia'iyojliyi lajk'ipa ka intomik'i'ni ti iyo ka intojw siupuwa jla' puwa jiwomki, kajeyepa ti nak it'imina ti ini'net ti isijme'n.

⁷Ataj na'yina'a siu'nie awoyi, Saka'niona jlam ti janoye'a'm 'nakayijna'a ti jantant'iek'i wikie'eyi 'niwaka.

- ⁸Ataj enayijpe 'ate ti Sijwajieti Jesús iniu kisie'e ti tajli pi a'no', jla'yi ti jla'am ti tajla'm papo David jilist'ipi. 'Naka'ne siu'nie ti awoyi'ni yamtikie',
- ⁹yina nak it'imina ti anilayiti siu'nie iwit'ia iyoyi ti silie'nitieje 'niwa wikijnies 'yiniyi ni i'nio' kalankijeta. Jlampet niwa Sinia' jlamtis je iyo'ate awoyi ka t'aka poye.
- ¹⁰Lapakawo ti 'esiji wek ni iyo ni anilayiti, 'yina ti je aniwone wek. Napoka jla'am ti ja 'esieyi, napoka napo Sinia' isi'mik'i ti ini'nopijieteje pi Sijwajieti Jesús kan'we'n pet siojona jiwajieti ti jlonitiei po' ti laj jlaja.
- ¹¹Jlam je iyo ni inamtik ti iyo'ate: Siuti siliaye iniuyi wita'm pa Sijwajieti ti 'ya'al, kiak jayoki'ijyi pet siuti 'wasa'n ja kas'wasajne'n pet.
- ¹²Siuti kia'iyio anokieje siunie iyo ti inilayiti, kiak jawo je ijiat ka je iwiekiap yi'i pi ji'wet ti iyo anechiyasa'. Jlampet ti jayok'iate, "Je sitiant'ieje", kiak iwoyeyinie'e pet 'ate, "Je sitiant'ieje napoka".
- ¹³Jlampet ti je ijiatk'i siunie awoki, jlam je paj kanleyi siunie iyo, ni'ne ka jikiecha 'noti siunie iyoyi, kajeyepa je ti'wena ka kiak iwo ka inilaki ka aniwojwa'n sintiye.

Inkijmayewo ti Sinia' inka'a

- ¹⁴Niwaka ti ja ayiji k'iyie napo i'nio', jla'yi ti ja 'ejie'ne ka leyi siunie iniwonisi ti iniewitis'ni, ya'am ene jitieyi'i pi Sinia'. Je ikajliji paka 'esie, 'wenajliyi ti ikajyi'n siunapo its'iuye, yiwi ts'iji ti je ikaja paka ji'niayi inwoneje.
- ¹⁵Ká ajlasat isia'm siunie jiniwone, 'nakayijna'a ti ja lajak'ipa ti jawoyi 'ajwejliye jitieyi'i ni Sinia'. 'Wenajliyi ti ja inkaja'a'm, kajeyepa ti jan'we'en ti jawoyi naka atankiujnieye ti tijnajyi ti jiwoyi niwa jlamtis ti ijiatk'i.
- ¹⁶Lesaniji siuniwa amtis jiwone, ja ke niwakaye siuniwa jlele pet 'ni ajnat, ti laj lajaye. 'Yina je int'ayiji'ni siunapo i'nio' ti jlamtis kia'iyio jlam yamjlijia'm ni siunie je 'es ti iyoyi.
- ¹⁷Siunie jika'neyasajnaye iyo'ate siunie inlaye siunie ti laj jikieye ti yajme'n. Kiak jiwet'ia iyo ja Himeneo, siu'neje ja Fileto.
- ¹⁸Ijlie'en siunie ijiatk'i, ti ijwilis ka pajak'i ka inek 'nijiye siunie sinijijwiye iyo ti janiukk'i kisie'e ti atajlaja'm ni a'no'. Tempi it'imina ti je 'yaka paka inwo siunapo Sinia' jilis, kajeyepa ti je 'yakakiuyis.
- ¹⁹'Yina jlam'ne siunie Sinia' 'yite'e ape'e siunie ilisane je k'ajts'e; siuniwa inamtis yi' ape'e iyo'ate, "Saka'niona itiant'ieje siunapo jika kia'lis", siu'neje ti, "Wikie'eyi siunapo yite'n ni Saka'niona, 'esiji ka inleyi ni siunie je 'es".
- ²⁰Ji'we'en siojona 'wuk ti wuj, 'loj niwa inkijmatis yi kiajwe. Je niwakata wikinie maja ti 'najli, wikiniet'aj jana yi kiajwe, 'yina po 'neje niwa ijia inkijmatis, niwaka a'la' t'ejes ijia niwa isat. Siuniwa isis tejeje pet siunie ti je iniliak siu'neje ti tisiayejamk'i, jlampet siuniwa je isis tejeje pet siuniwa jlele jiniliaja'n.

- ²¹'Yina kia'iyó ni i'nio' iyojonk'iyé ka inkijmápe'n ni Saka'niona, ti jla'am pa Sinia' itiejeta ka kia'íwo ti ilisa'n. 'Esiji ka initoskijiete ni siuniwa wask'i'nelaja ti je isis. 'Nakaye pet ti ja titiejeta niwa isis ka iwoyi jikijmayeja'.
- ²²Jak je iyo ti kiak awo, joskiye ti a'm ti jwemik'ia'm siunie yiji napo ijia jwemik. Majk'i ni siunie tijnaji. Ke ekiejiet ni atankiujnieye ti 'es, siunie emijnaye kia'iyojliyi, siunie jiwo ti jikama. Wikie'eyi, a'm siu'neje napo ti je iliyi ti yite'n ni Sinia', siunapo jlosikis 'najleje'n.
- ²³Ká ak'iuk'i'ni siuniwa inamtis jiniliaja, 'yina 'najane ti je 'es paka intajle, 'wenajliyi ti itiejietk'i wita'm napo i'nio'.
- ²⁴Siunie Saka'niona jikawo je 'yu'we ka inilanejen'ni napo ijia. 'Esiji ka wujwa ka inemi'n napo ijia. Ja'naja'n 'nakayi ti ja'neyasajne'n pet napo ijia, jla'yi ti 'esiji ka nakaye siunie ti janilayiti ti k'iejlitije pa iyo napo i'nio'.
- ²⁵Ja ke initonit ni i'nio', ti iyoyeta jlosikie' siunapo teje'yi ilia'm. Janejwijiyi'n pet k'iyé ka Sinia' inoyeje ka wo 'niayija napoka kawoyis jlosikis ink'iejiyisa', jla'yi ka intant'ieje ni siunie ti ijiatk'i,
- ²⁶yiniye ka jiwekie'eja ka int'ok'ijyi'n, ka ini'yakajni ti yiji jana jikatsala ni imosik ti iyotaja paka iwone, siupi iyo kawone.

2 Timoteo 3

Siuniwa jlomas yi' jlaja kiak janwo siunie iyo ni Pablo yamtiyi

- ¹Jla'yi ti 'esiji ka'najane paka wone siuniwa jlomas yi' jlaja, ti sam ti awoki niwa Sinia' jlamtis wuj ti jansta' ni si'niayi jawoyi.
- ²'Yina japoye napo ti ja jlamayis jla'am ti janinemijne'n; ja najataja ti ja'noyits'i ti jajwesieyiji'n k'iyé jana wikiniet'aj; wuj ti janitoniti'n; ti janjwelis ka anechiyasisa'. Jikalakijnieye jane'ne napo ijia; ja ke ink'íuye napo jiniewot, ti iyotaja'ni jlosikisie'; ja ke iwo'ate napo ijia ti iyo'ni jiwék jinikanitieyeja' ape'e pi ti k'iejlíyi, jla'am jajeye; jankakiuyis niwa Sinia' jlamtis;
- ³ja laja jlemijnayeja'; ja laja jikap'ijliuskiyeja'; jankamtijniejne'n ti jitiej jajnot'ni; ja ke inilayiti siuniwa je isis ti janwoyi ti janen kisie'e; jajwesisa'; wuj ti janta'yi ilia'm ni 'es;
- ⁴janlaki napo ijia; ti jank'emijietk'i; ja laja t'ajwejliye ti k'iejlíyeyi pi janwoyi; janitoniti'n; janwoyi jla'am siupi itilia kanwoyi, jatojwayeyina'a ts'iji ni Sinia' kaneminis;
- ⁵jawoyeyinie'e siunie jawoyi, ti janjwelis ka iwoyisi niwa Sinia' jlamtis, 'yina siunie jikijmaye iyonisi nak ja'nakanit'i ape'e ti jlajma iwo ka ijiatayi ka nakaye jijweye iyo niwa Sinia' jlamtis. Joskiye napoka i'nio', 'esiji ka anitonitiapen.

⁶Napoka tajle siunapo ti 'yuyits'i'ni napo asejnia siunapo lajk'ipa kawoyi ti je to'm ilia'm ti ik'emijietk'i, ti kia'iyoyi iyoyi ni jike' ti je 'ye'n ilia'm.

⁷Asejnia siunapo ti je iliyi ti ini'neyasajne'n, 'yina je paj ka ijiatayiji ka intant'ieje ni siunie ijio'we ni ijiatk'i.

⁸I'nio' siunapo ajwel'ni napoka napo ti netia'n ni jlosik iyo ti 'es, je ika paka iwo, teje'yi ilia'm ni siunie ijiate ti 'es iyoye'ate siupapo i'nio' t'ipi aye'wu'l Janes, siu'neje pa Jambres, ti teje'yi ilia'm pa Moisés t'ipi.

⁹Yina ji'niayi ja ke into'yi napoka, kajeyepa ti ja wikie'eyeyi napo i'nio' ti ja 'najane pa jawone, jla'yi ti jantant'ieje, ti ja lajak'i pa paka woyi, 'yina ti ne'lias, iyoye'ate papoka aye'wu'l ti times siupapo ajwel'ni.

Siunie ti pajk'i ti jini'neyasane, nak ja aki

¹⁰Esiji ti 'wena je t'iasap'e siunie 'yaka'neyasajnaye iyo, jla'yi siunie awone, siu'neje ni ajalas ka iyoyi, siunie iyo ni itienkiujnieye ti 'es, jla'yi ni awo ti akama, siu'neje ti yimijnaye po', jla'yi ni ijwiye iyo ti ato'm ilia'm ni iyo napo i'nio' ti teje'yi ijyilia'm, siu'neje ti anilayiti ni ijliak'ali iyo.

¹¹Mejla'a ka je 'najane ki iwit'ia iyo ti ape Antioquía, siu'neje ti a Icóniojo, siu'neje ti a Lístraja. Wuj ti a'tisk'iji'n siukiwa iyonk'iji japo i'nio', 'yina Saka'niona sijwajiete jakayi.

¹²Ijiate wikie'eyi siunapo ti jawo ka nekk'i ni Sijwajieti ji'niayi ti tijnajyi, napoka ti wuj ti janilayiti siunie jawone napo i'nio' ti jiwak jane'ne.

¹³Napoka siunapo ti je isis, siu'neje napo wuj ti iliaki napo ijia, jlam yamjliyi pet ti iyoyi siunie jiwet'ia ti wuj ti je 'es ni tijnats'i. Ijiate janlaki napo ijia, jlam'ne kiak jawoyi siunie jawoyi ti initonisi ni jiwet'ia.

¹⁴Wikie'eyi siuniwa jini'neyasanejpe niwaka ti ja ke paja ka leyi ti ja aki, siunie ti ijiate ti je jikakiuni, jla'yi ti intant'ieje, 'yina 'najane pi jiwone siupapo 'neyasant'iyijpe.

¹⁵Ataj wunitk'i, ti jiwo kia'leja' ta'a ti 'najane pi jiwone niwa inamtis ti isis, niwaka ti i'neyasane ti je kakiu ni Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, jla'yi ti jijwa'a.

¹⁶Wikie'eyi niwa Sinia' jlamtis ti t'otataja, ti yi'i ni ji'wet, tajle ni jiyel pi Sinia'. 'Es ka tiwoki inka'neyasajnayeja', jla'yi ka tiwok jlosikie' pa', jla'yi ti 'esi siunie ti je ijyiwiteje siunie ji'niayi ti 'es, jla'yi ti 'yiyasane napo i'nio' ka 'najane siunie 'es ka woyi,

¹⁷jla'yi ti iyo jlosikie' ni i'nio' Sinia' jikawo, jla'yi ti 'yiyasa'n, 'yina wakal je tejejiji'ni ka woyi siuniwa isis ti iyoyi.

2 Timoteo 4

“Woyi amtikie' niwa Sinia' jlamtis”

- ¹'Yejne'n, jlam enjliyi ape'e ti ajlo'wa'm, jitieyi'i pi Sinia', jla'yi pi Sijwajieti Jesús, siunie anechiyas ti je ijiat ka je i'nes ti janapimet, ti jankajanit ni jitis iyo napoka siunapo 'wasanjliiyine, siu'neje napo pajk'i ti 'yajle'n.
- ²'Esiji ka woyi siunie ajloye'a'm, 'esiji ka woyi amtikie' niwa Sinia' jlamtis. Siuti po' jana jloma ti a'wet poyi wata'a, siuti ja laja a'wetayi ejlo'o wek. 'Yina ja inwakal jiwekie'e. Lesaniji siunie jlamtiyi k'iyenapo i'nio', 'nakayi ti jan'wenis pet ti ijiate siunie jiwoyi. Wo jlosikie', jalaskine, ke ineyate'e siuti jit'iyasajne'n.
- ³Japoye siojona jloma ti jawo'ate napo i'nio' ti janjwelis naka inka'neyasajnaye ti 'es ti tajle ni Sinia', "Siuniwa inamtis wuj ti kiojieti." 'Yina ja wa'asitiejijits'i'ni ti jampe'yayis siupuwa inka'neyasajnaye ijia, jajnotiena'a wita'm napo inka'neyasajnowos ti ijyiwiteje siunie ijialas kawoyisi ti yiminis ka woyisi.
- ⁴Ja ke ink'iuye niwa Sinia' jlamtis, ti ijiate jla'am ti ijiatk'i. Janajatajana'a jla'am siuniwa iyot'iyipi papo kijilas masen, ti jan'yenis.
- ⁵Ke wujwa ka awoyi ajlak'aliye, ti k'iejlitieje pa; siunie ajlak'ali nilayiti; woyi amtikie' siuniwa Sinia' jlamtis ti isis; nilesaniji ti jiwoyi ni akijmaye, ti a'm ti Sinia' jikawo'wa'm.
- ⁶Je pa tojwa'a siojona jloma ti jaliyi 'ni ajnat. Wakal ti ja siliana, jayo'ate siunie at'es ti tiwoki ji'wajieta pa Sinia' ti tisiaye'ni ape'e jana altar.
- ⁷Wuj ti 'es ti anila'an ijwiye po', lapakawo ti ats'i ni jlaj yi'i 'ni 'nayi ni anok'i. Kajeyepa wuj ti alesaniji siu'nie awoyi ti 'es.
- ⁸'Nakayi ti tiwakajlanitie ta'a its'ioye siojona akajli, siojona ti Saka'niona, ti jla'am ti tijna'yi siunie ti jan'ye'en napo i'nio', ti ijiate jla'am ti 'es, ti ja'yakajli ti anilesaniji, ts'iji ka netiejenie'e siojona jloma yi' jlaja. Ja ke yamkataja ti janwenk'i'm, kia'iyonjanwejna'm wikie'eyi siunapo ti yimi'n, jla'yi ti je iliyi ti inijijwiyink'iyen.

'Niwakata Pablo jlamtis

- ⁹Kets'ik'i kiu wat ka'yenk'i.
- ¹⁰Demas lapakawo ti yimi'n siu'niwa wask'i'nelaja yi'i 'ni ajnat, it'imina ti ilik'i, 'nakayi teje 'niji Tesalónicaja. Jlampet ja Crescente ijio 'niji Galáciaja, 'yina Tito teje Dalmáciaja.
- ¹¹Ijwienjliye jla'am 'ni Lucas ti je taj'l ijiap. 'Esiji ka wojyin'ni ja Marcos, a'asina'a, janoyijk'imna'a ti awoyeta yamtikie'.
- ¹²Jlampet ja Tíquico ajlo' 'niji Éfesojo.
- ¹³Ka anamta ataj wunitiejna'a ja i'yu' aleyijpe ts'iji yi'i jla'a ajnat Troas ji'wet'e ja Carpo. Siu'neje jawa ip'isijna' siu'neje jawa ti ijiate ti asetia'n, inamtis ji'wet, ti a'naj.

¹⁴Siojo wikijnies jiwo Alejandro, wuj ti je inilesaniji its'ioye. 'Yina je yam'ne ka iyo lajaye siunie je 'es iyoyi. Jla'am pi Sinia' ti jan'ye'en.

¹⁵Joskiyena'a. Awo kajeyepa ti 'yakaja'a ti teje'yi ilia'm siunie akiniejeje'n ti ajwela.

¹⁶Siojokia jloma ti 'nelanjie'e senaja jitieyi'i napo i'nio' anechiyasas, tiwet'ianaja ka poye paka inoyijk'i'm ka intamti pet itipe'e, ti si'yasaja'ni. 'Yina pajlat'nine ti yam'ni ti iliyisk'i. 'Esiji ka Sinia' je iwoyi jitisayi kiaka.

¹⁷'Yina Sinia' yi' ijiap jakayi. Iyo ijwiyeja' ti awoyi yamtikie' kiwa jlamtis, ti atoni napok siunapo je Judfojos ka impe'yayis pet. Siukia iyonk'iji ti sijwajiete ni Saka'niona k'ie ni jikiwet ni k'iwajla.

¹⁸'Yina kiak iyo je ijiat ka je sijwajiete wikie'eyi siuniwa wask'i'nelaja ti je isis, jajnok'i'ni ti jan'yenk'i'm paj ka iyiyeyinie'e ni siunie jika anechijiyas ti yi' poliyi. ¡'Esiji ka jlam kiajatak'i'ni ni jiwunitieye iyo! Amén.

Jlaja ti Pablo itijwila'aja jla'yi pi jikap'ijliuskiye iyo

¹⁹Atejwile ja Prisca, siu'neje jlaja Aquila, Onesíforo kia'iyojliyi japo ji'wet jlele.

²⁰Erasto 'wanjle pet Coríntojo, jlampet ja Trófimo aleyi pet Milétojo, kajeyepa ti a'we'en ti je 'esie'.

²¹Siuti je wi'yitipjli'ijyi, kets'ijyinna'a ka'yenk'i. Eubulo, Pudente, Lino, Claudia, wikie'eyi napo si'lijwas, itijwi'lase pit.

²²'Esiji ka Saka'niona inejiap ni ajosik, jla'yi ka wujwa ka imp'elisina.

Tito

Tito 1

Pablo itijwile pa Tito

¹Ampey isiecha Tito, ya'am Pablok'i'm ti ip'isinik atate'a. Ya'am ti ijiate ti Sinia' jikawok'i'm, jla'yi ti Sijwajieti Jesús jiljujwanik'i'm. Sijwajieti Jesús sijliuyi napoka ti Sinia' pajk'i ti it'iajats'i, ka iyo yamtikie' k'ieye napoka, 'nakayi ka intankiunisi pi Sinia', jla'yi ka intant'ieje siu'nie akinieje ti ijiatk'i.

²Naka siunie awoki ti je niliak, tajle naka ti ijiate ti 'yaka ti anejejwiyejenk'ieye, ti kasjatoni jana si'wasankiye ti t'o'n. Si'wasankiye siojona ti Sinia' pajk'i ti ijwi'il ti 'nelanjie'e lajlik'iji pa 'ni ajnat. Sinia' je nak i'nio' ti iyo sintiye.

³Siuti yiyeyi janak jloma, jlam ti Sijwajieti, 'yakajanit ti ijiate ti jitiej iyomik'i'm siuniwa jlamtis ti iyo ka yamtiyi k'ieye.

⁴Tito, a'm ti awo yasa'a'm, siu'nie awoki ti ijiate ti 'es. 'Esiji ka Sinia', jla'yi pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti imp'elisimpe, jla'yi ti ja akama.

Tito jikimet yi'i japa Creta, ajnat ti i'niat itijwape'n

⁵Siukia ti i'wanjlipe Crétaja, jlam sek aleyi'ipe, 'yina ti awo ka iliyi ajap siukia isijmaye ti awo, ka ateme pet siukia 'wanjle'e jota iyoyi. Nakape ti awo ka awojyi'n papo ka intajlits'i niwa isi'il ka ekiaj'le ka inkie'e pet napo ijia Sinia' jilis.

⁶Siupapo jaki'mik'i, janapokaye ti ja lajk'i paka k'iejluyeyi paka jitis iwo, 'nakayi ti ja lajk'i paka inamiteje'n; jla'yi ti jijwa'yis ja ke 'lojwa; siupapo ti jilis ti po', janwoyi ki inamtik, jank'iuye papo jiniewot, 'nakayi ti ja lajk'i paka tiliakiki, ka iwoyi ni je 'es.

⁷Tepa jawo ka kiak je iwo ka nakataja ka'ye'en siunie Sinia' yikiajle, kajeyepa ti naka ti jikijmaye. It'imina ti ti'yenatajats'i, siunapo ti inilesaniji'ni wata'a. Siunie ti je initoniti ti jwajla'a ti 'yije'en. Ja ke nakaye ni siunie jiwak je tojwi'. Ja ke nakaye siunie 'yata. Ja ke nakaye siunie ti yimi'n ti inilanejen'ni napo ijia; ja nakaye siunie ti ja ke inteliaja siojona wikiniet'aj ti inkajlajnat.

⁸Ja nakaye siunie ti t'oniye je ijwisi'ne ilia'm siunapo ijioyi'ni. Ja nakaye siunie ti janemi'n ni 'es. Ja ke nakaye siunie ti je i'yene siunie jawoyi; ja 'esieje'n ni i'nio'; janilesaniji jitieyi'i pi Sinia'; nakaye siunie itiant'ieje ti je 'esta ni iyoyi.

⁹Ja nakaye siunie i'nio' ti je paj ka inkiwaliyi'i ni inamtik ti ijiatk'i, siunie ti t'eyasanaja, ja'nakayeyi pet ti jankajli ti jankelaja ni inka'neyasajnaye ti 'es ti tajle ni Sinia', napo ijia. Sek jane'yi siunapo ti tejetie ilia'm ja jlamape wek ti jank'iuyisie.

¹⁰Yina je pini' siunapo ti iwit'iane siunie ijiate ti 'es, siuniwa jlamtis iyo laj lajaye, ik'emijiet napo i'nio'. Siunapo Judíojos ti yame pet pa iyot'iyipi pet pa Saka'niona

Jesús, napoka ti iyo'ate, “Wikie'eyi siunapo Sinia' jilis pet je 'esiji ka lajak'ipa ka ineyi siunie tiwonaja ti t'isie'n jiwa tejwak'i ni i'nio'.”

¹¹Ya'am awo'ate, jkiejak'i ape'e niwa jikiwitawa napoka!, 'yina ti najata jla'am i'yenis ti ka jikaja poyeyis ape'e siunie ti taka'neyasane, jlam'ne je 'es siunie ijwi'il ka'neyasane napo i'nio', 'wenajliyi ti initiajnatk'iji'n napo i'nio' wikie'eyi napo ji'wet jlele.

¹²Creta jlelejimpe paka ti iyo'ate ti ijwi'il papo ijia tajla'm, “Jlam kia'iyio napoka Creta jlele, sintijyis, iyo'ate siuniwa pini' yi 'lajni ti jwesis, jlak je iliatk'iji'n, jla'yi ti kajlojoties.”

¹³Yina jlam je iyo ti ijwi'l. Jak je iyo ti kiak awo'nase, 'esiji ka a'lej t'onitiapk'i siuti jajloyi napoka i'nio'. Kiak iyoyi, ja 'nakayeyijna'a ti jiwa ja ke inlane ni jitienujnieye ti 'es,

¹⁴ja'nakayeyijna'a ka je ineki siuniwa iyot'iyipi papo inia'an sik'ioye ti tajle napo Judíojos, siu'neje niwa ye'laja tajle pit siupapo ti pajk'i ti iliyi siukia ijiatk'i.

¹⁵Siunapo i'nio' ti 'esk'i ni jitienujnieye je ijwil ka jiniliajaye pet siupuwa i'wi'in. Jlampet siunapo ti takakiunisi kiwa Saka'niona jlamtis, je 'es ni jitienujnieye, kia'iyio pit ijwilis niwa wask'i'nelaja je isis. Tepa jawo ka kiak je iwo ti yamayi'i pet ni jitienujnieye jla'yi ni jlosik, ti wuj ti t'ojli.

¹⁶Ijwil ka intant'ieje pi Sinia', jlam'ne siunie jikijmaye iyo 'yakajanit ti jla'm iyo ti ijwil ka intant'ieje. Ikama ape'e ni jike' iyo, ti teje'yi ilia'm niwa Sinia' jlamtis. Je paj ka inkajli ka woyi paka 'esiek'i.

Tito 2

Inka'neyasajnaye siunie 'es ti tajle pi Sinia'

¹Siuti am ja k'iejliyeyi pa jawoyi, 'esiji ka 'wena je 'asap'e ki iyo ni inka'neyasajnaye ti 'es, tajle ni Sinia'.

²Siuti a'lej jawejna'm napo kijilas, ka kiak awoyepi 'ate, “Niwonayi'ate iyo siunapo jikijmaye 'es, asts'oniye jansets'ik'i, ke inesi'lie'yi siunie jawoyeyi; astankujnieye ja'wanjliyi wita'm, kia'iyojliyi ni asemijnaye jla'yi ti jatoma ilia'm siunie aswet'ia ti poyeta.”

³Jlampet siunapo asejnia ti kia'iyio isijliji'n kiak jawonjliyi ti jajloye, ka wonayipe 'ate, “Ni'wenki'n siuti jinilesaniji jitieyi'i pa Sinia', 'esiji ka ataj je ajotiej napo as'lejwas. At'es ja ke wokiye. Woyeyi ni 'es, 'nakayi ti kiak jawo pet siunapo in'yena jawoyi ni 'es.

⁴Siunapo jlosie, 'esiji ka 'eyasajne'n, 'nakayi ti janemi'n napo jilis, siu'neje napo jijwa'yis.

⁵Esiji ka'ye'en siunie iyo ka woyi; 'esiji ka inilesaniji; 'esiji ka'yena ni ji'wet, jankimk'iji'n, jla'yi ti jamp'elisiyne'n napo iija; 'yina ti yi kiajwe napo jijwa'yis, 'esiji ka ink'iuye." Siuti kiak jawo napo jlosie ti jijwa'yis po', ja lajk'ipa ka inets'e ka inlaki siuniwa Sinia' jlamtis.

⁶Jloye napo jwemik ka'ye'en siunie iyoyi.

⁷Wenkina wikie'eyi siuniwa isis ti jiwoyi. Siuti jit'iyasanataja'n ká anijwekia'm ti i'nes jitieyi'i pi Sinia', jla'yi ti ijiate siunie jiwoyi.

⁸Lesaniji siunie jiwone niwa amtis ti jlamtiyetaja niwa Sinia' jlamtis, 'nakayi ja ke inets'e paka iwo'ate, "Je 'es siunie jlamtiyi." Siuti kiak jawo amtis jajnaji, ka kia'iwoyenie'e pet siunapo ti atajiejwas, siuti ja ke 'najane paka iwone ka i'najwejla'ana'ak'i wita'm, kajeyepa ijwil je 'es ni awoki.

⁹Siunapo inkawos wone pet 'ate, "K'iuyeyi napo aska anechiyasas siunie iyo ka woyi. Ke injwesisa k'ieye siuti iyo asosikie, ká akiujlie siuti po' pa itiajlat'ase'm.

¹⁰Siupuwa jikijmatis pi aska anechiyas, ká akajlanayi 'wanjliyi ka 'wena. 'Wenkinayi pet siuti jiwoyeyi ni 'es, jla'yi ti jiliyeyi ni aske' ti pajk'i ti je 'es. Siuti kiak janiwonayi, jan'wenana'a napo i'nio' ti ijiate ti 'es ni inka'nejasajnye ti ijwil ni Sinia' ti Sijwajieti."

¹¹Sinia' pajk'i ti 'yakajanitk'i siunie ti wuj ti ip'ilisi'n wikie'eyi napo i'nio', kajeyepa ti iyojonk'ieye ka injwa'a.

¹²Siuti kasp'elisi'n, kajeyepa ti kasts'eyasane ka iliki siunie je 'es siuniwa kasteliaja ka iyoki ti yi'i ni ajnat. 'Nakayi ti ja'yena siu'niwa jlomas siunie jayoki, jla'yi ti jajnaji siunie janiwonaja jla'yi ti ja'yukk'i siunie iyo ni Sinia'.

¹³Naka'ne ni siunie iyotaja ka iyoki ka inijijwiyejenk'ieye janak jloma ti 'es ka napitiemet pi Sijwajieti Jesús, Sinia' ti wuj.

¹⁴Jlam ti ininekial ti ijioyi ni jiliaye, jakayi ti tiliana, lapakawo ti iyo ka kasjwajiete niwaka siuniwa je isis. Initiajnat wikie'eyi ki iyo niwa sakeyis, ja'nakayeyi ti ja sama siunapo jika kia'lis ti 'wena ijiut'e, ti awokink'ieye ka iyoki siunie 'es.

¹⁵Niwaka ti jaka'nejasane. Kajanit ki iyo ni ajweye ti tekiajla'a pit, jalaskini ni 'es ka woyi, jloye ka leyi ti iyo ni je 'es. Je 'es ka je tiwok ajaye, 'esiji ka ink'iu'wa'm.

Tito 3

Siunie 'es ka woyi napo Sinia' jilis

¹Ja wone'ate ti ja jloye, "K'iuyeyi napo anechiyasas wus, siu'neje napo yi kiajwe. Siu'nie jawo ka woyeyi, 'esiji ka woyeyi. Ja inwakajla ta'a siunie ti jawoyeyi ti 'es.

²Ká ayeyiji'ni ni askiecha, kamaja. P'elisi'n napo as'lejwas; siuti jawayejiap papo, nikajanitieyi siunie jiwoyeyi ti je nitonitie."

³Ti pajk'i kassoski'lajne'n, je awoki kats'iukie niwa Sinia' jlamtis, akamak'iji'n. 'Yina ti 'loj siuniwa kasteliaja, sakeyis ti ijwienjli je k'iejliyik'i, niwaka'ne ti iyo jikipijnasats'e'm 'yina ti awak kiajwe. Wuj ti je 'es ki awoki; awoki ni solsiynieye; kasse'waja napo si'lijwas, kia'iyojliyisi pet ti ne'wats'e'm.

⁴'Yina ti Sinia', ti Sijwajieti, iyoyeyi kap'elisijne'n napo i'nio', lapakawo wuj ti yimi'n,

⁵sekyi'i kasjwajieten'ne. Je ka pakaye kat'emina ka iyoki pi k'iejliyi ka sikijmajeja' ka wujwa ka 'esie ti kasjwajiete'n, 'wenajliyi jla'am siunie ti jikap'ijliuskiye po', naka'ne ti kasts'esi. Sekyi'i ti kasleja ki iyo niwa sakeyis, sekyi'i ti ekiajlayi'iji ni awoki siunie iyo ti 'nelanjie'e atajlaja'm jana set. Jlampet siojona Sinia' jikimet ti 'es janaka pet ti iwints'e'm ni si'wasankiye ti ink'ie'.

⁶Jla'yi ti Sinia' wuj ti isiaiyi sitipe'e jana jikimet ti 'es ti itiajlate pa Sijwajieti Jesús.

⁷Nak kasts'isisi ki iyo ni jikap'ijliuskiye, it'imina ti yikialts'e ka itiejek janak si'wasankiye ti t'on, jana anejewiyejenk'ie.

⁸Awo'ate ijiatk'i kiaka. Tempi it'imina ti kia awo'naja ka ajalaskine napo i'nio', siunapo iyoyi ki inamtik, ka inkatate ka woyi siunie 'es ka inkimk'iji'n. 'Niwaka ti iniuyeje napo i'nio' 'yina ti isis.

⁹Yenpe siunie jiwo, ti jlamtiyeta, 'nakayi siuti ja ti'yena, ja 'naka pet ti ja'wenaye siuniwa inamtis ti laj lajaye iyot'iyipi papo pajt'ipi, jla'yi ti iniewitis, siu'neje na ti initajlatisi naka Moisés jika'nejasajnye. Ijiate ti i'nio' je iniuyeje, kajeyepa je isis siuniwa tajle.

¹⁰Siunie ti jlam ti it'imina ti tejets'i wita'm napo Sinia' jilis, nak ja jloyeyi ti jawo jlosikie' ka ilek'i ni jike' iyone. Siuti ja ke inlek'i, ja ekiajlayina'aja ti ajloye. 'Yina siuti je iyoyiyi ka k'iu'wa'm sekjane'yi ka leyeyi jiwekie'e, 'yiniye ti ja ke a'we'en 'yina je iyo'ate ka je ti'niejenaja pa ka tiwonaja.

¹¹'Esiji ka 'najane paka wone, ti siunie i'nio' kiak iyo, jlosik je ijyiwitayiji. Lajk'ipa ka 'nakajanit'i ape'e, niwaka jla'am siuniwa iyoyi ti je isis. Yiyits'i ti yiyeyi kisie'e, ti ijiate ti po' ni jitis iyo.

Siu'nie Pablo takajlunie ti yin jlaja

¹²Siuka nak ijliutiejenie'e 'ni Artemas jane'yi pa, ni'ne ka 'nakaye Tíquico, ke int'o'nina'a. Jlam woni'ni 'ate ka na'am 'yenk'i siunie'e, ti jayi ts'iji yi'i jlaja ajnat Nicópolis, 'yina ti sek awotaja ka yiji ka wi'yitipata.

¹³'Esiji ka ijiatayi ka noyeje siojo tamti'ni ape'e napo jitis po' jle' iyo'ate Zena, siu'neje ja Apolos, ti iyo kant'iskiujni'n, 'nakayi ti japoye paka 'esieyi 'najk'i.

¹⁴Jlampet papo si'lijwas 'esiji ka ini'nejasane siunie 'es jikijmaje. 'Esiji ka pajlata ape'e, siupi k'iejliyi pi isitia'n, ni jikiecha ti je i'win pet paka k'iejliyeyi. Siuti kiak janiwonisi wuj ti 'es kajeyepa ti napoka ti ijia jitiej jawoma.

Pablo yin jlaja ti itijwile papo, jla'yi pi jikap'ijliuskiye

¹⁵Pajlat napo si'lijwas ti yi' ijiap itijwi'la pit. Kia'iyo pit ti ya'am siojopo yi' ajap si'lijwas, ti kassemi'n, ti kasseniji ki iyo ni 'es sitienkiujnieye, atejwile pit. 'Esiji ka jlam kiajatak'i niwa jlomas ka Sinia' imp'elisina', ti apejlanit'i astepe'e.

Filemón

Filemón 1

Pablo itijwile pa Filemón siu'neje papo Sinia' jilis

¹Ampey isiecha Filemón, a'm ti sa'yi'ni ti awoki niwa Sinia' jlamtis. Ya'am Pablok'i'm ti aji jla'a insat jiwe, Sijwajieti Jesús jle' ti it'imink'i, ya'am ti ip'isinik siu'nie, siu'neje 'ni sikiecha Timoteo.

²Je asamkata ka itiejiet'ase, siu'neje jlaja sikiecha Apia, siu'neje ja sikiecha Arquipo, sa'yi'ni ti anilana ape'e ni Saka'niona, siu'neje ti asa'am, ti Sinia' jilists'ase'm, ti jininenayi'ni ji'wet'e ni sikiecha Filemón ti jinitotiek'i'ni wita'm.

³Esiji ka Sinia', jla'yi pa Saka'niona Jesús, kiajatajak'i niwa jlomas ka imp'elisina'.

Jlemijnaye jla'yi pa jítienkiujnieye pa Filemón

⁴Isiecha Filemón, ti awoyeta 'yejlayeja' sekyi'i ti atankiunie'eje ak'ioye, sekyi'i ti awo'ate "ijiatayijia'm" pi Sinia',

⁵yina ika'niye po' siunie jiwo ti wuj ti emijnaye jle'ne napo Sinia' jika kia'lis pet, siu'neje ni atankiujnieye ti 'es poyi pa Saka'niona Jesús.

⁶Siuti ts'ajanayi pet pi awone ti nak jleki siunie awoki, ti sitienkiujnieye poyi pa Sinia', 'yina ijiatayiji pet ti akatate ti 'ajlan'ni, ti awo pet ka intant'ieje siuniwa isis wask'i'nelaja yits'e ti tajleje pit pa Saka'niona Jesús.

⁷Isiecha, wuj ti ts'ajkaj'ni, ti ajieye'a ti emijnaye jle'ne siunapo Sinia' jilis pet, jla'yi ti jiniuyijk'i'm, it'imina ti yaka inejiem pijia'm 'ni ijusik. Kia'iyojliyi pit ti jlamis, a'm ti jit'imina, ki iyo ti po' ni jinikanitieye.

Pablo inip'elisine pa Filemón k'ieye pa Onésimo pa inkipinik

⁸⁻⁹Ijiate ts'ajane pi awone ti emijnaye po'. Ijیاتاتاја wek ti, siu'nie ka iyo ka ijliuye'a'm, "Ja k'iuk'i'm", ti ya'am ti Sijwajieti jilijuwani'ni. 'Yina kijilak'i'm ti aji jla'a insat jiwe, lapakawo ti naka Sijwajieti Jesús ti it'imink'i 'ni awo.

¹⁰'Yina ena ape'e ti awo'ate ti 'esiji ka k'iuk'i'm siu'nie ti anip'elisi'na ka woyi, ti ajwel 'ni Onésimo ti awo yasa', siu'niwa jlomas ti a' insat jiwe.

¹¹Ti pajk'i Onésimo je 'es ti akipinikta, 'nakayi 'yaka jla'm iwo ti ts'esi, jla'yi ti kiak jawo ja'nesi kajeyepa ti ink'ie' ni jikijmaye iyone, ti wuj ti 'es.

¹²'Nakayi ajlo'wa. 'Esiji ka wujwa ka 'ye'n ilia'm, ataj ena 'ate ka yama, ti jla'am.

¹³Pajk'i ka je iwi'in, ka ink'iuye a'wet'e ka noyijk'i'm, siuti aji jla'a insat jiwe ape'e niwa inamtis ti isis.

¹⁴'Yina nak ja ke iyine 'ate ka woyi, kajeyepa ti 'esiji ka ama a'am siupa jawoyi ti ja atankiujnieyeja'. Sek jane'yi ka je atajlatak'inie'e siuti jawoyi, ni'ne ka jeye.

¹⁵Atejnistieje ka nak int'emint'iyijpe ti Onésimo taj'la'm kiu', ka ne'yi japa jlomaye, iyo'ate iyo 'nakayi ti yapi'lia, ti ja ke pajana'a ka intaj'la'm ti jane'yajap.

¹⁶Ja ke iwo'ate iyo ti inkipinik, 'nakayi 'yaka'm ape'e naka, kajeyepa ti akiecha ti wuj ti i'namaja. Kia'awo pet ti ya'am wuj ti emi'n, 'yina siupet ti a'm 'esiji ka wujwa ka emi'n, kajeyepa ti naka ti akipinik jla'yi ti akiecha ti a'nayi ijwienjliyik'i siunie ti jleki ki iyo ni Saka'niona.

¹⁷Siuti ja ijiatayiji siunie jiwo ti jiwo akiechayek'i'm ti kasjwanjliyik'i ti akinieje ki iyo ni Saka'niona, ki'm ilia'm. Ataj ena 'ate ka yama ka ijio'wa, ti 'es ti ji'ye'n ijyilia'm, kiak wone.

¹⁸Siuti po' t'ipi pi k'iejliyi pi iyo'naja, ni'ne ka jikapia' ine'ya, jak'ieye japa ja 'ajlik'i'm, sipo' ya'am ti ja ikat'i'n ape'e.

¹⁹Ya'am Pablok'i'm, ya'am ti 'eti' siu'nie, ajwel ti janitojmate, jlajme awo ti jatis. ¡'Yina je ayiji pit, ka itiej iyunitk'i ti kiak jiwo pit akapia' yik'i, ates yi' ijyilia'm!

²⁰Ji'yu, isiecha, a'm ti Saka'niona jlats'a'm pet, sip'elisi'n wata'a, k'iuk'i'm, woyi siu'nie awotajank'ieye ka iyoyi. Kanit'ni pet 'ni ijiusik, ti a'm ti isiecha'a'm, iyo ni awoki, ti akinieje pet ki iyo pa Sijwajieti.

²¹I'lij atate'a, kajeyepa ti itiej ya'm awa'm ti je int'o'ni, ti jawo siu'nie a'yasane. Ts'ajane pi awone ti a'm ja ijiatayi ti jakajmat ape'e siunie a'yasane.

²²Po'neje ni jikiecha jajwi'la'm ta'a, ti 'esiji ka wakajlanit ta'a pa jajio'weje'n ka yikta. 'Yina awotajank'ieye ka je pajayi, lapawo ti Sinia' jawo i'niayija', tepa jawo ka kiak je iwo ti je liyeyi ti ts'ajlana'ni.

Sek jla'a niwa Pablo jlamtis

²³Sikiecha Epafra itijwi'lase, siunie ti iliaye iniuyi wita'm ti ts'otie a'laja'm, ape'e ni Sijwajieti Jesús jle'.

²⁴Kia'iyó 'ni Marcos, Aristarco, Demas, Lucas, napoka ti isijmape'n pa Sinia', itijwi'lase pit.

²⁵'Esiji ka Saka'niona Jesús ti Sijwajieti wujwa ka imp'elisina'.

Hebreos

Hebreos 1

Sinia' pak iyoyi ji'niayija' pa jlas ti i'yasts'e

¹Ti pajk'i, Sinia' je ijwienjliyiji ka ji'lij je inwenatajam'ni papo sitise'l t'ipi, ti ijliuyi'ni papo jijwejlanawos. Po' japa jloma ti 'wena iyone ti ji'lij iwijna'm.

²Nakayi siu'niwa jlomas yi' jlaja, jlas pak iyoyi ji'niayija' ti i'yasts'e. 'Yina je 'wena 'neje paka intajlate siuti ilisanayi 'ni ajnat siu'neje ni poli, wikie'eyi niwa wask'i'nelaja ti ti'wena, 'yina naka'ne ni siunie yikiajle ti jakimita niwak wask'i'nelaja.

³Jla'am ti jla'al ti 'esi' pak Sinia', jla'yi ti nak jipe'el pa Sinia' siupa k'iejliyi. 'Yina jlam'neje ti 'yitk'i pijia'm wikie'eyi niwa wask'i'nelaja, ti isiene niwak jlamtis ti jijweye po'. Ti itimayi siukia iyo kia jikijmaye ti initiajnat sik'ioye kiwa soski'layis, sekyi'i yiyeje'n 'niji poliyi jijweyeje yi'i pa Sinia' ti iyo anechiyasa' ti wuj.

Sinia' jlas t'a'n ape'e papo injlojwajnas poli jlele

⁴Sinia' jla'am ti 'yajnat ape'e napo jijliujwajnas poli jlele pa jlas ni jijweye iyo, jak je iyoyiji siunie iyone ni jle' ti yikiajle ti iyo anechiyasa' 'yaka'm ape'e siuniwa jleyis iyoyi pit.

⁵Kajeyepa ti je ti'wena wek ka Sinia' kiak iwone ka ne'yi pa napo jijliujwajnas poli jlele: "A'm ti yajts'a'm. Siu'niwa jlomas 'yaka ti Anak'i'm." Ni'ne ka poye pa injlojwanik poli jlele ka Sinia' iwone'ate: "Ja yama ti ja Jiniayek'i'm, jlam pet ti jla'am ja yasa'."

⁶Jak je iyoyiji siuti 'yakajanitia'm napo i'nio' yi'i 'ni ajnat, siu'neje napo poli jlele pet ni jlas ti iniajnat, iyone'ne 'ate: "Wikie'eyi siunapo ijliujwajnas poli jlele, 'esiji ka wunitie."

⁷Jlam pet ti ijwi'il napo injlojwajnas poli jlele, Sinia' iyo'ate: "Niwak a'yejnap pet siuniwa jlajwu'ul napoka ijliujwajnas poli jlele, jla'yi ti siunapo ikawos a'yejnap pet siuniwa jwatis ti yat'ik'i."

⁸'Yina jlam pet ti ijwilt'ipi pet ni jlas iyo'ate: "Sinia' ja ke paja ka int'ekiye ti jawo anechiyasa', jak je iyoyiji siunie akijmaye iyo tijnajyi.

⁹Jlemi'n ni siunie ijiatk'i, 'yina jlam pet siunie je 'es ine'waja'm pet. It'imina ti aki'ma'm siuti ya'am ti Anak'i'm, siunie anikanitiejeje ti asa'yi atepe'e 'yaka'm ape'e ni iyo napo 'ajajnajwas."

¹⁰Iyo 'neje 'ate: "A'm ti jit'it pijia'm 'ni ajnat, 'ni Ika'niona, tajlap'e ti 'nelanjie'e, siu'neje ti a'm ti alesanik ni poli.

¹¹'Yina wikie'eyi niwaka ja netia'n, 'yina jlam pet ti a'm ja ke paja ka inetia'n. Jano'we janwo'ate siunie lotakinie ti ji'niayi je itio'yi.

¹²Jajot wita'm ti jawone 'ate siunie lotakinie ti totie wita'm, jawo'ate siunie ti iliejni pi ji'wu' ink'ie' pi 'yuts'i! Siuti a'm je paj ka 'eki, jajnok'i'ni ti a'wasankiye po'."

¹³Je ti'wena pa Sinia' ka kiak iwone ka ne'yi paka jijliujwanikie' poli jlele ka wone 'ate: "Wejen 'nijiye ijwiyeje, jayi'n akiajwe napo atajiejwas."

¹⁴'Yina, ¿tent'i napoka injlojwajnas poli jlele, tepit'i iyo siupa jikijmaye? Awo'ate napoka siunapo Sinia' jikawos ti ijliuyi napo i'nio' ti ja jikimita siojona injwajieti ka noyeje.

Hebreos 2

'Otatiji siojona asjwajieti

¹Tempi it'imina ti je 'esiji ka jla'm iliakiki'i jiwek siunie ti ajwela ka 'yena, siunie ti pajk'i ti ape'yak, 'nakayi ti 'wena ja ke 'yasapa'a siunie si'niayi.

²'Yina ataj kiam kiu' enayi 'ate siupa Moisés jika'neyasajnaye, ti injlojwajnas poli jlele siupapo takajwejlane pa Moisés t'ipi. 'Yina jlam pak je iyo jiwek, jak je iyoyiji siunie ti 'yakakiu siu'neje na ti je its'iuye, nak jla'am je tisiejek'i jiwek lapakawo ti 'yu'we,

³⁻⁴'yina, ¿tepit'e awokt'iyi pit sa'am ti po' siojona sijwajieti ti je jlase', ti Saka'niona iniane ti ijwile pijia'm? 'Yina siunapo ipi'yayis ti kia'iyoyi, i'winis ti ijiatk'i, sekyi'i ti ijliasatats'eji pet. Siuti Sinia' ikajanitiei pet, siunie iyoyi ji'niayija', ti po' siuniwa i'winkina napo i'nio', siu'neje niwa kassesi'lietk'i'ni, siu'neje ti i'winkints'e'm siunie ti je jlase' ni jijweye iyo. Siu'neje niwa in'wajietis ti tajle jana Sinia' jikimet ti 'es, siojona Sinia' iwijna'm siupa iyo jla'am ka wejna'm. 'Yina awo'ate, ¿siuti kia'iyoyi tepa awokt'iyi pit? ¿Tepa jawo ka ijwieweje siunie siwet'ia, 'yina ti je alesanajaje siujlie'e sijwajieti ti je jlase'?

Sijwajieti Jesús initewitanik'i siupapo ji'niayi ijwienjliyi

⁵Sinia' je papok injlojwajnas poli jlele ka nekiajle pi jijweye kan'yena paka ajnat ink'ieye, siunie ajwela'ni.

⁶Jlam'ne siunie iyot'iyipi siupa, pa yit'i'yijpe pak i'nio' ti yi'ni niwa inamtis, ti iyo'ate ti 'yakajanitk'iyi: "Sinia', ¿tent'i'ni siu'nie i'nio', siuti ijiate ti je inkiwaliyi'i? Jlam'ne kia'iyoyi i'nio', 'yina ¿yot'iyi'ni ti jiwoyi ajlak'aliyeyi?

⁷'Yina siukia jiwone, je itioyi'i ti jijliasat isia'm jak je iyoyiji siunapo injlojwajnas poli jlele 'yakama'aja wat ape'e. Jlam'ne pet siukia jiwone ti jle'n ape'e siunie jiwunitiei ti jiwojwa'n anechiyasa'.

⁸Sekyi'i ti jlekiaylayi siunie ka iwo anechiyasa' k'ieye wikie'eyi niwa wask'i'nelaja ti alesajna'." Siuti kia'iyoyi puwak inlesajna' ti ijwi'il ti Sinia' yikiajle kan'yena wikie'eyi puwak wask'i'nelaja, 'yina lajk'i puwa ka injlane ti ti'yenkinaja. Ijiate

kiakt'i pa iyoyetaja, 'yina 'nakayi je a'wenajli'ijyi siuniwa wask'i'nelaja ka wikie'eyeyi kane kiajwe ni i'nio'.

⁹Jlam pet pi Jesús a'wena ni siunie Sinia' iyone ti jwajla'a ti ijliasat isia'm, jak je iyoyiji siunapo injlojwajnas poli jlele t'ana wat ape'e. 'Yina ts'ijiye initojmat jla'm ape'e napo i'nio' ti ijioyi ni jiliaye. Ka lajk'i na jikap'ijliuskiye ti yints'e'm, nak it'imina ti 'ya'al pa Jesús. Jak je iyoyiji siuti kiak iyoyi ki inilayiti, sekyi'i Sinia' yin'ne ape'e siunie jiwunitieyi siu'neje ti iyojwa'n anechiyasa'.

¹⁰Wikie'eyi siuniwa a'wena Sinia' jla'am ti jilisajna', siu'neje ti jla'am ti tijna'yi, 'yina iyotaja'n pet k'ieye ka wikie'eyeyi napo jilis i'noyi siunie yi'i ti anechiyas. It'imina ti Sinia' kiak iyone pa Sijwajieti Jesús ti iyojwa'n 'ate ni i'nio' ti yin wita'm siunie ti ijiate ti 'es, 'yina paka jla'am siupa iyo ti inilayiti, jijwajieti woyis jla'am napo i'nio'.

¹¹Siunapo Sinia' 'yotat, siu'neje pet ti jla'am pa Jesús ti 'yotat, ijwienjli siunie jiniayis. 'Yina naka it'imina ti Jesús ji'lij je jnechi'yi ti iyo'ate, "I'niayi ijwienjliyi napoka."

¹²Siuniwa inamtis t'ipi iyo'ate: "Inia', jajwijla'm japo i'niayi ijwienjliyi siunie jiwoyi, 'yina siuniwa 'yaka'leja niwak jayuniti ka yita jikiowe'e napo ales ti janitotk'i wita'm."

¹³Iyo'neje 'ate: "Itiej jayoma pi Inia'." Sekyi'i iyo'neje 'ate: "A'ne ti ijwienjli akasiti'iji'n siu'napo jilis jla'm pa Inia' ti iwink'i'm."

¹⁴Siuti kia'iyoyi ti si'niayi ijwienjliyik'i, 'yina Jesús kiak iniwone pet 'ate iyo awoki ti sa'am ti i'niolts'e'm. Jak je iyoyiji 'yuye'e, 'esieyiji ti 'ya'al, jak je iyo siojokia t'ajlati iyo itiete'ne isia'am ki imosik. Sekyi'i initiajnati siukia jijweye iyo, ti isiene'ni napo i'nio' ti iliajne'n.

¹⁵Jak je iyoyiji wikie'eyi siunapo 'najlati iyo jikipijnasa', kajeyepa wikie'eyi niwa jlomas ti je ijwiysisink'ieye ti yi'i 'ni ajnat, 'yina 'yaka jla'm iwo ti isiwaliyisise'e.

¹⁶Ijiate ti je napoka injlojwajnas poli jlele ka iname ka noyeje siuti 'nes, 'wenajliyi sa'am, ti sa'am ti Abraham jilists'e'm.

¹⁷Siuti k'iejliyi pa jijliak'ali napo ji'niayi ijwienjli, sekyi'i kiak iniwonayi pit iyo jlamis. Sekyi'i ti 'esieyiji ti kiak iniwone 'ate iyo ni pa'yijis jika anechiyas wuj, siunie ti je tiwonaja jla'am, siu'neje ti takap'ijliuski ti iniuyeje napo i'nio' siunie Sinia' itiliaja ka woyi. Jla'yi ti initiajnati niwa jloski'la ti iyoyi jikieye ki jiliaye iyo ti 'ya'al.

¹⁸Ti jla'am ti jitiej 'wanjle'e ni jijliak'ali siu'neje ni inkajejlasaye, 'yina tepa jawo pit 'nakayi ka je 'najane paka iwone ka noyeje siunapo kia'iyoyi ti inkajejlasaye tena'a.

Hebreos 3

Jesús t'a'n ape'e pa Moisés

¹I'lijwas, asa'am ti Sinia' pajk'i ti ta'nase jla'yi ti i'notata', astaj enayi 'ate pa Jesús, ti jla'am ti Sinia' jiljuwanik siu'neje ti jla'am ti pa'yijis jika anechiyas wuj, ni siunie sitiej awomaja.

²Yina Jesús ini'notatiji k'ie pa Sinia' siupa jikijmaye ti ijniejiet'e, iyo'ate pa Moisés ti ini'notatiji k'ie pa Sinia', ti yikiajle papo ji'wet jlele kan'yena.

³Jesús 'yu'we ka tonitie 'yina ti 'yaka'm ape'e pak Moisés siupa tiwonajat'iyipi pet ti tonitie. Iyoye 'ate siunie i'nio' 'wukiu'ul jiwo; siojona 'wuk jilisanki je janaka ka tonitie, 'wenajliyi siunie 'yotate.

⁴Siojona 'wuk ti wawal kajeyepa ti po' ni siunie ilisane. 'Yina jlam pet siuniwa wask'i'nelaja ti po' Sinia' naka pet ti ilisane.

⁵Kiak jini iyopi pak Moisés, ti jla'am ti Sinia' jikawo, wuj ti inilesaniji jitieyi'i pa Sinia' ti i'yena papoka ji'wet jlele, jikijmaye t'ipi ti 'yakajanit siupa Sinia' iyoyi ti tamti.

⁶Yina Sijwajieti, ti jla'am ti Sinia' jlas, je tiwonajataja jla'am jiwek k'ie siunapo ji'wet jlele ni Sinia', ajwe'el ti sa'am, ka je initiajnata siunie ti je anikiwita, siu'neje na ka ini'netie, 'yaka po' siunie sinijijwiye ti yits'e.

“Ká anit'onitie'yi k'ie”

⁷Jak je iyoyiji ka je iwoyi 'ate siojona Sinia' jikimet ti 'es ti yi'i niwa inamtis t'ipi: “Ka pe'yayeyi 'nakayi pa Sinia' siupa jawo,

⁸yina ká anit'onitie'yi k'ie, iyojinipi papok i'nio' ti teje'yi ilia'm pa Sinia', ti jikajejlasaye yi'ne yi'i pa ajnat laj i'nioye'e.

⁹Sek senisi'i ti sejlitis kiapoka astese'l,” iyo pa Sinia', “wanjliyi i'winatajas siukia awoyi, siukiwa cuarenta najkapis.

¹⁰Tempi it'imina ti sijwesiajampe kiapoka i'nio', sekyi'i ti awoyepa 'ate: Paja paka iwoyisi ti je ijyiwitisi siunie sitiliaja ka iwoyisi.

¹¹Nak it'iminape ti pansak'i siukia awone, kajeyepa ti sijwesie, ti awo'ate: “Wanjliyi ja ke 'yajlinitk'ie ka 'noyisi siunie ajnat a'yi ti aninop'it.”

¹²I'lijwas, joskiyeyi ma ja ke poyena'a pa ka ileyi pa Sinia' siuti kiak jawoyeyi, askiojwa'l 'wena jawonayi ilia'm, siu'neje ti ja ke ak'iuye naka Sinia' ti je paj ka inetia'n.

¹³Alenjlipa ti je yam'nijiye siunie Sinia' jlamtis ti iyo'ate, 'Siu'nie jloma', 'yina jlomas ti ja akelayi napo as'lejwas, ja 'nakayeyi ti ja lajak'i pa ka inkajmajne'n siunie jike', siu'neje ka int'onit ni jlosik.

¹⁴Esiji ka ani'netie pijia'm siunie iyo ni astankiujnieye ti 'es, jatiajlataja ki iyo ti 'nelanjie'e paj ka iwiekieyina'a 'niji jlaja, japakayeyi ti jawiekiap pa Sijwajieti.

¹⁵Jak je iyoyiji siuniwa inamtis t'ipi ti iyo'ate: "Siu'nie jloma ti jape'yayeyi ni Sinia' iyo, ká anit'onitie'yi k'ieye, iyojinipi papok i'nio' ti teje ilia'm pa Sinia'."

¹⁶¿Tent'ipi papoka ti ipi'yayis pak Sinia' siupa iyoyi, sekyi'i tejejets'i ilia'm? 'Yina papokajampe siupapo Moisés yame ti tajlaja'm japa ajnat Egipto.

¹⁷¿Tent'i'nejepe siupapo ti Sinia' jiwak yi'ne paj ti cuaréntaja puwa najkapis? Papoka ti iyo jikeyisa', papoka 'neje ti no'we ti 'yajle'n yi'i pa ajnat ti laj i'nioye'e.

¹⁸¿Ten 'neje siupapo ti Sinia' pansak'i siupi iyone, ti ijwijla'm ti je 'yajlinitk'ieye ka i'noyi siupa yi'i ti ininop'it? Siupapo ti je its'iuye puwa jlamtis.

¹⁹Ijijatliyi a'wena'ne papok i'nio' ti je i'yakanisi ka 'noyisi paka ajnat yi'i pa Sinia', lapakawo ti 'yakakiuyis puwa jlamtis.

Hebreos 4

¹It'imina ti 'esiji ka ajoskiyeyi. Ijیاتاتاја wek ti siuniwa Sinia' jlamtis ti ijwi'il ti iyotaja pet ka 'yakanaja pak ajnat siupa yi'i ti ininop'it. Joskiyeyi 'lojwinie'e ka poye pa ka 'wanjliye kisie'e ka 'yuktajanie'e janak ajnat.

²Kajeyepa ti kiak awoki ti tiwok saka'niyejats'i ti tijwelats'e niwak Sinia' jlamtis ti isis, iyot'iyipi papok i'nio' ti tijwelaja. 'Yina siupi its'iuyistiejesi je isisiji'n, kajeyepa ti je iniwome siupapo ti ijiate ti jitenkiujnieye po' ti iyoyi.

³Jlampet ti sa'am ti sitienkiujnieye po' ja'yuyeje janak ajnat ti inop'it ji'wet, siojona ajnat Sinia' ijwi'il ti iyo'ate: "Nak it'imina ti pansak'i siunie awone kajeyepa ti sijwesie, 'yina awo'ne 'ate, 'Wanjliyi ja ke 'yajlinitk'ieye ka 'noyi siunie ajnat a'yi ti aninop'it." 'Yina paka ajnat ti inop'it ji'wet jlam po' ta'a ti 'nelanje'e ti Sinia' itimayi pi jikijmaye ti k'iepli poyet'ipi 'ni ajnat.

⁴'Yina po' siuniwa inamtis ti yi'i niwa Sinia' jlamtis ti iyo'ate ti ijwil pet siojona jloma ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji: "Siojona jloma ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji Ti itimayi pi jikimet, japak yajapajyi'n ti ininop'it."

⁵Sekyi'i ti yikiajlayi'i siunie ti iyo'ate: "'Wanjliyi ja ke i'yakanisi siunie ajnat ti inop'it ji'wet."

⁶Siupapo i'nio' iniant'iyisipe ti ipi'yayisieta niwak Sinia' jlamtis ti isis, 'yina siuti takakiunisi it'imina'ne ti je i'yakanisi janak ajnat ti inop'it ji'wet. 'Yina po' pet siunapo ijia Sinia' 'yajlinit k'ieye ti ijioyi janak ajnat.

⁷Paj ti ji'lij iwinats'e ti sa'am, jlampa je piniye niwa najkapis yam'nijiye, iyo niwa David jilisajna' siuniwa ajwe'ejle ti awo'ate: "Siu'nie jloma ti jape'yaye ni Sinia' siunie jawo, 'yina ká at'onitie'yi k'ieye." Siuti iyo'ate "Siu'nie jloma", janaka siojona jloma ti jla'am ti tipayiji jloma ti ink'ie'.

⁸Jlamt'i'nepe ka pakaye Josué ka i'najlinit k'iyé papo i'nio' ka'noyi japak ajnat ti inop'it ji'wet, 'yina Sinia' je kiak iyotaja'ni ka injwel'ni japa ka jikiechaye ka jlomaye.

⁹Yina ijiatjliyi, a'wenaja ti po 'neje siojona ajnat ti kia'iyó inop'it ji'wet ti tejeje pet siunapo Sinia' jilis, ti 'yotat'ni.

¹⁰Jak je iyoyiji siuti po' ni 'yuyi janak ajnat, nak ininop'itayi pet ni jikijmaye, iyot'iyipi pet pa Sinia' ti kia'iyó ti ininop'ite pa jikijmaye.

¹¹Jak je iyoyiji pet ti sa'am 'esiji ka ijialasaja janak ajnat, 'yina je 'esiji'ni pet ka poye pa ka inekk'i siunie ji'niayi iyot'iyipi papok i'niot'ipi ti 'yakakiuyis, it'imint'iyijpe ti jiwet'ia poyis.

¹²Kajeyepa ti siuniwa Sinia' jlamtis ji'wasankiye po', jla'yi ti jijweye po', siu'neje ti ijiate ti 'yakajla'm ti 'yaka'm ape'e siunie sijnat jitiok ti tijwela ka inkajla'm siunie ti jikiwitawa times, 'yina je ijwietanitia'm ni i'nio' ni jlosik, ti yajma'm yame ni siunie jikiowe, 'yina itijwi'ni ti yikiajli'ni ni jitienujnieye, siu'neje ni iyo kawoyi ni jisiak'al ni i'nio'.

¹³Lajk'ipa ka ne'yi siuniwa jilisajna' jla'am pi Sinia' ka 'najane paka iwone ka injwe'el ka inijwekia'm ti jla'am pi Sinia'. 'Yina ja ke injla'an wikie'eyi niwa wask'i'nelaja ti jitieta i'wi'in, jla'am ti ja kas'ye'en siupi awoki, ka netiejenie'e siojona jloma ti yi' jlaja.

Jesús jla'am ti pa'yijis jika anechiyas wuj

¹⁴Jesús ti Sinia' jlas, nak saka pa'yijis jika anechiyas wuj, ti pajk'i ti i'yakajna'm ni poli. Tempi it'imina ti je 'es ka ilikiape ni siunie awonaja ni sitienkiujnieye ti 'es.

¹⁵Jlajmiliet, siunie saka pa'yijis jika anechiyas wuj, je naka ni siunie ti je 'yijene paka iwone ka kasp'elisijne'n ni iyo siuniwa sijliak'ali. 'Yina siuniwa inkajejlasayejes yits'e kia'iyó niwak yiyi, ijwienjliyi jla'am siunie ti 'wena t'asap'e naka ti je iyoyi ni jike'.

¹⁶Naka'ne, siunie ti je 'esiji ka kaskip'e ni Sinia', 'yina ja ijioki siunie jikap'ijliuskiye 'wet, 'nakayi ti ja kasp'elisijne'n, siu'neje ti jasitiana kanoyits'e'm.

Hebreos 5

¹Siunie pa'yijis jika anechiyas wuj tajla'm napo i'nio' ti tikimajata'a, sekyi'i tijniejieta'a'ne ka noyeje napo i'nio', ti ijwile ni Sinia' siupa iyo napo i'nio'. Iniwowja'n jiwoye siunie tiwoki ji'wajieta' ni Sinia', siu'neje puwa tilianat'ijyin'niipe ti takat'ini ape'e puwa jikeyis papo i'nio'.

²Siuti kia'iyó pit ti jitiej 'wanjle'e ni jijliak'ali napo i'nio', 'yina je t'ayiji'n siunie jawone siunapo ti lajk'iyi pa ka iwo ti je 'yijejne'n, siu'neje napo ti netiajne'n, ti wuj ti jikap'ijliuskiye yi'ne.

- ³'Yina siuti kia'iyoyi pit ti iyoyi ni jike', nak it'imina pet ti jankime japa k'iejliyeyi ti janla'an ape'e puwa jikeyis, iyone ti iyu'ni ape'e niwa jikeyis napo i'nio'.
- ⁴Je ti'wena paka ka jlama jiwek jla'am ka kiak iniwone iyo ni pa'yijis jika anechiyas wuj, 'yina ijiatjliyi jla'am pi Sinia' ti tane ka kiak iwo, nakaye ti yikiajle siunie ti iyo anechiyasa', iyot'iyipi pa Aarón t'ipi.
- ⁵'Yina Sijwajieti kiak iyo je jla'am ka jlama ka kiak iniwone, ti iyo pa'yijis jika anechiyas wujwa', Sinia' jla'am ti yikiajle ka kiak iwo. Iyone 'ate ti ijwijla'm: "A'm ti yajts'a'm, siu'niwa jlomas 'yaka ti Anak'i'm."
- ⁶'Yina iyo 'neje 'ate ti ijwijla'm ti yiji niwa ijia inamtis: "Ja ke paja ka 'ekiye ti a'am ti pa'yijis jika anechiyasts'a'm, jiwo 'ate iyot'iyipi pak Melquisedec t'ipi."
- ⁷Ti Sijwajieti yi'i 'ni ajnat ti iyo t'ajlayeja', 'yakets'ijiap siu'neje ti jitiyett'e' itiojnate'n ti inip'elisine pa Jinia' ti jla'am ti jijweye po', ka injwajiete siupa jiliaye. 'Yina siuti Jinia' i'wi'in ti inijlasat isia'm sekyi'i it'imina ti its'iuyi ni t'ajlaye.
- ⁸Sijwajieti siuti kia'iyoyi ti inikayankine ni jijliak'ali, 'yina sek taj'le ni siunie ti 'yijene pi iyone ti iyoyi siunie ti its'iuye pa Jinia', jlam'ne nakayeta Sinia' jlas.
- ⁹Jak je iyoyiji siuti yiyek'iyi siunie iyo ti lajak'i pa ka inetia'n, 'yina nak 'esieyi pet wikie'eyi napo i'nio', ti iyoyi ji'niayija' ti ijioyi ni jijwajieti ti laj jlaja, siunapo ti iyoyi niwa jlamtis.
- ¹⁰'Yina Sinia' iyone 'ate, "A'm ti pa'yijis jika anechiyas wuj'wa'm, jiwo'ate iyot'iyipi pak Melquisedec t'ipi."

Jiwet'ia jawoyi siupa ti iliyi ni jitienujnieye ti 'es

- ¹¹Je ajlan'ni siunie awotaja ka ijwi'lase'm, je 'wena pa ka ijwi'il niwaka siuniwa ajwel'ni, 'wanjlit'itieje ka ijialas ka 'najanayi. 'Yina je jitienujniek'i siunie ijio'we, kajeyepa ti int'onie' ti i'neyasanatajyi'n je ta'a ka intant'iejats'iji'n.
- ¹²Jentat'itie pet ka apilie'yi napo as'lejwas ka 'eyasanajyi'n kajeyepa ti impajayi niwa Sinia' jlamtis. 'Nakayi kat'ajayi ti jlam yamjli'yi isia'm siunie jiwoyeyi ti jiwoyetaja ka tekiajlaja'a'ni ask'ioye ka tijwela'ase'm kiu'ujwe siuniwa je istieyijits'i Sinia' jlamtis. 'Yina jiwoye 'ate iyo siunapo kia'lis ti sajmela'aja'n ti nakata jla'am pet siunie jlet jikat'ios ti yapijyi'n, 'yina siunie asak ti kiojieti naka ti je jlapajyi'n k'ieye.
- ¹³Siunie kia'le ti je iliyi ti itipis je 'yijen jlosiki, kajeyepa ti kia'le.
- ¹⁴Jlampet siunapo jlak kiojieti napoka pet siunapo isijlijyi'n, 'yijen jlosikisi siu'neje ti 'yakayane siuniwa wask'i'nelaja ti i'ye'en, 'yina itiant'ieje siunie 'es siu'neje ni je 'es.

Hebreos 6

¹Ijiatjliyi, je 'esiji ka 'yasak'isia'm, paj ka ts'ajwes i'neye'ejenna'a. Je 'esiji ka je itiajlaje siunie inka'neyasajnaye siunie ti 'nelanjie'e ani'neyasajaja ape'e ni Sijwajieti. Ká apilieyiji siuniwa wask'i'nelaja pajk'i ti 'najanayi pi jiwonayi, iyoye 'ate siunie inka'neyasajnaye ti ijwi'il siunie ti k'iejli awok sosik ink'ieye, siunie ti aleki siuniwa wask'i'nelaja kassoyiji ni siliaye. Iyoye 'ate siunie ti 'nelanjie'e atankiujniejayi ni Sinia'

²siu'neje ni inka'neyasajnaye ape'e pet siunie inajiejnaye, siu'neje na ti inkio' tena ape'e napo Sinia' jilis, siu'neje napo 'yajle'n ti janok'i kisie'e, siu'neje ni ti jitis jajnotk'i'ni ni i'nio' ka kia'iwotajanie'e ka Sinia' i'yenta.

³Je 'es ka int'onitie'yi niwakaye, 'yina 'wenajliyi ti jlajma najlinie'e pet siuti Sinia' jawoyi.

⁴⁻⁶Kajeyepa siunapo ti pajk'i ti iyo jlosik ink'ieye, jloma 'yakaja'n k'ieye, siu'neje ti ijyijlita'm siunie t'ajka iyo siunie Sinia' tajle. 'Yina yi' kiojyi siojona Sinia' jikimet ti 'es, siuniwa Sinia' jlamtis kia'iyojliyi, ijyijlita'm siunie t'ajka iyo ti 'es, siu'neje ti itiant'ieje ta'a siunie jijweye jawo janaka siojona jloma atayeje. Jlampet ti janapilisiji'ijyi siunie je 'es, 'yina je ti'niejenaja pa ka tiwonaja ka talasa ka tiwok kiu'ujwe jlosik ink'ieye. Siuti kia'iyoye 'yiniye ka inekiajlisi'ni pijia'm ti its'iejwatits'i japa cruz pak Sinia' jlas, sekyi'i ti yinayis jitiejk'i wikie'eyi papo i'nio' ti iliakiyis.

⁷A'wena siunie jot, ti neki'n 'yina i'niat yajmi isia'm. Jak je iyoyiji siunapo takawijnajni ti'yekiujni'n, 'yaka Sinia' isiayi ape'e siunie 'es.

⁸Jlampet siuti niwakata jlel po' ti talk'i na ajnat niwak laj lajaye pet, kajeyepa yi kiajwe ni Sinia' jiwak, ja jlajayi ti ja tiwunieja'm.

Jawieki siojona sijwajieti, lapakawo ti anokk'i siunie 'nayi ijioyi

⁹I'lijwas ti yimijna', 'wanjliyi sitiej ajotiejataja ejlo wekie'e 'yina jlam pak je woyeyi wek, lapakawo ti jiniuyets'i siunie 'nayi ti 'es. Jak je iyoyiji siuniwa isis ti jitiajlayiji siojona asjwajieti yi' askiojyi.

¹⁰Kajeyepa ti siunie Sinia' je ka je ijnaji, ja ke inkiwaliyi'i siunie jiwoyeyi, siu'neje ni asts'amankiye ti jlena'yi. 'Yina pajk'i ti jinikajanitiei siunie asemijnaye ti jiniuyeyeje siunapo jika kia'lis, jikiniejliyi ti kiak jiwoyeyi.

¹¹'Yina awotajan pet k'ieye ka injwanjliyek'i'ni, ká aleyeyi ka niwa'asitiejyi'n siunie jiwoyeyi ti janikajanitiei paj ka awayeyinie'e ni jlaj yi'i, 'nakayi ti ja wakajla siunie iyo ni asnejejwiye.

¹²Ká anoyeyeje siunapo i'nio' jiniliaja ti 'netaja'n, 'yina 'yena jla'am siunapo ti je tajli siunie jitenkiujnieye ti 'es ti iyoyi, siunapo ti pajk'i ti yi' kiojyi janaka Sinia' ijwilt'ijiampe, napok jla'm ijiate jla'am ka ni'yenajiap.

¹³⁻¹⁴Ti Sinia' iwijninampe pa ji'lij pa Abraham, ti ijwijla'm ti iyo'ate, "Ijatk'i siunie awoyi ti ja ke inwo piniye siunie jayo'na ti jasiayi atepe'e ni siunie 'es, 'yina paj ka 'lojwana'a siunapo ti jantaj'l awa'm ti ja alesa'." 'Yina siuti lajk'i pa ka int'a'n ape'e

ti jla'am ka intaj tiwomaja, siu'neje kan'wenaja siupa iyoyisi, jak je iyoyiji'ni ti jlam jiwek jla'am ti yapi'li ti kiak iniwone ti ininetijnape.

15 Abraham yi'i jiwekie'e ti inijijwijyink'ie paj ti jiwekie'aja t'ipi ti yi' jikiojyi siupa Sinia' ijwilt'ijiampe.

16 Jlampet ti sa'am ti i'niolts'e'm ti po' pa ji'lij iliyijap pa jikiecha ti jlam ja ke inwoyi siupa ijwijla'm ti jawoyi, 'yina tanayisi ni'ne ti yitijnape pi jikiecha ti jle' t'a'n ape'e papo ijia pa jle' iyo ti anechiyas. Jak je iyoyiji siuti je isisk'i ti je inikiul ape'e siunie jota iwoyisi, 'yina pakayeyi ti tanisi ni'ne ti yitijnape jiwek siupa jle' ijio'we ti anechiyas, sekyi'i ti isisiek'i iliyeyisi ti iniewit ape'e siupa jawoyisi 'yina sek jla'a.

17 Naka ti a'wena ti siunapo ja jikimita janak siojona Sinia' ijwijla'm, lapakawo ti iyo ka 'nakajanitiame ti ijiatk'i siunie iyoyi, 'yina je pajna'a ka iwats'ilati siunie iyo ka woyi ti ijwi'il. Tempa it'imina ti jlam jla'am ti yapi'li ti kiak iniwone ti isime ni jle' ti ji'lij iliyi.

18 'Yina times siuniwa Sinia' iyoyi. Inia'an siunie ti ji'lij iliyisajap ti po' siojona ijwilts'e'm, sekyi'i ti tomayik'i ti jlam jla'am ti yapi'li ti kiak iniwone ti isijmajne'n ni jle', ti ijwi'il siupa jawoyi. Jak je iyoyi siuti a'wena ti ijiatk'i niwaka siu'neje na ti Sinia' je jlamtisijliyik'i jiwekie'e siunie iyo ka woyi naka'ne ni siunie ti wuj ti iniuyits'e'm, sa'am ti a'yiltanaja'ni, siu'neje ti sitiej awoma, ti ja ijiatayi ti janents'e'm siunie iyo ka inijijwiyejen k'ie.

19-20 Siu'nie sinijijwiye, 'naka ti 'yit pijia'm niwa sosikis, 'yina je tikiwitajayi. Iyoye 'ate siojona kasejkana ti po' siojona tejeje pet ti yajapajne'n 'yina janaka ti 'yit pijia'm ti titietajatajaja'm ni i'niat. Siunie sinijijwiye enaja naka ni Jesús, jla'am ti tojmap ts'iji ji'wechaja siupa tip'onajaja'm siojopa 'najla 'wet yi' poliyi. Jla'am ti iyo si'niayija' 'nakayi, kajeyepa jla'am ti pa'yijis jika anechiyas wuj ti ja ke paja kant'eki, iyot'iyipi pak Melquisedec t'ipi.

Hebreos 7

Siupa pa'yi t'ipi Melquisedec

1-3 Pak siupa Melquisedec ti ajwel'ni anechiyas wujjimpe ti tijna'yi siojopa isi' Salem, siu'neje ti Sinia' siupa ti lajk'i pa ka ijnojli jika pa'yijimpe. Siupa jle' t'ipi ti iyo'ate Melquisedec siuniwa inamtis ti iyo'ate, "Anechiyas ti tijnajyi". Siojopa ajnat yi' ti iyo anechiyasa' jle' iyo'ate Salem siuniwa inamtis ti iyo'ate, "Inkamankiye". Jak je iyoyi 'neje ti jle' iyo 'ate "Anechiyas ti inkamankiye tajle". 'Yina lajk'ipa ka 'najane paka iwone siupa jinia' t'ipi, siu'neje japa jlet t'ipi, siu'neje papo jika kijilas t'ipi, ka janakaye wek siojopa jloma yit'iyijimpe, siu'neje japa jloma 'yalt'ijyipi paka. 'Yina kiak iyoyi siunie Sinia' jlas, talk'i'ni ti jla'am ti pa'yi, 'yina jajnotk'i'ni 'neje ti kiak jawoyi. Ti Abraham itimat'iyijpe ti inila'an pakayi ti siupapo ijniujlits'i anechiyasas wus je itieyi, 'yina Melquisedec yisitat'ipi k'ie ti jikio' yi'n ape'e ti iwijna'm pa 'es. 'Yina Abraham iwijnam'ne pet pa

Melquisedec siojopa ti ijiuti ti iyo ji'wajieta' ti tajla'm siupuwa tajlane papok anechiyasas t'ipi.

⁴Ataj kiam kiu' enayi 'ateje paka Melquisedec t'ipi ti ijiate ti i'nioyi, 'yakajlitieje pet paka siupa ti ijiate pet ti sitise Abraham, 'yina iwijna'm pa Melquisedec siojopa itijwa'm niwa sikioye ti tajlaja'm siojopa 'yakajli ti inila'an ti iyo ji'wajieta'.

⁵Yina lapakawo ti kia'iyo siupa Moisés jika'nejasajnye 'esiji siupapo pa'yijis t'ipi pet ti tajla'm pak Leví t'ipi ti t'ajla papo i'nio' siojopa itijwa'm niwa sikioye ti tajlaja'm siojopa i'yakanis'ni, je 'wenayeta paka intajlisia'm pakayeta Abraham.

⁶Jlampet ti jla'am pak Melquisedec ijiate ti tojwapen'ni, je tajla'm pak Leví t'ipi. 'Yina je iyojliyi ti t'ajla pa Abraham japak itijwa'm niwa sikioye tajlaja'm pet siojopa i'yakan'ni, sekyi'i ti jikio' yina ape'e ti iwijna'm pa 'es, siu'neje ti Abraham pajatak'i ti Sinia' ji'lij yiya siupa ijwijla'm.

⁷Siunie ti jikio' yi'n ape'e ni jikiecha ti iwijna'm ni 'es ja ke inets'e paka inlaki, kajeyepa 'yaka ti naka ti ijiate ti i'nioyi ti jle' t'a'n ape'e siunie jikio' yi'n ape'e.

⁸Jlampet 'nakayi ti kas'wasajne'n ape'e 'ni ajnat, siupapo pa'yijis t'ipi ti tajla'm pet pak Leví kia'iyo jlaj po' pet. 'Yina paka Melquisedec t'ipi je kia'iyo jla'am iyo niwa inamtis ti je paj ka inetia'n.

⁹⁻¹⁰Pakayi ti Abraham iwijna'm japa itijwa'm niwa sikioye tajlaja'm siojopa i'yakan'ni ti Melquisedec t'ajla ti yisitk'ieye, 'yiniye ka kia'iwo siupa Leví siu'neje papo jilis ka iwejna'm siojopa itijwa'm niwa sikioye tajlaja'm siojopa i'yakanis'ni pet, 'wanjliyi je ti 'wenajata ka poye ta'a pakayi, 'yina lapakawo ti 'yiniye ka ineyji jla'am pa Abraham siupapo jantajla'm.

¹¹Papoka siupapo pa'yijis t'ipi ti tajla'm pak Leví, siupa ti tajla'm pet pa Aarón, papoka ti tajle pak inka'nejasajnye ti it'imina yi' kiojyi papok Israel jika kia'lis. 'Yina siupa jikijmaye iyot'iyipi pak inka'nejasajnye 'yaka ti je 'yakajle'n paka i'nioye ka kiak iwone ka ilesajne'n, it'imina ti asetiana pa kanwo 'ate pa Melquisedec, je iyoye 'ate siupapo tajla'm pa Aarón t'ipi.

¹²Jak je iyoyiji ti 'wenayeta papo pa'yijis ti isimk'iji'n, 'yina kia'iyoyeyi'ijyi pet siupa inka'nejasajnye t'ipi ink'ieye'eje pet.

¹³Yina Saka'niona, siunie ti ijwi'il niwa inamtis, ti tajla'm siupa Israel jika kia'le ti lajk'ipa ka pa'yija' ka intajla'm.

¹⁴Iyo ni siunie ti kasts'ajane, siunie Saka'niona ti tajla'm siupapo Judá jika kia'lis. 'Yina siupa Moisés t'ipi je ijwi'il papoka ti kia'iyo ijwila papok pa'yijis.

Jesús pak pa'yijis jika anechiyas wuj ti iyo'ate pa Melquisedec

¹⁵Yina 'yakaj niwaka, lapakawo ti 'nakayi po' siunie pa'yi ti iyo'ate pak Melquisedec t'ipi.

- ¹⁶Siunie pa'yi ti ink'ie' je tajle napo siunie iyo ni inka'nezasajnye ka titiajlataja'm, 'yina tajle siunie jijweye iyo jana in'wasankiye ti t'o'n.
- ¹⁷Jak je iyoyiji siuniwa Sinia' jlamtis iyo'ate ti ijwi'il naka: "A'am ti jajok'i'ni ti ja pa'yija'm, jiwo'ate pa Melquisedec t'ipi."
- ¹⁸Ijiatjliyi siukia inia'an in'lej tiliki, lapakawo ti laj jijweyeja', jla'yi ti laj lajaye.
- ¹⁹Kajeyepa ti i'nio' je ilisajne'n ka 'esieyi, naka Moisés jika'nezasajnye. Sekyi'i its'iuyeja 'wet'e nak sinijijwiyeje ti je jiniliak, siu'neje ti si'niayi poye ti ajoki pa Sinia'.
- ²⁰'Yina kiaka'ne siukia ti Sinia' ji'lij iliyi, siunie ti jla'am je iyoyi siunie iyo. Jlampet siunapo ijia pa'yijis Sinia' lajk'ipa ka ji'lija' ka inleyijap ka kiak iwone,
- ²¹'yina jlampet pi Jesús je kia'iyoyi. Jla'am Sinia' ji'lij iliyijap siupa jawoyi, jak je iyoyi ke inwone 'ate: "I'lij aleyi ajap, 'yina ja ke pajana'a ka iwiets'ilati siu'nie jayoyi. Jajok'i'ni ti ja pa'yija'a'm."
- ²²Ijiatjliyi, Jesús jlam ijiate jla'am ti 'yakajanit k'ieye siukia iyo pa Sinia' ti ji'lij iliyi, 'yina 'yaka'm ape'e siupa inia'an.
- ²³Jlampet siupapo pa'yijis ijia t'ipi 'loj jlamis, kajeyepa ti siuti 'yalata pa sekya'i its'iuyeja'aja pi jikiecha.
- ²⁴'Yina ti Jesús je kia'iyoyi ka jlaj poye, it'imina ti siunie jikijmaye iyo ti pa'yi lajk'ipa ka ne'yi paka ink'iuyeje.
- ²⁵It'imina 'neje ti kia'iyoyi ti laj jlaja ti 'yijene pi iyone ti ijwiejiete'n siunapo i'nio' ka iyo ka ijnoyi ni Sinia', 'yina je lajk'i ti jla'am ti iyo ji'niayija'. 'Yina ti jla'am ti 'najlati je ikalk'i, siu'neje ti pok'ieye napo i'nio' ti 'yejlani'ni pa Sinia'.
- ²⁶'Yina pa'yi jika anechiyas wuj siunie kia'iyoyi, naka ti awoktajan pet k'ieye. Jla'am ti 'es ti laj jikeye, 'yina lajk'ipa ka k'iejiyeyi ka je 'esie ka iwoyi. Sinia' je jnanjliyi siunie ijioyi'i ti itionitiapen napo i'nio' ti inkeyis jiliajnis, ti 'yaka'm ape'e ni poli.
- ²⁷'Yina je iyo'ate siunapo pa'yijis jika anechiyasas wus ti kiakatak'i'ni ni jlomas ti iliajne'n pa yi'i pa puwa wask'i'nelaja, ti takat'ini ape'e puwa jikejis jlamis, sekya'i ti papokaye pet siupapo i'nio'. Siupa Jesús 'wenayi pet siupa iyo, jla'am ijwienjliyi jiwekie'e ti kia'iyoyi iniwe'n ape'e puwa jikejis papo i'nio' pajataje.
- ²⁸Siunie Moisés jika'nezasajnye, siunapo pa'yijis jika anechiyasas wus ti tajla'm pet naka, napoka siunapo ti kia'iyoyi ti je t'o'n pet. Ti tojmi 'wechaja nak inka'nezasajnye, sekya'i ti Sinia' po' pi ji'lij ti iliyi ti ijiatk'i, pakayi ti isi'me pet pa jlas ti iyojwa'n pa'yi jika anechiyas wujwa', paka pi Jesús. Pakayeyi ti Jesús yina wita'm siupa iyo ti iyoyi ni jikijmaye, 'yina jajnok'i'ni ni jawo ni t'oniye ti ja 'esie.

Hebreos 8

Jesús jla'am ti Sinia' iyoyi ji'niayija' niwa jlamtis ti iliyi ti jlama ja ke iwo siunie iyo kawo ti janwats'ilati siunie iyo ni pajk'i

¹Siunie ti ijiate ti laja po', siu'nie ajwela'ni naka ni siunie ti awo 'neje 'ate: Ti po' siunie saka pa'yijis jika anechiyas wuj ni siunie i'nio' ajwel'ni. Jla'am ti yiji'n ts'iji jijweyeje yi'i pi Sinia' ti lajk'ipa ka ijnojliji poliyi.

²Yine kiajwe siojona Sinia' ji'wuk ti 'es ti isijme'n, siojona ti ijiate jla'am ti jilisanke, 'yina i'nio' je lisanki.

³Siunie tiwonaja pa'yijis jika anechiyas wujwa', jiwo pet siuniwa tiwoki 'wajietayi pa Sinia' ti tajle napo i'nio', siu'neje niwa wask'i'nelaja siuniwa tilianaja'n ape'e niwa inkeyis jiwo 'neje. It'imina pet ni Jesús ti je 'esiji ka lajak'iyi pet paka inekiajle pi Sinia'.

⁴Kawo'ate iyo ti yi'ne ajnat'e, ka kia'iwotaja ka ji'wet poye ka inkijme'n pet ti jla'am ti pa'yi pet. Awo kajeyepa ti po' siunapo pa'yijis ti napoka ti yikiajle'ni ni Sinia' siuniwa ti tiwoki ji'wajietayi, iyo nak Moisés jika'nejasajnye siunie ka tiwoki.

⁵Napoka siunapo pa'yijis jika anechiyas wus jikijmaye iyo ti isimk'iji'n je niwaka siuniwa jlameje. 'Yina jipelis 'nejie'e jiwek niwaka siuniwa yi' poliyi. Siunie it'imina ti kasts'ajane pi awonaja ti jipelis 'nejie'e wek, pakayi jla'am ti Moisés ijyijlitayi ti ilisantaja japak Sinia' ji'wuk ti 'es ti tiwonaja 'ate, "Ataj ena 'ate, 'esiji ka 'wena je awone siu'nie a'wenki'na'm, ti ajloye'a'm ka jewitanik'i ts'iji yi'i jlaja tikijnaki."

⁶'Yina, 'nakayi ni siunie saka pa'yijis jika anechiyas wuj, ajwel ni Jesús, siunie jikijmaye Sinia' iwijna'm jla'm ijiate ti 'esi, laja po'. Kajeyepa ti ji'wet ijwienkiteje napo i'nio' ni Sinia', siu'neje ti iniwojwa'n jiwoye pet siunie Sinia' ji'lij ti iliyi ti ijiatk'i siunie jawoyi ti iwiets'ilati siunie iyo ti pajk'i. 'Yina siunie iyo kiwa jlamtis wuj ti laja po', kajeyepa ti iyo ka kasts'isisi pet siuniwa ijwilts'e'm.

⁷Siupa Sinia' ji'lij inia'an jlamt'itiepe ka ilesajne'n ni i'nio' jla'am kiak je iyotaja'ni ka poye paka ink'ieye.

⁸Jak je iyoyi'ni Sinia' i'win'ne napo i'nio' ti je iyoyi paka'ne ti itiajlata, sekyi'i ti iyonayi 'ate: "Jana'm ni siuniwa jlomas ti jawiets'ilati siunie i'lij, 'nakayi ti jank'ieye siunie jayoyi, ni jayone napoka Israel jika kia'lis siu'neje napo Judá jika kia'lis.

⁹'Yina ja ke iwo'ate siunie awone kiapo jika kijilas masas ti akijmi kio'yi ti atajlaja'm jana Egipto ti aki'ni. 'Yina ti je its'iuyisk'i'm ki iyo kiwa yamtis. Jak je iyoyijipi ka je iliyi'ni," iyo ni Saka'niona.

¹⁰"Jlampa je k'iejezeyik'i'ni kiwak jlomas, 'yina siuniwa jlomas atayeje siunie jayone napoka Israel jika kia'lis ti i'lij jaliyijap, 'naka siu'nie: Jayijnits'i niwa jitiankiujnieyejes siuniwa 'yaka'nejasajnyejes, sekjane'yi ka ip'isinajats'ina'a

niwa jikiojwa'l. 'Yina jayama ti ja Jiniayeyisk'i'm jlampet ti jlamis janapokaye ti ja ika kia'lisa' pet.

¹¹Ja lajak'i pa ka wo'ate ka injwejla'm pa ji'wetijwa ni'ne ka ji'niayi injwanjliyi ka 'neyasa'n: 'Esiji ka intant'ieje ni Saka'niona. Lapakawo ti japajlata ti jantant'iejesk'i, siunie ti lajk'iyi paka woyi ti je 'yije'en jantant'iek'i, siunie ti jwajla'a iyo'ni ti jle' po' kiak iyojliyi 'neje.

¹²'Yina janitiajnat k'ieye siunie jitis iyo ti atajlata niwak jikeyis, je pajna'a ka itiej yini'ni 'ate siunie iyoyisi."

¹³Siuti Sinia' iyo'ate, "Jawiets'ilati siunie paj ti awoyi, 'yina ja ink'ieye siunie jayoyi", ijiat ti 'yakajanit k'ieye ti ijwil ti iyo ji'yusieja' siukia ti inia'an ji'lij iyone ti iliyi. Siunie ti ijiate ti paj iyo ji'yusieja', 'yina nak je toj'we pet siunie ti janetia'n.

Hebreos 9

Sinia' ji'wuk ti yi' poliyi siu'neje ni ji'wuk yi' pet ajnat'e

¹Jlampet siupa inia'an ji'lij pa Sinia' pi iyot'iyipi, 'yina po' siupuwa iyot'iyipi pa iniwonisi pet ti siupapo pa'yijis t'ipi je 'esiji kankamits'i ape'e, lapakawo ti jikijmaye kiajwe siojopa ji'wuk t'ipi yi'ne ajnat'e.

²'Yina japak siojopa 'wuk siojopa 'nejes t'ipi ti wuj ti tenajat'ipi pijia'm. Sekyi'i pet siojopa ji'wetis pet puwa katese'l siu'neje japa tenaja'ni ape'e puwa woyejes ti titiejietaja pet pa Sinia' ti wuj ti t'otata, siojopa ti tome kisie'e ti jle' iyo'ate "'Wuk jitiowe ti t'otata".

³'Yina jlampet siupa jitiowe 'neje ti tojmi 'wechaja paka lotakinie ti tip'onaja ilia'm, japaka pet siojopa ti ijiatt'iyippe ti Sinia' ji'wuk ti 'ejts'i ti t'otata.

⁴Sekyi'i'ne pet siojopa ji'wet pet siupuwa ti tiwuniejata ti jini inkajk'i, wikinie maja ti 'najli, siu'neje japak a'la' t'aj siojopa ti 'yakajanitk'i siupa iyot'iyipi pa Sinia' ji'lij ti itijwk'i siupa wikinie maja ti 'najli pi k'ie' ti tena'a, 'yina sek tena'a siojopa inat jiwe ti kia'iyu wikinie maja ti 'najli japak tenaja pet siojopa maná, siu'neje pa Aarón jik'iu'u siupa ti taljiijnits'i'nijpe puwa jitiajlas, siu'neje puwa sisajas times ti Sinia' yint'i'yipe puwa jlamtis ti ip'isi'n ti iwijna'm pa Moisés.

⁵'Yina times siupuwa i'nio 'yotate yi' ape'e japak a'la' t'aj ti jijwesis po', puwaka ti 'yakajanit pet siunie ti Sinia' yijap papo jika kia'lis. Jijwesis itij'w ape'e pa a'la' t'aj jip'ot, paka pet pa jle' iyo'ate 'Sinia' jikap'ijiuskiye 'wet'. Ajwel'ni 'nakayi jaliki kiu' wek 'nijiye ti jota ka ijwila; je ijiatena'a, 'etsaka.

⁶'Yina kiak iyoyi siuti tilisanak'i puwa ji'wetis puwaka, jak je iyoyiji siupapo pa'yijis t'ipi sek 'yuyits'i'ni yi'i siupa inia'an jitiowe ti isimatak'iji'n.

⁷Jlampet siojopa tome jik'ioyi, pakata jla'm pa pa'yijis jika anechiyas wuj ti 'alk'ieye ti sek 'yu'yi'ni ti iyoyi pi jikijmaye, siuti yik'i pa najkap ijwienjlijiji'ni jiwekie'e ti 'yu kiajwe. Jak je iyoyiji ti 'yuyeta paka'a, siupa pa'yijis jika anechiyas

wuj, siupa ji'woyis puwaka ti tilianaja'ni ti takat'ini ape'e siupuwa ti jla'am ti jikeyis, jikeyis 'neje papo i'nio' siupuwa ti jitiej je wujk'iji'n ka 'nakaja ti iyoyi.

⁸'Yina kiaka'ne pet, siojopa Sinia' jikimet ti 'es, ti 'yiniye ka iwoyi ji'niayija' ti 'yakajanitk'i sik'ioye ti siojopa Sinia' ji'wuk siupa jitiowe inia'ne je tilikjli'ijyi ti tikijmanaja'n 'yina jlampet siupa ti ijiatt'iyijpe ti t'otata je 'aljli'ijyi k'ieye paka 'noyi.

⁹Wikie'eyi niwaka kas'wenkina pet siunie iyo 'ni jloma awaki. 'Yina ti siuniwa i'nio' ti iyoyi 'wajietayi pa Sinia', siu'neje niwa wask'i'nelaja t'ipi ti tilianaja'n ape'e niwa inkeyis, 'yina je ikajle'n pet ka inlesajne'n siuniwa jlosikis napo i'nio', siunapo ti jlonitieye kiak iyone ti yi'ne.

¹⁰'Yina niwakata jla'am siuniwa wask'i'nelaja titiuwa, siu'neje niwa ti ti'yakits'i, siu'neje niwa jikeyis napo i'nio' ti ijwil ka ini'notatisiji ti inileje'n. Niwaka ni siuniwa iniwonisi ti ti'wena ti yi' kisie'e ti 'yaka ti laja japoye paj ka neyeyinie'e siojona jloma ti Sinia' janwojwa'n ink'ieyisa' niwa wask'i'nelaja.

Siuti Sijwajieti tisa'ni ki ji'woyis pakayi ti kasjwajiete'n ti jajiok'i'ni

¹¹Sijwajieti pajk'i ti 'nests'e, 'yina jla'am ti pa'yijis jika anechiyas wuj, namets'e siuniwa ti ijiate ti kasts'esi ti yisajap. Siunie ti iyo pa'yija', siojona Sinia' ji'wuk ni yi'i ti isijme'n i'nio' je lisanki, 'yina wuj ti 'es 'yaka'm ape'e siojona Sinia' ji'wuk yi'ne ajnat'e.

¹²Sijwajieti pajk'i ti 'yaka'n kiajwe siojona Sinia' ji'wuk jitiowe ti t'otata siojona yi' poliyi, ijwienjliyiji jiwek pakatajak'i. Je ka nakaye ji'woyis siuniwa sontas, ni'ne ka janakaye wakia pi ji'woyis, ka nekiajle pi Sinia'. 'Yina 'wenajliyi jla'am siunie ji'woyis ti yikiajle, sekyi'i i'yakan'ne sik'ioye siojona sijwajieti ti laj jlaja.

¹³Ijiate ti siunie ji'woyis niwa wakiajas, siu'neje niwa sontas, siu'neje ni wakia 'woma ti tiwunie ni siunie jilio', ti siunie pa'yi isia'ye ape'e napo i'nio' ti t'ojlijyi'n jitleyi'i ni Sinia', ti jijweye po' ka netiajnat siunie jit'iojli ni i'nio', 'yina najata wek jlam siunie tome kisie'e ti 'yakajle'n.

¹⁴'Yina jlampet siunie Sijwajieti ji'woyis ti kia'iyoyi ti tisa'ni jla'm ijiatayi jla'am ti 'yaka'm ape'e niwaka ni jijweye iyo. 'Yina Sijwajieti siunie t'oniye ti 'es po'o siunie ti jla'am ti inenekiajle pi Sinia', ka lajak'i pet ki iyo janaka Sinia' jikimet ti 'es, ti je paj ka netia'n. Siunie Sijwajieti ji'woyis kia'iyoyi iniatiajnat sik'ioye siuniwa sitienkiujnieyejes ti je isis siu'neje ti ijialts'e siuniwa je isis ti kastone jana ts'ajlati ti ja kasnetia'n. Sek jane'yi ka 'yakajlajanie'e ka iniukieje naka Sinia' ti je paj ka inetia'n.

¹⁵Ijiatjliyi Sijwajieti Jesús nak iniwojwa'n jiwoye siuniwa jlamtis ti iliyi ti je iliakiyik'i wek siunie jawo ti janwats'ilati siunie pajk'i, 'yina ja ink'ieye siunie jawoyi. Jak je iyoyiji siuti 'yala pi Sijwajieti pakayi'ne ti jitiej je yini'ni 'ate siupa jitis iyo siupapo i'nio', ti siupuwa jlamtis t'ipi inia'an jitis yi'ne. Sekyi'i'ne pet

siunapo Sinia' tanats'i yiye jikiojyi siuniwa isis tajle ni jikap'ijliuskiye ni Sinia', ti pajk'i ti ijwijla'm ta'a, ti laj jlaja.

¹⁶Kajeyepa siunie ji'lij iliyi, siuti je ti'wena ka ijiatayi ka'na'al, siunie ji'lij ti iliyi, laj lajaye.

¹⁷Siunie ti iyo jijweyeja' pi ji'lij ti iliyi ni i'nio', naka pet ti iliyetaja 'na ajnat.

¹⁸Jak je iyoyiji pet siupuwa Sinia' jlamtis ti inia'an, puwaka pet siupuwa wask'i'nelaja tilianat'ijyin'nijpe siupa ji'woyis pak iyo jijweyeja'.

¹⁹Siupa Moisés t'ipi kia'yo itimataja ti itijwa ape'e ti ijwile ape'e papo i'nio' wikie'eyi niwak Sinia' jlamtis. Sekyi'i isimayi siunie jik'as janak a'la' ti jle' iyo'ate hisopo, ti jini inkajk'i, sekyi'i ti ilie'nitieyi'i siupa sonta 'wole isiat. 'Yina 'yutieja'm siupa wakia 'woyis ti tijlijnataja pa sonta 'woyis siu'neje ti i'niat tijlijnataja. Jak je iyoyiji siupa ti isia'ni yi' ape'e pak Sinia' jlamtis ji'wet, 'yina ti ts'iatitieja ape'e 'neje papo i'nio'.

²⁰Sekyi'i ti iyo'ne 'ate, "Siu'nie 'woyis 'nak 'yakajanitk'i ti ijiate siuniwa iyo niwa Sinia' jlamtis ni iyo'nase."

²¹Sekyi'i ti Moisés 'woyis its'iatitieyi'iji ape'e japak siojopa Sinia' ji'wuk ti 'nejes, siu'neje puwa jikijmatis japak 'wuk ti t'otata.

²²Siuka 'yena siunie inka'neyasajnaye 'yina a'wena ti ijliena ka ijiatayiji ka pajlata niwak wask'i'nelaja ti ijwienjli jla'am nak 'woyis ti initiajnat ni t'ojli, sekyi'i ti 'esie pet jitieyi'i pa Sinia'. 'Yina tiwet'ianaja kapoye pa inke' ka netia'n siuti je tisiaye ape'e nak 'woyis.

Siuti Sijwajieti ti 'ya'al naka ti initiajnat ni jike' ni i'nio'

²³Siuniwa ajwel'ni niwaka siuniwa ti jipelis jiwek siuniwa wask'i'nelaja yi' poliyi, 'yina niwaka'ne siuniwa ti tikienaja nak 'woyis siuniwa tilianajan'ni ti tinitiajnata. 'Yina niwak siuniwa ti jipelis niwak yi' ajnat'e siuniwa jlameje ti yi' poliyi isitia'n pet siunie ti ja tiliana, siunie ti ja tikienaja ka inka'm ape'e niwaka ka laja poye.

²⁴Kajeyepa ti Sijwajieti je nak siunie i'nio' jilisanik ti siunie jipe'el jiwek ni Sinia' ji'wet ka'noyi. 'Yina tijnats'iyi ti 'yuyi ni poli, siuniwa jlomas ti yi' jitieyi'i ni Sinia' jla'am ti t'ajli'ni pet siuniwa iyo niwa asetiana.

²⁵Je yikiajle'e'ni ka kiajatajak'i'ni niwa najkapis ka'noyi'ni ni siunie Sinia' ji'wet, siunie ti ijiate ti t'otata, ka iniwen'ni, ka wo'ate siunie iniwone naka pa'yijis jika anechiyas ti wuj ti yiyi japa najkap 'yuyi'ni ti yikial'ni pak ji'woyis siupuwa tilianajan'ni.

²⁶Siut'itie ka kiak iwo pa Sijwajieti je pinitiejeje ka'nal'ni, ka intajlap'e siupa ti 'nelanjie'aja poye 'niwa wask'i'nelaja. 'Yina jeyi kat'aja ka kiak iwo. 'Wenajliyi siunie iyo, siuti awak 'niji jlaja niwa jlomas Sijwajieti ijwienjliyik'i jiwek

pakatajaje ti 'yakaj ti 'nesa, ti iyo ka inetiajnat niwa jikeyis napo i'nio', pakayi ti jlam jla'am ti iniwe'en ti inila'n ape'e.

²⁷Iyoye'ate napo i'nio' siunie jawoyi ti janjwanjliyik'i jiwek ti ja'najle'n pakatajaje, 'yina ts'ijiye ka ijnejlak'ina'a siunie jawo pet ni Sinia' ti jan'ye'en ni siunie iyoyi.

²⁸Sijwajieti kiak iyoyi, ijwienjliyiji wek ti ininekial ti ijioyi ni jiliaye iyo ti 'ya'al ape'e niwa jikeyis napo ti itijlia. 'Yina janekiajle'eje ti ja'nes, 'yina ja ke niwakaye'ne niwaka inkeyis ka na'm ape'e, 'wenajliyijna'a jla'am ti janame siunapo inijijwijyi'n k'ieyi ti jla'am ti janjwajiete'n.

Hebreos 10

¹Kajeyepa ni siunie Moisés jika'nejasajnye jipe'el jiwek siupuwa wask'i'nelaja'n isis ti janam'ni, je niwaka ni siuniwa ti jlameje. 'Yina naka'ne ti it'imina ti je 'yakajle'n ka'notate'n siunapo i'nio' ti kiajatak'i'ni niwa najkapis ti kiak iniwonisi'ni ti ijioyi pi Sinia', ti yamisi'ni puwa k'iejliyi ti iliajne'n ape'e puwa jikeyis iyo.

²Siut'itie ka kia'iwo ka inkajle'n ka inetiajnat niwa jloski'layis ka injwanjliyik'i wek ka pakatajaje ka sek ineyi ka 'najanataja paka inwone ti nojwi pi jitis iyoyi, ka sek ine'yi ka ileyetaja ka ilajne'ni puwa k'iejliyi ka inkat'i'n ape'e puwa inkeyis.

³'Yina siupuwa ti iwinis'ni jitipe'e ti ilianisin'ni, iniuyeje pet ti yiyetaja ni najkap jitiej iyunitisiek'i puwa jikeyis iyot'iyi papo i'nio'.

⁴'Yaka siunie ji'woyis niwaka sontas, siu'neje niwa wakiajas, je 'yakal ka ijnale ni jike' napo i'nio'.

⁵'Yina kiakak'i'ne siukia ti Sijwajieti na'me 'ni ajnat, sekyi'i iyone 'ate ni Jinia': "Siunie ti je wojonk'ieye siuniwa wask'i'nelaja tilianajan'ni, siu'neje niwa tiwoki'ni in'wajietisa', 'yina naka p'an ti jiwoye 'isiena'.

⁶Je inteliaja siuniwa ti tiwunie'ni, siu'neje niwa napo i'nio' ti iyoyi'ni ji'wajietieye ape'e niwa jikeyis ka netia'n.

⁷Tempi it'imina ti ana'am, ni Inia', ti awo ka iyoyi ni siunie jiljiuyijk'i'm, iyo niwa inlesajna' ti yiji ni imp'esinik ti takapajlatak'i, ti sijwe'el."

⁸Siunie inia'an, ijwi'il siupuwa tilianat'ijyin'nijpe puwa ti tiwuniejen'ni, siu'neje puwa in'wajietis, puwaka 'neje siupuwa ti iwinis'ni ape'e puwa jikeyis. Sinia' je itiliaja niwaka ikajlitieje ti niwakayeta siuniwa iyot'iyipi pak inka'nejasajnye ti iyo ka tiwoki.

⁹'Yina to'm ape'e ti iyo'ate, "Ana'am, ni Inia', ti awo ka iyo ni siunie jiljiuyijk'i'm." 'Yaka ti ijiut ts'ijiye siukiwa jikeyis napo i'nio' siukiwa inia'an, ti iliajne'n ape'e siuniwa k'iejliyi ti iyo ka netia'n niwa jloski'layis. Sekyi'i initojmatayi jla'am ti kiak tiwonaja ti tiliana.

10'Yina ijwienjliyik'i wek ti kia'iyó ti iniwe'en ti ijioyi japa 'najlati sekatajaje. Siuti je 'yaka'm ape'e siunie Sinia' iyone siunie iniwone, 'yina nak kasts'isisi'ne pet kajeyepa ti Sinia' ijiatjliyi ti kasts'otat.

11Wikie'eyi siunapo pa'yijis ti tajla'm napo Judíojos jlomas itijw ti isimk'iji'n, je iliyi ki iyo ti iliajnen'ni siuniwa k'iejliyi ti yikiajle'ni ni Sinia'. Jlam'ne je 'yakajle'n siunie i'nio' ka ijnale niwa jikeyis.

12Jlam'ne pet pa Sijwajieti Jesús ijwienjliyik'i jiwék ti kiak iyo ti jlam jla'am ti iniwe'n ape'e niwa inkeyis, sekatajaje ti jajnok'i'ni. Jak je iyoyiji siuti wakal, 'yina yiyeje'n 'nijiye jiweweje pa Sinia'.

13Yi'i ti its'iuwap pa Sinia' siojopa jloma ti janen kiajwe papo jitiejejwas.

14Kajeyepa ti siupa iyo ti iniwojwa'n Sinia' ji'wajieta' ijwienjliyiji jiwék pakatajaje ijiok'i'ni ti ilisajne'n siunapo ti Sinia' 'yotat.

15Siojopa Sinia' jikimet ti 'es kia'iyó 'yakajanitk'i sik'ioye ti ijiate ni iyo, siunie ti iyo'ate:

16"Yam'nijiye kiaka, siuniwa jlomas na'am, siunie i'lij jayone ti jaliyijap napok Israel jika kia'lis, kiak jawone 'ate: Jajiojwanitiamk'i niwa jlosikis siuniwa yamtis, sek jane'yi ka ip'isinajets'ina'a niwa jitienkiujnieyees.

17Itiej ja ke iyunitk'iji'n k'iyé siuniwa jloski'la iyo, siu'neje niwa ijiate ti je isis iyoyisits'i'ni."

18'Yina kiak iyoyiyi siunie ti pajk'i ti netia'n niwak inkeyis, kiak ja ke iwo'ni, ka tilianajan'ni ape'e puwa k'iejliyi.

Jajioki pa Sinia'

19-20 Ijiatjliyi, i'lijwas, 'nakayi akajlaja ti ajok jik'ioyi janak Sinia' ji'wuk jitiowe siojona ti ijiate ti t'otata, je 'es ka kaskip'e ni Sinia'. Lapakawo ti paka jla'am siupa Jesús ti iniwe'n ti ijioyi japa 'najlati, 'yina ti isia'ni pi ji'woyis, sekyi'i ti iyo si'niayija', siunie ti ijioyi janaka si'wasankiye, siunie 'naye ti tejeje siunie Sinia' ji'wet ti to'm ilia'm ti jla'am, ji'wechaja ni siunie tip'onajaja'm.

21Jesús naka 'neje siunie saka pa'yijis jika anechiyas wuj, 'yina iyo anechiyasa'a siunie Sinia' ji'wet yi' poliyi.

22Jak je iyoyiji jajioki pi Sinia', ja'nialkitak'i na sosik, siu'neje na sitienkiujnieye ti 'es jalisana'a'n. Siunie iyo ti je akakiuk jajwienkitak'i, 'yina ke k'iejliyeyi paka iyoki sitienkiujnieyajak'i wita'm ka jiniliakie pa, lapakawo ti pajk'i siuniwa ts'ajwes ti tilijiki'n, ti tilijiki siunie i'niat ti 'es.

23'Esiji ka je kask'asayik'i pijia'm ni siunie sinijijwiye ti je jwajla'a siunie sinijijwiye ti ajwelaja'ni pijia'm ti yits'e. Ka je iwo pa ti siunie iyo ni Sinia' ti ijwilts'e'm, ja ke ji'lijayik'i wek, 'yina ti ja ijiatayi.

²⁴Esiji ka iyokijyi'n siupa 'es ka iniwonaja, jla'yi ti jani'najmak. 'Esiji ka inikimaja siunie ti janip'elisina', ti janikelaja siunie 'es sikijmaye ti jayoki.

²⁵Ja ke kastasite siunie aniwonaja ti anitotiek'i wita'm, iyo napo ti iliyi ti kiak iniwone, 'wenajliyi ti janijlokk'ijin'ni. Wuj wata'a ti 'es ka iyoki kiaka, 'yina ti a'wena ti je tojwa'a siojona jloma ti Saka'niona janapimet.

Sikiowe ja ke iyikiajlaja'ni siuniwa sakeyis

²⁶Jlam'ne ink'ie' je ape'yak niwak Sinia' jlamtis ti ijiatk'i, naka'ne na ti je 'esiji ka kasts'elajak'i'ni ni siuniwa sakeyis ka je iliki ka iyoki. Jlam'ne kasts'ajane pi awonaja ti ja ke ine'nets'e ka poye paka yikiajla ape'e niwa sakeyis.

²⁷Yina ja najatajana'a jlam ti jats'iukink'ie ni insajkinaye ti ja wujwa ti ja a'tiejak'i ni siunie jawoyi, naka 'neje ni siunie jwat ti tak'ayi'ni, ti jantejwk'i'ni siunapo ti teje'yi ilia'm ni Sinia'.

²⁸Je kast'ayiji'n ni siunie ti iyo jiliakikie siunie Moisés jika'nejasajnye ti 'yaka'm ape'e, ti po' siunapo najape ti i'winaja siupa iyoyi, ni'ne ti times papo i'winaja, 'yina je tiniaye'e naka i'nio', je tiniajwitaja.

²⁹Yina zjijwelat'e ka Sinia' intasa'nena'a siunie ti iyo jiliakikie ni jlas, ijiate ti je iyo lajaye siunie ji'woyis, siu'neje ti iliaki siojona Sinia' jikimet ti 'es ti yiminta wek jla'am? ¡Je'e, ja ke intasa'ne! Ka je iwo pa ti siunie 'woyis naka ti 'yakajanitk'iyi siunie Sinia' ji'lij ti iliyi siunie janwoyi ti janwats'ilati siukia iyopi 'yina ink'ie' siunie janwoyi, 'yina naka ti i'mienit ni i'nio' ti Sinia' 'yotat.

³⁰Kasts'ajane siuniwa Saka'niona jlamtis ti iyo'ate: "Ja ke 'wenaye pa ti jawo lajaye, ti ja yama ya'am." Iyo'neje 'ate: "Saka'niona, je ijat ka je in'ye'en siunapo jika kia'lis."

³¹¡Wuj ti a'tie siunie inwet'ia ti titiajlajaja ni Sinia', ti 'najlati je isie'ne!

³²Astaj kiam kiu' wunitiets'i, siukiwa jlomas yam'niji ti k'iejli yiye'asepi siunie jloma ti tajle ni Sinia', 'yina 'wanjliyijpe ti yi'ase ni siunie inkajejlasaye 'yina jikima'yi ilia'm ti jinilanayiji'n.

³³Ni'ne ti kia'iyonase napo i'nio' ti inlakiye, siu'neje ti teje'yi aselia'm, ni'ne ti kiak jiwoyeyi ti aslaye iniuyi wita'm napoka siunapo ti kiak iyo ni tena'a.

³⁴Wuj ti askap'ijliuskiye jlana'yi siunapo yi' insat jiweje, siu'neje ti ejlo'o jiwekie'e ti tala'ase siukiwa askijmatis, 'yina je woyejli wek ti jinikanitieji'n lapakawo ti 'najanayi pi jiwonayi ti po' siuniwa askijmatis ti t'o'n ti yi' poliyi, ti jla'm ijiate ti isis.

³⁵Ká anetiajnata siunie jiwoyeyi ti je kakiunieyi, 'nakayi ti ja ataja siojona as'wajieti ti je jlase'.

³⁶Siuti jinilayitiei siuniwa ijio'wase'ni, 'yina wuj ti jisitiana siunie ast'oni 'nakayi ti jawoyeyi siunie Sinia' iyo kawo, siu'neje ti jataja' siunie ijwi'lase'm.

³⁷Kajeyepa siuniwa jlamtis ti iyo'ate: "Majleyeyi, majleyeyi, ja 'nes siunie t'ijieye'ni ilia'm. Ja 'nes, ja ke jwataja k'iye.

³⁸Siunie i'nio' ti ja 'esieje'n, nak ji'wasankiye jantajleje ni siunie ti je takakiu'n. 'Yina jlampet ti janapiliji siunie ji'niayi paj, nak ti ijiate pet ti je ts'akanit'ni."

³⁹'Yina je sa'am siunapo ti yapilik'i'ni isia'm, siu'neje ti ijioyi jana 'najlati ti netiajne'n. 'Yina sa'am siunapo jitenkiujnieye po', ti je takakiujni'n jla'yi ti tijwajyi'n.

Hebreos 11

Siunie intankiujnieye ti 'es

¹Siunie ti ijiate ti titienkiunie, janaka ti tinijijwikink'iye ti ja ti'wena siunie jane inkiojyi. Jak je iyoyiji siuniwa je ti'wena tiwokie 'ate, "Ijiatek'i."

²Siupapo sitise'l t'ipi, siuti Sinia' itime 'yina ti paka jla'am siupa jitenkiujnieye ti 'es ti je takakiu'n ti it'imina.

³'Yina naka jla'am ti siunie ti je akakiunie, naka ti kasts'esi, ti it'imina ti kasts'ajane pi awonaja ti jla'am pi Sinia' ti iyo ji'niayija' niwa jlamtis ti ilisanayi siunie poli, siu'neje 'ni ajnat, wikie'eyi siuniwa wask'i'nelaja ti'wena. Jak je iyoyi ti kia'iyoyi ni siunie a'wena siuniwa 'yaka niwak talt'iyipi pet siuniwa ti jet'i 'yakajpe.

Siupa Abel, siupa Enoc, siu'neje pa Noé t'ipi

⁴Siupa Abel t'ipi ti je 'yakakiu pa Sinia', jak je iyoyiji pet siupuwa yikiajle pi Sinia', iyoyi ji'wajieta', pakayi ti iliajne'n siupuwa jiliajwas ji'wole po' lis. Siupa takat'ine 'yaka'm ape'e siupa jikilia takat'intaja pet ti yikiajle pa Sinia'. 'Yina pakayi ti Sinia' kiak iyo'neje ti ijwi'il ti 'esi'n pi i'nio', sekyi'i je 'yuma ilia'm siupa itiu'un ti iyoyi ji'wajietayi pi Sinia'. 'Wanjliyi siupa Abel pajatak'i ti 'ya'al, 'yina 'yiniye ka pakaye ka injlots'i'ni, wuj ti kasts'esi siunie iyo ti je 'yakakiu pa Sinia'.

⁵Siupa Enoc ti kia'iyoyi ti je 'yakakiu pa Sinia', jak je iyoyiji ka Sinia' je inayi wita'm ti i'nio' ti yame, ti je iyo ka'na'al. 'Yina je ti'wena, kajeyepa ti jla'am pa Sinia' ti yame pijia'm. Siuniwa inamtis ijwi'il siuti Sinia' je yamjliyi'iji, wuj ti itime.

⁶'Yina awo'ate ti siunie i'nio' jikakiujnieye po' nak je 'yakajli pet ka ijnonit pa Sinia'. Kajeyepa ti siuti jawo ka ijnoyi pa Sinia', je 'esiji ka inkakiuni ti ijiate pi Sinia' ti po', siu'neje ti je 'wena paka intajle siunie 'es ti iwijna'm siunapo ti iyojonk'iye ka'we'en.

⁷Siupa Noé ti je 'yakakiu pa Sinia', sekyi'i its'iuye siupa Sinia' iyone ti ijwijla'm siupa jawo ti janeyi siupuwa ti jitiye je i'winjli'ijyi. Pakayi'ne pa Noé ti ilisane japa kasejkana ti iyo ka injwajiete'n papo ji'wet jlele. 'Yina siupa ti je takakiu'n, paka ti 'yakajanit'i ape'e papo i'nio' ti jitis po' 'ne ajnat'e, jlampet pak Noé Sinia' pak yiniji pet ti ilisajne'n siupa ti je 'yakakiu.

Siupa Abraham, siupa Isaac, siupa Jacob siu'neje pa José

- ⁸Siupa Abraham ti je 'yakakiu pa Sinia', jak je iyo ka t'onieyi'i pet k'iye ti tanayi, sekyi'i iwise'ni siupa ajnat Sinia' pajk'i ti ijwijla'm ti yikiajle ka ne'yi. Jak je iyoyi siuti yamat'ipi ti janjlase japak ajnat tijwelaja'm, 'yina jlam ya'am jiwekie'e ti je 'yijene paka intajyi.
- ⁹Jak je iyoyi siuti yi'i japak ajnat Sinia' yikiajle ti iyo ji'weta', siuti je 'yakakiu pa Sinia', iniwone 'ate iyo siunie i'nio' ti je 'wet'ise'. Siupuwa iyot'iyijpe ji'wukila puwaka 'nejes, iyot'iyipi'iji pak jlas Isaac, siu'neje pa jikiyas Jacob, siupapo ti kia'iyot ti ja jikimita siupa Sinia' pajk'i ti ijwijla'm.
- ¹⁰Kajeyepa ti Abraham japak its'iuwawap siojopa isi' je k'as pijia'm, Sinia' jilisanki, 'yina ti jla'am ti jiwo ti yi'nik'i niwa imp'esijna' siu'neje ti jiwo ti ilisane japak isi'.
- ¹¹Abraham 'yina ti je 'yakakiu pa Sinia', jak je iyoyi 'wanjliyi kijilata, siu'neje japa jik'iemjla kia'iyot kijilayeta, lapakawo ti Sinia' yikiajlayi'iji ti iyo jweyeja', jak je iyo jilis poye'eje. Lapakawo ti jitenkiujnieye ipijlaniti siupa Sinia' iyo, ijiatk'i.
- ¹²Abraham ti majleyet'iyijpe ka netia'n, jlampa itimayi siupapo jilis t'ipi ti je jlase', ti ti'yenajap siuniwa katese'l ts'iji poliyi, siu'neje na jolo' jikiusk'i ni i'niat lajlik'i, ti je titieyeje ka tetitinak'i.
- ¹³Pi k'iet'iyik'i'nipe siupa Abraham, siu'neje pa Isaac, siu'neje pa Jacob, nojwat'ipi ajnata'm. 'Yina 'wanjliyi ape'e siunie ti je 'yakakiu pa Sinia', ejlo wek ti je yamik'i siupa Sinia' ijwijla'm. 'Yina 'yiniye ka jitiej iname wek pi 'lajni, sekyi'i iyoyits'i 'ate, "Seka'a siusie 'yakaja." Ka kia'iwo ka 'najwelis jitipe'e ti je 'wet'ise', sekyi'i iyoyits'i 'ate, "Je ijiat ka i'wita' siu'nie ajnat, ja ke sipa'a ka itiajla'ana'a."
- ¹⁴Ijiate ti siunapo ti ji'lij kiak iyone 'yakajk'i ti ijialas ape'e siojopa ka ijiatayi ti ja jika ajnata.
- ¹⁵Jet'i istietajpe ka jikiowe inapili'ni siojopa ajnat tajlisi, ka inapiliet'itiek'ipe isia'm ka inapilisi siojopa tajlits'i.
- ¹⁶'Yina jla'am jitiej yamitjliyisi'ni pet siojopa ti ijiate jla'am ti 'es ti itiliajasi, ka iyot'e 'ate siojona ji'wetis ti yi' poliyi. It'imina pet ni Sinia' ti je 'najwejle ti kiak tiwonaja ti iniwone Jiniaye' papoka, 'yina ti pajk'i ti itime ti iwiakajlanit k'iye siunie isi' ti ja ji'wetayis.
- ¹⁷⁻¹⁸Siupa Abraham ti je 'yakakiu pa Sinia', Sinia' ijyijlit pakayi ti isime pak jlas Isaac ti jota ka ila'an ti iyotaja ka inekiajle pa Sinia'. 'Yina jlam'ne Sinia' pajk'i ti ijwijla'm ti iyo'ate, "Jantajle napo Isaac jilis siunapo akichasa". 'Yina pajk'i ti inite'em ti kiak iyotaja ka woyi ka inekial pa jlas ijwienjli.
- ¹⁹Lapakawo pa Abraham ti jlosik itiej ape'e siunie jijweye ni Sinia' ti po'. 'Yina siunie ti ka inekial pijia'm siunapo 'yajle'n, je ijlie'en, 'yijene pi iyone. Ijiatjliyi, jak je iyoyi pa Abraham ti yikiajlayi'i ti jlas yijap, 'yiniye ka ijiatayi ka pakaye a'no' ka intajla'm ka ink'iewe ilia'm.

²⁰Siupet ti Isaac ti je 'yakakiu pa Sinia', sekyi'i ti ijwijla'm papo jilis Jacob, siu'neje pa Esaú, siupa jawone ti jane'ne siupa jikap'ijliuskiye ti 'es.

²¹Siupa Jacob ti je 'yakakiu pa Sinia' ti je tojwa'a ka'na'al, sekyi'i ijwijla'm siupa jikap'ijliuskiye ti 'es ti jane'ne papoka jikichas José jilis ti times. Sekyi'i 'wes jiwek ti 'yit isia'm pa jikiajat ti iyunitiet'ipi pa Sinia'.

²²Siupa José ti je 'yakakiu pa Sinia', ti je tojwa'a ka'na'al 'yina ta'a ti ijwijla'm papo Israel jika kia'lis ti japoye japa jloma ti jantajlisia'm japak ajnat Egipto, sekyi'i ti ji'lij iliyi ta'a ti ijliuye ta'a siupa ja tiwonaja puwa t'ajwes.

Moisés siu'neje papo jiniewot

²³Siupapo Moisés jiniewot ti je 'yakakiuyis pa Sinia' pakayi ti Moisés najape puwa we'lajas pa yi'i ti jiniewot ijwiki'n, 'yina ti i'winis ti 'es pi kia'le, siu'neje ti je jnots'inisie pa anechiyas siupa ti takajlunie ka tilianaja'n papo kia'lis papokata ti i'yenijijyi'n papo ayijnies jilis.

²⁴Ti Moisés ti je 'yakakiu pa Sinia' siuti isijliye t'ipi, 'yina je iyojonk'ie ka impe'ya papo ka tijwela ti japak anechiyas Egipto jlele jlase' ti itioyit ti iyo jlasa'.

²⁵'Yina je iyo ka inkatate ka woyi siuniwa wask'i'nelaja siuniwa je t'o'n siunie iyo pit ni inke', 'wenajliyi ti tijnats'i siunie ti iyo ka jiliaye inoj wita'm siupapo Sinia' jilis t'ipi siupi iyo ti inilayiti.

²⁶'Yina ti 'yiniye ka wo'ate, "Siunie ti i'nio' siliakiyetaja ti nak akk'i'ni ni Sijwajieti, awo'ate siunie jwajla'a i'wi'in." 'Yina jikiowe je yapili'ni siuniwa wask'i'nelaja isis yiji jana Egipto, lapakawo ti kia'uyo jitiej iyoma siunie Sinia' jawoyi jikajaye ti janwejna'm.

²⁷Siupa Moisés ti je 'yakakiu pa Sinia' it'imint'iyijpe ti ya'am ti taj'le japa ajnat Egipto, ti je jnots'ina pa anechiyas ti ijiat ti jwesie. 'Yina jla'am ini'netjli ape'e siupa ijialas ka woyi, lapakawo ti 'yiniye ka 'wene siupa Sinia' ti je ti'wena pa k'iejliyi.

²⁸'Yina ti je 'yakakiu pa Sinia', Moisés ilisanat'iyijpe siojopa Pascua, sekyi'i ti ijliuyeyi papo i'nio' ka 'nelinits'ijk'i puwa jika 'wuk kiwitawa pa 'woyis, 'nakayi ti siupa injlojwanik poli jlele kalankijieta pet ja ke i'noyits'i ka inlajne'n siupapo Israel jika kia'lis jilis siupapo isijlijyi'n.

Israel jika kia'lis siu'neje japa Rahab

²⁹Siupapo Israel jika kia'lisjimpe siuti je 'yakakiuyis pa Sinia', siuti yikiwaja'm pak i'niat lajlik'i jle' iyo'ate 'I'niat lajlik'i isiatini', ti 'yinit'iyijpe ka 'noyisk'i siupa ti ijiateje ti yi'liak'i. Jak je iyoyiji pet siupapo tokis inwak jiwos Egipto jlele, ti yikiwatajasia'm pet, 'yina no'we ti yimk'anaja'n.

³⁰Siupapo Israel jika kia'lis ti je 'yakakiuyis pa Sinia', jika jlomas ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji ti yikiajlisiapen'ni siojopa isi' Jericó, 'yina paj ti yamat'ipi isia'm siupa inwasok iniujwape'n.

³¹Jlampet siojopa i'nioki ijia jwa'yis jiwoki siojopa jle' iyo'ate Rahab, ti kia'iyó je 'yakakiu pa Sinia'. 'Yina jiliaye je iniuyi wita'm siupapo no'we ti tilianaja'n ti kakiujnietas, lapakawo ti jla'am i'mieniti'n siupapo Israel jika kia'lis ti ijwik'iji'n siupapo Josué jikawosjimpe.

Siu'neje papo i'nio' t'ipi ti kia'iyó je 'yakakiuyis pa Sinia'

³²Ajwel'ni 'etsaka, 'yina 'wanjliyi ka iyo ka ijwi'il siu'neje ni iyot'iyipi papok Gedeón, siupa Barak, Sansón, Jefté, siu'neje pa David, siupa Samuel, 'etsakaja 'neje siupapo ijia 'neje Sinia' jijweylanawos t'ipi, 'yina laj ji'wetayi.

³³'Yina naka 'neje, siuti je 'yakakiuyis pa Sinia' it'imint'iyijpe ti ijia je itieyi siupapo yijits'i puwa ijia ajnatis, 'yina siupa iyone papo ijia tijnajyi, siu'neje ti yi' jikiojyi siupa Sinia' ijwijla'm, siu'neje 'yitiamk'i siupuwa jikiwitawa puwa k'iwajlas t'ipi,

³⁴'yina 'yojmat'ik'i siupuwa jwatis ti pansists'ik'i, siu'neje ti je tijliena'ni ti tiwoktaja ka tilianaja'n ti sijnatis jitio' jota ka tikienaja. 'Yina siuti je iyo pet 'ate siunapo jwajla iyots'i'ni, nak tajleje'ne pet ti jijweye poyeyis pet it'imina ti yokios'ni siunapo jitiejejwas jika tokis 'lo'weje'n.

³⁵'Yina pot'i 'nejepe papo asejnia ti tekiajla jikiojia'm papo ji'wet jlele, siuti kia'iyó 'yalt'ijimpe kajeyepa ti yapits'i pijia'm. Ijia siupapo inine'nate k'iyé siupapo ti yejesk'i'ni, 'yina je inikakiuyi siupa titiajlataja ti tilianaja'n, lapakawo ti iyo ka napits'i pijia'm ti jljama ijiatayi jla'am ti ja 'esie siojona ji'wasankiyeja'.

³⁶Siupapo ijia inkalakijnieye tena'a, siu'neje ti tisiejek'i'yi ti tak'ajaki'n, siu'neje ti wikijnies tilie'nitieje, siu'neje ti t'otiek'i a'laja'm.

³⁷Siupapo ijia sisajas tikienaja ti tilianaja'n, siu'neje ti a'lakie' tikienaja ti tesitajamk'i ti tewitanajamk'i jikiowe'e, siu'neje ti sijnat jitiok tikienaja ti tilianaja'n. Ji'wet je ikajas jla'yi ti iyo 'wuyeye pet siupuwa 'wole po' t'eyes siu'neje puwa sontas jitio' t'eyes; jla'm ijiatayisi jlam ti p'ijliusis, ijiat ti tiliakiki ti je tilisanaje siupa tiwonaja ti je 'es, ijiat ti 'yaka'm ape'eyi siupa tiwonaja.

³⁸Ijiat ti isist'iyijpe papoka i'nio', jljajmiliet siu'nie ajnat siu'neje napo ti yiji ijiate ti je 'yu'weyi ti kia'iyó. Iniuyisk'i'ni ape'e ni ajnat laj i'nioye'e, yi'i niwa tikijnakiyis, iyo ji'wukila' siuniwa wase'l, siu'neje niwa tikijnaki ti 'yiniye ka titijikiamk'i.

³⁹'Yina wikie'eyi papoka ti ijiatt'iyijpe ti itienkiunisi pa Sinia' ti je 'yakakiuyis, 'yina 'yejne'n siunie jayoyi ti, 'wanjliyi Sinia' ijiatataja ti itime siupa ti je 'yakakiuyis, 'yina yot'iyi'ni ti kia'iyó ti Sinia' je yin jikiojyi siupa pajk'i ti ijwijla'm.

⁴⁰Lapakawo ti jlam pajk'i ta'a ti itime ni siunie ti jla'm ijiate jla'am ti 'es ti 'yiniye ka k'iujsajap. Jak je iyoyiji siuti kia'iyoyi ti yiye siwa'm, sekyi'i ti jiwekie'aja pet ti yin wita'm siunie ti ijiate ti lajk'ipa ka inetia'ne.

Hebreos 12

Sitiej ja'yitie'e pi Jesús

¹Jak je iyoyiji siuti 'yiniye ka iwiek jikiowe'e napoka i'nio' t'ipi ti 'loj ti inikajaniti siunie jitienujnieye ti 'es ti je 'yakakiu pa Sinia', 'esiji ka ijiutie kiu wat ts'ijiye siuniwa wask'i'nelaja kast'ajaniti'n, siu'neje ni sake' ti akapajlaja'ni. 'Esiji ka je inilakik siunie awoki ti 'osiye'ni ni atayeje.

²'Esiji ka sitiej 'yitie'e ni Jesús, 'yina ti jla'am ti atajlajaja siunie ti je akakiunie, 'yina ti jla'am 'neje ti ijnujliet wita'm janaka. Jesús wuj ti inilayiti siupa jiwet'ia ti tena'a japa cruz, je nesi'lieyi ka inojwat jiwa'm siupa jikalakijnieye papo i'nio', lapakawo ti je int'ayiji'n siunie jawo ti janek'iyi ni jiwet'ia iyo jank'iuweja'ana'a pet siunie jinikanitieweja'. 'Nakayi yiji'n 'niji jijweye pa Sinia' siupa ji'wet ti anechiyas.

³Jak je iyoyiji ti ja atankiunie'ni ti astaj ja enaye 'ate siupa Jesús iyot'iyipi, ti wuj ti inilayiti siupa jiwak siupapo i'nio' iyoyi ni jike' yi'ne. 'Yina je 'es kanik'ijlianatajyi'n ni'ne ka astaj je insisiek'i'ni.

⁴Ijiate ti jlak'aliyeyi siunie je 'es, 'yina i'wasanajyi'n, je in'wenayejli'ijyi ka insa'n na as'woyis.

Saka'nejasajnye tajle pa Sinia'

⁵¿Ta'a t'e ti inkiwaliyeyi'i siuniwa Sinia' jlamtis t'ipi ti ijwi'lase'm ti iyotaja ka insisieyi, ti asa'am ti jilists'ase'm? Yi'i ni ji'wet ti iyo'ate: "Ni yas, ká awo alakikie siunie iyo ni Saka'niona ti ijliutie'am'ni, ká eni'ni jiwek ilia'm siuti kia'iyoyi ti iyo ajosikie'.

⁶Lapakawo ti siunie ti ijiate ti 'namaja, nak iyoye'eje jlosikie', 'yina siunie ti iyoyi jlasa', nak je tasa'ne pet ti isie'e."

⁷Layitie'yi ilia'm siunie iyo'nase ni Sinia' ti iyo asosikie', 'yina je iyo'ate ka je nakaye ti jilists'ase'm. ¿Ent'a po' pa kia'le ti jinia' je ijliuweje? ¡Ajwel'ni lajk'ipa!

⁸Jlampet siuti Sinia' ja ke iwone 'ate siunapo jilis ti jlomas ti ijliuwe, ka je injlo'wase'm, 'yina nak iyo pet 'ate ti je ijat ka jilisa'ase'm, jiwoyeyi wek asnaye.

⁹'Yejne'n, astaj enayi 'ate siu'nie: siuti awok kia'lisa', siunapo siniewot ti awak'ne ajnat'e ijliuts'e'm, 'yina ak'iukie. 'Yina awo'ate, ¿yot'iyi'ni ka je its'iukie ni Sinia' poli jlele naka ti sosik atajlaja, ti nakaye ti si'wasankiye jatiajlajaja?

¹⁰Ijwi'il kanwonts'e napo siniewot ti awak'i siu'nie ajnat ti ji'niayi je itioyi'i, ti ijliuts'e'm ka iyoki ka je ijliena siunie sosik ti 'es. 'Yina jla'm ijatataja wek jla'am

ni Sinia' ti ijliutiets'em'ni, 'yina ti iyota ka je 'wenayi papoka 'esieyi siunie 'es, siu'neje ti iyotaja ka kasts'isis iyo ti jlam ti 'es.

¹¹Siunie i'nio' ti kia'iyoyi ti tiwok jlosikie' ijiatataja wek ti jitenkiujnieye je ilisank'i ti 'nelanjie'e, kajeyepa ti pansak'i siunie iyoyi ti tijwelaja'm. 'Yina jlamk'e'm ti tijwajyi, sekyi'i wuj ti 'esi lapakawo ti iniuyeje, sekyi'i ti 'yakamaja ni i'nio'.

Jiwet'ia je tojwi siunie je isi'm ilia'm ni Sinia' iyo

¹²Jak je iyoyiji ti awo'ate, siuniwa askioye ti 'yajlits'i siu'neje niwa askosjlete'l ti je t'onk'iji'n, jejlitayi ka 'etiets'iji'n! ;Woye kiu'ujwe jijweyeja'!

¹³Noyets'i siunie 'nayi ti tijnajyi, 'nakayi ti siuti janok'i siunie iyo'ate ni jisiet je 'es, ja 'esieyi ka nok'i, kajeyepa ti jajnajyi'ne pi jisiet ti soyojia'm.

¹⁴Jalasajyi'n pet k'ieye ka akamaja jikiowe'e napo i'nio', 'yina janiukk'i siunie ji'niayi iyo pit siunie ti ini'notatiji, kajeyepa ti siunie ja ke inilesaniji ja ke i'we'en ni Saka'niona.

¹⁵Ni'notatayiji 'nakayi ti ja lajak'ipa ka inleyi siunie jikap'ijliuskiye ti Sinia' pajk'i ti iwijna'm. 'Yina jawoyena'a 'ate siojona a'la' ti jijwetisi'l pa'a, sekyi'i ikajyi'n niwa ijia siu'neje ti iliajne'n.

¹⁶Je 'es ka poye paka iwoyi siunie ti 'yu'ni ti je inilesanijiyi, siu'neje ka poye paka inlaki siunie t'otata, iyojinipi pa Esaú ti 'yuti pa ji'yini penik siupa tijna'yi ti jla'am ti isijli.

¹⁷'Yina je int'ayeyiji'n ni iyot'iyipi jlampa itimat'iyijpe, sekyi'i ti yiyet'iyipi japa jloma ti iyotaja ka inenta'a jlajap siupa jinia' jantajle, 'yina je ti'yena'ne ilia'm, lapakawo ti 'wena siupa its'iuye'e. 'Wanjliyi yapata'ni ti laj lajaye, lapakawo ti ijlie'en, 'yina je 'yijene paka wone ka iwats'ilati kajeyepa ti wawal, je 'es ka titiajlina.

¹⁸Siuti asa'am je woye'yi 'ate siupapo Israel jika kia'lis, ti ijiateje ti 'yaka siupa ti nojwist'iyisipe ts'e yi'i japa tikijnaki jle' iyo'ate Sinaí. Siupa iyo ti 'yakaje pi jwat ti tak'ayi'ni ape'e, siu'neje ti talt'iyi'nijpe pa ajnaj; siu'neje pa ajnatiok, siu'neje pa pejlatiok ti jlajwu ijlinik'i;

¹⁹siu'neje ka pe'yayeyi siojopa 'woso' ti tilienajata, paka'ne je jla'am siupa jla'lap iyo pa Sinia'. Jak je iyoyiji siupapo ti ipi'yayisi pa ina'lap 'yina inip'elisijnen'ni'ne, sekyi'i ti'yasanisi ka inleyi siupa ina'lap ti ijliuyi'ni.

²⁰Lapakawo ti ijiat ti je ijwiyisk'i siupuwa inamtis ti iyo'ate ti pesieje, "Siupa ti japoye ni jant'ajts'e nak ajnat yi'i janak tikijnaki, 'wanjliyi ka niwaka pini', sisajas tikienajayipe ti ja tiliana, ni'ne ka janakaye k'ok ti ja tikienaja."

²¹Ijiatt'iyijpe wat ti jwesie siupa iyo ti i'wi'in papo i'nio', ikajlieteje pa Moisés t'ipi ti kia'iyoyi ti iyo'ate, "Sikititayeyi'ni ti je sijwe'."

²²'Yina jlampet ti asa'am 'wenayi pet ni siunie jiniojwayiji, janaka pet siojona Sión ti kia'iyó tikijnaki ti jiniojwayiji, siu'neje jana isi' Sinia' ti je paj ka netia'n ji'wet pet, siojona Jerusalén ti yi' poliyi. Siu'neje ti jiniojwayiji siojopo injlojwajnas poli jlele ti je pini' ti iyunitie pi Sinia'

²³siu'neje napo Sinia' jilis ti iniajnat ti kia'iyó ti nojwisiji, ti t'etaja'ak'i niwa jleyis ts'iji poliyi; siu'neje ni yi'i jla'am pi Sinia' ti jla'am ti i'ye'en napo siupi iyo; siu'neje ti jiniojwayiji napoka i'nio' ti isis ti yin wita'm siunie 'es ti iyoyi.

²⁴Siu'neje ti jiniojwayiji pa Jesús jla'am ti iniwojwa'n jiwoye siuniwa iyo pa Sinia', ti iwiets'ilati siunie pajk'i ti iyoyi 'yina ink'ie'ne siu'nie 'nakayi. 'Yina naka ti iliji niwa sit'iojli, jitieyi'i pa Sinia', siunie ji'woyis. 'Yina siunie ji'woyis jla'm ijiate ti 'es siunie iyo saka'niyejats'i, 'yaka'm ape'e siunie ji'woyis t'ipi pa Abel, siunie tajle.

²⁵'Yina jak je iyoyiji ti awo'ate, joskiyeyi. Kima'yi ilia'm siunie ti po' ni ijwi'il niwaka. Siupapo i'nio' t'ipi ti je iyoyis lajaye siupa jla'lap pa Sinia' ti to'm ape'e japak tikijnaki t'ipi Sinaí, jiwet'ia po' papok i'nio' t'ipi. 'Yina sajma ijiatayiji siupa ja siwet'ia jawo siuti kiak jayoki ja ke iyok lajaye siunie jla'lap pi tamti ti tom poliyi.

²⁶Puwak siupuwa jlomas ti Sinia' jla'lap i'wisinayi'ni pi ajnat t'ipi. 'Yina 'nakayi Sinia' iyo, "Jajwanjliyik'i kiu'ujwe ti kiak jayone, ja ke najataja ni ajnat ti kiak awone, 'yina siunie poli kiak jayoni'ijyi ti ja'wisi'n."

²⁷Siunie ti iyo'ate pi Sinia', "Jajwanjliyik'i kiu'ujwe ti kiak jayone", siunie ijio'we ti naka ti Sinia' jan'wesijnits'i siuniwa jilisajna', sek jane'yi ti jantatek'i isia'm. 'Yina jlampet siuniwa ti je yits'e japaka jlomaye ka ti'wesinajats'i, 'yina ti t'o'nik'i niwaka ti ja ke titiajlana.

²⁸Awo'ate, siunie Sinia' iwints'e'm ni jika anechijiayas nak je paj pet ka'wesi. Ijiatayijia'm pa Sinia', 'yina 'yu'we ka kiak iyonaja siunie iyo ka tiwonaja, ti ja ijiunitie siu'neje ti ja ke kasjweye.

²⁹Lapakawo ti siunie Sinia' nak iyo'ate siunie jwat, ti je inia'yi wikie'eyi siuniwa wask'i'nelaja ti jwat t'otieja'm.

Hebreos 13

Siunie janiwonaja 'nakayi ti ja 'yakanitie'ni pi Sinia'

¹Siuti as'nayi ijwienjliyik'i ape'e pi Sijwajieti, jlomas ti jakinieyi siunie asemijnaye ti jlenta'yi napo as'lejwas.

²Ke inkiwaliyeyi'ipe siunie ti 'esiji ka 'ye'n ilia'm ni askiecha ni jajno'wa ti ijio isik'i, awo kajeyepa ti pojompe pa kia'iyoyi ti siupapo ijioyi je itiant'ieje, 'yina 'yijenjlitieje pi iyone ti paja ti injlojwajnas poli jlele papoka.

- ³Astaj wunitieyijpe siunapo yi' insat jiweje, askiowe wonayi 'ate ti ijiateje ti aslaye iniuyi wita'm ti jleyeyi janak insat jiwe. Astaj enayijpe 'ate siunapo ti ijia ne'wajamk'i ni siunie tiwonaja kajeyepa ti ent'a ja kiak tiwona'ase ni siunie tiwonaja.
- ⁴Apejlanit'i astepe'e ti awo'ate ká awoye aslakikie siunie injwa'ajieyi; ká akajyine siojona ask'iemjla siunie aske' ti jit'iuye'ni. 'Yina Sinia' jan'ye'en siunapo kiak iniwone ni jitis, siu'neje napo iliyik'i napo jijwa'yis.
- ⁵Askiowe ká ajowatayi siojona wikiniet'aj, 'etsaka siunie yi'ase; ká ajalasa'yi ape'e ka wujwa paka 'wena 'yina kamaja. Jlam'ne Sinia' iyo'ate, "Ja ke paja ka sikiwali'yase'm ni'ne ka ili'ase."
- ⁶Jak je iyoyiji ti 'yaka ti ijiatk'i siunie ti iyo'ate: "Saka'niona nak iniuyijk'i'm, je sots'ina, kajeyepa ti lajk'ipa ka 'najane paka iwonk'i ka iwo isieye."
- ⁷'Yina naka ti ja astaj enayi 'ate, siunie iniwone napoka ti 'eyasanayi siunie 'es ka wonayi niwa asosikis, siunapo ti ijwi'lase'm niwaka Sinia' jlamtis. 'Yina mayeyi naka siunie iniwont'iyisijipi, paj ka awayeyinie'e siupa ti jlaj yit'i'yijpe. 'Yina ja ke anetiajnata siunie astankiujnieye ti 'es iyo siupa iniwont'iyisipi ti je 'yakakiuyis pa Sinia'.
- ⁸Sijwajieti Jesús paka siupa ti pajt'ik'ipe, siu'neje ti 'nakayi, siu'neje ti jajnok'i'ni.
- ⁹Nit'onitiek'ieye siuniwa inka'neyasajnayejes ka ne'yi pa siunie 'wenayiji ka pakaye ka intonajyi'n. Nak sitiliataja pet ka je akinieyi siuniwa jikeyis iyone napo i'nio' ape'e ni siuniwa inkas, 'yina siuniwa asosikis jawoyi jijweyeja' pet naka siunie Sinia' jikap'ijliuskiye iyo, kajeyepa ti siunapo i'nio' yame pet niwa ajwel'ni, je iniuyeje.
- ¹⁰Jlampet ti sa'am, 'wenayiji siu'nie yits'e, je iyo'ate ni siunie ti 'yaka ti tiliana pa k'iejliyi niwa wask'i'nelaja. Jak je iyoyiji pet siunapo pa'yijis jika anechiyasas wus ti isijme'n kiajwe siojona Sinia' ji'wuk ti pajk'i ti 'esiji pet ka intojw naka.
- ¹¹Siupa pa'yijis jika anechiyas wuj, ti yamataja kiajwe japak Sinia' ji'wuk t'ipi siupa 'woyis ti yikajle pi Sinia' ape'e puwa jikeyis papo i'nio' ka netiajnata. 'Yina je tenaja jikiowe'e papo i'nio' pa ji'wetis ti kia'iyó ti tilianajataja'n siu'neje ti tiwuniejataja'n.
- ¹²'Yina kiak iyo'ni pet siu'nie, ti Jesús jijliak'ali ti je jlase' ti 'ya'al tojwapen'ni siupa yi'i pa isi', ti iliji papo i'nio' puwa jikeyis, it'iminayi ti kia'iyó ti isis, siupa ji'woyis ti isia'ni.
- ¹³Siuti sa'am 'yiniye ka kiak iyoki, ti awaki japak isi', sekyi'i ka inaja'ni ti atajlaja'm japaka ti ajoki pa Jesús. 'Yina wuj ti anilayitieje siunie ti tiwet'ianats'e tiwonat'iyijipi pet.

14Kajeyepa ti siu'nie ajnat awak'i lajk'ipa ka isiye ka si'weta ka ji'niayi into'yi ka ijnok'i'ni. 'Yina nak it'imina ti jajialasa ape'e ka iwieki jana isi' siojona ts'ijiye.

15Lapakawo ti naka ti it'imina ti ja jlomasa ti jayunitie pi Sinia' ti jayoki pet ji'niayija' pi Sijwajieti Jesús ni sonitiei ti jayikiajlaja. ¡Jayunitieje siupuwa samtis jayonaja!

16Astaj wunitieyipe siunie ti janoyeyeje napo as'lejwas, nikat'inieyi siunie ji'wena. 'Yina ti naka ti Sinia' inka'a ti i'winata ti kiak iyoyi, siu'neje ti jla'am ti jlekiajlai ti 'yaka'm ape'e siunie iyo pit siuniwa tilianajan'ni.

17K'iuyeyipe siunapo tijna'yase'm pet ti i'ye'nase'm, 'yina ká ani'najnata'yi ape'e napoka ti je yajapape ti i'ye'n astepe'e. Lapakawo ti je iyo'ate ka je 'najanisi paka iwonisi ti Sinia' jan'ye'en napo i'nio' ts'iji jlaja niwa jlomas. 'Yina 'esiji ka k'iuyeyi 'nakayi ti ja inkasaje'n ti kiak jawo. Jlampet ti kiak jawo ti ja ke ak'iuyeyi, jijliak'ali ja poye pet, 'yina jijwelat'e ka poye paka i'nesieyi.

18'Esiji ka kasts'ajlan'ni, 'yina ti je k'iejliyi pa ka je 'esie ka iyoki ts'ajwejliye ka nejyi'ni ni sitienkiujnieye, alenjlipa ti ajwela ka ijiatayi ka 'esieyiji siu'nie aniwonaja.

19Wuj ti anip'elisi'niase ka kasts'ajlanayi'ni pa Sinia' 'nakayi ka je pajayi ka yi' kiu'ujwe aska kiowe'e.

Inkap'ijliuskiye ti 'es siu'neje pa intejwijlaye yi' jlaja

20-21'Esiji ka Sinia' siunie inkamankiye tajle ka noye'asempe pet, ka we'nase'm ni siunie 'es 'nakayi ti jawoyeyi siunie iyo ka woyi. 'Esiji ka woyi siupa iyo ka wonts'e jla'am, 'yina jawoyeyipe ji'niayi siupa Sijwajieti Jesús iyo. Sinia' siunie ti kia'iyó inujwa'n kisie'e ti tajli pi a'no' ti yikial pijia'm pi Saka'niona Jesús, siunie ti ijiate ti sontas jiwo, ti iyoyi pet ji'niayija' ti 'yakajk'i ti jla'am ti iniwe'n siupa iyo pi jiwet'ia ti 'ya'al. Sekyi'i siupa ji'woyis ti tisa'ni paka'ne ti 'yakajanitk'i ti jlam je iyoyi siupa iyone pi ji'lij ti iliyi ti iwiets'ilati siupa iyo ti pajk'i, 'yina siuti ink'ie' ni iyoyi nak laj'ne jlaja. ¡'Esiji ka laja jlaja siunie jiwunitieye ti tena'a! Amén.

22I'lijwas, anip'elisi'niase, 'esiji ka nilayitiei ka kima'yi ilia'm siu'niwa yamtis ti je itioyi'i ti ajlo'wase, ti awotaja ka noye'ase'm ka woye asjweyeja'.

23Ajwe'lase ni sikiecha Timoteo ti tiniujwana kisie'e, ti kia'iyó t'otiepe a'laja'm. 'Yina ka netiejk'i, ka ya'asiyena'a ti nak jajiojwi.

24Wikie'eyi ti atejwile siojopo ti i'ye'nase'm pet, siu'neje japo ijia Sinia' jilis. Jlampet siojopo Italia jlele itijwi'lase.

25'Esiji ka Sinia' siunie jikap'ijliuskiye intej'w astepe'e ti asa'am.

Santiago

Santiago 1

Santiago itijwile papo Sinia' jilis

¹Asampey, i'lijwas ti jlekiejyi'n ape'e 'ni ajnat, ti jiwoye 'ate siunapo i'nio' t'ipi ti je pini' Israel jika kia'lis ti tajla siupapo itijwa'm niwa sikioye times tom'niji jitise'l t'ipi. Ya'am Santiagok'i'm, ti Sinia' siu'neje pi Saka'niona Jesús ti Sijwajieti jikawok'i'm; yam ti ip'isinik siu'nie atajiet'ase.

Jana 'najankijnieye ti tajle pa Sinia'

²I'lijwas, siuti kia'iyoyi ti yiyeta'ase niwaka inkajejlasayejes ti a'tisk'iji'n ti inijle'en, ja ijiatayijpe pet ka nikanitiejyi'n.

³Yina 'najanayi pi jiwonayi ti ijnejlita ki iyo ni astankiujnieye ti 'es ti jiwoyeyi, naka ti i'neyasana ka atoma'yi ilia'm siuniwa ti jinilayitiei asjla'aliye.

⁴Esiji ka wujwa ka anilayitiei siunie iyo niwa ijio'wase'ni, 'yina je ijiat ka je inets'i ni jlaj yi'i, sek jane'yi ka jiwekiejana'a ka ama'yi ape'e siunie iyo ni ijiate ti 'es. Jljama ka awoyeyi ti ja inwakajla, ja lajk'ina'a pa ka asetiana'.

⁵Jane'yi pa ti asa'm ti jawo ka 'naja'n pet, 'esiji ka 'ajle pa Sinia'. Siunie jasetia'n Sinia' janwe'na'm. 'Yina Sinia' je yijna'm wikie'eyi napo i'nio' ti t'ajla pa k'iejliyi jla'am iyonayi pit, 'yina ti Sinia' jwajla'a je isitia'n.

⁶Siunie i'nio' jant'ajle, ti jant'ajla pi k'iejliyi, 'esiji ka ijiatayi ti jankima ni jitenkiujnieye ti ja ke inkakiu. Jlampet siunie ti init'ajanit'ni ki iyone ni t'ajlaye sekyi'i 'wena jitiej yikaj'le, naka'ne ni siunie ti iyo'ate siunie i'niat niwa ji'wukijlimpejes ti po'; yejwuti ni jlajwu ti wujwi, nakaye ti je ikajanit ni iyo 'yina initiajnate'n.

⁷Siunie ti kiak iyo, ja ke intejnisie ka Sinia' inwejna'm siunie t'ajle,

⁸kajeyepa ti je 'yaka paka ijiatayi paka iwoyi.

Sinia' jilis ti jwajla'a je i'win pet, siu'neje napo inkasi'

⁹Isiecha siunie je initonit ki iyo ti yi' ape'e 'ni ajnat, 'esiji ka wujwa pet ka inkaja'a pa Sinia', siuti Sinia' ijiunit.

¹⁰Jlampet siunie inkaja, 'esiji ka ijiatayi ka inkaja'ni, 'yina ti Sinia' ijliasat isia'm. Siunie i'nio' jwajla'a i'wi'in iyo'ate ni jop jlokie, ti je t'o'n.

¹¹Ti kilie' poyeta, sekyi'i akat iliana ni jop, sekyi'i t'ekiye'e ni jlokie, 'yina netia'n na jlonye ti 'es. 'Yina kia'iyoyi naka i'nio' inkaja, niwak jikijmatis ti jant'emina ti ja ke inejia'm jana ji'wasankiye ti t'o'n.

Siuniwa inkajejlasayejes, siu'neje niwa ti iyo sijliak'aliye

¹²Sinia' wuj ti ip'ilisi'n siunie to'm ilia'm, jla'yi ti inilayiti siuniwa inkajejlasayejes ti iyo sijliak'aliye. Jak je iyoyi niwaka siunie ti je 'yakajle'n ni i'nio', its'iuyeya pet ji'wet'e, janak ji'wajiet jana in'wasankiye siojona Sinia' ijwijla'm napo i'nio', ti itiliaja kanwejna'm, siunapo 'namaja.

¹³Siuti po' ni i'nio', siuniwa inkajejlasayejes ti ijioyi, ja ke inwo'ate, "Sinia' jlam sejlit." Kajeyepa ti Sinia' je ti'wena ka siunie inkajejlasaye inkajle'n, ka 'nakayeyi pet kanwoyi siunie je 'es ka sek ine'yi ka jnejlitie pet pa ka ne'yi pa.

¹⁴'Yina jlam, jla'm ni i'nio' ni initoni ni inkajejlasaye, kajeyepa ti je 'yikijiet siuniwa itiliaja ka nenjlajap ka woyi, naka'ne ti it'imina.

¹⁵Jak je iyoyi ti wakajlata niwaka, sekyi'i 'yakaja pet ni jike' iyo. Ts'ijiye ti wakajlata pet ni jike', nakaye pet jana 'najlati ti 'yaka.

¹⁶I'lijwas ti yimijna'yase'm, 'esiji ka wujwa ka 'yena' siunie jiwoyeyi.

¹⁷Jlam'ne je kiak iyo; 'yejne'n siuniwa isis ti Sinia' iwints'e'm ti iyoyi si'wajieta', je tajle pa ka jikiechaye, 'wenajliyi ti tajle jla'am pi Sinia' ti yi' poliyi ti ilisane ni kilie', siu'neje ni we'la, katese'l kia'iyojliyi. Jlam ti je iyo'ate ni siuniwa jilisajna' ti yiyi ts'iji inetia'n ni siunie iyo ti 'nlanjie'e, siunie yi'i ni Sinia', je paj ka int'eki.

¹⁸Jlam ti tajle ni siunie iyo kawo ti iyo ka si'wasankiye ink'ieye'eje, 'yina ti ijiate ti kasts'isisi, ki iyo niwa jlamtis ti ijiatk'i ti awoki, ti iyo ka sama ka iniana ka kaspo' ape'e 'ni ajnat ka inianak'ieye ni siuniwa ijia jilisajna'.

Woyi siunie Sinia' jlamtis iyo kawoyi

¹⁹I'lijwas ti yimijna', ja ke inkiwaliye'yi siu'nie: siuti po pa jik'iuyeyi, 'esiji ka enayi 'ate; kia'iyojliyi siuti po' niwa jijwela', ke inesi'lie'yi; jla'yi ti ja ke ta'aja ka injwesisa'.

²⁰Kajeyepa ni jijwesi' ni i'nio' teje'yi ilia'm siunie 'es ti Sinia' iyo kawo.

²¹It'imina ti awo'nase 'ate: leyeyi wikie'eyi siunie ni ijiate ti jit'iojli po', siu'neje niwa wuj ti je isis. 'Yina nijlasata'yi isia'm, siuti jikima'yi niwa Sinia' jlamtis ti jisiliaki yijinits'i niwa asosikis, 'yina niwak siuniwa jlamtis jijweye po' ka injwajieta.

²²Kimayi niwa Sinia' jlamtis, kijmanayi'n ti iyo ka woyeyi. Je 'es ka jla'm ape'yaye jiwek, 'yina siuti kiak jiwoyeyi je jlewitayiji siunie ijiate ti 'es ka woyeyi.

²³Siunie i'nio' ti ipi'yayeta niwa Sinia' jlamtis, 'yina ti jikio' je yi'ne, iyoye'ate siunie i'yejni jana ti'yenaja. Sekyi'i i'wi'n ni jipe'el,

²⁴jla'yi ti i'wi'n pa jloniye iyo. Jlam'ne ti itime ti i'yejni sekyi'i ka kia'iwo ka jitiej inene'ni 'ate siupa iyo ti i'yejni japa ti'yenaja.

²⁵Jlampet siunie wuj ti i'ye'en niwa Sinia' jlamtis, jla'yi ti je ilijape, je isiwaliyi'i ti iyoyi, niwaka pet ti jantajeje ni jinikanitiei. Tapa jawo ka kiak je iwo ti jijweye po' niwa Sinia' jlamtis, 'yijene pi iyone ka t'aka inlajnits'i napo i'nio'.

²⁶Siuti po' ni i'nio' inijwe'el ti iyo'ate, "Ya'am Sinia' jlask'i'm", siuti ji'lij je 'es, jlam ti inikajyi'n. 'Yina siunie ijwil ka jitenkiujnieye poyeyi ni Sinia', ijiate laj lajaye siunie iyo.

²⁷Siunie ijat ti 'es ka woyi napo Sinia' jilis, 'najleje'n ni 'es ti iyoyi, lajk'ipa ka jit'iojliye jitiei'i pa Sinia', niwaka: 'esiji ka noyeyeje napo kimpejnas, siu'neje napo ask'ilieki, ti jijliak'ali po' ape'e 'ni ajnat, jla'yi ka inilesaniji k'ieye niwa wask'i'nelaja yi'i 'ni ajnat.

Santiago 2

Ká a'yenijits'i siunapo ja ijatayiji ka emi'n

¹I'lijwas, asam ti jitenkiuniei pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti ti jiwunitiei po', 'esiji ká a'yenijits'i siunapo ti ja emina', ja wikie'eyeyi napo i'nio' ti ja emina'.

²Yejne'n, ataj enayi wek 'ate, ni'ne ka janojwats'i wita'm pi ja aye'yi, ji'wena'yi ilia'm siunie i'nio' ti jwajla i'wi'in, jijwukijnies niwa isis ti wikinie maja ti 'najli, ji'wuye kia'iyojliyi isis. Paj ti ja'nes pet ni i'nio' ti wuj ti p'ijliusie, ji'wuye ji'yusis pet kajeyepa.

³Yina ja ajonitie ni jwajla i'wi'in, wuj ti ja'yena, jiwonayi 'ate, "Jnayi niwak in'wetis ti isis." Sekyi'i ti ji'yasayi pit ni siunie p'ijliusie ti jiwone 'ate, "Nak kasitk'ijin'ni", ni'ne ka wone 'ate, "Yen paka a'yi 'naka ajnat'e."

⁴Ten siunie jiniwonayiji? Ka instayi wat siunie jiwoyeyi ti jlemi'n ni ijwienjli, 'yina siunie jikiecha ine'wajajia'm; je 'es ka kiak aniwonayi, je jlewitayiji.

⁵I'lijwas, asam ti yimijna'ase'm, k'iuyek'imna'a siu'nie jayo: jlam pa Sinia' siu'nie iyo ti ijniejiet'e pet napoka p'ijliusis ajnat'e ka inkasaja pet. Siuniwa jikijmatis niwaka siunie jitenkiujnieye ti 'es. Janekiajlayinie'e pet ni siunie ti pajk'i ti ijwi'il, ti ijwijla'm siunapo ti yimi'n ni Sinia', naka ti ja jikimitayis siunie jikimet ti iyo anechiyasa'.

⁶Jlam'ne pet ti asa'am jijniejietats'i ti je jiwoye lajaye napoka p'ijliusis! Jlam'ne je 'wena 'neje napoka jwajla'a i'wi'in ti inlakiye, ti intonayi napo i'nio' anechiyasas pi k'iejlitije pa itiajlat'ase'm, siu'neje ti ijnalajyi'n.

⁷Napoka 'neje ti iliakiyis ni Saka'niona jle' ti 'es, ti insisieyi it'imina ti jijwaye.

⁸Siuti je kalakijiena ti jiwoyeyi niwak Sinia' jlamtis ti 'yaka'm ape'e niwa ijia, ti iyo'ate, "Emi'n ni akiecha, wone 'ate iyo ti jininemi'n", 'esiji ti kiak jiwo.

⁹'Yina jlampet ti ji'yenijits'i napo as'lejwas, ti jijwela' ka asemijnaye poye, jlemina' pi jikiecha, jikiecha pi ine'wajajia'm, jiwoyeyi ni aske'. Astes yiyeyi'iji ilia'm niwa Sinia' jlamtis.

¹⁰Siunie i'nio' itij'we niwaka Sinia' jlamtis ti iyoyi, 'yina ijwienjliye siunie inia'yi kawoyi, ja ke ijwe'el ka laja jitisa'. Jitis po', 'wanjliyi ka injwanjli. 'Yina jitis poyeyi ilia'm wikie'eyi niwa Sinia' jlamtis, ti 'yijientats'e'm ka iyoki.

¹¹Sinia' jlam ti iyo'ate, "Ká 'o'ni", siu'neje ni iyo'ate, "Ká akalanki". 'Wanjliyi je t'uyeta'ni, 'yina ti jikalanki, jiliaki kiwa Sinia' jlamtis.

¹²'Esiji ka anilesanayiji, siu'neje niwa asamtis ni jiwonayi, kajeyepa ti asama ti Sinia' jan'yena ti jankajanitie siunie jiwoyeyi ti 'es, ni'ne ka je 'esie ni jiwoyeyi, niwakaye jla'am niwa jlamtis, jlam ti 'yakajli ka inlajnits'i niwa t'aka napo i'nio'.

¹³Kajeyepa ka netieje siojona jloma ti Sinia' jan'ye'en ni jitis iyo, i'nio' ni je ip'ilisi'n napo ijia kiak janwoyeyinie'e pit Sinia' ja ke imp'elisi'n. Jlampet siunie ti wuj ti takap'ijliuski, janakaye pet ti jwajla'a awo ti jant'an pijia'm.

Siuti laj jikijmajeja' ni i'nio', siunie jitenkiujnieye ti 'es laj pet jiweweja'

¹⁴I'lijwas, ¿tempa jankajliji ni i'nio' ti ijwil ka ijiatayiji ka intankiuni pi Sinia', siuti je 'yaka pet pi jikijmaje ka poye? ¿Jot'e ka nakaye ka injwajiet ti po' ni jitenkiujnieye?

¹⁵Ataj kiam kiu' enayi 'ate ti akiecha pa, ni'ne ti janaka asejnia ti lajk'ipa ka ji'wuye, ni'ne ti lajk'ipa ka intojw.

¹⁶Jijliuk'i ti jiwo'ate, "'Esiji ka Saka'niona ine'yajap. 'Ots'i ni a'wu', tojw pi k'iejliyi ti jiwo ka atojw". 'Yina ¿tempa ja 'nots'i, jla'yi paka intojw? Siuti lajk'ipa ka awejna'm 'yina ¿po' pa 'esi?

¹⁷'Yina kia'iyoyi ni jitenkiujnieye ni i'nio'. Ti ijwienjeje'n, jayo'ate ti lajk'ipa ka inkijmajeja' ka int'opiyiji, laj jweyeja' pet.

¹⁸Ni'ne ka poye pa ti jawo'ate, "Po' napo i'nio' ti jitenkiujnieye po', po'neje napo ijia ti po' ni jikijmaje ti 'es". Nak jayonaja 'ate ti jasiujlieje, ¿tepi iyo pit siunie ti jitenkiujnieye po', 'yina laj jikijmajeja' kawoyi ka 'esie? 'Yejne'n, ja'winki'na'm pet siu'nie awoyi ti itienkiujnieye po', lapakawo ti 'naka isijmaje ti 'es ti tajleje.

¹⁹Ka jla'm awo wat ti jijwel pa Sinia' ti ijwienjli. Siuniwa imose'l kia'iyoyi 'yijene pi iyone, it'imina ti je 'yakakiuyis. 'Yina ti je ijwiyisie, kititiyeyik'iji'n.

²⁰Ajosik tajanit, intant'ieje ti siunie intankiujnieye ja ke int'opiyiji naka inkijmaje ti 'es ka woyi ni i'nio, ijiate jla'am ti laj lajaye.

²¹Ataj wunitiek'i pa sitis t'ipi Abraham siupi iyot'iyipi, ti yikial pa jlas Isaac ti iyoyi ji'wajieta pa Sinia'. It'imina ti yi'ne pa Abraham ti 'es, kajeyepa ti i'wi'in.

²²Ji'wen ki iyot'iyipi pa Abraham ti ijwienik'i siupi iyoyi 'yakajanit ti ijiate ti 'yakajli, jla'yi ti ya'm ape'e.

²³Sekyi'i ti yiye kisie'e pi iyot'iyipi pa Sinia' ti yi'i ni ji'wet ti iyo'ate, "Abraham je 'yakakiu pa Sinia', it'imina ti Sinia' jla'am yi'ne ti naka ti ya'm ape'e ti 'es". Jla'yi ti kiak tiwonaja 'niji 'ate Sinia' t'ajajnajwa.

²⁴Ijijatliyi, ji'wena ti je nakata ka jitienujnieye poye ni i'nio' ka Sinia' i'yene ka nak int'emina ka na'm ape'e ti 'es, 'yina kia'iyoyi Sinia' i'yene 'neje pet ni jikijmaye ti po' ti je niliak, 'yina kia'iyoyi ya'm ape'e.

²⁵Siojopa Rahab t'ipi i'nioki ti ijia jwa'yis jiwoki. Kia'iyoyi Sinia' pak i'yene siupi iyoyi ti ijiajne'n ji'wet'e siupapo Josué jikawost'ipi. Jak je iyoyi ti iyoyi ti iyoyeyi kanek'ni, i'winkinayi siupi 'nayi ti 'wena iniujwap'e japa isi'.

²⁶Iyoye pet 'ate ni t'ajwes ni i'nio' ti jisiak'al tajli, 'ya'al kajeyepa, 'yina kia'iyoyi 'ya'al ni jitienujnieye ni i'nio' ti je 'yupijieteje ni jikijmaye ti 'es kawoyi.

Santiago 3

Iyo ni inkiwet

¹I'lijwas, je 'esiji ka ijiatayi ka 'lojwa siunapo ti janiwojwana inka'nejasajnowosa', 'yina ti 'najanayi pi jiwonayi siuti sa'am ti 'eyasanaja'n napo i'nio' je ijiat ka Sinia' ke kas'ye'en siojona jloma ka netiejenie'e.

²Awoyi ti kajeyepa ti je ijwienjli paka je inkameje'n siunie iyoyi, kaswikie'eyi. Jlampet siunie ti je 'yakajme'n siunie iyoyi, nak ijiate ti 'es ni i'nio', nak 'yijenayi pi iyone pet ti to'm ilia'm ni iyo ni t'isie'n.

³Ataj naye'yi siunie iyo niwa a'lentas. Ti awoki ka sama sa'am siupa ka iyonaja, nak it'imina ti awok jikiwet t'akaye, sekysi'i ti asakanaja siunie jayonaja ti awak'i ape'e.

⁴Siuniwa kasejkana kia'iyoyi. 'Wanjliyi ka wujwa japa, 'wanjliyi 'neje ka wujwaja pa jlajwu, 'yina ti po' siojona jikie' jlase' jle' iyo'ate timón, janaka'ne ti isime napo jiwos siupa iyo ka nekiajli jana kasejkana 'yakaj'le.

⁵Kia'iyoyi ni sikiwet. Ijiate ti je 'esietajayi jiwa ni ts'isie'n, 'yina je iyoyliyi ti initoniti ki iyo ti isinitieja'm siupi iyoyi. 'Yina siunie jwat ti t'otieja'm ni 'la'an. Je iyo ka je intej'we pi 'la'an ti je jlasiyeta.

⁶Siunie sikiwet iyo'ate ni jwat. Ji'wet pet ni je 'es ti yi siwa'm ti 'yijene pi iyone ka inkajyi'n paka i'nioye. Lapakawo ti naka jla'am ni ji'wet pet ni imosik ti ijliane'e'ni wikie'eyi niwa jlomas. Jak je iyoyiji ti jijweye po' ni i'nio', iyoyi ji'wasankiyeja' ti jlomas ti yat'e.

⁷Ni i'nio' ti iyo ka iwo jiliajwaja' ka ne'yi siuniwa pini' jwesis ti yi 'lajni, 'yijene pi iyone, ni'ne ka niwakaye ajwejnás, ni'ne ka niwakaye injlajas, siu'neje niwa i'niat lajlik'i jlele pet. Ijiate yin'ne jlajap ni i'nio'.

⁸Yina siunie ajwe'el sikiwet, lajk'ipa ka i'nioye ka inikajleje'e ka je inekk'i. Naka ni siunie ti wuj ti je 'es ti istie' ka 'yakama ape'e, jla'yi ti janaka 'najlati ti ijioyi ti initiajnat ni i'nio'.

⁹Sikiwet nak tajle ti awunitie ni Sinia', jla'yi ti akienaja ti si'lij je 'esi napo si'lijwas napo Sinia' jilisajna' jla'yi ti napok jipelis.

¹⁰Wena je taj'le niwaka ti isis siu'neje niwa je isis samtis ni sikiwet. I'lijwas, nak wuj ti je 'es.

¹¹Yejne'n, je ti'wena japaka i'niata ka inkajaje, jla'yi ka payeje pi jiwa ka nijle'en.

¹²Siojona higok ti iyoyeta jlaye, ¿mi ja jlaye puwa olivok jla'? Ni'ne ka siojona ts'ejniek jit'io ¿jlaye jana higok jla'? I'lijwas kiak jawo siunie i'niat ti inkaje, je nak ka titiajlajaje jana i'niat ti tosijyi.

'Najankijnieye ti tal poliyi

¹³Siuti po' ni ti asa'am ti 'yije'en, jla'yi ti itiant'ieje siupi 'es siu'neje ni je 'es niwa wask'i'nelaja, 'esiji ka je inijweki ti jlam ti 'yakajli ti iyoyi ni 'es. 'Esiji ka je initoniti siunie iyo ni 'yijene.

¹⁴Jlam ti kiak jawoyeyi jani'yenayi pa yit'iyi pi ijiate ti 'yije'en, siu'neje ti ijiulsinaja'm ni jikiecha ni iyo ti 'yije'en. 'Yina ti niwaka ti je inkanitiejyi'n. Je 'esiji ka anitonitieyi, 'yina ti je ijiatk'i siunie jiwoyeyi.

¹⁵Kajeyepa siunie 'najankijnieye ti kia'uyo, je tal Siniayi. Tajle ni i'nio' ni jitienkiujnieye jla'yi ti tajle jla'am ni imosik.

¹⁶Siuti kiak jiwoyeyi ti jinikawona', jla'yi ti jintonitiejyi'n ti jijwe'el ka 'najanajyi'n, nakaye'eje ti it'imina ti inetianak'iji'n, sekyi'i ti jiwoyeyeyi'iji wikie'eyi siuniwa askeyis ti je isis.

¹⁷Jlampet siunapo ti ijiate ti tal Siniayi siunie iyo ti 'yije'en, napokaye pet ti kia'uyo ti siunie inia'an ti yiyi ti 'najleje'n ni jlosik; je ti'wena ka iwoyi jijliak'aliye puwa wask'i'nelaja, 'wenajliyi ti 'yakama; siupi ijia iyo kawoyi its'iuwe. Takap'ijliuskiyji'n; je ti'wena paka jikeye ka je 'esie iyom wita'm papo 'namaja, jla'yi ti je yinjlajap naka nik'emijieye; isis napo i'nio'.

¹⁸Siunapo ti ijialasink'iyie naka, ka ts'ijiye inses. Ijiate napok 'yakamaja pet ti iyoyi ni 'es, ti 'yakatate ni inkamankiye.

Santiago 4

Ata'yi ilia'm ni Sinia' siuti sitiliaja siuniwa yi' ape'e 'ni ajnat

- ¹¿Tepa taj'le siunie aswak ti je paj ka leyeyi ti jitieyets'i wita'm? Lajk'ipa ka intajle ti niwaka jla'am siuniwa astankiujnieyejes ti je isis, ti jlasajyink'ieye ka woyeyi. Niwaka'ne ni siuniwa ti yi' astowiji ti jinilanayiji'n.
- ²Jlasajyink'ieye ka'wena' siunie inteliajayi, 'yina je ji'yakana'. Jikalankiyejyi'n, 'wena iyo ka woyejliyi pa ka'wena' pet niwa isis ti yiyi ni askiecha niwa i'wi'in. 'Yina siuti je siakana paka kia'iwo ka 'wena, sekyi'i ti nak tajlayiji'ijyi ti jitieyets'i wita'm. Je paj ka'wena' siunie jiwoyeyink'ieye ka'wena', kajeyepa ti je t'iejlayi ni Sinia'.
- ³Siuti jit'iejlayi, je kajlayi siunie jit'iejlayi, kajeyepa ti iwit'iane ni asts'ajlaye ti je 'es, kajeyepa ti 'yijene ti jiwoyeyi kawo aslakikie siunie jit'iejlaye.
- ⁴¡Ijiate wat ti asa'am ti je insisiek'ieye ni Sinia'! ¿Jet'i 'najanayi ti siunie itilaja niwak wask'i'nelaja yi'i 'ni ajnat teje'yi ilia'm ni Sinia'? Siuti po' ni iyo ka t'ajajnajwaye 'ni ajnat nak iyo pet ka inta'yi ilia'm pi Sinia'.
- ⁵Jak p'an je iyoyiji niwa Sinia' jlamtis ti kia'iyoy: "Siunie sosik ti Sinia' yin siwa'm, nak wuj ti je iwi'in, 'yina ti 'namaja".
- ⁶Ijiate siunie Sinia' iwints'e'm ti kasp'elisijne'n 'yaka'm ape'e naka. Iyo jlam niwa jlamtis ti iyo'ate, "Sinia' teje'yi ilia'm siunapo i'nio' initoniti'n, jlampet siunapo ti je initoniti'n napok wuj ti ip'ilisi'n pet".
- ⁷Nip'elisina kiajwe ni Sinia'. Tayitiei ni imosik, ja jotie.
- ⁸Jlasayi ni Sinia'; kiak jawo ja ke inonitie siuti kiak janiwonayi. ¡Leyets'i ni jiniwonayi asa'am ti inkeyis jiliajna'ase'm! ¡Nalkita ni asosik ti 'es, asam ti jiwoyeyi ka emina' ni Sinia' jlam'ne ni jiwoyeyi ti inteliajayi ka woyeyi niwa wask'i'nelaja yi'i 'ni ajnat!
- ⁹¡Nikajanitiei siunie iyo ni asp'elisieyi, ti aslak'ali po', apajyi'n! ¡Leyeyi ti jit'iskiyets'iji'n, apajyi'n! ¡Leyeyi ti jinikanitiei'yi'n, kajanit ni aslak'ali!
- ¹⁰Nijlasata'yi isia'm jitieyi'i ni Sinia', ja jlama'aja ti jajlasata pijia'm.

“Ká amti napo a'lejwas”

- ¹¹I'lijwas, ká amtiye napo as'lejwas. Siuti po' ni yamti ni jikiecha ti ijwil ti je 'es, ket'ijwel ka je niwakaye niwa Sinia' jlamtis ti yamti ti ijwil ka je inses. Siuti jijwel je isis niwa Sinia' jlamtis, jlam'ne ka ama ka woyi siunie iyo kawoyi, jinitojmata'aja a'am ti jijwel ka'ye'en, ka ajweye poye ape'e niwa Sinia' jlamtis.
- ¹²'Yejne'n, ijwienjli jla'am ni Sinia', nak tajle siuniwa inamtis yiji ni ji'wet, jla'yi ti jla'am ti jan'ye'en ni i'nio' ni jitis iyo. Jlam ti 'yijene pi iyone paka nijwajiet, jla'yi ti 'yijene pi iyone ka inetiajnat pa. Siupet ti a'm, ¿tent'i a'm ti kiak jiniwone ti jiliaki ni akiecha, ti jlamti?

Je 'najanayi siupa jawo siuniwa jlomas atayeje

¹³Nakayi k'iuyeyi'ne siu'nie, asa'am ti jiwoye 'ate, "Nak janaja, ni'ne ka jlomata jane'yi japa ajnat jajioki. Najkap janjwanjli ti sek jawieki ti ja'yakawejnana, paj ka je jlasiyena'a japa ka 'yakajlaja wikiniet'aj".

¹⁴Jlam'ne tiwet'ianaja ka 'najane paka wone, ka i'wanjle'e ni'ne ka jeye siojona jloma atayeje! Kajeyepa ti asa'am jiwoye'ate ni siniaka' ti poyeta, sekyi'i je paja ti netianaja.

¹⁵Jlam'ne as'lej jota wonayi 'ate, "Ka Saka'niona iwotajanie'e, ja kas'wasanajanna'a. Sek jane'yi ka iyokie yinie'e pi jayoki, siu'neje jana jloma ti jana'am".

¹⁶Wenajliyi siunie jiwoyeyi ti jinitonitiei siunie jawoyeyi; wuj ti je 'es naka.

¹⁷Siunie ti 'yijenataja ti iyoyi ni siunie 'es, 'yina je iyo ka woyi, ket'ijwel ka je jikeye ti kia'iyoyi, iyoyi ni jike'.

Santiago 5

Siunapo i'nio' jwajla i'wi'in

¹Asa'am ti jwajla 'wena', nisiama ka ajwiyets'iji'n; apajyi'n 'yina ti jane'yi astepe'e ni aswet'iaeye!

²Siuniwa askijmatis ti ji'wena' insotits'i, siuniwa as'wuye jiwos itiuw.

³Siuniwa aska wikinie maja ti 'najli, siu'neje niwa aska wikijniest'ejes, ijliamk'i pijia'm. Ijati'liyi siunie jawo ti janjlamk'i pijia'm nak jant'emina ti jankaja'yi astepe'e ti astes po', jawoyena'a 'ate ni jwat ti jantejwak'i'ni. Siu'nie jloma jlajmi wonayeyi'ni 'ate ti jlotie wita'm niwa askijmatis, jlam'ne yiyi janak jloma ti yi' jlaja.

⁴Siunapo askawos t'ipi ti je tisk'i ti ilie'ne pi asak, naka'ne ni siunie ti iyunitisi astepe'e ti injwelis ti astes poye. 'Yina Saka'niona ti lajk'ipa ka ijnojli ipi'yayi ki iyo ti tank'i wita'm napoka inkijmaye wos.

⁵Inkasayiji'n ti jleye ape'e 'ni ajnat, jla'yi ti jiwoye asamayi. Jiwoye'yi 'ate niwa ti k'iejlitie puwa ti yatis kajeyepa ti 'es ti ti'yekiujni'n. Jiwoye 'ate niwa wakiajas ti yiyi jana jloma ti ja tilianaja'm.

⁶Jlena'yi pi jitis jijwela ka iwo, sekyi'i jilianajyi'n kiapoka ti isis jitieyi'i pi Sinia', ka kiak inwo ka intayit'iaeye.

"Ká awoye asjla'aliye"

⁷Siupet ti asa'am, i'lijwas, ká awoye asjla'aliye. Kamaja paj ka awayeyinie'e siojona jloma Saka'niona ja'nesi. Niwonayi 'ate siunie i'nio' ti takawijna'n. Yi'i jiwek ti its'iuwpa ka wakajla pa jla'ka inkima siupuwa jla' ti isis, jlamk'e'm ti yiyi siunie pejla ti inia'an, sekyi'i ti nakaye'eje pet ni tomik'i.

⁸Yina kiak jawoyeyi ti asa'am, ká awoye asjlak'aliye. Nit'onitieiyei pijia'm niwa Sinia' jlamtis ti jiwoyeyi, 'yina ti je tojwa'a jana jloma jana ja'nesi pi Saka'niona.

⁹I'lijwas, ká aninamtiye, 'nakayi ti astes ja ke poyena'a. Sinia', ti jlam ti jan'ye'en napo i'nio' pi jitis iyo, je tojwa kisie'e.

¹⁰I'lijwas, ja ke inkiwaliyeyi'i siupapo injwejlanawos t'ipi iyoyi jlamtikie' pa Saka'niona. Naka jla'm ijiatayi ka'yena ka kiak aniwonayi pi iyot'iyipi, ti wuj ti inilayitisi jla'yi ti iniwont'iyisipi ti 'yakama.

¹¹Siunapo i'nio' ti to'm ilia'm ni siunie iyo ti inilayiti, napok ti a'wenajata, awokie 'ate wujwat ti 'es. Jla'yi ti 'najanayi siupi iyot'iyipi pa Job ti kia'yo ijiate ti jla'am ti 'yakajli ti wuj ti inilayiti siupi iyo pi yiye, kajeyepa ti je ini'manit. Jla'yi ti 'najanayi siupi iyo pit pa Saka'niona, ti jlam wuj ti 'es ti iniuyeje ts'iji jlaje ti its'iuye 'wet'e siupi jiwet'ia iyo. Tepa jawo ka kiak je iwo ti jlam kia'yo pi Saka'niona ti je paj ka je imp'elisijne'n napo i'nio'.

¹²Nak ijiateje ti je 'es, i'lijwas, ti jletinajape ni poli pi k'iejliyi pi jiwoyeyi, 'wena iyo ti 'naka ajnat, siu'neje niwa k'iejliyi. Siuti jiwoye 'ate "Ji'yu", jlam ka awoyeyi; siu'neje ti jiwoye "Je'e", ká aleyeyiji siunie jiwoyeyi. Ja'nakayeyijna'a ti Sinia' ja ke iwoyeyi astesa' naka.

Jijweye ni 'najlaye

¹³¿Tepi jiwoyeyi, ma po' pa ti jijliak'ali po'? 'Esiji ka iwo t'ajlayeja'. ¿Ma po' pa ti inkaj'ni? 'Esiji ka inenits'i niwa inka'laja, ti jawunit ni Sinia'.

¹⁴¿Ma po' pa je 'es ti asa'am? 'Esiji ka t'ajle siunapo kijilas Sinia' jilis ka int'aj'l ape'e, ka impe' 'nelink'i, ti janetijnape ni jle' ni Saka'niona.

¹⁵Siuti jitienujnieye po' napo t'aj'l ape'e ni jikiecha, ijiate ja 'esie ni i'nio'. Sinia' janejien pijia'm. Siuti iyo jikeye, Sinia' jlam ti janetiajnat k'ieye.

¹⁶Ijiate, 'esiji ka wikie'eyi janiywela' siuti po' ni je 'es. Mayeyi ni'najlanapi. Siuti kiak janiwonayi, ja ajwayeyi ni aswet'ia iyo. 'Yina siunie 'es ti inipejlanit'i ape'e ni t'ajlaye, jijweye po' pet ni t'ajlaye.

¹⁷Siupa injwejlanik jiwo Elías kia'yo i'nio' iyo'ate awoki. 'Yina ti inipejlanit'i ape'e ti iyo t'ajlayeja' ka laja pejlaye. Ijiatjliyi najkapis najape ijwienjli 'neje japa yisitaja'm ti laj pejlaye.

¹⁸Ti t'ajlat'iyipi'iji pa Sinia' ka nekiajle'e ka intomet, ijiate pejla poyet'ijyi puwak jlomas, sekyi'i ti jiwomik po' papo i'nio' ape'e 'ni ajnat.

¹⁹I'lijwas, siuti japoye ni ijlie'en ki iyo ni iniu'we niwa Sinia' jlamtis,

²⁰'esiji ka 'najanayi siunie ti po' ni iniuyeje ni jikiecha ka ileyi ni siunie je 'es ti iyoyi, 'yina jlam ti ijwiejiet siunie jilaye ti ijiotaja. It'imina ti je piniyeta siuniwa jikeyis ti iyoyi, lapakawo ti je tiwoki jitisa', kajeyepa ti tip'elisina.

1 Pedro

1 Pedro 1

Pedro itijwile papo Sinia' jilis

¹⁻²Atejwi'lase i'lijwas, asa'am ti inetianajyi'n ape'e ni ajnat, ti jiwaye'yi niwa ajnatis ti je as'wet, ti jleyejyits'i niwa ajnatis ti jayitink'i'ni: Ponto, Galacia, Capadocia, Asia, janaka 'neje jana Bitinia. Ya'am Pedrok'i'm, Sijwajieti Jesús jiliujwanik'i'm, asa'am ti atajiet'ase ni ip'isinik. Asa'am ti Sinia' pajk'i ti isi'mase'm, lapakawo ti jlam jla'am ti tajle siunie iyo'nase, jla'yi ti ilesana ti inlejayi jana jikimet ti 'es ka k'iuyeyi ti jla'am pa Sinia', jla'yi ti ka lajak'i pa Saka'niona 'woyis ti insisieyi ti ilij ki iyo niwa askeyis. 'Esiji ka Sinia' wujwa ka imp'elisina', 'nakayipe ti ja akamaja.

Jinijjiwiye napo Sinia' jilis

³Jayunitie pa Jinia' pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti! Jla'am ti kasts'isisi ni jikap'ijliuskiye ti je jlase', 'yina ti iniujwata kisie'e pi Sijwajieti Jesús ti tajli pi a'no', sekyi'i ti ekiajlajayi'iji siunie awoki iyo ti 'nelanjie'e ti atajlaja'm jana set. It'imina'ne ti po' siunie sinijjiwiye ti laj jlaja,

⁴siu'neje ka askimeta' siuniwa isis Sinia' iwijna'm napo iyo kamp'elisi'n. Siuniwa ti pajk'i ti iwiakajlanit ta'a ask'ioye yi' poliyi, siunie je ti'wena ka ino'we, jla'yi ti laj jit'iojliye, jla'yi ti je 'yojma'm ti 'es ni k'iejliyi.

⁵Yina ti je jikakiuye ni Sinia', nak insisieyi, it'imina ti ji'yakana ni asjwajieti, kajeyepa ti iyoye asp'ota 'neje ni jijweye. Janak asjwajieti ti pajk'i ti iwiakajlanit ask'ioye siunie ti je ijat ka je inkajlanit ts'iji siuniwa jlomas tom jlaja.

⁶Nak it'imina ti 'esiji ka anikanitiets'i wita'm, 'wanjliyi ti janilayitiei kiu' siuniwa wask'i'nelaja ti inkajejlasaye ti ijwienjli je k'iejliyi, ti iyo asjlak'aliye.

⁷Kajeyepa siunie astankiujnieye ti 'es iyo'ate janak wikinie maja ti 'najli ti tejlitaja, ka ti'wena ka 'esie, ni'ne ka jeye. It'imina ti ijlionayis napo jiwos. 'Yina kiak iyo'nase pet siuniwa inkajejlasaye ti ijio'wase, 'yina jla'm ijatayi ti laja 'yaka'm ape'e janak wikinie maja ti 'najli. Siuti jatoma ilia'm, nak jant'emina ti asnikanitieyi japoye, siu'neje ti ijnonitieye ja tena'ase'm, ka inikajanittiejna'aja pi Saka'niona Jesús ti Sijwajieti.

⁸Ijiate je 'wenayeta pi Sijwajieti Jesús t'ipi, 'yina je woyejliyi ti i'namajayi; siu'niwa jlomas kia'iyojliyi, je 'wena pi k'iejliyi, 'yina jikiniejliyi jiwekie'e ti jitenkiuniei. It'iminayi ti wuj ti inkasajyi'n, lajk'ipa ka k'ieyeyi ni asnikanitieyi iyo, ti je ti'niejenaja paka tiwonaja ka tijwelajak'iji'n.

⁹Yina je 'wena paka it'emina ki iyo ni jiwoyeyi ti inkasajyi'n naka ti Sinia' injwajietajyi'n, nak tajle siunie iyo ti je jikakiuye.

¹⁰Ti pajk'iyi siupapo injwejlanawos t'ipi ta'a ti initotisk'i'ni wita'm ape'e ti i'yenis ni iyo, jla'yi ti ini'neyasane siojona asjwajieti. Ijlatjliyi 'nakayi naka t'ipi ti ijwilis, siu'nie jikap'ijliuskiye pi Sinia' ti iwi'nase'm.

¹¹Yina Sijwajieti jikimet ti 'es ti yiyits'i papoka, japak 'yakajanitiamk'i siupi jawo jla'am pi Sijwajieti ti janilayiti, siu'neje pa jawoyi ti wuj ti ja 'esie ti jawunitie, ijnonitieye ja tena'a ji'wecha siupi iyo ti inilayiti. Wuj ti ijialasis ape'e ti iyo ka 'najanisi paka iwonisiji pak i'nio' t'ipi, siu'neje japak jloma ti Sinia' jikimet ti 'es 'yakajanitia'm.

¹²Yina siupa ti iyoyisi jlamtikie', Sinia' ijwijla'm ti je jlamis ka ijna'yi, 'wenajlit'iyijpe ti asa'am ti tijna'yase'm ka insisieyi. 'Yina 'naka'ne siu'nie tijwela'ase ni Sinia' jika'niye ti 'es, ti iyot'iyisijpe jlamtikie' papoka ti Sinia' jikimet ti 'es jijweye yijap, ti tal poliyi. ¡Niwaka'ne siunapo injlojwajnas poli jlele ijialasista pet kan'wenis!

Sinia' iyotaja ka ini'notataja jitieyi'i

¹³Nak it'imina ti awo'ate, niwakajlanitie. Ká aninenayi 'ate ka i'nalayi'ik'i, 'yena pi siunie jiwo ka woyeyi. Ke ekiajlayi isia'm siunie jiniwonayi ti jinijijwiyejyi'n k'ieye siunie ka iwenta'ase'm ni jikap'ijliuskiye, siojona jloma ti janikajanit pi Sijwajieti Jesús.

¹⁴Siuti asa'am ti Sinia' jilists'ase'm, ti jik'iuyeyi siunie iyo ka woyi, je 'es ka apilieyiji niwak siuniwa inteliajayijpe ti jijwela kanses, ti je intant'iejayi ni Saka'niona Jesús.

¹⁵Jla'm ijiate jla'am siunie 'es ka niwonayi: ka woye 'ate ni siunie ta'nase ti 'es 'yina kiak jawoyi pit, siunie janiwonayi ape'e 'ni ajnat.

¹⁶Jlam'ne iyo'ate niwa inamtis t'ipi, "Siuti ya'am ti ts'es, 'yina kiak woyeyi pit nilesanayiji."

¹⁷Siuti as'lej je jilienayi'i wat ni Sinia' ti jiwoye 'ate "Sinia'", jlam'ne ni iyo ti i'yenta napo i'nio' ni jitis iyo, je ka in'yejnits'i siuka inteliaja paka pakaye ka imp'elisi'n, kiak ja ke iwo 'yina jajnol wita'm siunie jawoyi. Nikajanitiei ti jajoskiyeyi wikie'eyi niwa jlomas ti jleye'yi ape'e 'ni ajnat, ti je ijat ka as'weta.

¹⁸Najanayi pi jiwonayi ti Sinia' pajk'i ti injwajietayi siojokia as'wasankiye iyo ti jitiajlayiji puwa jikeyis t'ipi papo aska kijilas masas. 'Najanayi ti je japak lajaye siuniwa wask'i'nelaja je t'on'n janak injwajieti, ka janakaye wikinie maja ti 'najli, ni'ne ka janakaye wikiniet'aj.

¹⁹Naka Sijwajieti 'woyis ti wuj ti laja po'. 'Yina Sijwajieti jla'am ti iniwe'en ti tiliana, iyoye 'ate siunie 'wolepo' 'woma ti 'es ti laj jiliayeja'.

²⁰Lapakawo ti Sinia' pajk'i ta'a ti itime ti kiak iyone ti 'nelanjie'e je ilisanjliyi'ijyi ni ajnat, yi' jlajayi niwa jlomas ti jiwekie'eja ti i'winki'n naka'ne ti insisieyi.

²¹Yina ka lajak'i pa Sijwajieti, ti Sinia' iniujwa'n kisie'e ti tajli pi a'no' siu'neje ti iyunit, sekyi'i jiwekie'eja ti je jikakiuye pa Sinia'. Jak je iyoyiji'ni ka je atankiunieyi pa Sinia' siu'neje ti asnejejwiye poye siuti kia'iyoyi.

²²Nakayi siuti jik'iuyeyi niwa Sinia' jlamtis ti ijiatk'i, sekyi'i ti je k'emijeta napo as'lejwas ti i'namajayi kajeyepa ti jilija niwa asosikis. Jak je iyoyiji'ni siuti janikimayi siunie asemijnaye, pejlati'n ni asjweye siu'neje ni asosik naye wita'm ti jawoyeyi.

²³Tepa jawo ka kiak je iwo ti jlekiajlayeyi'iji siunie jiwoyeyi ti 'nelanjie'e ti jitiajlajia'm jana aset, 'yina je napokaye'ne ka impojonitie napo asnowot yi' ajnat'e, 'yina Sinia' ti impojonitie ti itiajlate pet niwa jlamtis ti ji'wasankiye po', jla'yi ti je paj ka netia'n.

²⁴Iyo niwa inamtis t'ipi: "Siunie i'nio' iyo'ate ni jop, jlampet ki iyo ti jwajla'a i'wi'in naka pet ni jlokio ni jop. Siuti 'ya'al ni jop, iniuyeje'n pet ni jlokio,

²⁵ja ke iwoyena'a jla'am 'ate niwa Sinia' jlamtis, ja ke paja jlam ka netia'n." Siuniwa inamtis ajwe'el, niwaka inka'niye ti ijwi'il ni Injwajieti ti tijwela'ase'm pet.

1 Pedro 2

¹Naka'ne ti kiak awo'nase, leyeyi wikie'eyi siuniwa je isis, siunie ti jik'emijeta napo as'lejwas. Ká anitewijnatayik'i siunapo i'nio' ijwil kanses, ajolsinaye ke e'ne ni akiecha, ataj ká ajotie ni akiecha.

²Niwonayi 'ate siunapo kia'lis ti k'iejli yik'iji'n, woyeyi'n ni t'ajka ni inkat'ios siunie ti 'esi, ajwel niwa Sinia' jlamtis, 'yina ti naka ti jantoyetiejiyi'n ti ja inkijliyeyi siunie jiwoyeyi ts'ijiye ti ja'nesieyi ka ataja jana asjwajieti,

³siuti ja ijiatayi ka intant'iejayi pa Saka'niona ti imp'elisinajyi'n.

Sijwajieti iniwojwa'n sisaja siojona ji'wasankiye po'

⁴Ká atonitiejiyi'n ni Sijwajieti, ti jla'am siojona sisaj ti iyo'ate ni i'nio' ti ji'wasankiye po'. Siojona sisaj ti tiwet'ianaja, jlam'ne ki iyo Sinia' jlam ti isi'me, lapakawo ti i'wi'in ti wuj ni laja.

⁵Kiak woyeyi pit ti asa'am, niwojwana sisajasa siuniwa ajwel'ni, 'nakayi ti Sinia' janwo'ase ji'wukie. Jla'yi ti asama siunapo isis pa'yijis, jak je iyoyiji siuniwa jawoyeyi ti jawunitie, jawoyena'a 'ate siuniwa ti k'iejliyi ti tilianaja'n ti tekiajlaja pa Sinia' ti tiwoki ji'wajieta'. 'Yina Sinia' ja inkaja'a pet siunie jawonayi ti jawunitie, ti jantajla'm ni askiowe, 'yina ti po' pa Sijwajieti Jesús ti pak insisieyi.

⁶Nak it'imina siuniwa Inamtis t'ipi ti iyo'ate: "En ts'iji yi'i jana Sión jana sisaj, siojona ti 'yotate jana 'wuk, ti ya'am ti isio' jlele, ti wuj ti laja po'. 'Yina siunie ja ke inkakiu janaka nak ja ke ink'emi."

⁷Siuti ti asa'am ti je kakiuye, janak sisaj je jwajla'anitie, kajeyepa ti ijiate ti laja po'. Jlampet siunapo ti 'yakakiuyis, sekyi'i ijiatk'i'ne pet siuniwa Inamtis t'ipi ti iyo'ate: "Siojona sisaj ti 'wukiu'ul jiwos iwit'iane, 'yaka jla'm iwo ti janakaye'eje siojona sisaj ti ijiate ti laja po', kajeyepa ti 'yit pijia'm jana 'wuk."

⁸"Janaka siojona sisaj ti ja ke piniye siunapo ti jant'as kiajwe ja'nopijietk'i isia'm." Siuti kiak jawo, ti jant'opik'i isia'm, 'yina lapakawo ti jlamayis jla'am ti je its'iuysisie niwa Sinia' jlamtis; lapakawo ti jlam titiejietajape ti 'nelanjie'e.

⁹'Yina ti asa'am jla'am ti isi'mase'm ti iyo jika kia'lisa'ase'm. Asa'am ti pa'yijists'ase'm ti jiniuyeyeje ni aska anechiyas ti wuj. Asa'am ti Sinia' jika kia'lits'ase'm ti 'wena ijnotie'yi, ti jlam ti ya'mase ka jwela siuniwa isis jilisajna'; naka ti tana'ase ka atajlayi siunie ajnatiok, sekyi'i ti jawayejyi ni siunie jla'al jana kates ti wuj ti 'es.

¹⁰Siukiwa jlomas ti pajk'i tiwet'ianaja ka woye 'ate jiwoyeyi 'nakayi, ti Sinia' jika kia'lits'ase'm. Kia'iyojliyi siu'nie jiwoyeyi, ti jlam ti wuj ti imp'elisina', jlam'ne kiak je woyeyi ka imp'elisina' ti pajk'i.

'Esiji ka woyeyi siunie iniwone napo Sinia' jikawos

¹¹I'lijwas, asa'am ti yimijna'yase'm, wuj ti anip'elisi'niase, ti je t'ikiyejli'yi kiu' ape'e siu'nie ajnat ti je ijiat ka as'weta. Ka je awoye 'weta niwak siuniwa je isis ti jlomas ti inteliajayi ka woyeyi ti teje'yi ilia'm ni siuniwa asosikis.

¹²'Esiji ka nilesanayiji, ti jleyejyi siunapo je itiant'ieje pa Sinia'. Jak je iyoyiji 'wanjliyi ka injwela ka je insisie, 'yina siuti jan'wena ti 'es ni jiwoyeyi ijiate sekjane'yi jajnonitis pa Sinia' ka netieje janak jloma ti Sinia' jan'ye'en wikie'eyi napo i'nio' ni jitis iyo.

¹³Ti asa'am ti Saka'niona jilists'ase'm, 'esiji ka k'iuweyeyi siunapo anechiyasas yi' ape'e 'ni ajnat, ent'a janakaye saka anechiyas Roma jlele, ti ijiate ti toj pijame jla'am,

¹⁴ni'ne ka napokaye siunapo yi' kiajwe, ti kia'yo anechiyasas, ti yikiajli'ni pet ka inkajane siunapo i'nio' iyoyi ni je 'es, jla'yi ti iniuyeje'ni napoka siunapo iyoyi pit ni 'es.

¹⁵'Yina nak Sinia' iyotajank'ieye kawoyeyi ni 'es, ja 'nakayeyi siunapo i'nio' ti lajk'iyi pakawo, ti je 'yijejne'n, ja ke 'najanayisijpe siuniwa ji'lija jiniliaja ni janojwatits'i ka injwelis kanta'yi aselia'm.

¹⁶Ijiatataja wek ti je inkipijna'ase'm 'nakayi. 'Yina ká awo'ate, "Lajk'ipa ka intomi'ni iyyik'i siu'nie awoyi", 'yina ijiate ti 'esiape'n naka ka woyeyi siunie je 'es. Siunie iniwone ni Sinia' jikawo, kiak niwonayi.

¹⁷Wo lajaye ni akiecha; 'esiji ka i'namajayi napo as'lejwas; je 'es ka je ijnots'inayi ni Sinia'; woye lajaye siunie saka anechiyas Roma jlele.

Awok'iate iyo pa Sijwajieti ti wuj ti inilayiti

¹⁸Asa'am, ti inkawosts'ase'm pet, k'iuyeyi napo aska anechiyasas, jla'yi ti jawoye lajaye. Ja ke napokataja siunapo takap'ijliuski siu'neje napo 'yijen jlosikisi ti jak'iuyeyi, ja wikie'eyeyi siunapo ti jwesis napoka 'neje.

¹⁹Siuti asjlak'ali poyeta, 'wanjliyi ka jla'm it'emi'nase'm ni jiwek, laja po' siuti jinilayitiei, kajeyepa ti je inkiwaliyeyi ni Sinia'.

²⁰Jak je iyoyi ti jiwoyeyi pa je 'es, sekyi'i ti aska anechiyasas isieye'asejme ti nak itiajlat'ase'm, ijiate 'wanjliyi ka ini'netie'yi ti janilayitiei 'yina jlammi wek ti janilana'yi ape'e. Jla'am je iyoyeyi pit ti jant'emi'nase naka ni 'es ti jiwoyeyi, nak ijiate jla'am ti laja po', Sinia' ijnonitiei pet naka.

²¹Naka'ne ni siunie ti Sinia' tana'ase, 'yina siupi Sijwajieti wuj ti inilayit astepe'e, ti iniane ask'ioye ti iyo ka woyeyi, ka 'wena je anoye'yi ni siunie ji'niayi.

²²Siupi Sijwajieti je iyo jikeye ka paja, jla'yi ti je ti'wena ka inkelit'ni paka ne'yi paka i'nioye.

²³Siupapo i'nio' ti iliakiyis pa Sijwajieti, je iyo ka intayiti ka inlaki pet papo i'nio'. Kia'iyojliyi ti tajakiam'ni, je yits'e ka wo'ate, "Je ijiatena'a pet ka je itieyiti", 'wenajliyi ti its'iuye pa Sinia' ka jlama jla'am ka'ye'en siunie iyo ti jla'am ti je 'yakajme'n siunie jawoyi.

²⁴Sijwajieti jla'am ti atelkinaja wikie'eyi siuniwa sakeyis ti je isis 'wanjliyi ape'e ti yi' ape'e japa cruz. Ja 'nakayeyijna'a jayok masesie jitieyi'i ni sake', sekyi'i ti ja kas'wasajne'n pet k'ieye ni siunie tijnajyi. 'Yina ka lajak'i puwak ji'wetis puwa tikienaja ti tiliana, puwaka'ne ti insisieyi, it'imina ti jijwayejyi pa aslaye.

²⁵Kajeyepa ti pajk'i jiwoye'yi 'ate niwa 'wolepo' ti netiajne'n, 'yina 'nakayi ti jlapijlieyi pi Sijwajieti, ti jlam ti i'ye'nase'm iyoye pet 'ate ni sontas jiwo ti ijiate pet ti i'yena niwa jiliajwas.

1 Pedro 3

Siunie jota wo napo jijwa'yis po'

¹⁻²Siupet ti asa'am ti asejnia'ase'm, ti asjwa'yis po', 'esiji ka k'iuyeyi napo asjwa'yis, lapakawo ti jleye kiajwe napo asjwa'yis. Ja 'nakayeyijna'a siunapo je iyoyi kiwa Sinia' jlamtis jaleyeyijna'a ti 'yakakiu pa Sinia', 'wanjliyi ka je amtiye'yi napo asjwa'yis. Jansets'ia kajeyepa ti jan'wena ti jiwoyeyi ni 'es, jla'yi ti jik'iuyeyi.

³Ká ajwela ka insisieyi siunie jiwoyeyi ti jinilesana' siunie ti 'yaka ape'e siuniwa jit'itayijamk'i niwa asete'l, siuniwa asyiki ti wikinie maja ti 'najli siu'neje niwa as'wuye ti isis.

⁴Jla'm ijiate jla'am siunie je 'yaka ape'e ti yiji ni asosik jawo 'ate iyo ti jinilesana'. Kiak wonayi pit siunie ti ja ke inetia'n, janaka siojona ti ja ke jwesieja', jla'yi ti jankama. Nak jla'm ijiate ti 'es laja po', Sinia' ijiunit japaka ti iyoyi.

⁵Kiak iniwonisi siupapo asejnia inia'an, siupapo isis, jlomas pet ti jinijijwiye poyi pi Sinia', ti its'iuye papo jijwa'yis.

⁶Yina siojopa Sarajimpe kiak iniwone, ti iyoyi siupa jik'iemjla iyo ka woyi, it'imint'iyijpe ti kiak iyone'ni pi jik'iemjla Abraham, "Ika'niona". Yina japak aset japa Sara, siuti jiwoyeyi ni 'es, je k'iejliyi paka je injweyets'i.

⁷Jlampet ti asa'am ti ayijniests'ase'm, 'najanitie ilia'm siunapo asjwa'yis, jla'yi kawoye lajaye, 'yina ti jla'am ti je t'o'n. Siu'neje jana ji'wajietayis ti Sinia' ijwijla'm je t'an pijia'm, kasjnojlits'i siunie iyo pit jana tijwela'ase'm janaka as'wasankiye. Sek jane'yi ka lajak'ina'a pet paka inalk'a k'iye siuniwa asts'ajlayejes.

Siunapo ti ijiate ti inilayiti ape'e siunie 'es

⁸Jlaja, 'napo i'lijwas, 'esiji ka ijnojli wita'm siunie ja woyeyi, siunie askiowe kia'iyojliyi, 'yina ti injwanjliyek'i. Ninemina, akiowe nit'onitieiye'ik'i wita'm, 'yina ka anitonitieiye'ni.

⁹Siuti po' ni je 'es ni iyo'nase napo as'lejwas, 'esiji ka je atayitieiye. Yina ja 'wenajliyi pet ti ja ekiajlayi ilia'm ni 'es, siunie akap'ijliuskiyeyi ti ja ena'yi, 'yina naka ti Sinia' tana'ase. Siuti kiak janiwonayi, je jwel ka kiak je iwo'nase pit ni Sinia' ka imp'elisinajyi'n.

¹⁰Siuniwa inamtis t'ipi iyo'ate: "Siunie i'nio' ja 'namaja jana ji'wasankiye jla'yi ti iyojonk'iye ka'we'en ni jinikanitieiye, 'esiji kan'yena ni jikiwet, ja lajak'i puwa siuniwa je isis jika sintijieyis ti jantajlat jikiwetk'i.

¹¹'Esiji kanleyi ni siunie je 'es, sek jane'yi jawoyeyinie'e jla'am ni 'es. Jawojyi'n ni jikamankiye, sek jane'yi janekk'i naka.

¹²Saka'niona je isiwaliyi'i pet siunapo isis ti i'yena, jik'iote itiyi ti iyoyis t'ajlayeja', 'yina teje pet ilia'm siunapo iyo ni je 'es."

¹³Siuti askio' ja ena'yi ni siunie 'es ka woyeyi, ¿tent'ipa jankajli ka k'iejliyeyi paka iwo'naja ka je 'esie?

¹⁴Wanjliyi ka kiak awoyeyi ti jane'ase ni asjlak'ali 'yina ti jiwoyeyi ni 'es, ijiate Sinia' janoye'ase'm jamp'elisina'. Ke ijnots'inayi paka k'iejliyeyi. Ka awoye asjlak'aliye,

¹⁵ja'wenajliyi ti ja ekiajlayi niwa asosikis pi Sijwajieti, jonitie ti jla'am. Niwakajlanitie ta'a ilia'm siunapo jan'yasajyi'n ki iyo ti po' ni asnejejiwiye.

¹⁶Yina ja ke anitonitieiye'ni, lesanayiji ti jakiujiyeyi. Nilesanayiji, 'nakayeyi ti ja lajak'i paka astesa' ilia'm pa Sinia', siu'neje napo i'nio'. Jak je iyoyiji ja jwejlanatak'i wita'm siunapo i'nio' inlakiye ti injwela ti je 'es siunie jiwoyeyi ti jiniuyeyeje pa Sijwajieti.

¹⁷Siuti ti tal Siniayi naka ka kiak awoyeyi, ejlo'o wekie'e ka anilayitieiye, jlam'ne je niliak siunie jiwoyeyi. Je nak kant'emi'nase, ni siunie je 'es ti kiak jiwoyeyi.

¹⁸Yina Sijwajieti jla'am ti inilayiti ape'e niwa jikeyis napo i'nio' ijwienjliyik'i wek pakatajaje. Jla'am ijiate jla'am ti 'es, 'yina je iyoyliyi ti iniwe'n ape'e napoka i'nio' ti je isis ti iyoyi ni jike', kajeyepa ti iyojonk'iyie ka intonayi ni Sinia'. 'Yina ti i'nio', ti tilianaja, 'ya'al; jlampet ti Sinia' i'wiesankit pet pi jisiak'al, 'yina ti yiji pi jisiak'al.

¹⁹Yina siuti kia'iyoyi jisiak'al, ijioyi puwa insak'alis ti inkipijnas, ti iyo jlamtikie'.

²⁰Papoka siupapo i'nio' t'ipi, yiji pet siupuwa jlomas yiji pa Noé, ti je its'iuye pa Sinia'. Wuj ti inilayiti paj ti wakajla t'ipi siojopa kasejkana ti wuj, ti Noé ilisane. Ijwienjli ni sikio' itij'we najape tom'niji pa nojt'ijiampe jiwek, papok i'nio' ti tijwajyi'n ka lajak'i pa i'niat.

²¹Paka i'niat t'ipi, pak ti'yenajap pet ni i'nio' ti tiniejiena, naka'ne ti it'imina ti jijwaye 'nakayi. Siunie ti tiniejienapa je ka inlej niwa 'najwes, 'najata ti t'ajlajaje pi Sinia' siunie ijnosik ti ink'ie' ti 'najleje'n. Siu'neje ti kasjwajiet pa Sinia' ti kasts'isisi pi Saka'niona Jesús ti iniu kisie'e ti tajli pi a'no',

²²ti ijio poliye, ti yiji'n 'nijiye jlepi pa Sinia' ti tome jijweyeje. Ti injlojwajnas poli jlele jika anechiyas, siu'neje puwa injweyejes ti yiji ni poli, siu'neje puwa inwunitieyejes wikie'eyi ti yi' kiajwe.

1 Pedro 4

Nak 'esiji ka inwoyi napo Sinia' jilis ni siunie iyo kanwoyi ni Sinia'

¹Siupi iyot'iyipi pa Sijwajieti ti inilayiti pi iyo pa jiwet'ia, kiak jawoyeyi pet. 'Esiji ka niwakajlanitie ta'a k'iyie siunie asjla'aliye ka netie'ase. 'Yina ti siunie ti ijiate ti inilayiti, nak iliyi pet 'nijiye ni jike',

²'nakaye'eje pet siunie iyoyi ni Sinia' iyone, je pa jlama ka iwoyi siuniwa itiliaja pet ka woyi 'ne ajnat'e.

³Etsaka ki siukia jiniwonayi iyo ni jike' siunapo i'nio' ti je itiant'ieje pa Sinia'. Jinisayeyi siunie aske', siuniwa ti inteliajayi jlam'ne je isis; jiwoye at'es jiwosa', jilisanayi jana aslakijnieye ti jikanitieji; jlam jloyejliyi siuniwa jiwunitie ti jiwoyeyi aska diosisa' ti niwaka ti ijiate ti je isis.

⁴Nakayi ti je jleyeyi napoka, ti iyoyi naka ti wuj ti je 'es, sekyi'i jlam jnots'inayijits'i'ni, sekyi'i inlakiyeyi siunie jiwoyeyi.

⁵Jlam'ne ki jawo, siupi ji'lij jawoyi jitieyi'i siunie ti wikal ti jan'ye'en wikie'eyi napo i'nio' pi iyo pi jitis, siupapo 'yajle'n siu'neje napo 'wasajne'n ja wikie'eyeyi.

⁶Siupapo 'yajle'n jlam pajk'i ti tijwelaja siunie inka'niye ti 'es, jlampa Sinia' intemayijna'a ti jan'ye'en siupi jitis iyot'iyipi ti je t'ekijli kiu' ape'e 'ni ajnat. Sek jane'yi ka nekiajlana'ak'i pijia'm puwa jisiak'alis, iyo jla'am ni Sinia' ti tajle jana in'wasankiye.

Jasijmanaja'n siunie sijweye ti Sinia' iwints'e'm ti iyo si'wajieta'

⁷Je pa tojwa'a ni jlaj jane'yi wikie'eyi siuniwa wask'i'nelaja. It'imina ti kiak awo'nase, nilsanayiji. 'Esiji ka asa'am ijiatayi ka woyeyi ni asts'ajlaye.

⁸'Yina siunie ti jla'm ijiateje ti laja po' naka ti janinemina, jlam'ne naka inemijnaye ti initiajnat niwa inkeyis.

⁹'Ye'n ilia'm ni akiecha ti ijio'wa, ja ke poye paka a'leja ka jiniliakie' ilia'm.

¹⁰Siuti asa'am ti Sinia' iyo jiwosa' niwaka ti iyo ji'wajietisa' napo, kijmanayiji'n pet niwaka, ja 'nakaye ti ja 'esieyi pet ni akiecha siupi Sinia' iwi'na'm pet. 'Yina ti ijwienjli je k'iejliyik'i siuniwa Sinia' yikiaj'lase injweyejes.

¹¹Siuti po' ni iyo jlamtikie', 'esiji ka niwakaye Sinia' jlamtis ti janamtiyi. Siunie Sinia' yikiaj'la pit ka noyeje napo a'lejwas, 'esiji ka inwa'asitiei'iji'ni 'yina siunie ajweye yi'a ti Sinia' jlam ti yikiaj'la. Ja k'iejliyeyipe siupi jawoyeyi, siuti jawoyeyi siunapo i'nio' pak janwunitis pa Sinia'. Siunie ti jawunitie, woyeyi 'niayija' pa Sijwajieti Jesús, ti jla'am ti 'yu'we ti ka kiak tiwonaja, ka tonitie, siu'neje ni jijweye iyo, jajnok'i'ni. Amén.

Jijliak'ali napo Sinia' jilis ti janilayiti

¹²I'lijwas ti yimijna', 'otale t'onitie k'ieye siunie asjlak'ali ti janilayitiei, 'yina ti janakaye ti inkajejlasaye ti jawo'ate ni jwat ti wuj ti a'tiejak'i ka netie'ase, 'yina jlam kiak jawoyi.

¹³'Wenajli wek ti ja anikanitiei'iji'n, lapakawo ti yiye'ase pit naka inkajejlasaye ti inilayitt'iyijpe pi Sijwajieti ti kia'iyoy, ja 'nakayeyi ti jampo'ase ni asnikanitiei, ka 'nakajta ni siunie iyo ni jijweye.

¹⁴Siuti kia'iyoy po' napo inlakiye ti jikiniets'i pi Sijwajieti, Sinia' nak ijiate ti imp'elisina', 'yina nak 'yakajanitie pet ti je taj'l astepe'e siojona jikimet ti 'es ti jiwunitieye po'.

¹⁵Siuti po' ni kia'iyoy ti inilayiti pi jijliak'ali, je 'es ka nakaye ka int'emina, ti jankalanki ni i'nio', ni'ne ka inkajla'n pa', ni'ne ka nakaye siuti ini'noti siupa iyo papo pi jiwet'ia.

¹⁶Jlam ti janakaye ti jleki ni Sijwajieti iyo ti jant'emi'na, ke ijnawel, 'wenajliyi ti jawunit pi Sinia' a'm ti jlekk'i pi Sijwajieti iyo.

¹⁷Lapakawo ti yiye siojona jloma ti ja kas'yena, sam kasjnajnata ti Sinia' jilists'e'm ti kas'yena. 'Yina siuti kia'iyoy, ¿tepat'e jawo pit siupapo ti ijiate ti je its'iuye ni siunie Inamtik?

¹⁸Siuti iyo'ate niwa Inamtis t'ipi: "Ijwil kawo siunie i'nio' ti 'esieta, ti t'o'ni ka injwa', ¿tepat'e jawo pit siunie je 'es, siu'neje ni inke' jilianik?"

¹⁹Ijiatjliyi, siunapo ti jlampi Sinia' ti tajle naka ti inilayiti siunie iyo ni jijliak'ali, 'esiji ka je ink'ijliayis'ni. Janekjliyisi ka woyi ni siunie 'es, jlam inenekialjliyispe

jikiojia'm pi Sinia', ka wujwa ka'yena ti jlam ti jilisajna', ti jlam ti je paj ka netiajni siunie iyo ka woyi.

1 Pedro 5

Pedro iyo jlosikie' siupapo tijna'yi pet papo ijia Sinia' jilis

¹Nakayi jayo jlosikie' siunapo ti i'yena napo ijia Sinia' jilis ti yi' aska kiowe'e. Siuti kia'awo iyo'ate ti jlamis, kia'iyoy itiej 'wanjle'e pet, jla'yi ti a'wenaja ja Saka'niona ti Sijwajieti ki iyo ti wuj ti inilayiti. Kiak jayo iyo'ate ti jan'wenis ni jijweye pi Sijwajieti, kia'iyoy ja'wi'in pi k'iejliyi ti 'es, ka 'nakajta ka netiejenie'e ni jlaj niwa jlomas.

²Yenayi niwa Sinia' jiliajwas 'wolepo' siuniwa ti yikiajlase ka 'yenayi. 'Esiji ka ijiatayiji ka 'yena siunie Sinia' yimink'i ka woyeyi, je 'es ka jla'm anetie'yi'ni jiwek ti jawoyeyi, ni'ne ka k'iuwjen k'iyey japa wikiniet'aja ka akajaye. 'Yina 'esiji ka inwa'asiti'ni ti jawoyi ni akijmaye iyo.

³Je 'es ka jwel ka amkatajaji ka ne akiajwe siunapo ti'yenkina'ase'm pet, ja 'wenajliyi ti jananayi k'iyey ka woyeyi siunie 'es.

⁴Jak je iyoyiji siuti ja'nes naka sontas jiwo ti jlameje, janwena'asemna'a siojona as'wajieta ti wuj ti 'es, ti ja ke paja ka netia'n.

⁵Siuti asa'am ti jwemik'iase'm, 'esiji ka k'iyeyeyi siunapo as'lejwas ti paja ni Inamtik ti iyoyi, ti ijliu'wase'm.

Pedro ipijlanit'i ape'e papo Sinia' jilis ti iyo jlosikie'

Awoma wita'm ti awo'nase 'ate, ká anitonitiejyi'n, 'wenajliyi ti janip'elisina'. Noyeje ni akiecha, kiak jawo pit ni akiecha. Jlam'ne iyo'ate siuniwa inamtis t'ipi, "Sinia' teje'yi ilia'm siunapo i'nio' initonit, jlampet siunapo je initoniti'n napoka pet ti iniuyeje, wuj ti ip'ilisijne'n."

⁶Naka'ne, ti janijlasata'yi isia'm k'iyey ni Sinia' jikio' ti jit'iuni po', ja 'nakayi ti ja iwunitie ka netieje janaka jloma.

⁷Tatayi ape'e ni Sinia' wikie'eyi siuniwa asjlak'ali iyo, 'yina ti wuj ti 'nama'ase.

⁸'Esiji ka wujwa ka 'yena siunie jiwoyeyi. Joskiyeyi, asosik enitiejyits'i'ni, kajeyepa siunie astajiejwa imosik iyo'ate ni k'iwajla ti jwesieta, ti inijijwijyink'iyey ni i'nio' ka insojmayi ka inla'an.

⁹Jotie', ni'neti pijia'm ki iyo ni astankiujnieye ti 'es, jlam'ne 'najanayi pi jiwonayi ti je asamkata siunie iyo ni asjlak'ali. Wikie'eyi napo as'lejwas yi' ape'e ni ajnat ti kia'iyoy inilayiti siunie iyo ni asjlak'ali.

¹⁰Yina ja ke ijiatayi ka je inek 'nijiye, je itioyi'i siu'nie yi'ase ti jinilayitiei, Sinia' janwe'nase'm siunie as'nayi ti 'es, janwe'nase'm ni asjweye ti ink'ie', jla'yi ti ja ke

tikiwita'asemna'a. 'Yina ti jla'am wuj ti 'nama'ase jla'am ti ta'nase ka ayejyi pit ni iyo ni jijweye, ti laj jlaja ti jleyejiap pi Sijwajieti Jesús.

¹¹Jajnok'i'ni niwa jlomas ti ja ke inetia'n ni Sinia' jijweye! Amén.

Pedro jlaja ti itijwila'aja

¹²Isiecha 'ni iniuyijk'i'm ti 'eti' siu'nie imp'esinik ti je itioyi'i siu'nie awoyi, 'naka Silvano. A'we'en ti ijiate wek jla'am ni iyo. Awotajank'ieye ka 'yijijie'nase'm wikie'eyi siuniwa yiji 'ni ip'isinik ka ikajanitk'i ask'ioye siunie ti Sinia' wuj ti imp'elisina'. Kia'iyó, ká aleyeyi siunie jiniwonayi ti jleyeji siunie jlemijnaye ni Sinia'.

¹³Siojopo si'lijwas ti kia'iyó Sinia' jilis, yi Babilóniaja, wuj ti itijwi'lase pit, iyo'ate jiwoyeyi ti Sinia' isi'mase'm, siu'neje ja Marcos, ti awo 'ni yasa'.

¹⁴Ya'am awo'ate, 'esiji ka anik'iewe ni akiecha ti jini'wenayeta, ti jitijwilayi napo as'lejwas, kajeyepa ti 'yaka Sinia' jilists'ase'm. 'Esiji ka akamaja wikie'eyi ti asa'am ti jleyejiap ni Sijwajieti.

2 Pedro

2 Pedro 1

Pedro itijwile papo Sinia' jilis

¹Asampey japo i'lijwas, ya'am Simón Pedrok'i'm, Sijwajieti Jesús jikawo, jla'yi ti jijliujwanik'i'm. Atajiet'ase siu'nie ip'isinik, asa'am ti po' siunie astankiujnieye ti ijiate ti 'es jla'yi ti ijiate ti laja po', iyoye'ate pet siu'nie sitienkiujnieye ti po', ka lajak'i ki iyo pi Sinia' ti Sijwajieti Jesús, ti ijiate jla'am ti tijnajyi ni iyoyi.

²Siuti intant'iejayi ni Sinia', jla'yi ni Saka'niona Jesús, 'esiji ka wujwa ka imp'elisina', siu'neje ka akamajape.

Ji'niayi iyo ni i'nio' ti iyo ka 'esie jitieyi' pi Sinia'

³Pa Sinia', ka lajak'i ki iyo ni jijweye, 'yina iwints'e'm wikie'eyi siunie iyo ni asetiana, jana si'wasankiye ti t'o'n ti kasjwesiejenk'iye, siu'neje ni siunie aniwonaja ti awunitie ti jla'am. Jlampa kastant'iejayiji pet, siunie tants'e a'wena ki iyo ni jijweye, siu'neje ni iyo ti taka'manisie'n ti ijwiejiete'n japo i'nio' ti je isis, Sijwajieti Jesús Sinia' jijweye yiyi.

⁴Yina niwaka'ne ti it'imina ti po' siuniwa ijwilts'e'm ti janwents'e'm niwaka niwa ti wuj ti isis, ti ijiate ti laja po'. Siuti iwi'nase'm niwaka, sekyi'i jikajlajyi ka kiak aniwonayi 'ate iyo ni Sinia', jla'yi ti jijwayejyi siuniwa inkeyis ti wuj ti je isis yi'ne ajnat'e ti tajle ni jitenkiujnieye ni i'nio', ti itiliaja ka woyi.

⁵Ijijatjliyi, siuti kia'iyoye astankiujnieye po', 'esiji ka ani'netie'yi ape'e siunie ti janilesanayiji. Siuti kiak jawoyeyi ti ja akajlajyi ka anilesanayiji, sekjane'yi ka ajalasanie'eje ape'e naka ka intant'iejayi ni iyo ni Sinia' iyo ka woyi.

⁶Yina siuti ja akajlajyi naka ka intant'iejayi ni iyo ni Sinia', sekjane'yi ka ajalasanie'eje ape'e ka akajlajyi ka atoma'yi ilia'm siuniwa je isis tajle pit ni iyo niwa 'asienis. Siuti ja akajlajyi naka ka atoma'yi ilia'm siuniwa je isis tajle ni iyo niwa 'asienis, sekjane'yi ka ajalasanie'eje ape'e ka akajlajyi ka anilayitiei siunie asjla'ali sek jane'yi jakamajayepe. Siuti ja akajlajyi ka anilayitiei pi iyo pi asjla'ali, 'yina ja akamaja, sekjane'yi ka ajalasanie'eje ape'e ka akajlajyi ka 'wena je anoye'yi siunie iniu'we ni Sinia' ji'niayi ti tijnajyi.

⁷Siuti ja akajlajyi ka noyets'i ni Sinia' ji'niayi ni tijnajyi, sekjane'yi ka ajalasanie'eje ape'e siunie ti jawoye as'lejwasa'. Siuti ja akajlajyi ka woye as'lejwasa', sekjane'yi ka ajalasanie'eje ape'e ka akajlajyi ka asemijnaye poye.

⁸Siuti jane'yase niwaka, 'yina ti jajlasatajyimpe, 'yina jlajma ka anilana'yi wek, kajeyepa ti ja 'esieyi napo i'nio' siunie jiwoyeyi, 'yina je tak'emisie'n siunie ti intant'iejayi ni Saka'niona Jesús.

⁹Jlampet siunie je yiyi niwaka, ajwel'ni iyoye pet 'ate siunie i'nio' jitiej je tojk'i, ni'ne ka ijniejietk'i siunie talok, ti isiwaliyi'i ti pajk'i ti tinitiajnata k'ieye kiwa jikeyis.

¹⁰Ijijatjliyi 'napo i'lijwas, ti asa'am ti Sinia' ta'nase jla'yi ti isi'mase, 'esiji ka katatayi niwaka, lesanayiji. Siuti kiak jawoyeyi, je pajna'a ka leyeyi ti janoyik'i ni Sinia' ji'niayi.

¹¹Sekjane'yi ka ijiatayijna'a ka 'ajla ask'ioye yi'i ni Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, ti iyo anechiyasa', ti laj jlaja ti iyo anechiyasa'.

¹²Jak je iyoyiji ka liyi ti ekiajle'e ni ask'ioye ka je inkiwaliyeyi'i, ijiate 'najanayetaja siunie 'eyasanayijpe ni siunie i'netieyi pijia'm.

¹³⁻¹⁴'Yina ts'ajane pi awone ti ja ke pajayi wata'a ja sinitia'n, iyonk'i ja Saka'niona Jesús ti Sijwajieti ti ijwilk'i'm. 'Yina ti si'wasanjli kiu', naka isimet ti jayoyi ka 'yiyasanajyi'n ka je inkiwaliyeyi'i siu'niwa ajwe'el.

¹⁵'Yina ja 'yakatate jak je iyoyi, 'wanjliyijna'ape ka sinitia'n, ja ke inkiwaliyeyi'i niwaka.

Siupapo i'winaja jla'yi ipi'yayeje pa Sijwajieti ti tekiajlaja pi jijweye iyo

¹⁶Siuti 'eyasanayiji ki iyo pi Saka'niona jit'iuni, siu'neje ni jawo ka napitiemet, je ka intajle siupapo paj t'ipi ti yamtiyi napo, jla'yi ti tajle ni jitenkiujnieye ni i'nio'. 'Yina ijiate jla'am ti sitiete i'wi'in, ki iyopi ja Saka'niona ja jijweye iyo.

¹⁷⁻¹⁸Kajeyepa ti sampe ti awakiap ti ijio ape'e jlajak tikijnaki ti toj pijia'm, jlaja Sinia' 'yotat. A'wenajaja ti Sinia' yikiajlayi ni iyo ni jijweye, ape'yak 'neje pi Sinia' jla'lap ti tojma'm ni poli, ti je kia'uyo paka tipe'yak ti wuj ti 'es, ti iyo'ate, "'Nak yas ti ts'amaja. Wuj ti ajonit."

¹⁹Naka'ne siunie ti je takakiunieje, ti ijiatk'i siunie iyot'iyipi papo injwejlanawos t'ipi, ti ijwilis kiaka, 'yina wuj ti 'es ti kia'uyo ti jik'iuyeyi. Naka siunie inka'niye iyo'ate jana kates ti 'yakaja pet ilia'm siojona kates jloma jla'yiki, ti 'yakajanitk'i ape'e niwa iyo niwa asosikis. Naka pet ni Sijwajieti ti ajwe'el ti kia'uyo.

²⁰'Yina 'esiji ka ina'an ka 'najanayi siu'nie: wuj ti je 'esiji ka ne'yi pa ka injwel ka intajlat jiwa'm niwa Sinia' jlamtis ti yi'i ni ji'wet, ka jlama ka jilisajnaye siuniwa ilisant'iyijpe papo injwejlanawos t'ipi.

²¹Tepa jawo ka kiak je iwo ti siupa injwejlanik jiwo je jla'am ka jlamtisie' siupuwa ijwile pijia'm ti ijwijla'm papo i'nio', 'wenajliyi ti Sinia' tajle siupi iyo. Sinia' jikimet ti 'es japaka ti iyo ji'lijaye papo injwejlanawos t'ipi.

2 Pedro 2

Siupapo ti je ijiate ka inka'neyasajnawosa'

- ¹Ti pajk'i kiak jini iyopi pojompe'eje papo yiji papo Israel jika kia'lis, ti kia'iyó je ijiate ka injwejlanawosa'. 'Yina kiak jawoyi, japoye napo napoka inka'nejasajnos ti ja ke ijiatayi paka injwelis, ti jane aska kiowe'e. Janama'ase ni siunie jika'nejasajnye, 'yina sek ja'not'i siuniwa ti wuj ti je isis, ti jankajyina. Janleyeyisijna'a 'nijiye ki iyo ni Saka'niona ti naka ti ijiate ti ijwiejiete'n. Ja jlamisie jla'am, ti janinetitis ni siunie ja tiwonaja ti ja tisiejek'i.
- ²Ja ke piniye siunapo janekk'i siunie iyo ni jloski'layis, jant'eminayijna'a ni siunie 'nayi ti ijiatk'i ti japoye napo janlakiyis, ti jawo'ate, "Ijiate wat ti je 'es."
- ³'Yina ti jwesiejayisink'ie ka 'wena jana wikiniet'aj, napoka i'nio' jawo jlamayisi siuniwa askijmatis ti ji'wena ti jajna'lase, kajeyepa ti ja ke jwajla'aja siunie jawoyi ni jika'nejasajnye. 'Yina ke injlak'alak'i wita'm, kajeyepa ti ja jlaj poye siunie iniwonisi, 'yina pajk'i ta'a ti wikal siunie inijijwijyink'ie, naka ti Sinia' jan'ye'en siunie jitis iyo. 'Yina ja lajak'i pa ka iniwonisi, ja ke injwayisi siunie jiliaye.
- ⁴Siupapo injlojwajnas poli jlele ti kia'iyó siupi je 'es, Sinia' je najwi'yite. Itieteje siupi imosik ji'wet pet ti wikijnies ilie'niti yi'i pa ajnatiok, ti itiejiete siojopa jloma ka Sinia' i'yenta napo i'nio' ni jitis iyo.
- ⁵Ka kia'iwo pa Sinia' ka imp'elisi'n siupapo i'nio' t'ipi inian sik'ioye, 'yina ijliuyi pi pejlatiok ti itijwk'i'ni papoka i'nio' t'ipi ti ijiate ti je isis. 'Yina ijwienjli jla'am pa Noé ti ijwiejiet, ti jla'am ti iyoyi jlamtikie' siunie 'esk'i, siu'neje papo ijwien sikio' itij'we times tom'niji ji'wet jlele.
- ⁶Kia'iyó pa Sinia' je ip'ilisi'n papok i'nio' t'ipi yi'i japa isi'i Sodoma, siu'neje japa Gomorra, 'wenajliyi ti initiajnat papo i'nio' jwat isiene japa isi'i. 'Yina jwat itiuwits'i puwa yiji japa isi'i, paj ti jilioye 'nejie'e wek paka 'yaka, 'yaka 'yojwits'i. Lapakawo ti 'yaka ta'a k'ie siunapo i'nio' tomi pijia'm, jla'yi ti ti'wenkinaja napo ti iyo ni je 'es. Je napokata, siu'neje napo yiji pet siu'nie jloma awaki ka 'nakaja ta'a k'ie siunie jawo ni jlaj jawoyi.
- ⁷'Yina kia'iyojliyi, Sinia' ijwiejiete siupa jiwet'ia iyo pa Lot jlam ti 'es, jla'yi ti iyo'ni jijliak'aliye papok i'nio' ti iyoyi siupuwa jikeyis ti ijiate ti je isis.
- ⁸Pak i'nio' t'ipi ti 'es jiwek jla'am ti yiji papoka, jlomas ti i'wi'in jla'yi ti ipi'ya siupuwa iyo papoka, 'yina jitenkiujnieye iliane.
- ⁹Ijijatliyi, 'yina a'wena ti Saka'niona ijwiejiete napo jilis siuniwa wask'i'nelaja ijioyi, siuniwa inkajelasayeyes. Jlampet napoka ti je isis, iwiakajlanit k'ie siunie jawone ka netieje janak jloma ti jan'ye'en ni jitis iyo ni i'nio'.
- ¹⁰Jlajma ijiatayi siunapo iyoyi siuniwa wuj ti je isis ti tajle ni i'nio' jitenkiujnieye, ti iyoyi ni siunie ti ijiate ti ti'niachiki, jla'yi ti je its'iuye pi Saka'niona ti jla'am anechiyas, iliaki kiwa jlamtis, ti Sinia' ja wujwa ti jansa'ak'i. Siunapo ti netia'n ni jlosik ti 'es, siunapo ti initoniti'n, je jnots'ina siupuwa yiji ni poli ti jijweye po'.

11Siunapo injlojwajnas poli jlele, 'yakajlitieje pet ti kia'iyo jijweye poyeta 'yakamata ape'e siunapo ajwel'ni ti je ijiat ka inka'neyasajnowosa', ka kia'iwo ka injweyits'i ape'e ka inlakiyis niwaka. Ka kia'iwo ka inkasiti pijia'm ka injwe'el jitieyi'i pi Sinia'.

12Jlamtis jiniliaja ti iliaki siuniwa ti ijiate ti je 'yijeneje paka iwone. Lapakawo ti ijiate ti netia'n pi jlosik, iyoye'ate niwa pini' yiji ni 'la'an, ti laj jlosikie'. 'Yina kiak jawoyiyi napoka siojona 'najlati teje'yi, jla'yi ti inijijwijyi'n k'ieye ts'ijiye ti jano'we. Kiak jawoyiyi iyo niwaka, ti tikiowajlajank'ieye ti ja tiliana.

13'Yina siunie iyo ti inilayiti napo ijia ti jlamis ti iyo jijliak'aliye, niwaka'ne ti janapili ape'e siunie jawo ti janilayiti pi jijliak'aliye. 'Wanjliyi ka jlomayeyi ti iyo siunie, ti ijwilis ka 'esie. I'najwejlanatats'i wita'm asa'am ti jikijwanayi, taka'ajwejlasajne'n jla'yi ti je mamijia'm ti ijioyisi jana aslakijnieye. Inkasak'i wita'm ti insakana ti jiwoyeyi siunie iyoyisi, 'yina ti jikamajiam'ni ni je 'es ti iyoyisi.

14Siuti jitiej ijyiwitk'i japa asejnia, je 'es wat ka inkiwalisi'i ti imiewojne'n. Je 'yome ti iyoyi ni je 'es. Ik'emijiet siunapo ti k'iepli ijiatak'i siunie ti jitienujnieye po', itiojna'm siunie iyo ni jike' ti wuj ti je 'es. 'Yina ti ikayanayisi ti iyoyisi siunie iyo pi jikijmaye ti i'nio' itiliaja puwa jikijmatis pi jikiecha. ¡'Wanjliyi je tijwajyi ni siunie ja jiliayeja'!

15Ikajyi'n, kajeyepa ti iliyi ki iyo ni 'es, 'nayi ti tijnajyi. Yame siupa iyot'iyipi pa Beor jlas, injwejlanik jiwo Balaam, ti ijiate ti itiliaja japa wikiniet'aj ti tajleje siunie je 'es.

16'Yina tiwok jlosikie' ka lek'i siupi jike' iyone, pakayi ti siupa malekiatiok ti tamti, ti je ti'wena paka malekiatiok ka kia'iwo ka intamti.

17Siunapo inka'neyasajnowos, niwak 'yiniye niwa tokiyis ti yimata'ak'i, siu'neje niwa polis ti jlajwu itiete'ni 'niji pi ijiojwi pi jlajwu. 'Yina Sinia' pajk'i ti iwiakajlanit k'ieye siunie ja ji'weta, naka ni ajnatiok ti ja laja jlaja.

18Wuj ti initoniti'n jlam jiwek ti je pini' puwa jlamtis, 'yina ti lajk'ipa ka 'esie ka intajle. Wuj ti iliaki napo ijia ti ik'emijietk'i, ti itiojna'm ni siunie je 'es, iyo pit ni jikijmaye ni ts'isie'n siunapo ti k'iepli iyota jlosikis ink'ieyisa', ti i'yiltantak'ieye siuniwa iyo pit ni jikijmaye.

19Ijwijla'm napo ijia ti iyo'ate, "Mawat jikio' je ilie'nase'm ni je 'es je jwaye, 'yina sa'm ijiate wek ti kasts'ajane pi awonaja ti ajwajieta pa ti kiak iyoyi." ¡Ijiate ti jla'm iyoyiyi siunie ijwil ka woyisi, jlam'ne jla'am ti inijwelis ti je t'ekiyisiyi siunie iyoyi ti wuj ti je 'es, ijiate jla'am ti inkipijna', je tijwayisi! Kajeyepa ti siunie inke' ti 'yakajli ni i'nio', 'nakaye'eje pet ti 'yiniye ti ilie'nit.

20Siunie i'nio' ti itiant'ieje ni Saka'niona ti Sijwajieti Jesús, naka pet ti tijwajyi siuniwa iyo pit 'ni ajnat ti ijiateje ti je 'es. Jlam pet ti ininene 'ate ti yapiliyi naka

'yina 'yakapajli'ni, sekyi'i siunie jike' ti ijiate ti je 'es. 'Yaka'm ape'e lapakawo ti je to'm ilia'm, it'iminayi ti 'yakaja ape'e siunie iyo ti 'nelanjie'e ni jiwet'ia iyo.

²¹Jlamt'i ijiatt'itiejepe ka je intant'iejesi siunie Sinia' ji'niayi ti tijnajyi nak 'estiejesi, 'yina je 'esiji ti itiant'iejesi nak 'nayi iliyisi niwak Sinia' jlamtis ti ijiate ti isis ti tekiajlaja, sekyi'i ni jiwet'ia iyo.

²²Sekyi'i ti 'yakajak'i ti yiyi siunie iyot'iyipi niwa inamtis ti iyo'ate, "Siunie alena itiujuwk'iji ni jikojet. Siojona ijnisset'io yapilieja'me ni isat ti itiwajni'ni, jlam'ne itime ti inie i'niati."

2 Pedro 3

Janwo pa Saka'niona ti janapimet

¹I'lijwas ti yimijna', 'nak timesieyiji ti ip'isinik atajiet'ase'ni. Siu'nie ip'isinik, siu'neje ki anajnat ti ajlo'ase, je k'iejliyi pi jikiechaye ka iyo'nase naka ti awokta pet asosikie' ka ijiatayi ti jajnajyi ni astankiujnieye.

²Ja 'nakayeyijna'a ti ja ke inkiwaliyeyi'i siuniwa inamtis ijwil t'ipi papo injwejlanawos t'ipi Sinia' jikawos ti isis, siu'neje niwa jlamtis pi Saka'niona ti Sijwajieti ti ijwil pet papo jijliujwajnas, ti kasts'eyasane.

³Najnata ka ataj enayi 'ate siu'nie: siuniwa jlomas jane jlaja, jana'am siunapo i'nio' ti jankalakijie'n ti janamti napo ijia, ti jawoyisi siunie jitienujnieye jlomas ti je isis,

⁴ka iwoyena'a 'ate ti jankalakijiejne'n, "Jlam'ne tijwela janapimet pi Sijwajieti, ¿yot'iyi'ni ti je 'nes? Nojwak'i'ni jiwek kiapo atajlaja'm ti mawat je 'nes, kiajata iyojliyi ki iyo ti 'nelanjie'e poye 'ni ajnat."

⁵Yina ka wo wat ka jitiej nenisi 'ate ti 'nelanjie'e siunie poli po' ta'a, 'yina Sinia' jlam ti ji'lij ka kiak iwo ni siunie ajnat ka nak intajle ni i'niat, 'yina ti kiak iyoyi, it'imina ti po' ni ajnat.

⁶Jla'yi ti je 'wena paka inetiajnat papo i'nio' t'ipi yi' ape'e 'ni ajnat, pakayi ti Sinia' jla'am ti tajle ka je inleyi ti tonamet.

⁷Siunie poli, siu'neje 'ni ajnat, ti je tetitiejli'ijyi ka tinitiajnataja'n. 'Yina ti jla'am pi Sinia' ti ji'lij ka kiak iwo ti itiejietape, ka 'yenta napo i'nio' ni jitis iyo ti jankiene ni jwat napoka siunapo ti 'yakakiu pi Sinia'.

⁸Naka 'neje, napo i'lijwas ti yimijna', ka je pajana'a ka inkiwaliyeyi'i pa Saka'niona ti ijwienjli ni jloma iyo'ate ti mil puwa najkapis, 'yina jlampet ti mil puwa najkapis iyo'ate ti jloma ijwienjli.

⁹Ká ajwela ka jla'm iwo pi Saka'niona siupi iyo ti ijwi'il, siunie jitienujnieye iyone pa yi'i papo i'nio'. 'Wenajliyi ti its'iu'wasap ka k'iejliyeyi wat paka awoyeyi,

'yina ti je iyojonk'ieye ka netia'n paka jane'yi pa, 'wenajlitieje ka wikie'eyeyi ka napilisi pa Sinia'.

¹⁰Siunie jawo pi Saka'niona ti janapimet jawo'ate ni i'nio' kajlajnata ti yisi'liet napo i'nio'. Siuti janetiajne'n ni poli, ja ke jlasiye ni jla'lap janwo, janakayena'a pet ni jwat ti jantejwk'i'ni wikie'eyi siuniwa yiji ni poli, jwat jantojwits'i. Sekjane'yi 'ni ajnat, siu'neje niwa yiji, Sinia' ja ke injla'an ti jan'ye'en pet.

¹¹'Yina siuti kiak jawo ti ja wikie'eyeyi ti janetiajne'n, ¿ten siupi 'es ti janiwonayi? Sinia' iyotajank'ieye ka asa'm ijiatayi ka insisie jitieyi'i, ka 'wena je 'asajiap'e ni ji'niayi.

¹²Nejelijieji'n k'ieye janak Sinia' jika jloma, ti janemit etitieji'n pet k'ieye janak jloma. Janak siojona jloma, siuniwa wask'i'nelaja yiji ni poli jwat jantejwits'i, paj kanwakiyejamk'ina'a.

¹³'Yina jlam pet ti sa'am, nak anejewiyejen k'ieye ni poli ni ink'ie', siu'neje ni ajnat ink'ie', ti Sinia' pajk'i ti ijwi'il, ji'wet wikie'eyi siunie tijnaji.

¹⁴Ijiatjliyi, napo i'lijwas, siuti niwaka ti jinijijwiyejyin k'ieye, jwajla'a paka woyeyi ni'netie, 'nakayeyijna'a ti jan'wena ti ijiate ti jikamaja ti jlam ti it'imina ti kia'iyoyi, ka lajak'ina'a paka intajlat'a'm ka je 'esie, 'yina ti insisie.

¹⁵'Esiji ka ataj 'enayi 'ate siunie iyo ni Saka'niona ti inilayiti ti its'iujsajap ka k'iejiyeyi paka iyoki ka sosik itiejenitie, kajeyepa ti iyota ka ijwieye. 'Yina sikiecha Pablo ti kasts'amaja kia'iyoyi niwaka pajk'i ti ijwilts'e'm, tajle siojona 'najankijnieye ti Sinia' iwijna'm.

¹⁶Wikie'eyi siukiwa jip'esijna' ijwienik'i niwaka ti ijwi'il, ijiatataja wek ti po' siuniwa jlamtis ti wuj ti istieyijits'i, k'ieye napo i'nio' ti je 'yijejne'n, siu'neje napo k'iejli iyota jlosik ink'ieye. 'Yina iwiets'ilatise, iyone'ate iyone niwak ijia Sinia' jlamtis yi'i ni ji'wet. Ti nakaye'eje ti it'imina ti ijioyi jana siojona 'najlati ti tisiejek'i'yi.

¹⁷Jak je iyo, napo i'lijwas ti yimijna'yase'm, asa'am ti 'najanayi ta'a niwaka, nilesanayiji 'nakayijna'a siunapo i'nio' je isis ja ke ink'emijieta, jla'yi ti ja ke akiniek'isia'm ti iniuyets'i ni Saka'niona 'niayi.

¹⁸Ja 'wenajliyi ti asa'am ja ijiatayi ti ja intant'iejayi ni Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, siunie jikap'ijliuskiye janoye'ase'm 'nakayi ti jakinieyi siunie 'es ti jawoyeyi. ¡'Esiji ka jlam kiajatajak'i siunie ti tena'a ti ijnonitiei jajnok'i'ni! Amén.

1 Juan

1 Juan 1

Inamtik ti in'wasankiye

¹I'lijwas, ajlok'iase siu'niwa yamtis, ti awoktajank'iye ka 'najanayi siunie ti iyo'ate Inamtik ti in'wasankiye. Siunie Inamtik jlam po'o ta'a ti 'nelanje'e je wakaljli'ijyi niwa wask'i'nelaja yi' ape'e 'ni ajnat. Naka ni pajk'i ti ape'yak, sitiete i'wi'in, a'yena'nijpe jla'yi ti akiesa'ape.

²Siojona in'wasankiye inikajanit. A'wena, sekyi'i awoki samtikie'. 'Nakayi yi'ase pet ti ajwela'yase'm janak in'wasankiye ti t'o'n, ti jlam pajk'i ta'a ti yijap pi Sinia', 'nakayi ini'wenki'nase'm.

³Ekiajlayi'iji ti awo'ate awoki samtikie'ase naka siunie a'wenape jla'yi ti ape'yak, 'nakayijna'a ti ja kasjwanjliyik'i siunie awoki, jawoyena'a 'ate awoki pet ni Sinia' jla'yi pi jlas Sijwajieti Jesús ti kasjwanjliyik'i.

⁴Ajlok'iase niwaka, ti awoktajank'iye pet siunie sinikanitiejeje ka impots'e.

Sinia' jla'am ti 'esi'

⁵Naka'ne siunie inka'niye ti Sijwajieti Jesús kasts'eyasane ti ajwela'yasem pet: ti Sinia' jla'am ti 'esi', siunie ajnatiok je yiji.

⁶Siuti ajwela ka kasjwanjliyik'i, jlam'ne mawat je atajlaje siunie ajnatiok, awok sintijyisa', ki iyo niwa samtis yame'e ni sikijmaye ti je 'es.

⁷Jlam'ne pet ti jawieki ni jla'al jana 'esi', iyo'ate ni Sinia' ti yiji janak 'esi', kasjwanjliyik'i. Siunie jlas Sijwajieti Jesús kasejayi ni ji'woyis ki iyo niwa sakeyis.

⁸Siuti ajwela ka laja sakeye', sam sa'am ti anilakik, siunie ijiatk'i je yi siwa'm.

⁹Lapajawo siuti ja ijiatayiji ka inijwelaja siuniwa sakeyis, sitiej jayomaja ti jla'am ti jajnajyi siunie janwo, sek jane'yi kanetiajnatana'a na sitis, ka ijnalats'ijna'a wikie'eyi siuniwa je isis.

¹⁰Siuti jajwila ka lajk'ipa ka sakeye' ka iyoki, awokieyi sintiye' pi Sinia', siuniwa jlamtis ajotieja ts'ijiye.

1 Juan 2

Sijwajieti jla'am ti iniuyijts'e'm

¹I'lijwas, ajlo'wase 'niwaka, ki iyo niwa yamtis ti awotaja ka lajak'ipa ka inwo ni jike'. Siuti japoye ni i'nio' ni janwo ni jike', po'o ni i'nio' ni janoyijts'e'm; Sijwajieti Jesús naka ti jantamti sitipe'e, jla'am ti yi' jitieyi'i ni Sinia' jla'yi ti tijnajyi.

²Jla'am ti iniwe'n sitipe'e, ti 'ya'al, 'nakayi ti Sinia' janetiajnat niwa sakeyis, sekyi'i jiwak nojwi'ni. Je samkata, wikie'eyi 'neje napo yi' ape'e 'ni ajnat.

³Siuti jayoki niwa Sinia' iyo kayoki, sekyi'i je kast'ayiji'n pet ti kastant'ieje ti jla'am pa Sinia'.

⁴Siuti po'o ni i'nio' iyo'ate, "Sitiant'ieje pi Sinia'", jlam'ne je iyoyi niwa jlamtis, naka ni i'nio' wuj ti iyo sintiye', 'yina siunie ti ijiatk'i je yiji.

⁵Jlam'ne pet siunie ti iyoyi niwa jlamtis, 'yakajanit siupi iniwone ti yimi'n pi Sinia'. Siuti kiak aniwonaja ki iyo niwa inamtis, it'imina ti kasts'ajane ti kasjwanjliyik'i ti jla'am.

⁶Siunie i'nio' ijwi'il ti ijwienjliyik'i pi Sinia', ka kiak iniwonayinie'e, iniwont'iyijipi pi Sijwajieti Jesús.

Ye'li ink'ie'

⁷I'lijwas, siu'niwa yamtis ti ajlo'wase je ajwe'el ka ink'ieyisa'. Siuti 'nelanjie'e jipe'yaye 'niwaka.

⁸Yina 'wanjliyi'ne ka kia'iwo ti ajwe'el pajk'i, siuniwa yamtis ti atate'ase siunie Sinia' iyo ka tiwoki ink'ie', jak je iyoyiji siuti asa'am jla'yi pa Sijwajieti Jesús jikajanitie ti ijiatk'i. A'wena siunie ajnatiok ti janojwi, yamjliyi'iji pet siunie 'esi' ti its'iuwe 'wet'e ti 'yakajanit'i ape'e 'ni ajnat.

⁹Po'o ni i'nio' ijwi'il ka nejyi na jla'al janak 'esi', jlam'ne ki iyo ti ne'waja'm ni jikiecha. Nak 'yaka ti ti'wena ti je tajli nak ajnatiok.

¹⁰Jlam pet siunie i'nio' ti 'namaja ni jikiecha, naka ti yiji ni jla'al janak 'esi, lajk'ipa ka k'iejiyeyi pa ka inkaj'la ka int'emina ka nejyi pi jikeye.

¹¹I'nio' ni ne'waja'm ni jikiecha, nak je tajli ni ajnatiok, jlam yikiajlaja'ni. Je 'yijenayi pi jantajyi, 'yaka ajnatiok iyojwa'n talokie'.

¹²Ilis, ajlo'wase 'ni i'lij lapakawo ti Sinia' pajk'i ti initiajnat ask'ioye ni aske', ka lajak'i pa Sijwajieti Jesús ti i'nesieyi.

¹³Asa'am ti inkijliyejyi'n, i'lij atate'ase ti pajk'i ti intant'iejayi siunie i'nio' po'o ta'a ti 'nelanjie'e, je waka'li'ijyi niwa wask'i'nelaja yi' ape'e 'ni ajnat. Asa'am ti jwemik'iasem, kia'iyojliyi atate'ase ni i'lij ti asa'am pajk'i ti jinilanayi ni imosik 'yina jitieyeyi.

¹⁴Ijiatliyi 'napo ilis, atate'ase ti pajk'i ti intant'iejayi pi Sinia'. Asa'am ti inkijliyejyi'n, kia'iyojliyi ti pajk'i ti intant'iejayi siunie i'nio' po'o ta'a ti 'nelanjie'e, je waka'li'ijyi niwa wask'i'nelaja yi' ape'e 'ni ajnat. I'lij atate'ase asa'am ti jwemik'iasem, ti ast'oni poye jla'yi ti siuniwa Sinia' jlamtis iyo 'wetaja ni asosik, siu'neje ti siunie imosik ti je inkajlajyi'n.

¹⁵Awoma wita'm ti awo'ate: ke emina' ni ajnat, jla'yi niwa wask'i'nelaja yi' ape'e. I'nio' ni yimi'n nak ajnat, jlemijnaye je yi'ne pi Sinia'.

¹⁶Lajk'ipa ka neyi niwa wask'i'nelaja siuniwa taj'le ni ajnat ka nakaye pi Sinia' ka intajle, 'wenajliyi ti taj'le ni ajnat. 'Yina niwaka'ne siuniwa itiliaja ni i'nio', siu'neje ti itiliaja niwak jitiете i'wi'in, siu'neje ti initoniti siuniwa jikijmatis ti i'wi'in.

¹⁷Siunie ajnat ki iyo yamjliyi'iji ti jano'we, siuniwa tajla'm kiak janwo. 'Yina jlampet siunie i'nio' iyo niwa Sinia' iyo kanwo, nak ja ijnok'i'ni ti ja'wasana.

Siunie ineyine pa Sijwajieti

¹⁸Ilis, yiyi ni jlaj siojona jloma. Pajk'i ti 'najanayi pi jiwonayi siunie jana'am, naka siunie ineyine pa Sijwajieti. Ijijatliyi a'wena 'nakayi ti je jlase' napo jitiejejwas pi Sijwajieti. It'imina ti je kast'ayiji'n ti ijiate ti yiyi ni yi'i ni jlaj siojona jloma.

¹⁹Ti talts'e'm japok i'nio', sekyi'i'ne ti 'yakajayi ti je wikie'eyi ka intal siwa'm. Jlam'ne ka ijiatayi ka intal siwa'm, je kia'iyotaja'ni ka intal'ne saka kiowe'e jakayi.

²⁰Lapakawo ti Sijwajieti pajk'i ti iwi'nase'm jana Sinia' jikimet ti 'es it'imina ti ajosik jitieja.

²¹Ti i'lij atate'ase, je ajwe'el ka je 'najanayi. Intant'iejayi siunie ijiatk'i. Je int'ayeyiji'n siuniwa wask'i'nelaja je ijiatk'iji'n, je tajle siunie ijiatk'i.

²²¿Ten ni i'nio' sinti'? Ajwel'ni nakajle siunie iyo'ate ti takakiuni pi Jesús, "Jesús je nak Injwajieti ka intajle pi Sinia'". Nak Sijwajieti jitiejejwa 'yaka 'yakakiu pi Sinia' jla'yi pi jlas.

²³I'nio' ni 'yakakiu ni Sinia' jlas, tepa janwo ka Sinia' inejiap pet. Jlampet ni i'nio' ni ijiate ti je 'yakakiu ni Sinia' jlas, tepa janwo pet ka Sinia' je inejiap.

²⁴Lesana siunie inamtik ti 'es, siunie ti 'nelanjie'e jipe'yaye. Siuti kiak jawoyeyi siunie Sinia' jla'yi ni jlas kiak janwo'ijyi pet ja injwanjliyeyik'i.

²⁵Janaka'ne siojona Sijwajieti Jesús ijwilts'e'm, jana in'wasankiye ti t'o'n.

²⁶I'lij atate'ase ka 'najanayi ti po'o siunapo ti iyojonk'ieye ka inkajmanats'iji'n.

²⁷Pajk'i ala ti yi'ase siojona Sinia' jikimet tajle pi Sijwajieti ti iwi'nase'm. Ja ke injwesiejayiji'n pa ka i'neyasana ja k'iejliyeyipe siupi jawoyeyi, lapawo ti po'o janak Sinia' jikimet ti janoye'ase'm. Siunie ja'neyanayi, naka ni ijiatk'i, jlam je iyo ti 'es. Ká aleyeyi siunie jiniwonayi ti injwanjliyeyik'i'ni pi Sijwajieti, siunie iyo ti 'neyanayi jana Sinia' jikimet.

²⁸Ilis, siukia awo'ojyi ti ajwe'lase'm ti awo'ate: ke ekiyejiap pi Sijwajieti Jesús, 'nakayeyijna'a siuti janapimet ja ke anikiwitane'e, ja lajana'a ts'ajwejliye ilia'm jitieyi'i.

²⁹Esiji ti 'najanayi pi jiwonayi pi Sijwajieti ti tijnajyi jla'am. Kiak iyo'ni pet siunapo iyo ni 'es, je int'ayiji'n ti napok Sinia' jilis.

1 Juan 3

Sinia' jilis

- ¹Yena ki iyo ni jlemijnaye ni Sinia' ti je jlase' ti yints'e'm; yamitits'eme ti iyo jilisats'e'm. Ijijatjliyi sa'am ti Sinia' jilists'e'm. Tempi it'imina siunapo tajle pet ni ajnat ti je itiant'iets'e, kajeyepa ti je itiant'iejesi pi Sinia'.
- ²I'lijwas ti yimijna', 'nakayi ijiate Sinia' jilists'e'm, ejlo'o jiwekie'e ti je kastant'iejliyi'iji siupi jats'oniyeja' ka pajata. Lapakawo ti kasts'ajane siuti jankaj pi Sijwajieti Jesús, jayok'iate ti jla'am, ja'wina siupi ja k'iejliyei.
- ³I'nio' ni je iliyi ti its'iujwink'ieye siupi iyo pi Sijwajieti Jesús inilesanayiji pet k'ieye niwa wask'i'nelaja'n je isis, iyoye'ate ti jla'am pi Sijwajieti Jesús ti 'es.
- ⁴I'nio' ni iyo ni jike' iliaki niwa Sinia' jlamtis, kajeyepa siuti kia'iyo ti alakik 'yaka ti awoki siunie ti wuj ti je 'es.
- ⁵Asa'am pajk'i ti 'najanayi pi jiwonayi ti Sijwajieti Jesús 'nes 'ne ajnat'e ti tajlane siuniwa inkeyis, jla'yi jla'am laj jikeye'.
- ⁶I'nio' ni yijap, je iyo ni jike'. Jlampet siunie iyo ni jike', nak je i'wi'in jla'yi ti je itiant'ieje.
- ⁷Japo ilis, ja ke inejna'a ts'e papo ka inkajmanats'iji'n. Siunie i'nio' ni iyo ni tijnajyi, je int'ayiji'n pet ti tijnajyi ni i'nio', iyo'ate iyo pi Sijwajieti Jesús ti tijnajyi.
- ⁸Jlampet ni i'nio' ni iyo ni jike', kia'iyojliyi je int'ayiji'n ti naka tajle pet ni imosik. 'Najanayi, siunie imosik tajlap'e ta'a ti 'nelanjie'e ti iyo ni jike'. Naka ti it'imina ti 'nes ajnat'e siunie Sinia' jlas, ti initiajnate'n siunie jikijmaye iyo ni imosik.
- ⁹Siunapo ti Sinia' jilis je iyoyi ni jike'. Tepa janwo ka kiak je iwo ti jla'am ti tajle pi Sinia', it'imina ti je 'yu'we kanwoyi nak je 'es, ti Sinia' jilis.
- ¹⁰Je istie' pet siunapo Sinia' jilis, kia'iyojliyi siunapo jilis pet ni imosik. Siuti po'o ni i'nio' je iyo nak 'es, ni'ne ka nakaye siunie je 'namaja ni jikiecha, je tajle pi Sinia'.

Janinemina

- ¹¹Siunie inka'niye ti jiniajnata ti jik'iuyeyi 'naka siuti iyo'ate pi Sijwajieti: "Ninemina".
- ¹²Esiji ka je iyok'iate pi Caín ti ilia'an pi ji'yini, 'yina ti jla'am ti tajle pi imosik. ¿Tempi itiajlata? Lajk'ipa ka intajlata ti i'wi'in siupi iniwone pi ji'yini, i'yejne'n ti wuj ti 'es siupi iyo. Jlampet ti jla'am wuj ti je 'es siupi jikijmaye iyo.
- ¹³I'lijwas, ajwel'ni je inesi'lieta siunie iyo'nase napo taj'le pet ni ajnat ti ne'wa'ase'm.
- ¹⁴Sa'am pajk'i ti ajwayeje jana ts'ajlati, sekyi'i ti awakieja'ajme jana si'wasankiye. Semijnaye ena'a napo si'lijwas it'imina ti kasts'ajane pi awonaja. I'nio' ni je 'nama 'yaka ti je t'ekijyi ki iyo ti yiji jana 'najlati.

¹⁵Siunie i'nio' ne'waja'm ni jikiecha, nak i'nio' kalankijeta. Siojona in'wasankiye ti t'o'n je yiji.

¹⁶Siunie inemijnaye kastant'ieje, siuti Sijwajieti Jesús iniwe'n sitipe'e nak 'yakajanit. 'Yina kiak janiwonaja'ni pet, ka iniwena ape'e napo si'lijwas.

¹⁷Siuti po'o ni i'nio' jwajla i'wi'in, 'yina i'winata ni jikiecha ti p'ijliusie pet, ka pakayeyi ka inwejna'm pet siupi isitia'n. ¿Tepa janwo kanjwe'el ka Sinia' jlemijnaye nejyi ni jlosik?

¹⁸Ilis, 'esiji ka je si'lijak'i wekie'e siunie semijnaye. 'Esiji ka 'yakajanitie siupi jalisana.

Ja ke inikiwita jitieyi'i pi Sinia'

¹⁹Nak jant'emina ti ja kasts'ajane pi jayonaja ti atajlaje nak ijiat'k'i, siuti jayoki, ja ke inikiwitajana'a jitieyi'i pi Sinia'.

²⁰Wanjliyi ka kia'iwo pi sitienkiujnieyeja' ti jajwila ka je kasts'isis jitieyi'i pi Sinia'. Sinia' ti je istiejenit paka k'iejliyeyi, 'yijene pi iyone, jijweye 'yaka'm ape'e niwaka.

²¹I'lijwas ti yimijna'ase'm, siuti ja ijiatayi ka lajak'ipa ka sitiej wujwak'i ka iyoki, ka je 'esie', 'yina ja lajak'i pet pa ka itijnisiejeji'n jitieyi'i pi Sinia'.

²²Siupi jasitiana janwents'e'm siuti ja'yejlaja, lapawo ti awoki siunie ji'lij jla'yi ti awoki siunie itiliaja ka iyoki.

²³Siunie ji'lij ti iwints'e'm naka ti iyotajank'ieye ka je 'yakakiuk pi jlas Sijwajieti Jesús, siu'neje ti iyotajank'ieye ka inikimaja siunie inemijnaye, iyo ti ijliutiejets'e'm.

²⁴Siunapo its'iuye ki iyo, yiyisiap pi Sinia', Sinia' kia'iyojliyi yijap pet. Ka lajak'i jla'am janak jikimet ti jla'am ti iwints'e'm, janak 'yakajanit.

1 Juan 4

Sinia' jikimet, siu'neje japa jikimet pet pa Sijwajieti jitiejieywa

¹I'lijwas ti yimijna', ká a'wenayeyijap'ni ka k'iuyeyi siunapo i'nio' ijwi'il ka nejyi siojona Sinia' jikimet. Janajnata ti ja'yena siuti ja ijiatayi ti jantajle pa Sinia' siojopa jikimet yiji. Je pini' napo injwejlanawos ti je ijiate ape'e 'ni ajnat ti t'iskiunk'iji'n, it'imina ni awo'nase.

²Je int'ayiji'n siunie yiyi janak Sinia' jikimet, naka ni i'nio' ti je 'yakakiu pi Sijwajieti Jesús, ti iyo'ate: "Jesús jlam ti Injwajietiwos ti tajle pi Sinia', ti iniwojwa'n i'nioye, ti 'nest'ipi ajnat'e".

³I'nio' ni kia'iyoyi, ti takakiuni pi Jesús ti jla'am ti Sinia' ijliu', siojona jikimet ti tajle ni Sinia' je yiyi. Siojona yiyi tajle jla'am pi jitiejieywa pi Sijwajieti. Pajk'i ti 'najanayi pi jiwonayi naka sitiejieywa ti ja'nes 'ne ajnat'e, ijiatjliyi yi'ne ajnat'e.

⁴Ilis, asa'am ti Sinia' jilists'ase'm. Je inkajla wekie'e ka intojmatayi'ni isia'm napoka i'nio' ti je ijiate pa kanjwelis. Tepa janwo ka kiak je iwo ti je jlase' ni jijweye siunie yi'asap, 'yaka'm ape'e siunapo yi' ajnat'e.

⁵Ijiate ti jlamis ti taj'le ni ajnat, it'imina napo yi'i pet ni ajnat ti inka'a pet ti its'iuyisie.

⁶Jlam pet ti sa'am ti atajlaja pi Sinia'. Siunapo itiant'ieje pi Sinia' its'iuts'e'm, jlampet siunapo je itiant'ieje pi Sinia' je its'iuts'e'm. It'imina ti je astajanitie siunie i'nio' yiyi janak siojona Sinia' jikimet, kia'iyojliyi siojona tajle pet siunie ti je ijiate, ti 'yakajmank'iji'n napo i'nio'.

Sinia' jla'am ti inemijnaye

⁷I'lijwas ti yimijna', 'esiji ka aninemina'. Tepa janwo ka kiak je iwo ti Sinia' jla'am ti tajle ni inemijnaye. I'nio' ni jlemijnaye po'o, nak Sinia' jlas jla'yi ti itiant'ieje pi Sinia'.

⁸Jlampet siunie i'nio' je 'nama, je itiant'ieje pi Sinia', ti jla'am ti inemijnaye.

⁹Sinia' 'yakajanit ni jlemijnaye ti yints'e'm, pakat'iyijpe ti ijliu' pi jlas 'ne ajnat'e ti iyo ka si'wasankiye poye.

¹⁰Nak jitis ni siunie inemijnaye: 'yina je sam'ne ka inianaja pi Sinia' ka yimina, jla'am ti iniane ti kassemijne'n. It'imina'ne ti ijliu' pi jlas ka iniwen sitipe'e ti 'ya'al, 'nakayi ti Sinia' janetiajnat niwa sakeyis, sekyi'i jiwak nojwi'ni.

¹¹I'lijwas, siuti kia'iyoye pi Sinia' ti wuj ti kassemijne'n, 'yina kiak janiwonaja'ni pet ti janinemina.

¹²Sinia' je ti'wenajata ka paja. Lapajawo siuti janinemina, Sinia' yi siwa'm, 'yakaj siunie jlemijnaye ti yi siwa'm.

¹³Ka lajak'i siojona 'yakajanit ti yi siwa'm, janaka jikimet ti iwints'e'm.

¹⁴Sampe ti a'wena ti Sinia' ijliuye ni jlas ti iyoyeyi ka injwajiete'n napo i'nio'. 'Naka'ne ti awoki samtikie'ase.

¹⁵I'nio' ni iyo'ate, ti je 'yakakiu, "Jesús jla'am ti Sinia' jlas", nak i'nio' yiji pi Sinia'. Sinia' kia'iyoyeyi pit yiyeje pi i'nio'.

¹⁶Sektaj'le'ne ti kasts'ajanayi, jla'yi ti je akakiuniejayi ti Sinia' wuj ti kassemi'n. Sinia' jla'am ti inemijnaye. I'nio' ni jlemijnaye po'o, nak yiji ni Sinia', Sinia' kia'iyojliyi yiji pet nak i'nio'.

¹⁷Ti wikal siwa'm ni semijnaye, jant'eminajna'a ka je inikiwita siojona jloma ka Sinia' in'yentajna'a napo i'nio' jitieyi'i. Lapakawo ti Sinia' jikawosts'e'm awokie 'ate pi Sijwajieti Jesús ti awak'i 'ni ajnat.

¹⁸Siuti inemijnaye po'o, laj ijnots'inaye. Siuti wikal ni jlemijnaye ti yiji ni i'nio', je 'yakaj'l ilia'm pet siunie jlots'ini ni i'nio'. Siunie i'nio' je ijwijiyi, lapakawo ti 'yijene

ta'a siunie ja tiwonaja ti ja tisiejek'i ja tiwonaja. I'nio' ni je ijwi'ni, kajeyepa je wakal siunie jlemijnaye ka nejyi.

¹⁹Inia'an pi Sinia' ti kassemi'n, it'imina pet ti aninema.

²⁰I'nio' ni iyo'ate, "Emi'n pi Sinia'", jlam'ne ki iyo ti ne'waja'm ni jikiecha, wuj ti iyo sintiye. Siuti je yimi'n ni jikiecha ti i'winata, ¿tepa jawo kanjwe'el ka nemi'n pi Sinia' ti je ti'wena?

²¹Sinia' iwints'e'm ni ji'lij ti iyo'ate, "I'nio' ni yimi'n ni Sinia', kiak janwo'ojyi pet, 'esiji ka nemi'n ni jikiecha".

1 Juan 5

'Ana ape'e ni ajnat

¹I'nio' ni je 'yakakiu pi Jesús ti jla'am ti Sinia' ijliu' ti Jijwajieti napo i'nio', nak ijiate jla'am ti Sinia' jlas. Siu'neje ni yimi'n ni i'nio' jilis po'o, kiak janwone'ijyi pet siupapo jilis janjwane'e ti janemijne'n.

²Siuti awoki niwaka, emina pi Sinia' jla'yi ti awoki siunie iyo kanwo, niwak tajleje ti kasts'ajane pet ti emina napo jilis pi Sinia'.

³Siuti jlemi'n pi Sinia', it'imina ti jiwoyi siuniwa jlamtis. Siuniwa jlamtis je kiojieti pet,

⁴siunie i'nio' ti Sinia' jlas to'm ilia'm siunie je 'es ape'e 'ni ajnat. Lapakawo ti ka lajak'i siunie iyo ti je akakiuk pi Sinia', it'imina ti je kaskajli ki iyo ni ajnat.

⁵I'nio' ni je 'yakakiu pi Jesús ti jla'am ti Sinia' jlas, nak toma ilia'm pet ki iyo ni yi' ape'e 'ni ajnat.

Ajwela pi iyo pi Sinia' jlas

⁶Siuniwa 'yakajanit pi Jesús ti 'nes ajnat'e, naka i'niat ti tiniejienaje, siu'neje pi ji'woyis ti tisa'ni. Je pakata i'niat, ji'woyis 'neje. Siojopa Sinia' jikimet japak ikajanit'ne naka, 'yina ti japaka Sinia' jikimet ti ijiatk'i.

⁷Najape siuniwa 'yakajanit:

⁸siojona Sinia' jikimet, siu'neje ni i'niat, siu'neje pi ji'woyis pi Jesús. Siuniwa najape ijniul wita'm siupa iyo ka inwoyisi.

⁹Ijiate je akakiuniejataja siunie ijwi'il napo i'nio'. Lapakawo ti siunie Sinia' ijwi'il 'yaka'm ape'e 'naka. Wuj ti laja po'o, kajeyepa ti ijwi'il siupi iyo pi jlas.

¹⁰I'nio' ni je 'yakakiu siupa Sinia' jlas, yijni ni jlosik niwa Sinia' jlamtis. Jlampet ni i'nio' ni 'yakakiu pi Sinia', ijwila ka jla'm iwo pi Sinia', ti 'yakakiu siupuwa Sinia' jlamtis ti ijwi'il pi jlas.

¹¹Siunie iyo nak jlamtik, ijwi'il pi Sinia' ti iwints'e'm jana in'wasankiye ti t'o'n. Siojona in'wasankiye ti yiyi ni jlas.

12I'nio' ni Sinia' jlas janejiap, kiak janwo siojona ji'wasankiye janejiap. Jlampet ni i'nio' ni Sinia' jlas je yijap, kiak iyojliyi siojona ji'wasankiye je yijap.

In'wasankiye ti t'o'n

13Ajlo'wase siunie i'lij ti asa'am ti je kakiuye pi Sinia' jlas, ka 'najanayi ti po'o siojona as'wasankiyeja' ti t'o'n.

14Sitiej awomaja pi Sinia', lapakawo ti janwents'e'm siupi ja'yejlaja, k'iejliyi pi jasitiana. Siuti jantaja wita'm siupi iyo pi Sinia', janwents'e'm.

15Iyoye'ate ti kasts'ajane ti Sinia' its'iuts'e ti 'ajlaja, kia'iyoni pet siunie ti yiyetats'e siunie 'ajlajaja pi Sinia'.

16Jane'yi pi i'nio' siuti jan'we'en ni jikiecha ti iyo ni jike' ka jeye wata'a ka nejia'm siojona 'najlati, 'esiji ka'najlan'ni. Sekjane'yi ka Sinia' in'manitiena'a ni jikiecha siuti jakeye wata'a. Po'o siunie inke' ti yame siojona 'najlati ni i'nio' ni iyoyi, it'imina ti awo'ate je jikie' ni 'najlaye ape'e ni i'nio' ni iyoyi.

17Lajk'ipa ka je inkeyeyi siunie je 'es ti tiwoki, 'yina po'o ni inke' ti je ijiate ka kiojietaja ka nameje jana 'najlati ni i'nio' iyoyi.

18Kasts'ajane ti siunie i'nio' ti Sinia' jlas je yits'e japa jlomaye ka inwo keye, 'yaka Sijwajieti Jesús ti Sinia' jlas jla'am ti i'yena, it'imina siunie imosik je 'yakajle'n pet.

19Kia'iyojliyiji 'niji kasts'ajane pi awonaja ti atajlaja pi Sinia'. Jlam pet siunie ajnat yi kiajwe ni jijweye ni imosik.

20Siunie ti 'nes t'ipi pi Sinia' jlas, ti kastant'iejeniti pi Sinia' ti ijiate jla'am ti Sinia' kiak iyojliyi. Kasjwanjliyik'i siunie ti ijiate, ajwe'el ni jlas Sijwajieti Jesús. Jla'am ijiate jla'am ti Sinia', siu'neje ti in'wasankiye ti t'o'n.

21Ilis, joskiyeyi siunapo je ijiate ka diosisa'.

2 Juan

2 Juan 1

Siunie ijiatk'i jla'yi ni inemijnaye

¹I'lijwas atejwi'lase, asa'am ti Sinia' jilists'ase'm ti jleye as'wetits'ijk'i, ti Sinia' pajk'i ti int'ayejyits'i. Ya'am ti kijilk'i'm ajlo'wase siunie yamtik ti yimijna'yase'm ti kasjwanjliyik'i siunie ijiatk'i. Je yamkata, 'yina wikie'eyi 'neje siunapo pajk'i ti itiant'ieje siunie ijiatk'i ti wuj ti 'nama'ase.

²Siunie it'imina ti emina ka lajak'i naka siunie ijiatk'i ti yisajap jla'yi ti jlam kiajatajak'i'ni ti janesajap.

³Esiji ka Sinia', jla'yi pi Sijwajieti Jesús ti Sinia' jlas siunie 'es, 'esiji ka insayis astepe'e ni jikap'ijliuskiye, jla'yi ni jikamankiye, kasjwanjliyik'i siunie ijiatk'i, jla'yi ti aninemina.

⁴Wuj ti ts'ajkaj'ni ti ajieye'ase ti po' siunapo ti je tajli siunie ijiatk'i, iyo ni Sinia' ti iyotaja ka iyoki.

⁵Ajalaskinta'ase pet ka ininemina. Ti ajlo'wase je ajwe'el ka ink'ieye siunie awo, naka ti 'nelanjie'e ape'yakie.

⁶Yina siuti jayoki siunie Sinia' jlamtis iyotaja ka iyoki, ja'nakaja pet ti semijnaye japoye. Iyo siunie ti 'nelanjie'e jininekiajlayi pi Sijwajieti, ti iyo'ate, "Ká aleyeyi siunie asemijnaye ti jiwoyeyi•."

I'nio' siunapo 'yakajmank'iji'n napo ija

⁷Je jlase' siunapo i'nio' ti iniu ape'e 'ni ajnat ti je ijiat paka injwelis, ka inekisi kanjwelis pi Jesús ti 'nes t'ipi ajnat'e ti iniwojwa'n i'nioye. I'nio' ni kia'uyo, nak i'nio' ti ijiuski'la'n, Sijwajieti jitiejejwa.

⁸Joskiyeyi, ja'nakayeyijna'a ka je inkajyina, ja ke injlankinayeyijna'a siunie jakajlayi ti jantajle ni Saka'niona Jesús.

⁹I'nio' ni iyo ka inkajmat ape'e siunie iyo ni Sijwajieti t'eyasajnaye, Sinia' je yijap. Jlampet siunie i'nio' ilisa'n nak inamtik ti 'es, siunie Sinia' jla'yi ni jlas yijap.

Sek jla'a niwa Juan jlamtis

¹⁰Siuti po'o ni i'nio' ijio'wase ti je yiyiji ka inamtiyi nak inamtik ti 'es, ká a'yena'yi ilia'm, ká atejwilayi.

¹¹Siunie jantejwila, nak i'nio' iniuyeje siuniwa iyo ti je isis.

¹²Je piniyeta siu'niwa wask'i'nelaja ti awotaja ka ijwi'lase'm 'nakayi, lapakawo ti je awo ka yi'ne siunie ip'isinik. Ajwelta ka yama'aseyi ka ijio'wase, sek jane'yi ka ijiatayijijna'a ti jampots'e siunie sinikanitiejeje siuti kiak janwo.

13'Najata. Sinia' jilis siu'napo yi' pet ijiap, ti jla'am ti tijna'yi 'neje pet ti it'iajts'i, itijwi'lase.

3 Juan

3 Juan 1

Tonitieje pi Gayo siupi iyo ti 'es

- ¹Ampey, isiecha ti yiminik Gayo. Ya'am ti kijilk'i'm, ti awo niwa Sinia' jlamtis, i'lij atate'a ti lajk'ipa ka int'emina ti emi'n, ti kasjwanjliyik'i siunie iyo ni ijiatk'i.
- ²Ijiatjliyi, ja isiecha, ajieye'a ti i'nesjliyi'ijne ti jiwoyi ni Sinia' jlamtis, ka jla'am kiajatajak'ina'a niwa jlomas ka at'oni poye, ka laja awet'iaye.
- ³Je jlase' ni awo ti ts'ajka'ni ti ajieye'a, ti ijwilk'im'ni siojopo ijiok'i ni siunie jiwo ti ataj je lie'ne ki iyo naka ijiatk'i.
- ⁴Lajk'ipa ka k'ieyeyi ki iyo ni inikanitiei ti ajieyeyi japo ilis ti yame ki iyo naka ti ijiatk'i.
- ⁵Isiecha ti yiminik, 'esiji ti kia'iyoyi ti jinilesaniji k'ieye napo si'lijwas 'yina ti jit'iu'we ti jiniuyeje pi Sinia', ejlojli jiwekie'e ti 'wena tajli.
- ⁶Ijwijla'm napo 'nak yi'i Sinia' jilis, ti injwelisi ki iyo ni emijnaye ti jle'ne. 'Esiji ka a'ye'n ilia'm napoka, kiak iniwone ja k'iejliyeyipe pa jansetianis ti t'iskiunk'ijin'ni, ti yamata'ni jawo pa Sinia' ti janemink'i ka tiwonaja.
- ⁷Ti yamata'ni ti iyoyisi ni Saka'niona jikimet, je k'iejliyi paka intajleje napo i'nio' kakiujnietas ka 'esieyi.
- ⁸It'imina ti awo'ate, je 'esijyi ka 'wenayeyi papo kan'yena, 'esijyi ka sama ka iniukieje, 'yaka iyo jika'niyeja' siunie ijiatk'i.

Diótfefes wuj ti je 'es siupi iniwoneje

- ⁹Pope ja ip'isinik atajiete japo Sinia' jilis nak yiji, 'yina Diótfefes, ti yamjliyi'iji ni iniwone ti inikawisa'n, ti je its'iuts'e'm.
- ¹⁰It'imina siuka yiktiejna'a ti jajio'wase, jajwijla'm siunie iyo ni jike' ti wuj ti je 'es, siunie iyo ti kasamti siupi ijwi'il ka iyoki. Jika sintijieyis yints'e'm ti teje selia'm, jla'yi ti jeji'n i'yen'ni ilia'm papo si'lijwas ti 'nesata'ni. Je yine'ate papo ti i'yenta'ni ilia'm papo ijia, nak itiajlatayi'iji papo ti jlosik potie, ijliuye'eje kisie'e siupapo iyo ni Inamtik.
- ¹¹Isiecha ti yiminik, ká aki niwaka ti je isis, woyi jla'am niwaka ti isis. I'nio' ni iyoyi siunie 'es, nak tajle ni Sinia', jlampet ni iyoyi siunie je 'es, nak je itiant'ieje pi Sinia'.
- ¹²Jlampet ja sikiecha Demetrio, wikie'eyi napo i'nio' ti ape'yayik'i'ni ti ijwilis ti 'esjle' jla'am. Lajk'ipa ka inkajanit, ti naka siunie ijiatk'i ti iyo. Kiak awoki ti sa'am, jla'am je awoki ti ajwela pet.

Sek jla'a niwa Juan jlamtis

¹³Je pini' siuniwa awotaja ka ijwijla'm, lapakawo ti je awo ka yi'ne siu'nie ip'isinik.

¹⁴Ajwelta ka je ipiejeniti ka ijio'wa ka yama'a, ka ini'wena ka ikamtijniena.

¹⁵Sek jla'a. 'Esijyi ka akama pi jle'yi. Siojopo ts'ajajnajwas itijwi'lase. Tej'we japo ts'ajajnajwas katejwile.

Judas

Judas 1

Judas itijwile papo Sinia' jilis

¹Asampey i'lijwas, ya'am Judask'i'm Sijwajieti Jesús jikawok'i'm 'neje, siu'neje ti ya'am ti Santiago ji'yinik'i'm. Asa'am ti ajlo'wase 'ni ip'isinik, ti asa'am ti jlemijna'ase'm pi Sinia', siu'neje ti jla'am ti ta'nase. 'Yina asa'am 'neje ti Sijwajieti Jesús ijiat ti i'ye'nase'm.

²Esiji ka ijiatayiji siunie Sinia' jikap'ijliuskiye ka ne'yasap, jla'yi ni jikamankiye, siu'neje ni jlemijnaye.

Siunapo ti je ijiat ka inka'neyasajnayewosa'

³I'lijwas ti yimijna'ase'm, je jlase' ni awo ti siwa'asitiei'ni ti awo ka ip'isinik itiejiet'ase ka ijwil pet ask'ioye siujlie'e sijwajieti ti lajk'ipa ka lajayijap ti yits'e. Ijiatjliyi 'nakayi alesane kajeyepa 'es ka kia'inwoyi, ti wuj ti anip'elisi'niase ka ijiatayiji pet ka anilana'yi ape'e siunie intankiujnieye ti 'es, siunie ti etiet'ipi wek na Sinia' ti iwijna'm napo jilis sekatajak'i.

⁴Kajeyepa ti po' siunapo i'nio' ijiuski'lajne'n ti ini'not'i aswa'm ti yi' aska kiowe'e, 'yiniye ka ijiatayiji ka intaj'l aswa'm, lapakawo ti inip'o'nase wek. Sekyi'i ti ijwila ka ijiatayiji ka ineki siunie jikap'ijliuskiye ni Sinia', 'yina nak isienayi siuniwa ti iyo ni siuniwa itiliaja ka iwoyi siuniwa je isis. Ijiate ti 'yakajanitk'i ti 'yakakiu pi Sijwajieti Jesús, ti jla'am ti ijwienjli ti saka anechiyas. Napoka siunapo i'nio' ijwilt'ipi siuniwa inamtis ti isis, ti 'yaka ti jajnoyi ni siunie jiwet'ia napo ti netiajne'n.

⁵Pajatak'i ti 'najanayi siu'nie, 'yina ti awo'ate ka je inkiwaliyeyi'i pet. Ijiatataja ti paka Saka'niona ti yame ti tajlajaja'm japa Egipto ti ijwiejiete'n papo Israel jika kia'lis, 'yina ti jikakiujnieye po' papo i'niot'ipi, pak it'imint'iyijpe ti Sinia' itij'we ti iliajne'n papoka.

⁶Pojon'nejepe papo injlojwajnas poli jlele ti ijliasate'n siupa Sinia', iyontaja ti yinta'ak'i siupa jikijmaye iyone, je 'esiji jla'm ti taj'lik'i siupuwa ji'wetis. Papoka ti Sinia' ilie'niti puwa wikijnies ti jajnok'i'ni ti ja inkipijnasa', sekyi'i itiete jikiowe'e ni ajnatiok jajnok'i'ni paj ka ineyeyinie'e siojona jloma ti ja ke jwajla'aja, janaka siojona ja tenajaja ti ja ti'yena napo i'nio' pi jitis iyo.

⁷Kiak iyo siupapo i'niot'ipi ti yiji puwak isi'il Sodoma siu'neje japa Gomorra, puwaka 'neje jla'am siupuwa isi'il je tosape'n. Ijiat ti je 'wena ijio'we siupi jiket'i iyoyipi papo injlojwajnas poli jlele t'ipi. Papoka i'niot'ipi ijiat ti 'yaka'm ape'eyi siupa iyoyi ti je ilisaniji siunie tiwoki ti ayijniests'e'm, siu'neje ti asejnia, siuniwa t'isienis 'yijie'ne siuniwa wask'i'nelaja siunie kawo ka inteliaja niwaka siuniwa ti ijiateje ti je isis. 'Yina it'imina ti totieje siunie jiwet'ia, naka siunie jwat ti je

ti'wena ka'no'me, ja 'nakayeyi pet ti jan'we'en wikie'eyi siunapo i'nio', sek jane'yi ti ja jitiej inenayisi'nina 'ate naka.

⁸Siunapo inka'neyasajnayewos napo ajwel'ni, ijiate kiak iyoyetaja siunie iniwonisi ti yamisi siuniwa jijwejlíkis iyo, siu'neje ti ikajyi'n niwa t'ajwes, siu'neje ti ikakiuyis ni Saka'niona ti anechiyas. Iliakiyis 'neje siuniwa poli jlele ti jijweye po'.

⁹Siupa injlojwanik poli jlele Miguel, ti jlamata pet ti ijia jika anechiyas, 'yina t'otale je t'oni ka kiak ji'lij iwone, siupa ti iniewiti pa imosik ape'e pa t'ajwes masa pa Moisés. 'Yina Miguel je yits'e ka kiak iwone 'ate pa imosik, "¡Ates po'!", 'wenajliyi ti iyone 'ate, "¡'Esiji ka Saka'niona jlama jla'am ka insela'm!"

¹⁰'Yina napoka i'nio' ti ajwel'ni, ji'lij siunie je 'es yinayits'i niwaka wask'i'nelaja ti je 'yijenisi paka iwonisi, jlampet ni siunie ti ijiate ti 'yijenisi pi iyonisi. Niwaka ni siuniwa ti tajle pet niwa t'isienis 'yijijie'ne ka woyi, 'yina je tajle siuniwa jlosíkis. Niwak iyo'ate siuniwa pini' 'lan jlele pet, ti laj jlosikie', 'yina siuniwa jikeyis niwaka ti ijioyija'm ni jiwet'ia.

¹¹Jiwet'ia japoye napoka siunapo ti yame pet siunie ji'niayi iyot'iyipi pa Caín! Siojona wikiniet'aj janak 'yakajmank'iji'n kajeyepa ti jikiowe yijni, iyo'ate pak Balaam t'ipi. Inilajnen'ni iyoye'ate pa Coré t'ipi, siu'neje pa jiwet'ia iyo ti no'we papo i'niot'ipi ti 'yajle'n.

¹²Jak je iyoyiji siuti jinikijwana ti jiwoyeta aslakijnieyeja' ape'e ni Saka'niona jlemijnaye ni siunie yi'asap, 'yina je iyo jlosikie'ase, jak je iyoyiji wuj ti i'najwejlanatak'i wita'm asam ti jikijwanayi. Iyo'ate siunapo sontas jiwos ti je 'yakojniejne'n ni siuniwa jiliajwas, 'yina ti'yekiujni'n jla'am jiwekie'e. Iyo'ate siuniwa polis ti i'niat je yijits'i, jak je iyoyiji siunie jlajwu ti yejwuti itiete'ni. Iyo'neje 'ate siuniwa a'la' ti je iyo jlaye' ti yiyetaja siunie ti jota iwo jlaye'. Timesiji'ni ti 'yajlits'i siu'neje ti jitiskiu'l tiniayejek'i ti tilienak'i pijia'm.

¹³Niwak iyo'ate siuniwa ji'wukijlimpejes ti tiwakits'i pijia'm yi' ni i'niat lajlik'i, jlampet siuniwa ti je isis ti iyoyi, nak 'yiniye pet siunie ti iyo siepa' ti yi' ape'e ti ijut'ni jikiusi. Iyo'ate siuniwa katese'l ti 'yakamk'iji'n, 'yina Sinia' 'yotat pet k'iyé siunie ji'wet, jikiowe'e ni siunie ajnatiok, jajnok'i'ni pet ti sek jane'yi.

¹⁴Kia'iyó pak Enoc t'ipi siupa Adán jikichas siupapo jikichas 'neje pet jlas ti tomi pijia'm. Siupa ti Sinia' ji'lij iwijna'm ti ijwi'il papoka i'niot'ipi ti iyo'ate, "A'we'en ni Saka'niona, ti na'am siu'neje ti je jlase' napo jilijuwajnas poli jlele ti namik'i,

¹⁵ti name wikie'eyi napo i'nio' ti isis ti jan'ye'en. Jan'ye'en wikie'eyi siunie iyo, sekjane'yi nak jantajlata siunie je 'es ti iyoyi, siu'neje niwa jlamtis ti itiejiet ilia'm ti jla'am."

¹⁶Napoka napo ti ajwel'ni, iwit'iajne'n siu'neje ti takalakijiejne'n, 'yina ijiate ti yame siuniwa wask'i'nelaja itilijasi ka woyi. Wuj ti initoniti'n, 'yina ka kia'iwo ka

inlakiyisi'i siuniwa jlamtis, siu'neje ti ijwil ka ijnonit jlam'ne jla'm iyonisi jiwek ti ilisanisiap'ni papo ijia.

Ká anikiwalinitie asa'am ti Sinia' jilists'ase'm

¹⁷Siupet ti asa'am, i'lijwas ti yimijna'yase'm, siunie iyot'iyipi papok Saka'niona Jesús ti Sijwajieti jilijuwajnas, nak ti ataj ja enayijpe 'ate, siunie ti iyo'ate,

¹⁸“Siuniwa jlomas jane jlaja, japoye siunapo i'nio' ti jankalakijiejne'n, najataja jla'am siuniwa ti jlamis ti itilijasi kawoyisi ti janeki siuniwa ti je isis.”

¹⁹Yina napoka siunapo ti itiejietk'i wita'm napo Sinia' jilis, yamk'i pet siunie t'isie'n jikijmaye, jak je iyoyiji pet siojona Sinia' jikimet ti 'es lajk'i japa ka ineyi.

²⁰Siuti asa'am, i'lijwas ti yimijna', 'esiji ka nit'onitiei piija'm siunie astankiujnieye ti ijiate jlam ti 'es ti janaka ti 'notatak'i, naka ni siunie ti je kakiuye ni Sinia'. Woye asts'ajlayeja' janaka ti astaj jawomayi Sinia' jikimet ti 'es ti jawe'nase'm ni as'nayija'.

²¹Ká atajlajyi' siunie jlemijnaye ni Sinia' yi'nase'm, 'yina weyejyi siunie ti janejwiye k'iyie siojona jloma ti Saka'niona Jesús ti Sijwajieti jikap'ijliuskiye ti ja kassejni siojona si'wasankiye ti t'o'n.

²²P'elisijne'n siunapo ti mamjli'ijyi wata'a je ijiat ka woyi siunie jitenkiujnieye ti 'es.

²³Siunapo ijioyi jana 'najlati 'wet, 'yina 'manitiejyi'n ka je ijnoyi na jwat, tonats'i kisie'e. Po'neje siunapo ijia, 'yina awo'ate p'elisina', asosikis enitiejyi'ni k'iyie. 'Yina joskiyeyi siuniwa ji'wuye, kajeyepa ti yame'e ti yijits'i siunie iniwonisi.

¡Jayunitie pi Sinia'!

²⁴⁻²⁵¡Jayunitie pa Sinia' ti ijwienjli, Sijwajieti, jla'am ti 'yijene pi iyone kan'ye'nase'm, 'nakayi ti siunie ti je 'es ja ke inkajlajyi pet, siu'neje ti ja laja ast'ojliye, 'yina 'wenajlijijna'a pet ti jampo'ase siunie asnikanitiei jiteyi'i ni jijweye iyo! ¡'Esiji ka siunie iyo ti 'es, siu'neje ni jiwunitieye, siu'neje ni jijweye, siu'neje ni jika anechijiyas, ja ke intajlap ti jla'am, ja titiajlataje pa Saka'niona Jesús ti Sijwajieti, siunie ti 'nelanjie'e t'ipi, siu'neje ti 'nakayi, 'yina jajnok'i'ni! Amén.

Apocalipsis

Apocalipsis 1

¹Nak siu'nie Sinia' iwijna'm pa Sijwajieti Jesús kanjwejla'm pet siupapo jikawos siuniwa wask'i'nelaja ti ja ke pajayi wat ka 'nakajana'a. Sijwajieti Jesús kiak iyone ti 'yakajanitie, pakayi ti ijliuyi pa Juan siupi jijliujwanik poli jlele kan'wenkijna'm.

²Sekyi'i Juan ijwil'ne pet wikie'eyi siupuwa i'wi'in. 'Yina 'naka'ne siu'nie ti 'yitt'iyipi, ti ijwilik'iji'n siuniwa jlamtis pa Sinia', siu'neje ni ijiatk'i ti Sijwajieti Jesús ti iyo pet jika'niyeja'.

³Esie'etie siunie Sinia' iyone ni i'nio' siunie yamtijie'n siu'niwa inamtis ti tip'esina, 'yina ti nak inka'niye ti tajle ni Sinia'. Kia'iyone siunapo ipi'ya, siu'neje napo iyoyi siu'niwa 'niwa inamtis ti tip'esina, Sinia' 'esie'etie siunie iwijna'm, lapakawo ti je pa tojwa'a siunie jloma ti janeyi.

Juan itijwile siupapo Sinia' jilis yi' puwa ji'wetis pet ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji

⁴Ya'am Juank'i'm, ya'am ti ajloyi siu'nie imp'esinik siojopo Sinia' jilis yiyits'i ni ji'wetis ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji, yiji pet siojona ajnat Asia. Siunie Sinia' jikap'ijliuskiye siu'neje na askamankiye ti jitiajlayiji siunie ti jla'am jane'yasap, siu'neje na ti 'nelanjie'e t'ipi ti po' ta'a, siu'neje na ti ja'nejts'eje, tajle 'neje jla'am napok ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji Sinia' jikimet ti 'es ti initaj ti ijniul wita'm ti teje'yi siupa yi'iji'n ti jla'am ti anechiyas.

⁵Yina tajle 'neje ni Sijwajieti Jesús siunie jika'niyewo ti 'es, jla'am ti inia'an ti yapi pijia'm ti tajli pi a'no', siu'neje ti wikie'eyi siunapo anechiyasas yi'ne ajnat'e ti jika anechiyasis. 'Namats'e pa Sijwajieti, isia'ni pa ji'woyis, siu'neje ti 'ya'al, 'yina lapakawo ti iyo ka kasjwajiete siuniwa sakeyis.

⁶Siu'neje ti kaswojwa'n pet anechiyasisa', siu'neje ti kaswojwa'n Jinia' jika pa'yijisa'. ¡Esiji ka ijnok'i'ni siunie jiwunitieye ti 'es, siu'neje ni jijweye ti ja tena'a! Amén.

⁷¡Yena'yi ilia'm, Sijwajieti na'm isia'm, ti yiji jana poli! Wikie'eyi napo i'nio' ti jan'we'en, siunapo iliant'ipi kiak jawo jan'wenis. 'Yina wikie'eyi napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ja ke jlasiye ni ja jijliak'aliye, siu'neje ni jlajlas janwoyi ti jan'wenis. Kiak janwo. Amén.

⁸“Ya'am siunie iniant'ipi, yam'neje siunie yi' jlaja”, iyo ni Saka'niona, Sinia' ti lajk'ipa ka ijnojliji, ti jla'am ti 'naka, siu'neje na ti 'nelanjie'e t'ipi po' ta'a, siu'neje na ti ja'nejts'eje.

Juan i'wi'in pa jlonye pa Sijwajieti ti 'es

⁹Ya'am Juank'i'm siunie askiecha, lapakawo pet siuti ani'nopijieteje ni Jesús 'yina si'wet ijwienjlajam'ne siunie Sinia' jika anechijiayas, siu'neje ti siliaye iniuk'i

wita'm ti siwet'ia poyeta, 'yina majejli naka 'neje siunie sijweye pet ti ani'netiejeta pet ilia'm niwaka. Sena 'ne yi'i jlaja ajnat siujlie'e i'niat tijwajiape'n jle' iyo'ate Patmos, 'yina je 'wena paka int'emink'i naka jla'am ti awoyi yamtikie' niwak Sinia' jlamtis, siu'neje na ijiatk'i ti Jesús iyo jika'niyeja'.

¹⁰Siojokia jloma ti Saka'niona jika jloma, 'yina siojopa Sinia' jikimet ti 'es ti yi' itipe'e, sekyi'i ti ape'yayeyi siojo jla'lap siupa i'yask'i ti to'm i'niajk'i, 'yina ijiok'i'ni siojo jla'lap iyo, iyo'ate siujlie'e wakiak'iu' ti tipajwukk'i,

¹¹ti iyonk'i 'ate: —'Ete'e siuniwa ji'we'en, 'yina e'ne pa imp'esinikie. Sek jane'yi ka jloyeyinie'e siunapo Sinia' jilis yiyits'i siuniwa ji'wetis ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji yiji janaka ajnat Asia: Sinia' jilis yiji jana Éfeso, siunapo yiji jana Esmirna, siu'neje jana Pérgamo, siojona Tiatira, siojona Sardis, siu'neje jana Filadelfia, janaka 'neje jla'am siojona Laodicea.

¹²Sekyi'i ti a'yenata i'wichaja ti a'yentaja siupa i'nio' i'yas'ni iyyik'i, 'yina 'wenayeyi'iji niwa a'wene, a'wenayi siojowa katese'l ji'wetis wikinie maja ti 'najli, 'yina ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji ja nojwa'm.

¹³Jikiowe'e jawak ajwel'ni a'wena 'ni, ti ka je i'nioye wata'a, ji'wu' ni itiojyi itij'w ape'e 'niwa jisietis, jlam'ne pet siojo jika'wak ya'm ape'e 'ni t'ot, ti kia'iyó 'naka wikinie maja ti 'najli.

¹⁴Lemi'yi jli jletik 'ate iyo jla'a 'wole po' ti lemits'i siuniwa ji'wole, iyot'i 'neje siunie wi'yit ni k'iejliyi. Siuniwa jitiете iyot'e pet 'ate siunie jwat ti yat'e.

¹⁵Jlampet siuniwa jisietis isisie'etie ti 'yakaje intaj je ijwi'yi, iyo'ate siunie wikinie ti tijliona ti tiwoki ka 'najleje'n siunie 'es, wikinie siu'nie t'onk'i. 'Yina siunie jla'lap jwesiejayik'i'ni iyot'e 'ate siunie jla'lap ni i'niat siunie taj'l ape'e jana tikijnaki.

¹⁶Ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji niwa katese'l siuniwa yi' poliyi yijni kiojyi, ti itiuimat 'nijiye siunie jikio' jijweyeje, sekyi'i siunie jitisajnat jitiok ti jikiwitawa timesi ti 'yakajlamk'i itiajlat jikiwitk'i. Jlampet siojo jitiokio' iyot'e pet 'ate siunie kilie' ti ijiat ti 'esi', ti lajk'ipa kanp'one.

¹⁷Jlampet siuti a'wenayi, jlam sek anoyeyi'iji'n kiajwe, 'yinit'iyijpe siunie ti ijiate ti 'yale. 'Yina jikio' siunie jijweye yi'n itipe'e sekyi'i ti iyonak'i 'ate: —Ke ijnots'ijni. Ya'am siunie ti inia'an, siu'neje ni jlaj,

¹⁸siu'neje ni 'wasa'n. Ijiate ti ts'alpe, 'yina 'nakayi si'wasa'n, jajiok'i'ni ti ja ke sinitia'n. Yam'neje ti yik'i siuniwa jikie'el ti t'ajlinitijaja'm janak 'najlati jika anechijiayas.

¹⁹'Ete'e siuniwa ji'we'en 'nakayi, siu'neje niwa ja'nakaj kapajata wata'a.

²⁰Siunie iyo 'niwa ji'we'en siu'niwa ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji katese'l siu'niwa yi' poliyi, ti e'n isiojyi ti atojmat ijwiyeje, siu'neje 'niwa ijwienjli sikio'

itij'we times tom'niji katese'l ji'wetis ti wikinie maja ti 'najli. 'Yina siu'niwa ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji katese'l siu'niwa yi' poliyi, niwaka ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji jijliujwajnas napo Sinia' jilis, jlampet siu'niwa ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji katese'l ji'wetis, niwaka pet siuniwa ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji Sinia' jilis ji'wetis.

Apocalipsis 2

Sijwajieti jlamtis ti itiejiete napo Sinia' jilis yiyits'i niwa ji'wetis. Iniajnate japa Éfeso

¹'Yina iyone'ne 'ate: —'Ete'e siu'nie, sek jane'yi ka jloyeyinie'e siunie jijliujwanik pet siunapo Sinia' jilis yiji jana isi' Éfeso: “Jlamtis siojo ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji jawa katese'l siuniwa yi' poliyi itiujmat 'niji jijweye ti isi'me, siu'neje ti yikiajlin'ni jikiowek'i siojowa ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji katese'l ji'wetis ti wikinie maja ti 'najli.

²Iyo'ate wikie'eyi siunie jiwoyi, ts'ajane pi awone. A'we'en siunie akijmaye ti kiojieti, siu'neje ti akanowe jiniope siunie ti ajlak'ali ti yi'a, siu'neje ti ts'ajane pi awone ti je t'iuwam'ni pet k'iyeye siunapo i'nio' iyoyi ni jike', siunapo yi' aswa'm. Siu'neje na ti pajk'i ti jlejlit napoka i'nio' ijwil ka napokaye injlojwajnas jlam'ne 'wenayi, 'yina ji'we'en ti ijiate ti napokaye siunapo jlamtis je ijyiwitijits'i.

³Jlampet siunie ti jinia'm ijyik'i je jlase' siunie ti jinilayiti, 'yina je wojliyi wek ka intasite, siu'neje ti ataj je lie'ne wek.

⁴“Yina ijwienjliyetaja siunie atajlat'a'm ti awoyi atesa', naka ti jiliyi siunie emijnaye ti yi'a ti jiwoyi ti 'nelanjie'e.

⁵It'imina ti awo'ate, ataj wunitk'i siupa jle'yi ti inoyeyiji'n,, 'yina wo ajosik ink'ieye, woyi siu'ujwe siukia jiniwone ti 'nelanjie'e. Siuti ja ke awoyiyi, jijwel ka je ijio'wa, ti ja'yikisa'na, sek jane'yi ka ijiala'ajna'a siojona aka katese'l ji'wet ti jatiajla'ne ni yi'i, siuti kiak jawoyi ja ke inkajlaja ka wats'ilati siunie jiwoyi.

⁶'Yina i'nesi pet siunie ti jiwet'iane naka jikijmaye pet napo t'eyasajnas ni Nicolás siunie iyo, siunie ti kia'awo awet'iane.

⁷“¡Siunie jik'iot tiojwa'l po', k'iuysi siunie iyo janak Sinia' jikimet ti 'es ti ijwijla'm napok Sinia' jilis! Jlampet siunie jant'an pijia'm nak jawinajamna'a pet siunie jantojw jla' janaka a'la' ti i'wasankiye tajle yiji ni Sinia' jiwason ti 'es.”

Sijwajieti ji'lij ti itiejiete papo Sinia' jilis yiji japa Esmirna

⁸Iyonat'iyi'iji 'ate: —Lesane kiu'ujwe siu'nie ti jajloyi pet siunie jijliujwanik siunapo Sinia' jilis yiji jana isi' Esmirna: “Ni siunie inia'an siu'neje ni jlaj, siunie ti 'yalpe sekyi'i ti yikiajlayi'i ti 'wasa'n, ji'lij jla'am siu'nie,

⁹ti iyo'ate, A'we'en siunie ti ijiat ti jinilayiti siu'neje ni ap'elisieye iyo, 'yina awo'ate ti ya'am 'nakayi je imp'elisie. Ts'ajane pi awone ni siunie tiwona'a ti

injwela ka je i'nes siunapo ijwil ka Judíojosa, 'yina jla'm iyoyisi; sitiejiejwa imosik jilis nak jla'm ijiate jla'am.

¹⁰Ke ijnots'ina siunie jawo ni janilayiti ka netie'anie'e, 'ye'en siunie imosik jajnotie kiajwe jana insat jiwe pa ja inojwajia'm ti asa'm, sek jane'yi ti ja'nakaja siuti ja ijiatayi ti astankiujnieye japoye ti ja ke akakiuye ni Sinia'. Times niwa sikioye jantej'we niwa janojwaja'm ni jlomasa' ti kiak jawoyeyi ti ja ayejyi ni asjla'ali. 'Yina ká aleyi, ataj ká ala'ne, 'wanjliyi ka ajyi siunie alayeja', 'yina ajwe'la'm ti jawi'na'm siojona a'wasankiye ti t'o'n jawoyena'a 'ate siunie i'nio' t'an pijia'm ti tiliaki'n siojona tena'a jana jletik ti 'yakajli.

¹¹“;Siunie jik'iot tjojwa'l po', k'iuyi siunie iyo janak Sinia' jikimet ti 'es ti ijwijla'm napo Sinia' jilis! Jlampet siunie jantate isia'm ni siunie jitiejiejwa, nak ja ke inekiajle'eje ka 'na'al.”

Sijwajieti ji'lij ti itiejiete papo Sinia' jilis yiji japa Pérgamo

¹²'Yina kia'iyoyejyi'iji 'ate: —'Ete'e kiu'ujwe siu'nie ti jatajiete ni jilijwanik napok Sinia' jilis yiji jana isi' Pérgamo: “Iyo ni siunie i'nio' ni jitisajnat tiok ni jikiwitawa timesi ti 'yakajlamk'i.

¹³Ts'ajane pi awone ti jle'yi siunie ajnat sitiejiejwa imosik jika anechijiayas yi'i. 'Yina jlekjliyi wek ti je liyi siunie atankiujnieye ti je sakakiu, ejlowek ti yamata ti at'emi'na, siukiwa jlomas ti Antipas, siukia ikawo ti 'es ti tilianajape, ni yi'i ni sitiejiejwa imosik.

¹⁴“Yina po'neje ni siuniwa ti atajlata'm, naka ni siunie ti jle'najap siunapo ti yame pet siunie Balaam jika'nejasajnye iyo, ti ijliut'iyipe pet pa Balac ka intajnap'ni ni siunie je 'es, ti ijwijla'm siunapo Israel jika kia'lis ti ijwil ka 'esiejyi ka titiuwa siuniwa ti pajk'i ti titimaja ti tiwok inlakijnieye ape'e puwaka siu'niwa ti tiwoki diosisa', ja 'nakayeyi pet ti janeja'm ni siunie inke', siu'neje na ti 'yakama ape'e siunie jota iwo napo siunie ayinie, siu'neje jana asejnia ti jlosik ijiyiwiteje.

¹⁵'Yina po'neje siunapo ti jle'najap ti yame pet siunie inka'nejasajnye tajle pet napo Nicolás t'eyasajnas.

¹⁶Tempi it'imina ti awo'ate, wats'ilati siunie ajosik iyo, 'lojwinie'e ka iyik, 'yina ja lajak'ipa ka sijwatani'ni ti jajio'wa, siunie itisajnat jitiok siunie tal isiwitk'i nak jasie'nase ti janila'nase.

¹⁷“;Siunie jik'iot tjojwa'l po', k'iuyi siunie Sinia' jikimet ti 'es iyone napo Sinia' jilis ti ijwijla'm! Siunie i'nio' ni jant'an pijia'm ti jantate isia'm ni jitiejiejwa, nak ja'yakojniene jana maná ti je takajanitie, sek jane'yi ka iwinajamna'a siojona sisaj lemi'ni ti yi'i siunie ine'e ink'ie' ti t'etaja'a, siunie ti je yits'e paka 'najane pa ka iwone 'yina 'wenajliyi jla'am siunie tena jikiojyi ti 'yijene pi iyone.”

Sijwajieti ji'lij ti itiejiete papo Sinia' jilis yiji japa Tiatira

18Yina kiak iyoyi'ijyi 'ate: —'Ete'e kiu'ujwe siu'nie ti jatajiete ni jilijwanik napok Sinia' jilis jana isi' Tiatira: "Iyo ni siunie Sinia' jlas, siunie ti jitiете niwa iyo'ate ni jwat ti yat'e ni jla'al, siu'neje niwa jisietis ti intaj je ijwi'yi, iyo'ate siunie wikinie maja ti t'onk'i ti tiliena ape'e siunie jit'iojli.

19Ts'ajane pi awone wikie'eyi siuniwa wask'i'nelaja jiwoyi, siunie emijnaye, siu'neje ni atankiujnieye ti 'es ti je kakiu pa Sinia', siu'neje ni akijmaye, naka 'neje jla'am ni siunie ti ataj je lie'ne. Siu'neje ti 'nakayi ni siunie jiwoyi 'yaka'm ape'e siunie jiwoyi ti 'nelanje'ajape.

20"Yina ijwienjliyeta siunie atajlata'm ti awoyi atesa': naka ti jlana 'ate ti iyoyi na je 'es janaka asejnia Jezabel, ti ijwil ka intal Siniayi siunie iniwone, 'yina ik'emijiet napo ikawos siu'neje ti 'yakajmaneje'n siunie iyo niwa jika'nejasajnyajes. Sekyi'i ni siunie ti ijiat ti je 'es ti iliaki siunie jijwa'ajiye, siu'neje ti itiuwj siunie titiejietajape pet siuniwa tiwoki diosisa' ti tonitiejata.

21Jlomas nak nojwaja'm kiwa entaja ti ak'iutiejap ka pakajat'iyipe ka iwo jlosik ink'ieye, 'yina je takajlaja ka wo ka ileyi siunie inwone ti ijiuski'lan'ni.

22-23 It'imina ti ja ijia'neje'n ni jlo'wet ti ja'wijnank'i siunie ja jlajlasa, sekjane'yi ka isimayinie'e napo jilis ti jaliajne'n. Jlampet siunapo i'nio' ti iniuyeje naka ni siunie jloski'la iyone siuti kiak jawo ja ke inleyisiji, 'yina siuti ya'am ja a'tiejak'i siunie jayone. Ja 'nakayeyi ti siunapo Sinia' jilis jan'wenis ti je ajla'an naka siunie jik'ioyiyi ni siunie i'nio' jlosik a'we'en, jla'yi ti ts'ajane pi awone siunie jitienkiujnieye. Jak je iyoyiji siupa k'ie' pa iniwone, 'yina pak ijniujiyetayijinie'e siunie jayone pit.

24-25"Jlampet ti asa'am pa inojwajia'm pet ti jleye'yi janak Tiatira je jlekiets'i nak jika'nejasajnyaje janak Jezabel, 'yina ti kia'iyoyi ti je intant'iejayi siuniwa ijwilis ti jlameje ti tajle ni sitiejiejwa imosik, 'yina ajwe'lase'm ti lajk'ipa jikiechaye ka itilki'nase ka 'yijie'nase'm 'etsaka. Najata jla'am ti awotajank'ieye ka 'otatiji ni siunie yi'a, paj ka neyeyinie'e siojona jloma ti ja'nis ti jayapimet.

26Siunie i'nio' jwajla'a iyo'ni ti jant'a'n ape'e ni siunie jitiejejeje, siu'neje ti jitieje je ilie'ne ti iyoyi siunie ajloyeje ka iwoyi, 'yina jajnok'i'ni paj ka ineyeyinie'e siunie jlaj jane'yi, nak jayojwa'n anechiyasa' ti jan'yena pet wikie'eyi siuniwa ajnatis.

27-28 Iyo pet 'ate ni awo ti Inia' iwink'i'm siunie ika anechijiyas. Ijia jika anechiyasa' 'yina ja ke lajak'i siunie ja jijweyeja' ti je jlase', jawonayijna'a 'ate siuniwa ta'aski ti isat tiwok jiwala' ti tajakiamk'i. 'Yina jawijna'm 'neje siojona kates jloma jla'yiki.

29"Siunie jik'iot tjojwa'l po', k'iuyi siu'nie iyo janak Sinia' jikimet ti 'es ti ijwijla'm napo Sinia' jilis!"

Apocalipsis 3

Sijwajieti ji'lij ti itiejiete papo Sinia' jilis yiji japa Sardis

¹Yina iyo'neje 'ate: —'Ete'e kiu'ujwe siu'nie ti jajloyi siunie jijiujwanik siunapo Sinia' jilis yits'e yi' jana Sardis: "Iyo'ate siunie ti yi' jikiojyi napoka ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji Sinia' jikimet ti 'es, siu'neje niwa ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji katese'l siuniwa yi' poliyi. Wikie'eyi siuniwa jiwoyi ti ts'ajane pi awone, 'yina 'wanjliyi ka e'e ijnok'i'ni ti injwela ka ayel 'wanjliyeje, 'yina jlampet ti ya'am ts'ajane pi awone ti i'na'al.

²Siuniwa jiwoyi jitieyi'i ni Inia' je ijniul wita'm ka ijiatayi ka 'esie. Jak je iyoyiji ti awo'naja 'ate, ká ama'a, 'yina ekiajle kiu'ujwe ka wo jweyeja' siuniwa 'wanjle'e, ti je pa itioyetajak'ieye ti jota ka inetia'n.

³Ataj wunitie siunie inka'nejasajnye tiwena'ampe pet, 'yina wo ajosik ink'ieye. Jlampet ti ja ká aleyi ti jama'ni, ti ja ke atejnisi'n its'ioye, jayo'ate ni kajlajnata ti jasiowa'la ti jayik'ia.

⁴"Yina po' jiwek siunapo 'nak nojwaja'm ti jleyeji jana Sardis ti je i'wi'in siuniwa ji'wuye ka t'ojliyeje'n. Napoka ti jant'asisi ijyik'i siunapo ti lemi ni ji'wuye, lapakawo ti jla'am je iniwonisi jiwek, 'yina 'yu'we ti kia'ioyo.

⁵Yina 'wena ja ke iwo napoka siunapo ti t'ank'i pijia'm ti itietek'i isia'm siupa teje'yi ilia'm, siuniwa ji'wuye kiak jawo ja lemiye, ja ke 'yojmatk'i 'neje siuniwa jleyis ti yi'i nak imp'esinik, siunie t'etaja'a'ni ni jle' napoka ti ji'wasankiye laj jlaja po'. Jak je iyoyiji ts'iji jitieyi'i ni Inia', jitieyi'i 'neje niwa jijiujwanas poli jlele, ka iyoyena'a 'ate, 'Nak sikiecha 'neje.

⁶"Siunie jik'iot tjojwa'l po' k'iu'yi siunie iyo janak Sinia' jikimet ti 'es ti ijwijla'm napoka Sinia' jilis!"

Sijwajieti ji'lij ti itiejete papo Sinia' jilis yiji japa Filadelfia

⁷Yina iyo'ne 'ate: —'Ete'e kiu'ujwe siu'nie ti jajloyi siunie jijiujwanik napok Sinia' jilis yiji jana Filadelfia: "Iyo'ni siu'nie Sinia' 'yotat, siu'neje ti nak yiyi siojona anechiyas David jika 'wuk kiwet jikie'e. Ni siunie etie jla'm ka 'najlinitia'm ja lajak'ipa ka imp'ojna'm, siu'neje ti jlama ka imp'ojna'm kiak jawo ja lajak'ipa ka 'najlinitia'm.

⁸Ts'ajane pi awone wikie'eyi siuniwa jiwoyi. 'Yejne'n, atayiji siunie 'wuk kiwet 'ajlinitia'm ta'a ak'ioye, 'yina ti ja lajak'ipa ka imp'ojna'm ak'ioye. 'Wanjliyi je kat'ajataja ka ajweye poye, 'yina je wojliyi wek ti jiwoyi niwa yamtis, siu'neje ti je jinikakiu ti intant'iejek'i.

⁹Jayikiaj'l akiojyi napoka napo jilis pet ni sitiejiejwa imosik, siunapo sintijyis ti injwelis napok Judíojos jlam'ne jla'm iyo, 'nakayi ti t'akosjlete'l janteyiji'n akiajwe, siu'neje ti ja'najanisi pa jawonisi ti emi'n.

¹⁰Yina siuti jik'iuk'i'm siunie awo ka woyi, siu'neje ti je liyi, nak jant'emina pet ti ja'ye'na'm ka inetiejenie'e siojona jloma siunie ti ja wujwa ti ja a'tiejak'i ape'e 'ni ajnat ti jajnejlit napo i'nio'.

11“Ja ke pajayi wat 'yina ka'nisana'a. Lesaniji siojona tena pet akiojyi, 'lojwinie'e ka poye paka intal 'niji ka ijnala akiojyi janak a'wajiete siojona tena'ni jletik'i siunie i'nio' je titieyeje'ni ti tiliaki'n.

12Siunie i'nio' itiete isia'm ni teje'yi ilia'm, 'yina nak jayo pet Inia' ji'wuk ji'wukijieteye'; etiejna'aja ka ine'yik'i, ja ke paja ka titiajlina ni yi'i. Sekjane'yi ka ip'isina'ajk'ina'a ti jayi'ne ni jle' ni Inia', siu'neje ni jle' janak Inia' ji'wet siojona jle' iyo'ate Jerusalén ink'ie', ti ja ke 'wenaye paka jantajle naka ni Inia' pet ti yi' poliyi. 'Yina kiak jayo'o'jyi pet siunie yi' ti ink'ie' jayi'nik'iji pet.

13“¡Siunie jik'iot tjojwa'l po', k'iuyi siunie Sinia' jikimet ti 'es iyone napo Sinia' jilis!”

Sijwajieti ji'lij ti itiejete papo Sinia' jilis ti yiji japa Laodicea

14Jla'm iyojli 'ate: —'Ete'e kiu'ujwe siunie ti jajloyi ni jijliujwanik napo Sinia' jilis yi'i jana isi' Laodicea: “Iyo naka ni siunie ti 'yakajanit ti jlam je iyo ni siunie iyo ni Sinia', siunie Sinia' jikawo ti inka'niyewo ti je tiwonaja, naka 'neje ni siunie ti ijiatk'i, jitis 'neje wikie'eyi siuniwa Sinia' jilisajna'.

15Wikie'eyi siuniwa jiwoyi ts'ajane pi awone, siuti a'am je intechaja', jla'yi ti je inkio'yojwi'. '¡Estieje ka ijiatayi ka intechaja', ni'neje ka inkio'yojwi'!

16'Yina siuti inkipijyi', je intechaja', je inkio'yojwi', jak je iyoyiji ti ekial kisie'e ti akoyi, ajwel ti a'am.

17Jlampet siuti jiwo'ate, “Ts'ajkaje, lajk'ipa ka isitiane”, 'yina nak je 'najane pet paka wone ti ijiat ti jwajla'a je 'we'n, laj ajaye, imp'elisie, ti je 'wejne'n siu'neje ti i'najleje'n.

18Tempi it'imina ti kiak awo'naja ti ajwe'la'm, ti awo'ate, Mayi siu'nie yik'i wikinie maja ti 'najli ti tajla'm ni jwat ti tilisanaja, ja 'nakayeyi ti ja ijiatak'i ti jwajla'a ja'we'en. 'Yina mayi 'neje siu'niwa lotakijnies lemi ti yik'i, 'nakayi ti japoye pa jap'one atep'e, kajeyepa wuj ti ts'ajwej'la ti i'najleje'n. Sek jane'yi ka akieyijna'a siu'nie inkakie' yik'i, ti jatojnata'm niwa atate, sekjane'yi ka 'esieyijinie'e ka 'yen kisie'e.

19“Awo jlosikisie' siu'neje ti isio' e'ne wikie'eyi siunapo ti ts'amaja. 'Yina siuti kia'uyo jwajla'aja pakawo, wo ajosik ink'ieye.

20'Ye'en, a 'ne 'wuk kiwet'e ti ak'iutieje'ni ka poye pa ka i'ye'n ijiyilia'm. I'nio' ni jampe'yak'i, 'yina ja 'najlinitiena'a its'ioye, sekjane'yi ka 'yuyeyinie'e, 'yina ka sijwanayijna'a ti ja'yekiunieje'n.

21Siunie i'nio' ti jantate isia'm ni jitiejiejwa, jawijna'm pet siunie ti janejyi'n ijiap siunie i'wit ti awo anechiyasa', iyo'ate awo ti atate isia'm siunie ata ilia'm, 'yina ayejen 'niji ti ajiap ni Inia' ti yi'iji'n jana ji'wet ti anechiyas.

²²“¡Siunie jik'iot tjojwa'l po', k'iuvi siunie Sinia' jikimet ti 'es iyone napo Sinia' jilis ti ijwija'm!”

Apocalipsis 4

Ijnonitieve yi' poliyi

¹Jlampa pajayi'ni ti yam'niji kiaka, sekyi'i a'yen'ne poliyi, 'yina a'wenayi ti 'ajla'm. Siojo jla'lap ja i'nio' ti ape'yayi ti 'nelanjie'e ti 'yiniye siujlie'e 'woso' wakiak'iu', 'yina paka'ne siupa iyonk'i 'ate: —Jomet, 'wuj'li ape'e 'ni siu'nie, ja'winki'na'm siuniwa wask'i nelaja ja'nakaj kanekta 'nijiji.

²Jakayi'ne ti kia'iyosiojopa Sinia' jikimet ti 'es ti ayet'ijyipi, sekyi'i ti a'wena siujlie'e anechiyas ji'wet ts'iji poliyi, jaka 'neje jla'am siojo yijijyi'n.

³Siojo jlonye iyo ti 'es, iyo'ate jla'a 'wosta' jlokio siu'neje ni ji'wole ti jiwats'o, ti intaj jla'al je ijwi'yi. 'Yina siujlieja in'wet ti anechiyas ji'wet siujlie'e jwats'ilkat siunie jla'al nak iniujwape'n, kia'iyojliyi ti 'es iyo'ate siujlie'e sisaj jle' iyo'ate esmeralda.

⁴'Yina a'we'n 'neje jawa veinticuatro siu'niwa ti kia'iyosiojopas ji'wetis ti iniujwape'n jlajak anechiyas ji'wet, yiyits'ik'iji'n siunapo i'nio' ti jwajla iyoyits'i'ni ti ji'wuye lemi 'najli, 'yina jlete'l 'yutiamk'i siuniwa tiwenajamk'i siunapo ti kia'iyot'ank'i pijia'm ti ji'wajiet wikinie maja ti 'najli.

⁵Siojowa ti tak'ayetajats'i sek taj'le ni yi'j lajak anechiyas ji'wet, siu'neje jawa jla'lapis papo ti 'loj i'nio', siu'neje jawa isiumtijnits'i; 'yina jitieyi'i jlajak in'wet anechiyas ji'wet sekyiye'e siu'niwa ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji jwatis ti tiwoki katesila ti yatamk'i, jawaka siunapo ti kia'iyosiojopas ji'wet itij'we times tom'niji Sinia' jikimet ti 'es.

⁶'Yina jitieyi'i jlajak in'wet sekyi'i 'neje siu'nie, 'yiniye ni i'niat lajlik'i ti 'esi ti intaj jla'al tijwayiji'ni. Jikiowe'e siojo yi'j lajak in'wet anechiyas ji'wet, jikiusilk'i 'neje, sekyiye'e jawa ijniujlits'i pini' Sinia' jilisajna' ti jitiete'l ijniulk'i tom 'niji jitieyiji jawa jitiete, tom 'niji ji'wechaja jawa ijia.

⁷Siojo inia'an 'nak 'yiniye pet 'ni k'iwajla, jlampet siojo jikiecha 'nak 'yiniye pet siu'nie tolo, jlampet siojo jikiecha 'neje 'nak 'yiniye pet 'ni i'nio' ja k'iejliyi. Siojo 'wanjli isia'm 'nak 'yiniye pet siu'nie ajwejnás jikie' wuj ti ijwi'ya.

⁸Siojowa ijniujlits'i pini' Sinia' jilisajna', kiajatak'i ti kia'iyosiojopas ji'wet itij'we ijwienjli tom'niji 'niwa jijwesis, 'yina siojowa jitiete'l itijwk'i, po' jawa ti yi' kisie'e, po'neje jawa ti yi' jitiowaja'm. Jlomas itijwe ajnaj kia'iyojliyi ti je mamiyisie ti takelisiejne'n, ti iyoyis'ni 'ate: “¡'Es, 'es, ijiate ti jlam 'es, 'ni Saka'niona, ti lajk'ipa ka ijnojli, siunie ti po' ta'a ti 'nelanjie'e, siu'neje na ti jla'am siunie 'naka, siu'neje na ti ja 'nejts'eje!”

9-10 Jak je iyoyiji siuti iyo jawak pini' Sinia' jilisajna' ti ijniuylits'i, ti iyunitietajas jak siojo ti yi'iji'n jlajak anechiyas ji'wet, siu'neje ti kia'iyoy jinikanitieiwiwinatajasi siu'nie ti jajnok'i'ni ti 'wasa'n, sekyi'i siojopo veinticuatro ti jwajla iyoyisits'i'ni i'nio' t'akosjlete'l itiyeyisiji'n kiajwe, sekyi'i ti iliena'ak'i siojowa yinis jleti'le ti yinis jitieiwi'ni jlajak anechiyas ji'wet, sekyi'i iyoyisie 'ate:

11 “Saka'niona ti Sinia', je inlakiki'i wek, 'yina ti 'yu'wa'm siunie tiwona'a ti inwunitie, siu'neje ti tiwok ajaye, siu'neje ti ijnonitie ni at'oni iyo. Lapakawo ti a'm ti alesajna' wikie'eyi siuniwa wask'i'nelaja. Tepa jawo ka je poye niwaka 'yina ti jitenkiunie ka kiak awoyi.”

Apocalipsis 5

Siupa 'wolepo 'woma tiwenaja'm siupa imp'esinik takapajlatak'i

1 Sekyi'i a'wene jak siojo i'nio' yi'iji'n jlajak in'wet, ji'wet 'ni anechiyas, ti isi'me siu'nie imp'esinik ti takapajlatak'i itiuymat 'niji jijweyeje. Po' jawa inamtis yiji, 'yina po'neje jawa yi' siu'nie tomi kisie'e. 'Yina je lajk'i 'niwa ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji 'yit'i ape'e jak imp'esinik jawak inamtis ti tip'ona ape'e siuniwa ti it'imina ti je 'esiji ka ilajna'm pa.

2 A'wen 'neje ja injlojwanik poli jlele ti wuj ti jijweye po', 'yina siunie jla'lap jwesiejayik'i'ni ti taka'yanan'ni, ti iyo'ate: —¿Tepa yi'ni siupa 'yu'we jla'm ka ila'nik'i siuniwa ti 'yit'i ape'e 'ni siu'nie imp'esinik, sekjane'yi ka ilanajamna'a?

3 Tiwet'ianaja ka poye paka ka ine' poliyi, ni'ne ka ine'yi 'ni ajnat, ni'ne ka ine' ajnat kiajwe, ka 'no'we ka ilajna'm, ni'ne kan'yejne'n jiwek.

4 Yina ti ya'am je pa ts'esiek'i, ti ap, lapakawo ti je a'we'en ka ne'yi pa ka 'no'we ka 'najlinitia'm jak imp'esinik siu'neje kanjweyi ka in'ye'en siupuwa yiji.

5 Yina ijwienjli'ne ja siojopo i'nio' jwajla'a iyots'i'ni ijliuk'i'm ti iyonk'i 'ate: —Leyi ti jlap'ni. 'Ye'en, siunie i'nio' jle' iyo'ate “K'iawajla siunie tajla'm napok Judá jika kia'lis”, siu'neje na David jlas 'neje ni siunie tomi pijia'm. Jla'am pajk'i ti itietek'i isia'm siunapo jitiejiejwas, 'yina naka ti 'yu'we jla'm ka ila'nik'i niwa ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji ti 'yit'i ape'e ni imp'esinik siu'neje ti ja inlajna'm.

6 Sekyi'i ti a'wenayi ja 'wolepo 'woma takasiti'n jikiowe'e siojowa ji'wetis napo anechiyasas, siu'neje jawa ijniuylits'i pini' Sinia' jilisajna' jitiете 'loj, siu'neje japo i'nio' jwajla'a iyots'i'ni, 'wanjliyi ti iyo ti tiliana. Ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji jawa jik'iulis, kia'iyojliyi jawa jitiете 'nak nojwaja'm 'neje, jawaka siojopo ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji Sinia' jikimet ti 'es ti ijliu'we 'ni ajnat.

7 Sekyi'i jaka siojo 'wolepo 'woma yamayi siojo imp'esinik takapajlatak'i'ni ti yi' kiojyi siojo yi'iji'n jlajak in'wet anechiyas ji'wet.

8 Jak je iyoyi siojowa pini' Sinia' jilisajna' ijniuylits'i ti jitiете 'loj, siu'neje japo veinticuatro i'nio' jwajla'a iyots'i'ni, ti i'winayisi ti isime, sekyi'i ti t'akosjlete'l

itiyejayisiji'n pet ajnat'e ts'e jitieyi'i jak 'wolepo 'woma. 'Yina ijwienjlijamk'i siojowa ji'woso'l siojowa t'aka'l 'lojk'iji'n a'lenta kias ji'wole, siu'neje jawa inat jijwa'al ti wikinie maja ti 'najli, ti tipoyijk'i ti tisiayejamk'i siunie jini inkajk'i jle' iyo'ate incienso, 'yina jawak itiunisin'ni jikiojyi 'niwaka siuniwa t'ajlayejes siunapo Sinia' jilis.

⁹'Yina yilisisk'i siu'nie inka'le ink'ie' ti iyo'ate: "Jla'am je jiwo ti jiki'me ni siunie imp'esinik ti takapajlatak'i, 'yina ti 'yu'wa'm a'm, siu'neje na ti jilie'nik'i siuniwa t'etiejek'i ape'e ti inamtis yi'i ti it'imina ti je 'esiji paka inlajna'm paka i'nio' jiniliakie. Lapakawo ti pajk'i ni siunie tiwona'aja ti inlana, siu'neje ni a'woyis ti tisa'ni, ti jikat'ini ape'e ti jleki napo i'nio' ti tajlits'i wikie'eyi niwa ajnatis, siuniwa wus siu'neje niwa je wus, i'nio' ti inijle'en niwa jloniye iyo, siu'neje niwa ji'lija iyo, 'nakayi ti jawo pet Sinia' jilisa'.

¹⁰'Yina jiwojwa'n anechiyasisa', siu'neje ti jiwojwa'n Sinia' jika pa'yijisa', siu'neje ti jlekiagle ti jijniejiet'e ni ajnat."

¹¹Jlampa yama'niji kiaka, sekyi'i ti a'yena'aja pijia'm. Ape'yayi ni jla'lap iyo japo injlojwajnas poli jlele ti 'loj ti je titieyeje ka tetinak'i, 'yina yikajlasiapen'ni siujlieja anechiyas ji'wet, siu'neje jawa pini' Sinia' jilisajna' jitiете 'lo'weje'n, siu'neje japo i'nio' jwajla'a iyots'i'ni,

¹²jla'lap jwesiejayik'i'ni ti iyoyits'i 'ate: "¡Siu'nie 'wolepo 'woma ti titimaja ti tiliana, 'nak jla'm ijiate ti 'yu'we ka tiwunitie. 'Yina ti ijiate ti jijweye po', siu'neje ni ijios niwa jikijmatis, siu'neje ni t'ajankijnieye iyo, siu'neje ti je ijlie'en paka k'iejliyeji pa. 'Esiet'itie ti kiak tiwonaja ti tiwok lajaye, siu'neje ti tiwunitie!"

¹³Je nakata, siu'neje ti ape'ya siuniwa Sinia' jilisajna' yiji pet ni poli, siu'neje niwa yi' ape'e 'ni ajnat, siu'neje niwa yi' ajnat kiajwe, siu'neje niwa yiji pet ni i'niat lajlik'i, ti iyoyits'i 'ate: "¡Siunie yijyi'n siojona anechiyas ji'wet, siu'neje na 'wolepo 'woma, napoka ti 'yu'we ka tiwok lajaye, siu'neje ka tiwunitie, 'yina jajnok'i'ni ti ja kiak tiwonaja!"

¹⁴'Yina iyoyis pet 'ate siojowa ijniujlits'i pini' Sinia' jilisajna' ti jitiете 'lo'weje'n ti isiujlisie: —¡Amén! Jlampet siojopo i'nio' ti jwajla iyoyits'i'ni t'akosjlete'l itiyeyajisijik'iji'n ti ijiunitis.

Apocalipsis 6

Siupuwa ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji t'etieje ape'e pa imp'esinik ti takapajlatak'i

¹Sekyi'i a'wenayi jak 'wolepo' jlas ja iyo ti its'isate ape'e jak imp'esinik siojo takapajlatak'i, siojo iniajnat t'etiejek'i ape'e. Sekyi'i'ne ti ape'yaye siojowa ijniujlits'i pini' Sinia' jilisajna' ti jitiете itijwk'i, siojo ijwienjli, 'yina siojo jla'lap iyo ti pesieje 'yiniye ni siunie isiumtijni, ti iyo'ate: —¡Jomet!

²Yina ti a'yenayi, a'wenayi ja a'lenta lemits'i. Jlampet siojo yi' ape'e jiliusie ni losie a'la'. Sekyi'i tiwenajaja'm siujlie'e tiwenajam'ni siu'nie t'an pijia'm ti tena jletik'i, siuti yama 'yakajayi'i'ni ti jlam ti pajk'i ti t'an pijia'm ti jantatek'i isia'm papo jitiejejwas.

³Siojo 'wolepo 'woma ti yiyeyi siojo tomik'i ti t'etieje ape'e ja imp'esinik jakayi ti timesie jawa no'we ti its'isate ape'e, sekyi'i ape'yayeyi siojowa pini' Sinia' jilisajna' jitiете 'loj siojo tomik'i pet, ti iyo'ate: —¡Jomet!

⁴Siuti a'yenayi, a'wenayi ja jikiecha a'lenta, 'yina jla'm isiatk'i. 'Yina siojo yi' pet ape'e jijweye tekiajlaja pet ka jikamankiye ijnale 'ni ajnat, 'nakayi ti siunapo i'nio' janitej'we ti janapits'i jlam wita'm ti janilajne'n. 'Yina tiwenaja'm 'neje ja jitisajnat tiok siojo ti jwajla iyo'ni.

⁵Yina siojo 'wolepo 'woma ti yiyeyi siojo tomik'i pet ti timesieyiji, jakayi'ne ti najapeja jawa no'we ti its'isate ape'e siojowa t'etiejek'i ape'e ja imp'esinik. Sekyi'i ape'yayeyi pit siojo ijwienjli jawaka 'neje siojowa pini' Sinia' jilisajna' jitiете itijwk'i, jlam pa yiyeyi pet siojo ti najapeja jawa no'we ti pesieje, ti iyo'ate: — ¡Jomet! 'Yina siuti a'yenayi, a'wenayi ja a'lenta isiojwats'i. Jlampet siojo yi' ape'e itiunin'ni pet jikiojyi jla'a ijliak'ajlimpe.

⁶Yina jikiowe'e jawak ijniujlits'i pini' Sinia' jilisajna' jitiете itijwk'i ape'yayeyi pa jla'lap pa ti iyo'ate: —Ijwienjlik'i wek pi jikiojieti ijniujli siunie ipiatatiok t'eyes 'wanjle'e, ni'ne ka najapejak'i wek pi jikiojieti ijniujli siunie jlesiki' jimak, jikaja ni i'nio' inkijmayewo ti jloma ijwienjli. 'Esiji ka je akajyi'n ni impe' siu'neje ni at'es.

⁷Yina jlampet ti yiyeyi ti its'isatik'i ape'e ti ijniujliejets'i jawa no'we jawak t'etiejek'i ape'e ja imp'esinik, jak 'wolepo 'woma, sekyi'i ape'yayeyi pit jawak pini' Sinia' jilisajna' ti jitiете 'lo'weje'n siojo ijwienjli jlampia kia'iyoyeyi pit ijniujlits'i jawa no'we, ti iyo'ate: —¡Jomet!

⁸Siuti a'yenayi, a'wena ja a'lenta majats'i'ni ape'e. Siojo yi' ape'e jle' iyo'ate 'Najlati. 'Wanjliyejap pet isia'm siunie jika anechijiayas ni Inlaye, sekyi'i tekiajlajats'i ni jijweye ape'e jawak jijwa'al ijniujlits'i 'ni ajnat ka iwo jiwet'iaye, ka intejwk'i'ni napo i'nio' ti isiene ni inwak, ka nel'lia inlankini, siu'neje ka inlaye inlankiniji'n, siu'neje ka inkiene niwa pini' yi' ape'e 'ni ajnat ka inlajne'n.

⁹Yina jlampet ti yiyeyi siojo 'wolepo 'woma ti its'isate ape'e siojowa t'etiejek'i ape'e ja imp'esinik ti ijwienjli sikio' itijwa'a jawa no'we, sekyi'i a'wena siojopo japo tilianat'ijyimpe jisiak'alis jitietyi'i siujlie'e altar, ti nak tenaja ape'e Sinia' jlamtis ti iyoyi jlamtikie'.

¹⁰Jla'lap ijiok'i'ni ti iyoyits'i 'ate: —Ika'niona ti lajk'ipa ka ijnojliji, a'm ti i'notataje, siu'neje ti je tiliakiki'a'm. ¿Tepat'iyi pet ka'ye'en napo i'nio' yi' ni ajnat siunie iyoyi, ka awo pet sajaye siunie tiwonats'e ti kaslajne'n?

¹¹Sekyi'i ti tijwankitajamk'i'ni jawa ji'wuye ti lemi ti t'ojienak'iji'n. Sekyi'i tiwonajayi 'ate: —'Esiji ka k'iuyejiap, ka ijnojlia'm ni janojwaja'm siunapo as'lejwas yiji ni jikijmaye ni Sijwajieti ti ja tiwonaja 'ate iyo ni siunie tiwona'ase ti inlanajajyin'nijpe.

¹²Jlampet ti yiyeyi ti its'isate ape'e siojo ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji t'etieje ape'e ja imp'esianik siojo 'wolepo 'woma, siuti a'yenayi, sekya'i ti poye siojo ti ijiat ti pansak'i ti ajnat ti'wesi. Isiojwayeyiji ni kilie' ti 'yo'me, iyoye'ate siunie ji'wu' jla'a ask'ilieki ti isiojwa'. 'Yina siunie we'la kia'iyojliyi ti isiataje, 'ate iyo ni 'woyis.

¹³'Yina siuniwa katese'l namak'i isia'm ti iniuk'iji'n ape'e 'ni ajnat, 'ate iyo niwa higok jla' ti yi' ajnat'e ti jlajwu siunie wujwi ti i'wiati'ni, ijios ajnat'e ti je wakalta'aja.

¹⁴Jlampet siunie poli a'yejnap pet siunie imp'esianik ti takapajlatak'i ti je tiliatak'i siuti yapilietaja'm jla'am, ti netia'n. 'Yina siuniwa tikijnaki siu'neje niwa ajnatis ti i'niat tijwajape'n wikie'eyi ti titiajlina, je yiye'ek'i siuniwa ji'wetis pet.

¹⁵Jlampet siunapo anechiyasas yi' ape'e 'ni ajnat, siu'neje napo anechiyasas wus, siu'neje napo tokis jika anechiyasas, siu'neje napo i'nio' jwajla'a i'wi'in, siu'neje napo jwajla'a iyots'i'ni ti jleyis po'; wikie'eyi napo i'nio', siunapo inkipijnas, siu'neje napo je yi kiajwe ka ne'yi paka anechiyasa' - wikie'eyi napoka ti ijioyi niwa tikijnakiyis ti inijwekk'iji'n ti jitiej 'yutiejesi niwa wase'l ti 'yuyisk'iji'n, siu'neje ti 'yuyisk'i kiajwe niwa sisajas wus.

¹⁶Sekyi'i ti takajlunieyis'ni lajap ti iyonisi 'ate niwa tikijnakiyis, siu'neje niwa sisajas wus: —'Kiaye sitipe'e, nip'onayi sitipe'e, 'nakayi ti ja kaslajk'i jitieyi'i siunie yi'iji'n jana ji'wet ni anechiyas, siu'neje ni 'wolepo 'woma ti ja jwesieja!

¹⁷Lapakawo ti yiyi siojona jika jloma pet nak insajkinaye ti wuj, 'yina ka kia'iwonie'e ka poye pa ka into'm ilia'm naka.

Apocalipsis 7

Siupapo ciento cuarenta y cuatro mil (144.000) i'nio' ti 'yakajats'i

¹Jlampa yama pet 'niji kiaka, 'yina a'wena japo ijniujlits'i injlojwajnas poli jlele ti takasitk'i, ijwienjli ja t'as 'niji iniwuki, jikiecha 'neje ja t'as 'niji wikinaja, jikiecha ja t'as 'niji taj'le ni kilie', siojo kiecha t'as pet 'niji ijiojwi ni kilie'. Japokap'an ti je iwi'injli kiu' nak jlajwutiok ka inajwuti wikie'eyi ni nojwa'm siuniwa taj'le'yi ti yejwutits'i, ka inetiajnate'n 'ni ajnat siu'neje ni i'niat lajlik'i siu'neje niwa a'la'.

²Sekyi'i a'we'en 'neje ja injlojwanik jikiecha ti tal 'niji yi'i ni taj'le ni kilie' ti itiu'un ni siujlie'e wikinie tikienaja'ni pa ti tiwok jijwukisa', ti tajle pa Sinia' ti laj jlaja. 'Yina jaka 'neje ti ijliuyi'ni japoka ijia injlojwajnas poli jlele siojopo ti tijliukieje ka iwo jiwet'iaye 'ni ajnat siu'neje ni i'niat lajlik'i, ti iyo'ate:

³—¡Ejlo'o kiu', ke k'iejliyeyi kiu' paka wonayi 'ni ajnat siu'neje ni i'niat lajlik'i siu'neje niwa a'la' siuti je atemajliyi'iji ka iyok jijwukisie'e napoka Sinia' jikawos ka yina'ak'i niwa jitiokiots'i'!

⁴Ape'yayeyi siojo nojwa'm siupapo 'yakajats'i, ciento cuarenta y cuatro mil (144.000) ti wikie'eyi ti tiwoma wita'm siunapo tajla'm siunapo Israel jika kia'lis ti 'lo'weje'n.

⁵Yina doce mil siunapo i'nio' tajla'm pet siunapo Judá jika kia'lis ti 'yakajats'i, doce mil siunapo tajla'm pet siunapo Rubén jika kia'lis, doce mil siunapo tajla'm pet siunapo Gad jika kia'lis,

⁶Jlampet siunapo tajla'm pet siunapo Aser jika kia'lis kia'iyo doce mil. Jlampet siunapo tajla'm napo Neftalí jika kia'lis kia'iyo doce mil. Siunapo tajla'm pet napo Manasés jika kia'lis kia'iyojliyi doce mil.

⁷Jlampet siunapo tajla'm napo Simeón jika kia'lis kia'iyo doce mil ni nojwa'm, 'yina siunapo tajla'm pet napo Leví jika kia'lis ni nojwa'm kia'iyojliyi doce mil. Siunie nojwa'm pet napoka tajla'm napo Isacar jika kia'lis kia'iyo doce mil.

⁸Jlampet siunapo tajla'm pet napo Zabulón jika kia'lis doce mil. Siunapo tajla'm pet napo José jika kia'lis kia'iyojliyi ni nojwa'm doce mil, 'yina jlampet napo tajla'm napo Benjamín jika kia'lis kia'iyo doce mil.

'Lojwe siupapo i'nio' ti ji'wuye lemi

⁹Yam pet 'niji kiaka, ti a'yenayi, a'wena napo ¡ok! ti tajlits'i wikie'eyi niwa ajnatis, i'nio' siunapo jloniye 'wenayiji siunapo ji'lija 'wenayi. Takasitk'i ts'e yi' jlajak in'wet ti anechiyas ji'wet, jitiyei'i 'neje jaka 'wolepo 'woma, je titieyeje ka tetitina kajeyepa 'loj. Lemiyeyi ape'e 'yina ti jawaka jla'am ji'wuye, 'yina wisiuk jik'ase'l inijwankitisiyamk'i.

¹⁰Kijlamiyeja'm ti iyo'ate: “¡Siunie Sinia' ti yijijyi'n siojona ji'wet ti jla'am ti anechiyas, siu'neje na 'wolepo 'woma, ti napoka ti tajle jana injwajieti!”

¹¹Yina wikie'eyi siojopo injlojwajnas poli jlele takasitk'i ti nojwisiap siujlieja ji'wet ni anechiyas, siu'neje japo i'nio' ti jwajla'a iyots'i'ni, siu'neje jawa ijniuylits'i pini' Sinia' jilisajna' jitiете 'lo'weje'n. Sekyi'i japo ajwel'ni injlojwajnas poli jlele sek t'akosjlete'l itiyeyisi'iji'n ajnat'e yi'i jlajak anechiyas ji'wet ti iyunitis,

¹²ti iyoyists'i 'ate: “¡Amén! ¡Jayunitie 'ni Sinia', jayok lajaye ti jla'am ti 'yije'en, jayunitie ni jijweye iyo, jla'yi ti je ijlie'en paka k'iejliyeyi ti 'yijene pi iyone! ¡Jayunitie ti ijat ti kasp'elisijne'n, 'yina jajnok'i'ni ti kiak ja tiwonaja! ¡Amén!”

¹³Yina ijwienjli'ne siojo si'yase'n siojopo i'nio' ti jwajla'a iyots'i'ni, ti iyo'ate: — ¿Ten 'napoka 'napo ji'wuye lemi? ¿Tepa tajli?

¹⁴Akiujlie'ne pet ti awo'ate: —T'eyi, 'ni ika anechiyas, a'm ti 'najane. Ijwilk'im'ne ti iyo'ate: —'Napoka siu'napo ti tijwajyi siukia ti ijat ti a'tiek'i jijliak'ali, siu'neje ti

pajk'i ti ilij niwa ji'wuye ti iyoyisi jika kieye siunie ti ilimijietis naka 'wolepo 'woma ji'woyis.

¹⁵“It'imina ti tejejets'i janak ji'wet ni Sinia' ti anechiyas, 'yina niwa ajnajas, niwa jlomas ti isimk'iji'n yi'i jana Sinia' ji'wuk. 'Yina siunie yiji'n ti yi'iji'n jana ji'wet, naka Sinia', naka ti yijap siu'neje ti jan'yena.

¹⁶Jika nel'lia ja ke inopej'ne, ja lajak'i'ne pa siunie ti jika na'la iniope'ni, siunie akat kia'iyojliyi ja ke ilajnen'ne, siunie kilie' jla'al ja lajak'i'ne paka wone.

¹⁷Lapakawo siunie 'wolepo 'woma ti yi' kiowe'e siojona 'es ji'wet ni anechiyas jan'yejnap jiwek siunie ti i'yena niwa sontas, janajnin'ni k'iyie ti jajnoyiji niwaka i'niatis isisits'i ti tajla'm niwa tikijnakiyis, ti iyo 'wasankiyeja', 'yina Sinia' jitiet t'e' inlejak'ina'a.”

Apocalipsis 8

Siupa ti pajataja ti nojwa'a puwak ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji t'etieje ape'e pa imp'esinik ti takapajlatak'i, siu'neje pa incienso tenaja'ni ti wikinie maja ti 'najli

¹Yina siojo 'wolepo 'woma ti itijwa'a siojowa ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji t'etieje ape'e pa imp'esinik ti takapajlatak'i ti its'isate ape'e, ti yiyeyi siojo ijwienjli 'wanjle'e, sekyi'i ts'iji poliyi mamiyeja'm, ni'ne ka ijnewit'ijiampe japa inetinki ijwienjli yiyi japa kiliekie' yiji ti kia'io.

²A'wena japo ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji injlojwajnas poli jlele ti takasitk'i jitieyi'i 'ni Sinia', sekyi'i tijwankitajamk'i jawa ji'woso'l, siojowa tipajwukk'iji'n.

³Paj ti 'nesa'aja ja jikiecha injlojwanik poli jlele, itiu'un siojo incienso tenaja'ni ti wikinie maja ti 'najli, sekyi'i takasitiejape'n siujlieja altar. Sekyi'i je iyo ka tiliakiki'i siojo incienso ti tiwenaja'm, sekyi'i ti iyunie ti yine ape'e jlajak altar ti wikinie maja ti 'najli jitieyi'i siujlieja anechiyas ji'wet ti 'es, 'yina ji'niayi ijwienkitayi niwa t'ajlaye wikie'eyi napoka Sinia' jika kia'lis.

⁴Jak je iyoyiji siojo tosie tajla'm siojo incienso jikiojyi jaka injlojwanik poli jlele, siu'neje niwa t'ajlaye napo Sinia' jika kia'lis yam pijia'm ti tajla'm ja injlojwanik poli jlele jikio', paj ti yiyeyi pi Sinia'.

⁵Siojo injlojwanik poli jlele isimayi jawa si'yakia ti tajla'm siojo jwat yi' ape'e jlaja altar, sekyi'i ijiosayik'i'ni siujlieja tenaja'ni jla'am siojo incienso, sekyi'i ti isiayeyi ape'e 'ni ajnat. Sekyi'i poye siuniwa ti yek'isia'm, sekyi'i kijlamiyeyija'm niwa ina'lapis iyo, siu'neje niwa tak'ajyits'i, siu'neje ti ajnat ti'wesi.

Ti jlamata pet pi yi'i pa injlojwanik poli jlele ti yiyi ipiejwuyek'iji pet japa ji'woso'

⁶Siojopo ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji injlojwajnas poli jlele ti tiwok ji'wosola' siojowa tipajwukk'iji'n, pajk'i ti itime ti iniwakajlanitis ti jampajwuyisk'i, siuti yiyeyi ja yi'i ja ti tiniajnata.

⁷Siojo injlojwanik poli jlele iniane ti ipiejwuts'i jlaja ji'woso', sekyi'i ti titietajayi isia'm pet jawa alatiu' ti ijlinik'i ja jwat siu'neje ja 'woyis. Jak je iyoyiji siojo ijniuj'li ape'e ijliena kajnewita'm jikiowe'e 'ni ajnat no'we ti jwat itiujuwk'i'ni, siu'neje niwa a'la', wikie'eyi 'neje niwa jop ti jiwats'o yi' ape'e 'ni ajnat.

⁸Yiyi 'neje siojo injlojwanik poli jlele tomik'i siojo inia'an ti ti'woso' ji'woso' ilie'en pet, titietajam'ne pet ja i'niat lajlik'i siojo iyo'ate jlaja tikijnaki ti tak'ayi'ni, jak je iyo siojo k'ie' ja ijniuj'li ijliena kajnewita'm jikiowe'e ja i'niat lajlik'i inikajyina ti iyo 'woyisa'.

⁹Wikie'eyi siukiwa yiji pet jak i'niat lajlik'i ja ijniuj'li ijliena kajnewita'm jikiowe'e no'we ti 'yajle'n. Siukiwa kasejkanayis wus yiji ja ijniuj'li ijliena kajnewita'm jikiowe'e kiwa no'we pet ti iwiesits'i.

¹⁰Yiyi 'neje siojo injlojwanik poli jlele siojo tomik'i japo times ti ti'woso'ji'n ji'woso' ilie'en pet, jakayi'ne ti iniuyeje'n jla'a kates ji'yusiki tal poliyi ti tak'ayi'ni, 'ate iyo 'ni jwat ti tiwoki katesa'. Jljak ijniuj'li ape'e ijliena kajnewita'm jikiowe'e niwa tewukis siu'neje niwa i'niatis ti tajla'm niwa tikijnakiyis.

¹¹Yina siujlieja kates jle' iyo'ate Pajyi. Jak je iyoyiji siuniwa i'niatis ti ijniuj'li ape'e, 'yina payejets'i pet, it'imina ti je jlase' kiapo i'nio mases iliajne'n.

¹²Yina ti yiyeyi pet siojo injlojwanik poli jlele siojo tomik'i japo najape ti ti'woso'ji'n ji'woso' ilie'en pet, sekyi'i ijliena kajnewita'm jikiowe'e ja kilie' ja jiwet'ia, siujlieja we'la kia'iyojliyi, siojowa katese'l kia'iyojliyi. Jak je iyoyiji siunie jloma je itioyi'i, 'najata jla'am ajnatiok ti yi' ape'e 'ni ajnat.

¹³Siuti itiej atatayi'iji 'nijiye, ape'yayeyi siojo ajwejnás jikie' wuj, ti ijwi'ya jikiowik'i ja poli, jla'lap ijiok'i'ni, ti iyo'ate: —¡P'ijliusisíe'itie napo i'nio' napo yi' ape'e 'ni ajnat, kajeyepa ti jiwet'ia japoye ka pesiejatajanie'e siunapo ijia injlojwajnas poli jlele najape ka ilanta niwa ji'woso'l!

Apocalipsis 9

Ti yiyeyi pet siupa jikiecha injlojwanik poli jlele jlampa ijwienjliye'ni sikio' itij'we papo ti ji'woso' ilie'en

¹Jlampa iliena'aja pet jla'a ji'woso' siojo jikiecha injlojwanik poli jlele sekyi'i ti ijwienjliye 'ni sikio' itij'we japo ti no'we ti ji'woso'l ilie'en, sekyi'i a'wena siujlieja kates ti yi' ajnat'e siujlieja ti iniujwe'n ti tal poliyi. 'Yina jlajak kates ti ajwel'ni tekiajlaja siujlieja jikie' ti t'ajlinitieja'm siojona kiawe ti je ti'wena isia'm pa jik'ioyi siunie 'najlati 'wet.

²Sekyi'i ti 'yajlinitieja'm jlajak ijnaki, 'yina iniuye kisie'e ja tosie ti yam pijia'm 'yiniye ni jitiúsie jana inka'we ti wuj. Siojo tosie jaka'ne ti ajnaj iyunitiji ni kilie' siu'neje ti je iyo inyejla.

³Namik'i ja tosie siojowa kio'ol ti ijwi'ya'ni ti itij'w ape'e 'ni ajnat, siupa jijweye tiwenaja'm iyo'ate iyo siujlie'e ajliu pastana ni ji'wok iyo ti i'nio' ijyikie.

⁴Yina nak je tiwenaja'm ka poye paka iwone niwa jop yi' ape'e 'ni ajnat, jla'yi niwa a'la' siu'neje niwa a'la'wole ti jiwats'o kanets'a. Napokata jla'am siunapo i'nio' ti Sinia' jika jwukis ti lajk'ipa ka tena'a jitiokiots'i'le, ti tijliukieje ka poye paka iwone.

⁵Yina je tiwenaja'm 'neje ka inlajne'n, najata jla'am kan'wejnank'i papo i'nio' pa ji'wok ti ijwienjli sikio' itij'we puwa we'lajas tenaja ka kiak iwo. Siupa ji'wok iyo siupa isiene papo kiak iyo 'ate iyo jla'a ajliu pastana ti i'nio' ijyikie.

⁶Siuwaka siusiwa jlomas napo i'nio' ti jantanisink'ie siunie jiliaye ka'najle'n, 'yina ja ke in'wenis. Lapakawo siojona 'najlati iyo ni i'nio' ti 'yalata jatojwajape'n kajeyepa ti janitejwiki'n k'ieye napo i'nio'.

⁷Jawak kio'ol je jilis iyo'ate niwa a'lentas siuniwa inwak jiwos. Po' siuniwa yik'i ape'e niwa jlete'l iyo'ate iyo siujlie'e tena'a jana anechiyas jletik. Jlampet siunie jitiokio' 'yiniye pet ni i'nio' ni k'iejliyi.

⁸Siuniwa ji'wole iyo'ate jana asejnia niwa ji'wole, siuniwa jikinte iyo'ate na k'iwajla jikinte.

⁹Jlampet siunie t'ot jip'otis tejeye ni inwak wikijnies, siuniwa jijwesis jla'lap iyo ti pesieje, iyot'e 'ate iyo niwa kaletajas siuniwa ti itio'on ti t'osiya ti yiji ni inwak.

¹⁰Jlampet siuniwa jikiase'l, jlanis po' iyo'ate jla'a ajliu pastana ni jlanis. 'Yina sektaj'le siunie jijweye, ti jankiene napo i'nio' ti jitiej janojwank'i ni siunie ji'wok janwo ti janjwanjli sikio' jantej'we niwa we'lajas ti kiak jawoyi.

¹¹Siunie jika anechiyas naka injlojwanik poli jlele ni siunie ji'wet pet siunie kiawe ti je ti'wena isia'm pi jik'ioyi, ti 'najlati 'wet, jle' iyo'ate ti Hebreo ji'lij Abadón. Jlampet ti griégojos ji'lij iyo'ate Apolión, ti awonaja pet 'ate Kalankijeta.

¹²Ijijatjliyi, yam'niji kiaka inia'an inwet'ia. 'Yina ataj ena'ate times niwa netia'n.

Ti yiyeyi pit siupa jikiecha injlojwanik poli jlele ti joye kanjwanjli siupa 'wanjle'e ka ila'an japa ji'woso'

¹³'Yina ji'woso' iliena pet siojo injlojwanik poli jlele tome'e siojo tome jlaja, ape'yayeyi pa ina'lap ti to'm jikiowe'e siojowa altar jik'iulis ijniuylits'i ti wikinie maja ti 'najli, yi'i ni Sinia'.

¹⁴Sekyi'i paka jla'lap pa tomts'e iyone'ne 'ate jak injlojwanik poli jlele ja tome'e siojo tome jlaja ti ji'woso' po': —Lajnuts'i siunapo ijniuylits'i injlojwajnas poli jlele ti tilie'nitieje ni tewuk ti jle' iyo'ate Eufates ti je jlase'.

¹⁵Siojo injlojwanik poli jlele sekya'i ilienajats'i japoka ijia injlojwajnas poli jlele ti janlajne'n papo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ti ijliena kajnewita'm jikiowe'e siupapo janlajne'n. 'Yina lapakawo ti naka ti pajk'i ta'a ti tiwakajlanitie k'ieye ka kiak iwoyi

ti yiyeyi jakiak inetinki jana kiliekie', siu'neje jakia jloma, siu'neje jakia we'la, siu'neje jakia najkap ka iwo wet'iaye.

16'Yina kiak amit isia'm siojo nojwa'm japo tokis siojopo yik'i a'lentasts'ape'e doscientos millones ja nojwa'm.

17-19'Yina t'ot jip'otis wikijnies jikie' jla'am ni inwak, ni siunie k'iejliyi'ni iyo'ate ni jwat, siunie jla'al lasaje ijlijni'ni ni majajyi 'ate iyo ni azufre. Jlampet siojowa a'lentas jlete'l jawa iyo'ate niwa k'iwajla niwa jlete'l, jwat tal jikiwitk'i, tosie siu'neje ja azufre. 'Yina ijliena kajnewita'm jikiowe'e napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ti no'we ti 'yajle'n itij'we niwak inwet'ia, siunie jwat siu'neje ni tosie siu'neje ni azufre tal jikiwitk'i jawa a'lentas. Kajeyepa ti siojowa a'lentas jijweye yijits'i jawa jikiwitawa, siu'neje jawa jikiase'l. 'Yina siojowa jikiase'l jlete'l po' iyo'ate iyo niwa injlajas ti siuniwa je ijwietanit ti yokie pa. 'Yina jawaka ti isiene napo i'nio' ti iliajne'n. Kiak iyo ki si'wenkinaja.

20Jlam'ne pet siojopo 'wanjle'e i'nio' ti je yijliyi'ijyi siukiwa jiwet'ia iyo kiapo ijia, yamjliyisi ti iyoyisi ni je 'es ti iyunitis siuniwa wask'i'nelaja ti jikioye jilisajna' jlamis. Je iliyisi ti iyunitis niwa imose'l, siu'neje niwa ti jitiej iyomise siunie wikinie maja ti 'najli, ti isimisie ti 'yotatisi, siu'neje ni wikiniet'aj, siu'neje ni wikinie maja ti t'onk'i, siu'neje jana sisaj, siu'neje ti isima ni a'la', siuniwa ti lajata jitietye, siu'neje ti laj jik'iot tojwala', siu'neje ti je t'iskiunk'iji'n.

21Yamjliyi ni siunie ti takalankijyi'n, siu'neje ti iniwojwa'n aye'wulisie', siu'neje ni jloski'la iyo ti ijiateje 'yaka'ma ape'eyi jana asejnia siu'neje ni ayinie, siu'neje ti je iliyi ti takajlajne'n.

Apocalipsis 10

Siupa injlojwanik poli jlele ti na'm isia'm ti itiujnin'ni siupa imp'esinik jlas ti takapajlatak'i

1Sekyi'i ti a'wena'aja ja jikiecha injlojwanik poli jlele ti na'm isia'm ti tal poliyi siojo ijiatt'iyiji ti jijweye po', ti yiji jla'a poli. 'Yina ape'e jiwek jla'a jletik sek yiye'e jlaja jwats'ilkat, siojo jitiokio' iyo'ate siunie kilie' ti 'es, jlampet jawa jlekijna' iyot'e 'ate ni jwat ti tak'ayi pijia'm ti ijio pijia'm 'ne.

2'Yina itiujnin'ni jikiojyi ja imp'esinik jlas ti takapajlatak'i ti iliejna'm ta'a, 'yina siojo jisiet jijweye t'ase ape'e ni i'niat lajlik'i, siojo jil'lie'em t'ase ape'e pet 'ni ajnat.

3Sekyi'i siuti tana'a, 'yakets'ijiap 'ate iyo ni k'iwajla ti yapata. 'Yina tan jiwekie'e ti pesiejayi pit 'niwa ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji isiumti'n, jla'lap iyo pit ti isiumtijnits'i.

4Jak je iyoyi siuti ape'yayeyi, awoyetaja ka 'yite'e kiwa jlamtis iyo. 'Yina je 'esiji ti ape'yayi'iji pi ina'lap tom poliyi ti ijliuk'i'ni, ti iyonk'i 'ate: —Je'e, ke 'ete'ena'a.

Siojo iyo siojowa jipe'ya ti tajla'm niwa ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji isiumtijniyis. Ká ajwel'nina'a. 'Otat.

⁵Jlajmiliet siojo injlojwanik poli jlele ti a'we'en ti t'as ape'e ja i'niat lajlik'i siu'neje ja ajnat sekyi'i jikio' siojo jijweye ijieye poliyi,

⁶ti iyo'ate: —Siunie i'nio' ti je 'ya'al ka paja, jilisanik 'ni ajnat siu'neje 'ni poli siu'neje 'ni i'niat lajlik'i, wikie'eyi siuniwa wask'i'nelaja ni jlele pet 'niwaka, ji'lij iwink'i'm kayo'ate, “Yik'i kiwa jlomas.

⁷Jak je iyoyiji siuti ja ji'woso' ilantana'a siunie injlojwanik poli jlele tomi jlaja ni nojwa'm ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji, ineyeyinie'e siunie k'ie' Sinia' yint'ijyipi ka kia'iwo, iyont'iyipi ti ijwijla'm papo jijweylanawos t'ipi.”

⁸Siupa ina'lap ti ape'yayi ti 'nelanjie'e ti tom poliyi ekiajlayi'ijyi ti ape'yayi, ti iyonk'i 'ate: —Maj, mayi siojo imp'esinik jlas siojo takapajlatak'i ti tilienajam ta'a, ti yi' jikiojyi siojo injlojwanik poli jlele ti t'as ape'e siojo i'niat lajlik'i siu'neje ja ajnat.

⁹Sekyi'i ti akie ti ajoyi ja injlojwanik poli jlele ti sijliuki'ni. Ayi ti awonayi 'ate: —Wenk'i'm ni imp'esinik jlas. 'Yina isiulk'i'm ti iyo'ate: —Siu'u, tojw. Ti ja 'ot akiwitk'i jalatk'i ti jawo'ate ni inkayik ti k'iemijyi, jlampet ti jane' atowiji ja payeje.

¹⁰'Yina akima ilia'm jak imp'esinik jlas ti injlojwanik poli jlele iwink'i'm, sekyi'i ti atojwa. Jak je iyoyiji ti siuti yiye isiwiti, 'yiniye siunie inkayik ti k'iemijyi, jlampet ti yiye itiwijiyi 'yina payeje'ejyi pet.

¹¹Sekyi'i ti kiak tiwonajak'i ti tijliukik'i'm: —Ekiajle'e kiu'ujwe ti jajwe'el siunie Sinia' iyoyi, ti itiejieta napoka i'nio' ti 'loj ti tajlits'i niwa ajnatis 'wenayi, siu'neje napo i'nio' ti ji'lij 'wenayi, siu'neje napo jika anechiyasas wus.

Apocalipsis 11

Siupapo times Sinia' jijweylanawos

¹Sekyi'i ti tiwenajak'i'm siojo a'la' inkajnojliejnat ti 'yiniye ni sisej, 'yina iyonk'iji'ne 'ate siojo iwink'i'm: —Maj jnojlietk'i ni siunie jikie' pa k'iejliyi ti tijniujlietak'i'ni. 'Ye'en pa k'ie' jana Sinia' ji'wuk, siu'neje jana altar, 'yina etiti'n pa nojwa'm napo i'nio' sekyi'i, ti iyunit ni Sinia'.

²Jlampet siunie jitiowe tomi kisie'e janak je awojonk'ieye ka akio' 'oti ka 'ye'en pi k'ie'. Lapakawo ti pajk'i ti ekiajle ta'a siunapo i'nio' 'wenayi ti jiniliaja, 'yina cuarenta y dos (42) niwa we'lajas, ka yot'i 'neje 'ate mil doscientos sesenta (1.260) niwa jlomas, niwa janejyi ti ja kiak jawonisi ti jant'asisk'i'ni janak isi' ti 'es ti janlakiyis.

³'Yina sek jantajlisiap'e siuniwa cuarenta y dos we'lajas ajwel'ni paj ka ineyik'ina'a, ti janwoyi jlamtikie' siuniwa yamtis siunapo ti jijweye jawijna'm.

Napoka times i'nio' 'yakawosa', ti ji'wuye jiniliaja niwa 'yuts'iji'n ji'wuye iyo napo ti jika ameji po'.

⁴Siunapo Sinia' jijweplanawos times napoka pet siuniwa times a'la' olivok, siu'neje niwa times katese'l ji'wet ti yi' ts'e jitieyi'i ni Saka'niona ti ajnat jika'niona.

⁵Siuti po' napo janjwe'el ka k'iejiyeyi paka iwone, 'yina ti jwat siunie itiajlatk'i niwa jikiwitawa, sekyi'i nak isienayi napo jitiejeiwas ti jwat iliankine. 'Yina kiak jawone siunapo teje'yi ilia'm.

⁶'Yina Sinia' jijweye janwejamk'i napoka ka imp'ojna'm ni poli janakaye siunie jloma ti jankatatisi ti jawoye jlamtikie' niwa Sinia' jlamtis, jajnojlietisk'i pet ti ja ke i'najlitk'ie ni pejla ka neki'n. Jla'yi ti jijweye japoye ka inkajyi'n ni i'niat lajlik'i ka iwojwa'n 'woyisa'. Siu'neje ti ja 'najane pi jawone ka k'iejiyeyi paka iwo jiwet'iaje 'ni ajnat ka wejamk'i napo yi' ape'e, jane'yi japa jloma jawo jla'am ka inejni.

⁷Jantemisiji ti jawoyis jika'niyejaji papo tijiuki, sekjane'yi ka inoyena'a kisie'e siunie pinitiok ti jantalk'i siunie kiawe ti je ti'wena k'ioyi, ti jant'ekiye napoka, sekjane'yi ka ilanajanna'a 'yina ti ja ke intayisi.

⁸'Yina napok i'nio' mases janoyik'iji'n ts'e yi'i niwa jika'wulis jana isi' wuj, tenat'iyi'ipe kia jika anechiyasis ti tik'iejwata'a pijia'm japa cruz. 'Yina yikial pijia'm janak isi' siuniwa jleyis t'ipi pet niwak isi'il Sodoma siu'neje jana Egipto.

⁹'Yina jlomas ja najapeja ja nesitaja'm 'neje wek siojopa jikiecha, siunapo i'nio' ji'wetis 'wenayik'i, siunapo ji'lij 'wenayi, wikie'eyi ape'e 'ni ajnat jan'yenayisinie'e niwa t'ajwes mases, 'yina ja ke iwenis ka titijikk'ie.

¹⁰Ja jlam'neja pet napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat jampeniyeisk'i'nina'a ti 'yajle'n kiapoka Sinia' jijweplanawos ti times. Ja inkasajanna'a, sekjane'yi ka initiesiek'ina'a ti jawo ji'wajieta', lapakawo ti siukiapo no'we kiapoka ti jijiak'ali iwijna'm napo i'nio'.

¹¹'Yina yam'niji siukiwa najape jlomas siu'neje jakia yisitaja'm, Sinia' jiyel yikajlamk'i. Sekyi'i ti 'wasanaja'neje, iniyek'i pijia'm papoka. 'Yina wikie'eyi siupapo i'nio' ti i'winis wuj ti jnots'ijnits'i.

¹²Sekyi'i papok times injweplanawos ipi'yayeyisi pi jla'lap pa tom poliyi ti tiwonaja 'ate: —¡Jonie mit 'ne! Sekyi'i ti yamayis pijia'm ti yiyisi jlaja poli ti ijioyis poliyi, 'yina siojopo jikojwas i'winisk'i.

¹³Jakayi'ne ti ajnat ti'wesiye ti ijiat ti pansak'i, 'nak k'iek'i pa no'we siojopa isi' ti iwiests'isia'm, 'yina ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji puwa mil papo i'nio mases no'we. Jlampet siojopo 'wanjle'e je jlase' ja iyo ti jnots'ijnits'i, sekyi'i 'yaka jla'm iwo ti iyunitieyis pi Sinia' ti yi' poliyi.

¹⁴Jlampa inwet'ia timesie kiwa yam'niji. 'Yina ja ke pajayi wat ka neyeyinie'e siunie jikiechaye'eje, nak ja najapayiji'ne.

Siupa to'm jlaja injlojwanik poli jlele ti ipiejwuyek'i pet japa ji'woso'

¹⁵Sekyi'i siojo injlojwanik poli jlele ti tomayi jlaja, jlampa ijwienjliye 'ni sikio' itij'we times tom'niji japo yam'niji, ti ti'wosoji'n, 'yina pesiejayi papo tom'niji poliyi, jla'lap ijiok'i'ni ti iyoyits'i 'ate: "¡Siunie ajnat wikie'eyi siuniwa isie pet ape'e 'nakayi yi kiajwe pet ni jijweye ni Saka'niona, siu'neje ni Injwajieti ti jijliujwanik. 'Yina napoka ti anechiyasas jajnok'i'ni ti kiak jawo!"

¹⁶'Yina sekui'i siojopo veinticuatro i'nio' ti jwajla iyots'i'ni, ti yiyisiji'n siojowa ji'wetis ti anechiyasas jitieyi'i ni Sinia', t'akosjlete'l itijejayisiji'n ti iyunitis,

¹⁷ti iyoyits'i 'ate: "Siuti sa'am sinikanitiei ekiajla'a, Saka'niona, ti Sinia'a'm, ti lajk'ipa ka ijnoj'lia, a'm ti pajk'i ti impo' ta'a, siu'neje ti je jit'iki ka paja, lapakawo ti yi' akiojyi ni ajweye ti je jlase'.

¹⁸Wikie'eyi napo i'nio' yijits'i niwa ajnatis jwesis, 'yina jlam'ne yiyi pet siojona jloma ti awak yiji, ja'ye'en siupi iyo siunapo ti pajk'i ti 'yajle'n. 'Yina siunapo ajwejlanawos, napoka ti ja en jikiojyi siojona ti i'yakanis, wikie'eyi 'neje siunapo ti aka kia'lis, siu'neje napo ti inwunit, 'wanjliyi ka napokaye siunapo i'nio' ti jle' po' ti anechiyasas, napoka 'neje siunapo ti i'nio' jiniliaja ti lajk'iyi paka woyi. Kia'yo janetiajnat napoka i'nio' ti ikajyijne'n 'ni ajnat."

¹⁹Jak je iyoyiji yajmi wek 'niji kiaka, sekui'i ti 'ajlaja'm ja ji'wuk kiwet jlaja Sinia' ji'wuk yi' poliyi, sekui'i ikajayi jlaja a'la' t'aj siujlieja ti 'yakajanitk'i siupa iyot'iyipi pa Sinia' ji'lij, ti yi' kiajwe jlajak Sinia' ji'wuk. Sekui'i ti poye siojowa tak'ajyits'i siu'neje puwa ina'lapis ti pesieje, siu'neje ti yek'isia'm, siu'neje ti ajnat ti'wesi, siu'neje ti je jlase' jawa alatiu'.

Apocalipsis 12

Siojopa asejnia siu'neje pa pinitiok wuj ti iyo'ate ni ajliutie

¹Sekp'an yi'i ti 'yakajayi pet ts'iji poliyi ti inia'an k'ie siunie jawoyi ti japoye ti je jwajla'a. 'Yina asejnia jla'a initoti wita'm jla'am ni kilie' ti iyo ji'wuye, siunie we'la yi' jisietis kiajwe, jlampet siojona jikawonta itijwa'm niwa sikioye times tom'niji ni siuniwa katese'l niwa yi' ape'e.

²'Yina isiu'ujnie'n jlajak asejnia, jlajlas ijiok'i'ni, kajeyepa ti jlas yokie.

³Sekui'i ti 'yakajayi'iji ni jikiecha siunie iniank'ie ti japoye; po' ni pinitiok wuj ti iyo'ate ni ajliutie kejlakiamt'e insatk'i, ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji niwa jlete'l, 'yina siuniwa jik'iulis jla'am itijwa'm 'niwa sikioye, 'yina siojowa tena jlete'le iyo'ate siojona tena jletik'i na anechiyas.

- ⁴Jikias itietajap ts'iji niwa katese'l ijliena kajnewita'm jikiowe'e kiwa itijwk'i, sekyi'i ti itietayi ajnat'e. Jitiei'i jlajak asejnia ti jlas yokie, sek yajapa'aja'n ti i'ye'en ka ine wek kisie'e ja kia'le ti iyota ka intojw.
- ⁵Siuti yiyeje'n ki jlas ayinie, janakaye ni siunie ti anechiyasa k'ie siuniwa wikie'eyi ajnatis, 'yina ti je jlase' ni jijweye. 'Yina siojo kia'le talaja jikiojyi jlaja jlet, sekyi'i ti tokiji ni Sinia' siu'neje ni siunie ji'wet ti iyo anechiyasa'.
- ⁶Sekyi'i yama pet jlaja i'nioki ti i'yiltane ni ajnat laj i'nioye'e siunie ti Sinia' pajk'i ti iwiakajlanit k'ie. Mil doscientos sesenta puwa jlomas yijni ti sek yi'i, je lajk'i jla'am ti 'yakojnie'n.
- ⁷'Yina yam'niji kiaka, poye napo inilajne'n ts'iji poliyi. Miguel, injlojwajnas poli jlele jika anechiyas, jla'yi napo jikawos, ti inilanisi ja ajliutietiok siojo wuj. Kia'iyojliyi pit ja ajliutietiok jikawos po' pet, ti inilajne'n.
- ⁸'Yina siojo ajliutietiok siu'neje japo jikawos je itie, jak je iyoyi ka ji'wet poyeyi ts'iji poliyi.
- ⁹Sekyi'i ti totieja kisie'e ni ajliutietiok, siojo ti 'nelanjie'e iyot'ipi injlatiokie'; Imosik, jle' 'neje ni iyo'ate Sitiejejwa, siunie ti ik'emijiet wikie'eyi napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat. Tijwanaja'a papo jikawos injlojwajnas poli jlelejimpe ti 'nelanjie'e, ti titietajak'i isia'm ajnat'e.
- ¹⁰Jakap'anik'i ti ape'yayeyi ni i'nio' ti tojma'm ni poli, jla'lap ijiok'i'ni, ti iyo'ate: "i'Nes jana injwajieti ti tajle ni Sinia', siu'neje ni jit'iuni, siu'neje ni jika anechijiyas, siu'neje ni jiniwunitieye naka jijliujwanik ti Injwajieti! Kajeyepa ti totie kisie'e siunie ti iyo'ni jitisa' napo si'niayi ijwienjliyi, siunie ti jlomas, ajnajas ti takasitin'ni jitiei'i ni Sinia' ti iyojwan'ni jitisa' napo i'nio'.
- ¹¹Sa'm ijia itiete isia'm, ka lajak'i ni ji'woyis naka 'wolepo 'woma ti tisa'ni, siu'neje ni inka'niye ti 'es ti tajle ni Sinia' ti ijwilisi pijia'm. 'Yina ka kia'iwo ka ijnots'ina jana 'najlati, 'wenajliyi jla'am ti inite'em ta'a k'ie naka.
- ¹²Asa'am poliyis, inkasajyi'n, asam 'neje pet ti jleyeyi niwaka, kiak woyeyi! jIjiate, as'wet'ia po' ajnat, i'niat lajlik'i, kajeyepa ti siunie imosik je pa tojwa'a ti janojwik'i siunie jika jloma, jak je iyoyiji ka jiwak je poyeyi, tisiojmajyin'ne ti jant'eki'ni aswa'm!"
- ¹³Siojo ajliutietiok i'wi'in ti t'ojmak'i ajnat'e, sektajla'a pet ti ijian'ni siujlieja ti k'iejli jlas yiji'n.
- ¹⁴'Yina lapakawo ti tiwok ta'a pet jijwesisa' jlajak i'nioki, siunie ajwejnas jikie' wuj jijwesis niwa tiwenaja'm ti je lis, 'nakayi ti janjwe'ya pet ti jantajla siojo injlatiok ka injwe'yayi siojo ji'wet laj i'nioye'e, jika najkapis najapeja ijwienjli jla'a ijyiwita'm ja yi'i 'yina nel'lia je inope kajeyepa ti takojniena.

¹⁵'Yina siojo injlatiok ta'a ti isienataja ni i'niat ti iyojta tewukie, ti itiajlat jikiwitk'i, ti iyotaja ka i'niat inekk'i.

¹⁶'Yina ti po' ni ajnat iyojliyi jla'am pi iyo ti its'iujuwa'm pi i'niat, sekyi'i ti 'yima isia'm.

¹⁷Sekyi'i'ne siojo ajliutietiook kat'ajayi ti a'tiejam'ni jlajak i'nioki. Sekyi'i ti yamayi ti jiwak yikiaj'le siunapo jilis jlajak i'nioki ti t'ekijiam'ni, napoka siunapo i'nio' iyoyi niwa Sinia' jlamtis, siu'neje napo i'nio' ti je paj ka inleyi ti ijwi'il ni Jesús.

¹⁸'Yina sek t'asa'a isia'm ja ajliutietiook jikiuts'i ni i'niat lajlik'i.

Apocalipsis 13

Pinitiok siupa i'niat lajlik'i jlele

¹Sekyi'i ti a'wenayi ja pinitiok i'niat lajlik'i jlele ti 'nes pijia'm, ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji jawa jlete'l, 'yina itijwa'm niwa sikioye ja nojwa'm jawa jik'iulis, 'yina ijwienlijamk'i'ni siuniwa tena jleti'le napo anechiyasas jawa jik'iulis. 'Yina siojowa jlete'l kia'iyoyi jleyis ijwienlijamk'i'ni tekiajla'ak'i siunie tiwonaja ni Sinia' ti tiliakik, siu'neje ti titieye ilia'm.

²Jaka ja a'we'en pinitiok, siojo k'iejliyi iyo'ate ni kiunie, jlampet jawa jisietis iyo'ate jana so'olie niwa jisietis, siojo jikiwet iyo pet 'ate ni k'iwajla ni jikiwet. Sekyi'i siojo ajliutietiook jijweye iwijna'm pet siojo i'niat lajlik'i jlele, siu'neje ti ijniejiet'e ti isie' ape'e puwa ajnatis, siu'neje ti yikiajle pi jle' iyo ti iyo anechiyasa'.

³'Yina jletik ijwienjli jlaja ti ijiate ti jet'i 'esijipe siukia jikiet'i iyopi, je 'yu'we ti 'wanjle'e kajeyepa, 'yina 'napejli jiwek. Jak je iyoyiji napo i'nio' ti i'winayis jnots'inayijits'i'ni, wikie'eyi napo yi' ape'e 'ni ajnat yamayisk'ijin'ni.

⁴'Yina ijiunitieyis ja ajliutietiook kajeyepa ti jla'am jijweye iwijna'm siojo pinitiok i'niat lajlik'i jlele. Sekyi'i ijiunitieyis ts'iji jaka ti iyoyits'i 'ate: —¿Tempa ka wo'ate iyo siu'nie pinitiok? ¿Tempa jantayi kajwe'el ka int'ekiye?

⁵Jaka pinitiok tenaja 'ate ka iwoyi siuniwa jlamtis jiniliaja, 'yina ti initoniti ni ji'lij. Yeje'ni ni Sinia', siu'neje ti we'lajas ti cuarenta y dos niwa tenaja ti tekiajlaja ka iwo anechiyasa'.

⁶Ijijatjliyi, iyo siukia iyo ka woyi ti iliaki ni Sinia', siu'neje ti tak'etiasane, siu'neje ti ijwiene'e jana ji'wuk siu'neje napo poli jlele pet.

⁷Tekiajlaja 'neje napo Sinia' jika kia'lis ka intayits'i ilia'm, 'yina ja ke intayitisi ti janjwelis ka inilanisi. 'Yina tekiajlaja 'neje ka wikie'eyeyi napo i'nio' siunapo 'wenayi ti injle'en niwa jlonijies iyo ka ne kiajwe, siunapo ji'lij 'wenayi ti yijits'i wikie'eyi niwa ajnatis.

⁸'Yina siunapo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat siunapo jleyis je yi'i naka imp'esinik, jip'esinik ni i'nio' 'wolepo 'woma siunie ti tilianape, ja wikie'eyeyi ti janwunitis

jaka pinitiok. Naka ni siunie imp'esinik ti jleyis yi'i napoka ti pajk'i ti yiya janak ji'wasankiye ti t'o'n, pakayi ti 'nelanjie'e Sinia' ilisanayi ni wask'i'nelaja.

⁹Siunie i'nio' jik'iot tjojwa'l po' kank'iuyeyinie'e siu'nie:

¹⁰"Jlampet siunapo ti tiwoki inkipijnasa', napoka ti ja t'otiek'i a'laja'm, jlampet siunapo ti sijnat tiok ja tikienaja ti ja tilianaja'n, ja ke 'wenaye paka tikienaja janakaye na sijnat jitiok." Naka ti it'imina ti siunapo Sinia' jilis 'esiji ka ini'neti'n siu'neje ti jikiowe jant'oniti ni Sijwajieti.

Pinitiok ti tal ajnata'm

¹¹Yam'niji kiaka, sekyi'i a'wena'aja ja pinitiok jikiecha ti tal pet ajnata'm, jik'iulis times jiwek jla'am iyo'ate na 'wolepo 'woma niwa jik'iulis, jlam pet siupa jla'lap iyo iyo'ate ni ajliutietiok.

¹²Yina ipijlati'n jiwa'm siojo jijweye ja siojo pinitiok inia'an ti yina jitieyi'i, jak je iyoyiji ti kia'yo ti siunie ajnat, siu'neje napo yi' ape'e, ijiunitis, pinitiok siojo jata'nalpe 'yina ti tijwajyi.

¹³Je jlase' 'neje siunie iyo ti i'winki'n siuniwa iniank'ie siunie ja 'nakaj, jak je iyoyi ti yisi'liete napo i'nio' siunie jlots'ini. 'Yijene pi iyone ti isia'yi isia'm ni jwat ti tal poliyi, 'yina wikie'eyi napo i'nio' ti i'winis ti kia'yo.

¹⁴Jak je iyoyiji siuti iyoyi siunie i'winki'n, ti tiwenaja'm ka kiak iwoyi jitieyi'i siojo pinitiok ja inia'an, wuj ti ikajmank'iji'n napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat. Sekyi'i ti ijliuyeyi napo i'nio' ka ilesanisi pa jipela' siojo pinitiok ja inia'an ka jakaye ka jitiej iwoma 'yina ka iwunitis, siojo sijnat jitiok tikienat'iyipe ti tijwajakia'm 'yina ti 'napejli wek ki ji'wet.

¹⁵Jaka siojo tomi pijia'm pinitiok jijweye tiwenaja'm ka jiyel ijnojwata'm jaka jipe'el ja pinitiok siojo inia'an, 'nakayi ti jantamti. Jankajliunieyi ka tilianaja'n wikie'eyi siunapo je iyo ka t'opiyi kiajwe ka ijnonitis.

¹⁶Sekyi'i ti takajlunie ka tip'esina wikie'eyi yi'i ni jitiokiots'i ni'ne ka nakaye jikio' jijweyeje; siunapo i'nio' jleyis po' ti anechiyasas, siu'neje napo ti lajk'iyi pet pa ka wo; i'nio' jiniliaja; siunapo i'nio' jwajla'a i'wi'in; siu'neje napo i'nio' ti p'ijliusis pet; siunapo i'nio' inkipijnas, siu'neje napo je inkipijnas.

¹⁷Yina siuti lajk'i japa ka tena'a ka ne'yi ni i'nio', ni'ne ka jleye siunie pinitiok ni inia'an, je 'esiji ka ink'iajwa, je 'esiji ka inkawejna'n, siu'neje japa jijwukis ti jikimet peyit siojona jle' ka lajak'i japa ka ineyi.

¹⁸'Esiji ka 'najane ape'e siu'nie iyoyi. Siunie i'nio' 'yijen jlosiki, 'esiji ka jitiej inene 'ate siojona jijwukis iyo naka pinitiok ti i'nio' jijwukis janaka. Janaka seisientos sesenta y seis (666).

Apocalipsis 14

Jika'le ti ink'ie' siupapo ciento cuarenta y cuatro mil i'nio'

¹Itiej atate 'neje 'niji, sekyi'i a'wena ja 'wolepo 'woma ti takasiti'n ape'e jlaja tikijnaki Sión, ijwienjli takasiti'iji'n japo ciento cuarenta y cuatro mil i'nio' ti tip'esina jawa jitiokiots'i'l jle' ja 'wolepo' ji'woma, siu'neje ni jle' ni Jinia'.

²Jakayi'ne pet ti ape'yayi pa ina'lap ti tojma'm ni poli, ti iyo'ate ni jla'lap ni i'niat ti itiyak'i isia'm siupa iniu'we ti taj'l ape'e na tikina, iyot'i 'neje 'ate ni isiumtijni, 'yinit'iye 'neje siunie jla'lap iyo niwa 'woso'l t'aka' 'lojk'iji'n ti je jlase' ti tiliena.

³Jlajmiliet siojopo i'nio' ciento cuarenta y cuatro mil yilisisk'i siukia jika'le ti ink'ie' ts'e yi'i siujlieja ji'wet 'ni anechiyas, yi'i 'neje siojowa pini' Sinia' jilisajna' jitiете 'lo'weje'n, siu'neje japo i'nio' siojopo jwajla'a iyots'i'ni. 'Yina lajk'ipa ka inets'e ka 'najank'i ka inene siukia inka'le ink'ie' 'wenajliyi jlamis siojopo ciento cuarenta y cuatro mil i'nio' ti Sinia' pajk'i ti ijwiejiete'n ti tajla'm napo siunapo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat.

⁴Japoka siunapo ti je inikajyine napo asejnia, kajeyepa asejnia t'ale' je yi'ik'i, 'wenajliyi jla'am ti yamisk'ijin'ni naka 'wolepo 'woma siupi iyo ka ijnojwi. Lapakawo ti jikiowe'e napo i'nio' yi' 'ni ajnat, Sinia' itime ti ijwiejiete'n, 'yiniye ka napokaye, Sinia' siu'neje ni 'wolepo 'woma, ti tiwoki ji'wajieta' siunie inia'an.

⁵Japoka ni siunapo ti laj jika sintijyisa', 'yina ti 'najli ni jlosik.

Inka'niyejes ti tajle siupapo najape injlojwajnas poli jlele

⁶Sekyi'i a'wena ja injlojwanik poli jlele ti ijwi'ya jikiowik'i ni poli, ti name ni siunie Sinia' jlamtik ti je paj ka inetia'n, ti janjwela ape'e wikie'eyi napo yi' ape'e 'ni ajnat, i'nio' ti jloniye je ijwienjli k'iejliyi, siunapo i'nio' ji'lij 'wenayi.

⁷'Yina jla'lap ijiok'i'ni ti iyo'ate ti pesie ilia'm: —¡Joskiyeyi ni Sinia' siu'neje ti jawunitie, 'yina ti yiyi siojona jika jloma ti kiak jawo ti jan'yen'ne napo i'nio' ni siunie iyoyisi! ¡Jonitie ti jla'am ti 'yotate ni poli siu'neje ni ajnat siu'neje na i'niat lajlik'i, siu'neje niwa i'niat ti jlam sek taj'lik'i'ni isia'm!

⁸Siojo injlojwanik poli jlele 'neje ja tomik'i ja jikiecha jlampa timesie japo 'nes'ni iyo pet 'ate: —¡Je k'iejejik'i'ni ti netiajne'n, netia'n siojokia isi' ti wuj Babilonia; siunapo i'nio' yiyits'i niwa ajnatis ijiume naka ni jloski'la ti ijiate ti je 'es!

⁹Jlampet siojo injlojwanik poli jlele tomi pijia'm ti najapeja kia'iyó jla'lap ijiok'i'ni ti iyo'ate: —Siunie i'nio' ja wunit naka pinitiok, naka 'neje jla'am ni jipe'el, siu'neje ti je inite'en ti tena'a siojona jiwukis ts'e jitiokiots'i'i ni'ne ka tena jikio'yi,

¹⁰Jan'yaje siunie at'es ti i'niat je tisiayeje ti naka Sinia' jiwak ti jla'am pajk'i ti iwiakajlanit ti isiajia'm siojona inat jiwe. 'Yina janejyi ni jijliak'ali yi'i ni jwat siu'neje ni azufre, jitieyi'i napo Sinia' jijliujwajnas poli jlele ti isis, jitieyi'i 'neje ni 'wolepo 'woma.

¹¹Jlam'ne pet siunie tosie ti ijliak'alisi'ni je iliyi ka paja ti yam pijia'm jajnok'i'ni pet ti kia'iyó. Niwa jlomas ajnajas, 'yina je yi'its'ilia'm siunie iyo ni jijliak'ali

napoka ti iyunit naka pinitiok, siu'neje ni jipe'el, siu'neje ni isi'm ilia'm ni jle' jana jijwukis iyo.

¹²Naka ti it'imina napo ti Sinia' jika kia'lis ti 'esiji ka ini'neti'n siunapo iyoyi niwa jlamtis jla'yi ti je itionit ni Jesús.

¹³Jakayi'ne ti ape'yayeyi pa ina'lap tom poliyi, ti iyonk'i 'ate, ti ijliuyijk'i'm: — 'Ete'e siu'nie: 'Nakayi, jajnok'i'ni ti kiak jawoyi ti Sinia' jikap'ijliuskiye janeyi napoka ti 'yajlap ni Sinia'. 'Yina siojona Sinia' jikimet ti 'es iyo'ate: —Ijiate, lapakawo ti niwaka jla'am niwa iyoyisi ti je niliaja, 'yina niwaka'ne ti jant'emina ti janinop'itisi ni jikijmaye.

Inwomik ti wakal siunie jantajla'm 'ni ajnat

¹⁴Siuti itiej ekiajla'aja pijia'm, a'wena jlaja poli ti lemi, 'yina po' siojo yiji'n ape'e, ti 'yiniye pa i'nio'. Yi'ne jlaja jletik siojo tena jletik'i na i'nio' ti t'an pijia'm ti wikinie maja ti 'najli, 'yina po' 'neje siujlieja yin'ni jikiojyi ja sijnat soyojia'm ti 'yakajla'm.

¹⁵Sekyi'i tal'ne 'niji siojo jikiecha injlojwanik ti tal kiajwe siujlieja Sinia' ji'wuk yi' poliyi. 'Yina ka kia'iwo ka inlakiyi'i ti iyone 'ate siojo jikiecha ti yiji'n ape'e jlajak poli ti lemi: —Jlam woni'ni 'ate jwa isia'm naka inwomik ti tajla'm 'ni ajnat!

¹⁶Jak je iyoyiji'ni jak injlojwanik poli jlele ti yiji'n ape'e jlaja poli sekyi'i ijwiejk'i'ne, sekyi'i ti iliena'a ni siunie wakal ape'e 'ni ajnat.

¹⁷Paj ti 'nesa'aja ja injlojwanik poli jlele jikiecha ti kia'iyoyi yin'ni jikiojyi siujlieja jikie' ti 'yakajla'm jla'am ni inwomik ti tijwajakieta isia'm, ti tal kiajwe jlaja Sinia' ji'wuk yi' poliyi.

¹⁸Sekyi'i ti 'nesa'aja ja injlojwanik poli jlele jikiecha ti tajli pit jana altar, 'yina tijna'yi pet ni jwat ti isie'e. Ka kia'iwo kanlakiyi'i ti iyone 'ate siojo jikiecha ja yin'ni jikiojyi ja jitisajnat ti 'yakajla'm: —Nisiamaja, jwajats'i niwa jik'ase'l ni yi'i niwa jla' niwa ts'ejnietio', kiene ni atesajnat ti 'yakajla'm, 'yina ti wakal, 'yo'we, siuniwa tajla'm pet 'ni ajnat!

¹⁹Jak je iyoyiji ja injlojwanik poli jlele ijwiejayi ape'e 'ni ajnat, ijwiejk'ilia'm niwa jla' yi' niwa ts'ejnietio', sekyi'i tokieyi kiajwe siujlieja ji'wet jla'am ti je jlase', ti ja tak'asakits'i ti tiwok t'eye. Nak 'yakajanitk'i siunie jiwak ni Sinia' ti yi'ne napoka i'nio' iyoyi ni je 'es.

²⁰Siuti tak'asakits'i jawak ts'ejnietio' ti tiwok t'eye, je jnanjlajape'n ni isi', 'yina jlampet siunie tajla'm jlajak tenaja'a'ni ti tiwok t'eye 'woyis pet ni tajla'm, iniuyits'e in'wo kiajwe ti isiejk'i, jlampet siuti yajme'n ape'e 'ni ajnat trescientos kilómetrojos pi k'iek'i pi itij'w ape'e.

Apocalipsis 15

Siupapo injlojwajnas poli jlele ti name puwa ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji inwet'ia

¹Sekyi'i a'we'en 'neje siojo iniank'iy'e siojo japoye ts'ijiye ti ijiat ti sakelit, ti 'lan poliye. Po' japo ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji injlojwajnas poli jlele itiu'un niwa inwet'iaye ti ijwienlijamk'i, siuniwa tome jlaja, 'yina ti yiye ni jika jloma ti noj kisie'e ni jiwak ni Sinia'.

²'Yina a'we'en ja siojo iyo'ate ni i'niat lajlik'i ti ijiat ti 'esi' ti intaj jlal tijwayiji'ni siojo ti jwat ijlijni'ni. Jlam'ne pet siojopo ti pajk'i ti itietisi isia'm jak pinitiok, jaka 'neje jla'am ni jipe'el titewitanajak'i, siu'neje jlaja jijwukis ni jle', takasitk'i ape'e jaka siojo i'niat lajlik'i ji'woso'l siojowa t'aka 'lojk'iji'n ijwienlijamk'i ti pajk'it'ipe ti Sinia' yikiajle.

³Takelisiejne'n, 'yina yilisisk'i siukia Sinia' jikawo Moisés jika'le, jika'le 'neje ni 'wolepo 'woma, ti iyo'ate: "Saka'niona, Sinia' ti lajk'ipa ka ijnojliji, wikie'eyi siunie jiwoyi je jlase' ni iyo, siu'neje ti ijiate ti 'es. A'm ti siuniwa ajnatis jika anechiyasts'a'm, 'yina siuniwa a'najia tijnajyits'i siu'neje ti je tak'emiyeje wek.

⁴¿Tent'ipa i'nio' kanjwe'ya'm, Saka'niona? ¿Tent'ipa i'nio' ja ke ijnonit? Lajk'ipa jikiechaye ka wo'ate jiwoyi ti i'nes, injwanjli a'm. 'Yina jankapaj'la wikie'eyi napo i'nio' yijits'i 'niwa ajnatis, ti jant'opiyi akiajwe ti janwunit, lapakawo ti 'yaka ti tijnajyi siunie jiwoyi ti ji'ye'en ni iyo ni i'nio'."

⁵'Yina yajmiwek 'nijiye kiaka, sekyi'i ti a'yena pijia'm poliye, a'wena jlaja Sinia' ji'wuk ti 'ajla'm, siujlieja 'wuk ti 'nejes 'najli, siujlieja yit'i'yi'nipe pa Sinia' ti inikiutietaja papo jika kia'lis yi'i pa ajnat laj i'nioye'e.

⁶Siojopo ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji injlojwajnas poli jlele tajlis kiajwe siujlieja Sinia' ji'wuk ti itiunisi'n siuniwa inwet'ia ti ijwienlijamk'i. 'Yina ji'wuye jawa ijiat ti lemi siu'neje ti intaj jlal je ijwi'yi, siojowa t'ot jip'otis wikinie maja ti 'najli.

⁷'Yina ijwienjli'ne siojowa pini' Sinia' jilisajna' jitiете 'lo'weje'n ti ijwienkitamk'i siojopo injlojwajnas poli jlele ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji jawa inat jijwa'al ti wikinie maja ti 'najli, ti tipoyijk'i na jiwak ni Sinia', ti je paj ka inetia'n jajnok'i'ni.

⁸'Yina siojo tosie ti tajle ni Sinia' jijweye siu'neje ni iyo ni Sinia' ti je jlase' ni iyo, itijwe'n kiajwe jlaja Sinia' ji'wuk, 'yina je 'esjliyiji kiu' ka poye paka 'no kiajwe siuti je nojli kiu' pijia'm siuniwa ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji inwet'ia siojopo japo injlojwajnas poli jlele name.

Apocalipsis 16

Siuniwa 'yiniye niwa inat jijwa'al ti Sinia' jiwak yijits'i ti tisajietak'iji'n

¹'Yina ape'yayeyi pi tamti ti tom kiajwe jlaja Sinia' ji'wuk jla'lap ijiok'i'ni ti iyo'ate ti ijliuye siojopo ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji injlojwajnas poli jlele: — ¡Maye'ni, saye'yi ape'e 'ni ajnat siunie Sinia' jiwak yijits'i niwa inat jijwa'al ti jan'wejnank'i!

- ²Sekyi'i yama ja injlojwanik poli jlele ti isia'yi ape'e 'ni ajnat siojo yiji jlaja inat jiwe. Jak je iyoyiji wikie'eyi siojopo pajk'i ti pinitiok iyo jijwukisie', siu'neje ti iyunitis ja jipe'el ti tewitanajak'i, jiwet'ia pope ti ji'wok lajk'ipa ka k'ieye, ijat ti je 'esi.
- ³Sekyi'i ti yama pet siojo injlojwanik poli jlele jikiecha ti timesie siojowa itime ti isia'ni siojowa yijits'i jawa inat jijwa'al. Jak je iyoyi siuti itimayi ti isia'ni sekysi'i ja i'niat lajlik'i inikajyina' ti iyo 'woyisa', iyo ni ji'woyis ni i'nio' ti inlanik, sekysi'i wikie'eyi siojowa jlele pet no'we ti 'yajle'n.
- ⁴Jlampet siuti yama pet ja injlojwanik poli jlele jikiecha jlampe najapeja japo yam'ni ti isia'ni siojo yiji jlaja inat jiwe, ti isiajia'm niwa tewukis siu'neje niwa i'niatis ti jlam sek tajlik'i'ni isia'm jiwek, sekysi'i ti kia'iyoyeyi pit ti iyo 'woyisa'.
- ⁵Ape'yayeyi ja injlojwanik poli jlele ti i'yena niwa i'niatis ti iyo'ate: "Sinia' ti i'nes, a'm ti impo' ta'a, jla'yi ti je t'iki ti a'm. A'm ti tijnajyi siunie jiwoyi ni asajkinaye ti a'tiejek'i.
- ⁶Napo i'nio' isia'ni kia ji'woyis kiapo ales pet, siu'neje kiapo ajwejlanawos, 'yina 'nakayi ji'yayijni ni in'woyis napoka. ¡'Esiji lapakawo ti jla'am je wo siunie jiwone!"
- ⁷Sekyi'i ti ape'yayeyi pa ina'lap ti tome jlaja altar ti iyo'ate: —Ijiate ni Ika'niona, Sinia' ti lajk'ipa ka ijnojliji, 'yina siunie sajkinaye iyoyi tijnajyi, siu'neje ti je kak'emisie'n.
- ⁸Sekyi'i ti yiyeyi pit siojo injlojwanik jikiecha, jakayi ti ijniujliejets'i, jak isia'ne pet ape'e 'ni kilie' siojo yiji jlajak inat jiwe. 'Yina sekysi'i ti 'yakamayi ape'e siupa yit'i'yi'ni ti 'nesi, akat ijlianajayi isia'm, sekysi'i ti 'yoyejets'i napo i'nio'.
- ⁹'Yina wuj ti a'tiek'i siukia iyo ti 'yojwits'i. 'Yina ka kiakaye'etieje ka inwoyis jlosikis ink'ieyisa', ka pakaye 'neje wek ka inwunitis pi Sinia', 'wenajliyi siunie iyoyisi ti tak'ekiasane ni Sinia', ni siunie ti lajk'ipa ka ijnojliji, ti jla'am ti isia'yi ape'e niwaka ti jiwet'ia iyo.
- ¹⁰Siojo injlojwanik poli jlele ti ijwienjli sikio' itijwa'a japo isiak'iji'n siojowa yijits'i jawa inat jijwa'al, ti isiaye pet ape'e siujlieja ji'wet pet siojo pinitiok ti iniwojwa'n anechiyasa', jak je iyoyiji pet siunapo isie pet ape'e ajnatiok yiye ape'e. 'Yina siuti ijiate ti a'tiek'i ki iyo, jak je iyoyiji ka je inokiejejamk'i niwa jipajnat.
- ¹¹'Yina ka pakayeyi ka woyisi ka leyisk'i siuniwa jikejis ti je isis, 'wenajliyi ti siuti kia'yo ijat ti t'a'ti iniope ti puwaka jla'am jiwet'ia iyo a'tiejaysiam'ni, sekysi'i ti ji'lij je 'esieyi ni Sinia' ti yi' poliyi.
- ¹²Jlampet siojo injlojwanik poli jlele jikiecha ti yiyeyi jlampe ijwienjliye ni sikio' itij'we ijwienjli ni to'm ape'e, japo isia'ni siojo inat jijwa'al ja yiji, ti isiajia'm jak tewuk ti je jlase' jle' iyo'ate Eufrates, 'yina 'yima'a. Jak je iyoyiji'ni siunapo anechiyasas siunapo tal 'niji taj'le 'ni kilie' i'yakana i'niat ji'wechaja.

¹³A'we'en siojo talk'i ja ajliutietiook jikiwet, siu'neje ja pinitiook jikiwet, siu'neje ja tal jikiwitk'i ja injweylanik jiwo ti je tal Siniayi, najape siojowa imose'l ti ijiate ti je isis, ti 'yiniye puwa injlesis.

¹⁴Yina jawak imose'l i'nisatk'i puwa k'iejlili ti iyo ka inesi'lietk'i napo i'nio'. Sekyi'i ti yamak'i'ni napo i'nio' anechiyasas ti ijiut wita'm ti yi' ape'e 'ni ajnat ti itiejiete wita'm ni Sinia' ti inilajne'n, ti lajk'ipa ka ijnojliji, siuti janeyi janaka jika jloma ti ijiate ti jwesieje.

¹⁵(Saka'niona iyo'ate: —'Yejne'n, jayapimet jayo'ate iyo ni kajlajnata ti yisi'lietk'i napo i'nio' ti iyoyetaja ni jikajlajnaye. Jak je iyoyiji pet siunie je inikiwalinit, je jlase' pet siunie awone ti e'ne ni ikap'ijliuskiye ti 'es, siunie ti itime ti ilisank'i niwa ji'wuye ti ja'nots'iji'n, 'nakayi ti ja ke i'najleje'n, 'yina ja lajak'ina'a pa ka k'iejliliyei ka t'ajwejli ineniji ka i'nistana'a.)

¹⁶Siojo ajnat yi'i ti ijiut wita'm napo anechiyasas siojowa imose'l jle' iyo'ate Armagedón, Hebreo ji'lij.

¡Wakal!

¹⁷Sekyi'i ti yiye pit siojo injlojwanik poli jlele tome jlaja ti jlama ijwienjli sikio' itijwa'a times 'neje niwa tom'niji, isiaye pet isia'm siojo yiji jlajak inat jiwe, 'yina ts'e yi'i siujlieja Sinia' ji'wuk yi' poliyi siupa ina'lap ti pesieje tajla'm siujlieja in'wet siujlieja anechiyas ji'wet, ti iyo'ate ti pesieje: —¡Wakal!

¹⁸Sekyi'i tak'ayejets'i, pesiejayi puwa ina'lapis, siu'neje ti isiumtiniejets'i. Sekyi'i ajnat ti'wesiye ti ijiat ti pansak'i, ti je kiak iyoyi paka ti'wena tajlap'e ti i'nio' k'iejli poye ape'e 'ni ajnat.

¹⁹Yina jak je iyoyiji siujlieja isi' wuj, ti jle' Babilonia, its'isamk'i jijwa'al najape. Kia'yo 'niji siupuwa isi'il yi' ape'e 'ni ajnat no'we ti yamk'i isia'm, 'yina Sinia' je isiwaliyi'i janaka isi' wuj Babilonia ti iyo kan'yayijni naka at'es ti nak jiwak ti ja wujwa.

²⁰Jak je iyoyiji siuniwa ajnatis i'niat tijwajiape'n, siu'neje niwa tikijnakiyis netia'n.

²¹Sekyi'i ti tisiayejayi ape'e napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat jawa alatiu' ti wus, yi'i japa ijiatt'iyi ti 'yaka'm ape'e siuniwa ijia ti cuarenta kílojos. Sekyi'i napo jlam jwesisjliyi ni Sinia' yinayits'i siunie ji'lij jiniliak, 'yina ti kiwaka jla'am kiwa alatiu' ti itiajlatisie, kajeyepa ti ijiate ti a'tiek'i siukia jiwet'ia iyoyisi.

Apocalipsis 17

Sinia' isie'e japa isi' Babilonia ti iyo'ate jana asejnia ti ijiuski'la'n

¹Siojopo ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji injlojwajnas poli jlele ti itiu'un siojowa inat jijwa'al, 'yina ijwienjli siojo ijiok'i ti iyo'ate: —Jomet, ja'winki'na'm siunie ja tiwonaja jlaja asejnia siujlieja ti ijiate ti ijiuski'la'n, ti ja tisiejek'i, ti yiji'n ape'e niwa i'niatis ti je jlase'.

²Ti siunapo anechiyasas yi' ape'e 'ni ajnat no'we ti 'yuyisi'ni, siu'neje ti siunapo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ijiumisi ni siunie jloski'la iyo.

³Yina siuti je atajli siupi jijweye japaka Sinia' jikimet ti 'es, siojo injlojwanik poli jlele soyiji ni ajnat ti laj i'nioye'e. 'Yina a'wena ja pinitiook isiatk'i ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji jawa jlete'l, jlampet siojowa jik'iulis itijwa'm 'niwa sik'ioye ja nojwa'm, 'yina itijwk'i ti t'etajak'i jawa ineyis siunie tiwonaja ni Sinia' ti je 'esk'i siunie tiwonaja. Asejnia jlaja yi' ape'e,

⁴ji'wu' ja lasa'ni wat ape'e siu'neje ja isiat. Siuti inilesa'n wikinie maja ti 'najliyeyik'i jawa jikijmatis, siojowa t'ijyi'l jawaka pet siojowa sisajas siuniwa isis ti laja po'. 'Yina isi'me siujlieja inat jiwe ti kia'ioyo wikinie maja ti 'najli tipoyi siojowa yiji niwaka siuniwa iyoyi ti wuj ti je isis insot ti tajle ni siunie iyo ti ijiuski'la'n.

⁵Yina inamtis jawa yi' ja jitiokiots'i ti t'etaja'ak'i, siunapo i'nio' 'yijene wek ti yamtijie'n jlam'ne siunie ijio'we ti je 'yijene paka iwonisi. Siojowa inamtis iyo'ate: YA'AM TI BABILONIAK'I'M TI SIWUJ, JLETK'I'M SIUNAPO ASEJNIA IJIUSKI'LAJNE'N, SIU'NEJE NIWA WASK'I'NELAJA TI IJIAT TI JE ISISI YI' APE'E 'NI AJNAT.

⁶Sekyi'i ti jiwekie'aja ti atejnisie jlajak i'nioki ti jitiej je 'esi, ti ijiume pa ji'woyis siukiapo Sinia' jilis t'ipi, siu'neje kiapo ti tenaja ape'e ni Jesús ti iyoyi jlamtikie' ti tilianaja'n. Ka iyojliyi pa ti a'wenayi.

⁷Sekyi'i injlojwanik poli jlele iyonk'i'ne 'ate: —¿Yot'iyi'ni ti kiak jiwoyi ti ijnots'iniji'ni? 'Yejne'n, jajwilik'iji'n siunie iyoyi jla'aka asejnia, siu'neje 'na pinitiook ti jlete'l ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji, siu'neje ti jik'iulis itijwa'm 'niwa sikioye, siu'nie yi' ape'e.

⁸Siu'nie pinitiook ti ji'we'en, naka ni siunie ti kia'ioyo ti ji'wenape ti 'wanjlilji'yi kiu', 'yina 'nakayi lajk'ipa, pajk'i ti netia'n. 'Yina ja ke iwojliyinie'e ti jano kisie'e ti jantalk'i siunie kiawe ni je ti'wena pa jlaj yi'i pa jik'ioyi, naka ni injlak'ali 'wet pet, siuti kiak jawo ja ke inejliyi kiu' siunie jane'yi jlaj ti janetia'n ka sek jlaja'ayina'a. Jak je iyoyi siunapo i'nio' ji'wet pet siunie ajnat yi'i, napoka ti jleyis laja naka imp'esinik siunie jleyis yiji napok ji'wasankiye ti t'o'n po', talk'i'ni pakayi ti Sinia' k'iejli ilisanayi siu'niwa wask'i'nelaja yi' ape'e 'ni ajnat, ka iwojliyinie'e pa ka i'wenista naka pinitiook. Kajeyepa ti i'winispe ti siuti 'wanjliyi kiu', 'yina 'nakayi lajk'ipa, netia'n, naka 'neje siunie ti janapi pijia'm.

⁹Siojo injlojwanik poli jlele iyo'ate: —Ja 'nakaj'ne siuti ja poye pa ka 'naja'an, ti janjwelik'iji'n kiaka. 'Yejne'n, ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji jlete'l jak pinitiook, puwak ti'yenajap puwa tikijnakiyis ti kia'ioyo 'nak nojwa'm, siujlieja i'nioki yijink'i ape'e. Kia'ioyo ijwi'il 'neje ti papoka 'neje siupapo ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji anechiyasas.

¹⁰Ijwienjli sikio' itij'we pa siupapo ti pajk'i ti tajli ni siunie iyo ti anechiyasisa', ijwienjli pa siupa ti isijme'n, jlampet siupa jikiecha pak je 'nesjli'ijyi pet. 'Wanjliyi ka 'nes, 'yina ji'niayi ja ke intoyi'yi.

¹¹Jaka ja siojo pinitiok ti ti'wena ti 'wasanjli kiu' 'yina 'nakayi ti lajk'ipa, jaka pet siupa anechiyas ijwienjli sikio' itij'we najape niwa tom'niji. 'Yina ti tajla'm papoka ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji anechiyasas, je 'wena paka intayi japakaye pa siupa jiliaye ti tomi pijia'm paka pa jlaj jane'yi.

¹²Jlampet siojowa sikioye times itij'we jik'iulis ja pinitiok, papoka pet siupapo anechiyasas ti je yijli'yiji ka wo anechiyasisa'. 'Yina ijwienjli siojona inetinki janeyi jana kiliekie' jantomk'iji ka ineye'ena'a ti jawo anechiyasisa' k'iyie napo i'nio'. Siojo pinitiok kia'iyojliyi 'ate iyo papo anechiyasas.

¹³Papoka sikioye times itij'we anechiyasas janikiul ti jijweye jawejna'm siu'neje ni jawo ti jatonitie jaka pinitiok.

¹⁴'Yina papoka'ne ti janilanisi ni 'wolepo 'woma. Siunie 'wolepo' ji'woma, siu'neje napo je iliyi ni Sinia' jla'yi ti pajk'i ta'a ti isi'mik'i, siu'neje ti tanits'i, kantojmatayisijna'a isia'm papoka. Lapakawo ti siunie 'wolepo 'woma naka ti yi' ape'e papoka inka'nionas, siu'neje papo anechiyasas, kia'iyi jika anechiyasis pet."

¹⁵Injlojwanik poli jlele yine 'neje ape'e ti iyonk'i 'ate: —Jlampet siuniwa i'niatis ti ji'we'ejne ti siujlieja asejnia ijia jwa'yis jiwoki yijin 'neje ape'e, janapokaye pet siunapo i'nio' yijits'i niwa ajnatis, siunapo ti je jlase' ti jloniye je ijwienjli k'iejliyik'i, siu'neje ti ji'lija 'wenayik'i.

¹⁶Siojo pinitiok siojowa jik'iulis itijwa'm niwa sikioye ja nojwa'm ti ji'we'en, jane'wajasia'm jlajak i'nioki ti ijia jwa'yis jiwoki. Jajnalajanna'a siuniwa yiyi paj ka i'najliyejenna'a. Sek jane'yi ka intojwayisna'a siunie t'isie'n, sekyi'i kantatayisiajamna'a ni jwat.

¹⁷'Yina ti jla'am jla'am ni Sinia' ti kiak iyone ti yijni ni jlosik ti siupi iyo ka woyi ka pak iwoyeyipi. 'Yina it'imina ti kia'iyoyisi 'ate, "¡Naja'ni ti sijweye jawinaja'm naka pinitiok!" 'Yina kiak jawoyi paj ka ineyeyinie'e siunie Sinia' iyont'iyipi pi ji'lij.

¹⁸Siujlieja asejnia ji'we'en, janak pet siojona isi' wuj ti iyo jika wosa' siunapo anechiyasas yi' ape'e 'ni ajnat.

Apocalipsis 18

Babilonia netia'n

¹Yam'niji kiaka, sekyi'i ti a'wenaja ja injlojwanik poli jlele kiecha na'm isia'm ti tal poliyi, jijweye jinia' ti na'am, siu'neje ja jla'al kia'iyojliyi, jak je iyoyiji siojo jla'al itijwi'n ape'e 'ni ajnat.

²Yina jla'lap ji'yusie ijiok'i'ni ti pesieje ti iyo'ate: "¡Netia'n, netia'n jakiak Babilonia, isi' ti wuj! ¡Iyoye imose'l ji'weta', ajwejnas siuniwa ijiate jla'am ti imose'l iyo jlopisieje', kia'iyojliyi siuniwa pini' 'lan jlele, ti jwesis siu'neje ti je isis, iyo jijwalaje'!

³Naka ti ijiume wikie'eyi napo i'nio' yijits'i niwa ajnatis ni siunie jloski'la ti iyoyi; 'yina siunapo anechiyasas yi' ape'e 'ni ajnat iniuyeyisieje siunie jloski'la ti iyoyi, sekyi'i 'yuyisi'ni'ne. Jak je iyoyiji siunapo inak jiwos ti yi' ape'e 'ni ajnat inkasaje ka lajak'i ti jla'am siunie iyo ti je ilisaniji siunie i'winta'ni ti je inilesaniji."

⁴Sekyi'i ape'yayeyi'ijyi pi jla'lap pi tom poliyi ti iyo'ate: "Asa'am ti ika kia'lits'ase'm pet, tajlajia'm janak isi', 'nakayi ti ja ke anoyeyeje siunie jike' ti iyoyi, siu'neje ti aslaye ja ke inoyeyi wita'm ka kia'iwotajanie'e ka netiejenie'e ni ja jiwet'ia jawoyi.

⁵Yina jla'am ijiosjli'yik'i niwa jikejis 'yina yama poliyi; Sinia' je paj ka inkiwaliyi'i siuniwa ti ijiate ti je isis ti iyoyisi.

⁶Siunie ti jawenajia'm jnojlietak'i siunie iyone ti iwijna'm napo ijia! ¡Tojmatayi kiu'ujwe ape'e siojona ti ja enajyi siunie iyoyi! ¡Jlejnatayi siunie at'es ti a'tieje ti ja sayijia'm k'iey jana jlat jiwe, kajmatayi wat ape'e siunie iyone napo ijia ti iwijna'm ti i'yayijni!

⁷Wenajia'm ni siunie jijliak'ali siu'neje ni ka inilayiti jnojlietak'i ni siunie iyo ti jiwunitieye po' siunie iyo ti iniwunit, siu'neje ni iyo ti pa itiliaja ka iwo pak iyoyeyi! Kajeyepa ti siunie jikiowe iyone iyo'ate, "Siu'nie a'yijin'ni, lapakawo ti anechiyaskik'i'm, je askiliekik'i'm, laj ijliak'aliye."

⁸Yina siuti jitenkiujnieye kiak iyone, jak je iyoyiji ti kiak jawo ti jloma jajwanjliji wek jana jantejwik'i ti janejyi ni siunie jawo ni jiwet'iaye, siunie ti jawo masaja, jijliak'ali, siu'neje ni nel'lia, 'yina jwat ja tiwunieja'm. Ka je iwo pa ti jijweye po' ni siunie Sinia', ti Saka'niona, ti naka jla'am ti isie'e."

⁹Yina siunapo anechiyasas yi' ape'e 'ni ajnat, siunapo ti ininekiajlisi ti iyoyi siunie jloski'la, siu'neje ni iyo ti je ilisaniji siunie jikimet yiyi, ja wojoyeyija'm ti janapisk'i, jla'yi ti ja ke injweyijits'i ka kia' iwo inwentajasi ni tosie ti tajle siunie jwat jantojwa'm.

¹⁰Siusie ja k'iejliyeyiji ti jankasitk'i jiwek ti ja ke injweyisi siunie jawo ti ja tisiejek'i, ka woyeyisna'a 'ate: "¡P'ijliusie, imp'elisie Babilonia, isi' ti wuj, isi' ti jijweye pope! ¡Ijiat ti je pajk'iyeyi siunie tiwona'a ti tisiejek'ia'm!"

¹¹Jlampet siunapo inak jiwos yi' ape'e 'ni ajnat kiak jawo kanapajayijamna'a ti jan'wenis siunie jiwet'ia jawoyi janaka isi'. Ja ke jlasiye siunie jawoyisi lapakawo ti jantankiunisk'i kajeyepa ti ja lajak'i'ne paka ink'iajwayisi

¹²ti iwini'si siunie wikinie maja ti 'najli, siu'neje ni wikiniet'aj, siuniwa 'nijyi'l ti sisajas ti laja po' ti isis; siuniwa lotakijnies ti isis jle' iyo'ate lino, siu'neje ni seda,

siu'neje niwa lasa'ni wat ape'e, siu'neje na isiat; siu'neje niwa a'la' ti jini inkajk'i; siu'neje niwa k'iejliyi ti titiajlajaja'm naka marfil, siu'neje niwa a'la' ti ijiat ti laja po', siu'neje niwa ti titiajlajaja'm ni wikinie maja ti t'onk'i, siu'neje ni wikinie, siu'neje niwa ti titiajlajaja'm ni mármol;

¹³siu'neje niwa wask'i'nelaja ti jini inkajk'i, siuniwa canela, siuniwa incienso, siunie mirra, siunie ti tini'nelinaja'ni jini inkajk'i; siu'neje ni at'es, siunie impe', siu'neje ni niwakiwamak siunie 'es, siu'neje ni ipiatatiok t'eyes 'wanjle'e; siu'neje niwa inlajwas ti inkijmaye wos, siu'neje niwa 'wolepo', siuniwa a'lentas siu'neje niwa kaletajas, siu'neje napo inkipijnas ti iwini's'ni jlam'ne i'niolata.

¹⁴'Yina siunapo inak jiwos ka kiak iwonayisinie'e 'ate janaka isi': "¡Siuniwa k'iejliyik'i akas ti ijiat ti akas'nipe, lajk'i puwa ka ine'ya! ¡Jinitiajnat ti jinitiajnat siukiwa iyopi kiwa akijmatis ti isis, siu'neje ti jiwoyipi ti in'wasanjli kiu'ujwe ti ijiate ti i'nes, ja ke pajna'a ka ekiajle'e ka api pijia'm!"

¹⁵Jlampet siunapo ti jwajla'a i'wine jakiak isi' siusie ja k'iejliyeyiji ni jankasisijyi'n, lapakawo ti ja ke injweyisi siunie jiwet'ia jawo ti ja tisiejek'i, janapajanna'a ti jitiej janenisi 'ate,

¹⁶ka iwoyeyisna'a 'ate: "¡P'ijliusie, p'ijliusie jakia isi' wuj! Ti jla'am ti 'yiniyipe siojona asejnia ti ji'wuye siuniwa lotakijnies ti isiat siu'neje ni lasa'ni wat ape'e, siuniwa lotakijnies ti je niliaja, jikijmatis ti isis niwaka sisajas ti isis ti laja po' siu'neje jana wikinie maja ti 'najli.

¹⁷¡Je jlomas jiwek puwa ka inejyi ti no'we kiwa i'wi'in ti jwajla'a i'wi'in! 'Yina wikie'eyi siunapo i'nio' i'yena niwaka kasejkanayis ti wus, siu'neje napo i'nio' yikiajlen'ni jikiusk'i niwa isi'il ti iniuyisk'i ni i'niat lajlik'i, siu'neje napo kasejkanawos, wikie'eyi 'neje napo ti isisi pet naka i'niat lajlik'i ti isimk'iji'n, siusie k'iejliyiji ti takasitk'i.

¹⁸'Yina i'winayisi ki tosie ti tajle ki isi' ti jwat itiujwa'm, kijlamiyeyisija'm ti iyo'ate: —¿Tejnapa isi' kiechaye ka kia'awo 'ate iyo jakiak isi' wuj?

¹⁹Sekyi'i ajnat ijiosayis'ni jitipe'e, ti yapaja'm ti inip'elisijne'n, 'yina iyoyeyits'i 'ate: "¡P'ijliusie, p'ijliusie jakia isi' wuj, isi' ti 'esi wikie'eyi napo i'nio' ti jika kasejkanayis po' ti isimk'iji'n ti yiji naka i'niat lajlik'i, it'imina ti jwajla'a i'winisi! ¡Jlam nesi'lieyi ti netia'n!"

²⁰¡Siuti a'm poli, peni'yi ti netia'n jakiak isi'! ¡Siupet ti asa'am ti Sinia' jika kia'lits'ase'm, kiak jawoyeyi inkasajyi'n pet, siunapo injlojwajnas, siunapo Sinia' jijwejlanawos, kajeyepa ti siuti Sinia' kiak iyone isie'e, 'yina yijni pet ask'ioye siukia iyo'nasepi!

²¹'Yina po' ja injlojwanik poli jlele ti ijiat ti jijweye po' sekyi'i isima kiajwe jlaja sisaj ti iyo'ate jana wanjlek ti wuj, sekyi'i ti itietayija'm ni i'niat lajlik'i, ti iyo'ate:

“¡Babilonia ti a'm ti isi'il jlet'a'm, siojokia sisaj ti atate, kiak jawoyi siuti Sinia' ja inetiajnat! Siunapo i'nio' je pajna'a ka in'wen'ni.

²²Siunapo i'nio' ti yijits'i niwa jika'wulis ti ilie'en niwa ji'woso'l, siunapo isi'me niwa t'aka 'lojk'iji'n, siu'neje napo ipiejwuts'i siuniwa sisej, siu'neje niwa wakiak'iu', kiak ja ke iwo'ni ka tipe'yaki'ni kanki'mik'i niwa ji'woso'l; kiak jawo siunapo jikijmayewos pi k'iejliyi pi jikijmaye iyo pit ti 'yijejne'n, ka kiak iwonie'e ka ti'wena'ni ka inkimk'iji'n, siu'neje ti ja ke tipe'yaki ka pesiejayi siojona wanjlek ka into'ma.

²³Ka kia'iwo'nina'a ka 'nakaje japa katesa' ka ti'wenaja'ni kanla'na ti a'm; siu'neje ti tijwa'yiyetak'iji'n napo i'nio' ti kijlamiyija'm ti iyo jiliakijnieyeja' ti to'ma; kiak ja ke iwo'ni ka tipe'yaki'ni. 'Wanjliyi kiak iyoyetaja pit napoka inak jiwos yi' ape'e 'ni ajnat ti jwajla'a iyoyetajats'i'ni pet, 'yina je wojliyi ti jiliaki 'yina ti jika'm ape'e, kajeyepa ti aye'wukia'm.”

²⁴Siunapo Sinia' jijwejlana'wos, siu'neje napo Sinia' jika kia'lis ji'woyis yiji janak isi', wikie'eyi 'neje siunapo ti kia'iyo yi' ape'e 'ni ajnat ti tilianaja'n.

Apocalipsis 19

Siunapo yiji pet ni poli inkase'n ti netia'n japa Babilonia

¹Yam'niji kiaka, sekyi'i ti ape'yayeyi pi jla'lap ji'yusie ti tojma'm ni poli papo i'niot'e ti je jlase', ti iyoyists'i 'ate: “¡Aleluya! ¡Sinia' ti jla'am ti injwajieti! ¡Wuj ti jijweye po' siu'neje ni jiwunitieyi ti 'es!

²Tijnajyi siunie ti i'ye'en ni i'nio' pi iyoyi, siu'neje ti je tak'emisie'n jiwek, 'yina isie'e siojona asejnia ti ijia jwa'yis jiwoki ti ijiuski'la'n, ti siunie ajnat init'ojliniti ni jloski'la iyo; iyoyi pet lajaye siukiapo Sinia' jilis masas ti iliajne'n.”

³Yina yikiajlayi'iji ti iyo'ate: “¡Aleluya! ¡Siunie tosie ti tajla'm ja ke pajna'a ka inleyi ti yam pijia'm!”

⁴Siojopo veinticuatro i'nio' ti jwajla iyots'i, siu'neje jawa pini' tal Siniayi ti jitiете 'lo'weje'n, sekyi'i t'akosjlete'l itiyejayik'iji'n ti iyunitis pi Sinia' ti yijijyi'n siujlieja ji'wet ti 'es anechiyas ji'wet, ti iyoyits'i 'ate: —¡Amén! ¡Aleluya!

⁵Sekyi'i ti ape'yayeyi pa tom ts'e yi'i jlaja Sinia' ji'wet ti iyo'ate: “¡Wunitie ni Sinia', wikie'eyi asa'am ti asejis po' ti jiwoye anechiyasisa', siu'neje napo ti lajk'iyi pet paka woyeyi, siu'neje napo ti jiniuyeyeje jla'yi ti je injweyeyi!”

Inlakijnieye ape'e ni 'wolepo 'woma ti tijwa'yi

⁶Sekyi'i ape'yaye'eje pa jla'lap iyo napo i'nio' ti 'lojta, iyot'i 'neje 'ate ni i'niat pa jla'lap ti taj'l ape'e jana tikijnaki ti itiyajak'i isia'm, iyot'i 'neje 'ate 'ni isiumtijnits'i ti 'loj, ti iyo'ate: “¡Aleluya! ¡Saka'niona, ti Sinia' 'neje, ti lajk'ipa ka ijnojliji, yi'i ti iyo anechiyasa'!

⁷¡Janikanitiek'i wita'm, sinikanitiei janiponitieje, jla'yi ti jayunitie, lapakawo ti yiyi siojona jloma ti siunie 'wolepo 'woma ti ti'yenajap 'ni i'nio' ti tijwa'yi! Itime siojona janeyi ti ini'notat'ni,

⁸yina Sinia' iyone 'ate, "Ots'i siunie lotakinie ti lemi siunie je t'ojli, siunie ti intaj jlal je ijwi'yi, 'yina naka ti ti'yenajap siunie askijmaye ti 'es ti jiwoyeyi ti asa'am ti ika kia'lits'ase'm."

⁹Sekyi'i injlojwanik poli jlele iyonk'i 'ate: —'Ete'ena'a siu'nie: Sinia' wuj ti jikap'ijliuskiye yi'ne siunapo ti jla'am ti i'yasits'i ka ijnoyi siunie jiliakijnieye ni 'wolepo 'woma, ti iyo'ate siunie i'nio' ti tijwa'yi. Sekyi'i injlojwanik poli jlele yine ape'e, ti iyo'ate: —'Niwak jla'm ijiate ti Sinia' jlamtis.

¹⁰Sek 'opiyeyi kiajwe ja injlojwanik poli jlele ti ajwelta ka iyunit, 'yina je sen'na 'ate. Sek iyonk'i 'ate: —¡Kiak ká awonk'! Sinia' jikawok'i'm jiwek pet, awo'ate jiwoyi, iyo'neje siunapo a'lejwas ti je iliyi ti ijwi'il ni Jesús. Jla'm ijiate ka awunit ni Sinia'. Kajeyepa ti siunie Jesús ji'lij iwijna'm, napoka jijwejlanawos pet iyoyisi pet jlamtikie' siunie Sinia' tajle.

Siupa i'nio' ti yi' ape'e pi a'lenta lemits'i

¹¹Sekyi'i ti a'wena ni poli ti inilajna'm, 'yakaja 'ni a'lenta lemits'i, jle' iyo'ate siojo i'nio' yi' ape'e 'ljiatk'i jla'yi ti Je Tak'emisie'n', kajeyepa ti tijnajyi siunie ti 'yakajanit'i ape'e ni i'nio', siu'neje ti inila'an.

¹²Siojowa jitiете iyot'e 'ate ni jla'al ni jwat ti yat'e, 'loj siojowa tena jletik'i siujlie'e 'yakajanit ti t'an pijia'm pa'a. Poyeta ja jle' ti yi' ape'e, 'yina lapakawo ti lajk'ipa ka 'najane siupi iyoyi, ijwienjli jla'am ti 'yijene pi iyone.

¹³Woyis t'elinajak'i'ni siojo ji'wu', 'yina siojo jle' jak i'nio' iyo pet 'ate Sinia' jlamtis.

¹⁴Sekyi'i t'asayijk'i siojopo tokis 'loj poli jlele, ji'wuye jawa lemi ti laj jit'iojliye, siojowa jiliajwas a'lentas ti yik'i ape'e kia'iyolemits'iji'n.

¹⁵Siojo iniajne'n k'iyе japo jika ijiajos, siojo jitisajnat jitiok ti 'yakajla'm itiajlat jikiwitk'i, ti jankiene napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat ti ja'netamk'i, siu'neje ti jawo anechiyasa' k'iyе, je lajk'i ki jijweyeja' ti je jlase'. 'Yina siunie jawoyi ti jan'ye'en napo i'nio' jawo'ate siunie i'nio' 'yak'asajamk'i ti ikajwonits'i niwa ts'ejnietio' ti tiwok t'eye, ti jant'asi'ni. Kajeyepa ti siunie janwone, jan'yayijni siunie at'es siunie Sinia' ti lajk'ipa kajnojliji, jiwak siunie ti ijiate ti a'tiejek'i.

¹⁶Po' niwa inamtis yi'i ja ji'wu', yi'neje ts'e jlekijna'a jawa ijia, ti iyo'ate, JIKA ANECHIYAS NAPO ANECHIYASAS SIU'NEJE JIKA'NIONA NAPO INKA'NIONAS.

¹⁷Sekyi'i a'wena ja injlojwanik poli jlele ti takasiti'n 'niji taj'le 'ni kilie', jla'lap ijiok'i'ni ti tajnink'iyе puwa ajwejnás ti iyo'ate: —¡Ajwejnás siuniwa itiu'we'ni na insoti, ti yi' jikiowik'i ni poli, jonie'ni, kapajlayi ni asak ti je jlase' ti Sinia' iwi'nase'm!

¹⁸Tojwa'yi kiapo anechiyasas mases, ti tijna'yi niwa ajnatis, siu'neje kiapo tokis jika anechiyasas mases, siu'neje kiapo i'nio mases ti je k'ase, siu'neje kiwa a'lentas mases, siu'neje kiapo jika'nionas mases, wikie'eyi 'neje kiapo i'nio mases: siukiapo inkipijnas, siu'neje kiapo je inkipijnas, siu'neje kiapo jleyis po' ti iyo anechiyasisa', siu'neje kiapo ti lajk'iyi paka iwo ti jiniliaja pet!

¹⁹Sekyi'i a'wen'neje siojo pinitiok siojo tajla'm ja i'niat lajlik'i, siu'neje japo anechiyasas ti i'yena niwa ajnatis, siu'neje napo jika tokis pet ti 'loj, ti ijwienjliyiyits'i pet siojo nojwisi'i, ti tejeysiap ti janilanisi siojo yi' ape'e ja jiliajwa a'lenta lemits'i, siu'neje japo jika tokis 'loj pet.

²⁰Sekyi'i ti tikimaja'a siojo pinitiok tijwanaja'a siojo jijwejanik jiwo jla'am, ti je ijat ka Sinia' jijwejanik jiwoye', ti i'nisat'ni siuniwa ti 'yakelitik'i napo i'nio' ti yine'ni jitieyi'i ti jla'am. Ik'emijiete siuniwa i'nisatk'i siunapo i'nio' ti 'yaka ti isimits'i ilia'm jaka pinitiok, it'imina ti iyo jijwukisa' ti yi'n jitiokiots'i'i ni'ne ti yi'n jikio'yi, siu'neje ti iyunit ni jipe'el ti tewitanajak'i. Sekyi'i titietajayiji ni jwat ti ti'wasankitieje'n ja pinitiok siu'neje ja injwejanik jiwo ti je tal Siniayi, jwat siunie ti isa ape'e ti iyo'ate ni tewuk iliyi ti yi'i ni azufre ti yat'e.

²¹Jlampet siukiapo ijia, jaka pet siojo i'nio' jiliajwa ja a'lenta lemits'i ti itij'we ti iliajne'n ti isiene siojo jitisajnat jitiok ti tal jikiwitk'i. 'Yina wikie'eyi siojowa ajwejnans ti itiu'we'n na insoti yip'isi ki t'isie'n kiapo i'nio mases.

Apocalipsis 20

Siuniwa najkapis mil

¹Sekyi'i ti a'wena'aja ja injlojwanik poli jlele ti na'm isia'm ti tal poliyi ti itiu'un siujlieja kiawe ti je ti'wena k'ioyi jip'ot jikie'e ti t'ajlinitieja'm, ijwie'ne siojowa wikijnies ti wusk'iji'n tijweniejek'i.

²⁻³Sekyi'i injlojwanik poli jlele isime ti ilie'nit'ne jaka siojo ajliutietiook, naka'neje 'ni injlatiok ti 'nelanjie'e t'ipi, naka Imosik siu'neje ti Sitejiejwa. Ilie'niti siojo itiu'n ni wikijnies, sekya'i ti 'yumajak'i isia'm siujlieja kiawe ti je ti'wena k'ioyi, sekya'i ip'ionayi ti 'yite ape'e ti 'yilina ape'e siojo je ik'asinit'i ape'e, kajeyepa ti ja ke inets'e paka inkajli ka i'najlinit'i ape'e jajnok'i'ni paj ka mlana'a niwa najkapis ni siuniwa tenaje. Jak je iyoyiji jankama'ne napo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat, ti ja lajak'i'ne paka ink'emijietk'i paj ka ineyek'ina'a siuniwa tenaje. Janek 'niji niwaka ka jiwekie'ajana'a ka tiwejnana kiu wat kisie'e, 'yina ja ke paja kisie'e.

⁴A'wen'neje siuniwa ji'wetis napo anechiyasas, 'yina siunapo yiyisijyi'n napoka ti Sinia' yikiajle ni jijweye kan'ye'en napo i'nio' siunie iyo. Sekyi'i a'wen'neje niwa jisiak'alis siunapo jlete'l tilienat'i'yijimpe ti titiajlataja naka ti je iliyi ti yame ki iyo niwa Jesús jlamtis, siu'neje niwa Sinia' jika'niye, siu'neje ti je iyunitis jaka pinitiok ka jitiej iwomisie, siu'neje ja jipe'el ti tewitanajak'i, siu'neje ka lajk'ipa ka inejyi siunie ti tiwok jijwukisa' ni jitiokiots'i, siu'neje ni jikio'. A'we'en ti 'wasanaja'neje

mil niwa najkapis yiji ti iyoyis pet anechiyasisa', ti ijwienjli yiyisi'i ni Sijwajieti ti kia'iyoy.

⁵Naka ni siunie inia'an ti 'nelanjie'e iniuk'i kisie'e napo ti tajli ni a'no'. Jlampet siunapo ijia je 'wejts'ik'iyi pet ka inapits'i pijia'm jajnok'i'ni paj ka ineyek'ina'a wek siuniwa mil najkapis.

⁶Sinia' jikap'ijliuskiye ti 'es yi'ne siunapo ti inian'ni ti yikiajle'e ti 'wasajne'n, 'yina ti napoka ti Sinia' jika kia'lis! 'Yina siojona 'najlati ti jantome pijia'm ja ke injlan'ni pet. 'Wenajliyijna'a ti janapokaye Sinia' naka 'neje ni Sijwajieti Jesús ti jawoyi jika pa'yijisa', ijwienjli janeyisi'iji'n ni Sijwajieti ti jawoyis anechiyasisa' ti jajnolk'i niwa mil najkapis.

Jlaj pa imosik ti titietajayi isia'm

⁷Janek 'niji siuniwa mil najkapis, ka jiwekie'ejana'a ka t'ajlinitieje ni imosik ti inkio' ja tiliena'a ti tiwoki inkipinikie'.

⁸Sekjane'yi ka inekiena'a ti janekk'i'ni napo i'nio' ti yijits'i niwa ajnatis ti jankajmank'iji'n. Jank'emijiet siojona Gog, siu'neje jana Magog. 'Yina jajnotiena'ak'i wita'm ti jantajietk'i wita'm ti janilajne'n, 'yina ja ke piniye napo i'nioye, jawo'ate ni jolo' yi'i ni i'niat lajlik'i.

⁹Itijwi'n ape'e 'ni ajnat ti yam'ni, sekyi'i ti jatant'ekijiam'ni siunie Sinia' jilis ji'wet ti iliakiyisi'i wek, lapakawo ti tijwayisiap jana isi' ti Sinia' jleminki. Jlampayoye pet 'ate ni jwat tal poliye ti itij'we papoka ti 'yojwits'i.

¹⁰Jlajmiliet siojo imosik, ti ik'emijietk'i napo i'nio', titietajayija'm ni jwat siunie ti isa ape'e iyo ni i'niat lajlik'i, siu'neje na azufre, siunie ti kia'iyoy ti titietaja'm ja pinitiok siuti jiliaye iniuj wita'm ja injwejlanik jiwo, ti je tal Siniayi. Jlomas ajnajas ti janejyi ni jijiak'ali 'yina jajnok'i'ni ti kiak jawo.

Siunie ti tome jlajeye ti ja ti'yena ni i'nio' ni iyoyi

¹¹Jakayi'ne ti a'we'en siujlieja ji'wet ni anechiyas lemi, siujlieja ti jlamt'iyiji, siu'neje ja yi'iji'n. Sekyi'i siunie ajnat siu'neje na poli jlam sek netiana'a jitieyi'i, 'yina ka kia'iwo ka ti'wena paka ineyi wata'a.

¹²Sekyi'i ti a'wena siojopo ti 'yalt'ijyimpe, siojopo i'nio' ti jleyis ti pope ti 'wanjlijiyits'i kiu', siu'neje japo ti lajt'ik'iyipe pet paka iwoyi ti jiniliaja t'ipi pet, ti takasitk'i jitieyi'i siojo i'nio' ti yi'iji'n jlajak in'wet ti 'es. Sekyi'i ti tilienajamk'i siojowa imp'esijna' ti ineyis ji'wet, jaka 'neje jla'am siojo imp'esinik jikiecha, jleyis yi'i siunapo ti ji'wasankiye ti t'o'n po'. 'Yina siojopo ti 'yalt'ijyimpe, siuti Sinia' i'ye'en siupi iyoyi kiak iyonayiji siupa iyone ti yi'i jawak imp'esijna'.

¹³Sekyi'i siunie i'niat lajlik'i yikiajlayi ni Sinia' kan'ye'en siunapo ti 'yalt'ijyimpe ti yiji pet; siunie 'najlati jinia' kia'iyoyliyi yikiajla pet siunapo jikas t'ipi pet, napoka napo yiji. 'Yina i'winajliyi siupa iniwont'iyijipi pet ape'e 'ni ajnat.

¹⁴Yina siunie 'najlati jinia' sekyi'i ti titetajayi siunie jwat ti isa ape'e, 'ate iyo ni tewuk iliyi, janaka 'najlati ti tomik'i siojopa inia'an.

¹⁵Yina sek titietaja'a wikie'eyi siunapo i'nio' jleyis je yi'i siunie imp'esinik ni jleyis ji'wet napoka ji'wasankiye po' ti t'o'n.

Apocalipsis 21

Siunie poli ink'ie' siu'neje na ajnat ink'ie'

¹Yam'niji kiaka, sekyi'i a'wena ja poli ink'ie', ajnat 'neje ink'ie'. Kajeyepa ti siupa poli ti paj, siu'neje pa ajnat paj, i'niat lajlik'i ti kia'iyo paj, lajk'i puwa, netia'n.

²A'wena siujlieja isi' Sinia' t'otatki, ti jlajaka p'an Jerusalén ink'ie', ti na'm isia'm ti tajle pi yi'i pi Sinia' poliyi. Itime ta'a ti inilesan'ni ti 'yuts'iji'n ji'wuye ti isis, 'ate iyo jana i'nioki ti janjwa'yi ti janeyi'ne siupa initeme.

³Sekyi'i ti ape'yayeyi siupa jla'lap pa ti 'yakets'ijiap ti tom ts'e yi'i jlaja in'wet ti anechiyas ji'wet, ti iyo'ate: —'Yejne'n, Sinia' iyoye'ne pet ji'weta' jikiowe'e napo i'nio'. Sinia' janejiape'n, siupet ti jla'am jawoyi jika kia'lisa'. Siupet ti jlamis jawoyisi Jiniaye' ti jitiej jawomisie, kajeyepa ti ja ke intajla.

⁴Sekyi'i jitiet t'e' ja lejak'ina'a k'iye, siojona 'najlati ja lajak'i japa, siunie injlak'ali kia'iyojliyi. Siu'niwa inajlas ti tapaja'n, siu'neje ni ti tinilayitieje, siu'neje na a'tiejiek'i. Ja lajak'i, lapakawo ti netia'n siuniwa ti k'iejliyi ti kia'iyo ti po', 'yaka no'we.

⁵Sekyi'i siojo yijijyi'n jlajak in'wet ti 'es iyo'ne 'ate: —'Ye'en, awojwa'n ink'ieyisa' wikie'eyi niwa wask'i'nelaja. 'Yina iyonk'i 'neje 'ate: —'Ete'e 'niwaka, 'yina jla'm ijiate wek jla'am ka je inkakiuni napo i'nio', kajeyepa ti je tak'emisie'n.

⁶Sekyi'i ti kiak iyonak'i'ijyi 'ate: —¡Wakal! Ya'am siunie iniant'ipi, 'yina yam'neje siunie yi jlaja. Ya'am siunie ti 'nelanje'e, 'yina jajiok'i'ni. Siunie ti na'la ilia'an jawijna'm siunie i'niat ti jlam sek tajle wek ti jayoyi ji'wajieta', siunie i'niat ti i'wasankiye.

⁷Siunie ti jantate isia'm niwaka ti teje'yi ilia'm naka janeyena'a jikiojyi wikie'eyi siuniwa ti jla'am ti jikijmatis. 'Yina ya'am ti ja Jiniayek'i'm, jlampet ti jla'am ja yasa'.

⁸Jlampet siunapo ti t'otale je t'ojni'n, siu'neje napo kakiujnietas, siunapo ti ijat ti 'yakama ape'e niwa jikeyis ti je isis; siunapo i'nio' kalankijietas siu'neje napo ijia jwa'yis jiwos, siu'neje napo ti iniwojwa'n aye'wulisie', siu'neje napo ti jitiej iyoma niwa k'iejliyi ti iyoyi jika diosisa'; siunapo ti sintijyis, 'yina wikie'eyi napoka ti jajnoyi siunie jwat ti isa ape'e ti iyo'ate ni tewuk iliyi ti yat'e azufre. Naka jana 'najlati ti tomik'i siojona inia'an.

Jerusalén ink'ie'

- ⁹Yina siojopo ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji injlojwajnas poli jlele, siojopo ti itiu'un siojowa ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji inwet'ia yijits'i jawa jijwa'al ti tipoyijk'i siojowa tomik'i pijia'm, jaka'ne siojo ijwienjli ti ijiok'i ti iyo'ate: — Jomet, ja'winki'na'm siojona initeminijin'ni, ti janeyi ni 'wolepo' ji'woma.
- ¹⁰Yina ti ajiyi siupa jijweye japa Sinia' jikimet ti 'es, sekyi'i siojo injlojwanik poli jlele soyeyiji jlaja tikijnaki ti wuj siojo yi'i ja ti ijiat ti toj pijia'm, ti i'winkink'i'm jlajak Jerusalén, isi' ti 'es Sinia' ji'wet, ti na'm isia'm ti tal poliyi yi'i pa Sinia' yi'i.
- ¹¹Intaj jla'al je ijwi'yi, kajeyepa ti Sinia' jla'am siupa jla'al ti itie'e, siu'neje ti intaj jla'al tijwayiji'ni, ni k'iejliyi siojona sisaj ti jle' iyo'ate jaspe ti 'es.
- ¹²Po' ja inwasok iniujwape'n toj pijia'm, itijwa'm niwa sikioye times tom'niji jawa jika 'wuk kiwitawa. Injlojwanik poli jlele ijwienjlijamk'i jawa 'wuk kiwitawa ti iyo 'nayıwosa', 'yina inamtis yi'ik'i jawa 'wuk kiwitawa, jleyis t'ipi papo Israel jika kia'lis siupapo itijwa'm niwa sik'ioye times tom'niji t'ipi.
- ¹³Najape jawa 'wuk kiwitawa iti'niji taj'le ni kilie', najape 'neje jawa iti'niji wikinaja, najape 'neje jawa iti'niji iniwuki, najape 'neje jawa iti'niji 'yu'yi ni kilie'.
- ¹⁴Yina siojo inwasok tip'onajajap jlajak isi' itijwa'm niwa sikioye times tom'niji jawa sisajas jawa tiwoki jijwetisila' ti 'yit pijia'm. Po' jawa inamtis yi'i jleyis napo 'wolepo' woma jijliujwajnas siunapo itijwa'm niwa sikioye times tom'niji.
- ¹⁵Siojo injlojwanik poli jlele ja i'yask'i'ni itiu'n ni jikiojyi ja a'la' siojo tikienaja'ni ti tijniujlietajak'i pa k'iejliyi pa, 'yina siojo k'ie jlajak isi', siu'neje jawa jika 'wuk kiwitawa siu'neje ja inwasok ti tip'onajajap.
- ¹⁶Siujlieja isi' ijniul wita'm siojo k'iejliyiji ti itiojyi siu'neje ti isajk'i, ti ti'yena ja k'ie. Jak je iyoyiji siojo injlojwanik poli jlele ti ijniujlietk'i siojo jika a'la' ti i'ye'en ja k'ie siunie ti itiojyi jlaja isi' dos mil doscientos (2. 200) kilómetrojos, kia'iyojliyi ti toj pijia'm, siu'neje ti isajajyi'n, lajk'ipa ka int'ane pijia'm.
- ¹⁷Jlampet siuti ijniujlietk'i siojo inwasok tip'onajajap, sesenta y cinco (65) métrijos ni k'ieja'm iyo ni ti ijiate ti i'nio' ti ijniujlietk'i pa ti iyo kan'ye'en, 'yina kiak iyone ja injlojwanik ti i'ye'en.
- ¹⁸Siojo inwasok siojowa sisajas siojowa isis jle' iyo'ate jaspe 'najlik'i, jlampet siujlieja jlame isi' wikinie maja ti 'najli pet, ja k'iejliyi ni taj jla'l tijwayiji'n ti ijiat ti t'otataje ti tilisana ape'e 'yina 'es.
- ¹⁹Siojowa sisajas ti 'yitk'i pijia'm ti tomk'i isia'm k'ie ja inwasok ti tip'onajajap, wikie'eyi siojowa sisajas ti isis ti laja po' ti'nialkitak'i. Siujlieja inia'ne jla'al siujlieja sisaj jle' iyo'ate jaspe; jlampet siujlieja tome'e jlaja inia'an jlajak pet siujlieja jle' iyo'ate zafira, ti lasasi ape'e ni k'iejliyi; jlampet siujlieja jijwukis najape'e jlajaka pet siujlieja sisaj jle' iyo'ate ágata; siujlieja jijwukis ijniujlits'i sisaj jlajaka pet siujlieja ti jle' iyo'ate esmeralda, siojona jiwats'o'ni;

²⁰siujlieja ijwienjli sikio' itij'we jlajaka pet siujlieja jle' iyo'ate ónice; jlampet siujlieja ijwienjli sikio' itij'we ijwienjli jlaja tom'niji jlajaka pet siujlieja sisaj jle' iyo'ate cornalina, ni k'iejliyi niwa 'wosta' jlokie ni k'iejliyi; siujlieja ijwienjli sikio' itij'we times tom'niji, 'yina jlajaka pet siujlieja jle' iyo'ate crisolito, ti maja; jlampet siujlieja ijwienjli sikio' itij'we najape tom'niji jlajaka pet siujlieja sisaj jle' iyo'ate berilo, ti lasa ape'e siu'neje ti jiwats'o ni k'iejliyi; siujlieja ijwienjli sikio' itij'we ijniujlits'i tom'niji jlajaka pet siujlieja sisaj jle' iyo'ate topacio, ti maja; 'yina jlampet siujlieja jijwukis itijwa'm niwa sikioye janaka pet siujlieja ti jle' iyo'ate crisaprosa; siu'neje jlaja itijwa'm niwa sikioye ijwienjli jlaja to'm ape'e jlajaka pet siujlieja jle' iyo'ate jacinta; jlampet siujlieja itijwa'm niwa sikioye times tom'niji jlajaka pet siujlieja jle' iyo'ate amatista, lasasi isiowayejam'ni ape'e.

²¹Siojowa itijwa'm niwa sikioye times tom'niji 'wuk kiwitawa jip'otis, niwaka siuniwa pérlepas, ti itijwa'm niwa sikioye times tom'niji, kajeyepa ti niwaka ti tikimaja ti tilisanaja. Siojo jlameje ti 'es jika'wu wikinie maja ti 'najlik'i, 'ate iyo ni taj jla'l tijwayiji'ni ti 'es pet.

²²'Yina je a'we'en japa 'najla'wet japa ka inejyi jlajak isi' ti 'es, kajeyepa ti siunie Sinia', ti lajk'ipa ka ijnojli, siu'neje ni 'wolepo 'woma, napoka, siojona 'najla'wet.

²³Isi' ti je isitia'n paka kilieye, ni'ne ka we'laja pa ka jla'al ine'yi ape'e, lapakawo ti Sinia' jla'al jla'am siunie ti 'es yi' ape'e ti 'yakajanit'i ape'e, 'yina siojona isi' iyoyi pet jika katesa' ni 'wolepo 'woma.

²⁴'Yina wikie'eyi siunapo i'nio' ti tajlits'i niwa ajnatis jat'iskiunieyisijyinna'a ni jla'al ni Sinia' ti yiji jlajaka isi'. Siunapo i'nio' anechiyasas ja intonieyisinie'e siuniwa i'wi'in jikijmatis ti janekiajle jlajak isi'.

²⁵Jawa jika 'wuk kiwitawa ja ke tip'onajamk'i ti jloma, kajeyepa ja laja ajnaja'.

²⁶Siunapo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat inekiajlayinie'e niwa i'wi'in, siu'neje ni jiwunitieye ti 'es.

²⁷Siunie ti t'ojli ja ke ijnojwa'm, ni'ne ka nakaye ti ti'niachiki, ni'ne ka nakaye siunie ik'emisijnaye. Ja napokataja jla'am siunapo ti jleyis yi'i siunie imp'esinik ti 'wolepo 'woma jip'esinik, jleyis yi'i napo ji'wasankiye ti t'o'n po'.

Apocalipsis 22

¹Siojo injlojwanik poli jlele i'winkink'i'm ja tewuk ti tajle siunie i'niat ti i'wasankiye, 'esi 'yiniye na intaj jla'al tijwayiji'ni, tajla'm siojo Sinia' siu'neje ja 'wolepo 'woma ji'wet ti 'es ti yijiyi'n.

²Iniu kiowik'i siojo jika'wu siojo jlameje jlajaka isi'. Jikiusk'i jak tewuk kia'iyojliyi ja tojmi 'wechaja, sek 'yita'ak'i siujlieja a'la' ti i'wasankiye. Wikie'eyi niwa najkapis, wikie'eyi niwa we'lajas ti iyo jlaye; siunapo i'nio' yi' ape'e 'ni ajnat 'esi niwa ji'wole ti iyoyisi jikakieye it'iminayi'iji ti isis.

³Yina ja lajak'i'ne siunie Sinia' ine'ne paka jiwet'iaye. Lapakawo ti siojona ji'wet ni Sinia', siu'neje ni 'wolepo 'woma ji'wet ti 'es, sek jane'yi ti janejyi jlajak isi', siunapo jikawos janwunitis pet ni Sinia'.

⁴Yina jani'wenis, sekjane'yi ja tip'esina'ak'i niwa jitiokiots'i'l ti Sinia' jle' ja tena'ak'i.

⁵Ja laja ajnaja'a, jak je iyoyiji siunapo sek janejyi ja ke jwesiejayisijyi'n k'iye japa katesa' ka inata'm ape'e, siunie kilie' kiak jawo ja ke insetianis, kajeyepa ti japoye ti jla'am ni Sinia' ti Saka'niona ni ja jlala ti janata'n ape'e. 'Yina jawoyeyisna'a anechiyasisa'a pet ti jajnok'i'ni.

Je pa tojwa'a siojona ja'nesi pa Sijwajieti Jesús

⁶Yina siojo injlojwanik poli jlele iyo'ne 'ate ti ijwilk'i'm: —Jla'm ijiate wek jla'am siu'niwa ka je inkakiunisi napo i'nio', 'yina ti je tak'emisie'n 'niwak inamtis. Saka'niona, ni siunie ti iyo ji'lijaye napo jijwejlanawos, naka ti ijliu' na jijliujwanik poli jlele ka in'wenkina siunapo jikawos siunie ti ja ke pajayi wat ti ja poye.

⁷Iyo'ate, “¡Ja ke paja its'ioye! ¡Ikap'ijliuskiye yiyi siunie ti its'iuye ni inka'niye ti yiji siu'nie imp'esinik!”

⁸Ya'am Juank'i'm, ya'am a'we'en siu'neje ti ape'ya 'niwaka. Jlampá atemayi siuki iyo kiwa a'we'en siu'neje kiwa ape'ya, sekyi'i ti awoyetaja ka 'yakose kiajwe jak injlojwanik poli jlele ti jota ka iyunit.

⁹Yina je 'esiji jla'am ti iyonak'i 'ate: —¿Yot'iyi'ni ka kiak awonk'i? Kiak awo Sinia' jikawok'i'm pet jiwek iyo'ate jiwo ti a'am, 'ate iyo 'neje siunapo a'lejwas, siu'neje napo Sinia' jijwejlanawos, 'ate iyo 'neje wikie'eyi siunapo its'iuye 'niwak inamtis ti yiji 'nak imp'esinik. Jla'm ijiate ka wunit ni Sinia'.

¹⁰Yina iyonk'i 'neje 'ate: —Ká ap'o'n ape'e ni siuniwa inamtis yi'i 'nak imp'esinik, ti 'niwak inka'niye ti tajle jla'am ni Sinia'. En kisie'e, 'yina je tojwa'a siunie jika jloma pet janeyi.

¹¹Ene 'ate siunie iyo ni siunie je 'es kawo siunie jloski'la; siunie ti ijiat ti t'ojli, ene 'ate ni siunie iyoyi. Jlampet siunie ti 'es ja ke inlek'i pet siunie ji'niayi iyo pit ti iyoyi ni 'es; kia'iyojliyi pit siunie ti ini'notatiji k'iye ni Sinia', 'esiji ka je ilek'i siunie iniwone ti ini'notatiji k'iye ni Sinia'.

¹²“Ye'en, ja ke paja its'ioye ti jayapimet. Sek jane'yi ka iwinajamna'a siojona ja lajaye siunie iniwone ti ja tijniujlietak'i.

¹³Ya'am siunie ti iniant'ipi, siu'neje na ti 'wanjli isia'm, ya'am 'neje siunie ti 'nelanjie'e t'ipi, jajiok'i'ni.”

¹⁴Sinia' jikap'ijliuskiye yiyi siunapo ti itime ti iliji'n niwa ji'wuye, 'nakayi ja ke tenaja'm ka intojw siuniwa jla' janak a'la' ti in'wasankiye, ja 'esiena'a k'iye ka 'noyi siuniwa jika 'wuk kiwitawa jana isi'.

15Jlampet siunapo ti ijiate ti je isisi ti iyoyi ni siunie je 'es, ja 'wanjliyek'i kisie'e, siu'neje napo ti iniwojwa'n aye'wulisie', siu'neje napo ijia jwa'yis jiwos, siunapo kalankijietas, siu'neje napo ti jitiej iyoma siuniwa iyo jika diosisa', wikie'eyi 'neje siunapo ti yimi'n ti ik'emijietk'i napo ijia.

16“Ya'am ti Jesús'k'i'm, ya'am ti ajlo'wase ni ijliujwanik poli jlele, 'yina ti awojonk'ie ka injwe'lase siu'niwa wask'i'nelaja, sekjane'yi ti jajwelayi pit napo Sinia' jilis. Ya'am ti atajlaja'm siupapo David jilis t'ipi ti tomik'i pijia'm. Ya'am siojona kates jloma jla'yiki ti jlal po'.”

17Siojona Sinia' jikimet ti 'es, siu'neje napo Sinia' jilis ti ti'yenajap japa i'nioki ti janeyi siunie 'wolepo 'woma, iyoyits'i 'ate: —¡Jomet! Siunie jampe'ya, ka kiak iwoyenie'e pet 'ate: —¡Jomet! Siunie ti janki'im, ka inamayinie'e siunie i'niat ti i'wasankiye, sekjane'yi ka i'yajejenie'e, 'yina ja ke tiwok lajaye.

18Wikie'eyi siunapo ti ipi'ya niwak inamtis ti yi'i siu'nie imp'esinik, ja sipe'yayis ti jayo'ate, Siuti japoye siunie ti janene ape'e 'niwaka, Sinia' insayena'a pet ape'e siuniwa inwet'ia siuniwa yi'i siu'nie imp'esinik ti ajwe'el.

19Jlampet ti japoye siunie jiwa janlane siunie iyo niwa Sinia' jlamtis yi'i siu'nie imp'esinik, kiak jawo Sinia' ijnalayijna'a pet siuniwa wask'i'nelaja yiyi, ijwi'il siu'nie imp'esinik, janaka a'la' ti in'wasankiye, siu'neje janak isi' ti 'es.

20Siu'nie 'yakajanit'i ape'e 'niwaka iyo'ate: —Ijiate, ja ke paja its'ioye ti jayapimet. Amén. Kets'ijyi'n, Ika'niona Jesús.

21'Esiji ka Saka'niona Jesús jikap'ijliuskiye inejiap wikie'eyi siunapo Sinia' jilis.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2021, Vitória/ES - Brasil